

မူဆင့်သံဂါယန
သုတ္တန်ပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပါဠိခုဒ္ဒကပါဌ ဘာသာမန်

ကြီးပတ်တိ နှစ်ကော်ပါဠိပိဋကတ် ကွဲစွဲဘာသာမန်

သာသနာ- ၂၅၆၂

ချင်း- ၁၃၈၀

ခရစ်- ၂၀၁၉

မာတိကာ

သုတ္တန္တပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပါဠိခုဒ္ဒကပါဌ ဘာသာမန်

- ၁။ သရဏဂီ ပိဋက
- ၂။ သိက္ခာပိုဒ် နှိသ်
- ၃။ ကောဠာသ ပိဇ္ဇေဓါ
- ၄။ ကုမာရပု ၁
- ၅။ မင်္ဂလသုတ်
- ၆။ ရတနသုတ်
- ၇။ တိရောကုဋ္ဌသုတ်
- ၈။ နိမိကဏ္ဍသုတ်

ပါဠိဥဒါန ဘာသာမန်

- ၁။ ဗောဓိဝဂ်
- ၂။ မုစလိန္ဒဝဂ်
- ၃။ နန္ဒိယဝဂ်
- ၄။ မေဃိယဝဂ်
- ၅။ မေဃိယဝဂ်
- ၆။ သောဏဝဂ်
- ၇။ ဇေတ္တိဝဂ်
- ၈။ ဧဠဝဂ်
- ၉။ ပါဠိလိဂါမိယဝဂ်

ပါဠိသုတ္တန်နိပါတ် ဘာသာမန်

- ၁။ ဥရုဝဂ်
- ၂။ ဧဠဝဂ်
- ၃။ မဟာဝဂ်
- ၄။ မဟာဝဂ်
- ၅။ အဋ္ဌကဝဂ်
- ၆။ ပါရာယနဝဂ်

ပါဠိဓမ္မပဒ ဘာသာမန်

၁။ ယမကဝဂ်	၁၄။ ဗုဒ္ဓဝဂ်
၂။ အပ္ပမာဒဝဂ်	၁၅။ သုခဝဂ်
၃။ စိတ္တဝဂ်	၁၆။ ပိယဝဂ်
၄။ ပုပ္ဖဝဂ်	၁၇။ ကောဓဝဂ်
၅။ ဗာလဝဂ်	၁၈။ မလဝဂ်
၆။ ပဏ္ဍိတဝဂ်	၁၉။ ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်
၇။ အရဟန္တဝဂ်	၂၀။ မဂ္ဂဝဂ်
၈။ သဟဿဝဂ်	၂၁။ ပကိဏ္ဍကဝဂ်
၉။ ပါပဝဂ်	၂၂။ နိရယဝဂ်
၁၀။ ဒဏ္ဍဝဂ်	၂၃။ နာဂဝဂ်
၁၁။ ဇရာဝဂ်	၂၄။ တဏှာဝဂ်
၁၂။ အတ္တဝဂ်	၂၅။ ဘိက္ခုဝဂ်
၁၃။ လောကဝဂ်	၂၆။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်

ပါဠိဣတိဝုတ္တက ဘာသာမန်

၁။ ဣကနိပါတ်

- ၁။ ပဌမဝဂ်
- ၂။ ဒုတိယဝဂ်
- ၃။ တတိယဝဂ်

၂။ ဒုကနိပါတ်

- ၁။ ပဌမဝဂ်
- ၂။ ဒုတိယဝဂ်

၃။ တိကနိပါတ်

- ၁။ ပဌမဝဂ်
- ၂။ ဒုတိယဝဂ်
- ၃။ တတိယဝဂ်
- ၄။ စတုတ္ထဝဂ်
- ၅။ ပဉ္စမဝဂ်

၄။ စတုက္ကနိပါတ်

မာတိကာ
ပါဠိခုဒ္ဒကပါဌ ဘာသာမန်

လွင်ငူနီ	ပရူပရာ						မုက်ဂူနီ
၁။ သရဏဂီ ပိဋက	၁
၂။ သိက္ခာပိဒ် စုံသ်	၁
၃။ ကောဠာသ ပိဇ္ဇေဓါ	၂
၄။ ကုမာရပဉ္စ ၁	၂
၅။ မင်္ဂလသုတ်	၃
၆။ ရတနသုတ်	၄
၇။ တိရောကုဋ္ဌသုတ်	၇
၈။ နိမိကဏ္ဍသုတ်	၈
၉။ မေတ္တာသုတ်	၁၀

မာတိကာ ပါဠိခုဒ္ဒကပါဌ ဘာသာမန် တဲ့ရ။

မာတိကာ
ပါဠိဓမ္မပဒ ဘာသာမန်

၁။ ယမကဝဂ်	၁၃
၂။ အပ္ပမာဒဝဂ်	၁၆
၃။ စိတ္တဝဂ်	၁၈
၄။ ပုပ္ဖဝဂ်	၂၀
၅။ ဗာလဝဂ်	၂၃
၆။ ပဏ္ဍိတဝဂ်	၂၅
၇။ အရဟန္တဝဂ်	၂၈
၈။ သဟဿဝဂ်	၂၉
၉။ ပါပဝဂ်	၃၂
၁၀။ ဒဏ္ဍဝဂ်	၃၄
၁၁။ ဇရာဝဂ်	၃၇
၁၂။ အတ္တဝဂ်	၃၉
၁၃။ လောကဝဂ်	၄၁

လေ့ငိုဋ်	ပရူပရာ						မုက်ဋ်
၁၄။ ဗုဒ္ဓဝဂ်	၄၂
၁၅။ သုခဝဂ်	၄၅
၁၆။ ပိယဝဂ်	၄၇
၁၇။ ကောဓဝဂ်	၄၈
၁၈။ မလဝဂ်	၅၀
၁၉။ ဓမ္မဋ္ဌဝဂ်	၅၃
၂၀။ မဂ္ဂဝဂ်	၅၆
၂၁။ ပကိဏ္ဍကဝဂ်	၅၈
၂၂။ နိရယဝဂ်	၆၀
၂၃။ နာဂဝဂ်	၆၂
၂၄။ တဏှာဝဂ်	၆၅
၂၅။ ဘိက္ခုဝဂ်	၆၉
၂၆။ ဗြာဟ္မဏဝဂ်	၇၂

မာတိကာ ပါဠိဓမ္မပဒ ဘာသာမန် တဲ့ရ။

မာတိကာ
ပါဠိဥဒါန ဘာသာမန်

၁။ ဗောဓိဝဂ်

၁။ ပဌမဗောဓိသုတ်	၈၁
၂။ ဒုတိယဗောဓိသုတ်	၈၂
၃။ တတိယဗောဓိသုတ်	၈၃
၄။ ဟုံဟုင်္ဂသုတ်	၈၄
၅။ ဗြာဟ္မဏသုတ်	၈၅
၆။ မဟာကဿပသုတ်	၈၆
၇။ အလေကာပံကသုတ်	၈၇
၈။ သင်္ဂါမဇိသုတ်	၈၈
၉။ ဇေယျသုတ်	၈၉
၁၀။ ဗာဟိယသုတ်	၉၀

လေ့ငုံ့

ပရူပရာ

မုက်နှိန်

၂။ မုစလိန္ဒဝဂ်

၁။ မုစလိန္ဒသုတ်	၉၂
၂။ ရာဇသုတ်	၉၃
၃။ ဒဏ္ဍသုတ်	၉၄
၄။ သက္ကာရသုတ်	၉၅
၅။ ဥပါသကသုတ်	၉၆
၆။ ဂမ္ဘိနိသုတ်	၉၆
၇။ ဇြာမုတ္တကသုတ်	၉၈
၈။ သုပ္ပဝါသာသုတ်	၉၈
၉။ ဝိသာခါသုတ်	၁၀၂
၁၀။ ဘဒ္ဒိယသုတ်	၁၀၃

၃။ နန္ဒဝဂ်

၁။ ကမ္မဝိပါကဇေသုတ်	၁၀၅
၂။ နန္ဒသုတ်	၁၀၅
၃။ ယသောဇေသုတ်	၁၀၉
၄။ သာရိပုတ္တသုတ်	၁၁၂
၅။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနသုတ်	၁၁၃
၆။ ပိလိန္ဒဝစ္ဆသုတ်	၁၁၃
၇။ သက္ကုဒါနသုတ်	၁၁၄
၈။ ပိဏ္ဍပါတိကသုတ်	၁၁၆
၉။ သိပ္ပသုတ်	၁၁၇
၁၀။ လောကသုတ်	၁၁၉

၄။ မေဃိယဝဂ်

၁။ မေဃိယသုတ်	၁၂၀
၂။ ဥဒ္ဒတသုတ်	၁၂၅
၃။ ဂေါပါလကသုတ်	၁၂၆
၄။ ယက္ခပဟာရသုတ်	၁၂၇
၅။ နာဂသုတ်	၁၂၉

လေ့ငိုဋ်

ပရူပရာ

မုက်ဋ်

၄။ မေယိယဝဂ်

၆။ ပိဏ္ဍောလသုတ်	၁၃၀
၇။ သာရိပုတ္တသုတ်	၁၃၁
၈။ သုန္ဒရီသုတ်	၁၃၂
၉။ ဥပသေနသုတ်	၁၃၅
၁၀။ သာရိပုတ္တဥပသမသုတ်	၁၃၆

၅။ သောဏဝဂ်

၁။ ပိယတရသုတ်	၁၃၇
၂။ အပ္ပါယကသုတ်	၁၃၇
၃။ သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိသုတ်	၁၃၈
၄။ ကုမာရကသုတ်	၁၄၁
၅။ ဥပေါသကသုတ်	၁၄၁
၆။ သောဏသုတ်	၁၄၈
၇။ ကင်္ခါရေဝတသုတ်	၁၅၂
၈။ သံဃဘေဒသုတ်	၁၅၃
၉။ သဓာယမာနသုတ်	၁၅၃
၁၀။ စူဠပန္နကသုတ်	၁၅၄

၆။ ဇေတဝဂ်

၁။ အာယုသင်္ခါရောဿဇနသုတ်	၁၅၄
၂။ သတ္တဇဠိလသုတ်	၁၅၉
၃။ ပစ္စဝေက္ခဏသုတ်	၁၆၂
၄။ ပဌမနာနာတိတ္ထိယသုတ်	၁၆၂
၅။ ဒုတိယနာနာတိတ္ထိယသုတ်	၁၆၆
၆။ တတိယနာနာတိတ္ထိယသုတ်	၁၆၉
၇။ သုဘူတိသုတ်	၁၇၁
၈။ ဂဏိကာသုတ်	၁၇၂
၉။ ဥပါတိဓာဝန္တိသုတ်	၁၇၃
၁၀။ ဥပ္ပဇ္ဇိသုတ်	၁၇၄

လေ့ငုံနှိပ်

ပရူပရာ

မုက်နှိပ်

၇။ ဂုဏ်

၁။ ပဌမလက္ခဏာဘဒ္ဒိယသုတ်	၁၇၅
၂။ ဒုတိယလက္ခဏာဘဒ္ဒိယသုတ်	၁၇၆
၃။ ပဌမသတ္တသုတ်	၁၇၇
၄။ ဒုတိယသတ္တသုတ်	၁၇၈
၅။ အပရလက္ခဏာဘဒ္ဒိယသုတ်	၁၇၈
၆။ တဏှာသင်္ခယသုတ်	၁၇၉
၇။ ပပဉ္စေယသုတ်	၁၈၀
၈။ ကစ္ဆာနသုတ်	၁၈၀
၉။ ဥဒပါနသုတ်	၁၈၁
၁၀။ ဥတေနသုတ်	၁၈၂

၈။ ပါဠိလိဂါမိယဝဂ်

၁။ ပဌမနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ်	၁၈၃
၂။ ဒုတိယနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ်	၁၈၄
၃။ တတိယနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ်	၁၈၄
၄။ စတုတ္ထနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ်	၁၈၅
၅။ စန္ဒသုတ်	၁၈၅
၆။ ပါဠိလိဂါမိယသုတ်	၁၉၀
၇။ ဇိဓာပထသုတ်	၁၉၅
၈။ ဝိသာခါသုတ်	၁၉၆
၉။ ပဌမဒဗ္ဗသုတ်	၁၉၈
၁၀။ ဒုတိယဒဗ္ဗသုတ်	၁၉၉

မာတိကာ ပါဠိဥဒါန ဘာသာမန် တဲ့ရ။

လေ့ငုံနှုတ်

ပရူပရာ

မုက်နှုတ်

မာတိကာ

ပါဠိဣန္ဒြေတိရစ္ဆာန် ဘာသာမန်

၁။ ဣကကနိပါတ် ၁။ ပဌမဝဂ်

၁။ လောဘသုတ်	၂၀၁
၂။ ဒေါသသုတ်	၂၀၂
၃။ မောဟသုတ်	၂၀၂
၄။ ကောဓသုတ်	၂၀၃
၅။ မက္ခသုတ်	၂၀၃
၆။ မာနသုတ်	၂၀၄
၇။ သဗ္ဗပရိညာသုတ်	၂၀၄
၈။ မာနပရိညာသုတ်	၂၀၅
၉။ လောဘပရိညာသုတ်	၂၀၅
၁၀။ ဒေါသပရိညာသုတ်	၂၀၆

၂။ ဒုတိယဝဂ်

၁။ မောဟပရိညာသုတ်	၂၀၇
၂။ ကောဓပရိညာသုတ်	၂၀၇
၃။ ပက္ခပရိညာသုတ်	၂၀၈
၄။ အဝိဇ္ဇာနိဝရဏသုတ်	၂၀၉
၅။ တဏှာသံယောဇနသုတ်	၂၀၉
၆။ ပဌမသေခသုတ်	၂၁၀
၇။ ဒုတိယသေခသုတ်	၂၁၀
၈။ သံဃဘေဒသုတ်	၂၁၁
၉။ သံဃသာမဂ္ဂိသုတ်	၂၁၂
၁၀။ ပဒုဗ္ဗိတိသုတ်	၂၁၃

၃။ တတိယဝဂ်

၁။ ပဿန္နစိတ္တသုတ်	၂၁၃
၂။ မေတ္တသုတ်	၂၁၄

လေ့ငိုဇွန်

ပရူပရာ

မုက်ဇွန်

၃။ တတိယဝဂ်

၃။ ဥဘယတ္ထသုတ်	၂၁၅
၄။ အဋ္ဌိပုဉ္ဇသုတ်	၂၁၆
၅။ မုသာဝါဒသုတ်	၂၁၆
၆။ ဒါနသုတ်	၂၁၇
၇။ မေတ္တာဘာဝနာသုတ်	၂၁၈

၂။ ဒုကနိပါတ် ၁။ ပဌမဝဂ်

၁။ ဒုက္ခဝိဟာရသုတ်	၂၂၁
၂။ သုခဝိဟာရသုတ်	၂၂၁
၃။ တပနီယသုတ်	၂၂၂
၄။ အတပနီယသုတ်	၂၂၃
၅။ ပဌမသီလသုတ်	၂၂၄
၆။ ဒုတိယသီလသုတ်	၂၂၄
၇။ အာတာပီသုတ်	၂၂၅
၈။ ပဌမနုကုဟနသုတ်	၂၂၅
၉။ ဒုတိယနုကုဟနသုတ်	၂၂၆
၁၀။ သောမနဿသုတ်	၂၂၇

၂။ ဒုတိယဝဂ်

၁။ ဝိတက္ကသုတ်	၂၂၇
၂။ ဒေသနာသုတ်	၂၂၉
၃။ ဝိဇ္ဇာသုတ်	၂၃၀
၄။ ပညာပရိဟိနသုတ်	၂၃၁
၅။ သုက္ကဓမ္မသုတ်	၂၃၁
၆။ အဇာတသုတ်	၂၃၂
၇။ နိဗ္ဗာနဓာတုသုတ်	၂၃၃
၈။ ပဋိသန္ဓာနသုတ်	၂၃၄
၉။ သိက္ခာနိသံသသုတ်	၂၃၅
၁၀။ ဇာဂရိယသုတ်	၂၃၆

လေ့ငုံ့ခွန်

ပရူပရာ

မုက်ခွန်

၂။ ဒုတိယဝဂ်

၁။ အာပါယိကသုတ်	၂၃၇
၁၂။ ဒိဋ္ဌိဂတသုတ်	၂၃၈

၁။ တိကနိပါတ် ၁။ ပဌမဝဂ်

၁။ မူလသုတ်	၂၄၀
၂။ ဓာတုသုတ်	၂၄၀
၃။ ပဌမဝေဒနာသုတ်	၂၄၁
၄။ ဒုတိယဝေဒနာသုတ်	၂၄၁
၅။ ပဌမဗြသနာသုတ်	၂၄၂
၆။ ဒုတိယဗြသနာသုတ်	၂၄၃
၇။ ပဌမအာသဝသုတ်	၂၄၃
၈။ ဒုတိယအာသဝသုတ်	၂၄၄
၉။ တဏှာသုတ်	၂၄၄
၁၀။ မာရဓေယျသုတ်	၂၄၅

၂။ ဒုတိယဝဂ်

၁။ ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်	၂၄၅
၂။ စက္ခုသုတ်	၂၄၆
၃။ ဣန္ဒြိယသုတ်	၂၄၆
၄။ အဒ္ဓါသုတ်	၂၄၇
၅။ ဒုစ္စရိတသုတ်	၂၄၈
၆။ သုစ္စရိတသုတ်	၂၄၈
၇။ သောစေယျသုတ်	၂၄၉
၈။ မေဇေယျသုတ်	၂၄၉
၉။ ပဌမရာဂသုတ်	၂၅၀
၁၀။ ဒုတိယရာဂသုတ်	၂၅၁

၃။ တတိယဝဂ်

၁။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသုတ်	၂၅၁
၂။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကသုတ်	၂၅၂

လေ့င်နှစ်

ပရူပရာ

မုက်နှစ်

၃။ တတိယဝဂ်

၃။ နိဿရဏိယသုတ်	၂၅၃
၄။ သန္တတရသုတ်	၂၅၄
၅။ ပုတ္တသုတ်	၂၅၅
၆။ အဝုဋ္ဌိကသုတ်	၂၅၇
၇။ သုခပတ္တနာသုတ်	၂၅၈
၈။ ဘိဒုရသုတ်	၂၅၉
၉။ ဓာတုသောသံသန္ဓနသုတ်	၂၆၀
၁၀။ ပရိဟာနသုတ်	၂၆၁

၄။ စတုတ္ထဝဂ်

၁။ ဝိတက္ကသုတ်	၂၆၂
၂။ သက္ကာရသုတ်	၂၆၃
၃။ ဒေဝသဒ္ဓသုတ်	၂၆၄
၄။ ပဉ္စပုဗ္ဗနိမိတ္တသုတ်	၂၆၅
၅။ ဗဟုဇနဟိတသုတ်	၂၆၇
၆။ အသုဘာနုပဿီသုတ်	၂၆၉
၇။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသုတ်	၂၆၉
၈။ အန္တကရဏသုတ်	၂၇၀
၉။ အန္တရာမလသုတ်	၂၇၁
၁၀။ ဒေဝဒတ္တသုတ်	၂၇၄

၅။ ပဉ္စမဝဂ်

၁။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်	၂၇၄
၂။ ဇီဝိကသုတ်	၂၇၅
၃။ သင်္ဃာဋိကဏ္ဍသုတ်	၂၇၆
၄။ အဂ္ဂိသုတ်	၂၇၈
၅။ ဥပပရိက္ခသုတ်	၂၇၉
၆။ ကာမူပပဝတ္တိသုတ်	၂၇၉
၇။ ကာမယောဂသုတ်	၂၈၀

လေ့ငိုဋ်

ပရူပရာ

မုက်ဋ်

၅။ ပဉ္စမဝဂ်

၈။ ကလျာဏသီလသုတ်	၂၈၁
၉။ ဒါနသုတ်	၂၈၂
၁၀။ တေဝိဇ္ဇသုတ်	၂၈၃

၄။ စတုတ္ထနိပါတ်

၁။ ဗြာဟ္မဏဓမ္မယောဂသုတ်	၂၈၆
၂။ သုလဘသုတ်	၂၈၇
၃။ အာသဝက္ခယသုတ်	၂၈၈
၄။ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်	၂၈၈
၅။ သီလသမ္ပန္နသုတ်	၂၉၀
၆။ တဏှုပ္ပါဒသုတ်	၂၉၁
၇။ သဗြဟ္မကသုတ်	၂၉၂
၈။ ဗဟုကာရသုတ်	၂၉၃
၉။ ကုဟသုတ်	၂၉၃
၁၀။ နဒီသောတသုတ်	၂၉၄
၁၁။ စရသုတ်	၂၉၅
၁၂။ သမ္ပန္နသီလသုတ်	၂၉၇
၁၃။ လောကသုတ်	၂၉၉

မာတိကာ ပါဠိကုတ်ဝုတ္တက ဘာသာမန် တဲ့ရ။

မာတိကာ

ပါဠိသုတ္တန်ပါတ် ဘာသာမန်

၁။ ဥရုဝဂ်

၁။ ဥရုသုတ်	၃၀၃
၂။ ဓနိယသုတ်	၃၀၅
၃။ ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ်	၃၀၈
၄။ ကသိဘာရဒ္ဒါသုတ်	၃၁၃
၅။ စုန္ဒသုတ်	၃၁၆

လွှင့်ခွန်

ပရူပရာ

မှတ်ခွန်

၁။ ဥရဂဝဂ်

၆။ ပရာဘဝသုတ်	၃၁၇
၇။ ဝသလသုတ်	၃၂၀
၈။ မေတ္တသုတ်	၃၂၄
၉။ ဟေမဝတသုတ်	၃၂၆
၁၀။ အာဠဝကသုတ်	၃၃၀
၁၁။ ဝိဇယသုတ်	၃၃၂
၁၂။ မုနိသုတ်	၃၃၄

၂။ ဣဋ္ဌဝဂ်

၁။ ရတနသုတ်	၃၃၇
၂။ အာမဂန္ဓသုတ်	၃၄၀
၃။ ဟိရိသုတ်	၃၄၂
၄။ မင်္ဂလသုတ်	၃၄၃
၅။ သူစိလောမသုတ်	၃၄၄
၆။ ဓမ္မစရိယသုတ်	၃၄၆
၇။ ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကသုတ်	၃၄၇
၈။ နာဝါသုတ်	၃၅၂
၉။ ကိသီလသုတ်	၃၅၃
၁၀။ ဥဠာနသုတ်	၃၅၄
၁၁။ ရာဟုလသုတ်	၃၅၄
၁၂။ နိဂြောဓကပ္ပသုတ်	၃၅၅
၁၃။ ကမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ်	၃၅၈
၁၄။ ဓမ္မိကသုတ်	၃၆၁

၃။ မဟာဝဂ်

၁။ ပဗ္ဗဇ္ဇသုတ်	၃၆၆
၂။ ပဓာနသုတ်	၃၆၈
၃။ သုဘာသိတသုတ်	၃၇၀
၄။ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇသုတ်	၃၇၂
၅။ မာဃသုတ်	၃၇၇

လေ့ငိုဋ်

ပရူပရာ

မုက်ဋ်

၃။ မဟာဝဂ်

၆။ သဘိယသုတ်	၃၈၂
၇။ သေလသုတ်	၃၉၁
၈။ သလ္လသုတ်	၃၉၉
၉။ ဝါသေဋ္ဌသုတ်	၄၀၁
၁၀။ ကောကာလိကသုတ်	၄၁၀
၁၁။ နာလကသုတ်	၄၁၄
၁၂။ ဒွယတာနုပဿနာသုတ်	၄၂၀

၄။ အဋ္ဌကဝဂ်

၁။ ကာမသုတ်	၄၂၉
၂။ ဂုဟဋ္ဌကသုတ်	၄၂၉
၃။ ဒုဋ္ဌဋ္ဌကသုတ်	၄၃၁
၄။ သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ်	၄၃၂
၅။ ပရမဋ္ဌကသုတ်	၄၃၃
၆။ ဇရာသုတ်	၄၃၄
၇။ တိဿမေတ္တေယျသုတ်	၄၃၆
၈။ ပသုရသုတ်	၄၃၇
၉။ မာဂဏ္ဍိကသုတ်	၄၃၉
၁၀။ ပုရာဘေဒသုတ်	၄၄၁
၁၁။ ကလဟဝိဝါဒသုတ်	၄၄၄
၁၂။ စူဠဗျူဟသုတ်	၄၄၆
၁၃။ မဟာဗျူဟသုတ်	၄၄၉
၁၄။ တုဝဋ္ဌကသုတ်	၄၅၂
၁၅။ အတ္တဒဏ္ဍသုတ်	၄၅၅
၁၆။ သာရိပုတ္တသုတ်	၄၅၈

၅။ ပါရာယနဝဂ်

၁။ ဝတ္ထုဂါထာ	၄၆၂
၁။ ပုစ္ဆာ အဇိတမာဏဝ	၄၆၇

လေ့ငုံနှိပ်

ပရူပရာ

မုက်နှိပ်

၅။ ပါရာယနဝဂ်

၂။ ပုစ္ဆာ တိဿမေတ္တေယျမာဏဝ	၄၆၈
၃။ ပုစ္ဆာ အဇိတမာဏဝ	၄၆၉
၄။ ပုစ္ဆာ မေတ္တဂူမာဏဝ	၄၇၀
၅။ ပုစ္ဆာ ဓောတကမာဏဝ	၄၇၂
၆။ ပုစ္ဆာ ဥပသီဝမာဏဝ	၄၇၄
၇။ ပုစ္ဆာ နန္ဒမာဏဝ	၄၇၅
၈။ ပုစ္ဆာ ဟေမကမာဏဝ	၄၇၇
၉။ ပုစ္ဆာ တောဒေယျမာဏဝ	၄၇၇
၁၀။ ပုစ္ဆာ ကပ္ပမာဏဝ	၄၇၈
၁၁။ ပုစ္ဆာ ဇေတုကဏ္ဍိမာဏဝ	၄၇၉
၁၂။ ပုစ္ဆာ ဘဒြာဝုမာဏဝ	၄၈၀
၁၃။ ပုစ္ဆာ ဥဒယမာဏဝ	၄၈၁
၁၄။ ပုစ္ဆာ ပေါသာလမာဏဝ	၄၈၂
၁၅။ ပုစ္ဆာ မောဃရာဇမာဏဝ	၄၈၂
၁၆။ ပုစ္ဆာ ဝိပိယမာဏဝ	၄၈၃
ပါရာယနဝတ္ထုတိ ဂါထာ	၄၈၄
ပါရာယနာနုဂီတိ ဂါထာ	၄၈၅
သုတ်ဥဒါန်	၄၈၈

မာတိကာ ပါဠိသုတ္တန်ပါတ် ဘာသာမန် တဲ့ရဲ့။

သွက်ဝံသမ္ဘိ ဗွဲကိုပ်ကွာ

သင်္ကေတ ပြကိုဟ်ဂမ္တိုင်

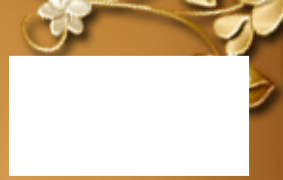
* * * * *

- ၊ ပိုဒ်မွဲ- ပွဲဂါထာ လအိတ်ပထမပါဒကို တတိယပါဒ။
- ။ ပိုဒ်ဓါ- ပွဲဂါထာ လအိတ်ဒုတိယပါဒကို စတုတ္ထပါဒ။
- ၊ ပိုဒ်မွဲ- ပွဲစုဏ္ဏိယ ဝါကျဍုတ်။
- ။ ပိုဒ်ဓါ- ပွဲစုဏ္ဏိယ ဝါကျဇုတ်။
- ? ဂံက်သရေင်- ဂလာန်သွာန်။
- ! ဇိုင်ကရေ- အာမေဍိက် (အမ်သပ်)။
- “ ” ဇိုင်ဂတာမ်- ထွေးအာကာရဝါကျ (ပိုဒ်သွသမ္ဘိ ပွဲကိုပ်လံမွဲမွဲ)။
- ‘ ’ ဇုတ်ထဲ- ထွေးအဓိပ္ပါယ် မတုပ်သွဟ် ကောံပိုဒ်မဃန်ကြပ်မံင် ပွဲလက်ကရံရ။
- , သင်္ကေတ ညုတ်အယ်မွဲတုင်ဝံ ထွေးသရုပ်လွဟ်ရ။
- “ ‘ ’ ” သင်္ကေတဝံ ထွေးအပွဲဂလာန် ပွဲကိုပ်လံမွဲမွဲ မိက်ဝံဟိုတ် ဂလာန်တုဟ် သအာင်မွဲလေဝ် လုပ်ပါမံင်ရ။
- () ခွေင်ဗိုင်- ကျင်နူပါဠိ တိုက်ရိုက်ဟံသေင်၊ အသုင်စောဲမန် ဝံချိုက်ပေင်တု ပိုဒ်ထပ်စုတ်လပ်ရ။
- လေံစောန်- ဂလာန်ဝါကျ ဟံစိုပ်ဒတုဏှီ သွက်ဝံဆက်ဂလာန်ရ။
- [] ခမံက်ဗိုင်- ဒွံဂလာန်ဗကန် တုပ်ကိုနယ် မတုဲကျင်တေံ။
- ° -J ဂွန်သုင်- သွက်ဝံတီကေတ်အဓိပ္ပါယ် ပိုဒ်ကို ဗွဲမလောဲသွာ အတိုင်လေင် ဂွန်ကို ထွေးလပ်ကို ပွဲဇိုင်မုက်လိခ်။
- ။ ပ။ ပေယျာလ- ဗလိုက်လပ် ဝါကျ။ (ဝါ) ခုန်လပ် ဂလာန်။

* * * * *

မာတိကာ

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပါဠိခုဒ္ဒကပါဌ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ သရဏဂီတိ

ပြာဠာဓာ ကျာ် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။
ပြာဠာဓာ ဓရ် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။
ပြာဠာဓာ သင် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။

မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် ပြာဠာဓာ ကျာ် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။
မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် ပြာဠာဓာ ဓရ် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။
မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် ပြာဠာဓာ သင် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။

မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် ပြာဠာဓာ ကျာ် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။
မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် ပြာဠာဓာ ဓရ် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။
မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် ပြာဠာဓာ သင် ရံပွဲမွဲး သွစွဲစွော်ရ။

သရဏဂီတိ တဲ့ရ။

၂။ သိက္ခာပိုဒ် နှိသ်

- ၁။ ဒဂိုန်ဂိုင်မင်မွဲသိက္ခာပိုဒ် နှိဟိုတ်ဝေင်ပါနုပ္ပမဂစိုတ် သတ်မွဲကိုလမျိုရ။
- ၂။ ဒဂိုန်ဂိုင်မင်မွဲသိက္ခာပိုဒ် နှိဟိုတ်ဝေင်ပါနုပ္ပမကွတ်ဂြပ် ညးတုဟ်သအာင် ဟံ့ကိုရ။

၁။ သိက္ခာ+နိဒ္ဒေတံသိက္ခာပိ မတွံဂး သီလ သမာဓိ ပညာ၊ ပဒ+ဟိုတ်ပွမကလိဝံ၊ သိက္ခာပဒ= ဟိုတ်မကလိဝံ
ဒေတံသိက္ခာ ပိသ်။

- ၃။ ဒဂိုန်ဂိုဏ်းမင်းသိက္ခာပိုင်း နှိဟိတ်ဝေင်ပါနူပွမဒေတ်ခရ် (မေထုန်) ဟံ့ပြဲရ။
 ၄။ ဒဂိုန်ဂိုဏ်းမင်းသိက္ခာပိုင်း နှိဟိတ်ဝေင်ပါနူပွမဟိုဂလာန် ဟံ့သုာ်စွတ်ရ။
 ၅။ ဒဂိုန်ဂိုဏ်းမင်းသိက္ခာပိုင်း နှိဟိတ်ဝေင်ပါနူပွမသုင်အရက်သုရာ မဒ်ဟိတ်စူမဲရ။
 ၆။ ဒဂိုန်ဂိုဏ်းမင်းသိက္ခာပိုင်း နှိဟိတ်ဝေင်ပါနူပွမစွ အခိုင်တဲမစေင်ရ။
 ၇။ ဒဂိုန်ဂိုဏ်းမင်းသိက္ခာပိုင်း နှိဟိတ်ဝေင်ပါနူပွမလှေ့ဒေယျတိုင်တိုက်ကို သိုက်မဗို
 ကလင် ပေါသဘင်(မဒ်ဒစုက်လေ ခရ်ညးသပျုရ်သ်)ရ။
 ၈။ ဒဂိုန်ဂိုဏ်းမင်းသိက္ခာပိုင်း နှိဟိတ်ဝေင်ပါနူပွမဝက်စရ် ပျံ့သြ လံက်ဗဗိုဟ်ဂစေအ်စွန်
 ပွမကျိုင်ကျပ်ဗြိက်ဗြရ။
 ၉။ ဒဂိုန်ဂိုဏ်းမင်းသိက္ခာပိုင်း နှိဟိတ်ဝေင်ပါနူပွမတိက်သွာမသျှင် မပြဲရ။
 ၁၀။ ဒဂိုန်ဂိုဏ်းမင်းသိက္ခာပိုင်း နှိဟိတ်ဝေင်ပါနူပွမဂိုင်ရပ် ထပ်သြန်ရ။
- သိက္ခာပိုင်း စုံသတ်တဲရ။

၃။ ကောဠာသ ဂကောံဇ္ဇပိဇောဝါ

ပွဲခန္ဓကာယဝံ သော်ကျိပ် သော်ဇော သေ့တဲ၊ဇိုင် ငှက် စွာံ ဖျုန် လတောင် ဇုတ်
 စပ်ဇုတ် စဝက်ဂြိုဟ် ဖျုန်ဂြိုဟ် ကဒါတ် စလောင် ပွဲ ကသဒ် ကြုတ် စဝက်ကြုတ် စွတို
 စွတြေ ကောင်ကုတ် ကွင်ကွတ် သွေဟ် ပတိုဟ် ဆီ ပဠက် ကောင်မိတ် ညှာ်ရမတ် ကောင်လယိုင်
 ညှာ်ပါင် ခွေဝ် စရီ ပသု မဒ်ရ။

ကောဠာသ ဂကောံဇ္ဇပိဇောဝါ တဲရ။

၄။ ကုမာရပဉ္စ ၁

- ၁။ ခရ်မဲ့မွဲးဂှ်ညးညံ့ဂှ်ရော? သတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုက် မွဲအရာဒတန် ဟိုတ် 'အာဟာရ'
 ဟောင်အိုတ်ရ။
 ၂။ ခရ်မဲ့မွဲးဂှ် ညးညံ့ဂှ်ရော? နာမ်ကိုရပ်ရ။
 ၃။ ခရ်မဲ့မွဲးဂှ် ညးညံ့ဂှ်ရော? ဝေဒနာပိသတ်ရ။
 ၄။ ခရ်မဲ့မွဲးဂှ် ညးညံ့ဂှ်ရော? ခရ်အရိယသစ္စဂမ္တိုင် ပန်ရ။
 ၅။ ခရ်မဲ့မွဲးဂှ် ညးညံ့ဂှ်ရော? ဥပါဒါနက္ခန္ဓ (ပွမစောဲလာံ) မသုန်ဂမ္တိုင်ရ။
 ၆။ ခရ်မဲ့မွဲးဂှ် ညးညံ့ဂှ်ရော? 'အဇ္ဈတ္တိက'အာယတန တြိသတ်ဂမ္တိုင်ရ။
 ၇။ ခရ်မဲ့မွဲးဂှ် ညးညံ့ဂှ်ရော? ဟောဇ္ဈင်ထပ်ဂမ္တိုင်ရ။

၁။ ဇုတ် တတ္ထ တတ္ထ မတ္တလုဂ် အဗ္ဗိမိဉ္ဇေန သင်္ဂဟေတွာ ဒေသိတံ၊ ကာယဂတာသတိ ကောဠာသဘာဝနာ
 ပရိယာယ ဒွိတ္တိသာကာရ ကမ္မဋ္ဌာန် အာရဒ္ဓံ။ (အဋ္ဌကထာ)

- ၈။ ဓရ်ဒွါမ္ပဒ္ဒါနံ ညဉ္ဇေတိရော? အရိယမဂ် မ္မုအင်္ဂဒ္ဓါရ။
 ၉။ ဓရ်ဒွါမ္ပဒ္ဒါနံ ညဉ္ဇေတိရော? ‘သတ္တာဝါသ’ အရာဒတန်သတိ ဒွိတိသင်္ဂဟိတရ။
 ၁၀။ ဓရ်ဒွါမ္ပဒ္ဒါနံ ညဉ္ဇေတိရော? ညဉ္ဇေတိပေတိ အင်္ဂဒ္ဓါသင်္ဂဟိတံ “တုအရုန”
 ဂပင်္ဂကောန်ခရ။

ကုမာရပဉ္စ ၁ တရ။

၅။ မင်္ဂလာသုတ်

၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမ္ပဲအခိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြိ သွဒတ တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဝံရ။ ပွဲအခိုင် ကောန်ဒေဝတမ္ပဲ မ္မုကိုသင်္ဂ မဂေါင်ဆာဲလောန် မ္မုကိုလျးအရိုင် သိုမကိုဂိုလဟ်ယးတူး အလုပ် ဘာဇေတဝန်မ္ပဲ ပွဲအခိုင်ဗွမ်သွါတဲ ပြာပ်ကျင်ဇေရင် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြိ လှောင်တီလမ္ပုပိုင် ကျိတြိတဲ ဒတူဒိုင် ဒွဲမဗဗွဲဒွဲဒွဲတဲ ဂရင်ပတိ တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြိ နကိုဂါထာဝံရ—

၂။ (ယွံတီလမ္ပုပိုင်ကျိတြိ) မ္မိဟ်ဒေဝတဂမ္ပိုင်မဂ္ဂိုင်တအ်ဂ် ရာဒနာမိက်ကိုတသိုမ် (ဇေတု)အိုတ်ဂ် ချပ်တခရ်မ္မုလ်ဂမ္ပိုင်အိုတ်ရ။ (ယွံတီလမ္ပုပိုင်) ဩဝဟ်တံဂ်ခရ်(မ္မုလ်)မပြဲပြဲ ညိကျိ။

၃။ (ယွံကောန်ဒေဝတ) ပွမဟံနိသမ္ပဲကို ညဉ္ဇေတိတအ်ကို၊ ပွမနိသမ္ပဲကို ညဉ္ဇေတိကို ပညာကို၊ ပွမဝံသုပ္ပဇ ညဉ္ဇေတိမထေက်ကိုသုပ္ပဇကို၊ ဓရ်ပိသင်္ဂဝံ ဒ်ခရ်မ္မုလ်မပြဲပြဲရ။

၄။ (ယွံကောန်ဒေဝတ) ပွမဝံသုဒတ ပွဲဌာန်မဗဗွဲကို၊ ညဉ္ဇေတိကိုကုသိုလ် မကောင် ပတဲလပ် ဘဝကိုပ်ကွာတေံကို၊ ပွမစွံပတန်လပ်(ကာယစိုတ်)ဇေတု မဒးရးကို၊ ဓရ်ပိသင်္ဂဝံ ဒ်ခရ်မ္မုလ်မပြဲပြဲရ။

၅။ (ယွံကောန်ဒေဝတ) ပွမမ္မုကိုလမိင်လညာတ် မဂ္ဂိုင်ကို၊ ပွမလေပ်ကွတ် (ဟံမ္ပဒုဟ်)ကို၊ ပွမဒေဝတတ် ဝိနယ ဗွဲမဒးရးကို၊ ပွမသွးဂလာန် မဒိုဟ်ကို၊ ဓရ်ပိသင်္ဂဝံ ဒ်ခရ်မ္မုလ်မပြဲပြဲရ။

၆။ (ယွံကောန်ဒေဝတ) ပွမကောန်ခိုတ်မိမကို၊ ပွမယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် ကောန်သမ္ဘာကို၊ ပွမကောန်ကမ္မောန် ဟံမ္ပဒုဟ်ထွန်ထွဲနရ် မပ္ပံလျှဟ်လွန်ကို၊ ဓရ်ပိသင်္ဂဝံ ဒ်ခရ်မ္မုလ်မပြဲပြဲရ။

၇။ (ယွံကောန်ဒေဝတ) ပွမကိုဒါန်ကို၊ ပွမဝံဒေဝတ ဓရ်ကုသလကမ္ပပထကို၊ ပွမ ယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင်ကဠောကောဒေကို၊ ပွမဝံကောန်ကမ္မောန် ဟံမ္ပဒုဟ်ဂမ္ပိုင်ကို၊ ဓရ်ပိသင်္ဂဝံ ဒ်ခရ်မ္မုလ်မပြဲပြဲရ။

၈။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ပွမဝေင်ပါကေံ သရာမ်ပါပ်(နကိုစိုတ်)ကို၊ ပွမဝေင်ပါကေံ သရာမ်ပါပ်(နကိုကာယပါင်)ကို၊ ပွမမင်မွဲထိုင်ဒပ် နူပွမသုင်အရက်သုရာကို၊ ပွမဟံဟိုတ်မဲ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမၠိုင်ကို၊ ခရ်ပန်သံဝံ နှိခရ်မျိုလ်မပြဲပြရ။

၉။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ပွမရှေ့သော်ရ် ကုညးမထေက်ကိုရှေ့သော်ရ်ကို၊ ပွမအံသပ် အောင်မာ ဖျပ်လပ်ဇကုကို၊ ပွမတရိပ်ကိုစိုတ် လောဲသွာကို၊ ပွမတိကေတ် ဂုဏ်ညးတူဟ် သအာင် မပတဲလပ်ကို၊ ပွမကလင်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွဲကို၊ ခရ်မသုန်သံဝံ နှိခရ်မျိုလ်မပြဲပြရ။

၁၀။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ပွမအေင်ဒင်ကို၊ ပွမကလင်ဂလာန် ဒွေံဗတောန်ပူဂိုလ် သပ္ပုရိသ်တအ် လောဲသွာကို၊ ပွမဗိုလှောင် ခမီသင်ကို၊ ပွမချပ်ဇုန် သွာန်သုက်ခရ် ပွဲအခိုင် မဗွဲကို၊ ခရ်ပန်သံဝံ နှိခရ်မျိုလ်မပြဲပြရ။

၁၁။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ပွမဒွေတ်တဒွေတ် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် (ခရ်အကု သိုလ်)ဂမၠိုင်ကို၊ ပွမဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြဲကို၊ ပွမဆိုညာတ် အရိယသစ္စဂမၠိုင် (နကိုမဂ်)ကို၊ ပွမသွဇောင်မတ်ကိုနီဗ္ဗာန်ကို ခရ်ပန်သံဝံ နှိခရ်မျိုလ်မပြဲပြရ။

၁၂။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) စိုတ်ပူဂိုလ်တုအရှန် မဆိုဂဗကိုလောကခရ်ဂမၠိုင်ဟ် ဟံချီ တောင်ရ၊ ဟံစံင်တူရ၊ စာ်စူးအာနူမျိုက်လက်ကျိုက် ကိလေသရ၊ ဟံမွဲကိုဘဲရ၊ ခရ်ပန်သံဝံ နှိခရ်မျိုလ်မပြဲပြရ။

၁၃။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ဟိုတ်နူဂွံဒွေတ်လုတ်လပ် ခရ်မျိုလ်ပိစော်ဒွံဂ်ရ ပ္ဍောင်ကို သုသတြဂမၠိုင်တအ်ဟ် သုသတြမမိက်ကိုမွဲမွဲကိုလေပ် အံင်ဇူးကေတ် ဟံမာန်အိုတ်တဲ ဂွံအာစိုပ်ဇော်မောင်တသိုမ် ပွဲအရာအိုတ်သိုရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ခရ်ပိစော်ဒွံဂ်ရ နှိခရ်မျိုလ်မပြဲပြ ဒေဝတ်တအ်ရ၊ ရဲပွံ ဂိုင်စုတ်သမ္ဘိညီ ဟိုတ်လပ်ရ။

မင်္ဂလာသုတ် တဲရ။

၆။ ရတနသုတ်

၁။ ဒေဝတ်ဂမၠိုင် မတန်တ ပွဲတိကို၊ ဒေဝတ်ဂမၠိုင် မတန်တ ပွဲလတူအာကာသကို၊ ပြာပ်ကျင်စိုပ်ဌာန်ဏအ် ပွဲမညီသုဟ်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမၠိုင်အိုတ်သိုတအ်ဟ် ဩပ်ကိုဂွံသျိုက် မျိုက်မိပ်စိုတ်အိုတ်ညီ၊ သအာင်နူဂ်ပုန် ကိုဂွံကလင်ပင်မိုင် ခရ်ပရိတ် အဲကျာ် မတွံလပ် ပွဲမရှေ့သော်ရ်အိုတ်ညီ။

၂။ ယွံဒေဝတ်တအ် ဟိုတ်ဒ်သံဂ်ဟောင် ဒေဝတ်အိုတ်သိုတအ် ခရ်ပရိတ်မတွံလပ်ဟ် ဩပ်သီစတ်ဂိုင်စွံလပ် ပွဲစိုတ်အိုတ်ညီ၊ ဩပ်စွံခရ်မေတ္တာ လတူသတ်တအ်ဂမၠိုင်အိုတ်ညီ။

မိမိဟိဂမ္ဘိုင်တအိၣ် ဗွမ်တဲဟံ့တြာ သုပူဇ ဗဇကုမူးတအိၣ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ဟောင် လွဟိုတ်မဲတဲ မင်မွဲအာ မိမိဟိဂမ္ဘိုင်တအိၣ်အိုတ်ညိ။

၃။ ပွဲချင်မိမိဟိဂ်ကို၊ ပွဲချင်နာ်၊သွပ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ပွဲချင်သွပ်ကို၊ရတ်အိုတ်သီမပြ မလေပ်ကို သိုက်မိမိကို နွတ်ရ၊ ပ္ဍောပ်ကိုရတ်ဂမ္ဘိုင် ရတ်မတုပ်ကိုတီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲဟံ့မွဲရ၊ ရတ်မတွံး တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲဝံလေပ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဍုာ်စုတ်ဝံ (သတ္တအိၣ်အိုတ်သီ) ဩဝ်ကို နိတသိုခ်အိုတ်ညိ။

၄။ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မဒ်တောပ်ဒတောပ်သာကျဝင် မ္ဍုကိုစိတ်မတန်ကြန်ဂ် ကလိဝံဓရန်ဗ္ဗာန်မပြ ဟံ့မွဲကိုပွမဒးချိုတ်၊ မဒ်အရာ ရာဂမစူးဟိုတ်၊ မဒ်အရာ ကိလေသမ အိုတ်ရ၊ ရတ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ မတုပ်သုဟ်ကိုနိဗ္ဗာန်ဟံ့မွဲရ၊ ရတ်မတွံး ဓရန်ဗ္ဗာန်ဝံလေပ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန် မဍုာ်စုတ်ဝံ (သတ္တအိၣ်အိုတ်သီ) ဩဝ်ကိုနိတသိုခ်အိုတ်ညိ။

၅။ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ထိုင်သးတ် သမာဓိ မစိန်သကို(ကောံအရဟတ္တမဂ်) ရံဝံမူး သအးဇးရ၊ သမာဓိ မစိန်သကိုကောံအရဟတ္တမဂ် ကိုဖိုပွဲမသက္ကာတြာဇကုရ ရံဝံ တီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်ဝံလင်အိုတ်ရ၊ ဓရမတုပ်သုဟ်ကိုသမာဓိ မစိန်သကိုကောံအရဟတ္တမဂ် ဟံ့မွဲရ၊ ရတ်မတွံး ဓရံဝံလေပ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန် မဍုာ်စုတ်ဝံ (သတ္တအိၣ်အိုတ်သီ) ဩဝ်ကိုနိတသိုခ်အိုတ်ညိ။

၆။ ပုဂိုလ်သပ္ပုရိဟိဂမ္ဘိုင်တအိၣ် ထိုင်သးတ် ပုဂိုလ်ဒွါ မဒ်ဗွဲဒေါပ် ပန်ဒေါပ်အိုတ်ရ၊ ပုဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ကူးတီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတအိၣ် ထေက်ဒင်ဒါန် ဝတ္ထုဒါန်မပြပြအိုတ်ရ၊ ဒါန်ကိုတ် ပွဲပုဂိုလ်တအိၣ် ဖိုဇှော်အိုတ်ရ၊ ရတ်မတွံး သင်ဝံလေပ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဍုာ်စုတ်ဝံ (သတ္တအိၣ်အိုတ်သီ) ဩဝ်ကိုနိတသိုခ်အိုတ်ညိ။

၇။ ပွဲသာသနာ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲဂေါတမဝံ ပုဂိုလ်(တုအရန်)ဂမ္ဘိုင် လွီပရာ ဗွဲမဒးရး နကိုစိတ် မဗိုန်ဗတ်အိုတ်ရ၊ တိတ်ဗူး(ကိလေသ)အိုတ်ရ၊ ပုဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်တအိၣ် အာစိပ်အရဟတ္တဖိုလ် မထေက်ကိုအာစိပ်ဂ်ဒ်တဲ ကလိဝံ ဗွဲအစောံမသ္မအာရီကိုနိဗ္ဗာန် ဟံ့မွဲကို ပွမချိုတ်တဲ ဒင်စသိုင်အရဟတ္တဖလသမာပတ် ဟံ့မွဲကိုလိုတ်အိုတ်ရ၊ ရတ်မတွံး သင်ဝံလေပ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဍုာ်စုတ်ဝံ (သတ္တအိၣ်အိုတ်သီ) ဩဝ်ကိုနိတသိုခ်အိုတ်ညိ။

၈။ တိုင်တြင် မပတူပစ္စလပ် ပွဲတိၣ် ဟိုတ်နူကျာ မကျင်နုဒိဟ်ပန်တအိၣ် ညင်ရဟံ ချီဇောပ်ကို ပုဂိုလ်သောတာပန် တို့လုပ်တဲမညာတ်ကေတ် အရိယသစ္စဂမ္ဘိုင် နကိုမဂ်ဉာဏ် ပုဂိုလ်တုပ်သုဟ်ကိုတိုင်တြင်ရ၊ သာ်ဝံ အဲကျာ်တွံရ၊ ရတ်မတွံး သင်ဝံလေပ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဍုာ်စုတ်ဝံ (သတ္တအိၣ်အိုတ်သီ) ဩဝ်ကိုနိတသိုခ်အိုတ်ညိ။

၉။ ပုဂိုလ်(သောတာပန်)ဂမ္ဘိုင်တအိၣ် သပ္ပာကဋိတ် အရိယသစ္စဂမ္ဘိုင် ချေဒမိန် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မ္ဍုကိုဉာဏ်ပညာမဇြိုဟ်နက် မဂပ်ဟိုတ်ဝံလပ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ပုဂိုလ်

ဂမ္ဘိုင်တအ်ဒ် ခိန်ဟိုတ်မာဲကွံကွံကိုလေဝ် ဟံင်ကေတ် ဘဝမရနက်ကိုဒွါအိုတ်ရ၊ ရတ်မတွံဂး သင်ဝံလေဝ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဃာ်စွတ်ဝံ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုဒ်တသိုဒ်အိုတ်ညိ။

၁၀။ ပူဂိုလ်ဂ် ကလိဝံသောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တဲ မွဲဒမြိပ်ခပ် ပါကွံခပ်ပိသ် မတွံဂး သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသအိုတ်ရ၊ ကိလေသ ခိန်သေ့မံင်ဗုတ်ညိနာင် ကိုလေဝ်—

၁၁။ တိတ်ဗူးနူကို အပါယ်ပန်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံင်ကွေန်တ ခပ်တြဲသ် မတွံဂး(အာနန္တရိယကမ် မသုန်သ်ကို နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ၊ ရတ်မတွံဂး သင်ဝံလေဝ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဃာ်စွတ်ဝံ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုဒ်တသိုဒ်အိုတ်ညိ။

၁၂။ ပူဂိုလ်(သောတာပန်)ဂ် ခိန်ကွေန်တ ပွသရာမ်ပါပ် နကိုကာယကို နကိုပါင်ကို နကိုစိုတ်ကိုလေဝ် ဟံင်ဂြောပ်ဗွန်တ ပွသရာမ်ပါပ်ဇကု မကွေန်လပ်ရ၊ ပူဂိုလ်သောတာပန် မညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် နကိုမဂ်တဲဂ် ဒ်ဉ်ညးဟံင်ထေက်ကိုဂြောပ်ဗွန် ပွသရာမ်ပါပ် မကွေန်လပ်ရဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်ဝံရ၊ ရတ်မတွံဂး သင်ဝံလေဝ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဃာ်စွတ်ဝံ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုဒ်တသိုဒ်အိုတ်ညိ။

၁၃။ ပွဲဂိတုစဲ မဒ်တမ်ဥတုကညင်ဝံ သပိုဟ်ဂြိုပ် မွဲကိုတူးတူင် မရောင်ကကျင် အလုမ်တံအိုတ်သိုဂ် ညင်ရဲမ္မုကိုစူးစရဲကျာ်ဩကို တုဟ်နဖို(နိဗ္ဗာန်)မပြဲ ဟိုတ်ဝံခပ် (ပရိယတ်) မလေဝ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မ္မုညပမာသပိုဟ်ဂြိုပ်ရ၊ ရတ်မတွံဂး ကျာ်ဝံလေဝ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဃာ်စွတ်ဝံ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုဒ်တသိုဒ်အိုတ်ညိ။

၁၄။ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ဟံင်မွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ် မဒ်ညးမပြဲ မတီကေတ်နိဗ္ဗာန် မပြဲ မလေဝ်ခိန်ကိုခပ်မပြဲ မလေဝ်ရင်တူင်ဏာဗစိုပ်ကို မဂ်ဉာဏ်မပြဲဂ် ဟိုတ်ဝံခပ် မသျှင်ပြဲရ၊ ရတ်မတွံဂး ကျာ်ဝံလေဝ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဃာ်စွတ်ဝံ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုဒ်တသိုဒ်အိုတ်ညိ။

၁၅။ (ကုပူဂိုလ်တုအရုန်ဂမ္ဘိုင်ဂ်) ကမ်တြဲအိုတ်အာတဲ ကမ်တိုလေဝ် ဟံင်မွဲရ၊ ပွဲဘဝ အနာဂတ်ဂ် မ္မုကိုစိုတ် မစာ်စူးအာ နူထွေန်စပ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ မ္မုကိုမဗီဇပဋိသန္တိ မအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံင်မွဲပိုက်ကို ပွမဇ္ဇော်မောင်ဖေါအ်ဗြေပ်ရ၊ ညင်ရဲပုတ်ပွာင်သ္မု လလမ်အာကို ပူဂိုလ်တုအရုန် မ္မုကိုပညာဂမ္ဘိုင် ခန္တရုပ်နာမ် ဓိုဟ်လလမ်ပိုတ်အာအိုတ်ရ၊ ရတ်မတွံဂး သင်ဝံလေဝ် ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်မဃာ်စွတ်ဝံ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုဒ်တသိုဒ်အိုတ်ညိ။

၁၆။ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မတန်တ ပွဲတိကို၊ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မတန်တ လတူအာကာသကို ပြာပ်ကျင်စိုပ်ဌာန်ဝံ ဗွဲမညိသုတ်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင် လောဝ်တတီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မဉ္ဇူကျင် ဗွဲမဒးရး၊ မ္မုဟ်ဒေဝတ်တအ် မဂပ်ပူဇ်အိုတ်ရ၊ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုဒ်တသိုဒ်အိုတ်ညိ။

၁၇။ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မတန်တ ပွဲတိကို၊ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မတန်တ လတူအာကာသကို ပြာပ်ကျင်စိပ်ဌာန်ဝံ ဗွဲမညီသုတ်အိုတ်ရ၊ ဗိုညးဂမ္ဘိုင် လှောင်တခရ် မကတိုန် ဗွဲအစောမပလို ပလာ်ကွဲကိလေသ၊ မှိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပူဇ်အိုတ်ရ၊ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုန် တသိုခ်အိုတ်ညိ။

၁၈။ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မတန်တ ပွဲတိကို၊ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မတန်တ လတူအာကာသကို ပြာပ်ကျင်စိပ်ဌာန်ဝံ ဗွဲမညီသုတ်အိုတ်ရ၊ ဗိုညးဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် လှောင်တသင် မှိုကိုဒွေတ် ဟံဆောတ်ယောင်၊ မှိုဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပူဇ်အိုတ်ရ၊ (သတ္တအ်အိုတ်သို) ဩဝ်ကိုန် တသိုခ်အိုတ်ညိ၊ ရံသ်ဝံ (သွးတရ)။

ရတနသုတ် တဲရ။

၇။ တိရောကုဋ္ဌသုတ်

၁။ (ပြိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ်) ပြာပ်ကျင် သိုဇကုအိုတ်တဲ ပွဲမွဲဗွဲကို ပွဲဂံင်ပိသွာင် ဗစပ်သိုကုအ် တအ်ကို ပွဲပါင်တြင်ဒုင်တြင် (တဲကွဲ)တအ်ကို တန်တဒိုင်အိုတ်ရ။

၂။ စိုန်ရပြုပြင်စီရင်လင် သွက်ဝံကိုဒါန် ပင်ဍုင်ယာမ စူစဘောဇိန် မဂ္ဂိုင်ကိုလေဝ် ဟိုတ်နူပရေင်ကမ် သတ်(ပြိုတ်)ဂမ္ဘိုင်ဂှ်ရ ညးမွဲလေဝ် ဟံဝံသတိ သတ်ပြိုတ်တအ်ဂှ်အိုတ်ရ။

၃။ ညးမလေဝ်ဆာန်ဍုင်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် ကာလပြိုတ် မဒ်ကဋ္ဌောတအ် ပြာပ်ကျင်စိပ် ဝတ္ထုဒါန် ဍုင်ယာမ,ဘောဇိန် မသအးဇုးမဗွဲဝံ ကိုဝံဒ် သွက်ကဋ္ဌောပြိုတ်တအ်ညိ၊ ကဋ္ဌောပြိုတ်ဂမ္ဘိုင် တအ်ဂှ် ကိုဝံဒ်တသိုခ်အိုတ်ညိ၊ ရံဝံ ရန်တံကိုကဋ္ဌောမသပြိုတ်တအ်တဲ ကိုတ်ဒါန်အိုတ်ရ။

၄။ ကဋ္ဌောပြိုတ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် ကောံခရီုပြာပ်ကျင်စိပ် ဌာန်ဂှ်အိုတ်တဲ ပင် ဍုင်ယာမ မဂ္ဂိုင် ရန်တံကိုဇကုတဲ ကိုဒါန်မွဲ ဗွဲမမိပ်မြဟ် သွအနုမောဒနာအိုတ်ရ။

၅။ ဟိုတ်နူကဋ္ဌောကောဒေဂမ္ဘိုင် (မကိုဒါန်ဂှ်ရ) ဗိုညးဂမ္ဘိုင် ကလိဝံ(တသိုခ်ပိုန်ဟာန်) အိုတ်ရ၊ တုဟ်နဖိုဗိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် သွပူဇ်အိုတ်ရ၊ ကဋ္ဌောကောဒေ ညးမကိုဒါန်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဂုဏ်ဖိုဗိုဉ်အိုတ်ရ၊ ကဋ္ဌောကောဒေပိုဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် အာယုက်ကိုဝံဂိုင်အိုတ်ညိ။

၆။ ပွဲဘုမ်ပြိုတ်ဂှ် ပွမဇိက်ဗုထဲတိလေဝ် ဟံမွဲရ၊ ပွမမင်၌လေဝ် ဟံမွဲရ၊ ပွဲဘုမ်ပြိုတ်ဂှ် ပွမကုဗ္ဗိက် နှိဟိုတ်မကလိဝံ ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်လေဝ် ဟံမွဲရ၊ ပွမသွံရာန် နကိုထပ်ဩန်လေဝ် ဟံမွဲရ၊ ပွဲဘုမ်ပြိုတ်ဂှ် နကိုသွက်ကုသိုလ် ကဋ္ဌောမိတ်သဟာံတအ် မကိုဟောင် ပြိုတ်ဂမ္ဘိုင် မပြိုင်အာဘဝပရလိုက်တအ်ဂှ် ယိုပ်ယာပ်တအ်ရ။

၇။ ချန်မူမူပျံ့ ပဲ့ဌာန်ကုန်ခိုက် ညံင်ရမဇ္ဇောင်စေအာ ဌာန်မသပ်ကို တုပ်တည်ညံင်ရ သာ်ဂ်ကိုရ သွက်ကုသိုလ် မပါ်ကိုဏာ နူကုန်မုဟ်ဝံ ပြာပ်အာစိုပ် ဇရေင်ပြိုတ်အိုတ်ရ။

၈။ စီဂမ္တိုင် ချန်မပေင်မံင်ဂ် ညံင်ရမဗပေင်ကိုမှာသွိဒ်ကို တုပ်တည်ညံင်ရသာ်ဂ်ကိုရ သွက်ကုသိုလ်မပါ်ကိုဏာ နူဘုန်မုဟ်ဝံ ပြာပ်အာစိုပ် ဇရေင်ပြိုတ်အိုတ်ရ။

၉။ ညးဝံဟေင် ကေင်ကိုလပ် ဂြပ်ကိုအဲရ၊ ကေင်ပတဲလပ် (ကိစ္စ)အဲရ၊ ကဠောမသ အဲရ၊ မိတ်သဟာ် အဲရ၊ ပြေံဇ္ဇာ အဲရ၊ သာ်ဝံ ညးမဗ်ဗျဟ် ကေင်ပတဲကျဲလပ် ပဲ့ဘဝ ကွာကွာတေံဂ် တုဟ်နဖိုတ်ဂမ္တိုင် ကိုတ်ဒါန်မပြဲအိုတ်ရ။

၁၀။ ပွမလရိအ်ယာ်ကို၊ ပွမစံင်တူကို၊ သအာင်နုဂ်ပုန် ပွမဟိုဂး ကရေင်ကရောတ် ကိုတအ်ဂ် တုဟ်နဖိုတ်ဂမ္တိုင် ဟံင်သေင်အိုတ်ရ၊ စိုန်ဟံင်သေင်ကိုလေပ် ကဠောမသဂမ္တိုင် လရိအ်ယာ်မံင်အိုတ်ရ။

၁၁။ (ရန်တုံကို ညးမပြိုင်အာ ဘဝပရလိုက်တဲ) မဂပ်ပ်ကိုဂ် တန်တဲ ပဲ့သင် ဗွဲမဒးရးတဲ တုဟ်နဒတဲဖိုတ်သိုခ် မဂ္တိုင်သေ့ ပြာပ်အာစိုပ် ဇရေင်ပြိုတ်ဂ် ချိုန်ခဏာဂ်ရ။

၁၂။ ရန်တုံကို ညးမပြိုင်အာ ဘဝပရလိုက်တဲ သဘ်ပွမကိုဒါန်ဝံ စောန်ထွေးတ် ရံဝံမွဲး ဝတ်မပတဲ ပဲ့ကဠောမသတအ်ဂ် သပ္ပုဇ်မပြဲ ကုပြိုတ်ဂမ္တိုင်လေပ် မွဲးယုရ၊ ကိုတ်ဇြဟတ် ကုခမိတ်ဂမ္တိုင်လေပ် မွဲးယုရ၊ မွဲးတအ်ညးဂမ္တိုင် ကိုဇ္ဇေင်ပုင်ဆန်စန်တဲ ကုသိုလ်ဗွဲမဂ္တိုင်လေပ် မွဲးယုရ၊ သာ်ဝံ (ဟိုတ်တဲရ)။

တိရောကုဇ္ဈသုတ် တဲရ။

၈။ နိမိကဏ္ဍသုတ်

၁။ မိုဟ်တြုဂ် ကိစ္စမစပ်ကောံဒတုဖို ကတိဒ်ကျဲမွဲး ဒတုဖိုအဲဏောင် သာ်ဝံ ပျပ်စိုတ်တဲ တိုပ်ဒေပ်တဲနင်ထပ် ပဲ့ဌာန်မဇြိုဟ် စိုက်မစိုပ်သာ်ရ။

၂။ အဲဒးဒိုင်စောတ်စောဲဒိုင် နကိုဂဗုတ်ဂ် ကြက်ဒ်တဲ တုဟ်နဝံတိတ်ဗူးနုဘဲသိုင်ကို၊ အဲဒးဒိုင်ချိုချိုက်ဒိုင်ကိုကမ္ဘတ်ဂမ္တိုင် ကြက်ဒ်တဲ တုဟ်နဝံတိတ်ဗူးနုဘဲကမ္ဘတ်ဂမ္တိုင်ကို၊ အဲဂတ်တင်ဒိုင် ကြက်ဒ်တဲ တုဟ်နဝံတိတ်ဗူးနုကိုဂတ်ကို၊ ပဲ့ကာလမကောပ်ဗျိုက် ကြက်ဒ်တဲ တုဟ်နဝံယိုပ်ယာပ်တဲကို၊ ဘဲမပ္တိုက်ပုတ်သာ်တအ် ကတိဒ်ကျဲမွဲး ကြက်ဒ်တုဟ်န ဝံသင် စောဲအာ သွက်အဲကို ပျပ်စိုတ်တဲ ဒတုဖိုသာ်ဝံ တုဟ်နစိုပ်ဒတဲမာန် ပဲ့လောကဝံ တိုပ်ဒေပ်လပ် နင်ထပ်အိုတ်ရ။

၃။ စိန်ရတီပင်ဒေဝလင်္ကာ ဗွေဒေဝဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓိမုဒ္ဓိဟိနန္ဒာ စိန္တဝိသုဒ္ဓိသုဒ္ဓိသုဒ္ဓိ ဂြိုဟ်မုဒ္ဓိ အိတိသုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓိကာလအိတိသုဒ္ဓိ ဟံသုဒ္ဓိပင်တကီတြိဂ္ဂရ။^၁

၄။ နင်ထဝ် နန္ဒာနိမတီပင်ဒေဝလင်္ကာ ဆဲပြင်အာလေဝ် မာန်ရ၊ စုတ်သမ္ဘိ ညးတု ဂြိုဟ်လေဝ် ဝိတိလေဝ်ရ၊ နာဂမုဒ္ဓိလေဝ် လေဝ်ပဆဲပြင်ဒုဝဲ မာန်အိတိရ၊ လကိဟ်တအ်လေဝ် လေဝ်ရင်တုင်ဏာ နင်ထဝ် မာန်အိတိရ။

၅။ ညးမဒုင်အဲကွဲ ဟံသုဒ္ဓိကာနိတအ်လေဝ် (အယောတုဂြိုဟ်) ဟံညာတ်ဂ် လေဝ်စံက်ခါ ရင်တုင်ဏာအိတိရ၊ အခါကာလ ကုသိုလ်ကမ်အိတိလေဝ် ဂြိုဟ်ရတိအိတိသု တအ်ဂ် လိုလ်ကေုာ်သွင်အာလေဝ်ရ။

၆။ မှိဟ်ဗြဟ္မာန် မှိဟ်တြိဂ္ဂရန် ညးမမိက်ကီုမွဲမွဲ နပမကီုဒါန်ကီု၊ နပမမင်သီကီု၊ နပမမင်မွဲကာယပါင်စိတ်ကီု၊ နပမသီလလမ်ကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင်ကီု တိုပ်ဒေဝလင် နင်ထဝ်မတွံး ဓရ်ကုသိုလ် ဗွေဒေဝဗုဒ္ဓံ။

၇။ ဗုဒ္ဓစေတီကီု ဗုဒ္ဓသင်ကီု ဗုဒ္ဓဂိုဏ်ကီု ဗုဒ္ဓဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ကီု ဗုဒ္ဓိကီု ဗုဒ္ဓမကီု သအာင် အာနုဂ် ဗုဒ္ဓကောဇ္ဇေကီု မွဲဇ္ဇေကီု တိုပ်ဒေဝလင် နင်ထဝ်မတွံး ဓရ်ကုသိုလ် ဗွေဒေဝဗုဒ္ဓံ။

၈။ နင်ထဝ် မတိုပ်ဒေဝလင် ဗွေဒေဝဗုဒ္ဓံ (သုသတြိဂ္ဂရမ္ဘိုင်) အံင်ဇူးကေတ် ဟံမာန်ဂ် ဒ်တဲ ဗက်အာလေဝ်(ဘဝပရလိုက်)ရ၊ ပါသွဲကေုာ် (ပိန်ဟာန်ဂြိုဟ်ရတိဂမ္ဘိုင်)တဲ ပြင်အာဘဝ ပရလိုက်မွဲး ဂိုဏ်ကေတ်နင်ထဝ်ဂ်တဲ ဝံအာတ်ရ။

၉။ နင်ထဝ်(ကုသိုလ်)ဂ် ဟံဆက်ဆေံကီုညးသအာင်ရ၊ ဂမ္ဘတ်ဂမ္ဘိုင် ကွတ်ဏာ ဟံမာန်ရ၊ တုပညာဂ် ကောနိတ် ကေင်ကာကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ နင်ထဝ်(ကုသိုလ်)ဂ် ဗက်အာ လေဝ်(ဘဝပရလိုက်)ရ။

၁၀။ နင်ထဝ်(ကုသိုလ်)ဝံ ကိုတ် အရာမန္တပိုက် မှိဟ်ဒေဝတဂမ္ဘိုင်အိတိသုရ၊ ဩဩ တသိုခ်မွဲ ရာဒနာမိက်ရ၊ တသိုခ်အိတိသု မရာဒနာမိက်လင်တအ်ဂ်တအ်ဂ် ဟိုတ်နူနင်ထဝ် ကုသိုလ်ဝံ ကလိဝံမာန်ရ။

၁၁။ ဒဒ်သင်မဆဲကီု၊ ဒဒ်ရမ္ပာင်မခိုဟ်ကီု၊ ဒဒ်ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်မစေံသေုာတ်ကီု၊ ဒဒ် ရုပ်မကျေပ်ဂေါင်ကီု၊ ဒဒ်မဝံအလိုအသီကီု၊ ဒဒ်မွဲကီုတိဝါရမဂ္ဘိုင်ကီု ဖိုအိတိသု ဟိုတ်နူနင် ထဝ်ကုသိုလ်ဝံ ကလိဝံမာန်ရ။

၁၂။ ဒဒ်သွိုင်ပဒေသရာဇ်ကီု၊ ဒဒ်သွိုင်ဇ္ဈကရာဇ်ကီု မဝံအလိုအသီကီု၊ တသိုခ်သွိုင် စက္ကဝင် မဂပ်ဝံသုဒ္ဓိမုဒ္ဓိကီု၊ ဒဒ်ဒေဝတ မပိုင်ဗြဟ္မာ ဗုဒ္ဓသွိုင်ဂမ္ဘိုင်ကီု ဖိုဂမ္ဘိုင်အိတိသု ဟိုတ်နူနင်ထဝ်ကုသိုလ်ဝံ ကလိဝံမာန်ရ။

၁။ ဟံသုဟ်အစောံ တုဟ်နကောန် ကိစ္စတုဟ်တုဟ် မသွဲးကျင်တဲရ။

၁၃။ ပိုန်ဟာန်ပြင်ရတ် ပဲ့ချင်မိုဟ်ကို၊ ထေက်ကိုမိပ်လဟင် ပဲ့ချင်သွပ်ကို၊ တသိုခ် နိဗ္ဗာန်ကို ဖိုအိုတ်သိုက်် ဟိုတ်နူနင်ထပ်ကုသိုလ်ဝံ ကလိဝံမာန်ရ။

၁၄။ သွဟိုတ်ကို ပွမချိုက်ပေင်ကို မိတ်သဟာဲခိုဟ်ပြဲတဲ ကုညးမပတိတ်တြဟတ် ဗွဲဟိုတ်မပဗွဲၣ် ခေၣ်ဖို အိုတ်သိုမတွံး ဒေၣ်ညးမိုက်ပွမလုတ်အာ ပွဲအရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ် ပညာတအ်ၣ် ဟိုတ်နူနင်ထပ်ကုသိုလ်ဝံ ကလိဝံမာန်ရ။

၁၅။ ပဋိသမ္ဘိဒါပန်ကို၊ ဝိမောက္ခဒွါကို၊ သာဝကပါရမီဉာဏ်ကို၊ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ကို၊ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို ဖိုအိုတ်သိုက်် ဟိုတ်နူနင်ထပ်ကုသိုလ်ဝံ ကလိဝံမာန်ရ။

၁၆။ ဩပွမချိုက်ပေင်ကို ကုသိုလ်ၣ် နွံတရ၊ ပွမချိုက်ပေင်ကိုကုသိုလ်ၣ် မ့ၣ်ဖိုမဂ္ဂိုင် သာ်ဝံရ၊ ဟိုတ်ၣ်ရ တုပညာ မတန်ကြန်တအ်ၣ် ထိုင်သးတ ဒေၣ်မ့ၣ်ကိုကုသိုလ် မကောန် လပ်တဲအိုတ်ရ၊ ရံဝံ (သွးတရ)။

နိမိကဏ္ဍသုတ် တဲရ။

၉။ မေတ္တသုတ်

၁။ တို့လုပ်ဇော်အာ ပွဲနိဗ္ဗာန် မစိုဟ်လလမ် နကိုဉာဏ်တဲကို၊ ညးမစီကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲဒတဲဖို နွံပွဲက်မိက်ဝံမံင်စံင်ပဒတ်ၣ် ဂပ်ဝဲဒွေတ်ဗက်(နယ်ကဲစေပ်ပျောန် ကြက်သွးဂတဝံရ)၊ ဒးသွဟ်အစောံ ပွဲအရာဒွေတ်ရ၊ ကာယပါင်စိုတ် ဒးလှူတပ်တးရ၊ ဗိုပြင်စိုတ်ဓာတ် ဒးတပ်တး ဗွဲမဒးရးရ၊ ဟိုဒွောံဗတောန် ဒးလောဲသွာရ၊ ဂှမ်စိုတ် ဒးချိုန်ချောတ်ဖိပ်ဂှိပ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသျှင် ပတိုန်လပ် မာန်မာနရ။

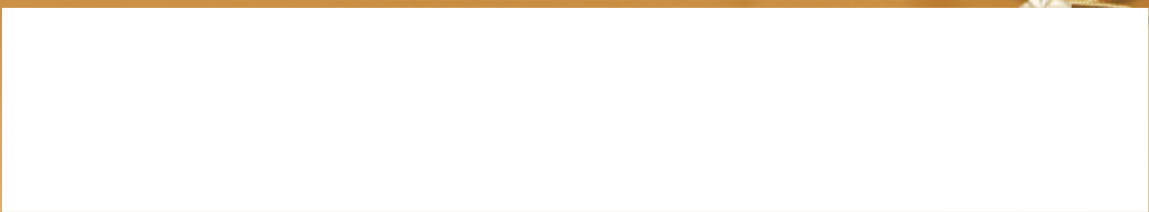
၂။ ဒးတရိုပ်ကိုစိုတ် လောဲသွာ ပွဲပစ္စယ်ပန်ရ၊ ဒးဝီဝတ် လောဲသွာရ၊ ဒးအောန်ကို ကမ္မောန်ကိစ္စရ၊ ဒးဂယိုင်လမျို ပြဟ်ပြေဟ်သာသာရ၊ ဒးနွံကိုကူၣ်နွံ မလလမ်ရ၊ ဒးနွံကို ပညာမကြိုင်ချဟ်ရ၊ ဒးနွံကို ကာယပါင်စိုတ် ဟုံကြိုင်မျိုဟ်ရ၊ ဒးစာ်စူးအာနူမထွေန်စပ် ပွဲဒါယကာဂမ္တိုင်ရ။

၃။ ဒုစရိုတ် တုပညာတအ် ဟိုဂရိုဟ်ၣ် ဗွတ်ညိနာင်ကိုလေပ် ဟုံကောန်သွရ၊ (ဒးဒွေတ် ဗက်အာ နယ်ကဲစေပ်ပျောန်ဝံရ)၊ သတ္တအ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို ချိုက်ပေင်ကောံတသိုခ် ဟုံမွဲကို ပရိုက်ဘဲၣ်ဒ်တဲ ဩပ်ကိုဝံဒ် တသိုခ်စိုတ် တသိုခ်ကာယအိုတ်ညိ။

၄။ သတ်ဂမ္တိုင် မ့ၣ်ကို(ယိုလုပ်ယိုတိတ်) သတ်ဂမ္တိုင် (ဟုံမွဲကိုယိုလုပ်ယိုတိတ်) အိုတ်သိုကို၊ ပူဂိုလ်(ပုထုဇန်)ဂမ္တိုင် မလေပ်ဖေက်လကိုတ်ကို၊ ပူဂိုလ်(တုအရန်)ဂမ္တိုင် မ့ၣ်ကို စိုတ်ဓာတ် မဗိုန်ဗတ်အိုတ်သိုကို၊ သတ်ဂမ္တိုင်(မ့ၣ်ကိုဇကု) မဂိုင်သျှင်ကို၊ သတ်ဂမ္တိုင် မ့ၣ်ကိုဇကု

မာတိကာ

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပါဠိဓမ္မပဒ ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ယမကဝဂ် ၁။ စက္ခုပါလတ္ထေရဝတ္ထု

၁။ နာမ်ခန္ဓ(ပန်သင်္ဂ)တအိ၌ စိတ်ဟောင် ဒွိပဓာန်အာဂတပူတရ်အိုတ်ရ၊ စိတ်ဟောင် ဒွိဇ္ဇော်သကိုပ်သကအိုတ်ရ၊ တဲ့တ် နကိုစိတ်အိုတ်ရ၊ နကိုစိတ် မဂြိုဟ်စာ၌ (စိတ် မမိက်မှာဒုသိ၌) ဟိုလောင် ဟိုတ်ရ၊ ကျောန်လောင် ကျောန်တ်ရ၊ ချပ်လောင် ချပ်တ်ရ၊ (ဟိုတ်နူမဟို ကျောန် ချပ်တ်)၌ရ သွာက္ခိ၌ ညံင်ရမဗက်အာ လွေင်ဒွဲဇိုင်၌ မရင် တျိုင်ဏာ သဇိုင်ဝန်ကို ဒဒိမ်မပ္ပံကိုအပါယ်၌ ဒွေတ်ဗက်အာ ပူဂိုလ်၌ ဗွဲလွေင် လွေင်ရ။

၂။ မဋ္ဌကုဏ္ဍလိဝတ္ထု

၂။ နာမ်ခန္ဓ(ပန်သင်္ဂ)တအိ၌ စိတ်ဟောင် ဒွိပဓာန် အာဂတပူတရ်အိုတ်ရ၊ စိတ်ဟောင် ဒွိဇ္ဇော်သကိုပ်သကအိုတ်ရ၊ တဲ့တ် နကိုစိတ်အိုတ်ရ၊ နကိုစိတ် မဖြိုင်ကောင်၌ ဟိုလောင် ဟိုတ်ရ၊ ကျောန်လောင် ကျောန်တ်ရ၊ ချပ်လောင် ချပ်တ်ရ၊ (ဟိုတ်နူမဟို ကျောန် ချပ်တ်)၌ရ သွိုင်ဇေ၌ ဟံသွေးကျေ(ဇေတု) ညံင်ရမဒွေတ်ဗက်အာ လွေင်ဇေကို တသိုမ်မတမ်ကို မှိုဟ်သွပ်၌ ဒွေတ်ဗက်အာ ပူဂိုလ်၌ ဗွဲလွေင်လွေင်ရ။

၃။ တိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၃။ ညးဝံ ကောင်တွေဟ်လက်လပ် အဲတဲရ၊ ကောင်ချိုချိုက်ပျဲပျံလပ် အဲတဲရ၊ ကောင်ကေတ်ဇူးလပ် အဲတဲရ၊ ကောင်ရင်တျိုင်ဂိုင်ကွတ်လပ် ငြပ်အဲတဲရ၊ ရဝံ ညးမ ဒက်ဝဲ ဒတောဲကြုတ် ပွဲလတူညးတအိ၌ သွဲလလမ်ဟံမာန်ရ။

၄။ ညးဝံ ကောင်တွေဟ်လက်လပ် အဲတဲရ၊ ကောင်ချိုချိုက်ပျဲယှံလပ် အဲတဲရ၊ ကောင်ကောတ်ဇူးလပ် အဲတဲရ၊ ကောင်ရင်တျိုင်ဂိုင်ကွတ်လပ် ဂြပ်အဲတဲရ၊ ရံဝံ ညးဟံ ဒက်ဝဲ ဒတောဲကြုတ် ပွဲလတူညးတအံၣ် သွဲလလမ်မာန်ရ။

၄။ ကာဠယက္ခိနိတ္ထု

၅။ ပွဲလောကဝံ နမသွတ် ပလန်ဝဲ(ကလောင်ဒက်ဝဲ ဒတောဲကြုတ်)ဂ် ပွဲကာလ လိုလော် သွဲဂမ္တိုင် လလမ်ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ နပွမဟံကို ပလန်ဝဲဟောင် သွဲဂမ္တိုင် လလမ်အိုတ်ရ၊ သဘဝံၣ် နိသဘဓမ္မတာ တျိုင်လအာကွာတော်ရ။

၅။ ကောသမ္ပကဝတ္ထု

၆။ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိဒိသ်ဓိုဂမ္တိုင်တအံၣ် ပိုညးဂမ္တိုင် ဒးချိုတ်အိုတ်ဏောင် သာ်ဝံ ဟံတီကောတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟံတီတံၣ်ရ ပွမကယျာန်ခဝါတ်သောက်ဇိုဂမ္တိုင် လလမ်ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ ညးမျှံကိုပညာတအံၣ် ပိုညးဂမ္တိုင် ဒးချိုတ် အိုတ်ဏောင် သာ်ဝံ တီကောတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမတီတံၣ်အိုတ်ရ ပွမကယျာန် ခဝါတ်သောက်ဇိုဂမ္တိုင် လလမ်မာန်အိုတ်ရ။

၆။ မဟာကာဠတ္ထေရဝတ္ထု

၇။ ညးမမွှာ်သွော် အာရိခိုဟ်ဆဲး ထပ်ကိုထပ်တဲ မပဒတ် ဟံသ္မိလလမ်မင်မွဲ ပွဲကုဇ္ဈိဂမ္တိုင် ဟံတီဗွတ်ဗွတ် ပွဲဘောဇိုန်တဲ မျှံကိုဝီရိယ ချိုန်လျလျဟ်လွန်ဂ် လဗိုတ် ကျာမလံင် ညံင်ရဲမပလိုပလံာ်ချိုချိုက် ရာန်သကိုတ်ကွေံ တွံဆု မချိုန်ကိုဇြဟတ်ကို ကိလေသမာရ်ဂ် ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ်ကွေံ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဗွဲစုတ်မာန်ရ။

၈။ ညးမမွှာ်သွော် အာရိဟံခိုဟ်ဆဲး ထပ်ကိုထပ်တဲ မပဒတ် သ္မိလလမ်မင်မွဲ ပွဲကုဇ္ဈိဂမ္တိုင် တီဗွတ်ဗွတ် ပွဲဘောဇိုန်တဲ ချိုက်ပင်ကိုခရ်သဒ္ဓါ မျှံကိုဝီရိယ မပတိတ် ဇြဟတ်ဂ် လဗိုတ်ကျာမလံင် ညံင်ရဲမပလိုပလံာ်ချိုချိုက် ရာန်သကိုတ်ကွေံ တွံအိဇိုဇော် ဟံမာန်ကို ကိလေသမာရ်ဂ် ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ်ကွေံ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဗွဲစုတ်ဟံမာန်ရ။

၇။ ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု

၉။ စာ်စူးအာနုပမဝေတ်လပ်(ကုဇ္ဈိ) သိုဟံမွဲကိုပွမဟိုဂလာန်သုံစုတ် ဟံစာ်စူးအာ နုဉ်လွံက် မတွံဂးကိလေသတဲ ညးမဗိုက်လတက်လပ် ယာတ်သုာ် မဖျောန်လပ် ချာ်လွံက်ဂ် ဟံထေက်ကြိုက်ကို(ယာတ်သုာ်) မဖျောန်လပ် ချာ်လွံက်ဂ်ရ။

၁၀။ ဝေတ်လဝ်(ဣန္ဒြိယ) သီမုံကိပ္ပမဟိဂလာန်မဉ္ဇာတိ အာအိတကေံ ညှိလုံက် မတုံဂးကိလေသတဲ ညးမဒ္ဒေတ်ထိုင်ဒင်မင်မွဲလဝ် ပွဲသီလဂမ္ဘိုင် ဗွဲမဒးရဲဂ်ဟေင် ထေက်ကြိုက်ကို(ယာတ်သုာ) မဖျောန်လဝ် ညှိလုံက်ရ။

၈။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁။ ပွဲခရ် ဟုံမွဲကိုကြက်ဂ် မုံကိုကွေတ် ရဲဝံမွဲ မုံကိုကြက်အိတ်ရ၊ ပွဲခရ် မုံကို ကြက်ဂ်တုန် မုံကိုကွေတ် ရဲဝံမွဲ ဟုံမွဲကိုကြက်အိတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်တအိတ် မုံကိုအာရီ မချပ်ဗွေတ်မှာအိတ်ရ ဟုံကလိဝံ ခရ်မုံကိုကြက်အိတ်ရ။

၁၂။ ခရ်သပ္ပုရိသ် မုံကိုကြက်ဂ်လေဝ် ရဲဝံမွဲ မုံကိုကြက်ကို၊ ခရ်ဟုံမွဲကိုကြက် ဂ်လေဝ် ရဲဝံမွဲ ဟုံမွဲကိုကြက်ကို ဟိတ်နုမတိကေတ်ဂ်ရ ညးဂမ္ဘိုင်တအိတ် မုံကိုအာရီ မချပ်သုာ်အိတ်ဂ်ရ ကလိဝံ ခရ်မုံကိုကြက်အိတ်ရ။

၉။ နန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု

၁၃။ သို မက္ခီလဝ် ဗွဲဟုံဒးရဲဂ် ညံင်ရဲချ်ဗြ မထွက်ဇ္ဇောင်လုပ်မာန်ကို၊ စိုတ် ဟုံဝံ ဇ္ဇော်ပွင်လဝ် (နက္ခိသမထဝိပဿနာဂမ္ဘိုင်)ဂ် ရာဂ ထွက်လုပ်မာန်ရ။

၁၄။ သို မက္ခီလဝ် ဗွဲမဒးရဲဂ် ညံင်ရဲချ်ဗြ မထွက်ဇ္ဇောင်လုပ် ဟုံမာန်ကို၊ စိုတ် မဝံဇ္ဇော်ပွင်လဝ် (နက္ခိသမထဝိပဿနာဂမ္ဘိုင်)ဂ် ရာဂ ထွက်လုပ်ဟုံမာန်ရ။

၁၀။ စုန္ဒသူကရိကဝတ္ထု

၁၅။ ညးမပတဲလဝ် ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဝံလေဝ် ဒးစံင်တူရ၊ ပွဲဘဝ ပရလိုက်တေံလေဝ် ဒးစံင်တူရ၊ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်,ပရလိုက်ဂမ္ဘိုင် ဓါပြုကာလေဝ် ဒးစံင် တူရ၊ ညးမပတဲလဝ် ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် တီညာတ်ကေတ် အကုသိုလ်ကမ်မက္ခိဒ္ဓက် ဇေယျမပတဲလဝ်ဂ်တဲ ဒးစံင်တူရ၊ ဒးချောင်စိုတ်ရ။

၁၁။ ဓမ္မိကဥပါသကဝတ္ထု

၁၆။ ညးမပတဲလဝ် ပွကုသိုလ်ဂ် ပွဲဘဝလျှဟ်ကို ဝံအိုဟ်တိုဟ်ရ၊ ပွဲဘဝပရလိုက် တေံလေဝ် ဝံအိုဟ်တိုဟ်ရ၊ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်,ပရလိုက်ဂမ္ဘိုင် ဓါပြုကာလေဝ် ဝံအိုဟ် တိုဟ်ရ၊ ညးမပတဲလဝ် ပွကုသိုလ်ဂ် တီညာတ်ကေတ် ကုသိုလ်ကမ်မသအးဇူး ဇေယျမပတဲလဝ်ဂ်တဲ ဝံအိုဟ်တိုဟ်ရ၊ ဝံအိုဟ်တိုဟ် ဗွဲမလောန်ရ။

၁၂။ ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု

၁၇။ ညးမတဲလင် ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် ပွဲဘဝလှဟ်ဝံလောင် ဒးကတ်ကတာန်ရ၊ ပွဲဘဝပရလိုက်တံလောင် ဒးကတ်ကတာန်ရ၊ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်၊ ပရလိုက်ဂမ္တိုင် ဓါပြကာလောင် ဒးကတ်ကတာန်ရ၊ “အဲကောန်ဒး ပွသရာမ်ပါပ်တဲရသွံ” ရဲဝံ ဒးကတ်ကတာန်ရ၊ အာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိဘုမ်ပွန်မွဲ ဒးကတ်ကတာန် ဗွဲမလောန်ရ။

၁၃။ သုမနဒေဝီဝတ္ထု

၁၈။ ညးမတဲလင် ပွကုသိုလ်ဂ် ပွဲဘဝလှဟ်လောင် ဝံသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ပွဲဘဝပရလိုက်တံလောင် ဝံသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်၊ ပရလိုက်ဂမ္တိုင် ဓါပြကာလောင် ဝံသျှိုက်မျိုက်ရ၊ “အဲ ဝံကောန်လင် ပွကုသိုလ်တဲရသွံ” ရဲဝံ ဝံသျှိုက်မျိုက်ရ၊ အာစိုပ် သုဂ္ဂတိဘုမ်ပွန်မွဲ ဝံသျှိုက်မျိုက် ဗွဲမလောန်ရ။

၁၄။ ဒွေသဟာယကဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၉။ ပွင်၌ ရိုဟ်လှိုဟ်၌ဂမ္တိုင်တဲ အပ်ပြာပ်ကိုတၠတအ်ဂ် ညံင်ဟံ့ဝံဒုင်စသိုင် ရှိသာသုာ်တၠကို ညးဟံ့ဒုဂ်ဒုဒေတ် ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲမံင်ဂ် ဗိုန်ရဟ်တံဖျေံပတိုန်ဒိုင် ဂလာန်ကျာ်မတွံဂး ပါဠိပိဋကတ်ပိ မဂ္ဂိုင်၌ မစပ်ကိုဒတဲမြဲမောင် စိုက်စိုပ်နိဗ္ဗာန်ကိုလောင် ဒ်ညးအတိုင်ဟိုတ်၌ ဟံ့ဒေတ်ကောန်သွရ၊ ဟံ့ဝံဒုင်စသိုင် ရှိသာမဂ်ဖိုလ်ရ။

၂၀။ ဗိုန်ရဟ်တံဖျေံပတိုန်ဒိုင် ဂလာန်ကျာ်မတွံဂး ပါဠိပိဋကတ်ပိ မဂ္ဂိုင်၌ မစပ်ကိုဒတဲမြဲမောင် စိုက်စိုပ်နိဗ္ဗာန် ဗုတ်ညိနာင်ခပ်ကိုလောင် ယဝ်ဒ်ညးမ္တုအလေံ မဒေတ်တဲဒေတ်မပွဲကိုခရ်မွဲး ပါကော့ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတဲဟောင် တီကေတ် တွေင်ပကာရ ဗွဲမဒးရဲဂ်ဒ်တဲ သိုမ္တုကိုစိုတ် မတိတ်ဗူး(နူကိလေသဂမ္တိုင်) ဟံ့မ္တုကိုစောဲလာံ ပွဲပစ္စုပ္ပန်လောက ပရလောကရ၊ ညးဂ်ဟောင် ဝံဒုင်စသိုင် ရှိသာမဂ်ဖိုလ်ရ။

ယမကဝဂ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရ။

၂။ အပ္ပမာဒဝဂ် ၁။ သာမာဝတီဝတ္ထု

၂၁။ ပွမဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲဂ် ဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်ရ၊ ပွမဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲဂ် ဒ်ဟိုတ်မချိုတ်ရ၊ ညးဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲတအ်ဂ် ညးဟံ့ချိုတ် ကော်ခဲစအိုတ်ရ၊ ညးမဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲတအ်ဂ် ညးမချိုတ် ကော်ခဲစအိုတ်ရ။

၂၂။ ပူဂိုလ်တုပညာ ဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲဂမ္တိုင်တအ်ဂ် တီကေတ် ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲ ဟံ့ဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲ တွေင်တူဟ်ခြာသးဝံတဲ အိုတ်တၠဟ်မြဟ်မြ ပွဲခရ်သတိမတွံဂး

ဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲအိုတ်ရ၊ လဟိင်တံ ပွဲခရ်လောကုတ္တိရ်နွိတ်ပြကာ မဒ်အရာဂေတ်ရောင်
ပူဂိုလ်အရီတအ်အိုတ်ရ။

၂၃။ ပူဂိုလ်တုပညာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် စံင်ပွေင်ကွေံ (ကိလေသဂမ္ဘိုင် နကိုသမထ
ဝိပဿနာဇ္ဈာန်စါပြကာတဲ) လွီပရာပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲသကာတ်မြဟ် ဟုံသကုတ်ပိုတ်
ဟုံမွဲကိုဆုတ်ကလောင်ဂ်ဒ်တဲ အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်မပြဲ ဟုံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ် မဒ်အရာ
ဖအိုတ်ကွေံ ယောဂပန်အိုတ်ရ။

၂။ ကုမ္ဘယောသကဝတ္ထု

၂၄။ ညးမုံကိုလွီပရာ ညးမုံကိုသတိ ညးမုံကိုကမ်ပိ မသအးဇူး ညးမုံအလေံ
စင်ခြင်နကိုပညာတဲ မလေပ်ကွေံနသွ ညးမမင်မွဲတ်(ဣန္ဒြိ) ညးမယိုင်လမျီု
မဗွဲကိုခရ် ညးဟုံဟိုတ်မာဲဂ် ဒယုတ် တွိဝါရဇော်မောပ်တိုန်ရ။

၃။ ဂုဠပန္နကဝတ္ထု

၂၅။ ပူဂိုလ်တုပညာ မချိုက်ပေင်တံ ကောံလွီပရာကို ကောံခရ်ဟုံဟိုတ်မာဲကို
ကောံမမင်မွဲသီလကို ကောံမဝေတ်လင်ဣန္ဒြိကို ကောံနဗဒ်တံတကအ် မဒ်အရာ
မနိဿံ မတွံဂးအရဟတ္တဖိုလ် ပွဲမှာသွိဒ်မတွံဂး သံသာရ၊ ဇောပ်ဍုက်ကိလေသဂ်
ပလီုပလံာ်ကွေံတကအ်ဂ် ဟုံမာန်ရ။

၄။ ဗာလနက္ခတ္တဝတ္ထု

၂၆။ ညးမဒိသ်ဗီု ဟုံမွဲကိုပညာတအ်ဂ် ပတိတ်ဇြဟတ် ပွမဟိုတ်မာဲအိုတ်ရ၊
ညးမုံကိုပညာဂ် မင်မွဲခရ်သတိ ဟုံဟိုတ်မာဲ ညံင်ရဲဂြပ် မပြဲရ။

၂၇။ ဟိုတ်ဂ်ရ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဩဝလ္လပတိတ်ဇြဟတ် ပွမဟိုတ်မာဲအိုတ်ညိ၊
ဩဝလ္လပတိတ်ဇြဟတ် ပွမပံင်ဖက်ကိုတဏှာမတွံဂး ပွမမိပ်လဟိင် ပွဲကာမဂုဏ်
အိုတ်ညိ၊ မဟိုတ်ရောဟိုမူး ညးဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲ မစံင်ပွေင်ကွေံ (ကိလေသဂမ္ဘိုင်
နကိုသမထဝိပဿနာဇ္ဈာန်စါပြကာ)ဂ် နှိဟိုတ်မအာစိုပ်တံ တသိုခ်(နိဗ္ဗာန်) မပြဲပြဲရ။

၅။ မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၂၈။ ပူဂိုလ်တုပညာဂ် ပါကွေံ ပွမဟိုတ်မာဲ နကိုခရ်သတိ ဟုံဟိုတ်မာဲရ၊ ပူဂိုလ်
တုအရုန် ဟုံမွဲကိုစံင်တူသောကဂ် တိုန်အာလတူပြာသာဒ်ပညာမတွံဂး ဒိဗ္ဗစက္ခုတဲ
သေ့ဝံရံင်တံ ဂကောံသတိ မုံကိုစံင်တူသောကရ၊ ညးမတန်တံ ပွဲလတူကုဟ်ဗိုက်
ညံင်ရဲမသေ့ဝံရံင် ညးမတန်တံပွဲတိဂမ္ဘိုင်ကို တုအရုန် မုံကိုပညာဂ် သေ့ဝံရံင်အာ
ပူဂိုလ်သမ္ဘိ(ပုထုဇန်)တအ်ရ။

၆။ ဒွေသဟာယကဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၉။ ချေ နှံကိုဖြုတ်ပြတ်ပြေဟ်ကို ကိုသျှေခက်ထပိုတ်ထောံ ချေ ဟံမဲ့ကို ဖြုတ်တဲ ညံင်ရဲမအာတ်ကို မှောင်ကိုဂကောံညးမဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲဂမၠိုင် တုပညာ ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲကို ကိုသျှေခက်ထောံလဝ် (ညးမဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲ)တဲ အာတ်ရ၊ မှောင်ကို ညးမတိက်သ့ိုင် မှုံကိုသတိမတိတ်ဗူးဂမၠိုင် တုပညာမှုံကိုသတိမငုဟ်ကို ကိုသျှေခက် သျှေထောံလဝ် (ညးမတိက်သ့ိုင် မှုံကိုသတိမတိတ်ဗူး)တဲ အာတ်ရ။

၇။ မာယဝတ္ထု

၃၀။ မင်ဗွဲမာယဟ် ဟိုတ်နှုဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲ (ပွဲပွကုသိုလ်)မပြဲရ ဝံအာစိုပ် မသျှင်ပြဲ ကျောတ်အထောင့် ဒေဝတ်ဂမၠိုင်ရ၊ (တုပညာဂမၠိုင်)ကို ထိုင်သးတ် ပွမ ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲ (ပွဲပွကုသိုလ်)မပြဲအိုတ်ရ၊ ဟိုဂရိဟ်တ် ပွမဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲ ပွဲပွကုသိုလ် မပြဲ လျှိုန်ကာလအိုတ်ရ။

၈။ အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၁။ ပွတ်မွဲးကို ညောတ်ဇော်ဟံဟို ဇုပရက်အလုမ်အိုတ်သိုက် ညံင်ရဲမတူဂိုကို ခမီ မမိပ်လဟိုင်တ် ပွဲပွမဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲတဲ ညာတ်တ်ဘဲ ပွဲပွမဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲကို ညောတ်ဇော်ဟံဟို သံယောဇဉ်အိုတ်သိုက် တူဂိုတဲ အာတ်(နိဗ္ဗာန်)ရ။

၉။ နိဂမဝါသီတိသထ္ထေရဝတ္ထု

၃၂။ ခမီ မမိပ်လဟိုင် ပွဲပွမဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲ ညာတ်တ်ဘဲ ပွဲပွမဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲကို ဟံထေက်ကိုဟုတ်ယုတ်အာ နူဓရ်(မင်ဖိုလ်)တဲ ကြပ်ညောန်ကိုနိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ။

အပ္ပမာဒဝဂ် မရနုက်ကိုဓါ တဲရ။

၃။ စိတ္တဝဂ် ၁။ မေယိယထ္ထေရဝတ္ထု

၃၃။ သွာတုကို ညံင်ရဲမပတပ်ကောန်လ်ကို ညးမှုံကိုပညာကို စိုတ်မှုံသဘဉ္စေ မလေပ်ချီတေပ် ပွဲအာရီ၊ မှုံသဘမလုလောန် ဖြိုင်ကိုမင်မွဲ ဖြိုင်ကိုဆေပ်ဒပ်ကို သွတ် ညံင်ဝံတပ်တးရ။

၃၄။ ကကို ဟံင်ပတိုန်နုဉ်တဲ ကွဟ်စွဲလဝ် ပွဲလတူနီမွဲး ညံင်ရဲမထပိုတ်ထပံင်ဒိုင် တာတ်တာတ်ကို သွက်ဝံပါကေံ သွဲပွဲကိလေသမာရ်တဲ စိုတ်မရင်တုင်ပတိတ် နူကို ဓရ်ကာမကို ချီတေပ်ဒိုင် တာတ်တာတ်ရ။

၂။ အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၅။ စိတ်မလွန်နိဗ္ဗိတံ ဝါတိဂါတိ မှုံသဘဉ္ဇေပြဟ်ပြေဟ် မှုံအလေဝမဒတုမ်ဇေအာ ပွဲအာရီမန္တပွဲက်ကံ ဝေတိဗတောန်လဝ် ညံင်ဝံယေန်သွာင်မွဲး ခိုဟ်သန်ရ၊ စိတ် (မဝေတိဗတောန်လဝ်) မယေန်သွာင်တုဂ် လေဝ်ရင်တုဂ် ဣာဗစိုပ်ကိုတသိုခ်ရ။

၃။ ဥက္ကဏ္ဍိတဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆။ တုပညာဂ် မင်မွဲအာစိတ် ဖြိုင်ကိုညာတ်ကေတ်လောန်, ချိုန်ဇျောတ်မိပ် ဂွံပ်လောန်, မှုံသဘဉ္ဇေ မလေပ်ဒတုမ်ဇေ ပွဲအာရီမန္တပွဲက်ရ၊ စိတ်မမင်မွဲလဝ်ဂ် လေဝ်ရင်တုဂ် ဣာဗစိုပ်ကိုတသိုခ်ရ။

၄။ သံဃရက္ခိတတ္ထေရဝတ္ထု

၃၇။ စိတ်ဂ် လေဝ်အာတ် ဌာန်မသေ့ရ၊ ဂေတ်ဂေတ်မံင် ညးမွဲခပ်ရ၊ ဟံမွဲကို ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်ရ၊ နိဿဲကိုထိုဂ်ဟ်(ဟဒယဝတ္ထု)တု ကတိုဒ်ရ၊ ညးမမင်မွဲထိုင်ဒင်လဝ် စိတ်တအ်ဂ် ဝံတိတ်ဗူးနူကိုပးဒုက် သိုင်မာရ်အိုတ်ရ။

၅။ စိတ္တဟတ္ထတ္ထေရဝတ္ထု

၃၈။ ကုညးမှုံကိုစိတ် ဟံတန်ကြန်ဏီ, ဟံတီကေတ်ခေရ် သပ္ပုရိသဏီ, မှုံကိုသဒ္ဓါ မချီတေဝ် မဒ်လတူကျာဂ် ပညာဟံ့ချိုက်ပေင်ရ။

၃၉။ ကုညးမှုံကိုစိတ် ဟံ့ချိုက်ဇျေက်တ နကိုရာဂ, မှုံကိုစိတ် ဟံ့ထိုမြိ နကို ဒေသ, ပါက္ခေကုသိုလ် အကုသိုလ်တု မငုဟ်မံင်ဂ် သွာဘဲမောဟ ဟံ့မွဲရ။

၆။ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၀။ ခန္ဓကာယ(ကောဌာသ ပိဇ္ဇောဓါ)ဝံ တုပညံင်ရ်နင်ထွဲရ ရံဝံ တီကေတ်တု စိတ်ဝံ တုပညံင်ရ်ချိုင်ရ ရံဝံ ကိုတို့ဇေ ပွဲညဏ်တု တပ်ဇေဟ်တ ကိလေသမာရ် နကိုလွဟ်ပညာရ၊ ဟံ့မွဲကိုစောဲလံာ်ဗန်စပ် ခေရ်(မတပ်ဇေဟ်) အံင်ဇူးလဝ်ဂ်တု မင်မွဲစိုဒ္ဓါရ။

၇။ ပူတိဂတ္တတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁။ ခန္ဓကာယဝံဂ် စာ်စူးအာနူဝိညာဏ် ညံင်ရ်ဆုဇူဇူ ညးဟံ့သုင်စောဲမွဲကို မိုန်ကုအံထောံတု ခြာဟံ့လအ်ဟေင် ဒးတိက်သတင်ဒိုင် လတူတိဇ္ဇေရ။

၈။ နန္ဒဂေါပါလကဝတ္ထု

၄၂။ ကမ္မတ်မဲ့၍ ညှာတ်တကမ္မတ်မဲ့မှူး ညံင်ရမသွတ် လလောင်ဖိုကို သူသတြုမ္မံ၍ ညှာတ်တသူသတြုမ္မံမှူး ညံင်ရမသွတ် လလောင်ဖိုကို စိုတ်မစွံပတန်လင် ဗွဲဟံ ခိုဟ်ဆဲဝံ လတူနုသူသတြု မသွကိုလလောင်ဖို၍ဟောင် ညးမုၢ်ကိုစိုတ်၍ သွတ် စိုကိုမယုတ်မာမာန်ရ။

၉။ သောရေယျဝတ္ထု

၄၃။ ညံင်ဝံကလိဝံ တသိုခ်မိုဟ် တသိုခ်သွပ် တသိုခ်နိဗ္ဗာန် ပိဋ္ဌာန်ဝံ၍ မိမလောင် သွကိုဟံမာန်ရ။ ကဠောမသ မွဲသအာင်လောင် သွကိုဟံမာန်အိုတ်ရ။ စိုတ်မဂပ်ပ် မင်မွဲ စွံပတန်လင် ဗွဲမဒးရး၍ဟောင် လတူနုမိမ ကဠောမသဂမ္ဘိုင် သွကိုဇေယျ ညံင်ဝံ ကလိဝံ တသိုခ်မိုဟ် တသိုခ်သွပ် တသိုခ်နိဗ္ဗာန် မွဲကဆံင်တဲမွဲကဆံင် ညံင်ဝံသျှင်ပြ တိုန်အာမာန်ရ။

စိတ္တဝဂ် မရနုက်ကိုပိ တဲရ။

၄။ ပုပ္ဖဝဂ် ၁။ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၄။ တိဇ္ဇောမတွံဂး အတ္တဘဝံကို၊ အပါယ်ပန်ပု ဌာနသိုင်ယိုကို၊ ဌာနဘုမ်မိုဟ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံဘုမ်သွပ်တြိကို မုရ်ပုဂိုလ်လိမ္မံ ကြက်ဂံရဲ၍ စိုစွတ်ကေတ် နကိုညဏ် ဇေယျ မာန်၍ရော? သွာပက မဆိုက်ဗွက်၍ ညံင်ရမရဲ၍ ပကမာန်ကို မုရ်ပုဂိုလ်လိမ္မံ ကြက်ဂံရဲ၍တ ဂကောံရဲ မတွံလင်ဗွဲမဒးရး နကိုညဏ်ဇေယျမာန်၍ရော?

၄၅။ တိဇ္ဇောမတွံဂး အတ္တဘဝံကို၊ အပါယ်ပန်ပု ဌာနသိုင်ယိုကို၊ ဌာနဘုမ်မိုဟ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံဘုမ်သွပ်တြိကို ပုဂိုလ်သေက္ခ၍ ကြက်ရဲ၍ စိုစွတ်ကေတ် နကိုညဏ် ဇေယျမာန်ရ။ သွာပကမဆိုက်ဗွက်၍ ညံင်ရမရဲ၍ ပုမာန်ကို ပုဂိုလ်သေက္ခ၍ ကြက်ရဲ၍တ ဂကောံရဲ မတွံလင်ဗွဲမဒးရး နကိုညဏ်ဇေယျမာန်ရ။

၂။ မရီစိကမ္မဋ္ဌာနိကဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၆။ ညးမတီကေတ် ခန္ဓကာယဝံ တန်ဟံလအ်သော လိုလ်လောံသွာ ပှာညံင် ထဓိုဟ်ဍုက်ကို၊ ကြက်ဍေဟံမွဲ ပရဲဂုဏ်ဟံ၍ တုပ်သွဟ်ကိုတဟင်တြဲ ဗက်တုတီကေတ် (နကိုညဏ်)တဲ ကုတ်ထပိုတ်ကောံ ခရ်ဝဋ်ပိပြကာ တုပ်ပှာညံင်ကွာင်ပှာသိုင်မာရ်တဲ အာတ်နိဗ္ဗာန် ဌာန်သိုင်ဂစိုတ် ဟံညာတ်ရ။

၃။ ဝိသုဒ္ဓိဘဝတ္ထု

၄၇။ ညံင်ရဲညးမရဲစ် နှိပ်လှ်ပုပ္ဖဝဂ်ခိုဟ်ဂမၠိုင်ကို ညးမ့ၢ်ကိုစိုတ် မထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ် ကိုကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် (ဟံဂွံဏီၣ်ရာဒနာ ဂွံတုဲစောဲစပ်)ဂ် ဇ္ဇောပ်ဍုၣ်ဇ္ဇော ဓလီုဍိုက် တံင်ဓဇက်ဏာကွာန် မတိက်လိုင်ဒိုင်တုဲ ညံင်ရဲမအာကို သွိုင်ဂစိုတ် သီဓတ်တံင် ဓဇက်ဏာတုဲ အာရ။

၄။ ပတိပုဇိကကုမာရိဝတ္ထု

၄၈။ ညံင်ရဲညးမရဲစ် နှိပ်လှ်ပုပ္ဖဝဂ်ခိုဟ်ဂမၠိုင်ကို ညးမ့ၢ်ကိုစိုတ်ဟံတရိပ် မစောဲစပ် ဗာန်ခြပ်လောန် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် (ဟံဂွံဏီၣ်ရာဒနာ ဂွံတုဲစောဲစပ်)ဂ် သွိုင်ဂစိုတ် သွတ် အတိုင်ပွဲက်ဇကုမာန်ရ။

၅။ မစ္ဆရိယသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၄၉။ ဟိုင်သဲဂ် ချောင်ဟုံကို သာ်သုၤဟုံကို သိုဟုံကိုလီုလာ် ဂိုင်ဇြောတ် ထွေတ်ကေတ် ဍုၣ်ရဲဟုံဟောင်တုဲ ညံင်ရဲမပပ်အာ ဌာန်နွံပွဲက်ကို ခမီမပဒတ်ပွဲကွာန်ဂ် သဒ္ဓါမတွံး ဟုံကို ဂြပ်ရတ်မတွံး သာ်သုၤဟုံကို ဟုံကိုလီုလာ်တုဲ ဒးဒွေတ်ရ။

၆။ ပါဝေယျအာဇီဝကဝတ္ထု

၅၀။ ဒုသ်ဒဏ် ညးတုဟ်သအာင်ဂမၠိုင်ဂ် ဟုံထေက်ကိုမှ်သုဝ်ရ။ ကမ္မောန် ညးတုဟ်သအာင်ကောန် ခိုဟ်,ဟုံခိုဟ်ဂ် ဟုံထေက်ကိုမှ်သုဝ်ရ။ ကမ္မောန်ဇကု ကောန်ခိုဟ်,ဟုံခိုဟ်ဂ်ဟောင် ထေက်ကိုမှ်သုဝ်ရ။

၇။ ဆတ္တပါဏိဥပါသကဝတ္ထု

၅၁။ ဟုံမတ္တကို(ဟုံဗပုင်) မ့ၢ်ကိုအရံင်မကျော် ဟုံမွဲကိုသုၤအမြဲ သွက်ညးဝက် စရ်ရံင် ရင်တုၣ်ကိုဒတုဲဖိုမတွံး သုၤပုးမောပ်ဟုံမာန်ကို ဂလာန်ကျာ်မတွံး(ပိဋကတ်ပိ) မတွံစွပ်တန်လင် ဗွဲမဒးရဲဂ်လေပ် သွက်ညးဟုံကလင် ဟုံဒွေတ်ဗက်ဂ် ရင်တုၣ်ကို ဒတုဲဖို ဟုံမာန်ရ။

၅၂။ ဟုံမတ္တကို(ဟုံစမ္ပိမ္ပိ) မ့ၢ်ကိုအရံင်မကျော် သုၤအမြဲမခိုဟ် သွက်ညးဝက်စရ်ရံင် ရင်တုၣ်ကိုဒတုဲဖိုမတွံး သုၤပုးမောပ်မာန်ကို ဂလာန်ကျာ်မတွံး (ပိဋကတ်ပိ) မတွံစွပ်တန်လင် ဗွဲမဒးရဲဂ်လေပ် သွက်ညးမကလင် မဒွေတ်ဗက်ဂ် ရင်တုၣ်ကို ဒတုဲဖို ဤဂ်ဂင်မာန်ရ။

၈။ ဝိသာခါဝတ္ထု

၅၃။ သွာဟ္မိန္ဒ နူဂအံပ္ပ ဂကောဟ္မ ညင်ရမဇနိတ် ဇုန်ဟ္မဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်ကို သတ်မကတို နိက္ခိုင်ကို ထောက်ကိုက္ခောန် ကမ္ဘောန်ကုသိုလ်မဂ္ဂိုင် နူကိုဂအံဂကောဝံဂြပ်သဒ္ဓါရ။

၉။ အာနန္ဒတ္ထေရ ဟု ဘဝတ္ထု

၅၄။ သွေဟ္မိန္ဒ ဟံမောဗ္ဗပုဒ္ဓိအာ ဒစးကျာရ၊ သွေမ္ဘိမောဗ္ဗကြက်စွန် ဟ္မဒဂရ်ပုဗ္ဗိလောင် ဟံမောဗ္ဗပုဒ္ဓိအာ ဒစးကျာရ၊ သွေပုဂ္ဂိုလ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်ဟောင် မောဗ္ဗပုဒ္ဓိအာ ဒစးကျာရ၊ ပရိင်ဂုဏ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်ကို မောဗ္ဗပုဒ္ဓိအာ အလုံဒိသ်အိုတ်သိုရ။

၅၅။ သွေကြက်စွန်ကို သွေဟ္မဒဂရ်ကို သွေဟ္မဒကံလမ္ဘက်(ဥပ္ပါ)ကို သွေဟ္မိန္ဒစေတီကို နွံတ်ရ၊ လတူနုသွေဟ္မဒဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ သွေသီလဟောင် ပြလောန် ဟံမ္မေကိုပတုပ် ပတောံစတ်ရ။

၁၀။ မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၅၆။ သွေပကဒဂရ် ကြက်စွန်ဗကေတ်တအံဂ် နွံတ်(ဗုတ်ညိနောင်ခပ်)ကိုဟောင်ရ၊ သွေဂုဏ် (သီလ) ညးမုံကိုသီလတအံဂ်ဟောင် ပြလောန်တွေင်တဲ့ မောဗ္ဗဇောဗ္ဗပုဒ္ဓိအာ ချင်သွပ် ချင်မြီရ။

၁၁။ ဂေါဓိကတ္ထေရဝတ္ထု

၅၇။ ဂွံင်တရ်လအာ ညးဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပေင်ကိုသီလ၊ မုံအလေံမပဒတ် ဟံဝိဝိင် ဟိုတ်မဲ၊ တီကေတ်(နကိုညာဏ်) ဗွဲမဒးရးတဲ့ မတိတ်ဗုဒ္ဓကိလေသတအံဂ် သွိုင်မာရ် ဂွဲဟံညာတ်ရ။

၁၂။ ဂရဟဒိန္နဝတ္ထု

၅၈။ ပွဲဂအံခွိက်ဟန်ဗန် မကိုဟ်ဆဲကွဟ်လပ် ပွဲဂွံင်ဇော်ကို ညင်ရဟ္မဒကို မချိုက်မြိုက် မုံကိုသွေမောဗ္ဗပုဂ္ဂို ကျတ်မံက်တိုန်ကို၊

၅၉။ ကွးတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မပဒတ်ဒွိုင် ပွဲလဒေါင်သင်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ညင်ရဂအံ ခွိက်ဟန်ဗန် ဓလီုချိုက်ကွေ့ ပုထုဇန်ကမ္ဘက်ဂမ္ဘိုင်တဲ့ နကိုပညာကို ရာင်ဆဲသပ္ပါယ် ဗွဲမလောန်ရ။

ပုပ္ဖဝဂ် မရနက်ကိုပန် တဲရ။

၅။ ဗလဝဂ် ၁။ အညတရပုရိသဝတ္ထု

၆၀။ ညးတိက်ဟုံလှိုင် မငုဟ်မံင်ဂှ် ဗွမ်ဂိုင်သော့ရ၊ ညးမချောင်စိုတ်တရ်ဂှ် တရ် ယောဇနာ ဂိုင်သော့ရ၊ ညးသမ္ဘိဂမ္ဘိုင် ဟုံတိကေတ် ဓရိသပ္ပုရိသ်ဂှ် တရ်သံသာ ဂိုင်သော့ရ။

၂။ မဟာကဿပ သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္ထု

၆၁။ ညးဒွေတ်ခရ်ဂှ် ညးမပြ် လတူနူဇကုကို ညးမတုပ်သုဟ်ကိုဇကုကို ယဝ်ရ ဟုံကလိဂုံမွဲ ပွမဒွေတ်တ ညးမွဲခပ်ဟောင် ဒးဒွေတ်တ ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ရ၊ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိဂှ် သွက်ဂွံဒွေတ်ခရ် ဒဒ္ဓိမိတ်သဟာဲမွဲဟုံ ဟုံမွဲရ။

၃။ အာနန္ဒသေဌိဝတ္ထု

၆၂။ ကောန်ဇာတ်အဲ နွံမံင်အိုတ်ရ၊ ဂြပ်ရတ်အဲဂမ္ဘိုင် နွံမံင်အိုတ်ရ၊ ရဲပွဲ ပုဂ္ဂိုလ် သမ္ဘိ (မစောဲလံာ်မံင် နုကိုတဏှာ)ဂှ် ဒးချောင်စိုတ်စံင်တူရ၊ ဗွဲစွတ်မွဲ အတ္တဇကု ဇကုလေဝ် သိုက်ဟုံမွဲမွဲသ် ကောန်ဇာတ် ဂြပ်ရတ်တအ်ဂှ် သ်လီု ဂွံနွံမာန်အိုတ် ရ်ရော့?။

၄။ ဂဏ္ဍိဘေဒကစောရဝတ္ထု

၆၃။ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိဂှ် ဒဒ္ဓိဇကု နွံမံင်သမ္ဘိဂှ် တိကေတ်မာန်မွဲ ဟိုတ်နူမတိကေတ် သ်ဂှ်ရ နွံတုပညာမာန်ဏီရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိဂှ် ထေင်ဂး ဇကုတုပညာမွဲ ညးဂှ် ဂပ်ပ သွဲစ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိဗွဲစွတ်ရ။

၅။ ဥဒါယိတ္ထေရဝတ္ထု

၆၄။ နော်ယံက်ဂှ် ညံင်ရဲဟုံတိကေတ်ရ်သွဲကို ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိဂှ် ဓိုန်ပြာပ်ခစတုပညာ စိုက်လအိတ်လမျိုက်လေဝ် တိကေတ် ရှိခရ်(ညးသပ္ပုရိသ်) ဟုံမာန်ရ။

၆။ တိသပါဝေယျကဘိက္ခုဝတ္ထု

၆၅။ လတံာ်ဂှ် ညံင်ရဲမတိကေတ်ရ်သွဲကို ညးမုံကိလမိင်လညာတ်ဂှ် ဓိုန်ပြာပ်ခစ တုပညာ မွဲချိုန်ခဏခပ်ကိုလေဝ် တိကေတ် ရှိခရ်(ညးသပ္ပုရိသ်) ဗွဲမပြဟ်မာန်ရ။

၇။ သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိဝတ္ထု

၆၆။ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိတုမျှင် ဟုံမွဲကိုညာဏ်ပညာ မလေပ်ကျောန်တံ ပွအကုသိုလ်ကမ် မယုတ်မာ မှုကိုဖိုမရိုင်ကတင်တအ်ဂ် ဇေတုဇေတုဟေင် နိတ်ညင်ရသ္မသတြတု ဂေတ်ဂေတ်အိတ်ရ။

၈။ ကဿပဥပါသကဝတ္ထု

၆၇။ ဟိုတ်နူမကျောန်သွတ် ကမ်သင်္ဂ် ဒးစံင်တူ ဗွဲကြဲရ၊ ပွမကျောန်သွတ် ကမ်သင်္ဂ် ဟုံခိုဟ်ဆဲရ၊ ဒးဒုင်စသိုင်ဖိုကမ် သိုက်မလရိအ်ယံ ကရေင်ကရေတ် သိုက်ရမတ်ရ၊ ပွမကျောန်တံ ကမ်သင်္ဂ် ဟုံခိုဟ်ဆဲရ။

၉။ သုမနမာလာကာရဝတ္ထု

၆၈။ ဟိုတ်နူမကျောန်သွတ် ကမ်သင်္ဂ် ဟုံဒးစံင်တူ ဗွဲကြဲရ၊ ပွမကျောန်သွတ် ကမ်သင်္ဂ် ခိုဟ်ဆဲရ၊ ဝံဒုင်စသိုင်ဖိုကမ် သိုက်မိပ်မြဟ်ဗုန်ရ၊ ပွမကျောန်တံ ကမ်သင်္ဂ် ခိုဟ်ဆဲရ။

၁၀။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏတ္ထေရိဝတ္ထု

၆၉။ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိတု လုက်ဗုတ်ကာလ သရာမ်ပါပ်ဇေတု မကျောန်လင် ဟုံကိုဖိုဏီမွဲ ထေင်ဂးသရာမ်ပါပ်ဂ် ညံင်ရံဗွတ်သဲရ၊ အခါကာလ ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် ကိုဖိုဏီမွဲ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိတု ဒးအာစိုပ်ဒဒိုင်ဇေတ်ကိုဇြဟတ်ရ။

၁၁။ ဇေတုကတ္ထေရဝတ္ထု

၇၀။ ညးသမ္ဘိတု (လုက်ကံသွာံ အဲဒေတ်တံ ဒေတ်အေင်သတေရ)ရဲဝံ ပှပ်စိုတ်တဲ စတဘောဇိန် နကိုတူင်ချေဲလွာန် ဇှပ်ဇှပ်ဂိတုကိုလေင် ဒေတ်ညးသမ္ဘိတု ဒေတ်အေင်သတေရ ပုဂ္ဂိုလ်အရီ မတီလင်ဂ် သွကေတ်တြိဂအံ အယံမာတ်မွဲဂအံဓင် ကိုလေင် ဟုံထေက်တန်ရ။

၁၂။ အဟိပေတဝတ္ထု

၇၁။ နှိတ် ပတ်လင်တိုတို ခေါ်ဂ် ညံင်ရဟုံသွးကေံ သတ်ပကတိဏီကို ပွအကုသိုလ် မကျောန်လင်တိုတို ခေါ်ဂ် ဟုံကိုဖိုဏီရ၊ (အခါကာလ) အကုသိုလ်ကမ် ကိုဖိုဏီမွဲ ညံင်ရလုပ္ပတ် မဉ္ဇေင်လင်ပတေင်ကို သိုက်မစံင်ဗရိဏာ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိတု ဒေတ်ဗက်အာလေင်လေင်ရ။

၁၃။ သဠိကုဋပေတဝတ္ထု

၇၂။ ကွတ်ပညာ ပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိန္ဒြိယံ သွက်ဂွံဒ်လလောင်ဖို ကုပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိန္ဒြိယံဟောင်ရ၊
ပလီပလင်ကော ဗွင်ကုသိုလ်ရ၊ လောင်ကုတ်ထပိုတ် ပတုမ်ဖျေ့ကျိပ်မတွံဂးပညာရ။

၁၄။ စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု

၇၃။ ခမိ ဟံ့ချိုဟ်ကောက်ဆိုက်ဗွက်ဂ် ပွဲလဒေါင်ခမိသင်ဂမ္ဘိုင် နွံပွိုက်ကိုပွမဟို
ထိုင်သး နကိုဂုဏ် ဟံ့မွဲတ်ပြာကဋ်ပွဲဇကုကို၊ နွံပွိုက်ကို ပွမသွက်ကိုဇကု အာဂတပူတရ
ပွမကိုပွီဗျိုင်လပ် ဇကုကို၊ နွံပွိုက်ကို ပွမဂွံအလိုအသီ ပွဲဘာသာသတိက် သွာဒိုင်ကို၊
နွံပွိုက်ကိုပွမပူဇ (နကိုပစ္စယ်ပန်) ဒါယကာဂမ္ဘိုင် ဟံ့သောင်ကိုကဋ္ဌောကိုရ။

၇၄။ ဟိုတ်နူအဲဟောင် ကိစ္စဇော်သွတ်အိုတ်သို စိုပ်ဒတဲမာန်အိုတ်ရ၊ ရဲဝံ ကိုခမိ
ခရံဂမ္ဘိုင်ဓါ စုတ်သမ္ဘိလပ်အိုတ်ရ၊ ကိစ္စဇော်သွတ်ဂမ္ဘိုင် မမိက်ကိုမွဲမွဲဂ် ကိုဝံဒေတ်
ဗက်အာ အတိုင်ပွိုက်အဲအိုတ်ညိ၊ ရဲဝံ ပွဲသန္တာန် ခမိသမ္ဘိန္ဒြိယံ ကသပ်ပွိုက်မာန်မာန
မယုတ်မာ သာ်ဝံ ဇော်မောင်တရ။

၁၅။ ဝနဝါသီတိသာသာမဏေရဝတ္ထု

၇၅။ ဒေတ်ဒ်ဟိုတ် ကလိဝံလာဘ် တုဟ်ခြာရ၊ ဒေတ်ဒ်ဟိုတ် ကလိဝံနိဗ္ဗာန်ဂ်
တုဟ်ခြာရ၊ ခမိ မဒ်ကွးတိလမ္ပုပိုင်ကျိပ်တြိဂ် နကိုဉာဏ်တောင် ပါပါတိကေတ် ဒေတ်
ဓါပြကာဝံတဲ ဟံ့သျှိုက်မျိုက်တ ပူဇလာဘ်သကာရ၊ ဒးကိုဇော်မောင်တ ဝိဝေက
ဝိပြကာဟောင်ရ။

ဗာလဝဂ် မရနုက်ကိုမသုန် တဲရ။

၆။ ပဏ္ဍိတဝဂ် ၁။ ရာဇတ္ထေရဝတ္ထု

၇၆။ တပညာ မွံသဘဇ္ဇောန်ထွေးကိုဒုသ် မွံအလေံချိုချိုက်တဲ မလေပ်ဟိုသွး
ဒေဝံဗတောန်ဂ် ညံင်ရဲညးမဟိုလ်ထွေး နင်နိမိထပ် တိုပ်လပ်ပွဲတိတဲ ဒးပြာပ်ခစရ၊
ညးမပြာပ်ခစတပညာ မွံသဘဇ္ဇောန်သ်ဂ် ပြတ်ရ၊ ဟံ့ယုတ်သင်ရ။

၂။ အဿဇိပုနဗ္ဗသုကဝတ္ထု

၇၇။ ဒးဒေဝံဗတောန်တရ၊ ဒးဒေဝံဗတောန် ဤဂ်ဤဂ်ကိုဝါရ၊ ဒးဆေပ်ဒပ်ကော
နုပ္ပသရာမ်ပါပ်ရ၊ ညးသပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင် သျှိုက်မျိုက်တ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ်ရ၊ ညးမယုတ်မာတအ်ဂ်
ဟံ့သျှိုက်မျိုက်တရ။

၃။ ဆန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု

၇၈။ ဟံထေက်ကိုပြာပ်ခစ မိတ်သဟာ မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံထေက်ကိုပြာပ်ခစ ပူဂိုလ်မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ရ၊ ထေက်ကိုပြာပ်ခစ မိတ်သဟာ ခိုဟ်ပြဂမ္ဘိုင်ရ၊ ထေက်ကိုပြာပ်ခစ ပူဂိုလ်သပ္ပုရိသ် ခိုဟ်ပြဂမ္ဘိုင်ရ။

၄။ မဟာကပ္ပိနတ္ထေရဝတ္ထု

၇၉။ ညးဝံသုင်တ ည်အမြိုတ်ခရ်ဂ် ဝံမံင်တဗွဲတသိုခ် နကိုစိုတ် မဖြိုင်ကေပ် ဗွဲတေင်ရ၊ ညးတုပညာဂ် လ္လှိုန်ကာလ မိပ်လဟိင်တ ပွဲခရ်(ဗောဓိပက္ခိယ) ပူဂိုလ် အရီဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝံတံလင်ရ။

၅။ ပဏ္ဍိတသာမဏေရဝတ္ထု

၈၀။ သွာခံက်မြိုင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ရင်တုင်ဗလေဝဲဏာဍုင် နကိုမြိုင် (ဌာန်ဂွံင်ဇေ) မန္တပိုက် အိုတ်ရ၊ သွာတုဂမ္ဘိုင်ဂ် ပတပ်တ ကောန်လဇေအိုတ်ရ၊ အ္ဓာဝဗုဒ္ဓိသွာခဇေဂမ္ဘိုင်ဂ် တေတ်ဆု အတိုင်ဇေ မန္တပိုက်အိုတ်ရ၊ တုပညာဂမ္ဘိုင်ဂ် ဝေတ်ဗတောန်တ ဇေဇေ ညိုင်ဝံယေန်သွာင်အိုတ်ရ။

၆။ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယဝတ္ထု

၈၁။ ဒီတုအ် မတိုကုတ်ဂ် ဟိုတ်နူကျာ မကျင်(နုဒိသ်ပန်)တဲ ညိုင်ရဟံချီတေပ်ကို တုပညာဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်နူပွမဟိုဂရိဟ် ပွမထိုင်သးတအ်ဂ် ဟံချီတေပ်အိုတ်ရ။

၇။ ကာဏမာတာဝတ္ထု

၈၂။ မှာသွိဒ်မဖြိုဟ်နက်ဂ် ညိုင်ရမဖြိုင်ကေပ်တလောန် ဟံမွဲကိုခန်ကို တုပညာဂမ္ဘိုင် ဝံကလင်ကေတ် ခရ်ကျ် မတံလင်ဂ်တဲ ဖြိုင်ကေပ်တ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။

၈။ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၈၃။ ညးသပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဗွဲစုတ် သးကွေံပွမထွေန်စပ် ပွဲသဘ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို (မပ္ပိုက်ခန္ဓမသုန်)အိုတ်ရ၊ ညးသပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် နွံပိုက်ကိုကာမဂုဏ်ကိုလေပ် ဟံဟို သွေးတအိုတ်ရ၊ တုပညာဂမ္ဘိုင်ဂ် စိုန်ဆိုညာတ်တ တသိုခဒိခိန္ဒာရလေပ် ဟံထွေးတ သဘ်မိပ်စိုတ် အောန်စိုတ်အိုတ်ရ။

၉။ ဓမ္မိကတ္ထေရဝတ္ထု

၈၄။ တူပညာမွှေးကို ဟိုတ်နူဇေယျကိုနှင့် ဟိုတ်နူညးတူဟ်သအာင်ကိုနှင့် ဟုံကောန်တ ပွသရာမ်ပါပ်ရ၊ နဟုံဗဗွဲခရ် ဟုံမွဲပွဲက်ကိုကောန်ဇာတ် ဂြပ်ရတ် ချင်ကွာန်ရ၊ နဟုံ ဗဗွဲခရ် ဟုံမွဲပွဲက်ကိုဇေယျ မချိုက်ပေင်တရ၊ ပူဂိုလ် မှုံသတ်မဗ်သတ် နိညးမှုံကိုသီလ ညးမှုံကိုပညာ ညးမှုံကိုခရ်ရ။

၁၀။ ဓမ္မဿဝနတ္ထေရဝတ္ထု

၈၅။ မျှော်ကိုကောံမွဲသ်ဂမ္တိုင် ညးမစိင်ကောံ ပှောံအာစိုပ် ဩင်လပါ်တေံ မတွံဂးနိဗ္ဗာန်ကို အောန်တအိုတ်ရ၊ သအာင်အာနုညးမအာစိုပ် ဩင်လပါ်တေံ မတွံဂး နိဗ္ဗာန်တဲ ညးမသျှေသျှေဟ်ဒိုင်တအ်ကို ဂြပ်အာ၊ ဂြပ်ကွိုင် ပဲ့ဩင်လပါ်ဏအ် (မတွံဂး သက္ကာယဒိဋ္ဌိ)ရ။

၈၆။ ညးမဒေုတ်ဗက် အတိုင်လွေင်ခရ် ပဲ့ခရ်မဂပ်ဝ်တွံလပ် ပွဲမဒးရးကို စိင်တတ် ကောံအာ မဒ်ဌာန်ဒတန် သိုင်ဂစိုတ် ဖြိုင်ကိုတတ်ကောံအာမာန်ကိုဒ်တဲ ကြက်ဝံ အာစိုပ်တဲ ဩင်လပါ်တေံ မတွံဂးနိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ။

၁၁။ ပဉ္စသတအာဂန္တုကဘိက္ခုဝတ္ထု

၈၇။ တူပညာကို ပါသွးကောံ ခရ်(အကုသိုလ်) မကိုဒ်တဲ (တိတ်အာ) နူအရာ ဒတန် မတွံဂးတဏှာတဲ သွအာရိုက်နိဗ္ဗာန် မစာ်စူးအာနူတဏှာမွဲး ဇော်ပုတ်တဲ ခရ်ကုသိုလ် မဗုဒ္ဓအရ။

၈၈။ တူပညာကို ပါသွးကောံ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်တဲ သိုဟုံမွဲကိုအစံင်တူကို နွံပွဲက် ပွမမိပ်လဟိင် ပဲ့ဝိဝေကပိဋက ဖြိုင်ကိုမိပ်လဟိင်ရ၊ ကိုခန္ဓကာယဇေယျ ဗုဒ္ဓဝတ်ဒွင်ဗွင် နူကိုနီဝရဏဂမ္တိုင် မဒ်ဟိုတ် စိုတ်ကိုဒ်တဲရ။

၈၉။ ပူဂိုလ်ဂမ္တိုင်ကို ဇော်ပုတ်လပ်စိုတ်ပွဲမဒးရး ပဲ့ခရ်ဗောဇ္ဈင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ဟုံစောဲလာံတဲ မိပ်လဟိင် ပဲ့နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ မသွးကောံဥပါဒါန်အိုတ်ရ၊ ပဲ့လောကဝံ ပူဂိုလ်မှုံကိုအာသဝမအိုတ် မှုံကိုဣဒ္ဓိအာနုဘ် မဇော်တအ်ကို စိုဟ်လလမ်တဲ (နကို နိဗ္ဗာနဓာတ်)အိုတ်ရ။

ပဏ္ဍိတဝဂ် မရနုက်ကိုတြိ တဲရ။

၇။ အရဟန္တဝဂ် ၁။ ဇီဝကပဉ္စ ၁၀တ္ထု

၉၀။ ပုဂ္ဂိုလ်(တူအရှန်) မျှော်ကိုတရသံသာ မအာစိပ်ဒတဲ ဟွံမွဲကိုစံင်တူသောက မတိတ်ဗူးနုစရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို (မပ္ပံကိုခန္ဓ) မပါကွေံစရ် မဒက်ဂြေန်အိုတ်သိုတဲဂ် ဟွံမွဲကို ဒတူဒလဲရ။

၂။ မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၉၁။ ပုဂ္ဂိုလ် မျှော်ကိုစရ်သတိဂမ္တိုင် ပတိတ်ဇြဟတ် (ပွဲစရ်ဇျာန်ဝိပဿနာဂမ္တိုင်) အိုတ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်တအ်ဂ် ဟွံမိပ်လဟိင်တဲ ပွဲကာမဂုဏ် မဒ်အရာဒတန်စိုတ်အိုတ်ရ။ စိုပ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် သူးထောံကွေံ ကွာလွမ္မုကိုသျှိုက်သရီ (ဒွေဒတန်မဂုဏ်)တဲ ညံင်ရ် မပပ်အာအိုတ်ကို တူအရှန်ဂမ္တိုင်လေဝ် သူးထောံကွေံတဏှာ အရာမနိဿဲအိုတ်သိုတဲ အာတ်အိုတ်ရ။

၃။ ဗေလဌသီသတ္ထေရဝတ္ထု

၉၂။ ပုဂ္ဂိုလ်တူအရှန်ဂမ္တိုင် ပွမတိပ်ဒေပ်လပ် ဟွံမွဲတရ။ ပုဂ္ဂိုလ်တူအရှန်ဂမ္တိုင် ပိုင်ခြာတိကေတ် နကိုပရိညာဉ်ပိဿာံတဲ သွပြဘိုက်ဘောဇိန်အိုတ်ရ။ နိဗ္ဗာန် မလှူအာနု မပတမ်ကိုရာဂ ဟွံမွဲကိုနိမိတ် မပ္ပံကိုရာဂ် ဒ်အာရီ ပုဂ္ဂိုလ်တူအရှန်ဂမ္တိုင်ရ။ ညံင်ရ် ဟွံညာတ်ကေတ် ဂွံင်တရ်ဂစေံဂမ္တိုင် မအာပွဲလတူအာကာသဂ် ဂွံင်တရ် ပုဂ္ဂိုလ် တူအရှန်ဂမ္တိုင် မအာဂ်လေဝ် တိညာတ်ကေတ် ဟွံမာန်အိုတ်ရ။

၄။ အနုရဒတ္ထေရဝတ္ထု

၉၃။ ပုဂ္ဂိုလ်တူအရှန် မျှော်ကိုအာသဝမအိုတ်အာတဲဂ် ဟွံနိဿဲ ပွဲစွအာဟာရ (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ)ရ။ နိဗ္ဗာန် မလှူအာနုမပ္ပံကိုရာဂ ဟွံမွဲကိုနိမိတ် မပ္ပံကိုရာဂ် ဒ်အာရီ ပုဂ္ဂိုလ်တူအရှန်ရ။ ပွဲလတူအာကာသဂ် ညံင်ရ်မတိကေတ် ဒွေဒိုင်ဂစေံဂမ္တိုင် ဟွံမာန်ကို ဂွံင်တရ်မအာ မတွံဂးဒွေဒိုင် တူအရှန်ဂ် တိကေတ်ဟွံမာန်ရ။

၅။ မဟာကစ္စာယနတ္ထေရဝတ္ထု

၉၄။ ချေံဂမ္တိုင် သာရထီကီ မဝေတ်ဗတောန်လပ် ပွဲမဒးရးဂ် ညံင်ရ်မတန်ကြန် ညိုင်ဝတ်အိုတ်ကို။ ဣန္ဒြိယပုဂ္ဂိုလ်တူအရှန်ဂမ္တိုင်(တြိသင်္ဂ) အာစိပ်ပွမတန်ကြန် ညိုင်ဝတ် အိုတ်ရ။ ဒေဝတဂမ္တိုင်လေဝ် သျှိုက်မျှိုက်တဲ ပုဂ္ဂိုလ်တူအရှန် မချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ် ဟွံမွဲကိုစရ်အာသဝ မပါကွေံမာနတဲအိုတ်ရ။

၁။ ပွဲအရာဝွံ တာဒိဂုဏ်ဟိုမ္တဲဂ် အခါကာလဆိုင်ဂမ္တိုင် လောကဓရ်ဒွေဒံသ်မ္တဲ ဟွံချီဇတပ် ပွန်ဂတးရ။

၆။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၉၅။ ပူဂိုလ်တူအရှန် မှုံကိုဒွေတ်မပြ မချိုက်ပင်ကိုတာဒိဂုဏ် မှုံကိုစိတ်
မအောင်ဒင် ညင်ရ်တိဇ္ဇေကို ညင်ရ်တိုင်တြင်ကိုကိုဒ်တဲ ဟုံလေပ်သွ ပွမစေ်စး (နကို
ဒေါသ)ရ၊ ညင်ရ်ညာ်ကွာ မဖြိုင်ကောင် ဟုံမွဲကိုလွက်သရီကို တူအရှန် မချိုက်ပင်ကို
တာဒိဂုဏ် ဟုံဒးဂေတ်ဂေင် ပွဲသံသာရ။

၇။ ကောသမ္ဘိဝါသီတိသတ္ထေရ သာမဏေရဝတ္ထု

၉၆။ တိကေတ် (ခရ်)ဗွဲမဒးရးတဲ စိတ်ပူဂိုလ်တူအရှန် မတိတ်ဗူးနူကိလေသ
မစိတ်လလမ် ဟုံမွဲကိုသတ်ပွမပွန်ဂတးကို စိတ်လလမ်ရ၊ အကာဲအရာပါင်ကို အကာဲ
အရာကာယကို စိတ်လလမ်ရ။

၈။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၉၇။ ဩဉ္ဇးမွဲ ဟုံပတေတ် ဂလာန်ဉ္ဇးမွဲသအာင် မဟီရ၊ အလိုဇကုလေဝ်
တိကေတ်နိဗ္ဗာန်ရ၊ နိဉ္ဇး ကုတ်ထပိတ်ကေွံ ဒစပ်ဝဋ်ပိကာတဲရ၊ နိဉ္ဇးဂစိတ်ကေွံ
အခေါင်ကုသိုလ်၊အကုသိုလ် မကိုဖိုတဲရ၊ နိဉ္ဇးဇအအိပတိတ်တဏှာ အလုံအိုတ်သို
တဲရ၊ ဉ္ဇးဂ်ဟောင် နိတြုံမပြ ဗွဲစွတ်ရ။

၉။ ခဒိရရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု

၉၈။ ပွဲကွာန်ကိုနိ ပွဲဂြိုပ်ကိုနိ ပွဲဌာန်သပ်ကိုနိ ပွဲဌာန်သျှင်ကိုနိ ပူဂိုလ်တူအရှန်
ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ဌာန်ဒေသ ပူဂိုလ်တူအရှန်ဂမ္တိုင် မပဒတ်ဂ် ဂပ်ဝ်လဟိုင်ရ။

၁၀။ အညတရက္ကတ္ထိဝတ္ထု

၉၉။ ဂြိုပ်ပိုင်တအ်ဂ် မှုံကိုဂပ်ဝ်လဟိုင်အိုတ်ရ၊ ဂကောံမ္မိဟ် မဂ္တဲသိုကာမဂုဏ်
ဟုံလဟိုင် ပွဲဂြိုပ်ပိုင်ရ၊ ပူဂိုလ်မစာ်စူးအာနူရာဂတအ်ဂ်ဟောင် လဟိုင်တအ်ရ၊
ပူဂိုလ် မစာ်စူးအာနူရာဂတအ်ဂ် ဟုံဂ္တဲသိုတ် ကာမဂုဏ်အိုတ်ရ။

အရဟန္တဝဂ် မရနုက်ကိုထပုံ တဲရ။

၈။ သဟဿဝဂ် ၁။ တမ္မဒိဋ္ဌိကစောရယာတကဝတ္ထု

၁၀၀။ ဂလာန် မစပ်ကိုပိဒ်ဟုံမွဲကိုဖို (ဇုန်နို ဇုန်ဂြိုပ်)ဂ် စိုန်ဂွံကလင် လီုပါင်
ကိုလေဝ် (ဟုံပြဲ)ရ၊ ပွမဂွံကလင် ဂလာန်မွဲပါင် မှုံကိုဖို မဒ်ဟိုတ် မပ္တံကိုရာဂမလလမ်
ဂ်ဟောင် ပြလောန်တေင်ရ။

၂။ ဗာဟိယဒါရုစီရိယဝတ္ထု

၁၀၁။ ဂါထာမစပ်ပိုဒ် ဟုံမွဲကိုဖိုက် ဖိုန်ဂွံကလင် လီုဂါထာကိုလေဝ် (ဟုံပြဲ)ရ၊ ပွမဂွံကလင်ပင်မှိုင် ဂါထာမွဲပိုဒ် မဒ်ဟိုတ် မဟုံကိုရာဂမလလမ်ဂ်ဟောင် ပြဲလောန် တောင်ရ။

၃။ ကုဏ္ဍလကေသီထေရီဝတ္ထု

၁၀၂။ ဖိုန်ရဇ္ဈောတ်တ် ဂါထာကွံပိုဒ် မစပ်ကိုပိုဒ်လလောင်ဖိုကိုလေဝ် ဟုံပြဲရ၊ ပွမဂွံဇ္ဈောတ်တ် ခရဲမွဲပိုဒ် ဂွံမိင်ကေတ်တဲ မဒ်ဟိုတ် မဟုံကိုရာဂမလလမ်အာဂ်ဟောင် ပြဲလောန်တောင်ရ။

၁၀၃။ သရဲသဂံင်မွဲဂ် ပွဲဌာန်ဂွံးတိပှာန် အံင်ဇ္ဈေးကေတ် ကောန်ပှာန်ဗိုလ်လဗး ဂမိုင် အလန်စိုက်ဂိုင်ရ၊ သရဲသဂံင်မွဲဂ် အံင်ဇ္ဈေးကေတ်ကိလေသ ပွဲဇကု ဗုတ်မွဲ အလန်ခပ်ရ၊ ပှောင်ကိုသရဲသဂံင်ဓါတအ်ဂ် သရဲသဂံင် မအံင်ဇ္ဈေးကေတ် ကိလေသ ပွဲဇကု မွဲအလန်ဂ်ဟောင် နှ်ညးအံင်ဇ္ဈေး ပြဲအိုတ်ရ။

၄။ အနတ္တပုစ္ဆာကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၁၀၄-၁၀၅။ ပွမအံင်ဇ္ဈေးကေတ်ဇကုဇကု (နပွမအံင်ဇ္ဈေးကိလေသဂမိုင် ပွဲဇကု) ဂ်ဟောင် ပြဲသန်ရ၊ (ပွမအံင်ဇ္ဈေးကေတ် ညးသအာင် နမဟုံကိုပွမဝေင်လံင်ဗတိုက် ပှာန်ဂ် ဟုံပြဲရ)၊ ပွမအံင်ဇ္ဈေး ပူဂိုလ်မဝေတ်လပ်ဇကု မှုံကိုဒေတ် မသိုလလမ်မင်မွဲလပ် (ကာယ ပါင် စိုတ် ပိပြကာ) မှုံသဘ်မဖ်သတ်ဂ် ဒေဝတ်ကို ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ်ကို ဒေဝတ်မာရ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံတြိုကိုလေဝ် ညံင်ဂွံကျဟောံမြမ်အာ သွဟုံမာန်ရ။

၅။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ မာတုလဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၁၀၆။ ညးမွဲဂ် ဒုင်ဖအိုတ်ပြပ်လီုတဲ ကိုဒါန်ပူဇ် (ကုတိဂမိုင်) ဇာပ်ဇာပ်ဂိတု လုက်ဗုတ်ကွံသွာံရ၊ ညးမွဲဂ် ကိုဒါန်ပူဇ်ကုခမိဂမိုင် မှုံကိုစိုတ် မဇ္ဈေပုင်လပ်ဝိပဿနာ ဗုတ်မွဲဝါ မွဲခဏရ၊ (ပှောင်ကိုပွမပူဇ် ညးဓါဂ်) ညးမကိုဒါန်ပူဇ် ဗုတ်မွဲဝါ ကုခမိဂမိုင် မှုံကိုစိုတ် မဇ္ဈေပုင်လပ်ဝိပဿနာဂ်ဟောင် ပြဲသန်ရ၊ ညးမကိုဒါန်ပူဇ် ကုတိဂမိုင် ဗုတ်ကွံသွာံဂ် ဟုံ ပြဲရ။

၆။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဘာဂိနေယျဝတ္ထု

၁၀၇။ ညးမွဲဂ် ကောန်စိုတ်ပူဇ်ပုတ် ပွဲဂြိုပ် ဗုတ်ကွံသွာံရ၊ ညးမွဲဂ် ကိုဒါန်ပူဇ် ကုခမိဂမိုင် မှုံကိုစိုတ် မဇ္ဈေပုင်လပ်ဝိပဿနာ ဗုတ်မွဲခဏရ၊ (ပှောင်ကိုပွမပူဇ်

ညးဝါ)ၣ် ညးမကိုဒါန်ပူဇ် ဗုတ်မွဲခဏ ကုခမိမ္မုံကိုစိုတ် မဇ္ဈိမ္မဝါလဝ်ပဿနာၣ်ဟေင် ပြသန်ရ၊ ညးမကောန်စိုတ်ပူဇ်ပုတ် ဗုတ်ကံသ္မာံၣ် ဟံ့ပြရ။

၇။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ သဟာယကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၁၀၈။ ပွဲလောကဝံ ညးနွံပွဲက်သေ့ဝဲမဲကို ပွကုသိုလ်ၣ် လုက်ဗုတ်မွဲသ္မာံ ပူဇ်တ ယဇ်ဇော်ကို ယဇ်သုတ်ကိုရ၊ ပွမပူဇ်အိုတ်သိုၣ် စိုတ်ပန်သွက်မွဲသွက် (ပန်ဂအံ့ မွဲဂအံ့)လေဝ် ဗက်ဟံဂတာပ် စေတနာ ပွမလှောင် ပုဂိုလ်အရီုဂမၠိုင် မုံကိုဒွေတ် မလ္လူတပ်တးဏီရ၊ စေတနာ ပွမလှောင် ပုဂိုလ်အရီုဂမၠိုင်ဟေင် ပြသန်ရ။

၈။ အာယုဝဗုဒ္ဓကုမာရဝတ္ထု

၁၀၉။ ကုညးမသွရှေၣ်သေ့ရ် ပွဲလတူညးမဇ္ဈိမ္မဝါ နူဇကုမွဲဗွဲဂဏီ အာယုက် သိက္ခာ၊ မုံအလေံမလှောင်တ လှိုန်ကာလၣ် အာယုက်ၣ် ရုပ်သင်ကျော်ဂေါင် ဒွံတသိုၣ် ဖြဟတ် ထတ်စောံမြက်စာ ဓရ်ဖိုတေ့ၣ်ဂမၠိုင် ပန်ပြကာဝံ ဇော်မောင်တအိုတ်ရ။

၉။ သံကိစ္စသာမဏေရဝတ္ထု

၁၁၀။ လတူနုညးမဂျိုင်တလမျီု ဗုတ်ကံသ္မာံ သိုဟံ့မွဲကိုဓရ်သီလ ဟံ့မွဲကိုသမာဓိၣ် မှ်သေ့ဝဲတသမထဝိပဿနာ မုံကိုသီလသိက္ခာတဲ ဗုတ်မွဲတဲ ညးမဂျိုင်တ လမျီုၣ် ပြတ်လောန်ရ။

၁၀။ ခါဏုကောဏ္ဍညတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁၁။ ညးဟံ့မွဲကိုသီလ ဟံ့မွဲကိုသမာဓိၣ် ဓိန်ဂျိုင်တလမျီု လုက်ကံသ္မာံကိုလေဝ် ဟံ့ပြရ၊ ညးမုံကိုသီလ မှ်သေ့ဝဲတသမထဝိပဿနာၣ် ဝံဂျိုင်တလမျီု လုက်မွဲတဲဓဝ် ကွာရလေဝ် ပြလတူနုညးၣ်ဏီရ။

၁၁။ သဗ္ဗဒါသတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁၂။ ညးမလ္လာဟ် ဟံ့လ္လိပရာၣ် ဓိန်ဂျိုင်တလမျီု လုက်ကံသ္မာံကိုလေဝ် ဟံ့ပြရ၊ ညးမုံကိုဝီရိယ မပတ်တံဖြဟတ် မဗိုန်ဗတ်ၣ် ဝံဂျိုင်တလမျီု လုက်မွဲတဲဓဝ်ကွာရလေဝ် ပြလတူနုညးၣ်ဏီရ။

၁၂။ ပဌာစာရိထေရိဝတ္ထု

၁၁၃။ ညးဟံမှ်သေဝ်တ ခန္ဓရုပ်နာမ်ဒ်လိုက် ဗိုန်ဂျိုင်တလမျီု လုက်ကံသွံ
ကိုလေဝ် ဟံပြဲရ၊ ညးမမှ်သေဝ်တ ခန္ဓရုပ်နာမ်ဒ်လိုက် ဝံဂျိုင်တလမျီု လုက်မွဲတဲခပ်
ကွာရလေဝ် ပြဲလတူနုညးဂံဏီရ။

၁၃။ ကိသာဂေါတမိဝတ္ထု

၁၁၄။ ညးဟံညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မစ်စူးအာနုဘဲဂစိုတ်ဂ် ဗိုန်ဂျိုင်တလမျီု လုက်
ကံသွံကိုလေဝ် ဟံပြဲရ၊ ညးညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မစ်စူးအာနုဘဲဂစိုတ်ဂ် ဝံဂျိုင်တ
လမျီု လုက်မွဲတဲခပ်ကွာရလေဝ် ပြဲလတူနုညးဂံဏီရ။

၁၄။ ဗဟုပုတ္တိကတ္ထေရိဝတ္ထု

၁၁၅။ ညးဟံညာတ်ကေတ် ဓရ်လောကုတ္တိရ်မသျှင်ပြဲ ဗိုန်ဂျိုင်တလမျီု လုက်
ကံသွံကိုလေဝ် ဟံပြဲရ၊ ညးမညာတ်ကေတ် ဓရ်လောကုတ္တိရ်မသျှင်ပြဲ ဝံဂျိုင်တ
လမျီု လုက်မွဲတဲခပ်ကွာရလေဝ် ပြဲလတူနုညးဂံဏီရ။

သဟဿဝဂ် မရနက်ကိုဒွါ တဲရ။

၉။ ပါပဝဂ် ၁။ စူဠေကသာဓုကဝတ္ထု

၁၁၆။ စိုတ်ညးမကွောန်ပတဲကုသိုလ် လွဲလွဲလွဲလွဲ လေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲပွ
သရာမ်ပါပ်ရ၊ ပွကုသိုလ်မခိုဟ်ဆဲးဂ် ကွောန်ပတဲလပ် ပြဟ်ပြဟ်ပြေဟ်ပြေဟ်ညိ၊
ဆေဝ်ဒင်ကွေ်စိုတ် နူပွသရာမ်ပါပ်ညိ။

၂။ သယျေသကတ္ထေရဝတ္ထု

၁၁၇။ ပူဂိုလ် ကွောန်သွဒး ပွသရာမ်ပါပ်မွဲဝါမွဲ ပွသရာမ်ပါပ်စိုတ် ဟံထေက်ကို
ကွောန်သွ ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ၊ ဟံထေက်ကိုသွ ပိုက်ဆန္ဒစိုတ် ပွပွသရာမ်ပါပ်ရ၊ ပွမကို
ပွသရာမ်ပါပ် ဇော်မောဝ်ဂ် နှိဟိုတ်အာစိုပ်ဒဒိန်ရ။

၃။ လာဒေဝမိတာဝတ္ထု

၁၁၈။ ပူဂိုလ်ဂ် သွတ်ကုသိုလ် မွဲဝါတဲကွာရလေဝ် ပွကုသိုလ်ဂ် ထေက်ကိုဒး
ထပ်သွ ဂျိုင်ဂျိုင်ကိုဝါရ၊ ထေက်ကိုသွတ် ပိုက်ဆန္ဒစိုတ် ပွပွကုသိုလ်ဂ်ရ၊ ပွမကို
ပွကုသိုလ် ဇော်မောဝ်ဂ် နှိဟိုတ် ဝံအာစိုပ်တသိုန်ရ။

၄။ အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၁၁၉။ ဓိနိဒ္ဒိဉ္ဇးမသ္မ ပ္ဍာရာမ်ပါပ်ကိုလေဝ် ဗုတ်ပ္ဍာရာမ်ပါပ်ဇေကု မပတဲလဝ်ဂ် ဟံ့ကိုဖိုဏီမွဲး ဝံ့ဆိုညာတ် အာရီခိုဟ်ခိုဟ်မာန်ဏီရ၊ အခါကာလ ပ္ဍာရာမ်ပါပ် ကိုဖိုဏ္ဍး ဉ္ဇးမကောန် ပ္ဍာရာမ်ပါပ်ဂ် ဒးဆိုညာတ် ဖိုပရေပရေဂ်မိုဏ်ဟောင်ရ။

၁၂၀။ ဓိနိဒ္ဒိဉ္ဇးမသ္မ ပ္ဍာရာမ်ပါပ်ကိုလေဝ် ဗုတ်ပ္ဍာရာမ်ပါပ်ဇေကု မပတဲလဝ်ဂ် ဟံ့ကို ဖိုဏီမွဲး ဝံ့ဆိုညာတ် အာရီပရေပရေမာန်ဏီရ၊ အခါကာလ ပ္ဍာရာမ်ပါပ် ကိုဖိုဏ္ဍး ဉ္ဇးမကောန် ပ္ဍာရာမ်ပါပ်ဂ် ဝံ့ဆိုညာတ်တံ ဖိုခိုဟ်ဆဲးဂ်မိုဏ်ဟောင်ရ။

၅။ အသံယတပရိက္ခာရဝတ္ထု

၁၂၁။ ပ္ဍာရာမ်ပါပ် မကောန်လဝ် ဗုတ်ညိနာင် ဟံ့ကိုဖိုကိုအဲရ၊ ရဲဝံ လွထေင် သောဲထောဲ ပ္ဍာရာမ်ပါပ်ဂ်ညိ၊ ထွဟ်ချ်ဗြဲ ဒတုမ်ဇှော် မွဲထွဟ်မွဲထွဟ်ဂ် ညံင်ရ မဗပေင်တံ ချ်နင်မာန်ကို ပူဂိုလ်သမ္မို မဆန်စန်လဝ်ပ္ဍာရာမ်ပါပ် ဗုတ်ညိနာင် ဂြိုဏ်တိုန်မွဲး ပေင်တံ နကိုပ္ဍာရာမ်ပါပ်ရ။

၆။ ဗိဠာလပါဒကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၁၂၂။ ပ္ဍာရာမ်ပါပ် မကောန်လဝ် ဗုတ်ညိနာင် ဟံ့ကိုဖိုကိုအဲရ၊ ရဲဝံ လွထေင် သောဲထောဲ ပ္ဍာရာမ်ပါပ်ဂ်ညိ၊ ထွဟ်ချ်ဗြဲ ဒတုမ်ဇှော် မွဲထွဟ်မွဲထွဟ်ဂ် ညံင်ရမဗပေင်ကို ချ်နင်မာန်ကို ပူဂိုလ်တုပညာ မဆန်စန်လဝ် ပ္ဍာရာမ်ပါပ် ဗုတ်ညိနာင် ဗုတ်ညိနာင် ဂြိုဏ်တိုန်မွဲး ပေင်တံ နကိုပ္ဍာရာမ်ပါပ်ရ။

၇။ မဟာဓနဝါဏီဝေတ္ထု

၁၂၃။ သွာဗ္ဗိကဇ္ဇေ မ္မုကိုကြက်ဂြပ်မဂြိုဏ် အောန်ကိုသကအိရဲဂ် ညံင်ရမဒးဝေင် ပါဏေံ ဂွံင်တရဲ မ္မုကိုပရိကံဘဲကို ဉ္ဇးမိက်ဝံ့ဂျိုဏ်လမျိုက် ညံင်ရမဒးဝေင်ပါဏေံဂျို မလေဝ်ကိုချိုတ်တံ ဖတ်ဖတ်လတ်လတ်ကို ပူဂိုလ်တုပညာ ဝေင်ပါဏေံ ပ္ဍာရာမ် ပါပ်ရ။

၈။ ကုက္ကုဋ်ဓမ္မတ္ထနိဿယဝတ္ထု

၁၂၄။ ပွဲတဲဂ် သရသရေန်ဟံ့မွဲမွဲး နကိုတဲဂ် ရင်တုင်ရပ်ဏာဂျိုမာန်ရ၊ တဲဟံ့မွဲကို သရသရေန်ဂ် ဂျိုဟံ့တိုန်ရ၊ ဉ္ဇးမကောန်သ္မ သိုဟံ့မွဲကိုစေတနာဂ် ပ္ဍာရာမ်ပါပ် ဟံ့မွဲရ။ (ဟံ့ဒိုင်ရ)။

၉။ ကောကသုနခလုဒ္ဒကဝတ္ထု

၁၂၅။ ပူဂိုလ်သမ္ဘိတံ လုတ်မှာဒုသံ လတူပူဂိုလ်တူအရှုန် မစာစားအာနုကိလေသ
မသအေးဇူး ဟံ့ထောက်ကိုလုတ်မှာဒုသံရ၊ လက်ကျိုက်သော့ဗြေ့ မဂပ်ပက်ကြာတ်ဏာ
ဒစးကျာတ် ညံင်ရမကလောင်ကျင်စိုပ် တူရူကိုညးမပက်ကြာတ်ဂ်ကို ပွသရာမ်ပါပ်ဂ်
ကလောင်ကျင် တူရူကိုပူဂိုလ်သမ္ဘိတံပုန်ရ။

၁၀။ မဏိကာရကုလူပကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၁၂၆။ ညးလှိုတအ်ဂ် တန်ပဋိသန္ဓိ ပွဲဂပ်ဝံမိ (ပွဲချင်မိုဟ်ဏအ်)အိုတ်ရ၊
ညးမကျောန် ပွသရာမ်ပါပ်တအ်ဂ် ဒးကတိဒ် ပွဲနရက်အိုတ်ရ၊ ညးမကျောန်
ပွကုသိုလ်တအ်ဂ် ဝံ့အာစိုပ် ချင်သွပ်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်တူအရှုန် ဟံ့မွဲကိုခရ်အာသဝ
တအ်ဂ် သွပ်ရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ။

၁၁။ တယောဇနဝတ္ထု

၁၂၇။ ညးမကျောန်သွ ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် တန်မံင်လတူအာကာသကို တန်မံင်
လဒေါင် မှာသွိဒ်ကို လုပ်တန်မံင် ပွဲခရော်ထိုဒ်ကိုလေဝ် တိတ်ဗူးနူပွသရာမ်ပါပ်
ဟံ့မာန်ရ၊ ဌာန်မတိတ်ဗူးနူကိုပွသရာမ်ပါပ်မာန်ဂ် ဟံ့မွဲရ။

၁၂။ သုပ္ပဗုဒ္ဓသကျဝတ္ထု

၁၂၈။ ညးမကျောန်သွ ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် တန်မံင်လတူအာကာသကို တန်မံင်
လဒေါင် မှာသွိဒ်ကို လုပ်တန်မံင် ပွဲခရော်ထိုဒ်ကိုလေဝ် တိတ်ဗူးနူကိုသွိုင်ဂစိုတ်
ဟံ့မာန်ရ၊ ဌာန်သွိုင်ဂစိုတ် ပျဲပျံဟံ့မာန်ဂ် ဟံ့မွဲရ။

ပါပဝဂ် မရနုက်ကိုဒွိတ် တဲရ။

၁၀။ ဒဏ္ဍဝဂ် ၁။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၂၉။ သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ဖေက်ဘဲဒဏ်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ဖေက်ဘဲ
ချိုတ်အိုတ်ရ၊ ပတောံစတ်ကိုဇုကုဇုကုတဲ ဟံ့ထောက်ကို ဂစိုတ်ပျဲပျံ (သတ်ဂမ္ဘိုင်)
မွဲသအာင်ရ။

၂။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု

၁၃၀။ သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ဖေက်ဘဲဒဏ်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို သျှိုက်ဆာန်
လမျှို(ဇေယျ)ရ၊ ပတောံစတ်ကိုဇေယျတေဟံ ဟံထေက်ကိုဂစိတ်ပျဲပျာ် (သတ်ဂမ္ဘိုင်)
မွဲသအာင်ရ။

၃။ သဗ္ဗဟုလကုမာရဝတ္ထု

၁၃၁။ ညးမဉ္ဇဲသ္မိတသိုခ်ဇေယျ နကိုလေံဒဏ် ပျဲပျာ်သတ်ဂမ္ဘိုင် မှုပွဲက်ကိုတသိုခ်
မတုပ်သွဟ်ကိုဇေယျ၊ ညးမပျဲပျာ် ကလိဂ္ဂတသိုခ် ပွဲဘဝပရလိုက် ဟံမာန်ရ။

၁၃၂။ ညးမဉ္ဇဲသ္မိတသိုခ်ဇေယျ နကိုလေံဒဏ် ဟံထေက်ကိုပျဲပျာ် သတ်ဂမ္ဘိုင်
မှုပွဲက်ကိုတသိုခ် မတုပ်သွဟ်ကိုဇေယျ၊ ညးဟံပျဲပျာ် ကလိဂ္ဂတသိုခ် ပွဲဘဝပရလိုက်
မာန်ရ။

၄။ ကောဏ္ဍဓာနတ္ထေရဝတ္ထု

၁၃၃။ ကိုညးလိုလေဝ် လွဟိုဂလာန် သကာတ်မြဟ်ညိ၊ ညးဒးဒင်ဟိုတအိတ်
ကလေင်သွးပလန်ကို ဇေယျအိုတ်ရ၊ ဂလာန်ဒက်ဂြေန် နှိဟိုတ်ဒဒိခ်ရ၊ သွဘဲဒဏ်ကို
ညးတုဟ်သအာင်မွဲး ဘဲဒဏ်ကလေင်ကျင်စိုပ် ဇေယျဇေယျဉ်ရ။

၁၃၄။ ခေါ်ဗရိုတ် သွန်ကေက်ကရောန် မက္ခဟံပတ်လဝ် ညံင်ရရမျာင်ဟံတိတ်
ညံင်ဝတ်မံင်ကို ညးမမင်မွဲလဝ်ဇေယျ ညံင်ဂ္ဂတန်ကြန်ညံင်ဝတ်ကို အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်
မာန်ရ၊ ညးဂှ် သဘဒက်ဂြေန် ဟံမွဲရ။

၅။ ဥပေါသထိက ဣတ္ထိနံဝတ္ထု

၁၃၅။ ညံင်ရပွင်၌ ဒီပတိတ်ဏာ ဂ္ဂမ္ဘိုင် ဌာန်ဂေတ်ဂေင် ဂ္ဂစချေ၌ နကိုလေံစတ်ကို
ခရ်ဗျူကို ခရ်ချိုတ်ကိုလေဝ် ဒီပတိတ်ဏာ လမျှိုသတ်တအိဂမ္ဘိုင် ဇေယျသိုင်ဂစိတ်
အိုတ်ရ။

၆။ အဂေရပေတဝတ္ထု

၁၃၆။ ပူဂိုလ်သမ္ဘိ မက္ခောန်သွ ပသရာမ်ပါပ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ကို အယောဇေယျ
မက္ခောန်မံင်ဟံတိရ၊ ညးဟံမွဲကိုပညာဟံ ဟိုတ်နုပသရာမ်ပါပ် ကမ်ဇေယျ မက္ခောန်
လဝ်ဂှ် ဒးကတ်ကတာန် ညံင်ရညးမတူပုတ်ကိုရ။

၇။ မဟာမောဂ္ဂလာနဝတ္ထု

၁၃၇။ ဩဉ္ဇးမဲ့ စာ်စူးအာနုဒဿဒဏ်တဲ လုတ်မှာဒုဿ နမပတမ်ကိုလေံဗျဟ် လတူပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲကိုဒုဿဒဏ် ဟံထေက်ကိုလုတ်မှာရ၊ ဉ္ဇးမလုတ် မှာဒုဿ် ပှော်ကိုဒဏ်စံသ် မဒ်ဟိုတ်ဒဒိန်ဂမ္တိုင် အာစိုပ်ဒဒိန် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဗွဲမပြဟ် ဟောင်ရ။

၁၃၈-၁၃၉။ ဒးအာစိုပ်(ဒဏ်စံသ်)မတွံဂး ပွမဒင်စသိုင်ယဲဝေဒနာ မသကာတ် မြဟ်ကို၊ ဂြပ်ရတ် လိုလ်ဟောံဗြမ်ကို၊ ခန္ဓကာယ လိုလ် (မပတမ်ကိုတဲပိုတ် ဖိုင်ပိုတ်)ကို၊ ပွမဒင်စသိုင် ယဲဇော်(ခါဒုတ်) ကတိုဒ်ကို၊ ပွမကြအ် စိုတ်ကလုံလဗ်ကို၊ ပွမဒးဘဲသိုင်ကို၊ ပွမဒးဒင်စောတ်စောဲ ဗွဲသကာတ်မြဟ်ကို၊ ကဠောမသ လိုလ်ကို၊ ပိန်ဟာန်ဂြပ်ရတ် လိုလ်ကိုရ။

၁၄၀။ သအာင်နုဂ်ပုန် သိုဉ္ဇးမလုတ်မှာဒုဿ် ဒးဒင်တူကိုပုတ်ပကတိကို ပုတ် ဂတိတးကိုရ၊ ပူဂိုလ်သမ္ဘိ ဟံမ္မဲကိုပညာ ဒးလပ်ဒဏ်စံသ် ပွဲကာလ ကြနုခန္ဓကာယ မလိုလ်တဲ ဒးအာကတိုဒ် ပွဲနရက်ရ။

၈။ ဗဟုဘဏ္ဍိကဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၄၁။ ဒွေတ် ဟံပိုတ်လတက်ဂမ္တိုင်ကို၊ ဒွေတ် စန်သော်ဂုန်ဂမ္တိုင်ကို၊ ဒွေတ် လံင်လေတ် သျှိုက်သရီ ပွဲဇကုဂမ္တိုင်ကို၊ ဒွေတ်အေင်စုဂမ္တိုင်ကို၊ ဒွေတ်တိက် ပွဲတိ ဂမ္တိုင်ကို၊ ဒွေတ်ပှော ဗဗိုက်ဂမ္တိုင်ကို၊ ဒွေတ်ပွမဂဇဏ် လပါ်ဂဇန်တအ်ဂ် သအးဇး ကိုသတ်မျှိုက်ဝိစိကိစ္ဆာ ဟံမာန်အိုတ်ရ။

၉။ သန္တတိမဟာမတ္တဝတ္ထု

၁၄၂။ ဩဉ္ဇးမဲ့ လလမ်လပ် ကိလေသတဲရ၊ ဝေတ်လပ်ဣန္ဒြိယတဲရ၊ ပိုန်ဇုန်နကို မဂ်ပန်ရ၊ မျှိုက်ဒွေတ် မပြရ၊ ဗိုတ်ကုအ်ကေံ လွဟ်လက်နက် ပွဲသတ်အိုတ်သိုတ် ဒွေတ်နမေတ္တာ ဗွဲမညီသုဟ်ရ၊ ဉ္ဇးဂ် စိုန်ရကျိုက်ကျပ်လပ် ကယိုင်ကယျပ်ကိုလေပ် ဒိုဉ္ဇးဖအိုတ်ကေံ ပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ရ “ဗြာဟ္မဏ”မွဲယုရ၊ ဒိုဉ္ဇးလလမ်ကိလေသဂ်ရ “သမဏ”မွဲယုရ၊ ဒိုဉ္ဇးပလိုပလ်ကိလေသဂ်ရ “ဘိက္ခု”မွဲယုရ။

၁၀။ ပိလောတိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၁၄၃။ ချေံမခိုဟ်ဆဲဂ် ညံင်ရမပါကေံ လေံကလး(လေံစပ်)ကို ဩဉ္ဇးမဲ့ မလေပ် ကိုဇကု ငှုဟ်ကတိနုပွမတိက်သိုင်ရ၊ ဆေပ်ဒပ်ကေံ ကသပ်မယုတ်မာ နပွမဝှေံရ၊ ဉ္ဇးမျှိုက်သတ်မဖ်သ်ဂ် ပွဲလောကဝံ နွံအောန်ရ၊ (လှိုနွံစမ္ပရ)။

၁၄၄။ ချေမခိုဟ်ဆဲးဂ် တက်လမိုတ်ကိုလေံကလးမွဲး ညံင်ရဲနွံကိုလ္လိပရာကို မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ကိုဝံနွံကိုလ္လိပရာ ကိုဝံဖေက်လကိုတ် ဒဒိန်ဝဋ်သံသာညိ၊ နကို 'သဒ္ဓါ'ပွမပတေ်ကို နကိုဒေတ်သီလကို နကိုဝီရိယကို နကို'သမာဓိ'ပွမတန်ကြန်ကို နကိုဉာဏ် မဒ်ဟိုတ် သ္မုတ်သွတ်ခရ်ကို ချိုက်ပေက်ကိုဝိဇ္ဇာစရဏဂ်ဒ်တဲ သိုမ္မုကို သတိ မပြာကဋ် ကြက်သွးထောံကွေ်ဒဒိန် သံသာမဂ်င်သေ့ဟဲ ဟံမ္မဲကိုဗုတ်တဂ္ဂို အိုတ်ညိ။

၁၁။ သုခသာမဏေရဝတ္ထု

၁၄၅။ သွာခါမြိုင်ဂမ္တိုင်ဂ် ရင်တုင်ပလောဲဏာသုာ် နကိုမြိုင် ဂွံင်ဌာန်ဇကု နွံပိုက် အိုတ်ရ၊ သွာတုဂမ္တိုင်ဂ် ပတပ်ကောန်လ်အိုတ်ရ၊ အ္ဓာဝဗုဒ္ဓိသွာခဇေ် တေ်ဆု အတိုင် ဇကု နွံပိုက်အိုတ်ရ၊ ညးသပ္ပုရိသ် မ္မုကိုဒေတ် မခိုဟ်ဆဲးတအ်ဂ် ဝေတ်ပတောန် ဇကု ညံင်ဝံယေန်သွာင်အိုတ်ရ။

ဒဏ္ဍဝဂ် မရနုက်ကိုစို် တဲရ။

၁၁။ ဇရာဝဂ် ၁။ ပဉ္စသတဥပါသီကာဝတ္ထု

၁၄၆။ (ပွဲဂကောံမ္မိဟ်)ဂ် သိုကိုပုတ်ကိလေသ ဂိုတူမံင် ပွဲဇကုလှိုန်ကာလဖိုဟ် မဟိုတ်ဂွံမိပ်မြဟ်မံင်ဂ်ရော? မဟိုတ် ဂွံသ္မိုက်မ္မိုက်မံင်အိုတ်ဂ်ရော? သိုကိုအဝိဇ္ဇာဒမ္မု ဂ္ဂုဇိုက္ခာတ်လဒိုလင်ဖိုဟ် (မူးတအ်ညးဂမ္တိုင်) မဟိုတ်ဟံဂ္တဲသိုတ် ပုတ်ကွေင်သ္မုမတံဂး ပညာအိုတ်ဂ်ရော?။

၂။ သိရိမာဝတ္ထု

၁၄၇။ ကာယမ္မုကိုသရ ဒွိတ်ပှော် မဂပ်ပ်ကျုဟ်မေံ မစိစောန်လပ် မတုပ်သုဟ် ကောံကောန်ရုပ်မဆဲး သပ္ပါယိတ် နကိုအဝယ်ဇှော်သုတ် မသိုင်ခွံလပ် နကိုဇုတ် ပိက္ခိတုင် မဂိသကပ်ဒိုင်လှိုန် ထေက်ကိုချပ်တုဟ်တုဟ်ဂ် ဩဝ်မှာ်သေ့ရံင်ညိ၊ ခန္ဓကာယဝံ တန်တ ဟံလအ် ဟံဗိုန်ဇုအ်ရ။

၃။ ဥတ္တရာထေရီဝတ္ထု

၁၄၈။ ရူပကာယဝံ ဗျူအိုဟ်တြေ်လေပ်ရ၊ ဒိဌာန်ဒတန် ယဲဂမ္တိုင်ရ၊ ဒိဇ္ဇသမ္ဘုရ၊ အဲသရိဟ်လီလ်ရ၊ ညံသန်ရ၊ ပွမဂျိုင်လမ္ပိုက် မ္မုလအိတ်သေ့ ဒးချိုတ်ရ။

၄။ သမ္မဟုလအဓိမာနိကဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၄၉။ ညံင်ရသတ်လိုက်မိုင်ကံကံ ကုဟ်ထောံလဝ် ပွဲအခိုင်ဂိတုကထိုန်ကို
ဂွံညာတ်ကေတ် ဇုတ်ဗုဂမိုင် မတုပ်ကောံသ်ဖရပ် မကုဟ်ထောံလဝ်ဂှ်တု သ်လို
ဂွံမိပ်လဟ်င် မာန်ဏီဂှ်ရော့?။

၅။ ဇနပဒကလျာဏံ ရူပနန္ဒာထေရိဝတ္ထု

၁၅၀။ ပစ္စပတူလဝ် ဇုတ်ဂမိုင်တု သိုမလံက်လေတ်လဝ် ဖျုန်ဆီဂမိုင် တြံသွာ
ခဲဲ မတွံးတဏှာ သိုင်ခွဲလဝ်ချိုင် ပွဲကိုချိုင်(သို)မတွံး အတ္တဘဝံ ပွမဗျူ ပွမချိုတ်
ပွမပတူလဝ်မာန ပွမဇိတ်ပိုဟ်ကောံ ဂုဏ်ညးသအာင်တအ်ဟေင် တန်တဒိုင်အိုတ်ရ။

၆။ မလ္လိကာဒေဝီဝတ္ထု

၁၅၁။ ကွီရထာသိုင်ဂမိုင် မစိစောန်လဝ် ပွဲမဒးရး (နကိုရတ်ဂမိုင်)ဂှ် အိုဟ်တြေ
အိုတ်ဏီရ။ ညံင်ရသ်ဂှ်ကို ခန္ဓကာယပိုလေဝ် ဒးအာစိုပ်ဗျူအိုဟ်တြေဏီရ။ ခရ်ညး
သပ္ပုရိသ်ဂမိုင်တအ်ဂှ် ဟံအာစိုပ် ဗျူအိုဟ်တြေအိုတ်ရ။ ရသ်ဂွံ ပူဂိုလ်သပ္ပုရိသ်ဂမိုင်
ကောံပူဂိုလ် သပ္ပုရိသ်ဂမိုင်တအ်ဂှ် ဟိုဂးချပ်ဂွန် ရင်သကအ်အိုတ်ရ။

၇။ လာလုဒါယီထွေရဝတ္ထု

၁၅၂။ တြံမအောန်ကိုလမိင်လညာတ်ဂှ် ညံင်ရဲဂြိုက်ကို ဇှော်ဗျူအာ သူးသူးရ။
ဖျုန်သွဟေင် ဇှော်မောဝ်တိုန် ကုတြံဂှ်ရ။ ပညာဂှ် ဟံဇှော်မောဝ်တိုန်ရ။

၈။ ဥဒါနဝတ္ထု

၁၅၃။ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ဂှိုင်ဂှိုင်ကိုဝါဂှ် ဟိုတ်နုဒ်ဒဒိခ်ဂှ်ရ အဲမဂ္ဂဲသိုမံင် (သွာခဲဲ
တဏှာ) ညးမသိုင်လဝ် သိုခန္ဓဂှ် ဟိုတ်နုဟံကလိဂွံ (ဉာဏ် မလေဝ်ညာတ်ကေတ်
တြံသွာခဲဲ တဏှာဏီ)ဂှ်ရ ဒးဂေတ်ဂေင်ကျိုင်သံသာ လုက်ဘဝမဂှိုင်ဂွင်ရ။

၁၅၄။ ယံတြံသွာခဲဲတဏှာ မလေဝ်သိုင်ခွဲသိုခန္ဓ လျှဟ်အဲညာတ်ကေတ် တုအဲ
(နကိုမတ်ပညာ)တုရ။ သွက်ဒးသိုင်ခွဲ သိုခန္ဓမွဲလျှော်ဗွန်ဂှ် ဟံမွဲရ။ ထအိုအ်မတွံး
ကိလေသ တုအဲအိုတ်သိုတအ်ဂှ်လေဝ် အဲပလိုပလတ် ဝးပါ်ကောံတုရ။ အထောဋ်သို
မတွံး အဝိဇ္ဇာလေဝ် ပလိုပလတ်ကောံတုရ။ စိုတ်(အဲဂှ်) အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မစာ်စူးအာနူ
ပွမပြုပြင်စီရင်တုရ။ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာတဏှာမအိုတ်ဂှ်လေဝ် အဲကလိဂွံ
တုရ။

၉။ မဟာနေသေဌိဝတ္ထု

၁၅၅။ (ဥဒ္ဓါကမ္မိကမ္မိ)၌ ပုဏ္ဏလအခိုင် ချိုက်ပင်ကိုအဝယ်တော် ဟိုတ်နူဟံ
ဒွေတိတံ ဒွေတိမပြု၊ ဟိုတ်နူဟံကလိဂ္ဂံ ဂြပ်ရတ်ဂ်ရ ညံင်ရ်စေအကြေဗျ။ မှုံကို
သွေင်မပြဟ်ဂမ္မိုင် ဒးငုင်ငုင်ဟောံမံင် ပုဏ္ဏလုက်သရီ ဟံမွဲကိုကကို (ကာလ
အဝယ် မလောန်အာဂ်) ဒးငုင်ငုင်ဟောံတအိုတ်ရ။

၁၅၆။ (ဥဒ္ဓါကမ္မိကမ္မိ)၌ ပုဏ္ဏလအခိုင် ချိုက်ပင်ကိုအဝယ်တော် ဟိုတ်နူဟံ
ဒွေတိတံ ဒွေတိမပြု၊ ဟိုတ်နူဟံကလိဂ္ဂံ ဂြပ်ရတ်ဂ်ရ ညံင်ရ်ကောန်လ် တိတ်ဗူးအာ
နူဇုတ်တုတု အသိင်အိုတ်အာကို ဗျုဟ်ကရောတ်ဒိုင် တသိုခ်မကောင်ဒိုင်စသိုင်လင်
ကွာကွာတေတု ဒးမံင်တအိုတ်ရ။

ဇရာဝဂ် မရနုက်ကိုစိုမဲ့ တဲရ။

၁၂။ အတ္ထဝဂ် ၁။ ဗောဓိရာဇကုမာရဝတ္ထု

၁၅၇။ ဇကုဇကု၌ ဇကုဆာန်အိုတ်ရ ရံဝံ တီကေတ်မွဲး နပ္ပမမင်မွဲဇကု ဗွဲမဒးရဲ၌
ဒးမင်မွဲလင်ဇကုဇကုရ၊ တုပညာ၌ မှောင်ကိုအဝယ်ဂမ္မိုင်ပိသ်ဝံ ပုဏ္ဏအဝယ်မမိက်ကို
မွဲမွဲ၌ ဒးပတိတ်ဗြဟတ်လွီပရာ သအးဇုလင်ရ။

၂။ ဥပနန္ဒသကျပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၁၅၈။ ဇကုဇကု၌ ဒးစွံပတန်လင် ပွဲဒွေတိမဗဗွဲ ပွဲကိုပ်ကွာရ၊ ကြံနု၌ ထေက်ကို
ဒွေံဗတောန် ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ တုပညာ၌ ဟံကိုကိုခွက် နကိုဂလာန် ညးတုဟ်
ဟိုက်ရိုဟ်ရ။

၃။ ပဓာနိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၁၅၉။ ညံင်မဟီဒွေံဗတောန် ညးတုဟ်သအာင်၌ အလိုဇကုလေဝ် ဒးဒွေတိ
လုတ်ဗက်ရ၊ အလိုဇကု၌ ယေန်သွာင်တုဟေင် ထေက်ကိုဝေတ်ဗတောန် (ညးတုဟ်
သအာင်)ရ၊ ပွမဝေတ်ဗတောန်ဇကုဇကု ညံင်ဂွံယေန်သွာင်၌ ဝါတ်ဂါတ်ဗွဲမလောန်ရ။

၄။ ကုမာရကဿပမာတာဝတ္ထု

၁၆၀။ ဇကုဇကုဟေင် ဒွဲစွဲစွေံဇကုရ၊ ညးတုဟ်သအာင်၌ သာ်လိုဝံဒွဲ စွဲစွေံကို
ဇကုမာန်ညိုဂ်ရော? ဇကုဇကု၌ ဝေတ်လင် ဗွဲမယေန်သွာင်မွဲး ကလိဂ္ဂံအာစိုပ် စွဲစွေံ
မတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ် မခြိုင်ကိုကလိဂ္ဂံရ။

၅။ မဟာကာလဥပါသကာဝတ္ထု

၁၆၁။ မတ်ဗိုတ် မဒ်နူတုအ်ဂ် ညံင်ရပ်ထောင်ပလိုဟ် ပလိုပလာ်ကွဲတုအ် (အရာနိဿဲကျေ)ကို ပွသရာမ်ပါပ် မဒ်ဟိုတ်နူကျေ မဒ်ပွဲကျေ ကျေပတဲလဝ်ဂ်လေဝ် ပလိုပလာ်ကွဲ ညးဟံမ္မဲကိုပညာဂ်ရ။

၆။ ဒေဝဒတ္တဝတ္ထု

၁၆၂။ ညံင်ရဲဇုက်မာဲလဲ(သုနာပ်) ပူရေတ်ကိုင်တြောင်ကေတ် တံဆုကျေ မနိဿဲကို ညးဒးဒုင်ခလိုဍိုက်ကိုတဏှာမတွံဂး ဒ်ဒ်ညးဟံမ္မဲကိုသီလဗွဲစွတ်ဂ် အတိုင်ပွဲက်စိုတ် သုသတြဟောင် အလိုကျေ သွလလေင်ဖိုကိုကျေကျေရ။

၇။ သံဃဘေဒပရိသက္ကနဝတ္ထု

၁၆၃။ ကမ္မောန်ဂမ္တိုင် မှုကိုဒုဟ်တဲ ဟံမ္မဲကိုဒတဲဖိုကျေ ကျောန်သွလောဲသွာ အိုတ်ရ၊ ကမ္မောန်ဟံမ္မဲကိုဒုဟ်တဲ နွံကိုဒတဲဖိုကျေ ကျောန်သွဝါတ်ဂါတ်လောန်ရ။

၈။ ကာလတ္ထေရဝတ္ထု

၁၆၄။ ညးဟံမ္မဲကိုပညာဂ် နိဿဲကိုကွေတ်မိစ္ဆာ မယုတ်မာတဲ ဆေဝ်ဒပ်ကွဲ ဂလာန်ဒွေံဗတောန် ပူဂိုလ်အရီဂမ္တိုင် မဂယိုင်လမျို ဗဗွဲခရ် မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇ ဗွဲတေင်ရ၊ သတ်ဒုန်ဂမ္တိုင် ညံင်ရဲသတ်တ သွက်ဂွံဂစိုတ်ကွဲ တံဒုန်ဂမ္တိုင်ကို ကွေတ်မိစ္ဆာ ပူဂိုလ်ဟံမ္မဲကို ပညာဂ်လေဝ် နှိတ်သွက်ဂွံဂစိုတ်ကွဲ ကျေကျေဟောင်ရ။

၉။ စူဠကာလဥပါသကာဝတ္ထု

၁၆၅။ ကျေကျောန် ပွသရာမ်ပါပ်မွဲ ကျေဟောင် ဒးကွဲခွက်ရ၊ ကျေဟံကျောန်တ ပွသရာမ်ပါပ်မွဲ ကျေဟောင် သအးဇုရ၊ ကုသိုလ်မသအးဇုကို အကုသိုလ်ဟံသအးဇု နှိတ်တုဟ်ခြာဟောင်ရ၊ ညးမွဲဂ် သအးဇုကွဲကိလေသ ညးတုဟ်သအာင်ဟံမာန်ရ။

၁၀။ အတ္တဒတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၁၆၆။ ဟိုတ်နူဒတဲဖို ညးတုဟ်သအာင်ဂိုင်ဂွင်တဲ ဒတဲဖိုကျေ ဗုတ်ညိနာင် ကိုလေဝ် လွက်ဟုတ်ယုတ်အာညိ၊ တိကေတ် ဒတဲဖိုကျေတဲ ဒးပတိတ်တြဟတ် လွီပရာ ညံင်ဒတဲဖိုကျေ ဝံဇုန်မောပ်တိုန်အာရ။

အတ္တဝဂ် မရနက်ကိုစိုဓါ တဲရ။

၁၃။ လောကဝဂ် ၁။ ဒဟရဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၆၇။ လွသိပ်တိုင်ခရံ (ကာမဂုဏ်) မယုတ်သင်ညိ၊ လွမံင်ထောံ ဗွဲမဟိုတ်မဲဲညိ၊ လွဂိုင်ကေတ် ကေတ်မိစ္ဆာဗျေတ်မှာညိ၊ လွကိုဒ် သွက်လောကဂုံဇော်မောဝ် ဗွဲစွတ်ညိ။

၂။ သုဒ္ဓေါဒနဝတ္ထု

၁၆၈။ လွဟိုတ်မဲဲ ပွဲဒွေတ်ပိဏ္ဍပါတ်ညိ၊ ထေက်ကိုဒ်ဒွေတ် ခရံသပ္ပုရိသ် မဂပ်ပ် ဒွေတ်ဗွဲမဒ်းရဲရ၊ ညးမဒွေတ်ခရံဂုံ ပွဲလိုက်ဂုံကို ပွဲပရလိုက်တေံကို ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ။

၁၆၉။ ဒွေတ်ခရံသုစရိတ်ညိ၊ လွဒွေတ်ခရံဒုစရိတ်ညိ၊ ညးမဒွေတ်ခရံဂုံ ပွဲလိုက် ဂုံကို ပွဲပရလိုက်တေံကို ဂွံပဒတ်ဗွဲတသိုခ်ရ။

၃။ ပဉ္စသတဝိပဿကဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၇၀။ ညံင်ရဲမှော်သေဝ် ပရောက်သိုက်ကို ညံင်ရဲမှော်သေဝ် တဟင်ဂြဲကို တုပ်တ် ညံင်သင်္ဂိုရ ညးမှော်သေဝ်လောကမတွံဂး ခန္ဓမသုန်ဂုံ သိုင်ဂစိုတ် ညာတ်ကေတ် ဟုံမာန်ရ။

၄။ အဘယရာဇကုမာရဝတ္ထု

၁၇၁။ ကျင်အိုတ်ညိ၊ လောကမတွံဂး ခန္ဓမသုန်ပြကာ မစိစောန်လပ် (နကို ယာတ်ကယျိုင်ကယျပ်) တုပ်ညံင်ရဲကွီရထာသိုင် မစိစောန်လပ် (နကိုရတ်ထပ်သင်္ဂ)ဂုံ ဩဝ်မှော်သေဝ် ရံင်အိုတ်ညိ၊ ပူဂိုလ်သမ္ဘိဂမ္ဘိုင်ဂုံ တို့ဗျိုက်ဇော် ပွဲလောကဂုံအိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်တုပညာဂမ္ဘိုင်ဂုံ ဟုံထွေန်စပ် ဗာန်ခြပ်အိုတ်ရ။

၅။ သမ္ပဇ္ဇနတ္ထေရဝတ္ထု

၁၇၂။ အခါကာလ ချောတ်သွတ်ကွာတေံ ဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲကျင် (ပွဲကုသိုလ်)ကိုလေဝ် အခါကာလ ဇော်ဂေါပ်ဗွဲကြံ ညးဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဲဂုံ သွးကိုလောကယးတူး နကို လျးအရံင် (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရ)၊ ညံင်ရဲသိုင်ဂိတု တိတ်ဗူးနူဂမ်မတ်မြဲကိုရ။

၆။ အင်္ဂုလိမာလတ္ထေရဝတ္ထု

၁၇၃။ ညးမကွာတ်လဒ် ဆေဝ်ဒပ်ကေံအကုသိုလ်ဇေ ကု မပတဲလပ် နကိုအရ ဟတ္တမဂ်ကုသိုလ်ဂုံ သွးကိုလောကယးတူး နကိုလျးအရံင် (အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရ)၊ ညံင်ရဲသိုင်ဂိတု တိတ်ဗူးနူဂမ်မတ်မြဲကိုရ။

၇။ ပေသကာရီမိတာဝတ္ထု

၁၇၄။ ဂကောံမှိဟံဝံ (ဟုံမွဲကိုပညာတဲ့) နှိကမ္မက်ဟောင်ရ၊ ပွဲလောကဝံ မှိဟံ
မအောန်ဟောင် မှ်သေဝ်တံ (သတ်မပွဲကိုအနိစ္စမာန်)ရ၊ ညံင်ရဲဂစေံမအောန်ဟောင်
တိတ်ဗူးနူဇာနိက်ကို မှိဟံမအောန်ဟောင် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ်နိဗ္ဗာန်မာန်ရ။

၈။ တိသဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၇၅။ ဓိုပ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ပဝိယာန်ဂွံင်တရ်အာကာသ မဒ်ဂွံင်သွိုင်တဲ့ မအာအိုတ်ရ၊
ပူဂိုလ် မှုကိုက္ကဒ္ဒိတအ်ဂ် အာတ် ဂွံင်တရ်အာကာသအိုတ်ရ၊ တုပညာတအ်ဂ်
အံင်ဇူးကေတ်သွိုင်မာရ် မွဲဟာန်ကောံဗိုလ်လဗးတဲ့ တိတ်ဗူးအာနူလောကအိုတ်ရ။

၉။ စိဉ္ဇမာဏဝိကာဝတ္ထု

၁၇၆။ ညးကလိလောန်ကောံ သစ္စမွဲတဲ့ မှုအလေံမဟိုဂလာန် မုသာ သွက်ဘဝ
ပရလိုက် ဟုံမွဲကိုဉာဏ်ဗွာရဏာဂ် ပွသရာမ်ပါပ်အကုသိုလ် ဟုံကံင်ကောန်မွဲဟုံ ဟုံမွဲရ။

၁၀။ အသဒိသဒါနဝတ္ထု

၁၇၇။ ညးသအေတ်သပါန်ဂမ္ဘိုင်ဂ် အာစိုပ်ချင်သွပ် ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ ညးသမှီ
ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟုံထိုင်သးဒါန်အိုတ်ရ၊ တုပညာဟောင် အိုတ်တိုဟ် ဒါန်မာန်ရ၊ ဟိုတ်နူ
မအိုတ်တိုဟ်ဟုံဟောင် တုပညာဂ် ဝံဒ်တသိုခ် ပွဲဘဝပရလိုက်ရ။

၁၁။ အနာထဝိဇ္ဈိကပုတ္တကာလဝတ္ထု

၁၇၈။ ပွမဝံဒ်သောတာပန်ဂ် ပြဲလတူနူဝံဒ် ၉ကရာဇ် သွိုင်စက္ကဝပ် ပွဲဇူးကပ်ကို
လတူနူဝံဒ်အာစိုပ် ချင်သွပ် ချင်မြိုကို လတူနူမဝံဒ်အလိုအသီ အလုံလောကကိုရ။

လောကဝပ် မရနုက်ကိုစိုပ် တဲ့ရ။

၁၄။ ဗုဒ္ဓဝဂ် ၁။ မာရဝိတရဝတ္ထု

၁၇၉။ တီလမှုပိုင်ကျာ်တြဲ မှုကိုပိုင်တြဲပြကာ မအံင်ဇူးလပ် ဓရ်ကိလေသတဲ့ဂ်
ဟုံဒးကလေင်အံင်ဇူး မွဲလှော်ပုန်ရ၊ ပွဲလောကဝံ ဓရ်ကိလေသ မမိက်ကိုမွဲမွဲ
ဟုံဒေတ်ဗက် လက္ခရ်တီလမှုပိုင်ကျာ်တြဲ မအံင်ဇူးလပ် ဓရ်ကိလေသတဲ့ရ၊ တီလမှု
ပိုင်ကျာ်တြဲ မှုကိုသဗ္ဗတညုဉာဏ် သွအာရီကို အာရီဟုံမွဲကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ၊

ဟုံမွဲကိုဂွံင်တရ်မအာ မဟုံကိုရာဂကို မုရ်ဂွံင်တရ်လိမ္မဲ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် ဝံရင်တုၤင် ကေတ်ဏာမာန်အိုတ်ဂံၤရော့?။

၁၈၀။ တဏှာ မလေပ်ဗာန်စပ် မတုၤသုဟ်ကောံဇာနီၣ် တုၤဟ်နဝံရင်တုၤင်ဏာ လောက မမိက်ကိုမ္မဲမွဲဟ် ဟုံမွဲကုတီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြာရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြာ မ္မံကို သဗ္ဗညုတဉာဏ် သုအာရီၣ်ကို အာရီၣ်ဟုံမွဲကိုလအိတ်အပိုင်အခြာ, ဟုံမွဲကိုဂွံင်တရ် မအာ မဟုံကိုရာဂကို မုရ်ဂွံင်တရ်လိမ္မဲ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် ဝံရင်တုၤင်ကေတ်ဏာမာန် အိုတ်ဂံၤရော့?။

၂။ ဒေဝေါရောဟနဝတ္ထု

၁၈၁။ တုပညာဂမၠိုင်ဟ် လုတ်ဆန်စန်လပ် ပွဲသမထဇာန်အိုတ်ရ၊ မိပ်လဟိင် ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာကိလေသ မလလမ်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတံဗြိုဂမၠိုင်လေဝ် သျှိုက်မၠိုက် တုပညာဂမၠိုင် မ္မံကိုသတိ မတိကေတ်ခေၣ်သစ္စပန် ပွဲမဒးရးအိုတ်ရ။

၃။ ဇရကပတ္တနာဂရာဇဝတ္ထု

၁၈၂။ ပွမကလိဝံ ဒ်ဒိဘဝမ္မိဟ်ဂံၤ ဝါတ်ဂါတ်ရ၊ သတ်ဂမၠိုင် ဝံဂျိုင်လမျှိုင် ဝါတ်ဂါတ်ရ၊ ဝံကလင်ပင်မိုင် ခေၣ်သပ္ပုရိသ်ဂံၤ ဝါတ်ဂါတ်ရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြာ ဝံကတိဒ်ကွၢ်ဂံၤ ဝါတ်ဂါတ်ရ။

၄။ အာနန္ဒတ္ထေရပဉ္စ ဘဝတ္ထု

၁၈၃။ ပွသရာမ်ပါပ်အိုတ်သိုၣ် လွဲကောန်ညိ၊ ကိုဝံဍိုက်ပေင်ကို ကုသိုလ်ညိ၊ သကိုစိုတ်ဇေယျာ ဗုဒ္ဓအေဝ်ဇြိုင်ညိ၊ ဂလာန်ပိသ်ဝံ ဒ်ဒေဝံဗတောန် တီလမ္မံပိဉ် ကျၢ်တြာမၠိုင်ရ။

၁၈၄။ ခန္တိ ပွမအေင်ဒုင် မဝံယုတိတိက္ခာံ ဒ်ဒေဝံဗြေအိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်ဟ် ဗြေအိုတ်ရ ရဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြာမၠိုင် တံလပ်အိုတ်ရ၊ ခမီမူးဟ် ဟုံပျဲပျာ် ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ ညးမပျဲပျာ် ညးတုဟ်သအာင်ဟ် ခမီဟုံသေင်ရ။

၁၈၅။ ဟုံထေက်ကိုဟုံဂရိုဟ်စောတ်စောဲပျဲပျာ် ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ ဒေသီလလမ် မင်မွဲ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရ၊ ဒေတိကေတ် ဗုတ်ဗုတ် စူအာဟာရဘောဇိန်ရ၊ ဒေပြာပ်အာပဒတ် ပွဲဘာသ္မာသတိက် မသိုတ်ဇြေရ၊ ဒေပကိုလ္လိပရာပတိတ်ဇြဟတ်အာ အဓိစိတ္တသိက္ခာမဝံဂး သမာပတ်ဒွါရ၊ ဂလာန်တြာသ်ဝံ ဒ်ဒေဝံဗတောန် တီလမ္မံပိဉ် ကျၢ်တြာမၠိုင်ရ။

၅။ အနဘိရတိဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၈၆-၁၈၇။ ဗဂူဖျေံနင် ဗြကသင်္ဂဏ်ဩန်ကိုလေဝ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် ဟုံတရိုပ်ကိုစိုတ်ဏီရ၊ ကာမဂုဏ်တအ်ဂှ် ဟုံမွဲကိုသဘ်မသာယေျန်အိုတ်ရ၊ နှိဟိုတ် ဒဒိခ်အိုတ်ရ၊ တီကေတ် သင်္ဂဝံတဲ တ္တပညာ မဒ်ကွေးတီလမ္တိုင်ကျိတြိဂှ် ဟုံမိပ် လဟိုင် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲဒေဝတ်ရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲတသိုခ်နိဗ္ဗာန် မဒ်တဏှာ မအိုတ်ဟောင်ရ။

၆။ အဂ္ဂိဒတ္တဗြဟ္မဏဝတ္ထု

၁၈၈။ မိုဟ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ဟိုတ်နူဖေက်လကိုတ်ဘဲဂှ်ရ ပြာပ်အာသုစွဲစွော် မပ္တံကို နီု ဂြိုပ် အာရှာမ် တံဆုဗယိဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

၁၈၉။ ပွမသုစွဲစွော် မပ္တံကို နီု ဂြိုပ် အာရှာမ် တံဆုဗယိဝံ နှိစွဲစွော် ဂွံစာ်စူးအာ နူဘဲဟုံသေင်ရ၊ နှိစွဲစွော် မပြဟုံသေင်ရ၊ သုဟိုတ်ကိုစွဲစွော်တအ်ဂှ်တဲ ဂွံတိတ်ဗူး နူကိုဒဒိခ်အိုတ်သို ဟုံမာန်ရ။

၁၉၀-၁၉၁။ ညးမပြာပ်ခ သုစွဲစွော်ကိုကျိခရ်သင်ဂှ်ဟောင် ညာတ်ခရ်သစွပန် မတံဂး ‘ဒုက္ခသစ္စ’ မဒ်ဒဒိခ်ဍုာ် ‘သမုဒယသစ္စ’ မဒ်ဟိုတ်ဒဒိခ်ဍုာ် ‘နိရောဓသစ္စ’ မဒ်ဟိုတ် ဂွံတိတ်ဗူးနူဒဒိခ်ဍုာ် ‘မဂ္ဂသစ္စ’ မပြ မွဲကိုအင်္ဂဒ္ဒါသင် မဒ်ဟိုတ် ဂွံအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာဒဒိခ် မပ္တိုင်ဍုာ် နကိုမဂ်ပညာ ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။

၁၉၂။ ပွမပြာပ်ခ သုစွဲစွော်ကိုရတ်ပိပြကာဂှ် နှိသုစွဲစွော် ဟုံမွဲကိုဘဲရ၊ နှိသုစွဲစွော် မပြရ၊ ဟိုတ်နူမပြာပ်ခ သုစွဲစွော်ကိုရတ်ပိပြကာဂှ်ရ ဂွံတိတ်ဗူးနူကိုဒဒိခ်အိုတ်သိုရ။

၇။ အာနန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု

၁၉၃။ တြုံအာဇာနည်ဂှ် ခြိုင်ကိုကလိဝံရ၊ တြုံအာဇာနည်ဂှ် ပွဲဌာန်အိုတ်သို ပွဲတောင်ဒတောင်အိုတ်သို ဟုံကတိန်ရ၊ ပွဲတောင်ဒတောင် တြုံအာဇာနည် မွဲကို ပညာ မကတိန်ဂှ် အာစိုပ်တသိုခ်ရ။

၈။ သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၁၉၄။ တီလမ္တိုင်ကျိတြိဂမ္တိုင် ကတိန်ကျိတြိ နှိဟိုတ်ဂွံဒ်တသိုခ်ရ၊ ပွမဟိုတ်ဝံခရ် ညးသပ္ပရိသ်ဂှ် နှိဟိုတ်ဂွံဒ်တသိုခ်ရ၊ ဂကောံသင် မညီသာသုဟ်သုန်ဂှ် နှိဟိုတ်ဂွံဒ် တသိုခ်ရ၊ ဒွေတ်ညးဂမ္တိုင် မွဲကိုစိုတ်ဓာတ်မညီသာသုဟ်သုန်ဂှ် နှိဟိုတ်ဂွံဒ်တသိုခ်ရ။

၉။ ကဿပဒသမလဿ သုဝဏ္ဏစေတိယဝတ္ထု

၁၉၅-၁၉၆။ ကုသိုလ် ဂွံသွပူဇ်လင် တီလမုံပိုင်ကျင်တြဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုပူဇ်၊ မကလိလောန်ကွေ့ ဓရ်သွဲသံသာမတွံး တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ၊ မကလိလောန်ကွေ့ စံင်တူသောက လရိအိယံ ကရေင်ကရောတ်၊ မလလမ်ကွေ့ ကိလေသတဲ၊ ဟုံမွဲ ကိုဘဲ မမိက်ကိုမွဲမွဲကို ကွးသာဝကတီလမုံပိုင်ကျင်တြဂမ္ဘိုင်ကို “ကုသိုလ်ဝံ မုံဗုတ် စိုတ်ဏအ်ရ” ရဝံ ညးလိုမွဲလေဝ် ရိုဟ်လို့ဟ်စတ်ဗုတ် ဟုံသုတ်အစောရ။

ဗုဒ္ဓဝဂ် မရနက်ကိုစုံပန် တဲရ။

ပဌမဘာဏဝါရ တဲရ။

၁၅။ သုခဝဂ် ၁။ ဉာတိကလဟဂူပသမာနဝတ္ထု

၁၉၇။ သိုဟုံသွသွဲ ပွဲလဒေါင် ညးမလေပ်သွသွဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်ဂှ် ပိုညးဂမ္ဘိုင် ဂွံဂယိုင်လမျီု ဗွဲတသိုခ်အိုတ်ရ။ သိုဟုံသွသွဲ ပွဲလဒေါင် ညးမလေပ်သွသွဲဂမ္ဘိုင် အိုတ်တဲ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ဂွံမံင်မာန်အိုတ်ရ။

၁၉၈။ ပွဲလဒေါင် ညးဒးဒင်ချိုချိုက်ကိုကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂှ် သိုဟုံဒးဒင်ချိုချိုက်ကို ကိလေသတဲ ဂွံဂယိုင်လမျီု ဗွဲတသိုခ်မာန်အိုတ်ရ။ ပွဲလဒေါင် ညးဒးဒင်ချိုချိုက်ကို ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဂှ် သိုဟုံဒးဒင်ချိုချိုက်ကိုကိလေသတဲ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ဂွံမံင်မာန်အိုတ်ရ။

၁၉၉။ ပွဲလဒေါင် ညးမပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ ဂှဲသိုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် သိုဟုံ ပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ဂွံဂယိုင်လမျီု ဗွဲတသိုခ်မာန် အိုတ်ရ။ ပွဲလဒေါင် ညးမပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ ဂှဲသိုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်ဂှ် သိုဟုံဒး ပတိတ်ဖြဟတ်လွီပရာ ဂှဲသိုကာမဂုဏ်တဲ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ဂွံမံင်မာန်အိုတ်ရ။

၂။ မာရဝတ္ထု

၂၀၀။ ဟုံမွဲကိုစဝင်စံင်တူ မမိက်ကိုမွဲမွဲတဲ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ဂွံဂယိုင်လမျီုမာန်အိုတ်ရ။ ညံင်ရဲဗြိုအာဘဿရာဂမ္ဘိုင်ကို ပိုညးဂမ္ဘိုင် သွပဓာန်ကိုစုမတွံး “ပီတိ” မိပ်စိုတ် အိုတ်တိုဟ်တဲ ကြက်မံင်တဲအိုတ်ရ။

၃။ ကောသလရညောပရာဇယဝတ္ထု

၂၀၁။ ညးမဇ္ဇေဂှ် သွဲဝှိုင်ရ။ ညးမကျဂှ် ဒးမံင်ဗွဲဒဒိခ်ရ။ ညးမုံကို(ကိလေသ) လလမ်တိုဂှ် ပါကွေ့ ဇ္ဇေကျတဲ ဂွံမံင်တဲ ဗွဲတသိုခ်ရ။

၄။ အညတရကုလဒါရိကာဝတ္ထု

၂၀၂။ ပုတ် ဝံတုပ်ကောံရာဂကို ဟံမဲ့ရ၊ ဒုသံ ဝံတုပ်ကောံဒေါသကို ဟံမဲ့ရ၊
ဒဒိမ် ဝံတုပ်ကောံခန္ဓကို ဟံမဲ့ရ၊ တသိုမ်ဝံပြလောန် နနိဗ္ဗာန်ကို ဟံမဲ့ရ။

၅။ ဇုကဥပါသကဝတ္ထု

၂၀၃။ ပွမဗျူတဟင်ကို နှိယဲဇော်အိုတ်ရ၊ ဓရ်သင်္ခါရ ခန္ဓမသုန်ပြကာတအ်ကို
နှိဒဒိမ်ဇော်အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်ကို နှိတသိုမ်ပြအိုတ်ရ၊ တုပညာကို တီကောတ် သဘဓရ်
မညာံစုတ် သာဝံတဲ သွဇော်မတ်ကိုတသိုမ်နိဗ္ဗာန်ရ။

၆။ ပသေနဒီကောသလဝတ္ထု

၂၀၄။ ဟံမဲ့ကိုယံကို နှိလာဘ်ပြအိုတ်ရ၊ တရိပ်ကိုစိုတ်လောဲသွာကို နှိပြပ်ပြအိုတ်ရ၊
ညးဍုက်ကောပ် ဒဇှ်ဒယံကို နှိကဠောပြအိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်ကို နှိတသိုမ်ပြအိုတ်ရ။

၇။ တိဿထွေရဝတ္ထု

၂၀၅။ ညးဝံသုင်ရံပီတိ ပွမသျှိုက်မျိုက်မတွံး ဓရ်ကို ဟိုတ်နူဝံသုင်ကောတ် ရှိဓရ်
မကလိဝံ ပွဲဌာန်လုကို ရှိနိဗ္ဗာန် မဒှ်အရာကိလေသ လလမ်ကိုကိုရ စာ်စူးအာနူဒတူ
ဒလာဲရ၊ စာ်စူးအာနူပုသရာမ်ပါပ်ရ။

၈။ သက္ကဝတ္ထု

၂၀၆။ ပွမဝံဗိုလော့ဝ် ပူဂိုလ်အရီုဂမၠိုင်ကို ခိုဟ်သန်ရ၊ ပွမဝံပံင်ဖက်ကို ပူဂိုလ်အရီု
ဂမၠိုင်ကို နှိတသိုမ်ရ၊ ပွမဟံဒးဆိုညာတ် ပူဂိုလ်သမ္ဘိဂမၠိုင်ကို နှိတသိုမ်လျိုန်ဟောင်ရ။

၂၀၇။ ညးမပံင်ဖက်ဆက်ဆောံ ကရောမ်ပူဂိုလ်သမ္ဘိဂမၠိုင်ကို ဒးစံင်တူ လုက်ကာလ
အဓာန်မဉ်ဒော့ရ၊ ပွမဒးမံင်ကရောမ်ပူဂိုလ်သမ္ဘိဂမၠိုင်ကို ညံင်ရဒးမံင်ကရောမ်သုကို
နှိဒဒိမ်လျိုန်ရ၊ ပွမဝံမံင်ကရောမ် တုပညာမဲ့စွဲကို ညံင်ဝံမံင်ကရောမ်ကဠောမသဂမၠိုင်ကို
နှိတသိုမ်ရ။

၂၀၈။ ဟိုတ်ဒ်သံာ်ဟောင် ညးသပ္ပရိသ် မှုကိုသမာဓိတန်ကြန်, မှုကိုပညာ
မခိုဟ်ဆာဲ, မှုကိုလမိင်လညာတ်မဉ်, မှုအလေံမယိုက်ဇှော် သဇိုင်ဝန်မတွံး မဂ်ဖို,
မှုကိုဒွေတ်သီလဓုတင် မအးဇူးမပြ မဇ်သံာ်ကို ညံင်ရသွိုင်ဂိတု ရာင်ဆာဲ ပြာပ်အာ
ဂိုင်တရ် သွိုင်နကျက်ကို မူးတအ်ညးဂမၠိုင်လေပ် ပြာပ်ခစ ညးသပ္ပရိသ်အိုတ်ညိ။

သုခဝဂ် မရနုက်ကိုစိုသုန် တဲရ။

၁၆။ ပိယဝဂ် ၁။ တယောဇနပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

၂၀၉။ ပတိတိဋ္ဌဟတ်လ္လိပရာ ပွဲဒွဲ ဟံထေက်ကိုပတိတိဋ္ဌဟတ်လ္လိပရာတဲ
ဟံပတိတိဋ္ဌဟတ်လ္လိပရာ ပွဲဒွဲ မထေက်ကိုပတိတိဋ္ဌဟတ်လ္လိပရာတဲ သူးထောံကောံ
ဒတဲဖိုဇကုတဲမွဲး ညးမစောဲလာံမံင်ကိုအာရီကာမဂုဏ် မထေက်သျှိုက်မှိုက်ဂ် ရာဒနာ
မိက်မံင်ကို ညးမပတိတိဋ္ဌဟတ်လ္လိပရာ (ဒတဲဖို)ကိုဇကုရ။

၂၁၀။ လွပံင်ဖက်ကောံမှိုဟ်ဇကု သျှိုက်ဆာန်ညါ၊ ကာလလိုလေဝ် လွပံင်ဖက်
ကောံမှိုဟ်ဇကု ကျဟ်မွဲညါ၊ ဟံဝံညာတ် မှိုဟ်ဇကုသျှိုက်ဆာန်ဂ်လေဝ် နှိဒဒိခိရ၊
ဒးညာတ် မှိုဟ်ဇကု ကျဟ်မွဲဂ်လေဝ် နှိဒဒိခိရ။

၂၁၁။ ဟိုတ်နှိသင်္ဂရ (မှိုဟ်ကိုနှိ ဂြတ်ရတ်ကိုနှိ) ဟံထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန်
စောဲလာံရ၊ ပွမဒးသဲးခြာအာ အရာထေက်ကိုသျှိုက်ဆာန်စောဲလာံဂ် ဟံခိုဟ်ဟောင်ရ၊
ညးဟံမွဲကို ပွမသျှိုက်ဆာန် ပွမကျဟ်မွဲဂ် ခရ်'ဂန္ဓ' ပွမဒက်ဂြေန်ဂ်မိုင် ဟံမွဲအိုတ်ရ။

၂။ အညတရကုဋေမိကဝတ္ထု

၂၁၂။ ဟိုတ်နူသျှိုက်ဆာန်ဂ်ရ ကတိန်စံင်တူရ၊ ဟိုတ်နူသျှိုက်ဆာန်ဂ်ရ ကတိ
နှိဘဲဘဟောက်ရ၊ ညးမတိတ်ဗူးအာနူသျှိုက်ဆာန်ဂ် သာ်လို ဝံစံင်တူ သာ်လို ဝံနှိဘဲ
ဘဟောက် နွံဏီဂ်ရော့?။

၃။ ဝိသာခါဝတ္ထု

၂၁၃။ ဟိုတ်နူသျှိုက်မှိုက်ဂ်ရ ကတိန်စံင်တူရ၊ ဟိုတ်နူသျှိုက်မှိုက်ဂ်ရ ကတိန်
ဘဲဘဟောက်ရ၊ ညးမတိတ်ဗူးအာနူသျှိုက်မှိုက်ဂ် သာ်လို ဝံစံင်တူ သာ်လို ဝံနှိဘဲ
ဘဟောက် နွံဏီဂ်ရော့?။

၄။ လိစ္ဆဝိဝတ္ထု

၂၁၄။ ဟိုတ်နူမိပ်လဟိင်ဂ်ရ ကတိန်စံင်တူရ၊ ဟိုတ်နူမိပ်လဟိင်ဂ်ရ ကတိန်
ဘဲဘဟောက်ရ၊ ညးမတိတ်ဗူးအာနူမိပ်လဟိင်ဂ် သာ်လို ဝံစံင်တူ သာ်လို ဝံနှိဘဲ
ဘဟောက် နွံဏီဂ်ရော့?။

၅။ အနိတ္ထိဂန္ဓကုမာရဝတ္ထု

၂၁၅။ ဟိုတ်နူကာမဂုဏ်ဂ်ရ ကတိန်စံင်တူရ၊ ဟိုတ်နူကာမဂုဏ်ဂ်ရ ကတိန်
ဘဲဘဟောက်ရ၊ ညးမတိတ်ဗူးအာနူကာမဂုဏ်ဂ် သာ်လို ဝံစံင်တူ သာ်လို ဝံနှိဘဲ
ဘဟောက် နွံဏီဂ်ရော့?။

၆။ အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၂၁၆။ ဟိုတ်နူတဏှာဂ်ရ ကတိန်စံင်တူရ၊ ဟိုတ်နူတဏှာဂ်ရ ကတိန်ဘဲ
ဘဟောက်ရ၊ ညးမတိတ်ဗူးအာနူတဏှာဂ် သာ်လီု ဝံစံင်တူ သာ်လီု ဝံဒ်ဘဲဘဟောက်
နွံဏီဂ်ရော?။

၇။ ပဉ္စသတဒါရကဝတ္ထု

၂၁၇။ ချိုက်ပင်ကောံသီလ၊ ချိုက်ပင်ကောံလညာတ်ညဏ်တဲ ညးမတန်တ်
ပွဲခရ်၊ မတီကောတ်ခရ်ညံ၊ မသွကမောန်ကိစ္စဇကု မထေက်ကိုသွဂ် ညးဂမ္တိုင်
သျှိုက်ဆာန်အိုတ်ရ။

၈။ ဣကအနာဂါမိတ္ထေရဝတ္ထု

၂၁၈။ နွံပိုက်ကိုနိဗ္ဗာန် ဇော်ကိုဩဟတ်တဲ နကိုမဂ်စိုတ် လက်စုက်အာနိဗ္ဗာန်တဲ
ညးမုံကိုစိုတ် ဟံဗာန်ခြပ် ပွဲကာမဂုဏ် ကော်ခစ ညးမအာတ် ဘုမ်အကနိဗ္ဗာ
မဒ်လတူ ဗွဲအတိုင်လောင်ရ။

၉။ နန္ဒိယဝတ္ထု

၂၁၉။ သာဲခြာမံင် ဗွဲမလအ်လကာဖာတဲ ညာတ်ကောတ် ညးမကွေင်စံင်ကျင်
ဗွဲတသိုခ် နူဇာန်ဇမ္မော့ဂ် ကဠောကောဒေ တို့ဝါရ မသနာင်ရိုင် မိတ်သဟာဲဂမ္တိုင်
“ကလောင်စိုပ်ကျင်ရ” ရဝံ မိပ်မြဟ်အိုတ်တို့ဟ်ရ။

၂၂၀။ တုပ်ညံင်ရသက်ကိုရ နူကိုဘဝပစ္စုပ္ပန်ဝံ ညးမုံကိုပွကုသိုလ် မပတဲလပ်ဂ်
မအာစိုပ် ဘဝပရလိုက်တေံဂ် ကဠောမသဂမ္တိုင် ညံင်ရမဒင်တွင် သဟာဲသျှိုက်ဆာန်
ကလောင်စိုပ်ကျင်အိုတ်ကို ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် မင်ဒင်တွင်မံင်အိုတ်ရ။

ပိယဝဂ် မရနုက်ကိုစိုတ် တဲရ။

၁၇။ ကောဝေဂ် ၁။ ရောဟိနီခတ္တိယကညာဝတ္ထု

၂၂၁။ ဒးသူးကွေံ ပှတ်ဒေါသရ၊ ဒးပါကွေံ မာန်မာနရ၊ ဒးကလိလောန်ကွေံ
သံယောဇိန်အိုတ်သိုရ၊ ဇရေင်ပူဂိုလ် ဟံထွေန်စပ် ဟံစွဲဂဗုတ် ပွဲရပ်နာမ်ဂ် ဒဒိန်ဂမ္တိုင်
ဟံဒတုမ်ဇော်အိုတ်ရ။

၂။ အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၂၂။ သာရထိက္ခီ မဆိုက်ဗွက်၌ မင်မွဲတ်ကီရထာ ဂြိပ်အာမံင်ပြဟ်ပြဟ် ညံင်ဟံ
ကလိုတ်တိအာ နူဂံင်ကို ညးမလေပ်ဆေပ်ဒပ်ကွေံ ပူတ်‘ဒေါသ’ မကတိုဒ်ကွေံ
“သာရထိက္ခီ မဆိုက်ဗွက်” ရံဝံ အဲကျၢ် သုးစရ၊ သာရထိက္ခီပကတိမွဲသအာင်ၣ်
ဒ်ညးမရပ် ဇုတ်ကီရထာဟောင်ရ။

၃။ ဥတ္တရာဥပါသိကာဝတ္ထု

၂၂၃။ ဇူးကေတ် ညးမထေပူတ် နကိုခရ်မေတ္တာရ၊ ဇူးကေတ် ညးမုံကိုသတ်
ဟံ့ခိုဟ်ဆဲး နကိုသတ် မခိုဟ်ဆဲးရ၊ ဇူးကေတ် ညးမသအေတ်သပါန် နပွမကိုဒါန်ရ၊
ဇူးကေတ် ညးမဟိုဂလာန် ဟံ့သုာ်ပြ နကိုဂလာန်မသုာ်ပြရ။

၄။ မဟာမောဂ္ဂလာနပဉ္စ ဘဝတ္ထု

၂၂၄။ ဟိုဂလာန် သုာ်စုတ်ရ၊ ဟံ့ထေက်ကိုထေပူတ်ရ၊ ညးသအာင် အာတ်ကျၢ်မွဲး
ညိညကိုလေပ် ဒးကိုရ၊ နကိုဟိုတ်ပိသံာ်ဝံ ဝံအာစိုပ်ဍုင်သွပ်ရ။

၅။ ပုဒ္ဒပိတုမြာဟွဏဝတ္ထု

၂၂၅။ ပူဂိုလ်တုအရှန် ဟံ့လေပ်ပျဲပျာ် ညးသအာင်ဂမ္တိုင်၊ မလေပ်သိုလလမ်
မင်မွဲလပ် နမပ္တိုကာယဒွါရလှိုင်တအံၣ် ဝံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဌာန်မစာ်စူးအာ နူအစံင်
အတူ ဟံ့မွဲကိုပွမဒးချိုတ်အိုတ်ရ။

၆။ ပုဏ္ဏဒါသိဝတ္ထု

၂၂၆။ ငှုဟ်မြဟ်မံင် လှိုင်ကာလတဲ ကုပူဂိုလ်မုံကိုစိုတ် မတို့လုပ်အာ နိဗ္ဗာန်
မဒွေတ် ဒွေတ်သိက္ခာပိ လုက်ဗွမ်တဲတအံၣ် ဓရ်အာသဝဂမ္တိုင် လလမ်ပျိုတ် ကွေံဗွန်
အိုတ်ရ။

၇။ အတုလဥပါသကဝတ္ထု

၂၂၇။ ယံဒါယကာအတုလ ပွမဟိုဂရိုဟ် ဖျုတ်ဗွေက်ဝံ ဒ်အလေံ တမ္ဘာတေံရ၊
ပွမဟိုဂရိုဟ် ဖျုတ်ဗွေက်ဝံ လုဟ်ဟောင် ဒ်ဟံ့သေင်ရ၊ ညးမံင်သိုတ်သိုတ်ဖြဲလေပ်
ဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ် ဖျုတ်ဗွေက်အိုတ်ရ၊ ညးမဟိုတံ ဂြိုင်ဂြိုင်လေပ် ဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ်
ဖျုတ်ဗွေက်အိုတ်ရ၊ ချိုင်ဆဲးတဲ ညးမဟိုလေပ် ဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ် ဖျုတ်ဗွေက်အိုတ်ရ၊
ပွဲလောကဝံ ညးမတိတ်ဗူးနူကို ဒးဒုင်ဟိုဂရိုဟ် ဖျုတ်ဗွေက်ၣ် ဟံ့မွဲရ။

၂၂၈။ ညးဒးဒိုင် ဟိုဂရိုဟ်ဖျုတ်ဗွေက်ကွးကွး ညးဝံဒိုင်ဟိုထိုင်သးကွးကွးမွဲးဂ် ကွာတေလေဝ် ဟံမွဲကွိုင်ရ၊ အနာဂတ်လေဝ် ကြက်ဟံမွဲရ၊ လှဟ်လေဝ် ဟံမွဲရ။

၂၂၉-၂၃၀။ ညးမချိုက်ပေင်တကောံ ဂုဏ်ပညာ ဂုဏ်သီလ ဂုဏ်သမာဓိ မှုဂ်ဒွေတ်သိက္ခာ ဟံပိုတ်သကုတ် မှုဂ်ပညာ မထွက်ခွင်ကေတ်မာန်ဂ် တုပညာ ဂမ္တိုင် တီကေတ် ပွဲမဍုတ်တုထိုင်သးဇာပ်ဇာပ်တုရ၊ ညးမတုပ်သုဟ်ကိုထဝ် ဇမ္ဗုရတ် မွဲနိက္ခဂ် ညးလိုဟိုဂရိုဟ်တမာန်ဂ်ရော? ဒေဝတ်တအ်လေဝ် ထိုင်သး ညးဂ်အိုတ်ရ၊ သိုင်ဗြိုလေဝ် ထိုင်သးတ ညးဂ်ရ။

၈။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု

၂၃၁။ ဒးမင်မွဲ အကဲအရာကာယ မလိုလ် (ကာယဒုစရိတ်ပိ)ရ၊ နက္ခိကာယ ဒွါရဂ် ကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒင်ကွဲဒုစရိတ် မလုပ်ကွိုင်ရ၊ ပါသွးကွဲကာယဒုစရိတ် ဂ်တု ဒးဒွေတ်ကာယသုစရိတ်ရ။

၂၃၂။ ဒးမင်မွဲ အကဲအရာပင် မလိုလ် (ဝစီဒုစရိတ်ပန်)ရ၊ နက္ခိဝါစီဒွါရဂ် ကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒင်ကွဲဒုစရိတ် မလုပ်ကွိုင်ရ၊ ပါသွးကွဲဝစီဒုစရိတ်ဂ်တု ဒးဒွေတ် ဝစီသုစရိတ်ရ။

၂၃၃။ ဒးမင်မွဲ အကဲအရာစိုတ် မလိုလ် (မနောဒုစရိတ်ပိ)ရ၊ နက္ခိမနောဒွါရဂ် ကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒင်ကွဲဒုစရိတ် မလုပ်ကွိုင်ရ၊ ပါသွးကွဲမနောဒုစရိတ်ဂ်တု ဒးဒွေတ် မနောသုစရိတ်ရ။

၂၃၄။ တုပညာဂမ္တိုင်ဂ် ကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒင်ကွဲ ဒုစရိတ် မလုပ်ကွိုင် နက္ခိ ကာယ, ဒုစရိတ် မလုပ်ကွိုင် နက္ခိပါင်, ဒုစရိတ် မလုပ်ကွိုင် နက္ခိစိုတ်မာန်အိုတ်ရ၊ တုပညာဂမ္တိုင်ဟေင် ဒ်ညးကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒင်ကွဲ ဗွဲဗွဲပုပ္ဖု၊ ဗွဲမဒးရး ဂးယုအိုတ်ရ။

ကောဝေဂ် မရနက်ကိုန်ထံဂ် တုရ။

၁၈။ မလဝဂ် ၁။ ဂေါဃာတကပုတ္တဝတ္ထု

၂၃၅။ (ယံဥပ္ပဒ္ဒ) လှဟ်ဝံ တုအဲဂ် ဒ်မံင်ညံင်ရဲတူးဆု သာ်ဖျိုဟ်ဖျိုဟ်ရ၊ ကလုတ် သိုင်ယိုဂမ္တိုင်လေဝ် ကွိုင်တန်တံင်မံင် ဇရေင်တုအဲအိုတ်ရ၊ တုအဲတန်တံင်မံင် ပွဲတမ် ပွမဟုတ်ယုတ် လိုလ် (ပွဲလအိတ်ဘဝဂ်)ရ၊ ဇောံမ (ကုသိုလ် သွက်ဝံအာ ဘဝ ပရလိုက်) ဟံမွဲကုတုအဲရ။

၂၃၆။ တူအဲၣ် ဩဝ်ကျောန်ကုသိုလ် မတုပ်တကအ် မဒ်အရာဇကု မနီသဲညိ၊
ဩဝ်လ္လိပရာ ဗွဲမပြဟ်တဲ ကိုဝ်ဒ်တုပညာညိ၊ ပါထောံကျိုက်လှောင်တဲ ဟံမ္မဲကို
ကိလေသမ္ပး တူအဲကလိဝ်အာစိုပ် ဘုမ်သုဒ္ဓါဝါသ မဒ်ဌာန်အရီတအ်ရ။

၂၃၇။ (ယံဥပ္ပး) လှဟ်ဝံ တူအဲ အဝယ်လောန်မံင်ရ၊ စိုပ်အခိုင် ဒးအာဇရေင်
သိုင်ဂစိုတ်ရ၊ အခေါင်သွက်ဝံဇုနီ ပွဲဂိုင်တရ် ဟံမ္မဲကုတူအဲရ၊ ဇွောံမ (ကုသိုလ်
သွက်ဝံအာဘဝပရလိုက်လေဝ်) ဟံမ္မဲကုတူအဲရ။

၂၃၈။ (ယံဥပ္ပး) တူအဲၣ် ဩဝ်ကျောန်ကုသိုလ် မတုပ်တကအ် မဒ်အရာဇကု
မနီသဲညိ၊ ဩဝ်လ္လိပရာ ဗွဲမပြဟ်တဲ ကိုဝ်ဒ်တုပညာညိ၊ ပါထောံကျိုက်လှောင်တဲ
ဟံမ္မဲကိုကိလေသမ္ပး တူအဲ ဟံဒးအာစိုပ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမဗျူ မွဲလှော်ပုန်ရ။

၂။ အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၂၃၉။ သွာဓမာတ်ထဝ်ၣ် ညံင်ရပတိတ်တံ မှိုက်လက်ကျိုက်ထဝ် သိုက်သိုက်ကို
တုပညာ မသကေက်သကာၣ် ဇွာပ်ဇွာပ်မကလိဝ်အခေါင် ဗုတ်ညိနာင် ဗုတ်ညိနာင်
ဒးပတိတ်တံ (မှိုက်လက်ကျိုက် မဟ္တိကိုရာဂ) သိုက်သိုက်ရ။

၃။ တိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၂၄၀။ အိက်နိုင်ၣ် နှိကျင်နူပသဲဟောင်ရ၊ အိက်နိုင်တိုန်တဲမ္ပး ညံင်ရ(ကလေင်)
စတ် ပသဲၣ်ဟောင်ကို တုပ်ပမာသတ်ကိုရ ညးမဒ္ဒေတ် ကလိလောန်လဝ် ပွသရာမ်
ပါပ်ၣ် ပွသရာမ်ပါပ်ဇကု မပတဲလဝ်ဂမ္ဘိုင်ဟောင် ရင်တုင်ဏာကို ဘဝဒုဂ္ဂတိအိုတ်ရ။

၄။ လာဠုဒါယိဝတ္ထု

၂၄၁။ ပြကိုဟ်လိက်ပတ် ကွတ်ပညာဂမ္ဘိုင်ၣ် မှိုက်လက်ကျိုက် (ဟိုတ်သွောံ
လိုလ်) ဟံမ္မောတ်သုဇာယံအိုတ်ရ၊ သိုက်မှိုက်ၣ် မှိုက်လက်ကျိုက် (ဟိုတ်သွောံလိုလ်)
ဟံသုလ္လိပရာ ပဠေဝ်ပဠေတ်အိုတ်ရ၊ ပွမလူဟ်ၣ် နိုလက်ကျိုက် (ဟိုတ်သွောံလိုလ်)
ရုပ်သက်ကျိၣ်ဩရ၊ ပွမဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲၣ် နိုလက်ကျိုက် (ဟိုတ်သွောံလိုလ်) ညးမမင်မွဲရ။

၅။ အညတရကုလပုတ္တဝတ္ထု

၂၄၂။ ကလိလောန်ကောံ တြံတုသိုတဲ ပွမဒ္ဒေတ် ဟံဒးရဲၣ် နိုလက်ကျိုက်
(ဟိုတ်သွောံလိုလ်) ညးဗြဲရ၊ ပွမသအေတ်သပါန်ၣ် နိုလက်ကျိုက် (ဟိုတ်သွောံ
လိုလ်) ဒါန်ရ၊ ဓရ်အကုသိုလ် မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ၣ် ပွဘဝဏာအ်ကို ပွဘဝပရလိုက်ကို
နိုလက်ကျိုက် (ဟိုတ်သွောံလိုလ်) ဗွဲစုတ်အိုတ်ရ။

၂၄၃။ လတူနူလက်ကျိုက်အိုတ်သို လက်ကျိုက်လောန်ကဲအိုတ်သိုမွဲးဂ် န်‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟံတီကေတ် ခေညံစွတ်ဟေင်ရ၊ ယံခမိတအ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ဂစိုတ်ကေံ လက်ကျိုက်လောန်ကဲအိုတ်မတံဂး အဝိဇ္ဇာဂ်တဲ ကိုဝံစ်စူးအာနူလက်ကျိုက်ဂ် အိုတ်ညိ။

၆။ ဂူဠသာရိဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၄၄။ ညးဟံမွဲကိုဝုပါပ်ဂ် ဟိုတ်နူဂယိုင်လမျီု နကိုဒွေတ် မတုပ်ကိုဒွက်ဂံင်ညွာကို၊ နပွမဇိုတ်ပလိုကေံ ဂုဏ်ညးတုဟ်သအာင်ကို၊ ညးတုဟ်သအာင်ပတဲလဝ်ဂ် နပွမသွပ ညံင်ဇေုပလဝ်ကို၊ နပွမကြမ်ကြသကာတ်မြဟ်ကို၊ နကိုဒွေတ်မကိုဒွက်ကိုဂ်ရ ဂယိုင် လမျီုလောဲသွာရ။

၂၄၅။ ညးမုံကိုဝုပါပ်ဂ် ဟိုတ်နူဂယိုင်လမျီု နပွမဂွဲသို မသအးဇူး လှိုန်ကာလကို၊ ပွမဟံခွေပ်ကဝေန်ကို၊ ပွမဟံကြမ်ကြသကာတ်မြဟ်ကို၊ ပွမဂယိုင်လမျီု မသအး ဇူးကို၊ ပွမမုာ်သေဝ် ဗဗွဲဟံဗဗွဲကိုဂ်ရ ဂယိုင်လမျီုဝါတ်ဂါတ်ရ။

၇။ ပဉ္စသတဥပါသကဝတ္ထု

၂၄၆-၂၄၇။ ပွဲလောကဝံ ဩပူဂိုလ်မွဲ ဂစိုတ်လမျီု ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ ဟိုဂလာန် ဟံ့ညံစွတ်ရ၊ ဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံ့ကိုရ၊ အာကျင်ကောန်သမ္ဘာ ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ သုင်သုရာမေရယ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ပွဲဘဝဝံဟေင် ခါပလိုကေံ ကြက်တမ်ရိဟ် မူလဇေုအိုတ်ရ။

၂၄၈။ ယံတြုံ ညးမစ်စူးအာ (နူပွမသိုလလမ် ကာယတအ်ဂ်) မုံသတ်ယုတ်မာ အိုတ်ရေင် ရဝံ ကိုဝံတိညိ၊ လောဘကို ဒေါသကို လွကိုဒက်ဂြေန်လဝ် တုအဲ တုဟ်နသောံဒ်ဒိခိမ် ဗွဲမလအ်အိုတ်ညိ။

၈။ တိဿဒဟရဝတ္ထု

၂၄၉။ ဂကောံဇန်ဂ် ကိုဒါန် ကုပူဂိုလ် မလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် ဗွဲမဗဗွဲကိုသဒ္ဓါအိုတ်ရ၊ ညးမုံကိုမုက္ခဝါ ဟံ့ကျေပ် ညးစောန်စိုတ် ပွဲအရာညးတုဟ်သအာင် ကိုဒါန် မပ္တံကို စုစ စုသုင်ဂ် အခိုင်တဲကို အခိုင်ဗွမ်ကို ဟံ့ကလိဝံသမာဓိရ။

၂၅၀။ ဩညးမွဲ ကုတ်ထပိုတ်ကေံ သတ်မုက်မတ်ဟံ့ကျေပ်ဝံရ၊ ပိုက်ကယျာကေံ ရိဟ်ကွက်တဲရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် အခိုင်တဲကို အခိုင်ဗွမ်ကို ကလိဝံသမာဓိ ဗွဲစွတ်ဉာဏ်ရ။

၉။ ပဉ္စဥပါသကဝတ္ထု

၂၅၁။ ပုတ်မတုပ်ကောံရာဂ၌ ဟုံမွဲရ၊ သတ်မလေပ်ဂိုင်ရပ်စ မတုပ်ကောံဒေါသ၌ ဟုံမွဲရ၊ ဇာနိက်မတုပ်ကောံမောဟ၌ ဟုံမွဲရ၊ စီကြိုင်မတုပ်ကောံတဏှာ၌ ဟုံမွဲရ။

၁၀။ မေဏှကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၂၅၂။ ညာတ်ဒုသံ ညးသအာင်လောဲသွာရ၊ ဖြိုင်ကိုညာတ် ဒုသံဇေယျ၊ ပူဂိုလ်၌ ညံင်ရဲကြာတ်ပရးဏာကာမ်ကို ကြာတ်ပရးဏာ ဒုသံညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ညံင်ရဲလှ မတုံက်စွဲ မဂြောပ်ဗွန်လင်ဇေယျ (နမတ္တကိုတူးဆု)ကို ကြောပ်ဗွန်လင် ဒုသံဇေယျ။

၁၁။ ဥဇ္ဈာနသညိတ္ထေရဝတ္ထု

၂၅၃။ မှာ်သေ့ဒုသံညးသအာင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါတဲ ကုညးမလေပ်ဟိုဂရိဟ်လှိုင်၌ ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိုင် ဇော်မောပ်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်၌ သေ့အာနူကိုအာသဝ မအိုတ်ဇော်ရ။

၁၂။ သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဏဝတ္ထု

၂၅၄။ ပွဲလတူအာကာသ၌ ဒွဲဇိုင် ဟုံမွဲရ၊ ပွဲမွဲသုဿနာကျိ၌ ခမီ မကလိဝံ မဂ်ဖိုလ် ဟုံမွဲရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင်၌ မိပ်လဟိင်တ ပွဲဓရ်တဏှာ,မာန,ဒိဋ္ဌိ မလေပ်သွဲသံသာ အိုတ်ရ၊ ကျိဂမ္ဘိုင်၌ စာ်စူးအာနူဓရ် မလေပ်သွဲသံသာအိုတ်ရ။

၂၅၅။ ပွဲလတူအာကာသ၌ ဒွဲဇိုင် ဟုံမွဲရ၊ ပွဲမွဲသုဿနာကျိ၌ ခမီ မကလိဝံ မဂ်ဖိုလ် ဟုံမွဲရ၊ ဓရ်သင်္ခါရမဗိုန်ဗတ်တအ်၌ ဟုံမွဲအိုတ်ရ၊ တီလမ္ပူဂိုဏ်ကျိတြဂမ္ဘိုင် ဟုံမွဲကိုပွမချီတော်ရ။

မလဝဂ် မရနုက်ကိုစုံဒွါ တဲရ။

၁၉။ ဓမ္မဋ္ဌဝဂ် ၁။ ဝိနိစ္ဆယမဟာမတ္တဝတ္ထု

၂၅၆။ ဟိုတ်နူချီ၌ကိရာန်သကိုတ်တဲ သုတိသွာတ်(အမ္ပ) အရာ၌ နှိသိုင်ဓရ် တန်တဲပွဲဓရ်ဟုံသေင်ရ၊ တုပညာ၌ (သွာန်စိုစွတ်တ) ဟိုတ်မသုာ်စွတ် ဟိုတ်ဟုံသုာ်စွတ် ဓါပြကာတဲ သုတိသွာတ်ရ။

၂၅၇။ ညးမ္ပူပညာ မလေပ်ကိုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် အာစိပ်ပွမဇူး ပွမကျ၊ ဗွဲမ ညီသုဟ်ကို ဓရ်သုတိသွာတ် ဗွဲဟုံဆောတ်ယောင်၌ ကော်ခ“သိုင်ဓရ်” မတန်တဲ ပွဲဓရ်ရ။

၂။ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယဝတ္ထု

၂၅၈။ နအယံမာတ် ဟိသွးဂလာန်မဂ္ဂိုဠ် နိတုပညာ ဟံသေင်ရ၊ ညးဘဲဟံမွဲ သုဝဲသေ့ဘဲ ဟံမွဲကိုဖေက်ဂွံက်ကံ ကော်ခဲစ တုပညာရ။

၃။ ဣကုဒါနဝိဏာသဝတ္ထု

၂၅၉။ နအယံမာတ် ဟိတုံဂလာန်မဂ္ဂိုဠ် နိညးပကင်ရင်ခရ် ဟံသေင်ရ၊ ဩညးမွဲ စိုန်ဂုံကလင်ဂလာန်ခရ် ညိညဇြိုင်သာကိုလေဝ် ညာတ်ကေတ်ခရ်သစ္စပန် နကိုမဂ် ဉာဏ်ရ၊ ညးဟံဟိုတ်မာဲ ပွဲခရ်သစ္စပန်ဟောင် နိညးမပကင်ရင်ခရ် ဗွဲစွတ်ရ။

၄။ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယတ္ထေရဝတ္ထု

၂၆၀။ ကျိပ်ခမိဂ် ဗုရ၊ နအယံမာတ် ကျိပ်မဗုဂ်ဟောင် ခမိဂ် နိမဟာထေရ် ဟံသေင်ရ၊ ခမိအဝယ်ကြိုင်ချုဟ် သာ်ဏာအ်ဂ် ကော်ခဲစ ညးဗျု လှုသွးရ။

၂၆၁။ ဩပူဂိုလ်မွဲ မွဲကိုခရ်သစ္စရ၊ မွဲကိုခရ်လောကုတ္တိရ်ရ၊ ဟံမွဲကိုပွမပျဲပျံ ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ သိုလလမ်မင်မွဲလင် သီလရ၊ ဝေတ်လင် က္လုဇ္ဈိရ၊ တုပညာ မွဲကိုကိလေသ မအေအ်တပတိတ်တုဂ်ဟောင် ကော်ခဲစ မဟာထေရ် ဗွဲစွတ်ရ။

၅။ သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၆၂။ ပူဂိုလ်မစောန်စိုတ် မသအေတ်သပါန် မတုံက်စွဲဂ် နအယံမာတ် ဟိုအရေဝ်ခိုဟ်ကို နအယံမာတ် ရုပ်သာ်ကျော်ဂေါင်ကို နိညးမွဲကိုသဘ် မခိုဟ်ဆဲး ဟံသေင်ရ။

၂၆၃။ ဩညးမွဲ ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ သဘ်ခရ်အကုသိုလ်မတုံဂး ပွမစောန်စိုတ် ပွမသအေတ်သပါန် ပွမတုံက်စွဲ ဗွဲမသက္ကုသေ့ဟ်ရ၊ ပိုက်ကယျာကွေံ ရိုဟ်ကွက် တုရ၊ တုပညာ အေအ်တပတိတ် ရိုဟ်ကွက်ကိလေသတုဂ် ကော်ခဲစ ညးမွဲကိုသဘ် မခိုဟ်ဆဲးရ။

၆။ ဟတ္ထကဝတ္ထု

၂၆၄။ နအယံမာတ် မတုတ်လင်ကျိပ်ဂ် ဟံဒ်ခမိရ၊ ညးဟံမွဲကိုဒေတ်သီလ ဒေတ်ဓုတင် မလေပ်ဟိုတ် ဂလာန်မဆောတ်ယောင် မချိုက်ပင်ကောံပိုက်လောဘဂ် သာ်လို ဂွံဒ်ခမိမာန်ဂ်ရော?

၂၆၅။ ဩပူဂိုလ်မဲ့ ကိုလလမ်ကွေသရာမ်ပါပ် ချောက်ချောက်နှော်နှော်ဂမ္ဘိုင်
အိုတ်သိုရ၊ ပူဂိုလ်ဝံ ဟိုတ်မလေပ်ကိုလလမ်ကွေ သရာမ်ပါပ်အိုတ်သိုရ ကော်ခေ
ခမီရ။

၇။ အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၂၆၆။ နအယံမာတ် မလေပ်အာတ်စ ညးသအာင်တအ်ဂ် နှိခမီ ဟံသေင်ရ၊
ဂိုင်ကေတ် နွေတ်ဟံညီသုဟ်ကိုရေတဲ နအယံမာတ် မနွေတ်ဂ် နှိခမီ ဟံသေင်ရ။

၂၆၇။ ပွဲသာသနာဝံ ဩညးမဲ့ မျှံကိုနွေတ်မပြ်ဂ်တဲ ပါကွေ်ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်တဲ
ဗွာရဏာလောကမတွံဂး ခန္ဓမသုန် နကိုညဏ်တဲမွဲး နွေတ်တ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ကော်ခေ
ခမီရ။

၈။ တိတ္ထိယဝတ္ထု

၂၆၈-၂၆၉။ ညးမျှံသတ်မဝိဝိင် သိုဟံမဲ့ကိုလညာတ်ညဏ်ဂ် နအယံမာတ်
မံင်သိုတ်သိုတ်ဖြေဟောင် ကော်ခေ မုနီဟံသေင်ရ၊ တုပညာဂ် ဂိုင်ရပ်ကေတ်
သုဒကေတ်တဲ ညံင်ရမကေတ်ကို ဂိုင်ကေတ်ရေမပြ်မတွံဂး ကုသိုလ်တဲ ဝေင်ပါကွေ်
ရေအကုသိုလ် ဟံခိုဟ်ဆဲရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ တုပညာဝံ ဝံယု၊‘မုနီ’ရ၊ ဩညးမဲ့ တိကေတ်
အဇ္ဈတ္တခန္ဓ ဗဟိဒ္ဓခန္ဓ ဓါပြကာရ၊ ညးဝံလေပ် ဝံယု၊‘မုနီ’ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်ဓါသတ်ဂ်ရ
ကော်ခေ ‘မုနီ’ရ။

၉။ ဗာဠိသိကဝတ္ထု

၂၇၀။ ဟိုတ်မလေပ်ပျဲပျံ သတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ဟံဒိတ် ‘အရီ’ရ၊ ဟိုတ်ဟံပျဲပျံ
သတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ ကော်ခေ ‘အရီ’ရ။

၁၀။ သဗ္ဗဟုလသီလာဒိသမ္ပန္နဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၇၁-၂၇၂။ နအယံမာတ် မျှံကိုနွေတ်သီလကို နအယံမာတ် မျှံကိုလမိင်
လညာတ်ဂှိုင်ကို နအယံမာတ် သမာဓိမတန်ကြန်ကို နအယံမာတ် ပဒတ်ပွဲဌာန်
မသိုတ်ဖြေကို ခမီဂ် ဗုတ်ဟံအာစိုပ် ဒန်တုအရုန် မျှံကိုအာသဝမအိုတ်အာဏီ
“အဲကလိဝံ တသိခ်အနာဂါမိဖိုလ် ပူဂိုလ်ပုထုဇန်တအ် ဟံထေက်ကိုသိပ်ဂိုပ်တဲရ”
ချပ်သတ်ဝံတဲ ဟံထေက်ကိုအာစိုပ်သက်သာရ၊ (ဟံထေက်ကိုဇူဒေါထော်ရ)။

ဓမ္မဋ္ဌဝဂ် မရနက်ကိုစိုဒ္ဓိတ် တဲရ။

၂၀။ မဂ္ဂဝဂ် ၁။ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၇၃။ ပျောက်ကု်ဂွံတရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို ဂွံတရ်မတွံဂးမဂ် မှုကိုအင်္ဂဒွါသင်္ဂ
ပြအိုတ်ရ၊ ပျောက်ကု်သစ္စဂမ္တိုင်အိုတ်သို အရိယသစ္စပန်ပြကာဂ် ပြအိုတ်ရ၊ ပျောက်ကု်
သဘ်ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို နိဗ္ဗာန် မစာ်စူးအာနူရာဂဂ် ပြအိုတ်ရ၊ ပျောက်ကု်သတ်ဂမ္တိုင်
မှုကိုဇိုင်စါတျှင်အိုတ်သို တီလမှုပိုင်ကျာ်တြဲ မှုကိုမတ်မသုန်သင်္ဂ ပြအိုတ်ရ။

၂၇၄။ လညာတ်ညာတ် ဂွံသအးဇူးဂ် ‘မဂ်’မဒ်ဂွံတရ် မှုကိုအင်္ဂဒွါသင်္ဂဝံဟောင်
ဒ်ဂွံတရ်သုာ်ရ၊ ဂွံတရ် မသအာင်အာနူ ဂွံတရ်မဂ်ဝံ ဟုံမွဲရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ဂွံတရ်
မသုာ်ဝံဟောင် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ကွာ်အိုတ်ညိ၊ ဂွံတရ်သုာ်ဝံ ဒ်ဂွံတရ် သိုင်မာရ်
ညာတ်ကေတ် ဟုံမာန်ရ။

၂၇၅။ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ကွာ်တ ဂွံတရ်မသုာ်မတွံဂး မဂ်ဝံမွဲ ကြက်ဝံသွကွေံ
လအိတ်ဒဒိန်အိုတ်ရ၊ အဲဂ် တီကေတ်အလိုဇကု ဂွံသုာ် မစာ်စူးအာနူဒစုတ်လေ
မတ္တကိုရာဂ စောန်ထွေးစီပျး ဂွံသုာ်မတွံဂးမဂ် ကုမူးတအ်တဲရ။

၂၇၆။ ကမ္မောန်ပွ မထေက်ကိုသွဂ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ဩပ်ပတိတ်ဇြဟတ်
အလိုဇကုအိုတ်ညိ၊ တီလမှုပိုင်ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် န်ညးအယာ်မာတ် မစောန်ထွေးကို
ဂွံသုာ်အိုတ်ရ၊ အတိုင်မစောန်ထွေးဂ် ဒွေတ်ဗက်အိုတ်တဲ ညးမစံင်ပွေင်ကွေံကိလေသ
တအ်ဂ်ဟောင် သွေံတိတ်ဗူးနူပဒုက် သိုင်မာရ်အိုတ်ရ။

၂။ အနိစ္စလက္ခဏဝတ္ထု

၂၇၇။ ဩကာလမွဲ ခရ်သင်္ခါရ (ရုပ်နာမ်)ဂမ္တိုင် ဟုံဗိုန်အိုတ်ရောင် ရဝံ ညာတ်
နကိုဝိပဿနာညာတ်ရ၊ ပွဲကာလဂ်မွဲ ဒေအိုန်ဇေ ပွဲဒုက္ခမတွံဂး သင်္ခါရ(ခရ်ရုပ်နာမ်)ရ၊
ပွမဒေအိုန်ဇေဝံ န်ဟိုတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာကိလေသ မသအးဇူးရ။

၃။ ဒုက္ခလက္ခဏဝတ္ထု

၂၇၈။ ဩကာလမွဲ ခရ်သင်္ခါရ (ရုပ်နာမ်)ဂမ္တိုင် ဒ်ဒဒိန်အိုတ်ရောင် ရဝံ ညာတ်
နကိုဝိပဿနာညာတ်ရ၊ ပွဲကာလဂ်မွဲ ဒေအိုန်ဇေ ပွဲဒုက္ခမတွံဂး သင်္ခါရ(ခရ်ရုပ်နာမ်)ရ၊
ပွမဒေအိုန်ဇေဝံ န်ဟိုတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာကိလေသ မသအးဇူးရ။

၄။ အနတ္တလက္ခဏဝတ္ထု

၂၇၉။ ဩကာလမွဲ သဘ်ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို ဟုံသေင်ကိုအတ္တရောင် ရဝံ ညာတ်
နကိုဝိပဿနာညာတ်ရ၊ ပွဲကာလဂ်မွဲ ဒေအိုန်ဇေ ပွဲဒုက္ခမတွံဂး သင်္ခါရ(ခရ်ရုပ်နာမ်)ရ၊
ပွမဒေအိုန်ဇေဝံ န်ဟိုတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာကိလေသ မသအးဇူးရ။

၅။ ပဓာနကမ္ဘိကတိဿတ္ထေရဝတ္ထု

၂၈၀။ သို့မချောတ်သွတ် ထတ်စောမ်မြက်စာဖိုဟ် ပွဲကာလမထေက်ကိုပတိတ် ငြဟတ်လွီပရာဂ် ဟံပတိတ်ငြဟတ်လွီပရာတဲ လျှဟ်လွန်ငှင်ငှ ကသပ်‘ဝိတက်’ ဂှိုင်ရ၊ ညးမလျှဟ်လွန်ဂ် ကလိဝံအရိယမဂ် နကိုပညာ ဟံမာန်ဟောင်ရ။

၆။ သုကရပေတဝတ္ထု

၂၈၁။ ဒးမင်မွဲလပ်ပါင် ဗွဲမဒးရး နပွမဝေင်ပါကွဲ ၀စီဒုစရိတ်ရ၊ ဒးမင်မွဲလပ် မနောဒုစရိတ် ဗွဲမဒးရး နကိုစိုတ်ရ၊ နကိုကာယလေပ် ဟံထေက်ကိုကျောန်သွ ပွအကုသိုလ်ရ၊ သအးဇုးကွဲ ခရ်အကုသလကမ္မပထဂမ္ဘိုင် ပိသ်တအိဂ်တဲ ကိုစိုပ်ဒတဲ ခရ်မဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြ မတွံလပ်ရ။

၇။ ပေါဋ္ဌိလတ္ထေရဝတ္ထု

၂၈၂။ ဟိုတ်နူပတိတ်ငြဟတ် ပွဲအာရိကမ္မဋ္ဌာန်ဂ်ရ ပညာဇ္ဇော်မောင်တိုန်ရ၊ ဟိုတ်နူဟံပတိတ်ငြဟတ် ပွဲအာရိကမ္မဋ္ဌာန်ဂ်ရ ပညာဟုတ်ယုတ်စိုရ၊ တီကေတ် ဂွံင်တရံ ပညာဇ္ဇော်မောင်, ပညာဟုတ်ယုတ် ဓါပြကာတဲ နကိုဂွံင်တရံ ပညာ ဇ္ဇော်မောင်ဂ် ဒးတံင်ပျပ်လပ် ဇကုဇကုရ။

၈။ သမ္ပဟုလမဟလ္လကဘိက္ခုဝတ္ထု

၂၈၃။ ယံခမိတအ် ဩဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကွဲ ဂြိပ်မတွံဂးတဏှာအိုတ်ညိ၊ ဩဝ်လွ ကုတ်ထပိုတ်ကွဲ တံဆု(ပကတိ)အိုတ်ညိ၊ ဟိုတ်နူဂြိပ်မတွံဂးတဏှာဂ်ရ ဘဲ(မပ္ပံကို ဇာတိ) ကတိဒ်ကျင်ရ၊ ကုတ်ထပိုတ်ကွဲ ဂြိပ်ဇ္ဇော် ဂြိပ်ချောတ်မတွံဂး တဏှာဂ်တဲ ဩဝ်ကိုဝံတိတ်ဗူး နူဂြိပ်မတွံဂးတဏှာဂ်အိုတ်ညိ။

၂၈၄။ ကောန်ဂှ်သွတ် ဟဝံထပိုတ်တုဏှိဂ် ညံင်ရမပြာပ်အာ ဇရေင်မိ(ဂှ်မွော်)ကို၊ တြျံ မုတ်ဟံဝံထပိုတ်ကွဲ ဂြိပ်ကိလေသ ညိညဇြိုင်သာ ပွဲမိုဟ်မြဂမ္ဘိုင်ဏီမွဲ တြျံ မွဲကိုစိုတ် ဗာန်ခြပ်ဒိုင်တဲဟောင် ဒးဂေင်ဘသံသာရ။

၉။ သုဝဏ္ဏကာရတ္ထေရဝတ္ထု

၂၈၅။ ပွဲဒက် ကုမုဒြာမရာင်က ဟိုတ်နူလျးသိုင်ဂိတု ပွဲဂိတုကထိုန် မစိုန်ဒိတ် သာရဒဉ္စတုဂံ ညံင်ရဝးစိုကေတ် နကိုတဲကို၊ ဩဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကွဲ တဏှာ ပမ သျှိုက်ဆာန်ဇကုညိ၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဂ် ဂပ်ဝံတွံလပ် ခရ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ရ၊ ဩဝ်ဇ္ဇော် ပွပ်တ ခရ်အဋ္ဌကိကမဂ် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ဟောင်ညိ။

၁၀။ မဟာဓနဝါဏိဝေတ္ထု

၂၈၆။ “အဲပဒတ် ပဲ့ဌာန်ဝံ လုက်မွဲဂိတုဗြဲရ၊ အဲပဒတ် ပဲ့ဌာန်ဝံ လုက်မွဲဥတု မုဟ်ကျာ မွဲဥတုကညင်ရ” သာ်ဝံ ပူဂိုလ်သမ္မိဂ် ချပ်ဒိုင်တောင်တောင်ရ၊ (အခိုင်လို့ အခါလို့ အဲဒဲးချိုတ်ရောင်ဂ်) ဟံတီကေတ် အန္တရာယ်လမျီုဇကုရ။

၁၁။ ကိသာဂေါတမီဝေတ္ထု

၂၈၇။ ညးမျှံကိုစိုတ် မဝိဝိင်ဘိင်တိုင်စူမာဲဒိုင် နကိုကောန်ဇာတ် ဂြပ်ရတ် ပြေင်ဂှ် မရာဒနာမိက်ဒိုင်ကိုကာမဂုဏ် ဟံကလိဝံဏီ၊ ထွေန်စပ်ဒိုင်ကိုကာမဂုဏ် မကလိဝံ တဲတအ်ဂှ် ညံင်ရဲဇောပ်ဍုတ်မဇော် မခလိုဍိုက်ကွေက်ကောံညးကွာန် မတိက်သိုင်မံင်တဲ မအာတ်ကို သိုင်ဂစိုတ်ဂ် ဂိုင်ကေတ်ဏာရ။

၁၂။ ပဏာစာရာဝေတ္ထု

၂၈၈။ ကုညး ဒဲးဒင်ပျဲပျံာ်ကိုသိုင်ဂစိုတ်ဂ် သွက်ဝံမင်မွဲအာ (နူသိုင်ဂစိုတ်) ကောန်ဇာတ်ဂမ္တိုင် ဟံမွဲတ်အိုတ်ရ၊ မိမဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမွဲတ်အိုတ်ရ၊ မိတ်သဟာဲ ဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံမွဲတ်အိုတ်ရ၊ ပျောပ်ကိုကဠောကောဒေဂမ္တိုင်ဂ် ညးဝံမင်မွဲစိုဒ္ဓါမာန် ဟံမွဲတ်ရ။

၂၈၉။ တီကေတ် ဟိုတ်တောင်ဝံတဲ တုပညာဂ် သိုလလမ်မင်မွဲသီလ ဗွဲဒဲးရဲးတဲ ဒဲးသအဲးဇုလပ် ဂိုင်တရ်အဋ္ဌကိကမင် မဒ်ဟိုတ်အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲမပြဟ်ရ။

မဂ္ဂဝင် မရနုက်ကိုစါစော် တဲရ။

၂၁။ ပကိဏ္ဍကဝဂ် ၁။ အတ္တနောပုဗ္ဗကမ္မဝေတ္ထု

၂၉၀။ ဟိုတ်နူမသွးကွေက်တသိုခ်မအောန်တဲ ကလိဝံတသိုခ်မလဲလးရောင်၊ ရဲဝံ ယဝ်ညာတ်တဲမူး တုပညာ မညာတ်ကေတ် တသိုခ်မလဲလးဂ် ဒဲးသွးကွေက် တသိုခ် မအောန်ဂ်ရ။

၂။ ကုက္ကုဋ္ဌဓါဒိကာဝေတ္ထု

၂၉၁။ ကိုဒဒိမ် ကုညးသအာင်တဲ ညးနွံပွိုက်ကိုတသိုခ်ဇကုဂ် ဒိုတ် ပွမံင်သု နမန်ရသု ရင်သကအ်တဲ (ဒိုသုညးသကအ်တဲ) တိတ်ဗူးနုသုဝဲ ဟံမာန်ရ။

၃။ ဘဒ္ဒိယာနံ ဘိက္ခုနံဝတ္ထု

၂၉၂။ ကမ္မောန် ထေက်ကိုဒေးကျောန်သွဂ် (ဟံကျောန်သွ) သူးကုဟ်ထေံတဲ ကမ္မောန် ဟံထေက်ကိုကျောန်သွဂ် ကျောန်သွတဲ ကုညးမဟိုတ်မဲ ပတူလဝ်မာန် မာနတအိဂ် ခရ်အာသဝဂမ္တိုင် ဇော်မောင်တိုန်အိုတ်ရ။

၂၉၃။ ညးမပတိတ်ဖြဟတ် ကာယဂတာသတိကမ္မဋ္ဌာန် ဗွဲမဒေးရး လှိုန်ကာလ တအိဂ် ကမ္မောန်ဟံထေက်ကိုကျောန် ဟံထေက်ကိုသွဂ် ဟံကျောန် ဟံသွ ဟံသိပ်ဂိုပ် အိုတ်ရ။ ကမ္မောန်ထေက်ကိုကျောန် ထေက်ကိုသွဂ် ကျောန်သွ ဟံသကုတ်ပိုတ် အိုတ်ရ။ ညးမုံကိုသတိ ပညာမတိကေတ် ဗွဲတောင်ပကာရဗွဲမဒေးရးတအိဂ် ခရ်အာသဝ ဂမ္တိုင် ပှိုတ်လလမ်အိုတ်ရ။

၄။ လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယဝတ္ထု

၂၉၄။ ပူဂိုလ်တုအရုန်ဂ် ဂစိတ်ကေံ ယဲ(မတွံဂးတဏှာ)ကို အပါ(မတွံဂးမာန) ကိုတဲ ဟိုတ်နူဂစိတ်ကေံ သိုင်မပိုင်ပြီလဝ် တိဍုင်မတွံဂး (သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဂမ္တိုင်စါ)ကို တျိုရးချင်မတွံဂး (အာယတနစုံစါ) မဒိမ္မဲဟာန်ကျောံအမတ် ကံက် အခေါန်ကာန်ဇာင်မတွံဂး နန္ဒီရာဂကိုတဲ ဝံအာတ် သိုဟံမဲကိုဒဒိခိရ။

၂၉၅။ ပူဂိုလ်တုအရုန်ဂ် ဂစိတ်ကေံ ယဲ(မတွံဂးတဏှာ)ကို အပါ(မတွံဂးမာန) ကိုတဲ ဟိုတ်နူဂစိတ်ကေံ သိုင်,ဗဗူးမတွံဂး (သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်စါ)ကိုရ ပလိုပလတ်ကေံ စိဒ္ဓါမတွံဂး ဝိစိကိစ္ဆာ(နီဝရဏ) မရနက်ကိုမသုန် မတုပ်ကျောံဂွံင်တရ် မုံကိုကုပရမ်တဲ ဝံအာတ် သိုဟံမဲကိုဒဒိခိရ။

၅။ ဒါရသကဋပုတ္တဝတ္ထု

၂၉၆။ ကွေးတီလမုံပိုင်ကျပ်တြဂေါတမ မုံကိုသတိမဗ္ဗိဗျဟ် သွအာရီကိုဂုဏ်ကျပ် ဗွမ်တဲဟံပိုတ်သကုတ်တအိဂ် အခိုင်ဟံရဲ ဝံငုဟ်တ် နပ္ပမငုဟ် ဗွဲမဒေးရးအိုတ်ရ။

၂၉၇။ ကွေးတီလမုံပိုင်ကျပ်တြဂေါတမ မုံကိုသတိမဗ္ဗိဗျဟ် သွအာရီကိုဂုဏ်ခရ် ဗွမ်တဲဟံပိုတ်သကုတ်တအိဂ် အခိုင်ဟံရဲ ဝံငုဟ်တ် နပ္ပမငုဟ် ဗွဲမဒေးရးအိုတ်ရ။

၂၉၈။ ကွေးတီလမုံပိုင်ကျပ်တြဂေါတမ မုံကိုသတိမဗ္ဗိဗျဟ် သွအာရီကိုဂုဏ်သင် ဗွမ်တဲဟံပိုတ်သကုတ်တအိဂ် အခိုင်ဟံရဲ ဝံငုဟ်တ် နပ္ပမငုဟ် ဗွဲမဒေးရးအိုတ်ရ။

၂၉၉။ ကွေးတီလမုံပိုင်ကျပ်တြဂေါတမ မုံကိုသတိမဗ္ဗိဗျဟ် သွအာရီကိုကောဋ္ဌာသ ပိဇ္ဇောစါ ဗွမ်တဲဟံပိုတ်သကုတ်တအိဂ် အခိုင်ဟံရဲ ဝံငုဟ်တ် နပ္ပမငုဟ် ဗွဲမဒေးရး အိုတ်ရ။

၃၀၀။ ကွေးတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဂေါတမ မ္မံကိုစိုတ်မိပ်လဟိင် ပွဲကရုဏာဘာဝနာ၊
ဟွံပျဲပျာ် ဗတမ်တဲဟွံပိတ်သကုတ်တအိၣ် အခိင်ဟွံရဲ၊ ဂွံငုဟ်တ် နပ္ပမငုဟ် ဗွဲမဒးရး
အိုတ်ရ။

၃၀၁။ ကွေးတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဂေါတမ မ္မံကိုစိုတ်မိပ်လဟိင် ပွဲမေတ္တာဘာဝနာ၊
ဗတမ်တဲဟွံပိတ်သကုတ်တအိၣ် အခိင်ဟွံရဲ၊ ဂွံငုဟ်တ် နပ္ပမငုဟ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ။

၆။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၀၂။ သွေးကောံပိဉ်ဟာန်ဂြပ်ရတ်တဲ ဖြိုင်ကိုသွခမီမာန်ရ၊ ဖြိုင်ကိုမိပ်လဟိင်
ပွဲဒေုတ်သပ္ပုရိသ်မာန်ရ၊ ပွမပဒတ်ဒိုင် ပွဲသိုဋ္ဌာန် ဟွံချိုက်ပေင်ဂ် ဒ်ဒဒိမ်ရ၊ ပွမဒးဒိုင်
ကရောမ်ညးပွက်ဟွံတုပ်ဂ် ဒ်ဒဒိမ်ရ၊ ပွမဒးအာတရအာန်သံသာဂ် လေပ်ဒတုမ်စှော်
ပွဲဒဒိမ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ဟွံထေက်ကိုဒ် ညးမအာတရသံသာရ၊ ဟွံထေက်ကိုဒ် ညးမ
ဒတုမ်စှော် ပွဲဒဒိမ်ရ။

၇။ စိတ္တဂဟပတိဝတ္ထု

၃၀၃။ ညးမ္မံကိုခရ်သဒ္ဓါ မချိုက်ပေင်ကိုသီလ မချိုက်ပေင်ကိုဒယံဒတုံ တို့ဝါရ
ပိဉ်ဟာန်ဂ် ဒွဲဒွဲဒွဲဋ္ဌာန်မအာစိုပ်ဂ် ဂွံဒင်သပ္ပုဇရ။

၈။ ဂုဠသုဘဒ္ဒါဝတ္ထု

၃၀၄။ ဒီဟေမဝန်ဂ် စိုန်တန်တံဒိုင် ပွဲဋ္ဌာန်သော့ကိုလေဝ် ညံင်ရမပြာကဋ်ကို
ညးသပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင်တအိၣ် စိုန်တန်တံမံင် ဋ္ဌာန်သော့ကိုလေဝ် ပြာကဋ်အိုတ်ဟောင်ရ၊
ကောန်လဲ(ကမ်နီရဲ) မပန်ဏာ ပွဲအခါဗွမ်ဂ် ညံင်ရဟွံပြာကဋ်အိုတ်ကို ညးမယုတ်မာ
ဂမ္ဘိုင်တအိၣ် စိုန်တန်ဒိုင် ပွဲဋ္ဌာန်ကြပ်ကြပ်ကိုလေဝ် ဟွံပြာကဋ်အိုတ်ရ။

၉။ ဇုကဝိဟာရိတ္ထေရဝတ္ထု

၃၀၅။ မံင်ညးမွဲခပ် တိက်ညးမွဲခပ် ဂေတ်ဂေင်အာကျုင်ညးမွဲခပ် သိုဟွံလျဟ်
ဒကဲ့တဲ ဝေတ်ဗတောန် ဇေုဇေုတဲမွဲ ညးမွဲခပ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိင် ပွဲဂြိုပ်ရ။
ပကိဏ္ဏကဝဂ် မရနုက်ကိုခါစှော်မွဲ တဲရ။

၂၂။ နိရယဝဂ် ၁။ သုန္ဒရီပရိဗ္ဗာဇိကဝတ္ထု

၃၀၆။ ညးမလေပ်ဟိုဂလာန် ဟွံဃုာ်စုတ်ဂ်လေဝ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ (ဇေု)
ကောန်လပ်ဖိုဟ် ညးမဟိုသွး အဲဟွံဂွံကောန်လပ်ဂ်လေဝ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်

ဓါတအိန္ဒြိယ မှုံ့ကိုပွမယုတ်မာတုပ်သွဟ်အိုတ်တဲ ပွဲဘဝပရလိုက် ဒးဒုင်နရက်တုပ်သွဟ် အိုတ်ရ။

၂။ ဒုစ္စရိတဖလပိဋိတဝတ္ထု

၃၀၇။ မှုံ့ကိုသဘ် မယုတ်မာအိုတ်ဂွံဒ်တဲ ဟံသိုလလမ်မင်မွဲ(ကာယပါင်စိုတ်) ညးမယုတ်မာဂမၠိုင်မၠိုင် မပူပါတ်လဝ်သ္မာ ပွဲကအိန္ဒြိယဟိုတ်နူပဿရာမ်ပါင် မယုတ်မာ ကေုမပတဲလဝ်တအိန္ဒြိယ ဒးအာစိုပ်နရက်အိုတ်ရ။

၃။ ဝဂ္ဂုမုဒါတိရိယဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၀၈။ သိုဟံမွဲကိုသီလ သိုဟံသိုလလမ်မင်မွဲလဝ် ကာယပါင်စိုတ်မွဲသ် လတူနူ မစတ ပိဏ္ဍပါတ်ကောန်ညးချင်ကွာန် မှုံ့ကိုသဒ္ဓါတဲ မဂပ်ဝ်ကိုလဝ်ဒါနိန္ဒာ ပွမစဇိတ်တ ကဠေပသဲ ကတူကတူ မတုပ်သွဟ်ကို ဂွာန်ပုတ်ဂွံ ပြဏီရ။

၄။ ခေမကသေဋ္ဌိပုတ္တဝတ္ထု

၃၀၉။ ဟံစွံသတိ(ဂွံလပါ်ခရဲဉာ်)တဲ ညးမှုံပကတိ မသိပ်ဂိုဏ်းသမ္ဘာညးသအာင်ဂ် ပွမကလိဂ္ဂံအကုသိုလ်၊ ပွမဟံဂ္ဂံတိက် ဗွဲတသိုခ် အတိုင်ပိုက်စိုတ်၊ ပွမဒးဒုင်ဟိုက်ရိဟ် ကိုညးတုဟ်သအာင်၊ ပွမဒးဒုင်နရက်၊ ပွမဒးအာစိုပ် ဟိုတ်ဒဒိန်ဂမၠိုင်ပန်သ်ဝံရ။

၃၁၀။ ကလိဂ္ဂံ ပွမအကုသိုလ်ရ၊ ဒးအာ‘ဂတိ’ မယုတ်သပ်ရ၊ ပွမဂ္ဂံမိပ်ခြိပ်လဟ်င် လဟာဲ ကောံဗြဲဖေက်ဖေက်ဂံင်ဂံင် ကောံတြျဲဖေက်ဖေက်ဂံင်ဂံင်ရ၊ တသိုခ်မိပ်ခြိပ်ဂ် နွံဗွတ်ညိည ဖြိုင်သာရ၊ သိုင်လေဝ် ကိုဒုဒ်ဒဏ်ဖြိုင်ဖြိုင်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ တြျံဟံထေက် ကိုသိပ်ဂိုဏ်း သမ္ဘာညးတုဟ်သအာင်ရ။

၅။ ဒုဗ္ဗစဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၁၁။ ချေဲလမာန် မဂိုင်ရပ်ကေတ်ဟံဒးရဲဂ် ညံင်ရဲမရေက်သေဝ်တဲ (မဂိုင်ရပ်)ဂ် ဟေင်ကို ဒဒိန်ခမီ မဒွေတ်လုတ်ဟံဒးရဲဂ်လေဝ် (ခမီဂ်ဟေင်) ဒးဒုင်ဓဇက်ဖျေံနရက်ရ။

၃၁၂။ ကမ္မောန်ကိစ္စ မမိက်ကိုမွဲမွဲ မဂပ်ဝ်သ္မာ ဗွဲမချိုန်လျသာသ္မာအိန္ဒြိယ၊ ဒွေတ် မက္ခိန္ဒကိစ္စ၊ ဒွေတ်ခမီမထေက်ကိုဒ်သွေဟ်ပွာကိုဂ် ဖိုဟံဇော်ရ။

၃၁၃။ ကောန်ကမ္မောန်မွဲး ကမ္မောန်ဂ် ဒးကောန် (ဗွဲမချိုတ်ပျိုတ်)ရ၊ ကမ္မောန်ဂ် ဒးသ္မာလ္လိပရာ ဗွဲမဗိုန်ဗတ်ရ၊ ဒဒိန်ခမီ မဂပ်ဝ်သ္မာ ဗွဲမချိုန်လျသာသ္မာအိန္ဒြိယ နိက္ခုပရေဖျေံ လက်ကွိုက်ကိလေသရ။

၆။ ဣဿာပကတက္ကတ္ထိဝတ္ထု

၃၁၄။ ပွမဟံက္ခောန်သု ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် ပြရ၊ ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် လေပ်ကိုစံင်တူ
ဗွဲကြရ၊ ပွမက္ခောန်သုပွကုသိုလ်ဂ် ပြရ၊ ဟိုတ်နူက္ခောန်သုပွကုသိုလ်ဂ်ရ ဟံဒးစံင်တူ
ဗွဲကြရ။

၇။ သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၁၅။ ချင်မဒ်တူင်တူးတူရ်ရဲဂ် ညင်ရဲကိုလဒမ်ခိုင်ကျိက် သိုအပွဲမှူးကို တုပ်တ်
ညင်ရဲသင်ဂ်ကိုရ ဇေယျာလေပ် ဩမ်မင်မွဲလပ် (ညင်ဝံလဒမ်ခိုင်ကျိက် အပွဲမှူး)
အိုတ်ညိ၊ အခိုင်ခိုဟ် အခါပြ (မပွဲကိုကျိန်ဂ်) လွက်ကလိလောန်အာ မူးတအ်ညိ၊
ညးမကလိလောန်အာ အခိုင်ခိုဟ်အခါပြတအ်ဂ် ဒတုမ်စေ့ပွဲနရက်အိုတ်တဲ ဒးစံင်တူ
အိုတ်ရ။

၈။ နိဂဏ္ဌဝတ္ထု

၃၁၆။ သတ်ဂမ္တိုင် မုံကိုက္ခေတ်မမှာရာ ပွဲအရာဟံထေက်ကိုဝွပါပ်ဂ် ဝွပါပ်တဲ၊
ပွဲအရာမထေက်ကိုဝွပါပ်ဂ် ဟံဝွပါပ်တအ်ဂ် ဒးအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝအိုတ်ရ။

၃၁၇။ သတ်ဂမ္တိုင် မုံကိုက္ခေတ်မမှာရာ ပွဲအရာဟံသေင်ကိုဘဲဂ် မုံအလေံ
မှ်သေင် ရဲဝွဲမှူး မုံကိုဘဲတဲ၊ ပွဲအရာမုံကိုဘဲဂ် မုံအလေံမှ်သေင် ရဲဝွဲမှူး ဟံသေင်
ကိုဘဲတအ်ဂ် ဒးအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝအိုတ်ရ။

၃၁၈။ သတ်ဂမ္တိုင် မုံကိုက္ခေတ်မမှာရာ ပွဲအရာဟံသေင်ကိုဒုသ်ဂ် မုံကိုက္ခေတ်
ရဲဝွဲမှူး မုံကိုဒုသ်တဲ၊ ပွဲအရာမုံကိုဒုသ်ဂ် မှ်သေင်ရဲဝွဲမှူး ဟံသေင်ကိုဒုသ်တအ်ဂ်
ဒးအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝအိုတ်ရ။

၃၁၉။ သတ်ဂမ္တိုင် မုံကိုက္ခေတ်မခိုဟ်ဆဲး ဟိုတ်နူမတိတ် ဒုသ်ဂ် ပွဲဒဒ်ဒုသ်ကို၊
ဟံသေင်ကိုဒုသ်ဂ် ပွဲဒဒ်ဟံသေင်ကိုဒုသ်ကိုရ ဝံအာစိုပ်သုဂတိဘဝအိုတ်ရ။

နိရယဝဂ် မရနက်ကိုစါစော်စါ တဲရ။

၂၃။ နာဂဝဂ် ၁။ အတ္တဒန္တဝတ္ထု

၃၂၀။ စိင်ဇူဇော်ဂ် ပွဲဂူးတိပွန်တေံ ညင်ရဲမဒင်တ် ဟံချီတေပ် ကောန်လံ
မဒတုမ်စေ့ ပွဲလတူဇေယျာ နူကိုတုဂ်ကို အဲကျိန်လေပ် အေင်ဒင်ဂလာန် မမျိုပျိုက်
ဗွေက်ဖျပ်ရ၊ သတ်ဘုံ လောကီမဂ္တိုင်ဂ် သီလဟံမွဲတ်ဟောင်ရ။

၃၂၁။ မပ္ပံကိုစိင်ချေ မယေန်သွာင်ဂ်ဟောင် ရင်တွင်ဏာ ဒွဲဌာန်ပေါသဘင်
မ္မိဟ်မကောံခရီအိုတ်ရ၊ မပ္ပံကိုစိင်ချေ မယေန်သွာင်ဂ်ဟောင် သိုင်ချိုက်ရ၊ ပ္ဍောတ်ကို
မ္မိဟ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် မ္မိဟ်မလေပ်အေင်ဒုင် ဂလာန်ပျိုပျိုက်ဗွေက်ဖျပ် မာန်ဂ်ဟောင်
ယေန်သွာင်ဂ်ဒိုတ် နှိညးပြဲအိုတ်ရ။

၃၂၂။ ချေအဿတိုရ်ဂမ္တိုင်ကို၊ ချေအာဇာနယ်ဂမ္တိုင်ကို၊ ချေသိန္ဓဂမ္တိုင်ကို စိင်ဇူ
ဇော် ကော်ဂးကုဉ္ဇဂမ္တိုင်ကို ယေန်သွာင်ဟောင် ပြဲအိုတ်ရ၊ ညးဝေတ်လဝ် ကာယ
စိုတ် မယေန်သွာင်တဲဂ် ပြဲလောန်လတူနူစိင်ခိုတ် ချေပရဲတအ်ဂ်ဏီရ။

၂။ ဟတ္ထာစရိယပုဗ္ဗကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၂၃။ နကိုယာန်စိင် ယာန်ချေ ပကတိဂမ္တိုင်တအ်ဂ် အာစိုပ်ဌာန်နိဗ္ဗာန် ဟံကောင်
စိုပ်မွဲလေ့ ဟံမာန်ဟောင်ရ၊ ညးမယေန်သွာင်တဲ နမဝေတ်လဝ်ဣန္ဒြိယမ္တိုင် မပ္ပံကို
စက္ခု (အထိုက်အတန်ဝိပဿနာ)ကို နမဝေတ်လဝ်ကာယစိုတ်ဇကုဗွဲမဒးရး (အထိုက်
အတန်မဂ်)ကိုဂ်ဟောင် ဝံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဌာန်ဟံကောင်စိုပ်မွဲလေ့ ဗွဲစုတ်မာန်ရ။

၃။ ပရိဖိတ္တဗြာဟ္မဏပုတ္တဝတ္ထု

၃၂၄။ စိင်မုံယုဉ်းပါလ ဗဇ္ဇကောင် ဗွဲမသကာတ်မြဟ်တဲ မမြိုင်ကိုဆေဝ်ဒပ်မာန်ဂ်
ဟိုတ်နုဒးဒိုင်ကောင်ဒက်လဝ်ဂ်ရ စစဟံမာန်ရ၊ စိင်ဂ် ဒးဗိုသ္မာမံင် ကြိုပ်စိင် (မဒ်ဒွဲဇကု)
ဟောင်ရ။

၄။ ပသေနဒီကောသလဝတ္ထု

၃၂၅။ တိက်ဒကဲ့ဒိုင် ညံင်ကွဲ၊ စမြိုဟ်ဒိုင် ညံင်ကွက်ဇော် မလ္လိလဝ်ကို ညးမုံကို
ပညာမချိုန်လျ မုံအလေံမလေပ်တိက် ဂတးဂတန်ဂ် (ဟိုတ်နုဟံသပ္ပုပ္ပံစိုတ် ဗွာရဏာ
လက်သဏ် မပ္ပံကိုအနိစ္စဂ်ရ) ဒးတန်ပဋိသန္ဓိ ပွဲဂပ်ဝှမိ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါပွန်ရ။

၅။ သာနုသာမဏေရဝတ္ထု

၃၂၆။ ကွာတေံ စိုတ်ဝံ ဗက်စအာရီနွံပိုက်တဲ အတိုင်ပိုက်စိုတ် ဂေတ်ဂေင်
အာကွိုင် အာရီခိုဟ်ခိုဟ်တဲရ၊ သွာစိင် မရပ်လေံခဏ်ဂ် ညံင်ရမဝေတ်စိင် မဖျေံ
ကောင်ကို အဲလေပ် ပွဲကာလလွဟ်ဝံ ကြက်ဝေတ်ကောံစိုတ် ဗွဲအစောံပွမပ္ပုပ္ပံစိုတ်
ဗွဲမဒးရးရ။

၆။ ပါဝေယျကဟတ္ထိဝတ္ထု

၃၂၇။ ဩဝံမိပ်လဟိင် ပွဲခရ်အပ္ပမာဒ ဟံဝိဝိင်အိုတ်ညိ၊ ဩဝံမင်မွဲ စိုတ်ဇကု အိုတ်ညိ၊ စိင်မနက်ခလိုင်ဇော် ပွဲသျှိုက်သရိုက် ညံင်ရဲရင်တျိုင်ပတိတ်ဇကု နူသျှိုက်သရိုက် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ဩဝံရင်တျိုင်ပတိတ် ဇကုဇကု နူသျှိုက်သရိုက် ကိလေသအိုတ်ညိ။

၇။ သမ္ပဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၂၈။ ယဝ်ရကလိဝံ မိတ်သဟဲ(တုပညာ) မှုံကိုပညာ မကြိုင်ကျဟ် မဒွေတ် ခရ်မွဲစွဲ၊ မှုံအလေံ မပဒတ်ဗွဲမဒးရး မတန်ကြန်မွဲး ညိုဉျိုက်ရာန်သကိုတ်ကွေံ သုဝဲဂမ္တိုင် အိုတ်သိုတ်တဲ သိုမှုံကိုသတ်မမိပ်မြဟ် မဒွေတ်ကရောံမိတ်သဟဲဂံၤရ။

၃၂၉။ ယဝ်ရဟံကလိဝံ မိတ်သဟဲ(တုပညာ) မှုံကိုပညာ မကြိုင်ကျဟ် မဒွေတ် ခရ်မွဲစွဲ၊ မှုံအလေံ မပဒတ်ဗွဲမဒးရး မတန်ကြန်မွဲး သိုင်ဂံၤ ညံင်ရဲသွးကွေံ တျိုရးချင် မအံင်ဇူးလပ်တဲ မတိတ်အာကို သိုင်စိင်မာတင်္ဂံၤ ညံင်ရဲမဂေတ်ဂေုင် ပွဲဂြိုပ်ညးမွဲ ဝေံကို ညးမွဲဝေံဟေင် ထေက်ကိုဒးဒွေတ်ရ။

၃၃၀။ ပွမဒွေတ်တတ် ညးမွဲဝေံဂံၤ ပြဲရ၊ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်သမ္ဘိ ဒဒ်မိတ်သဟဲမွဲးဟံ ဟံမွဲရ၊ သိုင်စိင်မာတင်္ဂံၤ သိုဟံမွဲကိုဝေံ ညံင်ဂေတ်ဂေုင် ပွဲဂြိုပ်ညးမွဲဝေံကို ညးမွဲဝေံဒးဒွေတ် သိုဟံမွဲကိုဝေံရ၊ ဟံထေက်ကိုကွေံနံ ပွသရာမ်ပါပ်ဂမ္တိုင်ရ။

၈။ မာရဝတ္ထု

၃၃၁။ ပွမမှုံကိုမိတ်သဟဲဂံၤ အခါကာလကိစ္စ ကတိန်ကျင်မွဲး ဝံဒ်တသိုခ်ရ၊ ပွမတရိုဟ်ကိုစိုတ် နကိုဂြပ်ရတ် စိုတ်ကလိဝံ ဝံဒ်တသိုခ်ရ၊ ပွမမှုံကိုကုသိုလ်ဂံၤ ကာလညောတ်ကိုချိုတ်မွဲး ဝံဒ်တသိုခ်ရ၊ ပွမပါကွေံဒဒ်အိုတ်သိုတ် ဝံဒ်တသိုခ်ရ။

၃၃၂။ ပွဲလောကဝံ ပွမကွေံနံစိုတ် ဗွဖျိုင်မိတ် နှိဟိုတ်ဝံဒ်တသိုခ်ရ၊ သအာင်နူ ဂ်ပုန် ပွမကွေံနံစိုတ်မအံက် နှိဟိုတ်ဝံဒ်တသိုခ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ ပွမကွေံနံစိုတ် ကုသင်ဂံၤ နှိဟိုတ်ဝံဒ်တသိုခ်ရ၊ သအာင်နူဂ်ပုန် ပွမကွေံနံစိုတ် ကျာ် ပစ္စေကပုမ် သာဝက တုအရုန် မှုံကိုပွသရာမ်ပါပ် မဂပ်ပ်သွကွေံမွဲးတဲတအ် နှိဟိုတ်ဝံဒ်တသိုခ်ရ။

၃၃၃။ ပွမမှုံကိုသီလ စိုက်မအာစိုပ် အဝယ်ဗျုထံ နှိတသိုခ်ရ၊ ပွမမှုံကိုခရ်သဒ္ဓါ ဗိုန်ဗတ်ခိုင်ကျိက် နှိတသိုခ်ရ၊ ပွမကလိဝံပညာ နှိတသိုခ်ရ၊ ပွမဟံကွေံနံကမ္မောန် ပွသရာမ်ပါပ် နှိတသိုခ်ရ။

နာဂဝဂ် မရနက်ကိုဓါဇော်ပိ တဲရ။

၂၄။ တဏှာဝဂ် ၁။ ကပိလမစ္ဆဝတ္ထု

၃၃၄။ ကုသတ် မှုံအလေံမဒေတိဟိတိဟိတိမာဲမာဲ၌ ညံင်ရဲလွာဇုက်သွာပ်ကို တဏှာဇော်မောင်တိုန်ရ၊ ကွဲ မှုံပွဲက်ကိုသစ္စာ၌ ညံင်ရဲဂြိပ်ဒံင်သွာ်ဒိုင် ပွဲဂြိပ် မွဲတုံတဲ မွဲတုံကို ညးမှုံကိုတဏှာ မဇော်မောင်၌ ဒးဂြိပ်မံင်မွဲဘဝတဲ မွဲဘဝရ။

၃၃၅။ အခိုင်ဗြဲဂူမွဲ ချောဲဗရံက်၌ ညံင်ရဲမဇော်မောင်တိုန်ကို ကုပူဂိုလ် ဒးဒုင် ပျဲပျာ်ကိုတဏှာမယုတ်မာ မလေပ်စောဲလာ်ဟန်ခြပ် ပွဲလောက၌ စံင်တူသောက ဂမ္ဘိုင် ဇော်မောင်တိုန်အိုတ်ရ။

၃၃၆။ ညံင်ရဲထွဟ်ဒုင်ဗြဲ တသောင်ဇော်နုသုဒက်ကို ပွဲလောကဝံ ချိုချိုက်ရာန် သကိုတ် တဏှာမယုတ်မာ မဖြိုင်ကိုကလိလောန်ကွေ်မာန်မွဲ စံင်တူသောကဂမ္ဘိုင် တသောင်ဇော်အာ နူကိုသန္တာန်ပူဂိုလ်၌အိုတ်ရ။

၃၃၇။ ဟိတ်ဒ်သက်ရ ကုမွဲတအ်ညးဂမ္ဘိုင် မကောံဓရီုကွၢ် မညီသာသုဟ်သုန် ပွဲဌာန်ဏအ်၌ အဲတုံကိုဂလာန်ဓရ် မခိုဟ်ဆဲးရ၊ ညးမှုံပွဲက်ကို ရိုဟ်ချောဲဗရံက် ကော်ခင်းကွတ်ဥသီ၌ ညံင်ရဲဒးခါ တုံချောဲဗရံက်ကို (ညးမှုံပွဲက်ကိုနိဗ္ဗာန်)၌ ဩဝါဟ် ရိုဟ်ကွက် တဏှာ၌အိုတ်ညိ၊ ဇောင်ဍုင်စီမဇော်၌ ညံင်ရဲပလိုပလာ်ကွေ် တုံကပိုဟ်ကို ကိလေသမာရ်၌ လွဂ်ပလိုပလာ်ကွေ် မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဤ၌ဂြိုင်ကိုဝါအိုတ်ညိ။

၂။ သူကရပေါတိကာဝတ္ထု

၃၃၈။ ဟုံပလိုပလာ် ‘ဟုံပိုက်ကွေ်’ ရိုဟ်ကွက် မဇိုန်ဗတ်မွဲ စိုန်ရကုတ်ကွေ် တုံခွဲကိုလေပ် တုံဆု၌ ညံင်ရဲကလေင် ဖေါအ်ဗြေပ်တိုန်ကို တုပ်ညံင်ရဲသက်ကိုရ ဟုံပလိုပလာ်ကွေ်တဏှာ မသတ်ကံသတင်ဒိုင်ဏီမွဲ ဒဒိခိမတ္တ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဝံ ဒးကတိဒ်၌ဂြိုင်ကိုဝါရ။

၃၃၉။ ဩကုပူဂိုလ်မွဲ နွံကိုဇောင်ဍုင်တဏှာဂမ္ဘိုင် ပိစော်တြ မလေပ်ဇောင်အာ ကိုအာရိမသျှိုက်မှိုက် သကာတ်သကာတ်မြဟ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ ကသပ်မဇော်ကိုဗြဟတ် မစပ်ကိုရာဂတအ်၌ ရင်တုင်ကေတ်ဏာ ညးမှုံကိုကွေတ်မမှာရာအိုတ်ရ။

၃၄၀။ ဇောင်ဍုင်မတွံး တဏှာတအ်၌ ဇောင်ဇော်ပွဲအာရီုဂမ္ဘိုင်အိုတ်သီရ၊ လွာ ဇုက်ဂွါမတွံးတဏှာ၌ ကတိဒ်ပွဲဒွါရတြတဲ တန်ဒိုင်ပွဲအာရီုတြရ၊ ညာတ်ကေတ် လွာဇုက်ဂွါမတွံးတဏှာ မကျုတ်တိုန်ကွၢ်တဲ နကိုမဂ်ပညာ၌ ဩဝ်ကုတ် ထပိုတ်ကွေ် ရိုဟ်လွာဇုက်ဂွါတဏှာ၌အိုတ်ညိ။

၃၄၁။ ပွမဝံသတိ ပွမသျှိုက်ဆာန် ပွမမိပ်မြဟ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် လေပ်ဒ် ကုသတ်
ဂမ္တိုင် မဗက်စပိုက်တဏှာအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် နိသဲကိုကာမဂုဏ် မထေက်
ကိုသာယျေန်အိုတ်တဲ လေပ်ဂ္တဲသိုတသိုဒ်ကာမဂုဏ်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ်
ဒးပြာပ်အာစိုပ် ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ ဗွဲစွတ်အိုတ်ရ။

၃၄၂။ သတ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံတို့ဗျိုင်လပ် နကိုတဏှာတအ်ဂ် ညံင်ရဲဗတဲသွတ်
ဒးလပ် ပွဲပးဒွက်(ပွဲလျအ်လွဲ)ကို ဖေက်လကိုတ်တဲအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်မဗာန်စပ်
နကိုထစိုတ်သံယောဇိန် မပ္တံကိုကာမရာဂတအ်ဂ် ဒးပြာပ်အာစိုပ် ဒဒိန်မပ္တံကို ပွမ
တန်ပဋိသန္တိ လုက်အဓာန်မဂ္တိုင်သေ့ဂဲ ဂ္တိုင်ဂ္တိုင်ကိုဝါအိုတ်ရ။

၃၄၃။ သတ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံတို့ဗျိုင်လပ် နကိုတဏှာတအ်ဂ် ညံင်ရဲဗတဲသွတ်
ဒးလပ် ပွဲပးဒွက်လျအ်လွဲကို ဖေက်လကိုတ်တဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ညးမရာဒနာမိက်
ကိုရာဂဇေယျ မစာ်စူးဂ် ဒးပါကွေံတဏှာဂ်ရ။

၃။ ဝိမ္ဘန္တဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၄၄။ ဩပူဂိုလ်မ္မဲ သွေးကွေံဂြိုပ်မတွံဂး ပွမမံင် ပွဲဒဒိန်ဘဝမိုဟ်တဲ တို့လုပ်အာ
ဂြိုပ်မတွံဂးဒွေတ်ရ၊ တိတ်ဗူးနူဂြိုပ်တဏှာ ပွမပဒတ်သိုက္ခိန်တဲ ကလေင်ဂြိုပ်လုပ်အာ
ဂြိုပ်တဏှာ ပွမပဒတ်သိုက္ခိန်ပုန်ရ၊ ကျင်အိုတ်ညိ၊ ရံင်ဗိုတ် ပူဂိုလ်ဂ်အိုတ်ညိ၊ သိုက္ခိန်
မတိတ်ဗူးအာ နူဗန်ဒက်သိုက္ခိန်တဲ ကလေင်ဂြိုပ်လုပ်အာ ဗန်ဒက်သိုက္ခိန်ဟေင်ရ။

၄။ ဗန္ဓနာဂါရဝတ္ထု

၃၄၅-၃၄၆။ ဗန်ဒက် မပ္တံကို(ဇက်ဂြေန်ပသဲ) မကောန်လပ် နကိုပသဲကို၊ ဗန်ဒက်
မပ္တံကိုဒွက်တသိုင် (ဆုဂြေန်ဇိုင်) မကောန်လပ် နကိုဆုကို၊ ဗန်ဒက် မပ္တံကိုဇက်
မစန်လပ် နကိုကွတ်စပူစပပ်ကို၊ အဗန်ဒက်သက် ခိုအဗန်ဒက် မိုန်ခိုင်ရောင်
တုပညာတအ် ဟုံသွေးအိုတ်ရ၊ အဗန်ဒက်တဏှာ မသေ့ဝဲမဲ မသျှိုက်မျိုက် ထွေန်စပ်
ပွဲရတ်ဂမ္တိုင် မပ္တံကိုသွေက်မိုက်ကို ပွဲကောန်ဇာတ်သမ္ဘာဂမ္တိုင်ကိုဟေင် အဗန်ဒက်
မိုန်ခိုင်ရောင် တုပညာတအ် ဟုံသွေးစအိုတ်ရ၊ တုပညာဂမ္တိုင် ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ
နကိုညဏ် အဗန်ဒက်မတွံဂးတဏှာ မလေပ်ရင်တုင်ဏှာ ဌာန်မသပ်မတွံဂး
အပါယ်ပန် မဒ်ညံင်ရဲလွော်အ် ဖြိုင်ကိုတိတ်ဗူးမာန်တဲ သိုဟုံသေ့ဝဲမဲ မွဲသ် ပါကွေံ
တသိုဒ်ကာမဂုဏ်တဲ ဒိတိတ်ဂြိုပ်အိုတ်ရ။

၅။ ခေမာထေရီဝတ္ထု

၃၄၇။ စူဇာဖိုင်ဂ် ညံင်ရဲမဒတုမ်ဇော် ပွဲသိုဇာဖိုင် ဇေယျမကောန်လပ်ဂ်ကို သတ်ဂမ္တိုင်
မျှိုက်ရာဂ မထွေန်စပ်လောန်တအ်ဂ် ဒတုမ်ဇော်အာ ဇေယျတဏှာဇေယျ သွလပ်ဂ်

အိုတ်ရ၊ တူပညာတအိၣ် ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ တဏှာၣ်တဲ သိုဟံမဲ့ကုသေၣ်မဲ့ ပါကွေံ
ဒဒိၣ်အိုတ်သိုတဲ အာအိုတ်ရ။

၆။ ဥဂ္ဂသေနဝတ္ထု

၃၄၈။ ဩဝံသွးကွေံတဏှာ မစေလံပွဲခန္ဓ မကလိလောန်ကျင်တဲညိ၊ ဩဝံ
သွးကွေံတဏှာ မစေလံပွဲခန္ဓ မဒိဂတညိ၊ ဩဝံသွးကွေံတဏှာ မစေလံ ပွဲခန္ဓ
ပစ္စုပ္ပန် မဒိလဒေဝိညိ၊ ပွဲခန္ဓ (ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် အနာဂတ်) အိုတ်သို မှုၣ်ကိစိတ်
မတိတ်ဗူးနူတဏှာတဲ အာစိပ်လအိတ်ဘဝပိတဲ လွကုဒးပြာပ်အာစိပ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ
ပွမဗျူ မွဲလှေၣ်ပွန်ညိ။

၇။ ဂူဠဓနုဂ္ဂဟပဏ္ဍိတဝတ္ထု

၃၄၉။ ကုသတ် မှုၣ်ကုရာဂမသကာတ်မြဟ် ခေံဒမိန်ကာမဝိတက် မဂပ်ဝ်ၣ်ချိုက်
မှုၣ်အလေံမဟ်သေၣ် ဂှိုင်ဂှိုင်ကုဝါ ရဲဝံမွဲမဆာဲၣ် တဏှာဇှော်မောဝ်တိုန် ဗွဲမလောန်ရ၊
သတ် တဏှာမဇှော်မောဝ်ၣ် နိဉးသွအဗန်ဒက်သိုင်မာရ် ညံင်ဂွံဗိုန်ဗတ်ရ။

၃၅၀။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့ မိပ်လဟိင် ပွဲပွမလလမ်ကွေံ မိစ္ဆာဝိတက်ဟောင်ရ၊ မှုၣ်ကုသတ်
ဂှ်ဒဲတဲ ဇှော်ပွပ်အာရီအသုဘ ပွဲအခိင်အိုတ်သိုရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ် နိဉးသွကွေံ အဗန်ဒက်
သိုင်မာရ် ညံင်ဂွံစူးရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ၣ် ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ ဗန်ဒက်သိုင်မာရ်မာန်ရ။

၈။ မာရဝတ္ထု

၃၅၁။ ဉးမှုၣ်ကုကိစ္စခမီ မအာစိပ်ဒတဲ တဲၣ် ဟံမဲ့ကုပွမဖေက်လကိုတ်ရ၊ မှုၣ်ကု
တဏှာ မစာ်စူးအာရ၊ ဟံမဲ့ကုကိလေသရ၊ ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ ဒစုတ်လေဂမ္တိုင်
မပ္ပံကုရာဂ မလေပ်ကုအာစိပ် ဘဝပိတဲရ၊ ခန္ဓကာယဏအိၣ် နိလအိတ်ရ။

၃၅၂။ ပုဂ္ဂိုလ်မှုၣ်ကုခန္ဓကာယ မဒိလအိတ် မှုၣ်ကုတဏှာမစာ်စူး ဟံမဲ့ကုပွမစေလံ
မချိုဟ်ကောက်ဆိုက်ဗွက် ပွဲနိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် တိကေတ် ဂကောံအက္ခရဂမ္တိုင်ကို
တိကေတ် အက္ခရဂမ္တိုင်ကွာကြကုဂီၣ် ကော်ခဲစ တြံမပြ မှုၣ်ကုပညာမဇှော်လဲ ဗွဲစုတ်ရ။

၉။ ဥပကာဇီဝကဝတ္ထု

၃၅၃။ အဲလိန်ဗပိန်ကွေံ ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတဲ တန်တ်ရ၊ တိကေတ် သာ်ခရ်
အလုမ်အိုတ်သိုရ၊ ဟံမဲ့ကုပွမမာန်ခြပ် ပွဲသာ်ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုရ၊ သွးကွေံ ဓရ်တေ
ဘူမက အလုမ်အိုတ်သိုရ၊ ပွဲအရဟတ္တဖိုလ် မဒိအရာတဏှာမအိုတ်ၣ် တိတ်ဗူးနူ

ကိလေသရ၊ အလိုဇကု တိကေတ နကိုဉာဏ်တွေင်တဲ့ ညးလိမ္မဲအွာအဲရ ရဲဝံ
ထေက်ကိုစွောန်ဂ်ရော့?။

၁၀။ သက္ကဟု ဝတ္ထု

၃၅၄။ ဒါန်ခရ် ဇူးဒါန်အိုတ်သိုရ၊ ရှ်ခရ် ဇူးရှ်အိုတ်သိုရ၊ လဟိင်ပဲ့ခရ် ဇူးလဟိင်
အိုတ်သိုရ၊ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာတဏှာမအိုတ်ဂ် ဇူးဒဒိမ်အိုတ်သိုရ။

၁၁။ အပုတ္တကသေဋ္ဌိဝတ္ထု

၃၅၅။ ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်တအ်ဂ် လေပ်ပလိုပလာ်ကွဲ ညးဟုံမွဲကိုပညာအိုတ်ရ၊
ပလိုပလာ်ကွဲ ညးမလေပ်ဂွဲသို ဩင်မွဲလပါ်မတွံး နိဗ္ဗာန်တအ်ဂ် ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊
ညးဟုံမွဲကိုပညာ မထွေန်စပ်ပဲ့ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂ် ညံင်ရမပလိုပလာ်ကွဲ ညးဂမ္တိုင်
မွဲသအာင်ကို လေပ်ပလိုပလာ်ကွဲ ဇကုဇကုရ။

၁၂။ အင်္ဂီရဝတ္ထု

၃၅၆။ ဂကောံချောဲဂမ္တိုင်ဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ တိဗ္ဗအိုတ်ရ၊ ရာဂဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ
ဂကောံသတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဒ်သတ်ဂ်ရ ပွမကိုဒါန် ပွဲပုဂိုလ်မစာ်စူးအာနူရာဂဂမ္တိုင်ဂ်
ဖိုဇော်လဲရ။

၃၅၇။ ဂကောံချောဲဂမ္တိုင်ဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ တိဗ္ဗအိုတ်ရ၊ ဒေါသဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ
ဂကောံသတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဒ်သတ်ဂ်ရ ပွမကိုဒါန် ပွဲပုဂိုလ်မစာ်စူးအာနူဒေါသဂမ္တိုင်ဂ်
ဖိုဇော်လဲရ။

၃၅၈။ ဂကောံချောဲဂမ္တိုင်ဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ တိဗ္ဗအိုတ်ရ၊ မောဟဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ
ဂကောံသတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဒ်သတ်ဂ်ရ ပွမကိုဒါန် ပွဲပုဂိုလ်မစာ်စူးအာနူမောဟဂမ္တိုင်ဂ်
ဖိုဇော်လဲရ။

၃၅၉။ ဂကောံချောဲဂမ္တိုင်ဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ တိဗ္ဗအိုတ်ရ၊ ပိုက်ကူစွာဂ် ပလို
ပလာ်ကွဲ ဂကောံသတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဒ်သတ်ဂ်ရ ပွမကိုဒါန် ပွဲပုဂိုလ်မစာ်စူးအာ
နူပိုက်ကူစွာဂမ္တိုင်ဂ် ဖိုဇော်လဲရ။

(ဂကောံချောဲဂမ္တိုင်ဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ တိဗ္ဗအိုတ်ရ၊ တဏှာဂ် ပလိုပလာ်ကွဲ ဂကောံ
သတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဒ်သတ်ဂ်ရ ပွမကိုဒါန် ပွဲပုဂိုလ် မစာ်စူးအာနူတဏှာဂမ္တိုင်ဂ် ဖိုဇော်လဲရ။)။^၁

တဏှာဝဂ် မရနက်ကိုစါစောပ်နံ တဲရ။

၁။ ပွဲလိမ်မူ ချင်မွဲလေင် ဟုံမွဲ၊ ပွဲအဋ္ဌကထာလေင် ဟုံပါရောင်။

၂၅။ ဘိက္ခုဝဂ် ၁။ ပဉ္စဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆၀။ ခရ်အကုသိုလ် ညံင်ဟံကတိုၣ်နီၣ် ပွမမင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲစက္ခုဒွါရ် ခိုဟ်သန်ရ၊ ပွမမင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲသောတာဒွါရ် ခိုဟ်သန်ရ၊ ပွမမင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲဃာနဒွါရ် ခိုဟ်သန်ရ၊ ပွမမင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲဇိဝါဒွါရ် ခိုဟ်သန်ရ။

၃၆၁။ ပွမမင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲကာယဒွါရ် ခိုဟ်သန်ရ၊ ပွမမင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲဝစီဒွါရ် ခိုဟ်သန်ရ၊ ပွမမင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲမနောဒွါရ် ခိုဟ်သန်ရ၊ ပွမမင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲဒွါရ်အိုတ်သိုၣ် ခိုဟ်သန်ရ၊ ခမိ မသ္မိလလမ် မင်မွဲမာတ်လနီၣ် ပွဲဒွါရ်မုၢ်အိုတ်သိုၣ် မာန်ဂံၢ် တိတ်ဗူးနုဒဒိခိအိုတ်သိုၣ် မာန်ရ။

၂။ ဟံသဃာတကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆၂။ ဩဉ္ဇးမွဲ သ္မိလလမ်မင်မွဲ တဲရ၊ သ္မိလလမ်မင်မွဲ ဇိုင်ရ၊ သ္မိလလမ်မင်မွဲ ပါင်ရ၊ သ္မိလလမ်မင်မွဲ အလုမ်ဇောရ၊ လဟိင်တံ ပွဲပွမဇောပွဲကမ္မဋ္ဌာန်တဲ မှုၢ်ကိုစိုတ် တန်ကြန်ရ၊ ပဒတ်ဉ္ဇးမွဲခပ်တဲ တရိုပ်ကိုစိုတ်လေဝဲသွာရ၊ ဉ္ဇးဂံၢ် ကော်ခစခမိအိုတ်ရ။^၁

၃။ ကောကာလိကဝတ္ထု

၃၆၃။ ဩခမိမွဲ သ္မိလလမ်မင်မွဲ ပါင်ရ၊ စင်ခြင် နကိုပညာတဲ မှုၢ်အလေံမလေပ် ဟိုသူးရ၊ မှုၢ်ကိုစိုတ် ဟံၣ်ဂြိုက်ဒဲရ၊ လေပ်ဟိုတံၣ် အရထအဓိပ္ပါယ်ကို သိုကိုပါဠိရ၊ ဂလာန်ခရ်ခမိ မဟိုတံၣ် ညာတ်ကြောံသာယျေန်ရ။

၄။ ဓမ္မာရာမထွေရဝတ္ထု

၃၆၄။ ခမိမိပ်လဟိင် ပွဲခရ်သမထဝိပဿနာ၊ မလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲခရ်၊ မလေပ် ချပ်တံခရ် ဂြိုင်ဂြိုက်ကိုဝါ၊ မလေပ်ဗိုဗျုဟ်တံခရ် ဂြိုင်ဂြိုက်ကိုဝါ ဟံၣ်ဟုတ်ယုတ်အာ နူခရ်သပ္ပုရိသ်ရ။

၅။ ဝိပေက္ခသေဝကဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆၅။ ခမိမွဲ လာဘ်ဇောမကလိဝံလပ်ဂံၢ် ဗဗွဲကိုခရ် ဟံၣ်ထေက်ကိုထေင်သပ်ရ၊ လာဘ်ဉ္ဇးသအာင်လေပ် ဟံၣ်ထေက်ကိုသျှိုက်မှိုက် ရာဒနာမိက်ရ၊ ခမိ မသျှိုက်မှိုက် ရာဒနာမိက်ကိုလာဘ် ဉ္ဇးသအာင်တအံၣ် ကလိဝံ ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ဟံၣ်မာန်ရ။

၁။ ပွဲပါဠိ တမာဟု ဘိက္ခု အရာမထေက်ကိုနွံၣ် တမာဟု ဘိက္ခု နွံတံမံင်ရ။

၃၆၆။ ခမိမ္မးဂ္ဂံ ဓိန်ရလာဘ်အောန်ကိုလေဝ် ယဝ်ဟံ့စွတ်သမ္ဘိ ထေင်သောဲထောံ လာဘ်ဇေယျ မကလိဝံလဝ် ဗဗ္ဗေရ်ဂ္ဂံမ္မး ဂယိုင်လမျီု သအးဇးတဲ ခမိမ္မံကိုလ္လိပရာ ဟံ့လျှဟ်ဂ္ဂံ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ထိုင်သးတဲ ဗ္ဗေစွတ်အိုတ်ရ။

၆။ ပဉ္စဂ္ဂဒါယကဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၆၇။ ဩပူဂိုလ် ဟံ့မ္မဲကိုပမသျှိုက်မျိုက်စောဲလာံတဲ ရံ့မ္မး အဲ၊ ဂြပ်အဲ ပွဲခရ်နာမ်၊ ခရ်ရုပ် အလုံအိုတ်သိုရ၊ ဓိန်ရနာမ်ရုပ် လိုလ်အာကိုလေဝ် ဟံ့စံင်တူရ၊ ပူဂိုလ်ဂ်ဟေင် ခမိဗ္ဗေစွတ် ရံ့ ကော်ခဲစရ။

၇။ သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၆၈။ ခမိ မ္မုအလေံမလေဝ်ဇော်ပုင် ခရ်မေတ္တာ မဖြိုင်သျှိုက် ပွဲသာသနာ တီလမျှပိုင်ကျက်တြိဂ္ဂံ ကလိဝံတသိုခိဗ္ဗာန် မစိုဟ်လလမ် မဒ်အရာခရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် လလမ်မာန်ရ။

၃၆၉။ ယံခမိ ဩဝ်သာတ်ပတိတ် (ဍုင်မတွံး မိစ္ဆာဝိတက်) နူကိုဂျင်မတွံး (ခန္ဓကာယဝံ)ညိ၊ သာတ်ပတိတ်သင်္ဂဟံး (ဂျင်မတွံး ခန္ဓကာယ) တုအဲဂ် ဝံအာတ် ဗ္ဗေပြဟ်မာန်ရ၊ ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မာန်မ္မး တုအဲဂ် ဝံအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်ရ။

၃၇၀။ ဒးထပိုတ်ကွေံ (သံယောဇိန်သွင်) မသုန်ရ၊ ဒးသွေးကွေံ (သံယောဇိန်လတူ) မသုန်ရ၊ ဒးဇော်ပုင်လဝ် ခရ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်သင်္ဂ (မပ္ပံကိုသဒ္ဓါ)ရ၊ ခမိ မကလိလောန်ကွေံ နူပမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ် မသုန်သင်္ဂ(မပ္ပံကိုလောဘ)ဂ် ညးမစိင်တတ်ကွေံအာ ဝဲဩဃ သံသာတဲ ရံ့ ကော်ခဲစရ။

၃၇၁။ ယံခမိ ဩဝ်မှ်သေ့ဝ် (ဗ္ဗေမပ္ပံကိုအနိစ္စ)ညိ၊ လွဟိုတ်မဲညိ၊ စိုတ်တုအဲဂ် လွကိုမိပ်လဟိုင် ပွဲကာမဂုဏ်ညိ၊ ဟိုတ်မဲတဲ လွဂိုတ်ကဠေပသဲညိ၊ တူဂိုတ် ပွမဒးဒင်တူဝံ နှိဒဒိခိင်ကွေံရသွံ ရံ့ လွလရိုအ်ယာံဒက်ဒေါန်ညိ။

၃၇၂။ ကုညးဟံ့မ္မဲကိုပညာဂ် (သမာဓိ)ဇျာန် ဟံ့မ္မဲရ၊ ကုညးဟံ့မ္မဲကိုသမာဓိဇျာန်ဂ် ဝိပဿနာပညာ ဟံ့မ္မဲရ၊ ဩပူဂိုလ်မ္မဲ သမာဓိဇျာန်ကို ဝိပဿနာပညာကို နွံရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ကြပ်ညောန်ကိုနိဗ္ဗာန် ဗ္ဗေစွတ်ရ။

၃၇၃။ ကုခမိ ပြာပ်လုပ်အာဌာန်မသိုတ်ဖြဲတဲ ပဒတ်နကိုစိုတ်ကမ္မဋ္ဌာန် မျှိုက်စိုတ် မစိုဟ်လလမ် မမှ်သေ့ဝ်ခရ်ဗ္ဗေဒးရးဂ် နှိတ် ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲခရ်မပ္ပံဝိပဿနာဇျာန် ဟံ့ထေက်ကို(မ္မိဟ်သာမည)ရ။

၃၇၄။ ဩဩပွဲကာလမဲ့ မဇ္ဈိတ်သပေါတ် ဗ္ဗာရဏာ ခန္ဓမသုန် နှိလီရ၊ ပွဲကာလကို
‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ‘ပါမောဇ္ဇ’ ပွမအိုဟ်တျိုဟ်ကို ကလိဂွံရ၊ ပွမသျှိုက်မျိုက်အိုဟ်
တျိုဟ်ကိုဟောင် သွက်ညးမျှိုကိုပညာ မတိကေတ်ခရ်ဉာ်ကို နှိဟိုတ်ဂွံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ရ။

၃၇၅။ ပွဲသာသနာဂွံ ပွမသိုလလမ် မင်မွဲကူဇ္ဇိ၊ ပွမတရိုပ်ကိုစိုတ် (ပွဲအာဇီဝ
ပစ္စယဓါ) ပွမသိုလလမ်မင်မွဲ ပွဲပါတိမောက္ခသီလ (စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ) ပန်သ်ဂွံ
သွက်ခမီ မျှိုကိုပညာကို နှိတမ်ကိုပ်ကွာ ပွဲဒေုတ် နှိဟိုတ်ဂွံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ရ။

၃၇၆။ ဩဝ်ပြာပ်ခစ မိတ်သဟာ်မခိုဟ်ဆဲး မျှိုကိုဂယျိုင်လမျှီမသအးဇူး ဟံလျှဟ်
အိုတ်ညိ၊ ဒးချိုက်ပင်ကောံအာမိသပဋိသန္တာရ ဓမ္မပဋိသန္တာရ ဓါပြကာရ၊ ဒးချိုဟ်
ကောက်ဆိုက်ဗွက် ပွဲဒေုတ်သီလရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မသွးကျင်တဲ ပိသ်ဂွံ မိပ်မြဟ်
အိုတ်တျိုဟ်တျိုင်ကိုဒ်တဲ ဂွံသွကွေလအိတ်ဒဒိန်ရ။

၈။ ပဉ္စသတဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၇၇။ ယွံခမီတအ် တံပက်မျှိုစေပ်ဂမျိုင်တအ်ကို ညံင်ရဲမပရဟ်သွးကွေ့ချောင်ပက်
မအေဲတြေမျိုင်ကို တုပ်ညံင်သ်ကိုရ မူးတအ်ညးဂမျိုင် ဩဝ်သွးကွေ့ ရာဂဒေါသ
အိုတ်ညိ။

၉။ သန္တကာယတ္ထေရဝတ္ထု

၃၇၈။ ခမီ မျှိုကိုကာယမလလမ်၊ ပါင်မလလမ်၊ စိုတ်မလလမ် မတန်ကြန်ဗွဲမဒးရး
မဂပ်ဝ် အေအ်တပတိတ် တသိုန်လောကီတဲကို ‘ခမီ မစိုဟ်လလမ်ရ’ ရဲဂွံ ကော်ခစရ။

၁၀။ နင်္ဂလကုလတ္ထေရဝတ္ထု

၃၇၉။ ယွံခမီ အလိုဇကုကို စိုစွတ်ဆပ်မျှဟ်ဒွေံဗတောန် ဇကုဇကုညိ၊ အလို
ဇကုကို စင်ခြင်ဗ္ဗာရဏာ ဇကုဇကုညိ၊ အလိုဇကုကို မင်မွဲလပ် ဇကုဇကုတဲ တုအဲ
မျှိုကိုသတိကို ဂွံပဒတ် ဗွဲတသိုန်ရ။

၃၈၀။ ဇကုဇကုဟောင် နှိစွဲစွေ်ဇကုရ၊ ညးမွဲသအာင်ကို သ်လိဂွံနှိစွဲစွေ် ဇကု
မာန်ညိကိုရော? ဇကုဇကုဟောင် နှိအရာဒတန် သကအ်ဗွဇကုရ၊ ဟိုတ်ကိုရ ညးမိုက်
ချေိုက် ညံင်ရဲမမင်မွဲ ချေိုက်ကူခိုဟ်ကို ဩဝ်မင်မွဲလပ် ဇကုဇကုညိ။

၁၁။ ဝဏ္ဏလိတ္ထေရဝတ္ထု

၃၈၁။ လျှိုင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲသာသနာတီလမျှိုပိုင်ကျ်တြဲတဲ ခမီမျှိုပွမမိပ်မြဟ်
မဇ္ဈိတ်ကို ကလိဂွံတသိုန်နိဗ္ဗာန် မစိုဟ်လလမ် မနှိအရာသင်္ခါရဂမျိုင် လလမ်မာန်ရ။

၁၂။ သုမနသာမဏေရဝတ္ထု

၃၈၂။ ဩခမိမ္မံ ဝိနိအဝယ်ဍောတ်ကိုလေဝ် ပတိတ်တြိဟတ်လ္လိပရာ ပွဲသာသနာ ကျာ် ဗွဲစွတ်ရ၊ ခမိဂ် ညံင်ရဲသွိုင်ဂိတု မတိတ်ဗူးနုဂ္ဂမ်မတ်ဗြဲကို ကိုလောကဏာန် ယးတူးရာင်ဆဲရ။

ဘိက္ခုဝဂ် မရနက်ကိုဓါစော်သုန် တဲရ။

၂၆။ ဗြာဟ္မဏဝဂ် ၁။ ပသာဒဗဟုလဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၈၃။ ယံညးသပ္ပုရိသ် သြဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ ဇောဝ်မတွံဂးတဏှာညိ၊ သွလ္လိ ပရာတဲ သြဝ်ပါကွေံ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ညိ၊ တိကေတ် အရာသင်္ခါရဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတ်တဲ သြဝ်တိကေတ် နိဗ္ဗာန် မဟဂပ်ဝ်ပြုပြေင်စီရေင်ညိ၊ သြဝ်ကိုဒ်တုအရုန်ညိ။

၂။ သမ္မဟုလဘိက္ခုဝတ္ထု

၃၈၄။ ညးသပ္ပုရိသ်ဂ် ဩပွဲကာလမ္မဲ အာစိုပ်သြင်မ္မဲလပါ ပွဲခရ်သမထဝိပဿနာ ဂမ္တိုင် ဓါပြကာရ၊ ပွဲကာလဂ် ကုညးသပ္ပုရိသ် မတိကေတ်ခရ်ညံင် ပမ္ပိကိုကာမရာဂ သံယောဇိန်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတ် အာစိုပ် ပွမပ္ပိတ်အိုတ်ရ။

၃။ မာရဝတ္ထု

၃၈၅။ ဩကုပ္ပုဂိုလ်မ္မဲ သြင်လပါဏာန် (မတွံဂး အဇ္ဈတ္တိကာယတနတြ မပ္ပံကို စက္ခုကို)၊ သြင်လပါဏာန် (မတွံဂး ဗဟိရာယတနတြ မပ္ပံကိုရူပါရီကို) သြင်လပါဏာန် သြင်လပါဏာန်မတွံဂး အဇ္ဈတ္တိကဗဟိရာယတနဓါပြကာ ဟံမ္မဲရ၊ စာ်စူးအာနူကတ် ကတာန်တဲ ပုဂိုလ်ဟံစိုန်သကိုကောံကိလေသဂ် ‘ဗြာဟ္မဏ’ ရဲဝံ အဲကျာ် တွံလဝ်ရ။

၄။ အညတရဗြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၈၆။ ပုဂိုလ်မ္မုအလေံ မှာ်သေ့ဝ်လက်သဏ်မပတမ်ကိုအနိစ္စ၊ မ္မုကိုလက်ကျိက် ကိလေသ မစာ်စူးအာ၊ မ္မုအလေံ မပဒတ်ညးမ္မဲဝမ်၊ မ္မုကိုကိစ္စခမိ စိုပ်ဒတဲတဲ မစာ် စူးအာ နူခရ်အာသဝတဲ မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်မပြဂ် ‘ဗြာဟ္မဏ’ ရဲဝံ အဲကျာ် တွံလဝ်ရ။

၅။ အာနန္ဒတ္ထေရဝတ္ထု

၃၈၇။ သွိုင်တဲဂ် ရာင်ဆဲသပ္ပိယံ ပွဲအခိုင်တဲဟောင်ရ၊ သွိုင်ဂိတုဂ် ရာင်ဆဲ သပ္ပိယံ ပွဲအခိုင်ဗွမ်ဟောင်ရ၊ သွိုင်ဂ် ကျိုင်ကျပ်လဝ် နကိုကယျိုင်ကယျပ်သွိုင်ဟောင်

ရာဇ်ဆာသပ္ပိယံရ၊ တုအရုဇ်နိ လုပ်စဇာန်ဟေင် ရာဇ်ဆာသပ္ပိယံရ၊ ဗွဲစွတ်တုန် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြဟေင် နကိုအာနုဘက္ကဒ္ဒိကြိဇ် ရာဇ်ဆာသပ္ပိယံ လုကဗတမ်တု အိုတ်သိုရ။

၆။ အညတရပြာဟွဏပဗ္ဗဇိတဝတ္ထု

၃၈၈။ ဟိုတ်နူသွကေံ ပွသရာမ်ပါပ်မူးတဲဂ်ရ ကော်ခစ ပြာဟွဏရ၊ ဟိုတ်နူ မ္မုကိုဒွေတ် မလေပ်ကိုလလမ်ကေံ ပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ရ ကော်ခစ သမဏရ၊ ဟိုတ်နူ မလေပ်ဗက်ဗွဲကေံလက်ကျိက် မတ္တကိုကိလေသကေတဲဂ်ရ ကော်ခစ ပဗ္ဗဇိတရ။

၇။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၃၈၉။ ဟုံထေက်ကိုစင်တက်ပျဲပျံ ညးသပ္ပုရိဟ်ရ၊ ဟုံထေက်ကိုထေပွတ် ကုညးမစင်တက်ပျဲပျံရ၊ ပွမစင်တက်ပျဲပျံ ကုပုဂ္ဂိုလ်မသွကေံပွသရာမ်ပါပ်မူးတဲဂ် ထေက်ကိုကျဟ်မွဲရ၊ ညးမကလေင်ထေပွတ်ကို ကုပုဂ္ဂိုလ်မစင်တက်ပျဲပျံကေု လတူနုဂ်ဟေင် ထေက်ကိုကျဟ်မွဲရ။

၃၉၀။ ပွမဆေဝဒင်ကေံဒေါသစိုတ် မကတိုဒ်ကျင် ဟိုတ်နူမသျှိုက်ဆာန်ဂမ္တိုင် ဟုံမာန်မူးဂ် သွက်ညးသပ္ပုရိသ်ဂမ္တိုင် ညိဓင်လေပ် ဟုံပြဲရ၊ ဩဩဝတ္ထုမ္မဲ စိုတ်နွံပိုက် မိက်ဝံပျဲပျံ ဆုတ်ကလေင်အာရ၊ နူဝတ္ထုဂ်ဂ် ဒဒိခိဇိဟ်လလမ်အာဟေင်ရ။

၈။ မဟာပဇာပတိဂေါတမီဝတ္ထု

၃၉၁။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ နကိုကာယကို ပါင်ကို စိုတ်ကို ဟုံကောန်ပွသရာမ်ပါပ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မသိုလလမ်မင်မ္မဲလပ် နကိုကာယ၊ ပါင်၊ စိုတ် ပိပြကာဂမ္တိုင်တဲဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျိာ် တုံလပ်ရ။

၉။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၃၉၂။ ဩနူဇေရင်အွာလိုမ္မဲ ဝံတီကျိဟ်ခွင်ကေတ် ဓရ်ကျိာ် မတွံလပ်ရ၊ ညံင်ရ ဗဗူးလှောင်ပူဇေတ် ဗွဲမရှေ်သေ့ရ်ဂ်ကို အွာဂ် ဒးလှောင်ပူဇ ဗွဲမရှေ်သေ့ရ်ဂ်ရ။

၁၀။ ဇဋိလပြာဟွဏဝတ္ထု

၃၉၃။ နပွမထကတ်သော်ဇောန်ဂမ္တိုင်ကို၊ နတောင်ဒတောင်ကို၊ နဇာတ်ကိုဂ် ဒ်ပြာဟွဏ ဟုံမာန်ရ၊ ညးမ္မုကိုသစ္စဉာဏ်ကို သိုက်ဓရ်လောကုတ္တိရ်ဂ်ဟေင် ဒ်ညး သအးဇူးရ၊ ပြာဟွဏလေပ် ဒ်ရ။

၁၁။ ကုဟကမြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၉၄။ ယုံရသိဟုံမွဲကိုပညာ နကိုသော်ဂှောန် မထကတ်လင်တအ်ဂ် မုနွံဖို ကုတုအဲဂ်ရော? နပွမလတက်လင် စွံာ်ပြန်ဂ် မုနွံဖို ကုတုအဲဂ်ရော? ပွဲအပွဲဇကု တုအဲဂ် သိုမုံကိုဂြိုပ်ကိလေသတဲ သအးဇုးလင် လပါ်မူးဟောင်ရ။

၁၂။ ကိသာဂေါတမိဝတ္ထု

၃၉၅။ ပုဂိုလ်မပကင်ရင်လင် သှာပံင်သကူ၊ ဇြဲဇြေဟ် လတောင်မံက်ခရံင် မုံအလေံ မလုပ်စဇျာန် ပွဲဂြိုပ်ညးမွဲခရံင် ‘ပြာဟ္မဏ’ ရံဝံ အဲကျိတ်တံလင်ရ။

၁၃။ ဇကမြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၉၆။ ညးမဒ်ဂကူဗဗူး မကတိုဒ် နူဗဗူးဗြတအ်ဂ် ‘ပြာဟ္မဏ’ ရံဝံ အဲကျိတ် တံလင်ရ။ ဗဗူးဂ် ယင်နွံကိုဂဗုတ်ကိလေသ မပတမ်ကိုကိလေသ မပ္တံကိုရာဂမူး ဝံယုဘောဝါဒီရ။ ပုဂိုလ် ဂဗုတ်ကိလေသလေင် ဟုံမွဲ, စောဲလာ်လေင် ဟုံမွဲဂ် ‘ပြာဟ္မဏ’ ရံဝံ အဲကျိတ်တံလင်ရ။

၁၄။ ဥဂ္ဂသေနသေဋ္ဌိပုတ္တဝတ္ထု

၃၉၇။ ပုဂိုလ်ကုတ်ထပိုတ်ကွဲ အဗန်အဒက် ‘သံယောဇိန်’ အိုတ်သိုတဲဂ် ဗွဲစွတ် ဟုံဖေက်လကိုတ် ကတ်ကတန်ရ။ ပုဂိုလ်မကလိလောန်ကွဲ ကိလေသဗာန်ခြပ်, ဟုံစိုန်သကိုကိုကိလေသဂ် ‘ပြာဟ္မဏ’ ရံဝံ အဲကျိတ်တံလင်ရ။

၁၅။ ဒွေမြာဟ္မဏဝတ္ထု

၃၉၈။ ပုဂိုလ်မတိကေတ်ခရ်သစ္စပန် မကုတ်ထပိုတ်ကွဲ ဇုက်မတွံဂး ‘ဒေါသ’ ကို, ဇုက်မတွံဂး ‘တဏှာ’ ကို, ဇုက်မတွံဂး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတြဇ္ဈာန်မိ မဒ်မွဲဟာန်ကောံကိလေသ မသတိက်သတင်ဂ်ကိုတဲ ခွါကယျာကွဲ ဒုင်တြင် သျှောင်တြင်မတွံဂး အဝိဇ္ဇာတဲဂ် ‘ပြာဟ္မဏ’ ရံဝံ အဲကျိတ်တံလင်ရ။

၁၆။ အက္ခောသကဘာရဒ္ဒါဝေတ္ထု

၃၉၉။ ဩပုဂိုလ်မွဲ ဟုံမွဲကိုထေပုတ် အေင်ဒင်လတူညးမထွေဟ်လက်ကို ညးမ ပျဲပျာ်ကို ညးမစင်တက်ကွေင်ဒက်ကိုရ။ ပုဂိုလ်မုံကိုကောန်ပွာန် ဗိုလ်လဗး မတွံဂး ဇြဟတ်ပွမအေင်ဒင်ဂ် ‘ပြာဟ္မဏ’ ရံဝံ အဲကျိတ်တံလင်ရ။

၁၇။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၀။ ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံထေပုတ် မှုံကိုဒွေတ်တုတင် ချိုက်ပေင်ကိုသီလ ဟုံမွဲကိုတဏှာ မဗျာပ်တြး မှုံကိုဣန္ဒြိ မဝေတ်လင်တဲ မှုံကိုကာယ မဒ်လအိတ်ဘဝဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျက်တံလင်ရ။

၁၈။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာတ္ထေရိဝတ္ထု

၄၀၁။ ပွဲလတူတူးသုဒက္ကိဂ် ညံင်ရထုဟ်ဍုင် ဟုံတန်ကို၊ ပွဲတုင်ဗျတ်ဂ် ညံင်ရ မရဲသုတ် ဟုံတန်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံလံက်လေတ် ဟုံဗန်ခြပ် ပွဲကာမတအိတ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျက်တံလင်ရ။

၁၉။ အညတရပြာဟွဏဝတ္ထု

၄၀၂။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ပွဲဘဝဝံဟေင် တီကေတ် နိဗ္ဗာန်မဒ်အရာ ဒဒိခိဇကုအိုတ်ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်မှုံကိုလျိုင်ခန္ဓ မဂပ်ပ်ဖျေကွေဲတဲ ဟုံစိုန်သကိုကောံကိလေသဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျက်တံလင်ရ။

၂၀။ ခေမာဘိက္ခုနီဝတ္ထု

၄၀၃။ ပုဂ္ဂိုလ် မှုံကိုပညာ မဖြိုဟ်နက်၊ မသကေတ်သကာ၊ မဆိုက်ဗွက် ပွဲဂွံင်ဍုင် ဟုံဍုင်၊ မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်မပြဲတဲ ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျက်တံလင်ရ။

၂၁။ ပဗ္ဗာရဝါသီတိသတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၄။ ပုဂ္ဂိုလ် ဟုံနုရ်ကောံခရ်ဂမ္တိုင်ကို ကောံခမိဂမ္တိုင်ကို ကောံညးဂမ္တိုင်မိ မှုံကို ဒွေတ် မဒ်ဟိုတ် မစာ်စူးအာနူတဏှာတဲ မှုံပွိုက်မအောန်ဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျက် တံလင်ရ။

၂၂။ အညတရဘိက္ခုဝတ္ထု

၄၀၅။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်(ပုထုဇန်သေက္ခ)ဂမ္တိုင် မလေပ်ဖေက်လကိုတ်ကို၊ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်(တုအရှုန်)ဂမ္တိုင် မတန်တဲဗိုန်ဇုအ် ဟုံဖေက်လကိုတ်ကို၊ ဖျေကွေဲလေံဒဏ် လွဟ်လနက်တဲ အလိုဇကုလေပ် ဟုံဂစိုတ်ရ၊ ညးတုဟ်သအာင်လေပ် ဟုံဖအောင် ကိုဂစိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဝံ ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျက်တံလင်ရ။

၂၃။ သာမဏေရာနံဝတ္ထု

၄၀၆။ ပူဂိုလ် ပွဲညးဂမ္တိုင်မဒက်ဝဲၣ် ဟံဒက်ဝဲ, ပွဲညးဂမ္တိုင် မုံကိုလွဟ်လက်နက်
ဂမ္တိုင်ၣ် ဖျေလပ်လွဟ်လက်နက်, ပွဲညးဂမ္တိုင် မစောဲလာ် ဟံမွဲကိုစောဲလာ်ၣ် ‘ဗြာဟ္မဏ’
ရဲဝံ အဲကျါ်တံလပ်ရ။

၂၄။ မဟာပန္နကတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၇။ ညံင်ရဲမရဲသုတ်ၣ် ဒတုမ်တသောင်ဇော်အာ နူတျိုင်ဗျုတ်ကို ပူဂိုလ်ပါစူး
မဒတုမ်ဇော်တု မုံကို ‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာ်, ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ်, ‘မာန’ ပွမသျှင်
ပတိုန်လပ် ‘မက္ခ’ ပွမဇိုတ်ပိုဟ်ပလိုကွေံ ဂုဏ်ညးသအာင်ၣ် ‘ဗြာဟ္မဏ’ ရဲဝံ အဲကျါ်
တံလပ်ရ။

၂၅။ ပိလိန္ဒဝစ္ဆတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၈။ ဩပူဂိုလ်မွဲ ဟိုသွးဂလာန်မဉ္ဇာ်စုတ် ဟံသကာတ်မြဟ် ကလိတ်ကလောတ်
မုံကိုအရထအဓိပ္ပါယ် မမံက်ဂတပ်ပြာကဋ်ရ၊ ညးလိမ္မလေပ် ဟံကိုဒိုမြိဗာန်ခြပ်
နကိုပွတ်ဒေါသရ၊ ပူဂိုလ်ဝံ ‘ဗြာဟ္မဏ’ ရဲဝံ အဲကျါ်တံလပ်ရ။

၂၆။ အညတရတ္ထေရဝတ္ထု

၄၀၉။ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်ဟံလေပ်ဂိုင်ကေတ် ဂြပ်တုညးဟံကို ဂိုင်ကိုဒ် ဂွံကိုဒ်,
ဇောတ်ကိုဒ် ဇော်ကိုဒ်, ခိုဟ်ကိုဒ် ပရေအ်ကိုဒ်ၣ် ‘ဗြာဟ္မဏ’ ရဲဝံ အဲကျါ်တံလပ်ရ။

၂၇။ သာရိပုတ္တတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၀။ ဩပူဂိုလ်မွဲ ပွဲလောကဝံကို ပွဲပရလိုက်ကို ဟံမွဲကို တဏှာ မမက်ဂွက်
အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ် မစာ်စူးအာနူတဏှာ မက်ဂွက်တု ဟံစိုန်သကိုကောံကိလေသၣ်
‘ဗြာဟ္မဏ’ ရဲဝံ အဲကျါ်တံလပ်ရ။

၂၈။ မဟာမောဂ္ဂလာနတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၁။ ဩပူဂိုလ်မွဲ ဟံမွဲကိုတဏှာ မဗာန်ခြပ်အိုတ်ရ၊ တီကေတ် ဓရ်ဉာ်တု ပွမ
ချပ်တ် သာ်တေံ သာ်ဏအ် ဟံမွဲရ၊ ပူဂိုလ်မအာစိုပ် အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်ၣ် ‘ဗြာဟ္မဏ’
ရဲဝံ အဲကျါ်တံလပ်ရ။

၂၉။ ရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၂။ ပွဲလောကဝံ ဩပူဂိုလ်မဲ့ ကလိလောန်အာ ကုသိုလ်ကမ်၊ အကုသိုလ်ကမ်
ဓါပြကာကို တဏှာ မလေပ်ဗာန်ခြပ်ကိုရ၊ ပူဂိုလ်ဟုံမွဲကိုစံင်တူ၊ ဟုံမွဲကိုလက်ကျိုက်
ကိလေသ၊ မသအးဇူးဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျော်တွံလပ်ရ။

၃၀။ စန္ဒာဘတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၃။ ညံင်ရဲသွိုင်ဂိတု မစာ်စူးအာနူလက်ကျိုက် မပ္ပံကိုမတ်ဗြဲကို ပူဂိုလ်ဟုံမွဲကို
ကိလေသတဲ မသအးဇူး၊ မဖြိုင်ကောင်မွဲတောင်၊ စာ်စူးအာနူကိုခန်တဲ မှုံကိုတဏှာ
မထွေန်စပ် ပွဲဘဝဂ်မှိုင် မအိုတ်အာတဲဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျော်တွံလပ်ရ။

၃၁။ သီဝလိတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၄။ ဩပူဂိုလ်မဲ့ ကလိလောန်ကွေံ ဘဲမတွံဂးရာဂကို၊ တရဲကန္တာဝါတ်ဂါတ်
မတွံဂး ကိလေသကို၊ မှာသွိဒ်မတတ်ကွေံဝါတ်ဂါတ် မတွံဂးသံသာကို၊ ဒမ္မမတွံဂး
မောဟကိုတဲ၊ စိင်ကွေံအာဩဃပန်တဲ အာစိပ်ဩင်လပါ်တေံမတွံဂး နိဗ္ဗာန်ရ၊
စံင်ပွေင်ကွေံ ကိလေသရ၊ စာ်စူးအာနူတဏှာတဲ ဟုံမွဲကိုပွမချပ်သွေဟ်ပှာ သာ်တေံ
သာ်ဏာအ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမစောဲလာ်တဲ ဖိုဟ်လလမ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ အဲကျော်
တွံလပ်ရ။

၃၂။ သုန္ဒရသမုဒ္ဒတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၅။ ပွဲလောကဝံ ဩပူဂိုလ်မဲ့ ပါကွေံကာမဂုဏ်ဂ်မှိုင်တဲ သိုဟုံပတူ သိုကိုန်
အိန်ထံင်ဂ် သွကွေံခမီရ၊ ပူဂိုလ်မှုံကိုကာမဂုဏ်မအိုတ် ဘဝမအိုတ်အာတဲဂ် ‘ပြာဟွဏ’
ရဲဝံ အဲကျော်တွံလပ်ရ။

၃၃။ ဇေယျတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၆။ ပွဲလောကဝံ ဩပူဂိုလ်မဲ့ ပါကွေံတဏှာတဲ သိုဟုံပတူ သိုကိုန်အိန်ထံင်ဂ်
သွကွေံခမီရ၊ ပူဂိုလ် မှုံကိုတဏှာမအိုတ် ဘဝမအိုတ်အာတဲဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ
အဲကျော်တွံလပ်ရ။

၃၄။ ဇောတိကတ္ထေရဝတ္ထု

၄၁၇။ ပွဲလောကဝံ ဩပူဂိုလ်မဲ့ ပါကွေံတဏှာတဲ သိုဟုံပတူ သိုကိုန်အိန်ထံင်ဂ်
သွကွေံခမီရ၊ ပူဂိုလ် မှုံကိုတဏှာမအိုတ် ဘဝမအိုတ်အာတဲဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဲဝံ
အဲကျော်တွံလပ်ရ။

၃၅။ နဋပုတ္တကထေရဝတ္ထု

၄၁၈။ ဩပူဂိုလ်မဲ့ ပါသွားကော့ဒတဲဖို့ မန့်ပွဲမိုဟ်တဲ ကလိလောန်အာဒတဲဖို့ မန့် ပွဲဒေဝတ်ရ၊ ပူဂိုလ် ဟံစိုန်သကိုကိုဒတဲဖို့အိုတ်သိုက် 'ဗြာဟ္မဏ' ရဝံ အဲကျက် တွံလဝ်ရ။

၃၆။ နဋပုတ္တကထေရဝတ္ထု

၄၁၉။ ပူဂိုလ်မပါကော့ ပွမလဟိင် (ပွဲကာမဂုဏ်)ကို၊ ပွမဟံလဟိင် ပွဲဌာန် (မသိုတ်ဩ)ကိုတဲ မစိုဟ်လလမ် ဟံမွဲကိုဥပမိ မဓလိုချိုက်ကော့ လောကအိုတ်သိုတ် မတန်တဲ ဗွဲမဂံင်သကာဂ် 'ဗြာဟ္မဏ' ရဝံ အဲကျက်တွံလဝ်ရ။

၃၇။ ဝဇီသထေရဝတ္ထု

၄၂၀။ ဩပူဂိုလ်မဲ့ တီကေတ်သတ်ဂမ္ဘိုင် စုတိကို၊ တန်ပဋိသန္ဓိကို ဗွဲအိုတ်သိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ် ဟံမွဲကိုပွမဗာန်ဩပ်၊ ဒွေတ်တဲ ဒွေတ်ညးသပျုရိသ် ဗွဲမဒးရးတဲ တီခရ်သစ္စပန်ဂ် 'ဗြာဟ္မဏ' ရဝံ အဲကျက်တွံလဝ်ရ။

၄၂၁။ ဩလအာ'ဂတိ'ပူဂိုလ်တုအရုန်မဲ့ မအာကတိုန်ဝံ ဒေဝတ် ဂန္ဓဝ် မိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ဟံတီကေတ်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ် မန့်တုအရုန် မှုကိုအာသဝအိုတ်အာတဲဂ် 'ဗြာဟ္မဏ' ရဝံ အဲကျက်တွံလဝ်ရ။

၃၈။ ဓမ္မဒိန္နာထေရဝတ္ထု

၄၂၂။ ဩပူဂိုလ်မဲ့ ဟံမွဲကိုဂဗုတ် မပ္ပံကိုရာဂ ပွဲခန္ဓ မန့်အတိက်ကို ပွဲခန္ဓ မန့် အနာဂတ်ကို ပွဲခန္ဓ မန့်ပစ္စုပ္ပန်ကိုရ၊ ပူဂိုလ်ဟံမွဲကိုဂဗုတ် မပ္ပံကိုရာဂ ဟံမွဲကိုအစော့ အလာံဂ် 'ဗြာဟ္မဏ' ရဝံ အဲကျက်တွံလဝ်ရ။

၃၉။ အင်္ဂုလိမာလထေရဝတ္ထု

၄၂၃။ ပူဂိုလ် မတုပ်ကော့ဂှ်ဥဿာ မအာဂတပူတရ်၊ မှုကိုဝီရိယမပြ၊ မဂ္ဂဲသိုတ် ဂကောံဂုဏ် မပ္ပံကိုသီလက္ခန္ဓ၊ မအံင်ဇူးကေတ် မာရ်ပိသ်၊ မစာ်စူးအာနူတဏှာ၊ မှုကိုလက်ကျိုက် ကိလေသကြကြာတ်လဝ်တဲ မတီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဂ် 'ဗြာဟ္မဏ' ရဝံ အဲကျက်တွံလဝ်ရ။

၄၀။ ဒေဝဟိတပြာဟွဏဝတ္ထု

၄၂၄။ ဩပူဂိုလ်မဲ့ တီကေတ် လွှင်ခန္ဓ မကေင်ပဒတ် ပွဲဘဝကိုပ်ကွာရ၊
ညာတ်အာ ချင်သွပ် ချင်နရက်ရ၊ အာစိပ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာပဋိသန္ဓိ မအိုတ်ရ၊
တီကေတ် နညဏ် တွေင်တဲ နှိတ်ခမီ မအာစိပ်နိဗ္ဗာန်တဲရ၊ ပူဂိုလ် မဒွေတ်လင်ဒွေတ်
မဒ်ဟိုတ်ကိလေသဂမ္ဘိုင် အိုတ်သို မအိုတ်တဲဂ် ‘ပြာဟွဏ’ ရဝံ အဲကျော်တွံလင်ရ။

ပြာဟွဏဝဂ် မရနက်ကိုဓါဇော်တြ တဲရ။

ပါဠိဓမ္မပဒ ဘာသာမန် တဲ့ဆဋ္ဌ်ရ။

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပါဠိဥဒါန ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ မဟာဝဂ်

၁။ ဗောဓိဝဂ် ၁။ ပဌမဗောဓိသုတ်

၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ဆဂ္ဂံဒိုက်တဲ
ခြာဟံလအံ သွဒတ်တန်ဒိုင် ဇရေင်တုံဇြဲဗောဓိ ဇိုင်သြင်စီနေရဉ္စရာ ပွဲဂြိုပ်ဥရုဝေလရ၊ ပွဲအခါဒိုက်
တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ တင်ထွဲ သိုမဒင်စသိုင် တသိုခံဖလသမာပတ်သမာဓိတဲ လုက်ထပုံတဲ
မွဲဂဇာ်ခပ် ပဒတ်ဒိုင်ရ။ ပွဲအခါဒိုက် ကလိလောန်အာ ထပုံတဲတဲမွဲး တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ
ဒှိုက်ကတိုနူ(အရဟတ္တဖိုလ်) ဖလသမာပတ်သမာဓိတဲမွဲး လုက်ပဌမယာမ် ဗွမ်အိုတ်သို
သ့ပုင်စိုတ်ကို ခရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဗွဲအနုလုမ် ဗွဲမဒးရးရ။

ခရ်ဟိုတ်(မပ္ပကိုအဝိဇ္ဇာ)ဝံ ဒှိုတ်နိမ္မး ခရ်ဖို(မပ္ပကိုသင်္ခါရ)ဝံ ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူခရ်ဟိုတ်
(မပ္ပကိုအဝိဇ္ဇာ)ဝံ ဒှိုတ်နိဂ်ရ ခရ်ဖို(မပ္ပကိုသင်္ခါရ)ဝံ ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်ဖိုဂမ္တိုင်တအ်ဂ်တုန်—
ဟိုတ်နူ“အဝိဇ္ဇာ” ဟံတီဂ်ရ “သင်္ခါရ” ပွမပြုပြင်စီရေင်ဂမ္တိုင် ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ
“သင်္ခါရ” ပွမပြုပြင်စီရေင်ဂမ္တိုင်ဂ်ရ “ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ်” ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ“ပဋိသန္ဓိ
ဝိညာဏ်”ဒှိုက်ရ “နာမ်ရုပ်” ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ“နာမ်ရုပ်”ဂ်ရ “သဠာယတန” အာယတန
တြိပြကာ ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ“သဠာယတန” အာယတနတြိပြကာဂ်ရ “ဖဿ” ပွမလုက်စုက်
တုတ်ဒွံ ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ“ဖဿ” ပွမလုက်စုက်တုတ်ဒွံဂ်ရ “ဝေဒနာ” ပွမဒင်စသိုင်
ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ“ဝေဒနာ” ပွမဒင်စသိုင်ဂ်ရ “တဏှာ” ပွမထွေန်စပ် ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ
“တဏှာ” ပွမထွေန်စပ်ဂ်ရ “ဥပါဒါန်” ပွမစောလာံ ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ“ဥပါဒါန်” ပွမစောလာံ
ဂ်ရ “ဘဝ” ဒှိုဟိုတ်မကတိုဒှို ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ“ဘဝ” မဒှိုဟိုတ်မကတိုဒှိုဂ်ရ “ဇာတိ”
ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ဒှိုက်ကရ၊ ဟိုတ်နူ“ဇာတိ” ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဂ်ရ “ဇရာ” ပွမဗျူ “မရဏ”

ပွမချိုတ် “သောက” ပွမစံင်တူ “ပရိဒေဝ” ပွမလရိအိယာံ “ဒုက္ခ” ပွမဒိဒိခိကာယ “ဒေါမနဿ” ပွမဒိဒိခိစိုတ် “ဥပါယသ” ပွမသျှိုက်သောံ သနိသမုဟ် ကတိဒ်ကွင် အိုတ်ရ။ ရံသင်ဝံဟေင် ဒိဒိခိအိုတ်သိုဝံ ကတိဒ်ကွင်ရ (သင်ဝံ ပှပ်စိုတ်ရ)။

ပွဲအခိုင်ဂှ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ်သဘ်(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)ဝံတု ပွဲအခိုင်မတီဂှ်-

“ဩအခိုင်လိမ္မဲ ဓရ်ဗောဓိပက္ခိယဂမ္ဘိုင်(ပိစောံထပှ်) ကတိဒ်ပြာကဋ်ကွင် ကုပ္ပုလ် တုအရုန် မ္မံကုလ္လိပရာ မလေပ်ကတ်ကတာန်ကေွံ ကိလေသ မလေပ်စံင်ပေင်ကေွံ ပွသရာမ်ပါပ် မလေပ်သွကေွံ ပွသရာမ်ပါပ် ဗွဲမူးတု ဗွဲစုတ်အိုတ်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂှ် ဟိုတ်နူ မတီကေတ် ဓရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မွဲဟာန်ကေွံဟိုတ် ဗွဲတေင်ပကာရဂှ်ရ။ သေဟ်ပွာ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ကေွံဗွန်အိုတ်အာ ကုပ္ပုလ်တုအရုန် မလေပ်သွကေွံ ပွသရာမ်ပါပ် ဗွဲမူးတုဂှ်ရ” ရဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ ဒုတိယဗောဓိသုတ်

၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်ဝံရ- ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဆဝံဒ် ကျက်တု ဩဟံလအံ သွဒတ်တန်ဒိုင် ဇေရင်တုံဇြဗောဓိ ဇိုင်ဩင်စီနရဉ္စရာ ပွဲဂြိုပ်ဥရုဝေလရ။ ပွဲအခိုင်ဂှ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တင်ထွဲ သိုမဒင်စသိုင် တသိုခိဖလသမာပတ်သမာဓိတု လုက် ထပ်တု မွဲဂဇေခပ် ပဒတ်ဒိုင်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂှ် ကလိလောန်အာ ထပ်တုတုမူး တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဒှိုက်ကတိနူ(အရဟတ္တဖိုလ်) ဖလသမာပတ်သမာဓိတုမူး လုက်မဇ္ဈိမယာမ် ဗွမ်အိုတ်သို သွပှပ်စိုတ်ကု ဓရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဗွဲပဋိလုမ် ဗွဲမဒးရးရ။

ဓရ်ဟိုတ်(မပ္ပံကိုအဝိဇ္ဇာ)ဝံ ဟံဒ်မူး ဓရ်ဖို(မပ္ပံကိုသင်္ခါရ)ဝံ ဟံဒ်ရ။ ဓရ်ဟိုတ်(မပ္ပံကို အဝိဇ္ဇာ)ဝံ ဟိုတ်နူပှိုတ်ဂှ်ရ ဓရ်ဖို(မပ္ပံကိုသင်္ခါရ)ဝံ ပှိုတ်ရ။ ဗိုဓရ်ဟိုတ် ဓရ်ဖိုဂမ္ဘိုင် မပှိုတ်ဂှ်တုန် ဟိုတ်နူ “အဝိဇ္ဇာ” ပွမဟံတီ ပှိုတ်ဂှ်ရ “သင်္ခါရ” ပွမပြုပြေင်စီရေင်ဂမ္ဘိုင် ပှိုတ်အာအိုတ်ရ။ “သင်္ခါရ” ပွမပြုပြေင်စီရေင်ဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်နူပှိုတ်ဂှ်ရ “ပဋိသန္နိဝိညာဏ်” ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ “ပဋိသန္နိဝိညာဏ်”ပှိုတ်ဂှ်ရ “နာမ်ရုပ်”ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ “နာမ်ရုပ်”ပှိုတ်ဂှ်ရ “သဠာ ယတန” အာယတနတြဲ ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ “သဠာယတန” အာယတနတြဲ ပှိုတ်ဂှ်ရ “ဖဿ”ပွမလုက်စုက်တုတ်ဒွံ ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ “ဖဿ” ပွမလုက်စုက်တုတ်ဒွံ ပှိုတ်ဂှ်ရ “ဝေဒနာ” ပွမဒင်စသိုင် ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ “ဝေဒနာ” ပွမဒင်စသိုင် ပှိုတ်ဂှ်ရ “တဏှာ” ပွမထွေန်စပ် ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ “တဏှာ” ပွမထွေန်စပ် ပှိုတ်ဂှ်ရ “ဥပါဒါန်” ပွမစောဲလာံ ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ “ဥပါဒါန်” ပွမစောဲလာံ ပှိုတ်ဂှ်ရ “ဘဝ” ဒ်ဟိုတ်မကတိဒ် ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ “ဘဝ” ဒ်ဟိုတ်မကတိဒ် ပှိုတ်ဂှ်ရ “ဇာတိ” ပွမတန်ပဋိသန္နိ ပှိုတ်အာရ။ ဟိုတ်နူ

“ဇာတိ” ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပှိုတ်ဂ်ရ “ဇရာ” ပွမဗျူ “မရဏ” ပွမချိုတ် “သောက” ပွမ စံင်တူ “ပရိဒေဝ” ပွမလရိအိယာံ “ဒုက္ခ” ပွမဒိဒိခိကာယ “ဒေါမနဿ” ပွမဒိဒိခိစိုတ် “ဥပါယာသ” ပွမသှိုက်သောံ သဓိသမုဟ် ပှိုတ်အာအိုတ်ရ၊ ရံသ်ဝံဟေင် ဗွင်ဒိခိအိုတ်သိုဝံ ပှိုတ်အာရ (သ်ဝံ ပှိုတ်စိုတ်ရ)။

ပွဲအခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ တီကေတ်သတ်(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)ဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ဩအခိုင်လို့မ္မဲ (ခရ်ဗောဓိပက္ခိယဂမ္ဘိုင်ပိစောံထပှ်) ကတိဒိုဉ်ပြာကဋ်ကျာ် ကုပုဂိုလ် တုရှန် မုံကိုလို့ပရာ မလေပ်ကတ်ကတာန်ကွေံကိလေသ မလေပ်စံင်ပွေင်ကွေံ ပွသရာမ်ပါပ် မလေပ်သွကွေံ ပွသရာမ်ပါပ် ဗွဲမူးတဲ ဗွဲစုတ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် ဟိုတ်နူ မတီကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒိအရာခရ်ဟိုတ်ဂမ္ဘိုင် မပ္ပံကိုအဝိဇ္ဇာ မအိုတ်အာဂ်ရ သွေဟ်ပှာ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ကွေံဗွန်အိုတ်အာ ကုပုဂိုလ်တုအရှန် မသွကွေံပွသရာမ်ပါပ် ဗွဲမူး တဲရ” ရဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ တတိယဗောဓိသုတ်

၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဆဝံဒိ ကျာ်တဲ ဩဟံလအံ သွဒတ်တန်ဒိုင် ဇရေင်တုံဇြဗောဓိ ဖိုင်ဩင်စီရေရဉ္စရာ ပွဲဂြိုပ်ဥရဝေလရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ တင်ထွဲ သိုမဒင်စသိုင် တသိမ်ဖလသမာပတ်သမာဓိတဲ လုက်ထပှ်တဲ မွဲဂဇအိဝေ ပဒတ်ဒိုင်ရ။ ပွဲအခိုင်ဂ် ကလိလောန်အာ ထပှ်တဲတဲမူး တီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ ဒှိုက်ကတိနူ(အရဟတ္တဖိုလ်) ဖလသမာပတ်သမာဓိတဲမူး လုက်ပစ္ဆိမယာမ် ဗွမ် အိုတ်သို သွပှ်စိုတ်ကိုခရ်ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဗွဲအနုလုမ် ပဋိလုမ် ဗွဲမဒးရးရ။

ခရ်ဟိုတ်(မပ္ပံကိုအဝိဇ္ဇာ)ဝံ ဒိုတိုန်မူး ခရ်ဖို(မပ္ပံကိုသင်္ခါရ)ဝံ ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူခရ်ဟိုတ် (မပ္ပံကိုအဝိဇ္ဇာ)ဝံ ဒိုတိုန်ဂ်ရ ခရ်ဖို(မပ္ပံကိုသင်္ခါရ)ဝံ ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်ဖိုဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ်တုန်— ဟိုတ်နူ“အဝိဇ္ဇာ” ဟံတီဂ်ရ “သင်္ခါရ” ပွမပြုပြေင်စီရေင်ဂမ္ဘိုင် ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “သင်္ခါရ” ပွမပြုပြေင်စီရေင်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ “ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ်” ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ်” ဒိုဂ်ရ “နာမ်ရုပ်” ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “နာမ်ရုပ်”ဂ်ရ “သဠာယတန” အာယတနတြဲပြကာ ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “သဠာယတန” အာယတနတြဲပြကာဂ်ရ “ဖဿ” ပွမလုက်စုက်တုတ်ဒွံ ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “ဖဿ” ပွမလုက်စုက်တုတ်ဒွံဂ်ရ “ဝေဒနာ” ပွမဒင်စသိုင် ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “ဝေဒနာ” ပွမဒင်စသိုင်ဂ်ရ “တဏှာ” ပွမထွေန်စပ် ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “တဏှာ” ပွမထွေန်စပ်ဂ်ရ “ဥပါဒါန်” ပွမစောဲလံာံ ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “ဥပါဒါန်” ပွမစောဲလံာံဂ်ရ “ဘဝ” ဒိုဟိုတ်မကတိဒို ဒိုကျင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “ဘဝ” မဒ်ဟိုတ်မကတိဒိုဂ်ရ “ဇာတိ”

ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ နှိက္ခင်ရ၊ ဟိုတ်နူ “ဇာတိ” ပွမတန်ပဋိသန္ဓိနှိက္ခင်ရ “ဇရာ” ပွမဗျူ “မရဏ” ပွမချိုတ် “သောက” ပွမစံင်တူ “ပရိဒေဝ” ပွမလရိအိယာံ “ဒုက္ခ” ပွမဒိဒိဒိကာယ “ဒေါမနဿ” ပွမဒိဒိဒိစိတ် “ဥပါယသ” ပွမသျှိုက်သေ့ဝံ သဋိသမ္ပဟ် ကတိန်ကျင် အိုတ်ရ။

“အဝိဇ္ဇာ” ပွမဟုံတိဂ်ဟောင် ဟိုတ်နူပျိုတ် ဗွဲမသက္ကုသေ့ဟ် နကိုအရဟတ္တမဂ် ဂ်ရ “သင်္ခါရ” ပွမပြုပြင်စီရင်ဂမ္တိုင် ပျိုတ်အာအိုတ်ရ၊ “သင်္ခါရ” ပွမပြုပြင်စီရင်ဂမ္တိုင် ဟိုတ်နူပျိုတ်ဂ်ရ “ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ်” ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ်” ပျိုတ်ဂ်ရ “နာမ်ရုပ်” ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “နာမ်ရုပ်” ပျိုတ်ဂ်ရ “သဠာယတန” အာယတနတြ ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “သဠာယတန” အာယတနတြ ပျိုတ်ဂ်ရ “ဖဿ” ပွမလုက်စုက်တုတ်ဒွံ ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “ဖဿ” ပွမလုက်စုက်တုတ်ဒွံ ပျိုတ်ဂ်ရ “ဝေဒနာ” ပွမဒင်စသိုင် ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “ဝေဒနာ” ပွမဒင်စသိုင် ပျိုတ်ဂ်ရ “တဏှာ” ပွမထွေန်စပ် ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “တဏှာ” ပွမထွေန်စပ် ပျိုတ်ဂ်ရ “ဥပါဒါန်” ပွမစောဲလာံ ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “ဥပါဒါန်” ပွမစောဲလာံ ပျိုတ်ဂ်ရ “ဘဝ” နှိဟိုတ်မကတိန် ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “ဘဝ” နှိဟိုတ်မကတိန် ပျိုတ်ဂ်ရ “ဇာတိ” ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပျိုတ်အာရ၊ ဟိုတ်နူ “ဇာတိ” ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပျိုတ်ဂ်ရ “ဇရာ” ပွမဗျူ “မရဏ” ပွမချိုတ် “သောက” ပွမစံင်တူ “ပရိဒေဝ” ပွမလရိအိယာံ “ဒုက္ခ” ပွမဒိဒိဒိကာယ “ဒေါမနဿ” ပွမဒိဒိဒိစိတ် “ဥပါယသ” ပွမသျှိုက်သေ့ဝံ သဋိသမ္ပဟ် ပျိုတ်အာအိုတ်ရ၊ ရသော်ဝံဟောင် ဗွဲဒိဒိဒိအိုတ်သိုဝံ ပျိုတ်အာရ (သော်ဝံ ပျိုတ်ရ)။

ပွဲအခိုင်ဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြ တီကေတ်သဘ်(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)ဝံတု ပွဲအခိုင်မတီဂ်-

“ဩအခိုင်လီမ္မဲ (ခရ်ဗောဓိပက္ခိယဂမ္တိုင်ပိဇ္ဇော်ထဂ်) ကတိန်ပြာကဋ်ကျင် ကုပ္ပုလ် တုရှန် မ္မုကိုလ္လီပရာ မလေပ်ကတ်ကတာန်ကွေ့ကိလေသ မလေပ်စံင်ပွေင်ကွေ့ ပွသရာမ်ပါပ် မလေပ်သွကွေ့ ပွသရာမ်ပါပ် ဗွဲမတု ဗွဲစုတ်အိုတ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် သိုင်တု မလေပ်ကိုအကး ယးတုးဂ် ပလီပလာ်ကွေ့ တိုက်ဒမ္မုတု ညိုင်ရမတန်ဒိုင်ကို ပူဂိုလ် တုအရှန်ဂ် ပလီပလာ်ကွေ့ ဗိုလ်လဗးမ္မာန်မာရ်တု တန်ဒိုင်ရ” ရဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

တတိယသုတ်။

၄။ ဟုံဟုကံသုတ်

၄။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရသော်ဝံရ- ဒးကာလပွဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြ ဆဝံဒ် ကျက်တု ဩဟုံလအ် သုဒတ်တန်ဒိုင် ဇရေင်တုံဒြိအဖေါလ ဗိုင်ဩင်စီနေရဉ္ဇရာ ပျိုတ်ပဉ္ဇရဝေလရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြ တင်ထွဲ သိုမဒင်စသိုင် တသိုခိဖလသမာပတ်သမာဓိတု

လုက်ထပ်တဲ့ မွဲဂဇာဒိဝေ ပဒတ်ခွင်ရ။ ပွဲအခိုင်ကို ကလိလောန်အာ ထပ်တဲ့တဲ့မွဲး တီလမ္ပုံပိုင် ကျပ်တြဲ ဒွါက်ကတိနူ(အရဟတ္တဖိုလ်) ဖလသမာပတ်သမာဓိရ။

ပွဲအခိုင်ကို ဗဗူးမွဲ မှုံသတ်မလေပ်သွတ် မာန်မာန ဟီဟီ(ဟုံဟုံ) ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ ဆက်မိတ် ဟိုဂလားနိမိပ်မြဟ်ကောံ တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ ဒကုဒိုင် ပွဲမွဲဒွဲတဲ့ “ယွံခမိဂေါတမ ဗုတ်ဗွတ်လိုက် နိဗြဟ္မဏာဂ်ရော? ဓရ်ဂမ္တိုင် မလေပ်သွက် နိဗြဟ္မဏတအ်ဂ် ညးဍဲအိုတ်ဂ်ရော? ရဲဝံ ဂရင်ပတီတိုန် ကုတီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲရ။

ပွဲအခိုင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ တီကေတ် အရထအဓိပ္ပါယ် ပြဒ္ဒညာဂ်တဲ့ ပွဲအခိုင် မတီဂ်—

“ဩညးမွဲ သွကောံပွသရာမ်ပါပ် မူးတဲ့ရ၊ မှုံသတ်ဍဲ ဟုံမွဲကိုမာန်မာန ဟီဟီ (ဟုံဟုံ)ရ၊ ဟုံမွဲကိုဍုင်လွက်ကိလေသရ၊ မှုံကိုစိုတ်မဇ္ဈေပုတ်ဘာဝနာရ၊ အာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်လအိတ် ပွမတီရ၊ ဒွေတ်တ် ဒွေတ်မပြဲတဲ့ရ၊ ပုဂိုလ်ဂ်ဟေင် ဗြဟ္မဏ မူးရ၊ ဗြဟ္မဏာဂ် နကိုသတ်(မဍုတ်စုတ်) သွးတ်ဂလားနိမိပ်ပြရ၊ ဩပုဂိုလ်မွဲ ပွဲလောကဝံ မတ္တကိုပွမထွေန်စပ် ပွဲအာရီမမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟုံမွဲကိုဇ္ဈေမောပ်ရ၊ ပုဂိုလ်ဂ်ဟေင် ဗွဲသတ် မဍုတ်စုတ် အဲဂ် ဗြဟ္မဏရ ရဲဝံ ထေက်ကိုဟိုသွး မာန်ရ” ရဲဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ဗြဟ္မဏသုတ်

၅။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ သွဒတ် တန်ခွင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇရေင်ချင်သာရဂ်ရ၊ ပွဲအခိုင် မဟာထေရ်သာရိပိုတ် မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန် မဟာထေရ်မဟာကဿပ မဟာထေရ်မဟာ ကစ္စာယ် မဟာထေရ်မဟာကောဉ္ဇိက မဟာထေရ်မဟာကပ္ပိန မဟာထေရ်စုန္ဒ မဟာထေရ် အနုရုဒ္ဓ မဟာထေရ်ရေဝတကို မဟာထေရ်အာနန္ဒတအ် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ အိုတ်ရ။

တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲ ညာတ်ကေတ် မဟာထေရ်ဂမ္တိုင် မကျင်ခိုင်နူဇေမုဲတဲ့ “ယွံခမိတအ် ညးမဒ်ဗြဟ္မဏဂမ္တိုင် က္တုကျင်တ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ညးမဒ်ဗြဟ္မဏဂမ္တိုင် က္တုကျင်တ်အိုတ်ရ” ရဲသတ်ဝံ ကော်လှိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ရ၊ ကော်လှိုင်တိုန်သတ်ဝံမွဲး ခမိ ဟုံပြာကင်မွဲကေု မှုံကိုဇာတ်ဗြဟ္မဏာဂ် “ယွံကျပ်မ္ပုံပိုင် နဗုတ်ဗွတ်လိုက် နိဗြဟ္မဏာဂ်ရော? ဓရ်ဂမ္တိုင် မလေပ်သွက် နိဗြဟ္မဏတအ်ဂ် ညးဍဲအိုတ်ဂ်ရော? ရဲသတ်ဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဲရ။

ပွဲအခါခါ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တီကေတ် အရထအဓိပ္ပါယ် ပြဒ္ဒညာဂ်တဲ ပွဲအခါ
မတီဂ်—

“ဩပူဂိုလ်ဂမ္တိုင် သိုက်မသွကွေံ ပွသရာမ်ပါပ်ဂမ္တိုင်မူးတဲ မှုက်သတိ ပွဲအခါ
အိုတ်သိုက်ဒ်တဲ ဂေတ်ဂေင်အာကျာ် ပဒတ်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂမ္တိုင် သံယောဇိန်မအိုတ်
မတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်တဲတအ်ဂ်ဟေင် ပွဲလောကဝံ ဝံယုဗြဟ္မဏ ဗွဲစုတ်အိုတ်ရ”
ရဲဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ မဟာကဿပသုတ်

၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသင်ဝံရ— ဒးကာလမ္ပဲအခါ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ်
တန်ဒိုင် ပွဲဘာဝေဠုဝန် မဒ်ဒုဒဲမဗ္ဗစူ ကုပြိပ်လမ္မက်ဂမ္တိုင် ဇေရင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ ပွဲအခါခါ
မဟာထေရ်ကဿပ သိုက်ယဲဉ်ချိုက်ရာန်သကိုတ် အာစိုပ်ဒ်ဒိမ်ဂိယဲဗွဲမလောန်ဂ်ဒ်တဲ သွဒတ်
တန်ဒိုင် ပွဲဂိုဟ်ထိုဝိပ္ပလိရ၊ ပွဲအခါခါကြဲနုဂ် မဟာထေရ်ကဿပ ဒွိုက်ကတိနူမဂိယဲရ၊ “အဲဝံ
ဂေင်စပ်ဏ္ဍပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်မူး ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိုတ်ကတိနု ကုမဟာထေရ်
ကဿပ မဒွိုက်ကတိနူမဂိယဲရ။

ပွဲအခါခါ ဗြဲအဆေပ်သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန်ကွံ ပတိတ်ဗြဟ္မာတ်လ္လီပရာဒိုင် သွက်ဝံလံင်
ပိဏ္ဍပါတ် ကုမဟာထေရ်ကဿပအိုတ်ရ၊ အခါခါ မဟာထေရ်ကဿပ ပါကွေံ ဗြဲအဆေပ်
သွပ်ဂမ္တိုင်မသုန်ကွံတဲ ပွဲအခါခါနူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ်သုာတဲ ဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ
လုပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ် ဂွံင်တရ်အရပ် ညးဒိမ်ဂတ် ဂွံင်တရ်အရပ် ကမ္မင်
လအာတ် ဂွံင်တရ်အရပ် သုာတုတ်တုတ်ရ၊ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ ညာတ်ကေတ် မဟာထေရ်
ကဿပ မဂေတ်ဂေင်မံင်ပိဏ္ဍပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ် ဂွံင်တရ်အရပ် ညးဒိမ်ဂတ် ဂွံင်တရ်
အရပ် ကမ္မင်လအာတ် ဂွံင်တရ်အရပ် သုာတုတ်တုတ်ရ။

ပွဲအခါခါ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တီကေတ် အရထအဓိပ္ပါယ် ပြဒ္ဒညာဂ်တဲ ပွဲအခါ
မတီဂ်—

“ပူဂိုလ်တုအရှန် ဟံဒင်မြဲမြန် ကျောန်စိုတ်ညးတုဟ် ဟံသုပြာကဉ် (ဧကုသွက်ဝံ
ကလိဝံလာဘ်သကာ) မလေပ်ဝေတ်လပ်ကူဇ္ဇိ မတန်တဲပွဲကြက်မတွံး အရဟတ္တ
ဖိုလ် မှုက်ရဲအာသဝမအိုတ် မအေအံတကွေံ ဒုသ်ဒေါသတဲဂ် ဗြဟ္မဏ ရဲဝံ အဲကျာ်
ဟိုတွံရ” ရဲဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ အဇကလာပကသုတ်

၇။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လင် ရဲသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲသိုဗယိအဇကလာပက ဒွဲလကိုဟ်အဇကလာပက ဇရေင်ချင်ပါဝါရ၊ ပွဲအခိုင်ဂှ် ပွဲအခိုင်ဗွမ်ဒမ္မ မဉ္ဇုဇိုလောန်ဂှ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ သွဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲအမဲအာကာသရ၊ ဗြလေင်ဂူဒိုင် မွဲထွဟ်မွဲထွဟ်ရ။ အခိုင်ဂှ် လကိုဟ်အဇကလာပက မ္မုပိုင်မိက်ဂှ် တီလမ္မုပိုင် ကျိတြိ ဖေက်ဂှ်ချီတေဝ် သော်ဇကုဒရ်ဒ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိရ၊ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိတဲ ပွဲဌာန်ဟံသေ့ဂှ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ သွတ်ရမ္ပာင် ရဲဝံမွဲ “အက္ကုလ ပက္ကုလ” ပိလစုတ်တဲ “ယွံခမိ ညးဂှ်ဒ်လကိုဟ် မလေင်စဖျုန် တုအဲရ” ရဲဝံ သွရမ္ပာင် အက္ကုလ ပက္ကုလ (ရမ္ပာင် စမြေဗဟေက်လကိုဟ်)ရ။

ပွဲအခိုင်ဂှ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ တီကေတ် ပွဲလကိုဟ်ဂှ်တဲ ပွဲအခိုင်မတီဂှ်—

“ဩအခိုင်မွဲ ပုဂိုလ်တုအရန်ဂှ် အာစိုပ်ဩင်မွဲလွါ ပွဲဇရိဇကုဂမိုင် မပ္ပံကိုသီလ သမာဓိရ၊ ပွဲအခိုင်ဂှ် ရှပ်လကိုဟ်မဖေက်ဂှ် မဂပ်ဝံထွဲလင်ဝံဂှ် ရမ္ပာင်စမြေဗဟေက် အက္ကုလ ပက္ကုလကို ကလိလောန်အာမာန်ရ” ရဲဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ သင်္ဂါမဇိသုတ်

၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လင် ရဲသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇရေင်ချင်သာရဂှ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂှ် မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂှ် တွဟ်နဗိုလှောင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိတဲ ပြာပ်အာဇရေင်ချင်သာရဂှ်ရ၊ “မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂှ် ပြာပ်စိုပ်ကျင်ချင်သာရဂှ်ရ” ရဲဝံ သမ္ဘာတြေ မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂှ် မိင်ကေတ်တဲ ကော်ဝံ ကောန်ဇုတ်သွတ်ဂမိုင်တဲ ပြာပ်အာဘာဇေတဝန်ရ။

ပွဲအခိုင်ဂှ် မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂှ် ဂဇာပဒတ်တန်ဒိုင်တဲ ပွဲတမ်ဆုမွဲတုံရ၊ ပွဲအခိုင်ဂှ် သမ္ဘာတြေ သင်္ဂါမဇိဂှ် ပြာပ်အာဇရေင် မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိတဲ “ယွံခမိ ကောန်ဗွတ် အဲဒိုက်ဗြ မ္မုကိုကောန်ဇုတ် မချောတ်သွတ်ညိ” ရဲဝံ ဂရင်ပတီတိုန်ဂလာန် ကိုမဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိရ၊ ဂရင်ပတီသင်္ဂဝံမွဲ မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂှ် မံင်သိုတ်သိုတ်ရ။

မရနက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် သမ္ဘာတြေ သင်္ဂါမဇိဂှ် “ယွံခမိ ကောန်ဗွတ် အဲဒိုက်ဗြ မ္မုကိုကောန်ဇုတ်မချောတ်သွတ်ညိ” ဂရင်ပတီတိုန်ဂလာန် ကိုမဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိရ၊ မရနက် ကိုဓါဝါကိုလေဝ် မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂှ် မံင်သိုတ်သိုတ်ရ။

မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် သမ္ဘာတြေ သင်္ဂါမဇိဂ် “ယွံခမိ ကောန်ဗွတ် အဲဒိုက်ဗြ မှုံကိုကောန်ဇုန် မသျှောတ်သွတ်ညိ” ရဲဝံ ဂရင်ပတိတိုန်ဂလာန် ကိုမဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိရ၊ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂ် မံင်တသိုတ်သိုတ်ပုန်ရ။

ပွဲအခိုင်ဂ် သမ္ဘာတြေ သင်္ဂါမဇိဂ် ထောံလဝ်ကောန်ဇုန်ဂတမုက် မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိ ဂ်တဲ “ယွံခမိ ကောန်ဇုန်ဝံ ကောန်တုအဲရ မြဲမြန်ကောန်ဗွ ကောန်ဂ်ညိ” ရဲဝံ ဂရင်ပတိတိုန်တဲ ပါစူးတိတ်အာရ။

ပွဲအခိုင်ဂ် မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂ် ရံင်လေဝ်ဟံ့ရံင် ဟိုလေဝ်ဟံ့ဟိုဂလာန်ကိုကောန်ဇုန် ဂ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် သမ္ဘာတြေ မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိဂ် အာစိုပ်ဌာန်ဟံ့သျှောဲတဲ ကလေင်ဂတး ရံင်မွဲး ဟိုတ်နူမညာတ် မဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိ ရံင်လေဝ်ဟံ့ရံင် ဟိုလေဝ်ဟံ့ဟို ဂလာန်ကို ကောန်ဇုန်ဂ်ရ “ခမိဝံ ဟံ့မွဲပိုက်ကိုကောန်ဇုန်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိုန်ကျင် ကုသမ္ဘာတြေ ဂ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ကလေင်ဂေတ်ကျင် ကော်ဝံကောန်ဇုန်ဂ်တဲ စူးတိတ်အာရ၊ တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲ ညာတ်ကေတ် အကာဲအရာမပုန်ဂတး သမ္ဘာတြေမဟာထေရ်သင်္ဂါမဇိ နကိုမတ်“ဒိဗ္ဗစက္ခ” ဉာဏ် မတုပ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မလောန်နူကိုမတ်မိုဟ်ဂမိုင် မသအးဇုးဗွဲတောင်ရ။

ပွဲအခိုင်ဂ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ် အရထအဓိပ္ပါယ် ပြဒ္ဒညာတ်တဲ ပွဲအခိုင် မတီဂ်—

“သမ္ဘာတြေ မကျင်စိုပ်ဂ် ဟံ့သျှိုက်မှိုက်ရ၊ ကလေင်စလေဝ် ဟံ့စံင်တူရ၊ ခမိ သင်္ဂါမဇိ မတိတ်ဗူးနူကို ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ဂ် ဗြဟ္မဏ(တုအရုန်) ရဲဝံ အဲကျက် ဟိုတ်ဝံရ” ရဲဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ ဇဋိလသုတ်

၉။ အဲဒိုက် ဂွံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲ ပဒတ် တန်ဒိုင် လတူဒိုဂယာသီသ ဇေရင်ချင်ဂယာရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် ရသိဂမိုင်မဂိုင် ပွဲအခိုင်ဗွမ် ဥတုမုဟ်ကျာ မစိုဟ်ဂံက် ပွဲအခိုင်လတိုပ်မဇေ ခွီဗွမ်အကြာ(ဂိတုမာဃ်ကိုဖပ်ရဂိုန်)ဂ် “နကို ဇေတ်ဝံ သအးဇုးတရ” ရဲဝံ ပှပ်စိုတ်တဲ ပွဲသေဟ်ဂယာ ဗြိုပ်လေဝ် ဗြိုပ်အိုတ်ရ၊ မံက်လေဝ် မံက်အိုတ်ရ၊ ဗြိုပ်မံက် ဗြိုပ်မံက်လေဝ် သွအိုတ်ရ၊ ကွက်ဍုတ်တဲ စပ်လေဝ် စပ်စုတ်ဇေတ်အိုတ်ရ၊ ပုတ်လေဝ် ပူဇ်အိုတ်ရ။

တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲအခိုင်ဗတမ် ဥတုမုဟ်ကျာမစိုဟ်ဂံက် ပွဲအခိုင်လတိုပ်မဇေ ခွီဗွမ်အကြာ(ဂိတုမာဃ်ကိုဖပ်ရဂိုန်)ဂ် “နကိုဇေတ်ဝံ သအးဇုးရ” ရဲဝံ ပှပ်စိုတ်တဲ ရသိ

ဂမ္ဘိုင် ပွဲသွေဟ်ဍုင်ဂယာ ဗျိုင်လေဝ် ဗျိုင်၊ မံက်လေဝ် မံက်၊ ဗျိုင်မံက် ဗျိုင်မံက်လေဝ်သွ၊ ကွဲက်ဍုင်တုဲ စပ်လေဝ် စပ်စုတ်ဇေ၊ ပုတ်လေဝ် ပူဇံဒိုင်ဂွံ ဂွံညာတ်ကေတ်ရ။

ပွဲအခိုင်ဂွံ တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ တီကေတ် အရထအဓိပ္ပါယ် ပြဒ္ဒညာတ်တုဲ ပွဲအခိုင် မတီဂွံ—

“ဂကောံမ္မိဟ်မဂ္ဂိုင် ဟုမ်ဒိုင်ဍုင် ပွဲသွေဟ်ဂယာရ၊ ဟိုတ်နူဍုင် သအးဇုဒ်ဟုံမာန်ရ၊ ဩပုဂ္ဂိုလ်လိမ္မဲ ဓရ်သစ္စကို ဓရ်မဂ်ဗိုလ်ကို နွံရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂွံ သအးဇုရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂွံဟေင် ဗြဟ္မဏ(တုအရှန်) ရံပွံ သုးစရ” ရံပွံ ကြီဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဗာဟိယသုတ်

၁၀။ အဲဍုင်ဂွံ မိင်လဝ် ရဲသပ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ ပဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဍ္ဍိ ဇေရင်ဍုင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂွံ ဟိုတ်နူဍုင်လတက်လဝ် ကတိဂတေဂ်ရ ဗာဟိယမ္ပုဒါရုစီရိယာ် သိုမဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမရေၤသေၤရ် ပွမသွေသွေသွ ပွမအေသပ်အေသပ်မာ ကလိဂွံပစ္စယ်ပန်မတံး သုးပိဏ္ဍပါတ်၊ ဘာ၊ဂဉ္ဇဲ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂ်ယဲတုဲ ပဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲသွေဟ်သုပ္ပါရက ဖိုင်ဍုင်ဍာသိုဒ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂွံ ဗာဟိယမ္ပုဒါရုစီရိယာ် ပြာပ်အာဍ္ဍာန်မသိုတ်ဇေတုဲ ပဒတ်ညးမ္မဲဓဝ်ဂွံ “ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္ဘိုင်ကို ညးမအာစိုပ်အရဟတ္တမဂ်ဂမ္ဘိုင်ကို နွံတအိုတ်ရ၊ မှောင်ကိုညးဂမ္ဘိုင်ဂွံ အဲလေဝ် လုပ်လွိဟ်မ္မဲကိုရ” ရဲသပ်ဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိဒ်ကျင်ရ။

အခိုင်ဂွံ ဒေဝတ်မကေင်ဒ်ကဠောမသဗာဟိယ ပွဲဘဝကွာတေဂ် မ္မုပိုင်ကိုမင်မ္မဲဒ်တုဲ နကိစိုတ်ဇေတုဲ ဟိုတ်နူမတီကေတ်ကသပ်စိုတ် ဗာဟိယမဗိုက်လတက်လဝ် ဂတေဆုဂ်ရ၊ ပြာပ်အာဇေရင်ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လဝ်ဂတေဆုဂ်တုဲ “ယွံဗာဟိယ တုအဲဂွံ တုအရှန်လေဝ် ဟုံသေင်ရ၊ ညးမအာစိုပ်အရဟတ္တမဂ်လေဝ် ဟုံသေင်ရ၊ ဩနကိဒေတ်မ္မဲ တုအဲဂွံ ဒ်တုအရှန် မာန်ရ၊ အာစိုပ်အရဟတ္တမဂ်မာန်ရ၊ အယာံမာတ်ဒေတ်ဂ်လေဝ် ဟုံမ္မဲကုတုအဲရ” ရဲသပ်ဝံ သုးဂလာန်ကိုဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လဝ်ဂတေဆုဂ် ရဲသပ်ဝံရ။

ပွဲအခိုင်ဂွံ ဗာဟိယာ် “ပွဲလောက မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံဒေဝတ်ဝံ တုအရှန်ကို ညးဂမ္ဘိုင် မအာစိုပ်အရဟတ္တမဂ်ကို ပဒတ်တန်ဒိုင် ဌာန်လိအိုတ်ဂ်ရော?” “ယွံဗာဟိယ ပွဲဇေပိုင် ရးဥတ္တရဂမ္ဘိုင်ဝံ ဍုင်ဍုင်သာရဂ် နွံတရ၊ အခိုင်လုဟ် ပွဲဍုင်သာရဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်မ္မိဟ်ဒေဝတ် မတီကေတ်ဓရ်သစ္စပန် ပဒတ်တန်ဒိုင်ရ၊ ယွံဗာဟိယ တီလမ္ပု ပိုင်ကျိတြဲ တုအရှန်လေဝ် ဒ်ရ၊ ဓရ်တုဟ်နဝံဒ် တုအရှန်လေဝ် ဟိုတံတ်ရ” ရဲသပ်ဝံ သုးရ။

ပွဲအခါခါ ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လင်ဂတော်ဆုဂ် ဟိုတ်နူကောန်ဒေဝတ် မလေပ်ကို လကိုတ်ဂ်ရ ပွဲခဏာဂ်ဟေင် စူးတိတ်အာနူသေ့ဟ်သုပ္ပါရကရ၊ ဂွံင်တရ်အိုတ်သိုက် နပ္ပမတိက် မွဲဗွမ်ခပ် အာစိုပ်ချင်သာရဂ် ဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠီရ၊ ပွဲအခါခါ ခမိဂမ္ဘိုင်မဉ်စိုင် စကြမ်ခွင် ပွဲအမဲအာကာသအိုတ်ရ၊ ပွဲအခါခါ ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လင် ဂတော်ဆုဂ် ပြာပ်အာဇေရင်ခမိဂမ္ဘိုင်တဲ “ယွံတီလမုံပိုင်တအ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မထေက် ဒုင်ဒါန်ဗွဲတေင် မပြင်တီကေတ်ခရ်သစ္စပန်ဂ် အခါလုဟ် နွံဒိုင်ဒွဲလိဂ်ရော?” ရံဝံ ဂရင်ပတီ ခမိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ “ယွံဗာဟိယ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ တွဟ်နပုဏ္ဏပါတ် ပြာပ်လုပ်အာ ကွာန်ရ” ရံသဝံ (သွးအိုတ်ရ)။

ပွဲအခါခါ ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လင်ဂတော်ဆုဂ် တိတ်ကျင်နူဘာဇေတဝန် ပြဟ်ပြဟ်ပြေဟ်ပြေဟ်တဲ လုပ်အာချင်သာရဂ်မွဲး ဟိုတ်နူညာတ်ကေတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မဒ်တုအရှန် မဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲချင်သာရဂ် မှုံသဘ်မဖြင်သျှိုက် မရင်တုင်ကိုပ္ပမ ဖြင်သျှိုက် မှုံကိုဣန္ဒြိယညိုင်ဝတ် မှုံကိုစိုတ်မဗိုဟ်လလမ် မအာစိုပ်သမထမပြ မယေန်သ္မာင် မှုံကိုဣန္ဒြိယမိ မခိုင်ကျိုက်ဂ်ရ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ နကိုကွပ်ကျိပ် ခဇိုဇိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂမ္ဘိုင်တဲ “ယွံတီလမုံပိုင်မပြ ဩခရ်မွဲ ဒ်တွဟ်နဒတဲဖိုတသိုမ် လက်အခါ ဗွမ်,တဲ မဂိုင်သေ့တဲ သွက်အဲဒိုက်ရ၊ ယွံတီလမုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂ် ဩဝံတံကိုခရ် ကုအဲဒိုက်ညိကျက်၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွးတဂလာန် မခိုဟ်ဆဲဂ် ဩဝံတံကိုခရ် ကုအဲဒိုက် ညိကျက်” ရံဝံ ဂရင်ပတီတိုန်ဂလာန် ကိုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲရ၊ ဂရင်ပတီသဝံမွဲး တီလမုံပိုင် ကျက်တြဲ “ယွံဗာဟိယ အခါဟံသေင်ဏီရ၊ တွဟ်နပိဏ္ဏပါတ် လုပ်ဒိုင်ကွာန်ရ” ရံသဝံ သွးဂလာန်ကိုဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လင်ဂတော်ဆုဂ်ရ။

မရနက်ကိုဓါဝါကိုလေပ် ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လင်ဂတော်ဆုဂ် “ယွံတီလမုံပိုင် အန္တရာယ်လမျီု တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲကို အန္တရာယ်လမျီု အဲဒိုက်ကို ဖြိုင်ကိုတီကေတ်မာန်ရ၊ ဩခရ်လိမ္မဲ ဒ်တွဟ်နဒတဲဖိုတသိုမ် လက်အခါဗွမ်,တဲ မဂိုင်သေ့တဲ သွက်အဲဒိုက်ရ၊ ယွံတီလ မုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂ် ဩဝံတံကိုခရ် ကုအဲဒိုက်ညိကျက်၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွးတ ဂလာန် မခိုဟ်ဆဲဂ် ဩဝံတံကိုခရ် ကုအဲဒိုက်ညိကျက်” ရံဝံ ဂရင်ပတီတိုန်ဂလာန် ကုတီလ မုံပိုင်ကျက်တြဲရ၊ မရနက်ကိုဓါဝါကိုလေပ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ “ယွံဗာဟိယ အခါဟံသေင် ဏီရ၊ ဂေင်စံဒိုင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲကွာန်ရ” သဝံ သွးဂလာန်ကိုဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လင် ဂတော်ဆုဂ်ရ။

မရနက်ကိုပိဝါကိုလေပ် ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လင်ဂတော်ဆုဂ် “ယွံတီလမုံပိုင် အန္တရာယ်လမျီု တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲကို အန္တရာယ်လမျီု အဲဒိုက်ကို ဖြိုင်ကိုတီကေတ်မာန်ရ၊ ဩခရ်လိမ္မဲ ဒ်တွဟ်နဒတဲဖိုတသိုမ် လက်အခါဗွမ်,တဲ မဂိုင်သေ့တဲ သွက်အဲဒိုက်ရ၊ ယွံတီလ မုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂ် ဩဝံတံကိုခရ် ကုအဲဒိုက်ညိကျက်၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွးတ

ဂလာန် မနိဟိဆဲ၌ ဩဝံတံကိုဓရံ ကုအေဒိကညိကျာ်” ရဝံ ဂရင်ပတိတိန်ဂလာန် ကုတိလ မှုံပိုင်ကျာ်တြဲရ။

ယံဗာဟိယ နိသင်္ဂုမ္ပံး တုအဲ၌ ထေက်ကိုဒးဒေတသင်္ဂဝံရ။ “ပွဲအရာမညာတ်၌ ဆအယံမာတ် ဓိတ်ညာတ်ရ၊ ပွဲအရာမမိင်၌ ဆအယံမာတ် ဓိတ်မိင်ရ၊ ပွဲအရာမလက်စုက်၌ ဆအယံမာတ် ဓိတ်လက်စုက်ရ၊ ပွဲအရာမတိ၌ ဆအယံမာတ် ဓိတ်တိရ” ရသင်္ဂဝံ တုအဲ ထေက်ကိုဒးဒေတရ။ ယံဗာဟိယ ဩအခိုင်လိမ္မံ တုအဲ၌ ပွဲအရာမညာတ်၌ ဆအယံမာတ် ဓိတ်ညာတ်ရ၊ ပွဲအရာမမိင်၌ ဆအယံမာတ် ဓိတ်မိင်ရ၊ ပွဲအရာမလက်စုက်၌ ဆအယံမာတ် ဓိတ်လက်စုက်ရ၊ ပွဲအရာမတိ၌ ဆအယံမာတ် ဓိတ်တိရ— ယဝ်ဒ်မ္ပံး ယံဗာဟိယ အခိုင်၌ တုအဲ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကျောံ မတ္တကိုရာဂ၌ ယံဗာဟိယ ဩအခိုင်လိမ္မံ တုအဲ၌ ဟံဒ်မ္မဲဟာန်ကျောံ မတ္တကိုရာဂရ၊ ယံဗာဟိယ အခိုင်၌ တုအဲ (ဟံသျှိုက်မျိုက် ဟံမာဒုသံ ဟံဝိဝိင်) ပွဲမတ္တကို ရူပါရီရ၊ ယံဗာဟိယ ဩအခိုင်လိမ္မံ (ဟံသျှိုက်မျိုက် ဟံမာဒုသံ ဟံဝိဝိင်) ပွဲမတ္တကိုရူပါရီရ၊ ယံဗာဟိယ အခိုင်၌ တုအဲ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ကို ပွဲဘဝပရလိုက်ကို ပွဲဘဝသိုဝ်ပြကာကို ဟံဒးဒ်ရ၊ ဣဝံဟေင် နိလအိတ်ဒေဒိခရံ သင်္ဂဝံ (ဟိုတွဲရ)။

အခိုင်၌ တိလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ နမဟိုတွဲဝေ၌မ္မုန် ကုဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လဝ် ဂတေဆုတု ပွဲဇာတိဟေင် ဓိတ်တတိယ၌ ဟံစေလံတု တိတ်ဗျးအာနူ ဓရ်အာသဝဂမ္မိုင်ရ။

အခိုင်၌ တိလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ နမဟိုဒွေံဗတောန် ပွဲခွန်မဟာထေရ်ဗာဟိယ မဗိုက် လတက်လဝ် ဂတေဆုတု ဣတိတ်အာရ၊ အခိုင်၌ တိလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဣတိတ်အာတု ခြာဟံလအံ ဂွဲမ္မောံမျိုက်ကောန် ဇိဒိဏာ မဟာထေရ်ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လဝ်ဂတေဆုတု ဗတုမ်ဗျေုနူဇိဝိတိန္ဒြေရ(ကိုချိုတ်အာရ)။

အခိုင်၌ တိလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ပွဲချင်သာရ၌တု ကြနူဂေင် ပိဏ္ဍပါတ်တု၌ ဣဒ္ဓးတိတ်ကျ၌ နူဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တုမ္ပံး မွဲဟာန်ကျောံခမိဂမ္မိုင် တိတ်ကျ၌ နူချင်သာရ၌တု ညာတ်ကေတ်ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လဝ်ဂတေဆု မချိုတ်မံင်တု “ယံခမိတအံ ဂိုင်ယိုက်ကေတ်အိုတ်ညိ၊ ခန္တုဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လဝ်ဂတေဆု၌ ပတိန် လတူဇံင်တု ရင်တု၌ပတိတ်တု ဩဝံစံင်ကျေအိုတ်ညိ၊ ဩဝံဒက်ကျောန်စေတီ ဗာဟိယ၌ အိုတ်ညိ၊ ယံခမိတအံ သဟဓရ်မ္ပံးတအံညးဂမ္မိုင် ချိုတ်အာရ” ရသင်္ဂဝံ သုးရ။

“ယံတိလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ ခိဟ်သန်ရ” ရသင်္ဂဝံ ခမိဂမ္မိုင် ဒုင်ဝန်ဂလာန် တိလမှုံပိုင် ကျာ်တြဲတု ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လဝ်ဂတေဆု၌ ပတိန်လတူဇံင်ခါတ် ရင်တု၌ပတိတ် ဏာတု စံင်ကျေတု ဒက်ပတန်စေတီဗာဟိယတု ပြာပ်အာဇေရင် တိလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ လောဝ်တိလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲတုမ္ပံး ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲမ္မဲဒုဒ်အိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္မိုင် မဂဇာန်မံင်မ္မဲဒုဒ်တအံ၌ “ယံတိလမှုံပိုင် ဗာဟိယ မဗိုက်လတက်လဝ် ဂတေဆု၌ စံင်ကျေတုရ၊ စေတီဗာဟိယ

ဂုံလေဝ် ဒက်ပတန်လဝ်တဲရ၊ လအာဂတိဗာဟိယဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ဘဝပရလိုက် တူရူကို အာစိုပ်ဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ရဝံ ဂရင်ပတိဂလာန် ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ရ၊

အခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ တိကေတ် သဘ်အရထသင်္ဂတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ဩနိဗ္ဗာန်မဲ့ အာပေါဓာတ်ကို ပထဝီဓာတ်ကို တေဇောဓာတ်ကို ဝါယောဓာတ်ကို တန်တဟုံမာန်ရ၊ ပွဲနိဗ္ဗာန်ဂ် သိုင်ဂမ္ဘိုင် ဟုံတူးအိုတ်ရ၊ တဲလေဝ် ဟုံတူးရ၊ ဂိတုလေဝ် ဟုံတူးရ၊ ဒမ္မုလေဝ် ဟုံမဲ့ရ၊ ဩအခိုင်လိုမဲ့ ဟိုတ်နူမတီကေတ် ခရ်သစ္စပန်ဂ်ရ ပူဂိုလ်တုအရုန်ဂ် မဝံယုမုနီဂ် တိကေတ်နိဗ္ဗာန် အလိုဇကုရ၊ ပွဲအခိုင် ကြနူမတီကေတ် နိဗ္ဗာန်ဂ် တိတ်ဗူးနူရပ်ကို နာမ်ကို တသိုခ်ဒခိုင်ကိုရ” ရသင်္ဂဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနိဝံရ။

(တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဥဒါနိဝံလေဝ် ဟိုတ်လဝ်ရ၊ ရသင်္ဂဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ဗောဓိဝဂ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရ။

၂။ မုစလိန္ဒဝဂ် ၁။ မုစလိန္ဒသုတ်

၁၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမဲ့အခိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဆဝံ နိကျက် ခြာဟုံလအ် သွဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲသွပ်တုမ်ဆုပတုက် ဖိုင်သြင်စီနေရဉ္စရာ ပွဲဂြိုပ်ဥရုဝေလရ၊ အခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ တင်ထွဲတဲ သိုမဒင်စသိုင် ဖလသမာပတ်ဂ် လက်ထပ်တဲ မွဲဂဇာတ်ဝင် ပဒတ်ဒိုင်ရ။

ပွဲအခိုင်ဂ် ဗြဇ္ဇေဟုံသေင်ကိုအခိုင် မတသေင်တ လက်ထပ်တဲ သိုကျာမဂံက် ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ် ဟုံပိုတ်ဂူမံင်ရ၊ အခိုင်ဂ် သိုင်နာ်မုစလိန္ဒဝံ တိတ်ကျင်နူလွီမာန်ဇကုတဲ “လှဟ် ဂမ္ဘ တုတ်ဒွံ ဂမိတ် ရဲ ပှာ ဂမ္ဘ ကျာ ဖြုံဂီ အယ်ဂမ္ဘိုင် လွကိုဒ်ကုတီလမုံပိုင် ကျက်တြဲညိ” ရသင်္ဂဝံ သွပှပ်စိုတ်တဲ နကိုကဝးဂမ္ဘိုင် ပူကွေံခန္ဓကာယ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ထပ်ကူတဲ ပွဲလတူကျိပ်ဂ် ကိုလဝ်ကိုဇော့မွဲမဇော့တဲ တန်ဒိုင်ရ။

အခိုင်ဂ် နမကလိလောန်ကွေံထပ်တဲတဲ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဒွိုက်ကတိုနူ ဖလ သမာပတ်သမာဓိ(အရဟတ္တဖိုလ်)ရ။ အခိုင်ဂ် သိုင်နာ်မုစလိန္ဒဝံ တိတ် မတ်ဗြဲဂမ္ဘိုင်ကွေံခွင်အာ ပွဲအာကာသတဲ သျှကွေံကဝးဂမ္ဘိုင် နူဇကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ ပါသူးကွေံလွေဟ်ဇကုတဲ နိမိတ်ဗဒ်လွေဟ်မင်ဗွဲတဲမွဲး ပင်တဲလှောင်တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ တန်ဒိုင်ဂတမုက် တီလမုံ ပိုင်ကျက်တြဲရ။

အခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်အရာဂ်တဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ပူဂိုလ်တို့အရှန် မှုံ့ကိုပွမတရိပ်စိုတ် မတွံဂးမဂ်ပန် မတိပြာကဋ် ညှာတ်ကေတ် ခရိဂ်မှိုင်အိုတ်သိုက် နိဗ္ဗာန်မတွံဂးဝိဝေကကံ နှိတသိုခါရ၊ ပွဲလောကဝံ ပွမဟံထေပွတ်ကို ပွမမင်မွဲ ညံင်ဟဝံပျဲပျာ် ဂကောံသတ်ဂမ္တိုင်ကို နှိတသိုခါရ။

ပွဲလောကဝံ ဒဒ်မစာ်စူးအာနူ “ရာဂ” ပွမထွေန်စပ် မဂပ်ပဟိုဂး ရဲဝံမွဲး မတိတ် ပူးနူကို ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ကို နှိတသိုခါရ၊ “ပွမဝေတ်လပ် မာန်မာနမတွံဂး အဲဂ် ဗွဲစွတ် နှိတသိုခါရ” ရဲသတ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ ရာဇသုတ်

၁၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမွဲပိုင်ကျက်တြ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ချင်သာရရ်ရ၊ အခိုင်ကို ဂလာန်မဒ်အကြာဝံ ကတိန်ကျင် ကုခမိဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် အခိုင်ကာလပစ္စာဘတ် စူးတိတ်နူကွာန် မဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ မဂဇေကောံခရီခိုင် ပွဲဇြပ်သဘင်ခရ်ရ၊ “ယွဲကောန်တုတအ် သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ မဒ်တုညးမဂဇေကို သိုင်ပသေနဒီကောသလကို ပ္ဍောင်ကိုသိုင်ဂမ္တိုင်ခါဝံ သိုင်လီမွဲ မှုံ့ကို ကြက်ဂြပ်တိုပ်ဒေပ်လပ် ပွဲတိ ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုအရပ်စပ်သင်စေဲ အပွဲမွဲး ဂြိုင်လောန် ဂ်ရော? မှုံ့ကိုဘဏ္ဍာ ဟင်စာတ် ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုတျီရးချင် ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုယာန် မပ္ပံစင်ချေံ ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုဗိုလ်လဗး ကောန်ပွာန် ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုဣဒ္ဓိ မဇေလောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုအာနုဘ် မဇေလောန်ဂ်ရော?” ရဲဝံ ကတိန်ကျင်ရ။

ဂလာန်မဒ်အကြာ ခမိဂမ္တိုင်ဝံ ကွာဟံစိုပ်ဒတဲဏီဂ် တီလမွဲပိုင်ကျက်တြ ဒိုက်ကတိန် မပဒတ်(ညးမွဲခပ်) ပွဲအခိုင်သပ်တဲတဲ ပြာပ်လုပ်ဇြပ်သဘင်ခရ်တဲ ဂဇေခိုင် ပွဲသွာမလးပညပ် လပ်ရ၊ တီလမွဲပိုင်ကျက်တြ မဂဇေခိုင်ကို “ယွဲခမိတအ် အခိုင်လွဟ် မုရ်နကိုဂလာန်လီမွဲ ကောံခရီ ဂဇေဟိုခိုင်အိုတ်ဂ်ရော? ဂလာန်မဒ်အကြာ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် မကောံခရီ ဟံစိုပ် ဒတဲဏီဂ် ညးခေံဂ်ရော?” ရဲဝံ သွးတိုန်ဂလာန်ကိုခမိဂမ္တိုင်ရ။

ယွဲတီလမွဲပိုင် ကုပိုဒိုက်တအ် ဂေင်စပ်ဏ္ဍပါတ်တဲ ဂေတ်ကလေင်နူကွာန်မွဲး အယော မဂဇေကောံခရီခိုင် ပွဲဇြပ်သဘင်ခရ်ကို “ယွဲကောန်တုတအ် သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ မဒ်တုညးမဂဇေ ကို သိုင်ပသေနဒီကောသလကို ပ္ဍောင်ကိုသိုင်ဂမ္တိုင်ခါဝံ သိုင်လီမွဲ မှုံ့ကိုကြက်ဂြပ် တိုပ်ဒေပ်လပ် ပွဲတိဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုအရပ်စပ်သင်စေဲ အပွဲမွဲး ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုဘဏ္ဍာ ဟင်စာတ် ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုတျီရးချင် ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုယာန် မပ္ပံစင်ချေံ ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုဗိုလ်လဗး ကောန်ပွာန် ဂြိုင်လောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုဣဒ္ဓိ မဇေလောန်ဂ်ရော? မှုံ့ကိုအာနုဘ် မဇေလောန်ဂ်ရော?” ရဲဝံ ဂလာန်မဒ်အကြာဝံ ကတိန်

ကျင်ရ၊ ယုံတိလမ္ပုံပိုင် ဂလာန်မဒ်အကြာ ဝိဇ္ဇိက်တအ် ကွာဟုံစိုပ်ဒတဲဏီဂ် တိလမ္ပုံပိုင် ကျ်တြဲ ကွဲစိုပ်ကျင်ရ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ယုံခမိတအ် နကိုခရ်သဒ္ဓါ မလျှင်ပတေ် စူးတိတ်ကျင် နူအဝေါင်ဘဝခရ် မှုကို ဃရာဝါသသိုက်နိုတ်တဲ ကုကောန်ဂကူဂမ္တိုင် လုပ်ကျင်စိုပ်အဝေါင်ဘဝခမိ ဟုံမွဲကိုဃရာဝါသ သိုက်နိုတ် သိုက်မဒ်ညးသွခမိဂ် ပွမဟိုဂလာန်သာ်ဝံ ဟုံထေက်ကြိုက်အိုတ်ရ၊ ယုံခမိတအ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် ကျင်စိုပ်ကောံခရ်မံင်တအ်ဂ် ပွမဟိုဂလာန်ခရ်ကို ပွမမံင်သိုတ်သိုတ်မပြဲကို ကိစ္စဓါသာ်ဝံဟေင် ထေက်ကိုသွတ်ရ သာ်ဝံ သွးတ်ရ။

ကြနုဂ် တိလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲ တိကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပဲ့အခိုင်မတီဂ်—

“ပွဲလောကဝံ တသိုခ်ကာမကို တသိုခ်မဒ်ပွဲဒေဝတ်ကို တသိုခ်ဂမ္တိုင်ဝံ တသိုခ် (ဖလသမာပတ်) မဒ်အရာတဏှာမအိုတ် ပါ်ကရေက်ကေ် စုံတြဲကရေက်တဲ အယံ မာတ်တသိုခ် ဖလသမာပတ် မွဲကရေက်ကိုလေဝ် ဗက်ဟုံဂတာပ်ရ” ရ်သာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ ဒဏ္ဍသုတ်

၁၃။ အဲဗျိက် ဝံမိင်လဝ် ရ်သာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တိလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ကောန်ဌာ်သုတ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ပဲ့အကြာချင်သာရဏ်ကို ဘာဇေတဝန် ဇုင်တက်ပျဲပျာ်ဒိုင် ဖြဲ နကိုလေံအိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် အခိုင်နူဂယးပြဟ် တိလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲ ရင်လတက်သုတ်တဲ ဂိုင်ရပ် ကေတ်ဗပေင် တုဟ်နဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် လုပ်အာချင်သာရဏ်ရ၊ တိလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲ ညာတ်အာ ကောန်ဌာ်သုတ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် အကြာချင်သာရဏ်ကို ဘာဇေတဝန် ဇုင်တက်ပျဲပျာ်ဒိုင်ဖြဲ နကို လေံရ။

အခိုင်ဂ် တိလမ္ပုံပိုင်ကျ်တြဲ တိကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပဲ့အခိုင်မတီဂ်—

“ဩညးမွဲ ဂွာ်သိုတ်တသိုခ်ဇေတဝန်တဲ နမတ္တကိုလေံဗျဟ်ဂ် ဇုင်တက်ပျဲပျာ်သတ် ဂမ္တိုင် မှုပိုက်ကိုတသိုခ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ပွဲဘဝပရလိုက် ကလိဝံတသိုခ်ဟုံမာန်ရ၊ ဩညးမွဲ ဂွာ်သိုတ်တသိုခ်ဇေတဝန်တဲ နမတ္တကိုလေံဗျဟ်ဂ် ဟုံဇုင်တက်ပျဲပျာ်သတ်ဂမ္တိုင် မှုပိုက်ကိုတသိုခ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ်ဟေင် ပွဲဘဝပရလိုက် ကလိဝံတသိုခ်မာန်ရ” ရ်သာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

တတိယသုတ်။

၄။ သက္ကာရသုတ်

၁၄။ အဲဒါက ဂုံမိင်လပ် ရဲသင်္ဂရံ— ဒးကာလမ္ပဲအခိုင် တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်က တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲ ဂုံဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမရှေ့သော်ရ် ပွမသွအဲပရဲ ပွမသေ့သွ ပွမပူဇ ပွမ ဇေသင်အောင်မာဂ်ဒ်တဲ ကလိဂုံပစ္စယ်ပန် သုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဉ္စဲ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂိယဲဂမ္တိုင်ရ၊ ခမိသင်လေပ် ဂုံဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမရှေ့သော်ရ် ပွမသွအဲပရဲ ပွမသေ့သွ ပွမပူဇ ပွမဇေသင်အောင်မာဂ်ဒ်တဲ ကလိဂုံပစ္စယ်ပန် သုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဉ္စဲ မဒ်အထံက် အပင် ညးမဂိယဲဂမ္တိုင်ရ၊ တီပြဘာဇ် မဒ်မူးသာသနာတအ်ကံ ဟုံဂုံဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမရှေ့သော် ရ် ပွမသွအဲပရဲ ပွမသေ့သွ ပွမပူဇ ပွမဇေသင်အောင်မာဂ်ဒ်တဲ ဟုံကလိဂုံပစ္စယ်ပန် သုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဉ္စဲ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂိယဲဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ပွဲအခိုင်က တီပြဘာဇ် မဒ်မူးသာသနာတအ်ကံ ကုတီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲကို ကုခမိသင်ကို ဂုံဒင်သွပူဇမံင်သင်္ဂဟ် ဟိုတ်နူအေင်ဒင်ဟုံမာန်ဂ်ရ၊ ညာတ်တခမိဂမ္တိုင် ပွဲကွာန်ကို ပွဲဂြိုပ်ကိုမူး နကိုဂလာန်မယုတ်မာ သကာတ်မြဟ်ကံ တွေဟ်လက်တအိုတ်ရ၊ လဗပ်ပကို ဟိုတ်အိုတ်ရ၊ ခုဟ်ခွဲဆံက်ဆဲတ်အိုတ်ရ၊ ရာန်သကိုတ်တအိုတ်ရ၊ အခိုင်က ခမိဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲတဲ လော့ပ်တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲတဲ ဂဇေဒိုင် ပွဲဌာန်မ္မဲဒဲတဲမူး “ယုံတီလမ္ပဲပိုင် အခိုင်လှဟ်ဂုံ တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲကံ ဂုံဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမရှေ့သော်ရ် ပွမသွအဲပရဲ ပွမသေ့သွ ပွမသွပူဇ ပွမသွဇေသင်အောင်မာတဲ ကလိဂုံပစ္စယ်ပန် သုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဉ္စဲ မဒ် အထံက်အပင် ညးမဂိယဲဂမ္တိုင်ရ၊ ခမိသင်လေပ် ဂုံဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမသွရှေ့သော်ရ် ပွမသွ အဲပရဲ ပွမသွသေ့သွ ပွမသွပူဇ ပွမသွဇေသင်အောင်မာတဲ ကလိဂုံပစ္စယ်ပန် သုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဉ္စဲ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂိယဲဂမ္တိုင်ရ၊ တီပြဘာဇ်မဂ္တိုင် မဒ်မူးသာသနာ တအ်ကံ ဟုံဂုံဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမသွရှေ့သော်ရ် ပွမသွအဲပရဲ ပွမသွသေ့သွ ပွမသွပူဇ ပွမ သွဇေသင် အောင်မာတဲ ဟုံကလိဂုံပစ္စယ်ပန် သုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဉ္စဲ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂိယဲ ဂမ္တိုင်ရ၊ ယုံတီလမ္ပဲပိုင် တီပြဘာဇ် မဒ်မူးသာသနာဂမ္တိုင်ကံ ကုတီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲကို ကုခမိ သင်ကို ဂုံဒင်သွမံင်ရှေ့သော်ရ်သင်္ဂဟ် ဟိုတ်နူအေင်ဒင် ဟုံမာန်ဂ်ရ ညာတ်တခမိတအ် ပွဲကွာန်ကို ပွဲဂြိုပ်ကိုမူး နကိုဂလာန်မယုတ်မာ သကာတ်မြဟ်ဟောင် တွေဟ်လက်တအိုတ်ရ၊ လဗပ်ပကို ဟိုတ်အိုတ်ရ၊ ခုဟ်ခွဲဆံက်ဆဲတ်အိုတ်ရ၊ ရာန်သကိုတ်တအိုတ်ရ” ရဲဂုံ ဂရင် ပတိတ် တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲအိုတ်ရ။

အခိုင်က တီလမ္ပဲပိုင်ကျိတြဲ တီကေတ် ဒဲတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတိတ်—

“ပွဲကိုကွာန်ကို ပွဲကိုဂြိုပ်ကို ဆိုဂဗလုက်စုက်ကိုတသိုခ်ဒေဒ်မူး တသိုခ်ဒေဒ်ဝံ ဟိုတ်နူဇေကို ဟိုတ်နူညးတုဟ်သအာင်ကို ဒ်တရ သင်္ဂ လွဲအစောဲအလာ်ညိ၊ ပွမဆိုဂဗလုက်စုက်ဂမ္တိုင်ကံ သွဟိုတ်ကိုခန္ဓမသုန်တဲ လုက်စုက်တရ၊ ညးဟုံမ္မဲကို

ခန္ဓမသုန်ဂ် မုရ်ဟိုတ်နူဟိုတ်လိုမဲ့ ပွမဆိုဂဗလုက်စုက်ဂမ္ဘိုင် ဝံဆိုဂဗလုက်စုက်မာန် အိုတ်ဂ်ရော?” သာ်ဝံ ကြိုဂအောက်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ဥပါသကသုတ်

၁၅။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပဲ့ဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠီ ဇေရင်ချင်သာရဏ်ရ။ အခိုင်ဂ် ဥပးမွဲမဒ်ကောန်ကွာန်ကွာန်နီလဂ် စိုပ်ကျင်ချင်သာရဏ် နကိုကိစ္စမွဲမွဲရ။ ကြံန့ဂ် ဥပးဂ် ကမ္မောန် ကိစ္စမထေက်ကိုသွ ပဲ့ချင်သာရဏ် သွပတဲကွဲတဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲတဲ လှောင်တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲတဲမွဲး ဂဇာန်ခိုင် ပဲ့ဌာန်မွဲဒဲရ။ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွးတိုန်ဂလာန် ကုဥပး မဂဇာန်ခိုင် မွဲဒဲဂ် ရံဝံမွဲး “ယံဥပး အလန်ပွမကျင်တဲ ဇေရင်အဲကျိဝံ လုက်အခိုင် လအ်လကာဖာ တုအဲသွရသွံ။”

ယံတီလမ္မံပိုင် အဲဒိုက်ဂ် မိက်ဝံကျင်ဗိုလှောင်တဲ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ လအ်လမံင် ရကျိ။ စိုန်ဂ်ကိုလေဝ် အဲဒိုက်ဂ် ဒးပတိတ်ဗြဟတ်လွီပရာဒိုင် ကိစ္စဇော်သုတ် သာ်တေံ သာ်ဏာအ်ရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ အဲဒိုက် ဝံပြာပ်ကျင် ဗိုလှောင်တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ဟံသုဟ်အစောရ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပဲ့အခိုင်မတီဂ်—

“ညးမသွကွေံ မဂ်ကိစ္စတြဲသာ်တဲ မ္မံကိုလမိင်လညာတ်ဂိုင် ဟံမွဲကိုပွမပြုပြင် စီရင် မမိက်ကိုမွဲမွဲ နှိတသိုမ် ဗွဲစွတ်ရ။ သြပ်မှ်သေ့ဝ် ညးမအာစိုပ် ပွမချောင်စိုတ် ဟိုတ်နူမ္မံကိုဂဗမ်ညိ။ ညးမွဲဂ် ထွေန်စပ်စောဲလံ လတူညးမွဲဂ်ဒဲတဲ ဒးချောင်စိုတ်ရ” ရံသာဝံ ကြိုဂအောက်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ ဂမ္ဘိနီသုတ်

၁၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပဲ့ဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠီ ဇေရင်ချင်သာရဏ်ရ။ အခိုင်ဂ် ပြဘာဇိဗြသုတ် မဒ်သမ္ဘာပြဘာဇိမွဲဂ် မ္မံကိုဂပ်ဝံတဲ ကြပ်ညောန်ကို သွးဂွမ်ဂပ်ရ။ အခိုင်ဂ် ပြဘာဇိဗြ “ယံဗဗူး တုအဲ အာညိ။ သွက်အဲ ဝံသွးဂွမ်ဂပ်ဂ် သြပ်ရင်တုင်နင် ကွေံညိ” ရံဝံ ဟိုသွးကိုပြဘာဇိတြဲဂ်ရ။

ဟိုသွေးတံ သာဓိဋ္ဌိမ္မံ ပြဘာဏ်တြိဂုံ “ယံသမ္ဘာ နူလိုအဲဝံရင်တုင်နင် ကွေင်ဂံရော? ရဲဝံ ဟိုကိုပြဘာဏ်တြိဂုံရ၊ မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် ပြဘာဏ်တြိဂုံ “ယံဗဗ္ဗေ တုအဲအာညိ၊ သွက်အဲဝံသွေးဂံဝံ ဩဝံရင်တုင်နင် ကွေင်ညိ” ဟိုကိုပြဘာဏ်တြိဂုံရ၊ မရနုက်ကိုဓါဝါ ကိုလေဝ် “ယံသမ္ဘာ နူလိုအဲဝံရင်တုင်နင် ကွေင်ဂံရော?” ရဲဝံ ဟိုကိုပြဘာဏ်တြိဂုံရ၊ မရနုက် ကိုပိဝါကိုလေဝ် ပြဘာဏ်တြိဂုံ “ယံဗဗ္ဗေ တုအဲအာညိ၊ သွက်အဲဝံသွေးဂံဝံ ဩဝံရင်တုင်နင် ကွေင်ညိ” ရဲဝံ ဟိုကိုပြဘာဏ်တြိဂုံရ။

အခိင်ဂံ ပွဲတိုက်ဘဏ္ဍာတိုက်ဟင် သွိုင်ပသေဓနဒီကောသလဂံ ကုခမီကို ကုဗဗ္ဗေကို တုဟ်နဝံသုင် ကိုဒိုင်ဒါနံ ကွေင်ကိုကွေင်သွဟ် အတိုင်ပွက်စိုတ်ရ၊ တုဟ်နရင်တုင်ကောတ်ဏာဂံ ဟံ့ကိုရ။

“အခိင်ဂံ ပွဲတိုက်ဘဏ္ဍာတိုက်ဟင် သွိုင်ပသေဓနဒီကောသလဂံ ကုခမီကို ကုဗဗ္ဗေကို တုဟ်နဝံသုင် ကိုဒိုင်ဒါနံ ကွေင်ကိုကွေင်သွဟ် အတိုင်ပွက်စိုတ်ရ၊ တုဟ်နရင်တုင်ကောတ်ဏာဂံ ဟံ့ကိုရ၊ အဲဂံ အာတ်တိုက်ဟင် တိုက်ဂြပ် သွိုင်ပသေဓနဒီကောသလတု သုင်နင်ကွေင် အတိုင်ပွက်စိုတ်တု ကလေင်စံကျင်သို အေအိပတိတ်ကွေင်ဂံတု ဝံ့ကိုတ်ပြဘာဏ်တြိဂုံ သွက်ဝံသွေး ဂံဝံသွေး ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ ကသပ်ကတိဒ်ကျင် ကုပြဘာဏ်တြိဂုံရ။

ကြနုဂံ ပြဘာဏ်တြိဂုံ အာတ်တိုက်ဟင်တိုက်ဂြပ် သွိုင်ပသေဓနဒီကောသလတု သုင်နင်ကွေင် အတိုင်ပွက်စိုတ်ဧကုတု ကလေင်စံကျင်သိုတုမ္မံ တုဟ်နအေအိပတိတ်ကွေင်ဂံ ဟံ့သွဟ်အစောရ၊ (တုဟ်နထွတ်ဝံလေဝ်) ဟံ့သွဟ်အစောရ၊ ပြဘာဏ်တြိဂုံ ဟိုတ်နုမလုက်စုက် တုတ်ဒွံဒး နကိုဒိုင်ဒါနံဒေဓနာ မသကာတ်မြဟ်ကြိုင်မျိုဟ် ရိုင်ကတင်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ပွေလီဒိုင် နူတေံနူဏအိရ။

အခိင်ဂံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျိတြိ အခိင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ်သုာတု ဂိုင်ကောတ် ဗပေင်သုာတု လုပ်အာချင်သာရံရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျိတြိ ညာတ်အာပြဘာဏ် မလုက်စုက် တုတ်ဒွံ နကိုဒိုင်ဒါနံဒေဓနာ မသကာတ်မြဟ်ကြိုင်မျိုဟ် ရိုင်ကတင်ဂမ္ဘိုင်တု ပွေလီဒိုင် နူတေံ နူဏအိရ။

အခိင်ဂံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျိတြိ တီကောတ် ဒတုဖိုဝံတု ပွဲအခိင်မတိဂံ—

“ညးဟံ့မ္မဲကို ဂဗုဓတအိဂံ ဒွံတသိုခံ မ္မဲစုတ်အိုတ်ရ၊ ညးမအာစိုပ် အရိယမဂ် ဉာဏ်တအိဂံ ဟံ့မ္မဲကိုဂဗုဓအိုတ်ရ၊ ဩဝံမ္မဲသေဝ် ညးမအာစိုပ် ပုမဇျောင်စိုတ် ဟိုတ်နူမ္မဲကိုဂဗုဓညိ၊ ညးမ္မဲကို ထွေန်စပ်စောလံ လတူညးမ္မဲကိုဒွံတု ဒးဇျောင်စိုတ်ရ” ရဲသံဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနံဝံရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ ဇာတပုတ္တကသုတ်

၁၇။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ကောန်ဥပးမွဲ မဒ်ကောန်မွဲတုဝေင် မဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သေံသွဲမွဲဂ် ချိုတ်အာရ။

အခိုင်ဂ် ဥပးဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် မွဲကိုဂိုက်ယာတ် မချုက်ချေက်မံင် မွဲကိုသော်ကျိပ်ဂမ္တိုင် မချုက်ချေက်မံင်ဂ် ပွဲအခိုင်တုဝေင် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ လှောင်တီလမ္မံပိုင် ကျက်တြဲတုမွဲး ဂဇာန်ခိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲဒိုတ်ရ၊ “ယွံဥပးတအ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် သိုံမွဲကို ဂိုက်ယာတ် မချုက်ချေက်မံင် မွဲကိုသော်ကျိပ်ဂမ္တိုင် မချုက်ချေက်မံင်ဂ်ဒိုတ် ပွဲအခိုင်တုဝေင် မဟိုတ်ဂွံပြာပ်ကျင်ဇေရင် အဲကျက်အိုတ်ဂ်ရော?” ရဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွးတိုန်ဂလာန်ကို ဥပးဂမ္တိုင် မဂဇာန်ခိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲဒိုတ်ရ၊ “ယွံတီလမ္မံပိုင် ကောန်အဲဒိုက် မဒ်ကောန်မွဲတုဝေင် မဂပ်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဂပ်ဝ်သေံသွဲမွဲဂ် စုတ်(ချိုတ်)အာတုရကျက်၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် မွဲကိုဂိုက်ယာတ် မချုက်ချေက် မွဲကိုသော်ကျိပ်ဂမ္တိုင် မချုက်ချေက်ဂ်ဒိုတ် အခိုင်တုဝေင် ပြာပ်ကျင်ဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲရကျက်” ရဝံ ဥပးဂ် ဂရင်ပတိ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ် ဒတုဖိုဝံတု ပွဲအခိုင်မတိဂ်—

“ဂကောံဒေဝတဂမ္တိုင်ကို ဂကောံမိုဟ်ဂမ္တိုင်ကို လေပ်ထွေန်စပ် နပ္ပမသာယျေန် ပွဲမဟိုက်ရူပက္ခန္ဓဂမ္တိုင် မွဲသတ်မသျှိုက်ဆာန်တအ်ဂ် ဒ်ဒိဒိမ်ဟုတ်ယုတ်အိုတ်တု ဒးဗက် အာပိုက် သိုင်ဂစိုတ်အိုတ်ရ။

ဩပူဂိုလ်ဂမ္တိုင် ပွဲတုကို ပွဲဗွမ်ကို ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲတု သွးကွဲခန္ဓမသုန် မွဲသတ် မသျှိုက်ဆာန်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်တအ်ဂ် ခါပလိုကွဲရိုဟ်ကွက် ဒ်ဒိမ်ဝဋ်သံသာ ချေံဒိမ် သိုင်ဂစိုတ် မဂပ်ဝ်ဖိုတ်သပေါတ် ဖြိုင်ကိုကလိလောန်ကွဲမာန်ရ” ရဝံ ကြိုဂ အေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

သတ္တမသုတ်

၈။ သုပ္ပဝါသာသုတ်

၁၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဂြိုဟ်ကုဏ္ဍာဓာန ဇေရင်ချင်ကုဏ္ဍိကာရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် သုပ္ပဝါသာ မဒ်ကောန်ဂုတ် သိုင်ကောလိယာ် ဒးယိုက်လဝ်ဂွမ်ဂပ် လုက်ထပ်သွံရ၊ လုက်ထပ်တု ဒးဝိဝိင်ဘိင်တိုင်ခိုင် ဟိုတ်နူအသိုင်သွးဂွမ်ဂပ် ဟံမာန်ဂ်ရ၊ ကောန်ဂုတ်သိုင်ဂ် ဒးဒုင်လုက်စုက်တုတ်ခွံ နကိုဒ်ဒိမ် ဝေဒနာဂမ္တိုင် မသကာတ်မြတ်ကြိုင်မှိုဟ် ရိုင်ကတင်မွဲး “ဩတီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တွဟ်နပါကွဲ ဒ်ဒိမ် မွဲသတ်မဟံသတ်ဝံတု တွံတ်ခရရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ထွက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် ခရိသစ္စပန်

အလိုလိုဇကုကွေ့ရသွံ၊ ဩသင်မွဲ တူဟ်နပါကွေ့ဒဒိန် မွဲသဘ်မဃ်သင်္ဂတဲ နွေတ်တဲနွေတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ သင်မဒိ ကွေးတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ နွေတ်တဲနွေတ် ဗွဲမဒးရးကွေ့ရသွံ၊ ဩပုနိဗ္ဗာန်မ္မဲ ဒဒိန် မွဲသဘ်မဃ်သင်္ဂတဲ ဟံမ္မဲရ၊ နိဗ္ဗာန်ဂံ နိတ်တသိန် ဗွဲမလောန်ကွေ့ရသွံ” ရဝံ နပ္ပမချပ် ဗိုဗျဟ် ပိပြကာဂမ္တိုင် အောင်ဒင်အာရ။

ကြနုဂ် သုပ္ပဝါသာ မဒိကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယဂ် ကော်တုသိုဇကုတဲ “ယံတုနဲတဲ အဲကျင်ညါ၊ ပြာပ်အာဇရောင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲတဲ နကိုဂလာန်အဲဂ် ဩဝဲလောင်တမ်ဇိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ နကိုကွပ်ကျိပ်ညါ၊ သွာန်ဂရင်ပတီ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ပွမဟံမ္မဲကိုယဲ မစာ်စူးအာနုဒဒိန် ပွမဒြိုက်ကတို ပြဟ်ပြေဟ်သာဓာမာန် ပွမမ္မုကိုဇြဟတ် ပွမဝံပဒတ် ဗွဲတသိန်ညါ၊ “ ယံတီလမ္ပုပိုင် သုပ္ပဝါသာ မဒိကောန်ဂုတ် သိုင်ကောလိယဂ် ဒးယိုက်လပ် ဂွမ်ဂပ် လုက်ထပ်သွာ်ရ၊ လုက်ထပ်တဲ ဒးဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ဒိုင် ဟိုတ်နူအသိုင်သွေးဂွမ်ဂပ် ဟံမာန်ဂံရ၊ ကောန်ဂုတ်သိုင်ဂ် ဒးဒင်လုက်စုက်တုတ်ဒွံ နကိုဒဒိန်ဝေဒနာဂမ္တိုင် မသကာတ်မြဟ် ကြိုင်မိုဟ် ရိုင်ကတင်မွဲး “ဩတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ တူဟ်နပါကွေ့ဒဒိန် မွဲသဘ်မဃ်သင်္ဂတဲ တံတဲခရ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ထွက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန် အလိုလိုဇကုကွေ့ရသွံ၊ ဩသင်မွဲ တူဟ်နပါကွေ့ဒဒိန် မွဲသဘ်မဃ်သင်္ဂတဲ နွေတ်တဲနွေတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ သင်မဒိ ကွေးတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ နွေတ်တဲနွေတ် ဗွဲမဒးရးကွေ့ရသွံ၊ ဩပုနိဗ္ဗာန်မ္မဲ ဒဒိန် မွဲသဘ်မဃ် သင်္ဂတဲ ဟံမ္မဲရ၊ နိဗ္ဗာန်ဂံ နိတ်တသိန် ဗွဲမလောန်ကွေ့ရသွံ” ရဝံ နပ္ပမချပ်ဗိုဗျဟ် ပိပြကာဂမ္တိုင် အောင်ဒင်အာရ” သင်္ဂလေပ် ဂရင်ပတီတဲညါ ရဝံ သွေးတဲရ။

ကောန်သိုင်ကောလိယဂ် “ခိုဟ်သန်ရ” ရသင်္ဂဝံ ဒင်ဝန်ဂလာန်သုပ္ပဝါသာ မဒိ ကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယတဲ ပြာပ်အာဇရောင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲတဲ လောင်တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြဲတဲ ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲတဲ ဂရင်ပတီတဲဂလာန် ကုတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲရ၊ “ယံတီလမ္ပုပိုင် သုပ္ပဝါသာ မဒိကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယဂ် လောင်တဲတမ်ဇိုင် တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြဲ နကိုကွပ်ကျိပ်ရ၊ သွာန်တဲ ပွမဟံမ္မဲကိုယဲ ပွမစာ်စူးအာနုဒဒိန် ပွမဒြိုက်ကတို ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်သာဓာမာန် ပွမမ္မုကိုဇြဟတ် ပွမဝံသွဒတ် ဗွဲတသိန်ကိုရ၊ “ယံတီလမ္ပုပိုင် ကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယဂ် ဒးယိုက်လပ်ဂွမ်ဂပ် လုက်ထပ်သွာ်ရ၊ လုက်ထပ်တဲ ဒးဝိဝိင် ဘိုင်တိုင်ဒိုင် ဟိုတ်နူအသိုင်သွေးဂွမ်ဂပ် ဟံမာန်ဂံရ၊ ကောန်ဂုတ်သိုင်ဂ် ဒးဒင်လုက်စုက်တုတ်ဒွံ နကိုဒဒိန်ဝေဒနာဂမ္တိုင် မသကာတ်မြဟ်ကြိုင်မိုဟ် ရိုင်ကတင်မွဲး “ဩတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ တူဟ်နပါကွေ့ဒဒိန် မွဲသဘ်မဃ်သင်္ဂတဲ တံတဲခရ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ထွက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် ခရ်သစ္စပန် အလိုလိုဇကုကွေ့ရသွံ၊ ဩသင်မွဲ တူဟ်နပါကွေ့ဒဒိန် မွဲသဘ်မဃ်သင်္ဂတဲ နွေတ်တဲနွေတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ သင်မဒိ ကွေးတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ နွေတ်တဲနွေတ် ဗွဲမဒးရးကွေ့ ရသွံ၊ ဩပုနိဗ္ဗာန်မ္မဲ ဒဒိန် မွဲသဘ်မဃ်သင်္ဂတဲ ဟံမ္မဲရ၊ နိဗ္ဗာန်ဂံ နိတ်တသိန် ဗွဲမလောန်ကွေ့ ရသွံ” ရဝံ နပ္ပမချပ်ဗိုဗျဟ် ပိပြကာဂမ္တိုင် အောင်ဒင်အာရ ရသင်္ဂလေပ် ဂရင်ပတီတဲညါ” ရဝံ ဂရင်ပတီတဲရ။

“သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ ဟံမ္မေကိဘဲယဲတဲ ဩဝကံဂ္ဂံဒ္ဓိတသိသိဉ္စိ၊ သိုဟံမ္မေကိဘဲယဲ ကိဝံသုးတကောန်ဌာနိဉ္စိ” ရဝံ ဟိုလိုင်တရ၊ ချိုန်ခဏ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုလိုင်တမ္မေဒဗြိပ်ဂ္ဂဟေင် သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ ဟံမ္မေကိဘဲယဲတဲ သုးတကောန်ဌာနိဉ္စိ။

“ယံတီလမ္မုပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” သာ်ဝံ ကောန်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ သျှိုက်မျှိုက်အိုဟ်တျိုဟ် ဂလာန်တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲတဲ ဓလိုက်ကတိန္နဒ္ဓဲတဲ လှောင်တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲတဲ သွပဒက် ကသိုဏ်တဲမ္မး ကလေင်စအာသိုဏ်ရ၊ ကောန်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ ညာတ်ကေတ်သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင်ကောလိယ သုးတကောန် မစာ်စူးအာနူကိယဲ မ္မုကိတသိသိ ဟံမ္မေကိဘဲယဲတဲ ကသပ်စိုတ်ကတိန္ဒိကျင် ကုကောန်သွိုင် သာ်ဝံရ၊ “ယံမ္မးတအံ ဒဒ္ဓိတီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မ္မုကိ ဣဒ္ဓိအာနုဘမဇ္ဇေဂ္ဂံ ထေက်ကိအမ်သပ်ကွေရ၊ ယံမ္မးတအံ ဟံကောင်ဒိမ္မေလှိုင် နိကွေရ၊ ချိုန်ခဏ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မသုးတဂ္ဂဟေင် သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ စာ်စူးအာနူယဲဂ္ဂံဒ္ဓိတဲ ဝံသုးကောန်ဌာနိ ဟံမ္မေကိဘဲယဲ ဝဲတသိသိရ” ရဝံ ဒ္ဓိတမ်စိုတ်အိုဟ်တျိုဟ် သျှိုက်မျှိုက်မှောင်ဇေရ။

တြဲနူဂ္ဂံ သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ ကော်တုသိုဏ်ရတဲ “ယံတုနဲတု အဲကျင်ညိ၊ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲတဲ နကိဂလာန်အဲဝံ လှောင်တတမ်ဇိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ နကိကွပ်ကျိပ်ညိ၊ “ယံတီလမ္မုပိုင် သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင် ကောလိယဂ္ဂံ လှောင်တတမ်ဇိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ နကိကွပ်ကျိပ်ရ” “ယံတီလမ္မုပိုင် သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ ဒးယိုက်လပ်ဂ္ဂမ်ဂပ် လုက်ထပ်သွာ်ရ၊ လုက် ထပ်တဲ ဒးဝိဝိဘိင်တိုင်ဒိုင် ဟိုတ်နူအသိင်သုးဂ္ဂမ်ဂပ် ဟံမာန်ဂ္ဂံရ၊ ကောန်သုတ်သွိုင်သုပ္ပ ဝါသာဂ္ဂံ စာ်စူးအာနူဘဲယဲဂ္ဂံဒ္ဓိတဲ ဝံသုးကောန်ဌာနိ ဟံမ္မေကိဘဲယဲ ဝဲတသိသိရ၊ ကောန်သုတ်သွိုင် သုပ္ပဝါသာဂ္ဂံ လုက်ထပ်တဲ ဘိက်နိမန်သင်ဂမ္မိုင် မ္မုပဓာန်ခေဲ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ နကိ ပိဏ္ဍပါတ်ရ၊ ယံတီလမ္မုပိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲဂ္ဂံ မ္မုဟာန်ကောသင်ဂမ္မိုင် လုက်ထပ်တဲ ဒုင်တပိဏ္ဍပါတ် သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင်ကောလိယညိကျက်” သာ်ဝံလေင် ဂရင်ပတီ တညိ ရဝံ သုးတရ။

ကောန်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ “ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ဒုင်ဝန်ဂလာန် သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ် သွိုင်ကောလိယတဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲတဲ လှောင်တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲတဲ ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မ္မဲဒ္ဓဲတဲမ္မး ဂရင်ပတီ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ ဂလာန်ဝံရ၊ ယံတီလမ္မုပိုင် သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ လှောင်တတမ်ဇိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ နကိ ကွပ်ကျိပ်ရ၊ “ယံတီလမ္မုပိုင် သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ လုက်ထပ်သွာ် ဒးယိုက်ဂွေင်လပ်ဂ္ဂမ်ဂပ်ရ၊ လုက်ထပ်တဲ ဒးဝိဝိဘိင်တိုင်ဒိုင် ဟိုတ်နူအသိင်သုးဂ္ဂမ်ဂပ် ဟံမာန် ဂ္ဂံရ၊ သုပ္ပဝါသာ မဒ္ဒိကောန်သုတ်သွိုင်ကောလိယဂ္ဂံ စာ်စူးအာနူဘဲယဲဂ္ဂံဒ္ဓိတဲ ဝံသုးကောန်ဌာနိ

ဟုံမွဲကိုဘဲယဲ ဗွဲတသိုခါရ၊ ကောန်ဂုတ်သိုင်ဂှ် လုက်ထပ်တဲ နိမန်တသင်ဂမ္တိုင် မှုံပဓာန်ဍေံ တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ နကိုပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ယုံတီလမွဲပိုင် တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲဂှ် မွဲဟာန်ကောံသင် ဂမ္တိုင် လုက်ထပ်တဲ ဒုင်တဲပိဏ္ဏပါတ် သုပ္ပဝါသာ မဒ်ကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယညိကျက်” သာ်ဝံလေဝ် ဂရင်ပတီကိုညိ (သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတ်ရ)။

အခိုင်ဂှ် ဥပးမွဲတု သွက်တဲယးဂတ ဘိက်နိမန်လဝ် ခမိသင်မှုံပဓာန်ဍေံ တီလမွဲပိုင် ကျက်တြဲ နကိုပိဏ္ဏပါတ်တဲမံင်ရ၊ ဥပးဂှ် ဒ်ညးမကျောန်စိုတ် မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ရ၊ အခိုင်ဂှ် တီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ ကော်တ် မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန်တဲ “ယုံမောဂ္ဂလာန် ဩဝ်ကျင်ညိ၊ ပြာပ်အာဇရေင်ဥပးဂှ်တဲ သွးတဲရဲဝံညိ “ယုံဥပး သုပ္ပဝါသာ မဒ်ကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယဂှ် လုက်ထပ်သွာ် ဒးယိုက်ဂွေင်လဝ် ဂှ်မံင်ရ၊ လုက်ထပ်တဲ ဒးဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ဒိုင် ဟိုတ်နူအသိုင် သွးဂပ်ဂှ် ဟုံမာန်ဂှ်ရ၊ အခိုင်လုဟ် ကောန်ဂုတ်သိုင်သုပ္ပဝါသာဂှ် စာ်စူးအာနူဘဲယဲဂှ်ဒ်တဲ ဝံသွးကောန်ဍုင် ဟုံမွဲကိုဘဲယဲ ဗွဲတသိုခါရ၊ ကောန်ဂုတ်သိုင်သုပ္ပဝါသာဂှ် လုက်ထပ်တဲ နိမန် သင်ဂမ္တိုင် မှုံပဓာန်ဍေံတီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ နကိုပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ကိုကောန်ဂုတ်သိုင်သုပ္ပဝါသာ ဖါပ်သင်ညိ၊ တုအဲဂှ် လက္ကရ်မု ဖါပ်ပုန်ညိ ရဲဝံ ဟိုတ်ညိ၊ ဥပးဂှ် ဒ်ညးမကျောန်စိုတ်တုအဲရ” သာ်ဝံ သွးတိုန်ရ။

“ယုံတီလမွဲပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန် ဒုင်ဝန်ဂလာန် တီလမွဲပိုင် ကျက်တြဲတဲ ပြာပ်အာဇရေင်ဥပးတဲမွဲ သွးကိုဥပး ရဲဝံရ၊ “ယုံဥပး သုပ္ပဝါသာကောန်ဂုတ်သိုင် ကောလိယဂှ် လုက်ထပ်သွာ် ဒးယိုက်ဂွေင်လဝ်ဂှ်မံင်ရ၊ လုက်ထပ်တဲ ဒးဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ဒိုင် ဟိုတ်နူအသိုင် သွးဂပ်ဂှ်ဟုံမာန်ဂှ်ရ၊ အခိုင်လုဟ် ကောန်ဂုတ်သိုင်သုပ္ပဝါသာဂှ် စာ်စူးအာနူ ဘဲယဲဂှ်ဒ်တဲ ဝံသွးကောန်ဍုင် ဟုံမွဲကိုဘဲယဲ ဗွဲတသိုခါရ၊ ကောန်ဂုတ်သိုင်သုပ္ပဝါသာဂှ် လုက် ထပ်တဲ နိမန်သင်ဂမ္တိုင် မှုံပဓာန်ဍေံတီလမွဲပိုင်ကျက်တြဲ နကိုပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ကိုကောန်ဂုတ် သိုင်သုပ္ပဝါသာ ဖါပ်သင်ညိ၊ တုအဲဂှ် လက္ကရ်မု ဖါပ်ပုန်ညိ” ရဲဝံ (သွးတဲရ)။

ယုံတီလပိုင် တီလပိုင်မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ဂှ် ပိုင်ဟာန်အဲဒိုက်ကို လမျီုအဲဒိုက်ကို ခရ်သဒ္ဓါအဲဒိုက်ကို ယဝ်ရကေတ်တာလျိုင် ခရ်ပိသာ်ဂမ္တိုင်ဝံမာန်မွဲ သုပ္ပဝါသာ မဒ်ကောန်ဂုတ် သိုင်ကောလိယဂှ် ကိုဝံဖါပ်သင် လုက်ထပ်တဲကွာညိ၊ အဲဒိုက်ဂှ် လက္ကရ်မု ဖါပ်သင်ပုန်ရ” သာ်ဝံ (ဂရင်ပတီတ်ရ)၊ ယုံဥပး ပျော်ကိုခရ်ဂမ္တိုင်ပိသာ်ဝံ ပိုင်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ကို လမျီုကို ခရ်ဓါသာ်ဝံ အဲဒုင်တာလျိုင်မာန်ရ၊ ခရ်သဒ္ဓါမွဲတုန် တုအဲဟေင် ဒုင်ကေတ်တာလျိုင်ညိ” သာ်ဝံ (သွးတဲရ)။

ယုံတီလပိုင် တီလပိုင်မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ဂှ် ပိုင်ဟာန်အဲဒိုက်ကို လမျီုအဲဒိုက်ကို ယဝ်ရဒုင်တာလျိုင် ခရ်ဓါသာ်ဂမ္တိုင်မာန်မွဲ သုပ္ပဝါသာ မဒ်ကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယဝံ ဩဝ်ဖာပ်တသင် လုက်ထပ်တဲကွာညိ၊ အဲဒိုက်ဂှ် လက္ကရ်မု ဖါပ်ပုန်ရ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတီတ်ရ)။

အခါ၌ မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန် ကိုသမ္ဘိကီဥပဒေတဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပူပိုင် ကျက်တြဲတဲ “ယွံတီလမ္ပူပိုင် အဲဒိုက်ကံ ဟိုလထွေးကိုဥပဒေတဲရ၊ သုပ္ပဝါသာ ကောန်ဂုတ်သိုင် ကောလိယကံ ဩဝံဗိသင် လုက်ထပွဲတဲကွာညါ၊ ကြနုဂ်မွဲး ဥပဒေ ဖါပ်ပွန်ရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲရ။

အခါ၌ သုပ္ပဝါသာ ကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယကံ လုက်ထပွဲတဲ ကောန်စိုတ်ခမီသင် မ္မုပဓာန်ဇေတီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲ အလိုဇကု နုကိုကွာင်ဗဲယိုဟ်ဗဲ ဘောဇိန်မပြဲ ပိုက်မတရိုပ် ကိုစိုတ် စိုက်မဒးဆေဝ်ဒပ်ကွေရ၊ ကောန်ဌာ်ဂ်လေဝ် ကိုလှောင်တံတီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲကို သိုက်ခမီဂမ္တိုင်အိုတ်သိုရ။

အခါ၌ သုပ္ပဝါသာ မဒ်ကောန်ဂုတ်သိုင်ကောလိယကံ “ကောန်အဲဂ် ချပ်ဌာန်ဟိုဂလာန် ကောံမဟာထေရ်သာရိပိုတ် မဒ်သကုပ်ပွန်ခရရ” ရဲသာ်ဝံ မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် သျှိုက်မျိုက် သွောင်သွပ် ကတိန်ကျင်ရ၊ အခါ၌ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ် သုပ္ပဝါသာ မဒ်ကောန်ဂုတ် သိုင်ကောလိယ မမိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် သျှိုက်မျိုက်သွောင်သွပ်တဲ “ယွံသုပ္ပဝါသာ ခေံဂ် သအာင်နူကောန်ဌာ်ဝံ ကောန်မျှံသဘ်မဖျံ ညံင်ကောန်ဝံ နွံပိုက်ဒိုင်ဏီဟာ” ရဲဝံ သွန်တိုန် သုပ္ပဝါသာရ၊ ယွံတီလမ္ပူပိုင် သအာင်နူကောန်ဝံ ကောန်ထပွဲမျှံသဘ်မဖျံ ညံင်ကောန်ဝံ နွံပိုက်ဒိုင်ဏီရကျက် သာ်ဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

အခါ၌ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခါမတီဂ်—

“သဘ်ဟံထေက်ကိုသာယျေန်ဂ် နအယောင်အလာ မထေက်ကိုသာယျေန်ကို သဘ်ဟံထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် နအယောင်အလာ မထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်ကို သဘ် မဒ်ဒိုင်ခါ နအယောင်အလာ မဒ်တသိုခါကို ဓလိုချိုက်ကွေ ညးမဟိုတ်မာဲရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

အဌမသုတ်။

၉။ ဝိသာခါသုတ်

၁၉။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာပုဗ္ဗရာမ် လတူပြာသာဒ် ဝိသာခါမိဂါရမာတာ ဇရေင်ချင်သာရဲရ၊ အခါ၌ ကမ္မောန်ကိစ္စ ဝိသာခါမိဂါရမာတာမွဲဂ် ဆက်စပ်ဒိုင်ကို သိုင်ပသေနဒီကောသလရ၊ သိုင် ပသေနဒီကောသလဂ် အတိုင်ပိုက်စိုတ် (ဝိသာခါ) ဟံပတဲကိုကမ္မောန်ကိစ္စဂ်ရ။

ကြနုဂ် ဝိသာခါမိဂါရမာတာ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲ အခါတဲစပ်တဲ လှောင်တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲတဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲရ၊ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြဲ ညာတ်အာ

ဝိသာခါမိဂါရမာတာ မဂဇေဒ်ခွင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲတဲ “ယွံဝိသာခါ တုအဲဂ် အခိုင်တဲခပ် ကျင်နူကိဉ္ဇာန်လိုက်ရော?” ရဲဝံ သွာန်တရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိုင် ကမ္မောန်ကိစ္စအဲဒိုက် မမိက်ကိမ္မဲမွဲဂ် ဆက်စပ်ခွင်ကို သိုင်ပသေနဒိကောသလရ၊ ကိစ္စဂ် သိုင်ပသေနဒိကောသလ အတိုင်ပိုက်စိုတ် အဲဒိုက် ဟံပတဲကိုရ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတီတိုန်ရ)။

အခိုင်ဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ တိကေတ် ဒဲတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ပွမဒးဗက်ပိုက် ညးတုဟ်သအာင်အိုတ်သိုက် နှိဒ်ခိုင်ရ၊ ပွမဝံအလိုအသီအိုတ်သိုက် နှိတသိုခ်ရ၊ ဟိုတ်နူဇြိုင်ကိုကလိလောန်ကေံ နူခရ်ယောဂပန်သာ်ဂ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် ပွဲအရာမဆက်ဆောံကေံ ညးတုဟ်သအာင်ဂ် ဒးဍောင်စိုတ်တရ” သာ်ဝံ ကြိုဂ အေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဘဒ္ဒိယသုတ်

၂၀။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ သွဒတ် တန်ခွင် ပွဲဂြိုပ်ကြိုက် ဇရေင်ချင်အနုပိယရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်(ဂူကျာ် သာကျာ်ဝင်) ကာဠိဂေါဓာဂ် မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုန် မံင်သွပ်တမ်ဆုကိုန် မံင်ပွဲဌာန်လူကိုန် “ဩ နှိတသိုခ်ကေံရသွံ၊ ဩ နှိတသိုခ်ကေံရသွံ” ရဲဝံ ကြိုဂအေတ်ခွင်ရ။

မဟာထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်(ဂူကျာ်သာကျာ်ဝင်) ကာဠိဂေါဓာဂ် မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုန် မံင်သွပ်တမ်ဆုကိုန် မံင်ပွဲဌာန်လူကိုန် “ဩ နှိတသိုခ်ကေံရသွံ၊ ဩ နှိတသိုခ်ကေံရသွံ” ရဲဝံ ကြိုဂအေတ်ခွင်ဟံပိုတ်ဂ် ခမိဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ဝံမိင်ကေတ်တဲ “ယွံကောန်တုတအ် ဗွဲစုတ်မွဲ ထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်ကာဠိဂေါဓာဝံ သိုဟံလဟိုင်မွဲသ် ဒေုတ်တံ ဒေုတ်မပြရ၊ ထေရ်ဘဒ္ဒိယဝံ ဗိုဗျဟ်တတသိုခ်သိုင် မကေင်ဒုင်စသိုင်လပ် ဘဝမ္မိဟ်တေံတဲ မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုန် မံင်သွပ်တမ်ဆုကိုန် မံင်ပွဲဌာန်လူကိုန် “ဩ နှိတသိုခ်ကေံရသွံ၊ ဩ နှိတသိုခ်ကေံရသွံ” ရဲဝံ ကြိုဂအေတ်ခွင် ဟံပိုတ်ရ၊ သာ်ဝံ ကသပ်ကတိုန်ကျင် ကုခမိဂမ္တိုင်ရ။

ကြနူဂ် ခမိဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြတဲ လှောင်တီလမ္ပုပိုင် ကျင်တြတဲ ဂဇေဒ်ခွင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲတဲမွဲး ဂရင်ပတီ ကုတီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ ဂလာန်ဝံရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိုင် ထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်ကာဠိဂေါဓာဝံ မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုန် မံင်သွပ်တမ်ဆုကိုန် မံင်ပွဲဌာန်လူကိုန် “ဩ နှိတသိုခ်ကေံရသွံ၊ ဩ နှိတသိုခ်ကေံရသွံ” ရဲဝံ ကြိုဂအေတ်ခွင် ဟံပိုတ်ရ၊ ဗွဲစုတ် ထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်ကာဠိဂေါဓာဝံ သိုဟံလဟိုင်မွဲသ် ဒေုတ်တံ ဒေုတ်မပြရ၊ ထေရ်ဘဒ္ဒိယဝံ ဗိုဗျဟ်တတသိုခ်သိုင် မကေင်ဒုင်စသိုင်လပ် ဘဝမ္မိဟ်တေံတဲ

မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုနိ မံင်သွပ်တမ်ဆုကိုနိ မံင်ပွဲဌာန်လူကိုနိ “ဩ နိတသိုခ်ကွေရသွံ၊ ဩ နိတသိုခ် ကွေရသွံ” ရဝံ ကြိုဂအောတ်ဒိုင် ဟံပိုတ်ရ၊ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

အခိုင်ဂံ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်တခမိမ္မဲကေုတဲ “ယံခမိ ကျင်ညါ၊ နကိုဂလာန် အဲကျာ်ဂံ ‘ယံထေရ်ဘဒ္ဒိယ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်မံင်တုအဲရ’ သာ်ဝံ အာကော်ထေရ် ဘဒ္ဒိယညါ” ရဝံ သွးတိုန်ရ။

“ယံတီလမ္ပုပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ခမိဂံဒင်ဝန်(ဂလာန်) တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ပြာပ်အာဇရေင် ထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်ကာဠိဂေါဓာတဲ “ယံကောန်တု တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်မံင်တုအဲရ” ရဝံ ဟိုကိုထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်ကာဠိဂေါဓာရ၊ “ယံတီလပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်ကာဠိဂေါဓာ ဒင်ဝန်ဂလာန် ခမိဂံတဲ ပြာပ်အာ ဇရေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတဲ လျောပ်တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတဲမွဲး ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုဒဲရ၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ သွန်တိုန်ထေရ်ဘဒ္ဒိယ မဒ်ကောန်ကာဠိဂေါဓာ မဂဇာန်ဒိုင် ပွဲလအိတ် မွဲဒုဒဲရ၊ “ယံဘဒ္ဒိယ တုအဲဂံ မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုနိ မံင်ပွဲသွပ်တမ်ဆုကိုနိ မံင်ပွဲဌာန်လူကိုနိ “ဩ နိတသိုခ်ကွေရသွံ၊ ဩ နိတသိုခ်ကွေရသွံ” ရဝံ ကြိုဂအောတ်ဒိုင် ဟံပိုတ်ရ၊ သာ်ဝံ အဲဂံမိင်လဝ်ဂံ ညံပြမံင်ဟာ” ရဝံ သွန်တရ၊ “ယံတီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ညံပြမံင်ရကျာ်” သာ်ဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ယံဘဒ္ဒိယ တုအဲဂံ ညာတ်ဟိုတ်သာ်လိုတဲ မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုနိ မံင်ပွဲသွပ်တမ်ဆုကိုနိ မံင်ပွဲဌာန်လူကိုနိ “ဩ နိတသိုခ်ကွေရသွံ၊ ဩ နိတသိုခ်ကွေရသွံ” ရဝံ ကြိုဂအောတ်ဒိုင် ဟံပိုတ်ရော? သာ်ဝံ သွန်တရ၊ ယံတီလမ္ပုပိုင် အဲဒိုက်ဂံ အယောမဒ်ဒိုင် နဒ်ဒ်ဘဝ မ္မိဟ်ကွာတဲဂံ ပွဲဝင်နန်ကို မုးဝင်နန်ကို ထေက်ကိုဒးစီရေင်လဝ် ပွင်ပွဲမွဲမဒးရ၊ ပွဲချင် မုးချင်ကိုလေဝ် ထေက်ကိုဒးစီရေင်လဝ် ပွင်ပွဲမွဲမဒးရ၊ ပွဲနေပိုဒ် မုးနေပိုဒ်ကိုလေဝ် ထေက်ကို ဒးစီရေင်လဝ် ပွင်ပွဲမွဲမဒးရ၊ ယံတီလမ္ပုပိုင် အဲဒိုက်ဂံ ဝိုန်ရကိုမင်မွဲလဝ် အုပ်လဒ်မလဝ် သာ်ဝံကိုလေဝ် ဒးဖေက်မံင် ဒးလကိုတ်ဒိုင် သွးသမိုင်သမ္မာတ်မံင်ရ၊ ယံတီလမ္ပုပိုင် အဲဒိုက်ဂံ ပွဲအခိုင်လူဟ်ဝံ မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုနိ မံင်ပွဲသွပ်တမ်ဆုကိုနိ မံင်ပွဲဌာန်လူကိုနိ ဟံဖေက်လကိုတ် သမိုင်သမ္မာတ်ဂံဒ်တဲ ညးမွဲဓဝ် ဟံမွဲကိုဓဝ်ဓဝါ သော်ကေုဟံနရ မ္မုကိုပွမဂယိုင်လမ္ပူ မစပ်မံင်ကိုညးသအာင်တဲ မံင်ပွဲဂြိုပ်ကိုနိ မံင်ပွဲသွပ်တမ်ဆုကိုနိ မံင်ပွဲဌာန်လူကိုနိ “ဩ နိတသိုခ်ကွေရသွံ၊ ဩ နိတသိုခ်ကွေရသွံ” ရဝံ ကြိုဂအောတ်ဒိုင် ဟံပိုတ်ရ၊ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

အခိုင်ဂံ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂံ—

“ဩပွဲစိုတ်ပူဂိုလ်လိုပွဲ “ဒေါသ” မထေပုတ်ဂမ္တိုင် ဟံမွဲတ်အိုတ်ရ၊ ကလိလောန် ကေံ ပွမချိုက်ပေင် ပွမလိုလာ် သာ်ဝံရ၊ ပူဂိုလ်စာ်စူးအာနူဘဲတဲ မ္မုကိုတသိုခ် ဟံမွဲကို

စံင်တူသောကကို ဒေဝတ်တအိလေဝ် တူဟ်နဂုံညာတ်ကေတ် ဟံသုဟ်အစောံ အိုတ်ရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒသမသုတ်။

မုစလိန္ဒဝဂ် မရနုက်ကိုဓါ တဲ့ရ။

၃။ နန္ဒဝဂ် ၁။ ကမ္မဝိပါကသုတ်

၂၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ။ အခိင်ဂှ် ခမိမ္မဇေတဝန် တင်ထွဲတဲ မွဲပတန်သ္မိတ္တလဝ် ကာယဗ္ဗေတပ်တး သိုက်မအေင်ဒိုင်ဒိုင် ဒုက္ခဝေဒနာ သကာတ်မြဟ်ကြိုင်မျိုဟ် ရိုင်ကတင် မကတိုန် ဟိုတ်နူဖိုက်ကမ်အတိတ်တေံတဲ မွဲကို“သတိ” ပွမဗ်ဗျဟ် “သမ္မဇာန” ဉာဏ်ပွမဗ္ဗာရဏာဂှ်ဒိုင်တဲ ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံသေ့ကို တီလမ္မံပိုင် ကျိတြဲရ။

တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ညာတ်အာ ခမိတင်ထွဲတဲ မွဲပတန်သ္မိတ္တလဝ် ကာယဗ္ဗေတပ်တး သိုက်မအေင်ဒိုင်ဒိုင် ဒုက္ခဝေဒနာ သကာတ်မြဟ်ကြိုင်မျိုဟ် ရိုင်ကတင် မကတိုန် ဟိုတ်နူ ဖိုက်ကမ် အတိတ်တေံတဲ မွဲကို“သတိ” ပွမဗ်ဗျဟ် “သမ္မဇာန” ဉာဏ်ပွမဗ္ဗာရဏာဂှ်ဒိုင်တဲ ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံသေ့ကိုကျိတြဲရ။

အခိင်ဂှ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိင်မတိဂှ်—

“ပါသွးကွေံကမ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတဲ လရိုက်လယံကွေံ လက်ကျိက်မပ္ပံကိုရာဂ မကေင်သ္မလဝ် ကွာကွာတေံတဲ ဟံစောဲလံာ်တဲ အဲ အဲတဲ ကုခမိ မချိုက်ပေင်တဲကေံ တာဒိဂုဏ် မတန်တဲ ပွဲ(နိဗ္ဗာန်)ဂှ် ဟံမွဲပိုက် တူဟ်နဟိုက်ဂကောံမ္မိဟ် သွက်ဝံ ကျောန်စိုတ် ကေုကေုရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ နန္ဒသုတ်

၂၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ။ အခိင်ဂှ် ထေရ်နန္ဒ မဒ်ဒေဝီတီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ မဒ်ကောန်မိသ္မိဂှ် “ယွံကောန်တုတအံ အဲဂှ် သိုဟံမိပ် လဟိုင် ဒးဒွေတ်မံင် ဒွေတ်မပြဲရ။ တူဟ်နဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ဒွေတ်ခရ်မပြဲ ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင်ဂှ် ဟံသုဟ်အစောံရ။ ဖျေံကွေံသိက္ခာတဲ ရာမ်တိတ်ဘဝခရ်ရ” ရံဝံ သွးကိုခမိဂမ္တိုင်ရ။

အခါ၌ ခမိမ္မေကေ ပြာဏ်အာဇာနည် တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ လောကတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ဂဇာနည်တေ ဝိဇ္ဇာနိလအိတိမ္မဒ္ဒေတေမ္မ ဂရင်ပတိတ တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ဂလာန်ဝံရ။ “ယံတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ထေရ်နန္ဒ မဒ္ဒိဒေတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ မဒ္ဒိကောနိမိသ္မိတိ ‘ယံကောနိတုတအိ အဲဂ် သီဟံမိလဟိင် ဒေဒေတိမံင် ဒေတိမပြရ။ တုဟ်နဒဂိုနိဂိုင်ကေတိ ဒေတိမပြရ။ ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင်ဟံ ဟံသုဟ်အစောရ။ ဖျေကွေသိက္ခာတေ ရာမိတိတိဘဝခရ်ရ’ ရံဝံ သုးကို ခမိမ္မိုင်ရ” သာဝံ ဂရင်ပတိ တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ။

အခါ၌ တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ကောခမိမ္မေကေတေ “ယံခမိ ကျင်ညိ၊ နကုဂလာန် အဲကျိဝံ ‘ယံထေရ်နန္ဒ တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ကောမံင်တုအဲရ’ သာဝံ ဩဝိအာကောထေရ် နန္ဒညိ” ရံဝံ သုးတရ။ “ယံတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ခိုဟ်သန်ရ” သာဝံ ခမိတိ ဒုင်ဝန်ဂလာန် တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ပြာဏ်အာဇာနည်ထေရ်နန္ဒတေ “ယံထေရ်နန္ဒ တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ကောမံင်တုအဲရ” ရံသာဝံ ဟိုသုးကိုထေရ်နန္ဒရ။

“ယံတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ ထေရ်နန္ဒ ဒုင်ဝန်ဂလာန် ခမိတိ ပြာဏ်အာဇာနည် တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ လောကတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ဂဇာနည်တေ ဝိဇ္ဇာနိလအိတိမ္မဒ္ဒေတေမ္မ တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ဟိုသုးကိုထေရ်နန္ဒ မဂဇာနည်တေ ဝိဇ္ဇာနိတေရ။

“ယံနန္ဒ ကောနိတုတ ဟိုကိုခမိမ္မိုင် ရံဝံမ္မ ‘ယံကောနိတုတအိ အဲဂ် သီဟံမိလဟိင် ဒေဒေတိမံင် ဒေတိမပြရ။ တုဟ်နဒဂိုနိဂိုင်ကေတိ ဒေတိမပြရ။ ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင်ဟံ ဟံသုဟ် အစောရ။ ဖျေကွေသိက္ခာတေ ရာမိတိတိဘဝခရ်ရ’ ရံသာဝံ အဲဝံမိလဟိင် ချံပြမံင်ဟာ” သာဝံ သုးတရ။ ယံတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ချံပြမံင်ရ သာဝံ (ဂရင်ပတိတရ)။

ယံနန္ဒ တုအဲဂ် မဟိုတ် သီဟံမိလဟိင်ဟံ ဒေတိတ ဒေတိမပြရော? တုဟ်နဒဂိုနိ ဂိုင်ကေတိ ဒေတိမပြ ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် ဟံသုဟ်အစောတေ ဖျေကွေသိက္ခာတေ မိက်ဝံ ရာမိတိတိဘဝခရ်ရော? သာဝံ သုးတရ။ “ယံတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ နေပဒကလျာဏီ မဒ္ဒိကောနိ ဝုတ်သာကျဝင် နကိုသောကျိပ် မဂြးလင်ကဝက်ဟံ ဝိအခါအဲချိုက် မတိတိကျင်နူသိုက် ရံင်သောအဲချိုက်တေ ‘ယံကောနိသိုင် ကလေင်စကျင် ပြဟ်ပြဟ်ညိ’ ရံသာဝံ သုးတရ။ ယံတိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ အဲချိုက်ဟံ ဟံသုဟ်အစောတေ ဂလာန်ဟံသုဟ်ရ သီဟံမိလဟိင်ဟံ ဒေဒေတိတ ဒေတိမပြရ။ တုဟ်နဒဂိုနိဂိုင်ကေတိ ဒေတိမပြ ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင်ဟံ ဟံသုဟ်အစောရ။ ဖျေကွေသိက္ခာတေ ရာမိတိတိဘဝခရ်ရ” သာဝံ (ဂရင်ပတိတရ)။

အခါ၌ တိလမ္ပုပိဋကဏ္ဍာတေ ဂိုင်ရပ်ကေတိသပါတေ ထေရ်နန္ဒတေ ဩမ္မုကိုဗြဟတ်ဟံ ညံင်ရမပွးကွေတေ မဒ္ဒေပိကဝေန်လင်ကို ညံင်ရမဒ္ဒေပိကဝေန်ကွေ တမပွးလင်ကို တုပိတ် သာဝံကို ကွေအာနုဘာဇေတဝန်တေ ပြာကဋိတ ဝိဇ္ဇာသွင်တာဝတိရ။

အခါ၌ ဗြဟ္မာဆောင်သွင်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ကံ မှုံ့ကိုသင်္ဃိုင်ဖရပ် တွဟ်နပြာပ်ခကျင် စိုပ်ဇရေင်သိုင်အိန် မဒ်တုဒေဝတတအ်ရ၊ အခါ၌ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ သွးကိုထေရ်နန္ဒ “ယွံနန္ဒ တုအဲဂ် ညာတ်တ ဗြဟ္မာဆောင်သွင်ဂမ္ဘိုင် မှုံ့ကိုသင်္ဃိုင်ဖရပ်အိုတ်ဟာ” ရသံဝံ သွာန်တရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိုင် ညာတ်တရကျာ် သံဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ယွံနန္ဒ အရာဝံ သာ်လီုထေင်ဂ်ရော? ဇနပဒကလျာဏီ မဒ်ကောန်ဂုတ်သာကျာ်ဝင်ကို ဒေဝတဗြဟ္မာဆောင်သွင် မသုန်ကံတအ်ဂ် ညးလီုကျော်တလောန်ဂ်ရော? ညးလီုထေင်ကို မှာ်သုတ်တလောန်ဂ်ရော? ညးလီု ထေင်ကိုသျှိုက်မှိုက်တလောန်ဂ်ရော? ရဝံ သွာန်တရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိုင် ညံင်ရကျဲဗျော့ မှုံ့ကိုအင်္ဂကာယ မလီုလာ် မဟ်ပိုတ် ကတောင်ပိုတ်မင်ကို ဇနပဒကလျာဏီ မဒ်ကောန်ဂုတ်သာကျာ်ဝင်ဝံ ထံက်ရင်ကိုဗြဟ္မာဆောင်သွင် မသုန်ကံတအ်မ္မး ပွမရိဟ်လ္လိဟ်မှိုတ်ဗြဲဟ် ဟံဒ်တရ၊ အယံမာတ် မွဲဂအံလေဝ် ဗက်ဟံမာန်ရ၊ ဟံထေင်ကို ပတုပ်စတ်ကွာတ်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ဗြဟ္မာဆောင်သွင် မသုန်ကံတအ်ဂ်ဟေင် မှုံ့ကိုရပ်သာ် ကျော်လောန်ရ၊ ထေင်ကိုမှာ်သုတ်တလောန်ရ၊ ထေင်ကိုသျှိုက်မှိုက်တလောန်ရ သံဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ယွံနန္ဒ လဟင်ပွဲသာသနာတဲ ဩဝံမင်တညိ၊ ယွံနန္ဒ လဟင်ပွဲသာသနာတဲ ဩဝံမင် တညိ၊ သွက်ဝံကလဝံ ဗြဟ္မာဆောင်သွင်မသုန်ကံ မှုံ့ကိုသင်္ဃိုင်ဖရပ်တအ်ဂ် အဲကျာ်ကေတ် တာလျိုင်ရ ရသံဝံ သွးတရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ သွက်အဲဒိုက် ဝံကလိဝံ ဗြဟ္မာဆောင်သွင်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ကံ ယဝ်ကေတ်တာလျိုင်မာန်မ္မး အဲဒိုက်ဂ် မင်အာပွဲသာသနာ ဗွဲမမိပ်လဟင် ဇရေင်တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲရ” ရသံဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

အခါ၌ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ်သပါတဲ ထေရ်နန္ဒတဲ တြုံမှုံ့ကိုဗြဟ္မာတ်ဂ် ညံင်ရမပွးကေတ် မဒ္ဓေဝ်ကဝေန်လပ်ကို ညံင်ရမဒ္ဓေဝ်ကဝေန်ကေတ် မပွးလပ်ကို တုပ်ညံင် သာ်ဂ်ဟေင် ကေတ်ဗွန်အာနုဉ်သွင်တာဝတိတဲ ပြာကဉ်တ ပွဲဘာဇေတဝန်ရ။

ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် “ထေရ်နန္ဒ မဒ်ဒေဝ်တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မဒ်ကောန်မိသျှိုက် ဟိုတ်နူ မိက်ဝံကလိဝံ ဗြဟ္မာဆောင်သွင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဒွေတ်တဒွေတ်မပြရ” သွက်ထေရ်နန္ဒ ဝံကလိဝံဗြ ဟေင်အဆောင်သွင်ဂမ္ဘိုင် မသုန်ကံဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ကေတ်တာလျိုင်ရ ရဝံ ဝံမင်တအိုတ်ရ။

အခါ၌ ခမိမဒ်မိတ်သဟဲ ထေရ်နန္ဒဂ် “ထေရ်နန္ဒဝံ ဟိုတ်နူမိက်ဝံကလိဝံ ဗြဟ္မာဆောင်သွင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဒွေတ်တဒွေတ်မပြရ၊ သွက်ထေရ်နန္ဒ ဝံကလိဝံ ဗြဟ္မာဆောင်သွင် ဂမ္ဘိုင် မသုန်ကံ မှုံ့ကိုသင်္ဃိုင်ဖရပ်ဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ ထေရ်နန္ဒဝံ ဒ်ညးမစုဟ်လိင်ရသွံ၊ ထေရ်နန္ဒဝံ ဒ်ညးမရာန်မှိုက်ရသွံ” ရဝံ ဟိုချုတ်ခမက်တ နကို ဂလာန် ညးမစုဟ်လိင်ကို နကိုဂလာန် မရာန်မှိုက်ကိုအိုတ်ရ။

အခါ၌ ထေရ်နန္ဒ ဟိုတ်နူမိတ်သဟာဲ ခမိဂမ္ဘိုင်ခချုတ်ခမက် နကိုဂလာန် ညးမစ
 ငှုဟ်လိင်ကို နကိုဂလာန် ညးမရာန်မိုက်ကိုရ စအိုန်ဇေ ဂွေံကျုဟ်မေံဂ်ဒ်တဲ ညးမဲဝဲ
 ပြာပ်အာဠာန်မလှုသိုတ်ဇြဲတဲ သိုဟ်ဟိုတ်မဲ မှုကိုဝီရိယ မသကာတ်ဂ်ဒ်တဲ မှုကိုစိုတ်
 မဖအောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ဂ်ဒ်တဲ မံင်တမ္း ခြာဟ်လအ်ဟောင် ဩတုဟ်နဖိုမ္မဲ ကောန်ဂကူမ္ဘိုင်
 တိတ်ကျုဉ်နုယရာဝါသသိုက်ဂ်ဒ်တဲ သွတ်ခမိအိုတ်ရ၊ တုဟ်နဖိုဂ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ဝံဟောင်
 နကိုညဏ်တောင် အလိုဇကု အာစိုပ်သွဇော်မတ်ကိုအရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ်ဒွေတ်မပြ
 ဟံမ္မဲကိုပတုပ်ပတောံစတ်ဂ်ဒ်တဲ ကိုချိုက်ပေင်တဲ ပဒတ်ရ၊ “ပွမဒးတန်ပဋိသန္နိ အိုတ်အာရ၊
 ဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြရ၊ ကိစ္စမဂ် မထေက်ကိုသွဂ် သွတဲရ၊ တုဟ်နကိစ္စမဂ်ဝံ ကိစ္စသွက်ဝံ
 ဒးသွမ္မဲသအာင် ဟံမ္မဲရ” ရဲဝံ တီရ၊ ထေရ်နန္ဒ ပှောင်ကိုတုအရှန်ဂမ္ဘိုင် လုပ်လှိုဟ်မ္မဲဇကု
 ကိုရ။

အခါ၌ ကောန်ဒေဝတမ္မဲ အခါသ္တာဗ္ဗမ် မှုကိုမသျှိုက်မျိုက်လောန် မှုကိုလျးအရံင်
 မဂိုလဟိုလောန် သိုက်မယးတူးတဲ အလုမ်ဘာဇေတဝန်ဂ်ဒ်တဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိုင်
 ကျုဉ်တြရ၊ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြ ဃောမဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဠာန်လအိတ်မ္မဲဒွဲာဲ သုးကို
 တီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြ ဂလာန်ဝံရ၊ “ယံတီလမ္ပုပိုင် ထေရ်နန္ဒ မဒ်ဒေဝတီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြ မဒ်
 ကောန်မိသျှိုက် ဟိုတ်နူဇေအာသဝမအိုတ်ဂ်ရ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ဝံဟောင် နကိုညဏ်တောင် အလိုဇကု
 အာစိုပ်သွဇော်မတ်ကိုအရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ မတိတ်ဗူးနူကိလေသ
 မဟံမ္မဲကိုဇေအာသဝတဲ သွဒတ်ဒိုင်ရ” ရဲဝံ ဂရင်ပတိတ်ရ၊ ပွဲညဏ်တီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြလေဝ်
 “နန္ဒ ဟိုတ်နူဇေအာသဝမအိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ဝံ နကိုညဏ်တောင် အလိုဇကု
 အာစိုပ်သွဇော်မတ်ကိုအရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ မတိတ်ဗူးနူကိလေသ ဟံမ္မဲကို
 ဇေအာသဝတဲ သွဒတ်ဒိုင်ရ” ရဲဝံ ပြာကဋ်ကျုဉ်ရ။

အခါ၌ ထေရ်နန္ဒ ကလိလောန်ကျေံဗ္ဗမ်ဂ်တဲ ပြာပ်အာဇေရင်တီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြရ၊
 ပြာပ်အာဇေရင်တီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြတဲ လှောင်တီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြ ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မ္မဲဒွဲာဲတဲမ္း
 ဂရင်ပတိတ်နိ ဂလာန်ကိုတီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြ ရဲဝံမ္း “ယံတီလမ္ပုပိုင် သွက်အဲချိုက် တုဟ်န
 ကလိဝံ ပြအဆေပ်သွပ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ကံ မှုကိုသင်ဇိုင်ဖရာပ်ဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြ ကေတ်လပ်
 တာလျိုင်ရ၊ ယံတီလမ္ပုပိုင် အဲချိုက်ဂ် ပတိတ်ဗူးကျေံ တီလမ္ပုပိုင်ကျုဉ်တြ နူကိုတာလျိုင်
 မကေတ်လပ်ဂ်ရကျုဉ်” ရဲဝံ ဂရင်ပတိတ်ရ၊ ယံနန္ဒ အဲကျုဉ်လေဝ် “နန္ဒ ဟိုတ်နူဇေအာသဝ
 အိုတ်အာဂ်ရ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ဝံဟောင် နကိုညဏ်တောင် အလိုဇကု အာစိုပ်သွဇော်မတ်ကို
 အရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် ကျေံအရဟတ္တဖိုလ်ပညာ ဟံမ္မဲကိုဇေအာသဝတဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ” ရဲဝံ
 နကိုစိုတ်အဲကျုဉ် ပိုင်ခြာတိကေတ် စိုတ်တုအဲတဲရ၊ “ယံတီလမ္ပုပိုင် ထေရ်နန္ဒ မဒ်ဒေဝတီလမ္ပု
 ပိုင်ကျုဉ်တြ မဒ်ကောန်မိသျှိုက် ဟိုတ်နူဇေအာသဝမအိုတ်ဂ်ရ ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန်ဝံဟောင် နကို
 ညဏ်တောင် အလိုဇကု အာစိုပ်သွဇော်မတ်ကိုအရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ
 မတိတ်ဗူးနူကိလေသ မဟံမ္မဲကိုဇေအာသဝတဲ သွဒတ်ဒိုင်ရ” ရဲသင်ဝံ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်လေဝ်

ကျင်ဂရင်ပတိ အဲကျင်ရ၊ ယံနန္ဒ ဩအခင်လိုမဲ့ စိတ်တုအဲဂ် ဟံစောဲလံာ်ဂ်ဒ်တု တိတ်ဗူးနု ခရ်အာသဝရ၊ အခင်ဂ် အဲကျင် တိတ်ဗူးနုကိုတာလျိုင် မကေတ်လဝ်ဂ်ရ ရသံာ်ဝံ သူးတရ။

အခင်ဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ တီကေတ် ဒတုဖိဝံတု ပွဲအခင်မတိဂ်—

“ဩခမိမဲ့ စိင်ကောံအာနုသျှိုက်သရီ လမက်(ကိလေသ)ရ၊ ဝးပကပ်ကောံ ဒစုက် လေကာမရ၊ အာစိပ် “မောဟ” ပွမဝိဝိင်ဘိင်တိုင်မအိုတ်ရ၊ ခမိဂ် ဟံချီတောင် ဟိုတ်နုတသိုဒ် ဒဒိခ်ရ” ရသံာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ ယသောဇေသုတ်

၂၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသံာ်ဝံရ— ဒးကာလမဲ့အခင် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ၊ အခင်ဂ် ခမိဂ်မုိုင်မသုန်ကံ မွဲပဓာန်ဇေယသောဇေတအ်ဂ် တုဟ်နဗိုလောဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ စိပ်ကျင် ချင်သာရဂ်အိုတ်ရ၊ ခမိအာဂန္တုကဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် မွဲဟာန်ကောံခမိသင် မမံင်ပွဲဘာတအ် ဟိုဂလားနဆက်ဆောံ မိပ်သျှောင်အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ဂ်ဒ်တု ကိုပဠေပ်ပဠေတ် သွာသတိတ် သွာဒိုင်အိုတ်ဂ်ဒ်တု သိုကိုသီစတ်ဂိုင်ဒေပ်ပဠေပ်သွာ မွဲကိုရမုာ်မညာန် ရမုာ်မထတ်အိုတ်ရ။

အခင်ဂ် “ယံအာနန္ဒ ညံင်ရသွာတမ္မာ မပိုင်မံင်ကကို ညးမ္ပုကိုရမုာ်မညာန် ရမုာ်မထတ်တအ်ဂ် ညးလိုမဒ်အိုတ်ဂ်ရော?” ရသံာ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ သူးကိုထေရ်အာနန်ရ။ ယံတီလမ္ပုပိုင် ခမိဂ်မုိုင်မသုန်ကံ မွဲပဓာန်ဇေယသောဇေ တုဟ်နဗိုလောဝ် တီလမ္ပုပိုင် ကျင်တြ မဏ္ဍစိပ်ကျင် ချင်သာရဂ် မဒ်အိုတ်ရကျင်၊ ခမိအာဂန္တုကဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင် မမံင်ပွဲဘာဂမ္ဘိုင် ဟိုဂလားနဆက်ဆောံ မိပ်သျှောင်အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ဂ်ဒ်တု ပဠေပ် ပဠေတ်ဒိုင် သွာသတိတ်သွာဒိုင်အိုတ်တု သိုကိုသီစတ်ဂိုင်ဒေပ်ပဠေပ်သွာ မွဲကိုရမုာ်မညာန် မွဲကိုရမုာ်မထတ်အိုတ်ရ (ရဝံ ဂရင်ပတိတ်ရ)။ ယံအာနန္ဒ ဒ်သံာ်မူး နကိုဂလားနအဲကျင် “တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ ကော်မံင် တီလပိုင်တအ်ရ” သံာ်ဝံ ဟိုကိုခမိတအ်ဂ်ညိ ရဝံ (သူးတိုန်ရ)။

“ယံတီလမ္ပုပိုင် ဒိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ထေရ်အာနန် ဒုင်ဝန်ဂလားန တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြတု ပြာပ်အာဇေရင် ခမိဂ်မုိုင်တု “တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြ ကော်မံင် တီလပိုင်တအ်ရကျင်” သံာ်ဝံ သူးကိုခမိတအ်ရ၊ “ယံကောန်တု ဒိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ခမိဂ်မုိုင်ဂ် ဒုင်ဝန်ဂလားန ထေရ်အာနန် အိုတ်တု ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြအိုတ်တု လောဝ်တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြအိုတ်တု ဂဇေဒိုင် ပွဲလအိတ်မဲ့ဒွဲအိုတ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြဂ် သူးတိုန်ဂလားနကိုခမိဂ်မုိုင် မဂဇေဒိုင် ပွဲလအိတ်မဲ့ဒွဲဂ်ရ။

ယုံခမိတအံ မူးတအံညးဂမ္တိုင်ဂ် ညံင်ရသွာတမ္မာဂမ္တိုင်ကို မဟိုတ်မ္မံကိုရမ္ပာင်မညာန် မ္မံကိုရမ္ပာင်မထတ်အိုတ်ဂ်ရော? ရဝံ (သွားတရ)။ သွားတ ရသတ်ဝံမွဲး မဟာထေရ်ယသောဇော် “ယုံတီလမ္ပပိုင် ခမိဂမ္တိုင်မသုန်ကွံဝံ ကျင်စိုပ်ချင်သာရဂ် တွဟ်နဖိုဗိုလောဝ် တီလမ္ပပိုင် ကျင်တြဲအိုတ်ရ။ ခမိအာဂန္တုကာဂမ္တိုင်ဂ် ကော်ခမိမမံင်ပွဲဘာဂမ္တိုင် ဟိုဂလာန်ဆက်ဆောံ မိပ်သွောင်အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ကိုပဠေပ်ပဠေတ် သွာသတိတ်သွာဒိုင်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ သိုကို မသီစိုတ်ဂိုင်ဒေပ် ဗပေင်သွာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ မ္မံကိုရမ္ပာင်မညာန် မ္မံကိုရမ္ပာင်မထတ်အိုတ်ရ” ရဝံ ဂရင်ပတိတိုန် တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲရ။ ယုံခမိတအံ ဣစအိုတ်ညိ။ အဲကျင် ထေင်ပတိတ် မူးတအံရ။ မူးတအံ ဟံထေက်ကိုမံင် ဇရေင်အဲကျင်အိုတ်ရ ရဝံ (သွားတိုန်ရ)။

“ယုံတီလမ္ပပိုင် ခိုဟ်သန်ရကျင်” ရဝံ ခမိဂမ္တိုင် ဒုင်ဝန်ဂလာန် တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲ အိုတ်တဲ ဒွိုက်ကတိုနဒ္ဒဲအိုတ်တဲ လောဝ်တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲတဲ သွပဒက်ကသိုဏ်တဲ သီစတိုင်ကေတ် သွာသတိတ် သွာဒိုင်အိုတ်တဲ ဂိုင်ကေတ်ဗပေင်သွာအိုတ်တဲ ဣတိတ်အာ ဒေသစာရိတ် ချင်ဝဇ္ဇိအိုတ်ရ။ ဗွဲအတိုင်လေင် ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲချင်ဝဇ္ဇိမွဲး အာစိုပ်ကြင်ဝဂ္ဂ မုဒါတဲ သိုင်ဗဒ်ဘာကိုသု ပွဲဇရေင်ကြင်ဝဂ္ဂမုဒါအိုတ်တဲ လုပ်ဒဂိုန်ဝသ်အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်ယသောဇော် “ယုံကောန်တုတအံ တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲ မ္မံပိုက်ကို ဒတဲစိုတ် မလေပ်ဆာန်ချုတ်ဂ် ဟိုတ်နုမဆာန်ချုတ်ဂ်ရ ထေင်ပတိတ်ပိုရ။ ယုံကောန်တုတအံ အတိုင်တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲ မသျှိုက်မ္တိုက်ဂ် ပိုမံင်တအိုတ်ညိ” ရဝံ သွားကိုခမိလုပ်ဒဂိုန်ဝသ် ဂမ္တိုင်ရ။

“ယုံတီလပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ခမိဂမ္တိုင် ဒုင်ဝန်ဂလာန် မဟာထေရ်ယသောဇော် အိုတ်ရ။ ကြနုဂ် ခမိဂမ္တိုင် ပြာပ်အာဌာန်မသိုတ်ဇြဲအိုတ်တဲ ပတိတ်ဇြဲဟတ်လွီပရာ သိုဟံ ဟိုတ်မဲအိုတ်တဲ မ္မံကိုစိုတ် မလောဝ်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ မံင်အာမွဲး ပွဲအပွဲသံဂ်ဟေင် ခမိဂမ္တိုင်အိုတ်သို သွဇော်မတ်ကိုဝိဇ္ဇာပိအိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲ သွဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲချင်သာရဂ် အတိုင်နွံပိုက်တဲ ဣတိတ် အာဒေသစာရိတ် ချင်ဝေသာလီရ။ ဗွဲအတိုင်လေင် ဂေင်ဒေသစာရိတ်မွဲး အာစိုပ်ချင် ဝေသာလီရ။ တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲ သွဒတ်ပွဲဘာမဟာဝိန် မ္မံကိုပြာသာဒ် အထောင့်ကအ်ကွတ် ပွဲချင်ဝေသာလီရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲ နကိုစိုတ်ဇေက ပိုင်ခြာတိကေတ် စိုတ်ခမိဂမ္တိုင် မပဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဇရေင်ကြင်ဝဂ္ဂမုဒါတဲ “ယုံအာနန် ဌာန်ဇရေင်ကြင်ဝဂ္ဂမုဒါ ခမိဂမ္တိုင် မသွဒတ် တန်ဒိုင်ဂ် ညံင်ရလူးအရံင်ကို ထေင်ကျင်ကုအဲကျင်ရ။ ဌာန်ဂ် အဲကျင် တွဟ်နဝံအာ တွဟ်နသု ပှပ်စိုတ် သျှိုက်မ္တိုက်တရ ရဝံ ဟိုသွားကိုထေရ်အာနန်ရ။ ယုံအာနန် တွအဲဂ် တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲ ကော်ဒိုင်မွဲးတအံရ။ တီလမ္ပပိုင်ကျင်တြဲ နွံပိုက်မိက်ဝံ ဆိုညာတ်ဒိုင်မွဲးတအံရ ရဝံ ဗအောဝ် ဗလးဏာကလုတ် ဇရေင်ခမိဂမ္တိုင် မပဒတ်ဒိုင် ဇရေင်ကြင်ဝဂ္ဂမုဒါဂ်ညိ” ရဝံ (သွားတရ)။

“ယုံတီလမ္ပပိဉ် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ထေရ်အာနန္ဒ နှင်ဝန်ဂလာန် တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲတဲ ပြာပ်အာဇရေင် ခမိမ္မေကေတဲ သွးကိုခမိဂ် ရံသ်ဝံရ၊ “ယုံကောန်တု ကျင်ညိ၊ ပြာပ်အာဇရေင် ခမိဂ်မိုင် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဇရေင်ကြိုင်ဝဂ္ဂုမုဒါတဲ သွးတဲသ်ဝံညိ၊ ‘တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ ကော်မံင် တီလပိဉ်တအ်ရ၊ တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ နွံပွက် မိက်ဝံဆိုညာတ် တီလပိဉ်တအ်ရ’ ရံသ်ဝံ သွးတဲညိ” ရဝံ (သွးတဲရ)။

“ယုံတီလပိဉ် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ခမိဂ် နှင်ဝန်ဂလာန် ထေရ်အာနန္ဒတဲ တြံမ္မုကို ဇြဟတ်ဂ် ညံင်ရဲမပွးကေတဲ မခွေပ်ကဝေန်လဝ်ကို ညံင်ရဲမခွေပ်ကဝေန်တဲ မပွးလဝ်ကို တုပ်ညံင်သ်ဂ်ကိုရ၊ ကေတုဗ္ဗန်အာ နူဘာမဟာဝိန် မ္မုကိုပြာသာဒ် အထောဋ်ကအ်ကွတ်တဲ ပြာကဋ် ပွဲဂတမုက်ခမိဂ်မိုင် မသွဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲဇရေင်ကြိုင်ဝဂ္ဂုမုဒါရ၊ ကြံနုဂ် ခမိဂ် “တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ ကော်မံင် တီလပိဉ်တအ်ရ၊ တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ နွံပွက် မိက်ဝံဆိုညာတ် တီလပိဉ် တအ်ရ” ရဝံ သွးကိုခမိဂ်မိုင် မသွဒတ် ပွဲဇရေင်ကြိုင်ဝဂ္ဂုမုဒါတအ်ဂ်ရ။

“ယုံကောန်တု ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ခမိဂ်မိုင်ဂ် နှင်ဝန်ဂလာန် ခမိဂ်အိုတ်တဲ သီဇတ် ဂိုင်ကေတ် သွာသတိတ် သွာဒိုင်အိုတ်တဲ ဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သွာအိုတ်တဲ တြံမ္မုကိုဇြဟတ်ဂ် ညံင်ရဲမပွးကေတဲ မခွေပ်ကဝေန်လဝ်ကို ညံင်ရဲမခွေပ်ကဝေန်တဲ မပွးလဝ်ကို တုပ်ညံင် သ်ဂ်ကိုရ၊ ကေတုဗ္ဗန်အာ နူဇရေင်ကြိုင်ဝဂ္ဂုမုဒါအိုတ်တဲ ပြာကဋ် ပွဲဂတမုက် တီလမ္ပပိဉ် ကျက်တြဲ ပွဲဂြိုပ်မဟာဝိန် ပွဲပြာသာဒ်အထောဋ်ကအ်ကွတ်အိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်ဒိုင် နုကိုအရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ ဟံချီဇတဝ်ရ၊ အခိုင်ဂ် အခိုင်လျှဟ်ဝံ တီလမ္ပပိဉ် ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်ဒိုင် နုကိုပဒတ်သ်လိဂ်ရော? ရဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိန် ကုခမိဂ်မိုင်ရ၊ အခိုင်ဂ် “တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်ဒိုင် နုကိုအရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိရ” သ်ဝံ ကုခမိဂ်မိုင် ကသပ်စိုတ် မကတိန်ကျင်မွဲး ခမိဂ်မိုင်အိုတ်သိုတ်တအ်ဂ် သွဒတ်နုကိုအရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ ဟံချီဇတဝ်အိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ထေရ်အာနန္ဒ ပွဲအခိုင်မကလိလောန်အာ ဗ္ဗမ်ပဌမယာမ်ဂ် ဒွိုက်ကတိန် သွာသတိတ်တဲ ကွေဟ်ပတိုန်သွာ လတူပွးမွဲလပါ်တဲ ပင်ခွအ်ခွေံတဲတဲ “ယုံတီလမ္ပပိဉ် ကလိလောန်အာ ဗ္ဗမ်ပဌမယာမ်တဲရကျက်၊ ခမိအာဂန္တုကတအ် ဂဇေဒိုင် လအ်ရကျက်၊ တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ ကော်ခမိအာဂန္တုကမိုင် ဟိုဂလာန်ဆက်ဆောံ မိပ်သွောင် အိုတ်တိုဟ်ညိကျက်” ရဝံ ဂရင်ပတိတ် တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲရ၊ ဂရင်ပတိတ်မွဲး တီလမ္ပပိဉ် ကျက်တြဲ မံင်တသိုတ်သိုတ်ရ။

မရနက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် ထေရ်အာနန္ဒ ပွဲအခိုင်မကလိလောန်အာ ဗ္ဗမ်မဇ္ဈိမယာမ်ဂ် ဒွိုက်ကတိန် သွာသတိတ်တဲ ကွေဟ်ပတိုန်သွာ လတူပွးမွဲလပါ်တဲ ပင်ခွအ်ခွေံတဲတဲ “ယုံတီလမ္ပပိဉ် ကလိလောန်အာ ဗ္ဗမ်မဇ္ဈိမယာမ်တဲရကျက်၊ ခမိအာဂန္တုကတအ် ဂဇေဒိုင် လအ်ရကျက်၊ တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ ကော်ခမိအာဂန္တုကမိုင် ဟိုဂလာန်ဆက်ဆောံ မိပ်သွောင် အိုတ်တိုဟ်ညိကျက်” ရံသ်ဝံ ဂရင်ပတိတ် တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲရ၊ မရနက်ကိုဓါဝါ ကိုလေဝ် တီလမ္ပပိဉ်ကျက်တြဲ မံင်တသိုတ်သိုတ်ရ။

မရနက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် ထေရ်အာနန်ဂ် ပွဲအခိုင်ကလိလောန်အာ ဗွမ်ပစ္ဆိမယာမ်ဂ်
 ဒွိုက်ကတိန္န သ္မာသတိတ်တဲ ကွေဟ်ပတိုန်သုာ လတူပူးမွဲလပါ်တဲ ပင်ခွအ်ခွေံတဲတဲ
 “ယွံတီလမွဲပိုင် ကလိလောန်အာ ဗွမ်ပစ္ဆိမယာမ် မထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်လောန် တဲရကျါ၊
 ကသိုဏ်တိုန်ရကျါ၊ ဗွမ်ဂ် မွဲကိုညံင်ရဲမုက္ခဝါ မသျှိုက်မျိုက်ကိုရကျါ၊ ခမီအာဂန္တုကတအ်
 ဂဇေဒ်ခိုင်လအ်ရကျါ၊ တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲ ကောံခမီအာဂန္တုကမ္ပိုင် ဟိုဂလာန်ဆက်ဆောံ
 မိပ်သွောင်အိုဟ်တိုဟ်ညိကျါ” ရဲသင်ဝံ ဂရင်ပတိတ် တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲရ။

အခိုင်ဂ် တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲ ဒွိုက်ကတိန္နသမာမိဂ်တဲ “ယွံအာနန် ကောန်တုဂ်
 ယဝ်ရတိတ်မွဲး ဗွတ်စိုတ်ဏအ်လေဝ် တုအဲဟံဒးဂရင်ပတိတ်၊ ယွံအာနန် အဲကျါကို ခမီ
 မသုန်ကံအိုတ်သိုကို သွဒတ်ဒိုင် နကိုအရဟတ္တဖိုလ်သမာမိ မစိုန်သကိုကောံစတုတ္ထဇာန်
 ဟံချီတေဝ်ရ” ရဲဝံ သွးကို ထေရ်အာနန်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲ တိကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတိဂ်—

“ဩခမီမွဲ အံင်ဇူးကေတ် ဒစုက်ဇေကာမကို ပွမတွေဟ်လက်ကို ပွမဂစိုတ်ကို
 ပွမဗန်ဒက်ကိုရ၊ ခမီဂ် တန်တဲဒိုင် ညံင်ရဲဒိုတုအ် ဟံချီတေဝ်ရ၊ ခမီဂ် ဟိုတ်နူတသိုဒ်
 ဒဒိုင်တဲ ဟံချီတေဝ်ရ” ရဲသင်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနဝံရ။

တတိယသုတ်။

၄။ သာရိပုတ္တသုတ်

၂၄။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသင်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲ သွဒတ်
 တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂ်
 မဟာထေရ်သာရိပိုတ် တင်ထွဲတဲ စွံပတန်သိုဟ်လဝ် ကာယဗွဲမတပ်တး သိုကိုသတိ မတူရူ
 မံင်ကို(အာရိကမ္မဋ္ဌာန်) မဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဋ္ဌာန်ဟံ့ကြပ်,ဟံ့သွေဲကို တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲရ၊ တီလမွဲပိုင်
 ကျါတြဲ ညာတ်ကေတ် ထေရ်သာရိပိုတ် တင်ထွဲတဲ စွံပတန်သိုဟ်လဝ် ကာယဗွဲမတပ်တး
 သိုကိုသတိ မတူရူကို(အာရိကမ္မဋ္ဌာန်) မဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဋ္ဌာန်ဟံ့ကြပ်,ဟံ့သွေဲဂ်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲ တိကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတိဂ်—

“ဒိုတုအ်ဇော်ဂ် ဟံချီတေဝ် ညံင်ရဲမတန်တဲ ဗွဲမဒးရဲကို တုပ်တဲညံင်ရဲသင်ဂ်ကိုရ
 ခမီဂ် ဟိုတ်နူမောဟ မအိုတ်အာဂ်ရ ညံင်ရဲဒိုတုအ်ဇော်ကို ဟံချီတေဝ်ရ” ရဲသင်ဝံ
 ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနဝံရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ မဟာမောဂ္ဂလာနသုတ်

၂၅။ အဲဒိုက် ဂုံမိင်လဝ် ရဲသင်္ဂရ— ဒးကာလမွဲအခါင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဉ်ရ၊ အခါင်ဂှ် မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန် တင်ထွဲတဲ မစွဲပတန်သ္မိပ္ပလဝ် ကာယဗွဲမတပ်တး နကိုကာယ ဂတာသတိ မပြာကဋ်ကျဉ် ဗွဲမဒးရး ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဇေတုဇေတုတဲ ဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဌာန်ဟုံကြပ်, ဟုံသုတဲကို တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ညာတ်အာ မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန် တင်ထွဲတဲ မစွဲပတန်သ္မိပ္ပလဝ် ကာယဗွဲမတပ်တး နကိုကာယဂတာသတိ မပြာကဋ်ကျဉ် ဗွဲမဒးရး ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဇေတုဇေတုတဲ ဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲဌာန် ဟုံကြပ်,ဟုံသုတဲရ။

အခါင်ဂှ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခါင်မတီဂှ်—

“ဩကုခမီလိမ္မဲ ကာယဂတာသတိ ပြာကဋ်ကျဉ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ခမီဂှ် မင်မွဲတ် ပွဲဗဿာယတနတြိသင်္ဂမ္ပိုင်တဲ မ္မုကိသမာဓိ မတန်ကြန်ဟုံပိတ်ဂှ်ဒ်တဲ နကိုပစ္စ ဝေက္ခဏဉာဏ် တီကေတ်နိဗ္ဗာန် ကိလေသဇေတု ပျိုတ်လလမ်မာန်ရ” ရဲသင်္ဂရ ကြိဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ ပိလိန္ဒဝစ္ဆသုတ်

၂၆။ အဲဒိုက် ဂုံမိင်လဝ် ရဲသင်္ဂရ— ဒးကာလမွဲအခါင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်ဒုတိယဗ္ဗန္တုကိုပြိပ်လမ္မံက် ဇေရင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ ပွဲအခါင်ဂှ် မဟာထေရ် ပိလိန္ဒဝစ္ဆ နကိုဂလာန်ကော်ခဲ ညးယုတ်ဂှ် ကော်ဟိုတ် ခမီဂမ္ပိုင်ရ၊ အခါင်ဂှ် ခမီဂမ္ပိုင်မဂ္ဂိုင် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲအိုတ်တဲ ဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုတဲအိုတ်တဲမွဲး “ယုံတီလ မ္မံပိုင် မဟာထေရ်ပိလိန္ဒဝစ္ဆဝံ ဟိုက်ကော်တဲ ခမီဂမ္ပိုင် နကိုဂလာန်ကော်ခဲဂး ညးအယုတ်ရ” ရဲဝံ ရရင်ပတိ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲရ။

အခါင်ဂှ် “ယုံခမီ ကျဉ်ညိ၊ တုအဲဂှ် နကိုဂလာန်အဲကျိဝံ ဟိုက်မဟာထေရ်ပိလိန္ဒ ဝစ္ဆညိ၊ ‘ယုံတီလပိုင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ကော်မံင် တုအဲရ’ ရဲဝံ ဟိုညိ” သင်္ဂဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ဟိုက်ခမီမ္မဲဇေတုရ၊ “ယုံတီလမ္မံပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ ခမီဂှ် ဒင်ဝန်(ဂလာန်) တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲတဲ ပြာပ်အာဇေရင် ပိလိန္ဒဝစ္ဆထေရ်တဲ “ယုံတီလပိုင်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ တီလမ္မံ ပိုင်ကျိတြဲ ကော်မံင် တုအဲရ” ရဲဝံ ဟိုက်ပိလိန္ဒဝစ္ဆထေရ်ရ။

“ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ မဟာထေရ်ပိလိန္ဒဝစ္ဆဂှ် ဒင်ဝန်ဂလာန် ခမီဂှ်တဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲတဲ လှောင်တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲတဲ ဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုတဲရ၊ “ယုံဝစ္ဆ တုအဲဂှ် ကော်ခမီဂမ္ပိုင် နကိုဂလာန်ကော်ခဲ ညးအယုတ်ရ၊ သင်္ဂဝံ ဂုံမိင်လဝ်ဂှ် ဒ်ဉာ်ကေံဟာ”

ရဲဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုသွာန်တိုန် မဟာထေရ်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ မဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲဂ်ရ၊
ယွံတီလမ္မံပိဉ် ညုာ်ဍံင်ရကျာ် ရဲသင်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ပျဉ်စိုတ် လေင်ခန္ဓမဟာထေရ်ပိလိန္ဒဝစ္ဆ မကောင်မံင်ကျဉ်
ပွဲဘဝကိုပ်ကွာတေံတဲ ကော်တိုန်ခမီဂမ္တိုင်ရ၊ “ယွံခမီတအ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် လွဟိုဂရိဟ်
ခမီဝစ္ဆအိုတ်ညါ၊ ယွံခမီတအ် ခမီဝစ္ဆဝံ မ္မုာ်ကိုဒေါသစိုတ်တဲ ဟိုကော်ခ ခမီဂမ္တိုင် နကိုဂလာန်
ကော်ခ ညးအယုတ် ဟံသေင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခမီဝစ္ဆဝံ လုက်မသုန်ကံဘဝ ဟံပိတ် ကောင်ဒ်
ကျဉ် ပွဲဂကူဗဗ္ဗုရ၊ ခမီဝစ္ဆဝံ ပွမဟိုသုးတ် ဂလာန်ကော်ခ ညးအယုတ်ဝံ ဆန်စန်ကျဉ်လပ်
လုက်ဗ္ဗမ်တဲ မဂိုင်သေ့ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ခမီဝစ္ဆဝံ ဟိုကော်တ ခမီဂမ္တိုင် နကိုဂလာန် ကော်ခ
ညးအယုတ်ရ” ရဲသင်ဝံ (သုးတ်ရ)။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ တိကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတိတ်—

“ဩပူဂိုလ်မွဲ ‘မာယာ’ ပွမလေံလုန် ‘မာန’ ပွမပတိုန်လပ်မာန် ဟံမွဲရ၊ လောဘ
စူးခြာရ၊ ဟံမွဲကို ပွမသျှိုက်မျိုက်ရ၊ ဟံမွဲပိုက်ကို ပွမရာဒနာရ၊ ပါနုက်ကေံ ‘ဒေါသ’
ပွမထေပုတ်ရ၊ မ္မုာ်ကိုစိုတ် မစိုတ်လလမ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ‘ဗြဟ္မဏ’ ညးမသွကေံပွ
အကုသိုလ် မူးတဲလေဝ်ဂးရ၊ ‘သမဏ’ ညးမလလမ်ကေံ ပွသရာမ်ပါပ်တဲလေဝ်ဂးရ၊
‘ဘိက္ခု’ ညးမပလိုပလာ်ကေံ ကိလေသတဲလေဝ်ဂးရ” ရဲသင်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန်
ဥဒါန်ဝံရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ သက္ကုဒါနသုတ်

၂၇။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသင်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ်
တန်ဒိုင် ပွဲဘာဝေဠုဝန် မဒ်ဒွဲမဗ္ဗစူကိုပြိပ်လမ္မက် ဇရေင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ်
မဟာထေရ်ကဿပဂ် လုက်ထံပွဲတဲ လုင်စဒိုင်(နိရောဓသမာပတ်)သမာဓိ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ပွဲထို
ဝိပ္ပလိဂ်တဲ ဂဇာဒ်ဒိုင်ရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်ကဿပဂ် နပွမကလိလောန်ကေံ ထံပွဲတဲဂ်
ဒိုက်ကတို(နိရောဓသမာပတ်)ရ၊ အခိုင်ဂ် “အဲဂ် ဝံဂေတ်ဂေင်စပ်ဏ္ဍပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်မွဲ
ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိုဒ်ကျဉ် ကုမဟာထေရ်ကဿပ မဒိုက်ကတို(နိရောဓ
သမာပတ်)ဂ်ရ။

အခိုင်ဂ် ဗြအဆေဝ်သွဂ်ဂမ္တိုင် မသုန်ကံတအ်ဂ် သွလ္လိပရာပတိတ်ဗြဟတ်မံင်
သွက်ဝံလံင်ပိဏ္ဍပါတ် ကုမဟာထေရ်ကဿပရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်ကဿပ ဆေဝ်ဒပ်ကေံ
ဗြအဆေဝ်သွဂ်ဂမ္တိုင်မသုန်ကံ ညံင်ဟံဝံလံင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ ပွဲအခိုင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ်
သုာတဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ လုင်အာချင်ရာဇဂြိုဟ် တုဟ်နပ်ဏ္ဍပါတ်ရ။

အခင်္ဂိ သွင်အိန်မဂ္ဂအလိုအသီဒေဝတဂမ္ဘိုင် မိက်ဂွံဒါနိပိဏ္ဍပါတ် ကုမဟာထေရ်
ကဿပတဲ ပတောံလဝ်လွေဟ် ညးတုတ်တုတ်တဲ တုတ်မင်တုတ်ရ၊ သုဇာ မဒ္ဒိကောန်ဂုတ်
အသုရာဂ် ပူမင်တောပ်နှပ်(တွပ်)ရ။

အခင်္ဂိ မဟာထေရ်ကဿပ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်လွေသ့ ပွဲချင်ရာဇဂြိုပ်မွဲ
ပြာပ်အာသိုသွင်အိန် မဂ္ဂအလိုအသီဒေဝတဂမ္ဘိုင် သွင်အိန် မဒ္ဒိကောန်ဂုတ် ညာတ်ကေတ်
နူဇေမ္မာ မဟာထေရ်ကဿပ မက္ခက္ခုဏ်တဲ တိတ်ကုဏ်မွဲသ့ ဒုင်တုဏ်တဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ်
ပပေင်နူတဲတဲ လုပ်ပွဲသိုတုက်ပိဏ္ဍပါတ် နူထွဲပုင်တဲ စုတ်ပပေင်ပပေင်တဲမွဲ ကိုဒါနိကု
မဟာထေရ်ကဿပရ၊ ပိဏ္ဍပါတ် မှုကိုသွအမာဲတုတ်တုတ်မဂ္ဂိုင် (မပ္ပံကိုမဲ) မှုကိုသွက
ဗျဉ်ကဝေက်တေင်တုတ် တုတ်တုတ်သ်မဂ္ဂိုင် မှုကိုသွဗျဉ် ရှိသာနာနာသ် မဂ္ဂိုင်ရ၊ အခင်္ဂိ
ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိုဒ်ကုဏ် ကုမဟာထေရ်ကဿပရ၊ “ပုဂိုလ် မှုကိုကုဒ္ဒိအာနတ် မဃ်သ်ဝံ
ညးလိမဒ်ဂ်ရော?” ကြနုဂ် “ပုဂိုလ်ဝံ သွင်အိန် မဂ္ဂအလိုအသီဒေဝတဂမ္ဘိုင်ရ” သ်ဝံ
မဟာထေရ်ကဿပ တီကေတ်တဲ “ယွံကောသိယ တုအဲဂ် ပုသ်ဝံ သွဒ်ရသွံ၊ ပုမှုသ်
မဃ်သ်ဝံ ဗွဲကြမ္မေလှေပုန် ဩဝ်လွကိုဒ်ညိ” ရသ်ဝံ သွးတိုန်ကိုသွင်အိန် မဂ္ဂအလိုအသီ
ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ရ၊ “ယွံတီလပိုင်မဟာထေရ်ကဿပ ပိုဒိုက်တအ်လေဝ် နွံပိုက်မင်ကိုကုသိုလ်
အိုတ်ရ၊ ပိုဒိုက်တအ်လေဝ် ထေက်ကိုကျောန် ကုသိုလ်အိုတ်ဏီရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ကြနုဂ် သွင်အိန် မဂ္ဂအလိုအသီဒေဝတဂမ္ဘိုင် လောဝ်တီလပိုင်မဟာထေရ်ကဿပတဲ
သွရှေသျှရ်တဲ ကလောင်တိုန်အာ လတူအာကာသတဲ ပွဲလတူဂွးအာကာသဂ် “ဒါနကုသိုလ်
မတန်တ ပွဲမဟာထေရ်ကဿပဂ် ဒ်ဒါနိမပြု ထေက်ကိုအမ်သပ်ကွေရသွံ၊ ဒါနကုသိုလ်
မတန်တ ပွဲမဟာထေရ်ကဿပဂ် ဒ်ဒါနိမပြု ထေက်ကိုအမ်သပ်ကွေရသွံ၊ ဒါနကုသိုလ်
မတန်တ ပွဲမဟာထေရ်ကဿပဂ် ဒ်ဒါနိမပြု ထေက်ကိုအမ်သပ်ကွေရသွံ” ရဲဝံ ကြိုဂ
အောတ်တိုန် ဥဒါနိပိလတုန်ရ၊ “ဒါနကုသိုလ် မတန်တ ပွဲမဟာထေရ်ကဿပဂ် ဒ်ဒါနိမပြု
ထေက်ကိုအမ်သပ်ကွေရသွံ ရဲဝံ သွင်အိန် မဂ္ဂအလိုအသီဒေဝတဂ် ကလောင်တိုန် လတူ
အာကာသတဲ ပွဲလတူဂွးအာကာသဂ် ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနိပိလတုန်ဂ် တီလမှုပိုင်ကျပ်တြဲ
ဝံမင်ကေတ် နကို ‘ဒိဗ္ဗသောတအဘိညဏ်’ မသအးဇး မတုပ်ကျောံသောတာပသာဒ ဒေဝတ
ဂမ္ဘိုင် မလောန်နုဂ်ကတောပ်မှိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ရ။

အခင်္ဂိ တီလမှုပိုင်ကျပ်တြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ အခင်မတိတ်—

“ကုခမိ မပကင်ရင်ဂုတင်ပိဏ္ဍပါတ် မလ္လိပရာကေတ်ဇကုဇကု ဟံဒင်မြဲမြန်ကို
ညးတုတ်သအာင်တဲ မှုကိုသတိဟံပိုတ် မှုကိုကိလေသမလလမ် မချိုက်ပေင်ကို
တာဒိဂုဏ်ဒ် ဒေဝတဂမ္ဘိုင် သျှိုက်ဆာန်တအိုတ်ရ” ရဲဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနိ
ဝံရ။

သတ္တမသုတ်။

မာတိကာ

၈။ ပိဏ္ဍိပါတ်ကသုတ်

၂၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဉ်ရ၊ အခါင်ဂ် ခမိဂမိုင် ကြနုပစ္စာဘတ် စူးတိတ်ကျင် နူကွာန်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်တဲ အယောမကောံခရီုဒိုင် ပွဲတာန်ဆင်ကရေရိ မဒ်ဒွဲတုံပလဲဍုင်မတိုန်ဂ် ဂလာန်အကြာဝံ ကတိုန်ကျင်ရ။

ယွံကောန်တုတအ် ခမိမပကင်ရင် ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ် မဂေင်စပိဏ္ဍပါတ် (အခါင် လဆောင်လဆောင်) နကိုမတ်ဂ် ဝံညာတ်ကေတ် ရူပါရီဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကို ကတောင်ဂ် ဝံမိင်ကေတ် ရမ္ပာင်ဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကိုမဟ်ဂ် ဝံဆုင်တသ္မုဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကိုလတံဂ် ဝံကွာန်တ ရသာရီဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကို ကာယဂ် ဝံလုက်စုက်တုအ်ဒွဲတ ဖောဠဗ္ဗာရီဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ခမိမဒဂိုန် ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ် ဝံဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမသ္မုဂေင်သျှိုက် ပွမသ္မုအေပရဲ ပွမသ္မုသေံသ္မု ပွမသ္မုပူဇ ပွမသ္မုဇေသ်အေပမာတဲ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် အခါင်လုဟ် ပိုညးဂမိုင်လေဝ် ကြက်ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမိုင်လေဝ် အခါင် လဆောင်လဆောင် နကိုမတ်ဂ် ကြက်ဝံညာတ်တ ရူပါရီဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကို ကတောင်ဂ် ကြက်ဝံမိင်တ ရမ္ပာင်ဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကိုမဟ်ဂ် ကြက်ဝံဆုင်တ သ္မုဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကိုလတံဂ် ကြက်ဝံကွာန်တ ရသာရီဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက် အိုတ်ရ၊ နကိုကာယဂ် ကြက်ဝံလုက်စုက်တုအ်ဒွဲတ ဖောဠဗ္ဗာရီဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမိုင်လေဝ် ဝံဒင်ဂိုင်ကေတ် ပွမသ္မုဂေင်သျှိုက် ပွမသ္မုအေပရဲ ပွမသ္မုသေံသ္မု ပွမသ္မုပူဇ ပွမသ္မုဇေသ်အေပမာတဲ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်ရ ရဲသ်ဝံ ဂလာန်အကြာ ခမိဂမိုင်ဝံ ဟံစိုပ်ဒတဲဏီရ။

အခါင်ဂ် ပွဲအခါသပ်တဲ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ဒိုက်ကတိုနု မသ္မုဒတ်ညးမွဲဝတ်တဲ ပြာပ်အာဇေရင် ဌာန်မကောံခရီု တာန်ဆင်ကရေရိ မဒ်အရာတုံပလဲဍုင်မတိုန်တဲ ဂဇေဇဇေ ပွဲသ္မာမလးပညပ်လဝ်တဲ “ယွံခမိတအ် အခါင်လုဟ်ဝံ ဂဇေဇကောံခရီုမင် မုရ်နကိုဂလာန်လိုမ္မဲ အိုတ်ဂ်ရော? ဂလာန်အကြာ မူးတအ်ညးဂမိုင် ဟံစိုပ်ဒတဲဏီ ညးဍေံဂ်ရော? ရဲဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွးတိုန်ကိုခမိဂမိုင်ရ။

ယွံတီလမ္မံပိုင် ပွဲဒွဲဝံ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမိုင် ကြနုပစ္စာဘတ် စူးတိတ်ကျင်နူကွာန် ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်တဲ ဂဇေဇကောံခရီုဒိုင် ပွဲတာန်ဆင်ကရေရိ မဒ်ဒွဲတုံပလဲဍုင်မတိုန်ဂ် ဂလာန်အကြာဝံ ကတိုန်ကျင်ရ၊ ယွံကောန်တုတအ် ခမိမပကင်ရင် ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ် မဂေတ် ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် အခါင်လဆောင်လဆောင် နကိုမတ်ဂ် ဝံညာတ်ကေတ် ရူပါရီဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကိုကတောင်ဂ် ဝံမိင်ကေတ် ရမ္ပာင်ဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကို မဟ်ဂ် ဝံဆုင်တသ္မုဂမိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကိုလတံဂ် ဝံကွာန်တ ရသာရီဂမိုင်

မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ နကိုကာယာဂ္ဂံ လုကံစုကံတုအိဒ္ဓိတံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီဂမ္ဘိုင် မသျှိုက်မျိုက် အိုတ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအိ ခမိမဒဂိုန် ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ်ဂ္ဂံ ဒုင်ဂိုင်ကောတ် ပွမသွၤရှေ့သျှော်ရံ ပွမသွအဲပရဲ ပွမသွသေ့သွံ ပွမသွပူဇံ ပွမသွအေသံအောပ်မာတု ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်ရ၊ ယွံကောန်တုတအိ အခိုင်လုဟ် ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ကြက်ဒဂိုန်ဂိုင်ကောတ် ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ် အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် အခိုင်လအောပ်လအောပ် နကိုမတ်ဂ္ဂံ ကြက်ဂွံညာတ်တံ ရူပါရီ ဂမ္ဘိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ။ ပ။ နကိုကာယာဂ္ဂံ ကြက်လုကံစုကံတုအိဒ္ဓိတံ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီဂမ္ဘိုင် မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဒုင်ဂိုင်ကောတ် ပွမသွၤရှေ့သျှော်ရံ ပွမသွအဲပရဲ ပွမသွသေ့သွံ ပွမသွပူဇံ ပွမသွအေသံအောပ်မာတု ကြက်ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်ရ၊ ယွံတိလမ္ပံပိုင် ဂလာန်ဝံ နိဂလာန်အကြာ ပွဲဒိုက်တအိညးဂမ္ဘိုင် ဟံစိုပ်ဒတုဏီရ၊ အခိုင်ဂ္ဂံ တိလမ္ပံပိုင်ကျာ်တြဲ က္လုစိုပ်ကျာ်တြဲ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်အိုတ်ရ)။

ယွံခမိတအိ နကိုသဒ္ဓါ ပွမလျိုင်ပတေ်ဂ္ဂံ တိတ်ကျာ်တြဲအဝေါင်ဘဝခရံ မ္မံကိုဃရာ ဝါသသိုက်ဂိုန်တု ကုကောန်ဂမ္ဘိုင် လုပ်ကျာ်တြဲအဝေါင်ဘဝခမိ ဟံမ္မဲကိုဃရာဝါသသိုက်ဂိုန် ပွဲသာသနာဂ္ဂံ ပွမဟိုဂလာန် မ္မံသတ်မဉ်သာ်ဝံ ဟံထေက်ကြိုက်ရ၊ ယွံခမိတအိ ကုညးဂမ္ဘိုင် မကောံခရီမံင်အိုတ်ဂ္ဂံ ဂလာန်မစပ်ကိုခရံကို ပွမမံင်တံ သိုတ်သိုတ်တြဲမပြဲကို ဓါသာ်ဝံဟေင် ထေက်ကိုသွတ်ရ ရဲသာ်ဝံ သွးတိုန်ရ။

အခိုင်ဂ္ဂံ တိလမ္ပံပိုင်ကျာ်တြဲ တိကောတ် ဒတုဖိုဝံတု ပွဲအခိုင်မတိဂ္ဂံ—

“ပွဲဂတမတ်ကို ကြမတ်ကို ယဝ်ရဟံဒ်ညးနိသဲကို ရမျာင်ထိုင်သးဒယံတံမှး ကုခမိမပကင်ရင် ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ် မလ္လိပရာကောတ်ဇေယျာ ဟံဒင်မြိမ်နံ ညးတုဟ် သအာင် မချိုက်ပေင်ကောံတာဒိဂုဏ်ဂ္ဂံ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် သျှိုက်ဆာတ်တံအိုတ်ရ” ရဲသာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ သိပ္ပသုတ်

၂၉။ အဲဒိုက် ဝံမိုင်လဝ် ရဲသာ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တိလမ္ပံပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ဍုင်သာရဂ္ဂံရ၊ အခိုင်ဂ္ဂံ ကြနုပစ္ဆာဘတ် စူးတိတ်ကျာ်တြဲကွာန် မဂေင်စပ်ပိဏ္ဍပါတ်တု ကုခမိဂမ္ဘိုင် မကောံခရီမံင် ပွဲဌာန် တာန်ဆံင်ဂ္ဂံ “ယွံကောန်တုတအိ ညးလိမ္မဲတိကောတ် (ကွတ်မဂယိုင်လမျီ)ဂ္ဂံရော? ညးလိမ္မဲ ကတ်ဗတောန် ကွတ်လိဂ္ဂံရော? မှောင်ကိုကွတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ္ဂံ ကွတ်လိမ္မဲ ပြဲအိုတ်ဂ္ဂံရော?” ရဲဝံ ဂလာန်အကြာဝံ ကတိန်ကျာ်တြဲရ။

ပျောက်ကိုခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ခမိလှိုလှိုတအ်ဂ် “ပျောက်ကိုကွတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ကွတ်စိင်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ချေဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ကွီရထာဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်လံဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်လွဟ်လနက် မပ္ပံကိုသွာဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ပွမရိုဟ်လွဟ် ခွပ်တဲဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်တော်ဂွန်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်မရိုဟ်လွဟ် အပံင်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်မချူတ် အကွရ်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်မဇန် ကဗျလင်္ကာဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ပြကိုဟ်လောကာယတဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ပြကိုဟ်နီတိ မဒ်အရာပရေင်သိုင်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ ဂလာန်အကြာ ဟံစိုပ်ဒတဲဏီဝံ ကတိန်ကျင် ကုခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ်ရ။

ကြနုဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ချိုက်ကတိနု မသုဒတညးမွဲဝေတ်တဲ ပြာပ်အာဌာန် တာတ်ဆင် မကောံခရီတဲ ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲသွာမလးပညပ်လပ်ဂ်တဲ “ယံခမိတအ် အခိုင်လှဟ်ဝံ မုရနကိုဂလာန်မွဲ ကောံခရီမင်အိုတ်ဂ်ရော? ဂလာန်အကြာ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဟံစိုပ်ဒတဲဏီဂ် ညးညိုင်ရော? ရဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ သွးတိုန်ကိုခမိဂမ္ဘိုင်ရ။

ယံတီလမ္ပုပိုင် ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ကြနုပစ္စာဘတ် စူးတိတ်ကျင်နုကွာန် မဂေင် ပိဏ္ဏပါတတဲ ဃောမကောံခရီမင် ပွဲတာန်ဆင် မကောံခရီဂ် ဂလာန်အကြာဝံ ကတိန်ကျင် အိုတ်ရ၊ “ယံကောန်တူတအ် ညးလိုမွဲ လေပ်တကွတ် (ပွမဂယိုင်လမျီ)ဂ်ရော? ညးလိုမွဲ ကတ်ပတောန်တ ကွတ်လိုဂ်ရော? ပျောက်ကိုကွတ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ကွတ်လိုမွဲ ပြအိုတ်ဂ်ရော? ရသံဝံ ဂလာန်အကြာဝံ ကတိန်ကျင်ရ။

ပျောက်ကိုခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ခမိလှိုလှိုတအ်ဂ် “ပျောက်ကိုကွတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ကွတ်စိင်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ချေဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ကွီရထာဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်လံဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်လွဟ်လနက် မပ္ပံကိုသွာဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ပွမရိုဟ်လွဟ် ခွပ်တဲဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်တော်ဂွန်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်မရိုဟ်လွဟ် အပံင်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်မချူတ် အကွရ်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်မဇန်ကဗျလင်္ကာဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ပြကိုဟ်လောကာယတဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ လှိုလှိုတအ်ဂ် “ကွတ်ပြကိုဟ်နီတိ မဒ်အရာပရေင်သိုင်ဂ် ပြအိုတ်ရ” ရဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ ယံတီလမ္ပုပိုင် ဂလာန်ဝံ နိဂလာန် မဒ်အကြာ ပိုဒိုက်တအ် ဟံစိုပ်ဒတဲဏီရကျ်၊ အခိုင်ဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ က္တစိုပ်ကျင်ရ” ရသံဝံ (ဂရင်ပတိတ်အိုတ်ရ)။

ယုံခမီတအ် နကိုခရ်သဒ္ဓါ မပတေ်စေ်စိုတ်၌ တိတ်ကျင်နူအဝေါင်ဘဝခရ် မှုကို ဃရာဝါသသိုက်၌တဲ ကုကောန်ဂကူ မလုပ်ကျင်အဝေါင်ဘဝခမီ ဟုံမွဲကိုဃရာဝါသသိုက်၌ ပွဲသာသနာတအ်၌ ပွမဟိုဂလာန် မှုသဘ်မဖ်သ်ဝံ ဟုံထေက်ကြိုက်ရ၊ ယုံခမီတအ် မူးတအ် ညးဂမၠိုင် မကောံခရ်မံင်၌ ဂလာန်မစပ်ကိုခရ်ကို ပွမမံင်သိုတ်သိုတ်ဖြေမပြဲကို ဓါသ်ဝံဟေင် ထေက်ကိုသွတ်ရ” သ်ဝံ (သွးတ်ရ)။

အခိုင်၌ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီ၌—

“ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ နိဿဲကိုကွတ်တဲ ဟုံဂယိုင်လမျီုရ၊ သာဗျာတ်ရ၊ နွံပိုက်ကို ဒတဲဖိုရ၊ မင်မွဲကူနီရ၊ တိတ်ဗူးနူဘဝအိုတ်သိုရ၊ ဟုံမွဲကိုစိုတ် မတို့စေ်အာ ပွဲအာယတနတြဲ ပြကာရ၊ဟုံမွဲကိုပွမသျိုက်မှိုက်ရ၊ ဟုံမွဲပိုက်ကိုပွမရာဒနာရ၊ သူးကောံမာနတဲ ဒေတ်တ် ညးမွဲခပ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌ဟေင် ဘိက္ခုမူးရ” သ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ လောကသုတ်

၃၀။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဆဝံဒ် ကျ်တဲ ခြာဟုံလအ် သွဒတ်တန်ဒိုင် ဇရေင်တုံဇြဟေမိ ဖိုင်သြင်တြင်နေရဉ္စရာ ပွဲတြိပ်ဥရ ဝေလရ၊ အခိုင်၌ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ တင်ထွဲတဲ သိုမဒင်စသိုင် တသိုမ်ဖလသမာပတ် လုက်ထပ်တဲ မွဲဂအေ်ခပ် ပဒတ်ဒိုင်ရ။

အခိုင်၌ ကလိလောန်အာ ထပ်တဲတဲ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဒိုက်ကတိနူသမာမိတဲမူး နကိုဗုဒ္ဓစက္ခု၌ မှ်သေ့ဝတ်လောကရ၊ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ၌ မှ်သေ့ဝ် နကိုဗုဒ္ဓစက္ခုမူး ညာတ်ကေတ်သတ်ဂမၠိုင် မကတ်ကတာန်ဒိုင် နပွမကတ်ကတာန်မဂ္ဂိုင် မဒတူဒလာဒိုင် နပွမဒတူဒလာမဂ္ဂိုင် မကတိဒ်ဟိုတ်နူရာဂ မကတိဒ်ဟိုတ်နူဒေါသ မကတိဒ်ဟိုတ်နူမောဟရ။

အခိုင်၌ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီ၌—

“လောကဝံ ပွမကတ်ကတာန် ကတိဒ်ကျင်ရ၊ ပျိုပျိုက် နပွမလုက်စုက် (ဒဒိမ်)ရ၊ ယဲ၌ ဟိုသူးတ် ရဲဝံမူး အတ္တရ၊ ဂကောံမှိုဟ်၌ ဩဩနကိုဟိုတ်မွဲ ထေင်စုတ်လပ်ရ၊ ဟိုတ်၌အာ ပွဲအစောံအကဲအရာ မွဲသအာင်နူမထေင် စုတ်လပ်၌ရ။

လောကမဗာန်စပ်မံင် ပွဲဘဝ၌ မှုသဘ်အလေံ ဒိုတ်နအကဲအရာ မွဲသအာင်ရ၊ သိုက်ဘဝ မဂပ်ဝ်ချိုချိုက်တ်၌တဲ သိုက်မှိုက်မံင်ကို ဘဝ၌ဟေင်ရ၊ ဩဘဝမွဲ သိုက်မှိုက်တ်ရ၊ ဘဝ၌ဟေင် ဒိုဘဲရ၊ ဩနူမပွဲကိုဇရာမွဲ ဒးဖေက်ဝံက်ရ၊ ဇရာ၌ ဒဒိမ်မူးရ၊ တုဟ်နပါကောံ ဘဝ၌ဟေင် ဒေတ်တ် ခရ်ပြဟုံစရယဝံရ။

ခမိဗဗ္ဗးလှိုလှိုဂမ္ဘိုင် ဟိုဂးမံင် နကိုဘဝဂ် တိတ်ဗူးနူဘဝအိုတ်ရ၊ ခမိဗဗ္ဗးအိုတ်သို တအ်ဂ် ဟုံတိတ်ဗူးနူဘဝအိုတ်ရ သာ်ဝံ (အဲကျါ) သွေးတရ၊ ခမိဗဗ္ဗးလှိုလှိုဂမ္ဘိုင် ဟိုဂးမံင် နဘဝမပိုတ်ဂ်ဟောင် ဝံဗူးဗူးနူဘဝအိုတ်ရ၊ ခမိဗဗ္ဗးအိုတ်သိုတအ်ဂ် “ဟုံဗူးဗူးနူဘဝအိုတ်ရ” သာ်ဝံ (အဲကျါ) သွေးတရ။

ဍုင်မံင်ရ၊ စောဲလံာ်ကိုဥပဓိမတံဂး ခန္ဓမသုန်တဲ ဒဒိခိဝံ နိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဥပါဒါနက္ခန္ဓ မဂပ်ဝံစောဲလံာ်အိုတ်သို အိုတ်အာဂ်ရ ဒဒိခိမကတိုဒ် ဟုံမွဲရ၊ မှ်သုဝ်တ လောကဝံညါ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် မဒးဒင်ပျိုပျိုကရန်သကိုတ်တ နကိုအဝိဇ္ဇာဂ် မိပ်လဟိုင်မံင် ပွဲကောန်သမ္ဘာ အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ တိတ်ဗူးနူဘဝ ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ ပွဲဌာန်အိုတ်သိုဂ် ပွဲတွေင်ပကာရအိုတ်သို ဘဝ ဂမ္ဘိုင် နွံတအိုတ်ရ၊ ဟုံဗိုန်အိုတ်ရ၊ ဒ်ဒဒိခိအိုတ်ရ၊ မွဲသဘင်ဍဲ ပုန်ဂတးအိုတ်ရ။

“သဘင်ရဲဝံ ညးမှ်သုဝ်တ နဝိပဿနာဉာဏ်မပြဲ ပွဲအတိုင်မဍုတ်တိုက် ပါကောံ ဘဝတဏှာမာန်ရ၊ ဟုံသျှိုက်မ္ဘိုက်တ ‘ဥစ္ဆေဒ’ ဘဝမပိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူတဏှာမအိုတ် ပွဲပကာရအိုတ်သိုဂ်ရ အရာမစာ်စူးအာနူရာဂ ပွဲမသက္ကာသေဟ်ဂ် နိဗ္ဗာန်မွဲရ။

ခမိလလမ်ကောံ ကိလေသဂ် ဟိုတ်နူဟုံမွဲကို စောဲလံာ်ရ ဟုံဒးဒ်ဘဝတိုက်ရ၊ လှိုန်ပဓိန်ကောံ သိုင်မာရ်တဲ မွဲကိုဌာန်ဌားတိပုာန် မအံင်ဇူးတဲရ၊ ပုဂိုလ်တုအရှန် မချိုက်ပေင်ကောံတာဒိဂုဏ်ဂ် ကလိလောန်ကောံ ဘဝအိုတ်သို ပွဲမဒးရးမာန်ရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒသမသုတ်။

နန္ဒဝဂ် မရနက်ကိုပိ တဲရ။

၄။ မေဃိယဝဂ် ၁။ မေဃိယသုတ်

၃၁။ အဲချိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျါတြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဒိုစာလိက ဇေရင်ချင်စာလိကာရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်မေဃိယ မဒ်ညးကောန်စိုတ် တီလမ္မုပိုင်ကျါတြဲဂ် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မုပိုင်ကျါတြဲတဲ လောဝ်တီလမ္မုပိုင်ကျါတြဲတဲ တန်တဒိုင် ပွဲဌာန်လအိတ်မွဲဒွဲတဲမွဲး “ယုံတီလမ္မုပိုင် အဲချိုက်ဂ် နွံပိုက်တုဟ်နဂုဏ်စပ်ဏှာပါတ် ပွဲကွာန်ဇန္တုရကျါ” ရဲဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္မုပိုင်ကျါတြဲရ၊ ယုံမေဃိယ လှုဟ်သွက်ဝံအာဂ် တုအဲတီကေတ်အခိုင်ရ (သွက်ဝံအာဂ် နှိအတိုင်ပိုက်စိုတ်ဇေရင်) ရဲသာ်ဝံ (သွေးတရ)။

အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်မေဃိယဂ် ပွဲအခိုင်နူဂယး ပဠေပ်ပဠေတ်သုာတဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင်သုာတဲ တုဟ်နပိဏှပါတ် လုပ်အာကွာန်ဇန္တုရ၊ ဂေတ်ဂုဏ်ပိဏှပါတ် ပွဲကွာန်ဇန္တုတဲ ကြနူပစ္စာဘတ် စူးတိတ်နူကွာန် မဂုဏ်ပိဏှပါတ်တဲမွဲး ပြာပ်အာဇေရင် ကြိုင်ကိမိကာဌာရ၊ မဟာထေရ်မေဃိယ သွက်ဝံပရေကောံကျိုင်ကျဲ အယောမကွာန်ခိုင်စင်ကြမ် ပွဲဇေရင်ကြိုင်

ကိမိကာဠာဂ္ဂံ ညာတ်အာဠာနိက္ခာမိန္ဒာ မလေဝရင်တုလျှင်လျှင်ကိုစိတ် မထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက် မိပ်လဟိင်ရ၊ ဟိတ်နုမညာတ်တ သာဏ်ရ “ဥဒျာန်ကြက်ဝံ လေဝရင်တုလျှင်လျှင်ကိုစိတ်ကွေ့ ရသွံ၊ လေဝကိုသျှိုက်မျှိုက် မိပ်လဟိင်ကွေ့ရသွံ၊ ဥဒျာန်ကြက်ဝံ ကုကောန်ဂဏ္ဍမ္ပိဋ် သွက်ဝံ လွီပရာ ပတိတ်ဇြဟတ်ခရ် ဗဗ္ဗထေက်ကြိုက်ကွေ့ရသွံ၊ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ သူးအခေါင် ကိုအဲမွဲး သွက်ဝံလွီပရာခရ် အဲမိက်ဝံကျာ် ဥဒျာန်ကြက်ဝံရ” ရံဝံ ကသပ်စိတ် ကတိန်ကျာ် ကုမဟာထေရ်မေဃိယာဂ္ဂံ။

ကြနုဂ္ဂံ မဟာထေရ်မေဃိယ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲတု လှောင်တီလမ္ပု ပိဋ်ကျာ်တြဲတု ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုတုမွဲး ဂရင်ပတိတိုန် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ၊ “ယံတီလမ္ပုပိဋ် အဲဒိုက်ဂ္ဂံ တုဏာအံ ပွဲအခိုင်နုဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ်သုာတု ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင်တု လုပ်အာကွာန်ဇန္တု တုဟ်နပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲကွာန်ဇန္တုတု ကြနုပစ္ဆာဘတ် စူးတိတ်နုကွာန် မဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်တုမွဲး အဲဒိုက်ဂ္ဂံ သွက်ဝံပရေကွေ့ကျိုင်ကွေ့ အယောမကွာန်ခိုင်စကြံ ပွဲဇရေင်ကြိုင် ကိမိကာဠာဂ္ဂံ ညာတ်ဒးဥဒျာန်ကြက် မလေဝရင်တုလျှင် လျှင်ကိုစိတ် မထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက် မိပ်လဟိင်ရ၊ ဟိတ်နုမညာတ်ဒးသာဏ်ရ “ဥဒျာန် ကြက်ဝံ လေဝရင်တုလျှင်လျှင်ကိုစိတ် ကွေ့ရသွံ၊ လေဝကိုသျှိုက်မျှိုက် မိပ်လဟိင်ကွေ့ရသွံ၊ ဥဒျာန်ကြက်ဝံ ကုကောန်ဂဏ္ဍမ္ပိဋ် သွက်ဝံလွီပရာ ပတိတ်ဇြဟတ်ခရ် ဗဗ္ဗထေက်ကြိုက် ကွေ့ရသွံ၊ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ သူးအခေါင်ကိုအဲမွဲး သွက်ဝံလွီပရာခရ် ဝံကျာ်ဥဒျာန်ကြက်ဝံမွဲး ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ ကသပ်စိတ် ကတိန်ကျာ် ကုအဲဒိုက်ရ၊ ယံတီလမ္ပုပိဋ် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ယပ်ရသူးအခေါင်ကိုအဲဒိုက်မွဲး အဲဒိုက်ဂ္ဂံ သွက်ဝံလွီပရာခရ် မိက်ဝံအာတ် ဥဒျာန်ကြက်ဂ္ဂံရ ရံသာဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ဂရင်ပတိတ်သွံမွဲး “ယံမေဃိယ အဲကျာ်ဒ်ခိုင် ညးမွဲခပ်တု လဇမံင်တံ စိုကိုခမိ မွဲသအာင် ကျာ်စိပ်ညိက္ခာ” ရံဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ သူးကိုမဟာထေရ်မေဃိယာဂ္ဂံ။

မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် မဟာထေရ်မေဃိယာဂ္ဂံ “ယံတီလမ္ပုပိဋ် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲဂ် လောန်တု ကိစ္စမထေက်ကိုသွ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟံမွဲရ၊ သွလပ်တုဂ် တုဟ်နဟလိုင်ပွပ် မွဲလှေ်ပွန်လေဝ် ဟံမွဲရ၊ ယံတီလမ္ပုပိဋ် အဲဒိုက်ဂ္ဂံ လောန်တု ကိစ္စမထေက်ကိုသွ နွံမံင်ဏီရ၊ သွလပ်တုတအ်ဂ် တုဟ်နဟလိုင်ပွပ် မွဲလှေ်ပွန် နွံမံင်ဏီရ၊ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲဂ် ယပ်ရကို အခေါင်ကိုအဲဒိုက်မွဲး အဲဒိုက်ဂ္ဂံ “သွက်ဝံလွီပရာခရ်” မိက်ဝံအာတ် ဥဒျာန်ကြက်ဂ္ဂံရ” ဂရင် ပတိ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲရ၊ မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် “ယံမေဃိယ အဲကျာ်ဒ်ခိုင် ညးမွဲခပ်တု လဇမံင်တံ စိုကိုခမိမွဲသအာင် ကျာ်စိပ်ညိက္ခာ” ရံဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ သူးကိုမဟာထေရ် မေဃိယာဂ္ဂံ။

မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် မဟာထေရ်မေဃိယာဂ္ဂံ “ယံတီလမ္ပုပိဋ် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲဂ် လောန်တု ကိစ္စမထေက်ကိုသွ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟံမွဲရ၊ သွလပ်တုဂ် တုဟ်နဟလိုင်ပွပ် မွဲလှေ်

ပုန်လောင် ဟုံမွဲရ၊ ယုံတီလမ္ပုံပိုင် အဲဒိုက်ကံ လောန်တဲ ကိစ္စမထေက်ကိုသွ နွံမင်ဏီရ၊ သွလပ်တဲတအ်ကံ တွဟ်နဟလိုင်ပွဲ မွဲလှော်ပုန် နွံမင်ဏီရ၊ တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတ်တြဲ ယဝ်ရ ကိုအခေါင်ကိုအဲဒိုက်မွဲး အဲဒိုက်ကံ “သွက်ဂွံလွီုပရာဓရ်” မိက်ဂွံအာတ် ဥဒျာန်ကြုက်ကံရ” ဂရင်ပတီ တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတ်တြဲရ။ “ယုံမေဃိယ “သွက်ဂွံလွီုပရာဓရ်” ရဲဝံ ညးမဟိုကျင် သာ်ဝံကံ သာ်လီု ပိုဂွံဟိုမာန်အိုတ်ကံရော? ယုံမေဃိယ အခိုင်လျဟ် တုအဲ သွက်ဂွံအာတ် တုအဲ တီကေတ်အခိုင်ရ၊ (သွက်ဂွံအာတ် နှိအတိုင်ပွဲကံ စိုတ်ဇကုရ)” ရဲသာ်ဝံ သွးတဲရ။

အခိုင်ကံ မဟာထေရ်မေဃိယ ချီက်ကတိနုဒ္ဒာဲတဲ လှောင်တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတ်တြဲတဲ သွပဒက်ကသိုဏ်တဲ ပြာပ်လုပ်အာဥဒျာန်ကြုက်တဲ တွဟ်နသွဒတ်တဲ ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲတမ်ဆု မွဲတံရ၊ မဟာထေရ်မေဃိယ မဂဇာန်ဒိုင် ပွဲဥဒျာန်ကြုက်ကံ အကုသိုလ်ဝိတက်ဂမ္တိုင် ပိပြကာ မယုတ်မာမတွံဂး ‘ကာမဝိတက်’ ပွမချပ်မစပ်ကောံကာမ ‘ဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်မစပ်ကောံ ပွမလီုပလာ် ‘ဝိဟိံသဝိတက်’ ပွမချပ်မစပ်ကောံ ပွမပျဲပျာ်တအ်ကံ ကတိနုကျင်မွဲမဂ္တိုင်အိုတ်ရ။

အခိုင်ကံ “ယုံမွဲးတအ် ထေက်ကိုအမ်သပ်ကောံရသွံ၊ ယုံမွဲးတအ် ဟုံကောင်နှိမွဲလှော်ကံ နှိကောံရသွံ၊ နကိုဓရ်သဒ္ဓါ မလျိုင်မပတော်ကံ စူးတိတ်ကျင် အဝေါင်ဘဝခရ် နူဃရာဝါသ သိုက်ကံတဲ လုပ်ကျင်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီ ဟုံမွဲကံဃရာဝါသသိုက်ကံ သိုက်မန် ညးမသွခမီကံ နှိတဲ ဒးဒင်ဗာန်စပ်မံင် နကိုအကုသိုလ်ဝိတက်ဂမ္တိုင် ပိပြကာ မယုတ်မာမတွံဂး ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသဝိတက်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိုတ်ကတိနုကျင် ကုမဟာထေရ်မေဃိယဝံရ။

အခိုင်ကံ မဟာထေရ်မေဃိယဝံ ပွဲအခိုင်သပ်တဲ ချီက်ကတိနုဒ္ဓာဲမပဒတ်ကံ ပြာပ်အာ ဇရေင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတ်တြဲတဲ လှောင်တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတ်တြဲတဲ မဂဇာန်ဒိုင်မွဲဒုတဲမွဲး ဂရင်ပတီတဲ တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ၊ “ယုံတီလမ္ပုံပိုင် ကုအဲဒိုက် မပဒတ်ဒိုင် ပွဲဥဒျာန်ကြုက်ကံ အကုသိုလ်ဝိတက်ဂမ္တိုင်ပိပြကာ မယုတ်မာမတွံဂး ‘ကာမဝိတက် ဗျာပါဒဝိတက် ဝိဟိံသဝိတက်’ ကတိနုကျင် မွဲမဂ္တိုင်ဂိုင်ရ၊ ယုံတီလမ္ပုံပိုင် “ယုံမွဲးတအ် ထေက်ကိုအမ်သပ်ကောံရသွံ၊ ယုံမွဲးတအ် ဟုံကောင်နှိမွဲလှော်ကံ နှိကောံရသွံ၊ နကိုဓရ်သဒ္ဓါ မလျိုင်မပတော်ကံ စူးတိတ်ကျင် အဝေါင်ဘဝခရ် နူဃရာဝါသသိုက်ကံတဲ လုပ်ကျင်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီ ဟုံမွဲကံဃရာဝါသ သိုက်ကံ သိုက်မန် ညးမသွခမီကံနှိတဲ ဒးဒင်ဗာန်စပ်မံင် နကိုအကုသိုလ်ဝိတက်ဂမ္တိုင်ပိပြကာ မယုတ်မာမတွံဂး ‘ကာမဝိတက်’ ပွမချပ်မစပ်ကောံကာမ ‘ဗျာပါဒဝိတက်’ ပွမချပ်မစပ်ကောံ ပွမလီုပလာ် ‘ဝိဟိံသဝိတက်’ ပွမချပ်မစပ်ကောံ ပွမပျဲပျာ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိ နုကျင် ကုအဲဒိုက်ရ သာ်ဝံ ဂရင်ပတီရ။

ယုံမေဃိယ ဓရ်ဂမ္တိုင်မသုန်သာ်တအ်ကံ သွက်စိုတ်ဟုံကြိုင်ချုဟ်ဏီ တွဟ်နကို စေတောဝိမုတ္တိ(ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသ) ဝံကြိုင်ချုဟ် ကတိဗဒ်ကိုအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးမသုန်သာ် အိုတ်ကံရော? ယုံမေဃိယ ပွဲသာသနာဝံ ခမီကံ—

၁။ နိဗ္ဗာန်မုနိမိတ်ခိုဟ်ပြဲ သဟာသကအိရဲ ခိုဟ်ပြဲရ၊ နိဗ္ဗာန်မုနိမိတ် မလောင်
လောင်အာကို ညးပြဲညးခိုဟ် ပွဲညးသပ္ပာရိသ်ရ၊ ယွံမေဃိယ ခရိပဌမဝံ မလောင်ကတိ
ဗဒ်ကိုစေတောဝိမုတ္တိ ဟုံကြိုင်ကျဟ်ဏီ တုဟ်နဝံကြိုင်ကျဟ်ရ။

၂။ ယွံမေဃိယ မွဲသုဉ်တုန် ခမိဂ် မုနိမိတ်သီလမင်မွဲတ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလတဲ
နိဗ္ဗာန်ပင်ကို ‘အာစာရ’ဒွေတ ‘ဂေါစရ’မဂေတ်ဂေတ်ဂ်ဒ်တဲ မံင်တရ၊ ပွဲကိုဗွင်ဒ်သ ဗွတ်ညိ
နာင်ကိုလောင် မှာသေဝ်တ ရဲဝံမွဲဒဲတဲ သိုမဒွေတတ် သိက္ခာပိဒ်ဂမ္တိုင်တဲ မံင်စံင်ပဒတ်ရ၊
ယွံမေဃိယ ခရိဒုတိယဝံ မလောင်ကတိဗဒ်ကိုစေတောဝိမုတ္တိ ဟုံကြိုင်ကျဟ်ဏီ တုဟ်န
ဝံကြိုင်ကျဟ်ရ။

၃။ ယွံမေဃိယ မွဲသုဉ်တုန် ဩဂလာန်မွဲ ဆက်စပ်မံင်ကို ပွမဖအောန်တရီကွဲ
ကိလေသ ဗွဲမလောန်ရ၊ ဗွဲသပ္ပာယ်ကိုသမထဝိပဿနာ မလောင်လပ်ကိုစိုတ်ရ၊ ဗွဲစွတ်မွဲ
ဒ်တ တုဟ်နဇနိန်ဇရ တုဟ်နစာ်စူးနူထွေန်စပ် တုဟ်နပျိုတ် တုဟ်နစိုတ်လလမ် တုဟ်န
တိကေတ် နကိုညဏ်တောင် ထွက်ခွင်တဲ တုဟ်နတိကေတ် ခရိသစ္စပန် တုဟ်နဖိုန်ဗွန်ရ၊
ဂလာန်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ညးဗွဲအိုတ်ဂ်ရော? ဂလာန်မစပ်ကောံ ပွဲကိုမအောန် ဂလာန်မစပ်
ကောံမတရိပ်ကိုစိုတ် ဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမလှုသိုတ်ဖြ ဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမဟုံနရံ ဂလာန်
မစပ်ကောံ ပွမပတိတ်ဖြဟတ်လ္လိပရာ ဂလာန်မစပ်ကောံသီလ ဂလာန်မစပ်ကောံသမာဓိ
ဂလာန်မစပ်ကောံပညာ ဂလာန်မစပ်ကောံမဂ်ဖိုန်ဗွန် ဂလာန်မစပ်ကောံ ပစ္စဝေက္ခဏာ
ညဏ်အိုတ်ရ၊ ခမိဂ် ကလိဝံအတိုင်ပွဲကိုစိုတ် တုဟ်နကလင်တ ဂလာန်မုသုဉ်သုဉ်သုဉ်
ကလိဝံ သိုဟုံဗျောင်စိုတ်ရ၊ ကလိဝံ သိုဟုံဒ်လောင်လောင်ရ၊ ယွံမေဃိယ ခရိတတိယဝံ
မလောင်ကတိဗဒ်ကိုစေတောဝိမုတ္တိ ဟုံကြိုင်ကျဟ်ဏီ တုဟ်နဝံကြိုင်ကျဟ်ရ။

၄။ ယွံမေဃိယ မွဲသုဉ်တုန် ခမိဂ် တုဟ်နပါကွဲ ခရိအကုသိုလ်ဂမ္တိုင်တဲ တုဟ်န
ချိုက်ပင်ကိုခရိကုသိုလ် နိဗ္ဗာန်မုနိမိတ် မပတိတ်ဖြဟတ်ဂ်ဒ်တဲ မုနိမိတ်အစောံဖြဟတ်ဂ်ဒ်တဲ
မုနိမိတ်ဇနိန်ဇရ ဗိုန်ဗတ်ခိုင်ကျိက်ဂ်ဒ်တဲ ဟုံဗျောင်လျိုင် ပွဲခရိကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ မံင်စံင်ပဒတ်
ဒ်ရ၊ ယွံမေဃိယ ခရိစတုတ္ထဝံ မလောင်ကတိဗဒ်ကိုစေတောဝိမုတ္တိ ဟုံကြိုင်ကျဟ်ဏီ တုဟ်န
ဝံကြိုင်ကျဟ်ရ။

၅။ ယွံမေဃိယ မွဲသုဉ်တုန် ခမိဂ် မုနိမိတ်ပညာရ၊ ချိုက်ပင်ကိုပညာ မတိကေတ်
ဒ်လီ မပလီပလာ်ကွဲကိလေသမာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရာဒ်ဒ်ဒ်မအိုတ် ဗွဲသက္ကုသုဟ်
မဗုသအးရ၊ ယွံမေဃိယ ခရိပဌမဝံ မလောင်ကတိဗဒ်ကိုစေတောဝိမုတ္တိ ဟုံကြိုင်ကျဟ်ဏီ
တုဟ်န ဝံကြိုင်ကျဟ်ရ။ ယွံမေဃိယ ခရိဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာတအ်ဝံ မလောင်ကတိဗဒ်ကို
စေတောဝိမုတ္တိ ဟုံကြိုင်ကျဟ်ဏီ တုဟ်နဝံကြိုင်ကျဟ်အိုတ်ရ။

ယွံမေဃိယ ကုခမိမုနိမိတ်ခိုဟ်ပြဲ သဟာသကအိရဲခိုဟ်ပြဲတဲ မုနိမိတ် မလောင်
လောင်လောင်အာကို ညးပြဲညးခိုဟ် ပွဲညးသပ္ပာရိသ် “ကြက်နိ ညးမုနိမိတ်သီလရ၊ ကြက်နိ

ညးမမင်မွဲတ် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလရ၊ ချိုက်ပင်ကို ‘အာစာရ’ ဒွေတ် ‘ဂေါစရ’ မဂေတ်
ဂေတ်တဲ ပွဲဒုသ်ဗွတ်ညိနာင်ကိုလေဝ် မှော်သေဝ်တဘဲတဲ မင်မွဲသိက္ခာပိဒ်ဂမ္တိုင်တဲ ကြက်ဒွေတ်
တရ” အရာအိုတ်သိုဝ် ကလိဝ်မွဲစွတ်ရဂ် ဂပ်ဝ်နွံပွက် ကလိဝ်အဆတ်ရ။

ယွံမေဃိယ “ဩဂလာန်မွဲ ဆက်စပ်မင်ကို ပွမဖအောန်ကွေက်ိလေသ ဗွဲမလောန်ရ၊
ဗွဲသပ္ပါယ်ကိုသမထဝိပဿနာ မလေဝ်လပ်က်ကိုစိုတ်ရ၊ ဗွဲစွတ်မွဲး နှိတ် တွဟ်နအိုန်ဇေ
တွဟ်နစာ်စူးနူထွန်စပ် တွဟ်နပ္ပိတ် တွဟ်နစိုတ်လလမ် တွဟ်နတီကေတ် နကိုညာဏ်တေင်
ထွက်ခွင်တဲ တွဟ်နတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန် တွဟ်နဖိုနိဗ္ဗာန်ရ၊ ဂလာန်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ညးဍု
အိုတ်ဂ်ရော? ဂလာန်မစပ်ကောံပွက်မအောန် ဂလာန်မစပ်ကောံမတရိုပ်ကိုစိုတ် ဂလာန်
မစပ်ကောံ ပွမလှုသိုတ်ဇြ ဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမဟံနရ် ဂလာန်မစပ်ကောံ ပွမပတိတ်
ဇြဟတ်လ္လိပရာ ဂလာန်မစပ်ကောံသီလ ဂလာန်မစပ်ကောံသမာဓိ ဂလာန်မစပ်ကောံပညာ
ဂလာန်မစပ်ကောံမဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဂလာန်မစပ်ကောံပစ္စဝေက္ခဏာညာဏ်အိုတ်ရ၊ ကုခမိ မွဲကို
မိတ်ခိုတ်ဉ် သဟာဲသကအ်ရဲခိုတ်ဉ်တဲ မွဲကိုစိုတ် မလေဝ်လျှော်လျှော်အာကို ညးဉ်
ညးခိုတ် ပွဲညးသပ္ပရိုသ်ဂ် (တွဟ်နကလင်တ်) ဂလာန်မွဲသဘ်မဖိုသ်ဝ် ကြက်ဒ်ညးမကလိဝ်
အတိုင်ပွက်စိုတ် ဟံဍုင်စိုတ် ဟံဍုင်လျှော်လျှော်ရ၊ အရာအိုတ်သိုဝ် ကလိဝ်မွဲစွတ်ရဂ်
ဂပ်ဝ်နွံပွက် ကလိဝ်အဆတ်ရ။

ယွံမေဃိယ ကုခမိမွဲကိုမိတ်ခိုတ်ဉ် သဟာဲသကအ်ရဲခိုတ်ဉ်တဲ မွဲကိုစိုတ် မလေဝ်
လျှော်လျှော်အာကို ညးဉ်ညးခိုတ် ပွဲညးသပ္ပရိုသ်ဂ် “တွဟ်နပါကွေ် ဓရ်အကုသိုလ် တွဟ်န
ချိုက်ပင်ကိုဓရ်ကုသိုလ် ညးမွဲကိုဝီရိယ မလ္လိပရာ မွဲကိုအစောဇြဟတ် ညးမွဲကိုဝီရိယ
ဗိုန်ဗတ်ခိုင်ကျိုက် ဟံဍုင်ကွေ်လျှိုင် ပွဲဓရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဂ်တဲ မင်စံင်ပဒတ်ခိုင်ရ၊ အရာ
အိုတ်သိုဝ် ကလိဝ်မွဲစွတ်ရဂ် ဂပ်ဝ်နွံပွက် ကလိဝ်အဆတ်ရ။

ယွံမေဃိယ ကုခမိမွဲကိုမိတ်ခိုတ်ဉ် သဟာဲသကအ်ရဲခိုတ်ဉ်တဲ မွဲကိုစိုတ် မလေဝ်
လျှော်လျှော်အာကို ညးဉ်ညးခိုတ် ပွဲညးသပ္ပရိုသ်ဂ် “ကြက်နှိတ် ညးမွဲကိုပညာ မချိုက်
ပင်ကောံပညာ မတီကေတ်ဒ်လီ မပလိုပလာ်ကွေ်ကိလေသမာန် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် အရာ
ဒဒိမ်မအိုတ် ဗွဲသက္ကာသွေတ် မဗုသအးရ” အရာအိုတ်သိုဝ် ကလိဝ်မွဲစွတ်ရဂ် ဂပ်ဝ်နွံပွက်
ကလိဝ်အဆတ်ရ။

“ယွံမေဃိယ ခမိဂ် တန်တပွဲဓရ်ဂမ္တိုင် မသုန်သ်တဲ တိုန်မွဲကဆံင်တဲ ထေက်ကို
ဇော်ပွင်ဓရ်ဂမ္တိုင်ပန်သ်ရ၊ တွဟ်နပါကွေ်ရာဂတဲ ထေက်ကိုဇော်ပွင်အသုဘရ၊ တွဟ်နပါကွေ်
ဗျာပါဒတဲ ထေက်ကိုဇော်ပွင်မေတ္တာရ၊ တွဟ်နသကုတ်ထပိုတ်ကွေ် ဝိတက်တဲ ထေက်ကို
ဇော်ပွင်အနာပါနဿတိရ၊ တွဟ်နပါကွေ် မာန်မာနမတွံဂးအဲတဲ ထေက်ကိုဇော်ပွင် အနိစ္စ
သညာရ၊ ခုာ်ဉ်မင်ရ၊ ယွံမေဃိယ ကုညးမွဲကိုအနိစ္စသညာဂ် အနတ္တသညာ ပြာကဋ်တရ၊

ညးမွဲကိုအနတ္တသညာ မပြာကဵုဒှ် အာစိုပ်ပွမပါကယျာကွေံ မာန်မာနမတွံဂးအဲရ၊ ပွဲဘဝ
ဝံဟောင် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်မာန်ရ” ရဲသတ်ဝံ သွေးတဲရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တီကေတ် ဒဲတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ဝိတက် မယုတ်သပ် ဝိတက် မချီန်ဍုတ်တအ်ဂ် လေပ်ဗက်အာ လေ့င်စိုတ်
အိုတ်ရ၊ လေပ်သွတ် ပွမမံက်ဂတပ်ကို စိုတ်အိုတ်ရ၊ ညးဟံတီကေတ် မနောဝိတက်
ဂမ္တိုင်ဝံ စိုတ်ဟံတန်ကြန် လေပ်ဂြိပ်အာနူအာရီမ္မဲ စိုပ်အာရီမ္မဲရ။

တီကေတ် မနောဝိတက်တဲ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ မ္မုကိုသတ် ဝီရိယ မလေပ်ကိုကတ်
ကတာန်ကွေံကိလေသ ကွာတ်လဒီကွေံ ဝိတက်ဂမ္တိုင် မလေပ်ဗက်အာလေ့င်စိုတ်
မလေပ်သွတ် ပွမမံက်ဂတပ်ကိုစိုတ်မာန်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် တီကေတ်သစ္စပန်ဂ်ဒှ်တဲ ပါကွေံ
မပ္တံကိုကာမဝိတက်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဗွဲမသက္ကုသေဟ်မာန်ရ” ရဲသတ်ဝံ ကြိုဂအောက်တိုန်
ဥဒါန်ဝံရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ ဥဒ္ဒတသုတ်

၃၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ်
တန်ဒိုင် ပွဲဂြိပ်အံင်ရေင် သိုင်မလ္လာဂမ္တိုင် ပွဲပုံက်(တြင်သျှင်ကျာ) ဇေရင်ချင်ကုသိနာရာမ်ရ၊
အခိုင်ဂ် ခမိဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် သိုမ္မုကိုစိုတ်မကလံလံ မာန်မာနမတိုန် လုလောန်မံက်ဂတပ်
ပါင်ကြမ် ပါင်ကြိုင် မ္မုကိုဂလာန် ဗွဲဗွဲ (ဟိုဒးဟိုအာ ဟိုဏာဟိုနင်) မ္မုကိုသတ်မတိတ်ဗွဲ
ဟံမ္မဲကိုညဏ်ဗွဲရဏာ ဟံတန်ကြန် မ္မုကိုစိုတ်မကလံလံ မ္မုကိုဣန္ဒြိယ ဟံသိုလလမ်မင်မ္မဲလပ်
အိုတ်ဂ်ဒှ်တဲ သွဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲဘာဂြိပ်မဒ်ဌာန် ဟံသေ့ကိုတီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ တီကေတ် ဒဲတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ခမိ မပဒတ်မံင် နကိုအကာဲအရာကာယ ဟံသိုလလမ်မင်မ္မဲလပ်ကို နကိုစိုတ်
ဍေုဒမိန်ကွေတ်မိစ္ဆာ မချီချိုက်ရာန်သကိုတ် ဍေုဒမိန်ထိနမိဒ္ဒ မလေိုချိုက်မံင်ဂ်
ဒးဗက်အာ အတိုင်ပိုက်သိုင်မာရ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ခမိမ္မုဂ် ဒဒ်ညးမ္မုကိုကာယစိုတ် မသို
လလမ်မင်မ္မဲလပ်ရ၊ ဒဒ်ညးမ္မုကို အာရီ မဒ်အရာဂေတ်ဂေင် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပွမချပ်
ချံစုတ်ရ၊ ဒဒ်ညးမသ္မ အာဂတပူတရ်ကို ကွေတ်မချံစုတ်ရ၊ တီကေတ် ဓရ်သင်္ခါရ
ဂမ္တိုင် ပွမဒ်လီတဲ လိုန်ဗပိန် ချီချိုက်ကွေံထိနမိဒ္ဒတဲ သွးကွေံဂတိဂမ္တိုင်အိုတ်သို
မဒးဒင်ချီချိုက်ဒိုင် နကိုဒဒ်ပိဉ်ကာဂ် မာန်ရ” ရဲသတ်ဝံ ကြိုဂအောက်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ ဂေါပါလသုတ်

၃၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ မွဲဟာန် ကျောံခမီသင်မၞိၤ ဂေတ်ဂေတ်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးကောသလရ၊ အခါဒိုက် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ပါစူးတိတ်နူကိၣ်တဲတဲ ပြာပ်အာဇရေင်တံဆုမွး ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲသ္မာမလးပညပ်လဝ်ရ။

အခါဒိုက် ပွင်ၣ်မွဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြတဲ လှောင်တီလမ္မုပိုင်ကျိတြတဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲရ၊ ပွင်ၣ်မဇာ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲရ နကီုဂလာန်ခရ် တီလမ္မုပိုင် ကျိတြ ထွေးကီုဒတုဖီမပြဲတဲ ကီုဒဂိုန်ဒွေတ်ခရ် ကီုသကေတ်သကာပတိုန်ကီုစိတ်ဓာတ် တုဟ်နဝံဒဂိုန်ဒွေတ်ခရ်ရ။

နကီုဂလာန်ခရ် ပွင်ၣ် ဒွဲဒမိန်တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ မဂပ်ဝ်စောန်ထွေးကီု ဒတုဖီမဇးရး မဂပ်ဝ်ကီုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် မဂပ်ဝ်ကီုသကေတ်သကာ ပတိုန်ကီုစိတ်ဓာတ် တုဟ်နဝံဒဂိုန် ဒွေတ်ခရ် “ယံတီလမ္မုပိုင် သွက်တဲယးဂတ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ မွဲဟာန်ကျောံခမီသင်ဂမၞိၤ ဣဒင်ဒါနိပိဏ္ဍပါတ် အဲဒိုက်ညိကျိ” ရံဝံ ဂရင်ပတိ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြရ၊ တီလမ္မုပိုင် ကျိတြ နပွမမင်သိုတ်သိုတ်ဟေင် ဒင်တဲရ၊ ကြနုၣ် ပွင်ၣ်တဲ တီကေတ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ဒင်တဲတဲ ခလိုက်ကတိနုၣ်ဒွဲတဲ လှောင်တီလမ္မုပိုင်ကျိတြတဲ သွပဒက်သိုဏ်တဲ စူးတိတ်အာရ။

ကြနုၣ် ပွင်ၣ်တဲ ပွဲအခါမကလိလောန်ကွေံဗွမ် ပွဲကီုသိုဏ် ကီုစီရေင်တပုင်ၣ်တဲ မၞိၤ ဟံဖက်ၣ်တဲ ကျောံသွဟ်တိုက်တဲ “ယံတီလမ္မုပိုင် ဒးအခါရ၊ ပဠေပ်ပဠေတ်လဝ် ပိဏ္ဍပါတ်တဲရ” ရံဝံ ဂရင်ပတိ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြရ၊ ကြနုၣ် ပွဲအခါနူဂယး တီလမ္မုပိုင် ကျိတြ ပဠေပ်ပဠေတ် ရှင်လတက်သ္မာတဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဗဗေင်သ္မာတဲ ပြာပ်အာသိုပွင်ၣ် မွဲဟာန်ကျောံခမီသင်တဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲသ္မာမလးပညပ်လဝ်ရ။

အခါဒိုက် ပွင်ၣ်တဲ နကီုပုင်ၣ်တဲ ဟံဖက်ၣ်တဲ နကီုကျောံသွဟ်တိုက် ကျောံခမီဝံ ခမီသင်ဂမၞိၤ မွဲပဓာန်ခေဲ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ အလိုလိုဏ် စိုက်မတရိုပ်ကီုစိတ် စိုက် မဒးဆေဝ်ဒပ်ကျောံ နကီုတဲရ၊ ကြနုၣ် ပွင်ၣ်တဲ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ကီုပိုင်တဲ အခါမပါကျောံတဲ နကီုဗဗေင် ဂိုင်ကေတ်သ္မာဂဇာ်ဒိုင်မွဲတဲ ဂဇာ်ဒိုင်ပွဲဌာန်လအိတ်မွဲဒွဲရ၊ ပွင်ၣ်မဇာ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲရ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ နကီုဂလာန်ခရ် ထွေးကီုဒတုဖီမပြဲ ဗွဲမဇးရးတဲ ကီုဒဂိုန် ဂိုင်ကေတ်ခရ်တဲ ကီုသကေတ်သကာ ပတိုန်ကီုစိတ်ဓာတ် တုဟ်နဒွေတ်ခရ်ဒိုက်ဒိုက် ဒိုက်ကတိ နုၣ်ဒွဲတဲ စူးတိတ်အာရ၊ ကြနုၣ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ဣအာတဲ ခြာဟံလအ်ဟေင် မိုဟ်တြုမွဲဂ် ဗတုမ်ဖျေလမျို(ဂစိတ်ထောံ) ပွင်ၣ်တဲ ပွဲအကြာကွာန်ရ။

အခါဒိုက် ခမီဂမၞိၤမၞိၤ ပြာပ်ကျင်ဇရေင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြအိုတ်တဲ လှောင်တီလ မ္မုပိုင်ကျိတြအိုတ်တဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲဌာန်လအိတ်မွဲဒွဲအိုတ်ရ၊ ခမီဂမၞိၤ မဇာ်ဒိုင် ပွဲလအိတ် မွဲဒွဲတဲအိုက် “ယံတီလမ္မုပိုင် တဲဏအ် ပွင်ၣ် မကျောံခမီဝံ ခမီသင် မွဲပဓာန်ခေဲ တီလမ္မုပိုင်

ကျက်ကြ အလိုဇကု နကိုပင်၍တံ ဟံဖက်၍တံ နကိုကွေင်သွဟ်တို့ကို စိုကိုမတရိပ်ကိုစိုတ် စိုကိုမဒးဆေဝ်ဒင်ကွေံ နကိုတဲဂံ တြံမွဲဗတုမ်ဖျေကွေံလမျို(ဂစိုတ်ထေဝံ) ပွဲအကြာကွာန်ရ” ရံသ်ဝံ ဂရင်ပတီရ။

အခိုင်ဂံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်ကြ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂံ—

“ကမ္မတိဂံ ညာတ်တကမ္မတိတဲ သုသတြုလေဝ် ညာတ်တသုသတြုတဲမွဲး သွတ် ပွမလီလ် ညးဂံရ၊ စိုတ်မဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လဝ် ဗွဲမပုန်ဂတးဂံ သွကိုညးမ္ပုကိုစိုတ်ဂံ ညိုင်ဝံယုတ်မာ လတူနူကမ္မတိ လတူနူသုသတြုဂံဏီရ” ရံသ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

တတိယသုတ်။

၄။ ယက္ခပဟာရသုတ်

၃၄။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်ကြ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဝေဠုဝန် မဒ်ဒွဲဗွဲစိုက်ပြိုင်လမ္ပုက်ဂမ္တိုင် ဇရေင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ အခိုင်ဂံ မဟာထေရ်သာရိပိုတ် ကောံမဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန်တအ် သွဒတ်ဒိုင် ပွဲဘာမ္ပုယုကပေါတ ကန္တရရ၊ အခိုင်ဂံ မဟာထေရ်သာရိပိုတ် မကးလဝ်သောက္ခိပိတို့တို့ ပွဲအခိုင်ဗွမ် လပါ ပက်မံက်ဂံ လုပ်စမံင် (ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ) သမာဓိ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ပွဲအမဲ့အာကာသရ။

အခိုင်ဂံ လကိုဟ်ဂမ္တိုင်မါ မဒ်မိတ်သဟာဲတအ်ဂံ နကိုကိစ္စမမိက်ကိုမွဲမွဲ နူဒိသ်သွပ် ကျာဂံ အာတ်ဒိသ်သျှင်ကျာအိုတ်မွဲး ညာတ်အာမဟာထေရ်သာရိပိုတ် မတုတ်လဝ်ကျိပ် တို့တို့ ပွဲအခိုင်ဗွမ် လပါပက်မံက်ဂံ မဂဇေလုပ်စမံင် ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရသမာဓိ မမိက် ကိုမွဲမွဲ ပွဲအမဲ့အာကာသရ၊ ညာတ်အာတဲ “ယွံမိတ်သဟာဲ အဲဂံ မိက်ဝံတက်ဒါတ်ဝေင် ကျိပ်ခမီဝံရ” ရံဝံ လကိုဟ်မွဲဂံ ဟိုသွးကိုလကိုဟ် မဒ်မိတ်သဟာဲမွဲဂံရ၊ ဟိုသွးတ် သာ်ဝံမွဲး လကိုဟ်မဒ်မိတ်သဟာဲဂံ “ယွံမိတ်သဟာဲ ဟံဗဗွဲထေက်ကြိုက်ရ၊ လွတ်ကဒါတ် ခမီဝံညိ၊ ခမီဂံ သျှင်ပြတ်ရ၊ မ္မုကိုအာနုဘ ဇော်တ်ရ” ရံဝံ ဟိုသွးကိုလကိုဟ်ဂံရ။

မရနုက်ကိုဓါဝါကိုလေဝ် လကိုဟ်ဂံ “ယွံမိတ်သဟာဲ အဲဂံ မိက်ဝံတက်ဒါတ်ဝေင် ကျိပ်ခမီဝံရ” ရံဝံ လကိုဟ်မွဲဂံ ဟိုသွးကိုလကိုဟ် မဒ်မိတ်သဟာဲမွဲဂံရ၊ မရနုက်ကိုဓါဝါ ကိုလေဝ် “ယွံမိတ်သဟာဲ ဟံဗဗွဲထေက်ကြိုက်ရ၊ လွတ်ကဒါတ် ခမီဝံညိ၊ ခမီဂံ သျှင်ပြတ်ရ၊ မ္မုကိုအာနုဘ ဇော်တ်ရ” ရံဝံ ဟိုသွးကိုလကိုဟ်ဂံရ၊ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် လကိုဟ်ဂံ “ယွံမိတ်သဟာဲ အဲဂံ မိက်ဝံတက်ဒါတ်ဝေင် ကျိပ်ခမီဝံရ” ရံဝံ လကိုဟ်မွဲဂံ ဟိုသွးကို လကိုဟ် မဒ်မိတ်သဟာဲ မွဲဂံရ၊ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် “ယွံမိတ်သဟာဲ ဟံဗဗွဲထေက် ကြိုက်ရ၊ လွတ်ကဒါတ် ခမီဝံညိ၊ ခမီဂံ သျှင်ပြတ်ရ၊ မ္မုကိုအာနုဘ ဇော်တ်ရ” ရံဝံ ဟိုသွးကို

လကိုဟ်ဂ်ရ၊ ကြံနုဂ် လကိုဟ်ဂ် ဟံကလင်စဂလာန် လကိုဟ်မဒ်မိတ်သဟ်ဂ်တဲ တက်ဒါတ် ကျိပ် မဟာထေရ်သာရိပိုတ်ရ၊ ပွမတက်ဒါတ်ဂ် အသိင်ထတ်လောန်ရ၊ ဟိုတ်နူအသိင် မတက်ဒါတ်ဂ် စိင်မွဲကျိပ်သျှင်ထပ်ဟတ် ထပ်ဟတ်မွဲကူကိုလေဝ် ကိုတို့ဗျိုက်အာ ပွဲတိမာန်ရ၊ ကူဟ်ဒိုဏ္ဍေက်ကိုလေဝ် ကိုဒကးပြးသွက်သွင်အာမာန်ရ၊ ပွဲခဏဂ်ဟေင် လကိုဟ်ဂ် သွေးတိုန် ရဲဝံမွဲ “အဲကတူမင်ရ၊ အဲကတူမင်ရ”တဲ ပွဲဒွဲဂ်ဟေင် ဗျိုက်တို့ဏှော်အာ နရက်(အဝိစိ)ရ။

မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ဂ် နကိုမတ်ဒိပ်မသအးဇူး မတုပ်ကောံမတ်ဒေဝတ် မကလိ လောန်ကောံမတ်မ္ဗိဟ်ဂ်မျိုင်ဂ် ညာတ်အာလကိုဟ် မတက်ဒါတ်ကျိပ် မဟာထေရ်သာရိပိုတ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် မဟာထေရ်သာရိပိုတ်တဲ “ယွံတီလပိုင် မင်စထတ်ယုက်မင်ရဟာ၊ မင်စ ယိုင်ယာပ်မင်ရဟာ၊ ဒဒိန်မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဟံမွဲကုတီလပိုင်ရဟာ” ရဲဝံ ဂရင်ပတီ မဟာထေရ် သာရိပိုတ်ရ၊ “ယွံကောန်တုမောဂ္ဂလာန် မင်စထတ်ယုက်မင်ရ၊ မင်စယိုင်ယာပ်မင်ရ၊ ဆဂးဂ် ပွဲကိုကျိပ်အဲ ညိုင်ကိုဂိသကောပ်မင်ညိနာင်ရ” ရဲဝံ (သွေးရ)။

ယွံတီလပိုင်သာရိပိုတ် ထေက်ကိုအမ်သပ်ကောံရသွံ၊ ယွံတီလပိုင်သာရိပိုတ် ဟံကောင်ဒ် မွဲလော့ဂ် ဒ်ကောံရသွံ၊ တီလပိုင်ဂ် ဣဒ္ဓိဇော်ကောံရသွံ၊ ယွံတီလပိုင်သာရိပိုတ် တဲဏှာန် လကိုဟ် မွဲဂ် တက်ဒါတ်စုတ် ကျိပ်တီလပိုင်ရ၊ ပွမတက်ဒါတ်ဂ် အသိင်ထတ်လောန်ရ၊ ဟိုတ်နူအသိင် မတက်ဒါတ်ဂ် စိင်မွဲကျိပ်သျှင်ထပ်ဟတ် ထပ်ဟတ်မွဲကူကိုလေဝ် ကိုတို့ဗျိုက်အာ ပွဲတိမာန်ရ၊ ကူဟ်ဒိုဏ္ဍေက်ကိုလေဝ် ကိုဒကးပြးသွက်သွင်အာမာန်ရ၊ စိုန်ဂ်လေဝ် မဟာထေရ်သာရိပိုတ်ဂ် “ယွံကောန်တုမောဂ္ဂလာန် အဲမင်စထတ်ယုက်မင်ရ၊ မင်စယိုင်ယာပ်မင်ရ၊ ပွဲကျိပ်အဲ ညိုင်ကိုဂိသကောပ်မင်ညိနာင်ရ သာ်ဝံ သွေးရသွံ” ရဲဝံ ဟိုသွေးရ။

ယွံကောန်တုမောဂ္ဂလာန် ထေက်ကိုအမ်သပ်ကောံရသွံ၊ ယွံကောန်တုမောဂ္ဂလာန် ဟံကောင်ဒ်မွဲလော့ဂ် ဒ်ကောံရသွံ၊ ကောန်တုမောဂ္ဂလာန်ဂ် မွဲကိုဣဒ္ဓိဇော်ကောံရသွံ၊ ဟိုတ်မဒ် သာ်ဂ်ရ လကိုဟ်လေဝ် ညာတ်ကောတ်မာန်ရ၊ ပိုညးဂ်မျိုင်ဂ် အယာ်မာတ်ဘုတ်တိ အပိုင် သာတ်ကိုလေဝ် ညာတ်ကောတ်ဟံမာန်ရ ရဲဝံ (သွေးတရ)။

တီလမျှိုင်ပိုင်ကျိပ်တြ နကို ‘ဒိဗ္ဗသောတ’ကတောပ်ဒိပ် မသအးဇူးဖြိုင်ကောပ်မလောန် နူကိုကတောပ်မ္ဗိဟ်ဂ်မျိုင် ဝံမိင်ကောတ်ဂလာန် ခမိတုအရုန်ဂ်မျိုင်ဓါဇကု မဟိုသွေးဒိုင် မျှံသတ် မဒ်သာ်ဝံရ။

အခိုင်ဂ် တီလမျှိုင်ပိုင်ကျိပ်တြ တီကောတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ အခိုင်မတိဂ်—

“ဩစိုတ်ပူဂိုလ်တုအရုန်မွဲ တုပ်ညိုင်ရဲဒိုတုအ်တဲ တန်တရ၊ ဟံချီတော်ရ၊ စာ်စူးနူ ထွေန်စပ် ပွဲအာရီ မထေက်ကိုထွေန်စပ်ရ၊ ဟံထေပုတ် ပွဲအာရီ မထေက်ကို ထေပုတ်ရ၊ ဩစိုတ်တုအရုန်မွဲ ဇော်ပုလ်လင်သာ်ဝံတဲရ၊ ပူဂိုလ်တုအရုန် မဇော်ပုလ်လင်

စိတ်တုဂ် သာလီဒဒိဒ် ဝံပြာပအာစိပမာန်ဏီဂ်ရော?” ရံဝံ ကြိဂအောတ်တိုန်ဥဒါန် ဝံရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ နာဂသုတ်

၃၅။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာယောသိတာရာမ် ဇေရင်ဍုင်ကောသမ္မိရ၊ အခါဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဒးပဒတ် နရဲစန်စဲဒိုင် ကောံခမီတြဲ၊ ခမီဗြဲ ဥပးတြဲ၊ ဥပးဗြဲ သိုင် အမာတ် တီတိတ္ထိ ကွးတီဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တု နှိတ်ဒဒိဒ်ရ၊ ဟံဝံပဒတ် ဗွဲတသိုဒ်ရ၊ အခါဂ် “အဲဂ် လျဟ်ဒးသွဒတ် နရဲစန်စဲဒိုင်ကောံခမီတြဲ၊ ခမီဗြဲ ဥပးတြဲ၊ ဥပးဗြဲ သိုင် အမာတ် တီတိတ္ထိ ကွးတီဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တု နှိတ်ဒဒိဒ်ရ၊ ဟံဝံပဒတ် ဗွဲတသိုဒ်ရ၊ အဲဂ် စူးတိတ်အာ နူဂကောံပရိသာတ်တု ဝံပဒတ်ညးမွဲဝေဝ်မွဲး ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ ကသပ်စိတ် ကတိုန်ကျင် ကုတီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲရ။

ကြနုဂ် ပွဲအခါနူဂယးပြဟ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ပဠေပ်ပဠေတ် ရှင်လတက်သာတု ဂိုင်ရပ်ကောတ်ပဗေင်သာတု ဂှင်စပ်ဏ္ဍပါတ် ပွဲဍုင်ကောသမ္မိရ၊ ဂှင်စပ်ဏ္ဍပါတ် ပွဲဍုင် ကောသမ္မိတု ကြနုပစ္စာဘတ် စူးတိတ်နူကွာန်မစပ်ဏ္ဍပါတ်တု အလိုဇကု ကပုံသီဂိုင်ဒေပ် ဘာ သွာသတိက် သွာဒိုင်တု ဂိုင်ရပ်ကောတ်ပဗေင်သာ သိုဟံ့ကော်တ် ညးမကောန်စိတ် သိုဟံ့ လှိုင်တက်ခမီတအ်တု ဇကုညးမွဲဝေဝ် သိုဟံ့မွဲကိုသကအ်ရ၊ က္တုတိတ်အာဒေသစာရိတ် သပိုဟ်ဂြိုပ်ပါလိလေယျကရ၊ က္တုအာဒေသစာရိတ် ဗွဲအတိုင်လေဝ်မွဲး အာစိပ်သပိုဟ်ဂြိုပ် ပါလိလေယျကရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်ခိုင် ပွဲဇိုင်တုမ်အံင်ရေင်ဗွဲ ဒွဲသပိုဟ်ဂြိုပ် ရက္ခိတ ဇေရင်ကွာန်ပါလိလေယျကရ။

စိင်ဇူမွဲလေဝ် နရဲစန်စဲမံင်ကောံ စိင်ကွက် စိင်မွှောံ စိင်ပျိုင် ကောန်စိင်ဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တု ဒးစဒိုင်ချောဲဂမ္တိုင် မွဲကိုတုင်မပိုတ်ရ၊ တူးဆုကွာင်ဆု စိင်ဇူမဝးပကပ်ထောံဖျေလပ်တအ် ဂ်လေဝ် (စိင်တုတ်သအာင်ဂမ္တိုင်) စထောံအိုတ်ရ၊ (စိင်ဇူဂ်) ညှိမက္တိခန်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒးသုင်ရ၊ ဇကုစိင်ဇူ မတိုန်ကျင်နူသေဟ်ညှိဂ်လေဝ် စိင်မွှောံဂမ္တိုင် သိုကိုစေတ်ခရေတ် ဃရိတ်ခတ် တုလေဝ် အာအိုတ်ရ၊ အဲဂ် နရဲစန်စဲမံင်ဂ်ဒ်တု နှိတ်ဒဒိဒ်ရ၊ ဟံဝံမံင်တု ဗွဲတသိုဒ်ရ၊ အဲဂ် ပွဲအခါလျဟ် နရဲစန်စဲမံင်ကောံစိင်ကွက် စိင်မွှောံ စိင်ပျိုင် ကောန်စိင်ဂမ္တိုင်ရ၊ ဒးစဒိုင်ချောဲ ဂမ္တိုင် မွဲကိုတုင်မပိုတ်ရ၊ တူးဆုကွာင်ဆု အဲမဝးပကပ်ထောံဖျေလပ်တအ်ဂ်လေဝ် စိင်ပျိုင် ကောန်စိင်တအ် စထောံအိုတ်ရ၊ ညှိမက္တိခန်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒးသုင်ရ၊ ဇကုအဲ မတိုန်ကျင် နူသေဟ်ညှိဂ်လေဝ် စိင်မွှောံဂမ္တိုင် သိုကိုစေတ်ခရေတ် ဃရိတ်ခတ်တုလေဝ် အာအိုတ်ရ၊ အဲဂ် နရဲစန်စဲမံင်ဂ်ဒ်တု နှိတ်ဒဒိဒ်ရ၊ ဟံဝံမံင်တု ဗွဲတသိုဒ်ရ၊ အဲဂ် စူးတိတ်အာ နူဂကောံစိင်တု ညးမွဲဝေဝ် ဝံပြာပအာ ဌာန်မလှုသိုတ်ဇြဲမွဲး ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ ကသပ်ကတိုန်ကျင် ကုစိင်ဇူဂ်ရ။

ကြနုဂ္ဂံ စိင်ဇူဂ္ဂံ စူးတိတ်အာ နူကောံစိင်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲဇိုင်တုံအံင်ရေင်ဗွဲ ဒွဲသပိုဟ်ဂြိုပ်ရက္ခိတ ဇရေင်ကွာန်ပါလိလေယျကရတဲ မံင်စံင်ဒိုင်ရ၊ အခိုင်ဂ္ဂံ စိင်ဇူဂ္ဂံ သအးဇုးသွတ် ဌာန်တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ မပဒတ်ညံင်ချော့မချိုပ်ချဲ ဟုံမွဲရ၊ နကုလဂ္ဂံလေဝ် စွပ်တန်လဝ် ညှာ်သုင် ညှာ်ရပ်စပ် သွက်တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲရ။

ကြနုဂ္ဂံ “အဲဂ္ဂံ ကွာကွာတေံ ဒးပတ်နရဲစန်စဲဒိုင် ကောံခမီတြဲ၊ ခမီဗြဲ ဥပးတြဲ၊ ဥပးဗြဲ သိုင် အမာတ် တီတိတ္ထိ ကွးတိဂမ္မိုင်ဂ္ဂံဒ်တဲ နှိတ်ဒဒိုင်ရ၊ ဟုံဂွံပဒတ် ပွဲတသိုခ်ရ၊ အဲဂ္ဂံ အခိုင်လွဟ် ဟိုတ်နူဂ္ဂံမံင်တဲ ဟုံနရဲစန်စဲ ကောံခမီတြဲ၊ ခမီဗြဲ ဥပးတြဲ၊ ဥပးဗြဲ သိုင် အမာတ် တီတိတ္ထိ ကွးတိဂမ္မိုင်ဂ္ဂံရ၊ ဂွံပဒတ် ပွဲတသိုခ်ရ” ရဲဂွံ ကသပ်စိုတ် ကတိန်ကျင် ကုတီလမ္မံ ပိုင်ကျက်တြဲ မပြာပ်အာ ဌာန်လုသိုတ်ဇြဲတဲ မတန်တဲဒိုင် ညးမွဲဝေင်ရ။

စိင်ဇူဂ္ဂံလေဝ် “အဲဂ္ဂံ ကွာကွာတေံ ဒးမံင်နရဲစန်စဲတဲ ကောံစိင်ကွက် စိင်ဗွေံ စိင်ပိုင် ကောန်စိင်ဂမ္မိုင်ဂ္ဂံဒ်တဲ ဂွံစတဲချော့ဂမ္မိုင် တျှင်မပိုတ်ရ၊ တူးဆုကွာင်ဆု အဲမဝးပကပ်ထောံဖျေံ လဝ်တအံင်လေဝ် ကောန်စိင်ဂမ္မိုင် စထောံအိုတ်ရ၊ ညှာ်မကွဲခန်ဂမ္မိုင်လေဝ် ဒးသုင်ရ၊ ဇကုအဲ မတိုန်ကျင် နူသေုဟ်ညှာ်လေဝ် စိင်ဗွေံဂမ္မိုင် သိုက်စေတ်ခရေတ် ဃရိတ်ခတ်တဲလေဝ် အာအိုတ်ရ၊ အဲဂ္ဂံ နရဲစန်စဲမံင်ဂ္ဂံဒ်တဲ နှိတ်ဒဒိုင်ရ၊ ဟုံဂွံမံင်တဲ ပွဲတသိုခ်ရ၊ အဲဂ္ဂံ ပွဲအခိုင်လွဟ် ဟုံနရဲစန်စဲ ကောံစိင်ကွက် စိင်ဗွေံ စိင်ပိုင် ကောန်စိင်ဂမ္မိုင်ဂ္ဂံဒ်တဲ ဂွံမံင်တဲရ၊ ဂွံစတဲချော့ဂမ္မိုင် တျှင်ဟုံပိုတ်ရ၊ တူးဆုကွာင်ဆု အဲမဝးပကပ်ထောံဖျေံ လဝ်တအံင်လေဝ် ကောန်စိင်ဂမ္မိုင် ဟုံစအိုတ်ရ၊ ဂွံသုင်တဲ ညှာ်မဖြိုင်ကေပ်ရ၊ ဇကုအဲ မတိုန်ကျင်နူသေုဟ်ညှာ်လေဝ် စိင်ဗွေံဂမ္မိုင် ဟုံစေတ်ခရေတ် ဃရိတ်ခတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟုံနရဲရ ဂွံမံင်တဲ ပွဲတသိုခ်ရ” ရဲဂွံ ကသပ်စိုတ် ကတိန်ကျင်ရ။

ကြနုဂ္ဂံ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ်ကာယဝိဝေက ဇကုဇကုတဲ နကုစိုတ်ဇကု ဂ္ဂံလေဝ် တီကေတ်ကသပ်စိုတ် စိင်ဇူဂ္ဂံတဲ ပွဲအခိုင်မတီကေတ်ဂ္ဂံ—

“စိင်ဇူမတွံဂး တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဇကုညးမွဲဝေင် ညံင်ရဲမမိပ်လဟိုင် ပွဲဂြိုပ်ကို စိင်ဇူဂ္ဂံလေဝ် ညးမွဲဝေင် လဟိုင်ဒိုင် ပွဲဂြိုပ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ္ဂံရ စိုတ်စိင်ဇူမတွံဂး တီလမ္မံပိုင် ကျက်တြဲ မမိပ်လဟိုင်ညးမွဲဝေင် တုပ်သွဟ်ကိုစိုတ်စိင်ဇူမ္မံကိုဂြိုင် မတုပ်ညံင်တိုင် တဝ်စနပ် မမိပ်လဟိုင် ညးမွဲဝေင်ရ” ရဲသော်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဂွံရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ ပိဏ္ဏောလသုတ်

၃၆။ အဲဒိုက် ဂွံမိင်လဝ် ရဲသော်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဏိကသေဠိ ဇရေင်ဍုင်သာရဂ္ဂံရ၊ အခိုင်ဂ္ဂံ

မဟာထေရ်ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇ မပကင်ရင်လင် ဓုတင်အရညိက ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ပံသကူ ဓုတင်တိစီဝရိက်တဲ့ ညးမျှကိုပွိုက်မအောန် ညးမတရိပ်စိုတ်လော့သွာ ညးမပြာပ်အာဌာန်လှသိုတ်ဖြ ညးဟွံနဲရ်ကိုညးတူဟ်သအာင် ညးမျှကိုဝီရိယမပတိတ်ဖြဟ် ညးမလေပ်ဟိုတ်ဝံဓရ်ဓုတင် ညးမျှကိုစိုတ်မပတိတ်ဖြဟ် အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ မလောန်ကဲ ဟုံပိုတ်ဂှ် တင်ထွဲတဲ့ သှ်ပတ်စွံပတန်လင် ကာယဗွဲမတပ်တး ဂဇအိဒွင် ပွဲဌာန်ဟုံကြပ်, ဟုံသေ့ဂဲကို တီလမျှပိုင်ကျက်တြဲရ။

တီလမျှပိုင်ကျက်တြဲ ညာတ်အာ ခမိပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇ မပကင်ရင်လင် ဓုတင်အရညိက ဓုတင်ပိဏ္ဍပါတ် ဓုတင်ပံသကူ ဓုတင်တိစီဝရိက်တဲ့ ညးမျှကိုပွိုက်မအောန် ညးမတရိပ်စိုတ်လော့သွာ ညးမပြာပ်အာဌာန်လှသိုတ်ဖြ ညးဟွံနဲရ်ကိုညးတူဟ်သအာင် ညးမျှကိုဝီရိယမပတိတ်ဖြဟ် ညးမလေပ်ဟိုတ်ဝံဓရ်ဓုတင် ညးမျှကိုစိုတ်မပတိတ်ဖြဟ် အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိမလောန်ကဲ ဟုံပိုတ်ဂှ် တင်ထွဲတဲ့ သှ်ပတ်စွံပတန်လင် ကာယဗွဲမတပ်တး ဂဇအိဒွင် ပွဲဌာန်ဟုံကြပ်, ဟုံသေ့ဂဲရ်။

အခိုင်ဂှ် တီလမျှပိုင်ကျက်တြဲ တိကေတ် ဒုတဲဖိုဝံတဲ့ အခိုင်မတိဂှ်—

“ပွမဟုံစောတ်စောဲ ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နကိုပါင်ကို၊ ပွမဟုံပျဲပျံ နကိုကာယကို၊ ပွမမင်မဲ့ ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို၊ ပွမတိတ် ဗုတ်ဗုတ်ဘောဇိန်ကို၊ ပွမပဒတ် ပွဲဘာသွာ သတိက် မလှသိုတ်ဖြကို၊ ပွမပတိတ်ဖြဟ် ပွဲစိုတ်မလောန်ကဲကို၊ ဣဝံတုန် နှိဂလာန်ဒွေံပတောန် တီလမျှပိုင်ကျက်တြဲဂမ္တိုင်ရ” ရဲပွဲ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ သာရိပုတ္တသုတ်

၃၇။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လင် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမဲ့အခိုင် တီလမျှပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်တန်ဒွင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ဍုင်သာရဂှ်ရ၊ အခိုင်ဂှ် မဟာထေရ်သာရိပိုတ် ညးမျှကိုပွိုက်မအောန် ညးမတရိပ်စိုတ်လော့သွာ ညးမပြာပ်အာဌာန်လှသိုတ်ဖြ ညးဟွံနဲရ်ကိုညးတူဟ်သအာင် ညးမျှကိုဝီရိယမပတိတ်ဖြဟ် ဗွဲသကာတ်မြဟ် ညးမပတိတ်ဖြဟ်စိုတ် မလောန်ကဲ ဟုံပိုတ်သကုတ်ဂှ် တင်ထွဲတဲ့ သှ်ပတ်စွံပတန်လင် ကာယဗွဲမတပ်တး ဂဇအိဒွင် ပွဲဌာန်ဟုံကြပ်, ဟုံသေ့ဂဲကို တီလမျှပိုင်ကျက်တြဲရ။

တီလမျှပိုင်ကျက်တြဲ ညာတ်အာ မဟာထေရ်သာရိပိုတ် ညးမျှကိုပွိုက်မအောန် ညးမတရိပ်စိုတ်လော့သွာ ညးမပြာပ်အာဌာန်လှသိုတ်ဖြ ညးဟွံနဲရ်ကိုညးတူဟ်သအာင် ညးမျှ

ကိုဝီရိယမပတိတ်ဖြဟတ် ဗွေသကာတ်မြဟတ် ညးမပတိတ်ဖြဟတ်စိုတ် မလောန်ကဲ ဟံ့ပိုတ် သကုတ်ဂ် တင်ထွဲတဲ သှ်ပတ်စွံပတန်လပ် ကာယဗွေမတပ်တး ဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံ့ကြပ်, ဟံ့သေ့ဂဲဂ်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျပ်တြ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ အခိုင်မတီဂ်—

“မ္မံကိုစိုတ်မလောန်ကဲ သိုဟံ့ဟိုတ်မဲ ဒေတ်တ ပွဲခရံင်တရ် အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်တဲ ကုပူဂိုလ်တုအရုန် မချိုက်ပင်ကျောံတာဒိဂုဏ် မ္မံကိုသတိ ကာလအိုတ်သို စိုဟ်လလမ်ဂ် စံင်တူသောကမ္မိုင် ဟံ့ကတိုဒ်အိုတ်ရ” ရံသှ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ သုန္နရီသုတ်

၃၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသှ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျပ်တြ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျပ်တြ ဝံဒင်ကေတ် ပွမသွဇှော်သော်ရ် ပွမသွအဲပရဲ ပွမသေ့သွ ပွမပူဇ ပွမ ဇော်သင်အောင်မာတဲ ကလိဝံသုပိဏ္ဍပါတ် ဘာဂဉ္စ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂိယဲဂမ္မိုင်ရ။ ခမိသင်ဂမ္မိုင်လေပ် ဝံဒင်ကေတ် ပွမသွဇှော်သော်ရ် ပွမသွအဲပရဲ ပွမသေ့သွ ပွမပူဇ ပွမ ဇော်သင်အောင်မာတဲ ကလိဝံသုပိဏ္ဍပါတ် ဘာဂဉ္စ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂိယဲဂမ္မိုင်ရ။ တီပြဘာဇ် မဒ်မှူးသာသနာဂမ္မိုင်တအ်ဂ် ဟံ့ဝံဒင်ကေတ် ပွမသွဇှော်သော်ရ် ပွမအဲပရဲ ပွမ သေ့သွ ပွမပူဇ ပွမဇော်သင်အောင်မာတဲ ဟံ့ကလိဝံ သုပိဏ္ဍပါတ် ဘာဂဉ္စ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂိယဲဂမ္မိုင်ရ။

အခိုင်ဂ် တီပြဘာဇ် မဒ်မှူးနုသာသနာဂမ္မိုင်တအ်ဂ် ကုတီလမ္မံပိုင်ကျပ်တြကို ကုခမိ သင်ကို ဝံဒင်သွဒိုင်ဇှော်သော်ရ်သှ်ဂ် ဟိုတ်နူအောင်ဒင်တ ဟံ့မာန်အိုတ်ဂ်ရ ပြာပ်အာဇေရင် ပြဘာဇ်ဗြသုန္နရီတဲ “ယံဒေဗြ တုအဲဂ် တွဟ်နကျောန်သွဒတဲဖို ကဠောမသဂမ္မိုင် သှ်အစော မာန်ရ” ရံဝံ သှ်ဂ်ပြဘာဇ်ဗြသုန္နရီဂ်ရ။ ယံတုနဲတအ် အဲဝံကျောန်ပတဲကိုသှ်လီရော? အဲဂ် မုရဲမ္မဲ တွဟ်နကျောန် ဟံ့သှ်အစော နွံမာန်ဂ်ရော? တွဟ်နဒတဲဖို ကဠောမသဂမ္မိုင် လမျိုအဲလေပ် သှ်မာန်မံင်ရ ရံဝံ (သှ်တရ)။

ယံဒေဗြ ဒ်သှ်ဂ်မှူး အာမံင်ဘာဇေတဝန် လွကိုသကုတ်ပိုတ်ညိ ရံဝံ သှ်တအိုတ်ရ။ ‘ယံတုနဲတအ် ခိုဟ်သန်ရ’ သှ်ဝံ ပြဘာဇ်ဗြသုန္နရီဂ် ဒင်ဝန်ဂလာန် တီပြဘာဇ် မဒ်မှူးနု သာသနာဂမ္မိုင်တဲ အာဒိုင်ဘာဇေတဝန် ဟံ့သကုတ်ပိုတ်ရ။

တိပြဘာဏ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်မူးသာသနာတအ်ဂ် “ပြဘာဏ်ဗြသုန္ဒရီ အာဒွင်ဘာဇေတဝန် ဟုံသကုတ်ပိုတ်ဂ် မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် ညာတ်မင်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ အခါကာလ မတိကေတ်မူး ဂစိုတ်ကေ့ ပြဘာဏ်ဗြသုန္ဒရီဂ်တု ကွဟ်ထောံလဝ် ပွဲဒွဲဂ်ဟေင် ပွဲမြိုင်(ဒွဲကွဟ်ခိုက်) ဇေရင် ဘာဇေတဝန်တု ပြာပ်အာဇေရင် သွိုင်ပသေနဒီကောသလတုမူး “ယုံသွိုင် ပိုညးဂမ္ဘိုင် ဟုံညာတ်တံ ပြဘာဏ်ဗြသုန္ဒရီရ” ရဲဝံ သူးကိုသွိုင်ပသေနဒီကောသလရ၊ မုရ်ဍုန်လုံမွဲ မူးတအ် ဒ်သွေဟ်ပွာအိုတ်ဂ်ရော? သာ်ဝံ (သွာန်တရ)၊ ယုံသွိုင် ဒ်သွေဟ်ပွာ ပွဲဘာဇေတဝန်ရ သာ်ဝံ (သူးတအိုတ်ရ)၊ ဒ်သာ်ဂ်မူး အာစမ်စတ်ဂ္တိုက်ဂွဲ ဘာဇေတဝန်အိုတ်ညီ သာ်ဝံ (သူးတရ)။

အခိုင်ဂ် တိပြဘာဏ် မဒ်မူးသာသနာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် စမ်စတ်ဂ္တိုက်ဂွဲ ဘာဇေတဝန်တု ဇေကု မကွဟ်ထောံလဝ်ဂ် ရင်တုင်ပတိတ်နူမြိုင်တု ပတိုန်လတူဇင်သုတ်တု ပျပ်ဏာပွဲ အပွဲချင်သာရဂ်တု ရင်တုင်ဏာ နူဂိုင်ဇေတ်မွဲ စိုပ်ဂိုင်ဇေတ်မွဲ နူဂိုင်သွာင်မွဲ စိုပ်ဂိုင်သွာင်မွဲတု ကိုမိုဟ်ဂမ္ဘိုင် ဟိုဂရိုဟ်တအိုတ်ရ။

ယုံမူးတအ် ဩဝ်မှ်သေ့ဝ်တံ ပွခမိဂမ္ဘိုင် မဒ်ကောန်သာကျဝင်အိုတ်ညီ၊ ခမိဂမ္ဘိုင် မဒ်ကောန်သာကျဝင်တအ်ဂ် ဟုံမွဲကိုဂ္တုပါပ်အိုတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသီလအိုတ်ရ၊ မုံသဘ်မယုတ်သပ် အိုတ်ရ၊ ဟိုဂလ္လာန် ဟုံသုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဒေတ်တံ ဒေတ်ဟုံပြအိုတ်ရ၊ စိုန်ဂ်လေဝ် ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒင်ဝန်တံ ရဲဝံမူး ဒေတ်တံဇေတ်အိုတ်ရ၊ မုံကိုဒေတ် မခိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဒေတ်တံ ဒေတ်မ ပြအိုတ်ရ၊ သူးတံဂလ္လာန် မသုာ်အိုတ်ရ၊ မုံကိုသီလအိုတ်ရ၊ မုံကိုသဘ်ဇေတ် မပြအိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒေတ်ခမိ ဟုံမွဲ၊ ဒေတ်မပြ ဟုံမွဲ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ လိုသွင်မင်ရ၊ ဒေတ်မပြ လိုသွင်မင်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒေတ်ခမိဂ် သာ်လိုဝံနွံဂ်ရော? ဒေတ်မပြဂ် သာ်လိုဝံနွံဂ်ရော? ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ စာ်စူးအာနူဒေတ် ခမိအိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ စာ်စူးအာနူဒေတ် မပြအိုတ်ရ၊ မိုဟ်တြုဂ် ကောန်သွတ် ပွမိုဟ်တြုတုမူး မဟိုတ်ဝံဂစိုတ်ထောံ မိုဟ်ဗြဂ်ရော? သာ်ဝံ (ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရ)။

အခိုင်ဂ် မိုဟ်ပွဲချင်သာရဂ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ညာတ်ဒးခမိတအ်မူး ဟိုလက်တံ နကို ဂလ္လာန် မသကာတ်ဗြဟ် ဟုံဗဗွဲဒးရးတအိုတ်ရ၊ လဗပ်ပကိုအိုတ်ရ၊ ခုဟ်ခွဲချက်ဆဲးအိုတ်ရ၊ ပျဲယုာ်အိုတ်ရ “ခမိမဒ်ကောန်သာကျဝင်ဂမ္ဘိုင်ဝံ ဟုံမွဲကိုဂ္တုပါပ်အိုတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသီလအိုတ်ရ၊ မုံသဘ်မယုတ်မာအိုတ်ရ၊ သူးတံဂလ္လာန် ဟုံသုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဒေတ်တံ ဒေတ်ဟုံပြအိုတ်ရ၊ စိုန်ဂ်လေဝ် ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒင်ဝန်တံ ရဲဝံမူး ဒေတ်တံဇေတ်အိုတ်ရ၊ မုံကိုဒေတ် မခိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဒေတ်တံ ဒေတ်မ ပြအိုတ်ရ၊ သူးတံဂလ္လာန် မသုာ်အိုတ်ရ၊ မုံကိုသီလအိုတ်ရ၊ မုံကိုသဘ်ဇေတ် မပြအိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒေတ်ခမိ ဟုံမွဲ၊ ဒေတ်မပြ ဟုံမွဲ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ လိုသွင်မင်ရ၊ ဒေတ်မပြ လိုသွင်မင်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဒေတ်ခမိဂ် သာ်လိုဝံနွံဂ်ရော? ဒေတ်မပြဂ် သာ်လိုဝံနွံဂ်ရော? ခမိ ဂမ္ဘိုင်ဝံ စာ်စူးအာနူဒေတ် ခမိအိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်ဝံ စာ်စူးအာနူဒေတ် မပြအိုတ်ရ၊ မိုဟ်တြုဂ် ကောန်သွတ် ပွမိုဟ်တြုတုမူး မဟိုတ်ဝံဂစိုတ်ထောံ မိုဟ်ဗြဂ်ရော? သာ်ဝံ ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရ။

အခါ၌ ခမိဂမ္ဘိရ်မဂ္ဂိ၍ ပွဲအခါ၌ နဂယးဗြဟ္မာ ပဠေဝပဠေဝ ရင်လတက်သွာတဲ
 ဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သွာတဲ လုပ်အာချင်သာရ၍ တွဟ်နပိဏ္ဏပါတ်အိုတ်ရ၊ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်
 ပွဲချင်သာရ၍အိုတ်တဲ ကြံနုပစ္စာဘတ် စူးတိတ်ကျင်နုကွာန် မဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်အိုတ်တဲ ပြာပ်အာ
 ဇေရင် တီလမ္ပုပိဏ္ဏကျိတ်အိုတ်တဲ လေ့တိတ်လမ္ပုပိဏ္ဏကျိတ်အိုတ်တဲမွဲး သိုက်မဂဇေဒ်ဒိုင်
 ပွဲဌာန်လအိတ်မွဲဒွဲတဲ ဂရင်ပတိ တီလမ္ပုပိဏ္ဏကျိတ်အိုတ်တဲ သာ်ဝံအိုတ်ရ။

ယွံတီလမ္ပုပိဏ္ဏ ပွဲအခါ၌လုဟ် မှီဟ်ပွဲချင်သာရ၍ဂမ္ဘိရ်တအ်၍ ညာတ်ဒးခမိတအ်မွဲး
 ဟိုလက်တဲ နဂိုဂလာန် မသကာတ်မြဟ် ဟံဗဗွဲဒးရးတဲအိုတ်ရ၊ လဗပ်ပကိုအိုတ်ရ၊ ခုဟ်ခွဲ
 ချက်ဆဲးအိုတ်ရ၊ ပျဲပျံအိုတ်ရ “ခမိမဒ်ကောန်သာကျဝင်ဂမ္ဘိရ်ဝံ ဟံဗွဲကိုဝပ်အိုတ်ရ၊ ဟံဗွဲကို
 သီလအိုတ်ရ၊ မှုသဘာ် မယုတ်မာအိုတ်ရ၊ သွးတဲဂလာန် ဟံဗျာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ဇေတ်တဲ
 ဇေတ်ဟံဗြဲအိုတ်ရ၊ ဓိန်ဂ်လေဝ် ခမိဂမ္ဘိရ်ဝံ ဒင်ဝန်တဲ ရဲဝံမွဲး ဇေတ်တဲခေရ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုဇေတ်
 မခိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဇေတ်တဲ ဇေတ်မ ပြဲအိုတ်ရ၊ သွးတဲဂလာန် မဍုတ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုသီလအိုတ်ရ၊
 မှုကိုသဘာ်ခေရ် မပြဲအိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိရ်ဝံ ဇေတ်ခမိ ဟံဗွဲ၊ ဇေတ်မပြဲ ဟံဗွဲ၊ ခမိဂမ္ဘိရ်ဝံ လိုသွင်
 မင်ရ၊ ဇေတ်မပြဲ လိုသွင်မင်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိရ်ဝံ ဇေတ်ခမိဂ် သာ်လိုဝံနွံဂ်ရော? ဇေတ်မပြဲ
 သာ်လိုဝံနွံဂ်ရော? ခမိဂမ္ဘိရ်ဝံ စာ်စူးအာနုဇေတ် ခမိအိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိရ်ဝံ စာ်စူးအာနုဇေတ်
 မပြဲအိုတ်ရ၊ မှီဟ်တြုဂ် ကောန်သွတ် ပွဲမှီဟ်တြုတဲမွဲး မဟိုတ်ဝံဂစိုတ်ထောံ မှီဟ်ဗြဲရော?
 သာ်ဝံ ဟိုဂရိုဟ်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိအိုတ်ရ)။

ယွံခမိတအ် ရမ္ပာင်ဝံ ဗွဲမလအ်လ ခွဲဟံဗာန်ရ၊ ဗွတ်စိုတ်ထပ်တဲဟေင် ခွဲမာန်ရ၊
 ကလိလောန်ကောံထပ်တဲတဲမွဲး ကောံဗွန်အာရ၊ ယွံခမိတအ် ခွဲသာ်မွဲး မှီဟ်ဂမ္ဘိရ် ညာတ်ဒး
 ခမိတအ် မတွေဟ်လက် နဂိုဂလာန် မသကာတ်မြဟ်ဗွဲဟံဗွဲဒးရး မလဗပ်ပကို ဟိုမခွဟ်ခွဲ
 ချက်ဆဲး မပျဲပျံတအ်၍—

“ညးမှုအလေံ မဟိုဂလာန်ဟံဗျာ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ကောန်ပတဲ ပွဲဟံဗိုဟ်ပြဲတဲ
 အဲဟံဗွဲကောန်ပတဲလဝ်ရ၊ ညးမဟိုဂးသာ်ဝံလေဝ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ညးဂမ္ဘိရ်ခါ
 မှုကိုဇေတ် ပွဲမယုတ်မာတအ်၍ ပွဲဘဝပရလိုက် မသအာင်နုဘဝဏအ် ဒးအာကတိုန်
 ဗွဲမတုပ်သွဟ်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ နဂိုဂါထာဝံ ဩဝ်ကလေင်ဟိုပလန်အိုတ်ညိ ရဲဝံ
 (ဟိုလှိုင်တိုန်ရ)။

ကြံနု ခမိဂမ္ဘိရ် ဂိုင်ကေတ်ဂါထာ နုဇေရင်တီလမ္ပုပိဏ္ဏကျိတ်အိုတ်တဲ ခမိဂမ္ဘိရ်တအ်၍
 မှီဟ်ဂမ္ဘိရ် ညာတ်ဒးခမိတအ် မတွေဟ်လက် နဂိုဂလာန်မသကာတ်မြဟ်ဗွဲဟံဗွဲဒးရး မလဗပ်
 ပကို ဟိုမခွဟ်ခွဲ ချက်ဆဲး မပျဲပျံတအ်၍—

“ညးမှုအလေံ မဟိုဂလာန်ဟံဗျာ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ကောန်ပတဲ ပွဲဟံဗိုဟ်ပြဲတဲ
 အဲဟံဗွဲကောန်ပတဲလဝ်ရ၊ ညးမဟိုဂးသာ်ဝံလေဝ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ညးဂမ္ဘိရ်ခါ

မျှော်ကိုဒွေတ် ပွမယုတ်မာတအ်ဂ် ပွဲဘဝပရလိုက် မသအာင်နူဘဝဏအ် ဒးအာကတိုဒ် ဗွဲမတုပ်သွဟ်အိုတ်ရ။ သာ်ဝံ နကိုဂါထာဝံ ကလေင်ဟိုပလန်အိုတ်ရ။

“ခမီ မဒ်ကောန်သာကျဝင်ဂမ္တိုင်ဝံ ဟံမ္မဲကိုဒုဟ်ရ၊ ခမီ မဒ်ကောန်သာကျဝင်ဂမ္တိုင်ဝံ ဟံထေက်ကိုသွတ် (ပွသရာမ်ပါပ်)ရ၊ ခမီ မဒ်ကောန်သာကျဝင်ဂမ္တိုင်ဝံ ယိုဒင်လဝ်ဗွာအိုတ်ရ” ရ်သာ်ဝံ ကသပ်ကတိုဒ်ကျင် ကုမ္မိဟ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ရမျာင်ဂ် ဟံဒ်အာ ဗွဲမလအ်လတဲ ဗွဲတိစိတ် ထပ်တဲဟေင် ဒ်အာရ၊ ကလိလောန်အာ ထပ်တဲတဲမွဲး ကွဲဗွန်အာရ။

ကြနုဂ် ခမီဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြအိုတ်တဲ လောဝ်တီလမ္တိုင်ပိုင် ကျ်တြအိုတ်တဲမွဲး သိုက်မဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန်လအိတ်မွဲဒုဒ်အိုတ်တဲမွဲး “ယံတီလမ္တိုင်ပိုင် ထေက်ကို အမ်သပ်ကွေရသွံ၊ ဟံကောင်ဒ်မွဲလှေ်ဂ် ဒ်ကွေရသွံ၊ ယံတီလမ္တိုင်ပိုင် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြဂ် ‘ယံခမီတအ် ရမျာင်ဝံ ဗွဲမလအ်လ ဒ်ဟံမာန်ရ၊ ဗွဲတိစိတ်ထပ်တဲဟေင် ဒ်မာန်ရ၊ ကလိလောန် ကွဲထပ်တဲတဲမွဲး ကွဲဗွန်အာရ၊ သာ်ဝံ ဂလာန်မဟိုသုးလဝ်ဝံ ဒ်ဟိုသုးလဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ယံတီလမ္တိုင်ပိုင် ရမျာင်ဂ် ကွဲဗွန်အာတဲရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ အခိုင်မတိုက်—

“စိင်ဇူ၊ မအာစိုပ်ဌာန်ဂွးတိပှာန်ဂ် ညံင်ရဒးဒင်စတ်ထွက် နကိုလဗျဟ်စရိုင် ဂမ္တိုင်ကို မ္မိဟ်ဟံမင်မွဲတ် ကာယပါင်စိုတ်တအ်ဂ် ဒးဒင်စတ်ထွက် နကိုဗျဟ်ပါင် ညးတုဟ်သအာင်အိုတ်ရ၊ ခမီမွဲးဂ် ဟိုတ်နူဂ်မိင်ကေတ် ဂလာန်မသကာတ်မြဟ် ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင် မဟိုတ် ဟံမ္မဲကိုဒေါသစိုတ်တဲ ဒးအေင်ဒင်တ်ရ” ရ်သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

အဌမသုတ်။

၉။ ဥပသေနသုတ်

၃၉။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရ်သာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဝေဠုဝန် မဒ်ဒုဒ်ဗွဲဗွဲကိုပြိပ်လမွဲက် ဇရေင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ထေရ်ဥပ သေန မဒ်ကောန်ဗဗူးဝက်နွံ ယောမပြာပ်အာစိုပ် ဌာန်လှုသိုတ်တြ ညးမွဲခပ်ဂ် “အဲဂ် ကလိဝံဒိုဟ်သန်ကွေရသွံ၊ အဲဂ် ကလိဝံဒးရးသန်ကွေရသွံ၊ တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြ မထေက်ဒင် ဒါန်ပူဇေ်တောင် မပြင်တီကေတ်ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို အလိုလိုဇကုဂ် ဒ်အွာအဲရသွံ၊ အဲဂ် တိတ်ကျင်နူအဝေါင်ဘဝခရ် မျှ်ကိုယရာဝါသသိုကိုန်တဲ လုပ်ကျင်စိုပ် အဝေါင်ဘဝခမီ ဟံမ္မဲကိုယရာဝါသသိုကိုန် ပွဲသာသနာ ‘ဓမ္မဝိနယ’ မဂပ်ဝ်တွံလဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ သဟဓရ် အဲဂမ္တိုင်ဂ် နွံကိုသီလအိုတ်ရ၊ မျှ်ကိုသဘ်မခိုဟ်အိုတ်ရ၊ အဲဂ် ဒ်ညးမရနက်ဗပေင်တ် ပွဲသီလ ဂမ္တိုင်ရ၊ အဲဂ် တန်ကြန်တဲဗွဲမဒးရးရတဲ ဒ်ညးမျှ်ကိုစိုတ် ဟံကလိကမ္တိုင်ရ၊ အဲဂ် ဒ်တုအရုန်

မုံကိုအာသဝမအိုတ်ရ၊ အဲဂ် မုံကိုဣဒ္ဓိအာနုဘမဇ္ဇော်ရ၊ သွက်အဲဂျိုင်လမျိုကို ပွမချိုတ်ကိုဂ် ခိုဟ်ပြတ်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိုတ်ကတိုဒ်ကျင်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျင်တြ တီကေတ် ကသပ်စိုတ်ထေရ်ဥပသေန မဒ်ကောန်ဗဗူး ဝက်န္တတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ဩပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်မွဲ လမျိုဇီဝိတ နွံဒိုင်လှဟ်ဂ် ပျိုပျိုက်ရာန်သကိုတ် ဟံမာန်ရ၊ ဩပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်မွဲ ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ်ကိုလေဝ် ဟံဒးစံင်တူရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန် မုံကိုပညာ မဆိုညာတ်ကေတ် နိဗ္ဗာန်တဲဂ် ပွဲလဒေါပ်ညးမစံင်တူဂ်မိုင် ဟံဒးစံင်တူရ၊ ကုတ်ထပိုတ်ကေံ ဘဝတဏှာတဲ ခမိမုံကိုစိုတ် မစိုဟ်လလမ်ဂ် သံသာမတွံဂးဇာတိ အိုတ်အာတဲရ၊ ခမိဂ် ဘဝတို့ကလေင်ဒ်မွဲလှေ့ပုန်ဟံမွဲရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ သာရိပုတ္တဥပသမသုတ်

၄၀။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသပ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျင်တြ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်သာရိပိုတ် တင်ထွဲတဲ သျှံပွဲစွပ်တန်လပ်ကာယ ဗွဲမတပ်တး သိုက်ဗွာရဏာဒိုင် ကိလေသဇေကု မစိုဟ်လလမ် ဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံသွေ့ကိုတီလမုံပိုင်ကျင်တြရ။

တီလမုံပိုင်ကျင်တြဂ် ညာတ်ကေတ် မဟာထေရ်သာရိပိုတ် တင်ထွဲတဲ သျှံပွဲ စွပ်တန်လပ်ကာယ ဗွဲမတပ်တး သိုက်ဗွာရဏာဒိုင် ကိလေသဇေကု မစိုဟ်လလမ် ဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံသွေ့ကိုရ။

အခိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျင်တြ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ခမိမုံကိုစိုတ် မစိုဟ်လလမ် ဘဝတဏှာမပိုတ်အာတဲဂ် သံသာမတွံဂးဇာတိ အိုတ်အာတဲရ၊ ခမိဂ် ဝံတိတ်ဗူးနူကိုဗန်ဒက် သိုင်မာရ်ရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒသမသုတ်။

မေဃိယဝဂ် မရနုက်ကိုပန် တဲရ။

၅။ သောဏဝဂ် ၁။ ဝိယတရသုတ်

၄၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဉ်ရ၊ အခိင်ဂ် သိုင်ပသေနဒီကောသလ မွဲဟန်ကျော်ဂူကျၢ်မလ္လိကာဂ် တန်တံဒိုင် ပွဲလတူပြာသာဒ် မပြဲရ၊ အခိင်ဂ် “မလ္လိကာ တုအဲဂ် ညးမသျှိုက်ဆာန် လတူနူကျော်မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ နွံမံင်ကိုဟာ” ရဲဝံ သိုင်ပသေနဒီကောသလ ဟိုသွးတိုန်ကိုဂူကျၢ်မလ္လိကာရ။

ယံသိုင် အဲဒိုက်ဗြဲဂ် ညးမသျှိုက်ဆာန် လတူနူကျော်မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ ဟံမွဲရ၊ ယံသိုင် သိုင်တုန် ညးမသျှိုက်ဆာန် လတူနူကျော်မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ နွံမံင်ကိုဟာ ရဲဝံ ကလေင်သွာန်တိုန်ရ၊ ယံမလ္လိကာ အဲလေဝ် ညးမသျှိုက်ဆာန် လတူနူကျော်မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ ဟံမွဲရ ရဲဝံ (သွဟ်တရ)။

ကြဲနူဂ် သိုင်ပသေနဒီကောသလဂ် ဇော်ကျင်နူပြာသာဒ်တဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိဉ် ကျၢ်တြဲတဲ လှောင်တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲတဲ ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲတဲမွဲး “ယံကျၢ်မ္ပုပိဉ် အဲဒိုက်ဂ် မွဲဟန်ကျော်ဂူကျၢ်မလ္လိကာ ဂဇာဒ်ဒိုင် လတူပြာသာဒ်မပြဲတဲ ‘ယံမလ္လိကာ တုအဲဂ် ညးမသျှိုက်ဆာန် လတူနူကျော်မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ နွံမံင်ဟာ’ ရဲဝံ သွာန်တိုန်ဂူကျၢ်မလ္လိကာရ၊ သွာန်ရဲသ်ဝံမွဲး ဂူကျၢ်မလ္လိကာဂ် ‘ယံသိုင် အဲဒိုက်ဗြဲဂ် ညးမသျှိုက်ဆာန် လတူနူကျော်မမိက် ကိုမ္မဲမွဲ ဟံမွဲရ၊ သိုင်တုန် ညးမသျှိုက်ဆာန် လတူနူကျော်မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ နွံမံင်ကိုဟာ’ ရဲဝံ သွာန်ကျင်ရ၊ သွာန်တံသ်ဝံမွဲး ‘ယံမလ္လိကာ အဲလေဝ် ညးမသျှိုက်ဆာန် လတူနူကျော်မမိက်ကို မ္မဲမွဲ ဟံမွဲရ’ သ်ဝံ အဲဒိုက်ဟိုဂ်ဂူကျၢ်မလ္လိကာရ” ရဲဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲရ။

အခိင်ဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ တီကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပွဲအခိင်မတီဂ်—

“နကိုစိုတ်ဂ် ဒေုတ်ဗက် လွေင်ဒိုဟ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတဲ ဝိန်ဂွဲသိုတ်ကိုလေဝ် ညးမသျှိုက်ဆာန် လောန်လတူနူကျော်မမိက်ကိုမ္မဲမွဲ ကလိဝံဟံမာန်ရ ရဲဝံ လတူ နူညးတုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင် သျှိုက်ဆာန်တံကျော်မမိက် တုဟ်ခြာရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ညးမ္ပုပိဉ် ကိုဒတဲဖိုကျော်မွဲး ဟံထေက်ကိုပျဲပျံ ညးတုဟ်သအာင်ရ” သ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ အပ္ပါယကသုတ်

၄၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဉ်ရ၊ အခိင်ဂ် မဟာထေရ်အာနန္ဒ ပွဲအခိင်သဝ်တဲ ဒြိုက်ကတိနူ ပွမပဒတ်ညးမွဲဝေတ်တဲ ပြာပ်အာဇေရင်

တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြတဲ့ ဂဇာနိဒ် ပဲ့လအိတ်မွဲဒွဲက် “ယွံကျော်မ္ပုပိဋ် ထေက်ကိုအမ်သင်ကွံရသွံ၊ ဟံကောင်ဒ်မွဲလော်ကွံ ဒ်ကွံရသွံ၊ ယွံကျော်မ္ပုပိဋ် မိတိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြံ မ္ပုကိုအာယုက်ကွံတဲလောန်ရ၊ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြံ ဒ်မ္ပုဟ်တဲ မရနုက်ကိုထပ်တဲကွံ စုတိစအာ ကတိဒ် ပဲ့ချင်သွပ်တုသိတာပူရ” ရံဝံ သွးတိုန်ကိုတိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြံရ။

“ယွံအာနန္ဒ ညံပြမံင်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ မိအံက်ဗောဓိသတ်မွဲကွံ နွံကိုအာယုက်မအောန်ရ၊ သွးဂပ်ဉ်ဗောဓိသတ်တဲ မရနုက်ကိုထပ်တဲကွံ စုတိစအာ ကတိဒ် ပဲ့ချင်သွပ်တုသိတာပူရ” ရံဝံ သွးတဲရ။

အခိုင်ကွံ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြံ တိကေတ် ဒတဲဖိုဝံတဲ ပဲ့အခိုင်မတိကွံ—

“ဩသတ်ဂမ္တိုင် အယောဒ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ ဩသတ်ဂမ္တိုင်လေပ် ကြက်ဒ်တဲအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတ်အိုတ် ပါသွးကွံ ခန္ဓကာယဝံတဲ ကြက်ဒ်အောတ်အိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုပညာ မစိကွးဆိုက်ဗွက်ကွံ တိကေတ် ပွမလိုလ်အိုတ်သိုတ်တဲ သိုမ္ပုကိုဝီရိယ မသကာတ်မြဟ် ဒ်ဒေတ်တဲ ဒေတ်မပြရ” ရံသ်ဝံ ကြံဂအောတ်တိုန် ဥဒါနဝံရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ သုပ္ပဗုဒ္ဓကုဋ္ဌိသုတ်

၄၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသ်ဝံရ— ဒ်ကာလမွဲအခိုင် တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြံ သွဒတ်တန်ဒိုင် ပဲ့ဘာဝေဠုဝန် မဒ်ဒွဲဗွဲစုကိုပြိပ်လမ္ပက် ဇရေင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ အခိုင်ကွံ ပဲ့ချင်ရာဇဂြိုဟ်ဝံ ခါဒုတ်မ္ပုယုသုပ္ပဗုဒ္ဓကွံ ဒ်ညးဒိုက်ဂတ် ညးကမ္မင်လအာတ် ညးဒိုက်ဝါတ်လောန် နူညးတုဟ်သအာင်ရ၊ အခိုင်ကွံ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြံ တို့မျိုင်ကေတ် ပရိသာတ်မဂ္ဂိုင်တဲ တွံမံင်ခရ်ရ။

သုပ္ပဗုဒ္ဓကွံ နူဇေမ္မဲ ညာတ်အာဂကောံမ္ပိဟ် မကောံခရီမံင်ကွံတဲ “ပဲ့ဌာန်ဝံ ဗွဲစုတ်ဇကန် ပါပရအ်စမံင် ကွာင်ဗဲယိုဟ်ဗဲ စုအာဟာရဘောဇိန် မမိက်ကိုမွဲမွဲတန်ဒ်ရ၊ အဲကွံ ယပ်ရဝံပြာပ်အာ ဇရေင်ဂကောံမ္ပိဟ်ကွံမွဲ ပဲ့ဌာန်ကွံ ကလိဝံကွာင်ဗဲယိုဟ်ဗဲ စုအာဟာရဘောဇိန် မမိက်ကိုမွဲမွဲမာန်ရ” သ်ဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိဒ်ကျင်ရ။

ကြံနူကွံ သုပ္ပဗုဒ္ဓကွံ ပြာပ်အာဇရေင် ဂကောံမ္ပိဟ်မနွံကွံမွဲ ဝံညာတ်ကေတ် တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြံ တို့မျိုင်ကေတ် ပရိသာတ်မဂ္ဂိုင်တဲ မဂဇာနိဒ်ခိုင်ခရ်ရ၊ ညာတ်ကေတ် တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်ကြံတဲ “ပဲ့ဒွဲဝံ ပါပရအ်ဒိုင် ကွာင်ဗဲယိုဟ်ဗဲ စုအာဟာရဘောဇိန် ဟံသေင်ရ၊ ခမိဂေါတမ တွံဒိုင်ခရ် ပဲ့ပရိသာတ်ရ၊ အဲလေပ် ဝံကလင်ပင်မိုင်ခရ်မွဲး ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိဒ်ကျင်တဲ ပဲ့ဒွဲကွံဟေင် အဲလေပ် ကလင်တဲခရ်ကိုရ ရံဝံ ပှပ်စိုတ်တဲ ဂဇာနိဒ် ပဲ့ဌာန်မွဲဒွဲရ။

အခါ၌ တိလမ္ပပိဋကုဋ်တြ နက္ခိတံ ပိုင်ခြာတိကေတဝိတံ(ပရိသာတံ) မလုပ်လို့ဟ် ပရိသာတံအိုတ်သိုတ် “ပွဲပရိသာတံဝံ ညးလိမ္မဲ ထေက်ကိုတိကေတဝိတံခရ်ရော?” ရဝံ ပှပ်တံ စိုတ်ရ၊ တိလမ္ပပိဋကုဋ်တြ၌ ညာတ်အာခါဒုတ်သုပ္ပဗုဒ္ဓဂဇအိဒိုင် ပွဲပရိသာတံဝံ သုပ္ပဗုဒ္ဓ၌ တွဟ်နတိကေတဝိတံ ထေက်ကြိုက်တရ” ရဝံ ချပ်တု သွဟိုတ်ကိုသုပ္ပဗုဒ္ဓတု တွံတခရ် အတိုင်လေ့တရ၊ ဂလာန်ခရ်အတိုင်လေ့တမွဲ၌ ညးခွဲ၌ရော? ဂလာန် မစပ်ကောံဒါန ဂလာန်မစပ်ကောံသီလ ဂလာန်မစပ်ကောံချင်သွပ် ဂလာန်မစပ်ကောံဒုဟ်ဒဏ် ယုတ်သပ် ကိုခွက် ဒဒက်တံကိုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် ဂလာန်မစပ်ကောံဒတုဖို ပွဲပမတိတ်ဗုဒ္ဓကာမဂုဏ် တအ်ရ၊ သွပြကဋ်ကိုဂလာန်တအ်ရ၊ ဩအခါမ္မဲ တိလမ္ပပိဋကုဋ်တြ၌ တိကေတံ ပွဲခါဒုတ် သုပ္ပဗုဒ္ဓ၌ မ္မံကိုစိုတ်မဒင်စရင် မ္မံကိုစိုတ်မချီန်သောတ် မ္မံကိုစိုတ်မတိတ်ဗုဒ္ဓခရ်နီဝရဏ မ္မံကို စိုတ် မလျှင်ဖြင်သိုက်၊ အခါ၌ တိလမ္ပပိဋကုဋ်တြ သွပြကဋ်တ ‘ဒုက္ခသစ္စ’ ဟိုတ်ဒဒိန်ကို ‘သမုဒယသစ္စ’ ဟိုတ်ဒဒိန်မကတိုန်ကို ‘နိရောဓသစ္စ’ အရာဒဒိန်မပျိုတ်ကို ‘မဂ္ဂသစ္စ’ ဂိုင်တရ် မအာစိပ်နိဗ္ဗာန်ကို မကော်ဟိုဂး သာမုက္ကံသမ္မေဒေသနာ အလိုဇကုမတီညာတ် ဓမံက်ထွး လဝ်ရ၊ ယာတ်မတ်စူးအာနူ မကိုလမ္မံက် မဗုဒ္ဓအာ၌ ညံင်ရမဂိုင်ကေတံ ညံင်လွံက်ဗွဲဒးရးကို တုပ်တညံင်ရသတ်ကိုရ၊ ပွဲဒုက္ခဟေင် “ခရ်မ္မံသဘမကတိုန်အိုတ်သိုက် မ္မံသဘမပျိုတ်ရ” ရဝံ မတ်ခရ် “သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်” မတ်စူးအာနူလက်ကျိုက်ကိလေသ မံက်ဂတဝ် ပြကဋ်ကျင် ကုခါဒုတ်သုပ္ပဗုဒ္ဓရ။

ကြနု၌ ခါဒုတ်သုပ္ပဗုဒ္ဓ၌ တိညာတ်ကေတဝိတံ အလိုဇကုဂ်ဒိုတ် အာစိပ်ခရ်ဒိုတ် တိကေတဝိတံခရ်ဒိုတ် တို့စှ်ပွဲခရ်ဒိုတ် ကောံအာနူသေဟ်ပှာဂ်ဒိုတ် စ်စူးအာနူပမချပ်ခယျ သာ်တေသာဏအ်ဂ်ဒိုတ် အာစိပ်မဂ်သကာဂ်ဒိုတ် ပွဲသာသနာဝံ ဝေင်ပါကောံ တိလမ္ပပိဋ ကုဋ်တြတု ဟံမ္မဲကိုပမလျှင်ပတေ ညးမ္မဲသအာဂ်ဒိုတ် ဒိုက်ကတိုနုသောတ် ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္ပပိဋကုဋ်တြတုမွဲး ဂဇအိဒိုင် ပွဲလအိတ်မ္မဲဒုက္ခရ၊ ခါဒုတ်သုပ္ပဗုဒ္ဓဂဇအိဒိုင် ပွဲလအိတ်မ္မဲဒုက္ခရ ယံတိလမ္ပပိဋ (ခရ်)၌ ထေက်ကိုသိုက်မျိုက် ဗွဲမလောန်ကောံရသွံ၊ ယံတိလမ္ပပိဋ (ခရ်)၌ ထေက်ကိုသိုက်မျိုက် ဗွဲမလောန်ကောံရသွံ၊ ယံတိလမ္ပပိဋ ဥပမာမ္မးတုန် ဝတ္ထုမဗကပ်လဝ်၌ ညံင်ရမလောပတိုန်ကို ဝတ္ထုမပြောပ်ဗွန်လဝ်၌ ညံင်ရမပံက်ထွးကိုကို ကုညးမတိုင်ဂိုင်၌ ညံင်ရ မဟိုလစ ဂိုင်တရ်မသုာ်ကို ညးမ္မံကိုမတ်မညာတ်၌ ညာတ်ကေတံ ရူပါရီဂမ္တိုင်ရ ရဝံ ပှပ်စိုတ်တု ညံင်ရမချေန်ကိုပုတ်ကောံသု ပွဲတိုက်ဒမ္မံကို ယံတိလမ္ပပိဋ တုပ်ညံင်ရသတ်ကိုရ တိလမ္ပပိဋ ကုဋ်တြ၌ ထွးတခရ် နက္ခိတံဂမ္တိုင်မဂ္တိုင်ရ၊ ယံတိလမ္ပပိဋ အဲဒိုက်၌ ပြာပ်ခစကျ်ခရ်သင် ရတ်ပိပြကာ သာ်ဝံ တိလမ္ပပိဋကုဋ်တြ စုတ်သမ္ဘိ အဲဒိုက်ညိကျ် ရဝံ ဂရင်ပတီ တိလမ္ပပိဋ ကုဋ်တြရ။

ကြနု၌ ခါဒုတ်သုပ္ပဗုဒ္ဓ၌ နက္ခိလောန်ခရ်ဝံ တိလမ္ပပိဋကုဋ်တြ စောန်ထွးကိုဒတုဖို ဗွဲမဒးရးတု ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတဝိတံ ကိုသကေတဝိတံ မြဟ်မြကိုစိုတ် (တွဟ်နဝံဒေတဝိတံ) တုမွဲး သိုက်မျိုက်ဂလာန် တိလမ္ပပိဋကုဋ်တြတု ဒိုက်ကတိုနုသောတ် လောဝ်တိလမ္ပပိဋ

ကျက်ကြတဲ့ သုပဒက်ကသိုဏ်တဲ့ စူးတိတ်အာရ၊ ကြနုဂ် စူးတိတ်အာတဲ့ ခြာဟုံလအ် ခါဒုတ် သုပုဗ္ဗဒ္ဒ ဒေးဒင်ဒိကိုဉ်မွှော့ မှုကိုကောန်တံတဲ့ စုတိချိုတ်အာရ။

အခင်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြအိုတ်တဲ့ လောဝ်တီလမ္ပပိုင် ကျက်ကြအိုတ်တဲ့ ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအ်တံမွဲဒုဒ်အိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင် ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအ်တံမွဲဒုဒ်တအ်ဂ် “ယွံတီလမ္ပပိုင် ခါဒုတ်သုပုဗ္ဗဒ္ဒ နကိုဂလာန်ခရ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြ မစောန်ထွေးလင်ကိုဒတုဖို ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ခရ် ကိုသကေတ်သကာမြဟ်မြကိုစိုတ် တ္တဟ်န ဒေတ်တခရ်ဒ် ဒေးသွကာ ဂစိုတ်ချိုတ်အာရ၊ ဂတီလအာသုပုဗ္ဗဒ္ဒ မကတိုဒ်ဂ် ညးညှိုရော? ဘဝပရလိုက်ဂ် ညးညှို ရ်ရော? သာဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြရ။

ယွံခမိတအ် ခါဒုတ်သုပုဗ္ဗဒ္ဒဝံ မှုကိုပညာရ၊ ထွက်ခွင်တဲ့ တီကေတ် ဒေတ်ဗဗွဲကို ခရ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂးခရ်တဲ့ ဟုံကိုအဲကျက် ညောင်စိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ခါဒုတ်သုပုဗ္ဗဒ္ဒဝံ ဟိုတ်နူသံယောဇိန်ပိသ် မအိုတ်အာဂ်ရ နိုတ်ပူဂိုလ်သောတာပန် ဟုံမွဲကိုသဘ် မဒတုမ်စှေ အပါယ် မဗ္ဗာဒ်မုဒ် မဗိုန်ဗတ် မှုအရာဒတန် မဂ်လတူပိသ်ဟောင်ရ ရ်သာဝံ (သွေးတရ)။

သွေးတသ်ဝံမွေး ခမိမွဲကျေဂ် “ယွံတီလမ္ပပိုင် ခါဒုတ်သုပုဗ္ဗဒ္ဒဝံ မဟိုတ်သ်လီ ဝံဒ် မှုဟ်ဒိုက်ဂတ် ဝံဒ်မှုဟ်ကမ္မင်လအာတ် ဝံဒ်မှုဟ်ဒိုက်ဝါတ် လတူနုညးတုဟ်ဂ်ရော? ရဲဝံ ဂရင်ပတီ တိုန်တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြရ။

ယွံခမိတအ် ကေင်ဒ်ကျင်တဲ့ ကွာတေံတုန် ခါဒုတ်သုပုဗ္ဗဒ္ဒဝံ ကေင်ဒ်ကျင်ကောန် သေဠိ ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဝံရ၊ ကောန်သေဠိဂ် တိတ်အာဂြိုပ်ဥဒျာန်မွေး ညာတ်ဒေးပစ္စေကဗုမ် တဂ္ဂရသိခီ မလုပ်ဂေင်စံဒိုင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်တဲ့ “ညးဝံ ညးဂ်မွဲဂ်ရော? ခါဒုတ်ဝံ နကိုယာတ်ဗျိုက်ခါဒုတ် ဂေတ်ဂေင်ဒိုင်ရ” သာဝံ ချပ်တဲ့ ချပ်ချပ်ပါင်တဲ့ သိုကိုဟုံသွဇှေသေ့ ရ်ရ စူးအာရ၊ ကောန်သေဠိဂ် ဟိုတ်နူဖိုကမ်ဂ်ရ ဒေးစိန်ဂွက်ပွဲနရက် လက်ကွံသွာံ လိုသွာံ ဥက်သွာံရ၊ ဟိုတ်နူအသိင်ဖိုကမ် မသေ့သေ့ဟ်ဂ်တဲ့ဟောင် ကျင်ဒ်ခါဒုတ် ညးဒိုက်ဂတ် ကမ္မင် လအာတ် ညးဒိုက်ဝါတ် လတူနုညးတုဟ်သအာင် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ဝံဟောင်ရ။

ခါဒုတ်ဝံ သွန်သဲကိုသုတ်,အဘိခရ်,ဝိနယ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြ မတွံလင်တဲ့ ဒဂိုန် ဂိုင်ကေတ် ‘သဒ္ဓါ’ ပွမဖြိုင်ကေတ်ရ၊ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ‘သီလ’ ပွမထိုင်ဒင်ရ၊ ဒဂိုန် ဂိုင်ကေတ် ‘သုတ’လမိင်လညာတ်ရ၊ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ် ‘စာဂ’ပွမသွေးပွေးရ၊ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ပညာရ၊ ခါဒုတ်ဝံ သွန်သဲကိုသုတ်,အဘိခရ်,ဝိနယ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြ မတွံလင်တဲ့ ဟိုတ်နူဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လင် ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ့ ဟိုတ်နူမဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လင် ‘သီလ’ ပွမထိုင်ဒင် ‘သုတ’လမိင်လညာတ် ‘စာဂ’ ပွမသွေးပွေး ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ပညာဂ်ရ ခန္ဓလိုလ်တဲ့ ကြနုမချိုတ်ဂ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မှုကိုလအာခိုဟ်ပြ မဒ်သကအ်ရဲ ဒေဝတ်တာဝတီတအ်ရ၊ ခါဒုတ်သုပုဗ္ဗဒ္ဒဝံ ပွဲချင်သွပ်တာဝတီ နကိုလျေးကို နကိုတို့ဝါရကို စူးစရဲရာင်ဆဲး လောန်ကဲလတူနုဒေဝတ် တုဟ်သအာင်ရ ရဲဝံ သွေးတရ။

အခါ၌ တိလမ္မုပိဋကုဉ်တြ တိကေတံ ဒတုဇိဝံတု ပွဲအခါမတိဂ်—

“ညးမ္မုကို မတ်မညာတ်ဂ် နွံကိုဝီရိယပတိတ်တြဟတ်မွး ညံင်ရမဝေင်ပါကေံ ဌာန်ဟံ့ညီသာသုတ်သုန်ကို တုပ်ညံင်သတ်ဂ်ကိုရ ပွဲသတ္တလောကဝံ ညးမ္မုကိုပညာဂ် ဝေင်ပါကေံ ပွသရာမ်ပါပ်ဂမ္တိုင်ရ” ရသတ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

တတိယသုတ်။

၄။ ကုမာရကသုတ်

၄၄။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသတ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခါ၌ တိလမ္မုပိဋကုဉ်တြ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရေင်ဍုင်သာရဂ်ရ။ အခါ၌ သုတ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ရပ်မံင်က ပွဲအကြာဘာဇေတဝန်ကို အကြာဍုင်သာရဂ်ဂ်အိုတ်ရ။

အခါ၌ တိလမ္မုပိဋကုဉ်တြ ပွဲအခါနူဂယးပြဟ် ပဠေဝ်ပဠေတ် ရှင်လတက်သုာတု ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဗဗေင်သုာတု လုပ်အာဍုင်သာရဂ် တုဟ်နပိဏ္ဍပါတ်ရ။ တိလမ္မုပိဋကုဉ် ညာတ်အာ သုတ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ရပ်မံင်က ပွဲအကြာဘာဇေတဝန်ကို အကြာဍုင်သာရဂ်ဂ်တု ပြာပ်အာ ဇေရေင် သုတ်ဂမ္တိုင်တု “ယွံမင်ဗွဲတအ် မွဲးတအ်ညးဂမ္တိုင် ဟံ့သျှိုက်မျှိုက်ဒဒိုင်တု ဖေက်မံင် ဒဒိုင်အိုတ်ဟာ” ရဝံ သုာန်တရ။ ယွံတိလမ္မုပိဋ ဍုင်မံင်ရကျာ် သတ်ဝံ (ဂရေင်ပတိတ်အိုတ်ရ)။

အခါ၌ တိလမ္မုပိဋကုဉ်တြ တိကေတံ ဒတုဇိဝံတု ပွဲအခါမတိဂ်—

“မွဲးတအ်ဂ် ယဝ်ရဖေက်တဒိုင်အိုတ်မွဲး ဟံ့သျှိုက်မျှိုက်ဒဒိုင်အိုတ်မွဲး ပွဲဂတမတ်ကို ပွဲလက္ကရမတ်ကို လွက္ခေန်တ ပွသရာမ်ပါပ်အိုတ်ညါ၊ မွဲးတအ်ညးဂမ္တိုင် လှုဟ်လေဝ် ယဝ်က္ခေန် လက္ကရလေဝ်က္ခေန် အကုသိုလ်ကမ် မယုတ်မာအိုတ်မွဲး ဝိနိဂြိပ်ဒ် ကိုလေဝ် မွဲးတအ်ညးဂမ္တိုင် တိတ်ဗူးနုဒဒိုင် ဟံ့မာန်ရ” ရသတ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ဥပေါသထသုတ်

၄၅။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသတ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခါ၌ တိလမ္မုပိဋကုဉ်တြ သွဒတ် တန်ဒိုင် လတူပြာသာဒ် ဝိသာခါမိဂါရမာတာ ပွဲဘာပုဗ္ဗာရာမ် ဇေရေင်ဍုင်သာရဂ်ရ။ အခါ၌ တိလမ္မုပိဋကုဉ်တြ သီမတို့ဗျိုင်ကေတ်ခမီသင် ပဒတ်မံင် ပွဲတုဉ်ပုသ်ဂ်ရ။

အခါ၌ မဟာထေရ်အာနန္ဒ ပဲ့အခါ၌ဗြဟ္မာ ကလိလောန်ကော့ ပဌမယာမ်မှူး ဒွါကံ ကတိန္ဒဒ္ဒေတေ ကောဟပတိန္ဒသော လတူပူးမွဲလပါတေ ပင်ခွအ်ဏာခွေံတေ လပါတိလမ္ပုပိုင် ကျ်တြန္ဒတေ “ယံတိလမ္ပုပိုင် ဗြဟ္မဂ္ဂရကျ်၊ ကလိလောန်အာ ပဌမယာမ်တေရကျ်၊ ခမိ သင်ဂဇေဒ်ခိုင် လအ်လကာဖာရကျ်၊ ယံတိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ဇောန်ထွေးပါတိမုက် ကုခမိတအ် ညိကျ်” ရဝံ ဂရင်ပတိတိန်တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ဂလာန်ဝံရ၊ ဂရင်ပတိသ်ဝံမှူး တိလမ္ပုပိုင် ကျ်တြ မင်တသိုတ်သိုတ်ရ။

မရနုက်ကိုဝါဂါကိုလေဝ် မဟာထေရ်အာနန္ဒ ပဲ့အခါ၌ဗြဟ္မာ ကလိလောန်ကော့ မဇ္ဈိမယာမ်မှူး ဒွါကံကတိန္ဒဒ္ဒေတေ ကောဟပတိန္ဒသော လတူပူးမွဲလပါတေ ပင်ခွအ်ဏာခွေံတေ လပါတိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြန္ဒတေ “ယံတိလမ္ပုပိုင် ဗြဟ္မဂ္ဂရကျ်၊ ကလိလောန်အာ မဇ္ဈိမယာမ် တေရကျ်၊ ခမိသင်ဂဇေဒ်ခိုင် လအ်လကာဖာရကျ်၊ ယံတိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ဇောန်ထွေးပါတိမုက် ကုခမိတအ်ညိကျ်” ရဝံ ဂရင်ပတိတိန်တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ဂလာန်ဝံရ၊ ဂရင်ပတိသ်ဝံမှူး တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ မင်တသိုတ်သိုတ်ရ။

မရနုက်ကိုပိဝါဂါကိုလေဝ် မဟာထေရ်အာနန္ဒ ပဲ့အခါ၌ဗြဟ္မာ ကလိလောန်ကော့ပစ္စိမ ယာမ်မှူး ဒွါကံကတိန္ဒဒ္ဒေတေ ကောဟပတိန္ဒသော လတူပူးမွဲလပါတေ ပင်ခွအ်ဏာခွေံတေ လပါတိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြန္ဒတေ “ယံတိလမ္ပုပိုင် ဗြဟ္မဂ္ဂရကျ်၊ ကလိလောန်အာ ပစ္စိမယာမ် တေရကျ်၊ ခမိသင်ဂဇေဒ်ခိုင် လအ်လကာဖာရကျ်၊ ယံတိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ဇောန်ထွေးပါတိမုက် ကုခမိတအ်ညိကျ်” ရဝံ ဂရင်ပတိတိန်တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ဂလာန်ဝံရ၊ ယံအာနန္ဒ ပရိသာတ် ဟံသအေးဇူးဏီရ၊ ရသ်ဝံ (သွေးတရ)။

အခါ၌ “တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ရန်တံကိုညးလိုတေ ‘ယံအာနန္ဒ ပရိသာတ် ဟံသအေးဇူးရ’ ရဝံ သွေးတရ်ရော? သ်ဝံ ကသပ်စိုတ်ကတိန္ဒကွင် ကုမဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ရ၊ ကြနုက် မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန် နကိုစိုတ်ဇော ပိုင်ခြာကောတ်စိုတ် ဂကောံခမိမလုပ်လို့ဟ်အိုတ်သိုတ် ပျပ်ဏာစိုတ်ရ၊ မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန် ဝံညာတ်အာ ပူဂိုလ်ဒုသီလ မ္မုကိုဒွေတ်မယုတ်မာ ဟံသအေးဇူးဒ်တေ မ္မုကိုဒွေတ်ထေက်ကိုသွေဟ်ပွာ မဂြောပ်ဗွန်လဝ် ဒွေတ်ပွဟံသေင်ကိုခမိဂ် ဒင်ဝန်တ ရဝံမှူး ခမိ သိုဟံသေင်တ ဒွေတ်မပြတေ ဒင်ဝန်တ ရဝံမှူး ဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြ၊ မအေ့မင်ပွဲအပွဲ မချုက်ချေက်မင် နကိုကိလေသ မဒ်ညင်ရခွိုက်ခွန်တေ မဂဇေဒ်ခိုင် ပွဲလဒေါပ် သင်ဂ်ရ၊ ညာတ်ကောတ်ခမိဂ်တေ ဒွါကံကတိန္ဒဒ္ဒေတေ ပြာပ်အာဇေရင်ပူဂိုလ်ဂ်တေ “ယံကောန်တု ဒွါကံကတိညိ၊ တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ညာတ်မင်တုအေရ၊ ပွမပင်ဖက်ဆက်ဆောံ ကောံခမိမဂ္ဂိုင် တအ်ဂ် ဟံမွဲကုတုအေရ” ရဝံ သွေးကိုခမိဂ်ရ၊ သွေးသ်ဝံလေဝ် ခမိဂ် မင်တသိုတ်သိုတ်ရ။

မရနုက်ကိုဝါဂါကိုလေဝ် မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန် “ယံကောန်တု ဒွါကံကတိညိ၊ တိလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ညာတ်မင်တုအေရ၊ ပွမပင်ဖက်ဆက်ဆောံ ကောံခမိမဂ္ဂိုင်တအ်ဂ် ဟံမွဲ

ကုတုအေရ” ရဝံ သွေးကိုခမိဂ်ရ၊ ဓိန်သွေးတ မရနုက်ကိုခါဝါကိုလေဝ် ။ ပ ။ မရနုက်ကိုပိဝါ ကိုလေဝ် ပူဂိုလ်ဂ် မံင်တသိုတ်သိုတ်ရ။

အခိင်ဂ် မဟာထေရ်မောဂ္ဂလာန်ဂ် သိုမရပ်ကေတ် သပါတုပူဂိုလ်ဂ် တံင်ဇေက် ပတိတ်ဏာ လပါမူးတဲဟေင် ထွက်ကွဲနောင်တြင် မာတ်ထောံတြင်တဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြ “ယွံတီလမ္ပုပိုင် အဲဒိုက်ဂ် ဂိုင်ရပ်ပတိတ်ကွဲ ခမိဂ်တဲရ၊ ပရိသာတ် သအးဇူးတဲရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဂ် ချောန်ထွေးတပါတိမုက် ကုခမိတအ်ညိကျာ်” ရဝံ ဂရင်ပတိ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြရ။ ယွံမောဂ္ဂလာန် ထေက်ကိုအမ်သပ်ကွဲရ၊ ယွံမောဂ္ဂလာန် ဟုံကောင်ဒ်မွဲလှေ့ နှိကွဲရသွံ၊ တြုံမလှုသွေးအာနူ(မဂ်ဖိုလ်)ဂ် စိုက်ဒ်ဂိုင်ရပ်ပတိတ် ဇူမံင် ဏီရ ရဝံ (သွေးတဲရ)။

ကြနုဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြ သွေးတိုန်ကိုခမိတအ်ရ၊ “ယွံခမိတအ် ပွဲအခိင်လှဟ် မူးတအ်ညးဂမ္တိုင်ဟေင် သွတ်ဥပုသ်အိုတ်ညိ၊ ထွေးတပါတိမုက်အိုတ်ညိ၊ ယွံခမိတအ် သွတ်မိနူ တဲဝံတဲ အဲကျာ်ဟုံပတဲတဲဥပုသ်ရ၊ ဟုံထွေးတပါတိမုက်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲပရိသာတ်ဟုံသအးဇူးဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြ သွဥပုသ် ထွေးပါတိမုက်ဂ် အရာဟုံသေင်ရ၊ အခေါင် ဟုံသေင်ရ။

အမ်သပ်မှာသိုဒ်ဒစာံသတ်— ယွံခမိတအ် ပွဲမှာသိုဒ်ဝံ သတ်ဂမ္တိုင် မထေက်ကို အမ်သပ် ဟုံကောင်ဒ်မွဲလှေ့ နှိတအ်ဂ် ဒစာမ်သတ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညာတ်တညာတ်တ သတ်ဂမ္တိုင် မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟုံကောင်ဒ်မွဲလှေ့နှိတဲ အသုရာဂမ္တိုင်တအ်ဂ် မိပ်လဟိင်တ ပွဲမှာသိုဒ် ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲ ဒစာမ်သတ်အိုတ်ဂ်ရော?

၁။ ယွံခမိတအ် မှာသိုဒ်မွဲဂ် ဟုံမွဲကိုပရင်မဂ္ဂ ပွဲတမ်တဲ သပ်စေံအာ အတိုင်လှေင်ရ၊ လှောင်လျှော်စေံအာ အတိုင်လှေင်ရ၊ လသောင်စေံအာ အတိုင်လှေင်ရ၊ ယွံခမိတအ် မှာသိုဒ် ဟုံမွဲကိုပရင်မဂ္ဂ ပွဲတမ်တဲ မသပ်စေံအာ အတိုင်လှေင် လှောင်လျှော်စေံအာ အတိုင်လှေင် ကသောင်စေံအာ အတိုင်လှေင်သတ်ဂ် ပွဲမှာသိုဒ် မဒ်သတ် မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟုံကောင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်ပဌမရ၊ အသုရာဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ညာတ်တညာတ်တ သတ်သတ်ဂ်တဲ မိပ်လဟိင်တ ပွဲမှာသိုဒ် ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။

၂။ ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် မှာသိုဒ်ဂ် မွဲသတ်ခေံမတန်ကြန်ရ၊ ဟုံကလိလောန် ကွဲတြင်ရ၊ ယွံခမိတအ် မှာသိုဒ် မွဲသတ်ခေံမတန်ကြန် ဟုံကလိလောန်ကွဲတြင်ဂ်လေဝ် ပွဲမှာသိုဒ် မဒ်သတ်မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟုံကောင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်ဒုတိယရ၊ အသုရာဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ညာတ်တညာတ်တ သတ်သတ်ဂ်တဲ မိပ်လဟိင်တ ပွဲမှာသိုဒ် ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။

၃။ ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် မှာသိုဒ်ဂ် ဟုံဆက်ဆောံကောံဇ္ဇသမ်အဲရ၊ ပွဲမှာသိုဒ်ဂ် ဇ္ဇသမ်အဲနွံတမွဲး ရင်တွင်ဏာဇ္ဇသမ်အဲဂ် ဇေရင်တြင် ဗွဲမပြဟ်ရ၊ ကိုတိုန်အာ လတူတြင်ရ၊ ယွံခမိတအ် မှာသိုဒ် ဟုံဆက်ဆောံကောံဇ္ဇသမ်အဲ ပွဲမှာသိုဒ် ဇ္ဇသမ်အဲနွံတမွဲး ပွမရင်တွင်ဏာ

ဇ္ဇသမ္ပဒေ ဇေရင်သြင်ဗွေပြဟ် ပွမကိုတန်တံင် လတူသြင်သင်္ဂ ပွဲမှာသွိဒ် မဒ်သတ်မထေက် ကိုအမ်သပ် ဟံင်ကေင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်တတိယရ၊ အသုရာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ညှာတ်တညှာတ်တ သတ်သင်္ဂတဲ မိပ်လဟ်င်တ ပွဲမှာသွိဒ် ဗွေမလောန်အိုတ်ရ။

၄။ ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် စီဇော်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုမတံင်ဂး စီဂင်္ဂါ စီယမုနာ စီအစိရ ဝတီ စီသရဘူ စီမဟိတအ်ဂ် အာစိုပ်မှာသွိဒ်ဇော်မွဲး ပါသွဲးကွေံ ယုတောင်ဒတောင်ဇေ ကွာတေံအိုတ်တဲ အာစိုပ်ကော်ခဲ ရံဝံမွဲး “မှာသွိဒ်ဇော်” အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် စီဇော်ဂမ္ဘိုင် အိုတ်သိုမတံင်ဂး စီဂင်္ဂါ စီယမုနာ စီအစိရဝတီ စီသရဘူ စီမဟိတအ်ဂ် အာစိုပ်မှာသွိဒ်ဇော်မွဲး ပါသွဲးကွေံ ယုတောင်ဒတောင်ဇေ ကွာတေံတဲ အာစိုပ်ကော်ခဲ ရံဝံမွဲး “မှာသွိဒ်ဇော်” သင်္ဂ ပွဲမှာသွိဒ် မဒ်သတ်မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံင်ကေင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်စတုတ္ထရ၊ အသုရာဂမ္ဘိုင် တအ်ဂ် ညှာတ်တညှာတ်တ သတ်သင်္ဂတဲ မိပ်လဟ်င်တ ပွဲမှာသွိဒ် ဗွေမလောန်အိုတ်ရ။

၅။ ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲလောကဝံ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတံင်ဂး ဇော်ဉာဏ်စီ မဇော်လုပ်မှာသွိဒ်ကို ဟိုတ်နူဟိုတ်မတံင်ဂး ဇော်ဉာဏ်ဗြဟ္မဇော်ကို ပွဲစီမှာသွိဒ် ဉာဏ်အောန် ဇော်အာ ပေင်ကျိဟ်ဂျိုင်တိုန်ကျိုင် ဟံင်ပြာကဋ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲမှာသွိဒ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတံင်ဂး ဇော်ဉာဏ်စီ မဇော်လုပ်မှာသွိဒ်ကို ဟိုတ်နူဟိုတ်မတံင်ဂး ဇော်ဉာဏ်ဗြဟ္မဇော်ကို ပွဲစီမှာသွိဒ် ဉာဏ်အောန်ဇော်အာ ပေင်ကျိဟ်ဂျိုင်တိုန်ကျိုင် ဟံင်ပြာကဋ်သင်္ဂလေဝ် ပွဲမှာသွိဒ် မဒ်သတ် မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံင်ကေင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်ပဉ္စမရ၊ အသုရာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ညှာတ်တညှာတ်တ သတ်သင်္ဂတဲ မိပ်လဟ်င်တ ပွဲမှာသွိဒ် ဗွေမလောန်အိုတ်ရ။

၆။ ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် မှာသွိဒ်ဝံ မှုက်ဂျိပျိုင် မွဲသင်္ဂဝ်ရ၊ ယွံခမိတအ် မှာသွိဒ်မှုက်ဂျိပျိုင် မွဲသင်္ဂဝ်လေဝ် ပွဲမှာသွိဒ် မဒ်သတ်မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံင်ကေင်ဒ် မွဲလှေ့ မဒ်ဆဋ္ဌရ၊ အသုရာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ညှာတ်တညှာတ်တ သတ်သင်္ဂတဲ မိပ်လဟ်င်တ ပွဲမှာသွိဒ် ဗွေမလောန်အိုတ်ရ။

၇။ ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် ပွဲကိုမှာသွိဒ်ဝံ ရတ်မဂျိုင်သင်္ဂ ဟံင်ကမ္မပြကာမတံင်ဂး ပွဲ မှုက် မှုက်သင်္ဂဒုန် ကျုသင် တံမတ် တံသိလ္လာ ထပ် သြန် မှုက်ဗကေတ် မှုက်ဝေါန် (မတ်ဗဂဲ) နွံတရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲမှာသွိဒ်ဝံ ရတ်မဂျိုင်သင်္ဂ ဟံင်ကမ္မပြကာမတံင်ဂး ပွဲ မှုက် မှုက်သင်္ဂဒုန် ကျုသင် တံမတ် တံသိလ္လာ ထပ် သြန် မှုက်ဗကေတ် မှုက်ဝေါန် (မတ်ဗဂဲ) သင်္ဂလေဝ် ပွဲမှာသွိဒ် မဒ်သတ် မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံင်ကေင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်သတ္တမရ၊ အသုရာဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ညှာတ်တညှာတ်တ သတ်သင်္ဂတဲ မိပ်လဟ်င်တ ပွဲမှာသွိဒ် ဗွေမလောန် အိုတ်ရ။

၈။ ယွံခမိတအ် မွဲဂကူပုန်တုန် မှာသွိဒ်ဝံ ဒ်ဒုသတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင် မဟံင်ကမ္မုယျ၊ တိမိ ကမ္မုယျ၊တိမိဂ်လ ကမ္မုယျ၊တိမိတိမိဂ်လ အသုရာ နင်္ဂ ဂန္ဓဝ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ပွဲမှာသွိဒ်ဝံ သတ်ဂမ္ဘိုင် မှုက်အတ္တဘ ခန္ဓကာယ ကံယောဇနာ ဓါကံယောဇနာ ပိကံယောဇနာ ပန်ကံ

ယောဇနာ မသုန်ကံယောဇနာအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအံ မှာသို့ဒိဝံ ဒိဒ္ဓဒေသတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင် မပ္ပံကို ကမ္မုယျုတိမိ ကမ္မုယျုတိမိင်္ဂလ ကမ္မုယျုတိမိတိမိင်္ဂလ အသုရာ နာ ဂန္ဓဝဂမ္ဘိုင်ရ။ ပွဲမှာသို့ဒိဝံ သတ်ဂမ္ဘိုင် မုံကိုအတ္တဘ ခန္ဓကာယ ကံယောဇနာ ဓါကံယောဇနာ ပိကံယောဇနာ ပန်ကံ ယောဇနာ မသုန်ကံယောဇနာသင်္ဂလေဝ ပွဲမှာသို့ဒိ မဒိသဘ မထေက်ကိုအမ်သင် ဟံကောင် ဒိမ္မလေ့ မဒိအဋ္ဌမရ။ အသုရာဂမ္ဘိုင်တအံဂံ ညာတ်တညာတ်တ သဘသင်္ဂတဲ မိပ်လဟိင်တ ပွဲမှာသို့ဒိ ဗွမလောန်အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအံ ပွဲမှာသို့ဒိဝံ ညာတ်တညာတ်တ သဘမအမ်သင် ဟံကောင်ဒိမ္မလေ့ ဒစာသင်္ဂတဲ အသုရာဂမ္ဘိုင် မိပ်လဟိင်တ ပွဲမှာသို့ဒိ ဗွမလောန် အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအံ တုပ်ညင်သင်္ဂဟောင် ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယ သဘဂမ္ဘိုင် မထေက်ကို အမ်သင် ဟံကောင်ဒိမ္မလေ့ ဒိတအံဂံ ဒစာသင်္ဂဝံရ။ ခမိဂမ္ဘိုင်တအံဂံ ညာတ်တညာတ်တ သဘဂမ္ဘိုင် ဒစာသင်္ဂဝံတဲ မိပ်လဟိင် ပွဲ‘သာသနာ’ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွမလောန်အိုတ်ရ။ ညးမွး ဒစာသင်္ဂအိုတ်ဂံရော?

ယွံခမိတအံ မှာသို့ဒိဂံ ဟံမ္မဲကိုပရင်မရူ ပွဲတမ်တဲ ညင်ရမ်သင်ဇော်အာ အတိုင်လေ့င် ညင်ရမ်လောဝ်လျောဝ်ဇော်အာ အတိုင်လေ့င် ညင်ရမ်ကသောဝ်ဇော်အာ အတိုင်လေ့င်ကို တုပ်ညင်သင်္ဂဟောင်ရ။ ပွဲကိုတမ်ဂံ ဟံထွက်ခွင်တိကေတ် အရဟတ္တဖိုလ်ဏီတဲ ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မုံကိုလေ့င်သိက္ခာရ။ မုံကိုလေ့င်ကမ္မောန်ရ။ မုံကိုဒွေတ်ရ။ ယွံခမိတအံ ပွဲကိုတမ်ဂံ ဟံထွက်ခွင်တိကေတ် အရဟတ္တဖိုလ်ဏီတဲ ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မုံကိုလေ့င်သိက္ခာ မုံကိုလေ့င်ကမ္မောန် မုံကိုဒွေတ်ဂံ ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မထေက်ကိုအမ်သင် ဟံကောင်ဒိ မ္မလေ့ မဒိပဋ္ဌမရ။ ခမိဂမ္ဘိုင်တအံဂံ ညာတ်တညာတ်တ သဘသင်္ဂဝံတဲ မိပ်လဟိင်တ ပွဲ‘သာသနာ’ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွမလောန်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအံ မှာသို့ဒိဇော်ဂံ ညင်ရမ်သဘမတန်ကြန် ဟံကလိလောန်ကျေံသြင်ကို တုပ်တညင်ရသင်္ဂကိုရ။ ယွံခမိတအံ သိက္ခာပိုဒ်အဲကျာ် မပညပ်လင် သွက်ကွးဂမ္ဘိုင်တအံဂံ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး လမျိုကိုလေဝ် ကောန်ကွးအဲကျာ်ဂမ္ဘိုင် ဟံကလိလောန်ကျေံအိုတ်ရ။ ယွံခမိတအံ သိက္ခာပိုဒ်အဲကျာ် မပညပ်လင် သွက်ကွးဂမ္ဘိုင်တအံဂံ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး လမျိုကိုလေဝ် ကောန်ကွးအဲကျာ်ဂမ္ဘိုင် ဟံကလိလောန်ကျေံသင်္ဂ ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မထေက်ကိုအမ်သင် ဟံကောင်ဒိမ္မလေ့ မဒိဒုတိယရ။ ခမိဂမ္ဘိုင်တအံဂံ ညာတ်တညာတ်တ သဘသင်္ဂဝံတဲ မိပ်လဟိင်တ ပွဲ‘သာသနာ’ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွမလောန်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအံ မှာသို့ဒိဇော်ဂံ ဟံဆက်ဆောံကျေံဇ္ဈသမ်အဲရ။ ပွဲမှာသို့ဒိဇော်ဂံ ဇ္ဈသမ်အဲ နွံမွး ရင်တျင်ဏာသြင် ဗွမပြဟ်ဂံဒိတဲ ညင်ရမ်စွပ်တန်လင် လတူသြင်ကိုရ။ တုပ်ညင် သင်္ဂကိုဟောင် ဩခမိမ္မဲ ဟံမ္မဲကိုသီလရ။ မုံသဘမယုတ်မာရ။ ဟံသအးဇူးရ။ မုံကိုဒွေတ် ထေက်ကိုသေ့ဟ်ပွာရ။ မုံကိုဒွေတ်ပွ ဂြောပ်ဗွန်လင်ရ။ သီဟံသေင်ကိုခမိဂံ ဒင်ဝန်တ ရဝံမွး

ခမီရ၊ သီဟံဒေတိတံ ဒေတိမပြု၍ ဒုင်ဝန်တံ ရံဝံမွး ဒေတိတံ ဒေတိမပြုရ၊ အဲဒိုင် ပွဲအပွဲရ၊ ချက်ချေက်ဒိုင်ကို ဗြဲကိလေသရ၊ ဒိတ်ညင်ရသဘာ ခွိက်ဟန်ဗန်ရ၊ ကရောမ်ပူဂိုလ်ဒုဿီလ မှုံသဘာမဗ်သံာ် ခမီသင်ဟံဆက်ဆောံရ၊ ပွဲစွတ်တုန် ကောံခရီတဲ ထွေင်ပတိတ်ပူဂိုလ် ဗွဲမပြဟ်ရ၊ ပူဂိုလ် ဗိုန်ရဂဇာဒိုင် ပွဲလဒေါင်ခမီသင်ကိုလေဝ် သော့နူခမီသင်ဟောင်ရ၊ ခမီသင်လေဝ် သော့နူပူဂိုလ်ဟောင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဩခမီမွဲ ဟံမွဲကိုသီလရ၊ မှုံသဘာမယုတ်မာရ၊ ဟံသအးဇးရ၊ မှုံကို ဒေတိ ထေက်ကိုသော့ဟ်ပွာရ၊ ဟံသအးဇးရ၊ မှုံကိုဒေတိပွဲ ကြောပ်ဗွန်လဝ်ရ၊ သီဟံသေင်ကို ခမီ ဒုင်ဝန်တံ ရံဝံမွး ခမီရ၊ သီဟံဒေတိတံ ဒေတိမပြု၍ ဒုင်ဝန်တံ ရံဝံမွး ဒေတိတံဒေတိ မပြုရ၊ အဲဒိုင် ပွဲအပွဲရ၊ ချက်ချေက်ဒိုင်ကို ဗြဲကိလေသရ၊ ဒိတ်ညင်ရသဘာ ခွိက်ဟန်ဗန်ရ၊ ကရောမ်ပူဂိုလ်ဒုဿီလ မှုံသဘာမဗ်သံာ် ခမီသင်ဟံဆက်ဆောံရ၊ ပွဲစွတ်တုန် ကောံခရီတဲ ထွေင်ပတိတ်ပူဂိုလ် ဗွဲမပြဟ်ရ၊ ပူဂိုလ် ဗိုန်ရဂဇာဒိုင် ပွဲလဒေါင်ခမီသင်ကိုလေဝ် သော့နူ ခမီသင်ဟောင်ရ၊ ခမီသင်လေဝ် သော့နူပူဂိုလ်ဟောင်ရ သာ်ဂ်လေဝ် ပွဲ ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံကောင်ဒ်မွဲလေ့ မဒ်တတိယရ၊ ခမီဂမ္တိုင်တအ် ညာတ်တညာတ်တ သဘာသံာ်ဝံတဲ မိပ်လဟ်တံ ပွဲ ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် စီဇောဂမ္တိုင်အိုတ်သီမတံဂး စီဂါ၊ စီယမုနာ၊ စီအစိရဝတီ၊ စီသရဘူ၊ စီမဟီအိုတ်သီတအ် အာစိုပ်မှာသွဲဒ်မွဲး ပါသွဲးကွေံ ယုတောင်ဒတောင်ဇကုကွာတေံအိုတ်တဲ အာစိုပ်ကောံခ ရံဝံမွး(မှာသွဲဒ်ဇော)ကို တုတ်ညင်ရသံာ်ကိုရ ယွံခမီတအ် ဂကူပန်သံာ်မတံဂး ဂကူသိုင် ဂကူဗဗူး ဂကူသေဠီ ဂကူဒိုင်ဂတ်တအ် ဇးတိတ်ကျိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရ်တဲ လုပ်ကျိုင်အဝေါင်ဘဝခမီ ပွဲ ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယမွဲး ပါသွဲးကွေံ ယုတောင်ဒတောင်ဇကု ကိုပ်ကွာတေံတဲ ပွမအာစိုပ်ရိဟ်လို့ဟ် ရံဝံမွး ခမီကောန်သာကျဝင်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဂကူပန်သံာ်မတံဂး ဂကူသိုင် ဂကူဗဗူး ဂကူသေဠီ ဂကူဒိုင်ဂတ်တအ် ဇးတိတ်ကျိုင် နူအဝေါင်ဘဝခရ်တဲ လုပ်ကျိုင်အဝေါင်ဘဝခမီ ပွဲ ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယမွဲး ပါသွဲးကွေံယုတောင် ဒတောင်ဇကု ကိုပ်ကွာတေံတဲ ပွမအာစိုပ်ရိဟ်လို့ဟ် ရံဝံမွး ခမီကောန်သာကျဝင်အိုတ် သာ်ဂ်လေဝ် ပွဲ ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံကောင်ဒ်မွဲလေ့ မဒ်စတုတ္ထရ၊ ခမီဂမ္တိုင်တအ် ညာတ်တညာတ်တ သဘာသံာ်ဝံတဲ မိပ်လဟ်တံ ပွဲ ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ဟိုတ်နူဇောဝ်ဍုင်စီ မဇောဝ်လုပ်မှာသွဲဒ်ကို ဟိုတ်နူဇောဝ် ဍုင်ဗြဲမဂ္ဂဗျေံကိုရ ပွဲစီမှာသွဲဒ် ဍုင်ယအ်အောန်ဇောအာ ပေင်ကျိဟ်ဂှိုင်တိုန် ညင်ဟံပြာကဋ်ကို တုတ်ညင်သာ်ဂ်ကိုရ ခမီဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် သွတ်ပရိနိဗ္ဗာန် နက္ခိဗ္ဗာနဓာတ် ဟံမွဲကိုခန္ဓမသော့သော့ဟ် အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူသွပ်ရိနိဗ္ဗာန်သာ်ဂ် ပွဲကိုနိဗ္ဗာန် အောန်ယအ်ပေင်ကျိဟ်တိုန် ဟံပြာကဋ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခမီဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ဟိုတ်နူသွပ်ရိနိဗ္ဗာန် နက္ခိဗ္ဗာနဓာတ် ဟံမွဲကိုခန္ဓမသော့သော့ဟ်

သင်္ဂဟံ ပွဲကိုနိဗ္ဗာန် အောန်ဇော်ကို ပေင်ကျိဟ်တိုန်ကို ဟံ့ပြာကဋ်သင်္ဂဟံလေဝ် ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံ့ကောင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်ပဉ္စမရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် ညှာတ်တ ညှာတ်တ သဘ်သင်္ဂဟံတဲ မိပ်လဟိုင်တ ပွဲ‘သာသနာ’ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် မှာသွံဒ်ဂှ် ညံင်ရဲမျှ်ကိုရုဏ်မတုဲကို တုပ်ညံင်သင်္ဂဟံကိုရ ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံလေဝ် မျှ်ကိုရုဏ်မတုဲကို ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ ပွမမျှ်ကိုရုဏ် မွဲကုဏ်မတုဲကို ပွမတိတ်ဗူးနူကိလေသရလေဝ် ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံ့ကောင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်ဆဋ္ဌရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် ညှာတ်တ ညှာတ်တ သဘ်သင်္ဂဟံတဲ မိပ်လဟိုင်တ ပွဲ‘သာသနာ’ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲမှာသွံဒ်ဂှ် ညံင်ရဲမျှ်ကိုရုဏ်မတုဲကို ဟံ့ကမ္မုပ္ပိကာမတုဲကို ဗွဲ မှိုက် မှိုက် သင်္ဂဟံဒုန် ကျုသင် တံမတ် တံသိလ္လာ ထပ် ဩန် မှိုက်ဗကေတ် မှိုက်ခဝါန်(မတ်ဗဂဲ) နွံတ်ကို တုပ်တညံင်ရဲသင်္ဂဟံကို ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ ရုဏ်မတုဲကို ဟံ့ကမ္မုပ္ပိကာမတုဲကို သတိပဋ္ဌာန်ပန် သမ္ပပ္ပဓာန်ပန် ဣဒ္ဓိပါဒ်ပန် ဣန္ဒြိယသုန် ဗိုလ်မသုန် ဗောဇ္ဈင်ထဝ် အရိယမဂ္ဂင် ဒစာမ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ ပွမမျှ်ကိုရုဏ်မတုဲကို ဟံ့ကမ္မုပ္ပိကာမတုဲကို သတိပဋ္ဌာန်ပန် သမ္ပပ္ပဓာန်ပန် ဣဒ္ဓိပါဒ်ပန် ဣန္ဒြိယသုန် ဗိုလ်မသုန် ဗောဇ္ဈင်ထဝ် အရိယမဂ္ဂင် ဒစာမ်ဂှ်လေဝ် ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံ့ကောင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်သတ္တမရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် ညှာတ်တညှာတ်တ သဘ်သင်္ဂဟံတဲ မိပ်လဟိုင်တ ပွဲ‘သာသနာ’ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲမှာသွံဒ်ဂှ် ဒ်တဒ္ဒါသတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင်မတုဲကို ကတိမိ ကတိမိင်္ဂလ ကတိမိ တိမိင်္ဂလ အသုရာ နာ ဂန္ဓဝဂ္ဂမ္ဘိုင်တဲ မျှ်ကိုသတ်အတ္တဘ ကံယောဇနာ ဓါကံယောဇနာ ပိကံယောဇနာ ပန်ကံယောဇနာ မသုန်ကံယောဇနာကို တုပ်ညံင်သင်္ဂဟံကို ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံလေဝ် ဒ်ဒ္ဒါအရာဒတန် ပုဂ္ဂိုလ်မပြဲမတုဲကို ပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်တ တူဟ်နသုဇ္ဈောင်မတ်ကို သောတာပတ္တိဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်တ တူဟ်နသု ဇ္ဈောင်မတ်ကို သကဒါဂါမ်ဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်တ တူဟ်နသုဇ္ဈောင်မတ်ကို အနာဂါမ်ဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်တုအရုန် ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်တ တူဟ်နသုဇ္ဈောင်မတ်ကို အရဟတ္တဖိုလ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ ပွမဒ်တ ဒ္ဒါအရာဒတန် ပုဂ္ဂိုလ်မပြဲမတုဲကို ပုဂ္ဂိုလ်သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်တ တူဟ်နသုဇ္ဈောင်မတ်ကို သောတာပတ္တိဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်တ တူဟ်နသုဇ္ဈောင်မတ်ကို သကဒါဂါမ်ဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်တ တူဟ်နသုဇ္ဈောင်မတ်ကို အနာဂါမ်ဖိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်တုအရုန် ပုဂ္ဂိုလ်မဒွေတ်တ တူဟ်နသုဇ္ဈောင်မတ်ကို အရဟတ္တဖိုလ်ဂှ်လေဝ် ပွဲ‘သာသနာ’ ဓမ္မဝိနယဝံ မထေက်ကို အမ်သပ် ဟံ့ကောင်ဒ်မွဲလှေ့ မဒ်အဋ္ဌမရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂှ် ညှာတ်တညှာတ်တ သဘ်သင်္ဂဟံတဲ မိပ်လဟိုင်တ ပွဲ‘သာသနာ’ဓမ္မဝိနယဝံ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ပွဲ‘သာသနာ’

ဓမ္မဝိနယဝံ ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ညာတ်တညာတ်တ သဘဒစာမ်သင်္ဂမ္ဘိုင်ဝံတဲ မိပ်လဟိင်တ ပွဲ‘သာသနာ’ဓမ္မဝိနယဝံ ပွဲမလောန်အိုတ်ရ။ (သင်္ဂဝံ သွေးတရ)။

အခိုင်ဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ညးမဂြောပ်ဗွန်လဝ်အာပတ်ဂ် ညျက်ဇျက်တက် ဗြဲကိလေသရ၊ ညးမပံက်ထွေး သွပြာကဋ်အာပတ်ဂ် ဗြဲကိလေသ ဟံ့ညျက်ဇျက်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ဩပ်ပံက်ထွေးသွပြာကဋ် ပွမဂြောပ်ဗွန်အိုတ်ညါ၊ ပံင်ထွေးသွပြာကဋ် ရံသင်္ဂဝံမွဲး ဗြဲကိလေသ ဟံ့ညျက်ဇျက်ကို ညးဂ်ရ” သင်္ဂဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါနဝံရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ သောဏသုတ်

၄၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမ္ပဲအခိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်ကစ္စာယ် ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဒိုပဝတ္တ ဇေရင်ချင်ကုရုဇာရ ပွဲတၟိရးအဝန္တိရ၊ အခိုင်ဂ် ဥပးမ္ပုယုသောဏ မဝက်လဝ်သွက် မထေက်တန်ကိုကိုဋ်ဂ် နိညးမကောန်စိုတ် မဟာထေရ် ကစ္စာယ်ရ။

အခိုင်ဂ် ဥပးသောဏ မဝက်လဝ်သွက် မထေက်တန်ကိုကိုဋ်ဂ် ပြာပ်အာဌာန်လု၊ ညးမွဲခပ်တဲ “ဇှပ်အတိုင်ခရ် မဟာထေရ်ကစ္စာယ် မတွဲလဝ်ဝံ ညးမမံင်တ ပွဲဃရာဝါသ သိုက်ဂ်နီဂ် တွက်နဝံဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြ မချိုက်ပင်သအးဇးတဲမွဲစွတ် မဗုဓတ် ညိုင်ရဲကျုသင် မပေါတ်တုဟ်လဝ်တိုက် ဟံ့လောဲသွာရ၊ အဲဂ် ကးပါကောဲသော်ကျိပ်သော်ခိုပ်တဲ ဗိုက်လတက် ကေတ် ယာတ်ဍုင်လွက်တဲ စူးတိတ်နူအဝေါင်ဘဝခရ် မ္ပုကိုဃရာဝါသသိုက်ဂ်နီတဲ ဝံလုပ်ကျုင် အဝေါင်ဘဝခမီ ဟံ့မွဲကိုဃရာဝါသသိုက်ဂ်နီမွဲး ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိုဒ်ကျုင်ရ။

ကြနုဂ် ဥပးသောဏ မဝက်လဝ်သွက် မထေက်တန်ကိုကိုဋ်ဂ် ပြာပ်အာဇေရင် မဟာထေရ်ကစ္စာယ်တဲ လှောင်မဟာထေရ်ကစ္စာယ်တဲ ဂဇေဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွေတ်တဲမွဲး “ယွံတီလပိုင် အဲဒိုက် ပြာပ်အာဌာန်လုတဲ ဃောမမံင်တ ညးမွဲခပ်ဂ် ခရ်မဟာထေရ်ကစ္စာယ် မတွဲလဝ်ဝံ ညးမမံင်တပွဲဃရာဝါသသိုက်ဂ်နီဂ် တွက်နဝံဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြ မချိုက်ပင်သအးဇး ဗွဲစွတ် မဗုဓတ် ညိုင်ရဲကျုသင် မပေါတ်တုဟ်လဝ်တိုက် ဟံ့လောဲသွာရ၊ အဲဂ် ပါကောဲနူအဝေါင် ဘဝခရ် မ္ပုကိုဃရာဝါသသိုက်ဂ်နီတဲ ဝံလုပ်ကျုင်အဝေါင်ဘဝခမီ ဟံ့မွဲကိုဃရာဝါသသိုက်ဂ်နီမွဲး ခိုဟ်သန်ရ၊ ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိုဒ်ကျုင်ရ၊ ယွံတီလပိုင် မဟာထေရ်ကစ္စာယ် သွခမီကို အဲဒိုက်ညိကျိ” သင်္ဂဝံ ဂရင်ပတီ မဟာထေရ်ကစ္စာယ်ရ။

ဂရင်ပတိသင်္ဂဗ္ဗံ မဟာထေရ်ကဏ္ဍာယံ “ယံသောဏ ပုမဒ္ဓေတိတံ ဒေတမပြ မစတမ္ပဗဂါပံ မတိကံညးမွဲဝ် စိုက်စိုပ်လအိတ်လမျိုက် ဝါတ်ဂါတ်တရ၊ ယံသောဏ ဖအောင် ဖတိုက်တရ၊ တုအဲဂ် ပွဲဘဝခရ်ဟောင် နဒဒိဘဝခရ် ပွဲမဗွဲကိုအခိုင်ကာလ ဒေတိတံ ဒေတိခရ်မပြမတွံဂး ဒေဘံပတောန်တိလမျိုက်ပြန်တြဲ ပုမစမ္ပဗဂါပံ ပုမတိကံညးမွဲဝ်ညိ” ရံသင်္ဂ ညးကိုဥပသောဏ မဝက်လင်သွေက် မထေက်တန်ကိုကိုဉ်ရ၊ အခိုင် လွီပရာ ပတိတ်ဗြဟတ် ဥပသောဏ မဝက်လင်သွေက် မထေက်တန်ကိုကိုဉ် သွက်ဂွံသွေမိဂ် လလမ် ခိုဟ်အာရ။

မရနက်ကိုဗါဝါကိုလေဝ် ။ ပ ။ “ယံသောဏ ပုမဒ္ဓေတိတံ ဒေတမပြ မစတမ္ပဗဂါပံ မတိကံညးမွဲဝ် စိုက်စိုပ်လအိတ်လမျိုက် ဝါတ်ဂါတ်တရ၊ ယံသောဏ ဖအောင်ဖတိုက်တရ၊ တုအဲဂ် ပွဲဘဝခရ်ဟောင် နဒဒိဘဝခရ် ပွဲမဗွဲကိုအခိုင်ကာလ ဒေတိတံ ဒေတိခရ်မပြမတွံဂး ဒေဘံပတောန်တိလမျိုက်ပြန်တြဲ ပုမစမ္ပဗဂါပံ ပုမတိကံညးမွဲဝ်ညိ” ရံသင်္ဂ ညးကိုဥပသောဏ မဝက်လင်သွေက် မထေက်တန်ကိုကိုဉ်ရ၊ မရနက်ကိုဗါဝါကိုလေဝ် ပုမလွီပရာ ပတိတ်ဗြဟတ် ဥပသောဏ မဝက်လင်သွေက် မထေက်တန်ကိုကိုဉ် သွက်ဂွံသွေမိဂ် လလမ်ခိုဟ်အာရ။

မရနက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် ဥပသောဏ မဝက်လင်သွေက် မထေက်တန်ကိုကိုဉ် ပြာပ်အာဌာန်လုာ်တုဲ ဃောမပဒတ်ဒိုင် ညးမွဲဝ် “ဇာပ်အတိုင်ခရ် မဟာထေရ်ကဏ္ဍာယံ မတွံလင်ဝံ ညးမမံင်တ ပွဲဃရာဝါသသိုက်နိုက် တုဟ်နဝံဒေတိတံ ဒေတိမပြ မချိုက်ပင် သအးဇုတ် မဗုတ် ညံင်ရကျသင် မပေါတ်တုဟ်လင်တိုက် ဟံလောသွာရ၊ အဲဂ် ကးပါကောသောကျိပ်သောသိုပ်တုဲ ဗိုက်လတက်ကေတ် ယာတ်ဍုင်လွံက်တုဲ စူးတိတ်နူအဝေါင် ဘဝခရ် မျိုက်ဃရာဝါသသိုက်နိုက်တုဲ ဝံလုပ်ကျင် အဝေါင်ဘဝခမိ ဟံမ္ပကိုဃရာဝါသသိုက်နိုက်မူး ခိုဟ်သန်ရ” သင်္ဂ ကသပ်စိုတ် ကတိုက်ကျင်ရ။ မရနက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် ဥပသောဏ မဝက်လင်သွေက် မထေက်တန်ကိုကိုဉ် ပြာပ်အာဇရေင်မဟာထေရ်ကဏ္ဍာယံတုဲ လောဝ်တ မဟာထေရ်ကဏ္ဍာယံ ဂဇာဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲတုဲမူး (ဂရင်ပတိ မဟာထေရ်ကဏ္ဍာယံရ)။

ယံတိလပိုင် အဲဒိုက် ပြာပ်အာဌာန်လုာ်တုဲ ဃောမပဒတ်ဒိုင် ညးမွဲဝ် “အတိုင်ခရ် မဟာထေရ်ကဏ္ဍာယံ မတွံလင်ဝံ ညးမမံင်တ ပွဲဃရာဝါသသိုက်နိုက် တုဟ်နဝံဒေတိတံ ဒေတိမပြ မချိုက်ပင်သအးဇုတ်မဗုတ် ညံင်ရကျသင် မပေါတ်တုဟ်လင်တိုက် ဟံလောသွာရ၊ အဲဂ် ကးပါကောသောကျိပ်သောသိုပ်တုဲ ဗိုက်လတက်ကေတ် ယာတ်ဍုင်လွံက်တုဲ စူးတိတ်နူအဝေါင်ဘဝခရ် မျိုက်ဃရာဝါသသိုက်နိုက်တုဲ ဝံလုပ်ကျင် အဝေါင်ဘဝခမိ ဟံမ္ပကိုဃရာဝါသသိုက်နိုက်မူး ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိုက်ကျင်ရ။ “ယံတိလပိုင် မဟာထေရ် ကဏ္ဍာယံ သွက်အဲဒိုက် ထပိုပယျင်ညိကျိန်” သင်္ဂ ဂရင်ပတိ မဟာထေရ်ကဏ္ဍာယံရ။

အခါ၌ မဟာထေရ်ကစွာယ် သွက်ထိပိုက်ဥပသောဏ မဝက်လင်သွက် မထေက် တန်ကိုကိုင့်ရ၊ အခါကာလ၌ တွဲရအေဝန္တ နေပိုဒ်ဒက္ခိဏပါထဝံ ခမီအောန်မံရ၊ အခါ၌ မဟာထေရ်ကစွာယ်ဝံ အခါကာလ ကလိလောန်ကျင်ပိသွာံတဲ ပကောံဝံ ဂကောံခမီစုံဇေယျ နူဌာန်ဂံ၌တဲ ပတိုန်ခမီကိုသောဏရ။

အခါ၌ လိုက်၌သံကဝါတဲ မဟာထေရ်သောဏ၌ ပြာပ်အာဌာန်လူတဲ အယော မဂဇာဒ်ခွင် ညးမွဲဝံ၌ “တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ၌ ချိုက်ပေင်ကိုရူပကာယ မ္ပုသဘမဗ္ဗသံဝံရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုဓမ္မကာယ မ္ပုသဘမဗ္ဗသံဝံရ” သံဝံ အဲဝံကောင်မိင်လင်ဟေင်တဲ ဟံကောင် ညာတ်မွဲလေ့ရ၊ ယဝ်ရအာဌာဥပဇ္ဈာယ် သွးအခေါင်ကိုအဲမွဲး အဲ၌ မိက်ဝံအာဇီလောဝ် တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲ မတီကောတ် (ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုတ်သို) အလိုလိုဇေယျ ဗွဲမသုာံစုတ်ရ ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိုန်ကျင်ရ။

ကြဲနူ၌ ပွဲအခါသံဝံတဲ မဟာထေရ်သောဏ ချိုက်ကတိုနူဒဲ မပဒတ်ညးမွဲဝံတဲ ပြာပ်အာဇေရင် မဟာထေရ်ကစွာယ်တဲ လောဝ်မဟာထေရ်ကစွာယ်တဲ ဂဇာဒ်ခွင် ပွဲလအိတ် မွဲဒဲရ၊ မဟာထေရ်သောဏ မဂဇာဒ်ခွင် ပွဲလအိတ်မွဲဒဲ၌ ဂရင်ပတိတိုန်ကို မဟာထေရ် ကစွာယ် ဂလာန်ဝံရ၊ ယွံတီလပိဉ် ပွဲဒဲဝံ ပြာပ်အာဌာန်လူတဲ ယောမပဒတ်ခွင် ညးမွဲဝံ၌ “တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ၌ ချိုက်ပေင်ကိုရူပကာယ မ္ပုသဘမဗ္ဗသံဝံရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုဓမ္မကာယ မ္ပုသဘမဗ္ဗသံဝံရ” ရဲဝံ အဲဝံကောင်မိင်လင်ဟေင်တဲ ဟံကောင်ညာတ်မွဲလေ့ရ၊ ယဝ်ရအာ ဌာဥပဇ္ဈာယ်ကိုအခေါင်ကိုအဲချိုက်မွဲး အဲချိုက် မိက်ဝံအာဇီလောဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မတီကောတ် ခရ်ဂမ္ပိုင်အိုတ်သို အလိုလိုဇေယျ ဗွဲမသုာံစုတ်ရ ရဲဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိုန်ကုအဲချိုက်ရ၊ ရဲဝံ ဂရင်တိတ်ရ။

ယွံသောဏ ခိုဟ်သန်ရ ခိုဟ်သန်ရ၊ ယွံသောဏ တုအဲ၌ ဩဝ်ဩပြာပ်အာဇီလောဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ကိုဒင်ဒါန်တေင် မတီကောတ်ခရ်အိုတ်သို အလိုလိုဇေယျဗွဲစုတ်ညိ၊ ယွံသောဏ တုအဲ၌ ကြက်ဗိုလောဝ်ကောတ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ကိုလျင်ဖြင်သျှိုက် မပကင်ရင်လင် ပသာဒနီယဂုဏ် မ္ပုကိုဣန္ဒြိယလလမ် ဂံစိုတ်မစိုဟ်သျှိုဟ် မအာစိုပ် ပွမ ဝေတ်လင် ဗွဲမလောန်ကာ မစိုဟ်လလမ်ဗွဲမလောန် မ္ပုကိုအကာအရာ မယေန်သွာင် မထိုင် ဒဝ်လင် အကာအရာဝါစာ မသိုလလမ်လင်မနိန္ဒြိ မဒ်ညင်ရဲစိင်ဇုာ်ရ၊ ဗိုလောဝ်တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲတဲ “ယွံတီလမ္ပုပိဉ် မဟာထေရ်ကစွာယ် မဒ်အာဌာဥပဇ္ဈာယ်အဲချိုက်၌ နကိုကိပ်ကိပ်မပြဲ ကလအ်ဏာတမ်ဗိုင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရကျာ်” ပွမဟံမွဲကိုယဲကို ပွမစာ်စူးနူကိုဒဒိန်ကို ပွမမ္ပုကိုဗြဟတ် ချိုက်ကတိုပြဟ်ပြေဟ်သာသုာကို ပွမပဒတ်ဗွဲတသိုခံကိုလေဝ် သွာန်တညိ” သံဝံ နကိုဂလာန်အဲချိုက်၌ ကလအ်တမ်ဗိုင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ နကိုကိပ်ကိပ်မပြဲညိ၊ ပွမဟံမွဲကိုယဲ ပွမစာ်စူးအာနူဒဒိန် ပွမမ္ပုကိုဗြဟတ် ချိုက်ကတိုပြဟ်ပြေဟ်သာသုာ ပွမဝံပဒတ် ဗွဲတသိုခံလေဝ် ဩဝ်သွာန်တညိ” သံဝံ (သွးတ်ရ)။

“ယွံတီလပုဉ် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ မဟာထေရ်သောဏာံ သျှိုက်မျှိုက်တံ ဂလာန် မဟာထေရ်ကစ္စာယ် မဟိုဠ်မလောန်တဲ ချိုက်ကတိနန္ဒတဲ လှောင်မဟာထေရ်ကစ္စာယ်တဲ သွၣ်ရဲသော်ရံတဲ လပုဉ်သီတဲတိုင်ကေတ် သ္မာသတိက် သ္မာဂဇာ်တဲ တိုင်ရပ်ကေတ်ဗဗေင် သုာတဲ စူးတိတ်အာဒေသစာရိတ် ချင်သာရံရ၊ ပွဲအတိုင်လှောင် ဂေတ်ဂေင်အာဒေသ စာရိတ်မွဲ ပြာပ်အာစိုပ်ဇေရင် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိက သေဌီ ဇေရင်ချင်သာရံရ၊ ပြာပ်အာဇေရင်တီလမုံပိုင်ကျိတြဲတဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲရ၊ မဟာထေရ်သောဏာ မဂဇာ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲရ “ယွံတီလမုံပိုင် မဟာထေရ်ကစ္စာယ် မဒ်အာဥပဇ္ဈာယ် အဲဒိုက်ရဲ လှောင်တံတမ်ဇိုင် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ နကိုကွိုင်ကျိပ်မပြဲရ၊ ပွမ ဟွံမွဲကိုယဲ ပွမစာ်စူးအာနုဒဒိမ် ပွမမုံကျိဇြဟတ် ချိုက်ကတိပြဟ်ပြဟ်သာသာ ပွမဝံပဒတ် ပွဲတသိုခ်ဂံလေဝ် သ္မာန်တံရကျိ” ရဝံ ဂရင်ပတီ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲရ။

ယွံခမီ မံင်စထတ်ယုက်မံင်ဟာ၊ ယိုပ်ယာပ်မံင်ဟာ၊ သိုဟွံမွဲကိုသျှောင်စိုတ် ဝံကွက်ကျင် တရဲရဟာ၊ ဟွံမွဲကိုလှောင်လှေတ် နကိုပိဏ္ဍပါတ်ရဟာ ရဝံ သ္မာန်တံရ၊ ယွံတီလမုံပိုင် ကျိတြဲ ထတ်ယုက်မံင်ရကျိ၊ ယိုပ်ယာပ်မံင်ရကျိ၊ သိုဟွံမွဲကိုသျှောင်စိုတ် ဝံကွက်ကျင် တရဲရကျိ၊ ဟွံမွဲကိုလှောင်လှေတ် နကိုပိဏ္ဍပါတ်ရကျိ ရဝံ (ဂရင်ပတီရ)။

ကြဲနုဂ် “ယွံအာနန် လးတံသ္မာသတိက် သ္မာဂဇာ်ကို ခမီအာဂန္တုကဝံညီ” ရဝံ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ သူးကိုမဟာထေရ်အာနန်ရ၊ အခိုင်ဂ် “ဩသွက်ခမီမွဲ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲဂ် ‘ယွံအာနန် လးသ္မာသတိက် သ္မာဂဇာ် သွက်ခမီအာဂန္တုကညီ’ ရဝံ ဖအောင်စကာကိုအဲရ၊ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ နွံပွက်မိက်ဝံသွဒတ် ကောံခမီဂ် မွဲဘာရ၊ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ နွံပွက် မိက်ဝံပဒတ် ကောံခမီသောဏာ မွဲဘာရ” ရဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိဒ်ကုမဟာထေရ်အာနန်တဲ လးတံသ္မာသတိက် သွက်ခမီသောဏာ ပွဲဘာ(ဂန္ဓကုဋီ) တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ မပဒတ်ရ။

ကြဲနုဂ် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ နမဂဇာ်ဒိုင် ပွဲအမဲအာကာသ ကိုကလိလောန်ကောံ အခိုင်စိုက်ဗွမ်မဂ္ဂတဲ ကြဲကြာတ်ခိုင်ဂမ္ဘိုင်တဲ လုပ်အာဘာ(ဂန္ဓကုဋီ)ရ၊ ခမီသောဏာလေဝ် နမဂဇာ်ဒိုင် ပွဲအမဲအာကာသ ကိုကလိလောန်ကောံ အခိုင်စိုက်ဗွမ်မဂ္ဂတဲ ကြဲကြာတ်ခိုင် ဂမ္ဘိုင်တဲ လုပ်အာဘာရ၊ ကြဲနုဂ် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ပွဲအခိုင်ဗွမ် ပယာမ်ဖလောင်ဂယး ချိုက်ကတိတဲ “ယွံခမီသောဏာ တုအဲ ဩဝံတံခေဉ်” ရဝံ ဖအောင်ဖတိုက် ခမီသောဏာရ။

“ယွံတီလမုံပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ထေရ်သောဏာံ ဒုင်ဝန်ဂလာန် တီလမုံပိုင် ကျိတြဲတဲ နကိုရမျာင်ဖျောတ်တံသုတ် စိုတြဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မလုပ်လို့ဟ် ပွဲအဋ္ဌကဝဂ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် ပွဲလအိတ်မဟာထေရ်သောဏာ မဖျောတ်ဗွဲမသာယျေန်ဂ် “ယွံခမီ ခိုဟ်သန်ရ၊ ခိုဟ်သန်ရ၊ ယွံခမီ တုအဲဂ် ကတ်ဗတောန်လပ်သုတ် စိုတြဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မလုပ်လို့ဟ် ပွဲအဋ္ဌကဝဂ် ဗွဲမဒးရဲရ၊ ပှပ်လပ်စိုတ် ဗွဲမဒးရဲရ၊ ပကင်ရင်လပ် ဗွဲမဒးရဲရ၊ ချိုက်ပေင်ကောံ ဂလာန်မသာယျေန် သအးဇူးတဲ ပွမဟွံမွဲကိုဒုဟ်ဒဏ် သုဟ်အစောံတုဟ်နတိကေတ် အရထ

အဓိပ္ပါယ်မာန်ရ ရဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သုအနုမောဒနာတဲ ယံခမီ တုအဲ ကလိဝံသံ ဗုတ်စိတ်လိုက်ရော? ရဝံ သုာန်တရ၊ ယံတိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ အဲဒိုက် ဝံမွဲဝသံခင်ဏီရကျာ် သာ်ဝံ သုးတရ၊ ယံခမီ ကောန်တုဂ် မဟိုတ်အခိုင်လအ်လမု ဝံသုခမီဂ်ရော? ရဝံ သုာန်တရ၊ ယံတိလမ္ပုပိဉ် အဲဒိုက်ဂ် ညာတ်ဒိုင်ဒုဟ်ကာမဂုဏ် လအ်လရကျာ်၊ ဓိုန်ဂ်လေဝ် ပွမဒးဒိုင် ပွဲဃရာဝါသသိုက်ဂ် ညုန်ဂြေတ်တရကျာ်၊ မ္မုဂ်ကိစ္စ မထေက်ကိုသု ဂြိုဉ်တရကျာ်” သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

အခိုင်ဂ် တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ညးမသအးဇုဂ် ဟံမိပ်လဟိုင် ပွဲပွသရာမ်ပါပ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ပူဂိုလ်အရီု ညာတ်ကေတ်ဒုဟ် ပွဲသခါရလောကအိုတ်သိုတဲ ဟိုတ်မတီကေတ် ခရ်နီဗ္ဗာန် မဒုအရာ ဥပမိ မစာ်စူးအာဂ်ရ၊ ဟံမိပ်လဟိုင် ပွဲပွသရာမ်ပါပ်ရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ ကခါရေဝတသုတ်

၄၇။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သုဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒုအာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်ကခါရေဝတမွဲ စွပ်တန်လဝ်ကာယ ဗွဲမတပ်တး တင်ထွဲတဲ သိုက်ဗ္ဗာရဏာ အရိယမဂ်ဇေ ကလိလောန်အာ နူသေဟ်ပွာ မသအးဇုဂ်လေသ ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန် ဟံသေ့ဂဲကိုတိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။

တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ညာတ်အာ မဟာထေရ်ကခါရေဝတ စွပ်တန်လဝ် ကာယ ဗွဲမတပ်တး တင်ထွဲတဲ သိုက်ဗ္ဗာရဏာ အရိယမဂ်ဇေ ကလိလောန်အာ နူသေဟ်ပွာ မသအးဇုဂ်လေသ ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံသေ့ဂဲရ။

အခိုင်ဂ် တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ပွဲအတ္တဘ် ပစ္စုပ္ပန်ဝံကို ပွဲအတ္တဘ်အတိက် အနာဂတ်ကို ပွမသေဟ်ပွာဂမ္တိုင် အိုတ်သို မကလိဝံ ပွဲအတ္တဘ်ဇေကို မကလိဝံ ပွဲအတ္တဘ်ညးတုဟ်သအာင်ကို နွံတ်အိုတ်ရ၊ နကိုသမထဝိပဿနာဂ် စံင်ပွင်ကွေံ ဒုစရိတ်သရာမ်ပါပ်တဲ မ္မုဂ် သမ္ပပ္ပဓာန် ဝီရိယအိုတ်ဂ်ဒိုတဲ ပူဂိုလ်ညးမကလိဝံ ဒေုတ်တ ဗြဟ္မစရိယမဝံဂး မဂ်တအ်ဂ် ပါကွေံပွမသေဟ်ပွာဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ်ရ” ရသာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

သတ္တမသုတ်

၈။ သံဃဘေဒသုတ်

၄၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်္ဂရံ— ဒးကာလမွဲအခိင် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဝေဠုဝန် မဒ်ဒွဲဗွဲဗွဲပိုင်လမွဲဂမၠိုင် ဇေရင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရာ၊ အခိင်ဂှ် မဟာထေရ် အာနန်ဝံ ပွဲတုဲသီမွဲတုဲ ပယာမ်နူဂယးဂှ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရှင်လတက်သုာတုဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင်သုာတုဲ လုပ်အာချင်ရာဇဂြိုဟ် တုဟ်နပိဏ္ဏပါတ်ရ။

ကြနုဂှ် မဟာထေရ်အာနန် ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်တုဲ ကြနုပစ္ဆာဘတ် ကလေင်စူးတိတ်နူကွာန် မဂေင်စပ်ဏ္ဏပါတ်တုဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲတုဲ လောဝ် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲတုဲမွဲး ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲဒဲရ၊ မဟာထေရ်အာနန် မဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲဒဲရ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲသင်္ဂရံ “ယွံတီလမွဲပိုင် အဲဒိုက်ဂှ် ပွဲအခိင် နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရှင်လတက်သုာတုဲ ဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတုဲ လုပ်အာချင် ရာဇဂြိုဟ် တုဟ်နပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ယွံတီလမွဲပိုင် ဒေဝဒတ်ဂှ် ညာတ်တအဲဒိုက် မဂေင်စပ်ဏ္ဏပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်တုဲ ပြာပ်ကျင်ဇေရင်အဲဒိုက်တုဲ ‘ယွံထေရ်အာနန် အဲဂှ် သွတမ်နူတုဲဝံတုဲ ပါစူးတိတ်တုဟ်ခြာ နူတီလမွဲပိုင်ကျိတြဲကို နူဂကောံသင်ကိုတုဲ ကြက်သွတ်ဥပုသ်ကို သံဃကမ်ကိုရ’ ရံဝံ ဟိုက်အဲဒိုက်ရ၊ ယွံတီလမွဲပိုင် တုဲဏအ် ဒေဝဒတ် ပါဒကးသင်ရ၊ သွတ်ဥပုသ်ကို သံဃကမ်ကိုရ သင်္ဂရံ ဂရင်ပတီတရ။

အခိင်ဂှ် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတုဲ ပွဲအခိင်မတီဂှ်—

“ညးသပ္ပုရိသ်ဂှ် ကျောန်တ ကမ္မောန်သပ္ပုရိသ် လောဲသွာရ၊ ညးမယုတ်မာဂှ် ကျောန်တ ကမ္မောန်သပ္ပုရိသ် ဟံလောဲသွာရ၊ ညးမယုတ်မာဂှ် ကျောန်တပွသရာမ် ပါပ်လောဲသွာရ၊ ပူဂဏ်အဓိသပ္ပုရိသ်ဂမၠိုင်ဂှ် ကျောန်တပွသရာမ်ပါပ် ဟံလောဲသွာရ” သင်္ဂရံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ သဗ္ဗာဏသုတ်

၄၉။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်္ဂရံ— ဒးကာလမွဲအခိင် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲ ဂေတ်ဂေင် ဒေသစာရိတ် မွဲဟာန်ကျောံဂကောံခမီမဂှိုင် ပွဲရးကောသလဂမၠိုင်၊ အခိင်ဂှ် မင်ဗွဲဂမၠိုင်မဂှိုင် ပွဲဌာန်ဟံသွေ့ကို တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲဂှ် မွဲသဘ်မိက်ဝံဟိုဗျက် သွဂရိုင်ခရိုက်ဒ်တုဲ တတ်အာ အိုတ်ရ၊ တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲဂှ် ညာတ်ကေတ် မင်ဗွဲဂမၠိုင်မဂှိုင် မွဲသဘ်မဟိုဗျက် သွဂရိုင် ခရိုတ် မတတ်အာအိုတ်ရ။

အခိင်ဂှ် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတုဲ ပွဲအခိင်မတီဂှ်—

“ညးမျှံဂလာန်ဟောင် (အရောင်ဟောင်) အရာမဂွေင် မျှံကိုသတိမတိတ်ဗူး စိုတ်နွံ ပွိုက်(မိဒးစိုတ်) ပံက်ပါင်ဟိုဂးအိုတ်ရ၊ ညးဂမျိုင်တအ်ဂှ် မပ္တံကိုပွမတိတ်ဗူးနူသတိ မဒ်ဟိုတ် မရင်တျိုင်ကို ပွမဟွံမွဲကိုဂွဂလေံ ပွမထေင်ဂး ဇေယျမျှံကိုပညာ သာ်ဝံတုန် ဟွံတိကေတ်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဂုဠပန္နကသုတ်

၅၀။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသာဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမျှံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂှ် ထေရ်ဂုဠပန္နကဂှ် စွံပတန်လပ်ကာယ ဗွဲမတပ်တး တင်ထွဲတဲ သိုက်သတိပြာကဋ်တူရူ ဂဇေဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံသေ့ဂှ် တီလမျှံပိုင်ကျ်တြဲရ။

တီလမျှံပိုင်ကျ်တြဲ ညာတ်အာထေရ်ဂုဠပန္နက စွံပတန်လပ်ကာယ ဗွဲမတပ်တး တင်ထွဲတဲ သိုက်သတိပြာကဋ်တူရူ ဂဇေဒိုင် ပွဲဌာန်ဟံသေ့ဂှ်ရ။

အခိုင်ဂှ် တီလမျှံပိုင်ကျ်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတိတ်—

“မျှံကိုကာယ မဂပ်ဝံစွံပတန်လပ် ဗွဲမဒးရး မျှံကိုစိုတ် မစွံပတန်လပ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဒတူဒိုင်ကို ဂဇေဒိုင်ကို သအာင်နူဂှ် တိက်ဒိုင်ကို ခမီမစွံလပ်သတိ ဗွဲမဒးရးသာ်ဝံ ကလိဝံ ဖိုတေင် မဒ်ကွာကြဲရ၊ ဟိုတ်နူမကလိဝံဖိုတေင် မဒ်ကွာကြဲရ အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဌာန်သိုင်ဂစိုတ် ဟံညာတ်ရ” ရံဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒသမသုတ်။

သောဏဝဂ် မရနုက်ကိုမသုန် တဲရ။

၆။ ဇစ္စန္ဒဝဂ် ၁။ အာယုသင်္ခါရောဿဇ္ဇသုတ်

၅၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသာဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမျှံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာမျှံကိုအထောဋ်ကအ်ကွတ် ပွဲဂြိုပ်မဟာဝိုန် ဇေရင်ဍုင်ဝေသာလီရ၊ ပွဲအခိုင်ဂှ် တီလမျှံပိုင်ကျ်တြဲ ပွဲအခိုင်နူဂယး ပဠေပ်ပဠေတ် ရှင်လတက်သွာတဲ ဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သွာတဲ လုပ်အာ ဍုင်ဝေသာလီ တွာ်နပိဏ္ဍပါတ်ရ၊ ဂေတ်ဂွေင်ပိဏ္ဍပါတ် ပွဲဍုင်ဝေသာလီတဲ ကြံနူ ပစ္ဆာဘတ် ကလေင်စူးတိတ်နူကွာန် မဂွေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲမွဲး “ယွံအာနန် ကေတ်နင်သွာ ဂဇေညိ တွာ်နပဒတ်တဲဂှ် ပြာပ်အာစေတီစာပါလရောင်” ရံဝံ သွးကိုမဟာထေရ်အာနန်ရ။

“ယွံတီလမ္ပူပိဉ် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ့ မဟာထေရ်အာနန္ဒ နှင်ဝန်ဂလာန် တီလမ္ပူပိဉ် ကျက်တြဲတဲ ဂိုင်ကေတ်သ္မာဂဇေတဲ ဗက်အာလက္ကရ် လက္ကရ်တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲရ၊ ကြနုက် တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲ ပြာပ်အာစေတီစာပါလတဲ ဂဇေတဲ ပွဲဒွဲမလးလဝ်တဲမွဲး ယွံအာနန္ဒ ချိုင်ဝေသာလီၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိဥဒေနုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိဂေါတမကုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိသတ္တမ္ပုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိပုတ္တုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိသာရန္တုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိ စာပါလၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ယွံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဂွံဇော်ပွပ်လဝ် ‘ဣဒ္ဓိပါဒိ ဂမ္ဘိုင်ပန်သ် မဒ်သဇိုင်ပွမစိပ်ဒတဲရ၊ ဂွံသ္မဟလိုင်ပွပ်လဝ်ရ၊ ဂွံသ္မလဝ်ညိုင်ရယာန်ရ၊ ဂွံသ္မလဝ် ညိုင်ရအရာဒတန်ရ၊ ဂွံဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လဝ်ရ၊ ဂွံဆန်စန်လဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ဂွံပတိတ်လဝ်ဣဟတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ညးၣ် ယဝ်နွံပွက်တဲမွဲး လုက်အာယုကပ်ကို လုက်မလောန်နုၣ်အာယုကပ်ကို တန်တဲမာန်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲ ဇော်ပွပ်လဝ် ဣဒ္ဓိပါဒိဂမ္ဘိုင်ပန်သ် မ္မုကို သဇိုင် ပွမစိပ်ဒတဲရ၊ သ္မဟလိုင်ပွပ်လဝ်တဲရ၊ သ္မလဝ်ညိုင်ရယာန်တဲရ၊ သ္မလဝ်ညိုင်ရ အရာဒတန်တဲရ၊ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လဝ်တဲရ၊ ဆန်စန်လဝ် ဗွဲမဒးရးတဲရ၊ ပတိတ်လဝ်ဣဟတ် ဗွဲမဒးရးတဲရ၊ ယွံအာနန္ဒ (ဒ်သ်ၣ်ရ) တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲ ယဝ်နွံပွက်တဲမွဲး လုက်အာယုကပ်ကို လုက်မလောန်နုၣ်အာယုကပ်ကို တန်တဲမာန်ရ ရသ်ဝံ့ သ္မးကိုမဟာထေရ်အာနန္ဒရ။

မဟာထေရ်အာနန္ဒတုန် တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲ စိန်ထွေးမံင် နိမိတ်သွိုင်အရံင် မမံက် ဂတပ်ပြာကဋ်သ်ဝံ့ကိုလေဝ် ဟိုတ်နုမ္မုကိုစိုတ် ဒးဒင်ကွာတ်လဒ္ဓိ စိဒ္ဓါလဝ်ကိုသွိုင်မာရ်ရ တုဟ်နကျိဟ်ခွင်တီကေတ်ၣ် ဟံသ္မဟ်အစောရ၊ ဟိုတ်ၣ်ရ “ယွံတီလမ္ပူပိဉ် တုဟ်နဒတဲ မြေမောပ်ဂကောံဇန်ဂမ္ဘိုင် တုဟ်နတသိုၣ်ဂကောံဇန်မဂ္ဘိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲဖို ဂကောံဇန်ဂမ္ဘိုင် တုဟ်နဒတဲမြေမောပ် တုဟ်နတသိုၣ်ဒေဝတံမ္မိဟ်ဂမ္ဘိုင် တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲ မ္မုကိုပိဉ် တန်တဲလုက်အာယုကပ်ညိ၊ တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲ မလေပ်သ္မးတံ ဂလာန်မခိုဟ်ဆာ်ၣ် ဩဝ်တန်တဲ လုက်အာယုကပ်ညိ” ရသ်ဝံ့ ဟံဝံ့အာတ်ဒင်ဂုဏ် တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲရ၊ မရနုက်ကိုဝါဝါကို။ ပ။ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် “ယွံအာနန္ဒ ချိုင်ဝေသာလီၣ် ထေက်ကို မိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိဥဒေနုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိဂေါတမကုၣ် ထေက်ကို မိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိသတ္တမ္ပုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိပုတ္တုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင် ကွေံရ၊ ဗယိသာရန္တုၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ဗယိစာပါလၣ် ထေက်ကိုမိပ်လဟိုင်ကွေံရ၊ ယွံအာနန္ဒ ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဂွံဇော်ပွပ်လဝ် ‘ဣဒ္ဓိပါဒိဂမ္ဘိုင်ပန်သ် မဒ်သဇိုင်ပွမစိပ်ဒတဲရ၊ ဂွံသ္မဟလိုင်ပွပ်လဝ်ရ၊ ဂွံသ္မလဝ် ညိုင်ရယာန်ရ၊ ဂွံသ္မလဝ် ညိုင်ရအရာဒတန်ရ၊ ဂွံဒဂိုန် ဂိုင်ကေတ်လဝ်ရ၊ ဂွံဆန်စန်လဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ဂွံပတိတ်လဝ်ဣဟတ်လဝ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ညးၣ် ယဝ်နွံပွက်တဲမွဲး လုက်အာယုကပ်ကို လုက်မလောန်နုၣ် အာယုကပ်ကို တန်တဲမာန်ရ၊ ယွံအာနန္ဒ တီလမ္ပူပိဉ်ကျက်တြဲ ဇော်ပွပ်လဝ် ဣဒ္ဓိပါဒိဂမ္ဘိုင်ပန်သ် မ္မုကိုသဇိုင် ပွမစိပ်ဒတဲ တဲရ၊ သ္မဟလိုင်ပွပ်လဝ်တဲရ၊ သ္မလဝ်ညိုင်ရယာန်တဲရ၊ သ္မလဝ်ညိုင်ရအရာဒတန်တဲရ၊

ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လပ်တဲ့ရ၊ ဆန်စန်လပ် ဗွဲမဒေးရးတဲ့ရ၊ ပတိတ်လပ်ဖြဟတ် ဗွဲမဒေးရးတဲ့ရ၊
ယွံအာနန် (ဒိသင်္ဂရ) တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ယဝ်နွံပိုက်မွဲး လုက်အာယုကပ်ကို လုက်လောန်နူ
ကိုအာယုကပ်ကို တန်တမာန်ရ” သာ်ဝံ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုကိုမဟာထေရ်အာနန်ရ။

တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ဝိုန်ထွေးမံင် နိမိတ်သွိုင်အရံင် မမံက်ဂတပ်ပြာကဉ် သာ်ဝံကိုလေဝ်
ဟိုတ်နူမ္ပုကိုစိုတ် ဒေးဒုင်ကွာတ်လဒ် စိုဒ္ဒဲလပ်ကို သွိုင်မာရ်ရ တုဟ်နကျိဟ်ခွင် တီကေတ်ဂ်
ဟံသုဟ်အစောရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ “ယွံတီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ တုဟ်နဒတဲမြမောပ် ဂကောံဇန်ဂမ္တိုင်
တုဟ်နတသိုခိဂကောံဇန်မဂ္တိုင် တုဟ်နမင်မွဲလောက တုဟ်နဒတဲဖိုဂကောံဇန်မဂ္တိုင် တုဟ်န
ဒတဲမြမောပ် တုဟ်နတသိုခိဒေဝတ်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲမ္ပုကိုပိုင်ဂ် ဩဝ်တန်တ
လုက်အာယုကပ်ညိ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ မလေပ်သွေးတ ဂလ္လာန်မခိုဟ်ဆဲးဂ် ဩဝ်တန်တ
လုက်အာယုကပ်ညိ” ရသာ်ဝံ ဟံတံအာတ်ဒုင်ဂုဏ် တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ “ယွံအာနန် တုအဲအာညိ၊ အခိုင်လုဟ် တုအဲတီကေတ်
အခိုင်မအာတ်ရ” ရဝံ သွေးကိုထေရ်အာနန်ရ၊ ‘ယွံတီလမ္ပပိုင် ခိုဟ်သန်ရ’ သာ်ဝံ သွေးတဲ
ထေရ်အာနန်ဂ် ဒုင်ဝန်ဂလ္လာန် တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဒြိုက်ကတိနုဒ္ဒဲတဲ လှောင်တီလမ္ပပိုင်
ကျာ်တြဲတဲ သွပဒက်ကသိုဏ်တဲ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲသုတ်တမ်ဆုမွဲဒုဲ ဗဒိုက်ရ။

အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်အာနန် စူးတိတ်အာတဲ ခြာဟံလအ် သွိုင်မာရ်မယုတ် ပြာပ်ကျင်
ဇရေင် တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲတဲ ဒတူဒိုင်ပွဲဌာန်မွဲဒုဲတဲ ဂရင်ပတိ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလ္လာန်ဝံရ။

“ယွံတီလမ္ပပိုင် တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ မ္ပုကိုပိုင်တြဲပြကာဂ် ပွဲအခိုင်လုဟ် ဩဝ်သွတ်
ပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ မလေပ်သွေးတ ဂလ္လာန်မသုာ်စုတ်ဂ် ပွဲအခိုင်လုဟ် ဩဝ်သွတ်
ပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ ယွံတီလမ္ပပိုင် ပွဲအခိုင်လုဟ် တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ သွက်ဝံသွပရိနိဗ္ဗာန်ဂ်
ဒေးအခိုင်ရ၊ ယွံတီလမ္ပပိုင် တီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲ ‘ယွံသွိုင်မာရ် ခမိဂမ္တိုင် မဒ်ကွေးအဲကျာ်တအ်ဂ်
ဩအခိုင်ဗုတ်မွဲ ဟံစိကွေးဆိုက်ဗွက်အိုတ်ဏီရ၊ ဟံဝံဝေတ်ဗတောန်လပ် ဗွဲမဒေးရးအိုတ်ဏီရ၊
ဟံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မ္ပုကိုလမိင်လညာတ် ဟံဂိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်တံရဲ ဟံမာန်အိုတ်
ဏီရ၊ ဒွေတ်တံရဲ မဗွဲကျောံရဲလောကုတ္တိရံ ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတ်တံ ဒွေတ်မဗွဲ
ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတ်တံဒွေတ် မဗွဲကျောံရဲ ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဂိုင်ကေတ်ကေတ်
ဝါဒအွာဇကုတဲ ဟိုဟံမာန် တံဟံမာန် ထွေးဟံမာန် ကိုတန်တဟံမာန် ပံက်ထွေးဟံမာန် ပါပါ
ဟံမာန် ထမံက်ထွေးဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒညးတုဟ်သအာင် ကတိနုဒ္ဒဲတြဲ နကိုဟိုတ်
မသုာ်စုတ်ဂ် လွိုင်ဗပိန်ကွေံ ဗွဲမဒေးရးတဲ ဟိုတံတံရဲ မထေက်ကိုအမ်သပ် ဟံမာန်အိုတ်ဏီရ၊
ဗုတ်အခိုင်ဂ် အဲကျာ် သွပရိနိဗ္ဗာန်ဟံသေင်ဏီရ၊ ရသာ်ဝံ ကေင်သွေးကျင်လပ်ရ၊ ယွံတီလမ္ပပိုင်
အခိုင်လုဟ် ခမိဂမ္တိုင် မဒ်ကွေးတီလမ္ပပိုင်ကျာ်တြဲတအ်ဂ် စိကွေးဆိုက်ဗွက်တဲအိုတ်ရ၊ ဝေတ်
ဗတောန်လပ် ဗွဲမဒေးရးတဲအိုတ်ရ၊ ဂံင်သကာတဲအိုတ်ရ၊ မ္ပုကိုလမိင်လညာတ် ဂိုင်တဲအိုတ်ရ၊
ပကင်ရင်တံရဲ မာန်အိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တံရဲ မဗွဲကျောံ(လောကုတ္တိရံ)မာန်တဲအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တံ

ဒွေတိ မဗ္ဗေမာန်တုအိုတ်ရ၊ ဒွေတိတဒွေတိ မဗ္ဗေကိရ်မာန်တုအိုတ်ရ၊ ကတိဗတောန်တဝါဒအာဇာဏေကုတု ဟိမာန် တွံမာန် ထွေးမာန် တန်တမာန် ပါပါမာန် ပံက်ထွေးမာန် ထမံက်ထွေးမာန်တုအိုတ်ရ၊ ဝါဒညးတုဟ်သအာင် မကတိဒ်ကွင်ဂှ် နကိဟိတ်မဉာ်စုတ် လွန်ဗပိန်ကွေ် ဗ္ဗမဒးရးတု ဟိတုံတဝ်ရ် မထေက်ကိအမ်သင် မာန်တုအိုတ်ရ၊ ယွံတိလမ္မုပိုင် ပွဲအခိုင်လှဟ် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မွဲကိပိုင်တြဲပြကာဂှ် ဩဝ်သွပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မလေပ်သွးတ ဂလာန်မပြဲဂှ် ဩဝ်သွတ ပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ ယွံတိလမ္မုပိုင် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ သွက်ဝံသွပရိနိဗ္ဗာန်ဂှ် ဒးအခိုင်ရ။

ယွံတိလမ္မုပိုင် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲကောင်သွးကျင်လပ် ဂလာန်ဝံရ၊ ‘ယွံသိုင်မာရ် ခမိဗြဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးအဲကျက်တအ်ဂှ် ဩဗ္ဗုတ်အခိုင်မွဲ ဟုံစိကွေးဆိုက်ဗွက်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဝံဝေတ်ဗတောန်လပ် ဗ္ဗမဒးရးအိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မွဲကိလမိင်လညာတ် ဟုံဂှိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်တဝ်ရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတိတဝ်ရ် မဗ္ဗေကောရ်လောကုတ္တိရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတိတ ဒွေတိမဗ္ဗေ ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတိတဒွေတိ မဗ္ဗေကောရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဂိုင်ကေတ်ကွေတ် ဝါဒအာဇာဏေကုတု ဟိဟုံမာန် တွံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိတန်တဟုံမာန် ပံက်ထွေးဟုံမာန် ပါပါဟုံမာန် ထမံက်ထွေးဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒညးတုဟ်သအာင်ကတိဒ်ကွင်ဂှ် နကိဟိတ်မဉာ်စုတ် လွန်ဗပိန်ကွေ် ဗ္ဗမဒးရးတု ဟိတုံတဝ်ရ် မထေက်ကိအမ်သင် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဗုတ်အခိုင်ဂှ် အဲကျက် သွပရိနိဗ္ဗာန်ဟုံသေင်ဏီရ၊ ရသ်ဝံကောင်သွးကျင်လပ်ရ၊ ယွံတိလမ္မုပိုင် အခိုင်လှဟ် ခမိဗြဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးတိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲတအ်ဂှ် စိကွေးဆိုက်ဗွက်တုအိုတ်ရ၊ ဝေတ်ဗတောန်လပ် ဗ္ဗမဒးရးတုအိုတ်ရ၊ ဂံင်သကာတုအိုတ်ရ၊ မွဲကိလမိင်လညာတ် ဂှိုင်တုအိုတ်ရ၊ ပကင်ရင်တဝ်ရ် မာန်အိုတ်ရ၊ ဒွေတိတဝ်ရ် မဗ္ဗေကိ (လောကုတ္တိရ်)မာန်တုအိုတ်ရ၊ ဒွေတိတဒွေတိ မဗ္ဗေမာန်တုအိုတ်ရ၊ ဒွေတိတဒွေတိ မဗ္ဗေကိ ရ်မာန်တုအိုတ်ရ၊ ကတိဗတောန်တဝါဒအာဇာဏေကုတု ဟိမာန် တွံမာန် ထွေးမာန် တန်တမာန် ပါပါမာန် ပံက်ထွေးမာန် ထမံက်ထွေးမာန်တုအိုတ်ရ၊ ဝါဒညးတုဟ်သအာင် မကတိဒ်ကွင်ဂှ် နကိဟိတ်မဉာ်စုတ် လွန်ဗပိန်ကွေ်ဗ္ဗမဒးရးတု ဟိတုံတဝ်ရ် မထေက်ကိအမ်သင် မာန်တုအိုတ်ရ၊ ယွံတိလမ္မုပိုင် ပွဲအခိုင်လှဟ် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မွဲကိပိုင်တြဲပြကာဂှ် ဩဝ်သွပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မလေပ်သွးတ ဂလာန်မပြဲဂှ် ဩဝ်သွတပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ ယွံတိလမ္မုပိုင် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ သွက်ဝံသွပရိနိဗ္ဗာန်ဂှ် ဒးအခိုင်ရ။

ယွံတိလမ္မုပိုင် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲကောင်သွးကျင်လပ် ဂလာန်သ်ဝံရ၊ “ယွံသိုင်မာရ် ဥပဒေတြာဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးအဲကျက်ဂှ် ဩဗ္ဗုတ်အခိုင်မွဲ ဟုံစိကွေးဆိုက်ဗွက်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဝံဝေတ်ဗတောန်လပ် ဗ္ဗမဒးရးအိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မွဲကိလမိင်လညာတ် ဟုံဂှိုင်အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်တဝ်ရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတိတဝ်ရ် မဗ္ဗေကောရ်လောကုတ္တိရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတိတ ဒွေတိမဗ္ဗေ ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတိတဒွေတိ မဗ္ဗေကောရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဂိုင်ကေတ်ကွေတ် ဝါဒအာဇာဏေကုတု ဟိဟုံမာန် တွံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိတန်တ

ဟုံမာန် ပံက်ထွေးဟုံမာန် ပါ်ပါဟုံမာန် ထမံက်ထွေးဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒညးတူဟ်သအာင် ကတိဒ်ကျင်ဂ် နကိုဟိုတ်မချာ်စုတ် လွန်ပပိန်ကျေံ ဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်ဝံတ်ခရ် မထေက်ကို အမ်သပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဗွတ်အခိုင်ဂ် အဲကျက် သွပရိနိဗ္ဗာန်ဟုံသေင်ဏီရ၊ ရသံဝံ ကောင်သွေးကျင်လပ်ရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် အခိုင်လျဟ် ဥပးတြဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးတီလမုံပိုင်ကျက်တြ တအ်ဂ် စီကွေးဆိုက်ဗွက်တဲအိုတ်ရ၊ ဝေတ်ပတောန်လပ် ဗွဲမဒးရးတဲအိုတ်ရ၊ ဂံင်သကာတဲ အိုတ်ရ၊ မုံကိုလမိုင်လညာတ် ဂိုင်တဲအိုတ်ရ၊ ပကင်ရင်တခရ် မာန်အိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်(လောကုတ္တရိ)မာန်တဲအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်တဲအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်တဲအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်တဲအိုတ်ရ၊ ကတ်ပတောန်တ ဝါဒအ္ဗာဇကုဇကုတဲ ဟိုမာန် တုံမာန် ထွေးမာန် တန်တမာန် ပါ်ပါမာန် ပံက်ထွေးမာန် ထမံက် ထွေးမာန်တဲအိုတ်ရ၊ ဝါဒညးတူဟ်သအာင် မကတိဒ်ကျင်ဂ် နကိုဟိုတ်မချာ်စုတ် လွန်ပပိန်ကျေံ ဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်ဝံတ်ခရ် မထေက်ကို အမ်သပ် မာန်တဲအိုတ်ရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် ဗွဲအခိုင်လျဟ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မုံကိုပိုင်တြ ပြကာဂ် ဩဝံသပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မလေပ်သွေးတ ဂလာန်မပြဂ် ဩဝံသတ ပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သွက်ဝံသပရိနိဗ္ဗာန်ဂ် ဒးအခိုင်ရ။

ယုံတီလမုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဂ် ကောင်သွေးကျင်လပ် ဂလာန်သံဝံရ၊ “ယုံသိုင်မာရ် ဥပးတြဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးအဲကျက်ဂ် ဩဗွတ်အခိုင်မ္မဲ ဟုံစီကွေးဆိုက်ဗွက်အိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဝံဝေတ် ပတောန်လပ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ဏီရ၊ ဟုံဂံင်သကာအိုတ်ဏီရ၊ မုံကိုလမိုင်လညာတ် ဟုံဂိုင် အိုတ်ဏီရ၊ ပကင်ရင်တခရ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်ခရ်လောကုတ္တရိ ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်ခရ်လောကုတ္တရိ ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဂိုင်ကေတ်ကေတ် ဝါဒအ္ဗာဇကုတဲ ဟိုဟုံမာန် တုံဟုံမာန် ထွေးဟုံမာန် ကိုတန်တဟုံမာန် ပံက်ထွေးဟုံမာန် ပါ်ပါဟုံမာန် ထမံက်ထွေးဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဝါဒညးတူဟ် သအာင် ကတိဒ်ကျင်ဂ် နကိုဟိုတ်မချာ်စုတ် လွန်ပပိန်ကျေံ ဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်ဝံတ်ခရ် မထေက် ကိုအမ်သပ် ဟုံမာန်အိုတ်ဏီရ၊ ဗွတ်အခိုင်ဂ် အဲကျက် သွပရိနိဗ္ဗာန်ဟုံသေင်ဏီရ၊ ရသံဝံ ကောင်သွေးကျင်လပ်ရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် အခိုင်လျဟ် ဥပးတြဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွေးတီလမုံပိုင်ကျက်တြ တအ်ဂ် စီကွေးဆိုက်ဗွက်တဲအိုတ်ရ၊ ဝေတ်ပတောန်လပ် ဗွဲမဒးရးတဲအိုတ်ရ၊ ဂံင်သကာတဲ အိုတ်ရ၊ မုံကိုလမိုင်လညာတ် ဂိုင်တဲအိုတ်ရ၊ ပကင်ရင်တခရ် မာန်အိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်(လောကုတ္တရိ)မာန်တဲအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်တဲအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်တဲအိုတ်ရ၊ ဒွေတ်တခရ် မပဗ္ဗေက်တဲအိုတ်ရ၊ ကတ်ပတောန်တ ဝါဒအ္ဗာဇကုဇကုတဲ ဟိုမာန် တုံမာန် ထွေးမာန် တန်တမာန် ပါ်ပါမာန် ပံက်ထွေးမာန် ထမံက် ထွေးမာန်တဲအိုတ်ရ၊ ဝါဒညးတူဟ်သအာင် မကတိဒ်ကျင်ဂ် နကိုဟိုတ်မချာ်စုတ် လွန်ပပိန်ကျေံ ဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်ဝံတ်ခရ် မထေက်ကို အမ်သပ် မာန်တဲအိုတ်ရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် ဗွဲအခိုင်လျဟ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မုံကိုပိုင်တြ ပြကာဂ် ဩဝံသပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မလေပ်သွေးတ ဂလာန်မပြဂ် ဩဝံသတ ပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ သွက်ဝံသပရိနိဗ္ဗာန်ဂ် ဒးအခိုင်ရ။

ယံတိလမ္ပပိဉ် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ကောင်သွေးကျင်လင် ဂလန်ဝံရ။ “ယံသိုင်မာရ် သာသနာ အဲကျာ်မတွံဂး ဒွေတ်မပြဲဝံ ဩဗ္ဗုတ်အခိုင်လိမ္မဲ မှိတ်ဒေဝတ်(တုပညာ)ဂမ္တိုင် စိုက်စွောန်ထွေးကို ဗွဲမဒေးရးမာန် ဟံ့ချိုက်ပေင်ဏီရ။ ဟံ့ဖောအ်မြေပ်ဏီရ။ ဟံ့ဗျာပ်တြးဏီရ။ မှိတ်ဂမ္တိုင် ဟံ့တိဏီရ။ ဟံ့ကတိန် ဗွဲမဂ္တိုင်ဏီရ။ ဗုတ်အခိုင်ဂံ အဲကျာ်သွပရိနိဗ္ဗာန် ဟံ့သေင်ဏီရ” ရဝံ (ကောင်သွေးကျင်လင်ရ)။ ယံတိလမ္ပပိဉ် ပွဲအခိုင်လှဟ်ဝံ သာသနာ တိလမ္ပပိဉ် ကျာ်တြဲ မတွံဂး ဒွေတ်မပြဲဝံ မှိတ်ဒေဝတ်(တုပညာ)ဂမ္တိုင် စိုက်စွောန်ထွေးကို ဗွဲမဒေးရးချိုက်ပေင် တဲရ။ ဖောအ်မြေပ်တဲရ။ ဗျာပ်တြးတဲရ။ မှိတ်ဂမ္တိုင် တိတဲရ။ ကတိန်ကျင် ဗွဲမဂ္တိုင်တဲရ။ ယံတိလမ္ပပိဉ် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မှိုက်ပိဉ်တြဲပြကာဂံ ပွဲအခိုင်လှဟ်ဝံ သြပ်သွပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ။ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မလေပ်သွေးတဂလန်ဗွဲမဒေးရးဂံ သြပ်သွပရိနိဗ္ဗာန်ညိရ။ ယံတိလမ္ပပိဉ် ပွဲအခိုင်လှဟ်ဝံ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ဒေးအခိုင်သွက်ဝံသွပရိနိဗ္ဗာန်ရကျာ်” ရဝံ ဂရင်ပတိတ်ရ။

ဂရင်ပတိ ရဝံမွဲး တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ သွေးကိုသိုင်မာရ်အယုတ် ဂလန်ရသ်ဝံရ။ “ယံသိုင်မာရ် တုအဲ လွလိပရာစွံခိုင်ညိ။ ခြာဟံလအ် ပွမသွပရိနိဗ္ဗာန် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ကြက်ဒ်ရ။ နူတဲဝံ ကလိလောန်အာ ပိဂိတုမွဲး တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ကြက်သွပရိနိဗ္ဗာန်ရ” သာ်ဝံ (သွေးတိုန်ရ)။

ကြနုဂံ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ဃောမပဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲဗယိစာပါလဂံ သိုမ္မုကို ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျာတ် ‘သမ္မုဇဉ’ ဉာဏ်ဗွာရဏာတု ဗလးတ် ‘အာယုသခါရ’ ပွမပြုပြင် သွက်အာယုက် ဝံ့ဝိုင်ရ။ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ဗလးတ် ‘အာယုသခါရ’မွဲး တိသုန္ဒရီဇော် ချီတောင်ဇော်ကိုဗြဟတ် သော်ဇကုနရ် ထေက်ကိုဖေက်ဝံက်ရ။ ဗရဂဂိုဂမ္တိုင် (ဗရဗဗိုင်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်) ဂရိုင်ဗြပလံင် တမျှင်အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂံ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတု ပွဲအခိုင်မတိတ်—

“တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ သိုက်ကေပ်ကေပ် ချိုင်ဆန်ဗွာန် ဟံ့မွဲကိုပတောံစတ် ကောံဘဝမကတိုန် ထပ်ကိုထပ်တု ပါသွေးကောံ ကမ်မလေပ်ပြုပြင်စီရင် သွက်ဘဝ ဝံ့ကတိုန်ရ။ မိင်လဟ်င် ပွဲခရ်အဇ္ဈတ္တတု မှိုက်စိုတ်မတန်ကြန် ဗွဲမဒေးရးဂံဒ်တု ပလိ ပလာ်ကောံ ဇာနိက်မတွံဂး ကိလေသ မှိုက်သန္တာန်ဇကု မတုပ်ကောံ ပဠောံခြပ်ရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ သတ္တဇဋိလသုတ်

၅၂။ အဲဒိုက် ဝံ့မိင်လင် ရသ်ဝံရ— ဒေးကာလမွဲအခိုင် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲပြာသာဒ် ဝိသာခါမိဂါရမာတာ ပွဲဘာပုဗ္ဗာရာမ် ဇရေင်ချိုင်သာရဂိုရ။ အခိုင်ဂံ

ပွဲအခိုင်သင်တဲ့ တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြဲ ခြိုက်ကတို့နဲ့ ဒုတိယပတ် ညးမွဲဝတ်တဲ့ ဂဇာဒ်ခိုင်ပွဲမွဲ ပါင်တြင်မုက်ရ၊ အခိုင်ဂုံ သိုင်ပသေနဒီကောသလ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြဲတဲ့ ဂဇာဒ်ခိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုတိယ။

အခိုင်ဂုံ ရသိသော်ဂုန်ဂမ္တိုင်ထပ်တအ်ကို တီနိဂဏ္ဌဂမ္တိုင်ထပ်တအ်ကို တီအစေလက ဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကိုဗျိုက်လတက်ထပ်တအ်ကို တီဂမ္တိုင် မ္တုကိုယာတ်လတက် မွဲဂတော်ဝတ် ထပ် တအ်ကို ပြဘာဇ်ဂမ္တိုင်ထပ်တအ်ကို သိုမ္တုကိုသော်ပါင်ကွက်မဂ္တိုင် ခမြိုက်ခမြဲ မ္တုကိုသေနဇိုင် သေနတ်မဂ္တိုင် မ္တုကိုသော်ဇကုမဂ္တိုင် ဂိုင်ကေတ်ထလေင် ပရိက္ခရာတောင်တုတ်တုတ်တုတ်တဲ့ တတ်အာနုဋ္ဌာန် ဟုံသော့ဂုံတီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြဲရ။

သိုင်ပသေနဒီကောသလဂုံ ရသိသော်ဂုန်ဂမ္တိုင်ထပ်တအ်ကို တီနိဂဏ္ဌဂမ္တိုင်ထပ် တအ်ကို တီအစေလကဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကိုဗျိုက်လတက်ထပ်တအ်ကို တီဂမ္တိုင် မ္တုကိုယာတ် လတက် မွဲဂတော်ဝတ် ထပ်တအ်ကို ပြဘာဇ်ဂမ္တိုင်ထပ်တအ်ကို သိုမ္တုကိုသော်ပါင်ကွက်မဂ္တိုင် ခမြိုက်ခမြဲ မ္တုကိုသေနဇိုင် သေနတ်မဂ္တိုင် မ္တုကိုသော်ဇကုမဂ္တိုင် ဂိုင်ကေတ်ထလေင် ပရိက္ခရာ တောင်တုတ်တုတ်တုတ်တဲ့ တိတ်အာနုဋ္ဌာန် ဟုံသော့ဂုံတီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြဲဂုံ ဝံညာတ် ကေတ်တဲ့ ခြိုက်ကတို့နဲ့ဒုတိယ ကွေဟ်ပတိုန်လပ် ယာတ်ကွေဟ် လတုဗူးမွဲလပါ်တဲ့ တင်ကွံင် ပုင်ဂုံ ထံက်လပ်ကလို ပွဲတိတ်တဲ့ ပင်ဏာတဲလပါ်ဇရေင် ရသိသော်ဂုန်ဂမ္တိုင်ထပ်တအ်ကို တီနိဂဏ္ဌဂမ္တိုင်ထပ်တအ်ကို တီအစေလကဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကိုဗျိုက်လတက်ထပ်တအ်ကို တီဂမ္တိုင် မ္တုကိုယာတ်လတက်မွဲဂတော်ဝတ် ထပ်တအ်ကို ပြဘာဇ်ဂမ္တိုင်ထပ်တအ်ဂုံတဲ့ “ယွံတီလပိုင်တအ် အဲဒိုက် သိုင်ပသေနဒီကောသလရ၊ ယွံတီလပိုင်တအ် အဲဒိုက် သိုင်ပသေနဒီကောသလရ၊ ယွံတီလပိုင်တအ် အဲဒိုက် သိုင်ပသေနဒီကောသလရ” သာ်ဝံ ဟိုလိုင်တိုန်ယု၊ စိုက်ပိဝါရ။

ကြနုဂုံ သိုင်ကောသလဂုံ ရသိသော်ဂုန်ဂမ္တိုင်ထပ် တီနိဂဏ္ဌဂမ္တိုင်ထပ် တီအစေလက ဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကိုဗျိုက်လတက်ထပ် တီဂမ္တိုင် မ္တုကိုယာတ်လတက်မွဲဂတော်ဝတ်ထပ် ပြဘာဇ် ဂမ္တိုင်ထပ်တအ် ပါစူးတိတ်အာ ခြာဟုံလအ် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြဲတဲ့ လောဝ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြဲတဲ့ ဂဇာဒ်ခိုင် ပွဲဋ္ဌာန်လအိတ်မွဲဒုတိယမွဲ “ယွံတီလမ္ပပိုင် ပွဲလောကဝံ ဩပုဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်ကို ဩပုဂိုလ် မအာစိုပ်အရဟတ္တမဂ္တိုင်ကို နွံတအိုတ်ရ၊ ပှောင်ကို ပုဂိုလ်တအ်ဂုံ ပုဂိုလ်ဂမ္တိုင်ဝံ လုပ်လို့ဟ်မံင်မွဲတုကိုရ” ရဲဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြဲရ။

ယွံသိုင် တုအဲသိုင်မဒ်ခရ် မဒ်ညးမဒ်ခသိုင်ပိုင်ကာမ မမံင်ပွဲသိုက်နီ မဒ်နုဂြက်ဒိုင်ကို ကောန်ဇာတ်သမ္ဘာ မဒ်ခသိုင်ကြက်စွန် မကတိုဒ်ပွဲကာသိရး ဟုံသကုတ်ပိုတ် မဒ်ညး မပကင်ရင် ပကဲဩမြဲမောင် မသာယျေန်ကိုထပ်ဩနီဂုံ “ညးဂမ္တိုင်ဝံ တုအရှန်ဂမ္တိုင်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်ဝံ ညးမအာစိုပ်အရဟတ္တမဂ္တိုင်ရ” သာ်ဝံ ခြိုင်ကိုတီကေတ်မာန်ရ။

ယွံသိုင် နပ္ပမမံင်စံင်မွဲစွဲဟောင် တီကေတ်သီလမာန်ရ၊ သီလဂုံလေင် နပ္ပမမံင်စံင်မွဲစွဲ ဗွဲမလအ်လဟောင် တီကေတ်မာန်ရ၊ နပ္ပမမံင်စံင် မွဲချိုန်ခဏဝတ် တီကေတ်ဟုံမာန်ရ၊

ညးမဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ညးမုဲကိုပညာဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံမုဲကိုပညာတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ။

ယံသွိုင် နပ္ပမဟီသုး ဂလာန်မ္မဲစွဲဟေင် တီကေတ် ဒဒိမသအးဇုးမာန်ရ၊ ပ္ဍမဟီဂလာန် မ္မဲစွဲဂံလေဝ် ကေင်ဟီကျင် ဗွဲမလအ်လဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ နပ္ပမဟီသုး မ္မဲချိုန်ခဏှံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ညးမဗ္ဗာရဏာ ပ္ဍုပ္ဖိတိဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ညးမုဲကိုပညာဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံမုဲကိုပညာတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ။

ယံသွိုင် ပွဲအခိုင်မဆိုညာတ်တဲဘဲမွဲး တီကေတ်အစော့ညဏ်ပညာရ၊ အစော့ညဏ် ပညာဂံလေဝ် ဆိုညာတ်တဲ ဘဲဂိုင်ဂိုင်ကိုဝါဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ နပ္ပမဆိုဂဗ လဆောင် လဆောင်တုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ညးမဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ။

ယံသွိုင် နပ္ပမချပ်ဂွန် ဂလာန်ခရဲမ္မဲစွဲဟေင် တီကေတ်ပညာမာန်ရ၊ ပညာဂံလေဝ် နပ္ပမချပ်ဂွန် ဗွဲမလအ်လဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ နပ္ပမချပ်ဂွန် မ္မဲချိုန်ခဏှံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ညးမဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ညးမုဲပညာဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံမုဲကိုပညာတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ ရဲဝံ (သုးတရ)။

ယံတီလမ္မုပိုင် ထေက်ကိုအမ်သင်ကွေံရ၊ ဟံကေင်ဒိမ္မဲလှေံ ဒိကွေံရ၊ ယံတီလမ္မုပိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ ယံသွိုင် တုအဲသွိုင်မဒ်ခရဲ မဒ်ညးမဒင်စသိုင်ကာမ မမံင်ပွဲသိုက်နီ မချန်ဂြက်ဒိုင်ကိုကောန်ဇာတ်သမ္ဘာ မဒင်စသိုင်ကြက်စွန် မကတိုဒ်ပွဲကာသိရး ဟံသကုတ်ပိတ် မဒ်ညးမပကင်ရင် ပကဲဩမြမောဝ် မသာယျန်ကိုထပ်ဩန်တုံ ညးဂမ္တိုင်ဝံ တုအရန်ဂမ္တိုင်ရ၊ ‘ညးဂမ္တိုင်ဝံ ညးမအာစိုပ်အရဟတ္တမဂ်ဂမ္တိုင်ရ’ ရဲဝံ ဖြိုင်ကိုဝံတီကေတ်မာန်ရ၊ ယံသွိုင် နပ္ပမမံင်စံင်မ္မဲစွဲဟေင် တီကေတ်သီလမာန်ရ။ ပ ။ ယံသွိုင် နပ္ပမချပ်ဂွန်မ္မဲစွဲဟေင် တီကေတ် ပညာမာန်ရ၊ ပညာဂံလေဝ် နပ္ပမချပ်ဂွန် ဗွဲမလအ်လဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ နပ္ပမချပ်ဂွန် မ္မဲချိုန်ခဏှံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ညးမဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံဗ္ဗာရဏာ သပ္ပုပ္ဖိတိတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ၊ ညးမုဲကိုပညာဟေင် တီကေတ်မာန်ရ၊ ညးဟံမုဲကိုပညာတုံ တီကေတ်ဟံမာန်ရ” ဂလာန်သုးသင်ဝံဒ် ဒိဟီသုး ဗွဲမဒးရးကွေံရ။

ယံတီလမ္မုပိုင် ညးဂမ္တိုင်ဝံ ဒိတ်တြုဇ္ဈတ် တြုကလုတ် အဲဒိုက်အိုတ်ရ၊ စမ်စတ်ဂြိုက်ကွဲ ဇနပိဒ်တဲ အာတ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်ဝံ စမ်စတ်ဂြိုက်ကွဲဂတတဲ အဲဒိုက်ဗက်ကောန် ရင်တုင်အာ လက္ခရဲရ၊ ယံတီလမ္မုပိုင် လုဟ်ဝံဟေင် ညးဂမ္တိုင်တအ်တုံ ကြဲကြာတ်ကွေံ လက်ကျိုက်ဂမ္တိုင် အိုတ်တဲ ဟုမ်ကွေံသုာ် ဗွဲမဒးရး လံက်လေတ်ဗွဲမဒးရးအိုတ်တဲ ပဠေပ်ပဠေတ် သော်ကျိုင်

သော်ခွိပ်တဲ့ ဗိုက်လတက်ယာတ်ဗုတဲ့ နကိုကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာတအိၣ် ကြက်ဒုင်စသိုင်
ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် စုမ်စုမ်ရုမ်ရုမ်အိုတ်ရ ရံဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

အခိၣ်ၣ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျၣ်တြ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ့ ပွဲအခိၣ်မတီၣ်—

“ခမီၣ် ဟံပတိတ်ဇြဟတ် ပွဲပွသရာမ်ပါပ်အိုတ်သိုရ၊ နကိုလွေဟ်ခမီၣ် ဟံထေက်
ကိုၣ် တြံကောန်လိင် ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ နိဿဲကိုညးတုဟ်သအာင်တဲ့ ဟံထေက်
ကိုဂယိုင်လမျီုရ၊ နပွမဟိုတ်တံတ် ခရံၣ်ဟံထေက်ကို ဒွေတ်သွပမကူမိုက် (လာဘ်ပူဇ
သကာ)ဂမ္တိုင်ရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါနိဝံရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ ပစ္စဝေက္ခဏသုတ်

၅၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာ်ဝံရ— ဒးကာလမ္ပဲအခိၣ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျၣ်တြ သွဒတ်
တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရၣ်ရ၊ အခိၣ်ၣ်
တီလမ္ပုံပိုင်ကျၣ်တြ ဗွာရဏာတ် ခရံအကုသိုလ်ဇေကုဂမ္တိုင်မယုတ်မာ မဂပ်ဝါကျေံတဲ့အိုတ်ကို
ခရံကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် မအာစိုပ်ချိုက်ပေင်ကို ‘ဘာဝနာ’ ပွမဇွေတ်ပွပ်ကိုတဲ့ သွဒတ်မံင်ရ။

အခိၣ်ၣ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျၣ်တြ တီကေတ် ခရံအကုသိုလ်ဇေကုဂမ္တိုင်မယုတ်မာ မဂပ်ဝါ
ကျေံတဲ့အိုတ်သို ခရံကုသိုလ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် မအာစိုပ်ချိုက်ပေင်ကို ‘ဘာဝနာ’ ပွမဇွေတ်ပွပ်
ကိုရ၊ ပွဲအခိၣ်မတီၣ်—

“ပွဲအခိၣ်ကိုပ်ကွာ (နူအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် မကတိုန်ကွၢ်)ၣ် ဂကောံကိလေသ
ဒ်ကွၢ်တဲ့ရ၊ ဂကောံကိလေသမကေင်ဒ်ကွၢ်တဲ့ ကိုပ်ကွာဝံ အခိၣ်အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်
ကတိုန်ကွၢ်မူး ဟံဒ်တရ၊ ပွဲအခိၣ်ကိုပ်ကွာ (နူခဏအရိယမဂ်)ၣ် ဂကောံခရံ အနဝဇ္ဇ
ပ္ပံကိုဆအသာဓာရဏဉာဏ်ၣ် ဟံကေင်ဒ်ကွၢ်ရ၊ ဂကောံခရံအနဝဇ္ဇၣ် အခိၣ်အရ
ဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဒ်ကွၢ်မူး ဒ်ကွၢ်ရ၊ ဂတဏအိလေဝ် ကြက်ဒ်တဟံသေင်ရ၊ လှဟ်
လေဝ် ဟံမ္မဲတ်ရ” သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါနိဝံရ။

တတိယသုတ်။

၄။ ပဌမနာနာတိတ္ထိယသုတ်

၅၄။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာ်ဝံရ— ဒးကာလမ္ပဲအခိၣ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျၣ်တြ သွဒတ်
တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရၣ်ရ၊ အခိၣ်ၣ်

တိတိတ္ထိ ခမိဗဗ္ဗေ ပြဘာဇဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်တုဟ်တုဟ် မ္မုက္ခိကေတုလညာတ်တုဟ်တုဟ် မ္မုပ္ပိက်က္ခိ
ဆန္ဒတုဟ်တုဟ် မ္မုက္ခိဂ္ဂုဗ်သျှိုက်မ္မုက္ခိကေတုဟ်တုဟ် မလေပ်နိဿဲမ္မုက္ခိ အရာမနိဿဲမ္မုက္ခိ
ကေတုလညာတ်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ဂ္ဂုတဲ မံင်စံင်သ္မုဒတဲဒိုင် ပ္ဍဲချိုင်သာရဂ္ဂုအိုတ်ရ။

“လောကဝံ ပိနိရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု နိလုသုးဟေင်ရ”
ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်အိုတ်ရ၊ သအာင်နုဂ္ဂု
“လောကဝံ ဟံပိနိရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု နိလုသုးဟေင်ရ”
ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်အိုတ်ရ၊ သအာင်နုဂ္ဂု
“လောကဝံ မ္မုက္ခိလအိတ်ရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု နိလုသုးဟေင်ရ”
ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်အိုတ်ရ၊ သအာင်နုဂ္ဂု
“လောကဝံ ဟံမ္မုက္ခိလအိတ်ရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု နိလုသုး
ဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်အိုတ်ရ၊
သအာင်နုဂ္ဂု “လမ္မုက္ခိ ကေတုရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု နိလုသုးဟေင်ရ”
ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်အိုတ်ရ၊ သအာင်နုဂ္ဂု
“လမ္မုက္ခိတုဟ်တြာ ကေတုဟ်တြာရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု နိလုသုး
ဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်အိုတ်ရ၊
သအာင်နုဂ္ဂု “သတ်ဝံ ကြနုမချိုတ်ဂ္ဂု နိရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု
နိလုသုးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်
အိုတ်ရ၊ သအာင်နုဂ္ဂု “သတ်ဝံ ကြနုမချိုတ်ဂ္ဂု ဟံနိရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်
သအာင်ဂ္ဂု နိလုသုးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတု
သ်ဝံ န္ဓိတ်အိုတ်ရ၊ သအာင်နုဂ္ဂု “သတ်ဝံ ကြနုမချိုတ်ဂ္ဂု နိလေဝ် နိရ၊ ဟံနိလေဝ် ဟံနိရ၊
ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု နိလုသုးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု
မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်အိုတ်ရ၊ သအာင်နုဂ္ဂု “သတ်ဝံ ကြနုမချိုတ်ဂ္ဂု
နိလေဝ် ဟံသေင် ဟံနိလေဝ် ဟံသေင်ရ၊ ကေတဝံဟေင် ညံရ၊ ကေတုဟ်သအာင်ဂ္ဂု
နိလုသုးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗေလ္လိတအိဂ္ဂု မ္မုအလေံမသုးတသ်ဝံ မဂ္ဂိုင်ကေတုသ်ဝံ န္ဓိတ်
အိုတ်ရ။

ခမိဗဗ္ဗေတအိဂ္ဂု သိုက္ခိမမယျာန်ခဝါတ် သေက်ဇိ ဟိဂလ္လာန် မစေံစးအိုတ်ဂ္ဂုဒ္ဓိတဲ
“သတ်ဝံတုန် သတ်ခေရ်ညံရ၊ သတ်ဝံတုန် သတ်ခေရ်ဟံညံရ၊ သတ်ဝံတုန် သတ်ခေရ်ဟံညံရ၊
သတ်ဝံတုန် သတ်ခေရ်ညံရ” ရဝံ ထွက်တဗျဟ်ပါင် ကောရင်သကအိတ်တဲ မံင်စံင်သ္မုဒတဲဒိုင်
အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ္ဂု ခမိဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် ပ္ဍဲအခိုင်နုဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရင်လတက်သုာတဲ
ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင်သုာတဲ လုပ်အာချိုင်ရာဇဂ္ဂိဟ် တုဟ်နပိဏ္ဏပါတရ၊ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ

ပွဲချင်ရာဧပြီဟ်တဲ ကြနုပစ္စာဘတ် ကလောင်စူးတိတ်နုကွာန် မဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်တဲ ပြာပ်အာ ဇရေင် တီလမ္ပုံပိဉ်ကျ်တြဲတဲ လှောင်တီလမ္ပုံပိဉ်ကျ်တြဲတဲ ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲဌာန်လအိတ်မ္မဲဒုဲ တဲမွဲး (ဂရင်ပတိ ကုတီလမ္ပုံပိဉ်ကျ်တြဲ ရဲဝံမွဲး) “ယွံတီလမ္ပုံပိဉ် တိတိတ္ထိ ခမိပြဘာဏ်မ္မိုင် မဉ္ဇိုင် မ္မုံကိုကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ် မ္မုံပွဲက်ကိုဆန္ဒတုဟ်တုဟ် မ္မုံကိုဂွပ်သျှိုက်မျိုက် တုဟ်တုဟ် မလေပ်နိဿဲကို အရာမနိဿဲမတွံး ကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ဂ်တဲ မံင်စံင်သွဒတ်ဒိုင် ပွဲချင်သာရဂ်အိုတ်ရ။ “လောကဝံ ပိုန်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ် သအာင်ဂ် နှိလှုသွးဟေင်ရ၊ ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗုတအ်ဂ် မ္မုံအလေံသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွံတအိုတ်ရ။ ပ။ ခမိဗဗ္ဗုတအ်ဂ် သိုက်မကယျာန်ဝေါတ် သေက်ဇိဟိုဂလုာန် မစေံစးအိုတ် ဂ်ဒ်တဲ “သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ညံရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ဟံ့ညံရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေရ် ဟံ့ညံရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ညံရ” ရဲဝံ ထွက်တဗျဟ်ပါင် ကျောံရင်သကအ်တဲ မံင်စံင် သွဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပြဘာဏ်မ္မိုင် မ္မုံကိုကွေတ်မုးသာသနာတအ်ဂ် ကွက်စိုတ်ဒိုင် ဟံ့မ္မဲကို မတ်ပညာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံ့တိကေတ်ဒတဲဖိုအိုတ်ရ၊ ဟံ့တိကေတ် လလေင်ဖိုအိုတ်ရ၊ ဟံ့တိ ကေတ်ခေရ်အိုတ်ရ၊ ဟံ့တိကေတ် ဟံ့သေင်ကိုခေရ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္မိုင်တအ်ဂ် ဟံ့တိကေတ် ဒတဲဖိုတဲ ဟံ့တိကေတ်လလေင်ဖိုတဲ ဟံ့တိကေတ်ခေရ်အိုတ်တဲ ဟံ့တိကေတ် ဟံ့သေင်ကို ခေရ်အိုတ်တဲ ခမိဗဗ္ဗုတအ်ဂ် သိုက်မကယျာန်ဝေါတ် သေက်ဇိဟိုဂလုာန် မစေံစးအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ “သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ညံရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ဟံ့ညံရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ဟံ့ညံရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ညံရ” ရဲဝံ ထွက်တဗျဟ်ပါင် ကျောံရင်သကအ်တဲ မံင်စံင်သွဒတ်ဒိုင် အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲချင်သာရဂ်ဝံ သိုင်မ္မဲယုဟံ့ပြာကဉ် ကွာတေံကေင်နှိကွင်တဲရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲအခိုင်ဂ် သိုင်ဝံ “ယွံတြု၊ ဩဝ်ကွင်ညိ၊ ညးမကွက်အိုတ်သို နွံပွဲချင်သာရဂ် ကိုကောံခေရ်မံင် မွဲဂကောံခေရ်ညိရ” ရဲဝံ သိုင်ဂ် ကိုဏာအသမ်ကိုတြုသိုင်မ္မဲရ၊ ယွံခမိတအ် တြုဂ် “ယွံမရာဇ် ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ ဒုင်ဝန်ဂလုာန်သိုင်တဲ ကောံကေတ်ညးမကွက်အိုတ်သို နွံပွဲချင်သာရဂ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင်သိုင်တဲ “ယွံသိုင် မိုဟ်ကွက်အိုတ်သို နွံပွဲချင်သာရဂ် ကိုကောံခေရ် မွဲဂကောံခေရ်တဲရ” ရဲဝံ ဂရင်ပတိသိုင်ရ၊ ယွံတြု နှိသ်ဂ်မွဲး ဩဝ်ထွေးပျးကိုစိင် ကုညးကမ္မက်တအ်ဂ်ညိ ရဲဝံ ဟိုလိုင်ဏာရ၊ ယွံခမိတအ် တြုသိုင်ဂ် ယွံမရာဇ် ခိုဟ်သန်ရ ရဲဝံ ဒုင်ဝန်တ ဂလုာန်သိုင်ဂ်တဲ ထွေးကိုစိင်ကုညးကမ္မက်ဂမ္မိုင်တအ်ဂ်ရ။

“ယွံညးကမ္မက်တအ် စိင်မွဲးဂ် မ္မုံသဘမဗ်သ်ဝံရ” ရဲဝံ ထွေးကိုကျိပ်စိင် ကုညးကမ္မက် လှိုတအ်ရ၊ “ယွံညးကမ္မက်တအ် စိင်မွဲးဂ် မ္မုံသဘမဗ်သ်ဝံရ” ရဲဝံ ထွေးကိုကတောပ်စိင် ကုညးကမ္မက်လှိုတအ်ရ၊ “ယွံညးကမ္မက်တအ် စိင်မွဲးဂ် မ္မုံသဘမဗ်သ်ဝံရ” ရဲဝံ ထွေးကိုဂြင်စိင် ကုညးကမ္မက်လှိုတအ်ရ၊ “ယွံညးကမ္မက်တအ် စိင်မွဲးဂ် မ္မုံသဘမဗ်သ်ဝံရ” ရဲဝံ ထွေးကိုလဂ်စိင်

ကုညးကမ္မက်လှိုတအ်ရ၊ “ယွံညးကမ္မက်တအ် စိင်မွဲဂှ် မွဲသဘ်မဖ်သဘ်ဝံရ” ရဲဝံ ထွဲကိုဇုကစိင် ကုညးကမ္မက်လှိုတအ်ရ၊ “ယွံညးကမ္မက်တအ် စိင်မွဲဂှ် မွဲသဘ်မဖ်သဘ်ဝံရ” ရဲဝံ ထွဲကိုဇုစိင်စိင် ကုညးကမ္မက်လှိုတအ်ရ၊ “ယွံညးကမ္မက်တအ် စိင်မွဲဂှ် မွဲသဘ်မဖ်သဘ်ဝံရ” ရဲဝံ ထွဲကိုဇုစိင်စိင် ကုညးကမ္မက်လှိုတအ်ရ၊ “ယွံညးကမ္မက်တအ် စိင်မွဲဂှ် မွဲသဘ်မဖ်သဘ်ဝံရ” ရဲဝံ ထွဲကိုဇု တျုင်ဗွဲစိင် ကုညးကမ္မက်လှိုတအ်ရ။

ယွံခမီတအ် တြုံသွိုင်ဝံ ထွဲကိုဇုစိင် ကုညးကမ္မက်ဂမ္တိုင်တုဲ ပြာပ်အာဇရေင်သွိုင်တုဲ “ယွံသွိုင် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင်တအ်ဂှ် ဆိုညာတ်တံ စိင်တုဲအိုတ်ရ၊ အခိုင်လုဟ် သွက်ဝံအာဂှ် ဩဝ်တီကေတ် အခိုင်ညိ” ရဲဝံ ဂရင်ပတီသွိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် ကြံနုဂှ် သွိုင်ဂှ် ပြာပ်အာဇရေင်ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင်တုဲ (သွဲတိုန်ကိုညးကမ္မက် ဂမ္တိုင် ရဲဝံမွဲ) “ယွံညးကမ္မက်တအ် မူးတအ်ဂှ် ဆိုညာတ်တံ စိင်တုဲအိုတ်ရဟာ” ရဲဝံ သွဲကို ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံသွိုင် ညာ်မံင်ရ၊ ဝိုညးဂမ္တိုင် ဆိုညာတ်တံ စိင်တုဲအိုတ်ရ ရဲဝံ ဂရင်ပတီရ။

ယွံညးကမ္မက်တအ် ဟိုထွဲအိုတ်ညိ၊ စိင်မွဲဂှ် မွဲသဘ်မဖ်သဘ်လှိုဂှ်ရော?ရဲဝံ (သွဲတရ)၊ ယွံခမီတအ် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင် မစမ်ဇွတ်ဒး ကျိပ်စိင်ဂှ် “ယွံသွိုင် စိင်မွဲဂှ် တုပ်တညံင်ရ နင်ဍုင်ရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတရ။

ယွံခမီတအ် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင် မစမ်ဇွတ်ဒး ကတောပ်စိင်ဂှ် “ယွံသွိုင် စိင်မွဲဂှ် တုပ်တ ညံင်ရ ကွဲရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတရ။

ယွံခမီတအ် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင် မစမ်ဇွတ်ဒး ဂြင်စိင်ဂှ် “ယွံသွိုင် စိင်မွဲဂှ် တုပ်တညံင်ရ ကွက်တိုင်စရံင်ရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတရ။

ယွံခမီတအ် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင် မစမ်ဇွတ်ဒး လုပ်စိင်ဂှ် “ယွံသွိုင် စိင်မွဲဂှ် တုပ်တညံင်ရ ငှေက်ထဲတိုင်တပ်စွပ်ရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတရ။

ယွံခမီတအ် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင် မစမ်ဇွတ်ဒး ဇုကစိင်ဂှ် “ယွံသွိုင် စိင်မွဲဂှ် တုပ်တညံင်ရ ဗဒင်ဟင်ဪဝံရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတရ။

ယွံခမီတအ် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင် မစမ်ဇွတ်ဒး ဇိုင်စိင်ဂှ် “ယွံသွိုင် စိင်မွဲဂှ် တုပ်တညံင်ရ တိုင်ဒယိုင်ရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတရ။

ယွံခမီတအ် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင် မစမ်ဇွတ်ဒး ဒီစိင်ဂှ် “ယွံသွိုင် စိင်မွဲဂှ် တုပ်တညံင်ရ ဂအီ(ဇိုက်)ရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတရ။

ယွံခမီတအ် ညးကမ္မက်ဂမ္တိုင် မစမ်ဇွတ်ဒး တျုင်ဗွဲစိင်ဂှ် “ယွံသွိုင် စိင်မွဲဂှ် တုပ်တညံင်ရ ကွဟ်ရ” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတရ။

ညးဂမ္ဘက်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် “စိင်မွဲးဂ် မွဲသဘ်သဘ်ဝံရ၊ စိင်မွဲးဂ် မွဲသဘ်သဘ်ဝံ ဟံသောင်ရ၊ မွဲသဘ်မဗ်သဘ်ဝံဂ် စိင်ဟံဟောင်၊ မွဲသဘ်မဗ်သဘ်ဝံဂ် စိင်ရ” ရဲဝံ နကီုသတ်တဲဂမ္ဘိုင် လုပ်စဲ ကော်ရင်သကအ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် အခိုင်မလုပ်စဲသဘ်ဂ် သွိုင်ဝံ မိပ်မြဟ်အီုဂြိုင်တရ။

ယွံခမိတအ် တုပ်တဲညင်ရဲသဘ်ဂ်ကီုရ ပြဘာဇ်ဂမ္ဘိုင် မွဲကီုကွေတ်မူးသာသနာတအ်ဂ် ကွက်စိုတ်ဒိုင် ဟံမွဲကီုမတ်ပညာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံတီကေတ် ဒတဲဖိုအိုတ်ရ၊ ဟံတီကေတ် လလောင်ဖိုအိုတ်ရ၊ ဟံတီကေတ် ဓရ်အိုတ်ရ၊ ဟံတီကေတ် ဟံသောင်ကီုဓရ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင် တအ်ဂ် ဟံတီကေတ် ဒတဲဖိုတဲ ဟံတီကေတ်လလောင်ဖိုတဲ ဟံတီကေတ်ဓရ်အိုတ်တဲ ဟံတီကေတ် ဟံသောင်ကီုဓရ်အိုတ်တဲ “သဘ်ဝံတုန် သဘ်ဓရ်ဍုာ်ရ၊ သဘ်ဝံတုန် သဘ်ဓရ် ဟံဍုာ်ရ၊ သဘ်ဝံတုန် သဘ်ဓရ်ဟံဍုာ်ရ၊ သဘ်ဝံတုန် သဘ်ဓရ်ဍုာ်ရ” ရဲဝံ ကယျာန် ဓဝါတ်တအ်အိုတ် သေက်ဖိုတ်အိုတ် သွေးတဂလာန် မစေ့စးအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ထွက်တဗျဟ်ပါင် ကော်ရင်သကအ်တဲ မံင်စံင်သွဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ခမိဗဗူးလှိုတအ်ဂ် စောဲလာ်ဗာန်စပ်ဒိုင် ပွဲကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္ဘိုင် ဟံမွဲကီုကြက်အိုတ်ရ၊ ညင်ရဲညးကမ္ဘက်ဂမ္ဘိုင် စမ်စတ်တစိင် မဒ်မွဲလဇေက် ကယျာန်ဓဝါတ်စေ့စး ကော် ရင်သကအ်အိုတ်ရ” ရဲသဘ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ဒုတိယနာနာတိတ္ထိယသုတ်

၅၅။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသဘ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ခမိဗဗူး ပြဘာဇ်ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်တုဟ်တုဟ် မွဲကီုကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ် မွဲပိုက်ကီုဆန္ဒ တုဟ်တုဟ် မွဲကီုဂ္ဂုင်သျိုက်မျိုက်တုဟ်တုဟ် မလေပ်နိဿဲကို အရာမနိဿဲမတံဂး ကွေတ် လညာတ်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ဂ်တဲ မံင်စံင်သွဒတ်ဒိုင် ပွဲဍုင်သာရဏ်အိုတ်ရ။

“အတ္တကို လောကကို ပိုန်တရ၊ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုသွေးဟောင်ရ၊ ရဲဝံ ခမိဗဗူးလှိုတအ်ဂ် မွဲအလေံမသွေးတသဘ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သဘ်ဝံ နွံတ် အိုတ်ရ၊ “အတ္တကို လောကကို ဟံပိုန်တရ၊ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုသွေး ဟောင်ရ၊ ရဲဝံ ခမိဗဗူးလှိုတအ်ဂ် မွဲအလေံမသွေးတသဘ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သဘ်ဝံ နွံတ် အိုတ်ရ၊ “အတ္တကို လောကကို ပိုန်လေပ် ပိုန်ရ၊ ဟံပိုန်လေပ် ဟံပိုန်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုသွေးဟောင်ရ၊ ရဲဝံ ခမိဗဗူးလှိုတအ်ဂ် မွဲအလေံမသွေးတသဘ်ဝံ

ညးတုဟ်သအာင်လေဝ် ဟဂပ်ဝ်သွရ၊ တသိုၣ်ဒဒိၣ် နွံတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံၣ်ရ၊ ကွေတ်
တုဟ်သအာင်ဂှ် ဒှ်လုၤသွးဟေင်ရ၊ ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုၤတအိၣ် မွဲၤအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်
ကေတ်သ်ဝံ နွံတ်အိုတ်ရ။

ခမိဗဗ္ဗးတအိၣ် ကယျာန်ဝေါတ်တအိုတ် သေက်ဇိုတ်အိုတ် သွးတဂလာန် မစှေစး
အိုတ်ဂှ်ဒှ်တု “သဘဝံတုန် သဘဝေၣ်ညံၣ်ရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေၣ်ဟံၣ်ညံၣ်ရ၊ သဘဝံတုန်
သဘဝေၣ်ဟံၣ်ညံၣ်ရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေၣ်ညံၣ်ရ” ရဲဝံ ထွက်တဗျဟ်ပါင် ကျောံရင်သကအိၣ်တု
မံင်စံင်သွဒတဒိုင်အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂှ် ခမိဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ပွဲအခိုင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရင်လတက်သုာတု
ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင်သုာတု လုပ်အာချင်ရာဇဂြိုဟ် တုဟ်နပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်
ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်တု ကြနုပုစ္ဆာဘတ် ကလေင်စူးတိတ်နူကွာန် မဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်တု ပြာပ်အာ
ဇရေင် တိလမ္ပူပိဉ်ကျၢ်တြတု လှောင်တိလမ္ပူပိဉ်ကျၢ်တြတု ဂဇာဒိုင် ပွဲဌာန်လအိတ်မွဲဒုာ
တုမွဲ (ဂရင်ပတိ ကုတိလမ္ပူပိဉ်ကျၢ်တြ ရဲဝံမွဲ) “ယံတိလမ္ပူပိဉ် တိတိတ္ထိ ခမိပြဘာဇဂ္တိုင်မဂ္တိုင်
မွဲကိုကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ် မွဲပိဉ်ကိုဆန္ဒတုဟ်တုဟ် မွဲကိုဂွပ်သျှိုက်မျိုက်တုဟ်တုဟ်
မလေဝ်နိသဲကို အရာမနိသဲမတံး ကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ဂှ်တု မံင်စံင်သွဒတဒိုင်
ပွဲချင်သာရဂှ်အိုတ်ရ။ “အတ္တကို လောကကို ဗိုန်တရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံၣ်ရ၊ ကွေတ်တုဟ်
သအာင်ဂှ် ဒှ်လုၤသွးဟေင်ရ၊ ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုၤတအိၣ် မွဲၤအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ
နွံတ်အိုတ်ရ။ ပ။ ခမိဗဗ္ဗးတအိၣ် သိုက်မကယျာန်ဝေါတ် သေက်ဇိုတ် ဟိုဂလာန် မစှေစး
အိုတ်ဂှ်ဒှ်တု “သဘဝံတုန် သဘဝေၣ်ညံၣ်ရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေၣ်ဟံၣ်ညံၣ်ရ၊ သဘဝံတုန်
သဘဝေၣ်ဟံၣ်ညံၣ်ရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေၣ်ညံၣ်ရ” ရဲဝံ ထွက်တဗျဟ်ပါင် ကျောံရင်သကအိၣ်တု
မံင်စံင်သွဒတဒိုင်အိုတ်ရ။

ယံခမိတအိၣ် ပြဘာဇဂ္တိုင် မွဲကိုကွေတ်မွဲသုာသနာတအိၣ် ကွက်ဇိုတ်ဒိုင် ဟံမ္မဲကိုမတ်
ပညာအိုတ်ဂှ်ဒှ်တု ဟံတိကေတ် ဒတုဇိုတ်အိုတ်ရ၊ ဟံတိကေတ် လလေင်ဇိုတ်အိုတ်ရ၊ ဟံတိကေတ်
ခေၣ်အိုတ်ရ၊ ဟံတိကေတ် ဟံသေင်ကိုခေၣ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်တအိၣ် ဟံတိကေတ် ဒတုဇိုတ်
ဟံတိကေတ်လလေင်ဇိုတ် ဟံတိကေတ်ခေၣ်အိုတ်တု ဟံတိကေတ် ဟံသေင်ကိုခေၣ်အိုတ်တု
“သဘဝံတုန် သဘဝေၣ်ညံၣ်ရ၊ သဘဝံတုန် ဟံသေင်ကိုသဘဝေၣ်ရ၊ သဘဝံတုန် ဟံသေင်ကို
သဘဝေၣ်ရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေၣ်ညံၣ်ရ” ရဲဝံ ကယျာန်ဝေါတ်တအိုတ် သေက်ဇိုတ်အိုတ်
သွးတဂလာန် မစှေစးအိုတ်ဂှ်ဒှ်တု ထွက်တဗျဟ်ပါင် ကျောံရင်သကအိၣ်တု မံင်စံင်သွဒတ
ဒိုင်အိုတ်ရ” ရဲဝံ သွးတရ။

အခိုင်ဂှ် တိလမ္ပူပိဉ်ကျၢ်တြ တိကေတ် ဟိုတ်ဇိုတ်တု ပွဲအခိုင်မတိဂှ်—

“ခမိဗဗ္ဗးလှိုၤတအိၣ် သျှိုက်မျိုက်စောဲလံာ်ဗာန်စပ်မံင် ပွဲကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲကို
ကြက်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်တအိၣ် ဟံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒိအရာဒတန်အိုတ်ဂှ်ဒှ်တု ဒးဗျိုက်

တို့မံင် ပွဲအကြာ(သံသာဩဃ ပန်ပြကာ)ဟောင်ရ။ ရံသင်ဝံ ကြိုဂအောက်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ တတိယနာနာတတ္ထိယသုတ်

၅၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ။ အခိုင်ဂ် တီတိတ္ထိ ခမိဗဗ္ဗး ပြဘာဇေတဝန်မၞိၤတုဟ်တုဟ် မ္မံကိကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ် မ္မံပွဲက်ကိ ဆန္ဒတုဟ်တုဟ် မ္မံကိဂုဏ်သျှိုက်မၞိၤတုဟ်တုဟ် မလေပ်နီသဲမံကိ အရာမနိဿဲမတွံဂး ကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ဂ်တဲ မံင်စံင်သွဒတ်ဒိုင် ပွဲဍုင်သာရဏ်အိုတ်ရ။

“အတ္တကို လောကကို ပိုန်တရ။ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ။ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုာ်သွးဟောင်ရ” ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှို်တအ်ဂ် မ္မံအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွံတ် အိုတ်ရ။ “အတ္တကို လောကကို ဟံပိုန်တရ။ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ။ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုာ်သွးဟောင်ရ။ ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှို်တအ်ဂ် မ္မံအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွံတ် အိုတ်ရ။ “အတ္တကို လောကကို ပိုန်လေဝ်ပိုန်ရ။ ဟံပိုန်လေဝ် ဟံပိုန်ရ။ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ။ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုာ်သွးဟောင်ရ” ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှို်တအ်ဂ် မ္မံအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွံတ်အိုတ်ရ။ “အတ္တကို လောကကို ပိုန်လေဝ်ဟံသေင် ဟံပိုန်လေဝ် ဟံသေင်ရ။ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ။ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုာ်သွးဟောင်ရ” ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗး လှို်တအ်ဂ် မ္မံအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွံတ်အိုတ်ရ။

“အတ္တကို လောကကို ဇကုဂပ်ပ်သွလဝ်ရ။ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ။ ကွေတ်တုဟ် သအာင်ဂ် ဒ်လုာ်သွးဟောင်ရ” ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှို်တအ်ဂ် မ္မံအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ် သ်ဝံ နွံတ် အိုတ်ရ။ “အတ္တကို လောကကို ညးတုဟ်သအာင် ဂပ်ပ်သွလဝ်ရ။ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ။ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုာ်သွးဟောင်ရ။ ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှို်တအ်ဂ် မ္မံအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွံတ်အိုတ်ရ။ “အတ္တကို လောကကို ဇကုလေဝ် ဂပ်ပ်သွလဝ်ရ။ ညးတုဟ် သအာင်လေဝ် ဂပ်ပ်သွလဝ်ရ။ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ။ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်လုာ်သွး ဟောင်ရ” ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှို်တအ်ဂ် မ္မံအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွံတ်အိုတ်ရ။ “အတ္တကို လောကကို ဇကုလေဝ် ဟဂပ်ပ်သွလဝ်ရ။ ညးတုဟ်သအာင်လေဝ် ဟဂပ်ပ် သွလဝ်ရ။ သွဟိုတ်ကို ဟိုတ်မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲတဲ ဒ်တရ။ ကွေတ်ဝံဟောင် ဍုာ်ရ။ ကွေတ်တုဟ် သအာင်ဂ် ဒ်လုာ်သွးဟောင်ရ” ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗး လှို်တအ်ဂ် မ္မံအလေံမသွးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ် သ်ဝံ နွံတ်အိုတ်ရ။

“အတ္တကို လောကကို ဗိုန်တရ၊ တသိုဒဒိဒိန္ဒ နွတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒိလှုသူးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် မှုအလေံမသူးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွတ်အိုတ်ရ၊ “အတ္တကို လောကကို ဟံဗိုန်တရ၊ တသိုဒဒိဒိန္ဒ နွတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒိလှုသူးဟေင်ရ၊ ရဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် မှုအလေံမသူးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွတ်အိုတ်ရ၊ “အတ္တကို လောကကို ဗိုန်လေဝ် ဗိုန်ရ၊ ဟံဗိုန်လေဝ် ဟံဗိုန်ရ၊ တသိုဒဒိဒိန္ဒ နွတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒိလှုသူးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် မှုအလေံမသူးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွတ်အိုတ်ရ၊ “အတ္တကို လောကကို ဗိုန်လေဝ် ဟံသေင် ဟံဗိုန်လေဝ် ဟံသေင်ရ၊ တသိုဒဒိဒိန္ဒ နွတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒိလှုသူးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် မှုအလေံမသူးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွတ်အိုတ်ရ။

“အတ္တကို လောကကို ဇကုဂပ်ဝံသလှ်ရ၊ တသိုဒဒိဒိန္ဒ နွတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒိလှုသူးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် မှုအလေံမသူးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွတ်အိုတ်ရ၊ “အတ္တကို လောကကို ညးတုဟ်သအာင် ဂပ်ဝံသလှ်ရ၊ တသိုဒဒိဒိန္ဒ နွတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒိလှုသူးဟေင်ရ၊ ရဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် မှုအလေံမသူးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွတ်အိုတ်ရ၊ “အတ္တကို လောကကို ဇကုလေဝ် ဂပ်ဝံသလှ်ရ၊ ညးတုဟ်သအာင်လေဝ် ဂပ်ဝံသလှ်ရ၊ တသိုဒဒိဒိန္ဒ နွတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒိလှုသူးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် မှုအလေံမသူးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွတ်အိုတ်ရ၊ “အတ္တကို လောကကို ဇကုလေဝ် ဟဂပ်ဝံသလှ်ရ၊ ညးတုဟ်သအာင်လေဝ် ဟဂပ်ဝံသလှ်ရ၊ သွဟိုတ်ကို ဟိုတ်မမိက်ကိုမ္မဲတဲ ဒိတ်ရ၊ တသိုဒဒိဒိန္ဒ နွတ်ရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်သအာင်ဂ် ဒိလှုသူးဟေင်ရ” ရဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် မှုအလေံမသူးတသ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သ်ဝံ နွတ်အိုတ်ရ၊ ခမိဗဗ္ဗးတအ်ဂ် ကယျာန်ခဝါတ် သေက်ဇိုသူးတဂလာန် မစေံစးတအိုတ်ဂ်ဒိတ် “သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ညံရ၊ သဘဝံတုန် ဟံသေင်ကိုသဘဝေရ်ရ၊ သဘဝံတုန် ဟံသေင်ကိုသဘဝေရ်ရ၊ သဘဝံတုန် သဘဝေရ်ညံရ” ရဝံ ထွက်တဂလာန်ဗျဟ် ကျောံရင်သကအ်တဲ မံင်စံင်ပဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် ခမိဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် ပွဲအခိုင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရင်လတက်သုာတဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင်သုာတဲ လုပ်အာချင်ရာဇဂြိုဟ် တုဟ်နပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်တဲ ကြနုပစ္ဆိမဘတ် ကလေင်စူးတိတ်နူကွာန် မဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်တဲ ပြာပ်အာ ဇေရင် တီလမ္ပုပိဏ္ဏိကျ်တြဲတဲ လောဝ်တီလမ္ပုပိဏ္ဏိကျ်တြဲတဲ ဂအေံဒိုင် ပွဲဌာန်လအိတ်မ္မဲဒုတဲမ္မး (ဂရင်ပတီ ကုတီလမ္ပုပိဏ္ဏိကျ်တြဲ ရဝံမ္မး) “ယံတီလမ္ပုပိဏ္ဏိ တီတိတ္ထိ ခမိပြဘာဇ်ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် မှုကိုကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ် မှုပိက်ကိုဆန္ဒတုဟ်တုဟ် မှုကိုဂွပ်သျှိုက်မှိုက်တုဟ်တုဟ် မလေပ်နိသဲကို အရာမနိသဲမတွံဂး ကွေတ်လညာတ်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ဂ်တဲ မံင်စံင်သွဒတ်ဒိုင် ပွဲချင်သာရပ်အိုတ်ရ။ “အတ္တကို လောကကို ဗိုန်တရ၊ ကွေတ်ဝံဟေင် ညံရ၊ ကွေတ်တုဟ်

သအာင်ဂှ် နှ်လုာ်သွးဟောင်ရ၊ ရဲဝံ ခမိဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂှ် မွဲအလေံမသွးတ်သတ်ဝံ မဂိုင်ကေတ်သတ်ဝံ နွံတ်အိုတ်ရ။ ပ။ ခမိဗဗ္ဗးတအ်ဂှ် သိုက်မကယျာန်ခဝါတ် သေက်ဇို ဟိုဂလာန် မစှေစးအိုတ် ဂှ်ဒ်တဲ “သတ်ဝံတုန် သတ်ခရဲဍုာ်ရ၊ သတ်ဝံတုန် သတ်ခရဲဟံဍုာ်ရ၊ သတ်ဝံတုန် သတ်ခရဲ ဟံဍုာ်ရ၊ သတ်ဝံတုန် သတ်ခရဲဍုာ်ရ” ရဲဝံ ထွက်တ်ဗျဟ်ပါင် ကော်ရင်သကအ်တဲ မံင်စံင် သွဒတ်ဒိုင်အိုတ်ရ။

ယံခမိတအ် ပြဘာဇ်ဂမ္တိုင် မွဲကိုက္ကေတ်မူးသာသနာတအ်ဂှ် ကွက်စိုတ်ဒိုင် ဟံဗွဲကိုမတ် ပညာအိုတ်ဂှ်ဒ်တဲ ဟံတိကေတ် ဒတုဇိုအိုတ်ရ၊ ဟံတိကေတ် လလောင်ဖိုအိုတ်ရ၊ ဟံတိကေတ် ခရဲအိုတ်ရ၊ ဟံတိကေတ် ဟံသေင်ကိုခရဲအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂှ် ဟံတိကေတ် ဒတုဇိုတဲ ဟံတိကေတ်လလောင်ဖိုတဲ ဟံတိကေတ်ခရဲအိုတ်တဲ ဟံတိကေတ် ဟံသေင်ကိုခရဲအိုတ်တဲ “သတ်ဝံတုန် သတ်ခရဲဍုာ်ရ၊ သတ်ဝံတုန် ဟံသေင်ကိုသတ်ခရဲရ၊ သတ်ဝံတုန် ဟံသေင်ကို သတ်ခရဲရ၊ သတ်ဝံတုန် သတ်ခရဲဍုာ်ရ” ရဲဝံ ကယျာန်ခဝါတ်တ်အိုတ် သေက်ဇိုတ်အိုတ် သွးတ်ဂလာန် မစှေစးအိုတ်ဂှ်ဒ်တဲ ထွက်တ်ဗျဟ်ပါင် ကော်ရင်သကအ်တဲ မံင်စံင်သွဒတ်ဒိုင် အိုတ်ရ” ရဲဝံ သွးတ်ရ။

အခိုင်ဂှ် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပဲအခိုင်မတီဂှ်—

“ဂကောံသတ်ဝံ ပတိတ်ဇြဟတ်လ္လိပရာ ပွဲကွေတ်မိစ္ဆာမတွံဂး အတ္တလောက သုခကိုဒုက္ခဝံ အဲရ သွလပ်ရ၊ စပ်မံင်ကိုက္ကေတ်မိစ္ဆာမတွံဂး ညးတုဟ်သအာင် (ညးမ ဝံအလိုအသီ) သွလပ်ရ၊ ခမိဗဗ္ဗးလှို (မွဲကိုက္ကေတ်အမိစ္ဆသမုပ္ပန္န)တအ်ဂှ် ဟံဒိုင်တဲ ကွေတ်မိစ္ဆာမိသတ်ဝံအိုတ်ရ၊ ဓိန်ဒ်သတ်ဂှ်လေပ် ကွေတ်မိစ္ဆာမိဝံ ဒစုက်ဇေ(မလေပ် ကတိုဗဒ်ကိုဒိုင်ခါ)ရ ရဲဝံ ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ ကွေတ်မိစ္ဆာဝံ ဒစုက်ဇေ ရဲဝံ ညးမဒိုင်တဲ ဆိုညာတ်လပ်ကွာ်တုန် ‘အဲသွလပ်ရ ရဲဝံလေပ် ကွေတ်ဟံဇိုရ၊ ညးတုဟ် သအာင်သွလပ်ရ ရဲဝံလေပ် ကွေတ်ဟံဇိုရ၊ ဂကောံသတ်ဝံ ညိုက်ပေင်ကိုမာန ဒးဒိုင် ဒက်ဂြေန်လပ် နကိုမာန ဒးဒိုင်ပူပါတ်လပ် နကိုမာနဂှ်ဒ်တဲ ဟိုတ်မွဲကိုဂလာန် မဂပ်ပ် ခုတ်ခွဲ စောတ်စော (ဗွဲအစော သတ္တုကံသန ပရဝုဗ္ဗန) ပွဲကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္တိုင်ဂှ်တဲ တိတ်ဗူးနူကိုသံသာ ဟံမာန်ရ” ရဲသတ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ သုဘူတိသုတ်

၅၇။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်ဂှ် မဟာထေရ်သုဘူတိဝံ စွံပတန်လပ် ကာယဗွဲမတပ်တး တင်ထွဲတဲ သိုက်မလုပ်စဒိုင်

အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ မစာ်စူးအာနုဝိတက်တဲ့ ဂဇာနိဒ္ဓိ ပဲ့ဌာန်ဟံ့သော့ကို တီလမ္ပုပိဉ် ကျက်တြရ။

တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြရ် ညာတ်အာ မဟာထေရ်သုဘူတိ စုံပတန်လင် ကာယ ဗွဲမတပ်တး တင်ထွဲတဲ့ သီကိုမလုပ်စခိုင် အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ မစာ်စူးအာနုဝိတက်တဲ့ ဂဇာနိဒ္ဓိ ပဲ့ဌာန်ဟံ့သော့ကိုရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံ့တဲ့ ပဲ့အခိုင်မတီဂ်—

“ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့ ပလီပလာ်ကော့ မိစ္ဆာဝိတက်ဂမ္တိုင် ပဲ့အဇ္ဈတ္တသန္တာန်အိုတ်ရ။ ကုတ် ထပိုတ်ကော့ မသက္ကုသေဟ် ဗွဲမဒးရးတဲ့ရ။ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ကလိလောန်ကော့ ထေန်စပ် အိုတ်သိုတ် မွဲကိုမက်သညာ ဖိုလ်သညာ မသွအာရီကိုနိဗ္ဗာန်တဲ့ ကလိလောန်ကော့ ယောဂပန်ပြကာတဲ့ ဟံ့ပြာပ်အာစိုပ် ပွမကတိုဒ် ဘဝတို့မဲ့လော့ပုန်ရ” ရံသာ်ဝံ ကြိုဂ အောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ ဂဏိကာသုတ်

၅၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လင် ရံသာ်ဝံရ— ဒးကာလမဲ့အခိုင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ သွဒတ် တန်ခိုင် ပဲ့ဘာဝေဠုဝန် မဒ်ဒွဲဗ္ဗစူပြိပ်လမ္ပက်ဂမ္တိုင် ဇေရင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ။ အခိုင်ဂ် ပဲ့ချင် ရာဇဂြိုဟ်ဝံ ဂကောံဂမ္တိုင် ဓါဂကောံတအ်ဂ် မွဲကိုစိုတ်မဗန်ဒက်လင် နကိုကိလေသဂ်ဒ်တဲ့ ဟိုတ်နူမစော့စပ် ပဲ့ဗြဲစရဲချင်မွဲဂ်ရ ကယျာန်ဓဝါတ်သေက်ဖို မွဲကိုဂလာန် မစော့စူးအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ့ စင်တက်တ် နကိုတဲကော့ရင်သကအ်အိုတ်ရ။ နကိုတုံလေဝ် ကွဟ်တ်အိုတ်ရ။ နကိုလေဝ်လေဝ် တက်တ်အိုတ်ရ။ နကိုစုန်မြလေဝ် ထွက်ဗာတ်အိုတ်ရ။ ဂကောံဂမ္တိုင် ဓါဂကောံတအ်ဂ် ပဲ့ဒွဲ စင်တက်ထွက်ဗာတ်ဟောင် အာစိုပ်ပွမချိုတ်ရ။ အာစိုပ်ဒဒိခ် ကြပ်ချိုတ်အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် ခမိဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ပဲ့အခိုင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရင်လတက်သုာတဲ့ ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗဗေင်သုာတဲ့ လုပ်အာချင်ရာဇဂြိုဟ် တုဟ်နပ်ဏှာပါတ်ရ။ ဂေတ်ဂေင်ပိဏှာပါတ် ပဲ့ချင်ရာဇဂြိုဟ်တဲ့ ကြနုပစ္ဆာဘတ် စူးတိတ်နူကွာန် မဂေင်စပ်ဏှာပါတ်တဲ့ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြတဲ့ ဂဇာနိဒ္ဓိ ပဲ့ဌာန်လအိတ်မဲ့ဒွဲရ။ ခမိဂမ္တိုင် မဂဇာနိဒ္ဓိ ပဲ့ဌာန်လအိတ်မဲ့ဒွဲ (ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြတဲ့ ဂရင်ပတီ ကုတီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ ရံဝံး) “ယွံတီလမ္ပုပိဉ် ကျက်တြ တဲ့ဏအ် ပဲ့ချင်ရာဇဂြိုဟ်ဝံ ဂကောံဂမ္တိုင် ဓါဂကောံတအ်ဂ် မွဲကိုစိုတ်မဗန်ဒက်လင် နကိုကိလေသဂ်ဒ်တဲ့ ဟိုတ်နူမစော့စပ် ပဲ့ဗြဲစရဲချင်မွဲဂ်ရ ကယျာန်ဓဝါတ်သေက်ဖို မွဲကိုဂလာန် မစော့စူးအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ့ စင်တက်တ် နကိုတဲကော့ရင်သကအ်အိုတ်ရ။ နကိုတုံလေဝ် ကွဟ်တ်

အိုတ်ရ၊ နကိုလေံလေဝ် တက်တ်အိုတ်ရ၊ နကိုစုန်မြလေဝ် ထွက်ဗ်တ်အိုတ်ရ၊ ဂကောံဂမ္တိုင်
ဓါဂကောံတအ်ဂ် ပွဲဒွဲ ဝုင်တက်ထွက်ဗ်ဂ်ဟေင် အာစိုပ်ပွမချိုတ်ရ၊ အာစိုပ်ဒဒိမ် ကြပ်ချိုတ်
အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္တုပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ဂကောံခရ် မထေက်ကိုကလိဝံ မထေက်ကိုဒင်စသိုင် သိုဓါမတွံဂးခရ်ကာမဂုဏ်
မဂပ်ဝ်ကလိဝံ မဂပ်ဝ်ဒင်စသိုင် ခရ်ကာမဂုဏ် န်ရတ်နကိုလက်ကျိုက် မပ္တံကိုရာဂ
(ပွဲသန္တာန်) ညးဒဒင်ချိုတ်မံင်ကိုကိလေသ ညးမ္တုကိုဒေတ်မစိုမ် ဖိုလက္ကရ်ရ၊ ယ်ညး
ဂမ္တိုင် ဟိုသွးဂိုင်ကေတ်လဝ် ရဲဝံမွဲ ဒေတ်မပ္တံကိုသီလဗ္ဗတဂ် သအးဇုးကိလေသ
အိုတ်ရ၊ ယ်ညးဂမ္တိုင် ဟိုသွးဂိုင်ကေတ်တ ရဲဝံမွဲ နမပ္တံကို “သီလ” ပွမဝေင်ပါ
“ဝတ” ဒေတ်အေင်သတေ် “ဇီဝိတ” ပွမဂယိုင်လမျို နမပ္တံစတ်သွေင်ကေပ်
“ဗြဟ္မစရိယ” ပွမဝေင်ပါ နူခရ်မေထုန် “ဥပဋ္ဌာန” ပွမကောန်စိုတ် ကုမပ္တံကိုဒေဝတ်
ဗိသဏှ သအးဇုးနူသံသာအိုတ်ရ၊ ဒေတ်မတွံဂး အတ္တကိလေမထနုယောဂ မဒ်
ပွဲအစောံ မပ္တံကိုသီလဗ္ဗတ ဒဒက်တ်ကိုညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် နှိခရ်အယုတ်မွဲသ်ရ၊ ယ်ညး
ဂမ္တိုင် ဟိုသွးတ ရဲဝံမွဲ “ပွဲကာမဂုဏ်ဂ် ဒုဟ်ဟွံမွဲအိုတ်ရ” ဒေတ်ကာမသုခလ္လိက
နုယောဂမတွံဂး ပွမဟိုဂးဒေတ်လုတ် ရဲဝံမွဲ ဟွံမွဲကိုဒုဟ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် ဒဒက်
တ်ကိုညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် နှိခရ်အယုတ် မရနက်ကိုဓါရ၊ ရဲဝံ ခရ်အယုတ်ဓါဂကူတအ်ဂ်
မလေပ်ကိုဇုတ်မောပ်ကို အဝိဇ္ဇာတဏှာ မဝံယုကဋသီအိုတ်ရ။ တဏှာအဝိဇ္ဇာ
မဝံယုကဋသီတအ်ဂ် မလေပ်ကိုဇုတ်မောပ်ကို မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟွံတီကေတ်
ခရ်အယုတ်ဓါပြကာဂ်ရ ညးလှိုတ်တအ်ဂ် ဆုတ်ကလေင် ချောင်ကဝေန်တ်အိုတ်ရ၊
ညးလှိုတ်တအ်ဂ် ကလိလောန်တဲ ဂြိပ်ဒ်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်လှိုတ်တအ်ဂ် ဟိုတ်နူမတီကေတ်
ခရ်အယုတ်ဓါပြကာဂ်ရ ဟွံအာစိုပ် ပွဲခရ်အယုတ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟွံအာစိုပ် ပွဲခရ်
အယုတ်ဓါပြကာဂ် ဟွံထေင်ဗျေတ်တ် (ဇေယျဇေယျ) နကိုတဏှာမာနဒိဋ္ဌိအိုတ်ရ၊
ကုပူဂိုလ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် သွက်ဝံပညတ် (မပတမ်ကိုမ္တီဟ်ဒေဝတ်)ဂ် ဟွံမွဲကိုဝဋ်ရ”
ရသ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ ဥပါတိဓာဝန္တိသုတ်

၅၉။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရသ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္တုပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်
တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂ်
တီလမ္တုပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲအခိုင်ဗွမ် ဒမ္မမဂ္ဂလောန် ဂဇေဒ်ဒိုင်ပွဲအမဲအာကာသ ဒွဲမချေန်လဝ်
ပုတ်ပွင်သုရ။

အခါ၌ အခြေမရှိမရှိ ပင်လုပ်အာပွဲပွတ်တဲ သိုက်မဒတုမ်ဇော် အာစိုပ်ဒဒိန် အိုတ်ရ၊ အာစိုပ် မလိုလ်အိုတ်ရ၊ အာစိုပ်ဒဒိန် မလိုလ်အိုတ်ရ၊ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ညာတ်အာ စုအခြေမရှိမရှိ ပင်လုပ်ပွဲပွတ်ဒတုမ်ဇော်အိုတ်တဲ အာစိုပ်ပွမဒဒိန် ပွမလိုလ် ပွမဒဒိန် မလိုလ်ရ။

အခါ၌ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပဲ့အခါမတိတ်—

“ခမီဗူးလှိုတအ်ဂှ် ဟုံအာစိုပ် ကြက်မပတမ်ကိုသီလ,သမာဓိ,ပညာအိုတ်တဲ ကလိလောန်တဲ ဂြိပ်ဒ်အိုတ်ရ၊ မလေပ်ကိုဇော်မောင်တ ပွမဒဒိန်တိုတ်အိုတ်ရ၊ အရာမမိင် အရာမညာတ်တအ်ဂှ် က္လုဂ်သုာ်ရ သာ်ဝံ ပှပ်စိုတ်ဗျေတ်ဗျေတ်အိုတ်တဲ ညံင်ရစုအခြေမရှိမရှိ ဒတုမ်ဇော်ပွဲပွတ်ကို ဒတုမ်ဇော်ပဲ့အတိုင်လုပွတ်မတွံဂးဘဝပိ မဉ္ဇဲ ဂြင်ဒိုင် နကိုပွတ်စိုသ် မပ္တံကိုရာဂအိုတ်ရ” ရ်သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တသုတ်

၆၀။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရ်သာ်ဝံရ— ဒးကာလမဲ့အခါ၌ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပဲ့ဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ဍုင်သာရဉ်ရ၊ အခါ၌ မဟာထေရ်အာနန် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲတဲ လော့ဝ်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲတဲ ဂဇေဒိုင် ပဲ့ဌာန်လအိတ်မဲ့ဒဲရ၊ မဟာထေရ်အာနန် မဂဇေဒိုင် ပဲ့ဌာန်လအိတ်မဲ့ဒဲရ ဂရင် ပတီ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဂလာန်ဝံရ။

ယုံတီလမုံပိုင် ပဲ့လောကဝံ လုက်ဗွတ်အခါ၌ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန် ပူဇဲဗွဲတောင် မလေပ်တီကေတ်(ခရ်ဂမိုင်အိုတ်သို) အလိုလိုဇေက် ဟုံကတိန်ကျင်ဏီမွဲး တီပြဘာဇ် မုံကိုကွေတ်မွဲးသာသနာတအ်ဂှ် ဝံဒင်သွအဲပရဲ သေံသ့ ပူဇ် ဇေသ်အေပ်မာ အိုတ်ဂှ်တဲ ကလိဝံသုာ်ပိဏ္ဍပါတ် ဘာသုာ်သတိတ်သုာ်ဒိုင် ဂဉ္ဇဲမဒ်အထံက်အပင် ညးယဲတအ် အိုတ်ရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် ပဲ့လောကဝံ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲဂမိုင် မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇဲဗွဲတောင် မလေပ်တီကေတ်(ခရ်ဂမိုင်အိုတ်သို) အလိုလိုဇေက် ကတိန်ကျင်ဏီမွဲး တီပြဘာဇ် မုံကိုကွေတ် မွဲးသာသနာတအ်ဂှ် ဟုံဝံဒင်သွအဲပရဲ သေံသ့ ပူဇ် ဇေသ်အေပ်မာအိုတ်ဂှ်တဲ ဟုံကလိဝံ သုာ်ပိဏ္ဍပါတ် ဘာသုာ်သတိတ်သုာ်ဒိုင် ဂဉ္ဇဲမဒ်အထံက်အပင် ညးယဲအိုတ်ရ၊ ယုံတီလမုံပိုင် ပဲ့အခါလုဟ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲကို ခမီသင်တအ်ကို ဝံဒင်သွအဲပရဲ သေံသ့ ပူဇ် ဇေသ်အေပ်မာအိုတ်ဂှ်တဲ ကလိဝံသုာ်ပိဏ္ဍပါတ် ဘာသုာ်သတိတ်သုာ်ဒိုင် ဂဉ္ဇဲမဒ် အထံက်အပင် ညးယဲတအ်အိုတ်ရ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ယံအာနန္ဒံ ညံစုတိရ၊ ယံအာနန္ဒံ ပွဲလောကဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန် ပူဇံဗွဲတောင် မလေပ်တိကေတ်(ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို) အလိုလိုဇကုဂ် ဟံကတိုန်ကျာ်ဏီမွဲး တိပြဘာဏ် မ္ဍုကိက္ခေတ်မူးသာသနာတအိဂ် ဝံဒင်သွအေပရဲ သေံသံ ပူဇံ ဇေဒ်သင်အောင်မာ အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ကလိဝံသုပိဏ္ဍပါတ် ဘာသုသတိတ်သုခိုင် ဂဉ္ဇုမဒ်အထံက်အပင် ညးယဲတအ် အိုတ်ရ၊ ယံအာနန္ဒံ ပွဲလောကဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇံဗွဲတောင် မလေပ် တိကေတ်(ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို) အလိုလိုဇကုဂ် ကတိုန်ကျာ်ဏီမွဲး တိပြဘာဏ် မ္ဍုကိက္ခေတ် မူးသာသနာတအိဂ် ဟံဝံဒင်သွအေပရဲ သေံသံ ပူဇံ ဇေဒ်သင်အောင်မာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံကလိဝံ သုပိဏ္ဍပါတ် ဘာသုသတိတ်သုခိုင် ဂဉ္ဇုမဒ်အထံက်အပင် ညးယဲအိုတ်ရ၊ ပွဲအခိုင်လှဟံဝံ အဲကျာ်ကို ခမိသင်တအ်ကို ဝံဒင်သွအေပရဲ သေံသံ ပူဇံ ဇေဒ်သင်အောင်မာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ကလိဝံသုပိဏ္ဍပါတ် ဘာသုသတိတ်သုခိုင် ဂဉ္ဇုမဒ်အထံက်အပင် ညးယဲတအ်အိုတ်ရ သာ်ဝံ (သုးတိုန်ရ)။

အခိုင်ဂ် တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ဩဗ္ဗုတ်အခိုင်မွဲ သိုင်တဲ ဟံမံက်တိုန်ကျာ်ဏီရ၊ ဗုတ်အခိုင်ဂ် စုလီလိင် ယးတူး လဟိုင်မံင်ဏီရ၊ အခိုင်သိုင်တဲမံက်တိုန်ကျာ်ဏီမွဲး လျးစုလီလိင်ကေံအာတဲ ညံင်ရဟံ တူးတဲကို၊ တုပ်ညံင်ရသက်ကိုရ ဩဗ္ဗုတ်အခိုင်လိမ္မဲ ပွဲလောကဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မတိကေတ်(ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို) အလိုလိုဇကုဂ် ဟံကတိုန်ကျာ်ဏီရ၊ ဗုတ်အခိုင်ဂ်တေ လျးတိတ္ထိဂမ္ဘိုင် မလေပ်ချိုင်ဆခယျချပ်တဲ မဂိုင်ကေတ်လပ်တအ်ဂ် တူးဇးမံင်ဏီရ၊ ဩဗ္ဗုတ်အခိုင်မွဲ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲဂမ္ဘိုင် မံက်ပြာကဉ်တိုန်ကျာ်အိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် တိတိတ္ထိဂမ္ဘိုင် မလေပ်ချိုင်ဆခယျချပ်တဲ မဂိုင်ကေတ်လပ်ဂ်ကို ကူးတိတိတ္ထိတအ် ဂ်ကို ဟံတူးဇးအိုတ်ရ၊ တိတိတ္ထိ မ္ဍုကိက္ခေတ်မပုန်ဂတးတအ်ဂ် ဟံတိတ်ဗူးနုဒဒိမ် အိုတ်ရ” ရသာ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒသမသုတ်။

ဇေဉ္ဇဝဂ် မရနက်ကိုတြဲ တဲရ။

၇။ စူဠဝဂ် ၁။ ပဌမလကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ်

၆၁။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရသာ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ချိုင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်သာရိပိုတ် နကိုဟိုတ်မဂိုင် နကိုဂလာန်ခရ် ဇောန်ထွေးကိုဒတဲဖို ကိုမဟာထေရ် လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယရ၊ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်)ရ၊ ကိုသကေက်သကာ ပတိုန်ကိုစိုတ်ဓာတ် ကိုမြဟ်မြစိုတ်ရ။

အခါ၌ မဟာထေရ်သာရိပုတိ နက္ခိဟိတမဂ္ဂါ နက္ခိဂလာန်ခရံ ဇ္ဇောန်ထွေးကိုဒတုဇ္ဇိ ကိုဒဂိန်ဂိုင်ကောတခရံ ကိသကောကသကာ ပတိန်ကိုစိတဓာတ် ကိဗြဟ်ကိုစိတမ္ပ စိတ်ထေရ် လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယာ ဟံစောလံတံ (နက္ခိတဏှာဒိဋ္ဌိ) မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ တိတ်ဗူးနုခရံအာသဝ ဂမ္ဘိုင်ရ။ မဟာထေရ်သာရိပုတိ နက္ခိဟိတမဂ္ဂါ နက္ခိဂလာန်ခရံ ဇ္ဇောန်ထွေးကိုဒတုဇ္ဇိ ကိုဒဂိန်ဂိုင်ကောတခရံ ကိသကောကသကာ ပတိန်ကိုစိတဓာတ် ကိဗြဟ်ကိုစိတမ္ပ ဟံစောလံ ကိုအာရိ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နက္ခိတဏှာဒိဋ္ဌိဒွိတု ထေရ်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ မ္မံကိုစိတ မတိတ်ဗူးနု ခရံအာသဝဂမ္ဘိုင်ရ တိလမ္မံပိဋ်ကျာ်တြဲ ဆိုညာတ်ကောတတုရ။

အခါ၌ တိလမ္မံပိဋ်ကျာ်တြဲ တိကောတ ဟိတဖိုဝံတု ပဲအခါမတိက်—

“ဩကုပ္ပုလိယံ ပုရူပဓာတ် အရူပဓာတ် မဒ္ဒိလတူကို ပုကာမဓာတ် မဒ္ဒိသုဝ်ကို ပုသဒ္ဓါရအိတ်သိုကို တိတ်ဗူးအာ နက္ခိအကာအရာအိတ်သိုရ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခရံပွဲဟေင် နှိအဲရ ရံပွဲ ဟံဗျာသေဝ်ရ ရံပွဲ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရန် မတိတ်ဗူးနုအကုသိုလ်အိတ်သို သံယောဇိန်စိသိက် တုဟ်နဟံကတိန် ပုဘဝတို့မ္မလေ့ပုန်ဂ် တတ်ကောံအာ ဩယ ပန်ပြကာ ဟံကောတတတ်ကောံ ကျင်လင် ကွာကွာတေတုရ” ရံသင်္ဂံ ကြိဂ အောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ ဒုတိယလကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ်

၆၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လင် ရံသင်္ဂံရ— ဒးကာလမ္မဲအခါ တိလမ္မံပိဋ်ကျာ်တြဲ သုဒတ တန်ဒိုင် ပုဘာဇေတဝန် မဒ္ဒိအာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ။ အခါ၌ မဟာထေရ်သာရိပုတိ ဟိတနုထေင်ခယျကောတ ထေရ်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ မဒ္ဒိဒိုင်သေက္ခ ဂ်ရ နက္ခိဟိတမဂ္ဂါ နက္ခိဂလာန်ခရံ ဇ္ဇောန်ထွေးကိုဒတုဇ္ဇိ ကိုဒဂိန်ဂိုင်ကောတ ဒေတခရံ ကိသကောကသကာ ပတိန်ကိုစိတဓာတ် ကိဗြဟ်ကိုစိတ (သွက်ဝံဒေတတ်ခရံ) နက္ခိဟိတ မဂ္ဂါ ဟံကမ္မဲပြကာရ။

ထေင်ခယျကောတ ထေရ်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ မဒ္ဒိသေက္ခတု မဟာထေရ်သာရိပုတိ မဇ္ဇောန်ထွေးမံင် ဒတုဇ္ဇိကိုဒဂိန်ကောတ(ခရံ) ကိသကောကသကာ ပတိန်ကိုစိတဓာတ် ကိဗြဟ် ကိုစိတ (သွက်ဝံဒေတတ်ခရံ) နက္ခိဟိတမဂ္ဂါ ဟံကမ္မဲပြကာ ဗွဲမဒးရဲကို တိလမ္မံပိဋ်ကျာ်တြဲ ညာတ်ကောတတုရ။

အခါ၌ တိလမ္မံပိဋ်ကျာ်တြဲ တိကောတ ဟိတဖိုဝံတု ပဲအခါမတိက်—

“ဩပူဂိုလ်မဲ့ ကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ်စါပြကာ ပိုတ်အာဗွဲမသက္ကုသေ့ဟ်တဲရ၊ ကလိဝံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မစ်စူးအာနူတဏှာ ဗွဲတောင်တဲရ၊ ဟိုတ်နူသိုဝ်တဲမတွံး မဂ်ဉာဏ် မရနုက်ကိုပန် ကတိဒ်ကွင်ဂ်ရ၊ စီဇော်မတွံးတဏှာ ဇော်သက်အာ မသက္ကုသေ့ဟ်တဲရ ဇော်စော်ဟံမာန်ရ၊ ဟိုတ်နူကိလေသဝဋ် ပိုတ်အာဂ်ရ ကမ္မဝဋ် မပိုတ်အာတဲရ ဂတးဂတန် ကတိဟံမာန်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ဟိုတ်နူကမ္မဝဋ် ကိလေသဝဋ် မပိုတ်ဂ်ရ ဝိပါကဝဋ် ဟံကတိဒ်ကွင်ဂ်ဟောင် ဒ်တလအိတ် ဒ်ဒိုခဝဋ်သံသာအိုတ်သိုရ”

ရံသ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ ပဌမသတ္တသုတ်

၆၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသ်ဝံရ— ဒးကာလမဲ့အခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ကောန်ချင်သာရဂ်မၞိၤမၞိၤ သိုက်မထွေန်စပ်ဗာန်စပ်စောလံဗန်ဒက် ဝိဝိင်ဘိင်တိုင် တန်တ ညိုင်ရဲညးမဒိုတ်လဝ် ပွဲကာမဂုဏ်မၞိၤမၞိၤတဲ အာစိုပ်တပွမဇူမာဲဗွဲမလောန် ပွဲကာမဂုဏ်မၞိၤမၞိၤ ဒ်အိုတ်တဲ မံင်စံင်တအိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် ခမိဂမၞိၤမၞိၤ ပွဲအခိုင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရင်လတက်သုာတဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ လုပ်အာချင်သာရဂ် တုဟ်နပိဏ္ဍပါတ်အိုတ်ရ၊ ကြဲနုပစ္စာဘတ်တဲ ကလေင်စူးတိတ် နူဂေင်စပ်ဗာန်စပ်ဗာန် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲတဲ ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲဌာန်လအိတ်မဲ့ဒဲအိုတ်ရ၊ ခမိဂမၞိၤ မဂဇာန်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မဲ့ဒဲဒဲ “ယံတီလမ္မံပိုင် ကောန်ချင် သာရဂ်မၞိၤမၞိၤ သိုက်မထွေန်စပ်ဗာန်စပ်စောလံဗန်ဒက် ဝိဝိင်ဘိင်တိုင် တန်တ ညိုင်ရဲ ညးမဒိုတ်လဝ် ပွဲကာမဂုဏ်မၞိၤမၞိၤတဲ အာစိုပ်တပွမဇူမာဲဗွဲမလောန် ပွဲကာမဂုဏ်မၞိၤမၞိၤဒ်အိုတ်တဲ မံင်စံင်တအိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“သတ်ဂမၞိၤ မဗာန်စပ်ဒိုင် ပွဲကာမဂုဏ်မၞိၤမၞိၤ ဗာန်စပ်ဒိုင်နပွမဗာန်စပ် ပွဲကာမ ဂုဏ်မၞိၤမၞိၤ ဟံညာတ်ကေတ်ဒုဟ် ပွဲသံယောဇိန်ဂမၞိၤမၞိၤ ဗာန်စပ်ဒိုင်နပွမဗာန်စပ် သံယောဇိန်တအ်ဂ် စိင်ကောံအာဩဃသံသာ မှာသိုဒ်လဲလး ဟံမာန်အိုတ်ရ” ရံဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

တတိယသုတ်။

၄။ ဒုတိယသတ္တသုတ်

၆၄။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်ဂှ် ကောန်ဍုင်သာရဏ်ဂမၠိုင်မဂ္ဂိုင် ထွေန်စပ်ဗာန်စပ် စောဲလံာ်ဗန်ဒက် ပိပိုင်ဘိုင်တိုင် တန်တ ပိုင်ရမဇိုင်တလဝ် စိုန်ဟံကွက်လဝ် ဒ်ညိုင်ရမကွက် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်တဲ အာစိုပ်ပွမစူမာဲ ဗွဲမလောန် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ဒ်အိုတ်တဲ မံင်စံင်တဲအိုတ်ရ။

အခိုင်ဂှ် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲ ပွဲအခိုင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရင်လတက်သုာတဲ ဂိုင်ရင်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ လုပ်အာဍုင်သာရဏ် တ္ဍဟ်နပိဏ္ဍပါတ်ရ၊ တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲဂှ် ညာတ်အာကောန်ဍုင်သာရဏ်ဂမၠိုင်မဂ္ဂိုင် ထွေန်စပ်ဗာန်စပ်သပ်စောဲလံာ်ဗန်ဒက် ပိပိုင်ဘိုင်တိုင် တန်တပိုင်ရံညးမဇိုင်တလဝ် စိုန်ဟံကွက်လဝ် ဒ်ညိုင်ရမကွက် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်တဲ အာစိုပ်ပွမစူမာဲဗွဲမလောန် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်အိုတ်ဂှ်ဒ်တဲ မံင်စံင်တဲအိုတ်ရ။

အခိုင်ဂှ် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂှ်—

“သတ်ဂမၠိုင် ဒးဒိုင်သွပွမကွက် နကိုက်လေသကာမ ပွဲဝတ္ထုကာမဂမၠိုင်ကို ဒးဒိုင် ကိုင်တြေပ် နကိုဇာန်ကိမတွံဂးတဏှာကို ဒးဒိုင်ကွာတ်တြေပ်လဝ် နကိုကိမတွံဂး တဏှာကိုတအ်ဂှ် ညိုင်ရကဂမၠိုင် မလုပ်စိုပ်ကွိုင် ပါင်ကွေမ် အာစိုပ်မချိုတ်အိုတ်ကို ညိုင်ရကောန်ဂှ်မတ်သုတ် ဗက်အာဂှ်မွေဟ်ယဲကို ဒးဒိုင်ဗန်ဒက်တ သွအပွဲမတွံဂး ကိလေသမာရ်ဂှ်ဒ်တဲ ဒးဗက်တလေ့င် ပွမဗျူ ပွမချိုတ်အိုတ်ရ” ရံသင်္ဂဝံ ကြိုဂ အေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ အပရလကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယသုတ်

၆၅။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်ဂှ် မဟာထေရ်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယဝံ ဗက်အာလက္ကရ် လက္ကရ်ခမိဂမၠိုင်မဂ္ဂိုင်တဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲရ။

တီလမွဲပိုင်ကျိတြဲဂှ် နူကိုဇေမ္မာဲ ညာတ်အာ ထေရ်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ မဗက်ခိုင် လက္ကရ်လက္ကရ်ခမိဂမၠိုင်မဂ္ဂိုင် မွဲကိုသ်ဇေဟ်သွဲဆဲး မွဲကိုဗိုညာတ်ဟံခိုဟ် မကွသပ် မွဲကိုသ် ထေက်ကိုဟိုက်ရိဟ်ကို ခမိပုထုဇန်ဂမၠိုင်မဂ္ဂိုင်တဲ သွးတိုန်ကိုခမိဂမၠိုင်ရ။

ယွံခမီတအ် မူးတအ်ၣ် နူဇေမ္မုဏ်တအ် ညာတ်ကေတ်ခမီ မဗက်ခွင်လက္ခရံ လက္ခရံ ခမီဂမ္ဘိုင်မၤဂိုင် မွဲၤကိုသုာ်ဇေမ္မုဏ်တအ် မွဲၤကိုဗိုညာတ်ဟံၣ်ခိုဟ် မကွသဝ် မွဲၤကိုသုာ် မထေက်ကို ဟိုဂရိုဟ်ကိုခမီပုထုဇန်ဂမ္ဘိုင်မၤဂိုင်ၣ် အိုတ်ရဟာ ရံၣ် (သွးတရ)။ ယွံတီလမ္မုပိုင် ညာတ်မံင် အိုတ်ရ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတီအိုတ်ရ)။

ယွံခမီတအ် ခမီဝံ မွဲၤကိုအာနုတ်ဇော်ရ၊ သမာပတ်ခမီဏအ် ဟံၣ်ကေတ်လုပ်စဟိုၣ် စိုတ်ဟံၣ်မွဲဒ်ရ၊ ဩတုဟ်နဖိုမ္မဲ ကောန်ဂကူဝံ တိတ်ကျင်နူအဝေါင်ဘဝခမီ မွဲၤကိုဃရာဝါသ သိုက်နိုတ်တဲ လုပ်ကျင်အဝေါင်ဘဝခမီ ဟံၣ်မွဲကိုဃရာဝါသသိုက်နိုတ်ရ၊ ခမီၣ် ပွဲဘဝဝံဟေင် တီကေတ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်လအိတ်ဒွေတ်ခရ်မပြ နကိုညဏ်တေင် အလိုလိုဇေမ္မုတဲ အာစိုပ် သုဇ္ဈာန်မတ်တဲ သွဒတ်ခွင်ရ ရံၣ် (သွးတရ)။

အခိုင်ၣ် တီလမ္မုပိုင်ကျိၣ်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီၣ်—

“ရထာ(ကွီ)မတွံဂးအတ္တဘ မှာထေရ်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ မွဲၤကိုသုာ်ကွီမတ်စူးအာ နူဒုဟ်ဒဏ်မတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ်သီလ မွဲၤကိုသုာ်မပုဗ္ဗတ် မတွံဂးဝိမုတ္တိ မွဲၤကို အကောပ်ဇရာ မတွံဂးသတိၣ် ဂေတ်ဂေင်အာကျင်ခွင်ရ၊ ဩဝံသုာ်တဲ ရထာ (ကွီမတွံဂး အတ္တဘ မဟာထေရ်လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယ) (မဗက်ကျင်ခွင် လက္ခရံခမီ ဂမ္ဘိုင်) မဟံၣ်မွဲကိုဒဒိမ် မွဲၤကိုဇ္ဈာန်တဏှာမပိုတ် ဟံၣ်မွဲကိုဗန်ဒက်(ကိလေသ)ၣ်ညီ” ရံၣ်သာ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ တဏှာသင်္ခယသုတ်

၆၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံၣ်သာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျိၣ်တြဲ သွဒတ် တန်ခွင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်ၣ် မဟာထေရ်အညာသိကောဏ္ဍညၣ် စွပ်တန်လဝ်ကာယ ဗွဲမတပ်တး တင်ထွဲတဲ သိုက် မဗ္ဗာရဏာခွင် တသိုမ်အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ ဂဇာန်ခွင် ပွဲဌာန်ဟံၣ်သုာ်ကိုတီလမ္မုပိုင်ကျိၣ်တြဲရ။

တီလမ္မုပိုင်ကျိၣ်တြဲ ညာတ်အာ မဟာထေရ်အညာသိကောဏ္ဍညၣ် စွပ်တန်လဝ် ကာယ ဗွဲမတပ်တး တင်ထွဲတဲ သိုက်မဗ္ဗာရဏာခွင် တသိုမ်အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိ ဂဇာန်ခွင် ပွဲဌာန်ဟံၣ်သုာ်ကိုတီလမ္မုပိုင်ကျိၣ်တြဲရ။

အခိုင်ၣ် တီလမ္မုပိုင်ကျိၣ်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီၣ်—

“ဩပူဂိုလ်မွဲ ရိုဟ်ကွက်(မတွံဂးအဝိဇ္ဇာတဏှာ) ဟံၣ်မွဲရ၊ တိ(မပ္ပံကိုအာသဝ နီဝရဏ)လေဝ် ဟံၣ်မွဲရ၊ ကွာင်ဗာင်ဂမ္ဘိုင် (မပ္ပံကိုမာန အတိမာန)လေဝ် ဟံၣ်မွဲအိုတ်ရ၊

တူးဂမ္ဘိုင်(မပ္ပံ မဒ ပမာဒ မာယာ သာဠေယျ)တုန် သင်္ဂလိဂ္ဂန္တုဒိတိရော? ပူဂိုလ် မှုကိုသမ္ပပ္ပဓာန်ဝိရိယ မတိတဗ္ဗနုဗန်ဒက်ဂ္ဂ ညးလိမ္မိတုဟ်နဟ်ဂရိဟ်ဂ္ဂ ထေက်ကြိုက် ရှိရော? ဒေဝတတအိလေဝ် ထိုင်သးတ ပူဂိုလ်ဂ္ဂအိတရ၊ ဗြိုကိုလေဝ် ထေက်ကိုဒး ထိုင်သးတရ” ရံသင်္ဂဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနဝံရ။

ဆဋ္ဌမသုတ်။

၇။ ပပဉ္စခယသုတ်

၆၇။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ သုဒတ တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ဍုင်သာရဂ္ဂရ၊ အခိုင်ဂ္ဂ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ဗ္ဗာရဏာတ် ဂကောံသညာ မဒ်မ္မဲဟာန်ကျောံကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေပ် တြးကိုသံသာဇေတု မပါကျောံတဲဂ္ဂဒိုတဲ သုဒတတန်ဒိုင်ရ။

အခိုင်ဂ္ဂ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ တိကေတ် ဂကောံသညာ မဒ်မ္မဲဟာန်ကျောံကိလေသ ဂမ္ဘိုင် မလေပ်တြးကိုသံသာ ဇေတုမပါကျောံတဲဂ္ဂဒိုတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ္ဂ—

“တီလမ္မုပိုင်ကျိတြဂ္ဂ ဒတန်ခရ်ကိလေသ မလေပ်တြးကိုသံသာ ဟံမ္မဲတရ၊ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြဂ္ဂ ကလိလောန်ကျောံ ဇက်မတံဂးတဏှာဒိဋ္ဌိကို၊ သ္မောဝ်တြင်မတံဂး အဝိဇ္ဇာကိုရ၊ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ မဓ်စူးအာနုတဏှာ မဏ္ဍအာဂ္ဂ ဂကောံမ္မိဟ် မ္မဲဟာန် ကျောံဒေဝတ ဟံဗ္ဗေက်ဖျပ်ဟ်ဂရိဟ်ရ” ရံသင်္ဂဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနဝံရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ ကစ္စာနသုတ်

၆၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ သုဒတ တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ဍုင်သာရဂ္ဂရ၊ အခိုင်ဂ္ဂ မဟာထေရ်ကစ္စာယံ နကိုကာယဂတာသတိ မတန်တဗ္ဗမဒးရး မတူရူကိုအာရိကမ္မဋ္ဌာန် စွံပတန်လဝ်ကာယဗ္ဗမတပ်တး တင်ထွဲတဲ ဂဇေဒိုင် ပွဲဋ္ဌာန်ဟံသျှောံကိုတီလမ္မုပိုင်ကျိတြရ။

တီလမ္မုပိုင်ကျိတြဂ္ဂ ညာတ်အာ မဟာထေရ်ကစ္စာယံ နကိုကာယဂတာသတိ မတန်တဗ္ဗမဒးရး မတူရူကိုအာရိကမ္မဋ္ဌာန် စွံပတန်လဝ်ကာယဗ္ဗမတပ်တး တင်ထွဲတဲ ဂဇေဒိုင် နိုင်ဂ္ဂရ။

အခိုင်ဂ္ဂ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ္ဂ—

“(ကိလေသကမ်ဂံ) ယဝိယံဟိန္ဒိယကုအေ ပွဲကာလအတိတ်တေမ္မး ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်ဝံ အတ္တဘဒ္ဒေဟိ ဟိန္ဒိယ၊ ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်ဝံ ကိလေသကမ် ယဝိယံဟိန္ဒိယကုအေမ္မး ပွဲကာလ အနာဂတ်ဂတတေ ဝိပါကဝဋ် နိတ်ဟံသေင်ရ ရံဝံ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မံ သတိမတန်တံ ပွဲဇေယျသံဝံ နိတ်ဟံပိတံ ပွဲကာလအိုတ်သီရိ၊ ရံဝံ ပုဂ္ဂိုလ်မ္မံပကတိ မမံတနကို အနုပုဗ္ဗဝိပဿနာ ပွဲခရိသင်္ခါရံ ပွဲကာလ(ဣန္ဒြိယကြိယာဟိန္ဒိယဟေင်) ကလိလောနအာ တဏှာမာန်ရ” ရံသံဝံ ကြိုဂအေတတိုန် ဥဒါနိဝံရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ ဥဒပါနသုတ်

၆၉။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသံဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြ မွဲဟာန် ကောံခမိသင်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးမလ္လမ္မး အာစိပ်ကွာန်ဗဗ္ဗး မ္မံယုဉ္ဇူဏှ ဒဒက်တံကိုသိုင်မလ္လတအ်ရ၊ ဗဗ္ဗးသမေဟ်ဂမ္တိုင် မဒ်ကောန်ကွာန်ထူဏှတအ် “ယွံမ္မးတအ် ခမိဂေါတမ မဒ်ကောန်သိုင်သာကျဝင် မသွခမီ နူဂကုသာကျဝင် မွဲဟာန်ကောံ ခမိသင် ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးမလ္လတု စိပ်ကွာန်ဗဗ္ဗးထူဏှရ” ရံဝံ မိင်ပရိုင် အိုတ်ရ၊ အခိုင် ကိုသမေဟ် ကောန်ကွာန်ထူဏှတအ် ခမိယုတ်ကျိပ်တုတ်တအ် လွကိုသုင်တုတ်သုင်အိုတ်ညိ သံဝံ ပှပ်စိတ်တု နကိုချေ့ကို နကိုကာမ်ကို ဗပ်ဗပေင်ထေံ ပလိုင် စိုကိုစိပ်သွန်ပလိုင်အိုတ်ရ။

အခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြ ပါစူးတိတ်နူဂိုင်တု ပြာပ်အာဇရေင် တံဆုတု ဂဇာဒ်ခိုင် ပွဲကိုဒွဲ မလးပညပ်လဝ်တုမ္မး “ယွံအာနန် အဲကျိ ဖအေဝ်စကာဏှာရ၊ ကောန်တုဂ် သွက်အဲကျိဝံသုင် ဩဝရင်တုင်နင်ဍု နူကိုပလိုင်ညိ” ရံဝံ သွးကိုမဟာထေရ်အာနန်ရ။

သွးတံ ရံသံဝံမ္မး မဟာထေရ်အာနန် “ယွံတီလမ္မံပိုင် အခိုင်လုဟ်ဝံ ခမိအယုတ် ကျိပ်တုတ်တအ် လွကိုသုင်တုတ်သုင်အိုတ်ညိ” သံဝံ ပှပ်စိတ်တု ဗဗ္ဗးသမေဟ် မဒ် ကောန်ကွာန်ထူဏှဂမ္တိုင် နကိုချေ့ကို နကိုကာမ်ကို ဗပ်ဗပေင်လဝ်ပလိုင် စိုကိုစိပ်သွန် ပလိုင်အိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြရ။

မရနက်ကိုဝါဝါကိုလေဝ် ။ ပ ။ မရနက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြ “ယွံအာနန် အဲကျိဖအေဝ်စကာဏှာရ၊ ကောန်တုဂ် သွက်အဲကျိဝံသုင် ဩဝရင်တုင်နင်ဍု နူကိုပလိုင်ညိ” ရံဝံ သွးရ၊ “ယွံတီလမ္မံပိုင် ခိုဟ်သန်ရကျိ” ရံဝံ မဟာထေရ်အာနန် ဒုင်ဝန်ကိုတီလမ္မံပိုင်ကျိတြတု ဂိုင်ကေတ်ဗပေင်တု ပြာပ်အာဇရေင်ပလိုင်ရ၊ ပွဲအခိုင် မဟာ ထေရ်အာနန် မပြာပ်အာစိပ်မ္မး ဍုင်ပလိုင် ချေ့ဂမ္တိုင် ကာမ်ဂမ္တိုင် အလုံအိုတ်သီ လိုအ်တိတ် ကျင်နူသွန်ပလိုင်တု နကိုဍုင်မကေပ်ဩဝ် ဟံမ္မဲကိုကိုခန် မပေင်ခိုင် စိုကိုစိပ်သွန် ပလိုင် ညိုင်ရမဇ္ဇေဝ်တိတ်ကျင်ကိုတု တန်ဒ်ခိုင်ရ။

အခါ၌ ကသပ်မဟာထေရ်အာနန္ဒိယ ကတိဒိက္ခာသင်္ဂဓာ— “ယံမုဒါနံ ဣဒ္ဓိ အာနန္ဒာ တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ ယေကံကုဿိသေဝေရသံ၊ ဟံကောဓိဒ္ဓိမ္မေလောကံ နိက္ခေယသံ၊ အခါကာလ အဲဒါကံအာဂ္ဂံ ဘူတပလိင်္ဂံ လိုအပ်တတ်ချော့မိမိ ကာမဂမ္ဘီရအိုတ်သိုတ် နကိ ဘူတမကောဓိဋ္ဌိ ဟံမ္မေကိန္တိနိက္ခိ ပေဋိဒ္ဓိစိကိဓိပိသုနိပလိင်္ဂံ ညံင်ရမ္မေဓာဝတိတိကဉ္စိတ္တံ တန်ဒိ နိဋ္ဌာရံ” ရံဝံ (ကသပ်မိတိ ကတိဒိက္ခာသင်္ဂဓာ) မဟာထေရ်အာနန္ဒိယ ချပ်တရသင်္ဂဓာ၌ ဂိုင်ကောတိ ဘူတသုင် နကိဗဗေဒတဲ ပြာပ်အာဇေရင် တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ “ယံတိလမ္ပပိဋ ကုဒ္ဓိအာနန္ဒာ တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ ယေကံကုဿိသေဝေရသံ၊ ဟံကောဓိဒ္ဓိမ္မေလောကံ နိက္ခေယသံ၊ ယံတိလ မ္ပပိဋ အခါကာလ အဲဒါကံအာဂ္ဂံ ပလိင်္ဂံ လိုအပ်တတ်ချော့မိမိ ကာမဂမ္ဘီရအိုတ်သိုတ် နကိဘူတမကောဓိဋ္ဌိ ဟံမ္မေကိန္တိနိက္ခိ မပေဋိဒ္ဓိစိကိဓိပိ သုနိပလိင်္ဂံဒိတဲ ညံင်ရမ္မေဓာဝတိတိ ကဉ္စိတ္တံ တန်ဒိနိဋ္ဌာရံ၊ တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ မ္မုကိန္တိမ္မေဓာဝတိ သုင်တဘူတိကဉ္စိတ္တံ၊ တိလမ္ပပိဋ ကဉ္စိတ္တံ မလေဝသုးဂလာန်မဆာ၌ သုင်တဘူတိကဉ္စိတ္တံ” ရံဝံ ဂရင်ပတိ တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ။

အခါ၌ တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ တိကောတိ ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပဲအခါမတိ—

“ဘူတမ္မိဉ် ပုဋ္ဌာန်အိုတ်သို ကာလအိုတ်သို ယဝ်ရဝံမာန် နိမာန်အိုတ်မူး နကိဘူ တပလိင်္ဂံ မုဂ္ဂသုဏီရော? တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ မဒိညံင်ရအဲ မကုတ်သပိတ်ကော့ ရိုဟ်ကုတ်တဏှာ မဒိဟိုတ်ဒိဒိ ဟံကလိဝံ အတိုင်နွံပိုက်တဲ မတန်တံင် မဟိုတ် ဝံဂေင်ဂေင် တူဟ်နဂ္ဂဲသိုဏီရော? သင်္ဂဓာ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနိဝံရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဥတေနသုတ်

၇၀။ အဲဒါကံ ဝံမိင်လဝ် ရသင်္ဂဓာ— ဒးကာလမ္မေအခါ တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ သုဒတိ တန်ဒိ ပဲဘာယောသိတာရာမ် ဇေရင်ချင်ကောသမ္မိရ၊ အခါ၌ သိုင်ဥတေန အယော တိတ်ဝေင်ဒိုင်ဥဒါနိ နန်ဇကရာဇ် ပုတ်တူအာရ၊ ဂူကျိဂမ္ဘီရမသုန်ကံ မူပဓာန်ဍေ သာမာ ဝတိတအ်လေဝ် ချိုတ်အာအိုတ်ရ။

အခါ၌ ခမိဂမ္ဘီရမဂ္ဂိုင် ပဲအခါနူဂယးပြဟ် ပဠေဝပဠေဝ ရင်လတက်သုာတဲ ဂိုင်ရပ်ကောတိဗဗေဒသုာတဲ လုပ်အာချင်ကောသမ္မိ တူဟ်နပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ပဲချင်ကောသမ္မိတဲ ကြနုပစ္ဆာဘတ် စူးတိတ်နူကွာန် မဂေင်စပ်ပိဏ္ဏပါတ်တဲ ပြာပ်အာဇေရင် တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ လောဝ်တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ ဂအေဒိုင် ပုဋ္ဌာန်လအိတ်မ္မေဒါတဲမူး “ယံတိလမ္ပပိဋ တုဏှာ သိုင်ဥတေန အယောတိတ်ဝေင်ဒိုင်ဥဒါနိ နန်ဇကရာဇ် ပုတ်တူ အာရ၊ ဂူကျိဂမ္ဘီရမသုန်ကံ မူပဓာန်ဍေသာမာဝတိတအ်လေဝ် ချိုတ်အာအိုတ်ရ၊ ယံတိလ မ္ပပိဋ ဂတိဥပးဗြဂမ္ဘီရ မအာကတိဒိက္ခိ ညးဍေဝ်ရော? ဘဝပရလိုက်တုန် ညးဍေဝ်ရော? ရံဝံ ဂရင်ပတိ တိလမ္ပပိဋကဉ္စိတ္တံ။

ယွံခမီတအံ ပ္ဍောင်ကိုဥပးဗြဂမ္ဘိုင် ဥပးဗြသောတာပန်ဂမ္ဘိုင် နွံတအိုတ်ရ၊ ဥပးဗြ သကဒါဂါမ်ဂမ္ဘိုင် နွံတအိုတ်ရ၊ ဥပးဗြအနာဂါမ်ဂမ္ဘိုင် နွံတအိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအံ ဥပးဗြ အိုတ်သိုတအံၣ် သိုဟွံမွဲကိုလလေင်ဖိုအိုတ်ၣ်ဒ်တဲ ဂွံချိုတ်အာရ (သၢ်ဝံ သွးတရ)။

အခိုင်ၣ် တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီၣ်—

“လောကဝံ ဗန်ဒင်ကွိုင်ဂြောင်လေဝ် နကိုမောဟၣ်ရ ထေင်ဂးဒိုင် ညံင်ရ မချိုက်ပေင်ကိုဟိုတ်ကို ညးမဒိုဟ်ခို ဒးဒင်ဗန်ဒက်လဝ် နကိုဥပမီတအံၣ် ပ္ဍိုပိုင်လဝ် နကိုတိုက်ဒမ္မုမဝံဂး အဝိဇ္ဇာတဲ ထေင်ဂးဒိုင် ညံင်ရမဗိုန်ဒိုင်ကိုရ၊ ညးမညာတ်ကေတ် နကိုမတ်ပညာ ညးမမှ်သေ့ဝတ် ပွဲအစောံမပ္ပံကိုအနိစ္စတအံၣ် ဂဗုဓမ္မံကိုရာဂ ဟွံမွဲရ” ရသၢ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒသမသုတ်။

စူဠဝဂ် မရနက်ကိုထၣ် တဲရ။

၈။ ပါရမီဂါမိယဝဂ် ၁။ ပဌမနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ်

၇၁။ အဲဒိုက် ဂွံမိုင်လဝ် ရသၢ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရၣ်ရ၊ အခိုင်ၣ် တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ နကိုဂလၢန်ခရ် မစပ်ကောံနိဗ္ဗာန်ကိုခမီဂမ္ဘိုင် တီညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုရ၊ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်) ပွဲမဒးရးရ၊ ကိုသကေက်သကာ ပတိုန်ကိုစိုတ်ဓာတ် ကိုမြဟ်ကို စိုတ်ရ၊ ခမီဂမ္ဘိုင်တအံၣ် သွရေၣ်သေ့ရၣ်တဲ သွပျပ်စိုတ်တဲ နကိုစိုတ်အိုတ်သို ရင်တျင်လဝ် ပွဲမဒးရတဲ ထံင်ကတောင်တဲမွဲး ကလင်တခရ်အိုတ်ရ။

အခိုင်ၣ် တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတီၣ်—

“ယွံခမီတအံ ယွံပွဲဌာန်နိဗ္ဗာန်မွဲ ပထဝီဓာတ် အာပေါဓာတ် တေဇောဓာတ် ဝါယောဓာတ် ဟွံမွဲရ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဇျာန် ဝိညာနဉ္စာယတနဇျာန် အကိဉ္စ ညာယတနဇျာန် နေဝသညာနာသညာယတနဇျာန်လေဝ် ဟွံမွဲရ၊ ပစ္စုပ္ပန်လောက ပရလောကကိုလေဝ် ဟွံမွဲရ၊ ဂိတုတဲဂမ္ဘိုင် ဟွံမွဲအိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်သၢ်ၣ် နွံတဟောင်ရ၊ ယွံခမီတအံ ပွဲနိဗ္ဗာန်လေဝ် ကျင်နူဘဝ မမိက်ကိုမွဲမွဲရၣ် အဲကျၢ်ဟုံဟိုတ်ရ၊ အာတ် ဘဝ မမိက်ကိုမွဲမွဲရၣ်လေဝ် အဲကျၢ် ဟုံဟိုတ်ရ၊ တန်ဒိုင်ပွဲဌာန် မမိက်ကိုမွဲမွဲရၣ်လေဝ် အဲကျၢ်ဟုံဟိုတ်ရ၊ ပြိုင်ဆဲးစုတိအာၣ်လေဝ် အဲကျၢ်ဟုံဟိုတ်ရ၊ ပွမဒ်တဲ ပွဲအစောံ ပဋိသန္ဓိလေဝ် အဲကျၢ်ဟုံဟိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်ၣ် အရာဒတန်ဟွံမွဲ ပွမဒ်ဟွံမွဲ ပွမသွအာရီ ဟွံမွဲဟောင်ရ၊ သဘဝံဟောင် ဒ်လအိတ်ဒဒိခ်ရ” ရဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ ဒုတိယနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ်

၇၂။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသော်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမွဲပိုင်ကျိာ်တြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ၊အခိုင်ကံ တီလမွဲပိုင်ကျိာ်တြဲ ကိုခမိဂမ္ဘိုင် တိညာတ်ကေတ် ဒတုဇိုရ၊ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်) ဗွဲမဒးရးရ၊ ကိုသကေက်သကာ ပတိုန်ကိုစိုတ်ဓာတ် ကိုမြဟ်ကိုစိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ကံ သွဇော်သော်ရံတု သွပျပ်စိုတ်တု နကိုစိုတ်အိုတ်သို ရင်တုင်လဝ် ဗွဲမဒးရတု ထံင်ကတောင်တုမွဲ ကလင်တ် ခရ်အိုတ်ရ။

အခိုင်ကံ တီလမွဲပိုင်ကျိာ်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတု ပွဲအခိုင်မတိာ်—

“နိဗ္ဗာန် မတ်စူးအာနူတဏှာမွဲဒ် ဒ်ခရ်ဖြိုင်ကိုညာတ်ကေတ်မာန်ရ၊ ဍုင်ပြမံင်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မွဲဒ် ဒ်ခရ်ညာတ်ကေတ် လေဝဲသွာဟံသေင်ရ၊ ဗွဲအစောံ မသွအာရိုကိုနိရောဓ သစ္စ ဗွဲအစောံပိုင်ခြာတု တိကေတ်ဒုက္ခသစ္စ ဗွဲအစောံဇော်ပုဂံမဂ္ဂသစ္စ ညံင်ရဲထွက် ခိုင်တု မတိကေတ်ကို ဗွဲအစောံမပါကေံ သမုဒယသစ္စမတွံဂးတဏှာ လေဝ်ထွက် ခိုင်တု ဂပ်ဒးတိရ၊ ရဲဝံ ညးမညာတ် မတိကေတ်သစ္စပန် နကိုမဂ်ပညာ် ဂဗုမ် ဟံမွဲတ်ရ” ရဲဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ တတိယနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ်

၇၃။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသော်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမွဲပိုင်ကျိာ်တြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ဍုင်သာရဏ်ရ၊ အခိုင်ကံ တီလမွဲပိုင်ကျိာ်တြဲဝံ နကိုဂလာန်ခရ် မစပ်ကောံနိဗ္ဗာန် ကိုခမိဂမ္ဘိုင် တိညာတ်ကေတ် ဒတုဇိုရ၊ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်) ဗွဲမဒးရးရ၊ ကိုသကေက်သကာ ပတိုန်ကိုစိုတ်ဓာတ် ကိုမြဟ်ကို စိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ကံ သွဇော်သော်ရံတု သွပျပ်စိုတ်တု နကိုစိုတ်အိုတ်သို ရင်တုင်လဝ် ဗွဲမဒးရတု ထံင်ကတောင်တုမွဲ ကလင်တ်ခရ်အိုတ်ရ။

အခိုင်ကံ တီလမွဲပိုင်ကျိာ်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတု ပွဲအခိုင်မတိာ်—

“ယံခမိတအ် နိဗ္ဗာန်ဟံမွဲကိုပွမကတိုန် ဟံမွဲကိုပွမဒ်ပြာကဏ် ဟံမွဲကိုပွမသွ ဟံမွဲကိုပွမပြုပြေင်စီရင်ကံ နွံတ်ရ၊ ယံခမိတအ် နိဗ္ဗာန် ဟံမွဲကိုပွမကတိုန် ဟံမွဲကို ပွမဒ်ပြာကဏ် ဟံမွဲကိုပွမသွ ဟံမွဲကိုပွမပြုပြေင်စီရင်ကံ ယဝ်ရဟံမွဲတ်မွဲ ပွဲလောကဝံ အရာဝံတိတ်ဗူး နူခန္ဓပဉ္စက မျံသတ်ဍေံ ပွမကတိုန် ပွမပြာကဏ် ပွမသွ ပွမပြုပြေင် စီရင်ကံ ဟံပြာကဏ်ရ၊ ယံခမိတအ် ဩဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ နိဗ္ဗာန် ဟံမွဲကိုပွမကတိုန်

ဟုံမွဲကိုပွမဒ်ပြာကဉ် ဟုံမွဲကိုပွမသွ ဟုံမွဲကိုပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် နွံတရ၊ ဟိုတ်ဂ်ဟေင် တိတ်ဗူးနုခန္ဓပဉ္စက ပွမကတိုဒ် ပွမပြာကဉ် ပွမသွ ပွမပြုပြင်စီရင်ဂ် ပြာကဉ်တရ” ရံဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

တတိယသုတ်။

၄။ စတုတ္ထနိဗ္ဗာနပဋိသံယုတ္တသုတ်

၇၄။ အဲဒိုက် ဂွံမိင်လဝ် ရံသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ၊ အခါင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲဝံ နကိုဂလာန်ခရ် မစပ်ကောန်ဗွာန် ကိုခမိဂမ္ဘိုင် တိညာတ်ကေတ် ဒတုဖိုရ၊ ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်) ဗွဲမဒးရးရ၊ ကိုသကေက်သကာ ပတိုန်ကိုစိုတ်ဓာတ် ကိုမြဟ်ကို စိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် သွရေၤသော်ရ်တဲ သွပျပ်စိုတ်တဲ နကိုစိုတ်အိုတ်သို ရင်တျင်လဝ် ဗွဲမဒးရတဲ ထံင်ကတောတ်တဲမွဲး ကလင်တခရ်အိုတ်ရ။

အခါင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခါင်မတီဂ်—

“ညးမနိဿံ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် ပွဲသင်္ခါရ မပ္ပံကိုရပ်ဂ် ချီတေဝ်တံ နကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ညးဟုံနိဿံ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟုံမွဲကိုချီတေဝ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုချီတေဝ်မွဲး စိုဟ်သြိုဟ်ရ၊ စိုဟ်သြိုဟ်မွဲး တဏှာပွမလှောင်ဟုံမွဲရ၊ တဏှာပွမလှောင် ဟုံမွဲမွဲး ပွမကျင်ဘဝဏာဒ် ဗွဲအစောပဋိသန္တိ ပွမအာဘဝတေံ ဗွဲအစောစုတိ ဟုံမွဲရ၊ ပွမကျင် ပွမအာ ဟုံမွဲမွဲး ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမစုတိ ဟုံမွဲရ၊ ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမစုတိ ဟုံမွဲမွဲး ပွဲဘဝဏာဒ်ကို ပွဲဘဝပရလိုက်ကို ပွဲဘဝသိုဓါကို ဟုံဒ်တရ၊ ဣဝံဟေင် နှိတ်လအိတ် ဒဒိခိရ” ရံဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ စုန္ဒသုတ်

၇၅။ အဲဒိုက် ဂွံမိင်လဝ် ရံသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲဟာန် ကောံခမိသင်မဂ္ဂိုင် ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးမလ္လမွဲး အာစိုပ်ချင်ပါဝါရ၊ တီလမ္မံပိုင် ကျက်တြဲဂ် သွဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲဥဒျာန်တြက်ဇုန္ဒ မဒ်ကောန်မမာတ်ထဝ် ဇေရင်ချင်ပါဝါရ။

စုန္ဒ မဒ်ကောန်မမာတ်ထဝ်ဂ် “တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲဟာန်ကောံခမိသင်မဂ္ဂိုင် ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးမလ္လမွဲး အာစိုပ်ချင်ပါဝါတဲ သွဒတ်တန်ဒိုင် ပွဲဥဒျာန်တြက်ဇုရ” ရံဝံ ဂွံမိင်ကေတ်ရ၊ အခါင်ဂ် စုန္ဒ မဒ်ကောန်မမာတ်ထဝ်ဂ် ပြာပ်အာဇေရင်တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲတဲ

လျှောက်တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြတေ ဂဇာဒိန္ဒ ဗွေဌာန်လအိတ်မွဲဒွဲရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ် နကို ဂလာန်ခရ် ကိုစုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ် မဂဇာဒိန္ဒ ဗွေလအိတ်မွဲဒွဲ ကိုတိညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုဗွဲမဒးရး ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်)တဲ ကိုသကေက်သကာ မြဟ်မြကိုစိုတ်(သွက်ဂွံဒွေတ်ခရ်)ရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ် နကိုဂလာန်ခရ် ကိုတိညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုဗွဲမဒးရး ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်)တဲ ကိုသကေက်သကာမြဟ်မြကိုစိုတ်(သွက်ဂွံဒွေတ်ခရ်)မွဲး စုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ် “ယွံတီလမ္ပပိုင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ် မွဲဟာန်ကောံသင်္ဂ် သွက်တဲယးဂတတေံ ဒင်တဲပိဏ္ဍပါတ် အဲဒိုက်ညိကျာ်” ရဲဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ်ရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ် နပ္ပမမင်သိုတ်သိုတ်ဂှ်ဟေင် ဒင်တဲရ။

အခိုင်ဂှ် စုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ်ဂှ် တီကေတ် ဒဒိတီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ် မဒင်တဲတဲ ဒိုက်ကတိန္ဒဒွဲတဲ လျှောက်တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ်တဲ သွေရ်သေရ်ရဲတဲမွဲး စူးတိတ်အာရ၊ အခိုင်ဂှ် စုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ်ဂှ် ကလိလောန်ကောံဗွဲမံဂှ်တဲ ပွဲသိုဇကုဂှ် ကိုပဠေပ်ပဠေတ်တဲ ဘောဇိန်မပြဲပြဲကို “သုကရမဒ္ဒဝ”ကိုတဲ “ယွံတီလမ္ပပိုင် ဒးအခိုင်ရကျာ်၊ ပဠေပ်ပဠေတ်လဝ် ပိဏ္ဍပါတ်တဲရကျာ်” ရဲဝံ ဒဒိမွဲးအခိုင်ရကျာ် ဟိုဂရင်ပတီ ကုတီလမ္ပပိုင် ကျက်တြှ်ရ။

အခိုင်ဂှ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ် ပွဲအခိုင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ် ရင်လတက်သုာတဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဗဗေင်သုာတဲ မွဲဟာန်ကောံခမီသင် ပြာပ်အာသိုစုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ်တဲ ဂဇာဒိန္ဒ ဗွေဒွဲမဂပ်ဝ်လးပညပ်လဝ်ရ၊ ဂဇာဒိန္ဒတဲ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ် “ယွံစုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ် နကိုသုကရမဒ္ဒဝ တုအဲ မစီရေင်လဝ်ဂှ် ကောန်စိုတ်အဲညိ၊ နကိုဘောဇိန် တုဟ်သအာင် တုအဲ မစီရေင်လဝ်ဂှ် ကောန်စိုတ်ခမီသင်ညိ” ရဲဝံ ဟိုသွးကိုစုန္ဒရ၊ “ယွံတီလမ္ပပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” ရဲဝံ စုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ်ဂှ် ဒင်ဝန်ကိုတီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ်တဲ နကို သုကရမဒ္ဒဝ မစီရေင်လဝ်ဂှ် ကောန်စိုတ်တဲ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ်ရ၊ နကိုဘောဇိန်တုဟ်သအာင် မစီရေင်လဝ်ဂှ် ကောန်စိုတ်တဲ ခမီသင်ရ။

အခိုင်ဂှ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ် သွးတိုန်ကို စုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ်ရ၊ “ယွံစုန္ဒ သုကရမဒ္ဒဝ မသေ့ဒိုင်ဂှ် ဩဝ်တိုပ်ထေံ ပွဲကတိုင်ညိ၊ ယွံစုန္ဒ ပွဲဒေဝလောက မဒိ မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတသိုင်မာရ်ကို သိုင်ဗြိုကို မနုဿလောက မဒိမွဲဟာန်ကောံခမီဗဗူးဂမိုင် စတသုကရ မဒ္ဒဝဂှ်မွဲး ဝေင်ပါကောံနူ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ်တဲ ပူဂိုလ်စုဂွံလုတ်ဂှ် အဲကျာ် ဟံညာတ်တဲရ ရဲဝံ ဟိုသွးရ၊ “ယွံတီလမ္ပပိုင် ခိုဟ်သန်ရကျာ်” ရဲဝံ စုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ်ဂှ် ဒင်ဝန် ကုတီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ်တဲ သုကရမဒ္ဒဝ မသေ့သေ့ဟ်ဂှ် တိုပ်ထေံပွဲကတိုင်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ်တဲ လျှောက်တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြှ်တဲ ဂဇာဒိန္ဒ ဗွေလအိတ်မွဲဒွဲရ၊ တီလမ္ပပိုင် ကျက်တြှ် နကိုဂလာန်ခရ် ကိုစုန္ဒ မဒိကောန်မောတ်ထဝ် မဂဇာဒိန္ဒ ဗွေလအိတ်မွဲဒွဲ ကိုတိညာတ်ကေတ် ဒတဲဖိုဗွဲမဒးရး ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်)တဲ ကိုသကေက်သကာ မြဟ်မြကိုစိုတ် (သွက်ဂွံဒွေတ်ခရ်)တဲ ဒိုက်ကတိအာနူဒွဲ က္လးစူးအာရ။

ကြံ့နု၍ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ မသုပြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ် စုန္ဒ မဒ္ဒိကောန်ဓမ္မာတ်ထဝ်တုဂ်
 ယဲဝေဒနာ မသကာတ်မြဟ် ကတိဒ်ကွၢ်ရ၊ ယဲဝေဒနာဌုဆီအာ မသကာတ်မြဟ်လောန်
 ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ် ဒ်ကွၢ်ရ၊ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ သိုမ္ပုကိုသတိ မဗ္ဗာရဏာ ဓရ်ဝေဒနာ
 ဂ်တု သိုဟံရံင်လောင်လောတ် အေင်ဒုင်တရ၊ အခိင်ဂ် တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ “ယွံအာနန်
 ကွၢ်အာအိုတ်စိုအ်၊ ပြာပ်အာ ချင်ကုသိနာရာမ်အိုတ်စိုအ်” ရံဝံ သွးကိုထေရ်အာနန်ရ၊
 “ယွံတိလမ္ပုပိဋ် ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ မဟာထေရ်အာနန် ဒုင်ဝန် ကုတိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ရ။

တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ သုပြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ်(သုကရမဒ္ဒဝ) စုန္ဒ မဒ္ဒိကောန် ဓမ္မာတ်ထဝ်
 ဂ်တု ကလိဝံတယဲ မသကာတ်မြဟ်လောန် ကြပ်ညောန်ကိုချိုတ်ရဂ် ဟိုဂးမံင်ဂ် အဲဒိုက်
 ဂံမိင်လဝ်ရ။

သုပြဘိုက်သုကရမဒ္ဒဝတု ယဲဝေဒနာ မသကာတ်မြဟ်ဒ်ကွၢ် ကုတိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ရ၊
 တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ သိုမ္ပုဌုဆီမအာမံင်ဂ်ဟေင် အဲအာတ် ချင်ကုသိနာရာဏောပ် ရံဝံ
 သွးတိုန်ရ။

အခိင်ဂ် တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ ပါစူးတိတ်အာ နှံင်တရဲတု ပြာပ်အာဇရေင် တံဆုတု
 “ယွံအာနန် အဲဖအောပ်စကာရ၊ တုအဲဂ် ထပ်ကွေံသ္မိပ်အဲပန်ခွပ်တု ဩဝ်လးပညပ်ကိုညိ၊
 ယွံအာနန် အဲကျော်ချောင်စတ်ကွၢ်ရ ဂဇာ်ကွာဏောင်” သာ်ဝံသွးတိုန်ကို မဟာထေရ်
 အာနန်ရ၊ “ယွံတိလမ္ပုပိဋ် ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ မဟာထေရ်အာနန် ဒုင်ဝန်ကုတိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍တု
 ခွပ်ကွေံသ္မိပ်ပန်ထပ်တု လးပညပ်လဝ်ရ၊ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ ဂဇာ်ဒိုင် ပွဲသွာမလးပညပ်လဝ်
 ဂ်တု “ယွံအာနန် အဲဖအောပ်စကာရ၊ တုအဲဂ် အာရင်တုင်နင်ချ်သုင် သွက်အဲကျော်ညိ၊
 ယွံအာနန် (အဲကျော်)ထင်တုချ်ရ၊ သုင်တုချ်ဏောင်” ရံဝံ သွးတိုန်ကိုမဟာထေရ်အာနန်ရ။

ဟိုသွးတ် ရဲသာ်ဝံမွဲး မဟာထေရ်အာနန် “ယွံတိလမ္ပုပိဋ် ကွီဂမ္ပိုင်မသုန်ကွံတအ်
 တတ်ကွေံအာအိုတ်ရကျော်၊ ဟိုတ်နူကွီဂမ္ပိုင် တတ်ကွေံလဝ်ဂ်ရ ချ်ကြုင်မုံဗုတိညိနာင်
 ဓလိုက်လောဲကွီခန် ဇောပ်မံင်ရကျော်၊ ယွံတိလမ္ပုပိဋ် ကြုင်ကုကုဓာဂ် ဟံသုးရကျော်၊ (ကြုင်ဝံ)
 မုံကိုချ်မကေပ်ရ၊ မုံကိုချ်မရ်ရ၊ မုံကိုချ်မဂံက်ရ၊ မုံကိုချ်မစာ်စူးအာနူသရီရ၊ မုံကိုသွဟ်
 မခိုဟ်ရ၊ မုံကိုပွလဟိုင်လဟာဲရ၊ ပွဲကြုင်ကုကုဓာဝံ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ ချ်လေဝ်ဝံသုင်တရ၊
 ဇေယျလေဝ် ဝံဗစိုဟ်ကွေံ ညံင်ဝံဂံက်ရောင်” ရံဝံ ဂရင်ပတိ တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ ဂလာန်ဝံရ။

မရနုက်ကိုဝါဝါကိုလေဝ်။ ပ ။ မရနုက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍ “ယွံအာနန်
 အဲဖအောပ်စကာရ၊ တုအဲဂ် အာရင်တုင်နင်ချ်သုင် သွက်အဲကျော်ညိ၊ ယွံအာနန် (အဲကျော်)
 ထင်တုချ်ရ၊ သုင်တုချ်ဏောင်” ရံဝံ သွးတိုန်ကိုထေရ်အာနန်ရ၊ “ယွံတိလမ္ပုပိဋ် ခိုဟ်သန်ရ”
 ရံဝံ မဟာထေရ်အာနန် ဒုင်ဝန်ကုတိလမ္ပုပိဋ်ကျော်၍တု ဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်တု ပြာပ်အာဇရေင်
 ကြုင်ရ၊ အခိင်ဂ် ဟိုတ်နူကွီဂမ္ပိုင် တတ်ကွေံလဝ်ဂ်ရ ချ်ကြုင်မုံဗုတိညိနာင် ဓလိုက်လောဲ

ကိုခန့် မဇ္ဈောဓိဋ္ဌိတံ အခါမဟာထေရ်အာနန္ဒ ပြာဏ်စိုပ်ကျင်ကို သီမသအေးဇူး ကော်ဖြင့်
ဟုံကိုခန့်ကို ဇောဝံမံရ။

အခါတို့ မဟာထေရ်အာနန္ဒ ချပ်ဗ္ဗာရသင်္ဂရံ၊ “ယံမ္မေတအံ ဒန္တိန္ဒြိယအာနုဘာ
တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြမဇ္ဇောဓိဋ္ဌိတံ ထေက်ကိုအမ်သင်္ဂရံ၊ ယံမ္မေတအံ ဟုံကောဏ်ဒိဗ္ဗလောကံ နိက္ခေ
ရသ္မံ၊ ဟုံတိန္ဒြိယဂမ္ဘိုင် တတ်ကောဏ်အာလင်္ဂရံ၊ ချာ်တြာ်မ္မုဗ္ဗတညိနာဏ် ဓလိက်ဓလောကံကိုခန့်
မဇ္ဈောဓိဋ္ဌိတံ အခါကာလအဲပြာဏ်စိုပ်ကျင်ကို သီမသအေးဇူးဖြင့်ကော် ဟုံကိုခန့်ကို ဇောဝံမံရ။”
ရဝံ ချပ်ဗ္ဗာတေ ဂိုင်ခမံကောတိချာ် နကိုဗဗေင်တေ ပြာဏ်အာဇေရင် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ်တေ
ဂရင်ပတိ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ် ဂလာန်ဝံရ။ “ယံတိလမ္ပပိဉ် ဒန္တိန္ဒြိယအာနုဘာ တိလမ္ပပိဉ်
ကျာ်တြာ်မဇ္ဈောဓိဋ္ဌိတံ ထေက်ကိုအမ်သင်္ဂရံ၊ ယံမ္မေတအံ ဟုံကောဏ်ဒိဗ္ဗလောကံ နိက္ခေရသ္မံ၊ ဟုံတိန္ဒြိယ
ဂမ္ဘိုင် တတ်ကောဏ်အာလင်္ဂရံ၊ ချာ်တြာ်မ္မုဗ္ဗတညိနာဏ် ဓလိက်ဓလောကံကိုခန့် မဇ္ဈောဓိဋ္ဌိတံ
အခါကာလအဲပြာဏ်စိုပ်ကျင်ကို သီမသအေးဇူးဖြင့်ကော် ဟုံကိုခန့်ကို ဇောဝံမံရ။ ယံတိလမ္ပပိဉ်
ကျာ်တြာ် မပတုပိဉ်တြာ်ပြကာ ဩဝံသင်တေ ချာ်သင်ညိကျာ်၊ ယံတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ် မလေဝ်
သ္မုတဂလာန်မခိုဟ် ဩဝံသင်တေ ချာ်သင်ညိကျာ်” ရဝံ ဂရင်ပတိတေ၊ အခါတို့ တိလမ္ပပိဉ်
ကျာ်တြာ် သင်တေချာ်။

အခါတို့ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ် မ္မဟာန်ကောသင်မဂ္ဂိုင် ပြာဏ်အာဇေရင်တြာ်ကုကုဓာတေ
ဇော်အာတြာ်ကုကုဓာတေ ဟုမ်တေချာ် သင်တေချာ်တေ ကလေင်တိုန်ကျင်တေ ပြာဏ်အာဇေရင်
တြာ်တြာ်တေ၊ “ယံစုန္ဒ အဲမအောဝ်စကာရ၊ တုအဲဂ် ထပ်တေသ္မိပ်ပန်ခွပ်တေ လးပညပ်တေ၊
ယံစုန္ဒ အဲကျာ် ချောင်စိုတ်တေ၊ သတင်တေဏောဏ်” ရဝံ သ္မုတိမဟာထေရ်စုန္ဒရ။

“ယံတိလမ္ပပိဉ် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ထေရ်စုန္ဒ ဒင်ဝန် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ်တေ ထပ်တေ
သ္မိပ်ပန်ခွပ်တေ လးပညပ်ကိုလပ်ရ၊ ကြန္တု တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ် ပတိုန်လပ်ခိုင်ပါ လတူခိုင်ပုင်
ကိုလောန်ဗ္ဗတညိနာဏ်တေ သီမ္မုကိုသတိ ပုမဗ္ဗာရဏာ သီမပျပ်စိုတ် ပိုင်ခြာ(အခါလိဂ်)
အဲဒွါက်ကတိရတေ သတင်ဒိုင်မပြ နကိုလပါသ္မိပ်ပင်ရ၊ ထေရ်စုန္ဒတုန် ပွဲဌာန်ဂဟေင် ဂဇာဒိုင်
ဂတမုက် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ်။

ပွဲလောကဝံ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ် မဒိန္ဒြိယ ဟုံမ္မုကိုပတုပတောံစတိ မတိကောတိ
ဓရ်သစ္စပန် ပြာဏ်အာဇေရင် ကြာ်ကုကုဓာ မ္မုကိုချာ်မသအေးဇူးကော်ဖြင့်တေ မ္မုသဘာ
မချောင်စိုတ် ပွဲမလောန်ဂ်ဒိုင်တေ ဇော်အာဟုမ်ချာ် သင်တေချာ်တေ ကလေင်တိုန်ကျင်ရ။

တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ် မ္မုကိုပိဉ်တြာ်ပြကာ မဒိန္ဒြိယ မလေဝ်ဟုံတံဗဒ်လပ်ဓရ်ဂမ္ဘိုင်
ပွဲသာသနာဂ် ကလေင်တိုန်ကျင်တေ ပွဲလဒေါဝ်ဂကောံခမီ သီပွီပွီလပ် (ဂကောံ
ခမီသင်) ပြာဏ်အာ တြာ်တြာ်တေ၊ ထပ်ပန်ခွပ်တေ ဩဝံလးပညပ်ကို(သ္မိပ်)ကိုအဲညိ၊
တိက်သတင်တေဏောဏ် ရဝံ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြာ် သ္မုတိထေရ်စုန္ဒရ။

တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ စကာတဲမွဲး ထေရ်စုန္ဒ ထပ်ပန်ခွပ်တဲ လးပညပ်ကံ(သ္မိပ်)
ဗွဲမပြဟ်ရ၊ တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ မ္မံသဘ်မဍောင်စိုတ် ဗွဲမလောန်ဂ်ဒ်တဲ တိက်သတင်
တရ၊ ခမိစုန္ဒလေဝ် ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲဂတမုက် (တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ)ဂ်ရ။

အခိုင်ဂ် တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ သုးကိုမဟာထေရ်အာနန်ရ၊ “ယွံအာနန် ညးမမိက်ကို
မွဲမွဲဂ် ယွံစုန္ဒ တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ သုပြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ်ဇကု လက္ကရ်အိုတ်တဲ ဒးသွပ်ရိနိဗ္ဗာန်ရ၊
ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲဂ် ကလိဝံ ဟံဗွဲထေက်တြိဂ်ရ၊ ကလိဝံဟံဒးရးရ” ရဝံ သုးကိုစုန္ဒ
မဒ်ကောန်ဓမာတ်ထပ်တဲ ကတိဗဒ်ကိုဂ်သောံ ဂဟောမ်စိုတ်လေဝ် ဒ်မာန်မံင်ရ၊ (ဒ်ကွါင်
သင်္ဂဟံး) ဒးပရေကွေံ ဂ်ဂ်သောံဂဟောမ်စိုတ် စုန္ဒမဒ်ကောန်ဓမာတ်ထပ်ဂ် သင်္ဂဝံရ။

“ယွံဒါယကာစုန္ဒ တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ သုပြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ်တုအဲ လက္ကရ်အိုတ်တဲ
သွပ်ရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ကောန်တုဂ် ကလိဝံ ဗွဲထေက်တြိဂ်ရ၊ ကလိဝံ ဒးရးကွေံရ၊
ယွံဒါယကာစုန္ဒ အဲဝံမိင်ကေတ်ဂလာန်ဝံ နူဂတမုက်တိလမ္ပပိဋကဉ်တြရ၊ အဲဝံဒင်ဂိုင်ကေတ်
နူဂတမုက်တိလမ္ပပိဋကဉ်တြရ၊ ပိဏ္ဍပါတ်ဂမ္တိုင်ဓါသ် မ္မံကိုဖိုအာနိသံသဇ္ဇေပြ် လတူနူ
ပိဏ္ဍပါတ် တုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင် မတုပ်သုဟ်ကောံရင်သကအ်တဲ မ္မံကိုဖိုမတုပ်သုဟ်တအ်ဂ်
နွံတ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲးဓါသ်အိုတ်ဂ်ရော? တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ ဩပိဏ္ဍပါတ်မွဲ သုပြဘိုက်တဲ
အာစိုပ်ကလိဝံ သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ရ၊ (ပိဏ္ဍပါတ်ဝံဂ် မွဲသ်) တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ
ဩပိဏ္ဍပါတ်မွဲ သုပြဘိုက်တဲ သွတ်ပရိနိဗ္ဗာန် နကိုအနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ် မ္မံသဘ်မစိုဟ်
လလမ် ဟံမွဲကိုခန္ဓမသေ့သေ့ဟ်ရ၊ (ပိဏ္ဍပါတ်ဝံလေဝ် မွဲသ်) ပိဏ္ဍပါတ်ဂမ္တိုင်ဓါသ် (မ္မံကို
ဖိုမတုပ်သုဟ် မ္မံကိုဖိုဝိပါမမတုပ်သုဟ်တဲ မ္မံကိုဂုဏ်ဖိုမလောန်ပြ်) မ္မံကိုဖိုအာနိသံသ
မဇ္ဇေပြ် လတူနူပိဏ္ဍပါတ် တုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင် မတုပ်သုဟ်ကောံရင်သကအ်တဲ မ္မံကိုဖိုမတုပ်
သုဟ်တအ်ဏအ်အိုတ်ရ” ရဝံ အဲဝံမိင်ကေတ် အဲဝံဒင်ဂိုင်ကေတ် ဂလာန်ဝံ နူဂတမုက်
တိလမ္ပပိဋကဉ်တြရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ ဒါယကာစုန္ဒ မဒ်ကောန်ဓမာတ်ထပ်ဂ် ဆန်စန်တ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို
အာယုက်ဂိုင်ရ၊ ဆန်စန်တ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ရုပ်သ်မကျေပ်ဂေါပ်ရ၊ ဆန်စန်တ်ကမ်
မလေပ်ကတိဗဒ်ကိုတသိုခ်ရ၊ ဆန်စန်တ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ချိုင်သွပ်ရ၊ ဆန်စန်တ်ကမ်
မလေပ်ကတိဗဒ်ကို တွိဝါရမဂိုင်ရ၊ ဆန်စန်တ်ကမ် မလေပ်ကတိဗဒ်ကို ညးဇ္ဇေသကိုပ်သ္မရ၊
ယွံအာနန် သင်္ဂဝံ ဒးပရေကွေံ ဂ်ဂ်သောံဂဟောမ်စိုတ် စုန္ဒ မဒ်ကောန်ဓမာတ်ထပ်ဂ်ရ ရဝံ
(သုးတိုန်ရ)။

အခိုင်ဂ် တိလမ္ပပိဋကဉ်တြ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတိဂ်—

“ညးမကိုဒါနိဂ် ကုသိုလ် ဇ္ဇေမောပ်တိုန်ရ၊ ညးမမင်မွဲဂ် သွဝဲဟံကောံ ဟံဇ္ဇေ
မောပ်ရ၊ ညးမ္မံကိုဉာဏ်ဂ် ပါသုးကွေံ သရာမ်ပါပ်ရ၊ ညးမပါသုးကွေံသင်္ဂဝံ ရာဂ

ဒေါသမောဟဂမ္ဘိုင် အိုတ်အာတဲ့ (ပုတ်ကီလေသ) စိုဟ်လလမ်အာရ” ရံသင်္ဂ
ကြိုဂအောက်တိုန် ဥဒါနိဝံရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ ပါဠိလိဂါမိယသုတ်

၇၆။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်
တန်ဒိုင် မွဲဟာန်ကျောံခမီသင်မဂ္ဂိုင် ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးမဂဓမ္မး စိုပ်အာက္ကာန်
ပါဠိလိရ၊ အခိုင်ဂ် “ယံတီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲဟာန်ကျောံခမီသင်မဂ္ဂိုင် ကိရေင်မဂေတ်ဂေင်
ဒေသစာရိတ် ပွဲရးမဂဓမ္မိုင် စိုပ်ကျင်က္ကာန်ပါဠိလိရဂး” ရံဝံ ဥပဂမ္ဘိုင် မဒ်ကောန်က္ကာန်
ပါဠိလိတအ် မိင်ပရိုင်အိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ဥပဂမ္ဘိုင် မဒ်ကောန်က္ကာန်ပါဠိလိတအ်ဂ် ပြာပ်အာ
ဇရေင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်တဲ့ လှောင်တံတီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်တဲ့ ဂဇာဒိုင် ပွဲလအိတ်
မွဲဒုတ်တဲ့မွဲး “ယံတီလမ္မံပိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲဂ် ဒုင်တဲဇြပ်သွက်ကျဲဂမ္ဘိုင်ဇူဒို ပိုယ်ဒိုက်တအ်
ညိကျက်” ရံဝံ ဂရင်ပတိတ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲဂ် နပ္ပမမင်
သိုတ်သိုတ်ဟေင် ဒုင်တဲရ။

အခိုင်ဂ် ဥပဂမ္ဘိုင် မဒ်ကောန်က္ကာန်ပါဠိလိတအ်ဂ် တီကေတ်ဒဒ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ
မဒုင်တဲအိုတ်တဲ့ ဒှိုက်ကတိန္နဒုတ်အိုတ်တဲ့ လှောင်တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွရေင်သိုက်အိုတ်တဲ့
ပြာပ်အာဇရေင် ဇြပ်သွက်ကျဲမဇူဒိုအိုတ်တဲ့ လးပညပ်ဗပေင်လဝ် ယာတ်လးပွဲဇြပ်သွက်ကျဲ
ဂမ္ဘိုင် မဇူဒိုအိုတ်တဲ့ ကိုပဠေပ်ပဠေတ် သွာဂဇာဒိုင်ဂမ္ဘိုင်တဲ့ ကိုစွံပတန်လဝ် ချာန်ဂမ္ဘိုင်တဲ့
ကိုဒေန်ပုတ်ပွာင်သွဂမ္ဘိုင်တဲ့မွဲး ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ရ၊ ပြာပ်အာအိုတ်တဲ့
လှောင်တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲတဲ့ ပဒတ်ဒိုင် ပွဲဌာန်လအိတ်မွဲဒုတ်တဲ့မွဲး “ယံတီလမ္မံပိုင် ပွဲဇြပ်
သွက်ကျဲဂမ္ဘိုင် မဇူဒိုဝံ လးလဝ်ယာတ်လးတဲ့အိုတ်ရ၊ ဒေန်စွံပတိုန်လဝ် ပုတ်ပွာင်သွတဲ့အိုတ်ရ၊
ယံတီလမ္မံပိုင် အခိုင်လှဟ်ဝံ အခိုင်သွက်ဂွံက္ကာအာဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ်ရကျက်၊
(သွက်ဂွံက္ကာအာဂ် အတိုင်ပိုက် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲရကျက်)” ရံဝံ ဂရင်ပတိ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ
အိုတ်ရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ပဠေပ်ပဠေတ်သွာတဲ့ ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဗပေင်သွာတဲ့
မွဲဟာန်ကျောံခမီသင်မဂ္ဂိုင် ပြာပ်အာဇရေင် ဇြပ်သွက်ကျဲဂမ္ဘိုင်မဇူဒိုတဲ့ ကြဲကြာတ်ဇိုင်တဲ့
လုပ်အာဇြပ်သွက်ကျဲဂမ္ဘိုင် မဇူဒိုတဲ့ သွဗ္ဗါကိုတိုင်ဒယိုင်လဒေါင်တဲ့မွဲး ဂတးဏာမုက် လပါ
ဒိုဟ်ဗွံက်တဲ့ ဂဇာဒိုင်ရ၊ ခမီသင်မဂ္ဂိုင်လေဝ် ကြဲကြာတ်ဇိုင်တဲ့ လုပ်အာဇြပ်သွက်ကျဲဂမ္ဘိုင်
မဇူဒိုတဲ့ သွဗ္ဗါကိုဗဒင်လက္ကရဲတဲ့ ဂတးဏာမုက်လပါဒိုသ်ဗွံက်တဲ့ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲဟေင်
သွလဝ်ဂတ ဂဇာဒိုင်အိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲဂ် သွးတိုန်ကို ဥပမဒ်ကောန်က္ကာန်
ပါဠိလိတအ်ရ။

ယံဥပတေ အဟိဒဏ်ဂမ္ဘိုင် ပွေပမသီလမလိုလ် အဒကံတကိညးဟံမွဲကိုသီလတအ်ဂ်
ကူဝံ မဒ်မသုန်သ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲမသုန်သ်အိုတ်ဂ်ရော? ယံဥပတေ ပွဲလောကဝံ ညးမူ
ကိုသီလမလိုလ် ဟံမွဲကိုသီလဂ် ဟိုတ်နူဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဂ်ရ အာစိပ်တ ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်
ဟောမ်မြမ်မဂ္ဂိုင်အိုတ်ရ၊ ကူဝံ ဒုသ်ဒဏ်မဒ်ပဌမ ပွေပမသီလမလိုလ် အဒကံတကိညးဟံမွဲကို
သီလရ။

ယံဥပတေ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ပရိုင်ဒယုတ်ဟံခိုဟ် အဒကံတကိညးမူကိုသီလ မလိုလ်
ဟံမွဲကိုသီလဂ် မြဲလလမ်တမျှပ်အာရ၊ ကူဝံ ဒုသ်ဒဏ်မဒ်ဒုတိယ ပွေပမသီလမလိုလ် အဒကံ
တကိညးဟံမွဲကိုသီလရ။

ယံဥပတေ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ညးမူကိုသီလမလိုလ် ဟံမွဲကိုသီလဂ် ပြာပ်အာလဒေါင်
ပရိသာတ်သိုင် ပရိသာတ်ဗဗ္ဗု ပရိသာတ်သေဌိ ပရိသာတ်ခမိဂမ္ဘိုင်မွဲ သိုက်မဖေက်ဂွံက်
ငုင်ငုဂစိုင် ဒေပြာပ်အာရ၊ ကူဝံ ဒုသ်ဒဏ်မဒ်တတိယ ပွေပမသီလမလိုလ် အဒကံတကိ
ညးဟံမွဲကို သီလရ။

ယံဥပတေ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ညးမူကိုသီလမလိုလ် ဟံမွဲကိုသီလဂ် ဒေသ္မကာဂစိတ်
သိုမဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ရ၊ ကူဝံ ဒုသ်ဒဏ်မဒ်စတုတ္ထ ပွေပမသီလမလိုလ် အဒကံတကိညးဟံမွဲကို
သီလရ။

ယံဥပတေ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ညးမူကိုသီလမလိုလ် ဟံမွဲကိုသီလဂ် ခန္ဓကာယ
လိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ်ဂ် အာစိပ်ကတိဒ်ပွဲနရက် မစာ်စူးအာနူတသိုမ် မူကိုလအာဟံခိုဟ်
မဒတုမ်စှေ လိုလ်ဗွဲဗွဲရ၊ ကူဝံ ဒုသ်ဒဏ်မဒ်ပဌမ ပွေပမသီလမလိုလ် အဒကံတကိညးဟံမွဲ
ကိုသီလရ၊ ယံဥပတေ အဟိဒဏ်ဂမ္ဘိုင် ပွေပမသီလမလိုလ် အဒကံတကိညးဟံမွဲကိုသီလ
တအ်ဂ် ကူဝံ မဒ်မသုန်သ်အိုတ်ရ။

ယံဥပတေ ဖိအာနိသံသဂမ္ဘိုင် ပွေပချိုက်ပင်ကိုသီလ အဒကံတကိညးမူကိုသီလ
တအ်ဂ် မသုန်သ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲမသုန်သ်အိုတ်ဂ်ရော? ယံဥပတေ ပွဲလောကဝံ
ညးမချိုက်ပင်တကောံသီလ မူကိုသီလဂ် ဟိုတ်နူဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲဂ်ရ ကလိဂွံဗွပ်ပိုန်ဟာန်
မဂ္ဂိုင်ရ၊ ကူဝံ ဒ်ဖိအာနိသံသပဌမ ပွေပချိုက်ပင်ကိုသီလ အဒကံတကိညးမူကိုသီလရ။

ယံဥပတေ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ပရိုင်ဒယုတ်မခိုဟ် အဒကံတကိ ညးမချိုက်ပင်ကောံ
သီလ မူကိုသီလဂ် မြဲလလမ်တမျှပ်တိတ်အာရ၊ ကူဝံ ဒ်ဖိအာနိသံသဒုတိယ ပွေပချိုက်ပင်ကို
သီလ အဒကံတကိညးမူကိုသီလရ။

ယံဥပတေ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ညးမချိုက်ပင်တကောံသီလ မူကိုသီလဂ် ပြာပ်အာ
ပွဲလဒေါင် ပရိသာတ်သိုင် ပရိသာတ်ဗဗ္ဗု ပရိသာတ်သေဌိ ပရိသာတ်ခမိဂမ္ဘိုင်မွဲ သိုက်

ဟံဖေက်ဝံက် ဟံဒေငုင်ငုဂစိုင် ဝံပြာပ်အာရ၊ ဣဝံ ဒိဖိအာနိသံသတတိယ ပွဲမချိုက်ပေင် ကိုသီလ ဒဒက်တ်ကိုညးမုံကိုသီလရ။

ယံဥပးတအံ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ညးမချိုက်ပေင်တ်ကျောံသီလ မုံကိုသီလဂှ် သိုဟံမွဲကို ဝိဝိင်ဘိင်တိုင် ဝံချိုတ်ရ၊ ဣဝံ ဒိဖိအာနိသံသတတိယ ပွဲမချိုက်ပေင်ကိုသီလ ဒဒက်တ်ကိုညး မုံကိုသီလရ။

ယံဥပးတအံ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ညးမချိုက်ပေင်တ်ကျောံသီလ မုံကိုသီလဂှ် ခန္ဓကာယ လိုလ်တုဲ ကြနမချိုတ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ်သုဂတိဘုမ်ရ၊ ဣဝံ ဒိဖိအာနိသံသပဉ္စမ ပွဲမချိုက် ပေင်ကိုသီလ ဒဒက်တ်ကိုညးမုံကိုသီလရ၊ ယံဥပးတအံ ဖိအာနိသံသဂမ္ဘိုင် ပွဲပွဲမချိုက်ပေင် ကိုသီလ ဒဒက်တ်ကိုညးမုံကိုသီလတအံဂှ် ဣဝံ မသုန်သတ်အိုတ်ရ (ရဝံ သွေးတ်ရ)။

အခိုင်ဂှ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂှ် လုက်ဗွမ်မဂိုင် (စိုက်စိုပ်ဗွမ်ဂှ်) နကိုဂလာန်ခရ် ကိုဥပးကောန်ကွာန်ပါဠိလိဂမ္ဘိုင် တီညာတ်ကေတ်ဒေဝတုဲဖိုတ် ကိုဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်(ခရ်)တုဲ ကိုသကေက်သကာ ပတိုန်ကိုစိုတ်ဓာတ် (သွက်ဝံဒွေတ်ခရ်)တုဲ “ယံဥပးတအံ ကလိလောန် အာသုဗတမ်ရ၊ အခိုင်လုဟ် အခိုင်သွက်ဝံအာဂှ် မူးတအံတီကေတ်အိုတ်ညိ၊ (သွက်ဝံအာဂှ် ဒိအတိုင်ပိုက်စိုတ် မူးတအံရ) ရဝံ ဖအေဝ်ဗလးဏာရ၊ “ယံတီလမုံပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” ရဝံ ဥပးဂမ္ဘိုင် မဒိကွာန်ပါဠိလိတအံဂှ် ဒုင်ဝန်ကုတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်တုဲ လှောင်တီလမုံပိုင် ကျက်တြဲအိုတ်တုဲ သွရေ်သေ့ရ်အိုတ်တုဲ ကလေင်စ်အာအိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂှ် ဥပးဂမ္ဘိုင် မဒိ ကောန်ကွာန်ပါဠိလိတအံ စ်အာတုဲ ခြာဟံလအံဟေင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ပြာပ်လုပ်အာ ဌာန်မသိုတ်တြဲရ။

ပွဲအခိုင်အခါဂှ် သုနိဓကိုဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် မဒိအမတ်ဇော် ပွဲရးမဂေတအံဂှ် တုဟ်နဝံတဒ္ဒာကောံ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ဘိုင်တုဲ ပတန်ဒိုင်ချင် ပွဲကွာန်ပါဠိလိအိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂှ် ဒေဝတ် ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်လေဝ် မွဲလှေ့မွဲလှေ့ ကောံခရ်ဒိုင်တုဲဟေင် ဂိုင်သီဓတ်လဝ် ဂအာင်သိုဂမ္ဘိုင် ပွဲကွာန် ပါဠိလိအိုတ်ရ၊ ပွဲအရာပ်ဂအာင်သိုဂမ္ဘိုင် ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မုံကိုကုဒ္ဒိမဇော်တအံ မဂိုင်သီဓတ်လဝ်ဂှ် စိုတ်သိုင်အမတ်ဇော်ဂမ္ဘိုင် သိုင်ဂမ္ဘိုင် မုံကိုကုဒ္ဒိမဇော် လှောင်ဒိုင် သွက်ဝံသိုင်တ်သိုအိုတ်ရ၊ ပွဲအရာပ်ဂအာင်သိုဂမ္ဘိုင် ဒေဝတ်မုံကိုကုဒ္ဒိ အဇာလဒေဝ် မဂိုင်သီဓတ်လဝ်ဂှ် စိုတ်သိုင် အမတ် သိုင်ဂမ္ဘိုင် မုံကိုကုဒ္ဒိ အဇာလဒေဝ် လှောင်ဒိုင်စိုတ် သွက်ဝံသိုင်တ်သိုအိုတ်ရ၊ ပွဲအရာပ်ဂအာင်သိုဂမ္ဘိုင် ဒေဝတ်မုံကိုကုဒ္ဒိမအောန် မဂိုင်သီဓတ်လဝ်ဂှ် စိုတ်သိုင်အမတ် သိုင်ဂမ္ဘိုင် မုံကိုကုဒ္ဒိမအောန် လှောင်ဒိုင်စိုတ် သွက်ဝံသိုင်တ် သိုအိုတ်ရ။

တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲဂှ် နကိုဒိဗ္ဗစက္ခဉာဏ် မတုပ်ကျောံမတ်ဒေဝတ် မလောန်နမတ် မိုဟ်ဂမ္ဘိုင် မသအးဇူးတ်ဗွဲတွေင်ဂှ် ညာတ်အာဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲလှေ့မွဲလှေ့ ကောံခရ်ဒိုင်တုဲဟေင် ဂိုင်သီဓတ်လဝ် ဂအာင်သိုဂှ် ။ ပ ။ အခိုင်ဂှ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ပွဲအခိုင်(ဖလောင်ယး)

ဒေကံတကိဗ္ဗမံဂံ ခြိုက်ကတိန္နဒ္ဒေတေ “ယံအာနန္ဒ မုရုညးလိဂမ္ပိင် ပတန်တချင် ပွဲကွာန် ပါဠိအိုတ်ဂံရော?” ရဝံ သွာန်တိုန် မဟာထေရ်အာနန္ဒရ။

ယံတီလမ္ပပိဉ် သုနိဓကိဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ပိင် မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇေ ပွဲရးမဂဓတအ်ဂံ တွဟ်နဂုံတာဒ္ဒာကေံ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ပိင်တေ ပတန်ဒိုင်ချင် ပွဲကွာန်ပါဠိအိုတ်ရ သာ်ဝံ ဂရင်ပတိရ။ ယံအာနန္ဒ သုနိဓကိဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ပိင် မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇေ ပွဲရးမဂဓတအ်ဂံ တွဟ်နဂုံ တာဒ္ဒာကေံ သိုင်ဝဇ္ဇိဂမ္ပိင်တေ ပတန်ဒိုင်ချင် ပွဲကွာန်ပါဠိလိဝံ ချပ်ဂုန်ကိုဒေဝတ တာဝတိံ ဂမ္ပိင်တေ ညံင်ရမသိုင်အိုတ်ကိုရ။ ယံအာနန္ဒ ဒေဝတဂမ္ပိင် မွဲလိမ္ပိလိ ကောံခရီဒိုင်တေဟေင် ဂိုင်သီဓတ်လဝ် ဂအာင်သိုဂမ္ပိင် ပွဲကွာန်ပါဠိလိဝံ အဲကျာ် ညာတ်အာကိုဒိဗ္ဗစက္ခုညဏ် မတုပ် ကောံမတ်ဒေဝတ မလောန်နမတ်မ္မိဟ်ဂမ္ပိင် မသအးဇးတဲဗွဲတေင်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပွဲအရာပ် ဂအာင်သိုဂမ္ပိင် ဒေဝတဂမ္ပိင် ဣဒ္ဓိဇ္ဇေဇ္ဇေဂမ္ပိင် မဂိုင်သီဓတ်လဝ်ဂံ စိုတ်သိုင် အမာတ် သိုင်ဂမ္ပိင် လောဝ်ဒိုင် သွက်ဂွံသိုင်တသိုအိုတ်ရ။ ပွဲအရာပ်ဂအာင်သိုဂမ္ပိင် ဒေဝတမ္ပိကိုဣဒ္ဓိ အဇာလဒေါဝ် မဂိုင်သီဓတ်လဝ်ဂံ စိုတ်သိုင် အမာတ်သိုင်ဂမ္ပိင် မ္ပိကိုဣဒ္ဓိ အဇာလဒေါဝ် လောဝ်ဒိုင်စိုတ် သွက်ဂွံသိုင်တသိုအိုတ်ရ။ ပွဲအရာပ်ဂအာင်သိုဂမ္ပိင် ဒေဝတမ္ပိကိုဣဒ္ဓိမအောန် မဂိုင်သီဓတ်လဝ်ဂံ စိုတ်သိုင် အမာတ်သိုင်ဂမ္ပိင် မ္ပိကိုဣဒ္ဓိမအောန် လောဝ်ဒိုင်စိုတ် သွက်ဂွံ သိုင်တသိုအိုတ်ရ။ ယံအာနန္ဒ ပ္ဍောပ်ကိုချင်ဂမ္ပိင် မဒ္ဒိအရာဒတန်ဂကူအရိယာန်ဂမ္ပိင် ကောံခရီ မံင်စံင် မဒ္ဒိအရာဒတန် ဂကူဗိုက်သွံရာန် ကောံခရီပဒတ်ဒိုင်တအ်ဂံ ချင်တိုဝံ နိတ်ချင်ဇ္ဇေ မ္ပိယုပါဠိလိ မဒ္ဒိအရာဌာန်ဒတန်သွံရာန် ဗိုက်ဇ္ဇေရောင်။ ယံအာနန္ဒ ပွဲချင်ပါဠိလိဝံ ဟိုတ်နု ပုတ်ကို ဟိုတ်နုဍုတ်ကို ဟိုတ်နုပါဒကးကောံရင်သကအ်ကို အန္တရာယံဂမ္ပိင်ပိသာ်ဝံ ကတိဒ် အိုတ်ရောင် ရဝံ သွးတရ။

အခိုင်ဂံ သုနိဓကိဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ပိင် မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇေ ပွဲရးမဂဓတအ်ဂံ ပြာပ်အာ ဇရေင် တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်တေ သွးတဂလာန် မအိုတ်တိုဟ်ကောံ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ အိုတ်ရ။ သွးတဂလာန်မအိုတ်တိုဟ် ထေက်ကိုဗျုဟ်အိုတ်တေ ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒ္ဒေတေမွဲး “ယံတီလမ္ပပိဉ်ဂေါတမ သွက်တဲဝံ မွဲဟာန်ကောံခမီသင်ဂမ္ပိင် ဒိုင်တဲပိဏ္ဍပါတ် ပိဋိကံတအ် ညိကျာ်” ရဝံ ဂရင်ပတိ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ နပ္ပမမံင်သိုတ်သိုတ်ဟေင် ဒိုင်တဲရ။

အခိုင်ဂံ သုနိဓကိဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ပိင် မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇေ ပွဲရးမဂဓတအ်ဂံ တီကေတ် ဒ်ဒိ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ဒိုင်တဲအိုတ်တေ ပြာပ်အာသိုဇကု မဇ္ဇဒိအိုတ်တေ ပဠေပ်ပဠေတ် စူအာဟာရ ဘောဇိန်မပြဲ ပွဲသိုဇကုမဇ္ဇဒိအိုတ်တေမွဲး “ယံခမီဂေါတမ ဒးအခိုင်ရ။ ပဠေပ် ပဠေတ်လဝ် ပိဏ္ဍပါတ်တဲအိုတ်ရ” ရဝံ ဂရင်ပတိ အခိုင်ကိုတီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ အခိုင်ဂံ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ပွဲအခိုင်နူဂယးပြဟ် ပဠေပ်ပဠေတ်သွာတေ ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဗဗေင်သွာ မွဲဟာန်ကောံခမီသင် ပြာပ်အာသို(ဇ္ဇဒိ) သုနိဓကိဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ပိင်ဓါ မဒ္ဒိအမာတ် ပွဲရး မဂဓတေ ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲဒွဲမလးပညပ်လဝ်ရ။

ကြံ့နု၍ သုနိဓကိုဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇော ပွဲရးမဂဓတအိ၍ ကောန်
စိုတ်တံ ခမိသင်မွဲပဓာန်ညှဲ တီလမွဲပိုင်ကျိ၍တြ အလိုလိုဇကု နကိုဘောဇိန်မပြဲဝံ စိုကိုတရိပ်
ကိုစိုတ် စိုကိုမဒးဆေဝ်ဒင်ကော့အိုတ်ရ။

ကြံ့နု၍ သုနိဓကိုဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇော ပွဲရးမဂဓတအိ၍ အခါကာလ၍
တီလမွဲပိုင်ကျိ၍တြကိုပိုင်တဲ ပါကော့တဲနူဗဗေင်၍ ဂိုင်ကေတ်သ္မာဂဇအိသပ်သပ်မွဲတဲ ဂဇအိဒိုင်
ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲရ။ တီလမွဲပိုင်ကျိ၍တြ ကိုအနုမောဒနာကိုသုနိဓကိုဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်
မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇော ပွဲရးမဂဓ နကိုဂါထာဝံရ။

“ယွံဗဗ္ဗးတအိ ညးမွဲကိုပညာ၍ ဩပွဲဌာန်မွဲ သိုင်တသိုဌာန်မံင်စံင်ရ။ ပွဲဌာန်၍
ဖါပ်ဗွတ် ပူဂိုလ်မွဲကိုသီလ မသိုလလမ်မင်မွဲကာယပါင်စိုတ် မဒ္ဒေတ်တံ ဒေတ်မပြဲတဲ
ဇိန်ပိုင်ပြင်ဏာကို သွက်ကုသိုလ် ကုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မွဲပွဲဌာန်၍ရ။ ဇိန်ပိုင်ပြင်ဏာ
သပ်ဝံမွဲ ဒေဝတ်တအိ၍ ဟိုတ်နုဂွံဒင်သွပူဇ်ရ ကလေင်သွပူဇ် ကုညးမဇိန်ပိုင်အိုတ်ရ။
ဟိုတ်နုဂွံဒင်သေ့သွ၍လေဝ် ကလေင်သေ့သွအိုတ်ရ။ ဟိုတ်၍ရ ညံင်ရမ်မ မင်မွဲတ်
ကောန်ဖျုန်ဩဟိုတ်ကို ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်၍ ပွဲကာလအိုတ်သို ဂွံဆိုညာတ်တံ မှီမဆိုဟ်ဆဲးရ”
သပ်ဝံ ကိုဏာအနုမောဒနာရ။

အခိုင်၍ တီလမွဲပိုင်ကျိ၍တြ ကိုဏာအနုမောဒနာ နကိုဂါထာဂမ္ဘိုင် ကုသုနိဓကို
ဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇော ပွဲရးမဂဓတဲ ဒြိုက်ကတိုနုဒွဲတဲ စူးတိတ်အာရ။

အခိုင်၍ သုနိဓကိုဝဿကာရ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိအမာတ်ဇ္ဇော ပွဲရးမဂဓ၍ တြင်ခမီဂေါတမ
မက္ခတိတ်အာတဲဏအိ၍ ဂွံယုတြင်ဂေါတမရ။ သေ့ဟ်ဍု၍တြင်ဂေါခမီဂေါတမ မကော့အာ၍
ကိုယုသေ့ဟ်ဍု၍ဂေါတမရ။

အခိုင်၍ တြင်တီလမွဲပိုင်ကျိ၍တြ မက္ခတိတ်အာ၍ ကိုယုရံဝံမွဲ တြင်ဂေါတမရ။
ကြံ့နု၍ တီလမွဲပိုင်ကျိ၍တြ ပြာပ်အာတြင်ဂေါရ။ ပွဲအခိုင်၍ တြင်ဂေါဝံ ဍု၍တန်တလတူတြင်တဲ
စိုတ်သုင်တမာန်ကို ဍု၍ပေင်ကျိဟ် ညီသုဟ်ဒိုင်ကိုတြင်ရ။ ညးလှိုလှို မွဲပွဲဂိမိက်ဂွံကော့အာ
တြင်မွဲလပါကို မွဲလပါတအိ၍ ဂွဲတံဂွဲင်အိုတ်ရ။ ညးလှိုလှိုတအိ၍ ဂွဲတံဖံင်ဆုအိုတ်ရ။
ညးလှိုလှိုတအိ၍ ဂွဲတံဖံင်ဒုန်အိုတ်ရ။ အခိုင်၍ တြံမွဲကိုဇဟတ်၍ ညံင်ရမ်ပုးဏာသပါတဲ
မဒ္ဒေဝ်ကဝေန်လဝ်ကို သပါတဲမဒ္ဒေဝ်ကဝေန်လဝ်၍ ညံင်ရမ်ပုးဏာကို တုပ်ညံင်ရသံ၍
ကိုရ။ တီလမွဲပိုင်ကျိ၍တြ ကော့အာ နုတြင်တြင်ဂေါလပါဏအိတဲ ပြာကဋုတ် မွဲဟာန်ကော့ခမီ
ပွဲတြင်စီလပါတဲရ။

တီလမွဲပိုင်ကျိ၍တြ ညာတ်ကေတ်ညးဂမ္ဘိုင် မွဲပွဲဂိမိက်ဂွံကော့အာ နုတြင်လပါဏ
စိုပ်တြင်လပါတဲတဲ လှိုဂွဲတံဒိုင်ဂွဲင် လှိုဂွဲတံဒိုင်ဖံင်ဆု လှိုဂွဲကော့နုဒိုင်ဖံင်ဒုန်ရ။

အခါခါ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြ တိကေတိ ဟိုတ်ဖို့ဝံတဲ ပဲ့အခါခါမတိဂ်—

“ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင် မကောံအာစီတဏှာ မဇ္ဈိဟ်နက် လဲလးတအ်ဂ် သိုင်တဒေန် (အရိယမဂ်)တဲ ပါကောံလျိုက်သရီကိလေသဂမ္ဘိုင်တဲ ကောံအာအိုတ်ရ၊ ဂကောံ မှိုဟ်တုန် သွက်ဂွံကောံအာစီဂ် ဒးဒက်ဒွင်ဖံင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင် မျှိုက်ပညာမကောံအာ စီတဏှာတဲတအ်ဂ်တုန် ဟံဒးဒက်တဖံင်အိုတ်ဟောင်ရ” ရံသ်ဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ ဒွိဓာပထသုတ်

၇၇။ အဲဒိုက် ဂွံမိင်လဝ် ရံသ်ဝံရ— ဒးကာလမ္ပဲအခါခါ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြ ကောံခမီ ဗက်လက္ကရံ တုနာနာဂသမာလဂ် က္လုတိတ်အာတရအဓာန် ပဲ့ရးကောသလရ၊ တုနာနာဂ သမာလဂ် ပဲ့အကြာဂွံင် ညာတ်ဒးဂွံင်ဓါသွာင်တဲ “ယွံတိလမ္ပပိဋ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြ ဂွံင်ဝံ မဒ်တဂွံင်ခိုဟ်ရ၊ အာတ်နက္ခိင်ဏအ်အိုတ်စိုအ် (ရဲဝံ ဂရင်ပတိ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြရ)” ဂရင်ပတိတ် ရံသ်ဝံမ္း တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြဂ် “ယွံနာနာဂသမာလ ဂွံင်ဝံ ဒ်တဂွံင်ခိုဟ်ရ၊ အာတ် နက္ခိင်ဏအ်ညိ” ရဲဝံ ဟိုသ္မးရ။

မရနက်ကိုဝါဝါကိုလေဝ် ။ ပ ။ မရနက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် တုနာနာဂသမာလဂ် “ယွံတိလမ္ပပိဋ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြ ဂွံင်ဝံ မဒ်တဂွံင်ခိုဟ်ရ၊ အာတ်နက္ခိင်ဏအ်အိုတ်စိုအ်” ရဲဝံ ဂရင်ပတိ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြရ၊ မရနက်ကိုပိဝါလေဝ် တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြဂ် “ယွံနာဂ သမာလ ဂွံင်ဝံ ဒ်တဂွံင်ခိုဟ်ရ၊ အာတ်ဂွံင်ဏအ်ညိ” ရဲဝံ ဟိုသ္မးရ။

ကြနုဂ် တုနာနာဂသမာလဂ် ပဲ့ဒွဲဂ်ဟောင် ဖျေထောံစွံလဝ်ဗပေင်သုာ တိလမ္ပပိဋ ကျမ်းတြ လတူတိတဲ “ယွံတိလမ္ပပိဋ က္လုဝံ မဒ်တဗပေင်သုာ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြရ” သ်ဝံ သ္မးတရ၊ ကြနုဂ် တုနာနာဂသမာလ မအာတ် နက္ခိင်တရဲဂ် ပဲ့အကြာဂွံင် ကမ္မတ်ဂမ္ဘိုင် တိတ်ကျင်အိုတ်တဲ နက္ခိင်တဂ္မိုင်လေဝ် ဝုင်တက်တအိုတ်ရ၊ နက္ခိင်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် တေအ်ထွိုက် တအိုတ်ရ၊ ဗပေင်လေဝ် တက်ထကးထောံအိုတ်ရ၊ သုာလေဝ် သ်ဗစာ်ထောံအိုတ်ရ၊ ကြနုဂ် တုနာနာဂသမာလ သိုမ္ပုကိုဗပေင်မထကး သုာမစာ်ဂ်ဒ်တဲ ပြာပ်ကျင်ဇရေင် တိလမ္ပပိဋ ကျမ်းတြတဲ လှောင်တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြတဲ ဂဇာ်ဒွင် ပဲ့လအိတ်မ္ပဒွဲတဲမ္း “ယွံတိလမ္ပပိဋ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြ အဲဒိုက်မအာတ် နက္ခိင်တရဲဂ် ပဲ့အကြာဂွံင် ကမ္မတ်ဂမ္ဘိုင် တိတ်ကျင် အိုတ်တဲ နက္ခိင်တလေဝ် ဝုင်တက်တအိုတ်ရ၊ နက္ခိင်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် တေအ်ထွိုက်တအိုတ်ရ၊ ဗပေင်လေဝ် တက်ထကးထောံအိုတ်ရ၊ သုာလေဝ် သ်ဗစာ်ထောံအိုတ်ရ” ရဲဝံ ဂရင်ပတိ တိလမ္ပပိဋကျမ်းတြရ။

အခါခါ တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြ တိကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ အခါခါမတိဂ်—

“ဂဏံအကြေ မသုင်တဲသုတ် မနုရ်ကျိသုတ် ညံင်ရဲမသုးကေံသုတ်ကို တုပညာ မအာစိုပ် ပွမတိ(ခရ်သစ္စ)ဂ် စိုန်အာတ်မွဲစွံ မံင်တဲမွဲစွံ န်ရဲတ်မွဲစွံ ကေံသုးဟံတိကေတ် ဒတဲဖို လလေင်ဖိုကိုလေင် သုးကေံ ပွသရာမ်ပါပ်ရ” ရဲသုတ်ဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါနိဝံရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ ဝိသာခါသုတ်

၇၈။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသုတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာပုဗ္ဗရာမ် လတူပြာသာဒ် ဝိသာခါမိဂါရမာတာ ဇရေင်ချင်သာရဂ်ရ၊ အခါခါ ကောန်ဌာန်ဗြ မဒ်ကောန်စ ဝိသာခါမိဂါရမာတာ မသျှိုက်ဆာန် စုတိအာရ၊ ကြနုဂ် ဝိသာခါ မိဂါရမာတာဝံ မှုကိုယာတ်ဗျိုက်မချက်ဍုက် သော်မချက်ဍုက်ဂ်ဒ်တဲ အခါခါတဲကာတ် ကတ်ခပ် ပြာပ်စိုပ်ကျင်ဇရေင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြတဲ လှောင်တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြတဲ ဂဏံဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုဲရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြဂ် သွန်တိုန် ဝိသာခါမိဂါရမာတာ မဇာန်ဒိုင် ပွဲလအိတ် မွဲဒုဲ ရဲသုတ်ဝံရ။

ယွံဝိသာခါ အခါခါတဲကာတ်ကတ်ခပ် မှုကိုယာတ်ဗျိုက်မချက်ဍုက် သိုမှ်ကိုသော် မချက်ဍုက် မုရ်နုဌာန်လိမ္မဲကျင်တဲ ပြာပ်ကျင်ဇရေင်အဲကျက်ရော? ရဲဝံ သွန်တိုန်ရ၊ ယွံတီလမ္ပပိုင် ကောန်ဌာန်ဗြ မဒ်ကောန်စအဲဒိုက် မသျှိုက်ဆာန် စုတိအာတဲရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ အဲဒိုက်ဂ် သိုမှ်ကိုယာတ်ဗျိုက်မချက်ဍုက် သိုမှ်ကိုသော်မချက်ဍုက် အခါခါတဲကာတ် ကတ်ခပ် ပြာပ်ကျင်ဇရေင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်ကြရကျက်၊ ယွံဝိသာခါ ဓေံဂ် ကောန်ဂမ္တိုင်ကို ကောန်စဂမ္တိုင်ကို ဗုတ်စိုတ်မိုဟ်နွံ ပွဲချင်သာရဂ်ဏအ် နွံပိုက်ဒိုင်ဟာ ဗုတ်စိုတ်မိုဟ်နွံ ပွဲချင် သာရဂ်ဏအ်ရကျက် သာဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ယွံဝိသာခါ ကောန်ချင်သာရဂ်တအ်ဂ် ဇာပ်ဇာပ်တဲ ချိုတ်ဒိုင်ဟလိုင်စိုတ် မုစိတုအိုတ် ဂ်ရော? ရဲဝံ သွန်တိုန်ရ၊ ယွံတီလမ္ပပိုင် ဇာပ်ဇာပ်တဲ ကောန်ချင်သာရဂ်ဂမ္တိုင် စ်တုလေဝ် ချိုတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္ပပိုင် ဇာပ်ဇာပ်တဲ ကောန်ချင်သာရဂ်ဂမ္တိုင် ဒွိတ်တုလေဝ် ဒွိတ် ထပ်တု ကြိတ် မသုန်တု ပန်တု ပိတ် ဓါတုတအ်လေဝ် ချိုတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္ပပိုင် ကောန်ချင်သာရဂ်ဝံ မွဲတုလေဝ် ချိုတ်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္ပပိုင် ချင်သာရဂ်ဝံ ဟံလုအာ နူမိုဟ်ဂမ္တိုင် မချိုတ်ရ ရဲဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ယွံဝိသာခါ အရာဝံ သာ်လီု စုတ်သမ္တိဂ်ရော? တုအဲဂ် ကာလလဆောင်လဆောင် ကိုလေဝ် ယာတ်ဗျိုတ် ဟံချက်ဍုက် သော်ဟံချက်ဍုက်ဂ် ဒ်မာန်မံင်ဏီဟာ ရဲဝံ သုးတဲရ၊

ယွံတီလမွဲပိုင် ရဲဝံ ဒှ်ဟံမာန်ရ၊ ယွံတီလမွဲပိုင် နကဵုကောန်ဂမၠိုင် နကဵုစဂမၠိုင်မဂ္ဂိုင် ဓိတ်ဏအံၣ်
ဟံမ္မဲဖိုကဵုအဲၣ်ခိုက်ရကျါ သာ်ဝံ ဂရင်ပတီတ်ရ။

[illegible]

အခိုင်ကို တီလမှိုပိုင်ကျပ်၍ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝွံတုဲ ပွဲအခိုင်မတီဂ်—

“ပွဲလောကဝှံ ပွမစံင်တူသောက ပွမလရီအ်ယံ ကရော်ကရောတ် ပွမဒ်ဒိုင် ဂမိုင်အိုတ်သို မတိုင်ဂင် ဟံကမ္ပပြကာတအ်ကိုဂ် ပြာကဠုတ်အိုတ်ရ၊ သတ်အိုတ်သို တအ်ဂ် သွဟိုတ်ကိုအရာဝတ္ထု ပွမသျှိုက်ဆာန်တဲ့ နိုတ်အိုတ်ရ၊ အရာဝတ္ထု မဂပ်ပ် သျှိုက်ဆာန် ဟွံမွဲမွဲး သတ်အိုတ်သိုတအ်ဂ် နိုတ်ဟွံမာန်အိုတ်ရ။

ဟိုတိုက်ရ ပဲ့လောကဝံ ဩဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် အရာဝတ္ထုမသ္မိုက်ဆာန် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့
 ဟုံမဲ့ရ၊ ဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်တအိၣ် နိတ်တသိုၣ်အိုတ်ရ၊ စ်စူးအာ နူစံင်တူသောကအိုတ်ရ၊
 ဟိုတိုက်ရ ဉ္ဇးမရာဒနာမိက်ကို ပွမစ်စူးအာ နူစံင်တူသောက ပွမစ်စူးအာနူမိုက်
 လက်ကိုက် ကိလေသတအိၣ် ပဲ့လောကဝံ ဟုံသွတ် ပွမသ္မိုက်ဆာန် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့
 အိုတ်ရ” ရဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနိဝံရ။

အဌမသုတ်။

၉။ ပဌမဗ္ဗသုတ်

၇၉။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိၣ်တြဲ သွဒတ်
 တန်ဒိုင် ပဲ့ဘာဝေဠုဝန် မဒ်အရာမဗ္ဗစ္စ ကိုပြိပ်လမ္မံက်ဂမ္ဘိုင် ဇေရင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ ထေရ်ဒဗ္ဗ
 မဒ်ကောန်သိုင်မလ္လှ် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျိၣ်တြဲတဲ့ လှောင်တ်တီလမ္မံပိုင်ကျိၣ်တြဲတဲ့
 ဂဇေဒ်ဒိုင် ပဲ့လအိတ်မဲ့ဒုတ်တဲ့မူး “ယံတီလမ္မံပိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျိၣ်တြဲ အခိုင်လှဟ် သွက်အဲဒိုက်
 ဝံသွပရိနိဗ္ဗာန်ဒ် ဒးအခိုင်ရကျိၣ်” ရဝံ ဂရင်ပတီ တီလမ္မံပိုင်ကျိၣ်တြဲရ၊ ယံဒဗ္ဗ ပဲ့အခိုင်လှဟ်
 တုအဲဟေင် တီကေတ်အခိုင် သွက်ဝံသွပရိနိဗ္ဗာန်ညိ ရဝံ (သူးတ်ရ)။

ကြနုၣ် မဟာထေရ်ဒဗ္ဗ မဒ်ကောန်သိုင်မလ္လှ် လှောင်တ်တီလမ္မံပိုင်ကျိၣ်တြဲတဲ့
 သွရှေ့သော်ရံတဲ့ ကလောင်တိုန်လတူအာကာသတဲ့ ဂဇေဒ်တင်ထွဲ လတူအကးတဲ့ လုပ်စ
 တေဇောဓာတ်တဲ့ ဒွိုက်ကတိုနုသမာပတ်တိုတဲ့ သွတ်ပရိနိဗ္ဗာန်ရ။

ကြနုၣ် ခန္ဓကာယ မဟာထေရ်ဒဗ္ဗ မဒ်ကောန်သိုင်မလ္လှ် ကလောင်တိုန်လတူ
 အာကာသတဲ့ ဂဇေဒ်တင်ထွဲ ပဲ့လတူအကးတဲ့ လုပ်စတေဇောဓာတ်တဲ့ ဒွိုက်ကတိုနု
 သမာပတ်တဲ့ မသွပရိနိဗ္ဗာန် မစံင် မတူလဝ်ပုတ်တို ပတေင်ကို ချးကို ဟုံသော်ပြာကဋ်ရ၊
 ဥပမာမူးတုန် ပတေင်ချး မဒ်နူကောင် ကောင်သွဟ် မတူလဝ်ပုတ်တအိၣ် ညံင်ရံဟုံပြာကဋ်ကို
 တုပ်ညံင်ရံသ်တိုက်ရ ခန္ဓကာယ မဟာထေရ်ဒဗ္ဗ မဒ်ကောန်သိုင်မလ္လှ် ကလောင်တိုန် လတူ
 အာကာသတဲ့ ဂဇေဒ်တင်ထွဲ ပဲ့လတူအကးတဲ့ လုပ်စတေဇောဓာတ်တဲ့ ဒွိုက်ကတိုနု
 သမာပတ်တိုတဲ့ မသွပရိနိဗ္ဗာန် မစံင် မတူလဝ်ပုတ်တို ပတေင်ကို ချးကို ဟုံပြာကဋ်ရ။

အခိုင်ၣ် တီလမ္မံပိုင်ကျိၣ်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ့ ပဲ့အခိုင်မတိုက်—

“ခန္ဓကာယ ဒဗ္ဗမဒ်ကောန်သိုင်မလ္လှ် ကွေံဗွန်ဟုံမဲ့ကိုပွမသော်သွဟ်ရ၊ သညာ
 ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မပ္ပံကိုရူပသညာလေဝ် ပျိုတ်တ်အိုတ်ရ၊ ဝေဒနာအိုတ်သိုတအိၣ်
 လလမ်အိုတ်ရ၊ သင်္ခါရအိုတ်သိုတအိၣ် လလမ်ပျိုတ်တ်အိုတ်ရ၊ ဝိညာဏ်ၣ် အာစိုပ်
 ပွမပိတ်သကုတ်အာရ” ရဝံ ကြိုဂအောတ်တိုန် ဥဒါနိဝံရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဒုတိယဒဗ္ဗသုတ်

၈၀။ အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်ခိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ် အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရန်ရအခိုင် ကံတီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ကော်တခမိဂမိုင် ရဲဝံမွဲး “ယွံခမိတအ်ရ” ခမိဂမိုင်တအ် “ယွံတီလ မ္မံပိုင်” ရဲဝံ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲအိုတ်ရ။

တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ယွံခမိတအ် ခန္ဓကာယ မဟာထေရ်ဒဗ္ဗ မဒ်ကောန်သိုင်မလ္လ ကလာင်တိုန်လတူအာကာသတဲ ဂဇာ်တင်ထွဲ ပွဲလတူအကးတဲ လုပ်စတေဇောဓာတ်တဲ ဓလိုက်ကတိုန်သမာပတ်တဲ မသွပရိနိဗ္ဗာန် မစံင် မတူလပ်ပွတ် ပတောင်ကို ချးကို ဟံသျှံပြာကဋ်ရ၊ ဥပမာမွဲးတုန် ပတောင်ချး မဒ်နူကောင် ကောင်သွဟ် မတူလပ်ပွတ်တအ် ညိုင်ရဲဟံပြာကဋ်ကို တုပ်ညိုင်ရဲသတ်ကိုရ ခန္ဓကာယ မဟာထေရ်ဒဗ္ဗ မဒ်ကောန်သိုင်မလ္လ ကလာင်တိုန် လတူအာကာသတဲ ဂဇာ်တင်ထွဲ ပွဲလတူအကးတဲ လုပ်စတေဇောဓာတ်တဲ ဒှိုက်ကတိုန်သမာပတ်တဲ မသွပရိနိဗ္ဗာန် နူကိုခန္ဓကာယ မဟာထေရ်ဒဗ္ဗ မဒ်ကောန်သိုင် မလ္လ မသွပရိနိဗ္ဗာန် မစံင် မတူလပ်ပွတ် ပတောင်ကို ချးကို ဟံပြာကဋ်ရ ရဲဝံ သွးတ်ရ။

အခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ တီကေတ် ဟိုတ်ဖိုဝံတဲ ပွဲအခိုင်မတိုက်—

“လွေင်ဂွံင်တရဲလအာ ပွတ်မတူဂိုဠ် မဒးဒုင်တက်ဒါတ်လဝ် နကိုလေံခိုက် မပျိုတ်လလမ်ဇော်အာဒိုင် အတိုင်လွေင်ဂွံ ညိုင်ရဲတိညာတ်ကေတ် ဟံမာန်ကို တုပ်ညိုင် သတ်ကို ဂတိလအာ ပူဂိုလ်တုအရန်ဂမိုင် မတိတ်ဗူးဗွဲဒးရး မကလိလောန်အာ နူကိုအဗန်ဒက်ကာမကို ဩဃပန်တဲ မတန်တ မကလိဝံတသိုခိဗ္ဗာန် ဟံမွဲကိုပွမ ချီဇေတ်ဂွံ သွက်ဝံဟိုပညပ် ကလိဝံဟံမာန်ရ” ရဲဝံ ကြိုဂအေတ်တိုန် ဥဒါန်ဝံရ။

ဒသမသုတ်။

ပါဠိလိဂါမိယဝဂ် မရနက်ကိုဒွါ တဲရ။

ပါဠိဥဒါန ဘာသာမန် တဲဆဋ္ဌရ။

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပါဠိဣန္ဒြိယဝုတ္တက ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဣကကနိပါတ်

၁။ ပဌမဝဂ် ၁။ လောဘသုတ်

၁။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ မပတုပ္ပိန္နတြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပါကျေ ခရ်မွဲသ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအ် သွက်ဂွံဒ်အနာဂိမ်ဂ် အဲကျာ် ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ ခရ်မွဲသ်မူးဂ် ညးဇျေဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပါကျေ ခရ်မွဲသ်မတွံဂး “လောဘ” ပွမထွေန်စပ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအ်သွက်ဂွံဒ် အနာဂိမ်ဂ် အဲကျာ် ကေတ်တာလျိုင်ရ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မထွေန်စပ် နကိုလောဘဂ် ဒးပြာပ်အာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟုံခိုဟ်) အိုတ်ရ။ တိကေတ်လောဘဂ် ဗွဲမဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင်မမှော်သေဝ်တံ ခန္ဓဂမ္တိုင်မသုန် နကိုအကာဲအရာ မပ္တံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသွးကျေလောဘဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမပါကျေ လောဘဂ်ရ ဟုံကလေင်ကျင် လောကဏအ် မွဲလှော်ပုန်အိုတ်ရ” သ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ပဌမသုတ်။

မာတိကာ

၂။ ဒေါသသုတ်

၂။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျက်တြ မပတုပိဋ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အေဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမီတအံ ပါကျေဝေရမ္ပေသ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအံ သွက်ဝံဒ်အနာဂါမ် အဲကျက် ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ ခေရမ္ပေသ်မူးရ် ညးချေဂ်ရော? ယံခမီတအံ ပါကျေဝေ ရေမ္ပေသ်မတွံး “ဒေါသ” ပွမမှာဒုဟ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအံ သွက်ဝံဒ်အနာဂါမ်ရ် အဲကျက် ကေတ်တာလျိုင်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် ဒေဒင်ပလီပလတ် နကိုဒေါသဂ် ဒေပြာပ်အာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိ (လအာ ဟံခိုဟ်)အိုတ်ရ၊ တီကေတ်ဒေါသဂ် ဗွဲမဒေရးတဲ ညးဂမ္တိုင် မမ္မာ်သေဝ် ခန္ဓဂမ္တိုင်မသုန် နအကာဲအရာဂမ္တိုင် မပ္တံကိုအနိစ္စတအံရ် ပါသွးကျေဝေဒေါသအိုတ်ရ၊ ဟိတ်နူမပါကျေဝေ ဒေါသဂ်ရ ဟံကလေင်ကျင် လောကဏအံ မွဲလေ်ပုန်ရ” သ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးလင် နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေင် တီလမ္ပုပိဋ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ ရံဝံ အေဝံမိင်ကျင်လင်ရ။
ဒုတိယသုတ်။

၃။ မောဟသုတ်

၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျက်တြ မပတုပိဋ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အေဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမီတအံ ပါကျေဝေ ရေမ္ပေသ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအံ သွက်ဝံဒ်အနာဂါမ်ရ် အဲကျက် ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ ခေရမ္ပေသ်မူးရ် ညးချေဂ်ရော? ယံခမီတအံ ပါကျေဝေ ရေမ္ပေသ်မတွံး “မောဟ” ပွမဝိဝိင်အိုတ်ညိ၊ မူးတအံ သွက်ဝံဒ် အနာဂါမ်ရ် အဲကျက် ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မဝိဝိင် ဘိင်တလိင် နကိုမောဟဂ် အာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟံခိုဟ်) အိုတ်ရ၊ တီကေတ်မောဟဂ် ဗွဲမဒေရးတဲ ညးဂမ္တိုင်မမ္မာ်သေဝ် ခန္ဓဂမ္တိုင်မသုန် နအကာဲ အရာဂမ္တိုင် မပ္တံကိုအနိစ္စတအံရ် ပါသွးကျေဝေ(မောဟ)ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိတ်နူမပါသွးကျေဝေ (မောဟ)ဂ်ရ ဟံကလေင်ကျင် လောကဏအံ မွဲလေ်ပုန်အိုတ်ရ” သ်ဝံ အရထ အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးလင် နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေင် တီလမ္ပုပိဋ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ ရံဝံ အေဝံမိင်ကျင်လင်ရ။
တတိယသုတ်။

၄။ ကောဓသုတ်

၄။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ မပတုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ၊ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအံ ပါကျေ ခရိမ္မေသ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအံ သွက်ဝံဒ်အနာဂါမ်ဂ် အဲကျိ ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ ခရိမ္မေသ်မ္မုဂ် ညးဍေံဂ်ရော? ယွံခမိတအံ ပါကျေ ခရိမ္မေသ်မတံဂး “ကောဓ” ပွမထေပုတ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအံ သွက်ဝံဒ်အနာဂါမ်ဂ် အဲကျိ ကေတ်တာလျိုင်ရ အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မထေပုတ် နက္ခိကောဓဂ် အာစိပ်ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟံဒိဟိ)အိုတ်ရ၊ တိကေတ် ကောဓဂ် ဗွဲမဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင် မမ္မုဂ်သေဝ် ခန္ဓမသုန် နအကဲအရာဂမ္တိုင် မပ္ပံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသွေးကျေ (ကောဓ)ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိတံလင်ရ (ကောဓ)ဂ်ရ ဟံကလေင်ကျင် လောကဏအံ မွဲလေ့ပုန်အိုတ်ရ” သ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ဗွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွေးလင် နက္ခိဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေင် တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ မက္ခသုတ်

၅။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ မပတုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ၊ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအံ ပါကျေ ခရိမ္မေသ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအံသွက်ဝံဒ်အနာဂါမ်ဂ် အဲကျိ ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ ခရိမ္မေသ်မ္မုဂ် ညးဍေံဂ်ရော? ယွံခမိတအံ ပါကျေခရိမ္မေသ်မတံဂး “မက္ခ” ပွမဇိတ်ပလိုကျေ ဂုဏ်ညးတုဟ်သအာင်အိုတ်ညိ၊ မူးတအံ သွက်ဝံဒ်အနာဂါမ်ဂ် အဲကျိ ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မဇိတ်ပလိုကျေ ဂုဏ်ညးတုဟ်သအာင် နက္ခိမက္ခဂ် အာစိပ်ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟံဒိဟိ)အိုတ်ရ၊ တိကေတ်မက္ခဂ် ဗွဲမဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင် မမ္မုဂ်သေဝ် ခန္ဓမသုန် နအကဲအရာဂမ္တိုင် မပ္ပံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသွေးကျေ (မက္ခ)ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိတံလင်ရ (မက္ခ)ဂ်ရ ဟံကလေင်ကျင် လောကဏအံ မွဲလေ့ပုန်အိုတ်ရ” သ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ဗွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွေးလင် နက္ခိဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေင် တိလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ မာနသုတ်

၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဋ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇွဲတေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပါကျေဝ်ရဲမွဲသုတ်အိုတ်ညိ၊ မူးတအ် သွက်ဂွံဒ်အနာဂါမ်ဂ် အဲကျာ်ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ ခရဲမွဲသုတ်မူးဂ် ညးဍဲဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ပါကျေဝ်ရဲမွဲသုတ် မတွံဂး “မာန” ပွမသျှင်ပတိုန်လဝ် မာန်မာနအိုတ်ညိ၊ မူးတအ် သွက်ဂွံဒ်အနာဂါမ်ဂ် အဲကျာ်ကေတ်တာလျိုင်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မဇ္ဇမာဲ နကိုမာန်မာနဂ် အာစိုပ်တဒုဂ္ဂတိ (လအာဟံခိုဟ်)အိုတ်ရ၊ တီကေတ်မာနဂ် ဗွဲဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင်မဇ္ဇာ်သေဝ် ခန္ဓဂမ္တိုင်မသုန် နအကာဲအရာဂမ္တိုင် မပ္တံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသွးကျေ (မာန)ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမပါသွးကျေ (မာန)ဂ်ရ ဟံကလေင်ကျင် လောကဏအ် မွဲလှေ့ပုန်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးလဝ် နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ သဗ္ဗပရိညာသုတ်

၇။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဋ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇွဲတေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် နကိုညဏ်တေင် ညးဟုံတီကေတ် ခရဲတေဘုမ္မကအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲ ဟုံတီကေတ် ပွဲခရဲမဂပ်ဝ် ပိုင်ခြာတီလဝ်တဲဂ် ညးမသွကျေစိုတ် ညံင်ဝံစာ်စူးအာ နူပွမထွေန်စပ်ဟုံမာန် ညးမပါသွးကျေကိလေသဝဋ် ဟုံမာန်ဂ် ဟုံထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် နကိုညဏ်တေင် ညးဟုံတီကေတ် ခရဲတေဘုမ္မကအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲ တီကေတ် ပွဲခရဲမဂပ်ဝ်ပိုင်ခြာတီလဝ်တဲဂ် ညးမသွကျေစိုတ် ညံင်ဝံစာ်စူးအာနူပွမထွေန်စပ်ဟုံမာန် ညးမပါသွးကျေ ကိလေသဝဋ်မာန်ဂ် ထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩညးမွဲ ဟိုတ်နူမတီကေတ် ခရဲတေဘုမ္မကအိုတ်သို ဗွဲသွက်အိုတ်သိုဂ်ရ ဟုံထွေန်စပ်တဲ ပွဲခရဲသက္ကာယဂမ္တိုင်အိုတ်သိုရ၊ ညးပိုင်ခြာတီကေတ် ခရဲတေဘုမ္မက

အိုတ်သိုတဲ့ ကလိလောန်ကွေ့ ဒေဒိန်အိုတ်သို ဗွဲစွတ်မာန်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်
ပွဲသုတ်ဝံ ဂပ်ဝံသွား နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ မာနပရိညာသုတ်

၈။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် နကိုညဏ်တွေင် ညးဟုံတီကေတ် ခရ်မာနအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲ့
ဟုံတီကေတ် ပွဲခရ်မဂပ်ဝံ ပိုင်ခြာတီလဝ်တဲ့ ညးမသွကွေ့စိုတ် ညံင်ဝံစာ်စူးအာနုပမထွန်စပ်
ဟုံမာန် ညးမပါသွးကွေ့ ကိလေသဝဋ် ဟုံမာန် ဟုံထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နဒေဒိန်မအိုတ်ရ၊
ယွံခမိတအ် နကိုညဏ်တွေင် ညးမတီကေတ် ခရ်မာနအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲ့ တီကေတ်
ပွဲခရ်မဂပ်ဝံပိုင်ခြာတီလဝ်တဲ့ ညးမသွကွေ့စိုတ် ညံင်ဝံစာ်စူးအာ နုပမထွန်စပ်မာန် ညးမပါ
သွးကွေ့ ကိလေသဝဋ်မာန် ထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နဒေဒိန်မအိုတ်ရ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ
တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“သတ်တအ်ဂမ္တိုင်ဝံ ချိုက်ပေင်ကိုမာနအိုတ်ရ၊ ညးဒေဒိန်ဒက်ဂြေန်လဝ် နကိုမာန
တအ်ဂ် မိပ်လဟင် ပွဲဘဝအိုတ်ရ၊ ပိုင်ခြာတဲ့ ညးဟုံတီကေတ် မာနတအ်ဂ် ဒေဒိန်စိုတ်
ဘဝတို့ မွဲလှော်ပွန်ရ။

ဩညးဂမ္တိုင် ဟိုတ်နုမပါကွေ့မာနရ ဝံတိတ်ဗူးနု(ကိလေသ) ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ
မာနမအိုတ် အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဟိုတ်နုမလီုချိုက်ကွေ့ ပွမဒက်ဂြေန်မာနရ
ဝံတိတ်ဗူးနုဒေဒိန်အိုတ်သိုရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွား နကိုဂါထာ
ဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ လောဘပရိညာသုတ်

၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယုံခမီတအ် နကိုညဏ်တောင် ညးဟံတိကေတ် ခရ်လောဘအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲ
ဟံတိကေတ် ပွဲခရ်မဂ်ပိုင်ခြာ တီလဝ်တဲဂ် ညးမသွကွေံစိုတ် ညံင်ဂွံစ်စူးအာ နူပွမထွေန်စပ်
ဟံမာန် ညးမပါသွးကွေံကိလေသဝဋ်ဟံမာန် ဟံထေက်ကြိုက်ကို တူဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊
ယုံခမီတအ် နကိုညဏ်တောင် ညးမတိကေတ် ခရ်လောဘအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲတိကေတ်
ပွဲခရ်မဂ်ပိုင်ခြာ တီလဝ်တဲဂ် ညးမသွကွေံစိုတ် ညံင်ဂွံစ်စူးအာ နူပွမထွေန်စပ်မာန်
ညးမပါသွးကွေံကိလေသဝဋ်မာန် ထေက်ကြိုက်ကို တူဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ
တီလမ့ပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတံလဝ်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မထွေန်စပ်မံင် နကိုလောဘဂ် ဒးအာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟံခိုဟ်)
အိုတ်ရ၊ တိကေတ် လောဘဂ် ပွဲမဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင် မမှ်သေုဝ်ခန္တဂမ္တိုင်မသုန်
နကိုအကဲအရာဂမ္တိုင် မပ္တံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသွးကွေံ လောဘဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူ
မပါကွေံ လောဘဂ်ရ ဟံကျဲင်တဲ လောကဏအ် မွဲလှေ်ပွန်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ အရထ
အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးတဲ နကိုဂါထာရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ့ပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျဲင်လဝ်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဒေါသပရိညာသုတ်

၁၀။ ဒေသနာဝံ တီလမ့ပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလဝ်ရ၊ တီလမ့ပိုင်
ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိယုဇ္ဈေတောင် ဟိုတံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျဲင်လဝ်ရ။

ယုံခမီတအ် နကိုညဏ်တောင် ညးဟံတိကေတ် ခရ်ဒေါသအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲ
ဟံတိကေတ် ပွဲခရ်မဂ်ပိုင်ခြာတီလဝ်တဲဂ် ညးမသွကွေံစိုတ် ညံင်ဂွံစ်စူးအာနူပွမထွေန်စပ်
ဟံမာန် ညးမပါသွးကွေံ ကိလေသဝဋ် ဟံမာန် ဟံထေက်ကြိုက်ကို တူဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊
ယုံခမီတအ် နကိုညဏ်တောင် ညးမတိကေတ် ခရ်ဒေါသအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲတိကေတ်
ပွဲခရ်မဂ်ပိုင်ခြာ တီလဝ်တဲဂ် ညးမသွကွေံစိုတ် ညံင်ဂွံစ်စူးအာ နူပွမထွေန်စပ်မာန်
ညးမပါသွးကွေံ ကိလေသဝဋ်မာန် ထေက်ကြိုက်ကို တူဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ အရထ
အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ့ပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတံလဝ်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် ဒးဒင်ပလိုပလာ် နကိုဒေါသဂ် အာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟံခိုဟ်)
အိုတ်ရ၊ တိကေတ်ဒေါသဂ် ပွဲမဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင်မမှ်သေုဝ် ခန္တဂမ္တိုင်မသုန် နကို
အကဲအရာဂမ္တိုင် မပ္တံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသွးကွေံ ဒေါသဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမပါကွေံ
ဒေါသဂ်ရ ဟံကျဲင်တဲ လောကဏအ် မွဲလှေ်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်
ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးတဲ နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒသမသုတ်။

ပါဠိဘောဂဝဂ် ဗွဲကိုပ်ကွာ တဲရ။

၂။ ဒုတိယဝဂ် ၁။ မောဟပရိညာသုတ်

၁။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် နကိုညဏ်တွေင် ညးဟုံတီကေတ် ဓရ်မောဟအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲဟုံတီကေတ် ပွဲဓရ်မဂ်ပံ ပိုင်ခြာတီလင်တဲဂ် ညးမသွကေ့စိုတ် ညံင်ဝံစ်စူးအာ နူပွမထွေန်စပ်ဟုံမာန် ညးမပါသူးကေ့ ကိလေသဝဋ်ဟုံမာန်ဟုံ ဟုံထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် နကိုညဏ်တွေင် ညးမတီကေတ် ဓရ်မောဟအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲဟုံတီကေတ် ပွဲဓရ်မဂ်ပံပိုင်ခြာတီလင်တဲဂ် ညးမသွကေ့စိုတ် ညံင်ဝံစ်စူးအာ နူပွထွေန်စပ်မာန် ညးမပါသူးကေ့ ကိလေသဝဋ်မာန်ဟုံ ထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မဝိဝိင်ဒိုင် နကိုမောဟဂ် ဒးအာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟုံခိုတ်) အိုတ်ရ၊ တီကေတ်မောဟဂ် ဗွဲမဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင် မမှ်သေဝ်ခန္ဓဂမ္တိုင်မသုန် နကိုအကာအရာဂမ္တိုင် မပ္တံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသူးကေ့(မောဟ)ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမပါကေ့(မောဟ)ဂ်ရ ဟုံကျင်တံ လောကဏအ် မွဲလှေအိုတ်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သူးတံ နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဌမသုတ်။

၂-ကောဓပရိညာသုတ်

၁၂။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ သာ်ဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် နကိုညဏ်တွေင် ညးဟုံတီကေတ် ဓရ်ကောဓအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲဟုံတီကေတ် ပွဲဓရ်မဂ်ပံ ပိုင်ခြာတီလင်တဲဂ် ညးမသွကေ့စိုတ် ညံင်ဝံစ်စူးအာ နူပွမထွေန်စပ်ဟုံမာန် ညးမပါသူးကေ့ ကိလေသဝဋ်ဟုံမာန်ဟုံ ဟုံထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊

ယုံခမိတအ် နကိုညဏ်တောင် ညးမတီကေတ် ခရ်ကောခအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲတီကေတ် ပွဲခရ်မဂပ်ပိုင်ခြာတီလပ်တဲဂ် ညးမသွကွေံစိုတ် ညံင်ဂွံစ်စူးအာ နူပွထွေန်စပ်မာန် ညးမပါ သွးကွေံ ကိလေသဝဋ်မာန်ဂ် ထေက်ကြိုက်ကို တွဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတံလပ်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မထေပုတ်ဒိုင် နကိုကောခဂ် ဒးအာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟံခိုဟ်) အိုတ်ရ၊ တီကေတ်ကောခဂ် ပွဲမဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင် မမှ်သေုဝ်ခန္ဓဂမ္တိုင်မသုန် နကို အကာအရဲဂမ္တိုင် မပ္တံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသွးကွေံ(ကောခ)ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမပါကွေံ (ကောခ)ဂ်ရ ဟံကျင်တ် လောကဏအ် မွဲလှေ်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးတ နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတံလပ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ မက္ခပရိညာသုတ်

၁၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလပ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြဲ မထေက်ဒိုင်ဒါနိပ္ပုဇ္ဈေတောင် ဟိုတံလပ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယုံခမိတအ် နကိုညဏ်တောင် ညးဟံတီကေတ် ခရ်မက္ခအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲ ဟံတီကေတ် ပွဲခရ်မဂပ်ပိုင်ခြာတီလပ်တဲဂ် ညးမသွကွေံစိုတ် ညံင်ဂွံစ်စူးအာ နူပွထွေန်စပ် ဟံမာန် ညးမပါသွးကွေံ ကိလေသဝဋ်ဟံမာန်ဂ် ဟံထေက်ကြိုက်ကို တွဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ ယုံခမိတအ် နကိုညဏ်တောင် ညးမတီကေတ် ခရ်မက္ခအိုတ်သို ညးပိုင်ခြာတဲတီကေတ် ပွဲခရ်မဂပ်ပိုင်ခြာတီလပ်တဲဂ် ညးမသွကွေံစိုတ် ညံင်ဂွံစ်စူးအာ နူပွထွေန်စပ်မာန် ညးမပါ သွးကွေံ ကိလေသဝဋ်မာန်ဂ် ထေက်ကြိုက်ကို တွဟ်နဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတံလပ်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် မဇိတ်ပလိုကွေံ ဂုဏ်ညးတုဟ်သအာင် နကိုမက္ခဂ် ဒးအာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိ (လအာဟံခိုဟ်)အိုတ်ရ၊ တီကေတ်မက္ခဂ် ပွဲမဒးရးတဲ ညးဂမ္တိုင် မမှ်သေုဝ် ခန္ဓဂမ္တိုင်မသုန် နကိုအကာအရဲဂမ္တိုင် မပ္တံကိုအနိစ္စတအ်ဂ် ပါသွးကွေံ(မက္ခ)ဂ် အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမပါကွေံ (မက္ခ)ဂ်ရ ဟံကျင်တ် လောကဏအ် မွဲလှေ်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးတ နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတံလပ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

တတိယသုတ်။

၄။ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏသုတ်

၁၄။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံပွံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ဩနကိုနီဝရဏမ္ပဲ သတ်ဂမ္ဘိုင် မဒေဒင်ကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒင်လင်တအ်ဂှ် လုက်ကာလ ဗွမ်တုဲမဂ္ဂိုင်သေ့ဒဲ ဒေဂေတ်ဂေင်မံင် ပွဲသံသာအိုတ်ရ၊ နီဝရဏဂှ်တုန် အဝိဇ္ဇာ နီဝရဏရ၊ ယွံခမိတအ် သအာင်နူအဝိဇ္ဇာနီဝရဏမ္ပဲတုဲ နီဝရဏ မလေပ်ကိုဂေတ်ဂေင် ပွဲသံသာ တုဟ်သအာင်မ္ပဲကိုလေပ် အဲကျက် ဟုံညာတ်တရ၊ ညံင်ပြမံင်ရ၊ ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္ဘိုင် ဒေဒင်ကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒင်လင် နကိုအဝိဇ္ဇာ နီဝရဏတအ်ဂှ် လုက်ကာလ ဗွမ်တုဲမဂ္ဂိုင်သေ့ဒဲ ဒေဂေတ်ဂေင် ပွဲသံသာအိုတ်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ။

“သတ်ဂမ္ဘိုင် ဒေဒင်ကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒင်လင် နကိုအဝိဇ္ဇာနီဝရဏမတုံဂး မောဟ တအ်ဂှ် လုက်ကာလ ဗွမ်တုဲမဂ္ဂိုင်သေ့ဒဲ ဒေဂေတ်ဂေင် (ပွဲသံသာ)အိုတ်ရ၊ ညံင်ရ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏမတုံဂး မောဟဂှ်ကို နီဝရဏ မလေပ်ကွာတ်လဒီ တုဟ်သအာင်မ္ပဲ ကိုလေပ် ဟုံမ္ပဲရ။

ဩအရိယာသာဝကဂမ္ဘိုင် ပါကျေမောဟတုဲ ဖက်ပထောင် ဂကောံဗွင်ဒမ္မုအိုတ်ရ၊ အရိယာသာဝကတအ်ဂှ် ဟုံဒေဂေတ်ဂေင် ပွဲသံသာ မ္ပဲလှေ့ပွန်အိုတ်ရ၊ ဓရ်ဟိုတ် သွက်ဝံဂေတ်ဂေင် (ပွဲသံသာမ္ပဲလှေ့ပွန်)ဂှ် ဟုံမ္ပဲကုအရိယာသာဝကဂမ္ဘိုင်တအ်ရ” သာ်ဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂှ် ဂပ်ဝ်သွားတ် နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ ရံပွံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ တဏှာသံယောဇနသုတ်

၁၅။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံပွံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် သတ်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဒေဒင်ဗန်ဒက်လင် နကိုသံယောဇိန်တအ်ဂှ် လုက် ကာလ ဗွမ်တုဲမဂ္ဂိုင်သေ့ဒဲ ဒေဂေတ်ဂေင်မံင် (ပွဲသံသာ)အိုတ်ရ၊ သံယောဇိန်ဂှ်တုန်- တဏှာ သံယောဇိန်ရ၊ ယွံခမိတအ် သအာင်နူတဏှာသံယောဇိန်တုဲ သံယောဇိန် မလေပ်ကိုဂေတ်ဂေင် ပွဲသံသာ တုဟ်သအာင်မ္ပဲကိုလေပ် အဲကျက် ဟုံညာတ်ကေတ်ရ၊ ညံင်ပြမံင်ရ၊ ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္ဘိုင် ဒေဒင်ဗန်ဒက် နကိုတဏှာသံယောဇိတ်တအ်ဂှ် လုက်ကာလ ဗွမ်တုဲမဂ္ဂိုင်သေ့ဒဲ ဒေဂေတ်ဂေင် ပွဲသံသာအိုတ်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ။

“တြိမုဒ္ဓိကံတဏှာ မဒ္ဓိသကအိရံဒ် ဒေဂေတိဂေဝင်တ လုကကာလ မဒ္ဓိင်သေ့ဝဲဂ်
ဒ်တဲ ကလိလောန်ကွဲ သံသာမတွံဂး ဘဝမ္မိဟ် ဘဝမ္မိသအာင်ဟုံမာန်ရ။

ခမိမ္မုကိသတိဂ် တီကေတ် တဏှာမဒ္ဓိဟိုတ်ဒ်ဒိခိ ဗွဲအစောဒုဟ်တဲ ဟိုတ်နူ
မဒ္ဓိအာနူတဏှာဂ်ရ ဟုံဂိုင်ကေတ်ပဋိသန္တိ မွဲလှေ့ပုန်တဲ ဂွံတိတ်ဗူးနူကိ သံသာရ”
သ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နုကိဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ ဟိုတွံလပ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ ပဉ္စမသေခသုတ်

၁၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ မပတုပိုင်တြိပြကာ ဟိုတွံလပ်ရ၊ တီလမ္မုပိုင်
ကျိတြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇမ္မိတွေင် ဟိုတွံလပ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအ် ယောနိသောမနသိကာရဝံ ကုခမိသေက္ခ ဟုံအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်ဏီ
မရာဒနာမင်ကိအရဟတ္တဖိုလ်မပြ ဟုံမွဲကိပတုပ်ပတောံစတ “ဟိုတ်အင် ပွဲအပွဲအဇ္ဈတ္တရ”
ရံဝံ သွပုပ္ဖိတဲတဲ မသွဒတ်ဂ် ညံင်ရဲဂုဏ်ဥပကာမဂ္ဂိုင်ကိ တုပ်တညံင်ရသ်ဂ်ကိရ သအာင်နူ
ယောနိသောမနသိကာရတဲ ဓရန္တဥပကာမဂ္ဂိုင် တုဟ်သအာင်မွဲကိလေပ် အဲကျိ ဟုံဆို
ညာတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ခမိမ္မုကိယောနိသောမနသိကာရဂ် ပါကွဲအကုသိုလ်တဲ ကိဇ္ဇေ
ပုတ်တ ကုသိုလ်မာန်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ ဟိုတွံလပ်ရ။

“ယောနိသောမနသိကာရဝံ သွက်ဂွံအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်မပြ ညံင်ရဲဂုဏ်
ဥပကာမဂ္ဂိုင် ကုခမိသေက္ခဂ်ကိ တုပ်တညံင်ရသ်ဂ်ကိရ သအာင်နူယောနိသော
မနသိကာရတဲ ဓရန္တဥပကာမဂ္ဂိုင် တုဟ်သအာင်ဟုံမွဲရ၊ ခမိမပတိတ်ဇြဟတ်
ဗွဲမပဗ္ဗဲဂ် ဂွံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒ္ဓိအရာ ဒ်ဒိခိမပျိတ်မာန်ရ” သ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်
ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နုကိဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ ဟိုတွံလပ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ ဒုတိယသေခသုတ်

၁၇။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိ မပတုပိုင်တြိပြကာ ဟိုတွံလပ်ရ၊ တီလမ္မုပိုင်
ကျိတြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇမ္မိတွေင် ဟိုတွံလပ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွမမ္မုံကိုမိဿဟာဲခိုဟ်ဆဲးဝံ ကုခမီသေက္ခ ဟံအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်ဏီ မရာဒနာမံင်ကို အရဟတ္တဖိုလ်မပြဲ ဟံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ် “ဟိုတ်အင်္ဂ မူးဗဟိဒ္ဓရ” ရံဝံ သပ္ပုင်လင်စိုတ်တဲ မသွဒတ်ဂ် ညံင်ရဲန္တဂုဏ်ဥပကာမဂ္ဂိုင်ကို တုပ်တဲညံင်ရဲသင်္ဂကိုရ၊ သအာင် အာနု မ္မုံကိုမိဿဟာဲခိုဟ်ဆဲးဝံတဲ ခရဲန္တဂုဏ်ဥပကာမဂ္ဂိုင် တူဟ်သအာင်မွဲကိုလေဝ် အဲကျိာ် ဟံဆိုညာတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ခမီမ္မုံကိုမိဿဟာဲခိုဟ်ဆဲးဝံ ပါကျောံအကုသိုလ်တဲ ကိုဇ္ဇော်ပွတ်တဲ ကုသိုလ်မာန်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မုံပိုင်ကျိာ်တြဲ ဟိုတ်လင်ရ။

“ခမီမ္မုံကိုမိဿဟာဲခိုဟ်ဆဲးဝံ မ္မုံကိုဇောံသင်အောပ်မာရ၊ မ္မုံကိုပွမသွရှေ့သော် ရံဂရ၊ ဒေတ်ဗက်ဂလာန်မိဿဟာဲမခိုဟ်ဆဲးဝံ မ္မုံကိုပညာ ဗ္ဗာရဏာရ၊ မ္မုံကိုသတိ လှိုန်ရ၊ (ခမီဂ်) ဗွဲလောင်ဝိပဿနာ အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာသံယောဇိန်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို မအိုတ်မာန်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မုံပိုင်ကျိာ်တြဲ ဟိုတ်လင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ သံဃဘောဒသုတ်

၁၈။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မုံပိုင်ကျိာ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်လင်ရ၊ တီလမ္မုံပိုင် ကျိာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတောင် ဟိုတ်လင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် ခရဲမွဲသင်္ဂ မံက်ဂတင် ကတိဒ်ကျင် ပွဲလောကဝံမွဲး တူဟ်နဟံမွဲကို ဒတဲမြဲမောပ် သွက်ဂကောံဇန်ဂမ္တိုင် တူဟ်နဟံမွဲကိုတသိုမ် သွက်ဂကောံဇန်ဂမ္တိုင် တူဟ်န လလေင်ဖို သွက်ဂကောံဇန်ဂမ္တိုင် တူဟ်နဟံမွဲကိုဒတဲမြဲမောပ် တူဟ်နဒိမ် သွက်မ္မိဟ်ဒေဝတ် ဂမ္တိုင်ဟေင် မံက်ဂတင် ကတိဒ်ကျင်ရ ခရဲမွဲသင်္ဂမွဲး ပုဗ္ဗသင်ပါဒကးရောင်၊ ယွံခမီတအ် သင်ပါဒကးမွဲး ဟိုတ်နူသင် မပါဒကးအာဂ်ရ ပွမယျာန်ဓဝါတ် ကောံရင် သကအ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒိုတ်အိုတ်ရ၊ ပွမလဗပ်ပကို ဟိုတ်မြဲ ကောံရင်သကအ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒိုတ် အိုတ်ရ၊ ပွမဗွေက်ဖျပ် ပါကျောံကောံရင်သကအ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒိုတ်အိုတ်ရ၊ ပွမဗက်ဗွပ်တိတ် သွးကျောံ ကောံရင်သကအ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဒိုတ်အိုတ်ရ၊ ပွဲအရာ သင်မပါဒကးဂ် ညးဟံလျှင်ဖြိုင် သျှိုက်ဏီဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်ရ၊ ညးမလျှင်ဖြိုင်သျှိုက်လင်တဲ လှိုတ်တအ်လေဝ် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက်လိုတ်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မုံပိုင်ကျိာ်တြဲ ဟိုတ်လင်ရ။

“ညးမပါဒကးသင်္ဂ ထေက်ကိုကတိဒ် ပွဲအပါယ်ရ၊ ဒးကတိ ပွဲနရက်(အဝိစိ)ရ၊ တန်တလက် (အန္တရကပ်)ရ၊ မိပ်လဟိင် ပွဲပွမပါဒကးသင်တဲ ညးမတန်တ ပွဲပွ ဟံသေင်ကိုခရ် ဟုတ်ယုတ်အာ နူနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ ယောဂပန်မအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူ

ပါဒကးကောံကောံသင် မညီသာသုတ်သုန်ရ်ရ ဒးစိန်ဂွက်ဒွင်ပွဲနရက် လုက်ကာလ အန္တရကပ်ရ သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ သံဃသာမဂ္ဂီသုတ်

၁၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလပ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလပ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဓရ်မွဲသက်္ကံ မံက်ဂတပ် ကတိဒ်ကျင် ပွဲလောကဝံမွဲး တုဟ်နဒတဲမြမောပ် သွက်ဂကောံဇန်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နတသိုခ် သွက်ဂကောံဇန်မဂ္ဂိုင် တုဟ်နမ္မုကိုဖို သွက်ဂကောံဇန် မဂ္ဂိုင် တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တုဟ်နတသိုခ် သွက်မ္မိဟ်ဒေဝတ်ဂမ္ပိုင်ဟေင် မံက်ဂတပ် ကတိ ဒ်ကျင်ရ၊ ဓရ်မွဲသက်္ကံ ပွဲသေင်္ဂရော? ပွမညီသာသုတ်သုန်ရ၊ ယွံခမီတအ် သင်ညီသာ သုတ်သုန်မွဲး ဟိုတ်နူသင်ညီသာသုတ်သုန်ရ်ရ ပွမကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇို ကောံရင် သကအ်ဂမ္ပိုင်လေဝ် ဟံဒ်တအိုတ်ရ၊ ပွမလပပ်ပကို ဟိုစမြ ကောံရင်သကအ်ဂမ္ပိုင်လေဝ် ဟံဒ်တအိုတ်ရ၊ ပွမဗွေက်ဖျပ် ပါကောံကောံရင်သကအ်ဂမ္ပိုင်လေဝ် ဟံဒ်တအိုတ်ရ၊ ပွမ ဗက်ဗွပ်တိတ် သွးကောံ ကောံရင်သကအ်ဂမ္ပိုင်လေဝ် ဟံဒ်တအိုတ်ရ၊ ပွဲအရာ သင်ညီသာ သုတ်သုန်ရ ပွဲဟံလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်ဏီဂမ္ပိုင်လေဝ် လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်ရ၊ ပွဲမလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်တဲ ဂမ္ပိုင်လေဝ် ဤတဲ လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်တဲအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုလပ်တွံရ။

“သင်မညီသာသုတ်သုန်ကို၊ ပွမထံက်ပင် ကုညးဂမ္ပိုင် မညီသာသုတ်သုန်ကို နှိတ်တသိုခ်ရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲပွမညီသာသုတ်သုန်တဲ ညးမတန်တ ပွဲဓရ် ဟံဒး ဟုတ်ယုတ် နူနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာယောဂပန် မအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမသွတ် သင်မညီသာ သုတ်သုန်ရ ဝံမိပ်လဟိုင် ပွဲချင်သွပ် လုက်ကာလ အာယုကပ်ရ” သာ်ဝံ အရထ အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ပဒုဋ္ဌစိတ္တသုတ်

၁၀။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ နက္ခိတံ (အဲကျာ်)ဂှ် ပိုင်ခြာတိကေတ် စိတ်ပူဂိုလ်လှီု မ္မုဂ်ဒေါသစိတ်ရ “ပွဲအခိုင် မ္မုဂ်ဒေါသစိတ်ဂှ် ပူဂိုလ်ဝံ ယဝ်ရချိုတ်အာမွဲး ရင်တွင်တဲ ညံင်ရဲမကွဟ်ဖျေံ လယိုင်မဂွေင်လင်ကို တုပ်ညံင်သင်္ဂဟ်ကိုရ ဒးဒတုံစှဲပွဲနရက်ရ ပွမဒးဒတုံစှဲ နက္ခိဒေါသစိရောင်” ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး မ္မုဂ်ဒေါသစိတ်ဂှ်ရ ပွဲလောကဝံ သတ်ဂမ္တိုင်လှီုတအ်ဂှ် ခန္ဓကာယလီုလ်တဲ ကြံနူမစုတိဂှ် ဒးအာကတိုန် ပွဲနရက် မစာ်စူးအာ နူတသိုန် မဒ်အရာလအာဟံခိုဟ် မဒ်အရာဒတုံစှဲ မလီုလ်ဗွဲဗွဲအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ။

“တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲဂှ် ပွဲလောကဝံ တိကေတ် ပူဂိုလ်လှီု မ္မုဂ်ဒေါသစိတ်တဲ ဟိုတွံတ ကုခမိဂမ္တိုင် အရထအဓိပ္ပါယ် ကြက်သွးဂတဝံရ။

ပူဂိုလ်ဝံ ပွဲအခိုင် မ္မုဂ်ဒေါသစိတ်ဂှ် ယဝ်ရချိုတ်အာမွဲး ရင်တွင်တဲ ညံင်ရဲမကွဟ် ဖျေံလယိုင်မဂွေင်လင်ကို တုပ်ညံင်သင်္ဂဟ်ကိုရ ပူဂိုလ်မ္မုသဘာ် မဖ်သင်္ဂဟ် ဒးကတိုန် ပွဲနရက်ရ၊ (မဟိုတ်ရောဟိုမွဲး) ဒေါသဂှ် ဟိုတ်နူမပလီုပလင်ကွေံစိတ်ပူဂိုလ်ဂှ်ရ။

ဉာ်ပြမံင်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်ဂှ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ခွေဒမိန်ဒေါသ မပလီုပလင်ဂှ်ရ ဒးအာစိပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝ မဒ်အရာလအာဟံခိုဟ်အိုတ်ရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂှ် ဂပ်ဝံသွး နက္ခိဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေင် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် တဲရ။

၃။ တတိယဝဂ် ၁။ ပဿန္နစိတ္တသုတ်

၂၁။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ (နက္ခိတံအဲကျာ်)ဂှ် ပိုင်ခြာတိကေတ် စိတ်ပူဂိုလ်လှီု မ္မုဂ်စိတ်မဖြိုင်ကေင်ရ “ပွဲအခိုင်စိတ်မဖြိုင်ကေင်ဂှ် ပူဂိုလ်ဝံ ယဝ်ရချိုတ်အာမွဲး ရင်တွင်တဲ

ညင်ရဲမကွဟ်ဖျေံလျိုင် မဂ္ဂေင်လင်ကို တုပ်ညင်သင်္ဂဟ်ကိုရ ဝံအာကတိုန် ပွဲချင်သွင်ရ” ပွမ ဝံကတိုန် ပွဲချင်သွင်သင်္ဂဟ် မဟိုတ်ရော? ယွံခမိတအ် စိုတ်ညးဟ် ဟိုတ်နူမဖြိုင်ကောင်စိရောင်၊ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး စိုတ်မဖြိုင်ကောင်ရ ပွဲလောကဝံ သတ်လှိုတ်တအ် ခန္ဓ ကာယလိုလ်တဲ ကြနုမစုတ်အာ် ဝံကတိုန် ပွဲချင်သွင် မဒ်အရာလအာမခိုဟ်ရ၊ အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝံလေင် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်ဝံလင်ရ။

“တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ပွဲလောကဝံ တီကေတ်ပုဂိုလ်လှို မ္မုကိုစိုတ်မဖြိုင်ကောင်တဲ ဟိုတ်ဝံ ကုခမိမ္မိုင် အရထအဓိပ္ပါယ် ကြက်သွးဂတဝံရောင်။

ပုဂိုလ်ဝံ ပွဲအခင်စိုတ်မဖြိုင်ကောင် ယင်ရချိုတ်အာမ္မု ရင်တုင်တဲ ညင်ရဲ မကွဟ်ဖျေံ လယိုင်မဂ္ဂေင်လင်ကို တုပ်ညင်သင်္ဂဟ်ကိုရ ပုဂိုလ်မ္မုသတ်မဗ်သင်္ဂဟ် ဝံကတိုန် ပွဲသုဂတိဘဝရ။ (မဟိုတ်ရောဟိုတ်မ္မု) စိုတ်ပုဂိုလ် ဟိုတ်နူမဖြိုင်ကောင် စိရောင်။

ဍုင်မံင်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်တအ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး စိုတ်မဖြိုင်ကောင်ရ ဝံအာစိုပ် သုဂတိဘဝ မ္မုကိုအရာလအာမခိုဟ်ဆဲရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဟ် ဂပ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေင် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်ဝံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။
ပဌမသုတ်။

၂။ မေတ္တသုတ်

၂၂။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်ဝံလင်ရ၊ တီလမ္မုပိုင် ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဉ်တောင် ဟိုတ်ဝံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် လွဇေက်တ ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ညိ၊ ယွံခမိတအ် ယုမ္မုကုသိုလ်ဂမ္တိုင် နိတ် ယုတသိမ် မဂပ်နွံပိုက် ဂပ်ဒဲးဝှပ် ဂပ်သျှိုက်မ္မိုင် ဂပ်သျှိုက်စိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် အဲကျ်ဟ် ညာတ်ကျင်ဂတမတ် ကေင်ဒင်စသိုင်ကျင်ဖို ကုသိုလ်ဇေက်မ္မိုင် မဂပ်နွံပိုက် မဂပ်သျှိုက်မ္မိုင် မဂပ်ဒဲးဝှပ် မဂပ်သျှိုက်စိုတ် မကောန်ပတဲလင် လုက်ကာလ ဗ္ဗမ်တဲ မဂိုင်သော့ရ၊ ဇေက်ပွင်မေတ္တာစိုတ် လုက်ထပ်သွာ်တဲ လုက်ထပ်ကပ် ဟံဒဲးကျင်တဲ ဘုံကာမဝံရ၊ ယွံခမိတအ် ပွဲအခင်ကပ်မလို် ဝံအာစိုပ်ဘုံအာသာရရ။ ပွဲအခင်ကပ်မတန် နှံကျင်ကတိုန် ပွဲဘုံဗြို မလုနုသတ်ရ။

ယွံခမိတအ် နိတ်ဗြို ပွဲဘုံဗြိုရ၊ နိတ် မဟာဗြိုရ၊ နိညးမလေီုချိုက်ကောံမာန်ရ၊ နိတ်ညး ညးတုဟ်သအာင်လေီုချိုက်ဟုံမာန်ရ၊ ဗွဲစုတ်မ္မု နိညးမညာတ်တဲ (အလုံအိုတ်သိုရ)။

ဒိဉ္ဇးမလေပ်ကိုကတိန် အတိုင်ပိုက်မာန်ရ၊ ယုံခမိတအ် အဲကျာ်ဂှ် ကောင်ဒ်ကျင်သွိုင်အိန် မဝံ အလိုသီဒေဝတ် ပိစော်တြ်အလန်ရ၊ ကောင်ဒ်ကျင်သွိုင်စက္ကဝင် မမင်မွဲခရ် မသွသွိုင်ဗဗွဲကိုခရ် မဝံအလိုအသီ ပိုင်ပြီတကအ်ပန် မျှံအပိုင်အခြာမှာသွိုင်ပန် မအံင်ဇူးကေတ် ဂကောံသ္မာတြ၊ မလေပ်ကိုတၞိရး ဗိုဟ်လလမ်တန်ကြန် မချိုက်ပေင်ကျောံရတ် ထပ်သက် ဗွတ်အလန်ဟံက ကံဝါရ ဒ်ကျင်သွိုင်ပဒေသရာဇ်ဟိုက် မုသွက်ဝံဟို နွံဏီဂှ်ရော့?။

ယုံခမိတအ် “ကာလလှုဟ် ခရ်ဖျိမျှံကိုက္ကဒ္ဒိမဇ္ဇော် မျှံကိုအာနုဘ်မဇ္ဇော်ဝံ မုဖိုကမ်လို ဂှ်ရော့? မုဝိပက်ကမ်လိုဂှ်ရော့?” ရဝံ ကသပ်ကတိန်ဒ်ကျင်ကို အဲကျာ်ရ၊ ယုံခမိတအ် “အခိုင်လှုဟ် ခရ်ဖျိမျှံကိုက္ကဒ္ဒိမဇ္ဇော် မျှံကိုအာနုဘ်မဇ္ဇော်ဝံ ဒ်ဖိုကမ်ပိသ် ဝိပက်ကမ်ပိသ် မတွံဂး ပွမကိုဒါန် ပွမဝေတ်လင်က္ကန္တ ပွမသိုလလမ် မင်မွဲလင်ကာယပါင်ရောင်” ရဝံ ကသပ် ကတိန်ဒ်ကျင် ကိုအဲကျာ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမျှံပိုင်ကျာ်တြ် ဟိုတွံလင်ရ။

“ဉ္ဇးဂှ် ဒေုတ်တ ပွကုသိုလ်ဟောင်ရ၊ ပွဲအခိုင်လက္ကရ် ဇ္ဇော်ပွတ်တဒါန မျှံကို ဖိုလ်တသိုခ် မဗိုဟ်ပြ်ကို ဒေုတ်မဗိုဟ်ကို မေတ္တာစိုတ်ကိုရ။

တုပညာဂှ် ဇ္ဇော်ပွတ် ခရ်ဂမ္တိုင်ပိသ် မျှံကိုဖိုအာနိသံသ သုခဟောင်တဲ ဂွံပြာပ် အာစိုပ် လောကဟံမွဲကိုဒဒိန် မစာ်စူးအာနုဗျာပါဒ မဒ်တသိုခ်ရ” ရဝံ အရထ အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂှ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမျှံပိုင်ကျာ်တြ် ဟိုတွံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိုင်ကျင်လင်ရ။
ဒုတိယသုတ်။

၃။ ဥဘယတ္ထသုတ်

၂၃။ ဒေသနာဝံ တီလမျှံပိုင်ကျာ်တြ် မပတုပိုင်တြ်ပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမျှံပိုင် ကျာ်တြ် မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတေုင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိုင်ကျင်လင်ရ။

ယုံခမိတအ် ခရ်မွဲသ် မဂပ်ဝ်ဇ္ဇော်ပွပ် မဂပ်ဝ်သွဂှ်ဂှ်ဂှ်ကိုဝါဂှ် ဂိုင်ကေတ်ဒတုဖိုဂမ္တိုင် ဓါသ်မတွံဂး ဒတုဖိုပစ္စုပ္ပန် ဒတုဖိုပရလိုက် ဗွဲမဒးရးတဲ ပွဲပွကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဟောင်ရ၊ ခရ်မွဲသ်မွဲဂှ် ဉ္ဇးဇျိုင်ရော့? ခရ်‘အပ္ပမာဒ’ ပွမဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲ ပွဲပွကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဟောင်ရောင်၊ ယုံခမိတအ် ခရ်မွဲသ် မဂပ်ဝ်ဇ္ဇော်ပွပ် မဂပ်ဝ်သွဂှ်ဂှ်ဂှ်ကိုဝါဂှ် ဂိုင်ကေတ်ဒတုဖိုဂမ္တိုင်ဓါသ်မတွံဂး ဒတုဖို ပစ္စုပ္ပန် ဒတုဖိုပရလိုက် ဗွဲမဒးရးတဲ တန်တရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမျှံပိုင်ကျာ်တြ် ဟိုတွံ လင်ရ။

“တုပညာဂမ္တိုင်ဂှ် ထိုင်သးတ ခရ်‘အပ္ပမာဒ’ ပွမဟံဟိုတ်မာဲ ပွဲပွကုသိုလ်ဂမ္တိုင် အိုတ်ရ၊ တုပညာဂှ် ဟံဟိုတ်မာဲဂှ်ဒ်တဲ ဂိုင်ကေတ်ဒတုဖိုဂမ္တိုင်ဓါသ်ရ။

ဟိုတ်နူကလိဝံဒတုံဖိုဂမ္ဘိုင်ဓါသ်မတွံဂး ဖိုပစ္စုပ္ပန်၊ဖိုပရလိုက်ဂ်ရ တုပညာဂ် ဂပ်ဝ်
သွားတံ ရံဝံမွဲး ‘ပဏ္ဍိတ’ရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွား နကီဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

တတိယသုတ်။

၄။ အဋ္ဌိပုဉ္ဇသုတ်

၂၄။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ညးပကောံပကောပ်လေဝ် နွံကျင်မွဲး အတိုင်မပကောံပကောပ်လဝ်လေဝ် ဟံလီုလော်
အာမွဲး ဂကောံဇုတ် ဂအုံဇုတ် ဗွပ်ဇုတ်မဇ္ဈေင် ပူဂိုလ်မွဲဂေတ်ဂေင်မံင် လုက်ကာလ မွဲကပ်ဂ်
တန်ဒ်ဗွတ်ဗိုတ်ဒိုဝေပုလ္လဇ္ဈေင်ဝံရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဂအုံဇုတ် ပူဂိုလ်မွဲ (မဂေတ်ဂေင်ဒိုင်) လုက်မွဲကပ်ဂ် ဒ်အာဗိုတ်ဂအုံဇိုရ သာ်ဝံ
တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

ဒိုက်တုန် ဂပ်ဝ်သွားစရံဝံမွဲး ဒိုဝေပုလ္လဇ္ဈေင် မတန်ဒိုင် ပွဲသွပ်ကျာ်ဒိုဂိဇ္ဈဂုတ် ပွဲချင်
(ရာဇဂြိုဟ်) မဝံယျာဂိရိဗ္ဗဇ ရးမဂဓရ။

ဩကာလမွဲ နကီပညာမပြဲ ညာတ်ကေတ် အရိယသစ္စဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်သွား ရံဝံမွဲး
ဒုက္ခသစ္စကို သမုဒယသစ္စ မဒ်ဟိုတ်ဒဒိုင်ကို နိရောဓသစ္စ မဒ်အရာ မကလိလောန်
ကွေံဒဒိုင်ကို မဂ္ဂသစ္စ မ္မုကိုအင်္ဂဒွာံသာ်မပြဲ မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဒဒိုင်
မဟိုတ်ကိုရ။ ကာလဂ် ပူဂိုလ်ဂ် ဂြိပ်လုပ်အာ (ပွဲကာမဘုံ) ထပ်အလန်တဲ ဟိုတ်နူ
သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မအိုတ်ဂ်ရ သွကွေံလအိတ်ဒဒိုင်ရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်
ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွား နကီဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ မုသာဝါဒသုတ်

၂၅။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယံခမိတအံ ပူဂိုလ်ကလိလောန်ကေ ခရိမ္မေသ်တဲမတန်တံ ဟံက္ခောန်တံ ပွသရာမ် ပါပ်ရ ရံဝံ အဲကျံ ဟိုတံလင်ရ၊ ခရိမ္မေသ်မ္မေ ညးဍဲဂ်ရော? ယံခမိတအံ ခရိမ္မေသ်မ္မေ ခရိမ္မေသ်မ္မေ ‘မုသာဝါဒ’ ပွမဟိုသ္မးဂလာန်မဆောတ်ယောင် သိုကိုမတိတ်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျံတြ ဟိုတံလင်ရ။

“ပူဂိုလ် မသ္မးကေပရလိုက် မကလိလောန်ကေ ခရိမ္မေသ် မ္မုပကတိ မဟို ဂလာန်မုသာဝါဒ ပွသရာမ်ပါပ် ကောန်ဟံမာန်ဟို ဟံမ္မေရ” ရံဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ဝံသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသ္မး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျံတြ ဟိုတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ ဒါနသုတ်

၂၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျံတြ မပတုပိဉ်တြပြကာ ဟိုတံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ် ကျံတြ မထေက်ဒင်ဒါန်ပုဗ္ဗေတွေင် ဟိုတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမိတအံ သတ်ဂမ္ပိုင်တအံ ညံင်အဲကျံမတိကို တီကေတ်ဂုဏ်ဖိုကိုဒါန်မ္မး ဟံဝံ ကိုဒါန်တဲ ဟံစတအိုတ်ရ၊ လက်ကျိုက်အကုသိုလ် မပ္ပံကိုသအေတ်သျှိန်စောန်စိုတ်ဂ် သီစတ် ဂိုင်ကေတ်လင် စိုတ်ညးဂ်တဲ တန်တံဟံမာန်ရ၊ ပူဂိုလ်ဒုင်ဒါန် နွံတမ္မး ညးဂမ္ပိုင်တအံ လွံက်ပင် မဒ်လက္ခရအိုတ်ကိုလေဝ် ဟံပပါပရအံတဲ ဟံစတအိုတ်ရ၊ ယံခမိတအံ သတ်ဂမ္ပိုင် ညံင်ရဲအဲကျံမတိကို၊ ဟိုတ်နူဟံတီကေတ် ဂုဏ်ဖိုပမကိုဒါန်ဂ်ရ ဟံကိုဒါန်တဲ စတအိုတ်ရ၊ လက်ကျိုက်အကုသိုလ် မပ္ပံကိုသအေတ်သျှိန်စောန်စိုတ်ဂ် သီစတ်ဂိုင်ကေတ် စိုတ်ညးဂမ္ပိုင် ဂ်ဒ်တဲ တန်တံရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျံတြ ဟိုတံလင်ရ။

“ပွမပါပရအံ မ္မုကိုဖိုဇ္ဇော်တသံဝံရ၊ ယဝ်တီကေတ် ဂုဏ်ဖိုပမပါပရအံ အတိုင်ကျံ မဟိုတံလင်မ္မး ပါကေ လက်ကျိုက်အကုသိုလ် မပ္ပံကိုသအေတ်သျှိန် စောန်စိုတ်တဲ နကိုစိုတ်မဖြိုင်ကေင် ဝဲတွေင်ဒါန်မကိုတ် ပွပူဂိုလ်အရီဂမ္ပိုင် ဂုဏ်ဖို ဇ္ဇော်တရ၊ ပွအခင်မပဗ္ဗမ္မး ဒးကိုတ်ဒါန် ပွပူဂိုလ်အရီဂမ္ပိုင်အိုတ်ရ။

ဒါယကာ တုဒါန်ဂမ္ပိုင်တအံ ဟိုတ်နူဝံကိုတ်ဒါန်ပင် ကုမ္ပိဟံမဂ္ဂိုင်ကို ဟိုတ်နူ မဝံကိုတ်ဒါန်မပြ ပွပူဂိုလ်ဒုင်ဒါန်မပြဂမ္ပိုင်ကိုရ ယဝ်ရစုတိအာနုဒန္တဘဝမ္ပိဟံဝံမ္မး ဝံအာစိုပ်ချင်သွင်အိုတ်ရ။

သတ်ဂမ္ဘိုင် မအာစိုပ်ချင်သွပ်တအ်ဂ် ချိုက်ပေင်တဲကောံကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ပ် နွံပိုက် ပွဲချင်သွပ်ဂ်ဒ်တဲ ဂွံအိုဟ်တိုဟ်တအ်တဲရ၊ ညးဟံမွဲကိုမသအေတ်သ္မိန်တအ်ဂ် ဂွံဒင်စသိုင် ဂုဏ်ဖို ပွမပါပရအ် ကိုဒါန်အိုတ်ရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ပ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျါတြဲ ဟိုတံလပ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ မေတ္တာဘာဝနာသုတ်

၂၇။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျါတြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလပ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင် ကျါတြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇံဗွဲတေင် ဟိုတံလပ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွကုသိုလ်အိုတ်သို ကော်ခဂး ပုညကိရိယဝတ္ထု မ္မုကိုဖို ဥပဓိမတွံဂး ခန္ဓဂ် (အပ္ပနာဇ္ဈာန်)စိုတ် မဗ္ဗးစး မစိုန်သကိုကျောံမေတ္တာ သွကရေက်ကောံတြဲကရေက်တဲ စိုတ်အယာံမာတ်မေတ္တာစိုတ် မွဲကရေက်ကိုလေပ် ဟံထေက်တန်ရ၊ (အပ္ပနာဇ္ဈာန်)စိုတ် မစိုန်သကိုကျောံမေတ္တာဂ်ဟေင် ခလီုချိုက်ကောံပွကုသိုလ် ပုညကိရိယဝတ္ထုဂမ္ဘိုင်တဲ ယးတး လေပ် ယးတးတဲရ၊ ဂိုလဟိုလေပ် ဂိုလဟိုတ်ရ၊ ရာင်ဆဲလေပ် ရာင်ဆဲတဲရ။

ယွံခမိတအ် လျးအရံင် သွင်နက်သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်တအ်ဂ် လျးအရံင်ဂိတု သွကောံ စိုတ်ကရေက်တဲ စိုတ်အယာံမာတ် လျးဂိတုမွဲကရေက်ကိုလေပ် ဟံထေက်တန်ရ၊ လျးအရံင် ဂိတုဂ်ဟေင် ခလီုချိုက်ကေတ် လျးအရံင် သွင်နက်သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတဲ ညံင်ရယးတးလေပ် ယးတးတဲကို၊ ဂိုလဟိုလေပ် ဂိုလဟိုတ်ကို၊ ရာင်ဆဲလေပ် ရာင်ဆဲတဲကို၊ တုပ်ညံင်သတ် ဂ်ဟေင် ပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ကော်ခဂး ပုညကိရိယဝတ္ထု မ္မုကိုဖို ဥပဓိမတွံဂးခန္ဓဂ် (အပ္ပနာဇ္ဈာန်)စိုတ် မဗ္ဗးစး မစိုန်သကိုကျောံမေတ္တာစိုတ် သွကောံတြဲကရေက်တဲ စိုတ်အယာံ မာတ် မေတ္တာစိုတ်မွဲကရေက်ကိုလေပ် ဟံထေက်တန်ရ (အပ္ပနာဇ္ဈာန်)စိုတ် မဗ္ဗးစး မစိုန်သကို ကျောံမေတ္တာစိုတ်ဂ်ဟေင် ခလီုချိုက်ကောံ ပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ကော်ခဂး ပုညကိရိယ ဝတ္ထုတဲ ယးတးလေပ် ယးတးတဲရ၊ ဂိုလဟိုလေပ် ဂိုလဟိုတ်ရ၊ ရာင်ဆဲလေပ် ရာင်ဆဲ တဲရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲသာရဒဉတု ဂိတုကထိုန် မဒ္ဒိဉတုဗြဲလက္ခရ်အိုတ်ဂ် ဗလးအကး အးဌး ခွင်သာတ် စာ်စူးအာနုဉ္ဇမိမတ်ဗြဲမွဲး သွိုင်တဲ မတိုန်ကျင်လတူအာကာသဂ် ပါစူးကောံဒမ္မု မ္မုလတူဉ္ဇးအာကာသအိုတ်သိုတဲ ညံင်ရယးတးလေပ် ယးတးကို၊ ဂိုလဟိုလေပ် ဂိုလဟိုတ်ကို၊ ရာင်ဆဲလေပ် ရာင်ဆဲကို၊ တုပ်ညံင်သတ်ဂ်ဟေင် ပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ကော်ခဂးပုည

ကိရိယဝတ္ထု မှုံ့ကိုဥပဓိမတွံဂေန္တရံ (အပ္ပနာဇ္ဈာန်)စိတ် မဗ္ဗးစး မစိန်သကိုက္ခေမာ မေတ္တာစိတ် သွက္ခေမာစိတ်ကြကရေကံတေ စိတ်အယာမာတ်မေတ္တာစိတ် မွဲကရေကံကိုလေဝ် ဟံထေက်တန်ရ၊ (အပ္ပနာဇ္ဈာန်)စိတ် မဗ္ဗးစး မစိန်သကိုက္ခေမာမေတ္တာစိတ်ဟေင် ခလိချိုက်ကွေ့ပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် အိုတ်သို ကော်ခဂးပုညကိရိယဝတ္ထုတေ ယးလေဝ် ယးတူးတရ၊ ဂိုလဟိုလေဝ် ဂိုလဟို တရ၊ ရာင်ဆဲလေဝ် ရာင်ဆဲတရ။

ယံခမိတအံ အခိုင်ဗ္ဗမ္ဘိလောင်ဂယး သံင်စမ္မာဂ် ညံင်ရဲယးတူးလေဝ် ယးတူးတကို၊ ဂိုလဟိုလေဝ် ဂိုလဟိုတကို၊ ရာင်ဆဲလေဝ် ရာင်ဆဲတကို၊ တုပ်ညံင်သံင်ဟေင် ပွကုသိုလ် ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုဟိုဂး ပုညကိရိယဝတ္ထု မှုံ့ကိုဥပဓိမတွံဂေန္တရံ (အပ္ပနာဇ္ဈာန်)စိတ် မဗ္ဗးစး မစိန်သကိုက္ခေမာမေတ္တာစိတ် သွက္ခေမာစိတ်ကြကရေကံတေ စိတ်အယာမာတ် မေတ္တာစိတ် မွဲကရေကံကိုလေဝ် ဟံထေက်တန်ရ၊ (အပ္ပနာဇ္ဈာန်)စိတ် မဗ္ဗးစး မစိန်သကိုက္ခေမာမေတ္တာ စိတ်ဟေင် ခလိချိုက်ကွေ့ ပွကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ကော်ခဂး ပုညကိရိယဝတ္ထုတေ ယးလေဝ် ယးတူးတရ၊ ဂိုလဟိုလေဝ် ဂိုလဟိုတရ၊ ရာင်ဆဲလေဝ် ရာင်ဆဲတရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတံလဝ်ရ။

“ဩဠးမွဲ နွံကိုသတိလျိုင်တေ ဇော်ပွင်ခရ မေတ္တာဇ္ဈာန် ဟံမဲကိုဗ္ဗတ်တို့ရ၊ ညးမညာတ်အာ နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ ဥပဓိမတွံဂးခန္ဓမအိုတ်ဂ် သံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင် ကြိုက် အိုတ်ရ။

ညးဟံမွဲကိုစိတ် မလီလတ် (ဟိုတ်နူဗျာပါဒ)ဂ် ယဝ်ရဝံဇော်ပွင်မေတ္တာ လတူသတ် မွဲမွဲမွဲ ဟိုတ်နူမဇော်ပွင်မေတ္တာဂ်ရ နိဗ္ဗာန်မှုံ့ကိုကုသိုလ်မလောန်ကံရ၊ ညးမှုံ့ကို စိတ်မသအးဇုး မမင်မွဲတ သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို နကိုစိတ်ဂ် ကိုဗွင်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် မဂ္ဂိုင်စိုပ်ဒတဲရ၊ သိုင်မင်မွဲခရဂမ္ဘိုင် မဂ္ဂယုရဇိသယတအံင် အံင်ဇုးကေတ်ဂူးတိ မပေင်ကွတ်ဒိုင်ကို ဂကောံသတ်တေ သိုက်မသွးပွးကိုဒါန် ယိုက်ဒိုက်ထံက်ပင် နကို သင်္ဂဟဝတ္ထုဂမ္ဘိုင်ပန်သတ် မတွံဂး “အဿမေခ” ပွမကေတ်အခေါန်စိုက်အံင် မွဲဂအံင်၊ “ပုရိသမေခ” ပွမကိုဩန်ဂိတုဇောံမ ကုညးမကျောန် ကမ္မောန်၊ “သမ္မာပါသ” ပွမပတိတ်ကိုတမ်ဂြပ် ကုညးမဒိုက်ဝါတ်၊ “ဝါဇေပယျ” ပွမဟိုလလာန် သျိုက်ဆာန် ညာတ်ကြောံ နှိဟိုတ်ကောန်ချိုင်ကောန်ကွာန်တအံင် ပံက်တြင်သို မင်မာန်တေ ဂေတ်ဂေင် မင်တ်အိုတ်ရ။

ဂကောံသိုင်နက်သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတအံင် လျးအရံင်ဂိတု သွက္ခေမာစိတ် ကရေကံတေ စိတ်အယာမာတ် လျးဂိတုမွဲကရေကံကိုလေဝ် ညံင်ရဲဟံထေက်တန်ကို၊ ခရ်သင်္ဂဟသိုင်ဂမ္ဘိုင်ပန် မတ္တကိုအဿမေခတအံင် စိတ်စိန်သကို ကျောံမေတ္တာစိတ် ဂပ်ဝ်ဇော်ပွင်လဝ် ဗွဲမဒးရးသွက္ခေမာ စိတ်ကြကရေကံတေ စိတ်အယာမာတ် မေတ္တာစိတ် မွဲကရေကံလေဝ် ဟံထေက်တန်ရ။

ဩဇာမဲ့ မှုကိုစိတ် မစိုတ်သကဲ့သို့မေတ္တာ ပဲ့သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို့တဲ အလို
ဧကုလေဝ် ဟံ့ပြိုက်ပျဲ (ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့)ရ၊ ဟံ့ဂစိုတ်ရ၊ ဟံ့သွမာန် ဟံ့ကေတ်ဇူး
ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ ကုညးဂှ် ဟိုတ်နူဟိုတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ကိုလေဝ် ဘဲဟံ့ကျင်စိုပ်
ကတိန်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပဲ့သုတ်ဂှ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ့ပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

သတ္တမသုတ်။

တတိယဝဂ် တဲရ။

ဇကုနိပါတ် ဘာသာမန် တဲဆဝံရ။

၂။ ဒုကနိပါတ်

၁။ ပဌမဝဂ် ၁။ ဒုက္ခဝိဟာရသုတ်

၂၈။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြိ မပတုပ္ပါဒ်တြိပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျော်တြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိမချိုက်ပင်ကျောံခရ်ဂမ္ဘိုင် ဓါပြကာဂ် ပဲ့ဘဝလျှဟ်ဟောင် မှုံကိုပွမ ညောင်စိုတ်တ် ဗွဲမသကာတ် ပွမကတ်ကတာန်ဂ်ဒ်တဲ ဒေးသွဒတ်ဗွဲဒိုင်ရ၊ ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ်ဂ် ကြက်ဒေးအာစိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝ အရာလအာဟုံခိုဟ် ဗွဲစုတ်ဟောင်ရ ရံဝံ ဂပ်ဝံနွဲပွက် ကလိဝံဗွဲအဆောတ်ရ၊ ညးမွဲဓါပြကာအိုတ်ဂ်ရော? ဒေဒ်မှုံကိုတြင် ဟုံကွာတ်လဒ်လင် ပဲ့ကုန္တီ ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ဒေဒ်ဟုံတိကေတ် ဗွဲတိဗွတ် ပဲ့ဘောဇိန်ရ၊ ယံခမိတအံ ခမိမချိုက်ပင်ကျောံခရ် ဂမ္ဘိုင်ဓါပြကာဝံ ပဲ့ဘဝလျှဟ်ဟောင် မှုံကိုပွမညောင်စိုတ် ပွမညောင်စိုတ်တ် ဗွဲမသကာတ် ပွမ ကတ်ကတာန်ဂ်ဒ်တဲ ဒေးသွဒတ် ဗွဲဒိုင်ရ၊ ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ်ဂ် ကြက်ဒေးအာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိဘဝ အရာလအာဟုံခိုဟ် ဗွဲစုတ်ဟောင်ရ ရံဝံ ဂပ်ဝံနွဲပွက် ဗွဲအဆောတ်ရ၊ အရထ အမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြိ ဟိတုံလင်ရ။

“ဩခမိမ္မဲ ဟုံကွာတ်လဒ်လင် ဒွါရဂမ္ဘိုင်မတွံး မတ် ကတောင် မဟ် လတံာ် ကေု စိုတ်အိုတ်ရ၊ ဟုံတိကေတ် ဗွဲတိဗွတ် ပဲ့ဘောဇိန်ရ၊ ဟုံမင်မ္မဲ ကုန္တီဂမ္ဘိုင်ရ၊ ခမိဂ် ကလိဝံဒေဒ်မတွံး ဒေဒ်ကာယ ဒေဒ်စိုတ်ရ။

ခမိ မှုံသဘ်မဖ်သံဝံ ပဲ့တဲကို ပဲ့ဗွမ်ကို ဒေးသွဒတ် ဗွဲဒိုင်ရ နကိုကာယ မကတ် ကတာန် စိုတ်မကတ်ကတာန်ရ” သံဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပဲ့သုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသူး နကို ဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြိ ဟိတုံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ သုခဝိဟာရသုတ်

၂၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြိ မပတုပ္ပါဒ်တြိပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျော်တြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိမချိုက်ပင်ကျောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ဓါပြကာဂ် ပဲ့ဘဝလျှဟ်ဟောင် ဟုံမဲ့ကိုပွမ ညောင်စိုတ်တ် ဗွဲမသကာတ် ပွမကတ်ကတာန်ဂ်ဒ်တဲ ဝံသွဒတ်ဗွဲတသိုင်ရ၊ ခန္ဓကာယ

လိုလားတဲ့ ကြနုမချိုတ်ကို ကြက်ဒးအာစိုပ်သုဂတိဘဝ အရာလအာမနိဟ် ဗွဲစုတ်ဟောင်ရ ရဲဝံ
 ဂပ်ဝံနွံပွဲက် ကလိဝံဗွဲအဆောတ်ရ၊ ညးမွဲစါပြကာအိုတ်ကိုရော? ဒဒ်မူကိုတြင် ကွာတ်လဒ်ကွဲ
 ဗွဲကုန္တိဂမ္တိုင်ကို၊ ဒဒ်မတိကေတ်ဗွတ်ဗွတ် ဗွဲဘောဇိန်ကိုရ၊ ယံခမိတအ် ခမိမချိုတ်ပေင်ကောံ
 ခရ်ဂမ္တိုင်စါပြကာဝံ ဗွဲဘဝလုဟ်ဟောင် ဟံမ္မဲကိုပွမချောင်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ်တံ ဗွဲမသကာတ်
 ပွမကတ်ကတာန်ကိုဒ်တဲ ဝံသ့ဒတ်ဗွဲတသိုန်ရ၊ ခန္ဓကာယလိုလားတဲ့ ကြနုမချိုတ်ကို ကြက်ဒး
 အာစိုပ်သုဂတိဘဝ အရာလအာမနိဟ် ဗွဲစုတ်ဟောင်ရ ရဲဝံ ဂပ်ဝံနွံပွဲက် ဗွဲအဆောတ်ရ၊
 အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမူပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လဲလဲရ။

“ဩခမိမ္မဲ ကွာတ်လဒ်လဲ ခွါရဂမ္တိုင်မတွံး မတ် ကတောင် မဟ် လတံ
 ကေု စိုတ်အိုတ်ရ၊ တိကေတ် ဗွတ်ဗွတ် ဗွဲဘောဇိန်ရ၊ မင်မ္မဲ ကုန္တိဂမ္တိုင်ရ၊ ခမိ
 ကလိဝံ တသိုန်မတွံး တသိုန်ကာယ တသိုန်စိုတ်ရ။

ခမိ မူသုဘမဃ်သံဝံ ဗွဲတဲကို ဗွဲဗွဲကို ဒးသ့ဒတ် ဗွဲတသိုန် နကိုကာယ
 ဟံကတ်ကတာန် စိုတ်ဟံကတ်ကတာန်ရ” သံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ဗွဲသုတ်ကို
 ဂပ်ဝံသ့း နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမူပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လဲလဲရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဲလဲရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ တပနီယသုတ်

၃၀။ ဒေသနာဝံ တီလမူပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်လဲလဲရ၊ တီလမူပိုင်
 ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတွေင် ဟိုတ်လဲလဲရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဲလဲရ။

ယံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်တအ်ကို ဓါသံဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲ
 ဓါသံအိုတ်ကိုရော?။

ယံခမိတအ် ဗွဲလောကဝံ ညးလှိုလှိုကို ဒ်ညးဟံကောန်တံ ကမ္မောန်မနိဟ်ပြဲ ဒ်ညးဟံ
 ကောန်ကမ္မောန်ကုသိုလ် ဒ်ညးဟံမင်မ္မဲတံ ခရ်ပွင်ပွဲ မဖေက်ဘဲသံသာဂမ္တိုင်ရ၊ ဒ်ညးမကောန်
 ကမ္မောန်မယုတ်မာ ဒ်ညးကောန်ကမ္မောန် အကုသိုလ် ကြံင်မျိုဟ်ရန်မိုံ ဒ်ညးကောန်ကမ္မောန်
 အကုသိုလ် ရန်မိုံဇန်ရ၊ ညးကို‘အဲဟံကောန်လဲ ပွကုသိုလ်မနိဟ်ပြဲရ’ ရဲဝံလေဝ် ဒးကတ်
 ကတာန်ရ၊ အဲကောန်လဲ ပွအကုသိုလ် သရာမ်ပါပ်ရ သံဝံလေဝ် ဒးကတ်ကတာန်ရ၊
 ယံခမိတအ် ခရ်ဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်တအ်ကို ကူဝံဓါသံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ
 တီလမူပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လဲလဲရ။

“ဉ္စးဟုံမွဲကိုပညာဂ် ဟိုတ်နူမကွောန်တ် ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂမ္တိုင်ကို၊ ဟိုတ်နူမကွောန်တ် ကမ္မောန်တုဟ်သအာင် မစိုန်သကိုကောဒုဟ် (မပ္တံကိုရာဂ)ကို၊ ဟုံကွောန်တ် ကုသိုလ်ကမ်တဲ ဟိုတ်နူမကွောန်တ် အကုသိုလ်ကမ်ဟေင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုအလန်ကိုဂ်ရ ပွဲကာလခန္ဓကာယ မလိုလ်ဂ် ဒးအာစိုပ် နရက်ရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လွဲလ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လ်ရ။

တတိယသုတ်။

၄။ အတပနိယသုတ်

၃၁။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်လွဲလ်ရ၊ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတောင် ဟိုတ်လွဲလ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဓရဂမ္တိုင်ဟုံလေဝ်ကိုကတ်ကတာန်တအ်ဂ် ဓါသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ဉ္စးမူး ဓါသ်အိုတ်ဂ်ရော?။

ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ဉ္စးလှိုလှိုဂ် နိဉ္စးမကွောန်တ် ကမ္မောန်မခိုဟ်ပြဲ နိဉ္စးမကွောန်ကမ္မောန်ကုသိုလ် နိဉ္စးမမင်မွဲတ် ဓရပွင်ပွဲ မဖေက်ဘဲသံသာဂမ္တိုင်ရ၊ နိဉ္စးမကွောန်ကမ္မောန်မယုတ်မာ နိဉ္စးဟုံကွောန်ကမ္မောန် အကုသိုလ် ကြိုင်မျိုဟ်ရန်မို နိဉ္စးဟုံကွောန်ကမ္မောန်အကုသိုလ် ရန်မိုဓဇ်ရ၊ ဉ္စးဂ် ‘အဲကွောန်လဝ်ကုသိုလ်ရ’ သ်ဝံလေဝ် ဟုံဒးကတ်ကတာန်ရ၊ အဲဟုံကွောန်လဝ် အကုသိုလ်ရ သ်ဝံလေဝ် ဟုံဒးကတ်ကတာန်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဓရဂမ္တိုင် မဟုံလေဝ်ကိုကတ်ကတာန်တအ်ဂ် ဣဝံဓါသ်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လွဲလ်ရ။

“ဉ္စးမျိုကိုပညာဂ် ဟိုတ်နူမပါသွးကောံ ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂမ္တိုင်ကို၊ ဟိုတ်နူမပါသွးကောံ ကမ္မောန်တုဟ်သအာင် မစိုန်သကိုကောဒုဟ် (မပ္တံကိုရာဂ)ကို၊ ဟိုတ်နူမကွောန်တ် ကုသိုလ်ကမ်ဟေင် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုအလန်တဲ ဟုံကွောန်တ် အကုသိုလ်ကမ်ကိုဂ်ရ ပွဲကာလခန္ဓကာယ မလိုလ်ဂ် ဝံအာစိုပ် ချင်သွပ်ရ၊ ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လွဲလ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လ်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

မာတိကာ

၅။ ပဌမသီလသုတ်

၃၂။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကောံခရ်ဂမၠိုင်ဓါပြကာဝံ လျိုင်ဂ် ရင်တွင်ဏာတဲ ညံင်ရဲမထောံဖျေံကို တုပ်ညံင်သၢ်ဂ်ကိုရ ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ညးမွဲဓါသၢ်အိုတ်ဂ်ရော? ကောံသီလမယုတ်သဝ်ကို၊ ကောံကွေတ်မယုတ်သဝ်ကိုရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကောံခရ်ဂမၠိုင်ဓါသၢ်ဝံ လျိုင်ဂ် ရင်တွင်ဏာတဲ ညံင်ရဲမထောံဖျေံကို၊ တုပ်ညံင်သၢ်ဂ်ကိုရ ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩညးမွဲ ကောံသီလမယုတ်သဝ်ကို၊ ကောံကွေတ်မယုတ်သဝ်ကို၊ ချိုက်ပေင်ကောံခရ်ဂမၠိုင် ဓါပြကာဝံရ၊ ညးဟံမွဲကိုပညာဂ် ပွဲခန္ဓကာယ မလိုလၢ် ဒးအာကတိုန် ပွဲနရက်ရ” သၢ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ပံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ပဌမသုတ်။

၆။ ဒုတိယသီလသုတ်

၃၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကောံခရ်ဂမၠိုင်ဓါပြကာဝံ လျိုင်ဂ် ရင်တွင်ဏာတဲ ညံင်ရဲမထောံဖျေံကို တုပ်ညံင်သၢ်ဂ်ကိုရ ဝံအာကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ၊ ညးမွဲဓါသၢ်အိုတ်ဂ်ရော? ကောံသီလမပြကို၊ ကောံကွေတ်မပြကိုရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင် ကောံခရ်ဂမၠိုင်ဓါသၢ်ဝံ လျိုင်ဂ် ရင်တွင်ဏာတဲ ညံင်ရဲမထောံဖျေံကို၊ တုပ်ညံင်သၢ်ဂ်ကိုရ ဝံအာကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩညးမွဲ ကောံသီလမခိုဟ်ပြကို၊ ကောံကွေတ်မခိုဟ်ပြကို၊ ချိုက်ပေင်ကောံခရ်ဂမၠိုင် ဓါပြကာဝံရ၊ ညးမ္မံကိုပညာဂ် ပွဲခန္ဓကာယမလိုလၢ် ဒးအာကတိုန် ပွဲချင်သွပ်ရ” သၢ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ပံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ဆဌသုတ်။

၇။ အာတာပီသုတ်

၃၄။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဋ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋ် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအံ ခမိဟွံမဲကိုလ္လိပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကျေ ကိလေသ ဟွံလေပ် ဖေက်လကိုတ် နူပဿရာမ်ပါပ်ဂံ ဟွံထေက်ကြိုက် တွဟ်နတိကေတ် ဓရ်ပစ္စပန်ရ၊ တွဟ်န ကလိဝံနိဗ္ဗာန် ဟွံထေက်ကြိုက်ရ၊ တွဟ်နကလိဝံအရဟတ္တဖိုလ်မပြဲ ဟွံမွဲကိုပတောံစတ် မဒ် အရာယောဂမအိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအံ ခမိမ္မုကိုလ္လိပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကျေ ကိလေသ မလေပ်ဖေက်လကိုတ် နူပဿရာမ်ပါပ်ဂံ ထေက်ကြိုက် တွဟ်နတိကေတ် ဓရ်ပစ္စပန်ရ၊ ထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံနိဗ္ဗာန်ရ၊ ထေက်ကြိုက် တွဟ်နကလိဝံအရဟတ္တဖိုလ်မပြဲ ဟွံမွဲ ကိုပတောံစတ် မဒ်အရာယောဂမအိုတ်ရ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံ လင်ရ။

“ဩခမိမ္မဲ ထိနမိဒ္ဓဂ္ဂိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟွံမွဲကိုလ္လိပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကျေ ကိလေသရ၊ ဟွံလေပ်ဖေက်လကိုတ် နူပဿရာမ်ပါပ်ရ၊ လ္လုဟ်တရ၊ ဝီရိယ ဟုတ်ယုတ်တရ၊ ဟွံဂ္ဂနူပဿရာမ်ပါပ်ရ၊ ဟွံရှေ့သေ့ရ် ပွဲဒွေတ်ရ၊ ခမိမ္မုသဘ်မဖွံ သာ်ဂံ ဟွံထေက်ကြိုက် တွဟ်နဝံလုက်စုက်တိညာတ်ကေတ် အရဟတ္တဖိုလ်မပြဲရ။

ဩခမိမ္မဲတုန် မ္မုကိုသတိရ၊ မ္မုကိုပညာမကြိုင်ချုဟ်ရ၊ မ္မုပကတိမမ္မာ်သေ့ဝ် နကို သမထဝိပဿနာရ၊ မ္မုကိုဝီရိယ မလေပ်ကတ်ကတာန်ကျေ ကိလေသရ၊မလေပ် လကိုတ်နူပဿရာမ်ပါပ်ရ၊ ဟွံမွဲကိုပွမဟိုတ်မဲရ၊ (ခမိဂ်) ကုတ်ထပိုတ်ကျေ သံယော ဇိန်ကို၊ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိကို၊ ပွမဗျူကိုတဲ ပွဲဘဝဝံဟောင် လုက်စုက်တိညာတ်ကေတ် အရဟတ္တဖိုလ် ဟွံမွဲကိုပတောံစတ်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကို ဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ ပဌမကုဟနသုတ်

၃၅။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဋ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋ် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအံ တွဟ်နဖို ဂကောံဇန်မဂ္ဂိုင် ဝံအမ်သပ် တွဟ်နဖို ဂကောံဇန်မဂ္ဂိုင် ဝံဘိက်လိုင် နကိုပစ္စယိပန် တွဟ်နဝံကလိဝံဖိုအာနိသံသမတွံဂး လာဘ်သကာပူဇ ဒယှ်တိုတ်

ဒွေတိတံ ဒွေတိမပြုဝံ ဟံသေင်ရ၊ နမဒွေတိတံ သာဝံ ဂကောံဇနိမဂ္ဂိုင် ကိဝံတိအဲမာန်ညိ သာဝံ ပှပ်စိတ်တဲ ဒွေတိတံ ဒွေတိမပြု ဟံသေင်ရ၊ ယံခမိတအံ ဗွဲစုတ်မွဲး တွဟ်နမင်မွဲ (နမတ္တကာယဒုစရိတ်ကို) တွဟ်နပါကွေံ (နမတ္တတဒင်္ဂဗဟာန်)ကိုတဲ ဒွေတိတံ ဒွေတိမပြုဝံရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“တွဟ်နမင်မွဲ (နမတ္တကာယဒုစရိတ်ကို) တွဟ်နပါကွေံ (နမတ္တတဒင်္ဂဗဟာန်) ကိုတဲ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံတံ ဒွေတိမပြု ဟံမွဲကိုဘဲဂတမတ် ကြမတ် မလေပ်ကိုအာစိပ် အရာဒတန် သြင်မွဲလွါမတွံဂး နိဗ္ဗာန်ရ။

(ဝံင်တရဲ)မဂ်ဝံ ပုဂိုလ်အရီဂမ္တိုင် မတ္တကိုကျက် မ္တုကိုစိတ်ဓာတ် မသျှင်ပြတအ်ဂ် ဒွေတိလုတ် ဗွဲအတိုင်လေင်အိုတ်တဲရ၊ ဩညးဂမ္တိုင် အာစိပ်(လေင်ဝံင်)မဂ်ဂ် အတိုင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မဟိုတွံလဝ်အိုတ်ရ၊ ဩညးဂမ္တိုင် ဒွေတိဗက်အာ အတိုင်တီလမ္ပု ပိုင်ကျက်တြဲ မဟိုဒွေံဗတောန်လဝ်တအ်ဂ် ဝံသုဇ္ဇောပ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဒဒိမ် မအိုတ်မာန်အိုတ်ရ” သာဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ ဒုတိယနကုဟနသုတ်

၃၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယံခမိတအံ တွဟ်နဖိုဂကောံဇနိမဂ္ဂိုင်ဝံအမ်သပ် တွဟ်နဖိုဂကောံဇနိမဂ္ဂိုင်ဝံဘိက်လိုင် နကိုပစ္စယ်ပန် တွဟ်နဝံကလိဝံဖိုအာနိသံသမတွံဂး လာဘ်သကာပူဇဗယံတဲတဲ ဒွေတိတံ ဒွေတိမပြုဝံ ဟံသေင်ရ၊ နမဒွေတိတံ ရံဝံ ဂကောံဇနိမဂ္ဂိုင် ကိဝံတိအဲမာန်ညိ ရံဝံ ပှပ်စိတ်တဲ ဒွေတိတံ ဒွေတိမပြု ဟံသေင်ရ၊ ယံခမိတအံ ဗွဲစုတ်မွဲး တွဟ်နပိုင်ခြာတဲ တီကေတ် နကို ဉာဏ်တွေင် ဒွေတိတံ ဒွေတိမပြုဝံရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“တွဟ်နမတီ နကိုဉာဏ်တွေင် ပိုင်ခြာတဲ တွဟ်နမတီတဲ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံတံ ဒွေတိမပြု ဟံမွဲကိုဘဲဂတမတ် ကြမတ် မလေပ်ကိုအာစိပ် အရာဒတန် သြင်မွဲလွါမတွံဂး နိဗ္ဗာန်ရ။

(ဝံင်တရဲ)မဂ်ဝံ ပုဂိုလ်အရီဂမ္တိုင် မတ္တကိုကျက် မ္တုကိုစိတ်ဓာတ် မသျှင်ပြတအ်ဂ် ဒွေတိလုတ် ဗွဲအတိုင်လေင်အိုတ်တဲရ၊ ဩညးဂမ္တိုင် အာစိပ်(လေင်ဝံင်)မဂ်ဂ် အတိုင်တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မဟိုတွံလဝ်အိုတ်ရ၊ ဩညးဂမ္တိုင် မဒွေတိဗက်အာ အတိုင်

တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်၍ မဟိုဒ္ဓေခံတောန်လင်တအံ၌ ဝံသုဇ္ဇောဝေတိကိုနိဗ္ဗာန် မဒိအရာ
ဒဒိခိမအိတ်မာန်အိတ်ရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်၌ ဂပ်ဝသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်၍ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ သောမနဿသုတ်

၃၇။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်၍ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်
ကျော်၍ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိမချိုက်ပေင်တေကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ဓါပြကာဝံ ပွဲဘဝလှဟ်ဟေင် မ္မုကို
တသိုခိတိ တသိုခိကာယမဂ္ဂိုင် ဝံသုဒတရ၊ ခမိ၌ နိတ်မပတိတ်တြဟတ်ဒိုင် ဟိုတ်ခရ်
အာသဝဂမ္ဘိုင်မအိတ်ရ၊ ညးမွဲး ဓါပြကာအိတ်၌ရော? ပွမကတိဗဒ်ကိုသံဝေဂ ပွဲအရာမလေဝ်
ကတိဗဒ်ကို သံဝေဂဂမ္ဘိုင်ကို ပွမပတိတ်တြဟတ် ဗ္ဗမဗ္ဗေကိုဟိုတ် ကုညးမ္မုကိုသံဝေဂကိုရ၊
ယံခမိတအံ ခမိမချိုက်ပေင်တေကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ဓါပြကာဝံ ပွဲကာလလှဟ်ဟေင် မ္မုကိုတသိုခိတိ
တသိုခိကာယမဂ္ဂိုင်တု ဝံသုဒတရ၊ ခမိ၌ နိတ်မပတိတ်တြဟတ်ဒိုင် ဟိုတ်ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်
မအိတ်ရ။ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်၍ ဟိုတွံလင်ရ။

“ခမိမ္မုကိုပညာ မ္မုကိုဝိရိယ မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန်ကောံ ကိလေသမ္မုပညာ
မကြိုင်ချဟ်၌ ဗ္ဗာရဏာနကိုပညာ ပွဲအရာမလေဝ်ကတိဗဒ်ကို ခရ်သံဝေဂဂမ္ဘိုင်တု
နိတ်သံဝေဂဟေင်ရ။

ခမိမ္မုကိုဝိရိယ မသကာတ်မြဟ် မတန်ကြန်ညိုင်ဝတ် ဟံချီတေဝ် မပတိတ်
တြဟတ် လ္လီပရာဒိုင် ဘာဝနာစိုတ် မလလမ်ကောံကိလေသတု မ္မုအလေံ မပဒတ်
သင်္ဂဝံ၌ ဝံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒိအရာဒဒိခိပျိတ်မာန်ရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်၌
ဂပ်ဝသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်၍ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် တဲရ။

၂။ ဒုတိယဝဂ် ၁။ ဝိတက္ကသုတ်

၃၈။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်၍ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်
ကျော်၍ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဝိတက်(ကသပ်)ဂမၠိုင်ဓါမတွံဂး ခေမဝိတက် ပဝိဝေကဝိတက် ကတိုန်
 ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ကဆံင်ကိုကဆံင် ဟံသကုတ်ပိတ် ပွဲကိုအာရီညဏ်တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ မတီ
 ကေတ် (ခရ်အလုံအိုတ်သို) အလုံလုံဇေကု ပွဲမဍုတ်စုတ် မထေက်ဒင်ဒါန် ပူဇေဍုတ်အိုတ်ရ၊
 ယွံခမီတအ် တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ မ္မံကိုအရာမလဟိင် ပွမဟံမ္မဲကိုဒဒိန်ဟေင်ရ၊ မိပ်လဟိင်
 ပွဲပွမဟံမ္မဲကို ဒဒိန်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲညဏ်တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ မ္မံအရာမမိပ်လဟိင် ပွမဟံမ္မဲ
 ကိုဒဒိန် မလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟံမ္မဲကိုဒဒိန် “နကိုအကာအရာဝံ သတ်မ္မံကိုကိလေသကို၊
 သတ်ဟံမ္မဲကို ကိလေသကို ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲကိုလေဝ် အဲဟံမ္မဲကိုဒဒိန်ရ” ရဝံ ဝိတက်ဟေင်
 ကတိုန်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ကဆံင်ကိုကဆံင် ဟံသကုတ်ပိတ်ရ။

ယွံခမီတအ် တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ မ္မံကိုအရာမမိပ်လဟိင် ပွမလှဟေင်ရ၊ မမိပ်လဟိင်
 ပွဲပွမလှရ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲကိုညဏ်တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ မ္မံအရာမမိပ်လဟိင် ပွမလှဟေင်
 မမိပ်လဟိင် ပွဲပွမလှရ “ဂပ်ပ်ပါကေံ အကုသိုလ်ရ” ရဝံ ဝိတက်ဟေင် ကတိုန်ဂြိုင်ဂြိုင်
 ကိုဝါ ကဆံင်ကိုကဆံင် ဟံသကုတ်ပိတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ဂ်ရ မူးတအ်ညးဂမၠိုင်လေဝ် မ္မံအရာမမိပ်လဟိင် ပွမဟံမ္မဲကို
 ဒဒိန်အိုတ်ဟေင် မလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟံမ္မဲကို ဒဒိန်အိုတ်ဂ်ဒဲတဲ ဩဝ်သုဒတ်အိုတ်ညါ၊
 ယွံခမီတအ် ပွဲသန္တာန်မူးတအ်ညးဂမၠိုင် မ္မံကိုအရာမမိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟံမ္မဲကိုဒဒိန် မလေပ်
 မိပ်လဟိင် ပွဲပွမဟံမ္မဲကို ဒဒိန်အိုတ်ဂ်ဒဲတဲ မပဒတ်တအ် “နကိုအကာအရာဝံ သတ်မ္မံကို
 ကိလေသကို၊ သတ်မဟံမ္မဲကိုကိလေသကို၊ သတ်မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲကိုလေဝ် ပိုညးဂမၠိုင် ဟံမ္မဲကို
 ဒဒိန်အိုတ်ရ” ရဝံ ဝိတက်ဟေင် ကြက်ကတိုန် ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ကဆံင်ကိုကဆံင် ဟံသကုတ်
 ပိတ်ရ။

ယွံခမီတအ် မ္မံကိုအရာ ပွမမိပ်လဟိင် ပွမလှ မလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲပွမလှအိုတ်ဂ်
 ဒဲတဲ ဩဝ်ပဒတ်အိုတ်ညါ၊ ယွံခမီတအ် ပွဲသန္တာန်မူးတအ်ညးဂမၠိုင် မ္မံကိုအရာ ပွမမိပ်လဟိင်
 ပွမလှ မလေပ်မိပ်လဟိင် ပွဲပွမလှအိုတ်ဂ်ဒဲတဲ မပဒတ်တအ် “အကုသိုလ်မူး ညးခွဲဂ်ရော?
 မုရမ္မဲ ဟဂပ်ပ်ပါကေံဂ်ရော? မုရမ္မဲဝံသုးကေံသွက်အိုတ်ဂ်ရော? ” ရဝံ ဝိတက်ဟေင် ကတိုန်
 ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ကဆံင်ကဆံင် ဟံသကုတ်ပိတ်ရ၊ ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မံပိုင်
 ကျၢ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဝိတက် ပွမချပ်ဓါပြကာဂမၠိုင် ကတိုန်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ကဆံင်ကိုကဆံင် ဟံသကုတ်
 ပိတ် ပွဲကိုညဏ်တီလမ္မံပိုင်ကျၢ်တြဲ မရေင်တုင်ကိစ္စကျၢ် ဖြိုင်ကိုရင်တုင်မာန်
 မတီကေတ် ခရ်သစ္စပန်အိုတ်ရ ‘ခေမာဝိတက်’ပွမချပ်တဲ ဟံမ္မဲကိုဘဲဂ် ဂပ်ပ်သူး
 ဗွဲကိုပ်ကွာရ၊ ကြနုဂ် ထွေးတဲ ‘ပဝိဝေကဝိတက်’ ပွမချပ်တဲမလှ၊ မရနက်ကိုဓါရ”။

ပွဲညဏ်ကျၢ်တြဲ မလေပ်ပါကေံ ဒေမုမအာစိုပ် ဩဝ်မွဲလ္လံမတွံဂး နိဗ္ဗာန် မလေပ်
 ဂွဲသေ့ဝ် ဂုဏ်တေင်အာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ် မထေက်ကိုအာစိုပ် မချိုက်ပေင်ကေံ

ဝသီဘ်၊ မစာ်စူးအာနူအာသဝ၊ မလေပ်ကောံအာ ဒဒိမ်ဝဋ်သံသာ မတိတ်ဗူး
ပွဲ(အရဟတ္တဖိုလ်နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာတဏှာမအိုတ် မရင်တုင်ဏာကာယ မဒ်လအိတ်
မလေပ်ပါသူးကောံကိလေသမာန်တဲ အာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) ဩင်ပွမဗျူမ္မဲလွိုင် (ဝိတက်
ဂမ္ဘိုင်ဓါသ်)ဝံ ကတိုဒ်ဒှိုင်ဂိုင်ကိုဝါ ကဆံင်ကိုကဆံင် ဟံသာကုတ်ပိုတ်ရ။

တြုမပဒတ်ဒွင် လတူကုဟ်ဒိုက် ညံင်ရ်မရင်သေဝ်အာ ဂကောံဇန် နွံပွပူကူ၊
တုပ်ညံင်သတ်ကိုရ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ မဒ်တတုပညာမလှိုင်ပြ မုံကိုမတ်ဉာဏ်
မညာတ်ကေတ် ဗွဲပွပူမာန် မစာ်စူးအာနူစံင်တူသောကာက် တိုန်အာလတူပြာသာဒ်
မတုတ် နကိုပညာ(ဓမ္မ)တဲ မှ်သေဝ်တံ ဂကောံသတ် မတို့ဒတုံဇော်အာ ကတိုင်
သောက မချီချိုက်မင်ကိုပွမတန်ပဋိသန္နိ ပွမဗျူရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ကို
ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ဟိုတွံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ ဒေသနာသုတ်

၃၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ မပတုပိုင်တြပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္မုပိုင်
ကျိတြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် တွံဓရ်ဒေသနာ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် မဂြင်
တီကေတ် (ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို) အလိုလိုဇော ဟံမ္မဲကိုပွမပုန်ဂတး ဓါသ် ဓါပြကာတအ်ကို
ဗွဲအစောံဟိုတ် ဒ်တအိုတ်ရ၊ ညးမွဲဓါသ်အိုတ်ကိုရော? ပွသရာမ်ပါပ်ကို ဗွဲအစောံပွမသရာမ်ပါပ်
ဩင်မှ်သေဝ်အိုတ်ညိ၊ ဣဝံ ပွမဟိုတွံဓရ် မဒ်ပဌမရ၊ ပွသရာမ်ပါပ်ကို ဗွဲအစောံပွမသရာမ်ပါပ်
ညာတ်ကေတ်တဲ ဩင်ဇေန်ဇေရ ပွဲပွသရာမ်ပါပ်ကိုအိုတ်ညိ၊ ဩင်ကိုတိတ်ဗူး ပွမထွေန်စပ်
အိုတ်ညိ၊ ဣဝံ ပွမဟိုတွံဓရ် မဒ်ဒုတိယရ၊ ယွံခမိတအ် ဓရ်ဒေသနာ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ
မထေက်ဒင်ဒါနိ ပူဇေတွေင် မဂြင်တီကေတ် (ဓရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို) အလိုကိုဇော ဟံမ္မဲကိုပွမ
ပုန်ဂတးဓါပြကာတအ်ကို ဗွဲအစောံဟိုတ် ဒ်တအိုတ်ရ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ
ဟိုတွံလင်ရ။

“ဒေသနာတီလမ္မုပိုင်ကျိတြ မဂြင်တီကေတ်ဓရ်သစ္စပန် မမင်မွဲတ်သတ်အိုတ်သို
မဂပ်ဝ်တွံလင် ဗွဲအစောံဟိုတ် ဩင်မှ်သေဝ် နကိုဉာဏ်ညိ၊ ဓရ်ဂမ္ဘိုင်ဓါပြကာတအ်
ကိုလေဝ် တီလမ္မုပိုင်ကျိတြ ဂပ်ဝ်တွံထွး ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ။

ပွမသရာမ်ပါပ်ဂ် ဩဝ်မှ်သေဝ်တ နကိုဉာဏ်အိုတ်ညိ၊ ပွဲပွမသရာမ်ပါပ်ဂ်လေဝ် ဩဝ်ကိုဏ်စူးအာ နူပွမထွေန်စပ်ညိ၊ ဟိုတ်ပွမစာ်စူးအာ နူမထွေန်စပ်ဂ်ရ မှ်ကိုစိုတ် မစာ်စူးအာနူ ပွမထွေန်စပ် ပွဲပွသရာမ်ပါပ်အိုတ်ဂ်ဒိုတ် ဝံသွဇ္ဇော်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန် မဒ် အရာဒဒိမ်အိုတ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးနကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်ဝံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ ဝိဇ္ဇာသုတ်

၄၀။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုံပိုင်ကျာ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်ဝံလင်ရ၊ တီလမ္ပုံပိုင် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွေတွေင် ဟိုတ်ဝံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် အဝိဇ္ဇာ ‘မောဟ’ဂ် ဒ်အာဂတပုတရ် သွက်ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဝံကတို န်ရ၊ ‘အဟိရိက’ ဟံမ္မဲကိုပွမဝပါပ် ‘အနောတ္တပ္ပ’ ဟံမ္မဲကို ပွမလကိုတ်ပါပ်ဂ် ဒ်ခရ်မဗက် လက္ကရ်ဟေင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဝိဇ္ဇာ ‘အမောဟ’ဂ် ဒ်မအာဂတပုတရ် သွက်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင် ဝံကတိုဒ် ‘ဟိရိ’ ပွမဝပါပ် ‘ဩတ္တပ္ပ’ပွမလကိုတ်ပါပ်ဂ် ဒ်ခရ်မဗက်လက္ကရ်ဟေင်ရ၊ အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်ဝံလင်ရ။

“ပွဲလောကဘုံမှ်ဟံဝံကို ပွဲလောကမ္မဲသအာင်ကို ဒုဂ္ဂတိဂမ္တိုင်အိုတ်သိုက် အဝိဇ္ဇာ ‘မောဟ’ဟေင် မှ်ကိုဟိုတ်မူလတွေင်အိုတ်ရ၊ ဇ္ဇော်မောဝ်တ နကို‘ဣစ္ဆာ’ မှ်ပိုင်ကို အာရီ ဟံကလိဝံဏီ နကို‘လောဘ’ မထွေန်စပ်တ ပွဲအာရီမကလိဝံတဲအိုတ်ရ”။

ဩဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး အဝိဇ္ဇာမ္မဲ န်တ ညးမှ်ပိုင်မယုတ်မာ ညးဟံမ္မဲကိုဝပါပ် ညးဟံမ္မဲကိုရေၤသေၤရ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး အဝိဇ္ဇာဂ် ပွသရာမ်ပါပ်ဇ္ဇော်မောဝ် တရ၊ နကိုပွသရာမ်ပါပ်ဂ် ဒးအာစိုပ်အပါယ်ရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ ခမိမွဲဂ် ပါကျေပိုင်ဆန္ဒကို လောဘကို အဝိဇ္ဇာကိုတဲ ကတိဗဒ် ဝိဇ္ဇာ ‘အမောဟ’ တဲ ပါသွးကျေ ဂတိလအာဂမ္တိုင်မသုန် မဒ်အရာဒတန် ဒဒိမ်အိုတ်သိုရ၊ ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်ဝံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

တတိယသုတ်။

ပဌမဘာဏဝါရ တဲရ။

၄။ ပညာပရိဟိနသုတ်

၄၁။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ မပတုပ္ပိန္နတြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် သတ်ဂမ္တိုင် မဟုတ်ယုတ်နူဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာ မသအးဇုးတအ်ဂှ် ဟိုသွးတ သတ်ဂမ္တိုင် မဟုတ်ယုတ်ဗွဲမလောန် (နူသမ္ပတ္တိအိုတ်သို)တအ်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် တအ်ဂှ် ပွဲဘဝဝံဟောင် မွဲကိုပွမချောင်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ်တ ဗွဲမလောန် ပွမကတ်ကတာန် အိုတ်ဂှ်ဒ်တဲ ဝံမံင်ဗွဲဒဒိန်အိုတ်ရ၊ ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ်ဂှ် ကြက်ဒးအာစိုပ် ဒုဂ္ဂတိဘဝ မဒ်အရာလအာဟုံခိုတ်ရ၊ သာ်ဝံ ဂပ်ဝံနွံပွဲက ကလိဝံဗွဲအဆောတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် သတ်ဂမ္တိုင် ဟုံဟုတ်ယုတ်နူဝိပဿနာပညာ မဂ်ပညာ မသအးဇုးတအ်ဂှ် ဟိုသွးတ သတ်ဂမ္တိုင် ဟုံဟုတ်ယုတ်ဗွဲမလောန် (နူသမ္ပတ္တိအိုတ်သို)အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂှ် ပွဲဘဝပစ္စုပ္ပန် ဝံဟောင် ဟုံမဲ့ကိုပွမချောင်စိုတ် ပွမချောင်စိုတ် ဗွဲမလောန် ပွမကတ်ကတာန်အိုတ်ဂှ်ဒ်တဲ ဝံမံင်ဗွဲတသိုန်အိုတ်ရ၊ ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ်ဂှ် ကြက်ဝံအာစိုပ် သုဂတိဘဝ မဒ်အရာလအာမခိုတ်ဆဲးရ ရံဝံ ဂပ်ဝံနွံပွဲကလိဝံ ဗွဲအဆောတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ။

“ဩဝံသုတေသုတေ လောကမဒ်မ္မဟာန်ကျောံဒေဝတညိ၊ ဟိုတ်နူမဟုတ်ယုတ် နူပညာဂ်ရ ပျပ်စိုတ်မှာရာ ပွဲရပ်နာမ်ဂှ်ဒ်တဲ က္လဝံဟောင် ဍုင်စုတ်ရ သာ်ဝံ စုတ်သမ္ဘိလင်ရ”။

ဍုင်မံင်ရ ဩပညာမဲ့ ထွက်ခွင်တဲ လေပ်ကိုအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ရ၊ ဩနကိုပညာမဲ့ တီကေတ် ဇာတိဘဝ ပွမအိုတ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ပညာဂ်ဟောင် ပွဲလောကဏအ် ဒ်ပြဲအိုတ်ရ။

မ္မိဟ်ဒေဝတဂမ္တိုင် သျှိုက်ဆာန်တ ကျာ်တုအရုန်ဂမ္တိုင် မွဲကိုသတ်မ္မုကိုပညာ မမြဟ်မြ ရင်တုင်ဏာ ခန္ဓကာယ မဒ်လအိတ် မတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်အိုတ်ရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂှ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ သုက္ကဓမ္မသုတ်

၄၂။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ မပတုပ္ပိန္နတြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယုံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်ဓါသ် မဗုအးဝံ မင်မွဲတ်လောကအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးဓါသ်အိုတ်
 ရ်ရော? ‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂနုပုသရာမ်ပါပ်ကို ‘ဩတ္တပ္ပ’ ပွမဖေက်လကိုတ် နုပုသရာမ်ပါပ်ကို၊
 ယုံခမီတအ် ခရ်ဂမ္တိုင်ဓါသ် မဗုအးဝံ ဟံမင်မွဲတ်လောကအိုတ်မွဲး လောကဝံ “မိကို၊ မိဇ္ဇော်၊
 မိသ္မိုကို၊ သမ္ဘာအမူအနဲကို၊ သမ္ဘာအ္ဇာကို၊ သမ္ဘာညးမထေက်ကို သွဂရဂါရဝကို” ဟံပြာကဉ်
 တရ၊ လောကဝံ ညံင်ရဲဗွဲသိုက်မ္တိုင် စာင် ကိုက် ကျီကွာန် ကျီကိုင်တအ်ကို၊ အာစိုပ်ထဲန်
 လိုလ်အိုတ်ရ၊ ဩဟိုတ်နုဟိုတ်မွဲ ခရ်ဂမ္တိုင်ဓါသ် မဗုအးဝံ မင်မွဲတ်လောကအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်
 ရ်ရ “မိကို၊ မိဇ္ဇော်၊ မိသ္မိုကို၊ သမ္ဘာအမူအနဲကို၊ သမ္ဘာအ္ဇာကို၊ သမ္ဘာညးမထေက်ကို သွဂရ
 ဂါရဝကို” ဝံပြာကဉ်တရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လင်ရ။

“ဩညးဂမ္တိုင် ပွဲကာလအိုတ်သို ခရ်ဖေက်ပါပ် ဝံပါပ် ဟံမွဲရ၊ ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ်
 ဟိုတ်နုတသိုတ် ဂါပါစူးအာနုခရ်မဗုအးဂ်ရ ဒးအာစိုပ် ပွမချိုတ် ပွမတန်ပဋိသန္နိ
 (ထပ်ကိုထပ်)ပုန်ရ။

ဩညးဂမ္တိုင် ခရ်ဖေက်ပါပ် ဝံပါပ်ပြာကဉ်မံင်လှိုင်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်မ္တိုင်ဒေတ်ဇော်ပြဲ
 လဲလးဗျာပ်တြဲအိုတ်တဲ ညးလလမ်ကွေ် ကိလေသတအ်ဂ် ပွမတန်ပဋိသန္နိမ္တိုင်ပုန်
 အိုတ်အာတဲရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမင်ကျင်လင်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ အဇာတသုတ်

၄၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်လင်ရ၊ တီလမ္တိုင်ပိုင်
 ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတေင် ဟိုတ်လင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမင်ကျင်လင်ရ။

ယုံခမီတအ် နိဗ္ဗာန် ဟံမွဲကိုပွမဒ် ဟံမွဲကိုပွမပြာကဉ် ဟံမွဲကိုပွမသွပတဲလင် ဟံမွဲကို
 ပွမပြုပြေင်စီရေင်ဂ် နွံတ်ရ၊ ယုံခမီတအ် နိဗ္ဗာန်ဟံမွဲကိုပွမဒ် ဟံမွဲကိုပွမပြာကဉ် ဟံမွဲကိုပွမ
 သွပတဲလင် ဟံမွဲကိုပွမပြုပြေင်စီရေင်ဂ် ယပ်ရဟံမွဲမွဲး ပွဲလောကဝံ အရာပွမတိတ်ဗူး နူခန္ဓ
 ပဉ္စကမတွံး ပွမဒ် ပွမပြာကဉ် ပွမသွပတဲလင် ပွမပြုပြေင်စီရေင်ဂ် ဟံပြာကဉ်ရ၊ ယုံခမီတအ်
 ဩဟိုတ်နုဟိုတ်မွဲ နိဗ္ဗာန် ဟံမွဲကိုပွမဒ် ဟံမွဲကိုပွမပြာကဉ် ဟံမွဲကိုပွမသွပတဲလင် ဟံမွဲကိုပွမ
 ပြုပြေင်စီရေင်ဂ် နွံတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ဟေင် အရာပွမတိတ်ဗူး နူခန္ဓပဉ္စကမတွံး ပွမဒ် ပွမပြာကဉ်
 ပွမသွပတဲလင် ပွမပြုပြေင်စီရေင်ဂ် ပြာကဉ်တရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္တိုင်ပိုင်ကျ်တြဲ
 ဟိုတ်လင်ရ။

“ခန္ဓမသုန် မဒ်ဒိုင် မပြာကဉ်ဒိုင် မကတိန်ဒ်ဗွဲဒးရး မသွပတဲလင် မ္တိုင်ပွမ
 ပြုပြေင်စီရေင် ဟံဗိုန်ခိုင် မန်ရဲကောံ ပွမဗျူ၊ ပွမချိုတ်ဂမ္တိုင် နိတ်ညံင်ရဲခပေါ် (အရာ

ဒေဝနိ) ဂဏောံယံ၊ မျှော်ပွမလိုလင် မျှော်အာဟာရ တဏှာဟောင် မဒ်ဟိတ် မူလ တွမ်ဂ် သျှိုက်မျှိုက်တရ၊ နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာမတိတ်ဗူး ဒေက်တကို(သက္ကာယဒိဋ္ဌိ) ခန္ဓ မသုန် မဒ်အရာ(ကိလေသသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်) မဓိဟ်လလမ် ဟံသောင်ကိုအာရီတက္ကဉာဏ် ပွမချပ်မဗိုန်ခိုင် ဟံမွဲကိုပွမဒ် ဟံမွဲကိုပွမကတိတ်ဒ်ဗွဲမဒးရး မစာ်စူးအာနူစံင်တူသောက မစာ်စူးအာနူလက်ကျိုက်ကိလေသ ညးဒးဒင်ချိုချိုက်ကို ဒဒိန်သံသာတအ် မဂပ်ဝ် ဒွေတ် မဒ်အရာဒဒိန်မမျိုင်မပျိုတ် မဒ်အရာသင်္ခါရဂမ္ဘိုင် နှိတ်တသိုန်ရ” ရဝံ အရထ အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမျှိုင်ပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။
ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ နိဗ္ဗာနဓာတုသုတ်

၄၄။ ဒေသနာဝံ တီလမျှိုင်ပိုင်ကျာ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမျှိုင်ပိုင် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် နိဗ္ဗာနဓာတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဓါသင်္ဂအိုတ်ရ၊ ညးမွဲဓါသင်္ဂအိုတ်ဂ်ရော? ‘သုဉ္စပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ် မျှော်ခန္ဓမသုန် မသေ့သွေဟ် ‘အနုပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ် မျှော်ခန္ဓမသုန် ဟံမွဲကိုမသေ့သွေဟ်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ‘သုဉ္စပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ် မျှော်ခန္ဓမသုန် မသေ့သွေဟ်မွဲဂ် ညးသေ့ ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် နှိတ်ညးမထေက်ကိုဒင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ညးမျှော်ကို အာသဝမအိုတ် ညးမဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြဲတဲ ညးမျှော်(မဂ်)ကိစ္စ မဂပ်ဝ်သွတဲ ညးမျှော်ကိုပွမ ဖျေံကွေံလျိုင်ခန္ဓတဲ ညးမအာစိုပ် ဒတဲဖိုဇကု (အရဟတ္တဖိုလ်)တဲ ညးမျှော်ကိုသံယောဇိန် မအိုတ်အာတဲ တီကေတ်ဗွဲမဒးရးတဲ ညးမတိတ်ဗူးနူကိုကိလေသရ၊ (ဗွတ်ကာလကမ် မဒ် လအိတ် ဘဝကြံအိုတ် ဟံအိုတ်အာဏီမွဲ) ဣန္ဒြိယမျိုင်မသုန်တအ်ဂ် တန်တဒိုင် ကူပူဂိုလ် တုအရှန်ဂ်အိုတ်ဟောင်ရ၊ ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂ် ဟိုတ်နူဣန္ဒြိယမျိုင်မသုန်ဟံပျိုတ် (ဗွဲအစောံအနုပါဒ နိရောဓ)အိုတ်ဟောင် ဒင်စသိုင်အာရီ မသျှိုက်မျှိုက် ဟံသျှိုက်မျှိုက်ရ၊ ဒင်စသိုင်တသိုန်ဒဒိန်ရ၊ ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂ် ဩရာဂ ဒေါသ မောဟ ပွမဇော်သက်မွဲ နွံတ်ရ၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ ပွမ ဇော်သက်ဂ်ဟောင် သွးစ ‘သုဉ္စပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ် မျှော်ခန္ဓမသုန် မသေ့သွေဟ်ရ။

ယွံခမိတအ် ‘အနုပါဒိသေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ် ဟံမွဲကိုခန္ဓမသုန် မသေ့သွေဟ်ဂ် ညးသေ့ ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် နှိတ်ညးမထေက်ကိုဒင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ညးမျှော်ကို အာသဝမအိုတ် ညးမဒွေတ်တ ဒွေတ်မပြဲတဲ ညးမျှော်(မဂ်)ကိစ္စ မဂပ်ဝ်သွတဲ ညးမျှော်ကိုပွမ ဖျေံကွေံလျိုင်ခန္ဓတဲ ညးအာစိုပ်ဒတဲဖိုဇကု (အရဟတ္တဖိုလ်)တဲ ညးမျှော်ကိုဘဝသံယောဇိန်

မအိုတ်အာတဲ့ တိကေတ်ဗွဲမဒးရးတဲ့ ညးမတိတ်ဗူးနူကိုကိလေသရ၊ ပွဲအတ္တဘဝံဟေင် ကုပူဂိုလ်တုအရန်တအ်ဂ် ‘ဝေဒနာ’ ပွမဒင်စသိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် ဟဂပ်ဝံသျှိုက်မျိုက် နပတမ် ကိုရာဂအိုတ်တဲ့ ကြက်လလမ်တ် ဗွဲအစောဟံကတိုဒ် မွဲလှေပုန်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပွမ ဒင်စသိုင်အိုတ်သို ပွမပျိုတ် ဗွဲအစောဟံကတိုဒ် မွဲလှေပုန်ဝံဟေင် ဂပ်ဝံသွးစ ရဲဝံမွဲ ‘အနုပါဒိ သေသ’ နိဗ္ဗာနဓာတ် ဟံမွဲကိုခန္ဓ မသေ့သေ့ဟ်ရ၊ ယွံခမိတအ် နိဗ္ဗာနဓာတ်ဂမ္တိုင် ဓါသံဝံ အိုတ်ရ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတံလဝ်ရ။

“တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟံနိဿဲကိုခရ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ မချိုက်ပေင်တ် တာဒိဂုဏ် မုံကိုမတ်မသုန်ဂ် ဂပ်ဝံထွေးတ် နိဗ္ဗာနဓာတ်ဂမ္တိုင်ဓါသံဝံအိုတ်ရ၊ ညံပြ မံင်ရ (သဉ္ဇပါဒိသေသ) နိဗ္ဗာနဓာတ်မွဲဂ် ဒ်အတ္တဘဝံပစ္စုပ္ပန်ဝံရ၊ ခန္ဓမသုန် မသေ့ သေ့ဟ်မံင်ရ၊ ဘဝတဏှာအိုတ်အာရ၊ (အနုပါဒိသေသ) နိဗ္ဗာနဓာတ် ဟံမဲကိုခန္ဓ မသုန် မသေ့သေ့ဟ်ဂ်တုန် ဒ်တု ပွဲအခိုင်ခန္ဓလီုလ်အာတဲ့ရ၊ ပွဲနိဗ္ဗာဓာတ်ဂ် ဘဝ ဂမ္တိုင် ပျိုတ်တ် ဗွဲအိုတ်သိုအိုတ်ရ။

ဩပူဂိုလ်ဂမ္တိုင် တိကေတ်နိဗ္ဗာန် မစာ်စူးအာနူပွမပြုပြင်စီရင်တဲ့ မုံကိုစိုတ် မတိတ်ဗူးနူကိလေသအိုတ်ရ၊ ဘဝတဏှာ ဇေတိကံအာအိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဟိုတ်နူကလိဝံ ကြက်ရှ်ခရ်ရ မိပ်လဟိုင်တ် ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ မပွဲကိုရာဂမအိုတ်ရ၊ ကျာ်ဂမ္တိုင် မချိုက်ပေင်တ်တာဒိဂုဏ်တအ်ဂ် ပါကေုဘဝဂမ္တိုင် ဗွဲအိုတ်သိုအိုတ်ရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ ပဋိသလ္လာနသုတ်

၄၅။ ဒေသနာဝံ တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလဝ်ရ၊ တီလမုံပိုင် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် မုံကိုအရာမလဟိုင် ပွမပဒတ်ညးမွဲခပ် လဟိုင်တ် ပွဲပွမပဒတ်ညးမွဲခပ် ပတိတ်တြဟတ် ပွမလလမ်ဒက်တ်ကိုစိုတ် ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန် မုံကိုဇ္ဈာန်ဟံလီုလ် ချိုက်ပေင် ကေုာံဝိပဿနာ မလေပ်ဇော်ပွတ် ဌာန်မစိုတ်လလမ်အိုတ်ဂ်ဒ်တု ဩဝံသုဒတ်အိုတ်ညိ၊ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဂမ္တိုင် မုံကိုအရာမိပ်လဟိုင် ပွမပဒတ်ညးမွဲခပ် လဟိုင်တ် ပွဲပွမပဒတ် ညးမွဲခပ် ပတိတ်တြဟတ် ပွမလလမ်ကိုစိုတ် ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန် မုံကိုဇ္ဈာန်ဟံလီုလ် ချိုက်ပေင် ကေုာံဝိပဿနာ မလေပ်ဇော်ပွတ် ဌာန်မစိုတ်လလမ်တဲ့ မပဒတ်မံင်ဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို

ကိလေသမသော်သွေဟ်မံင်ဏီမွဲး အနာဂါမိဖိုလ်ကို ပ္ဍောင်ကိုဖိုလ်ဂမ္တိုင်ဓါသံသဝံ ဖိုလ်မမိက် ကိုမွဲမွဲ ပွဲဘဝဏာအ်ဟောင် ဂပ်ဝံနွံပွဲက် ကလိဝံစွတ်ရောင် သံသဝံ ဂပ်ဝံနွံပွဲက် ကလိဝံ ဗွဲအဆောတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္တိုင်ကျိတြ ဟိုတွံလင်ရ။

“ဩပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် မ္တုကိုစိုတ်မစိုတ်လလမ် မ္တုကိုပညာမကြိုင်ဍုဟ် သိုမ္တုကိုသတိ ဂ်ဒ်တဲဟောင် မ္တုပကတိမဗျာ်သုတ် နကိုသမထဝိပဿနာ ဓါပြုကာအိုတ်ရ၊ စာ်စူး အာနုပ္ပမသုတ်မွဲ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ မျာ်သုတ်တင်စရ်ခန္ဓမသုန် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ။

ပုဂ္ဂိုလ်သပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင် မိပ်လဟိုင်ပွဲခရ် ‘အပ္ပမာဒ’ ပွမဟုံဟိုတ်မာဲ မျာ်သုတ်တင် စရ်မွဲး ပွဲခရ် ‘ပမာဒ’ ပွမဟိုတ်မာဲတအ်ဂ် တုဟ်နဟုတ်ယုတ်အာ ဟုံထေက်ကြိုက် အိုတ်ရ၊ ကြပ်ညောန်ကိုနိဗ္ဗာန်အိုတ်ဟောင်ရ” သံသဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွဲး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္တိုင်ကျိတြ ဟိုတွံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ သိက္ခာနိသံသသုတ်

၄၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္တိုင်ကျိတြ မပတုပိုင်တြပြုကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္တိုင် ကျိတြ မထေက်ဒင်ဒါနိပ္ပုဇ္ဈေတွင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် မ္တုကိုဖိုမတွံးသိက္ခာ မ္တုကိုပညာမလောန်ကာဲ မ္တုကိုကြက်မတွံး အရဟတ္တဖိုလ် မ္တုကိုဇ္ဇောသကိုပ်သကမတွံး သတိအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဩဝံသုဒတအိုတ်ညိ၊ ယွံခမီတအ် ကုပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင် မ္တုကိုဖိုမတွံးသိက္ခာ မ္တုကိုပညာမလောန်ကာဲ မ္တုကိုကြက်မတွံး အရဟတ္တဖိုလ် မ္တုကိုဇ္ဇောသကိုပ်သက မတွံး သတိတဲ မပဒတ်တအ်ဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ကိလေသ မသော်သွေဟ်မံင်ဏီမွဲး အနာဂါမိဖိုလ်ကို ပ္ဍောင်ကိုဖိုလ်ဂမ္တိုင်ဓါသံသဝံ ဖိုလ်မမိက် ကိုမွဲမွဲ ပွဲဘဝဏာအ်ဟောင် ကလိဝံစွတ်ရ ရဝံ ဂပ်ဝံနွံပွဲက်ကလိဝံ ဗွဲအဆောတ်ရ၊ အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္တိုင်ကျိတြ ဟိုတွံလင်ရ။

“ခမီမ္တုကိုဒွေတ်မဍိုက်ပေင်၊ မ္တုကိုခရ်ဟုံလိုလ်၊ မ္တုကိုပညာမတွင်ပြ၊ မ္တုပကတိ မညာတ်တနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဇာတိမအိုတ် မရင်တုင်တအတ္တဘ် မဒ်လအိတ် မသွးကွဲ ကိလေသမာရ်ဝံ အဲကျိ ဟိုတွံတ် ရဝံမွဲး ညးမအာစိုပ်ဩဝံလွဲ ဒဒက်တကိုဇရာရ။

ယွံခမီတအ် ဟိုတ်ဂ်ရ (မူးတအ်ဂ် ကာလအိုတ်သို ညးမလဟိုင် ပွဲဇရာန်ဓါပြုကာ ဂမ္တိုင် ညးမတန်ကြန်ဂမ္တိုင် ညးမ္တုကိုလွီပရာ ပတိတ်ဇြဟတ် ဗွဲမလောန်ဂမ္တိုင်

ညးမမ္မာ်သေ့ဝ်နိဗ္ဗာန် နကိုညဏ် မဒ်အရာဇာတိမအိုတ် ဓလီုကောံသိုင်မာရ် မဒ်
မွဲဟာန်ကောံဗိုလ်လဗးဂမ္တိုင်တဲ ညးမအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်သြင်မွဲလျှံ ဒဒက်တကို
ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ်ဂမ္တိုင် သြင်ကိုဒ်အိုတ်ညိ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ်
ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ဟိုတံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဇာဂရိယသုတ်

၄၇။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလဝ်ရ၊ တီလမ္မံပိုင်
ကျိတြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲတေင် ဟိုတံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိဂ် ဒ်ညးမစိုန်သကိုကောံပွမဇုဟ် ညးမ္မံကို‘သတိ’ ပွမဇုဗျဟ်၊
‘သမ္မဇေည’ ဉဏ်ပွမဗ္ဗာရဏာ၊ ညးမ္မံကို‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်၊ ညးမမိပ်မြဟ်လောန် ညးမ
ဖြင်ကေတ်တဲ ဗွဲတေင်ဂ်ဒ်တဲ ဒးပဒတ်ရ၊ ပွဲအရာမပတိတ်တြဟတ်ကမ္မဋ္ဌာန်ဂ် မှာ်သေ့ဝ်တဲတေင်
မဗွဲကိုအခိုင် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်တဲလေဝ် ဒးပဒတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ကုခမိ မဒ်ညးမစိုန်သကို
ကောံပွမဇုဟ် ညးမ္မံကို‘သတိ’ ပွမဇုဗျဟ် ‘သမ္မဇေည’ ဉဏ်ပွမဗ္ဗာရဏာ ညးမ္မံကို‘သမာဓိ’
ပွမတန်ကြန် ညးမမိပ်မြဟ်လောန် ညးမဖြင်ကေတ်တဲဗွဲတေင် ပွဲအရာမပတိတ်တြဟတ်
ကမ္မဋ္ဌာန်ဂ် မှာ်သေ့ဝ်ဗွဲတေင်မဗွဲကိုအခိုင် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ကိလေသ
မသေ့သေ့ဟ်မံင်ဏီမွဲး အနာဂါမိဖိုလ်ကို၊ ပ္ဍောတ်ကိုဖိုလ်ဂမ္တိုင်ဓါသတ်ဝံ ဖိုလ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ
ကြက်ကလိဝံ ပွဲဘဝဝံဟေင်ရ ရဲဝံ ဂပ်ဝ်နွံပိုက် ကလိဝံဗွဲအဆောတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ
တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ဟိုတံလဝ်ရ။

“မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် မဇုဟ်မံင်တအ်ဂ် သြင်ကလင်ပင်မိုင် ဂလာန်အဲကျိအိုတ်ညိ၊
မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် မတိက်သိုင်မံင်တအ်ဂ် သြင်ဇုဟ်တဲအိုတ်ညိ၊ လတူနုပွမတိက်သိုင်ဂ်
ပွမဇုဟ်ဂ်ဟေင် ပြတ်ရ၊ ကုညးမဇုဟ်ဂ် ဘဲဟံမွဲရ။

ဩညးမွဲ ဇုဟ်လေဝ် ဇုဟ်တဲရ၊ ညးမ္မံကို ‘သတိ’ ပွမဇုဗျဟ် ‘သမ္မဇေည’ဉဏ်
ပွမဗ္ဗာရဏာ ညးမ္မံကို ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ညးမမိပ်မြဟ်လောန် ညးမဖြင်ကေတ်
တဲရ၊ ညးဂ် ပွဲအခိုင်မဗွဲ စမ်စတ်ဉာ်သိုခရ်မဗွဲတဲ အာစိုပ်ဒ်နိဗ္ဗာန်လလမ်တန်ကြန်တဲ
ပါစူးကောံတိုက်ဒ်မုၢ်မတုဂး အဝိဇ္ဇာမာန်ရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ ပွဲလောကဝံ ထေက်ကိုပြာပ်ခစ ညးမဇုဟ်မံင်ဟေင်ရ၊ ခမိမ္မံကို
ဝီရိယ မလေဝ်ကိုကတကတာန်ကောံကိလေသ မ္မံကိုပညာမကြိုင်ကျဟ် မကလိဝံ

ဈာန်၌ ကုတ်ထပိုတ်ကွေ့သံယောဇဉ် (ဒိဟိတံ ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျုတံ ပွဲဘဝ
ဝံဟောင် အာစိုပ်တံအရဟတ္တဖိုလ် မဂ်ဉာဏ်မပြဲ ဟံမ္မေကိပတောံစတရ” ရံဝံ အရထ
အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်၌ ဂဝိဝံသွး နကိဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြ ဟိတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒသမသုတ်။

၁၁။ အပါယိကသုတ်

၄၈။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြ မပတုပ္ပိန္နကျိတြဟိကာ ဟိတံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပိန္န
ကျိတြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမိတအံ ပါကောဓရဟိတံဓါပြကာ မသွးဂတဝံဟံမာန်တဲ ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဒးအာကတိန္ဒိ
ပွဲအပါယ် ဒးအာကတိန္ဒိ ပွဲနရက်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးဓါဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွး ညးဓါအိုတ်၌ရော?
ဩညးမွဲတုန် သိုဟံဒွေတ်တံ ဒွေတ်မပြဲ၌ ဒင်ဝန်တံ ရံဝံမွး ဒွေတ်တံ ဒွေတ်မပြဲရ၊ ဩညးမွဲတုန်
နကိဒွေတ်မပြဲ ဟံမ္မေကိတင်ရိဟံ စောတ်စောဲချိုချိုက် ပလိပလာ်ကော ညးမဒွေတ်တံ ဒွေတ်မပြဲ
မချိုက်ပင်ဗွဲပွဲပွဲ၊ မသအးဇုဗုအးရ၊ ယံခမိတအံ ပါကောဓရ မယုတ်မာဂမ္ဘိုင် ဟံမာန်တဲ
ပူဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဒးအာကတိန္ဒိ ပွဲအပါယ် ဒးအာကတိန္ဒိ ပွဲနရက်၌ ညးဓါဝံအိုတ်ရ၊ အရထ
အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြ ဟိတံလင်ရ။

“ညးမဟိဂလာန် ဟံသုတံလေဝံ ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ (ဇကု) သိုကောန်သွ
လင်၌ ဟံဝံကောန်သွ ရံဝံ ညးမဟိသွး၌လေဝံ ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ညးဓါတအံ၌
မ္မုကိပွမယုတ်အိုတ်၌တဲ ပွဲဘဝအနာဂတ်ဂတ တုပ်သွဟ်အိုတ်ရ။

မ္မိဟ်ယုတ်မာဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် မ္မုသဘ်မယုတ်မာအိုတ်၌တဲ ဟံမင်မွဲ(ကာယပါင်စိုတ်)
မပူလင်သွာ ပွဲကအိတအံ၌ ဟိတံနုပုသရာမ်ပါပ်ဂမ္ဘိုင် မယုတ်မာဂရ ဒးအာစိုပ်
နရက်အိုတ်ရ။

သိုမဟံမ္မေကိသီလကာယပါင်စိုတ်လေဝံ ဟံသိုလလမ်မင်မွဲ လတူနုသွပြဘိုက်
ပိဏ္ဍပါတ် ညးချင်ကွာန်ဂမ္ဘိုင် မကိုလင်နကိုသဒ္ဓါမဗုအး၌ ပြဘိုက်ပသဲကလောမတူသွဲ
ဗျာညင်သုပုတ်ဟောင် သာတဲ ခိုဟ်ပြဏီရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်၌
ဂဝိဝံသွး နကိဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြ ဟိတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဇုကဒသမသုတ်။

၁၂။ ဒိဋ္ဌိဂတသုတ်

၄၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံပွံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် မှီဟ်ဒေဝတ်လှိုတအ်ဂ် ဒးဒင်ချိုချိုက် နကိုကွေတ်ဒိဋ္ဌိဂမ္ပိုင်ခါသင်ဝံနော် ဆုတ်ကလေင်တ်အိုတ်ရ၊ လှိုတအ်တုန် လောန်တဲ ကြိပ်အာအိုတ်ရ၊ ညးမုံကိုလညာတ်မတ် ပညာတအ်တုန် သွဇ္ဇောပ်မတ် နကိုမဇ္ဈိမပဋိပဒါမာန်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် သင်လို ညးလှိုတအ်ဂ် ဆုတ်ကလေင်တ်အိုတ်ရော? ယွံခမိတအ် မှီဟ်ဒေဝတ်တအ်ဂ် ဘဝဟေင်မုံအရာလဟိင်အိုတ်ရ၊ လေပ်လဟိင်တ် ပွဲဘဝအိုတ်ရ၊ လေပ်သျှိုက်မှိုက်တ် ပွဲဘဝအိုတ်ရ၊ သွက်ဘဝဝံပျိုတ် နကြိမဟိတုံခရ်ကို ညးဂမ္ပိုင်နော် စိုတ်ဟုံချီစေရ၊ ဟုံဖြိုင်ကေပ်ရ၊ ဟုံတန်တ် ဗွဲမဒးရးရ၊ ဟုံပျပ်တ်စိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ရသင်ဝံဟေင် ညးလှိုဂမ္ပိုင်တအ်ဂ် ဆုတ်ကလေင်တ်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် သင်လို ညးလှိုတအ်ဂ် လောန်တဲ ကြိပ်တ်အိုတ်ရော? ညးလှိုတအ်ဂ် ဇေန်ဇေရ နကိုဘဝအိုတ် ဂန္ဓဘဝအိုတ် ကျဟ်ကွေဲပွဲဘဝအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ သျှိုက်မှိုက်တ်ဘဝ မပိုတ်ရ၊ ယွံမူးတအ် ဩဟိတ်မွဲ အတ္တဝံ ခန္ဓကာယ လိုလတ်တဲ ကြနုမချိုတ်ဂ် ပိုတ်ရ၊ လိုလတ်ရ၊ ကြနုမချိုတ် ဟုံကတိုဒ်ရ၊ ခရ်ဝံ စိုတ်လလမ်ရ၊ ခရ်ဝံ ပြရ၊ ခရ်ဝံ မုံသတ်မညံစုတ် ဟုံပွန်ဂတးရ၊ ယွံခမိတအ် သင်ဝံဟေင် မှီဟ်လှိုတအ်ဂ် လောန်တဲ ကြိပ်တ်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် သင်လို ညးမုံကိုလညာတ်မတ်ပညာတအ်ဂ် သွဇ္ဇောပ်မတ် နကိုမဇ္ဈိမ ပဋိပဒါမာန်အိုတ်ရော? ပွဲသာသနာဝံ ခန္ဓမသုန် မညံစုတ်ဂ် ညာတ်ကေတ်အတိုင်မညံစုတ်ရ၊ ခန္ဓမသုန်မညံစုတ်ဂ် ဟိုတ်နုမညာတ်ကေတ် အတိုင်မညံစုတ်ဂ်ရ တုဟ်နအိုတ်ဇေရ တုဟ်န စာ်စူးအာနုပမထေန်စပ် ပွဲခန္ဓမသုန် အတိုင်မညံစုတ်ဂ် ဒွေတ်တ်ရ၊ ယွံခမိတအ် သင်ဝံဟေင် ညးမုံကိုလညာတ်မတ်ပညာတအ်ဂ် သွဇ္ဇောပ်မတ် နကိုမဇ္ဈိမပဋိပဒါအိုတ်ရ၊ အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ။

“ဩညးဂမ္ပိုင် ခန္ဓမသုန်မညံစုတ်ဂ် ဟိုတ်နုမညာတ်ကေတ် အတိုင်မညံစုတ် ဂ်ရ ကလိလောန်ကွေဲ ခန္ဓမသုန် အတိုင်မညံစုတ်တဲ ဟိုတ်ဘဝတဏှာမအိုတ်ဂ်ရ (သွအာရိုက်)နိဗ္ဗာန် အတိုင်မညံစုတ်တဲ ဝံတိတ်ဗူးနူကိုကိလေသအိုတ်ရ။

ခမိ မပိုင်တြာကေတ် ခန္ဓမသုန်တဲမတီ မစာ်စူးအာနုတဏှာ ပွဲဘဝဇ္ဇော် ဘဝ သုတ်ဂ် ဟိုတ်နုခန္ဓမသုန် ဟုံကတိုဒ်ဂ်ရ ဟုံအာစိုပ်ဘဝတို့ မွဲလေ်ပွန်ရ” ရံပွံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တိလမ္ပုံပိဋကုဉ်တြိ ဟိတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကုဉ်လင်ရ။

ဒွါဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် တဲရ။

ဒုကနိပါတ် ဘာသာမန် တဲဆဝံရ။

၃။ တိကနိပါတ်

၁။ ပဌမဝဂ် ၁။ မူလသုတ်

၅၀။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုံပိဋ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဋ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုံပိဋ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ သာ်ဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် အကုသိုလ်မူလဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? အကုသိုလ်မူလမတွံဂး လောဘ၊ အကုသိုလ်မူမတွံဂး ဒေါသ၊ အကုသိုလ်မူလမတွံဂး မောဟဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမီတအ် အကုသိုလ်မူလဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုံပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“လောဘကို၊ ဒေါသကို၊ မောဟကို ခရ်ဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲဇကုတအ်ဂ် ညံင်ရ သတ်ဒုန်ဟေင် ပလိုပလက်ကော့ဒုန်ကို ပလိုပလက်ကော့ ညးမ္တိုက်စိုတ် မယုတ်မာ အိုတ်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုံပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ သာ်ဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ ဓာတုသုတ်

၅၁။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုံပိဋ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဋ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုံပိဋ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ သာ်ဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဓာတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ရူပဓာတ် အရူပဓာတ် နိရောဓဓာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဓာတ်ဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ ကျာ်တြဲဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩညးဂမ္တိုင် ပိုင်ခြာတိကေတ် ရူပဓာတ်တဲ ဟံထွေန်စပ် ပွဲရူပဓာတ်ဂမ္တိုင်တဲ သွအာရီ ပွဲနိရောဓဓာတ်တဲမွဲး နကိုအရိယမဂ်ဂ် တိတ်ဗူးနူကိလေသအိုတ်ရ ညးဂမ္တိုင် တအ်ဂ် တိတ်ဗူးနူပွမချိုတ်အိုတ်ရ။

တီလမ္ပုံပိဋ်ကျာ်တြဲ မတ်စူးအာနူအာသဝဂ် နကိုနာမကာယ မအာစိုပ်တ် အမတဓာတ် မတ်စူးအာနူဥပမိတဲ သွဇ္ဇောပ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန် မသွးကော့ဥပမိဂမ္တိုင်တဲ

ဟိုတွံတဲရိနိဗ္ဗာန် မစာ်စူးအာနူစံင်တူသောက မစာ်စူးအာနူလက်ကျိုက်ကိလေသရ”
ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ ပဌမဝေဒနာသုတ်

၅၂။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇွေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဝေဒနာဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးပိသ်ဝံအိုတ်ရော? သုခဝေဒနာ
ဒုက္ခဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဝေဒနာဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထ
အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ။

“ကွးတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္တုကို ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ‘သမ္မဇေည’ ဉာဏ်မဗ္ဗာ
ရဏာ ‘သတိ’ ပွမဉ်မ္တုဟ်ဂ်ဒ်တဲ ပိုင်ခြာတဲ တီကေတ် ဝေဒနာဂမ္တိုင်ကို ‘သမုဒယ’
ဟိုတ်ဝေဒနာ ဂမ္တိုင် ဝံကတိုက်ကို ‘နိရောဓ’ အရာဝေဒနာဂမ္တိုင်မပျိုတ်ကို အရိယာမင်
မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာဝေဒနာ မအိုတ်ကိုရ၊ ခမီဂ် ဟိုတ်နူဝေဒနာ
မအိုတ်ဂ် စာ်စူးအာနူတဏှာဂ်ဒ်တဲ သွတ်ပရိနိဗ္ဗာန် နကိုကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ခန္ဓ
ပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

တတိယသုတ်။

၄။ ဒုတိယဝေဒနာသုတ်

၅၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇွေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် ဝေဒနာဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးပိသ်ဝံအိုတ်ရော? သုခဝေဒနာ
ဒုက္ခဝေဒနာ ဥပေက္ခာဝေဒနာဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ဂပ်ဝ်မွှ်သေဝ်တ သုခဝေဒနာ ရဲဝံမွဲး
ဒဒိခိရ၊ ဂပ်ဝ်မွှ်သေဝ်တ ဒုက္ခဝေဒနာ ရဲဝံမွဲး စရံင်ဇလရ၊ ဂပ်ဝ်မွှ်သေဝ်တ ဥပေက္ခာဝေဒနာ
ရဲဝံမွဲးအနိစ္စရ၊ ယွံခမီတအ် ဩဟိုတ်မွဲ ခမီဂ် သုခဝေဒနာ ရဲဝံမွဲးဒဒိခိရ၊ ညာတ်တဒုက္ခဝေဒနာ

ရံဝံစရံဇလရ၊ ညာတ်တဉပေက္ခာဝေဒနာ ရံဝံမွး အနိစ္စရ၊ ယံခမိတအံ ဟိတံဂ်ရ ခမိဝံ
ဂပ်ဝံသွးစ ရံဝံမွး ဗုအးတဲ ညးမုံကိုလညာတ်မခိုဟ် ညးမုံကိုတဏှာမပိုတ်တဲ ညးမုံကို
သံယောဇိန် မစာ်စူးတဲ ဟိတံနူမပါကွေံ မာန မသက္ကုသေ့ဟ်ဂ်ရ ညးမသွကွေံ လအိတ်
ဒဒိန်တဲရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ဟိတံလဝ်ရ။

“ဩညးမဲ့ ညာတ်ကေတ်သုခဝေဒနာ ရံဝံမွးဒဒိန်ရ၊ ညာတ်ကေတ် ဒုက္ခဝေဒနာ
ရံဝံမွး စရံဇလရ၊ ညာတ်ကေတ်ဉပေက္ခာဝေဒနာ ရံဝံမွး အနိစ္စရ။

ခမိမညာတ်ကေတ် ဝေဒနာပိသ်ဂမိုင် ပွဲမဒးရဲဂ် တိတ်ဗူးအာ ပွဲဝေဒနာဂ်
ဗွဲအစောံသမုစ္ဆေဒဝ်မုတ္တိရ၊ ဟိတံဂ်ရ ခမိဝံ ကိစ္စအဘိညဏ် အာစိပ်ဒတဲတဲ
လလမ်ခိုဟ်တဲ ဒ်ညးမတိတ်ဗူးနူကိုယောဂပန်ပြကာရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်
ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ဟိတံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ပဌမဇ္ဈသနာသုတ်

၅၄။ ဒေသနာဝံ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိတံလဝ်ရ၊ တီလမုံပိုင်
ကျိတြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွေတွေင် ဟိတံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယံခမိတအံ ပွမဉ္စာသုဂ်မိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွးပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ပွမဉ္စာသု
ကာမ ပွမဉ္စာသုဘဝ၊ ပွမဉ္စာသု ဒွေတ်မပြဂမိုင်ရ၊ ယံခမိတအံ ပွမဉ္စာသုဂ်မိုင်ဂ် ပိသ်ဝံ
အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ဟိတံလဝ်ရ။

“ကွးတီလမုံပိုင်ကျိတြဲ မုံကို‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန် ‘သမ္မဇဉ’ ဉဏ်မဗ္ဗာ
ရဏာ ‘သတိ’ ပွမဉ်ဗျဟ်ဂ်ဒ်တဲ ပိုင်ခြာတဲတိကေတ် ပွမဉ္စာသုဂ်မိုင်ဂ်၊ ‘သမုဒယ’
မဒ်ဟိုတ် မဉ္စာသုဂ်မိုင်ဂ် ‘နိရောဓ’ မဒ်အရာမဉ္စာသုဂ်မိုင် မပျိတ်ကို အရိယမဂ်
မဒ်ဟိုတ် မအာစိပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာ မဉ္စာသုဂ်မိုင်အိုတ်ကိုရ၊ ခမိဂ် ဟိတံနူမဉ္စာသု
ဂ်မိုင် မအိုတ်ဂ်ရ စာ်စူးအာနူတဏှာဂ်ဒ်တဲ ဝံသွပရိနိဗ္ဗာန် နကိုကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ရ”
ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ဟိတံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ ဒုတိယဉ္စသနာသုတ်

၅၅။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇံဗွဲတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွမဉ္စသေ့ဝ်ဂမ္တိုင် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်ဂှ်ရော? ပွမဉ္စသေ့ဝ်ဂမ္တိုင်၊ ပွမဉ္စသေ့ဝ်၊ ပွမဉ္စသေ့ဝ် ဒွေတ်မပြဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပွမဉ္စသေ့ဝ်ဂမ္တိုင် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ပွမဉ္စသေ့ဝ်ကာမ၊ ပွမဉ္စသေ့ဝ်ဘဝ မဒ်မွဲဟာန်ကျောံပွမဉ္စသေ့ဝ် ဒွေတ်မပြ ရံဝံ ပွမဉ္စသေ့ဝ်ဂမ္တိုင် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ဣဝံဟေင် ညံဉ်ရ၊ ရံဝံ ပွမဉ္စသေ့ဝ်ဂမ္တိုင်မဟာရံဝံ မှုက်ဟိုတ်ညေဒိဋ္ဌိရ၊ (ကိလေသ) ဇော်မောဝ်တိုန် ကဆံင်ကဆံင်ရ။

ပုဂ္ဂိုလ်တုအရုန် မစာ်စူးအာနုရာဂအိုတ်သို မှုက်တဏှာမအိုတ် မှုက်‘ဝိမုတ္တိ’ အရဟတ္တဖိုလ်ဂှ် သွးကျောံ ပွမဉ္စသေ့ဝ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ပိုက်ကယျာကျောံ အရာဒ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် မတွံဂးဒိဋ္ဌိရ၊ ခမိဂှ် ဟိုတ်နူမဉ္စသေ့ဝ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ဂှ်ရ၊ ဒွိတညးဟံမွဲပိုက်ကိုအာသာယ ညးဟံမွဲကိုချပ်တံ သာ်တေံ သာ်ဏအ်ရ၊ ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂှ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ ပဌမအာသဝသုတ်

၅၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇံဗွဲတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် အာသဝဂမ္တိုင် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်ဂှ်ရော? ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမီတအ် အာသဝဂမ္တိုင် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ကွးတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မှုက်‘သမာဓိ’ ပွမတန်တြန် ‘သမ္မဉ္ဇေ’ ဉာဏ်မဗ္ဗာရဏာ ‘သတိ’ ပွမဗျူဟ်ဂှ်ဒွဲ ပိုင်ခြာတိကေတ် အာသဝဂမ္တိုင်ကို ‘သမုဒယ’ မဒ်ဟိုတ်အာသဝဂမ္တိုင်ကို ‘နိရောဓ’ မဒ်အရာအာသဝဂမ္တိုင် မဟိုတ်ကို အရိယမဂ် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာအာသဝဂမ္တိုင်ကိုရ၊ ခမိဂှ် ဟိုတ်နူအာသဝဂမ္တိုင်

မအိုတ်ဂ်ရ စာစုအာနုတဏှာဂ်ဒ်တဲ ဝံသုပရိနိဗ္ဗာန် နကိုကိလေသပရိနိဗ္ဗာန် ခန္ဓ
ပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသုး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ ဒုတိယအာသဝသုတ်

၅၇။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် အာသဝဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ကာမာသဝ
ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမိတအ် အာသဝဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ
တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩခမိမ္မဲ အာသဝအိုတ်အာတဲရ၊ အဝိဇ္ဇာသဝလေဝ် စာစုအာတဲရ၊ ဘဝါ
သဝလေဝ် အိုတ်ဇေတ်အာ ဗွဲပွဲပူတဲရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် တိတ်ဗူးနူကို(ကိလေသ)တဲ ရင်တုင်
ဟုံမွဲကိုဥပမိတဲ အံင်ဇူးကေတ်မာရ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ပွာန်ဗိုလ်လဗး ရင်တုင်တဲ
အတ္တဘဏှ မဒ်လအိတ်ရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသုး နကိုဂါထာ
ဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ တဏှာသုတ်

၅၈။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် တဏှာဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ကာမတဏှာ
ဘဝတဏှာ ဝိဘဝတဏှာဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမိတအ် တဏှာဂမ္တိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထ
အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“သတ်ဂမ္တိုင် စိုန်သကိုကောံတဏှာယောဂတဲ နှိဉ်ညးမ္တုဂ်စိုတ်မထွေန်စပ် ပွဲဘဝ
ဇွေင်သုတ် ဟုံကလိဝံအရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ဏီတအ်ဂ် စိုန်သကိုကောံယောဂမတွံဂး

ပဒုဒ္ဓိသုခိယသုခိယတံ အာရုံပဋိသန္ဓိ ပုမချိတ်အိုတ်ဂ်ရ ဒုဒ္ဓိသုခိယသုခိယတံ
တရံသံသာအိုတ်ရ။

ပွဲလောကဝံ ဩဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်တုန် ပါဂစိုတ်ကွေတဏှာတဲ စာစူးအာနူတဏှာ
ပွဲဘဝဇ္ဇေသုတ်အိုတ်ရ။ ဩဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်လေဝ် အာစိုပ်အာသဝအိုတ်အာရ။ ဩဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်
အိုတ်သိုတ်အံဂ် အာစိုပ်သြင်မဲ့လျှီမတွံး နိဗ္ဗာန်ဗွဲစွတ်အိုတ်ရ။ ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်
ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ မာရဓေယျသုတ်

၅၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ။ တီလမ္ပုပိုင်
ကျ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ။ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ပိသ်ဂ် ကလိလောန်ကွေ တွံရး
သွိုင်မာရ်တဲ နွဲစူးစရဲ ရာင်ဆဲတ် ညံင်ရသွိုင်တဲရ။ ဩဉ္ဇးပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ယံခမိတအံ
ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ချိုက်ပေင်တကောံသီလ မဒ်အသေက္ခ (တြဲတုအရုန်)ရ။ ချိုက်ပေင်
တကောံသီလမာမိ မဒ်အသေက္ခရ။ ချိုက်ပေင်တကောံသီလပညာ မဒ်အသေက္ခရ။
ယံခမိတအံ ခမိ မချိုက်ပေင်တကောံခရ်ဂမ္ဘိုင်ပိသ်ဝံ ကလိလောန်ကွေ တွံရးသွိုင်မာရ်တဲ
နွဲစူးစရဲ ရာင်ဆဲတ် ညံင်ရသွိုင်တဲရ။ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ
ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩပူဂိုလ်မဲ့ ဇော်ပုတ်တဲ ဗွဲမဗွဲကိုခရ်မတွံး သီလ သမာဓိ ပညာ ဗွဲမဒးရး
အိုတ်ရ။ ပူဂိုလ်ဂ် ကလိလောန်ကွေ တွံရးသွိုင်မာရ်တဲ နွဲစူးစရဲ ရာင်ဆဲတ် ညံင်ရ
သွိုင်ရ” သ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ဒသမသုတ်။

ပဌမဝဂ် တဲရ။

၂။ ဒုတိယဝဂ် ၁။ ပုညကိရိယဝတ္ထုသုတ်

၆၀။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ။ တီလမ္ပုပိုင်
ကျ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ။ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပုညကိရိယဝတ္ထုဂမ္ဘိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ပုညကိရိယဝတ္ထုမတွံဂး ‘ဒါန’ ပွမကိုဒါန၊ ပုညကိရိယဝတ္ထုမတွံဂး ‘သီလ’ ပွမဒေတ်မင်မွဲ၊ ပုညကိရိယဝတ္ထုမတွံဂး ‘ဘာဝနာ’ ပွမဇော်ပွင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပုညကိရိယဝတ္ထုဂမ္ဘိုင်ဂ် က္လုဝံ ပိသ်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ။

“ညးဂ် ဒးဒေတ်လုတ် ပွကုသိုလ်ဟောင်ရ၊ ဒါနမသျှင်ပြဲ ပွဲကာလကြံ မှုကိုဖို တသိုက်ကို ဒေတ်မပြဲကို မေတ္တာစိုတ်ကို ဒးဇော်ပွင်ရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။
ပဌမသုတ်။

၂။ စက္ခုသုတ်

၆၁။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္မံပိုင် ကျက်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအ် စက္ခုဂမ္ဘိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗ စက္ခု ပညာစက္ခုဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယွံခမီတအ် စက္ခုဂမ္ဘိုင်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ။

“တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ မဒ်တြဲမပြဲဂ် ဟိုတွံလင် စက္ခုပိသ်မတွံဂး မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ပညာစက္ခု ဟံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ်ရ။

ပွမကတိန်ဒ် ဒဒက်တကိုမံသစက္ခုဂ် ဒ်ဟိုတ် ဒိဗ္ဗစက္ခုရ၊ ဩအခိင်မွဲ အာသွက္ခယ ဉာဏ်မတွံဂး ပညာစက္ခု ဟံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ်ဂ် ကတိန်ဒ်ပြာကဋ်ရ၊ ကာလဂ် ဟိုတ်မကလိဝံ အာသွက္ခယဉာဏ်မတွံဂး ပညာစက္ခုဂ်ရ ဝံတိတ်ဗူး နူကိုဒဒိမ် အိုတ်သိုရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။
ဒုတိယသုတ်။

၃။ ဣန္ဒြိယသုတ်

၆၂။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္မံပိုင် ကျက်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမီတအံ ဣန္ဒြိယမှိုင်း ပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရ၊ ညးမွဲးပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရော? အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယတွံး သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်။ အညိန္ဒြိယတွံး မဂ်လတူပိကို ဖိုလ်သွပ်ပိ၊ အညာတာဝိန္ဒြိယတွံး အရဟတ္တဖိုလ်တအံရ၊ ယွံခမီတအံ ဣန္ဒြိယမှိုင်း ပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ကုပ္ပဂိုလ်သေက္ခ ဃောမဒ္ဓေတ်ဗက်အာ လွေင်ဂွံင်တရ် မဇ္ဈိမတ္တံ ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာကိလေသမအိုတ်ဂ် အနညာတညဿာမိတိန္ဒြိယဉာဏ် မဒ်ပဌမကိုပ်ကွာရ၊ ပွဲမသက္ကုဉာဏ် အညိန္ဒြိယတွံး မဂ်လတူပိ ကောံ ဖိုလ်သွပ်ပိ နှိတ်ရ။

ပွဲမသက္ကုဉာ အရဟတ္တမဂ် အညာတာဝိန္ဒြိယတွံး အရဟတ္တဖိုလ် နှိတ်ရ၊ ကုပ္ပဂိုလ်တုအရန် မ္မုဂ်တောဒိဂုဏ် မတိတ်ဗူးနုကိလေသဂ် ဟိုတ်နုဘဝသယောဇိန် မအိုတ်ဂ်ရ ‘အရဟတ္တဖိုလ်’ အဲဂ် ဟံလီလ်အာရ ရံဝံ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် နှိကုဉ် ဇုကန်ရ။

ဗွဲစွတ်မွဲး ချိုက်ပေင်ကိုဣန္ဒြိယတဲ သိုက်မဓိဟ်လလမ် ပုဂိုလ်မလဟင် ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာမဓိဟ်လလမ်ဂ် အံင်ဇူးကေတ်သွိုင်မာရ် မဒ်မ္မဟာန်ကောံ ဖိုလ်လဗးတု ရင်တုဉ်အတ္တဘဇကု မဒ်လအိတ်ရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွဲး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

တတိယသုတ်။

၄။ အဒ္ဓါသုတ်

၆၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပုဇ္ဈေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအံ ကာလဂမှိုင်း ပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရ၊ ညးမွဲးပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရော? ကာလအတိက် ကာလအနာဂတ် ကာလပစ္စုပ္ပန်ဂမှိုင်းရ၊ ယွံခမီတအံ ကာလဂမှိုင်း ပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“သတ်ဂမှိုင်း မ္မုဂ်သတ္တိ ရံဝံမွဲး အဲညးတုဟ်သအာင် ပွဲခန္ဓမသုန်ဂ် တန်တံင် ပွဲခန္ဓမသုန်တု ပိုင်ခြာတိကေတ် ခန္ဓမသုန်တု ဟိုတ်နုဟံတီဂ်ရ အာစိပ် ပ္ဍမစပ်ကောံ သွိုင်ဂစိုတ်ရ။

(ပူဂိုလ်တူအရှန်) ဟိုတ်ပိုင်ခြာတိကေတ် ခန္ဓမသုန်ဂ်ရ ဟံစုတ်သမ္ဘိကေတ် ခန္ဓမသုန် ရံဝံမွဲး အဲညးတုဟ်သအာင်ရ၊ တိတ်ဗူးနူကိလေသဂ်ဒ်တဲ နကိုစိုတ်ဂ် တုတ်ဒွံ တိကေတ် နိဗ္ဗာန် မစိုဟ်လလမ်မပြဲ ဟံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ်ရ။

ပူဂိုလ်တူအရှန် ပိုင်ခြာတိကေတ် ခန္ဓမသုန် ချိုက်ပေင်ကောံ ပွမတိတဲ သိုမဒ် ညးသပ္ပုရိုဟ်ဒ်တဲ မလဟိင်တ် ပွဲနိဗ္ဗာန် မစိုဟ်လလမ် ဗွာရဏာတဲ မှုပကတိ မသိပ်ဂိုပ်နီသဲ မဒ်ညးမတန်တ် ပွဲကိုခရ်ဂ် ဟံအာစိုပ် ပွမရိုဟ်လို့ဟ်မတွံးသတ်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွဲး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ဒုစရိတသုတ်

၆၄။ ဒေသနာဝံ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမုံပိုင် ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇမ္ပေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမိတအံ ဒုစရိတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ပိသာဝံအိုတ်ရ၊ ညးမွဲးပိသာအိုတ်ဂ်ရော? ကာယ ဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယံခမိတအံ ဒုစရိတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ပိသာဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ။

“ညးဟံမွဲကိုပညာဂ် ဟိုတ်နူမကောန်တ် ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနော ဒုစရိတ်ကို ဟိုတ်နူမကောန်တ်ပွဲသအာင် မစပ်ကောံဒုဟ် မပ္တံကိုရာဂကို ဟံကောန် ကုသိုလ်ကမ်တဲ ဟိုတ်နူမကောန်တ် ပွအကုသိုလ် ပွဲမဂ္ဂိုင်ကိုဂ်ရ ကြနူခန္ဓကာယ မလိုလ်ဂ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွဲး နကိုဂါထာ ဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ သုစရိတသုတ်

၆၅။ ဒေသနာဝံ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမုံပိုင် ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇမ္ပေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမီတအံ သုစရိတ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရ၊ ညးမွဲပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရော? ကာယ သုစရိတ် ဝစီသုစရိတ် မနောသုစရိတ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယံခမီတအံ သုစရိတ်ဂမ္ဘိုင်ဂံ ပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ။

“ညးမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရအံ ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ကို ဟိတံလင်ရအံ ပုတုဟ်သအာင် မစင်ကျောံဒုဟ် မပ္ပံကိုရာဂကို ဟံကျောန် အကုသိုလ်ကမ်တဲ ဟိတံလင်ရအံ ကာယဒုစရိတ်ကုသိုလ်ကမ် မ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ကြံနန္တကာယ မလိုလင်ဂံ ဝံအာစိပ်ဍုင်သွင်ရ၊ သင်္ဂုဒ္ဓိ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂံ ဂပ်ဝ်သွး နကို ဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၃။ သောစေယျသုတ်

၆၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ မပတုပ္ပိန္နကျိတြိကာ ဟိတံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပိန္န ကျိတြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇမ္ပေတေဝံ ဟိတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမီတအံ ပုမသအာဇာနိတဂမ္ဘိုင်ဂံ ပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရ၊ ညးမွဲပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရော? ပုမ သအာဇာနိတကာယ ပုမသအာဇာနိတပိင် ပုမသအာဇာနိတဂမ္ဘိုင်ရ၊ ယံခမီတအံ ပုမသအာဇာနိတဂမ္ဘိုင်ဂံ ပိသင်္ဂုဒ္ဓိတရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ။

“ပိကျောလက်ကျိတြိ ကိလေသအိတသို မ္ပုပ္ပိန္နပုမသအာဇာနိတကာယ ပုမသအာဇာနိတပိင် ပုမသအာဇာနိတတဲ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရန် မစာဗျာဒိဒအာသဝံ မချိုက်ပေင်ကျောံခရိတ် ကော်ခစ ရံဝံမွဲ မသအာဇာနိတရ” ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂံ ဂပ်ဝ်သွး နကို ဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ ဟိတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ မောနေယျသုတ်

၆၇။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျိတြိ မပတုပ္ပိန္နကျိတြိကာ ဟိတံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပိန္န ကျိတြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇမ္ပေတေဝံ ဟိတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယုံခမီတအ် ဒွေတ် ‘မောနေယျ’ဂမ္တိုင် မလေပ်သွကို ဒဒ်အရှန်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊
ညးမွဲပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ကာယမောနေယျ၊ ဝစီမောနေယျ၊ မနောမောနေယျဂမ္တိုင်ရ၊
ယုံခမီတအ် ဒွေတ်မောနေယျဂမ္တိုင် မလေပ်သွကို ဒဒ်အရှန်ဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထ
အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္တိုင်ကျဲတြဲ ဟိုတ်လဝ်ရ။

“ပူဂိုလ်တုအရှန် မ္တိုင်ပုမပါကွေ်ကာယဒုစရိတ် ပုမပါကွေ်ဝစီဒုစရိတ် ပုမ
ပါကွေ်မနောဒုစရိတ် ပုမကြဲကြာတ်ကွေ် ပုသရာမ်ပါပ် နကိုမဂ် မချိုပေင်ကောံခရ်
မောနေယျမပြ် ကော်ခစ ရဲဝံမွဲမုနီအိုတ်ရ” ရဲဝံ အရထဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး
နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္တိုင်ကျဲတြဲ ဟိုတ်လဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျဲလဝ်ရ။

အဌမသုတ်။

၉။ ပဌမရာဂသုတ်

၆၈။ ဒေသနာဝံ တီလမ္တိုင်ကျဲတြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်လဝ်ရ၊ တီလမ္တိုင်
ကျဲတြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတ်လဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျဲလဝ်ရ။

ယုံခမီတအ် ဩညးမမိက်ကိုမ္တဲပွဲ ပါကွေ်ရာဂ ဟုံမာန်ဏီ၊ ပါကွေ်ဒေါသ ဟုံမာန်ဏီ
ပါကွေ်မောဟ ဟုံမာန်ဏီရ၊ ယုံခမီတအ် ခမီဝံ ဂပ်ဝံသွးစ ညးဒးဒုင်ဗန်ဒက်လဝ်ကိုသိုင်မာရ်
ညးဒးလဝ်ပးဒုက်သိုင်မာရ် ညးဒးဒုင်သွ အတိုင်ပွဲက်စိုတ်ကိုသိုင်မာရ်ရ၊ ယုံခမီတအ် ဩညး
မမိက်ကိုမ္တဲပွဲ ပါကွေ်ရာဂမာန်ရ၊ ပါကွေ်ဒေါသမာန်ရ၊ ပါကွေ်မောဟမာန်ရ၊ ယုံခမီတအ်
ပူဂိုလ်ဂ် ဂပ်ဝံသွးစ ရဲဝံမွဲ ညးဟုံဒးဗန်ဒက်ကိုသိုင်မာရ် ညးဟုံဒးပးဒုက်ကိုသိုင်မာရ် ညးဟုံ
ဒးဒုင်သွ အတိုင်ပွဲက်စိုတ်ကိုသိုင်မာရ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္တိုင်ကျဲတြဲ ဟိုတ်လဝ်ရ။

“ဩပူဂိုလ်မ္တဲ ကိုစ်စူးအာနူ ရာဂကို ဒေါသကို မောဟကိုမာန်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ်
ပျော်ကိုညးမဇ္ဇော်ပွင်လဝ်တဲဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဒ်ညးမလုပ်လို့ဟ်မ္တဲ ဂပ်ဝံသွးစ ရဲဝံမွဲ
ညးမအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်မပြဲတဲ ညးမဏ္ဍကျဲ ညံင်ရဲတုအရှန်တမ္မာဂမ္တိုင်တဲ ဒ်ညး
မပါကွေ် ကိလေသဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတ်တဲ ညးမကလိလောန်ကွေ် သူဘဲဂမ္တိုင်တဲ ညးမ
တီကေတ် ခရ်သစ္စပန်တဲရ” ရဲဝံ အရထဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္တိုင်ကျဲတြဲ ဟိုတ်လဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျဲလဝ်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဒုတိယရာဂသုတ်

၆၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ဩဉ္ဇးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ခမိတြုံကိုနိ ခမိဗြုံကိုနိ ပါကျေရာဂဟံမာန်ဏီရ၊ ပါကျေဒေါသဟံမာန်ဏီရ၊ ပါကျေမောဟ ဟံမာန်ဏီရ၊ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဝံ ဂပ်ပဟိသွးစ ရံဝံမ္မး ဉ္ဇးမလေပ်မိင်ကျေံမှာသွိဒ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကျေံဇွိုန်လုပ် ဝဲခွင် ကမကပ်ရကိုသ် မလေပ် ရပ်စဟံမာန်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဩဉ္ဇးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ခမိတြုံကိုနိ ခမိဗြုံကိုနိ ပါကျေရာဂမာန်ရ၊ ပါကျေဒေါသမာန်ရ၊ ပါကျေမောဟမာန်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ဝံ ဂပ်ပဟိသွးစ ရံဝံမ္မး ဉ္ဇးမလေပ်မိင်ကျေံမှာသွိဒ် မဒ်မ္မဲဟာန်ကျေံဇွိုန်လုပ် ဝဲခွင် ကမကပ်ရကိုသ် မလေပ်ရပ်စ မာန်ရ၊ နိဉ္ဇးမတတ်ကျေံအာတဲ နိဉ္ဇးမအာစိပ်ဩင်မ္မဲလွှာ်တဲ နိဉ္ဇးမသွေကျေံ ပွသရာမ်ပါပ် မူးတဲရ၊ ဂပ်ပသွးစ ရံဝံမ္မး ဉ္ဇးမတန်တံ ပွဲကုန်ဒ်မတွံး နိဗ္ဗာန်မာန်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ။

“ဩပူဂိုလ်မ္မဲ ကိုစ်စူးအာနူ ရာဂကို ဒေါသကို မောဟကိုမာန်ရ၊ ပူဂိုလ်ကို ကလိလောန်အာ မှာသွိဒ်မ္မဲကိုကမကပ်ရကိုသ် မလေပ်ရပ်စ မဒ်မ္မဲဟာန်ကျေံ ဇွိုန်လုပ် ဝဲခွင် မထေက်ကိုဖေက်ဝံက် ဖြိုင်ကိုကလိလောန်မာန်ရ။

ဩပူဂိုလ်မ္မဲ ကလိလောန်ကျေံ ဂကောံမသုန်သ် မပတမ်ကိုရာဂ သွးကျေံသွိုင် ဂစိုတ် ဟံမ္မဲကိုဉ္ဇပမိ မပ္ပံကိုကလေသတဲ ပါသွးကျေံဒဒိန် ပွမတန်ပဋိသန္နိ မ္မဲလှေ့ပွန် မာန်ရ၊ ဉ္ဇးမအာစိပ် ပွမပျိုတ် မပ္ပံကိုရာဂမ္မိုင်ကို ဟံအာစိပ် ဒဒိဉ္ဇးမထေက်ကို စတ်ကွာတ် ကျေံဉ္ဇးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ မပ္ပံကိုသီလရ၊ မလေပ်ကိုသွိုင်ဂစိုတ်ဝိဝိင်ဘိင်တိုင် ရံဝံ အဲကျက်သွးလင်ရ၊ သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ကို ဂပ်ပသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒသမသုတ်။

ဒုတိယဝဂ် တဲရ။

၃။ တတိယဝဂ် ၁။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကသုတ်

၇၀။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္မိုင် ဉ္ဇးမချိုက်ပေင်ကိုကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ် ဂမ္မိုင် ဉ္ဇးမလေပ်စောတ်စောတ်ပူဂိုလ်အဓိဂမ္မိုင် ဉ္ဇးမ္မဲကိုကျေတ်မမှာရာဂမ္မိုင် ဉ္ဇးမ္မဲကိုကမ်

မဒဂိုန်ဒေတ်လပ် နကိုကွေတ်မမှာရာဂမျှင်ကို သတ်ဂမျှင်တအ်ဂ် ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနူ မချိုတ် ဒးအာစိပ်နရက် မစာ်စူးအာနူတသိမ် မဒ်အရာလအာဟံ့ခိုဟ် မဒတုံစှော် ဗွဲမဗွဲဗွဲကို အဲကျာ် ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။

ယွံခမိတအ် အဲကျာ်ဂ် ဝံမိင်ကေတ် အကဲအရာဝံ နူဇရေင်ခမိဗဗူး မဒ်မဲ့သအာင်တဲ ဟိုတုံလပ် ဟံ့သေင်ရ။ ယွံခမိတအ် သတ်ဂမျှင် ညးမချိုက်ပေင်ကို ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနောဒုစရိတ်ဂမျှင် ညးမလေပ်စောတ်စောတ် ပူဂိုလ်အရီဂမျှင် ညးမဲ့ကိုကွေတ်မမှာရာဂမျှင် ညးမဲ့ကိုကမ် မဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လပ် နကိုကွေတ်မမှာရာဂမျှင်ကို သတ်ဂမျှင်တအ်ဂ် ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနူမချိုတ် ဒးအာစိပ်နရက် မစာ်စူးအာနူတသိမ် မဒ်အရာလအာဟံ့ခိုဟ် ဒတုံစှော် ဗွဲဗွဲဗွဲကို အဲကျာ်ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဗွဲစုတ်တုန် အကဲအရာ မတီကေတ်အလိုဇကု ညာတ်ကေတ်အလိုဇကု ပြာကဋ်ကျင် အလိုဇကုဟေင် အဲကျာ်တုံရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမျှင် ညးမချိုက်ပေင်ကို ကာယဒုစရိတ် ဝစီဒုစရိတ် မနော ဒုစရိတ်ဂမျှင် ညးမလေပ်စောတ်စောတ် ပူဂိုလ်အရီဂမျှင် ညးမဲ့ကိုကွေတ်မမှာရာဂမျှင် ညးမဲ့ ကိုကမ် မဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လပ် နကိုကွေတ်မမှာရာဂမျှင်ကို သတ်ဂမျှင်တအ်ဂ် ခန္ဓကာယ လိုလ်တဲ ကြနူမချိုတ် ဒးအာစိပ်နရက် မစာ်စူးအာနူတသိမ် မဒ်အရာလအာဟံ့ခိုဟ် ဒတုံစှော် ဗွဲမဗွဲဗွဲကို အဲကျာ် ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံဟေင် တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတုံလပ်ရ။

“ဗွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်မဲ့ကိုလမိင်လညာတ် မအောန်ဂ် ဗွဲဘုံမိုဟ်ဝံ သီမဲ့ကို အာယုက်မစွဲဂ်ဒ်တဲ ကျောန်တကမ္မောန်မမှာရာ နကိုကာယ သူးတဂလာန် မမှာရာတဲ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်စိုတ်မမှာရာတဲဗူး ကျောန်တကမ္မောန် ပွသရာမ်ပါပ်ဂမျှင်ရ။ ညးဟံ့မဲ့ကိုပညာဂ် အခါကာလ ခန္ဓကာယလိုလ်အာဂ် ဒးအာစိပ်နရက်ရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ဗွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသူး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတုံလပ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသုတ်

ရၣ။ ဒေသနာဝံ တီလမူပိုင်ကျာ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတုံလပ်ရ။ တီလမူပိုင် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇေဗွဲတောင် ဟိုတုံလပ်ရ။ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမျှင် ညးမချိုက်ပေင်ကို ကာယသုစရိတ် ဝစီသုစရိတ် မနော သုစရိတ်ဂမျှင် ညးမဲ့ကိုကွေတ်မခိုဟ်ဆဲဂမျှင် ညးမဲ့ကိုကမ် မဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လပ် နကို

ကွေတ်မခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင်ကို သတ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ် ဝံအာစိုပ် ချင်သွပ် မဒ်အရာလအာမခိုဟ်ကို အဲကျ် ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။

ယွံခမိတအ် အဲကျ်ဂ် ဝံမိင်ကေတ် အကာဲအရာဝံ နူဇရေင်ခမိဗဗ္ဗး မဒ်မွဲသအာင်တဲ ဟိုတုံလပ်ဟုံသေင်ရ။ ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် ညးမချိုက်ပေင်ကို ကာယသုစရိတ် ဝစီသုစရိတ် မနောသုစရိတ်ဂမ္တိုင် ညးမုံကိုမခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင် ညးမုံကိုကမ် မဒ်ဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လပ် နကိုကွေတ် မခိုဟ်ဆဲးဂမ္တိုင်ကို သတ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ်အရာလအာမခိုဟ်ဆဲးကို အဲကျ်ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဗွဲစုတ်တုန် အကာဲအရာ တိကေတ် အလိုဇကု ညာတ်ကေတ်အလိုဇကု ပြာကဋ်ကျင် အလိုဇကုဟေင် အဲကျ်တုံရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် ညးမချိုက်ပေင်တဲကောံကာယသုစရိတ် ဝစီသုစရိတ် မနော သုစရိတ်ဂမ္တိုင် ညးမုံကိုကွေတ်မခိုဟ်ဂမ္တိုင် ညးမုံကိုကမ် မဒ်ဂိုန်ဂိုင်ကေတ်လပ် နကိုကွေတ် မခိုဟ်ဂမ္တိုင်ကို သတ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ခန္ဓကာယလိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ် မဒ် အရာလအာမခိုဟ်ကို အဲကျ် ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တိလမုံပိုင် ကျ်တြဲ ဟိုတုံလပ်ရ။

“ဗွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်မုံကိုလမိင်လညာတ်မဂ္တိုင် ဗွဲဘုံမိုဟ်ဝံ သိုမုံကိုအာယုက် မဂ္တိုင်ဒ်တဲ ကျောန်တ ပွမခိုဟ်ဆဲး နကိုကာယ ဟိုသွးဂလာန် မဒ်စုတ်တဲ ဒ်ဂိုန်ဂိုင် ကေတ်စိုတ်မခိုဟ်ပြဲတဲ ကျောန်တ ပွကုသိုလ်ဂမ္တိုင်ရ။ ညးမုံကိုပညာဂ် ဗွဲအခါကာလ ခန္ဓကာယမလိုလ်ဂ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွပ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ဗွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တိလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတုံလပ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ နိဿရဏိယသုတ်

၇၂။ ဒေသနာဝံ တိလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတုံလပ်ရ။ တိလမုံပိုင် ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတောင် ဟိုတုံလပ်ရ။ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဓာတ်ဂမ္တိုင် မစပ်ကျောံဟိုတ် မတိတ်ဗွးဂ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ။ ညးမူးပိသ် အိုတ်ဂ်ရော? ‘နိက္ခမ္မ’ဓာတ်မတွံး ပဌမဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗွးနုကာမဂ္တိုင် ‘အရူပ’ဓာတ် မတွံး အရူပဇ္ဈာန် မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗွးနုဓရ်ရူပါဝစရဂမ္တိုင် ‘နိရောဓ’ဓာတ်မတွံး နိဗ္ဗာန် မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗွးနုဓရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို သွဟိုတ်ကိုဟိုတ် ချေဒ်မိန်ဓရ်ဟိုတ်ဂမ္တိုင် မကတိန် ပြာကဋ် မဂပ်ဝံပြုပြေင်စီရေင်တဲ မဒ်ရ။ ယွံခမိတအ် ဓာတ်ဂမ္တိုင် မစပ်ကျောံဟိုတ် မတိတ်ဗွး ဂမ္တိုင်တအ် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ။ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတုံလပ်ရ။

“ပူဂိုလ်မျှော်ကိုလွှဲပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကွေ့ကိလေသဂမ္ဘိုင် ပွဲကာလ အိုတ်သို မညာတ်ကေတ်နိဿရဏဂမ္ဘိုင် ပိပြကာဗွဲမဒးရဲဂ် ဟိုတ်နူမတိကေတ် ဟိုတ်မတိတ်ဗူးနူကာမ ဂမ္ဘိုင်ကို ဟိုတ်မတိတ်ဗူး နူရူပါဝစရဂမ္ဘိုင်ကိုဂ်ရ ဝံတုတ်ဒွံ လက်စုက် တိညာတ်ကေတ် နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာလလမ် ဒဒက်ကံကိုသင်္ခါရဂမ္ဘိုင် အိုတ်သိုတဲ ဗွဲအစောသမုဇ္ဈေဒဝိမုတ္တိ တိတ်ဗူးအာ ပွဲကာမရူပသင်္ခတဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ခမိဂ် ကိစ္စအဘိညာဏ် စိပ်ဒတဲအာတဲ စိတ်လလမ်တဲ ဒ်ညးမကလိ လောန်အာ ယောဂပန်ပြကာရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကို ဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တိလမ္ပူပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်လံရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လံရ။
တတိယသုတ်။

၄။ သန္တတရသုတ်

၇၃။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပူပိုင်ကျာ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်လံရ၊ တိလမ္ပူပိုင် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ဟိုတ်လံရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လံရ။

ယံခမိတအ် ခရ်အရူပါဝစရဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် စိတ်လလမ်ဗွဲတွေင် လတူနူခရ်ရူပါဝစရ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဒ်အရာ ရုပ်နာမ်မဟိုတ်ဂ် စိတ်လလမ်ဗွဲတွေင် လတူနူခရ်အရူပါဝစရ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပူပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်လံရ။

“သတ်ဂမ္ဘိုင် မပြာပ်အာစိပ် ရူပဘဝတအ်ကို သတ်ဂမ္ဘိုင် မတန်ဒွံ ပွဲအရူပဘဝ တအ်ကို၊ ဟိုတ်နူဟံတိကေတ် နိဗ္ဗာန်အိုတ်ဂ်ရ ဒးကျင်တဘဝတို မွဲလှေ့ပုန်အိုတ်ရ။

ဩညးဂမ္ဘိုင် ပိုင်ခြာတိကေတ် ခရ်ရူပါဝစရဂမ္ဘိုင်တဲ ဟံတန်တ ပွဲခရ်အရူပါဝစရ ဂမ္ဘိုင်တဲ သွအာရီကိုနိရောဓတဲမွဲး တိတ်ဗူးနူကိလေသ နကိုအရိယမဂ်အိုတ်ရ၊ ဩညးဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဝံတိတ်ဗူးနူသွိုင်ဂစိုတ်အိုတ်ရ။

တိလမ္ပူပိုင်ကျာ်တြဲ မစာ်စူးအာနူအာသဝတဲ အာစိပ်အမတဓာတ် မစာ်စူးအာနူ ဥပဓိ နကိုနာမကာယတဲ သွဇ္ဇောပ်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန် မသွးကွေ့ဥပဓိဂမ္ဘိုင်တဲ ဟိုတ်ခရ် နိဗ္ဗာန် ဟံမွဲကိုပွမစင်တူ မစာ်စူးအာနူလက်ကျိုက်ကိလေသရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တိလမ္ပူပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်လံရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လံရ။
စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ပုတ္တသုတ်

၇၄။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျာ်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကောန်ဇာတ်ဂမၠိုင် ပိသ်ဝံ နွံပြာကဋ်တ ပွဲလောကအိုတ်ရ၊ ညးမွဲ ကောန်ဇာတ်ဂမၠိုင် ပိသ်အိုတ်ဂှ်ရော? ကောန်အတိဇာတ် မွဲကိုဂုဏ်မလောန် (လတူနူယာ် အပါဂမၠိုင်)ကို၊ ကောန်အနုဇာတ် မွဲကိုဂုဏ်တုပ်သုတ် (ကောယာ်အပါဂမၠိုင်)ကို၊ ကောန်အဝဇာတ် မွဲကိုဂုဏ်မယုတ်သပ် (သွပ်နူယာ်အပါဂမၠိုင်)ကိုရ။

ယွံခမီတအ် ကောန်ဇာတ်အတိဇာတ်ဂှ် သာ်လိမဒ်ဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ယာ်အပါကောန်ဇာတ်တအ်ဂှ် နိညးသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစကျာ် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ နိညးသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစဓရ် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ နိညးသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစသင် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူကိုပွမဂစိုတ်သတ် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမကွတ်ဂြပ် ညးသအာင်ဂမၠိုင် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမဒွေတ်မမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမသွတ်ဂလန် ဟံသွံစွတ် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမသုင်အရက်သုရာ မဒ်ဟိုတ် မစူမာ်ဂမၠိုင် ဟံသေင်အိုတ်ရ၊ မွဲသတ် မယုတ်မာ ဟံမွဲကိုသီလအိုတ်ရ၊ ကောန်ဇာတ် ယာ်အပါတအ်ဂှ် နိညး မသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစကျာ်ရ၊ နိညးမသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစဓရ်ရ၊ နိညးမသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစသင်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမဂစိုတ်သတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမကွတ်ဂြပ် ညးတုဟ်အသာင်ဂမၠိုင်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူဒွေတ်မမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမဟိုက်လန် ဟံသွံစွတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမသုင်အရက်သုရာ မဒ်ဟိုတ်မစူမာ်ရ၊ မွဲကိုသီလရ၊ မွဲသတ်မပြရ၊ ယွံခမီတအ် ကောန်ဇာတ်အတိဇာတ်ဂှ် ရဲသတ်ဝံဟေင် မဒ်ရ။

ယွံခမီတအ် ကောန်ဇာတ်အနုဇာတ်ဂှ် သာ်လိမဒ်ဂှ်ရော? ယွံခမီတအ် ပွဲလောကဝံ ယာ်အပါ ကောန်ဇာတ်တအ်ဂှ် နိညးသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစကျာ်အိုတ်ရ၊ နိညးသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစဓရ်အိုတ်ရ၊ နိညးသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစသင်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူကိုပွမဂစိုတ်သတ်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမကွတ်ဂြပ် ညးသအာင်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမဒွေတ်မမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမသွတ်ဂလန် ဟံသွံစွတ်အိုတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမသုင်အရက်သုရာ မဒ်ဟိုတ် မစူမာ်ဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုသီလအိုတ်ရ၊ မွဲသတ်မပြအိုတ်ရ၊ ကောန်ဇာတ် ယာ်အပါတအ်ဂှ်လေဝ် နိညးမသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစကျာ်ရ၊ နိညးမသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစဓရ်ရ၊ နိညးမသွစွဲစွေ် ပြာပ်ခစသင်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမဂစိုတ်သတ်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမကွတ်ဂြပ် ညးတုဟ်အသာင်ဂမၠိုင်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူဒွေတ်မမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်ရ၊ နိညးမဝေင်ပါကေံ နူပမဟိုက်လန်

ဟုံသုခစုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူပွမသုင်အရက်သုရာ မဒ်ဟိုတ်မစူမာဲရ၊ မွဲကိုသီလရ၊ မွဲသဘာမပြရ၊ ယွံခမိတအ် ကောန်ဇာတ်အနုဇာတ်ဂှ် သာ်ဝံဟောင်ရ။

ယွံခမိတအ် ကောန်ဇာတ်အဝဇာတ်ဂှ် သာ်လို မဒ်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ယာဲအပါ ကောန်ဇာတ်တအ်ဂှ် နိဗ္ဗာန်သွစွဲစွေံ ပြာပ်ခစကျ်အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်သွစွဲစွေံ ပြာပ်ခစ ဓရ်အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်သွစွဲစွေံ ပြာပ်ခစသင်အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူကိုပွမဂစိုတ်သတ် အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူပွမကွတ်ဂြပ် ညးသအာင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူပွမဒွေတ်မမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူပွမသွးတဂလာန် ဟုံသုခစုတ် အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူပွမသုင်အရက်သုရာ မဒ်ဟိုတ် မစူမာဲဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ မွဲကိုသီလ အိုတ်ရ၊ မွဲသဘာမပြအိုတ်ရ၊ ကောန်ဇာတ်ယာဲအပါတအ်ဂှ်တုန် နိဗ္ဗာန်သွစွဲစွေံ ပြာပ်ခစကျ် ဟုံသေင်ရ၊ နိဗ္ဗာန်သွစွဲစွေံ ပြာပ်ခစဓရ် ဟုံသေင်ရ၊ နိဗ္ဗာန်သွစွဲစွေံ ပြာပ်ခစသင် ဟုံသေင်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူကိုပွမဂစိုတ်သတ် ဟုံသေင်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူပွမကွတ်ဂြပ် ညးသအာင်ဂမ္တိုင် ဟုံသေင်ရ၊ နိဗ္ဗာန် မဝေင်ပါကွေံ နူပွမဒွေတ်မမှာရာ ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် ဟုံသေင်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူပွမသွးတဂလာန် ဟုံသုခစုတ် ဟုံသေင်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဝေင်ပါကွေံ နူပွမသုင်အရက်သုရာ မဒ်ဟိုတ် မစူမာဲဂမ္တိုင် ဟုံသေင်ရ၊ ဟုံမဲကိုသီလရ၊ မွဲသဘာမယုတ်မာရ၊ ယွံခမိတအ် ကောန်ဇာတ်အဝဇာတ်ဂှ် သာ်ဝံဟောင် မဒ်ရ။

ယွံခမိတအ် ကောန်ဇာတ်ဂမ္တိုင် ပိသာ်ဝံ ပြာကဋ်တ ပွဲလောကဏအ်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမွဲပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတုံလဝ်ရ။

“တုပညာဂမ္တိုင် နွံပိုက်တကောန်ဇာတ် ‘အတိဇာတ်’ မွဲကိုဂုဏ်မလောန်လတူနူ (ယာဲအပါ)ကိုကောန်ဇာတ် ‘အနုဇာတ်’ မွဲကိုဂုဏ်မတုပ်သုဟ်ကို ယာဲအပါအိုတ်ရ၊ ဩကောန်ဇာတ်မွဲ ထပိုတ်ကွေံတောဝ်ဒတောဝ်ရ၊ တုပညာဂမ္တိုင် ကောန်ဇာတ်အဝဇာတ် မွဲကိုဂုဏ် (မယုတ်သပ် နူယာဲအပါ)သာ်ဂှ် ဟုံမွဲပိုက်အိုတ်ရ။

ကောန်ဇာတ်ဂမ္တိုင် ပိသာ်ဝံ ပြာကဋ်တ ပွဲလောကဏအ်အိုတ်ရ၊ ဩကောန်ဇာတ် ဂမ္တိုင် ပြာပ်ခစရတ်ပိပြကာအိုတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုသဒ္ဓါသီလအိုတ်ရ၊ တိကေတ် ဂလာန် ညးဂမ္တိုင် မအာတ်ကျင်အိုတ်ရ၊ စာ်စူးအာနူသအေတ်သပါန်အိုတ်ရ၊ ကောန်ဇာတ် ဂမ္တိုင်တအ်ဂှ် သွိုင်ဂိတု မတိတ်ဗူးနုမတ်ဗြဲ ညံင်ရဲမွဲကိုစူးစရဲကို မွဲကိုစူးစရဲ ပွဲပရိသာတ်ဂမ္တိုင်ရ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂှ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမွဲပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတုံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ အဝုဋ္ဌိတသုတ်

၇၅။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ မပတုပ္ပိန္နတြိပ္ပကာ ဟိတံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပိန္န ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွင် ဟိတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ပိသ်သံ နွံပြာကဋ် ပွဲလောကအိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ် ရ်ရော? ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သုတ်ကျိဗြဟ္မံဂ္ဂ ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သုတ်ကျိဗြဟ္မံ ပွဲဌာန်မွဲလဇ္ဈေ ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ် သုတ်ကျိဗြဟ္မံ ဗျာပ်တြးအလုမ်ဌာန်အိုတ်သိုဂမ္တိုင်ရ။

ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သုတ်ကျိဗြဟ္မံဂ္ဂ သ်လိမဒ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လှိုလှိုဂ် ပင် ချာယာမကို ယာတ်ကို ယာန်ကို ပြုသြမြမောပ် သ္မာတိက် သ္မာဒိုင် ပုတ်ကောင်သ္မံကို နိဉ္ဇးဟံလေပ်ကို ကုခမိ ဗဗ္ဗုဉ္ဇးဒိုက်ဂတ် တမူင်လအာတ် ညးမအာတ်စ ဂမ္တိုင် မဒ်အိုတ်သိုရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သုတ်ကျိဗြဟ္မံဂ္ဂ သ်ဝံ မဒ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သုတ်ကျိဗြဟ္မံ ပွဲဌာန်မွဲလဇ္ဈေ သ်လိမဒ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လှိုလှိုဂ် ပင် ချာယာမကို ယာတ်ကို ယာန်ကို ပြုသြမြမောပ် သ္မာတိက် သ္မာဒိုင် ပုတ်ကောင်သ္မံကို နိဉ္ဇးမလေပ်ကို ကုခမိ ဗဗ္ဗုဉ္ဇးဒိုက်ဂတ် တမူင်လအာတ် ညးမ အာတ်စ လှိုလှိုဂ်ဒ်တဲ နိဉ္ဇးဟံလေပ်ကို ကုညးလှိုလှိုတအ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ် သုတ်ကျိဗြဟ္မံ ပွဲဌာန်မဒ်မွဲလဇ္ဈေ သ်ဝံ မဒ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သုတ်ကျိဗြဟ္မံ ဗျာပ်တြးအလုံအိုတ်သိုဂ် သ်လိမဒ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်လှိုလှိုဂ် ပင် ချာယာမကို ယာတ်ကို ယာန်ကို ပြုသြမြမောပ် သ္မာတိက် သ္မာဒိုင် ပုတ်ကောင်သ္မံကို နိဉ္ဇးမလေပ်ကို ကုခမိ ဗဗ္ဗုဉ္ဇးဒိုက်ဂတ် တမူင်လအာတ် ညးမအာတ်စ မဒ်အိုတ်သိုရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်မတုပ်သုတ်ကျိဗြဟ္မံ ဗျာပ်တြးအလုံဌာန် အိုတ်သိုဂ် သ်ဝံ မဒ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္တိုင်ပိသ်သံ နွံပြာကဋ် ပွဲလောကဏအ် အိုတ်သိုရ၊ အရထအမိပ္ပါယံဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ ဟိတံလင်ရ။

“ဩဉ္ဇးမွဲ ကလိဝံပင်ချာယာမဘောဇိန်တဲ ဟံပိပရဒ်ကို ခမိဗဗ္ဗုဉ္ဇးဒိုက်ဂတ် တမူင်လအာတ် ညးမအာတ်စဂမ္တိုင်ရ၊ ဗွဲစုတ်မွဲ တြုံမယုတ်မုံသတ်မဒ်သ်ဂ် ကော်ခ ရံဝံမွဲ ညးမတုပ်သုတ်ကျိဗြဟ္မံဂ္ဂရ။

ဩဉ္ဇးမွဲ ကိဒါနိ ကုဒုင်ဒါနိ လှိုတအ်ရ၊ ဟံကိုတဒါနိ ကုဒုင်ဒါနိလှိုတအ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုပညာ မုံသတ်မဒ်သ်ဂ် ကော်ခစ ရံဝံမွဲ ညးမတုပ်ကျိဗြဟ္မံဂ္ဂ မွဲလဇ္ဈေရ၊ တြုံမသွးတ်ဂလာန် မကလိဝံပိဏ္ဍပါတ်လောသွာ မလေပ်မဒ်မွဲဆာန်ဍုတ် သတ်ဂမ္တိုင် အိုတ်သိုဂ် မိပ်မြဟ်မောပ်ဇ အိုတ်တိုဟ်ဂ်ဒ်တဲ လေပ်တြာတ်ကိုဒါနိရ၊ လေပ်သွးတ် ရံဝံမွဲ ‘ကိုတ်အိုတ်ညိ၊ ကိုတ်အိုတ်ညိ’ရ။

ဗြဲ ဗြဲရင်တဲ ဂူတဲ နကိုဍ် ဇောင်အာတဲဟောင် ညံင်မကိုပေင်တဲ ကုန်နီကို၊
ဌာန်မသပ်ကို တုပ်ညံင်သတ်ကိုဟောင် ပွဲလောကဏာ အ် ပူဂိုလ်လှီ၊ မွဲသတ်မဗ်သတ်
ဂြပ်ရတ်ပကောပ်ကောင်လပ် ဗွဲမဗွဲခရ် ကလိဂွံဟိုတ်နုမလွီပရာဂ် ကိုတရိပ်ကိုစိုတ်
နကိုပင်ဍ်ယာမ ကုတမုင်လအာတ် မကျင်စိုပ်ဂတမုက်အိုတ်ရ” ရဲဝံ အရထ
အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသုး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမူပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ သုခပတ္တနာသုတ်

၇၆။ ဒေသနာဝံ တီလမူပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလပ်ရ၊ တီလမူပိုင်
ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲတောင် ဟိုတွံလပ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်တုပညာ မရာဒနာမိက်တဲ တသိုခ်ဂမ္ဘိုင်ပိသတ်ဝံ မင်မွဲတသီလရ၊
ညးမွဲပိသတ်အိုတ်ဂ်ရော? ပရိုင်ဒယှ်တိုထိုင်သးဂ် ကိုဝံကျင်စိုပ်ဇေရင်အဲညိ သတ်ဝံ တုပညာ
မူပိုင်ဂ် ဒးမင်မွဲသီလရ၊ တသိုခ်ပိန်ဟာန် ဂြပ်ရတ်တအ်ဂ် ကိုဝံကတိန်ကျင် ကုအဲညိ
သတ်ဝံ တုပညာမူပိုင်ဂ် ဒးမင်မွဲတ သီလရ၊ ခန္ဓကာယ လိုလတ်တဲ ကြနုမချိုတ် ဝံကတိန်
ပွဲချင်သွပ်တေရောင်၊ သတ်ဝံ တုပညာ မူပိုင်ဂ် ဒးမင်မွဲတ သီလရ၊ ယွံခမိတအ် တုပညာ
မရာဒနာမိက်တဲ တသိုခ်ဂမ္ဘိုင်ပိသတ်ဝံ ဒးမင်မွဲတ သီလရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမူပိုင်
ကျ်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ။

“ပွမထိုင်သးကို ပွမကလိဝံ ပိန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ကို ပွဲဘဝပရလိုက် ပွမဝံအာစိုပ်
မိပ်မြဟ် ပွဲချင်သွပ်ကို ပူဂိုလ်တုပညာ မရာဒနာမိက်တဲ တသိုခ်ဂမ္ဘိုင်ပိသတ်ဝံ ဒးမင်
မွဲတ သီလရ။

စိုန်(ဇကု) ဟံ့ကျောန်တဲ ပွသရာမ်ပါပ်ကိုလေပ် နိသဲကို ညးမကျောန် ပွသရာမ်
ပါပ်မွဲ ဒးဒင်သွေဟ်ပွာ ကျောန်တဲ ပွသရာမ်ပါပ်ဟာ ဟံ့ကျောန်တဲ ပွသရာမ်ပါပ်ဟာ
ရဲဝံ ပရိုင်ဒယှ်တို ဟံ့ခိုဟ်လေပ် ကျင်စိုပ် လတူညးဂ်ရ။

ဩညးမွဲ သွမိဿဟာဂ်ကို ညးမူသတ် ခိုဟ်ဟံ့ခိုဟ်တဲ နိသဲပြာပ်ခစရ မှိုဟ်ဂ်
နှိတ်ညးမူသတ်မခိုဟ် ဟံ့ခိုဟ်ဟောင်ရ၊ ချာ်ပြမံင်ရ၊ ညးမမံင်စံင် ပံင်ဖက်မွဲစွံ နိညးမူ
သတ် မတုပ်ကျောံညးမမံင်စံင် ပံင်ဖက်မွဲစွံဟောင်ရ။

ကောန်လံမလံက်လပ်ဂျိဂ် ညံင်ရဲကိုလေတ်ဗာန်တဲ ကောန်လံ ဟံ့လံက်
လေတ်လပ်ဂျိဏီ နကိုဂျိဇကုကို ညးယုတ်မာ ဒးဒင်ပြာပ်ခစဂ် လံက်လေတ်ကျော်

ပလောံကိုညးသပ္ပုရိဟံ မပြာပ်ကျင်နိဿဲကိုဇေယျ နနိပ္ပမယုတ်မာရ၊ ညးယုတ်မာ
ဒးဒင်ဆက်ဆောမ်ပင်ကောံမ္မိစ္ဆံ လံက်လေတ်ကွေပ်ဗာန် ပလောံကိုညးသပ္ပုရိဟံ
မပြာပ်ကျင် ဆက်ဆောမ်ပင်ကောံကိုဇေယျ၊ တုပညာဂ် ဟိတ်မဖေက်တ် နူပွမ
လံက်လေတ် ကွေပ်ဗာန်ကောံအာ နနိပ္ပမယုတ်မာ သာ်ဝွံဂ်ရ ဟံသွမိဿဟာံကို
ညးမယုတ်မာရ။

ဩညးမ္မဲ ဝိတ်ကအဲအဲ နကိုချောဲလမာန်ရ၊ ချောဲလမာန် ညးဂ်မ္မိုင်လေပ် ညံင်ရ
သုမ္မအဲတ်အိုတ်ကို ညးမနိဿဲကိုညးသမ္မိဂ်မ္မိုင်တအ်ဂ် တုပညံင်သာ်ဂ်ကိုရ သုမ္မအဲ
တ်အိုတ်ရ၊ ဩညးမ္မဲ ဝိတ် ပ္တဒဂရ် နကိုတူးဗပုင်ရ၊ တူးဗပုင်ဂ်မ္မိုင်ဂ် ညံင်ရသုမ္မ
မမောပ်ဇောပ်အိုတ်ကို ညးဂ်မ္မိုင်မနိဿဲကိုတုပညာဂ် သုမ္မမောပ်ဇောပ်တ်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ ညံင်သုဝိကို တိကောတ်ဒတဲဖိုလ် လလေင်ဖိုဇေယျတဲ ပုဂိုလ်တုပညာ
တအ်ဂ် ဟံနိဿဲကိုညးမယုတ်မာဂ်မ္မိုင်ဂ်ရ နိဿဲကိုပုဂိုလ်တုပညာတအ်ဟေင်ရ၊
ညးမယုတ်မာဂ်မ္မိုင်ဂ် လေပ်ရေင်တုင်ဏာကို နရက်အိုတ်ရ၊ ညးသပ္ပုရိဟံတအ်ဂ်
လေပ်ဏာဗစိုပ်ကိုဍုင်သွပ်အိုတ်ရ၊ ရဲဝွံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကို
ဂါထာဝွံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝွံလေပ် တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဲဝွံ အဲဝွံမိင်ကျင်လပ်ရ။

သတ္တမသုတ်။

၈။ ဘိဒုရသုတ်

၇၇။ ဒေသနာဝွံ တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလပ်ရ၊ တိလမ္မုပိဉ်
ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပ္ပမ္မေတေင် ဟိုတွံလပ်ရ၊ ရဲဝွံ အဲဝွံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခန္ဓကာယဝွံ မျံသဘ်ဍေံ ပွမလိုလ်ရ၊ ဝိညာဏ်ဝွံ မျံသဘ်ဍေံ ပွမပိတ်
သကုတ်ရ၊ ဥပဓိ^၁အိုတ်သိုမတွံဂး ခန္ဓ ကိလေသ အဘိသင်္ခါရ ကာမဂုဏ်တအ်ဂ် ဟံပိန်
အိုတ်ရ၊ ဒွိဒဒိဉ်အိုတ်ရ၊ မျံသဘ် မဉ္ဇနိဂတးအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝွံ တိလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ
ဟိုတွံလပ်ရ။

“တိကောတ်ခန္ဓကာယ မျံသဘ်မလိုလ်ကို ဝိညာဏ်မျံသဘ်မလိုလ်ကို မပိတ်
သကုတ်ကိုတဲ ညာတ်ကောတ်ဘဲဂ်မ္မိုင် ပွဲဥပဓိအိုတ်သိုတဲ ညးမျံကိုကာယစိတ်
မဇ္ဈေပုဂ်တဲဂ် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒိအရာမစိုဟ်လလမ် မပြဲတဲမွဲး ကလိလောန်ကောံ

၁။ ဥပဓိပနိသ် (၁) ခန္ဓမသုန်ဂ် ခန္ဓုပဓိ (၂) ကိလေသအိုတ်သိုဂ် ကိလေသုပဓိ (၃) ကုသိုလ်ကမ်
အကုသိုလ်ကမ်ဂ် အဘိသင်္ခါရုပဓိ (၄) ကာမဂုဏ်မသုန်ဂ် ကာမာဂုဏုပဓိ။

ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံသျှိုက်မျှိုက်တဲ လမျှိုဏ်တဲမွဲး မှ်သေ့ဝ်လဇံင် အခိင်မသွပရိနိဗ္ဗာန်ရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမျှိုပိုင်ကျါတြဲ ဟိုတံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ ဓာတုသောသံသန္ဓနသုတ်

၇၈။ ဒေသနာဝံ တီလမျှိုပိုင်ကျါတြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလဝ်ရ၊ တီလမျှိုပိုင် ကျါတြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွင် ဟိုတံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမျှိုင် မွဲဟာန်ကျောံသတ်ဂမျှိုင် နှံရတ်မွဲစွဲ ညီသုတ်ဒ်မွဲစွဲ ဗွဲအစောံ အဇ္ဈာသယဓာတ်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ် မယုတ်မာတအ်ဂ် မွဲဟာန်ကျောံသတ် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ် မယုတ်မာတအ်ဟေင် မနှံရတ်မွဲစွဲ ညီသုတ်ဒ်မွဲစွဲအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ် မခိုတ်ပြတအ်ဂ် မွဲဟာန်ကျောံသတ် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ် မခိုတ်ပြတအ်ဟေင် မနှံရတ်မွဲစွဲ ညီသုတ် ဒ်မွဲစွဲအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအတိက်လေဝ် သတ်ဂမျှိုင် မွဲဟာန်ကျောံသတ်ဂမျှိုင်ဟေင် နှံရ ကျင်မွဲစွဲ ညီသုတ်ဒ်ကျင်မွဲစွဲ ဗွဲအစောံအဇ္ဈာသယဓာတ်ဟေင်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကို ဂွမ်စိုတ် မယုတ်မာဂမျှိုင် မွဲဟာန်ကျောံသတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ် မယုတ်မာဂမျှိုင် ကေင်နှံရ ကျင်မွဲစွဲ ညီသုတ် ဒ်ကျင်မွဲစွဲအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ်မခိုတ်ပြတအ်ဂ် မွဲဟာန်ကျောံ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ်မခိုတ်ပြဂ်ဟေင် ကြက်နှံရတ်မွဲစွဲ ညီသုတ် ဒ်တံမွဲစွဲအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲကာလအနာဂတ်လေဝ် သတ်ဂမျှိုင် မွဲဟာန်ကျောံသတ်ဂမျှိုင်ဟေင် ကြက်နှံရကျင်မွဲစွဲ ညီသုတ်ဒ်မွဲစွဲ ဗွဲအစောံအဇ္ဈာသယဓာတ်ဟေင်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကို ဂွမ်စိုတ်မယုတ်မာဂမျှိုင် မွဲဟာန်ကျောံသတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ်မယုတ်မာဂမျှိုင် ကြက်နှံရ ကျင်မွဲစွဲ ညီသုတ် ဒ်တံမွဲစွဲအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ်မခိုတ်ပြတအ်ဂ် မွဲဟာန်ကျောံ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ်မခိုတ်ပြဂ်ဟေင် ကြက်နှံရတ်မွဲစွဲ ညီသုတ် ဒ်တံမွဲစွဲအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွဲကာလပစ္စုပ္ပန်ဟေင် သတ်ဂမျှိုင် မွဲဟာန်ကျောံသတ်ဂမျှိုင်ဟေင် ကြက်နှံရကျင်မွဲစွဲ ညီသုတ်ဒ်မွဲစွဲ ဗွဲအစောံအဇ္ဈာသယဓာတ်ဟေင်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကို ဂွမ်စိုတ် မယုတ်မာဂမျှိုင် မွဲဟာန်ကျောံသတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ်မယုတ်မာဂမျှိုင်ဟေင် နှံရကျင်မွဲစွဲ ညီသုတ် ဒ်တံမွဲစွဲအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ်မခိုတ်ပြတအ်ဂ် မွဲဟာန် ကျောံသတ်ဂမျှိုင် မျှိုကိုဂွမ်စိုတ်မခိုတ်ပြဂ်ဟေင် ညီသုတ် ဒ်ကျင်မွဲစွဲအိုတ်ရ၊ အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမျှိုပိုင်ကျါတြဲ ဟိုတံလဝ်ရ။

“ဟိုတ်နူမန်ရံရ ကိလေသ ကတိဒိရ၊ ဟိုတ်နူဟံနံရံရ ကိလေသ ပိတ်အာရ၊ တိုန်ချိုက်ဖင်ဆုဍောတ်ဍောတ်တဲ့ ညင်ရဲမဗျိုက်အာ ပွဲမှာသွိဒ်ကို၊ တုပ်ညင်သင်္ဂီ ကိုရ သွဟိုတ်ကို ညးမလှဟ်တဲ့ ညးမဂယိုင်လမျို မခိဟ်ပြဲလေဝ် ဒးဗျိုက်တို့အာ ပွဲသံသာရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ ဒးဝေင်ပါဲကွေံ ညးမလှဟ် မွဲကိုဝီရိယမချိုန်လျာ။

ညးဂမ္တိုင် မလှ၊ မပ္တံကိုကာယဝိဝေက ညးဂမ္တိုင် မွဲကိုစိုတ် မဗလးလင်နိဗ္ဗာန် ညးဂမ္တိုင်မွဲပကတိ မမှော်သေဝ်တ နကိုသမထဝိပဿနာ ညးဂမ္တိုင် မွဲကိုဝီရိယ မသကေက်သကာလျိုန်တအ်ဂှ် ဒးသွန်သဲ ဒးမံင်စံင် ကရောမ်ပူဂိုလ်အရီ မွဲကိုပညာ ဂမ္တိုင်ရ၊ သင်္ဂီ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂှ် ဂပ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမွဲပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတ်လင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ပရိဟာနသုတ်

၇၉။ ဒေသနာဝံ တီလမွဲပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်လင်ရ၊ တီလမွဲပိုင် ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတေင် ဟိုတ်လင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ပိသင်္ဂီ နှိတ် တုဟ်နဝံဟုတ်ယုတ် ကုခမိ ‘သေက္ခ’ ဃော မဒ္ဒေတ်တအိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသင်္ဂီအိုတ်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိ ‘သေက္ခ’ ဃော မဒ္ဒေတ်တဂှ် နှိညးကမ္မောန်ကိစ္စဟေင် မွဲကိုအရာမလဟိုင်ရ၊ နှိညးမလဟိုင် ပွဲကမ္မောန် ကိစ္စရ၊ နှိညးမပတိတ်တြိဟတ် ပွမလဟိုင် ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စရ၊ နှိညး ပွမဟိုဂလာန်ဟေင် မွဲကိုအရာမလဟိုင်ရ၊ နှိညးမလဟိုင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်ရ၊ နှိညးမပတိတ်တြိဟတ် ပွမလဟိုင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်ရ၊ နှိညး ပွမတိက်ဟေင် မွဲကိုအရာမလဟိုင်ရ၊ နှိညးမလဟိုင် ပွဲပွမတိက်ရ၊ နှိညးမပတိတ်တြိဟတ် ပွမလဟိုင် ပွဲပွမတိက်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ပိသင်္ဂီ နှိတ် တုဟ်နဝံ ဟုတ်ယုတ် ကုခမိ ‘သေက္ခ’ ဃောမဒ္ဒေတ်တအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဓရ်ဂမ္တိုင်ပိသင်္ဂီ နှိတ် တုဟ်နဝံဇော်မောဝ် ကုခမိ ‘သေက္ခ’ ဃော မဒ္ဒေတ်တအိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသင်္ဂီအိုတ်ဂှ်ရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိ ‘သေက္ခ’ ဃောမဒ္ဒေတ်တဂှ် နှိညးကမ္မောန်ကိစ္စဟေင် ဟံသေင်ကိုအရာ မလဟိုင်ရ၊ နှိညးဟံလဟိုင် ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စရ၊ နှိညးဟံပတိတ်တြိဟတ် ပွမလဟိုင် ပွဲကမ္မောန်ကိစ္စရ၊ နှိညး ပွမဟို ဂလာန်ဟေင် ဟံသေင်အရာမလဟိုင်ရ၊ နှိညးဟံလဟိုင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်ရ၊ နှိညးဟံပတိတ် ဩဟတ် ပွမလဟိုင် ပွဲပွမဟိုဂလာန်ရ၊ နှိညး ပွမတိက်ဟေင် ဟံသေင်ကိုအရာမလဟိုင်ရ၊ နှိညးဟံလဟိုင် ပွဲပွမတိက်ရ၊ နှိညးဟံပတိတ်တြိဟတ် ပွမလဟိုင် ပွဲပွမတိက်ရ၊ ယွံခမိတအ်

ခရစ်နှစ်ပိုင်းသားဝံ နှိတ် တွက်နဂံဇော်မောင် ကုခမိ‘သေက္ခ’ ယောမဒေဝတ်အိုတ်ရ၊ အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပပိုင်ကျက်တြ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩခမိမ္မဲ ကမ္မာန်ကိစ္စဟောင် မ္မုအရာမလဟိုင်ရ၊ ပွမဟိုဂလာန်ဟောင် မ္မုအရာ မလဟိုင်ရ၊ ပွမတိက်ဟောင် မ္မုအရာမဟိုင်ရ၊ ချီတောင် ကလုံလဖ်ရ၊ ခမိ မ္မုသတ် မဖ်သတ် ဟံထေက်ကြိုက်ကို တွက်နအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်မပြရ။

ဟိုတ်ဟောင် ထေက်ကိုနှိတ် ညးမ္မုကိစ္စကမ္မာန်ကိစ္စ မအောန် ညးမ္မုကိုသတိက် မအောန် ညးဟံချီတောင် ကလုံလဖ်ရ၊ ခမိမ္မုသတ်မဖ်သတ် ထေက်ကိုအာစိုပ် အရ ဟတ္တဖိုလ် မပြရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ကို ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလောင် တိလမ္ပပိုင်ကျက်တြ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ဒသမသုတ်။

တတိယဝဂ်တွဲရ။

၄။ စတုတ္ထဝဂ် ၁။ ဝိတက္ကသုတ်

၈၀။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပပိုင်ကျက်တြ မပတုပိုင်တြပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တိလမ္ပပိုင် ကျက်တြ မထေက်ဒိုင်ဒါန်ပူဇွေတွင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် ‘ဝိတက်’ဂမ္တိုင် ပွမချပ် မစပ်ကောံအကုသိုလ်ကို က္လုဝံ ပိသ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်ရော? ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မစပ်ကောံညးတွက်သအာင်ဂမ္တိုင် ဟံသွထေင်သောဲ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မစပ်ကောံလာဘ်ပူဇသကာ ဒယှတ်၊ ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မစပ်ကောံ ‘ဂေဟသိတပေမ’ ပွမချိုက်ဆာန် ပွဲညးသအာင်ဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ‘ဝိတက်’ ပွမချပ် မစပ်ကောံ အကုသိုလ်ကို က္လုဝံ မဒ်ပိသ်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပပိုင်ကျက်တြ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ညးမစပ်ကောံ ညးတွက်သအာင်ဂမ္တိုင် ဟံသွထေင်သောဲ ပွဲလာဘ်ပူဇသကာ ဒယှတ် ညးမ္မုပကတိ မချိုက်မျိုက် နကို(ဂေဟသိတပေမ) မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ညးမချိုက်ဆာန်ဂမ္တိုင် သောဲနူကိုသံယောဇိန် တွက်နဂံအိုတ်ရ။

ဩညးမွဲတုန် ပါကောံ ကောန်ဇာတ် ပြေင်ဂှ်ကို၊ ပွမသွပတူအိန်ထိုင်ဂမ္တိုင်ကို၊ ပွမသိဂိုင်ကောတ် ပရိက္ခရာဂမ္တိုင်ကိုတဲ သွတ်ထပိုပယျင်ရ၊ ခမိမ္မုသတ် မဖ်သတ် ထေက်ကိုအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ် မပြရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ကို ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ သက္ကာရသုတ်

၈၁။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် မ္တုကိစ္စိတ် မဂပ်ဝ်ချိုချိုက် မဂပ်ဝ်သီစတ်ဂိုင်ကေတ်လင် နပမသ္မပ္ပူဇ် လာဘ်သကာတအ်ဂှ် ခန္ဓကာယလီလော်တုဲ ကြနုမချိုတ် ဒးပြာပ်အာစိုပ်နရက် မဒ်အရာ မစာ်စူးအာ နူတသိုခ် မဒ်အရာ လအာဟံခိုဟ် မဒ်အရာ ဒတုံစှော် ဗွဲမလီလော်ဂှ် အဲကျာ်ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။

“ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် မ္တုကိစ္စိတ် မဂပ်ဝ်ချိုချိုက် မဂပ်ဝ်သီစတ်ဂိုင်ကေတ်လင် နပမသ္မပ္ပူဇ် လာဘ်သကာတအ်ဂှ် ခန္ဓကာယလီလော်တုဲ ကြနုမချိုတ် ဒးပြာပ်အာစိုပ်နရက် မဒ်အရာ မစာ်စူးအာ နူတသိုခ် မဒ်အရာ လအာဟံခိုဟ် မဒ်အရာ ဒတုံစှော် ဗွဲမလီလော်ဂှ် အဲကျာ်ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် မ္တုကိစ္စိတ် မဂပ်ဝ်ချိုချိုက် မဂပ်ဝ်သီစတ်ဂိုင်ကေတ်လင် နပမသ္မပ္ပူဇ် လာဘ်သကာ ဟံသ္မပ္ပူဇ်လာဘ်သကာဓါသံဝံ ခန္ဓကာယလီလော်တုဲ ကြနုမချိုတ် ဒးပြာပ်အာစိုပ်နရက် မဒ်အရာ မစာ်စူးအာနူတသိုခ် မဒ်အရာ လအာဟံခိုဟ် မဒ်အရာ ဒတုံစှော် ဗွဲမလီလော်ဂှ် အဲကျာ်ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။

ယွံခမိတအ် အဲကျာ် မိင်ကေတ်အကဲအရာဝံ နူဇရေင်ခမိဗဗ္ဗး ဗွဲသအာင်တုဲ ဟိုတွံတ် ဟံသေင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဗွဲစုတ်တုန် အဲကျာ် ဟိုတွံတ် အကဲအရာ မတီကေတ်အလိုဇကု မညာတ်ကေတ်အလိုဇကု မပြာကဋ်ကျင် အလိုဇကုဟေင်ရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် မ္တုကိစ္စိတ် မဂပ်ဝ်ချိုချိုက် မဂပ်ဝ်သီစတ်ဂိုင်ကေတ်လင် နပမသ္မပ္ပူဇ် လာဘ်သကာတအ်ဂှ် ခန္ဓကာယလီလော်တုဲ ကြနုမချိုတ် ဒးပြာပ်အာစိုပ်နရက် မဒ်အရာ မစာ်စူးအာနူတသိုခ် မဒ်အရာ လအာဟံခိုဟ် မဒ်အရာ ဒတုံစှော် ဗွဲမလီလော်ဂှ် အဲကျာ်ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။

ယွံခမိတအ် သတ်ဂမ္တိုင် မ္တုကိစ္စိတ် မဂပ်ဝ်ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ် မဂပ်ဝ်သီစတ် ဂိုင်ကေတ်လင် နပမသ္မပ္ပူဇ် လာဘ်သကာတအ်ဂှ် ခန္ဓကာယလီလော်တုဲ ကြနုမချိုတ် ဒးပြာပ်အာစိုပ်နရက် မဒ်အရာ မစာ်စူးအာနူတသိုခ် မဒ်အရာ လအာဟံခိုဟ် မဒ်အရာ ဒတုံစှော် ဗွဲမလီလော်ဂှ် အဲကျာ်ဆိုညာတ်ကေတ်ရ။

ယွံခမိတအံ သတ်ဂမ္ဘိုင် မှုန်ကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ချိုချိုက် မဂပ်ဝ်သီစတ်ဂိုင်ကေတ် နကို ပွမသွပူဇ် လာဘ်သကာ ဟံသွပူဇ်လာဘ်သကာ ဓါသံဝံ ခန္ဓကာယလိုလံာ်တဲ ကြနုမချိုတ် ဒးပြာပ်အာစိုပ်နရက် မဒ်အရာ မစာ်စူးအာနူတသိုမ် မဒ်အရာ လအာဟံခိုဟ် မဒ်အရာ ဒတုံဇော် ဗွဲမလိုလံာ် အဲကျာ်ဆိုညာတ်ကေတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတံလံာ်ရ။

“ဟိုတ်နုမသွပူဇ် လာဘ်သကာကို ဟိုတ်နုဟံသွပူဇ်လာဘ်သကာကို ဟိုတ်နု ဟိုတ်ဓါသံဝံ သမာဓိ ပူဂိုလ်ဝံဒုင်သွပူဇ်လာဘ်သကာ မ္မံပကတိမပဒတ် ဟံဟိုတ်မာ် လိုမ္မဲ ဟံချီတေတ်ရ။

ပူဂိုလ်မ္မံပကတိ မဃ်သေဝ်တ နကိုပညာ မဇိပ်ဂိုပ် မ္မံပကတိ မဃ်သေဝ်တ နကိုသမထဝိပဿနာ လှိုန်ဟံသကုတ်ပိုတ် မ္မံအရာ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာဥပါဒါန် ဂမ္ဘိုင်မအိုတ်ဟေင် မလဟိုင်ဂ် သွးစရံဝံမွဲ ပူဂိုလ်သပ္ပုရိဟ်အိုတ်ရ၊ ရံဝံ အရထ အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးနကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္မံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတံလံာ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လံာ်ရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ ဒေသဒ္ဒသုတ်

၈၂။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျာ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလံာ်ရ၊ တီလမ္မံပိုင် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇ်ဗွဲတေင် ဟိုတံလံာ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လံာ်ရ။

ယွံခမိတအံ ပွဲချင်သွင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် နူအခိုင်ကာလမွဲ သွဟိုတ်ကိုအခိုင်ကာလမွဲတဲ ရမျာင် လဟိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဟိုကောံရင်သကအံ ပိသံဝံ ကတိဒ်ကျင်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသံအိုတ် ဂ်ရော? ယွံခမိတအံ ဩကာလမွဲ ကွဲးအရီဂ် ပါကေံသောက္ခိပ်၊သောက္ခိပ်တဲ လတက်ကေတ် ယာတ်ဍုင်လွံက်ဂမ္ဘိုင်တဲ နူအဝေါင်ဘဝခရ် တ္တဟ်နအာစိုပ်အဝေါင်ခမိ(သွခမိ) ပတိတ်ဩဟတ် လွီပရာရ ကာလဂ် “ကွဲးအရီဝံ ပြိုင်ပကာန်ကိုသိုင်မာရ်တဲ ပတိတ်ဩဟတ် တ္တဟ်နဗတိုက် မှာန်ရ” ရံဝံ ပွဲချင်သွင်ဂမ္ဘိုင် ရမျာင်လဟိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဟိုကောံရင်သကအံ ကတိဒ်ကျင်ရ၊ ယွံခမိတအံ ပွဲချင်သွင်ဂမ္ဘိုင် နူအခိုင်ကာလမွဲ သွဟိုတ်ကိုအခိုင်ကာလမွဲတဲ ရမျာင်လဟို ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မဟိုကောံရင်သကအံ မဒ်ကိုပ်ကာဝံ ကတိဒ်ကျင်ရ။

ယွံခမိတအံ မွဲလှော်ဗုန်တုန် ဩကာလမွဲ ကွဲးအရီဂ် စိုန်သကိုကောံပွမလွီပရာ ပတိတ်ဩဟတ် ဓရ်ဗောဓိပက္ခိယပိစောထပုံပြကာ ဟံပိုတ်တဲ သွဒတ်မံင်ရ၊ အခိုင်ဂ် ကွဲးအရီဝံ ပြိုင်ပကာန်ကိုသိုင်မာရ်တဲ ဗတိုက်ဒိုင်မှာန်ရ ရံဝံ ရမျာင်လဟိုဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် ကောံရင်သကအံ

ကတိန္ဒိကုဉ်ရ၊ ယံခမိတအံ ပွဲချင်သွပ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ နူအခိင်ကာလမ္ပဲ သွဟိုတ်ကို အခိင်ကာလမ္ပဲတဲ
ရမ္ပာင်လဟိုဒေဝတဂမ္ဘိုင် မဟိုကောံရင်သကအံ မရနုက်ကိုဓါဝံ ကတိန္ဒိကုဉ်ရ။

ယံခမိတအံ မွဲလှေ့ပုန်တုန် ဩကာလမ္ပဲ ကွးအရီဂှ် ပွဲဘဝဝံဟေင် နညာဏ်တေင်
အလိုလိုဇကု တိကေတ်အရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ မတိတ်ဗူးနုက်ကိုလေသ
မဏ်စူးအာနူအာသဝ ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်မအိုတ်တဲ သွဇ္ဇောပ်မတ်တဲ သိုမအာစိုပ် သွဒတ်
ဒိုင်ရ၊ အခိင်ဂှ် “ကွးအရီဝံ မွဲကိုဂှ်တိဟုန် မဂပ်ပံအံင်ဇူး ခလီုချိုက်တဲ သွဒတ်ဒိုင် ကျိပ်ဂှ်
တိဟုန် မအံင်ဇူးလပ်ဂှ်ရ” ရံဝံ ပွဲချင်သွပ်ဂမ္ဘိုင် ရမ္ပာင်လဟိုဒေဝတဂမ္ဘိုင် မဟိုကောံရင်သကအံ
ကတိန္ဒိကုဉ်ရ၊ ယံခမိတအံ ပွဲချင်သွပ်ဂမ္ဘိုင် နူအခိင်ကာလမ္ပဲ သွဟိုတ်ကိုအခိင်ကာလမ္ပဲတဲ
ရမ္ပာင်လဟိုဒေဝတဂမ္ဘိုင် မဟိုကောံရင်သကအံ မဒ်တိတယဝံ ကတိန္ဒိကုဉ်ရ၊ ယံခမိတအံ
ပွဲချင်သွပ်ဂမ္ဘိုင် နူအခိင်ကာလမ္ပဲ သွဟိုတ်ကိုအခိင်ကာလမ္ပဲတဲ ရမ္ပာင်လဟိုဒေဝတဂမ္ဘိုင်
မဟိုကောံရင်သကအံ ပိသပ်ဝံ ကတိန္ဒိကုဉ်အိုတ်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျိပ်တြဲ
ဟိုတံလပ်ရ။

“ညာတ်ကေတ် ကွးတီလမ္ပုပိုင်ကျိပ်တြဲ မွဲကိုဂှ်တိဟုန် မအံင်ဇူးလပ်တဲ ဇှော်ပြတ်
ဗွဲဂုဏ်မပ္ပံကိုသီလ မဏ်စူးအာနူပမဖေက်ဂွံက်အိုတ်တဲ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်လေပ် လောဝိတ်
အိုတ်ရ။

ယံတီလပိုင် မဒ်တိတြဲအာဇနယ် တီလပိုင်ဂှ် ဟိုတ်နူမအံင်ဇူးကေတ် ဟုန်သိုင်
ဂစိုတ် ဖြိုင်ကိုမဆေပ်ဒပ်မာန် နကိုအရဟတ္တမဂ်ဂှ်ရ ဝံအံင်ဇူးကေတ် ဖြိုင်ကိုမ္မိဟ်
ဂမ္ဘိုင် ဝံအံင်ဇူးကေတ်မာန်တဲရ၊ လောဝိတ် ကုတီလပိုင်ဂှ်ရ။

ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ဂှ် လောဝိတ် ပူဂိုလ်တုအရုန် မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်ဝံအိုတ်ရ၊
ဍုင်ပြမံင်ရ၊ ဩဟိုတ်နူဟိုတ်မ္ပဲ ဩအာဇနယ်ဂှ် ဒေဝကံအာပွက်သိုင်ဂစိုတ်ရ၊ ဟိုတ်တြဲ
အာဇနယ် မဒေဝတပက်အာပွက်သိုင်ဂစိုတ်ဂှ် ဒေဝတတအံလေပ် ဟံညာတ်
အိုတ်ရ” သပ်ဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂှ် ဂပ်ပံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျိပ်တြဲ ဟိုတံလပ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

တတိယသုတ်။

၄။ ပဉ္စဗုဒ္ဓနိမိတ္တသုတ်

၈၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျိပ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလပ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင်
ကျိပ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွေတွေင် ဟိုတံလပ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဒေဝတဂမ္ဘိုင် ကာလမကြပ်ညောန်ကိုစုတိ နူချင်သွင်မွဲး ကောန်ဒေဝတ တအ်ကို “ဃောင့်ပွဲမစရ်လဝ်ဂမ္ဘိုင် အေံဖြတိုန်ကျင်အိုတ်ရ၊ ဂိုက်ယာတ်ဂမ္ဘိုင် ကိုဇုတ်ကျင် အိုတ်ရ၊ ပဠက်ဂမ္ဘိုင် တိတ်ကျင် နူအကြာပါင်ကွက်ဓါအိုတ်ရ၊ ပွဲကာယဇကု အာစိုပ်ဒဒ် ရုပ်သတ်ဟံ့ကျော်ဂေါဝ်ရ၊ ကောန်ဒေဝတဂ် ဟံ့မိပ်လဟိုင် ပွဲလ္လိမာန်ဒိမ်ဇကုရ” ရဲဝံ ဗုဗ္ဗနိမိတ် ဂမ္ဘိုင်မသုန်သတ်ဝံ ကတိန်ဒ်ပြာကဋ်တကျင်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ကို “ကောန်ဒေဝတဝံ ကြပ်ညောန်ကိုစုတိရ” ရဲဝံ တိကေတ် ကောန်ဒေဝတဝံတဲ နကိုဂလာန်ပိပါင်ကို ကိုမိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် ရဲဝံမွဲး “ယွံကောန်တု နူဘုံ သွင်ဝံ ဩဝ်အာတ် သုဂတိဘဝညိ၊ အာတ် သုဂတိဘဝတဲ ဩဝ်ဂိုင်ကေတ် ကိုဝံလာတ် မကလိဝံ ဗွဲမခိုဟ်ပြညိ၊ ဂိုင်ကေတ် လာတ်မကလိဝံခိုဟ် ပြဲတဲ ဩဝ်ဒ်တဲ ညးမတန်တဲ တို့ဇော်အာ ဗွဲဟံ့ချီတေဝ်ညိ။

နကြိမဟိုတံတဲ သတ်ဝံနော် ခမိမ္မဲဇကုဂ် ဂရင်ပတိတ် တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ ရဲဝံမွဲး “ယွံတိလပိုင် ပွမဟိုထိုင်သး ရဲဝံမွဲး ပွမအာသုဂတိဘဝ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ကို ညးခွဲဂ်ဇော်? ယွံတိလပိုင် ပွမဟိုထိုင်သးတဲ ရဲဝံမွဲး ပွမကလိဝံလာတ်မခိုဟ်ပြဲ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ကို ညးခွဲဂ်ဇော်? ယွံတိလပိုင် ပွမဟိုထိုင်သးတဲ ရဲဝံမွဲး ပွမတန်တဲ တို့ဇော်အာ ဗွဲဟံ့ချီတေဝ်ကို ညးခွဲဂ်ဇော်?။

ယွံခမိတအ် ပွမဟိုထိုင်သးတဲ ရဲဝံမွဲး ပွမအာတ် သုဂတိဘဝဟိုဂ် ဒဒ်မိုဟ်ဟောင်ရ ဒေဝတဂ် နကြိဒ်မိုဟ်နော် ကလိဝံ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမဖြင်ကေတ် ပွဲ ‘သာသနာ’ မတွံဂးဓမ္မဝိနယ ခွဲဒ်မိန်တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မတွံလဝ်ဗွဲမဒးရးရ၊ ယွံခမိတအ် ပွမဟိုသွးတဲ ရဲဝံမွဲး ပွမကလိဝံ လာတ်မခိုဟ်ပြဲ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ဟိုဂ် ပွမကလိဝံ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမဖြင်ကေတ်ဟောင်ရ၊ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ် ဇော်စိုတ်ကို တို့ဇော်အာ လေင်စိုတ်ကောန်ဒေဝတရ၊ ဒ်တဲရိုဟ်ကွက်ရ၊ တို့ဇော်အာ ဟံ့ချီဂတတ်တဲ တန်ဒိုင်ရ၊ ဗိုန်ဒိုင်မံင်ရ ခမိကို ဗဗ္ဗးကို ဒေဝတကို သိုင်မာရ်ကို ဗြိုကို ပွဲလောကဝံ ညးမမိက် ကိုမ္မဲမ္မဲကို ပါကေံဟံ့မာန်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပွမဟိုသွးတဲ ရဲဝံမွဲး ပွမတန်ဒိုင် ဗွဲဟံ့ချီဂတတ် ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ကို ဒ်တဲ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမဖြင်ကေတ် မပါကေံ ဟံ့မာန်ဟောင်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩပွဲကာလလိုမ္မဲ ဒေဝတဂ် ဟိုတ်နူအာယုက်မအိုတ်ဂ်ရ စုတိအာနူချင်သွင်ရ၊ အခိုင်ကို ဂလာန်ဗကန်ပိသတ် မလေပ်ကိုဒေဝတဂမ္ဘိုင် မိပ်မြဟ်တအ်ကို ကတိန်ဒ်ကျင် အိုတ်ရ၊ ယွံကောန်တု နူဘုံသွင်ဝံ ဩဝ်အာဒ် ကရောမ်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်သုဂတိ ဘဝညိ၊ တုအဲ မဒ်မိုဟ်ကို ဩဝ်ဂိုင်ကေတ် ကိုဝံ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမဖြင်ကေတ်မပြဲ ဟံ့မ္မဲကို ပတောံဓတ် ပွဲကိုခရ်သပုရိဟ်ညိ။

ခရ် ‘သဒ္ဓါ’ ပွမဖြင်ကေတ် တုအဲကို တို့ဇော်အာလေင်စိုတ်လျိုန်တဲ ဒ်တဲရိုဟ်ကွက်တဲ တန်တဲဗွဲမဒးရး ဟံ့ချီဂတတ်ကိုဒ်တဲ ပွဲသာသနာမတွံဂး ခရ်ညးသပုရိဟ် မတွံလဝ် ဗွဲမဒးရးကို ဩဝ်ကိုဒ်ခရ်သဒ္ဓါ ညးလိုမ္မဲလေပ် ပါပလိုကေံဟံ့မာန် စိုကိုလအိတ်လမျိုညိ။

ပါကောကာယဒုစရိတ်ကို ဝစီဒုစရိတ်ကို မနောဒုစရိတ်ကိုတဲ ပါကောကိစ္စ မစိုန် သကိုကောဒေါသ မွဲသအာင်တဲ နကိုကာယကို နကိုပါင်ကို နကိုစိတ်ကို ကောန်တ ကုသိုလ် မစာ်စူးအာနူ(ဥပမိ)ကိလေသ ဟံမ္မဲကိုဗုတ်ဗုတ်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါ ကုသိုလ် မဒ်ဟိတ် ခန္ဓကာယ (ဥပမိ) မခိုဟ်ဆဲး မချိုက်ပေင်ပွဲချင်သွပ်တေ နပုမသူးပူး ကိုဒါနိဂ် ကောန်လင်ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါတဲ သကအိရဲ မွဲသအာင်တအိလေဝ် ဩဝ်ကို တို့စော်အာ ပွဲဒွေတ်မပြဲမတွံဂး ခရ်ညးသပ္ပရိဟ်ညိ။

ဩပွဲအခိုင်မွဲ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ဂ် တိကောတ်ဒေဝတ် မစုတိအိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ဟိတ်နူ မဆာန်ဥူ မိက်ဂုံမင်မွဲဂ်ဒ်တဲ ယွံကောန်ဒေဝတ် ကလေင်ကျင်တံ ချင်သွပ်ဏအိ ဂြိုင်ဂြိုင်ကိုဝါဗုန်ညိ ရဲဝံ ကိုမိပ်မြဟ်တအိုတ်ရ၊ ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သူး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တိလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမင်ကျင်လင်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ဗဟုဇနဟိတသုတ်

၈၄။ ဒေသနာဝံ တိလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတံလင်ရ၊ တိလမ္မံပိုင် ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမင်ကျင်လင်ရ။

ပူဂိုလ်ဂမ္တိုင်ပိဝံ ကတိန်ဒ်ပွဲလောကဏအိအိုတ်မူး တုဟ်နဒတဲဖိုမိုဟ်မဂြိုင် တုဟ်န ဒ်တသိုခ်မဂြိုင် တုဟ်နမင်မွဲတ်လောက တုဟ်နဒတဲဖို တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တုဟ်နဖိုဒ်တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ညးမူးပိအိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအိ ပွဲလောကဝံ တိလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် မတိကောတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို အလိုလိုဇကု မချိုက်ပေင်ကို “ဝိဇ္ဇာ” လညာတ်ဉာဏ် “စရဏ” ဒွေတ်မလေပ်သူးတ်ဂလာန်မဆဲး မလေပ်တိကောတ် လောက ဒ်တပူဂိုလ်ဟံမ္မဲကိုပတုပ်ပတောံစတ် မလေပ်ဝေတ်တံ ပူဂိုလ်မထေက်ကိုဝေတ် မဒ်တံ အ္စာမိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မတိကောတ် ခရ်သစ္စပန် မချိုက်ပေင်ကိုပိုင်တြဲပြကာဂ် ကတိန် မံက်တိုန်ကျင်ရ၊ တိလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲဂ် ဟိုတံတံ ခရ်မဆဲးပွဲတမ် မဆဲးပွဲလဒေါပ် မဆဲး ပွဲကောတ် မချိုက်ပေင်ကိုအရထ မချိုက်ပေင်ကိုသဒ္ဓါရ၊ ထွေးတ်ဒွေတ်မပြဲ မချိုက်ပေင်အိုတ်သို မသအးဇူးဗ္ဗေပူရ၊ ယွံခမိတအိ ပူဂိုလ်မဒ်ပဌမ ကိုပ်ကွာဝံ ကတိန် ပွဲလောကဏအိမူး တုဟ်နဒတဲဖိုမိုဟ်မဂြိုင် တုဟ်နဒ်တသိုခ်မိုဟ်မဂြိုင် တုဟ်နမင်မွဲတ်လောက တုဟ်နဒတဲဖို တုဟ်နဒတဲမြမောပ် တုဟ်နဒ်တသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကတိန်အိုတ်ရ၊

ယွံခမိတအိ မွဲလျော်ဗုန်တုန် ကွေးသာဝကတိလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲဂ် ဒ်ညးထေက်ကိုဒင်ဒါနိ ပူဇဗ္ဗေတွေင် ဒ်ညးမ္မံကိုအာသဝမအိုတ် ဒ်ညးဒွေတ်လုတ်တဲ ဒ်ညးမသွတ်ကိစ္စမဂ်တဲ ဒ်ညး

မဖျေ့ကွေ့လျှင်ခန္ဓတဲ နှိညးမအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်တဲ နှိညးမုံကိုဘဝသံယောဇိန်မအိုတ်တဲ တိကေတ်ဗွဲမဒးရဲတဲ နှိညးမတိတ်ဗူးနူကိလေသတဲရ၊ ကွေးသာဝကကွဲ ဟိုတုံတဲ ခရ်မဆဲး ပွဲတမ် မဆဲးပွဲလဒေါင် မဆဲးပွဲကောတ် ချိုက်ပေင်ကိုအရထ ချိုက်ပေင်ကိုသဒ္ဓါရ၊ ထွေးတဲ ဒွေတ်မပြဲ မချိုက်ပေင်အိုတ်သို မသအးဇူးဗွဲပွဲပူရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂိုလ်မဒ်ဒုတိယဝံ ကတိုန် ပွဲလောကဏအ်မွဲး တွဟ်နဒတဲဖိုမိုဟ်မဂ္ဂိုင် တွဟ်နဒတသိုခ်မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တွဟ်နမင်မွဲတ်လောက တွဟ်နဒတဲဖို တွဟ်နဒတဲမြမောင် တွဟ်နဒတသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကတိုန်အိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲလှေ်ပွန်တုန် ကွေးသာဝကတိလမုံပိုင်ကျက်တြဲ နှိတ်ပုဂိုလ် “သေက္ခ” ဃောမဒွေတ်တဲရ၊ နှိညးမုံကိုဇာတ်အရီ နကိုဒွေတ်မင် နှိညးမုံကိုလမိင်လညာတ်မဂ္ဂိုင် နှိညးမချိုက်ပေင်ကိုဒွေတ်သီလရ၊ ကွေးသာဝကကွဲလေဝ် ဟိုတုံတဲခရ် မဆဲးပွဲတမ် မဆဲး ပွဲလဒေါင် မဆဲးပွဲကောတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုအရထ ချိုက်ပေင်ကိုသဒ္ဓါရ၊ ထွေးတဲဒွေတ်မပြဲ မချိုက်ပေင်အိုတ်သို မသအးဇူးဗွဲပွဲပူရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂိုလ်မဒ်ဒုတိယဝံ ကတိုန် ပွဲလောက ဏအ်မွဲး တွဟ်နဒတဲဖိုမိုဟ်မဂ္ဂိုင် တွဟ်နဒတသိုခ်မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တွဟ်နမင်မွဲတ်လောက တွဟ်နဒတဲဖို တွဟ်နဒတဲမြမောင် တွဟ်နဒတသိုခ်မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ကတိုန်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပုဂိုလ်ပိတအ်ကွဲ ကတိုန်ပွဲလောကဏအ်အိုတ်မွဲး တွဟ်နဒတဲဖိုလ်မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တွဟ်နဒတသိုခ်မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တွဟ်နမင်မွဲတ်လောက တွဟ်နဒတဲဖိုလ် တွဟ်နဒတဲမြမောင် တွဟ်နဒတသိုခ် မိုဟ်ဒေဝတ်မဂ္ဂိုင် ကတိုန်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တိလမုံပိုင် ကျက်တြဲ ဟိုတုံလဝ်ရ။

“ပွဲလောကဝံ တိလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မဒ်ကိုပ်ကွာပဌမ မဂ္ဂဲသိုတ်ဂုဏ်ဖိုလ်ကို ကွေးသာဝက ပတောံဗက်တိလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ မဒွေတ် မုံကိုအရဟတ္တဖိုလ်စိုတ် မဂ်ဝ်ဇော်ပုင် ဒွေတ်တဲကို သအာင်နူဂ်ပွန် ပုဂိုလ် “သေက္ခ” ဃောမဒွေတ်တဲ မုံကိုဇာတ်အရီ နကိုဒွေတ်မင် မုံကိုလမိင်လညာတ်ဂ္ဂိုင်တဲ မချိုက်ပေင်တဲ ကောံ သီလကို ပုဂိုလ်ဂမ္တိုင်ပိမပြဲ လတူနူမိုဟ်ဒေဝတ်တအ်ဝံ သိုမလေဝ်သွကို လျးပညာ ဂမ္တိုင် ဟိုတုံခရ်အိုတ်တဲ ပံက်တဲတြင် အမြိုတ်နိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ၊ ပုဂိုလ်ဂမ္တိုင် ကိုဂကောံ မိုဟ်မဂ္ဂိုင် တိတ်ဗူးနူကိုယောဂပန်အိုတ်ရ။

ဩညးဂမ္တိုင် ပတောံဗက် အရိယမင် ချေံဒမိန်တိလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မဟိုတုံလဝ် ဗွဲမဒးရဲ မဒ်ညင်ရဲသကိုပ်သွာမိုက်ကွီမပြဲ ဟုံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ်တဲ ဒွေတ်တဲ အိုတ်ရ၊ ဩညးဂမ္တိုင် ဟုံဟိုတ်မဲး ပွဲသာသနာကျက်တြဲအိုတ်ရ၊ ညးဓါတအ်ကွဲ ပွဲဘဝ ဏအ်ဟောင် သွတ်လအိတ်ဒဒိန်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ကွဲ ဂပ်ဝ်သွေး နကို ဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တိလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတုံလဝ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ အသုဘာနုပဿီသုတ်

၈၅။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတုံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမိတအံ ဩဝ်မှ်သေဝ်တံ အကဲအရာအသုဘ ပွဲခန္ဓဇကုတဲ သွဒတ်အိုတ်ညိ၊ အာနာပါနဿတိလေဝ် ဩဝ်ကိုတန်တတူရူ ပွဲလတူအာရိကမ္မဋ္ဌာန် မူးတအံအိုတ်ညိ၊ ပွဲခရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မှ်သေဝ်တံ ရဲဝံမူးအနိစ္စတဲ ဩဝ်သွဒတ်အိုတ်ညိ၊ ယံခမိတအံ မှ်သေဝ်တံ အကဲအရာအသုဘ ပွဲခန္ဓကာယတဲ ကုညးဂမ္ဘိုင် မပဒတ်မံင်တအံၣ် ရာဂါနဿတိ ရာဂတိက်သတင် ဟိုတ်နုသုဘဓာတ်မတွံး ဒဒ်မဆဲးသပ္ပယ်ၣ် စာ်စူးအာရ၊ ဟိုတ်နုပ္ပမတန်တတူရူ ပွဲအာရိကမ္မဋ္ဌာန် အာနာပါနဿတိဂ်ရ မိစ္ဆာဝိတက်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်ဗက် အာလေင်ပိုက်ဆန္ဒ အာသယ မ္မုကိုသွက်ဒဒ် မဒ်မူးဂမ္ဘိုင် ဟွံကတိန်ကျင်အိုတ်ရ၊ ပွဲခရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင် မှ်သေဝ်တံ ရဲဝံမူးအနိစ္စတဲ ကုညးဂမ္ဘိုင် မပဒတ်မံင်တအံၣ် အဝိဇ္ဇာမောဟ စာ်စူးအာတဲ ဝိဇ္ဇာဉာဏ် ကတိန်ကျင်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတုံလင်ရ။

“ခမိမ္မုကိုဝိရိယ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကွေံကိလေသ မကိုညာတ်တဲဗွဲဒးရး ပွဲကာလအိုတ်သို မှ်သေဝ်တံ အကဲအရာအသုဘ ပွဲခန္ဓကာယဒ်တဲကို မ္မုကိုသတိ မပြာကဋ် ပွဲယိုလုပ်ယိုတိတ်ဒ်တဲကို မှ်သေဝ်တံ ပွမပ္ပိတ်လလမ် ဒဒက်တံကိုသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုဒ်တဲကို ပွဲအရာမပ္ပိတ်လလမ် ဒဒက်တံကိုခရ်သင်္ခါရဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ဝံတိတ်ဗူး နကိုအရဟတ္တဖလဝိမုတ္တိရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ခမိဝံ ကိစ္စအဘိဉာဏ် စိုပ်ဒဲတဲတဲ စိုဟ်လလမ်တဲမူး ဒ်တံ ညးမကလိလောန်အာ ယောဂပန်ပြကာတဲရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးနကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတုံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နသုတ်

၈၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတုံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ခမိမဒ္ဒေတ်တံ မဗွဲကိုခရ်လောကုတ္တိဒ္ဒိတ်ပြကာၣ် သွက်ဝံဟိုသွးတံ ရဲဝံမူးပူဂိုလ် ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နံ သဘ်ခရ်မဗွဲဝံ ကတိန်ကျင်ရ၊ ခမိဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နံ နကြိမဟိုသွးတံနော် ဟိုသွးဂလာန် မစပ်ကောံခရ်ဟောင်ရ၊ ဟွံဟိုသွးဂလာန် ဟွံစပ်ကောံခရ်ရ၊ နကြိမချပ်တံနော် ချပ်ကသပ် မစပ်ကောံခရ်ဟောင်ရ၊ ဟွံချပ်တံကသပ် ဟွံစပ်ကောံခရ်ရ၊ ဟွံသွတ် ပွမဟို

ပွမချပ် ဓါသင်္ဂတံ နကြိပဒတေနင် မွဲကို‘သတိ’ ပွမဗ္ဗုဟ် မွဲကို‘သမ္ပဇဉေ’ ဉာဏ် မဗ္ဗာရဏာဂ်ဒ်တဲ မှ်သေဝ်ဗွဲမဇ္ဈဟ်တဲ သွဒတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုသုးလင်ရ။

“ခမိ မွဲကိုအရာ ပွမလဟင် ပွဲကိုခရ် မလေပ်လဟင်ပွဲခရ် မလေပ်ချပ်တခရ် မလေပ်ဗ္ဗုဟ်တခရ် ဟုံဟုတ်ယုတ် နူကိုခရ်ညးသပ္ပုရိဟ်ရ။

အာမင်ကို ဒတူမင်ကို ဂဇာန်မင်ကို တိက်မင်ကို ခမိမကိုလလမ်တစိုတ် နူကိုလေသဂမ္ဘိုင် ပွဲအာရုံကမ္မဋ္ဌာန်ဂ် အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာလလမ်ဟေင်ရ၊ ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သုး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။
သတ္တမသုတ်။

၈။ အန္တကရဏသုတ်

၈၇။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဉ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယုံခမိတအ် အကုသလဝိတက်ဂမ္ဘိုင် ပိသ်တအ်ဂ် လေပ်သွက်ညဏ်ပညာ မကွက် အိုတ်ရ၊ ဟုံလေပ်သွက် ပညာစက္ခုအိုတ်ရ၊ လေပ်သွတ် ပွမဟုံတီအိုတ်ရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ္ဓိ လေပ်ဆေပ်ဒင်ကျေံ ပညာအိုတ်ရ၊ မွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်အိုတ်ရ၊ ဟုံလေပ်သွက်ကိုလေသ မလလမ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ယုံခမိတအ် ကာမဝိတက်ဂ် လေပ်သွက်ညဏ် ပညာ မကွက်ရ၊ လေပ်သွက် ပွမဟုံတီရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ္ဓိဆေပ်ဒင်ကျေံ ပညာရ၊ မွဲကို သွက်မဒ်ဒဒိန်ရ၊ ဟုံလေပ်ကိုကိုလေသမလလမ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ဗျာပါဒဝိတက်ဂ် လေပ်သွက် ဉာဏ်ပညာမကွက်ရ၊ ဟုံလေပ်သွက် ပညာစက္ခုရ၊ လေပ်သွက် ပွမဟုံတီရ၊ လေပ်ကွာတ် လဒ္ဓိ ဆေပ်ဒင်ကျေံပညာရ၊ မွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်ရ၊ ဟုံလေပ်သွက် ကိလေသမလလမ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ဝိဟိသဝိတက်ဂ် လေပ်သွက်ညဏ်ပညာမကွက်ရ၊ ဟုံလေပ်သွက် ပညာစက္ခုရ၊ လေပ်သွက်ပွမဟုံတီရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ္ဓိ ဆေပ်ဒင်ကျေံ ပညာရ၊ မွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်ရ၊ ဟုံလေပ်သွက် ကိလေသ မလလမ်ရ၊ ယုံခမိတအ် အကုသလဝိတက်ဂမ္ဘိုင် ပိသ်တအ်ဝံ လေပ်သွက်ညဏ်ပညာ မကွက်အိုတ်ရ၊ ဟုံလေပ်သွက် ပညာစက္ခုအိုတ်ရ၊ လေပ်သွက် ပွမဟုံတီအိုတ်ရ၊ လေပ်ကွာတ်လဒ္ဓိ ဆေပ်ဒင်ကျေံပညာအိုတ်ရ၊ မွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်အိုတ်ရ၊ ဟုံလေပ်သွက် ကိလေသ မလလမ်အိုတ်ရ။

ယုံခမိတအ် ကုသလဝိတက်ဂမ္ဘိုင် ပိသ်တအ်ဝံ ဟုံလေပ်သွက်ညဏ်ပညာ မကွက် အိုတ်ရ၊ လေပ်သွက်ပညာစက္ခုအိုတ်ရ၊ လေပ်သွတ် ပွမတီရ၊ လေပ်ကိုပညာ ဇ္ဇော်မောပ်

အိုတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်ရ၊ လေပ်သွကိုကိလေသ လလမ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်
 ရှ်ရော? ယုံခမီတအ် ‘နေက္ခမ္မ’ဝိတက်ဂ် ဟုံလေပ်သွကို ဉာဏ်ပညာမကွက်ရ၊ လေပ်သွကို
 ပညာစက္ခုရ၊ လေပ်သွတ် ပွမတီရ၊ လေပ်သွကိုပညာ ဇ္ဇော်မောင်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်ရ၊
 လေပ်သွကို ကိလေသလလမ်ရ၊ ယုံခမီတအ် ဗျာပါဒဝိတက်ဂ် ဟုံလေပ်သွကို ဉာဏ်ပညာ
 မကွက်ရ၊ လေပ်သွကို ပညာစက္ခုရ၊ လေပ်သွတ် ပွမတီရ၊ လေပ်သွကိုပညာ ဇ္ဇော်မောင်ရ၊
 ဟုံမွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်ရ၊ လေပ်သွကို ကိလေသမလလမ်ရ၊ ယုံခမီတအ် အဝိဟိသဝိတက်ဂ်
 ဟုံလေပ်သွကိုဉာဏ် ပညာမကွက်ရ၊ လေပ်သွကိုပညာစက္ခုရ၊ လေပ်သွတ် ပွမတီရ၊
 လေပ်သွကိုပညာ ဇ္ဇော်မောင်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်ရ၊ လေပ်သွကိုကိလေသလလမ်ရ၊
 ယုံခမီတအ် ကုသလဝိတက်ဂ်မှိုင် ပိသ်တအ်ဝံ ဟုံလေပ်သွကို ဉာဏ်ပညာ မကွက်အိုတ်ရ၊
 လေပ်သွကိုပညာ စက္ခုအိုတ်ရ၊ လေပ်သွကို ပွမတီအိုတ်ရ၊ လေပ်သွကိုပညာ ဇ္ဇော်မောင်
 အိုတ်ရ၊ ဟုံမွဲကိုသွက် မဒ်ဒဒိန်အိုတ်ရ၊ လေပ်သွကို ပွမတီအိုတ်ရ၊ လေပ်သွကိုပညာ ဇ္ဇော်မောင်
 အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြ ဟိုတုံလင်ရ။

“ပူဂိုလ်ယောဂါဝစရဂ် ချပ်တ ကုသလဝိတက်ဂ်မှိုင် ပိသ်ဟောင်ရ၊ ဒးပါသွးကွဲ
 အကုသလဝိတက်ဂ်မှိုင် ပိသ်ရ၊ ဗြဇ္ဇေမဂ္ဂ ဟုံသောင်ကိုအခိုင်ဂ် ညံင်ရမလလမ်ကွဲ
 လက်ကျိက်မကတိန် နူတိမ္မေဏဓဝ်ကို၊ ပူဂိုလ်ယောဂါဝစရဂ် ကိုလလမ်စူးကွဲ
 အကုသလဝိတက်ဂ်မှိုင်ကို ဝိစာရမှိုင် မစိုန်သကိုဝိတက်ဂ်ကို နကိုမဂ်စိုတ်
 မလလမ်ကွဲ မိစ္ဆာဝိတက် ပွဲဘဝဝံဟောင် ကလိဝံနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာမစိုဟ်လလမ်ရ”
 သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြ ဟိုတုံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ အန္တရာမလသုတ်

၈၈။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြ မပတုပိုင်တြပြကာ ဟိုတုံလင်ရ၊ တီလမ္မံပိုင်
 ကျိတြ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇေတွင် ဟိုတုံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယုံခမီတအ် ဓရ်ဂ်မှိုင်ပိသ်ဝံ ဒွိတ်လက်ကျိက်စိုတ် မိတ်ပလိုစိုတ် သူသတြုစိုတ်
 သွာဂစိုတ်စိုတ် သူမစေ့စးကိုစိုတ်ဂ်မှိုင်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်ရှ်ရော? ယုံခမီတအ်
 လောဘဂ် ဒွိလက်ကျိက်စိုတ် မိတ်ပလိုစိုတ် သူသတြုစိုတ် သွာဂစိုတ်စိုတ် သူမစေ့စးကို
 စိုတ်ရ၊ ယုံခမီတအ် ဒေါသဂ် ဒွိလက်ကျိက်စိုတ် မိတ်ပလိုစိုတ် သူသတြုစိုတ် သွာဂစိုတ်စိုတ်
 သူမစေ့စးကိုစိုတ်ရ၊ ယုံခမီတအ် မောဟဂ် ဒွိလက်ကျိက်စိုတ် မိတ်ပလိုစိုတ် သူသတြုစိုတ်
 သွာဂစိုတ်စိုတ် သူမစေ့စးကိုစိုတ်ရ၊ ယုံခမီတအ် ဓရ်ဂ်မှိုင်ပိသ်ဝံ ဒွိတ်လက်ကျိက်စိုတ်

မိတ်ပလိုစိတ် သူသကြာစိတ် သွာဂစိတ်စိတ် သူမစေ့စးကိုစိတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝှံ တီလမ္ပုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“လောဘာဂ် လေဝ်ကတိဗဒ်ကို လလေင်ဖိုရ၊ လောဘာဂ် လေဝ်ကလိုက်ကျိကို စိတ်ရ၊ ဂကောံမ္မိဟ်မဉ်ဂ် ဟုံတိကေတ် ဘဲမတွံဂးလောဘ မဒ်ပွဲဂမ္ဘိုင်ရ။

ညးမထွေန်စပ်ဂ် ဟုံတိကေတ် ဒတုဖိုရ၊ ညးမထွေန်စပ်ဂ် ဟုံညာတ်ကေတ် ခရ်ရ၊ ဩပွဲအခိုင်မွဲ လောဘာဂ် ခလိၣ်ချိုက်ကွေံမ္မိဟ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ဒ်ညင်ရ်တိုက်ဒမ္ဗရ။

ဩညးမွဲ ဟိုတ်နူမပါကွေံလောဘာဂ် ဟုံထွေန်စပ် ပွဲမပ္တံကိုရူပါရီ မထေက်ကို ထွေန်စပ်ရ၊ ထွဟ်ဍုင်ဂ် ညင်ရ်မဇ္ဈေဝ်စေံ နူသုဒက္ခိယာကို လောဘညးဂ် စာ်စူးအာ နူအာရီ မထွေန်စပ်ဂ်ရ။

ဒေါသဂ် လေဝ်ကတိဗဒ်ကို လလေင်ဖိုရ၊ ဒေါသဂ် လေဝ်ကလိုက်ကျိကိုစိတ်ရ၊ ဂကောံမ္မိဟ်မဉ်ဂ် ဟုံတိကေတ် ဘဲမတွံဂးဒေါသ မဒ်ပွဲဂမ္ဘိုင်ရ။

ညးမထေပုတ်ဂ် ဟုံတိကေတ်ဒတုဖိုရ၊ ညးမထေပုတ်ဂ် ဟုံညာတ်ကေတ်ခရ်ရ၊ ဩပွဲအခိုင်မွဲ ဒေါသဂ် ခလိၣ်ချိုက်ကွေံမ္မိဟ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ဒ်ညင်ရ်တိုက်ဒမ္ဗရ။

ဩညးမွဲ ဟိုတ်နူမပါကွေံဒေါသဂ်တု ဟုံထေပုတ် ပွဲမပ္တံကိုရူပါရီ မထေက်ကို ထေပုတ်ရ၊ သတ်တာဍုဟ်ဍုဟ်ဂ် ညင်ရ်မပြဟ်စေံကျင် နူတပ်ခေံကို ဒေါသညးဂ် စာ်စူးအာနူအာရီ မထေက်ကိုထေပုတ်ရ။

မောဟဂ် လေဝ်ကတိဗဒ်ကိုလလေင်ဖိုရ၊ မောဟဂ် လေဝ်ကလိုက်ကျိကိုစိတ်ရ၊ ဂကောံမ္မိဟ်မဉ်ဂ် ဟုံတိကေတ် ဘဲမတွံဂးမောဟ မဒ်ပွဲဂမ္ဘိုင်ရ။

ညးမဝိဝိင်ဂ် ဟုံတိကေတ်ဒတုဖိုရ၊ ညးမဝိဝိင်ဂ် ဟုံညာတ်ကေတ်ခရ်ရ၊ ဩအခိုင်မွဲ မောဟဂ် ခလိၣ်ချိုက်ကွေံ မ္မိဟ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ဒ်တညင်တိုက်ဒမ္ဗရ။

ဩညးမွဲ ဟိုတ်နူမပါကွေံမောဟဂ်တု ဟုံဝိဝိင် ပွဲမပ္တံကိုရူပါရီ မထေက်ကိုဝိဝိင်ရ၊ သိုင်တုမမံက်တိုန်ကျင်ဂ် ညင်ရ်မပလိုပလာ်ကွေံ တိုက်ဒမ္ဗကို ညးဂ် ပါကွေံမောဟ အိုတ်သို ဗွဲမသက္ကုသေဟ်ရ၊ ရဲဝှံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နုကိုဂါထာ ဝှံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝှံလေဝ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဲဝှံ အဲဝှံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ ဒေဝဒတ္တသုတ်

၈၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲ မပတုပ္ပိန္နတြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပိန္န ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပုဇ္ဈေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ သာ်ဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် ဒေဝဒတ်ဒေဒုင်ချိုချိုက်လဝ် နကိုခရ်အသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ပိသ် မ္မုကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်သီစတ်ဂိုင်ကေတ်လဝ်ဂ် ဒေကတိုဒ်ပွဲအပါယ်ရ၊ ဒေကတိုဒ်ပွဲနရက်ရ၊ တန်တ် လုက် အခိုင်အန္တရကပ်ရ၊ အဲဇေပ ဟွံဝံရ၊ ညးမွဲပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမီတအ် ဒေဝဒတ်ဒေဒုင်ချို ချိုက်လဝ် နကိုပွက်ဆန္ဒမယုတ်မာ မ္မုကိုစိုတ်မသီစတ်ဂိုင်ကေတ်လဝ်ဂ် ဒေကတိုဒ်ပွဲအပါယ်ရ၊ ဒေကတိုဒ်ပွဲနရက်ရ၊ တန်တ် လုက်အခိုင်အန္တရကပ်ရ၊ အဲဇေပ ဟွံဝံရ၊ ယွံခမီတအ် ဒေဝဒတ် ဒေဒုင်ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ် နဒေဒိမိတ်သဟာ်မယုတ်မာ မ္မုကိုစိုတ် မသီစတ်ဂိုင်ကေတ်လဝ်ဂ် ဒေကတိုဒ်ပွဲအပါယ်ရ၊ ဒေကတိုဒ်ပွဲနရက်ရ၊ တန်တ် လုက်အခိုင်အန္တရကပ်ရ၊ အဲဇေပ ဟွံဝံရ၊ သိုမ္မုကိုကိစ္စ ထေက်ကိုသွသွက်မဂ်ဖိုလ် မလောန်နူအဘိညဏ်ကိုလေဝ် နကလိဝံခရ်ဇျာန် အဘိညဏ်တွေင် ညိညဇြိုင်သာဗုတ်ညိနာင်ဂ် ပွဲအကြာဟေင် အာစိုပ်ဒတဲအာရ၊ ယွံခမီတအ် ဒေဝဒတ်ဒေဒုင်ချိုချိုက်လဝ် နကိုခရ်အသပ္ပုရိဟ်ဂမ္တိုင်ပိသ် မ္မုကိုစိုတ်မသီစတ်ဂိုင်ကေတ်လဝ်ဝံ ဒေကတိုဒ်ပွဲအပါယ်ရ၊ ဒေကတိုဒ်ပွဲနရက်ရ၊ တန်တ် လုက်အခိုင်အန္တရကပ်ရ၊ အဲဇေပ ဟွံဝံရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပိန္န ကျာ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ပွဲလောကဝံ ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ အခိုင်လိုလေဝ် ညးမ္မုကိုပွက်မယုတ်မာ လွက်ဒ်ညိ ‘ဂတိ’ လအာ ညးမ္မုကိုပွက်မယုတ်မာဂမ္တိုင်ကို ‘ဂတိ’ လအာ သာ်ဝံ ဩဝ်တီကေတ် နကိုဟိုတ် ကြက်သွးဂတဝံအိုတ်ညိ။

ဒေဝဒတ် မပြာကဉ် ရဝံမွဲး ညးမ္မုကိုပညာ မဂပ်ဝ်သိုတ်ဂး ရဝံမွဲး ညးမ္မုကိုစိုတ် မဂပ်ဝ်ဇှော်ပွင်လဝ် နကိုဇျာန်အဘိညဏ်ဂမ္တိုင်တဲ တန်တ်ညံင်ရမယးတူး နကိုတို့ဝါရ ဒယုတ်ရ သာ်ဝံ ပြာကဉ်ကျင်ရ။

ဒေဝဒတ်ဂ် ဟိုတ်နူဟံတီကေတ်ဗုတ်ဗုတ်ဇကုဂ်ရ ပျဲပျာ်တတီလမ္ပုပ္ပိန္နကျာ်တြဲတဲ ဒေအာစိုပ်နရက်အဝိစိ မထေက်ကိုဖေက်ဂွံက် မ္မုကိုတြင်ပန်လျှိုရ။

ဩညးမ္မဲ ဂြိုဟ်စာ ကုညးဟံထေက်ကိုဂြိုဟ်စာ ဟံလေဝ်သွတ် ပွသရာမ်ပါပ် တအ်ရ၊ ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် တွတ်ဒွံကျင်စိုပ်တ် ညးမ္မုကိုစိုတ်မဂြိုဟ်စာ မစာ်စူးနုရေံသော် ရံဂ်ဂ်ဟေင်ရ။

ဩညးမ္မဲ ဗိုဗျဟ်ချပ်တ် သွက်ဝံပလီုပလက်ကွေ် မှာသွိဒ် နကိုနင်ဂျီရ၊ ညးဂ်ပလီု ပလက်ကွေ် နကိုနင်ဂျီဟံမာန်ရ၊ ချာ်ပြမံင်ရ၊ မှာသွိဒ်မလဲလး ဇြိုဟ်နက် ထေက်ကို ဖေက်ဂွံက်ဂ် ဇှော်လဲတ်လောန်ရ။

တုပ်ညင်သင်္ကတီရ ဩဉ္ဇးမဲ့ ညီသာသွတ်သွန်ဂ်ဒ်တဲ နကိုဒေါသစိတ်ဂ် ပဲ့ပျာတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မုံကိုစိတ်မစိတ်လလမ်ရ၊ ဒေါသဉ္ဇးဂ် ဟံဒတုံစေ လတူတီလမုံ ပိုင်ကျက်တြရ။

ခမိ မဗက်အာ လောင်ဂိုင်တရပ်ဗိုတ် ဉ္ဇးမုံကိုဒွေတ်မခိုတ်ဂ် အာစိပ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဒဒိမ်မအိုတ်ရ၊ တုပညာဂ် သွတ်မိတ်သဟာ ဉ္ဇးမုံကိုဒွေတ်မပြ မုံသတ်မဖ် သင်္ကတီရ ဒးနိဿဲကိုဉ္ဇးမုံကိုဒွေတ်မပြဂ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပဲ့သုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလောင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဟိုတွံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒသမသုတ်။

စတုတ္ထဝဂ် တဲရ။

၅။ ပဉ္စမဝဂ် ၁။ အဂ္ဂပ္ပသာဒသုတ်

၉၀။ ဒေသနာဝံ တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မပတုပိုင်တြပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမုံပိုင် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွမလျှင်ဖြင်သျှိုက်ပြအိုတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် က္ကဝံ ပိသ်အိုတ်ရ၊ ဉ္ဇးမူးပိသ် အိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ပှောင်ကိုသတ် ဟံမဲ့ကိုဇိုင် သတ်မုံကိုဇိုင်ခါ သတ်မုံကိုဇိုင်ပန် သတ်မုံကိုဇိုင်မဂ္ဂိုင် သတ်ရူပ သတ်အရူပ သတ်သညီ သတ်အသညီ သတ်နေဝသညီ နာသညီတအ်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် မတီကေတ် (ခေင်ဂမ္ဘိုင် အိုတ်သို) အလိုလိုဇေကု ဗွေသုတ်စွတ်ဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဝံမူးပြအိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဉ္ဇးမလျှင် ဖြင်သျှိုက် ပဲ့ကျက်တအ်ဂ် သွးစ ဉ္ဇးမလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပဲ့ပူဂိုလ်မပြအိုတ်ရ၊ ကုဉ္ဇးမလျှင် ဖြင်သျှိုက် ပဲ့ပူဂိုလ်မပြအိုတ်ဂ် ဖိုပြအိုတ်ဒ်မာန်ရ။

ယွံခမိတအ် ပှောင်ကိုခရ်‘သင်္ခတ’ ပွမပြုပြေင်စီရေင် ခရ်‘အသင်္ခတ’ မဟဂပ်ဝ် ပြုပြေင်စီရေင်တအ်ဂ် နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာမဝေတ်မရူမဲ မဒ်အရာပါကောပွမဗျိုတဟင် မဒ်အရာ မပါကောအလဲ မဒ်အရာမထပိုတ်ကောဝဋ် မဒ်အရာတဏှာမအိုတ်၊ မဒ်အရာကိလေသမပိုတ် မဒ်အရာမတိတ်ဗူးနူဝါနတဏှာဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဝံမူးပြအိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဉ္ဇးမလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပဲ့နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာမစာ်စူးအာနူရာဂ် သွးစ ဉ္ဇးမလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပဲ့ခရ်မပြအိုတ်ရ၊ ကုဉ္ဇး မလျှင်ဖြင်သျှိုက် ပဲ့ခရ်မပြအိုတ်ဂ် ဖိုပြအိုတ်ဂ် ဒ်မာန်ရ။

ယွံခမိတအ် ပှောင်ကိုသင်ဂိုဏ်ဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် သင်မဒ်ကွးတီလမုံပိုင်ကျက်တြ မဂပ်ဝ် သွးစ ရဝံမူး တြုံမပြ ဗွေဒေါဝပ်နိ ပဲ့ပူဂိုလ်ဒွံဂ် ထေက်ဒင်ဒါနိဝတ္ထုဒါနိ မရင်တုင်နင် နူဌာန်

ဇေယျာရ၊ ထေက်ဒင်ဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိ မစ္စလင်သွက်ကျဲရ၊ ထေက်ဒင်ဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိမပြရ၊ ထေက်
 ဒင်တံ လောဝပင်ခွာအံခွာတံရ၊ ကွေးတိလမ္ပပိုင်ကျက်တြိ ချိုက်ပေင်ကိုဂုဏ်မတွံဂး တိဗ္ဗမပြ
 မဒိအရာတိုကလုတ် မဗိဇေယျသိုလ် ဒဒက်တံကိုကောမ္မိဟ်ဂမ္တိုင်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရဲဝံမွဲးပြအိုတ်ရ၊
 ယံခမိတအံ ညးမလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲသင်ဂ် သွးစ ညးမလျိုင်ဖြင်သျှိုက်ပြအိုတ်ရ၊ ကုညး
 မလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲမပြအိုတ်ဂ် ဖိုပြအိုတ် နိမာန်ရ၊ ယံခမိတအံ ပွမလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပြအိုတ်
 ဂမ္တိုင် ပိသင်ဝံရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပပိုင်ကျက်တြိ ဟိုတံလင်ရ။

“ညးဂမ္တိုင် မလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲရတ်ပိပြကာပြအိုတ် တိကေတ်သဘရတ်ပိပြကာ
 ပြအိုတ် မလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲကျက်မပြအိုတ် ဟံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ် မထေက်ဒင်ဒါနိ
 မပြကို။

ညးဂမ္တိုင်မလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲခရ်မပြအိုတ် မတ်စူးနူကိုကိလေသ မလလမ်မုံကို
 တသိုခ် ဒဒိခ်ဝဋ်မအိုတ်ကို၊ ညးမလျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွဲသင်ပြအိုတ် မတုပ်သုတ်ညင်ရံ
 တိဗ္ဗ တိုက်မပြ မဒိအရာမတိုကလုတ် မဗိဇေယျသိုလ် ဟံမွဲကိုပတုပ်ပတောံ
 စတ်ကို၊ ညးဂမ္တိုင် မကိုဒါနိ ပွဲရတ်ပိပြကာ မပြအိုတ်ကိုဂ် ခရ်ကုသိုလ်ပြအိုတ်
 ဇော်မောဝ်တိုန်ရ၊ အာယုက်မပြ မလဲလးကို ရပ်သင်ကို တွိဝါရကို ဒယုတ်ကို
 တသိုခ်ကို ဖြဟတ်ကို ဇော်မောဝ်တိုန်ရ။

တုပညာ မလေပ်ကိုတ် ကုရတ်ပိပြကာမပြအိုတ် မချိုက်ပေင်ကောံ မတ္တကိုပွမ
 လျိုင်ဖြင်သျှိုက် ပွမကိုဒါနိ ပြအိုတ်တအံဂ် နိဒေဝတံကို နိမ္မိဟ်ကို ကလိဝံမဂ်ဖိုလ်
 မပြအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဝံအိုတ်တိုဟ်တရ” ရဲဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး
 နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တိလမ္ပပိုင်ကျက်တြိ ဟိုတံလင်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ ဇိဝိတသုတ်

ဉာ။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပပိုင်ကျက်တြိ မပတုပိုင်တြိပြကာ ဟိုတံလင်ရ၊ တိလမ္ပပိုင်
 ကျက်တြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတံလင်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယံခမိတအံ ပှော်ကိုပွမယိုင်လမျိုဂမ္တိုင် ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ ပွမယိုင်လမျိုဝံ
 ယုတ်သင်တရ၊ ပွဲလောကဝံ ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ ညးမယိုင်လမျိုဂ် “ညးအာတ်စဝံ ရပ်ခေါ်
 ပိုတ်တဲ ဂေတ်ဂေင်တရ” သင်ဝံ ဒးဒင်ဟိုလက်လေပ်ရ၊ ဓိုန်ရဒးဒင်ဟိုလက်သင်ဂ်ကိုလေပ်
 ကောန်ဂကူဂမ္တိုင် မ္မံပိုက်ကိုဂုဏ်ဖိုတွေင်တအံဂ် သွဟိုတ်ကိုမျိုကိုဂုဏ်ဖိုတွေင် ဂေင်စပ်ဏ္ဍပါတ်တဲ

ပြာဏ်အာစိပ် ပွမဂယိုင်လမျှီအိုတ်ရ၊ ဒးဒင်ဒက်ဂြေန်သိုင်တဲ ပြာဏ်အာဟံသောင်အိုတ်ရ၊ ဒးဒင်ရပ် ဒက်ဂြေန်ကိုကမုတ်ဂမိုင်တဲ ပြာဏ်အာဟံသောင်အိုတ်ရ၊ ဒးဒင်ချီချိုက်ကိုဂတ်တဲ ပြာဏ်အာဟံသောင်အိုတ်ရ၊ ဒးဒင်ဘဲချီချိုက်တဲ ပြာဏ်အာဟံသောင်အိုတ်ရ၊ ဂယိုင်လမျှီဝါတ်ဝါတ်တဲ ပြာဏ်အာဟံသောင်အိုတ်ရ။

ဗွဲစုတ်တုန် အာစိပ်ဒတုံစှေ ဒဒိန်ဝဋ်သံသာ နပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ ပွမချိုတ် ပွမစံင်တူ ပွမလရီအ်ယံ ပွမဒ်ဒိန်ကာယ ပွမစိတ်ဟံမိပ် ပွမကတ်ကတာန်လောန်အိုတ်ရ၊ ဒးဒင်ချီချိုက် နကိုဒဒိန်အိုတ်ရ၊ ပွမသွကွေလအိတ် ဂကောံဒဒိန်အိုတ်သိုဝ် ကတိုဒ်ပြာကဋ် ကျင်မာန်သုရ၊ သာ်ဝံ ပျပ်စိတ်တဲ ဂေတ်ဂေတ်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ အာစိပ်ပွမဂယိုင်လမျှီအိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ကောန်ဂကူမပြဲ ပျပ်စိတ်ရံဝံတဲ သွကျင်ခမီရ၊ စိုန်ဒ်သာ်ကိုလေပ် ကောန်ဂကူမပြဲ အဘိဇ္ဈာဂိုင်တရ၊ မှုကိုရာဂမဇှော် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမိုင်ရ၊ မှုကိုစိတ် မပုန်ဂတးရ၊ မှုကိုကသပ်စိတ် မဂြိုဟ်စာရ မှုကိုသတိမတိတ်ဗူးရ၊ ဟံမဲ့ကိုညဏ် မဗ္ဗာရဏာရ၊ ဟံတန်ကြန်ရ မှုကိုစိတ် ချီဇေတ်ကလိလဗ်ရ၊ မှုကိုဣန္ဒြေဟံဝံ မင်မွဲလပ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဆုအော်လျိုဟ်စွ ပွဲ(တမ်တွင်)ဓါလပါ် တူလပ်ပုတ် လဒေါပ်ဂံကွေပ်မင်အသုဘာ် ပွဲကွာန်လေပ် ညံင်ရဟံအာစိပ် ဒဒ်အော်ကို ပွဲဂြိုပ်လေပ် ညံင်ရဟံလုပ်ပွက် အသုင်စောဲကို ယွံခမိတအ် ပူဂိုလ်ကို နူပိုန်ဟာန် မှုဟ်လေပ် ဒးဟုတ်ယုတ် ဒတုံဖိုလ်ခမီလေပ် ဟံချိုက်ပေင်ဂံရ၊ တုပ်ဗာညံင်ရ ဆုလျိုဟ်စွဂံရ ရံဝံ တိလမျှီပိုင်ကျိတြဲ ဟိုတုံလပ်ရ။

“ညးမဟုတ်ယုတ်အာ နူတသိုဒ်ပိုန်ဟာန်မှုဟ်တဲ ဖိုခမီလေပ် ဟံကလိဝံ ဗွဲမဒးရဲကို ဆုဇူဇူ မသေ့ညံင်ရ မလိုလ်အာကို လိုလ်ဗွဲဗွဲပြးဆဲဒ်ဒ်တရ။

မှုသဘ်မယုတ်မာအိုတ်ဂံဒ်တဲ မှုဟ်မယုတ်မာဂမိုင်မဂိုင် ဟံမင်မွဲ (ကာယ ပါင်စိတ်) ပူလပ်သုာ်ပွဲကအ်တအ်ကို ဟိုတ်နူပွမယုတ်မာဂံရ ဒးအာစိပ်နရက်အိုတ်ရ။

သီလလေပ်ဟံမဲ့ ကာယပါင်စိတ်လေပ် သိုဟံမင်မွဲတဲ လတူနူမစပ်ဏ္ဍပါတ် ညးကွာန်ဂမိုင် မဂပ်ကိုဒါန် နကိုသဒ္ဓါမဖြေင်ကေပ်ကို ပွမစတ် ပသဲကလောံမကတူ ညံင်ရသုပုတ်ကို ပြဲလောန်တရ” ရံဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ကို ဂပ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တိလမျှီပိုင်ကျိတြဲ ဟိုတုံလပ်ရ ရံဝံ အဲဝံမင်ကျင်လပ်ရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ သဃိာဋိကဏ္ဍသုတ်

၉၂။ ဒေသနာဝံ တိလမျှီပိုင်ကျိတြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတုံလပ်ရ၊ တိလမျှီပိုင်ကျိတြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲတွေင် ဟိုတုံလပ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအံ ခမိဂ် ယဝ်ရဒ်ကျင် ညးမုံကိုအဘိဇ္ဈာမဂ္ဂိုင် ညးမုံကိုရာဂမဇ္ဇေ ဝှဲခရ် ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် ညးမုံကိုစိတ်မပွန်ဂတး ညးမုံကိုကသပ်စိတ် မဂြိုဟ်စာ ညးမုံကိုသတိ မတိတ်ဗူး ညးဟုံမွဲကိုဉာဏ်မဗ္ဗာရဏာ ညးဟုံတန်ကြန် ညးမုံကိုစိတ် မချီတေဝ် ညးမုံကို ကူဇြီ ဟုံသိုလလမ်မင်မွဲမွဲ ခမိဂ် ဂိုင်ရပ်ကေတ်တျင်သုာအဲကျက်တဲ လိုန်ဖျေဒ္ဒဲဒိုင် ပွဲဒ္ဒဲဒိုင် အဲကျက်တဲ ဝှိန်ဗက်ဒိုင် လက္ခရ်လက္ခရ်ကိုလေဝ် ခမိဂ် သေ့ဒဲနူအဲကျက်ဟေင်ရ၊ အဲကျက်လေဝ် သေ့ဒဲနူခမိဂ်ဟေင်ရ၊ မဟိုတ်ရောဟိုမွဲး ယွံခမိတအံ ခမိဂ် ဟုံညာတ်ကေတ် ခရ်မွဲး ဟိုတ်နူ ဟုံညာတ်ကေတ် အဲကျက်ဟေင်ရ။

ယွံခမိတအံ ခမိဝံလေဝ် ယဝ်ရဒ်ကျင် ညးမုံကိုအဘိဇ္ဈာဟုံဂ္ဂိုင် ညးမုံကိုရာဂဟုံဇ္ဇေ ဝှဲခရ်ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် ညးမုံကိုစိတ်ဟုံပွန်ဂတး ညးမုံကိုကသပ်စိတ် ဟုံဂြိုဟ်စာ ညးမုံကို သတိမပြာကဋ် ညးမုံကိုဉာဏ်မဗ္ဗာရဏာ ညးမတန်ကြန် ညးမုံကိုစိတ်ဟုံချီတေဝ် ညးမုံကို ကူဇြီ သိုလလမ်မင်မွဲလပ်မွဲး ခမိဂ် ဝှိန်ရသွဒတ် ပွဲဌာန်မသေ့ ကွံယောဇနာကိုလေဝ် ကြပ်ဒိုင် ကိုအဲကျက်ဟေင်ရ၊ အဲကျက်လေဝ် ကြပ်ဒိုင်ကို ခမိဂ်ဟေင်ရ၊ မဟိုတ်ရောဟိုမွဲး ယွံခမိတအံ ခမိဂ် ညာတ်တခရ်ရ၊ ညာတ်တခရ်မွဲး ဟိုတ်နူမညာတ်တ အဲကျက်ဟေင် မဒ်ရ၊အရထ အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ။

“ပိုက်ဇ္ဇေတဲ ညးမဗက်ဒိုင်လေဝ်ပိုက်တဏှာ မလေပ်ပျဲပျက် ဝှိန်ဗက်ဒိုင်လေဝ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မစာ်စူးအာနူတဏှာမချီတေဝ်ကို ညးကိလေသဟုံလလမ်ဂ် ဝှိန်ဗက်ဒိုင်လေဝ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မုံကိုကိလေသမလလမ်တဲကို ညးမထွေန်စပ် ဗာန်ခြပ်ဂ် ဝှိန်ဗက်ဒိုင်လေဝ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မစာ်စူးအာနူထွေန်စပ် ဗာန်ခြပ် ကိုလေဝ် သေ့ဒဲအာနူတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဗွဲမလောန်ရ၊ ဩဝ်မှာ်သေ့ဝတ် (အကော အရာဂ်)ညိ။

ဩတုပညာမွဲ တီကေတ်ခရ်သစ္စပန် နကိုဝိပဿနာဉာဏ်တေဝ်တဲ တီကေတ် ခရ်သစ္စပန် နကိုမဂ်ဉာဏ်တဲ ညိုင်ရဲဉာ်ကွာ မတန်ဒိုင် ပွဲဌာန်ကျာမညိုင်ကို တဏှာ ပွမချီတေဝ်ဂ် စာ်စူးအာဂ်ဒ်တဲ ညိုင်ဝတ်တရ။

ပူဂိုလ် မုံကိုတဏှာမစာ်စူးဂ် (ဝှိန်သေ့ဒဲဒိုင် ဗွဲအစောဌာန) ကောံတီလမုံပိုင် ကျက်တြဲ မစူးအာနူတဏှာကို ပူဂိုလ်မစိုဟ်လလမ်ဂ် (ဝှိန်သေ့ဒဲဒိုင် ဗွဲအစောဌာန) ကောံတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မစိုဟ်လလမ်ဂ် ပူဂိုလ်မစာ်စူးအာ နူပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ဂ် (ဝှိန်သေ့ဒဲဒိုင် ဗွဲအစောဌာန) ကောံတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မစာ်စူးအာ နူမထွေန်စပ် ကိုလေဝ် ကြပ်ဒိုင် ဗွဲမလောန်ဟေင်ရ၊ ဩဝ်မှာ်သေ့ဝတ် (အကောအရာဂ်)ညိ” သာ်ဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။
တတိယသုတ်။

၄။ အဂ္ဂိသုတ်

၉၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျက်တြ မပတုပိဋ်တြပြကာ ဟိတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋ် ကျက်တြ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇေတွေင် ဟိတွံလဝ်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် ပုတ်ဂမ္တိုင် ပိသ်ရ၊ ညးမွဲးပိသ်အိုတ်ဂ်ရော? ပုတ်ရာဂ ပုတ်ဒေါသ ပုတ်မောဟဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ပုတ်ဂမ္တိုင် ပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျက်တြ ဟိတွံလဝ်ရ။

“ပုတ်ရာဂဂ် စံင်ပွေင်ကွေံသတ်မထွေန်စပ်ဝိဝိင် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ပုတ်ဒေါသဂ် စံင်ပွေင်ကွေံ ညးမ္တုပကတိ မဂစိုတ်တ လမျီုညးတုဟ်သအာင် ညးမ္တုကိုစိုတ် မဃန် ဂတးဂမ္တိုင်ရ၊ ပုတ်မောဟဂ် စံင်ပွေင်ကွေံ ညးဟုံဆိုက်ဗွက် ညးမဝိဝိင် ပွဲခရ်အရီရ၊ သတ်ဂမ္တိုင် ဟုံတီကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်ပိသ်ဝံ မိပ်လဟိင်တ ပွဲ(သက္ကာယ) ခန္ဓမသုန် ပြကာအိုတ်ရ။

ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဟုံတိတ်ဗူးနုဗန်ဒက်သိုင်မာရ်ရ၊ ဘုမ်နရက် တိရစ္ဆာန် အသူ ရိကာယ် ပြိုတ်ဂမ္တိုင် ဇော်မောဝ်တအိုတ်ရ။

ဩညးဂမ္တိုင်တုန် ဗွမ်တုဟုံခြာ လ္လိပရာပတိတ်တြဟတ် ပွဲသာသနာ တီလမ္ပုပိဋ် ကျက်တြအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် မဒ်ပူဂိုလ်မပြတအ်ဂ် မှ်သေဝ်တလို့န် ရံဝံမွဲး အသုဘ အိုတ်ဂ်ဒ်တု ကိုလလမ်ကွေံ ပုတ်ရာဂအိုတ်ရ။

ပုတ်ဒေါသတုန် ကိုလလမ်ကွေံ နကိုမေတ္တာအိုတ်ရ၊ ဩပညာမ္တု ပလိပလာ်ကွေံ ကိလေသမာန်ရ၊ နကိုပညာဂ် ကိုလလမ်ကွေံ ပုတ်မောဟအိုတ်ညိ။

ဗတမ်တုဟုံခြာ ပူဂိုလ်တုပညာမကြိုင်ချဟ် ဟုံလျဟ်တအ်ဂ် ကိုလလမ်ကွေံကိလေသ ဂမ္တိုင်တု ဝံစိုဟ်လလမ် ဗွဲမသက္ကာသေဟ်အိုတ်ရ၊ ဝံတိတ်ဗူးနုဒိုင် ဗွဲမသက္ကာသေဟ် အိုတ်ရ။

ပူဂိုလ်တုပညာဂမ္တိုင် မတီကေတ် ခရ်အရိယသစ္စ မအာစိုပ်တ လအိတ်သံသာ နကိုမဂ်ပညာတအ်ဂ် တီကေတ် (မပ္တံကိုကုသိုလ်ခန္ဓ) ဗွဲမဒးရးတု နကိုအရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်တွေင် ဟိုတ်နုမတီကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ ဇာတိမအိုတ်ဂ်ရ၊ ဟုံအာစိုပ်ဘဝတို့ မွဲလှော်ဗုန်အိုတ်ရ၊ ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွဲး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိဋ်ကျက်တြ ဟိတွံလဝ်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ ဥပပရိက္ခသုတ်

၉၄။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ဩဩနကိုတွေင်မွဲ စိုတ်ဝိညာဏ်ခမိ မလေပ်ဗ္ဗာရဏာစမ်စတ်၍ ပွဲအာရီ မူးလေပ်ဟုံပြး ဟုံတြးဂ်ဒ်တု ပွဲအာရီကမ္မဋ္ဌာန်လေပ် ယင်ရဟုံတန်တမူး နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ ဟုံစေလံာ်ကို ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ မမိက်ကိုမွဲမွဲတု ဟုံထေက်ကိုရာဒ္ဓာမိက်ရ၊ ခမိဂ် စမ်စတ် ဗ္ဗာရဏာ ဗွဲတွေင်တအ်ဂ် တအ်ဂ်ရ။

ယွံခမိတအ် စိုတ်ဝိညာဏ်ဟုံပြးဟုံတြး ပွဲအာရီမူးမူး ဟုံတန်တ ပွဲအာရီကမ္မဋ္ဌာန်မူး နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ ဟုံစေလံာ်ကိုခရ်ရုပ်နာမ်သင်္ခါရ မမိက်ကိုမွဲမွဲတု ကုညးဟုံရာဒ္ဓာမိက်ဂ် ပွဲကာလကြံ ဂကောံဒဒိခိဝဋ်မတွံး ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူဟံ နှိဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ။

ပါက္ခေ “သင်္ခ” ပွမဗာန်ခြပ် ထပ်သင်္ခါရ်တု ခမိမကုတ်ထပိုတ်ကျေတဏှာဂ် သံသာမတွံး ပွမတန်ပဋိသန္တိ အိုတ်ဇေတ်အာဂ်ဒ်တု ဘဝတုမ္ပလေ်ပုန် ဟုံမွဲရ၊ ရံဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ ကာမူပပတ္တိသုတ်

၉၅။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ပွမနိဿသိပ်ဂ်ကိုကာမမ္ပိုင် ဝိသင်္ခါရ်အိုတ်ရ၊ ညးမူးဝိသင်္ခါရ် ဂ်ရော? ညးမနိဿသိပ်ဂ်ကိုကာမမ္ပိုင် မျှတ်ပြာကဋ်လှိုန်ကို ဒေဝတနိဗ္ဗာနရတိဂမ္ပိုင် နမိတ် ဗဒ်အလိုဇေတု မလေပ်မိပ်လဟိင်ကို ဒေဝတပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိဂမ္ပိုင် မကိုဗက်အာ ပွဲကိုဇေ ပွဲကာမညးတုဟ်သအာင်ဂမ္ပိုင် နိမိတ်ဗဒ်လင်ကိုရ၊ ယွံခမိတအ် ပွမနိဿသိပ်ဂ် ကိုကာမမ္ပိုင် ဣဝံ မဒ်ဝိသင်္ခါရ်၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ။

“ဩဒေဝတပရနိဗ္ဗိတဝသဝတ္တိဂမ္ပိုင် ကိုဒေဝတဗက်တပွဲကိုဇေ ပွဲကာမညးတုဟ် သအာင် နိမိတ်ဗဒ်လင်အိုတ်ရ၊ ဩဒေဝတ နိဗ္ဗာနရတိဂမ္ပိုင်တုန် နိမိတ်ဗဒ်အလို ဇေတု လေပ်မိပ်လဟိင်အိုတ်ရ၊ ညးမဒ်စသိုင်ကာမမ္ပိုင် မတ္တိကိုမ္ပိဟ်မသအာင်နူ

ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မဟိုကျင်တဲ့တအိန်အိုတ်သို နိသဲသိပ်ဝိုပ်ကာမ မှုံတပြာကဋ်လှိုန် အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင်တအိန် ဟုံကလိလောန်ကျေ သံသာမဟိုဂ်း ရဲဝံ့မွဲး ဘဝဏအိ ဘဝမွဲသအာင်အိုတ်ရ။

တုပညာဂ် တီကေတ်ဂကူဒုဟ် မဒ်ပွဲညးမဒင်စသိုင်ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်တဲ့ ပါသွေးကျေ ကာမ မဒ်ပွဲဒေဝတ ကာမ မဒ်ပွဲမိုဟ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ။

တုပညာဂမ္ဘိုင်ဂ် နကိုအရဟတ္တမဂ် ကုတ်ထပိုတ်ကျေစောပ်တဏှာ မှုံသဘ် သျိုက်ဆာန် မထွေန်စပ် နပမသာယျေန် သုခဝေဒနာ ပွဲမပ္တိုက်ရူပါရီဂမ္ဘိုင် မိုဟ်အပြေံ ဂမ္ဘိုင် ဖြိုင်ကိုကလိလောန်ကျေမာန်ဂ်ဒ်တဲ့ ဗိုဟ်လလမ် ဗွဲမသက္ကုသေဟ်အိုတ်တဲ့ရ၊ တိတ်ဗူးနုဒဒိမ် ဗွဲမသက္ကုသေဟ်အိုတ်တဲ့ရ။

တုပညာဂမ္ဘိုင် မတီကေတ် အရိယသစ္စ မအာစိုပ်လအိတ်သံသာ နကိုမဂ်ပညာ တအိန် တီကေတ် (မပ္တိုက်ကုသိုလ်ခန္ဓ) ဗွဲမဒေးရးတဲ့ ဟိုတ်နူမတီကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒ် အရာ ဇာတိမအိုတ် နကိုအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တောင်ရ ဟုံအာစိုပ်ဘဝတို့ မွဲလှေ့ပွန် အိုတ်ရ” ရဲဝံ့ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွေး နကိုဂါထာဝံ့ရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဲဝံ့ အဲဝံ့မိင်ကျင်လပ်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ ကာမယောဂသုတ်

၉၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလပ်ရ၊ တီလမ္မုပိုင် ကျက်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲတောင် ဟိုတွံလပ်ရ၊ ရဲဝံ့ အဲဝံ့မိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအိ ညးမစိုန်သကိုကျောံရာဂ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်ကို မစိုန်သကိုကျောံရာဂ မစပ်ကိုရူပဘဝ အရူပဘဝကို နှိတ်ပူဂိုလ်အာဂါမိ ညးမလေပ်ကျင်ချင်မိုဟ်ဝံ့ရ၊ ယွံခမိတအိ ညးဟုံစိုန်သကိုကျောံရာဂ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်တဲ့ မစိုန်သကိုကျောံရာဂ မစပ်ကိုရူပဘဝ အရူပ ဘဝကို နှိတ်ပူဂိုလ်အာဂါမိ ဟုံကလေပ်ကျင်ချင်မိုဟ်ဝံ့ရ၊ ယွံခမိတအိ ညးဟုံစိုန်သကိုကျောံရာဂ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်ကို ညးဟုံစိုန်သကိုကျောံရာဂ မစပ်ကိုရူပဘဝ အရူပဘဝကို နှိတ်ပူဂိုလ် တုအရှန် မှုံကိုအာသဝမအိုတ်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္မုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ။

“သတ်ဂမ္ဘိုင် မစိုန်သကိုကျောံရာဂ မစပ်ကိုကာမဂုဏ်ကို မစိုန်သကိုကျောံရာဂ မစပ်ကိုရူပဘဝ အရူပဘဝကို မစိုန်သကိုဓါသံဝံတအိန် အာစိုပ်ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ့ ဒေးဂေတ်ဂေတ် ပွဲသံသာအိုတ်ရ။

ဩသတ်ဂမ္ဘိုင် ပါကောကိလေသကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်တုလေဝံ ဟံအာစိပ်အာသဝ
မအိုတ်ဏီရ၊ စိန်သကိုကျောရာဂ မစပ်ကိုရူပဘဝ အရူပဘဝအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ
ဂပ်ဝံသွးစ ရဝံမွှေး အနာဂါမ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။

ဩညးဂမ္ဘိုင် သေဟ်ပွာသံသယ ပိတ်တဲဒ်အိုတ်ရ၊ မာနအိုတ်တဲ ပွမကတိုဒ်
ပွဲဘဝတို့ မွဲလှေ့ပုန်အိုတ်တဲ ဒ်အိုတ်ရ၊ အာစိပ်အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာအာသဝ
မအိုတ်တဲ ဒ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်ဂ် ပွဲလောကဝံ အာစိပ်ဩဉ်မွဲလပါ်မတွံဂး နိဗ္ဗာန်
မသုတ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝံ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

သတ္တမသုတ်။

တတိယဘာဏဝါရ တဲရ။

၈။ ကလျာဏသီလသုတ်

ဉ္စရ။ ဒေသနာဝံ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမုံပိုင်
ကျက်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဉ်တောင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိမုံကိုသီလမခိုဟ်ပြဲ မုံကိုပညာမခိုဟ်ပြဲ ပွဲသာသနာမတွံဂးဓမ္မဝိနယဝံ
ဂပ်ဝံသွးတ ရဝံမွှေး “တြုံမပြဲ ညးမကလိဝံနိဗ္ဗာန်သက်သက် ဟံဖက်ကိုသင်္ခါရ မမိက်ကိုမွဲမွဲတဲ
ညးမဒွေတ်လုတ်တဲရ။”

ယွံခမိတအ် ခမိဂ် သာလိဒ်ဒ်တဲ ညးမုံကိုသီလ မခိုဟ်ပြဲရော? ယွံခမိတအ်
ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် မုံကိုသီလရ၊ မင်မွဲပါတိမောက္ခသံဝရသီလတဲ ချိုက်ပေင်ကို “အာစာရ”
ဒွေတ် “ဂေါစရ” ဂေတ်ဂေင်ဂ်ဒ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ပွဲကိုဒုဟ် မချောတ်သော့ကိုလေဝံ မှ်သေ့ဝတ်
ရဝံမွှေးဘဲတဲ ဒဂိုန်ဂိုင်ကေတ်ဗွဲမဒးရး ပွဲသိက္ခာပိုင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဒွေတ်တဲရ၊ ယွံခမိတအ် ရဝံဟောင်
ခမိဂ် ဒ်ညးမုံကိုသီလမခိုဟ်ပြဲရ က္လဝံဟောင် မုံကိုသီလမခိုဟ်ပြဲရ။

သာလိဒ်ဒ်တဲ ညးမုံကိုခရ် မခိုဟ်ပြဲရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် စိန်သကို
ကျောပွမလ္လိပရာပတိတိဇြဟတ် ခရ်ဗောဓိပက္ခိယဂမ္ဘိုင်ထဝ်သာတဲ သွဒတ်ဒိုင်ရ၊ ယွံခမိတအ်
က္လဝံဟောင် ဒ်တဲခမိမုံကိုခရ်မခိုဟ်ပြဲရ၊ က္လဝံဟောင် မုံကိုခရ်မခိုဟ်ပြဲရ။

သာလိဒ်ဒ်တဲ ညးမုံကိုပညာမခိုဟ်ပြဲရော? ယွံခမိတအ် ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ဟိုတ်နူ
ခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်မအိုတ်ဂ်ရ၊ ပွဲဘဝဝံဟောင် နကိုညဏ်တောင် အလိုဇကုတိကေတ် (အရ
ဟတ္တဖိုလ်)စိုတ် မတိတ်ဗူးနူကိလေသဂမ္ဘိုင် ကျော(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာ မတိတ်ဗူးနူကိလေသ

ဂမ္ဘိုင် ဟုံမွဲကိုအာသဝတဲ အာစိုပ်သွဇောင်မတ်တဲ ပဒတ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ဣဝံဟောင် ခမိဂ် မွဲကိုပညာမခိုဟ်ပြရ။

ရဝံဟောင် ခမိမွဲကိုသီလမခိုဟ်ပြ မွဲကိုခရ်မခိုဟ်ပြ မွဲကိုပညာမခိုဟ်ပြဂ် ပွဲသာသနာ မတွံဂး ဓမ္မဝိနယဝံ ဂပ်ဝ်သွးစ ရဝံမွး တြုံမပြ ညးမကလိဝံနိဗ္ဗာန်သက်သက် ဟုံဖက်ကိုသင်္ခါရ မမိက်ကိုမွဲမွဲတဲ ညးမဒွေတ်လုတ်တဲရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲ ဟုံတွံတဲရ။

3

“ဩခမိမွဲ နကိုကာယကို နကိုပါင်ကို နကိုစိုတ်ကို ဟုံမွဲကိုပွမကျောန်ပွသရာမ် ပါင်ရ၊ ခမိမွဲကိုစိုတ်မဝပါပ်ဂ် သွးစ ရဝံမွး ညးမွဲကိုသီလမခိုဟ်ပြ ဗွဲစွတ်အိုတ်ရ။

ဩခမိမွဲ ဂပ်ဝ်ဇော်ပွတ် ခရ်ထိုင်သ် မလေပ်ကိုအာစိုပ်အရဟတ္တမဂ် ဗွဲမဒးရး အိုတ်ရ၊ ခမိမတ်စူးအာနူမတ္တကို ပွမဇော်ပွတ်ရာဂ် သွးစ ရဝံမွး ညးမွဲကိုခရ်မခိုဟ်ပြ အိုတ်ရ။

ဩခမိမွဲ ပွဲဘဝဟောင် တိကေတ်ဒဒိန်ဇေယျအိုတ်ရ၊ ခမိမွဲကိုအာသဝမအိုတ်ဂ် သွးစ ရဝံမွး ညးမွဲကိုပညာမခိုဟ်ပြရ။

ဗျိုက်ပေင်ကိုခရ်တဲ ညးမတ်စူးအာနူဒဒိန် မွဲကိုသွေဟ်ပွာမပိုတ် ဟုံနိသဲ ပွဲတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်ဂ် သွးစ ရဝံမွး ညးမပါသွးကျဲတဲအိုတ်သို ပွဲလောကအိုတ်သိုရ၊ ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးနကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲ ဟုံတွံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ ဒါနသုတ်

၉၈။ ဒေသနာဝံ တီလမွဲပိုင်ကျါတြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟုံတွံလင်ရ၊ တီလမွဲပိုင် ကျါတြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတွေင် ဟုံတွံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယုံခမိတအ် ပွမကိုဒါနိဂမ္ဘိုင်ဂ် “အမိသဒါန” ပွမကိုဒါနိ “အမိသ” ပစ္စယံပန်ကို၊ “ဓမ္မဒါန” ပွမကိုဒါနိ မတ္တကိုပွမတွံခရ်ကို၊ ဣဝံ မဒ်ဓါသ်အိုတ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ပျော်ကို ဒါနဓါသ်ဝံ “ဓမ္မဒါန” မတ္တကိုပွမတွံခရ် ပြတ်ရ။

ယုံခမိတအ် ပွမပါပရအ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဓါသ်ဝံအိုတ်ရ၊ “အာမိသသံဝိဘာဂ” ပွမပါပရအ် ပစ္စယံပန်ကို၊ “ဓမ္မသံဝိဘာဂ” ပွမပါပရအ် မတ္တကိုပွမတွံခရ်ကို၊ ဣဝံ မဒ်ဓါသ်အိုတ်ရ၊ ယုံခမိတအ် ပျော်ကိုသံဝိဘာဂ မပါပရအ်ဂမ္ဘိုင်ဓါသ်ဝံ “ဓမ္မသံဝိဘာဂ” ပွမပါပရအ် မတ္တကိုပွမတွံခရ်ဟောင် ပြတ်ရ။

ယွံခမီတအံ ပုမထံက်ပင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် “အာမိသနုဂ္ဂဟ” ပုမထံက်ပင်နက္ခိပစ္စယံပနိ
 “ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ”ပုမထံက်ပင် မပ္ပံကိုပုမတံခရ်ကို၊ ဣဝံ မဒ်ဓါသ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအံ ပ္ဍောင်ကို
 ပုမထံက်ပင်ဂမ္ဘိုင်ဓါသ်ဝံ “ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ” ပုမထံက်ပင် မပ္ပံကိုပုမတံခရ်ကို ပြတ်ရ၊ အရထ
 အဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩဒါနိမ္မဲ ပြဟံမ္မဲကိုပတောံစတ်ရ၊ ရဝံ သူးအိုတ်ရ၊ ဩပုမပါပရအ်မ္မဲ ပြဟံမ္မဲကို
 ပတောံစတ်ရ၊ ရဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုထိုင်သးတ်ရ၊ မ္မုကိုစိုတ်မလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်
 ပွဲရတ်ပိပြကာ မဒ်အရာဒတန် ကုသိုလ်မပြ နက္ခိဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မပ္ပံကိုသီလတဲ့ မုရ
 တုပညာ မပိုင်ခြာတိကေတ်ဖိုလ်ဒါနိလိမ္မဲ ပွဲအခိုင်မဗွဲ ဟံကိုဒါနိ နွံမာန်ဏီဂ်ရော?

ဩညးဂမ္ဘိုင် ခရ်လေဝ် ဟိုတွံတ်အိုတ်ရ၊ ခရ်လေဝ် ကလင်တ်အိုတ်ရ၊ ညးတွံ
 ညးကလင် ဓါသ်တအ်ဂ် မ္မုကိုစိုတ်လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် ပွဲသာသနာတီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ
 အိုတ်ရ၊ဩညးဂမ္ဘိုင် ဟံဟိုတ်မဲ ပွဲသာသနာတီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲအိုတ်ရ၊ ဂုဏ်ဖိုလ်
 “ဓမ္မဒါန ဓမ္မသံဝိဘာဂ ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ”မပြ ဒဒက်တ်ကိုညးဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် သအးဇူးတ်
 နပုမသအးဇူးမတွံဂး အရဟတ္တဖိုလ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သူး
 နက္ခိဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဝံ အဲဝံမိုင်ကျင်လဝ်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ တေဝိဇ္ဇသုတ်

၉၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင်
 ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိုင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအံ ညးမချိုက်ပေင်ကိုဝိဇ္ဇာပိ ဗွဲဟိုတ်မဗွဲဂ် အဲကျ်ပညပ်တ် ရဝံမွဲ
 “ဗြာဟ္မဏ”ရ၊ ဇာတိဗြာဟ္မဏမ္မဲသအာင် အယံမာတ်ဖျောတ်တ် မန်ယန်လေဝ်ဂ် အဲကျ်
 ဟံပညပ်တ် ရဝံမွဲ ဗြာဟ္မဏရ။

ယွံခမီတအံ သာ်လိုမွဲ ညးမချိုက်ပေင်ကိုဝိဇ္ဇာပိ ဗွဲဟိုတ်မဗွဲဂ် ပညပ်တ် ရဝံမွဲ
 ဗြာဟ္မဏဂ်ရော? ဇာတိဗြာဟ္မဏမ္မဲသအာင် အယံမာတ်ဖျောတ်တ် မန်ယန်လေဝ်ဂ်
 ဟံပညပ်တ် ရဝံမွဲ ဗြာဟ္မဏဂ်ရော? ယွံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂ် ဗျုဟ်တ်ဘဝ
 မကေင်ပဒတ်ကျင် ကွာကွာတေံဗွဲမဂ္ဂိုင်မာန်ရ၊ ဘဝဂမ္ဘိုင်ဂ် ညးဗျိုင်ရော? မွဲဘဝကို ဓါဘဝကို
 ပိဘဝကို ပန်ဘဝကို မသုန်ဘဝကို စုံဘဝကို ဓါစှော်ဘဝကို ပိစှော်ဘဝကို ပန်စှော်ဘဝကို
 မသုန်စှော် ဘဝကို ကွံဘဝကို လှိုဘဝကို မွဲလက်ဘဝကို ဂျိုင်ကိုကပ်မလိုကို ဂျိုင်ကိုကပ်

မတန်ကို ဂြိုဟ်ကပ်မလို ကပ်မတန်ကို၊ ပွဲဘဝမဟိမု (အဲဂ်) နွံကျင်ယူဗိုဏ်အိရ၊ နွံကျင်
 တောင်ဒတောင် ဗိုဏ်အိရ၊ နွံကျင်သင်ဗိုဏ်အိရ၊ နွံကျင်ကုဗိုဏ်အိရ၊ ဒင်စသိုင်တသိုမ်
 ဒဒိမ်ဗိုဏ်အိရ၊ နွံကျင် အာယုက်အပိုင်အခြာဗိုဏ်အိရ၊ (အဲဂ်) ချိုတ်ကျင်နူဘဝဂ်တဲ ကလေင်ဒ်
 ပွဲဘဝမဟိမုရ၊ ပွဲဘဝဂ်လေင် နွံကျင်ယူဗိုဏ်အိရ၊ နွံကျင်တောင်ဒတောင်ဗိုဏ်အိရ၊ နွံကျင်
 သင်ဗိုဏ်အိရ၊ နွံကျင်ကုဗိုဏ်အိရ၊ ဒင်စသိုင်တသိုမ်ဒဒိမ်ဗိုဏ်အိရ၊ နွံကျင်အာယုက် အပိုင်
 အခြာဗိုဏ်အိရ၊ အဲဂ် ချိုတ်ကျင်နူဘဝဂ်တဲ ကလေင်ကတိုဒ် ဘဝဝံပွန်ရ၊ ဗိုဗျဟ်တ်ဘဝ
 မကေင်ဒ်ကျင် ကွာကွာတေမဂိုင် မွဲဟန်ကျောံယုတောင်ဒတောင်မထေက်ကိုဇောန်ထွေး
 မွဲဟန်ကျောံ အကဲအရာသင်ဝံရ။

ခမိဂ် ကလိဝံလညာတ်ညာဏ် ပဌမကိုပ်ကွာဝံရ၊ လွီပရာပတိတ်ဇြဟတ် ဟံဟိုတ်
 မဲတဲ မှုကိုစိုတ် မဖအောင်ဗလးဏာနီဗွန်ဂ်ဒ်တဲ ကုညးမပဒတ်ဂ် “အဝိဇ္ဇာ” ပွမဟံတိဂ်
 ကျေဗွန်အာတဲ “ဝိဇ္ဇာ” လညာတ်ညာဏ်ဂ် ညံင်ရဲမကတိုဒ်ကျင်ကို ကုခမိဂ် “အဝိဇ္ဇာ”
 ပွမဟံတိဂ် ကျေဗွန်အာတဲ “ဝိဇ္ဇာ” လညာတ်ညာဏ်ဂ် ကတိုဒ်ရ၊ ဒမုကျေတဲ လျးအရံင်
 ညံင်မမံက်တိုန်ကို ကုခမိဂ် ဒမုကျေအာတဲ လျးအရံင်မံက်တိုန်ကျင်ရ။

ယွံခမိတအ် မွဲလှေပွန်တုန် ခမိဂ် နကိုဒိဗ္ဗစက္ခုညာဏ် မသအးဇုးတဲဗွဲတောင် မကလိ
 လောန်ကျေမတ်မိုဟ်ဂမိုင် မတုပ်ကျောံမတ်ဒေဝတ်ဂ် ညာတ်အာ သတ်ဃောမချိုတ် သတ်
 ဃောမကတိုဒ် သတ်မယုတ် သတ်မပြ သတ်မှုကိုရုပ်သင်မဆဲး သတ်မှုကိုရုပ်သင်ဟံဆဲး
 သတ်မှုကိုလအာမခိုဟ် သတ်မှုကိုလအာဟံခိုဟ်ဂမိုင်ရ၊ တိကေတ်သတ်ဂမိုင် မကတိုဒ်ကျင်
 ဗွဲမဒးရး ဗွဲမပဗ္ဗေကိုကမ်ရ၊ ယွံမူးတအ် သတ်ဂမိုင်ဝံ ချိုက်ပေင်တဲကျောံ “ကာယဒုစရိတ်”
 ဒေတ်ဟံခိုဟ် မကျောန်လင် နကိုကာယအိုတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကျောံ “ဝစီဒုစရိတ်” ဒေတ်
 ဟံခိုဟ် မဟိုလင် နကိုပါင်အိုတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကျောံ “မနောဒုစရိတ်” ဒေတ်ဟံခိုဟ်
 မချပ်လင် နကိုစိုတ်အိုတ်ရ၊ လေပ်စောတ်စောတ် ပူဂိုလ်အရီဂမိုင်အိုတ်ရ၊ မှုကိုဒေတ်
 မဗွေတ်အိုတ်ရ၊ မှုကိုကမ် မကျောန်လင် နကိုကျေတ်ဗွေတ်ဗွေတ်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမိုင် ခန္ဓ
 ကာယလိုလ်တဲ ကြနုမချိုတ် ဒးကတိုဒ်ပွဲနရက် မစာ်စူးအာနူတသိုမ် မှုလအာဟံခိုဟ်
 မဒတုံဇှေ ဗွဲဗွဲဗွဲလိုလ်အိုတ်ရ၊ ယွံမူးတအ် သတ်ဂမိုင်ဝံတုန် ချိုက်ပေင်တဲကျောံ “ကာယ
 သုစရိတ်” ဒေတ်မခိုဟ် မကျောန်လင်နကိုကာယရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကျောံ “ဝစီသုစရိတ်” ဒေတ်
 မခိုဟ် မဟိုလင် နကိုပါင်ရ၊ ချိုက်ပေင်တဲကျောံ “မနောသုစရိတ်” ဒေတ်မခိုဟ် မချပ်လင်
 နကိုစိုတ်အိုတ်ရ၊ ဟံလေပ်စောတ်စောတ် ပူဂိုလ်အရီဂမိုင်အိုတ်ရ၊ မှုကိုကျေတ် မညံပြအိုတ်ရ၊
 မှုကိုကမ် မကျောန်လင် နကိုကျေတ်မညံပြအိုတ်ရ၊ သတ်ဂမိုင် ခန္ဓကာယလိုလ်အာတဲ
 ကြနုမချိုတ် ကတိုဒ်ပွဲသွင်သွင် မှုကိုလအာမခိုဟ်အိုတ်ရ၊ ရဲဝံ တိတ်ရ၊ ရဲဝံ နကို “ဒိဗ္ဗစက္ခု”
 မသအးဇုးဗွဲတောင် မကလိလောန်ကျေမတ်မိုဟ်ဂမိုင် မတုပ်ကျောံမတ်ဒေဝတ်ဂ် ညာတ်အာ
 သတ်ဃောမချိုတ် သတ်ဃောမနီ သတ်မယုတ် သတ်မပြ သတ်ရုပ်သင် မခိုဟ်ဆဲး
 သတ်ရုပ်သင်ဟံခိုဟ်ဆဲး သတ်မှုကိုလအာမခိုဟ် သတ်မှုကိုလအာဟံခိုဟ်ဂမိုင်ရ၊ တိကေတ်

သတ်ကမ္ပိုင်မကတိုန် ဗွဲမဗွဲကိုကမ်ရ၊ခမိၣ် ကလိဝံဝိဇ္ဇာလညာတ်ညာဏ် မဒ် ဒုတိယရ၊ ပတိတ်တြဟတ်လ္လိပရာ ဟံမ္မဲကိုပွမဟိုတ်မာဲတဲ မျှံကိုစိုတ်မဖအောဝ်ဏာ နိဗ္ဗာန်ဂ်ဒ်တဲ ကုညး မပဒတ်ၣ် “အဝိဇ္ဇာ” ပွမဟံတီၣ် ကေံဗွန်အာတဲ “ဝိဇ္ဇာ”လညာတ်ညာဏ်ၣ် ညံင်ရဲမကတိုန် ကျင်ကို ကုခမိၣ် “အဝိဇ္ဇာ” ပွမဟံတီၣ် ကေံဗွန်အာတဲ “ဝိဇ္ဇာ” လညာတ်ညာဏ်ၣ် ကတိုန်ရ၊ ဒမ္မုကေံတဲ လျးအရံင် ညံင်မမံက်တိုန်ကို ကုခမိၣ် ဒမ္မုကေံအာတဲ လျးအရံင်မံက်တိုန်ကျင်ရ။

ယံခမိတအ် မွဲလေၣ်ပုန်တုန် ခမိၣ် ဟိုတ်နူခရ်အာသဝဂမ္ပိုင် မအိုတ်အာဂ်ရ၊ ပွဲဘဝ ဝံဟောင် အလိုဇကု နကိုညဏ်တောင် တီကေတ် (အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ် မစာ်စူးအာနူအာသဝ ကောံ(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာ မတိတ်ဗူးနုကီလေသဂမ္ပိုင်ဂ်ဒ်တဲ သွဇောဝ်မတ်တဲ အာစိုပ်ပဒတ် မံင်ရ၊ ခမိၣ် ကလိဝံဝိဇ္ဇာလညာတ်ညာဏ် မဒ်တတိယရ၊ လ္လိပရာပတိတ်တြဟတ် ဟံမ္မဲကိုပွမ ဟိုတ်မာဲတဲ မျှံကိုစိုတ်မဖအောဝ်ဏာ နိဗ္ဗာန်ဂ်ဒ်တဲ ကုညးမပဒတ်ၣ် “အဝိဇ္ဇာ” ပွမဟံတီၣ် ကေံဗွန်အာတဲ “ဝိဇ္ဇာ”လညာတ်ညာဏ်ၣ် ညံင်ရဲမကတိုန်ကျင်ကို ကုခမိၣ် “အဝိဇ္ဇာ” ပွမဟံတီၣ် ကေံဗွန်အာတဲ “ဝိဇ္ဇာ” လညာတ်ညာဏ်ၣ် ကတိုန်ရ၊ ဒမ္မုကေံတဲ လျးအရံင် ညံင်မမံက်တိုန်ကို ကုခမိၣ် ဒမ္မုကေံအာတဲ လျးအရံင်မံက်တိုန်ကျင်ရ၊ ယံခမိတအ် ဣဝံ ညးမချိုက်ပေတ်ကောံဝိဇ္ဇာဝိ ဗွဲဟိုတ်မဗွဲၣ် အဲကျိပ်ညပ်တ် ရဲဝံမွဲး ပြာဟ္မဏရ၊ ဂကူဇာတိ ပြာဟ္မဏမွဲသအာင် အယာံမာတ်ဖျောတ်မန်ယန်လေဝ်ၣ် အဲကျိပ်ဟိုပ်ညပ်တ် ရဲဝံမွဲး ပြာဟ္မဏရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျိပ်တြဲ ဟိုတံလဝ်ရ။

“ဩခမိမ္မဲ တီကေတ်လောင်ခန္ဓ မကောင်ဒ်ကျင်ကိုပိံကွာရ၊ ချင်နရက်လေဝ် ညာတ်ကေတ်ရ၊ အရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာပဋိသန္ဓိမအိုတ်လေဝ် အာစိုပ်ရ၊ ခမိ မျှံကိုကိစ္စပွမတီ စိုပ်ဒဲတဲအာ နကိုမဂ်ပညာမတောင်ၣ် ဟိုတ်နူမချိုက်ပေတ် ကောံ ဝိဇ္ဇာပိသာ်ရ နှိတ်တေဝိဇ္ဇုပြာဟ္မဏရ၊ ညးဂ်ဟောင် အဲကျိပ်ဟိုတံ တေဝိဇ္ဇုပြာဟ္မဏရ၊ ညးမျှံကိုဂကူ ဇာတိပြာဟ္မဏမွဲသအာင် မဒ်အယာံမာတ်ဖျောတ်မန်ယန်ၣ် အဲကျိပ် ဟံဟိုတံ တေဝိဇ္ဇုပြာဟ္မဏရ၊ ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ၣ် ဂပ်ဝ်သူးနကိုဂါထာ ဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျိပ်တြဲ ဟိုတံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ဒသမသုတ်။

ပဉ္စမဝဂ် တဲရ။

တိကနိပါတ် ဘာသာမန် တဲဆဝံရ။

၄။ စတုက္ကနိပါတ်

၁။ ဗြာဟ္မဏဓမ္မယာဂသုတ်

၁၀၀။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မပတုပိဋ်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋ် ကျာ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယွံခမီတအ် အဲကျာ်ဂှ် နိဗြာဟ္မဏ ဗွဲစုတ်ရ၊ မဆက်စပ်ဒွံင်ကို ညးမအာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မုက်တဲ မကြံကြာတ်လဝ်တဲ သွက်ဝံကိုဒါနိ ပွဲကာလအိုတ်သို နိဗ္ဗာန်မရင်တုင် ခန္ဓ ကာယ မဒ်လအိတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်စာဂဉ္စ ဟွံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ်ရ၊ (ဟွံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ်တဲ) နိဗ္ဗာန် မစေတ်တဲ ဒစုက်ဇလရ၊ မူးတအ်ဂှ် ဩဝ်ကိုဒ်တဲ ကောန်ညးမကတိုဒ် ပွဲဂွမ်ဩဟ် အဲကျာ် ညးမကတိုဒ် နူသုန်ပါင်အဲကျာ် ညးမဒ်ပွဲခရ်အရိယမဂ် နိဗ္ဗာန်ခရ်အရိယမဂ် မဂပ်ဝ် နိမိတ်ဗဒ် နိဗ္ဗာန်မဒင်အဲကျာ်ခရ် နိဗ္ဗာန်ဟွံဒင်အဲကျာ်အာမိသအိုတ်ညိ။

ယွံခမီတအ် ဒါနဂမ္တိုင်ဂှ် ‘အာမိသဒါန’ ပွမကိုတ်အာမိသကို ‘ဓမ္မဒါန’ ပွမကိုမတ္တကို တွံခရ်ကို ဣဝံ မဒ်ဓါသ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပျော်ကိုဒါနဂမ္တိုင်ဓါသ်ဝံ ‘ဓမ္မဒါန’ မတ္တကို ပွမဟိုတွံခရ်ဂှ် ပြတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွမပါပရအ်ဂမ္တိုင်ဂှ် ‘အာမိသံဝိဘာဂ’ ပွမပါပရအ်အာမိသ (နကို ပစ္စယံပန်)ကို၊ ‘ဓမ္မသံဝိဘာဂ’ ပွမပါပရအ် မတ္တကိုပွမဟိုတွံခရ်ကို၊ ဣဝံ မဒ်ဓါသ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပျော်ကိုသံဝိဘာဂ ပွမပါပရအ်ဂမ္တိုင် ဓါသ်တအ်ဂှ် ‘ဓမ္မသံဝိဘာဂ’ ပွမပါပရအ် မတ္တကိုပွမဟိုတွံခရ်ဂှ် ပြတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွမထံက်ပင်ဂမ္တိုင်တအ်ဂှ် ‘အာမိသာနုဂဟ’ ပွမထံက်ပင် (နကို ပစ္စယံပန်)ကို၊ ‘ဓမ္မာနုဂဟ’ ပွမထံက်ပင် နမတ္တကိုပွမဟိုတွံခရ်ကို၊ ဣဝံ မဒ်ဓါသ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပျော်ကိုပွမထံက်ပင် ဓါသ်ဂမ္တိုင်ဝံ ‘ဓမ္မာနုဂဟ’ ပွမထံက်ပင် နမတ္တကိုပွမဟိုတွံခရ်ဂှ် ပြတ်ရ။

ယွံခမီတအ် ပွမပူဇ (နကိုပစ္စယံပန်)ကို၊ ပွမပူဇ နမတ္တကိုပွမဟိုတွံခရ်ကို၊ ဣဝံ မဒ် ဓါသ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအ် ပျော်ကိုပွမပူဇဂမ္တိုင် ဓါသ်ဝံ ပွမပူဇ နမတ္တကိုပွမဟိုတွံခရ်ဟေင် ပြတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတွံတရ။

“ဩတီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ မျှံပကတိ မဆာန်ဍုတ် သတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုဂှ် ဟွံမွဲကို စိုတ်သအေတ်သပါန်တဲ ကိုဒါနိပူဇ ပွမပူဇယဇ် မတွံဂး ဟိုတွံကျင်ခရ်တဲရ။

သတ်တအံၣ် လှောင်တံၣ်တီၣ်လမ္မံၣ်ပိုင်ကျၣ်တြဲ မုံသဘ်မပြုလတူနမ္မိဟ်ဂမ္တိုင် အာစိုပ်
တြဲဘဝမွဲလွၢ်အိုတ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ၣ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီၣ်လမ္မံၣ်ပိုင်ကျၣ်တြဲ ဟိုတ်လွၢ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျၣ်လွၢ်ရ။

ပဌမသုတ်။

၂။ သုလဘသုတ်

၁၀၁။ ဒေသနာဝံ တီၣ်လမ္မံၣ်ပိုင်ကျၣ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတ်လွၢ်ရ၊ တီၣ်လမ္မံၣ်ပိုင်
ကျၣ်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတ်လွၢ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျၣ်လွၢ်ရ။

ယွံခမီတအံၣ် အရာဝတ္ထုဂမ္တိုင် မုံကိုကိစ္စလေဝ် အောန်အိုတ်၊ ကလိဝံလေဝ် လေဝဲ
သွာအိုတ်၊ ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲတအံၣ် က္လံၣ် ပန်သ်မဒ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲပန်သ်အိုတ်ဂ်ရော?
ယွံခမီတအံၣ် ပျော်ကိုသုာဂမ္တိုင်ဝံ သုာပံင်သကူၣ် ကိစ္စလေဝ် အောန်ရ၊ ကလိဝံလေဝ်
လေဝဲသွာရ၊ သုာပံင်သကူၣ် ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲရ၊ ယွံခမီတအံၣ် ပျော်ကိုဘောဇိန်ဂမ္တိုင်ဂ်
ပတေၣ်တင်ခံင်စါတဲ ပိဏ္ဏပါတ် မကလိဝံၣ် ကိစ္စလေဝ် အောန်ရ၊ ကလိဝံလေဝ် လေဝဲသွာရ၊
ပိဏ္ဏပါတ် ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲရ၊ ယွံခမီတအံၣ် ပျော်ကိုဘာဂမ္တိုင်ဂ် ဘာမတွံး သွပ်တမ်ဆုဂ်
ကိစ္စလေဝ် အောန်ရ၊ ကလိဝံလေဝ် လေဝဲသွာရ၊ ဘာၣ် ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲရ၊ ယွံခမီတအံၣ်
ပျော်ကိုဂဠုဂမ္တိုင်ဂ် ဂဠုမတုင်လဝ် နကိုပသ်ၣ်ကူၣ် ကိစ္စလေဝ် အောန်ရ၊ ကလိဝံလေဝ်
လေဝဲသွာရ၊ ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲရ၊ ယွံခမီတအံၣ် အရာဝတ္ထုဂမ္တိုင် ကိစ္စလေဝ် အောန်၊ ကလိ
ဝံလေဝ် လေဝဲသွာ၊ ဒုဟ်လေဝ် ဟွံမွဲတအံၣ် က္လံၣ် ပန်သ်မဒ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမီတအံၣ် ခမီဂ်
ဩဟိုတ်မွဲ တရိုပ်ကိုစိုတ် နကိုကိစ္စ မအောန်ကို၊ နပ္ပမကလိဝံလေဝဲသွာကို နဟွံမွဲကိုဒုဟ်ကို
ပ္ပမတရိုပ်ကိုစိုတ် ခမီဝံ ပျော်ကိုမပ္ပံကို သီလသံဝရဂမ္တိုင်ဂ် လုပ်လိဟ်မွဲတဲ အဲကျၣ်သွးစ
ရဝံမွဲး အင်္ဂုဟိုတ် အရိယမဂ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီၣ်လမ္မံၣ်ပိုင်ကျၣ်တြဲ ဟိုတ်လွၢ်ရ။

“ခမီတရိုပ်ကိုစိုတ်လေဝဲသွာ နဟွံမွဲကိုဒုဟ်ကို နကိုကိစ္စမအောန်ကို နမကလိဝံ
လေဝဲသွာကိုၣ် သွဟိုတ်ကို ဘာ သုာ ညှိယာမ ဘောဇိန် ဟွံဒ်သျှောင်စိုတ်စိုတ်ရ၊
ဟွံပျဲပျာတ် ဒိုဟ်ပန်ရ။

တီၣ်လမ္မံၣ်ပိုင်ကျၣ်တြဲၣ် ဩဓရဂမ္တိုင် မဗွဲကိုအရိယမဂ် ဂပ်ၣ်ဟိုတ်လွၢ်အိုတ်ရ၊
ခမီ မဒေုတ်တ ဟွံဝိဝိင် တရိုပ်ကိုစိုတ်လေဝဲသွာၣ် သီစတိုင်ကေတ် ဓရဂမ္တိုင်မာန်
အိုတ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ၣ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီၣ်လမ္မံၣ်ပိုင်ကျၣ်တြဲ ဟိုတ်လွၢ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျၣ်လွၢ်ရ။

ဒုတိယသုတ်။

၃။ အာသဝက္ခယသုတ်

၁၀၂။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋကုဉ်တြ မပတုပိဋတြပြကာ ဟိတံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋကုဉ်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ကုညးမတီ ညးမညာတ်ဂ်ဟောင် ဓရ်အာသဝက္ခယဉ်အိုတ်ရောင်၊ အဲကျ် သွးတရ၊ ကုညးဟံတီ ညးဟံညာတ်ဂ် ဓရ်အာသဝက္ခယဉ်အိုတ်ရောင်၊ အဲကျ် ဟံသွးရ၊ ယွံခမိတအ် ကုညးမတီ ညးမညာတ်သင်္ဂဟိဂ် ဓရ်အာသဝက္ခယဉ်အိုတ်တင်ရော? ယွံခမိတအ် ‘ဣဝံ နိဟိတ် ဒဒိခိရ’ ရံဝံ ကုညးမတီ ညးမညာတ်ဂ် ဓရ်အာသဝက္ခယဉ်အိုတ်တရ၊ ယွံခမိတအ် ‘ဣဝံ ဒေဝ်မဒ်ဟိတ် မအာစိပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာဒဒိခိမပျိတ်ရ’ ရံဝံ ကုညးမတီ ညးမညာတ်ဂ် ဓရ်အာသဝက္ခယဉ်အိုတ်တရ၊ ယွံခမိတအ် ဣဝံ ကုညးမတီ ညးမညာတ်ဂ် ဓရ်အာသဝက္ခယဉ်အိုတ်တရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိဋကုဉ်တြ ဟိတံလင်ရ။

“ပူဂိုလ် ‘သေက္ခ’ ယောမဒေဝ်ဗက်အာ လေင်ဂိုင်တရ်မတပ်ဂ် ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ ကိလေသမအိုတ် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ပဌမ နိက္ခင်ရ၊ ပွဲမသက္ကုဒြာ အရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်ဂ် အရဟတ္တဖိုလ် ကတိဒ်ရ။

ကြနူအရဟတ္တဖိုလ်ဂ် ကုပူဂိုလ်မအာစိပ် အရဟတ္တဖိုလ်တဲ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မဒ်ပွဲနိဗ္ဗာန်ကို အရဟတ္တဖိုလ်မပြဂ် ကတိဒ်ကျင်ရ၊ ပွဲအရဟတ္တမဂ် မလေပ်သွကို သံယောဇိန်ဂမ္တိုင်မအိုတ်ဂ် ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် ကတိဒ်ကျင်ရ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မတီကေတ် ရံဝံမွး သံယောဇိန်ဂမ္တိုင်မအိုတ်တဲဂ် ကတိဒ်ကျင်ရ။

လျှဟ်ခိုဝဲတဲ ညးဟံမဲကိုပညာဂ် ဟံထေက်ကိုကလိဝံနိဗ္ဗာန် မတိတ်ဗူးနူကို ဗဒ်ဒက်အိုတ်သီရ” ရံဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေင် တီလမ္ပုပိဋကုဉ်တြ ဟိတံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

တတိယသုတ်။

၄။ သမဏဗြာဟ္မဏသုတ်

၁၀၃။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိဋကုဉ်တြ မပတုပိဋတြပြကာ ဟိတံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပိဋကုဉ်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိတံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ‘ဣဝံ ဒဒိခိရ’ ရံဝံ ညးဟံတီကေတ် အတိုင်မဉာ်စုတ်ကို ‘ဣဝံ နိဟိတ် ဒဒိခိရ’ ရံဝံ ညးဟံတီကေတ် အတိုင်မဉာ်စုတ်ကို ‘ဣဝံ (နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာဒဒိခိမပျိတ်ရ’ ရံဝံ ညးဟံတီကေတ် ပွဲမဉာ်စုတ်ကို၊ ‘ဣဝံ ဒေဝ်မဒ်ဟိတ် ဝံအာစိပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာဒဒိခိ

မပျိုတ်ရ' ရဝံ ညးဟံတိကေတ် အတိုင်မဉ္စာ်စုတ်ကို သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတ်အိတ်
ပွဲသမဏဂမ္ဘိုင်လေဝ် ရဝံမွဲး သမဏဂ္ဂ် အဲကျာ် ဟဂပ်ဝ်သိုပ်အိုတ်ရ၊ ပွဲဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်လေဝ်
ရဝံမွဲး ဗြာဟ္မဏဂ္ဂ် အဲကျာ် ဟဂပ်ဝ်သိုပ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်တအိတ် ဖိနိသမဏအိုတ်ကို ဖိနိ
ဗြာဟ္မဏကို ပွဲဘဝဝံဟေင် တိကေတ်အလိုဇကု နကိုညဏ်တေင်တဲ အာစိုပ်သွဇ္ဇောပ်မတ်တဲ
ဟံဝံသွဒတ်အိုတ်ရ။

ယံခမိတအ် 'ဣဝံ ဒဒိခိရ' ရဝံ ညးမတိကေတ် အတိုင်မဉ္စာ်စုတ်ကို 'ဣဝံ နိဟိုတ်
ဒဒိခိရ' ရဝံ ညးမတိကေတ် အတိုင်မဉ္စာ်စုတ်ကို၊ 'ဣဝံ (နိဗ္ဗာန်) မဒိအရာဒဒိခိမပျိုတ်ရ' ရဝံ
ညးမတိကေတ် အတိုင်မဉ္စာ်စုတ်ကို 'ဣဝံ ဒေဝ်နိဟိုတ်ဝံအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒိအရာဒဒိခိ
မပျိုတ်ရ' ရဝံ ညးမတိကေတ် အတိုင်မဉ္စာ်စုတ်ကို သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်အိုတ်တအိတ်
ပွဲသမဏဂမ္ဘိုင်လေဝ် ရဝံမွဲး သမဏဂ္ဂ် အဲကျာ် ဂပ်ဝ်သိုပ်အိုတ်ရ၊ ပွဲဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်လေဝ်
ရဝံမွဲး ဗြာဟ္မဏဂ္ဂ် အဲကျာ် ဂပ်ဝ်သိုတ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်တအိတ် ဖိနိသမဏကို ဖိနိဗြာဟ္မဏကို
ပွဲဘဝဝံဟေင် တိကေတ် အလိုဇကု နကိုညဏ်တေင်တဲ အာစိုပ်သွဇ္ဇောပ်မတ်တဲ ဝံသွဒတ်
အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်လဝ်ရ။

“ဩညးဂမ္ဘိုင် ဟံတိကေတ်ဒဒိခိအိုတ်ရ၊ သအာင်အာနူဂ် ဟံတိကေတ် ဟိုတ်
ဒဒိခိ မကတိဒိအိုတ်ရ၊ (နိဗ္ဗာန်) မဒိအရာဒဒိခိမပျိုတ် မသက္ကုသေဟ် ပွဲအကာဲအရာ
အိုတ်သိုက်ကို ဝံင်တရ်နိဟိုတ် မအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒိအရာဒဒိခိမပျိုတ်ကို ဟံတိကေတ်
အိုတ်ရ။

ညးဂမ္ဘိုင်တအိတ် ဒးဟုတ်ယုတ်အာ နူ(အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ် မတိတ်ဗူးနူကိလေသ
အိုတ်ရ၊ ဒးဟုတ်ယုတ်အာ နူ(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာ မတိတ်ဗူးနူကိလေသအိုတ်ရ၊
ညးဂမ္ဘိုင်တအိတ် တုဟ်နသွကေုလအိတ်ဒဒိခိဝံင် ဟံထေက်ကြိုက်အိုတ်ရ၊ အာစိုပ်တ်
ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမချိုတ် ၉ကန်အိုတ်ရ။

ဩညးဂမ္ဘိုင်တုန် တိကေတ်ဒဒိခိအိုတ်ရ၊ သအာင်အာနူဂ် တိကေတ်ဟိုတ်ဒဒိခိ
မကတိဒိအိုတ်ရ၊ (နိဗ္ဗာန်) မဒိအရာဒဒိခိမပျိုတ် မသက္ကုသေဟ် ပွဲအကာဲအရာ
အိုတ်သိုက်ကို ဝံင်တရ်နိဟိုတ်မအာစိုပ် (နိဗ္ဗာန်) မဒိအရာဒဒိခိမပျိုတ်ကို တိကေတ်
အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်ဂ် ချိုက်ပေင်ကို(အရဟတ္တဖိုလ်)စိုတ် မတိတ်ဗူးနူကိလေသအိုတ်ရ၊
ချိုက်ပေင်ကို(အရဟတ္တဖိုလ်)ပညာ မတိတ်ဗူးနူကိလေသအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်တအိတ်
တုဟ်နသွကေုလအိတ်ဒဒိခိဝံင် ထေက်ကြိုက်အိုတ်ရ၊ ဟံပြာပ်အာစိုပ် ပွမတန်
ပဋိသန္တိ ပွမချိုတ်အိုတ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တိလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်လဝ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

စတုတ္ထသုတ်။

၅။ သီလသမ္ပန္နသုတ်

၁၀၄။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ မပတုပ္ပါဒ်တြပြကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျက်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗ္ဗေတွင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံပွံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ဩခမိဂမ္ပိုင် ချိုက်ပင်ကိုသီလအိုတ်ရ၊ ချိုက်ပင်ကိုသမာဓိအိုတ်ရ၊ ချိုက်ပင်ကိုပညာအိုတ်ရ၊ ချိုက်ပင်ကိုအရဟတ္တဖိုလ်ဝိမုတ္တိအိုတ်ရ၊ ချိုက်ပင်ကိုလညာတ် ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် မလေပ်ဗ္ဗာရဏာ “ဝိမုတ္တိ” အရဟတ္တဖိုလ်အိုတ်ရ၊ လေပ်ဝေတ်တ ညးတူဟ်သအာင်ဂမ္ပိုင်အိုတ်ရ၊ မလေပ်ကိုတိတ်ခေ်အိုတ်ရ၊ မလေပ်ထွေးတခေ် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ မလေပ်ကိုဒဂုန်ဒွေတ်တအိုတ်ရ၊ မလေပ်ကိုသကေက်သကာအိုတ်ရ၊ မလေပ်ကိုမြဟ်မြ အိုတ်ရ၊ မသုဟ်အစောံတူဟ်နဟိတုံခေ်သပ္ပုရိဟ်ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ဆအယာံမာတ် ဝံဗိုလှောင် ခမိဂမ္ပိုင်တအ်ဂဟောင် ဂုဏ်ဖိုလ်ဂိုင်တရ၊ ရံပွံ အဲကျက်သွေးရ၊ ယွံခမိတအ် အဲကျက်ဂုံ ဝံမိင်ကေတ် ပရောပရာခမိဂမ္ပိုင်တအ်ဂဟောင် ဂုဏ်ဖိုလ်ဂိုင်တရ၊ ရံပွံ အဲကျက်သွေးရ၊ အယာံမာတ် ပြာပ်ခစ ခမိဂမ္ပိုင်တအ်ဂဟောင် ဂုဏ်ဖိုလ်ဂိုင်တရ၊ ရံပွံ အဲကျက်သွေးရ၊ အယာံမာတ် နိဿဲပြာပ်ခစ ခမိဂမ္ပိုင်တအ်ဂဟောင် ဂုဏ်ဖိုလ်ဂိုင်တရ၊ ရံပွံ အဲကျက်သွေးရ၊ အယာံမာတ် ဗိုဗျဟ်ဂုဏ် ခမိ ဂမ္ပိုင်တအ်ဂဟောင် ဂုဏ်ဖိုလ်ဂိုင်တရ၊ ရံပွံ အဲကျက်သွေးရ၊ ပတုပ်ဗက်ခမိတအ်ဂဟောင် အယာံမာတ် သွတ်ခမိဂဟောင် ဂုဏ်ဖိုလ်ဂိုင်တရ၊ ရံပွံ အဲကျက်သွေးရ၊ ပွမဒ်တသ်ဝံ မဟိုတ်ဂ်ရော? ယွံခမိတအ် ကုညးဂမ္ပိုင်မပြာပ်ခစ ကုညးဂမ္ပိုင်နိဿဲပြာပ်ခစ ခမိဂမ္ပိုင်မူသဘ်မဗ်သ်ဂ် ဗွပ်သီလဟံ့ချိုက်ပင်ဏီလေပ် အာစိုပ်ချိုက်ပင်ဇော်မောင်ရ၊ ဗွပ်သမာဓိဟံ့ချိုက်ပင်ဏီ ဂ်လေပ် အာစိုပ်ချိုက်ပင်ဇော်မောင်ရ၊ ဗွပ်အရဟတ္တဖိုလ်(ဝိမုတ္တိ) ဟံ့ချိုက်ပင်ဏီလေပ် အာစိုပ်ချိုက်ပင်ဇော်မောင်ရ၊ ဗွပ်လညာတ်အရဟတ္တဖိုလ် ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ် ဟံ့ချိုက်ပင် ဏီလေပ် အာစိုပ်ချိုက်ပင်ဇော်မောင်ရ။

ယွံခမိတအ် ခမိဂမ္ပိုင်မူသဘ်မဗ်သ်ဝံ သွေးစရံပွံမ္း “အ္စာဂမ္ပိုင် မလေပ်ဝေတ်တ” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ပူဂိုလ်ကျိပ်သကိုပ်ဂမ္ပိုင် ညံင်ရဲညးဇော်ကီ” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ညးဂမ္ပိုင် မလေပ်ပါသွေးကိုလက်ကျိုက်ကိလေသ” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ညးဂမ္ပိုင် မလေပ်ပါသွေးတိုက်ဒမ္ပ” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ညးဂမ္ပိုင်မလေပ်သွကိုလျး” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ညးဂမ္ပိုင်မလေပ်သွကိုအရံင်” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ညးဂမ္ပိုင် မလေပ် သွကိုမဂ်တုး” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ညးဂမ္ပိုင် မလေပ်ပကင်ရင်ပုတ်မိဩ(ပုတ်ဒခက်)” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ညးဂမ္ပိုင်မလေပ်ကိုလျးတုး” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “အရီဂမ္ပိုင်” အိုတ်ကိုရ၊ သွေးစရံပွံမ္း “ညးမူကိုလညာတ်မတ်ပညာ” အိုတ်ကိုရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြ ဟိတုံလင်ရ။

“ပွမဝံဗိုလှောင်တ ပူဂိုလ်အရီဂမ္ပိုင် မူကိုပညာမူကိုကာယစိုတ် မဇော်ပွပ်လင်တဲ မူကိုပွမဂယိုင်လမျီု ဗဗွဲခေ်ဂ် ဒ်ဟိုတ်မလေပ်သွကို ပွမအိုဟ်တျိုဟ်ရ။

ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင် မှုံကိုပညာမလေပ်သွကိုအရံင်ဉာဏ် မလေပ်သွကိုလျးဉာဏ် မလေပ်သွကိုမတ်ပညာ မလေပ်ပါသွးကွဲလက်ကျိက်ကိလေသတအံင် ကိုခရံ သပ္ပရိဟ်ယးတူးအိုတ်ရ၊ နကိုလျးအရံင်ခရံ ညးသပ္ပရိဟ်ဂမ္ဘိုင် ကိုလောကဂိုလဟိုတ်အိုတ်ညိ။

ဝံမိင်ကေတ်ဒေဝံဗတောန် ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင်တဲ တုပညာဂမ္ဘိုင်တဲ တိကေတ်နကိုဝိဿနာဉာဏ် ဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်နူမတိကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဇာတိမအိုတ် နကိုဉာဏ်တောင်ရ၊ ဟံအာစိုပ်ဘဝတို့ မွဲလှော်ပုန်အိုတ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်ပွဲသုတ်ဂ်ဂပ်ဝံသွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တိလမ္ပုပိုင်ကျိတ်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ပဉ္စမသုတ်။

၆။ တဏှာပြုဒသုတ်

၁၀၅။ ဒေသနာဝံ တိလမ္ပုပိုင်ကျိတ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလပ်ရ၊ တိလမ္ပုပိုင်ကျိတ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတောင် ဟိုတွံလပ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယွံခမိတအ် ကုခမိတ် တဏှာဒ်မွဲး ဩဟိုတ်နူဟိုတ်ဝတ္ထုဂမ္ဘိုင်လို မွဲဒ်ရ၊ ဟိုတ်ဝတ္ထုအရာတဏှာမကတိုဒ်ဂမ္ဘိုင်ကွဲ ပန်သ်မဒ်အိုတ်ရ၊ ညးမွဲးပန်သ်အိုတ်ရော? ယွံခမိတအ် ကုခမိတ် တဏှာမကတိုဒ်မွဲး ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး သုာလေပ် တဏှာကတိုဒ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ကုခမိတ် တဏှာမကတိုဒ်မွဲး ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ဘာသုာသတိက်လေပ် တဏှာကတိုဒ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ကုခမိတ် တဏှာကတိုဒ်မွဲး ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပစ္စယ်ဂဉ္ဇေ မပ္ပံကိုကောင်သွဟ် ကောင်လယ်င်မပြလေပ် တဏှာကတိုဒ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ကုခမိတ် တဏှာကတိုဒ်မွဲး ဩဟိုတ်နူဟိုတ်ဝတ္ထုဂမ္ဘိုင် ကတိုဒ်ရ၊ ဟိုတ်ဝတ္ထုအရာတဏှာဝံကတိုဒ်ဂမ္ဘိုင်ကွဲ မဒ်ပန်သ်အိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမ္ပုပိုင်ကျိတ်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ။

တြဲမ္ပုကိုသကအ်ရဲ တဏှာတ် ဒးဂေတ်ဂေတ် လုက်ကာလလအ်လကာဖာတ် ဒ်တဲ ကလိလောန်ကွဲ သံသာမတွံဂးဒ်မ္မိဟ် ဒ်ဒ်သတ်မွဲသအာင်ဟံမာန်ရ။

ခမိမ္ပုကိုသတိတ် တိကေတ်တဏှာမဒ်ဟိုတ်ဒ်ဒ် ဗွဲအစောဒ်ဟ်တဲ ဟိုတ်နူတဏှာမစာ်စူးအာတ်ရ၊ ဟံဂိုင်ကေတ်ပဋိသန္တိ မွဲလှော်ပုန်တဲ ဝံတိတ်ဗူးနူ(သံသာ)မာန်ရ၊ ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွးနကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တိလမ္ပုပိုင်ကျိတ်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ဆဋ္ဌသုတ်။

၇။ သပြေဟူကသုတ်

၁၀၆။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြိ မပတုပိုင်တြိပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမ္ပုံပိုင် ကျက်တြိ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇမ္ပေတွင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ဩကောန်ဇာတ်မဒ်ကောန်ဂကူဂမ္တိုင်၌ သပ္ပုဇလင်မိမဂမ္တိုင် ပွဲသိုဇကု အိုတ်ရ၊ ကောန်ဂကူဂမ္တိုင်တအ်၌ နှိညးမံင်ကရောံ ကောံဗြီအိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဩကောန် ဇာတ်မဒ်ကောန်ဂကူဂမ္တိုင်၌ သပ္ပုဇလင်မိမဂမ္တိုင် ပွဲသိုဇကုအိုတ်ရ၊ ကောန်ဂကူဂမ္တိုင်တအ်၌ နှိညးမံင်ကရောံကောံဒေဝတ်တုသိုဇကုအိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဩကောန်ဇာတ်မဒ်ကောန် ဂကူဂမ္တိုင်၌ သပ္ပုဇလင်မိမဂမ္တိုင် ပွဲသိုဇကုအိုတ်ရ၊ ကောန်ဂကူဂမ္တိုင်တအ်၌ နှိညးမံင်ကရောံ ကောံအွာကွာတ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဩကောန်ဇာတ်မဒ်ကောန်ဂကူဂမ္တိုင်၌ သပ္ပုဇလင် မိမဂမ္တိုင် ပွဲသိုဇကုအိုတ်ရ၊ ကောန်ဂကူဂမ္တိုင်တအ်၌ နှိညးမံင်ကရောံ ကောံညးမထေက်ကို ဒင်ဒါနိဝတ္ထု မရင်တုင်နင် နူဌာန်ဇမ္ပေအိုတ်ရ။

ယွံခမိတအ် ယုမတံဂး “ဗြဟ္မာ”ဝံ နှိယုမိမဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ယုမတံဂး “ဒေဝတ်တုသို”ဝံ နှိယုမိမဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ယုမတံဂး “အွာကိုပ်ကွာ”ဝံ နှိယုမိမဂမ္တိုင်ရ၊ ယွံခမိတအ် ယုမတံဂး “ညးမထေက်ဒင်ဒါနိဝတ္ထုမရင်တုင်နင်နူဌာန်ဇမ္ပေ”ဝံ နှိယုမိမ ဂမ္တိုင်ရ၊ ပွမဒ်တသ်၌ မဟိုတ်၌ရော? ယွံခမိတအ် မိမတအ်၌ ဂုဏ်ဥပကာဂ္တိုင် လတူ ကောန်ဇာတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ လေပ်မင်မွဲတ်လမ္ပီအိုတ်ရ၊ လေပ်ဗ္ဗုဏ်တအ်အိုတ်ရ၊ လေပ်ဇောန်ထွေးတ် လောကဝံအိုတ်ရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြိ ဟိုတွံလင်ရ။

“မိမဂမ္တိုင်တအ်၌ သွက်ကောန်ဇာတ်ဂမ္တိုင် ဂပ်ဝံသွေးတ် ရံဝံမွဲဗြီကို ရံဝံမွဲ ဒေဝတ်တုသိုကို ရံဝံမွဲအာစာကိုပ်ကွာကို၊ ရံဝံမွဲညးမထေက်ဒင်ဒါနိဝတ္ထုမရင်တုင်နင် နူဌာန်ဇမ္ပေအိုတ်ရ၊ လေပ်မင်မွဲတ် ကောန်ဇာတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။

ဟိုတ်၌ရ တုပညာ၌ လောဘတ်မိမဂမ္တိုင်ရ၊ နကိုပုင်ကို နကိုဍုင်ယာမကို နကို ယာတ်ကို နကိုဘာသ္မာသတိက် သ္မာဒိုင်ကို နပ္ပမလံက်လေတ်မပတမ်ကိုဂစေံစွန်ကို နပ္ပမဗုဒ္ဓိဗလိပ်ဍုင်ကို နပ္ပမကြံကြာတ်ဇိုင်ကို ကောန်ဇိုင်ဗွဲမဒ်ဒေးရ။

နပ္ပမကောန်ဇိုင်ဗွဲဥပကာ ပွဲမိမတအ်၌ ပွဲဘဝဏအ်ဟေင် တုပညာဂမ္တိုင် ထိုင်သး ညး၌အိုတ်ရ၊ ပွဲဘဝအနာဂတ်တေံ အာစိုပ်ချင်သွင်တဲ ဝံမြဟ်မြတ်ရ” ရံဝံ အရထ အမိပ္ပါယ်ပွဲသုတ်၌ ဂပ်ဝံသွေးနကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြိ ဟိုတွံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

သတ္တမသုတ်။

မာတိကာ

၈။ ဗဟုကာရသုတ်

၁၀၇။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ဍိကျ၍တြိ မပတုပ္ပိန္ဒတြိပ္ပကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ဍိ
ကျ၍တြိ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယွံခမိတအ် ကောန်ဂကူဗမ္မးဂမ္တိုင် မကျောန်စိုတ်တ် နကိုအရပ်အစပ်ဂမ္တိုင် မတွံဂး
သုာ ပိဏ္ဍပါတ် ဘာ ဂဉ္ဇေ မဒ်အထံက်အပင် ညးမဂိယဲဂမ္တိုင် မှုံကိုဂုဏ်ဂိုင်ကုမ္မးတအ်အိုတ်ရ၊
ယွံခမိတအ် မ္မးတအ်ညးဂမ္တိုင်မလေပ်ဟိုတွံ မဆာဲပွဲတမ် မဆာဲပွဲလွှဲဝ် မဆာဲပွဲကျောတ်
မချိုက်ပင်ကိုအရထ မချိုက်ပင်ကိုသဒ္ဓါ ကုခမိဗမ္မးဂမ္တိုင်တဲ မလေပ်ထွေးပျးတ် ဒွေတ်မပြ
မသအးဇး ဗွဲပွဲပျူတအ်ဂ်လေပ် မှုံဂုဏ်ဂိုင်တ် ကုကောန်ဂကူဗမ္မးဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ်
ဣဝံဟေင် နိဿဲကျောံရင်သကအ်တဲ တွဟ်နဂွံတိတ်ဗူးနုဝဲဩဃ(သံသာ) တွဟ်နဂွံသွက္ခေ
လအိတ်ဒဒိခံဝဉ်တဲ ဒွေတ်တ်ဒွေတ်မပြ ဗွဲမဒးရးရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပ္ဍိကျ၍တြိ
ဟိတုံလင်ရ။

“ခရ်ကိုခမိ ညးမသွအိန်ထံင် ညးဟံသွအိန်ထံင်ဓါတအ်ဂ် နိဿဲကျောံရင်သကအ်
အိုတ်တဲ ကိုခရ်သပျူရိုဟ်မပြ ဟံမ္မဲကိုပတောံစတ် မဒ်အရာယောဂပန်မအိုတ် စိုပ်ဒတဲ
မာန်ရ။

ခမိ ဟံသွအိန်ထံင်ဂမ္တိုင်ဂ် ဒုင်ဒါနိသုာ မပါကျောံဘဲဉတုကို ဘာသုာသတိက်
သုာဒွင်ကို ပိဏ္ဍပါတ်ကို ဂဉ္ဇေကို နူဇရေင်မှိုဟ်ဂမ္တိုင် မသွအိန်ထံင်အိုတ်ရ။

မှိုဟ်ဂမ္တိုင်မံင်ပွဲသိုတ် မဉ္ဇာဲသိုတ် မပ္ပံကိုပိန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်တအ်ဂ် နိဿဲကိုပူဂိုလ်
အရိဂမ္တိုင်တဲ နကိုပညာမဗုသအးဂ် လျှင်ဖြိုင်သျှိုက် ကုပူဂိုလ်တုအရန်ဂမ္တိုင်တဲ
မှာ်သုာ နကိုသမထဝိပဿနာအိုတ်တဲ ပွဲဘဝဏအ်ဟေင် ဒွေတ်တ်ဂွံင်တရဲခရ်
မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်သုဂတိဂ်ဒ်တဲ အာစိုပ်သွင်သွင်မသျှိုက်မှိုက်အိုတ်တဲ ချိုက်ပင်တ်ကို
ဝတ္ထုကာမ မဂပ်ဝ်နွံပိုက်အိုတ်တဲ မိပ်မြတ်တ်အိုတ်ရ၊ ရံဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ်
ဂပ်ဝ်သွး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပ္ဍိကျ၍တြိ ဟိတုံလင်ရ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

အဋ္ဌမသုတ်။

၉။ ကုဟသုတ်

၁၀၈။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပ္ဍိကျ၍တြိ မပတုပ္ပိန္ဒတြိပ္ပကာ ဟိတုံလင်ရ၊ တီလမ္ပုပ္ဍိ
ကျ၍တြိ မထေက်ဒုင်ဒါနိပူဇေတွင် ဟိတုံလင်ရ၊ ရံဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ယုံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင် ညးမလေပ်သွက်အမ်သပ် ညးမကြင်မျိုဟ် သကာတ်မြဟ် ညးမလေပ်ဟိုလှေလှန် ညးမျိုကိုဂြင်ကိလေသ ညးမျိုကိုဆီမသျှင် ညးမျိုကိုစိုတ်ဟုံတန်ကြန် အိုတ်သိုတ်တအံဂ် ကောန်အဲကျက်ဂမ္ဘိုင်ဟုံသေင်အိုတ်ရ၊ ယုံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင်တအံဂ် စ်စူးအာ နူ“သာသနာ” မတွံဂး ဓမ္မဝိနယအိုတ်ရ၊ ယုံခမိတအံ ခမိဂမ္ဘိုင်ဂ် အာစိုပ်ပွမဟုံဇော်မောင် ဖောအံဗြေပ်လဲလး ပွဲသာသနာဝံအိုတ်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ။

“ဩခမိဂမ္ဘိုင် မလေပ်သွအမ်သပ်အိုတ်ရ၊ ကြင်မျိုဟ်သကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ လေပ်ဟိုသွးလှေလှန်အိုတ်ရ၊ မျိုကိုဂြင်ကိလေသအိုတ်ရ၊ ဆီသျှင်အိုတ်ရ၊ ဟုံတန်ကြန် အိုတ်ရ၊ ခမိဂမ္ဘိုင်တအံဂ် ဟုံဇော်မောင် ပွဲသာသနာ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မဂပ်ဝံတွံ လပ်ရ။

ဩခမိဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟုံလေပ်သွအမ်သပ်အိုတ်ရ၊ ဟုံလေပ်လှေလှန်အိုတ်ရ၊ မျိုကို ပညာအိုတ်ရ၊ ဟုံကြင်မျိုဟ်သကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ တန်ကြန်ဗွဲဒးရးအိုတ်ရ၊ ခမိ ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဇော်မောင်ဖောအံဗြေပ်လဲလး ပွဲသာသနာ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မဂပ်ဝံ တွံလပ်ရ” ရဝံ အရထအဓိပ္ပါယ်ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသွးနကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလပ်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

နဝမသုတ်။

၁၀။ နဒီသောတသုတ်

၁၀၉။ ဒေသနာဝံ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလပ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင် ကျက်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇဗွဲတွေင် ဟိုတွံလပ်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လပ်ရ။

ယုံခမိတအံ ဥပမာမွဲတုန် မွိုဟ်တြဲဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး သဘဝတ္ထုမဂပ်ဝံ သျိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံသာယျေန် မပ္ပံကိုထပ်သြန်မွိုက်ဂ်ရ၊ ဒးဟီဗက်အာနကိုဇောင်ချ်ရ၊ တြဲ (မွဲသအာင်) မတန်ဒိုင် လတူသြင်မျိုကိုမတ်ဉာဏ်ဂ် ညာတ်ကေတ်တြဲဂ်တဲ သွးတ် သာ်ဝံရ၊ ယုံတြဲတုအဲဂ် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး သဘဝတ္ထုမဂပ်ဝံသျိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံသာယျေန် မပ္ပံကို ထပ်သြန်မွိုက်ဂ်ရ ဟီဗက်အာနကိုလှေင်ဇောင်ချ်တဲ ပွဲသွပ်ဝီဝံ ဌာန်ချ်မမြိုဟ် ညှ်မျိုကိုလုပ် မျိုကိုဝဲ မျိုကိုကျာ် မရပ်စမျိုကိုလကိုဟ် ရက္ခိဟ် နွံတ်ရ၊ ယုံတြဲတုအဲဂ် စိုပ်အာဌာန် ညှ်မမြိုဟ် ဂ်မွဲ ကြက်ဒးအာစိုပ်ပွမချိုတ်လေပ် နိမာန်ရ၊ ကြက်ဒးအာစိုပ်ဒဒိခိညောန်ကို ချိုတ်လေပ် နိမာန်ရ၊ ယုံခမိတအံ ပွဲကာလဂ် တြဲဂ် ဟိုတ်နူမိင်ကေတ်ရမျာင် တြဲမဟိုက်တဲ နကိုတဲကို နကိုဇိုင်ကို သွက်ဝံဒစးတိုန်ညှ်ဂ် ပတိတ်ဇြဟတ်တ်ရ။

ယံခမီတအံ အဲကျက်ဂ် တွဟ်နကိုတိကေတ် အရထအမိပ္ပါယ်ဝံတဲ သွးလင်ဥပမာဝံရ၊
ဂလာန်ကြက်သွးဂတဝံတုန် ဒ်အရထပွဲအရာဝံရ၊ ယံခမီတအံ ယုမတွံဂး “ဇောဝ်ဍုင်”ဂ်
ဒ်ယုတဏှာဝံရ။

ယံခမီတအံ ယုမတွံဂး “သတ်ဝတ္ထုမဂင်ဝ်သျှိုက်ဆာန် မဂင်ဝ်သာယျေန်”ဂ် ဒ်ယု
အဇ္ဈတ္တိကာယတနု တြံပြကာဂမ္ဘိုင်ရ။

ယံခမီတအံ ယုမတွံဂး “ဌာန်ဒတန်ဍုင်မဇ္ဈိဟ်သွပ်”ဂ် ဒ်ယုသံယောဇိန်ဂမ္ဘိုင်ပိ
ဗွဲသွပ်ရ။

ယံခမီတအံ ယုမတွံဂး “လဝ်”ဂ် ဒ်ယု “ဒေါသ” ပွမထေပွတ် “ဥပါယာသ”
ပွမချောင်စိုတ်ရ။

ယံခမီတအံ ယုမတွံဂး “ဝဲ”ဂ် ဒ်ယုကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်မသုန်ပြကာရ။

ယံခမီတအံ ယုမတွံဂး “ကကျာ်လကိုဟ်ရက္ခိဟ် မဂင်ဝ်ရပ်စ”ဂ် ဒ်ယုမာတုဂါမရ။

ယံခမီတအံ ယုမတွံဂး “ပွမပတိတ်တြဟတ် နကိုတဲကို နကိုဇိုင်ကို”ဂ် ဒ်ယုပွမ
လွီုပရာ ပတိတ်တြဟတ်ရ။

ယံခမီတအံ တြံမျှ်ကိုပညာ မတန်ဒိုင်လတူသြင်ဂ် ဒ်ယုတီလမျှ်ပိုင်ကျက်တြဲ မထေက်
ဒုင်ဒါန်ပူဇ်ဗွဲတွေင် မတိကေတ်ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို အလိုလိုဇကုရ၊ အရထအမိပ္ပါယ်ဝံ
တီလမျှ်ပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ။

“ဉ္စးမရာဒနာမိက် တွဟ်နကလိဝ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာယောဂပန်မအိုတ် ပွဲကာလ
အနာဂတ်ဂ် စိုန်ဒ်ဒိုင် မွဲဟာန်ကျောံဒ်ဒိုင် ဗွဲအစောံဒွေတ်ပဋိပတ်ကိုလေပ် သွးကျောံ
ကာမဂမ္ဘိုင်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကို“သမ္မဇဉ” ဉာဏ်မဗ္ဗာရဏာတု ဉ္စးမျှ်ကိုစိုတ်မတိတ်ဗွး
မတိကေတ်ခရ်သစ္စပန် ဉ္စးမျှ်ကိုဒွေတ်မပြဲ မဒွေတ်လင်တု ဉ္စးမအာစိုပ်လအိတ်
လောက ဉ္စးမအာစိုပ်သြင်မွဲလပါ်မတွံဂးနိဗ္ဗာန်ရ၊ ရဝံ အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ်
ဂင်ဝ်သွး နကိုဂါယာဝံရ။

အရထအမိပ္ပါယ်ဝံလေပ် တီလမျှ်ပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံလင်ရ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

ဒသမသုတ်။

၁၁။ စရသုတ်

၁၁၀။ ဒေသနာဝံ တီလမျှ်ပိုင်ကျက်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလင်ရ၊ တီလမျှ်ပိုင်
ကျက်တြဲ မထေက်ဒုင်ဒါန်ပူဇ်ဗွဲတွေင် ဟိုတွံလင်ရ၊ ရဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လင်ရ။

မာတိကာ

ယွံခမိတအံ ခမိဂ် ဃောမအာမံင်ဂ် “ကာမဝိတက်” ပွမချပ် မစပ်ကျောံကာမကို “ဗျာပါဒဝိတက်” ပွမချပ် မစပ်ကျောံပွမနွံပွက် မိက်ဂွံပလိုပလ်ညးတူဟ်သအာင်ကို “ဝိဟိံသဝိတက်” ပွမချပ် မစပ်ကျောံပွမပျဲပျံကို ယဝ်ရန်ကျင်မွဲး ခမိဂ် ယဝ်ရဒင်တဲ ဝိတက်ပိပြကာမွဲး ယဝ်ရဟုံသွးကျောံမွဲး ယဝ်ရဟုံပါကျောံမွဲး ယဝ်ရဟုံသွညံင်ဂွံမွဲး ယဝ်ရဟုံကိုအာစိုပ် ပွမဟုံကတိုန် မွဲလှော်ပွန်မွဲး ယွံခမိတအံ နကြိဒ်တဲရံသဝ်ဂွံနော် ဟုံမွဲကိုလွီုပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန် ကျောံကိလေသဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကိုပွမဖေက်လကိုတ် နူပွသရာမ်ပါပ်ဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ ခမိမအာမံင်ဂ် ဂပ်ဝ်သွးစရံဝွံမွဲး ညးမလျဟ်မံင်လျိုင် ညးမုံကိုဝီရိယမချိုင်လျရ။

ယွံခမိတအံ ခမိဂ် ဃောဒတူဒိုင်ဂ် ကာမဝိတက်ကို ဗျာပါဒဝိတက်ကို ဝိဟိံသဝိတက်ကို ယဝ်ရန်ကျင်မွဲး ခမိဂ် ယဝ်ရဒင်တဲဝိတက်ပိပြကာဂ်မွဲး ယဝ်ရဟုံသွးကျောံမွဲး ယဝ်ရဟုံပါကျောံမွဲး ယဝ်ရဟုံသွညံင်ဂွံမွဲး ယဝ်ရဟုံကိုအာစိုပ် ပွမဟုံကတိုန်မွဲလှော်ပွန်မွဲး ယွံခမိတအံ နကြိဒ်တဲရံသဝ်ဂွံနော် ဟုံမွဲကိုလွီုပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကျောံကိလေသဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကိုပွမဖေက်လကိုတ် နူပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ဒ်တဲ ခမိဒတူဒိုင်ဂ်လေပ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝွံမွဲး ညးမလျဟ်မံင်လျိုင် ညးမုံကိုဝီရိယမချိုင်လျရ။

ယွံခမိတအံ ခမိဂ် ဃောမဂဇာဒ်ဒိုင်ဂ် ကာမဝိတက်ကို ဗျာပါဒဝိတက်ကို ဝိဟိံသဝိတက်ကို ယဝ်ရန်ကျင်မွဲး ယဝ်ရဒင်တဲဝိတက်ပိပြကာဂ်မွဲး ယဝ်ရဟုံသွးကျောံမွဲး ယဝ်ရဟုံပါကျောံမွဲး ယဝ်ရဟုံသွး ညံင်ဂွံမွဲး ယဝ်ရဟုံကိုအာစိုပ် ပွမဟုံကတိုန် မွဲလှော်ပွန်မွဲး ယွံခမိတအံ နကြိဒ်တဲ ရံသဝ်ဂွံနော် ဟုံမွဲကိုလွီုပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကျောံကိလေသဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကိုပွမဖေက်လကိုတ် နူပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ဒ်တဲ ခမိမဂဇာဒ်ဒိုင်ဂ်လေပ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝွံမွဲး ညးမလျဟ်မံင်လျိုင် ညးမုံကိုဝီရိယမချိုင်လျရ။

ယွံခမိတအံ ခမိဂ် ဃောမအာဒိုင်ဂ် ကာမဝိတက်ကို၊ ဗျာပါဒဝိတက်ကို၊ ဝိဟိံသဝိတက်ကို၊ ယဝ်ရန်ကျင်မွဲး ခမိဂ် ယဝ်ရဟုံဒင်တဲ ဝိတက်ပိပြကာဂ်မွဲး ယဝ်ရသွးကျောံမွဲး ယဝ်ရဟုံပါကျောံမွဲး ယဝ်ရသွကျောံ ညံင်ဂွံမွဲး ယဝ်ရဟုံအာစိုပ်ပွမဟုံကတိုန် မွဲလှော်ပွန်မွဲး ယွံခမိတအံ နကြိဒ်တဲ ရံသဝ်ဂွံနော် မုံကိုလွီုပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကျောံကိလေသဂမ္တိုင် မုံကိုပွမဖေက်လကိုတ် နူပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ဒ်တဲ ခမိမအာဒိုင်ဂ်လေပ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝွံမွဲး ညးမုံကိုလွီုပရာဟုံပိုတ် ညးမုံကိုစိုတ်မလှောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ရ။

ယွံခမိတအံ ခမိဂ် ဃောဒတူဒိုင်ဂ် ကာမဝိတက်ကို၊ ဗျာပါဒဝိတက်ကို၊ ဝိဟိံသဝိတက်ကို၊ ယဝ်ရန်ကျင်မွဲး ခမိဂ် ယဝ်ရဟုံဒင်တဲ ဝိတက်ပြကာဂ်မွဲး ယဝ်ရသွးကျောံမွဲး ယဝ်ရဟုံပါကျောံမွဲး ယဝ်ရသွကျောံ ညံင်ဂွံမွဲး ယဝ်ရဟုံအာစိုပ် ပွမဟုံကတိုန် မွဲလှော်ပွန်မွဲး ယွံခမိတအံ နကြိဒ်တဲ ရံသဝ်ဂွံနော် မုံကိုလွီုပရာ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကျောံကိလေသဂမ္တိုင် မုံကိုပွမဖေက်လကိုတ် နူပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ဒ်တဲ ခမိဒတူဒိုင်ဂ်လေပ် ဂပ်ဝ်သွးစရံဝွံမွဲး ညးမုံကိုလွီုပရာဟုံပိုတ် ညးမုံကိုစိုတ်မလှောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိဂံ ဃောမဂဇေဒံခံဂံ ကာမဝိတက်ကို ဗျာပါဒဝိတက်ကို ဝိဟိသဝိတက်ကို ယဝရန္တိကျင်မွေး ခမိဂံ ယဝရဟံဒုင်ဝိတက်ပိဋကဏ္ဍိမွေး ယဝရသုးကျေမွေး ယဝရပါကျေမွေး ယဝရသုကျေ ညံင်ဝံစူးမွေး ယဝရကိုအာစိပ်ပွမဟံကတိုဒ် မွဲလှေပုန်မွေး ယံခမိတအံ နကြိဒ်တရံသဝံနဝံ မုံကိုလွီပရာမလေဝ်ကိုကတကတာန်ကျေကိုလေသဂမ္ဘိုင် မုံကိုပွမဖေက်လကိုတ် နုပသရာမ်ပါပ်ဂ်ဒ်တဲ ခမိမဂဇေဒံခံဂံလေဝ် ဂပ်ဝံသုးစ ရဲဝံမွေး ညးမုံကိုလွီပရာဟံပိုတ် ညးမုံကိုစိုတ်မလှောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ရ။

ယံခမိတအံ ခမိဂံ တိက်ဟံသွိုင်တဲ ဃောမဒလဲဒံခံဂံ ကာမဝိတက်ကို ဗျာပါဒဝိတက်ကို ဝိဟိသဝိတက်ကို ယဝရန္တိကျင်မွေး ခမိဂံ ယဝရဟံဒုင်ဝိတက်ပိဋကဏ္ဍိမွေး ယဝရသုးကျေမွေး ယဝရပါကျေမွေး ယဝရသုကျေညံင်ဝံစူးမွေး ယဝရကိုအာစိပ်ပွမဟံကတိုဒ် မွဲလှေပုန်မွေး ယံခမိတအံ နကြိဒ်တရံသဝံနဝံ မုံကိုလွီပရာ မလေဝ်ကိုကတကတာန်ကျေကိုလေသဂမ္ဘိုင် မုံကိုပွမဖေက်လကိုတ် နုပသရာမ်ပါပ်ဂ်ဒ်တဲ ခမိတိက်ဟံသွိုင်မဒလဲဒံခံဂံလေဝ် ဂပ်ဝံသုးစရဲဝံမွေး ညးမုံကိုလွီပရာဟံပိုတ် ညးမုံကိုစိုတ်မလှောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ရ။ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ။

“ဩခမိမ္မေ ဃောမအာဒံခံဂံ၊ ဃောမဒတူဒံခံဂံ၊ ဃောမဂဇေဒံခံဂံ၊ ဃောမဒလဲဒံခံဂံ၊ ချပ်ဒံခံဂံသပ်မယုတ်မာ မနိသံသိဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမရ။

ခမိမုံသဘ မလေဝ်အာတ် ဂွံင်တရဲ မဗျေတ်မတုံက် မလေဝ်ကိုကတိုဒ်ကို ဝိဝိင်ဘိင်တလိင် ပွဲအာရီဂမ္ဘိုင် ဟံထေက်ကိုအာစိပ် အရိယမဂ်ဉာဏ်မပြဲရ။

ဩခမိမ္မေ ဃောမအာဒံခံဂံ ဃောမဒတူဒံခံဂံ ဃောမဂဇေဒံခံဂံ ဃောမဒလဲဒံခံဂံ ကိုစိုဟ်လလမ်ကျေ ဝိတက်ပိသတ်တဲ (နကိုဆန္ဒမလောန်ကဲဒ်) မိပ်လဟိင် ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာမစိုဟ်လလမ်ကျေ မိစ္ဆာဝိတက်ဂမ္ဘိုင်ရ။ ခမိမုံသဘမဒ်သတ်ထေက်ကိုအာစိပ် အရိယမဂ်မပြဲရ” ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသုး နကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ဇူကာဒသမသုတ်။

၁၂။ သမ္ဗန္ဓလသုတ်

၁၁၁။ ဒေသနာဝံ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မပတုပိုင်တြဲပြကာ ဟိုတွံလဝ်ရ။ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မထေက်ဒင်ဒါနိပူဇေတွေင် ဟိုတွံလဝ်ရ။ သတ်ဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယုံခမိတအ် မူးတအ်ညးဂမၠိုင် ဩဝ်ကိုချိုက်ပင်ကို သီလအိုတ်ညိ၊ ချိုက်ပင်ကို ပါတိမုက်တဲ ဩဝ်သွဒတ်အိုတ်ညိ၊ ထိုင်ဒက်မင်မွဲပါတိမောက္ခသံဝရသီလတဲ ချိုက်ပင်ကို “အာစာရ” ဒေတ် “ဂေါစရ” အရာဂေတ်ဂေတ်အိုတ်တဲ ဩဝ်ပဒတ်အိုတ်ညိ၊ ပွဲကိုဒုဟ် ညောတ်သောဲ ဗုတ်ညိနာင်ကိုလေဝ် မှာ်သွဒတ်ရံဝံမွဲး ဘဲတဲ ဒဂိုန်ဒေတ်မင်မွဲ ပွဲသိက္ခာပိုဒ်ဂမၠိုင် ဗွဲမဒးရဲတဲ ဩဝ်ဒေတ်တဲအိုတ်ညိ။

ယုံခမိတအ် မူးတအ်ညးဂမၠိုင်ချိုက်ပင်ကိုသီလ ချိုက်ပင်ကိုပါတိမုက်တဲ သွဒတ် ထိုင်ဒက်မင်မွဲပါတိမောက္ခသံဝရသီလတဲ ချိုက်ပင်ကို “အာစာရ” ဒေတ် “ဂေါစရ” အရာဂေတ် ဂေတ်အိုတ်တဲဒုဟ် ပွဲကိုဒုဟ်ညောတ်သောဲ ဗုတ်ညိနာင်ကိုလေဝ် မှာ်သွဒတ်ရံဝံမွဲးဘဲတဲ ဒဂိုန်မင်မွဲ ပွဲသိက္ခာပိုဒ်ဂမၠိုင် ဗွဲမဒးရဲတဲ မဒေတ်တဲ ကိစ္စသွက်ဂွံသွလတူန့ဂ် သာ်လိာ်ဒုတ်တဲရော?

ယုံခမိတအ် ခမိဂ် ဃောမအာဒွံင် ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “အဘိဇ္ဈာ” ပွမချပ်တူရူကို ဂြပ်ညးသအာင်ကို ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ဗျာပါဒ” ပွမပလီုပလာ်ကွေံညးတူဟ်သအာင်ကို ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ထိနမိဒ္ဓ” ပွမလျှဟ်ဒကဲ့ကို ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ဥဒ္ဓစ္စ” ပွမဂြိုက်ဒဂဲ ပွမစံင်တူလက္ခရ်ကို ယဝ်ရပါကွေံ “ဝိစိကိစ္ဆာ” ပွမသွေဟ်ပွာ်ကို ယဝ်ရပတိတ်တြာတ်လွီုပရာ ဟံင်ဒှော်ကဝေင်ကို ယဝ်ရသတိဟံင်မွဲကို ပွမဝိဝိင်ပြာကဋ်ကျဉ်မွဲး ကာယဂ် ယဝ်ရဗိုဟ်လလမ် ဟံင်ကတ်ကတာန်မွဲး စိုတ်ဂ် မျှံကိုအာရီု မွဲဝေင်တဲ ယဝ်ရတန်ကြန်ကျဉ် ဗွဲမဒးရဲမွဲး ယုံခမိတအ် နကြိဒ်ဒတ်သုဝံနော် မျှံကိုလွီုပရာမလေဝ်ကိုကတ်ကတာန်ကွေံကိုလေသ မျှံကိုပွမဖေက် လကိုတ် နူပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ဒုတ်တဲ ခမိမအာဒွံင်လေဝ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲး ညးမျှံကိုလွီုပရာပတိတ် ဖြဟတ်ဟံင်ပိုတ် ညးမျှံကိုစိုတ်မလှော်ဏာကိုနီဗ္ဗာန်ရ။

ယုံခမိတအ် ခမိဂ် ဃောမဒတူဒွံင် ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “အဘိဇ္ဈာ” ပွမချပ်တူရူကို ဂြပ်ညးသအာင်ကို ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ဗျာပါဒ” ပွမပလီုပလာ်ကွေံညးတူဟ်သအာင်ကို ။ ပ ။ ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ထိနမိဒ္ဓ” ပွမလျှဟ်ဒကဲ့ကို ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ဥဒ္ဓစ္စ” ပွမဂြိုက်ဒဂဲ ပွမစံင်တူလက္ခရ်ကို ယဝ်ရပါကွေံ “ဝိစိကိစ္ဆာ” ပွမသွေဟ်ပွာ်ကို ယဝ်ရပတိတ်တြာတ်လွီုပရာ ဟံင်ဒှော်ကွေင်ကို ယဝ်ရသတိ ဟံင်မွဲကိုပွမဝိဝိင်ပြာကဋ်ကျဉ်မွဲး ကာယဂ် ယဝ်ရဗိုဟ်လလမ် ဟံင်ကတ်ကတာန်မွဲး စိုတ်ဂ် မျှံကိုအာရီုပွဲခရ်ဒုတ်တဲ ယဝ်ရတန်ကြန်ကျဉ် ဗွဲမဒးရဲမွဲး ယုံခမိတအ် နကြိဒ်ဒတ်သုဝံနော် မျှံကိုလွီုပရာ မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန်ကွေံကိုလေသ မျှံကိုပွမဖေက် လကိုတ် နူပွသရာမ်ပါပ်ဂ်ဒုတ်တဲ ခမိမဂဇအ်ဒွံင်လေဝ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွဲး ညးမျှံကိုလွီုပရာ ပတိတ်တြာတ်ဟံင်ပိုတ် ညးမျှံကိုစိုတ်မလှော်ဏာကိုနီဗ္ဗာန်ရ။

ယုံခမိတအ် ခမိဂ် တိက်ဟံင်သွိုင် ဃောမဒလာဲဒွံင် ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “အဘိဇ္ဈာ” ပွမချပ်တူရူကိုဂြပ်ညးသအာင်ကို ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ဗျာပါဒ” ပွမပလီုပလာ်ကွေံ ညးတူဟ် သအာင်ကို ။ ပ ။ ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ထိနမိဒ္ဓ” ပွမလျှဟ်ဒကဲ့ကို ယဝ်ရစာ်စူးအာနူ “ဥဒ္ဓစ္စ” ပွမဂြိုက်ဒဂဲ ပွမစံင်တူလက္ခရ်ကို ယဝ်ရပါကွေံ “ဝိစိကိစ္ဆာ” ပွမသွေဟ်ပွာ်ကို ယဝ်ရပတိတ်

ဣဟတိလ္လိပရာ ဟံခန္ဓာဝေက္ခေကံ ယဝိရသတိဟံမ္ပေက္ခိယမဝိဝိဋ္ဌာကင်္ဂကျင်မွှေး ကာယဂံ ယဝိရတန်ကြန်ကျင် ဗွေမဒေရးမွှေး ယံခမိတအံ နကြိန္ဒိတသင်္ဂုဏေဝိ မှုံကိုလ္လိပရာမလေဝ်ကို ကတကတာန်ကျေကိလေသ မှုံကိုပွမဖေက်လကိုတ် နူပုသရာမ်ပါပ်ဂံဒ်တဲ ခမိတိက်ဟံလှိုင် ဒလာဒွင်ဂံလေဝ် ဂပ်ဝ်သွေးစ ရဲဝံမွှေး ညးမှုံကိုလ္လိပရာပတိတ်ဣဟတိ ဟံပိတ် ညးမှုံကိုစိုတ် မလေ့ဝ်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြ ဟိတံလဝ်ရ။

“ခမိဂံပတိတ်ဣဟတိ နကိုသမ္ပပ္ပဓာန်ဝိရိယတဲ ဒးအာရ၊ ပတိတ်ဣဟတိတဲ ဒးဒတူရ၊ ပတိတ်ဣဟတိတဲ ဒးဂဇအ်ရ၊ ပတိတ်ဣဟတိတဲ ဒးတိက်ဒလာရ၊ ပတိတ် ဣဟတိတဲ ဒးကျေင်စိုင်တဲရ၊ ပတိတ်ဣဟတိတဲ ဒးပုးစိုင်တဲရ။

ပွဲလတူကို ပွဲလေ့င်ဒိုဟ်ဒွံကို ပွဲသွင်ကို မှ်သေ့ဝ်ဗွာရဏာဗွေမဒေရး ပွမဒ်လီ ဒဒက်တံကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် မလှူအာနူပုဂိုလ်သတ် ပွဲလောကအိုတ်သို မဒ်ဗွေအစောသတ္တ သင်္ခါရရောင်။

ခမိမှုံပကတိ မပဒတသင်္ဂု မှုံကိုသမ္ပပ္ပဓာန်ဝိရိယ မသကာတ်မြဟ် မှုံကိုပွမ ကတိန္ဒ မညိုင်ဝတ် မလေဝ်ကိုစိုတ်စိုတ်လလမ် ဟံကလံလံ မဒေတိတ်ဒေတိတ်မဗွေကို အရိယမဂ် မှုံကိုသတိကာလအိုတ်သို မှုံသဘမဒ်သင်္ဂု ဂပ်ဝ်သွေးစ ရဲဝံမွှေး ညးမှုံကို စိုတ်မလေ့ဝ်ဏာကိုနိဗ္ဗာန် ဟံပိတ်ရ၊ ရဲဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂံ ဂပ်ဝ်သွေး နကိုဂါထာဝံရ။

ဒွါဒသမသုတ်။

၁၃။ လောကသုတ်

၁၁၂။ ဒေသနာဝံ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြ မပတုပိုင်တြပြကာ ဟိတံလဝ်ရ၊ တိလမှုံပိုင် ကျင်တြ မထေက်ဒင်ဒါနိပုဇ္ဈေတေင် ဟိတံလဝ်ရ၊ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

ယံခမိတအံ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြံ ထွက်ခွင်တဲ တိကေတ်လောကတဲရ၊ တိလမှုံပိုင် ကျင်တြံ ဟံစိုန်သကိုကျေလောကရ၊ ယံခမိတအံ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြံ ထွက်ခွင်တဲ တိကေတ် ဟိတ်လောက ဝံကတိန္ဒတဲရ၊ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြံ ပါကျေဟိတ်လောက ဝံကတိန္ဒတဲရ၊ ယံခမိတအံ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြံ ထွက်ခွင်တဲ တိကေတ်အရာလောက မပျိတ် တဲရ၊ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြံ ဂပ်ဝ်သွေဇောင်မတ်ကို အရာလောကမပျိတ်တဲရ၊ ယံခမိတအံ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြံ ထွက်ခွင်တဲဂပ်ဝ်တိကေတ် ဒေတိန္ဒဟိတ် မအာစိုပ်အရာလောက မပျိတ် တဲရ၊ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြံ ဂပ်ဝ်ဇော်ပုတ် ဒေတိန္ဒဟိတ်မအာစိုပ် အရာလောကမပျိတ်တဲရ။

ယံခမိတအံ တိလမှုံပိုင်ကျင်တြံ ထွက်ခွင်တဲ မတိကေတ်အရာဝတ္ထု မဂပ်ဝ်ညာတ် မဂပ်ဝ်မိင် မဂပ်ဝ်လုက်စုက် မဂပ်ဝ်တိ မဂပ်ဝ်အာစိုပ် မဂပ်ဝ်ဉာသေ့ မဂပ်ဝ်စိုစွတ် နကိုစိုတ်

ပွဲဒေဝလောက မဒိမ္မဟာန်ကျော်ဒေဝတ မာရ် ဗြို မနုဿလောက မဒိမ္မဟာန်ကျော် သမဏ ဗြာဟ္မဏ သွိုင်ဂမ္ဘိုင်တုရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွး “တထာဂတ”ရ။

ယွံခမိတအ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ဩနကိုအကဲအရာလိမ္မဲ ဟိုတွံတ်ရ၊ အတိုင် အကဲအရာ မဟိုတွံတ်ဟောင် ကျောန်တ်ရ၊ ဩနကိုအကဲအရာလိမ္မဲ ကျောန်တ်ရ၊ အတိုင် အကဲအရာ မကျောန်တ်ဟောင် ဟိုတွံတ်ရ၊ ဣဝံ အတိုင်မဟိုတွံတ်ဟောင် ကျောန်တ် အတိုင် မကျောန်တ်ဟောင် ဟိုတွံတ်ရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွး “တထာဂတ”ရ။

ယွံခမိတအ် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ခလိဉ်ကျက်ကျော် ပွဲဒေဝလောက မဒိမ္မဟာန်ကျော် ဒေဝတ မာရ် ဗြို၊ မနုဿလောက မဒိမ္မဟာန်ကျော်သမဏဗြာဟ္မဏ သွိုင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ညးလိ မွဲလောင် ခလိဉ်ကျက်ကျော် ဟုံမာန်ရ၊ ဗွဲစုတ်တိကေတ်အိုတ်သိုရ၊ ဒ်ညးမကတိုဗဒ်ကို အတိုင် ပိုက်စိုတ်ကျောန်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ဂပ်ဝ်သွးစ ရံဝံမွး “တထာဂတ”ရ၊ အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလောင် တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ဟိုတွံလောင်ရ။

ပွဲလောကအိုတ်သို တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် တိကေတ်လောကအိုတ်သို နကို ဉာဏ်တောင် အတိုင်မဉ်စုတ်တု ဟုံစိုန်သကိုကို လောကအိုတ်သိုရ၊ ဟုံဗာန်စပ်တ် နကိုတဏှာ ပွဲလောကအိုတ်သိုရ။

တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ခလိဉ်ကျက်ကျော် မပ္ပံကိုအာရီသင်္ခါရအိုတ်သိုတု ဉ်ပင်ကို ဝီရိယ မလ္လိပရာတု တိတ်ဗူးနုကိုဗန်ဒက်အိုတ်သိုရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် နကိုဉာဏ် လက်စုတ်တိကေတ်နိဗ္ဗာန်မပြလောန် မစိုဟ်လလမ် ဟုံမွဲကိုဘ် မမိက်ကိုမွဲမွဲတုရ။

တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် မုံကိုခရ်အာသဝမအိုတ် ဟုံမွဲကိုဒဒိန်တု မကုတ်ထပိုတ်ကျော် “သံဿ” ပွမသေဟ်ပှာ အာစိုပ်ကမ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မအိုတ်ဂ်ဒ်တု တိတ်ဗူးအာနကို ဖလဝိမုတ္တိ ပွဲနိဗ္ဗာန်မဒ်အရာ ဥပဓိမအိုတ်ရ။

တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် တိကေတ်ခရ်သစ္စပန်ရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ဒ်ညင်ရ သွိုင်ဇာဒိသိုင်တု ပြဟုံမွဲကိုပတောံစတ်ရ၊ တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ဗဂေတ်တဓမ္မစက် မပြ ပွဲလောက မဒိမ္မဟာန်ကျော်ဒေဝတရ။

ဩဒေဝတဂမ္ဘိုင်ကို မ္ဗိဟ်ဂမ္ဘိုင်ကို ပြာပ်ခစတီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် ရံဝံမွး မဒ်အရာ သုစ္စုဇ္ဈာန်အိုတ်ရ၊ မ္ဗိဟ်ဒေဝတတအ်ဂ် ပြာပ်ခစတီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ်မဇ္ဈေပြ် မစ်စူး အာနုကိုဖေက်ဂုံက်တု လှောင်တအိုတ်ရ။

တီလမ္ပပိုင်ကျက်တြ် မဉ်ဒ်သိုတ် မပ္ပံကိုသီလက္ခမပြ်တု ယေန်သွင်ဉ်နီဉ်သုတ် တုဂ်ဒ်တု ပြလောန်လတူနုကိုညးဂမ္ဘိုင် မယေန်သွင်ဉ်နီဉ်သုတ်တုရ၊ စိုဟ်လလမ်ဂ်

ဒ်တဲ ပြလောန်လတူနူကိုညးဂမၠိုင် မစိဟ်လလမ်တဲရ၊ တိတ်ဗူးအာဂ်ဒ်တဲ ပြလောန်
လတူနူကိုညးဂမၠိုင် မတိတ်ဗူးအာတဲရ၊ ကောံလောန်အာဂ်ဒ်တဲ ပြလောန်လတူနူ
ညးဂမၠိုင် မကောံလောန်အာတဲရ။

ဟိုတ်ဂ်ရ တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ မဇ္ဈိမပြလောန် မစာ်ဗူးအာနူကိုမဖေက်ဂွံက်ဂ်
ပွဲလောက မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံဒေဝတံဝံ ဟွံမ္မဲကိုညးပတုပ်ပတောံစတ် ပြိုင်ပကာန်ကို
တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲရ၊ ရဲဝံ ဟိုသုးဂရင်ပတီတဲ လောဝံတ်အိုတ်ရ” ရဲဝံ အရထ
အဓိပ္ပါယ် ပွဲသုတ်ဂ် ဂပ်ဝံသုး နူကိုဂါထာဝံရ။

အရထအဓိပ္ပါယ်ဝံလေဝ် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ ဟိုတွံလဝ်ရ ရဲဝံ အဲဝံမိင်ကျင်လဝ်ရ။

တေရသမသုတ်။

စတုက္ကနိပါတ် ဘာသာမန် တဲဆဝံရ။

ပါဠိဣတိဝုတ္တက ဘာသာမန် တဲဆဝံရ။

မူဆဋ္ဌသံဂါယန
သုတ္တန္တပိဋကတ် ခုဒ္ဒကနိကာယ်

ပါဠိသုတ္တန်နိပါတ် ဘာသာမန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁။ ဥရဂဝဂ်

၁။ ဥရဂသုတ်

၁။ ဂျိဇ္ဈိ မဗျာပ်ဒွင်(အလုံကျေမွဲ)တဲ မတန်တဲၣ် ညံင်ရဲမပါကွဲၣ် နကီုဂဉ္ဇဂမ္ဘိုင်ကို ဩခမိမ္မဲ သွေးပါကွဲၣ်ပုတ်ဒေါသ မကတိုၣ်နီၣ်ကွၢ်ရဲ၊ ဇြိုၣ် ညံင်ရဲမသွေးကွဲၣ် စွံအိုဟ်တြေမ်ကို ခမိၣ် သွေးကွဲၣ် သြင်မှာသွိဒ်လပါဏအ်မတွံဂး သံသာရ။

၂။ (ကောန်ဇော်ဂမ္ဘိုင်)ၣ် ဇော်အာပွဲကွာလွဲအိုတ်တဲ ညံင်ရဲဝးပကပ်ပလိုပလာ် ပ္ဍဲဒက် မကျုတ်ဒွင် ပွဲကွာလွဲအိုတ်ကို ဩခမိမ္မဲ ဝးပကပ်ပလိုပလာ်ကွဲၣ် ရာဂဗွဲမသက္ကုသွေဟ်ရ၊ ဇြိုၣ် ညံင်ရဲမသွေးကွဲၣ် စွံအိုဟ်တြေမ်ကို ခမိၣ် သွေးကွဲၣ်သြင်မှာသွိဒ်လပါဏအ်မတွံဂး သံသာရ။

၃။ ဩခမိမ္မဲ သိုကီုဇော်သက်ကွဲၣ် တဏှာ မလေပ်ကိုဂေတ်ဂေတ် မလေပ်ကို ကြိပ်အာဗွဲမပြဟ်တဲ ကုတ်ထပိုတ်ပလိုပလာ် ဗွဲမသက္ကုသွေဟ်ရ၊ ဇြိုၣ် ညံင်ရဲမသွေးကွဲၣ် စွံအိုဟ်တြေမ်ကို ခမိၣ် သွေးကွဲၣ်သြင်မှာသွိဒ်လပါဏအ်မတွံဂး သံသာရ။

၄။ ဇောဝ်ဍုၣ် မဇော်ၣ် ညံင်ရဲမပလိုပလာ်ကွဲၣ် ဒဒန်လပိုဟ် မျှိုကိုဇြဟတ် မချိုန်လျကို ဩခမိမ္မဲ ဂစိုတ်ကွဲၣ်မာန ဗွဲမသက္ကုသွေဟ်ရ၊ ဇြိုၣ် ညံင်ရဲမသွေးကွဲၣ် စွံအိုဟ်တြေမ်ကို ခမိၣ် သွေးကွဲၣ်သြင်မှာသွိဒ်လပါဏအ်မတွံဂး သံသာရ။

၅။ စမ်ဇော်ကွဲၣ်သိုတ် ပ္ဍဲပွဲတုံဝိဂမ္ဘိုင်ၣ် ညံင်ရဲကလိဝံဟုံမာန်ကို ဩခမိမ္မဲ နကီု ပညာၣ် စမ်ဇော်ကွဲၣ်သိုတ် ပ္ဍဲဘဝဂမ္ဘိုင်မွဲး ကလိဝံကြက် ဟုံမာန်ရ၊ ဇြိုၣ် ညံင်ရဲမသွေးကွဲၣ် စွံအိုဟ်တြေမ်ကို ခမိၣ် သွေးကွဲၣ်သြင်မှာသွိဒ်လပါဏအ်မတွံဂး သံသာရ။

၆။ ဩပုဗ္ဗိတံ ခမိလိမ္မဲ ပူတ်ဒေါသဂမ္ဘိုင် ဟံမ္မဒိုတိရ၊ ပွမချိုက်ပေင် ပွမလိုလံာ် ပွမဇ္ဇောမောင် ပွမဟုတ်ယုတ် ပွမခိုင်မိုန် ပွမပိတ်သကုတ် ပွမခိုဟ် ပွမဟံခိုဟ်လေဝ် ကလိလောန်ကျိုင် နကိုမဂ်ပန်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဖြိုက် ညံင်ရံမသွေးကွေံ ဇွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိဂ် သွေးကွေံသြိုင်မှာသွိုင်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၇။ ဩခမိမ္မဲ ပွဲလှေင်ခန္ဓဇကုဂ် စံင်ပှေင်ကိုတူလေင်ကွေံ မဟံကိုကာမဝိတက် ဂမ္ဘိုင် (နကိုမဂ်သွပ်ပိဂမ္ဘိုင်)တဲ ဂပ်ပိကုတ်ထပိုတ်ကွေံ မသက္ကုသေဟ် ပွဲမဒးရး (နကိုအရဟတ္တမဂ်)အိုတ်တဲရ၊ ဖြိုက် ညံင်ရံမသွေးကွေံ ဇွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိဂ် သွေးကွေံသြိုင်မှာသွိုင်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၈။ ဩခမိမ္မဲ လောန်တဲလေဝ် ဟံဂြိပ်အာ၊ လက္ကရ်လေဝ် ဟံဆုတ်ကလေင်ရ၊ ကလိလောန်ကျိုင် ခရိပပဉ္စမတံဂး (တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ)အိုတ်သိုတဲရ၊ ဖြိုက် ညံင်ရံ မသွေးကွေံ ဇွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိဂ် သွေးကွေံသြိုင်မှာသွိုင်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၉။ ဩခမိမ္မဲ လောန်တဲလေဝ် ဟံဂြိပ်အာ၊ လက္ကရ်လေဝ် ဟံဆုတ်ကလေင်ရ၊ ပွဲလောကဏာ် ခမိဂ် ဟိုတ်နူမတိကေတ် ရံဝံမ္မး ခရိသင်္ခတဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုဝံ စာ်စူးအာနူမဟံဂ်နိစ္စသုခ ခေုဒမိန်ဗာလပုထုဇန်ဂမ္ဘိုင် မစုတ်သမ္ဘိလင်ဂ်ရ ဖြိုက် ညံင်ရံ မသွေးကွေံ ဇွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိဂ် သွေးကွေံသြိုင်မှာသွိုင်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၁၀။ ဩခမိမ္မဲ လောန်တဲလေဝ် ဟံဂြိပ်အာ၊ လက္ကရ်လေဝ် ဟံဆုတ်ကလေင်ရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နူမတိကေတ် ရံဝံမ္မး ခရိသင်္ခတဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုဝံ စာ်စူးအာနူမဟံဂ်နိစ္စသုခ ခေုဒမိန်ဗာလပုထုဇန်ဂမ္ဘိုင် မစုတ်သမ္ဘိလင်ဂ်ရ စာ်စူးအာနူလောဘဂ်ဒ်တဲ ဖြိုက် ညံင်ရံ မသွေးကွေံ ဇွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိဂ် သွေးကွေံသြိုင်မှာသွိုင်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၁၁။ ဩခမိမ္မဲ လောန်တဲလေဝ် ဟံဂြိပ်အာ၊ လက္ကရ်လေဝ် ဟံဆုတ်ကလေင်ရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နူမတိကေတ် ရံဝံမ္မး ခရိသင်္ခတဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုဝံ စာ်စူးအာနူမဟံဂ်နိစ္စသုခ ခေုဒမိန်ဗာလပုထုဇန်ဂမ္ဘိုင် မစုတ်သမ္ဘိလင်ဂ်ရ စာ်စူးအာနူရာဂဂ်ဒ်တဲ ဖြိုက် ညံင်ရံ မသွေးကွေံ ဇွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိဂ် သွေးကွေံသြိုင်မှာသွိုင်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၁၂။ ဩခမိမ္မဲ လောန်တဲလေဝ် ဟံဂြိပ်အာ၊ လက္ကရ်လေဝ် ဟံဆုတ်ကလေင်ရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နူမတိကေတ် ရံဝံမ္မး ခရိသင်္ခတဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုဝံ စာ်စူးအာနူမဟံဂ်နိစ္စသုခ ခေုဒမိန်ဗာလပုထုဇန်ဂမ္ဘိုင် မစုတ်သမ္ဘိလင်ဂ်ရ စာ်စူးအာနူဒေါသဂ်ဒ်တဲ ဖြိုက် ညံင်ရံ မသွေးကွေံ ဇွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိဂ် သွေးကွေံသြိုင်မှာသွိုင်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၁၃။ ဩခမိမ္မဲ လောန်တဲလေဝ် ဟံဂြိပ်အာ၊ လက္ကရ်လေဝ် ဟံဆုတ်ကလေင်ရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နူမတိကေတ် ရံဝံမ္မး ခရိသင်္ခတဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုဝံ စာ်စူးအာနူမဟံဂ်နိစ္စ

သုခ ချေဒမိန်ဗာလပုထုဇနိဂမ္ဘိုင် မစုတ်သမ္ဘိလင်္ဂရ စာ်စူးအာနူမောဟင်္ဂဒ်တဲ ဖြိုက်
ညင်ရဲမသူးကေံ စွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိက် သူးကေံသြင်မှာသွိဒ်လပါ်ဏာ်မတံဂး
သံသာရ။

၁၄။ ဩခမိမ္မဲ အနုဿဂမ္ဘိုင် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ အကုသိုလ်မူလ
ဂမ္ဘိုင်ကိုလေဝ် ဂပ်ဝ်နက်ပါ်ကေံ ဗွဲမသက္ကာသေုဟ်အိုတ်ရ၊ ဖြိုက် ညင်ရဲမသူးကေံ
စွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိက် သူးကေံသြင်မှာသွိဒ်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၁၅။ ဩခမိမ္မဲ ကိလေသဂမ္ဘိုင် မလေဝ်ကိုကတ်ကတာန် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ မဒ်ဟိုတ်
ခန္ဓကာယ(သက္ကာယ) မကတိဒ် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ဖြိုက် ညင်ရဲမသူးကေံ စွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို
ခမိက် သူးကေံသြင်မှာသွိဒ်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၁၆။ ဩခမိမ္မဲ ကိလေသ (တဏှာ)ဂမ္ဘိုင် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ မဒ်ဟိုတ် ပွမဗန်ဒက်
ဗွဲမဗိုန် ပွဲဘဝဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ဖြိုက် ညင်ရဲမသူးကေံစွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိက် သူးကေံ
သြင်မှာသွိဒ်လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

၁၇။ ဩခမိမ္မဲ ဟိုတ်နူမပါ်ကေံ နီဝရဏဂမ္ဘိုင် မသုန်သင်မာန်ဂ်ရ ဒဒိဒ်ဟံမ္မဲရ၊
ကလိလောန်ကေံ ပွမသေုဟ်ပှာသင်တေံ သင်ဏာ်ရ၊ စာ်စူးအာနူဒစုက်ဇလ
မပ္ပံကိုရာဂရ၊ ဖြိုက် ညင်ရဲမသူးကေံ စွာ်အိုဟ်တြေမ်ကို ခမိက် သူးကေံသြင်မှာသွိဒ်
လပါ်ဏာ်မတံဂး သံသာရ။

ဥရဂသုတ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရ။

၂။ ခနိယသုတ်

၁၈။ (ပွင်၌ခနိယ ဒ်ညး မမင်၌ဇကုဂမ္ဘိုင်၌ သူးတ သာ်ဝံရ) —

အဲ၌ ဒ်ညး ချုန်ပုင်တဲ ဒ်ညး ပတ်ဍုတ်တဲတဲရ၊ ဒ်ညး မမံင်မ္မဲဟာန် ကောံတို့ဝါရ
ပွဲသြင်စီ မဟီရ၊ သိုအဲလေဝ် စိုလဝ်တဲရ၊ ပုတ်ဟောင်းလေဝ် ချေန်လဝ်တဲရ၊ ယွံဒေဝတ်ဗြဲ
တုအဲ မိက်ဂွံဂူတေံ ဂူဖျေုမာန်ရ။ (၁)

၁၉။ (တီလမ္မုပိဉ်ကျၢ်တြၢ် သူးတိုန် သာ်ဝံရ) —

အဲ၌ ဒ်ညး မစာ်စူးအာ နူဒစုက်ဇလ မစင်ဒိုင် ပွဲစိုတ် ဒဒက်တံကိုညးဒေါသ
ဟံတိတ်ရ၊ ဒ်ညး မပဒတ် ပွဲသုန်စီမဟီ မွဲဗတမ်ဝပ်ဟောင်ရ၊ သို(ခန္ဓ)အဲ၌ ပံက်ထောံကို
(ကိလေသ)တဲရ၊ ပုတ်(စိုမ္မဲသ်) စိုဟ်လလမ်တဲရ၊ ယွံဒေဝတ်ဗြဲ (မတံဂးကိလေသ)
တုအဲ မိက်ဂွံဂူတေံဂူဖျေုမာန်ရ။ (၂)

၂၀။ (ပွင်၌ဓနိယာဂ် သွးတ သာ်ဝံရ)။—

(ပွဲဌာန်ဝံ) ရဲဂိုတ် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ပွဲပရင်စီ ဒုဲချေ့မတိုန်ဂ် ဂှ်ဂမ္တိုင် ဂေတ်ဂေတ်တ အိုတ်ရ၊ ဂှ်ဂမ္တိုင် နင်ဒဝ်ဗြဲဇှော် မဂ္ဂဇေယျလောင်မာန်အိုတ်ရ၊ ယံဒေဝတဗြဲ တုအဲ မိက်ဝံ ဂူတေ့ဂူဇေယျမာန်ရ။ (၃)

၂၁။ (တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၢ် သွးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

အဲကျၢ်ဂ် ဒက်လဝ်ဖံင်မတွံး (အရိယမဂ်) နကိုညာဏ်တု ပြုပြင်စီရင်လဝ် ဗွဲမဒးရးတုရ (အဲဂ်) တတ်မိင်ကောံအာ ဇောဝ်ဍုင်မတွံး ဩဃပန်ပြကာတု အာစိုပ် ဩဇမ္မလပါမတွံး နိဗ္ဗာန်ဂ်ဒ်တု (နကိုဖံင်)ဂ် ဂုဏ်ဖိုဟံမ္မဲကိုအဲရ၊ ယံဒေဝတဗြဲ(မတွံး ကိလေသ) တုအဲ မိက်ဝံဂူမ္မး ဂူဇေယျညိ။ (၄)

၂၂။ (ပွင်၌ဓနိယာဂ် သွးတ သာ်ဝံရ)။—

(သမ္ဘာအဲ)ဂေါပိဂ် လေပ်ဗက်တပိုက် တြံတုသိုရ၊ ဟံမ္မဲကိုလုလောန်ရ နိသမ္ဘာ မပံင်ကျၢ် လုက်ဗွမ်တုမဂ္တိုင်သောဲရ၊ သျှိုက်မ္တိုက်တအဲရ၊ ဒုဟ်သမ္ဘာ အယာံမာတ် မမိက်ကိုမ္မဲမ္တိုင် အဲဟံမ္မဲကောင်မိင်ရ ယံဒေဝတဗြဲ တုအဲ မိက်ဝံဂူတေ့ ဂူဇေယျညိ။ (၅)

၂၃။ (တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၢ် သွးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

စိုတ်အဲဂ် ဗက်တပိုက်အဲရ၊ တိတ်ဗူးနူပးဒုက်ကိလေသရ၊ ကိုဇှော်မောဝ်တ ဗွဲပွီပွ။ လုက်ဗွမ်တုမဂ္တိုင်သောဲတု ယေန်သွာင်ဗွဲမဒးရးဂ်ရ ပုသရာမ်ပါပ်အဲ ဟံမ္မဲရ၊ ယံဒေဝတဗြဲ (မတွံးကိလေသ) တုအဲ မိက်ဝံဂူတေ့ ဂူဇေယျမာန်ရ။ (၆)

၂၄။ (ပွင်၌ဓနိယာဂ် သွးတသာ်ဝံရ)။—

အဲဂ် ဂယိုင်တလမ္ပူ နကိုကမ္မောန် ဇကုဟောင်ရ၊ ကောန်ဇာတ်အဲဂမ္တိုင်လေဝ် မံင်ကရောံအဲအိုတ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုယဲဘဲအိုတ်ရ၊ အဲဟံမ္မဲကောင်မိင်ဒုဟ်ဒဏ် ကောန်ဇာတ် ဂမ္တိုင် မမိက်ကိုမ္မဲမ္တိုင်ရ၊ ယံဒေဝတဗြဲ တုအဲ မိက်ဝံဂူတေ့ ဂူဇေယျမာန်ရ။ (၇)

၂၅။ (တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၢ် သွးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

အဲဂ် နိညးလိင်စ ညးတုဟ်သအာင်မမိက်ကိုမ္မဲမ္တိုင် ဟံသောင်ရ၊ နိညးမဂေတ်ဂေတ် နကိုတသိုခ်သဗ္ဗညုတဉာဏ် လောကုတ္တိုရ်သမာဓိ ပွဲလောကအိုတ်သိုဂ်ဒ်တု နကို ငှုဟ်လိင်ဂ် ဟံမ္မဲကိုဖို ကုအဲရ၊ ယံဒေဝတဗြဲ(မတွံးကိလေသ) တုအဲ မိက်ဝံဂူတေ့ ဂူဇေယျမာန်ရ။ (၈)

၂၆။ (ပွင်၌ဓနိယာဂ် သွးတ သာ်ဝံရ)။—

ပွဲဌာန်ဝံ ဂှ်ပိုင် ဟံဝံဟအးလဝ်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံဒိုင် ကုအဲအိုတ်ရ၊ ကောန်ဂှ်မတ် ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံတအိုတ်ရ၊ ဂှ်ဓမ္မာံမိုင်မိုင်ဂမ္တိုင်လေဝ် နွံတအိုတ်ရ၊ ဂှ်ဓမ္မာံ မအာစိုပ်

အဝဲဂမ္ဘိုင်လေဝ် နွံတ်အိုတ်ရ၊ ဂွံဗအ်(ဥဿာ) မဒ်ဂ္ဘိုပ်သကိုပ် ဂွံဂမ္ဘိုင်လေဝ် နွံတ်
အိုတ်ရ၊ ယွံဒေဝတ်ဗြဲ တုအဲ မိက်ဂွံဂူတေ့ ဂူဖျေမာန်ရ။ (၉)

၂၇။ (တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲၣ် သုးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ပွဲသာသနာ (ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသ)မတွံး ဂွံပိုင်ပိုင် ဟံဂွံဟအးလဝ်ဏီဂမ္ဘိုင်
ဟံမ္မဲကုအဲကျာ်အိုတ်ရ။ (အနုသယကိလေသ)မတွံး ကောန်ဂွံမတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟံမ္မဲ
အိုတ်ရ၊ မပ္ပံ(ပုညာဘိသင်္ခါရ)ဂမ္ဘိုင်မတွံး ဂွံမွေံမံင်မံင်ဂမ္ဘိုင်ကို (တဏှာ)ဂမ္ဘိုင်မတွံး
ဂွံမွေံမအာစိုပ်အဝဲကို ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ (အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်)မတွံး ဂွံဗအ်ဥဿာ
မဒ်ဂ္ဘိုပ်သကိုပ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ယွံဒေဝတ်ဗြဲ (မတွံးကိလေသ) တုအဲ
မိက်ဂွံဂူတေ့ ဂူဖျေမာန်ရ။ (၁၀)

၂၈။ (ပွဲဂွံခနိယာ် သုးတ် သာ်ဝံရ) —

ပုက်ဒက်ဂွံဂမ္ဘိုင် ဟံကိုချီတဲ စတ်ထပက်ပရုလဝ် ပွဲမဗိုန်အိုတ်တဲရ၊ ဇုက်တို
မကျောန်လဝ် နကိုချောဲကွတ်ဇုဂ္ဂလေဝ် ဓန်လဝ်ပွဲမဒးရးတဲရ၊ ကောန်ဂွံဂမ္ဘိုင်
တုဟ်နထပိုတ်ကွဲဇုက် ဟံသုဟ်အစောအိုတ်ရ၊ ယွံဒေဝတ်ဗြဲ တုအဲ မိက်ဂွံဂူတေ့
ဂူဖျေမာန်ရ။ (၁၁)

၂၉။ (တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲၣ် သုးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ဂွံဗအ်ဥဿာ် ထပိုတ်ကွဲဇုက် မဗန်ဒက်လဝ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ညံင်ရမတန်တကို
အဲကျာ် ဟိုတ်နူမထပိုတ်ကွဲသံယောဇိန်လတူ မဒက်ဂြေန်လဝ်ကို စိင်ဇူထပိုတ်
ကွဲဇုက်မြေက်ဝွံတဲ ညံင်ရမတန်တကို အဲကျာ် ဟိုတ်နူမထပိုတ်ကွဲသံယောဇိန်သွပ်
မဒက်ဂြေန်ဂမ္ဘိုင်ကိုရ ပွမပြာပ်အာတန်တ ပွဲဂမံင်မိမ္မဲလှေ့ပုန် ဟံမ္မဲတဲရ၊ တုအဲ
မိက်ဂွံဂူတေ့ ဂူဖျေမာန်ရ။ (၁၂)

၃၀။ ပွဲခဏာ်ဟေင် ဗြဲဇော်ဂ် ကိုပေင်တဌာန်မသပ်ကို ဌာန်မသျှင်ကိုတဲ ဂူဖျေ
ကွဲရ၊ ခနိယာ် ဂွံမိင်ကေတ်ရမျာင်ဗြဲဂူတဲ သုးတ်အရထအမိပ္ပါယ်ဝံရ။ (၁၃)

၃၁။ ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် ဂွံလှောင်တတီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲၣ် ကလိဂွံဂုဏ်ဖို မဂ္ဂိုင်အိုတ်
ရသွံ၊ ယွံကျာ်မုာ်ကိုမတ်မသုန်ပြကာ ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ပြာပ်ခစရံဝွံး သွစွဲစွော်
အိုတ်ရ၊ ယွံကျာ် မဒ်မဟာမုနိမပြဲၣ် ဩဝ်ဒ်အာစာ ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညး။ (၁၄)

၃၂။ အဲဒိုက်ကို သမ္ဘာဂေါပီ မဗက်အလိုက်အဲဒိုက်ကို မိက်ဂွံဒေဝတ်တ ဒေဝတ်
မပြဲ ပွဲဇေရင်တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ မိက်ဂွံဒ်ညးမအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) ဩဝ်မွဲလပါ်
ဟံမ္မဲကိုပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ်ကို မိက်ဂွံဒ် ညးမသွကွေံ လအိတ်ဒဒိမ်ဝဋ်ဂမ္ဘိုင်
အိုတ်ရ၊ (သုးတ် အရထအမိပ္ပါယ်ဝံရ)။ (၁၅)

၃၃။ (အခိုင်၌ သွင်မာရ်အယုတ် သွေးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ညးမုံကိုကောန်ဇာတ်၌ ဝံသျှိုက်မျိုက် နကိုကောန်ဇာတ်ဂမျိုင်ရ၊ ညးမုံကို၌ ဝံသျှိုက်မျိုက် နကို၌ဂမျိုင်ရ၊ ညးမုံမံင်ရ- ဥပဓိဂမျိုင်လေဝ် ကိုမိုက်ဂမျိုင် သျှိုက်မျိုက် အိုတ်ရ၊ ညးဟုံမွဲကိုဥပဓိ၌ ဟုံဝံသျှိုက်မျိုက်ရ။ (၁၆)

၃၄။ (တီလမုံပိုင်ကျိတြ၌ သွေးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ညးမုံကိုကောန်ဇာတ်၌ ဒးစံင်တူ နကိုကောန်ဇာတ်ဂမျိုင်ရ၊ ညးမုံကို၌ ဒးစံင်တူ နကို၌ဂမျိုင်ရ၊ ညးမုံမံင်ရ- ဥပဓိဂမျိုင်၌ ကိုမိုက်ဂမျိုင် စံင်တူအိုတ်ရ၊ ညးဟုံမွဲကိုဥပဓိ၌ ဟုံဒးစံင်တူရ။ (၁၇)

ခနိယသုတ် မရနုက်ကိုဓါ တဲရ။

၃။ ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ်

၃၅။ (တီလပိုင်၌) ဟုံစွဲလဝ်ဒဏ် ပွဲလတူသတ်ဂမျိုင်အိုတ်သိုတဲ ပှော်ကို သတ်ဂမျိုင်တအ်၌ အယာ်မာတ် သတ်မမိက်ကိုမွဲမွဲကိုလေဝ် သိုဟုံပျဲယုာ်တဲ ကလိဝံ ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်ရ၊ တီလပိုင်ပစ္စေကဗုဓ်၌ ကောန်ဇာတ်လေဝ် ဟုံမွဲပိုက်ရ၊ မိတ်သဟာ်၌ သာ်လိဝံနွံပိုက်ဏီ၌ရော? (တုပတ်ညင်ရ်သာ်ကိုရ ပုဂိုလ်သပ္ပာရ်သိ၌) သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံ ညင်ရ်ဂြင်သြိတ်ကိုရ။ (၁)

၃၆။ ညးမုံကို ‘သံသဂ္ဂ’ ပွမန်ရဲစန်စဲ၌ ခိုတ် ‘သေဉ္စဟ’ ပွမသျှိုက်ဆာန်သွေး ဟုံသေင် ခိုတ်ဒုခိန်နာနာသာ် မဗက်အာလေဝ် ‘သေဉ္စဟ’ ပွမသျှိုက်ဆာန်ရ၊ ဟိုတ်၌ရ ဒုဟ်မကတို၌ဟိုတ်နူ ‘သေဉ္စဟ’ ပွမသျှိုက်ဆာန်၌ သိုကိုမဗ္ဗာရဏာနကိုဉာဏ် သွေးဒွေတ် တညးမွဲဝေံ ညင်ရ်ဂြင်သြိတ်ရ။ (၂)

၃၇။ ဆာန်ဉ္စု။ မိတ်သဟာ်ဂမျိုင်ကို ညးမသျှိုက်ဆာန်ဂမျိုင်ကိုတဲ ညးမုံကိုစိုတ် မထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ဒွင် ပွဲညးဂမျိုင်၌ ကိုဟုတ်ယုတ်အာ နူဒတုဖိုအိုတ်သိုရ၊ ဟိုတ်၌ရ ဘဲမတွံဂး ပွမဟုတ်ယုတ် ပွဲပွမပံင်ဖက်ဆက်ဆောံဝံ သိုကိုမဗ္ဗာရဏာ နကိုဉာဏ် သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံ ညင်ရ်ဂြင်သြိတ်ရ။ (၃)

၃၈။ ကမ္မိဒုန်မဇ္ဈေသ္မိ၌ ညင်ရ်မတန်တ ဓန်စဲထဲဟရဲမံင်ကို တဏှာမသျှိုက် ဆာန် မသေဝ်မဲပွဲကောန်ဇာတ်ဂမျိုင်ကို ပွဲသမ္ဘာဂမျိုင်ကို ဗာန်စပ်ဒွင် ပွဲမပ္ပံကိုကောန် ဇာတ်ဂမျိုင်ရ၊ ဟိုတ်၌ရ ဓင်မကျွတ်တိုန်တို ပွဲလဒေါပ်ကမ္မိဒုန်၌ ညင်ရ်ဟုံဗာန်စပ်ကို တုပတ်ညင်သာ်ကို သိုဟုံဗာန်စပ်တဲ သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံ ညင်ရ်ဂြင်သြိတ်ရ။ (၄)

၃၉။ ဒြဲဂံ ဟံမ္မေကိဗန်ဒကံ ပွဲဂြိုပ်တဲ ဒွဲဌာန်မိက်ဂွံဂေတ်ဂေတ်ဂံ ညံင်ရမအာ တ်မာန်ကို တြုံမုံကိုပညာဂံ (ဟံစပ်ကောံညးတုဟ်သအာင်တဲ) သိုမမ္မာ်သေဝ်ဗွာရဏာ ကတိဗန် အတိုင်ပွက်စိုတ်ဇကုတဲ သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံ ညံင်ရဂြိုင်သြိုတ်ရ။ (၅)

၄၀။ ညးဂမ္တိုင်မတန်တ ပွဲလဒေါပ်ပုရိသာတ်ဂံ ပွဲအရာမဂဇာဒိုင်ကို ပွဲအရာ မဒတူဒိုင်ကို ပွဲအရာမအာဒိုင်ကို ပွဲအရာမဂေတ်ဂေတ်ဒိုင်ကို ဒးဒိုင်အာတ်ကို(ညးတုဟ် သအာင်)ဂမ္တိုင်ရ၊ (ဟိုတ်ဂံရ) သိုမမ္မာ်သေဝ်ဗွာရဏာတ် ပွမကတိဒ်အတိုင်ပွက်ဇကု ချေဒမိန်ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင် ဟံထွေန်စပ်ဂံဒ်တဲ သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံ ညံင်ရဂြိုင် သြိုတ်ရ။ (၆)

၄၁။ ညးဂမ္တိုင် မတန်တ ပွဲလဒေါပ်ပုရိသာတ်ဂံ ပွမဝေင်ဂြိုင် ပွမမိပ်လဟိုင် (ပွဲကာမဂုဏ်) ကတိဒ်ကွိုင်ရ၊ လတူကောန်ဇာတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ကတိဗန်သျှိုက်ဆာန် မဂ္တိုင်ဂေင် မဇော်သွဲရ၊ ဟိုတ်ဂံရ ကျဟ်မွဲတ် ပွမသာဲခြာ ကောံညးမသျှိုက်ဆာန် ဂမ္တိုင်တဲ သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံ ညံင်ရဂြိုင်သြိုတ်ရ။ (၇)

၄၂။ တရိုပ်ကိုစိုတ် နကိုပစ္စယ်မကလိဂွံ ခိုဟ်ပရေံ၊ ယုတ်ပြဲ သိုမဗျာပ်တြးဏာ မေတ္တာဘာဝနာ ပွဲဌာန်ခိုဟ်ပန်ဂမ္တိုင်တဲ နှိတ်ညးမပဒတ် ဗွဲတသိုခိ ဟံမ္မေကိပွမလုက် စုက်ပွဲသတ်ဂမ္တိုင်ဂံတဲ နှိတ်ညးမအေင်ဒိုင်သုသတြ၊ အပွဲမူးဂမ္တိုင်အိုတ်သို နှိတ်ညး ဟံမ္မေကိဖေက်လကိုတ်ဂံဒ်တဲ သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံ ညံင်ရဂြိုင်သြိုတ်ရ။ (၈)

၄၃။ ခမီလှိုဂမ္တိုင်ကို ညးမမံင်ပွဲသိုလှိုဂမ္တိုင်ကို တုဟ်နထံက်ပင်သင်ရိုဟ် ဝါတ်ဂါတ်လောန်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူမတိကေတ်သံဂံရ ဟံမ္မေကိဝေင်ထဝါ လတူ ကောန်ဇာတ်ညးသအာင်ဂမ္တိုင်တဲ သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံ ညံင်ရဂြိုင်သြိုတ်ရ။ (၉)

၄၄။ ညးမုံကိုဝီရိယာဂံ ပါကွေံအယောင်အလာခရ်တဲ ညံင်ရပပေင်ပါရကဇာတ် မုံကိုတူးမပြဟ်တဲကို သိုမထပိုတ်ကွေံအဗန်ဒကံဂမ္တိုင် မဒ်ပွဲမိုဟ်တဲ သွေးဒွေတ်တ ညးမွဲဝေံ ညံင်ရဂြိုင်သြိုတ်ရ။ (၁၀)

၄၅။ ယဝ်ရကလိဂွံ မိတ်သဟာဲ သဟဓရ်မခိုဟ်ပြဲ မဒွေတ်တမွဲစွံ မုံကိုပညာ မကြိုင်ကျဟ် မုံအလေံမပဒတ်ဒးရးခိုဟ်ပြဲ မုံကိုဝီရိယဟံချိုန်လျး မိပ်မြဟ်မုံကို သတိဂံဒ်တဲ သိုမလေိုချိုက်ကွေံသုသတြ၊ အပွဲမူးဂမ္တိုင်အိုတ်သို သွေးဒွေတ်တကောံ မိတ်သဟာဲခိုဟ်ပြဲဂံရ။ (၁၁)

၄၆။ ယဝ်ရဟံကလိဂွံမိတ်သဟာဲ သဟဓရ်ခိုဟ်ပြဲ မဒွေတ်တမွဲစွံ မုံကိုပညာ မကြိုင်ကျဟ် မုံအလေံမပဒတ် ဒးရးခိုဟ်ပြဲ မုံကိုဝီရိယဟံချိုန်လျး သိုင်ဂံ သွေးကွေံ တွံရးချိုင်ဇကု မအံင်ဇူးလပ်တဲ ညံင်ရမဒွေတ်တ ညးမွဲဝေံကို ညံင်ရစိင်မာတင် မဂေတ်ဂေင်အာကျိုင် ပွဲဂြိုပ်ညးမွဲဝေံကို သွေးဒွေတ်တညးမွဲဝေံရ။ (၁၂)

၄၇။ ပွမချိုက်ပင်ကို ရဲမိတ်သဟာဂမ္ဘိုင်ကို ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် ထိုင်သးတဲ ဗွဲစုတ် အိုတ်ရ၊ ရဲမိတ်သဟာမပြနူဇကု နမဉ္ဇကိုသီလဂမ္ဘိုင်ကို ရဲမိတ်သဟာမတုပ်ကိုဇကု ဂမ္ဘိုင်ကို ထေက်ကိုနီသပံင်ဖက်အိုတ်ရ၊ ဟံကလိဝံရဲမိတ်သဟာဝံမွဲး သိုမသိပ်ဂိုပ် သွပြဘိုက်ဘောဇိုန် ဟံမွဲကိုဒုဟ်တဲ သွးဒွေတ်တဲညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၁၃)

၄၈။ ကောန်ဓမာတ်ထဝ်ဂံ ညာတ်ကေတ် လကံကံတဲထဝ်ဂမ္ဘိုင် မကောန်လဝ် ဗွဲမဒးရး မသ္တိုက်စုတ်လဝ်ပွဲတဲဓါထဝ် မှုံကိုလျးအရံင် မပလေဲဒိုင်ဖျီဖျီဖျုဖျု မဒိုလျတ် လုက်စုက်ကောံရင်သကအ်တဲ သွးဒွေတ်တဲညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။(၁၄)

၄၉။ ပွမဟိုဂလာန် ကောံမိတ်သဟာ ရဲဝံကို ပွမဗာန်စပ်စောဲလာံ ဗွဲမလောန်ကို နိုကျင် ကုအဲရ၊ သိုမဟ်မသုတ်တဲဘဲ မဒိုအနာဂတ်ဂတသ်ဝံတဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၁၅)

၅၀။ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်မစိစောန် မထေက်ကိုသာယျေန်အိုတ် မထေက်ကိုလဟိုင် ကိုစိုတ်တအ်ဂံ မလေပ်ဒကိုလမာဲ ကျိုက်ကျိုက်စိုတ် ဗွဲသဘာမပုန်ဂတးအိုတ်ရ ရဲဝံ ညာတ်ကေတ်ဒုဟ်ဂမ္ဘိုင်တဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၁၆)

၅၁။ ကာမဂုဏ်ဝံ သူသတြုလေဝ် ဂးယုရ၊ သရဗြိုအ်မာလေဝ် ဂးယုရ၊ ပရိုက် ဥပဒ္ဒရံ ပြာပ်အာတဲ မလေပ်ချိုချိုက်လေဝ် ဂးယုရ၊ ယဲလေဝ်ဂးယုရ ရဲဝံ မှာ်သေ့ဝတ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် ရဲဝံတဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၁၇)

၅၂။ ပွမဂံက်ကို ပွမကတူကို ပွမဗျိုကို ပွမတဟင်ကို ကျာဂမ္ဘဲတဲကတူကို ဂမိက်, ရဲ, ဖြဲ, ဂဝီ, အယံစဲစောဲဂမ္ဘိုင်ကို ဓလိုချိုက်လို့နိပ်မိန်ကောံ အလုံအိုတ်သိုဝံတဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၁၈)

၅၃။ စိင်ဇူဇောန်မ ပြဲ မှုံကိုလက်သဏ် ဗိုပြင်သဏ္ဌာန် သျှင်ဒတူမခိုဟ်, မှုံကို သာ်ဇကု မတုပ်ကောံပွဲဒက်ဂံ ပါကောံဂကောံစိင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ညံင်ရဲမမံင်ပွဲဂြိုပ် အတိုင် မမိပ်လဟိုင်တဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၁၉)

၅၄။ ညးမလဟိုင်ပွဲဂကောံ ကလိဝံလောကီသမာပတ် မတိတ်ဗူးနူကီလေသ (ယောမလုပ်စ)မာန်ရ။ ဟိုတ်သ်ဝံ နိုဟိုတ်မသုတ်စုတ် ဟံမာန်ရ၊ က္လဝံဟေင် ဂလာန် ပစ္စေကဗုဒ် မဒိုကဠောသိုင်တဲဂံ ဗွာရဏာ(နကိုညဏ်)တဲ သိုမပါစူးကောံ ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲဂကောံတဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၂၀)

၅၅။ (အဲဂံ) ကလိလောန်ကောံ ဒစုက်ဇလဂမ္ဘိုင်မတွံဂး ကေတ်မိစ္ဆာတဲ နိုညး မအာစိုပ် သောတာပတ္တိမဂ်တဲ နိုညးမကလိဝံ မဂ်လတူပိဂ်နိုတ် နိုညးမှုံကိုပစ္စေက ဗောဓိညဏ် မကတိုန်ကျင် ဟံသေင်ကိုညးတူဟ်သအာင် မဂပ်ပ်ကိုတီရ၊ (ဟိုတ်ဂံရ) ညးမနွံပွိုက်ကို(ဗောဓိညဏ်)ဂံ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၂၁)

၆၄။ ပါသွေးကွေ့ ဗိုပြင်သန္တာန်ခရံ၊ စူးတိတ်နုသိုတဲ၊ ညံင်ရဲတုံပပေင်ပါရကဇာတ်
မုံကိုတူး၊ မကြောင်ဗွန်လင်၊ ဗွဲမဒေးရးကို၊ သိုမကြောင်လတက်ကေတ်၊ ယာတ်သုာ
ဘိုင်လွက်ဂမိုင်တဲ၊ သွေးဒွေတ်တဲ၊ ညးမွဲခပ်၊ ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၀)

၆၅။ ပွဲရသာရီဂမိုင်လေဝ်၊ ဟုံမွဲကိုတဏှာမထွေန်စပ်၊ ဟုံမွဲကိုမလုလောန်၊ ဟုံဒုင်
ကောန်စိုတ်ကို၊ ညးတူဟ်သအာင်တဲ၊ ဂေတ်ဂေင်ပိဏှာပါတ်၊ လေဝ်လေဝ်သိုတဲ၊ မုံကို
စိုတ်ဟုံဗန်ဒက်လင်၊ ပွဲဇာပ်ဇာပ်သိုကောန်ဂကူတဲ၊ သွေးဒွေတ်တဲ၊ ညးမွဲခပ်၊ ညံင်ရဲ
ဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၁)

၆၆။ ပါကွေ့နီဝရဏမသုန်၊ မလေပ်ကွာတ်လဒိုစိုတ်တဲ၊ နက်ပါကွေ့၊ ပွမကိုဒုက်
အိုတ်သိုတဲ၊ ဟုံနီသဲကိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတဲ၊ ကုတ်ထပိုတ်ကွေ့သိနေဟမတွံဂး၊ တဏှာ ပွမ
သိုက်ဆာန်ကိုဒေါသတဲ၊ သွေးဒွေတ်တဲ၊ ညးမွဲခပ်၊ ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၂)

၆၇။ ပွဲ(ဥပစာရ)မဒ်သွက်ကိုပ်ကွာဟောင်၊ ပါစူးတရဲကွေ့စး၊ ‘သုခ’တသိုခ်ကို ‘ဒုက္ခ’
ဒဒိုခ်ကို ‘သောမနဿ’၊ ပွမမိပ်စိုတ်ကို ‘ဒေါမနဿ’၊ ပွမဟုံမိပ်စိုတ်ကို၊ သအးဇူး
ဗွဲတေင်တဲ၊ ကလိဝံစတုတ္ထဇျာန်(ဥပေက္ခာ)၊ မတန်ကြန်စိုတ်လလမ်တဲ၊ သွေးဒွေတ်တဲ
ညးမွဲခပ်၊ ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၃)

၆၈။ တူဟ်နဂုံအာစိုပ်၊ ဖိုမပြဲမတွံဂးနိဗ္ဗာန်ဂုံ၊ မုံကိုဝီရိယ၊ မသကာတ်မြဟ်၊ မုံကို
စိုတ်ဟုံဆုတ်ကလေဝ်၊ ဒဒ်ဟုံမွဲကိုလျဟ်၊ မုံကိုဝီရိယမဗိုန်ဗတ်ဂုံဒ်တဲ၊ ချိုက်ပေင်ကို
ဇြဟတ်ကာယ၊ ဇြဟတ်ဉာဏ်တဲ၊ သွေးဒွေတ်တဲ၊ ညးမွဲခပ်၊ ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၄)

၆၉။ ပွမသွဒတ်ညးမွဲခပ်ကို၊ ဇျာန်ကို၊ ဟုံကိုစာ်စူးအာတဲ၊ ဒွေတ်တဲဒွေတ်ဝိဿနာ
မဗက်အာလေဝ်၊ ပွဲခရ်ခန္ဓမသုန်ဂမိုင်၊ လျိုန်လျိုန်ဂ်ဒ်တဲ၊ ဇွိတ်သပေါတ်ဒုဟ်၊ ပွဲဘဝ
ဂမိုင်ဂ်တဲ၊ သွေးဒွေတ်တဲ၊ ညးမွဲခပ်၊ ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၅)

၇၀။ ရာဒနာမိက်ကိုနိဗ္ဗာန်၊ မဒ်အရာတဏှာမအိုတ်တဲ၊ သိုဟုံဟိုတ်မဲ၊ ဟုံချိုင်
ဟုံဠု၊ မုံကို‘သုတ’၊ လမိင်လညာတ် ‘သတိ’၊ ပွမဗ်ဗျဟ်တဲ၊ ဒ်ညးမုံကိုခရ်၊ မဂပ်
ပိုင်ခြာ၊ တီကေတ်တဲ၊ ဒ်ညးမအာစိုပ်ဗိုန်ဗတ်၊ နကိုအရိယမဂ်၊ သိုမဒ်တဲ၊ ညးမုံကို
သမ္ပပဓာန်ဝီရိယဂ်ဒ်တဲ၊ သွေးဒွေတ်တဲ၊ ညးမွဲခပ်၊ ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၆)

၇၁။ ညံင်ရဲဇာဒိသိုင်၊ ဟုံဖေက်လကိုတ်၊ ဟိုတ်နုရမျာင်ကို၊ ဟုံဖေက်လကိုတ်
ဟိုတ်နုမပ္ပိုက်အနိစ္စဂမိုင်တဲ၊ ညံင်ရဲကျာဟုံဗာန်စပ်၊ ပွဲဇာန်ကို၊ ဟုံဗာန်စပ်၊ ပွဲမပ္ပိုက်
ခန္ဓဂမိုင်တဲ၊ ညံင်ရဲပ္ပဒက်၊ ဟုံလံက်လေတ်တဲ၊ နကိုဗျာ်ကို၊ ဟုံလံက်လေတ်၊ နကို
ကိလေသတဲ၊ သွေးဒွေတ်တဲညးမွဲခပ်၊ ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၇)

၇၂။ သိုင်ဇာဒိသိုင် မွဲကုဏ္ဍိဟတ်မတွံး ဂေဟ်ဂံ ချိုချိုက်ခလိုချိုက်ကေတ် သတ်ဂမ္တိုင်တဲ ညံင်ရဲမအာတ်ကို သိုမနိသသိပ်ဂိုပ်ကိုဘာ၊ သွာသတ်ကံ သွာဒိုင် ဂမ္တိုင် မသေ့တဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၈)

၇၃။ လဆောင်လဆောင် နိသသိပ်ဂိုပ်ကို ‘မေတ္တာ’ ပွမသျှိုက်ဆာန် မဗူးတိတ် နူညးမစေ့စးဂမ္တိုင် ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသိုမတ်မဇ္ဈဟ်ကို ‘ကရုဏာ’ ပွမဆာန်ချူကို ‘မုဒိတာ’ ပွမအိုဟ်တိုဟ်ကိုတဲ ဟံစေ့စးကိုလောကအိုတ်သိုက်ဒ်တဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၃၉)

၇၄။ ပါကေံ ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ်ကို ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ်ကို ‘မောဟ’ ပွမ ဝိဝိင်ကိုတဲ သကုတ်ထပိုတ်ကေံ အဗန်ဒက်သယောဇိန်ဂမ္တိုင်တဲ ဟံမွဲကိုပွမဖေက် လကိုတ် ပွဲပွမချိုတ်အိုတ်ဂံဒ်တဲ သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၄၀)

၇၅။ ပွဲအခိုင်လှဟ်ဝံ မိတ်သဟာဲဂမ္တိုင် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ဖိုဇကု ဒတဲဖို ဇကုဟောင်တဲ ပြာပ်ခစအိုတ်ရ၊ နိသအိုတ်ရ၊ ဟံမွဲကိုဟိုတ်မတွံးဖိုဇကု ဒတဲဖို ဇကု ဖြိုင်ကိုကလိဝံ မိတ်သဟာဲ ညးမပြာပ်ခစဂမ္တိုင်ရ၊ ညးဟံသအးဇးဂမ္တိုင် မွဲကုဏ္ဍိဟတ် မညာတ်ကေတ်ဖိုဇကု ဒတဲဖိုဇကုအိုတ်ဟောင်ရ၊ (ဇအိုန်ဇရတ်ညးဂမ္တိုင် မွဲသဘ်မဗ်သုတ်ဝံ) သွးဒွေတ်တဲ ညးမွဲခပ် ညံင်ရဲဂြင်သြိတ်ရ။ (၄၁)

ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ် မရနုက်ကိုပိ တဲရ။

၄။ ကသိဘာရဒွါဒသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ် တန်တံဒိုင် ပွဲကွာန်ဗဗူးမွဲယုဉ္ဇကနာဠ ပွဲဇနပိုင်ဒက္ခိဏာဂိရိ မဂဓရးရ၊ ပွဲအခိုင် ဗဗူးမွဲယု ကသိဘာရဒွါရဇေ ပွဲအခိုင် မကြာတ်တို ဗဂပ်လပ်ထဲဂမ္တိုင် မသုန်ကံ (ပွဲဂမ္တိုင်)အိုတ်ရ၊ ပွဲအခိုင် အခိုင်နူဂယးပြဟ် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ရှင်လတက်သုာတဲ သိုမဂိုင်ရပ်ကေတ် ဗပေင်သုာ ပြာပ်အာဌာန်ကမ္မောန် ဗဗူးဘာရဒွါဇေ၊ ပွဲကာလဂ် ဒ်အခိုင်ဗဗူးကသိဘာရဒွါဇေ မဗ္ဗဒိုင်ပုင်ရ၊ ကြနုက် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ ပြာပ်အာဌာန် မဗ္ဗပုင် ဒတူဒိုင် ပွဲဌာန်မွဲဒွဲရ။

ဗဗူးကသိဘာရဒွါဇေ ညာတ်အာတီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲ မဒတူဒိုင် တွဟ်နပိဏ္ဏပါတ်တဲ “ယွံခမိ အဲဂ် ထဲလေပ် ထဲတ်ရ၊ တိုလေပ် တိုတ်ရ၊ ထဲတဲကို တိုတ်ကို စတ်ရ၊ ယွံခမိ တုအဲဂ် ထဲလေပ်ထဲညိ၊ တိုလေပ်တိုညိ၊ ထဲတဲ တိုတ်လေပ် စတ်ညိ” (ရဲဝံ ဂရင်ပတိတိုန် တီလမ္မံပိုင်ကျက်တြဲရ)။

ယွံဗဗူး အဲဂ် ထဲလေပ် ထဲရ၊ တိုလေပ် တိုရ၊ ထဲတဲ တိုတ်လေပ် စတ်ရ သာ်ဝံ (သွးတိုန်ရ)၊ တပ်ဒေဝ်တြနာဲဂေါတမကို မွေံထဲတြနာဲဂေါတမကို၊ ငှေက်ထဲတြနာဲဂေါတမကို၊

လေံကလးတြနဲဂေါတမကို ဂှ်တြနဲဂေါတမ သွက်ဂွံစကာဂမၠိုင်ကို ပိုယ်ညးဂမၠိုင် ဟံ့ဆိုညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ၊ သိုဟံ့ဆိုညာတ်သက် ခမီဂေါတမဂှ် “ယွံဗဗ္ဗး အဲဂှ် ထဲလေဝ် ထဲရ၊ တိုလေဝ် တိုရ၊ ထဲတဲ တိုတဲလေဝ် စတ်ရ” ရံသ်ဂွံ သွးတဲ ဗဗ္ဗးကသိဘာရဒ္ဒါဇှ် ဂရင်ပတိတိုန် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြ နကိုဂါထာ ရံဝံရ။

၇၆။ တုအဲဂှ် ဒုင်ဝန်တ(သွာဗု) တြံမထဲတိရ၊ ပိုယ်ညးဂမၠိုင် ဟံ့ညာတ်ကေတ်ကမ္မာန်တုအဲ မထဲတိရ၊ နကိုနယ် ပိုယ်ညးဂမၠိုင် ဂွံတီကေတ်ကမ္မာန်တုအဲ ထဲတိမာန်ဂှ် တုအဲ သွဟ်ကိုညိ သ်ဂွံ (သွာန်တရ)။ (၁)

၇၇။ ဓရ်သဒ္ဒါအဲဂှ် မဗီဇမွဲရ၊ ပွမမင်မွဲကူဇ္ဇိအဲဂှ် ဗြူဂ္ဂုးရ၊ ပညာအဲဂှ် ကွးကိုဇ္ဈောထဲမွဲရ၊ ပွမဂ္ဂုဇ္ဈ(ပွသရာမ်ပါပ်) အဲဂှ် တင်ဒေါပ်မွဲရ၊ စိုတ်(အဲ)ဂှ် ဇုက်မွဲရ၊ ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ်အဲဂှ် ဇုက်ထဲ, လေံကလးမွဲရ။ (၂)

၇၈။ တုအဲဂှ် ညံင်ရမမင်မွဲ တိဗုကို အဲလေဝ် မင်မွဲ ကာယအဲရ၊ မင်မွဲပါင်ရ၊ မင်မွဲတုဟ်နဂယိုင်လမျီု မသအးဇုး ဗွဲအာဟာရရ၊ မင်မွဲတုဟ်နဂွံတီကေတ် ဗုတ်ဗွတ် ပွဲဗုင်ဂှ်ရ၊ နကိုဂလာန်မဉ္ဇုတ်ဂှ် ကုတ်ထပိုတ်ကွေံ(ချော့မတွံး ဂလာန်ဟံ့ဉ္ဇုတ်ရ) အရဟတ္တဖိုလ်အဲမတွံး ပွမမိပ်လဟိုင် ပွဲနိဗ္ဗာန်ဂှ် တိတ်ဗုးနူအရာမသွအိုတ်သိုရ။ (၃)

၇၉။ ဝီရိယအဲဂှ် ဂှ်မရေင်တုင် လျိုင်မွဲရ၊ အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်မွဲ ဟံ့ဒးစံင်တူရ၊ တူရူကိုနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာယောဂပန် မအိုတ်ဂှ်တဲ အာတ် ဟံ့ဆုတ်ကလေင်ရ။ (၄)

၈၀။ (ယွံဗဗ္ဗး) နကိုအကာဲအရာဂွံ (အဲဂှ်) ထဲအာ တိဗုတဲရ၊ ပွမထဲတိ အဲဂှ် မွဲကိုသတ်ဒကောင်မတွံး နိဗ္ဗာန်ရ၊ ဟိုတ်နူမထဲလပ် တိဗုတဲဂှ်ရ ဂွံတိတ်ဗုးနူဒဒိမ် အိုတ်သိုရ ရံသ်ဂွံ သွးတရ။ (၅)

အခိုင်ဂှ် ဗဗ္ဗးကသိဘာရဒ္ဒါဇှ် ကိုစုတ်ပင်ချ်တဲ ပွဲခေါ်ထပ် မထေက်ကိုဇုဟ်မး မဉ္ဇိုင်တဲ “ယွံတုနဲဂေါတမဂှ် သွပြဘိုက် ပင်ချ်တဲညိ၊ တုနဲဂှ် ဒှ်တြံ မထဲတိရ၊ ညံင်မင်ရ တုနဲဂေါတမဂှ် ထဲလပ်တိဗု မွဲကိုသတ်ဒကောင်မတွံး နိဗ္ဗာန်ရ ရံဝံ သွးကိုတီလမ္မံပိုင် ကျိတြတဲ ဗဂိန်ကိုတ်ရ။

၈၁။ ယွံဗဗ္ဗး အဲဂှ် ဖျောတ်ဂါထာဂမၠိုင်တဲ တုဟ်နသွပြဘိုက်ဘောဇိန် မကလိဂွံ ဂမၠိုင်ဂှ် ဟံ့ထေက်ကုအဲကျိရ၊ ပွမသွပြဘိုက်ဘောဇိန်ဂွံ ဟံ့သေင်ကို သတ်တီလမ္မံပိုင် ကျိတြဂမၠိုင် မမှ်သေဝ်တ ပွမသအးဇုးရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဂမၠိုင်ဂှ် ပါကွေံဘောဇိန် ဖျောတ်ဂါထာတဲ မဂပ်င်ကလိဂွံအိုတ်ရ၊ ယွံဗဗ္ဗး မွဲသတ်မသအးဇုးမွဲ ပွမဉ္ဇုသိုမဗွဲကိုခရ်ဂွံ ဒှ်ဂယိုင်လမျီု တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဂမၠိုင်ရ။ (၆)

၈၂။ ယံဗဗ္ဗေ နက္ခိယိဏ္ဍာပါတံ မသအာင်အာနုပင်သုတ်တံကို နက္ခိယာမကို
 ဩဝေက္ခာနိဓိတံ ကုပ္ပုဂ္ဂိုလံတုအရုနံ မဿိကံပေင်ကောဂုဏ်အိတံသိ မ္မုပကတိမက္ခာသိ
 ဂကောဂုဏ် မတ္တကိသီလမပြ၊ မလလမ်ကော ကုက္ကုစ္စတံဂံညံ၊ ပုကုသိုလ်ဂံ နိတိမု
 ညးမ္မုပိကံကို ကုသိုလ်ရ၊ ရံဝံ (ဟိတံဝံရ)။ (၇)

ယံခမီဂေါတမ နိသင်္ဂဟေ ပင်သုတ်ဝံ အဲဒိုက်ဂံကိုဒါနံ ကုညးလိဂ်ရော? သင်္ဂ
 (ဂရင်ပတိတ်)ရ၊ ယံဗဗ္ဗေ ပွဲလောကဒေဝတံ မဒိမ္မဟာနံကောဒေဝတံမာရ်၊ မြိုကို ပွဲလောက
 မ္မိဟ် မဒိမ္မဟာနံကောခမီဗဗ္ဗေ သိုင်ဂမ္မိုင် မ္မိဟ်ဂမ္မိုင်ကို ဝေင်ပါကောတိလမ္မုပိုင်ကျိတြကို
 ကောနကွေးတိလမ္မုပိုင်ကျိတြကိုတဲ စတပင်သုတ်တံတဲ ညးမအာစိပ် စုမလာ ဗွဲမဒေးရဲဂံ
 အဲကျိဟ် ဟံညာတ်တံရ၊ ယံဗဗ္ဗေ ဟိတံဂံရ သွေးကိုဟ်ထောံ ပင်သုတ် ပွဲဌာန်ဟံမ္မုကိုချော
 ချိုင်ဒုကို၊ ဖိထောံ ပွဲသုတ်ဟံမ္မုကိုစုညံ ရံဝံ သွေးတံရ။

အခိုင်ဂံ ဗဗ္ဗေကသိဘာရဒွါဒေဝံ ဖိထောံပင်သုတ် ပွဲသုတ်ဟံမ္မုကိုစုရ၊ ပွဲအခိုင်ဂံ ပင်သုတ်
 မထောံဖျေ ပွဲသုတ် မြုတိုန် ဖြာပ်ဖြာပ်(ယျေပ်ယျေပ်)ရ၊ သွတ်ရမျာင် ဖြာပ်ဖြာပ်ရ၊ ယက်ဂ္ဂု
 တိုန်ကျင်နူပွီပွါရ၊ ယက်ဂ္ဂုတိုန်ကျင်နူပွီပွါ မ္မုမဂ္ဂိုင်ရ၊ ငှေက်ထဲမစင်လပ် လုက်မ္မုတံဂံ ယပ်ထောံ
 ဖျေပွဲသုတ်မ္မု ညံင်ရဲမမြုတ် ဖြာပ်ဖြာပ်(ယျေပ်ယျေပ်)ကို ညံင်ရဲမသွတ် ရမျာင်ဖြာပ်ဖြာပ်(ယျေပ်
 ယျေပ်)ကို ညံင်ရဲယက် မဂ္ဂုတိတ်ကျင်နူပွီပွါကို ညံင်ရဲယက် ဂ္ဂုတိတ်ကျင် နူပွီပွါမဂ္ဂိုင်ကို
 တုပ်သင်္ဂဟေင် ပင်သုတ်မထောံဖျေ ပွဲသုတ် မြုတိုန် ဖြာပ်ဖြာပ်(ယျေပ်ယျေပ်)ရ၊ သွတ်ရမျာင်
 မမြုဖြာပ်ဖြာပ်(ယျေပ်ယျေပ်)ရ၊ ယက်ဂ္ဂု တိတ်ကျင်နူပွီပွါရ။

ကြံနူဂံ ဗဗ္ဗေကသိဘာရဒွါဒေဝံ ဖေက်လကိုတ်တိုန် သောံဇကုမြုတိုန်ဂံဒိတဲ ပြာပ်အာ
 ဇရေင်တိလမ္မုပိုင်ကျိတြတဲ ဖျေကျိပ်ပွဲတမ်ဇိုင် တိလမ္မုပိုင်ကျိတြတဲ “ယံခမီဂေါတမ (ခေဂ္ဂံ)
 ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်ကောရသွံ၊ ယံခမီဂေါတမ(ခေဂ္ဂံ) ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် ကောရသွံ၊ ယံခမီ
 ဂေါတမ ဝတ္ထုမဗကပ်လပ်ဂံ ညံင်ရဲမလှာကော့ကို၊ ဝတ္ထုမပြောပ်ဗွန်လပ်ဂံ ညံင်ရဲမပံက်ကော့ကို
 ကုညးမတိုင်ဒိုင်တင်တရံ ညံင်ရဲမဟိုထွေးကိုတိုင်တရံကို “ညးမ္မုကိုမတ်မညာတ်ဂမ္မိုင်ဂံ ကြက်ဝံ
 ညာတ်တံ ရူပါရီဂမ္မိုင်အိတ်ရ’ ရံဝံ ညံင်မရင်တုင်ဏာ ပုတ်ပွာင်သွံ ပွဲတိုက်ဒမ္မုကို ယံခမီ
 ဂေါတမ တုပ်ညံင်သင်္ဂဟေင်ရ ခမီဂေါတမဂံ သွပြာကင်္ဂတံခေ နက္ခိယိတံဂမ္မိုင် မဂ္ဂိုင်ရ၊
 ယံခမီဂေါတမ အဲဒိုက်ဂံ ပြာပ်ခစခမီဂေါတမ ရံဝံမ္မု သွစွဲစွေရ၊ ပြာပ်ခစခေ ရံဝံမ္မု သွစွဲစွေရ၊
 ပြာပ်ခစသင် ရံဝံမ္မု သွစွဲစွေရ၊ ယံခမီဂေါတမ အဲဒိုက်ဂံ မိက်ဝံသွထပိပယျင် ပွဲဇရေင်ခမီ
 ဂေါတမရ ရံဝံ (ဂရင်ပတိတ်တိုန် ကုတိလမ္မုပိုင်ကျိတြရ)။

ဗဗ္ဗေကသိဘာရဒွါဒေဝံ ကလိဝံ ဒနိထပိပယျင် ဇရေင်တိလမ္မုပိုင်ကျိတြရ၊ နိခမီတဲ
 ခြာဟံလအံ တိလပိုင်ဘာရဒွါဒေဝံ ညးမ္မုခေ ပြာပ်အာဌာန်လုတဲ သိဟံဝိဝိင် ပတိတ်ဗြဟတ်
 လွီပရာ ဗွဲမသကာတ်တဲ မ္မုကိုစိုတ် သိမလောဝ်ဏာကိုနိဗ္ဗာန် မပဒတ်အာမ္မု ခြာဟံလအံ
 ပွဲဘဝဝံဟေင် အရဟတ္တဖိုလ်မပြ ဟံမ္မုကိုပတုပ်ပတောံစတံ မဒိလအိတ်ဒေဝံမပြ ချေဒမိန်

ကောန်ဂဏ္ဍဂမ္ဘိုင် တိတ်ကျင်နှုသို့ကိုန်တဲ့ မသွခမီ ပွဲသာသနာ မဂင်ဝံနွံပိုက် အာစိုပ်သွ
 ဇောဝ်မတ် အလိုလိုဇကု နကိုညဏ်တောင်တဲ့ သွဒတ်ဒိုင်ရ “ပွမတန်ပဋိသန္တိကို အိုတ်တဲ့ရ၊
 ဒေတ်တံ ဒေတ်မပြဲတဲ့ရ၊ ကိစ္စမဂ် မထေက်ကိုသွဂ် သွတဲ့ရ၊ တွဟ်နဖိုလ်မဂ်ကိစ္စဝံ ကိစ္စ
 မထေက်ကိုသွမွဲသအာင် ဟံမွဲရ ရံဝံ တီကေတ်ရ၊ တီလပိုင်ဘာရဒွါဇဝံ ပှောင်ကိုတုအရှန်
 ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒ်ညးမပါလုပ်လှိဟ်မွဲဇကုရ။

ကသိဘာရဒွါဇသုတ် မရနက်ကိုပန် တဲ့ရ။

၅။ စုန္ဒသုတ်

၈၃။ (စုန္ဒ ကောန်မောတ်ထဝ်ဂ် ဂရင်ပတီ သာ်ဝံရ)။—

ယံတီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ အဲဒိုက်မိက်ဝံသွာန် ဂရင်ပတီ တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ မ္ပုကို
 ပညာမလဲလး မဒ်သိုင်ခရ် မစာ်စူးအာနူတဏှာ မဒ်ပူဂိုလ်မပြဲ လတူနူပူဂိုလ် မ္ပုကို
 ဇိုင်ခါ မပြဲလတူနူညး မလေပ်ဝေတ် မတီကေတ်ခရ်သစ္စပန်ရ၊ ပွဲလောကဝံ ခမီဂမ္ဘိုင်
 (ဗွဲအစောဂကူ) နွံမူစိအိုတ်ဂ်ရော? ဟိုတ်အရာဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ ဩပ်ဟိုတ်ဝံညိ
 အာတ်ပါန်အခေါင်ရ။ (၁)

၈၄။ (တီလမ္ပုပိုင်ကျ်တြ သွးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

ယံစုန္ဒ (ပွဲလောကဝံ) ခမီဂမ္ဘိုင် ဗွဲအစောဂကူ နွံဒိုင်ပန်ဂကူအိုတ်ရ၊ ဂကူမရနက်
 ကိုမသုန် ဟံမွဲရ၊ ဟိုတ်ဂင်ဝံသွာန် ဂတမုက်ဂ်ဒ်တဲ့ ခမီဂမ္ဘိုင် ပန်ဂကူဝံဂ် ကြက်သွ
 ပြာကဋ်ကိုတုအဲရ၊ ခမီ မအံင်ဇူး နကိုဂိုင်တရ်မဂ်တဲ့ကို ခမီမစောန်ထွးကိုဂိုင်တရ်
 မဂ်ကို၊ ခမီ မဂယိုင်လမ္ပု ပွဲဂိုင်တရ်မဂ်ကို၊ ခမီ မလေပ်ပလီုပလာ်ကေံ ဂိုင်တရ်မဂ်ကို
 (ဣဝံ မဒ်ပန်ဂကူအိုတ်ရ)။ (၂)

၈၅။ (စုန္ဒ ကောန်မောတ်ထဝ် ဂရင်ပတီတိုန် သာ်ဝံပုန်ရ)။—

ညးလီုမွဲ ဒ်ခမီ မအံင်ဇူးကေတ် နကိုဂိုင်တရ်မဂ်တဲ့ရ၊ ရံဝံ ကျ်ဂမ္ဘိုင် သွးတ်
 အိုတ်ဂ်ရော? ခမီ ဟံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ် နတောင်ပကာရသာ်လို ဒ်ညးမလေပ်
 စောန်ထွးကို ဂိုင်တရ်မဂ်ဂ်ရော? တီလမ္ပုပိုင် အဲဒိုက်မဂင်ဝံသွာန်ဂ် တွံထွးကိုခမီ
 မဂယိုင်ဒိုင်လမ္ပု ပွဲဂိုင်တရ်မဂ်ညိ၊ သအာင်အာနူဂ် သွပြာကဋ်ကိုအဲဒိုက် ခမီ မလေပ်
 ပလီုပလာ်ကေံ ဂိုင်တရ်မဂ်ညိ။ (၃)

၈၆။ ဩညးမွဲ ဒ်ညးမကေံအာ နူပမသွေဟ်ပှာသာ်တေံ သာ်ဏာအံတဲ့ရ ဒ်ညး
 မစာ်စူးအာ နူဒစုဂ်ဇလ မပ္ပမ်ကိုရာဂတဲ့ရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲနိဗ္ဗာန် ဗွဲမလောန်ရ၊
 ဟံစောဲလံာ် မက်ဂှက်နကိုတဏှာ မမိက်ကိုမွဲမွဲရ၊ မလေပ်ရင်တုင်ဏာကိုလောက

မဒိမ္မဟာနိကောံ ဒေဝတရ၊ ခမိမ္မံသဘမဗ္ဗိသံဝံ ခမိမအံင်ဇ္ဇး နက္ခိတံတရမဂ်တဲရ ရံဝံ တိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဂမ္မိုင် ဟိုဂးအိုတ်ရ။ (၄)

၈၇။ ပွဲသာသနာဝံ ဩဉ္ဇးမ္မဲ နိဗ္ဗာန်ဂ်ပြအိုတ်ရ ရံဝံ တိကေတ် နက္ခိပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်တဲ ခရိနိဗ္ဗာန်ဇကုမတိလဝ်တဲဂ် လေပ်ဟိုတွံ၊ လေပ်ပါပရအိတ် ကုဉ္ဇးသအာင် ဂမ္မိုင်ရ။ ခမိမလေပ်ကုတ်ထပိုတ်ကွေသုဟ်ပွာ မစာ်စူးအာနူတဏှာဂ် မ္ဗောဉ်ကိုခမိ ဂမ္မိုင် သွးတရံဝံမွး ခမိဂကူဒုတိယ မလေပ်စောန်ထွေးကို ဂွံင်တရမဂ်အိုတ်ရ။ (၅)

၈၈။ ဩဉ္ဇးမ္မဲ နပ္ပမသိုလလမ်မင်မ္မဲသီလ မင်မ္မဲအာဗ္ဗမဒးရးတဲ သိုမ္မံကိုသတိ သိပ်ဂိုပ်နိဿဲကိုဂကောံခရိဗောဓိပက္ခိယဂမ္မိုင် ဟံမ္မဲကိုဒုဟ် ဗွဲအစောံဘာဝနာသေဝန ဂ်ဒိတဲ ဂျိုင်တလမ္မို ပွဲဂွံင်တရမဂ်မတွံလဝ်ဗ္ဗမဒးရး မဒိဟိုတ်ခရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ဉ္ဇးဂ် မ္ဗောဉ်ကို ခမိဂမ္မိုင်ဝံ သွးတ ခမိဂကူတတိယ မလေပ်စောန်ထွေးကို ဂွံင်တရမဂ်အိုတ်ရ။ (၆)

၈၉။ ဩဉ္ဇးမ္မဲ ဗိုက်လတက်ယာတ် ဉ္ဇးမ္မံကိုဒွေတ်မပြတအိတ်ဒိတဲ လုပ်တ် (ပွဲအပွဲခမိဂမ္မိုင်)ရ၊ လေပ်ပလိုပလားကွေ ပွမလျိုင်ဖြိုင်သျှိုက် ဒကာဂမ္မိုင်ရ ကာယ ပါင်စိုတ် ကြိုင်မိုဟ်သကာတ်မြဟ်ရ၊ လေပ်လေဝ်လုန်ရ၊ ဟံမင်မ္မဲကာယပါင်စိုင်ရ၊ တုပ်ညံင်ရသပအိင်သြောံရ၊ ဂေတ်ဂေင်အာကျင် နက္ခိလေွဟ်အယောင်အလာ ခမိ ပတုပ်ရ ဉ္ဇးဂ် ဂပ်ဝ်တိကေတ် ရံဝံမွး ခမိမလေပ်ပလိုပလားကွေ ဂွံင်တရမဂ်ရ။ (၇)

၉၀။ ဩက္ခန္ဓာအရီမ္မဲ ဒိတ်မိုဟ် ဉ္ဇးမပတူအိန်ထံင် မ္မံကိုလမိင်လညာတ် မ္မံကို ပညာဂ် ထွက်ခွင်တဲ တိကေတ်ဂကူခမိ ပန်သံဝံအိုတ်ရ၊ ခမိအိုတ်သိုတအိတ် ဟံမ္မဲကိုသဘ မတုပ်(ကိုခမိပါပ)ဂ်အိုတ်ရ၊ ဂွံတိကေတ်သံဝံတဲ “သဒ္ဓါ” ပွမပတေ် ဉ္ဇးမ္မံကိုပညာဂ် ဟိုတ်နူမညာတ်ကေတ် ဉ္ဇးဟံခိုဟ်တဲ ဟံဟုတ်ယုတ်ရ။ ညုတ်ပြမင်ရ ကွးအရီမ္မံကိုလမိင်လညာတ်ဂ် ဂကူခမိ ဟံပလိုပလားကွေ ဂွံင်တရမဂ်မ္မဲသအာင်ကို ဂကူခမိ မပလိုပလားကွေ ဂွံင်တရမဂ်မ္မဲသအာင်ကိုဂကူခမိ မပလိုပလားကွေ ဂွံင်တရ မဂ်ဂ် သာ်လိုဝံသွပတုပ်ဂ်ရော? ခမိမသအးဇ္ဇးကို ခမိဟံသအးဇ္ဇးဂ် သာ်လိုဝံသွပတုပ် ဂ်ရော? ရံဝံ (သွးတရ)။ (၈)

စုန္ဒသုတ် မရနက်ကိုမသုန် တဲရ။

၆။ ပရာဘဝသုတ်

အဲဒိုက် ဂွံမိင်လဝ် ရံသံဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တိလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြ သွဒတ် တန်တံင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒိအာရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် ကောန်ဒေဝတမ္မဲဂ် ပွဲအခိုင်ဗွမ်သွာတဲ မ္မံကိုရပ်သံစူးစရဲသပ္ပါလောန်ဂ်ဒိတဲ သိုကိုဂိုလဟိုတ်

အလုံဘာဇေတဝန်မဲ့ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ လှောင်တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြတဲး
ဃောဒတူဒိုင် ပွဲမဗွဲမွဲဒုဒဲ ဂရင်ပတီ တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ နကိုဂါထာဝံရ။

၉၁။ “ယွံတီလပိုင်ဂေါတမ ပိယံဒိုက်တအံ သွာန်တပရူပရာ ဟိုတ်မ္ပိတ်တြ၊
မလိုလ် ဟုတ်ယုတ်အိုတ်ရ၊ သွက်ဂွံသွာန်တီလပိုင်တဲ ကျင်တအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်မလိုလ်
ဟုတ်ယုတ်ဂ် ညးခွဲဂ်ရော? (၁)

၉၂။ သွက်ဂွံတီ ညးမဇော်မောင်လေဝ် လောဲသွာရ၊ သွက်ဂွံတီညးမလိုလ်
ဟုတ်ယုတ်လေဝ် လောဲသွာရ၊ ညးမနွံပိုက် ရာဒနာမိက်ကိုခရ်ဂ် ဂွံဇော်မောင်ရ
ညးဟွံမွဲပိုက် ဟွံရာဒနာမိက် မကျုဟ်မွဲခရ်ဂ် ဒးလိုလ်ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၂)

၉၃။ ဟိုတ်ဂွံ မဒ်ဟိုတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မဒ်ပဌမရ ရံဝံ ပိယံညးဂမ္တိုင် ဂွံတီ
ကောတ်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ ဟိုတ်တံတံ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်
ကိုဒုတိယညိ၊ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုဒုတိယဂ် ညးခွဲဂ်ရော။ (၃)

၉၄။ ညးဂ် သျှိုက်ဆာန်တံ ညးမယုတ်မာဂမ္တိုင်ရ၊ ဟွံသျှိုက်ဆာန်တံ ညးသပျု
ရိုသ်ဂမ္တိုင်ရ၊ သျှိုက်မ္တိုက်တံ ခရ်ညးမယုတ်မာဂမ္တိုင်ရ၊ ခရ်ပိသံဝံ ဒ်ဟိုတ်မလိုလ်
ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၄)

၉၅။ ဟိုတ်ဂွံ မဒ်ဟိုတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မဒ်ဒုတိယရ ရံဝံ ပိယံညးဂမ္တိုင် ဂွံတီ
ကောတ်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ ဟိုတ်တံတံ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်
ကိုတတိယညိ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုတတိယဂ် ညးခွဲဂ်ရော? (၅)

၉၆။ ဩညးမွဲ မ္မုအလေံ တိက်ဒကဲ့ခညက်တရ၊ မ္မုအလေံ မလဟိင်ပွဲပွမဟို
ဂလာန် ပွဲဂကောံရဲရ၊ ဟွံမွဲကိုလ္လီပရာတဲ လျုဟ်ဒကဲ့တရ၊ မ္မုအလေံ ထေပုတ်
လောဲသွာရ ဟိုတ်မသုန်သ်ညးဂ် ဒ်ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၆)

၉၇။ ဟိုတ်ဂွံ မဒ်ဟိုတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မဒ်တတိယရ ရံဝံ ပိယံညးဂမ္တိုင် ဂွံတီ
ကောတ်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ ဟိုတ်တံတံ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်
ကိုစတုတ္ထညိ၊ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုစတုတ္ထဂ် ညးခွဲဂ်ရော? (၇)

၉၈။ ဩညးမွဲ သိုမဒ်တံ ညးမသုဟ်အစောံကျောန်စိုတ်ဗွဃျှင် မိမဗျုထံ မအာစိုပ်
အဝယ်ပစ္စိမမာန်ဖိုဟ်ဂ် ဟွံကျောန်စိုတ်ဗွဃျှင်ရ၊ ပွမဟွံကျောန်စိုတ်ဗွဃျှင်ညးဂ် ဒ်ဟိုတ်
မလိုလ်ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၈)

၉၉။ ဟိုတ်ဂွံ ဒ်ဟိုတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ်မဒ်စတုတ္ထရ ရံဝံ ပိယံညးဂမ္တိုင် ဂွံတီ
ကောတ်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ ဟိုတ်တံတံ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်
ကိုပဉ္စမညိ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုပဉ္စမဂ် ညးခွဲဂ်ရော။ (၉)

၁၀၀။ ဩဉ္ဇးမ္မေ နက္ခိပစ္စယံပနံ ဘိက္ခနိမနိလဝံ ဗဗ္ဗေကို ခမီကို တမ္မင်္ဂလအာတ်
မအာတ်စပုင် မွဲသအာင်ကိုတဲ ဗေတ်ဏာ ဗေတ်နင် နပ္ပမဟိဂလာန်မုသာရ၊ ပွမ
ဗေတ်ဏာ ဗေတ်နင်ဉ္ဇးဂုံ နှိဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၁၀)

၁၀၁။ ဟိတ်ဝံ မနိဟိတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မနိပဉ္စမရ ရံဝံ ပိယံဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် ဝံတီ
ကေတ်အိုတ်ရ၊ ယံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိတ်ဝံတံ ဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်
ကိုဆဋ္ဌညိ ဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုဆဋ္ဌဂုံ ဉ္ဇးခွဲဂုံရော? (၁၁)

၁၀၂။ ဩဉ္ဇးမ္မေ သီမနိတ် ဉ္ဇးမ္မံကိုပိနိဟာန်မဂ္ဂိုင် ဉ္ဇးမ္မံကိုကသာပ်ထဝ်ဩနိ
မဂ္ဂိုင် ဉ္ဇးမချိုက်ပေင်ကိုစုစသုင်မဂ္ဂိုင်ဖိုဟ်ဂုံ ဉ္ဇးမ္မေဝံ စသုင်ဘောဇိန် မနိဟ်ပြဂမ္ဘိုင်ရ၊
ပွမစသုင် ဉ္ဇးဂုံ နှိဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၁၂)

၁၀၃။ ဟိတ်ဝံ မနိဟိတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မနိဆဋ္ဌရ ရံဝံ ပိယံဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် ဝံတီ
ကေတ်အိုတ်ရ၊ ယံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိတ်ဝံတံ ဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်
ကိုသတ္တမညိ ဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုသတ္တမဂုံ ဉ္ဇးခွဲဂုံရော? (၁၃)

၁၀၄။ ဩဉ္ဇးမ္မေ ဇာတိမာန်ဂကူကြိုင်မိုဟ်ရ၊ ဓနမာန်ဂြပ် ကြိုင်မိုဟ်ရ၊ ဂေါတ္တ
မာန်တောဝ်ဒတောဝ် ကြိုင်မိုဟ်ရ၊ ကဠောမသဇကုလေဝ် အထေင်သောဝ်တရ၊
ဟိတ်ပန်သ်ဉ္ဇးဂုံ နှိဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၁၄)

၁၀၅။ ဟိတ်ဝံ မနိဟိတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မနိသတ္တမရ ရံဝံ ပိယံဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် ဝံတီ
ကေတ်အိုတ်ရ၊ ယံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိတ်ဝံတံ ဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်
ကိုအဋ္ဌမညိ ဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုအဋ္ဌမဂုံ ဉ္ဇးခွဲဂုံရော? (၁၅)

၁၀၆။ ဩဉ္ဇးမ္မေ လုလောန်ပွဲဗြဲ လုလောန်ပွဲသုရာ လုလောန်ပွဲဝေင်နက္ခတ်ဂုံ
နှိတဲ ဇာပ်ပံဂြပ်ရတ် မကလိဝံဂုံ ပလိပလာ်ကောံရ ဟိတ်ပိသ်ဉ္ဇးဂုံ နှိဟိတ်မလိုလ်
ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၁၆)

၁၀၇။ ဟိတ်ဝံ မနိဟိတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မနိအဋ္ဌမရ ရံဝံ ပိယံဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် ဝံတီ
ကေတ်အိုတ်ရ၊ ယံတီလမ္မံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိတ်ဝံတံ ဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်
ကိုနဝမညိ၊ ဟိတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုနဝမဂုံ ဉ္ဇးခွဲဂုံရော? (၁၇)

၁၀၈။ ဩဉ္ဇးမ္မေ ဟံတရိပ်ကိုစိုတ် နက္ခိသမ္ဘာဇကုတဲ မှာဒုဟ်ပွဲဗြဲစရာဲချင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊
မှာဒုဟ်ပွဲသမ္ဘာ ဉ္ဇးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟိတ်ခါသ်ဝံ ဉ္ဇးဂုံ နှိဟိတ်မလိုလ်
ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၁၈)

၁၀၉။ ဟိုတ်ဝံ မဒ်ဟိုတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မဒ်နဝမရ ရံဝံ ပိယံညးဂမ္တိုင် ဝံတီ ကေတ်အိုတ်ရ၊ ယံတီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြ ဟိုတ်ဝံဟ် ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက် ကိုဒသမညိ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုဒသမဂ် ညးခွဲဂ်ရော? (၁၉)

၁၁၀။ တြုံမုံကိုအဝယ်မလောန်ဂ် သီစတ်ဂိုင်ပိုင်ကေတ် သွအိန်ထိုင်ကိုသုတ်ဗြ ညောတ်သောဲ မုံကိုဖျုန်ပရဲ ညံင်သတ်ထွထပ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟံဝံဖျေစိုတ်ကို သုတ်ဗြ (သွက်တြုံတုဟ်သအာင်)ဂ်ရ တိက်ဟံသွိုင်ရ၊ ပွမတ်က်ဟံသွိုင်ဂ် ဒ်ဟိုတ်မလိုလ် ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၂၀)

၁၁၁။ ဟိုတ်ဝံ ဒ်ဟိုတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မဒ်ဒသမရ ရံဝံ ပိယံညးဂမ္တိုင် ဝံတီ ကေတ်အိုတ်ရ၊ ယံတီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြ ဟိုတ်ဝံဟ် ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက် ကိုဇကောဒသမညိ၊ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရနက်ကိုဇကောဒသမဂ် ညးခွဲ ဂ်ရော? (၂၁)

၁၁၂။ ဩညးမဲ့ မိုဟ်တြုံကို မိုဟ်ဗြကို မုံသတ်မထွေန်စပ် လုလောန်ပွဲစွ အာဟာရဂမ္တိုင် မပ္တံကိုကဖျုန်ကို မလေပ်သွဗွဲဖွဲ ဟံမဲ့စေပ်ပွာန် (လတူပိုန်ဟာန်)ဂ် စွံပတန်လင် ပွဲအရာထိုင်ဒက် မင်မဲ့အိန်ထိုင်ရ ဟိုတ်ညးဂ် ဒ်ဟိုတ်မလိုလ် ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၂၂)

၁၁၃။ ဟိုတ်ဝံ မဒ်ဟိုတ်လိုလ်ဟုတ်ယုတ် မဒ်ဇကောဒသမရ ရံဝံ ပိယံညးဂမ္တိုင် ဝံတီကေတ်အိုတ်ရ၊ ယံတီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြ ဟိုတ်ဝံဟ် ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ် မရ နက်ကိုဒွါဒသမညိ၊ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ်မရနက်ကိုဒွါဒသမဂ် ညးခွဲဂ်ရော?(၂၃)

၁၁၄။ ဩညးမဲ့ ပိုန်ဂြပ်အောန်တဲ ထွေန်စပ်ပွဲပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ် ဇော်ကိုဇဟတ်ရ၊ ဒ်ပွဲဂကူသွိုင်ရ၊ ညးဂ် ရာဒနာမိက် ဒ်သွိုင်ရ ဟိုတ်ညးဂ် ဒ်ဟိုတ်မလိုလ် ဟုတ်ယုတ်ရ။ (၂၄)

၁၁၅။ ပွဲလောကဝံ တုပညာ မချိုက်ပေင်ကိုလညာတ်ဉာဏ် မခိုဟ်ပြဗုသအးဂ် မှ်သေ့ဝ်ဗွာရဏာ ဟိုတ်မလိုလ်ဟုတ်ယုတ်ခါဇော်ပန် ဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်မဝေင်ပါ ကေံမာန်ဂ်ရ ဝံပြာပ်အာစိုပ်ချိုင်သွင် မစိုဟ်လလမ်ရ ရံဝံ သွားတရ။ (၂၅)

ပရာဘဝသုတ် မရနက်ကိုတြ တဲရ။

ရ။ ဝသလသုတ်

အဲချိုက် ဝံမိင်လင် ရံသတ်ဝံရ— ဒးကာလမဲ့အခိုင် တီလမ္ပုံပိုင်ကျိတြ သွဒတ် တန်တံင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဌီ ဇေရင်ချိုင်သာရဂ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ်

အခိုင်နှုန်းဂယားပြတ် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြ ချင်လတက်သွာတဲ့ သိုမဂိုင်ကေတ်ဗဗေင်သွာ တွဟ်န
 စင်္ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် လုပ်အာချင်သာရဉ်ရ၊ ပွဲအခိုင်ဂ် ပုတ်(သွပူဇလဝ်) ပွဲသိုဗယိ ဗဗ္ဗးအဂ္ဂိက
 ဘာရဒ္ဒါဇ်ရ ဂိုလဟ်ခိုင်ရ၊ တွဟ်နဂွံပူဇပုတ်ဂ် စီရေင်လဝ် မပ္ပံကိုပုင်ဍုတ် ကွေင်သွဟ်ရ၊
 ပွဲအခိုင်ဂ် တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြ ဃောဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် အတိုင်လေင်သို ပွဲချင်သာရဉ်ဂ်
 ပြာပ်အာစိုပ် သိုဗဗ္ဗးအဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇ်ရ။

ဗဗ္ဗးအဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇ်ရ ညာတ်အာ တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြ ဣက္ခကုဉ်နူဇေတဲတဲ့ သွးတက်
 တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြ ရံဝံမွဲး “ယွံကျိပ်တုတ် ဩဝေဒါမံင် ဒွဲဂ်ဟေင်ညိ၊ ယွံခမီယုတ်
 ဩဝေဒါမံင် ဒွဲဂ်ဟေင်ညိ၊ ယွံမိုဟ်ယုတ်မာ ဩဝေဒါမံင် ဒွဲဂ်ညိရ”။

သွးတက်သံဝံမွဲး တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြ သွးတိုန် ရသံဝံရ “ယွံဗဗ္ဗးအဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇ်
 တုအဲဂ် ဒ်ဒ်ညးမယုတ်ကို ခရ်မလေပ်သွကို ဒ်ဒ်ညးမယုတ်ကို တီမံင်ဟာ ရံဝံ တီလမ္ပူပိုင်
 ကျက်တြသွးရ၊ ယွံခမီဂေတမ ဒ်ဒ်ညးမယုတ်ကို ခရ်မလေပ်သွကိုဒ်ဒ်ညးမယုတ်ကို အဲဟံတီရ၊
 အဲအာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ ခမီဂေတမ ဟိုတွံကိုအဲ ဒ်ဒ်ညးမယုတ်ကို ခရ်မလေပ်သွကို ဒ်ဒ်
 ညးမယုတ်ကို ဗွဲအကဲအရာ ခိုတ်အဲမတီကေတ်မာန်ညိ သံဝံ ဂရင်ပတိတ်ရ၊ ယွံဗဗ္ဗး
 ဒ်သံဝံမွဲး ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ညိ၊ ဩဝ်ပုပ်စိုတ်ဗွဲမဒးညိ၊ အဲဟိုတွံကိုရ သံဝံ (သွးတိုန်ရ)
 “ယွံခမီဂေတမ ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ ဗဗ္ဗးအဂ္ဂိကဘာရဒ္ဒါဇ် ဒင်ဝန်ကိုတီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြရ၊
 တီလမ္ပူပိုင်ကျက်တြ ဟိုတွံခရ်ဝံရ။

၁၁၆။ ဩညးမွဲ မ္မုအလေံမထေပူတ်ရ၊ လေပ်ဒက်ဝဲဒတောဲတြုတ်ရ၊ ယုတ်မာရ၊
 လေပ်စိုတ်ပိုဟ် ဂုဏ်ညးတွဟ်သအာင်ရ၊ မ္မုကိုကွေတ်မလိုလ်ရ၊ လေပ်ငုံက်စွဲ
 လီစန်ရ၊ ညးဝံ ညးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တီကေတ်ညိ။ (၁)

၁၁၇။ ပွဲလောကဝံ ဩညးမွဲ သတ်မပ္ပံကိုမိုဟ်မခံင်မ္မဲဝါကို သတ်မပ္ပံကိုဂစေမ်
 မခံင်ဓါဝါကို လေပ်ဂစိုတ် ပျုပျာ်တရ ဩညးမွဲ ဟံမွဲကိုပွမဆာန်ချ၊ ပွဲလတူသတ်ရ
 ညးဝံ ညးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တီကေတ်ညိ။ (၂)

၁၁၈။ ဩညးမွဲ ကွာန်ဂမ္တိုင်ကိုဒ်၊ နိုဂိုဂမ္တိုင်ကိုဒ်၊ လေပ်ပလိုပလ်ကွေ်ရ၊
 လေပ်ကွာတ်လဒီရ၊ ညးမလေပ်ပလိုပလ် ကွာန်နိုဂိုဂမ္တိုင်ရောင် ရံဝံ ပြာကဋ်မံင်
 ပွဲလောကရ ညးဝံ ညးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တီကေတ်ညိ။ (၃)

၁၁၉။ ဩညးမွဲ ပွဲကိုကွာန်ကို ပွဲကိုဂြိုပ်ကို ဂြပ်ညးတွဟ်သအာင် မဂပ်ပ်
 သိုက်မိုက် တုညးဟံကို ရင်တုင်ကေတ် နကိုစိုတ်ကမ္မတ်ရ ညးဝံ ညးယုတ်မာရ
 ရံဝံ တီကေတ်ညိ။ (၄)

၁။ နူကိုဂပ်ဝံဒ် ဒ်ဒ်ခွဲ ခံင်ကျင်မွဲအလန်တဲ့ နူကိုခွဲဂ် ထပ်သုတ်တိတ်ကျင် မွဲအလန်ပုန် သတ်ဂမ္တိုင်မပ္ပံကိုဂစေမ်
 တအံင် ကော်ခစွဲဇ္ဇိ ခံင်ဓါအလန်ရ၊ သတ်မပ္ပံကိုမိုဟ်ဂမ္တိုင် မခံင်တိတ်ကျင်မွဲအလန် နူကိုဂပ်ဝံဒ် မသွေသွေဟ်တအံင်
 ကော်ခစွဲဇ္ဇကဇ္ဇ ခံင်မွဲအလန်ရ။

၁၂၀။ ဩဉ္စးမဲ့ စေံလင်ဂတုံ ပုးတွဟ်သအာင် ဒှိုဒှိုတဲ့ အခါကာလတူဂတုံ
ဂမှိုင် ကျင်အာတ်မွဲး ဝက်ဖကုပ် ပွဲမဲ့ပွဲအဲရ သပ်ဝံ့ သူးတဲ့ နြိပ်ပါဒထောံရ ပုးဝံ့
ညးယုတ်မာရောင် ရဲဝံ့ တီကော်ညိ။ (၅)

[illegible]

၁၂၂။ ဩဉ္ဇးမဲ့ သွသက်သီကိုဇေတုတု သွာန်ကျင်မွှး ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂးဇေတုကို ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂးဉ္ဇးတုဟ်သအာင်ကို ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ဂြပ်ရတ်ဇေတုဇေတုကိုနိ ဂြပ်ရတ်ဉ္ဇးတုဟ်သအာင်ကိုနိ ဟိုသွးတ် ဂလာန်မုသာရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရဝံ တိကေတ်ညိ။ (၇)

၁၂၃။ ဩဉ္ဇးမွဲ ကလိလောန်ဗျေတ်မှာ ပွဲသမ္ဘာ ကဠောမသဂမ္ဘိုင်ကို ပွဲသမ္ဘာ မိတ်သဟာဲ ပြောဇ္ဇာဂမ္ဘိုင်ကို နဗ္ဗမကေတ်မာန်ရာန်သကိုတ်ကို နမဒ္ဒါကံဆာန် ဉ္ဇးဗါ တုပ်စိုတ်ကိုရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရဝံ တီကေတ်ညိ။ (၈)

၁၂၄။ ဩဉ္ဇးမဲ့ မိမဗျူထံ မအာစိုပ် ပစ္စိမအဝယ်ကို သိုဗ္ဗဗျူင်မာန်မံင်ဖိုဟ်
ဟံ့ကောန်စိုတ် ဗ္ဗဗျူင်ရ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရဝံ တိကေတ်ညိ။ (၉)

၁၂၅။ ဩဉ္ဇးမဲ့ လတူမိကို လတူမကို လတူကောဇံကို လတူမ္ဘေဉ်မြကို ခမ္ဘသီတြုံ၊ ခမ္ဘသီမြကို ဇုင်တက်ပျဲပျံရ၊ ဟိုဂလားန် မသကာတ်မြဟ်ရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် တိကောတ်ညိ။ (၁၀)

၁၂၆။ ဩဉ္ဇးမဲ့ သိုမသွာန်သျှက် ဒတဲဇိုဂ် ဟိုသွးဒွေံပတောန် စွာန်ထွးတဲ
လလေင်ဇိုရ၊ ဉ္ဇးမလေပ်သွာန်သျှက် ဉံင်ဟံဂွံတိုဂ် ဟိုသွးဒွေံပတောန်စွာန်ထွး
နကီဂလာန်ဒလုက်ရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တီကေတ်ညိ။ (၁၁)

၁၂၇။ ဩဉ္ဇးမဲ့ ကျောက်ပွမသရမ်ပိပ်တဲ့မှူး ဉ္ဇးတူဟ်သအာင် လွကိုတီအဲညိ
ရဲဝံ နွံပိုက်ရ၊ ဩဉ္ဇးမဲ့ ကြောပ်ဗွန်လဝ် ပွသရမ်ပိပ် ဇကုမကျောက်လဝ်ရ၊ ဉ္ဇးစါဝံ
ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရဲဝံ တီကေတ်ညိ။ (၁၂၇)

၁၂၈။ ဩဗုဒ္ဓိ အာသိုဗုဒ္ဓိတုဟ်သအာင်တု ဝံစသုင်ဘောဇိန်မပြဲတုက္ကာရလေဝ် အခါကာလမိတ်သဟံ ကျင်ဝေင်သိုဇကုမွဲး ဟံင်ကလေင်ဗွဖျိုင်ရ၊ ဗုဒ္ဓိ ဗုဒ္ဓိယုတ်မာ ရောင် ရံဝံ တီကေတ်ညိ။ (၁၃)

၁၂၉။ ပြည်ပမှ နှုတ်ပယ်ပန် သို့မဟုတ် နိုင်ငံလုံးကို ဗုဒ္ဓကို ပြောတတ် လာအားကိုးတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒလောကမှာ နှုတ်ပယ်မှုသာမက ပြည်ပ ပြောတတ်လာရောင် ရှိ တိကောက်သိ။ (၁၄)

၁၃၀။ ဩဉ္ဇးမ္မေ စိပ်အခိုင်ပြဘိုက်ပင်မွှေး ချဟ်ခွဲဒက်ဂြေန်တမိကို ဗဗ္ဗေကို နကို ဂလာန်ရ၊ ကိုက် ဟံသုတ်ရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တိကေတ်ညိ။ (၁၅)

၁၃၁။ ပွဲလောကဝံ ဩဉ္ဇးမ္မေ ပူကွိုင်လပ် နကိုမောဟ်ဒ်တဲ ဂွဲသိုတ်ဝတ္ထု မမိက်ကိုမဲ့မွှေး ဟိုသွေးဂလာန် ဉ္ဇးသမ္ဘိတအ်ရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တိကေတ်ညိ။ (၁၆)

၁၃၂။ ဩဉ္ဇးမ္မေ ဟိုပတိုန်စကေရ၊ ဗ္ဗေက်ဖျပ် ဉ္ဇးတုဟ်သအောင်ရ၊ ဟိုတ်နူမာန ကေုမတံဂး ပွမဟိုပတိုန်စကေ ပွမဗ္ဗေက်ဖျပ် ဉ္ဇးတုဟ်သအောင်ရ ဟုတ်ယုတ်တရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တိကေတ်ညိ။ (၁၇)

၁၃၃။ ဩဉ္ဇးမ္မေ လေပ်ခွဟ်ခွဲရ၊ ဂြပ်ဉ္ဇးတုဟ်သအောင်မကိုဂ်လေပ် သအေတ် သပါန်စောန်စိုတ်ရ၊ မှုပိုက်ယုတ်မာရ၊ သအေတ်သပါန်ရ၊ တံက်စွဲလီစန်ရ၊ ဟံမဲ့ကို ဝှပ်ရ၊ ဟံမဲ့ကိုဖေက်ပါပ်ရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တိကေတ်ညိ။ (၁၈)

၁၃၄။ ဩဉ္ဇးမ္မေ စောတ်စေဲလဗပ်ပကို တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ နမပ္ပံဟံသေင်ကို သဗ္ဗညုရ၊ သအောင်အာနုဂ် စောတ်စေဲလဗပ်ပကို ခမီမဒ်ကွေးတီလမုံပိုင်ကျ်တြဲကို ပြဘာဇ်ကို မှိဟ်ကိုရ၊ ဉ္ဇးဝံ ဉ္ဇးယုတ်မာရောင် ရံဝံ တိကေတ်ညိ။ (၁၉)

၁၃၅။ ဩဉ္ဇးမ္မေ သိုဟံသေင်ကိုတုအရှန်ဂ် ဒင်ဝန်တ ရံဝံမွှေးတုအရှန်ရ၊ ဉ္ဇးဝံဟေင် ပွဲလောက မဒ်မဲ့ဟာန်ကျောံဗြိုဝံ ဒ်ကမ္မတ်ဇော် မယုတ်မာအိုတ်ရ၊ ယံဗဗ္ဗေ အဲကျ် မသွေးကျင်လပ် မှိဟ်မယုတ်မာဂမ္ဘိုင် (ပွဲခမ္မန်ကွာတေံဂ်) ထွေးကိုမဲ့တြေးအိုတ်ရ။ (၂၀)

၁၃၆။ ဟိုတ်နူဇာတ်တဲ ဒ်ဉ္ဇးယုတ်မာ ဟံမာန်ရ၊ ဟိုတ်နူဇာတ်တဲ ဒ်ဗြာဟ္မဏ ဟံမာန်ရ၊ ဟိုတ်နူကမ္မောန်ဇကု မကျောန်ဂ်ဟေင် ဒ်ဉ္ဇးယုတ်မာရ၊ ဟိုတ်နူကမ္မောန် ဇကု မကျောန်ဂ်ဟေင် ဒ်ဗြာဟ္မဏရ။ (၂၁)

၁၃၇။ ယံဗဗ္ဗေ အဓိပ္ပါယ်ဂလာန်ဝံ ဩဝံတိကေတ် နကိုဂလာန် ကြက်သွေးဂတ ဏအ်အိုတ်ညိ၊ ဂလာန်ကြက်သွေးစောန်ထွေးဂတဂ် ဉ္ဇးခေံဂ်ရော? ကောန်ဒေါင်စွဲ မလေပ်ချုန်စကူချိုတ်တံဂမ္ဘိုင်ဂ် “မာတင်္ဂ” ရံဝံ ပြာကဋ်တရ။ (၂၂)

၁၃၈။ မာတင်္ဂ် အာစိပ်ဒယံတုမပြ ဇြိုင်ကိုကလိဝံလောန်ရ၊ (သွက်ဝံကျောန်စိုတ်) မာတင်္ဂ် ဂကူသိုင်ဂမ္ဘိုင်ကို ဂကူဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင်ကို ဂကူဉ္ဇးမိုက် ဂကူဉ္ဇးဒိုင်ဂတ်မဲ့မဂ္ဘိုင် ကျင်စိပ်ဌာန်မကျောန်စိုတ် ပြာပ်ခစအိုတ်ရ။ (၂၃)

၁၃၉။ မာတင်္ဂ် စ်စူးအာနုကိလေသတဲ တိုန်ချိုက်ကေတ်ယာန်ဒေဝတ် မတံဂး (သမာပတ်ဒွံ) မဒ်ဟိုတ်မအာစိပ်ချင်ဗြို မဒ်ဂွံင်တရမပြဂ်ဒ်တဲ သိုက်မစ်စူးအာ

နူ“ကာမရာဂ” ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမဂ်ဒ်တဲ နိညးမပြာပ်အာစိပ် ချင်မြီရ ကူဇာတ်ဂ် ဆေဝ်ဒပ်ကွေံမာတင် နူကိုပွမကတိဒ် ပွဲချင်မြီဟံမာန်ရ။ (၂၄)

၁၄၀-၁၄၁။ ဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် မကတိဒ်ပွဲဂကူ မလေပ်သ့ဇာယံဗိုတ်(ဗေဒင်)တအ်ဂ် မှုကိုမိတ်သဟာဲမတွံး ဗိုတ်(ဗေဒင်)အိုတ်ရ။ ဗဗ္ဗးဂမ္တိုင်တအ်ဂ်လေပ် ပြာကဋ်ဒိုင် ဟံပိုတ် ပွဲပွမယုတ်မာဂမ္တိုင်အိုတ်မွဲး ပွဲဘဝဝံဟေင် ဒးဒုင်ဟိုဂရိဟ်အိုတ်ရ။ ပွဲဘဝ ပရလိုက်လေပ် ဒးကွင်စိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝရ။ ကူဇာတ်ဂ် ဆေဝ်ဒပ်ကွေံဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် နူပွမ ဝံဒးကွင်စိုပ်ဒုဂ္ဂတိဘဝကို နူပွမဒးဒုင်ဟိုဂရိဟ်ကို ဟံမာန်ရ။ (၂၅-၂၆)

၁၄၂။ ဟိုတ်နူကူဇာတ်တဲ နိညးမယုတ်မာ ဟံမာန်ရ။ ဟိုတ်နူကူဇာတ်တဲ နိဗြာဟ္မဏ ဟံမာန်ရ။ ဟိုတ်နူပုဇကု မကွေံနလဝ်ဂ်ဟေင် နိညးယုတ်မာရ။ ဟိုတ်နူ ပုဇကု မကွေံနလဝ်ဂ်ဟေင် နိဗြာဟ္မဏရ။ (၂၇)

သွးတံသ်ဝံမွဲး ဗဗ္ဗးအဂ္ဂိကာဘာရဒ္ဒါဇှ် ဂရင်ပတိ တီလမ္တိုင်ပိဋကဏ္ဍတြိ ၆ဝံမွဲး ယွံတီလ ပိဋဂေါတမ ခရံဝံ ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်တံ ဗွဲမလောန်ရ ။ ပ ။ ယွံတီလပိဋဂေါတမ သွတမ်နူ တဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်လမျို စွတ်သမ္ဘိလဝ် အဲဒိုက် ဒ်ဒိဥပါသကာ မအာစိပ်စွဲစွေံ ရှေံသော် ရံဂ် ရတ်ပိပြကာညိ” (သံဝံ ဂရင်ပတိရ)။

ဝသလသုတ် မရနုက်ကိုထံ တဲရ။

၈။ မေတ္တသုတ်

၁၄၃။ ညးမ္တိုင် နကိုညာဏ် မတို့စေန်ဗ္ဗာန် မစိုဟ်လလမ်တဲ မစိကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲဒဲတဲစိုက် ဒးဒွေတ်ဗက်အာလှေင်ဒွေတ် (ဂွံင်တရဲမသွးဂတဝံ)ရ ဒးသွဟ်အစောံ တွဟ်နဒွေတ်ရ။ ကာယပါင် ဒးယျိုလ္လူတပ်တးရ။ ဒးနွံကိုစိုတ်စရိုတ်ယျိုလ္လူတပ်တး ဗွဲမဒးရးရ။ ဒးဟိုဇှောံဗတောန်လောဲသွာရ။ စိုတ်ဓာတ် ဒးချိုန်ဇျောတ်လ္လောတ်လ္လောတ်ရ ဟံမွဲကိုမာန မသျှင်ပတိုန်လဝ်ရ။ (၁)

၁၄၄။ ဒးတရိုပ်ကိုစိုတ်လောဲသွာ ပွဲပစ္စယံပန်ရ။ ဒးမြီမြန်ကွေံနစိုတ်လောဲသွာရ။ ဒးအောန်ကိုဂဗုတ်ကိစ္စရ။ ဒးဂယိုင်လမျိုသာဓုသက်သာရ။ ဒးနွံကိုဣန္ဒြိယလမ် ညိုင်ဝတ်ရ။ ဒးနွံကိုပညာ မကြိုင်ကျဟ်ရ။ ဟံမွဲကိုကာယပါင်စိုတ် မသကာတ်မြဟ်ရ။ ဒးစာ်စူးအာနူထွေန်စပ် ပွဲဒါယကာဂမ္တိုင်ရ။ (၂)

၁၄၅။ ညိလေပ် ဟံထေက်ကိုကွေံနကမ္မောန်ဒုစရိတ် တပညာဂမ္တိုင် မဟိုဂရိဟ် မာန်ရ။ (ဒးဒွေတ်တံ လှေင်ဒွေတ်ဂွံင်တရဲဝံ) သတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုက် ချိုက်ပေင်ကို တသိုခ်မစာ်စူးအာနူဘဲဂ်ဒ်တဲ ဩဝ်ကိုဝံဒ် တသိုခ်စိုတ် တသိုခ်ကာယအိုတ်ညိ။ (၃)

၁၄၆။ သတ်(မျှ)ကိုယိုလုပ် ယိုတိတ်)ဂမ္ဘိုင် သတ်(ဟွံမွဲကိုယိုလုပ် ယိုတိတ်)ဂမ္ဘိုင် အိုတ်သို ဟွံမွဲကိုမသေသေဟ်ကို၊ ပူဂိုလ်(ပုထုဇန်)မဖေက်လက်တိတ်ဂမ္ဘိုင်ကို ပူဂိုလ် (တုအရုန်) မျှကိုစိုတ်ဓာတ် မဗိုန်ခိုင်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ သတ်မျှကိုဇကုမဂိုင်ဂမ္ဘိုင်ကို သတ်မျှ ဇကုမဇော်ဂမ္ဘိုင်ကို သတ်မျှကိုဇကုလဒေါင်ဂမ္ဘိုင်ကို သတ်မျှကိုဇကုမကွသင်ဂမ္ဘိုင်ကို သတ်မျှကိုဇကု မဇောတ်သေဂမ္ဘိုင်ကို သတ်မျှကိုဇကု မကြောအံင်ကွေင်(ထအုဟ်) ဂမ္ဘိုင်ကို။ (၄)

၁၄၇။ သတ်မကောင်ညာတ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ သတ်ဟွံကောင်ညာတ်ဂမ္ဘိုင်ကို သတ်မမံင် သေသေဂမ္ဘိုင်ကို၊ သတ်မမံင်ကြပ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ပူဂိုလ်(တုအရုန်)ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ပူဂိုလ် (ပုထုဇန်,သေက္ခ)ဂမ္ဘိုင်ကို၊ သတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ဩဝ်ကိုဒ်တသိုခိတ် တသိုခိကာယ အိုတ်သို။ (၅)

၁၄၈။ ညးမွဲ လွက်ဂွံထေပုတ် လတူညးမွဲညိ၊ ပွဲအရာမမိက်ကိုမွဲမွဲ နပမဒုဟ်ဒုတ် ပျဲပျာ်ကို နကိုစိုတ်မဂ္ဂါသုဝဲကို လွထေင်သင်ကို ညးမွဲမွဲညိ ညးမွဲကိုညးမွဲ လွနွံပွက် ကိုဒ်ခိန်ညိ။ (၆)

၁၄၉။ ယဲဂ် ကောန်မွဲတုဝ် မကတိုဒ်ပွဲဖျုန်ဂြိုဟ် သွက်ညးသကအံင်ညိ ဝံဂျိုင် လမျို ညံင်ရမမင်မွဲ ဗွဲအတိုင်လေင်ကို တုပ်ညံင်သင်ကိုရ ဇော်ပွင်အာမေတ္တာစိုတ် ဟွံမွဲကိုဗွတ်တို့၊ ပွဲလတူသတ်အိုတ်သိုရ။ (၇)

၁၅၀။ ဇော်ပွင်အာမေတ္တာစိုတ် ပွဲကိုလောက မဒ်လတူသွင်ပွဲလေင်အိုတ်သို ဟွံမွဲကိုပွမဒုန်ဂြက် မစာ်စူးအာနုသုပွဲ,သုမွး ဟွံမွဲကိုဗွတ်တို့ အပိုင်အခြာညိ။ (၈)

၁၅၁။ စာ်စူးအာနုလျာဟ်ဒ်ကဲ့တဲ ဃောမဒတူဒိုင်ကို ဃောမအာဒိုင်ကို၊ ဃောမ ဂဇာဒိုင်ကို ဃောမတိက်ဒိုင်ကို လုက်ကာလအိုတ်သို ဇော်ပွင်ခရ်သတိ(မစိုန်သကို ကောံမေတ္တာ)ရ ရံပွဲ မင်မွဲဒဂိုန်ဒေတ်တရ၊ ပွဲသာသနာဝံ ပွမပဒတ် နကိုခရ်သတိ မစိုန်သကိုကောံမေတ္တာ တီလမျှပိုင်ကျာ်တြဲဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်လင်ရံပွဲမွး “ဗြဟ္မဝိဟာရ” သွဒတ်မပြရ။ (၉)

၁၅၂။ (ညးမဇော်ပွင်မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်)ဂ် သက္ကာယဒိဋ္ဌိလေဝ် ဟံဗာန်စပ်တဲ မျှကို (လောကုတ္တရ) သီလဂ်ဒ်တဲ ချိုက်ပင်ကိုလညာတ် သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်တဲ ပါကောံ ပွမထွေန်စပ် ပွဲဝတ္ထုကာမဂမ္ဘိုင်တဲမွး ဟံအာစိုပ် ပွမတန်(ပဋိသန္ဓိ) ပွဲဂင်္ဂုမိ မွဲလေ့ပွန်ရ သင်ဝံ (သွးတရ)။ (၁၀)

မေတ္တသုတ် မရနုက်ကိုဒွံ တဲရ။

၉။ ဟေမဝတသုတ်

၁၅၃။ (လကိုဟ်သာတာဂိရ သွတ် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲဟေမဝတ တုဏ်အိၣ် နိတုဉ်ပုသ် တုသီဂိတုပေင်ရ၊ ဗွမ်ဂ် ဂိုတုး ရာင်ဆဲတ်ရ၊ လုဟ် ပိုယ်အာလောဝ် တီလမ္ပုဉ်ကျိၣ်တြဲ မဒိအာစာပိုယ် မ္ပုကို တောဝ်ဒတောဝ်ဂေါတမ မ္ပုယုမကလိဝံလဝ် နကိုဂုဏ်မပြဲအိုတ်ရ။ (၁)

၁၅၄။ (လကိုဟ်ဟေမဝတဂ် သွန်တိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲသာတာဂိရ တီလမ္ပုဉ်ကျိၣ်တြဲ မဒိအာစာတုအဲၣ် ချိုက်ပေင်ကောံ တာဒိဂုဏ် ပွဲသတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတ် တွံပတန်လဝ်စိုတ် ဗွေဒးရး ဟံချီတေဝ်မာန် မံင်ဟာ၊ ပွဲကုဋ္ဌာရီပွဲက်ကို ပွဲအနိဋ္ဌာရီဟံမ္ပုဉ်ကို “ဝိတက်” ပွမချပ်ဂမ္တိုင် ဗက်ပွဲက် တီလမ္ပုဉ်ကျိၣ်တြဲတု နိမာန်အိုတ်ဟာ။ (၂)

၁၅၅။ (လကိုဟ်သာတာဂိရဂ် သွတ် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲဟေမဝတ တီလမ္ပုဉ်ကျိၣ်တြဲ အာစာပိုယ်ဂ် ချိုက်ပေင်ကောံတာဒိဂုဏ် ပွဲလတူသတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတ် တွံပတန်လဝ်စိုတ် ဗွေဒးရး ဟံချီတေဝ်မာန်ရ၊ ပွဲကုဋ္ဌာရီ မ္ပုဉ်ကို ပွဲအနိဋ္ဌာရီ ဟံမ္ပုဉ်ကို “ဝိတက်” ပွမချပ်ဂမ္တိုင် ဗက်ပွဲက်တီလမ္ပုဉ် ကျိၣ်တြဲတု နိတ်ရ။ (၃)

၁၅၆။ (လကိုဟ်ဟေမဝတဂ် သွန်တိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲသာတာဂိရ တီလမ္ပုဉ်ကျိၣ်တြဲ ဟံဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးတူဟ် သအာင်ဟံကို နိမံင်ကိုဟာ၊ မင်မဲတ် နူပွမဂစိုတ်ပျဲပျာ် ပွဲသတ်ဂမ္တိုင်ဟာ၊ သောဲခြာ နူကိုစိုတ်မတို့ဇှော် ပွဲကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာဂမ္တိုင် နိဟိုတ်မဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ဟာ၊ ဟံကို လုအာနူကိုဇာန်ဂ် နိတ်ဟာ။ (၄)

၁၅၇။ (လကိုဟ်သာတာဂိရ သွတ် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲဟေမဝတ တီလမ္ပုဉ်ကျိၣ်တြဲ အာစာပိုယ်ဂ် ဟံလေဝ်ဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးတူဟ်သအာင်ဟံကိုရ၊ ဝေင်ပါကွေဲနူပွမဂစိုတ်ပျဲပျာ် ပွဲသတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ သောဲခြာ နူကိုစိုတ် မတို့ဇှော် ပွဲကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာဂမ္တိုင် မဒိဟိုတ်မဝိဝိင်ရ၊ တီလမ္ပုဉ် ကျိၣ်တြဲ ဟံကိုလုအာနူကိုဇာန်ရ။ (၅)

၁၅၈။ (လကိုဟ်ဟေမဝတဂ် သွန်တိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲသာတာဂိရ တီလမ္ပုဉ်ကျိၣ်တြဲအာစာ တုအဲၣ် သိုမတိတ် ဟံဟိုဂလာန် မုသာဂ် နိမံင်ကိုဟာ၊ ညးဟံဟိုဂလာန် သကာတ်မြဟ်ဂ် နိမံင်ကိုဟာ၊ ညးဟံဟို ဂလာန် နိဟိုတ်ဝံလီလ်ဂ် နိမံင်ကိုဟာ၊ ညးဟံဟိုဂလာန် မသာသပအိၣ် နိမံင် ကိုဟာ။ (၆)

၁၅၉။ (လင်္ကဟ်သာတာဂိရ် သွဟ်တ် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲဟေမဝတ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြ အာစာပိုယ်ၣ် သိုမတိတ် ဟံဟိုဂလာန် မုသာရ၊ နိညးဟံဟိုဂလာန် မသကာတ်မြဟ်ရ၊ နိညးဟံဟိုဂလာန် နိဟိတ်ဝံလိုလ်ရ၊ ချိုင်ဆပိုင်ခြာ နကိုပညာတဲ နိညးမဟိုသွးဂလာန် မ္မုကိုဖိုလ်ဟေင်ရ။ (၇)

၁၆၀။ (လင်္ကဟ်ဟေမဝတၣ် သွာန်တ် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲသာတာဂိရ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြ အာစာတုအဲၣ် နိညးဟံစောဲလံာ် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ဟာ၊ စိုတ်ဟံ့ကွိခွက်ၣ် နိမံင်ကိုဟာ၊ နိညးကလိလောန်အာ မောဟ အိုတ်သိုတဲရဟာ နိညးမ္မုကိုမတ်ပညာ ပွဲခရ်ဂမ္တိုင်ဟာ။ (၈)

၁၆၁။ (လင်္ကဟ်သာတာဂိရ် သွဟ်တ် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲဟေမဝတ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြ အာစာပိုယ်ၣ် နိညးဟံဟန်စပ် ပွဲကာမ ဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ မ္မုကိုစိုတ် ဟံ့ကွိခွက်ရ၊ နိညးမကလိလောန်အာ မောဟအိုတ်သိုတဲရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၣ် နိညးမ္မုကိုမတ်ပညာ ပွဲခရ်ဂမ္တိုင်ရ။ (၉)

၁၆၂။ (လင်္ကဟ်ဟေမဝတၣ် သွာန်တ် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲသာတာဂိရ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြ အာစာတုအဲၣ် နိညးမချိုက်ပေင်ကောံ ဝိဇ္ဇာပိဟာ၊ နိညးမ္မုကိုဒွေတ် “စရဏ” မသအးဇူးဟာ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၣ် ခရ်အာသဝဂမ္တိုင် အိုတ်ဇော်တဲရဟာ၊ နိညးဟံးကလေင်တန်ပဋိသန္ဓိ မွဲလှေ့ပွန် ရဟာ။ (၁၀)

၁၆၃။ (လင်္ကဟ်သာတာဂိရ် သွဟ်တ် သာ်ဝံရ) —

ယံသဟာဲဟေမဝတ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြ အာစာပိုယ်ၣ် နိညးချိုက်ပေင်ကောံ ဝိဇ္ဇာပိရ၊ နိညးမ္မုကိုဒွေတ် “စရဏ” မသအးဇူးရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၣ် ခရ်အာသဝ ဂမ္တိုင် အိုတ်ဇော်အာတဲရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၣ် ဟံ့မွဲကိုပွမဒးတန်ပဋိသန္ဓိ မွဲလှေ့ ပွန်ရ။ (၁၁)

၁၆၄။ ယံသဟာဲသာတာဂိရ စိုတ်တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၣ် ချိုက်ပေင်ကောံဂုဏ်မတ္တကို တာဒိ မသွးကျၢ်တဲရ၊ ချိုက်ပေင်ကောံကာယကမ် မသွးကျၢ်တဲရ၊ ချိုက်ပေင်ကောံ ဝစီကမ် မသွးကျၢ်တဲရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုစိုတ်သာ်ဝံတဲ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြ မချိုက်ပေင် ကိုဝိဇ္ဇာပိ စရဏစံသုနီၣ် တုအဲ သာတာဂိရ ထိုင်သးတ် ဗွဲသဘ်မချာ်စုတ်ရ။ (၁၂)

၁၆၅။ ယံသဟာဲဟေမဝတ စိုတ်တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြၣ် ချိုက်ပေင်ကောံဂုဏ် မတ္တကိုတာဒိ မသွးကျၢ်တဲရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုကာယကမ် မသွးကျၢ်တဲရ၊ ချိုက်ပေင် ကောံဝစီကမ် မသွးကျၢ်တဲရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုစိုတ် သာ်ဝံတဲ ကျၢ်ဂေါတမ မချိုက်ပေင် ကောံဝိဇ္ဇာပိ စရဏစံသုနီၣ် ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် အာဇီလှောင်အိုတ်စိုအ်။ (၁၃)

၁၆၆။ စိုတ်တိလမှုံပိုင်ကျက်တြှ် ချိုက်ပင်ကောံဂုဏ်မပွဲကိုတာဒိ မသွးကျင် တဲရ၊ ချိုက်ပင်ကောံကာယကမ် မသွးကျင်တဲရ၊ ချိုက်ပင်ကောံဝစီကမ် မသွး ကျင်တဲရ၊ ချိုက်ပင်ကိုစိုတ် သာ်ဝွံတဲ ကျင်ဂေါတမ မချိုက်ပင်ကိုဝိဇ္ဇာပိ စရဏ န်သုန်ဂ် ပိုယ်ညးဂမၠိုင် အာဗိုလောဝ်အိုတ်စိုတ်။ (၁၄)

၁၆၇။ ယွံသဟာံသာတာဂီရ ကျင်ညိ၊ တိလမှုံပိုင်ကျက်တြှ် မဒ်တောဝ်ဒတောဝ် ဂေါတမ မှုံကိုတင်ကွံင် ညံင်ရံတင်ကွံင် သတ်ဒြဲဇ္ဇဏီ၊ မှုံကိုအင်္ဂကာယမကြီ နပ္ပမချိုက်ပင်ကိုအင်္ဂဇ္ဇောသုတ် မလေပ်ဂံင်သကာ မပလိုပလာ်ကောံသုပွဲ သုမုး မှုံကိုအာဟာရမအောန် ဗွဲဒဒ်စတ် မွဲဗဂါပ်ခပ်၊ ဟွံမွဲကိုပွမလုလောန် ပွဲအာဟာရ၊ ဒ်တအနာဂါရမုနီ မှုံပကတိမလုပ်စဇာန် ပွဲကိုဂြိုပ်ဂ် အာဗိုလောဝ်အိုတ်စိုတ်။ (၁၅)

၁၆၈။ ပြာပ်အာဇရေင် တိလမှုံပိုင်ကျက်တြှ် မှုံသတ်မတုပ်သုဟ်ကောံသိုင်ဇာဒိသိုင် မဒ်ညးမွဲခပ် ဟွံမွဲကိုပွင်ကိလေသ၊ ဟွံအာဘဝတို့မွဲလှေ့ဗုန်၊ ဟွံမွဲကိုပွမသိုမ္ပဲ ပွဲကာမ ဂုဏ်ဂမၠိုင်ဂ်တဲ အာသွာန်တ ပရောနီဗ္ဗာန် မဒ်အရာမတိတ်ဗူး နူဒုက်သိုင်ဂစိုတ် အိုတ်စိုတ်။ (၁၆)

၁၆၉။ ပိုယ်ညးဂမၠိုင် မိက်ဝံသွာန်တ တိလမှုံပိုင်ကျက်တြှ် မဒ်တောဝ်ဒတောဝ် ဂေါတမ မလေပ်ဟိုတ်ဝံသစ္စဉာဏ် မလေပ်ကိုကတိဗဒ် (ကိစ္စဉာဏ်၊ကတဉာဏ်) မလေပ်အာစိုပ် (လအိတ်သြင်မွဲလပါ် ဒဒက်တကိုခရ်စတုဘူမကအိုတ်သို မကလိ လောန်ကောံဘဲမတွံဂး သုသတြှ်အိုတ်စိုတ်။ (၁၇)

၁၇၀။ (လကိုဟ်ဟေမဝတဂ် သွာန်တ သာ်ဝွံရ) —

မုရ်ခရ်မွဲ ကတိဒ်ဗူး လောက ကတိဒ်တဂ်ရော? လောကဂ် မုရ်ပွဲခရ်လှိုမွဲ သွတ် ပွမပံင်ဖျပ် (မတွံဂးတဏှာဒိဗ္ဗိ)ဂ်ရော? သွဟိုတ်ကို သတ်ခရ်လှိုမွဲတဲ ကော်ခစ ရံဗူး လောကဂ်ရော? မုရ်ဟိုတ်နူခရ်လှိုမွဲတဲ လောကဂ် ဒးဇျောင်စိုတ်တဂ်ရော? (၁၈)

၁၇၁။ (တိလမှုံပိုင်ကျက်တြှ် ဟိုတ်တိုန် သာ်ဝွံရ) —

ယွံဟေမဝတ အာယတနဂမၠိုင်တြှ် ကတိဒ်ကျင်ဗူး လောကဝံ ဒ်ကျင်ရ၊ လောကဝံ ပွဲ(အာယတန)ဂမၠိုင်တြှ် သွတ်ပွမပံင်ဖျပ် (မတွံဂးတဏှာဒိဗ္ဗိ)ရ၊ သွဟိုတ်ကို (အာယတန)ဂမၠိုင်တြှ်ဟေင် လောကဝံ ဒးဇျောင်စိုတ်တရ။ (၁၉)

၁၇၂။ ဩပွမစောဲလာံမွဲ လောကဝံ ဒးဇျောင်စိုတ်တရ၊ ဥပါဒါန် မစောဲလာံဂ် ညးဇျော်ရော? တိလပိုင် မဂပ်ဒးဒင်သွာန် ဝံတိတ်ဗူးနူကိုဒဒ်ဝံဗ်ဂ် သြပ်ဟိုတ်ဝံညိ၊ မုရ်နူကိုဟိုတ်မွဲ ဝံတိတ်ဗူးနူကိုဒဒ်ဝံရော? (၂၀)

၁၇၃။ ပွဲလောကဝံ ထေက်ကိုဇ္ဈောန်ထွေးတ ကာမဂုဏ်ဂမၠိုင်မသုန်ပြကာ မှုံကို စိုတ်ဟေင် မရနက်ကိုတြှ်အိုတ်ရ၊ ပွဲခရ်ဒုက္ခသစ္စ မကော်ခဂး ကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာ

မဒိမ္မဟာန်ကောစိတဝံ ပလိပလင်္ကေတံ တဏှာဆန္ဒတေ နက္ခိဟိတသင်္ဂဝံ ဝံတိတဗ္ဗး နန္တိဒဒိခိရ။ (၂၁)

၁၇၄။ (မဂ္ဂသစ္စ)ဝံ နိဟိတမတိတဗ္ဗး နန္တိလောကရ သင်္ဂဝံ အေဟိတဝံ အတိုင် မဿိစတ ကုမ္မတအိရ၊ နက္ခိဟိတသင်္ဂဝံ ဝံတိတဗ္ဗးနန္တိဒဒိခိရ၊ သင်္ဂဝံ အေဟိတဝံ ဟိတမတိတဗ္ဗး ကုမ္မတအိရ။ (၂၂)

၁၇၅။ ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မံ ဝံစိင်ကောအာဩဃ(သံသာ)ပန်ပြကာမာန်ဂရော? ပွဲလောကဝံ ညးလိမ္မံ ဝံစိင်ကောအာမှာသွိဒ် (မတွံဂးသံသာ)မာန်ဂရော? အရာဒတန် လေဝ် ဟုံမွဲ၊ သွက်ဝံတော့ခိုင်လေဝ် ဟုံညာတ် ပွဲမှာသွိဒ် (မတွံဂးသံသာ)ဝံ ညးလိမ္မံ ဟုံတို့ဗျိုက် မာန်ဂရော? (၂၃)

၁၇၆။ ဩညးမွဲ ပွဲကာလအိုတ်သို ချိုက်ပင်ကိုသီလရ၊ မုံကိုပညာရ၊ တန်ကြန် ဗွဲမဒးရးရ၊ မုံအလေံ မဇ္ဇိတ်သပေါတ်ချပ်တ် နက္ခိဝိဿနာ ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ရ၊ မုံကို သတိရ၊ ညးဂ် တတ်ကောအာဩဃ(သံသာ)ပန်ပြကာ ဖြိုင်ကိုကောအာမာန်ရ။ (၂၄)

၁၇၇။ ဩညးမွဲ ဝေင်ပါကောနုကာမသညာရ၊ ကလိလောန်ကောသံယောဇိန် အိုတ်သိုရ၊ ဘဝပိကိုတဏှာ မသျှိုက်မျိုက်အိုတ်အာတဲရ၊ ညးဂ် တို့ဗျိုက်စေ့ပွဲမှာသွိဒ် (မတွံဂး သံသာ) မဇ္ဈိဟ်နက် ဟုံမာန်ရ။ (၂၅)

၁၇၈။ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် သြပ်ဗိုလှောင်တ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မုံကိုပညာ မဇ္ဈိဟ်နက် မညာတ်တ်အရထပြဒ္ဒညာ မချိုန်စက်ဂမ္တိုင် ဟုံမွဲကိုဂဗုဓ် (မပ္ပံကိုရာဂ) ဟုံဗာန်စပ် ပွဲကာမဓါပြကာ၊ ဘဝပိပြကာ မတိတဗ္ဗးနန္တိ(ဗန်ဒက်) ပွဲအာရီအိုတ်သို မဏ္ဍအာပွဲ(သမာပတ်ဒွံ) မဒ်ဂိုင်တရံ ဒေဝတ်ဝိသုဒ္ဓိမပြဂမ္တိုင် မဂ္ဂါတ်ဒတဲဗိုလ် မပြပြ အိုတ်ရ။ (၂၆)

၁၇၉။ မူးတအ်ညးဂမ္တိုင် သြပ်ဗိုလှောင်တ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မုံကိုယျ၊မဂပ်ဝ် ကလိဝံ ဟိတနုဂုဏ်ဂမ္တိုင်မပြ မညာတ်တ်အရထပြဒ္ဒညာ မချိုန်ချောတ်ဇိပ်ဂိပ်ဂမ္တိုင်၊ မလေဝ်ကိုတ်ပညာ၊ မဇ္ဈိစူးအာ နုပ္ပမထွေန်စပ်ပွဲကာမ၊ မတိတ်ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို၊ မုံကိုပညာမပြ၊ မဏ္ဍအာပွဲဂိုင်တရံ (မဂ္ဂင်ဒွံ) ဒေက်တ်ကိုပုဂိုလ်အရိဂမ္တိုင် မဂ္ဂာသိုတ် ဂုဏ်ဗိုမပြပြအိုတ်ညိ။ (၂၇)

၁၈၀။ တဲဏအ် ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ဝံဗိုလှောင်တ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ မတိတဗ္ဗးနန္တိသံသာ ဩဃပန်ပြကာတဲ မဇ္ဈိစူးအာ နုဓရ်အာသဝတဲဂ်ရ ဝံဆိညာတ်ခိဟ်ပြ ကော့ရသွံ၊ တဲတူးအကးဖြိုင် ထေက်ကိုလျိုင်ကော့ရသွံ၊ ဝံဒိုက်ကတို နုဒ္ဒာသတိက် ခိဟ်ပြကော့ရသွံ။ (၂၈)

၁၈၁။ လကိုဟ်ဂမ္တိုင်လို့ မွဲကုက္ကဒ္ဒိမဇ္ဇော် မွဲကုက္ကဒ္ဒိမဇ္ဇော်အိုတ်သိုတ်တအ်ဂှ်
အာစိုပ်ပွမသွစွဲစွဲ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ၊ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ နှိအာစာ
ပိယံဒိုက်တအ် ဟံမွဲကုပ္ပတုပ်တောံစတ်ရ။ (၂၉)

၁၈၂။ ပိယံညးဂမ္တိုင် သိုမလောင်တ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲကို ခရ်ကျာ် ဒှ်ခရ်
မခိုဟ်ပြဲကို ဂေတ်ဂေတ် န္တမ္မဲကွာန် စိုပ်မ္မဲကွာန် န္တမ္မဲဒို စိုပ်မ္မဲဒိုအိုတ်ရောင်။ (၃၀)

ဟေမဝတသုတ် မရနုက်ကိုဒစိတ် တဲရ။

၁၀။ အာဠဝကသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသာ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိင် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ်
တန်တံင် ပွဲလွီမာန်လကိုဟ်အဠဝက ဇရေင်ဍုင်အာဠဝီရ၊ ပွဲအခိင် လကိုဟ်အာဠဝက
ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ “ယွံခမီ ဩဝ်တိတ်အာညိ” ရံဝံ သွးတိုန်ကို
တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲရ “ယွံဒါယကာသိုင်လကိုဟ် ခိုဟ်ရ” သာ်ဝံ သွးတဲ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ
တိတ်အာရ “ယွံခမီ ဩဝ်လုပ်ကျင်ညိ” ရံဝံ သွးတဲရ “ယွံဒါယကာ သိုင်လကိုဟ် ခိုဟ်ရ”
ရံဝံ သွးတဲ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲလုပ်ကျင်ရ။

မရနုက်ကိုခါအလန်ကိုလေပ် ။ ပ ။ မရနုက်ကိုပိအလန်ကိုလေပ် လကိုဟ်အာဠ
ဝက “ယွံခမီ ဩဝ်တိတ်အာညိ” ရံဝံ သွးတိုန်ကို တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲရ “ယွံဒါယကာ
သိုင်လကိုဟ် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ သွးတဲ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲတိတ်အာရ “ယွံခမီ ဩဝ်လုပ်ကျင်ညိ”
ရံဝံ သွးတိုန်ပုန်ရ “ယွံဒါယကာသိုင်လကိုဟ် ခိုဟ်ရ” ရံဝံ သွးတဲ တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲ
လုပ်ကျင်ရ။

မရနုက်ကိုပန်အလန်ကို လကိုဟ်အာဠဝက “ယွံခမီ ဩဝ်တိတ်အာညိ” ရံဝံ
သွးတိုန်ကို တီလမ္မုပိဉ်ကျာ်တြဲရ “ယွံဒါယကာသိုင်လကိုဟ် ကိစ္စသွက်ဝံသွနွံမွဲ ဩဝ်သွညိ၊
အဲဟံတိတ်တဲရ” ရံဝံ (သွးတဲရ)။

ယွံခမီ အဲသွာန်တ ပြဒ္ဒညာကိုတုအဲရ၊ ယဝ်ရသွဟ်ဟံမာန်မွဲ စိုတ်တုအဲလေပ်
ကိုကလှ်လှ်ကွေံရ၊ ဖျုန်ဂြိုဟ်တုအဲလေပ် ပါ်ကရေက်ကွေံရ၊ ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဇိုင်ဂမ္တိုင်လေပ်
ထမိုတ်ကွဟ်ထောံဖျေံ ပွဲဩဝ်ဇီဂါမ္မဲလပါ်ရ ရံဝံ (သွးတဲရ)။

ယွံဒါယကာအာဠဝက ပွဲဒေဝလောက မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကောံဒေဝတ သိုင်မာရ် သိုင်ဗြို
ပွဲမနုဿလောက မဒ္ဒိမ္မဲဟာန်ကောံခမီ၊ဗဗ္ဗုးသိုင်မ္မိဟ်ဂမ္တိုင် ညးမလေပ်ကိုကလှ်လှ်ကွေံ
စိုတ်အဲ ညးမလေပ်ပါ်ကရေက်ကွေံ ဖျုန်ဂြိုဟ်အဲ ဂိုင်ရပ်ကေတ် ဇိုင်ဂမ္တိုင်တဲ ညးမလေပ်

ကုဟ်ဖျေံ ပွဲသြင်စီဂဏီမွဲလပါ်ဂ် အဲကျာ် ဟံ့ညာတ်တရ၊ စိုန်ရတီမံင်ကိုလေဝ် ယံဒါယကာ အာဠာက သြပ်သွာန်တပုစ္ဆာ မနွံပွဲက်ညိ” သာ်ဝံ သွးတရ။

ကြနုဂ် လကိုဟ်အာဠာကဂ် ဂရင်ပတီ တီလမုဲပိုင်ကျာ်တြဲ နမဖျောတ်တိုန် ဂါထာ ပွဲရ—

၁၈၃။ ပွဲလောကဝံ ဂြပ်တြဲ မပြအိုတ်ဂ် ညဉှော်ရော? ပျောပ်ကိုဒွေတ်မခိုဟ် ဂမ္တိုင်ဂ် မုရဒွေတ်မခိုဟ်မွဲ ရင်တုင်ကိုတသိုခ်မာန်ဂ်ရော? ပျောပ်ကိုရ်ဂမ္တိုင်ဂ် မုရရ်မွဲ ညာ်ကြောံခိုဟ်အိုတ်ဂ်ရော? ပွမဂယိုင်လမျီုသာ်လိဂ် သွးတ ရံဝံမွဲး ဂယိုင်လမျီု ပြအိုတ်ဂ်ရော? (၁)

၁၈၄။ (ယံအာဠာက) ပွဲလောကဝံ ဂြပ်တြဲ ပြအိုတ်ဂ် ခရ်‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတော်ရ၊ ခရ်ကုသလကမ္မပထစုံပြကာ မဒ်ဒွေတ်မပြဂ် ရင်တုင်ကိုတသိုခ်မာန်ရ၊ ပျောပ်ကို ရ်ဂမ္တိုင်ဂ် ဂလာန်သစ္စမညာ်ပြဂ် ဒ်ရ်သာညာ်ကြောံအိုတ်ရ၊ ပွမဂယိုင်လမျီု နကိုပညာဂ် သွးတရံဝံမွဲး ဂယိုင်လမျီုပြအိုတ်ရ။ (၂)

၁၈၅။ မုရသာ်လိမ္မဲ ဝံစိင်ကောံအာ (ဩဃသံသာ)ပန်ပြကာမာန်ဂ်ရော? နကိုမုမ္မဲ ဝံစိင်ကောံအာမှာသိုဒ်(မတွံဂးသံသာ)မာန်ဂ်ရော? နကိုမုမ္မဲ ဝံကလိလောန်ကောံဒဒိခ် မာန်ဂ်ရော? မုရသာ်လိမ္မဲ ဝံသအးဇး ဗွဲပွဲပွဲမာန်ဂ်ရော? (၃)

၁၈၆။ (ယံအာဠာက) နကိုခရ်‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတော်ဂ် ဝံစိင်ကောံအာ (ဩဃသံသာ) ပန်ပြကာမာန်ရ၊ နကိုခရ်‘အပ္ပမာဒ’ ပွမဟံဟိုတ်မာ်ဂ် ဝံစိင်ကောံအာ မှာသိုဒ်မတွံဂး (သံသာ)မာန်ရ၊ နကို ‘ဝီရိယ’ မပတိတ်ဗြဟတ်လ္လိပရာဂ် ကလိလောန်ကောံ ဒဒိခ် မာန်ရ၊ နကိုပညာဂ် သအးဇးဗွဲပွဲပွဲမာန်ရ။ (၄)

၁၈၇။ မုရဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ ကလိဝံပညာဂ်ရော? မုရဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ ကလိဝံ ဂြပ်ရတ်ဂ်ရော? မုရဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ အာစိုပ်ဒယံတ်ဂ်ရော? နနယံသာ်လိမ္မဲ ဝံဒက် တံမိတ်မာန်ဂ်ရော? နကိုမုမ္မဲ နူလောကဏာ အာစိုပ်ပရလိုက်မွဲး ဟံဒးစံင်တူ ဂ်ရော? (၅)

၁၈၈။ ညးမုဲကိုပညာ မလေဝ်ဗွာရဏာ မလျိုင်ပတော်ကေတ်ခရ်(ဟိုတ်) တုအရုန် တုဟ်နမအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်နူဝံကလင်တ ဗွဲမဒးရဲဂ်ရ ကလိဝံပညာမာန်ရ။ (၆)

၁၈၉။ ကောန်တဟိုတ် မဗွဲဂ်ဒ်တု မှီဟ်တြဲ ဟံဖျေံကောံတာလျိုင်ဂ် ဟိုတ်နူ မလ္လိပရာပတိတ်ဗြဟတ်ဂ်ရ ကလိဝံပိုင်ဂ်မာန်ရ၊ ဟိုတ်နူဂလာန်(ဝစီသဒ္ဓ) မညာ်စွတ် ဂ်ရ အာစိုပ်ပွမဒယံတ်ရ၊ ညးမလေဝ်သွးကိုဒါန်ဂ် ဒက်မိတ်ကိုမိတ်သဟာ်ဂမ္တိုင် မာန်ရ။(၇)

၁၉၀။ ညးမလျူင်ပတေ် မဉ္ဇဲသိုတ်ဒတဲဖိုသိုက် “သစ္စ” ပွမဟိုဂလာန်မဉ္ဇဲစုတ် “ဒမ” မတွံး ဝီရိယ “စာဂ” မတွံး ပွမသွးပွး ခရ်ဂမိုင်ပန်သင်္ဂ နွံတ်အိုတ်ရ၊ ညးဂ် အာစိုပ်ဘဝအနာဂတ်မွဲး ဟံးဒးစံင်တူ ဗွဲမစုတ်ရ။ (၈)

၁၉၁။ ယွံအာဠဝက အဲဖအောင်ဗတိုက်ရ၊ ဟိုတ်မလောန်လတူနုသစ္စကို ဟိုတ်မလောန်လတူနုပညာကို ဟိုတ်မလောန်လတူနုသွးပွးကို ဟိုတ်မလောန်လတူနုအောင်ဒင်ကို ပွဲလောကဝံ ယဝ်ရနွံတ်မွဲး ဩဝ်သွာန်တ် ခမိဗဗ္ဗးဂမိုင် မွဲသအာင်ညိ။ (၉)

၁၉၂။ အဲဂ် တဲဏအ် ဒှ်ညးမတိကေတ် ဒတဲဖိုမဒှ်ပွဲဘဝပရလိုက်တဲဂ်ရ ပွဲအခိုင် လျုဟ် သင်္ဂလိဝံဒးသွာန်တ် ခမိဗဗ္ဗးဂမိုင် မဂိုင်ဏီဂ်ရော? (၁၀)

၁၉၃။ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိဂ် တုဟ်ဒတဲဖိုအဲတဲ သွက်ဝံမံင် က္တုကျင်ချင်အာဠဝီရသ္မံ၊ ဩပွဲတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိမ္ပု ဒါန်မဂပ်ဝ်ကို နွံဂုဏ်ဖိုဇော်ပြတ်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိဂ် လျုဟ် အဲဝံတိကေတ်ရ။ (၁၁)

၁၉၄။ အဲဂ် လောဝ်တတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြိကို ဒှ်ခရ်မပြ်ကိုတဲ ဂေတ်ဂေတ်နွဲမွဲကွာန် စိုပ်မွဲကွာန် နွဲမွဲချင် စိုပ်မွဲချင်ရ။ (၁၂)

အာဠဝကသုတ် မရနုက်ကိုစို် တဲရ။

၁၁။ ဝိဇယသုတ်

၁၉၅။ အာကို ဒတူကို ဂဇာန်ကို တိက်ကို ကဝေန်တ် ပွးတ်(ပဋုဂမိုင်)တအ် ဂ်ရ ပွမကဝေန်,ပွးတ်(ပဋုဂမိုင်)ဝံ ပွမချီဒရိုင် ကာယဟေင်ရ။ (၁)

၁၉၆။ ကာယဝံ ဗန်ဒက်စပ်လပ် နကိုဇုတ်လတေင်ဂမိုင် လံက်လေတ်လပ် နကိုစွာ်ဖျုန်ဂမိုင် ဂြောပ်ဗွန်လပ် နကိုစွာ်ဂမိုင်ဂ်ရ ဟံညာတ်ကေတ် အတိုင် မဉ္ဇဲစုတ်ရ။ (၂)

၁၉၇။ ကာယဝံ ပေင်တနကိုကြုတ်ရ၊ ပေင်တနကိုစုတ်ရ၊ နကိုကလောံ ကဒိတ် ကလောံဂြိုဟ်ကို နကိုထိုင်ပဿကို နကိုဂြိုဟ်(ကောန်တုအ်)ကို နကိုကသအ်ကို နကိုစဝက်ဂြိုဟ်ကို နကိုပွဲကို ပေင်တရ။ (၃)

၁၉၈။ နကိုခွေတ်ကို နကိုဉာ်ပါင်ကို နကိုပဠက်ကို နကိုကွေင်မိတ်ကို နကို ဆိကို နကိုစရိုက်ကို နကိုကွေင်ကွတ်ကို နကိုကွေင်အယိုင်ကို ပေင်တရ။ (၄)

၁၉၉။ သအာင်နူဂ် ကျိုက်လေဝှင်ဟံသအးဇုး နူကိုပှော်ကာယဒ္ဓိတ်ပှော်ဝံ ဇွောဝ် တိတ်ဒိုင် ပွဲကာလအိုတ်သိုရ၊ အိက်မတ်ဂ် တိတ်ကျင်နူကိုမတ်ရ၊ အိက်ကတောင်ဂ် ဇွောဝ်တိက်ကျင် နူကို(ပထောင်ကတောင်ဓါ)ရ။ (၅)

၂၀၀။ ခှောင်လေဝ် ဇွောဝ်တိတ်ကျင် နူပထောင်မုတ်ရ၊ လဆောင်လဆောင် ကွင်ကွတ်လေဝ် ဇအအ်တတိတ် နူပထောင်သွန်ပါင်ရ၊ သေဟ်လေဝ် ဇအအ်တရ၊ ပဠက်မက္ခိဇုတ်ဂမ္တိုင် ဇွောဝ်တိတ်ကျင် နူကိုဇကုအိုတ်ရ။ (၆)

၂၀၁။ သအာင်နူဂ်ပုန် ကျိုပ်နွံပွဲကာယဂ် မှုကိုပထောင်ပှော်ရ၊ ပေတ်နကို ကွေင်ကုတ်ရ၊ ပုဂိုလ်ဒိုဟ်စိုဂ် နကိုအဝိဇ္ဇာ ကိုင်ဂြောင်လဝ်ကာယဝံဂ်ရ၊ ထေင်ဂး ဆဲတ်ရ။ (၇)

၂၀၂။ ဩကာလမ္တဲ ကာယဝံ အာစိုပ်ပွမချိုတ် ပွဲဒဒ်မတ်စူးအာ နူညာဏ်တဲ ဗုဒ္ဓင်မံင်ရ၊ မှုကိုသတ်လမ္တက်ရ၊ ကွတ်ထေတ်လဝ် ပွဲသုဿာန်ဂ်ဒိုတ် ဒးတိက်ဒိုင်ရ၊ (ပွဲကာလဂ် ကာယဝံ) ကဠောမသဂမ္တိုင် စ်စူးအာနူမသေဝ်မဲအိုတ်ရ။ (၈)

၂၀၃။ ကာယဂ် ကျိုက်ကွန်ဂမ္တိုင်ကို ကျိုက်ဂြိုပ်ဂမ္တိုင်ကို ကွက်ကွတ်ဂြိုပ်ဂမ္တိုင်ကို စုဂမ္တိုင်ကို ချက်ဂမ္တိုင်ကို ကွတ်ဂမ္တိုင်ကို ကိတ်ခံက်စတ်အိုတ်ရ၊ သတ်မစ ဇုသမ်အဲမဲသအာင် ဂမ္တိုင်လေဝ် ကိတ်ခံက်စတ်အိုတ်ရ။ (၉)

၂၀၄။ ပွဲသာသနာဝံ ခမိမျှုကိုပညာဂ် ဝံကလင်ကေတ် ခေတ်လိမ္မုပိုင်ကျက်တြဲတဲ ပိုင်ခြာ တိညာတ်ကေတ် ကာယဝံ အတိုင်မချာ်စုတ်မာန်ရ။ (၁၀)

၂၀၅။ သဝိညာဏကအသုဘဝံ ကွာဟံချိုတ်ဏီဂ် ပွမအာ ပွမဒတူ ပွမဂဇော် ပွမတိက် ညံင်ရမ္တိတ်ကို အဝိညာဏကအသုဘဝံလေဝ် ကွာဟံချိုတ်ဏီဂ် ပွမအာ ပွမဒတူ ပွမဂဇော် ပွမတိက် ဒိုတ်ရ၊ ပွဲကာလုဟ် ဇုအသုဘဂ် ချိုတ်အာတဲဂ်ရ ပွမအာ ပွမဒတူ ပွမဂဇော် ပွမတိက် ညံင်ရဟံဒိုတ်ကို တုပ်ညံင်ရသတ်ဂ်ကိုရ သဝိညာဏကအသုဘဝံလေဝ် ပွဲကာလလက္ခရံမ္တဲ ပွမအာ ပွမဒတူ ပွမဂဇော် ပွမတိက် ကြက်ဟံဒိုတ်ရ၊ ရံဝံ ပွဲအဇ္ဈတ္တခန္ဓကာယကို ဗဟိဒ္ဓခန္ဓကာယကို သွးကို စ်စူးအာနူဆန္ဒရာဂရ။ (၁၁)

၂၀၆။ ပွဲသာသနာဝံ ခမိမျှုကိုပညာဂ် နကိုဆန္ဒရာဂဂ် စ်စူးအာနူထွေန်စပ်ဂ် ဒိုတ် ကလိဂ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာစိုဟ်လလမ် မဒ်အရာ စ်စူးအာနူတဏှာ ဟံမဲကိုအရာ မဆဲးပြိုင်ရ။ (၁၂)

၂၀၇။ ခန္ဓကာယ မှုကိုခိုင်ဓါထွေင်ဝံ ဟံသအးဇုးဂ်ဒိုတ် ဟိုတ်နူမျှုကိုသု။ ဟံခိုဟ် ဂ်ရ ဒးပြုပြေင်စီရေင်ဒိုင် နမတ္တိက္ခိဗျုဉ်မြမောင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ စိုန်ဒ်သတ်ဂ်ကိုလေဝ်

ပေင်ဒိုင်နကိုသုပသအံ တွဟ်ဟ်ဂ်ဒ်တဲ ဇ္ဇောတ်တိတ်ကျင် နူပထောင်ဇ္ဇော် ပထောင် သုတ်ရ။ (၁၃)

၂၀၈။ ဩဉ္ဇးမဲ့ စုတ်သဗ္ဗိတ် တွဟ်နသုဉ်ပတိုန်လင်မာန နကိုကာယ မုံသဘ် မှ်သင်ဝံရ၊ ထေင်သေဝဲတ် ဉ္ဇးတွဟ်သအာင်ရ၊ ပွမသုဉ်ပတိုန်လင်မာန ပွမထေင် သေဝဲကို ဉ္ဇးတွဟ်သအာင်ဂ် ပါကျေဉ္ဇးပွံညာတ်ကေတ် အရိယသစ္စတဲ မုဟိုတ်မဲ့ နွံမာန်ဂ်ရော? (သင်ဝံ သွးတ်ရ)။ (၁၄)

ဝိဇယသုတ် မရနက်ကိုစ်မဲ့ တဲရ။

၁၂။ မုနိသုတ်

၂၀၉။ ဟိုတ်နူပွင်အဆက်အဆော်မတွံး တဏှာဒိဋ္ဌိဂ်ရ ဘဲကိလေသ ကတိန် ကျင်ရ၊ နူကိုသိုမတွံး အာရိတြပြကာဂ် လက်ကျိက်ကိလေသ ကတိန်တ်ရ၊ မုနိ မတွံး တီလမုံပိုင်ကျင်တြဲ ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဟုံမဲ့ကိုပွမပင်ဖက်ဆက်ဆော် ဟုံမဲ့ကိုကိလေသရ။ (၁)

၂၁၀။ ဩတီလမုံပိုင်ကျင်တြဲမဲ့ ပါကျေကိလေသ မကေင်ကတိန်ကျင် ဗွဲမသက္က သွဟ်တဲ ဟုံတိုကလုတ်တ်ကိလေသ ကြက်ကတိန်ဂတရ၊ ဟိုတ်ကိလေသ မကတိ နိလေဝ် ဟုံကိုလုပ်ကျင်ရ၊ ပ္ဍောပ်ကိုမုနိဂ်မိုင်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျင်တြဲဝံ သွးစ ရဲဝံမွး မုနိ မလေဝ်ဉ္ဇာဂေတ်ဂေင် ဉ္ဇးမဲ့ဝံ ဟုံမဲ့ကိုပွင်ကိလေသရ၊ မုနိမတွံး တီလမုံပိုင် ကျင်တြဲ မဉ္ဇာသိုတ်ဂုဏ်သီလဂ် ညာတ်တ်နိဗ္ဗာန် မစိုဟ်လလမ်ရ။ (၂)

၂၁၁။ ဩတီလမုံပိုင်ကျင်တြဲမဲ့ ပိုင်ခြာကေတ်တိမု မတ္တကိုခန္ဓ မဒ်အရာဒတန် ကိလေသဂ်မိုင် နကိုညာဏ်တဲ ပလိုပလင်ကျေမဗိဇေတွံး အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်တဲ ထစိုတ်မတွံး တဏှာဒိဋ္ဌိ ဟုံကိုတိုလုပ်ကိုမဗိဇေရ မုနိမတွံး တီလမုံပိုင်ကျင်တြဲ မညာတ်တ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ ဇာတ်မအိုတ်ဂ် ပါကျေအကုသလဝိတက်တဲ ဟုံအာစိုပ် မရိုဟ်လို့ဟ်(သတ်)ရ။ (၃)

၂၁၂။ ဩတီလမုံပိုင်ကျင်တြဲမဲ့ ဟိုတ်မတိကေတ် သိုဌာန်ဒိုင်အိုတ်သို မတ္တကို ကာမဘဝဂ်ရ ပ္ဍောပ်ကိုသိုဌာန်ဒိုင်တအ်ဂ် ဟုံရာဒနာမိက်တ် သိုမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ရ၊ မုနိ မတွံးတီလမုံပိုင်ကျင်တြဲ စ်စူးအာနုမထေန်စပ် ဟုံမဲ့ကိုထေန်စပ်ဂ်ဒ်တဲ အာစိုပ် နိဗ္ဗာန်မတွံး ဩင်မဲ့လပါ်ဂ်ဒ်တဲ ဟုံပတိတ်ဇြဟတ်ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ်ရ။ (၄)

၂၁၃။ ပူဂိုလ်မလိန်ပပိန်ကျေခရ်မိုင်အိုတ်သို မတ္တကိုခန္ဓတဲ၊ မတိကေတ်ခရ်မိုင် အိုတ်သိုတဲ၊ မုံကိုပညာမပြဲ၊ ဟုံလံက်လေတ်တ် ဗွဲအစောတဏှာဒိဋ္ဌိ ပွဲခရ်မိုင်

အိုတ်သို့၊ မသွေးကွေ့ခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို့တဲ မလောဝ်ဏာပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာတဏှာ မအိုတ်ဂ်လောဝ် တုပညာဂမ္ဘိုင် တိကောတ် ရံဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ။ (၅)

၂၁၄။ ပုဂိုလ်မျှံကိုဇြဟတ်မတွံဂးပညာ၊ မချိုက်ပေင်ကောံဒွေတ်သီလ၊ မတန် ကြန်တဲဗွဲမဒးရး၊ မလဟိင်ပွဲကိုဇျာန်၊ မျှံကိုသတ်မတိတ်ဗူး နူ‘ရာဂ’ မထွေန်စပ်၊ ဟံမွဲကိုဒစုက်ဇလမသုန်သ်၊ ဟံမွဲကိုအာသဝဂ်လောဝ် ပုဂိုလ်တုပညာဂမ္ဘိုင် တိကောတ် ရံဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ။ (၆)

၂၁၅။ ပုဂိုလ်မဂုဏ်အာကျင်ညးမွဲခရ် မချိုက်ပေင်ကောံဒွေတ်မောနေယျ ဟံမွဲကို ပွမဟိုတ်မာဲ ဟံမွဲကိုပွမချိုဇတဝ် ဟိုတ်နူမဟိုက်ရိုဟ်ထိုင်သးဂမ္ဘိုင် ညံင်ရသိုင်ဇာဒိသိုင် ဟံမွဲကိုပွမဖေက်လကိုတ် ဟိုတ်နူရမျာင်ဂမ္ဘိုင်ကို ဟံဖေက်လကိုတ် ဟိုတ်နူမတ္တံကို အနိစ္စဂမ္ဘိုင် ညံင်ရကျာ ဟံဗာန်စပ်ပွဲဇာနိက်ကို ဟံဗာန်စပ် ပွဲမတ္တံကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင် ညံင်ရ ဒက်သွာ ဟံလံက်လေတ်ဗာန်စပ် နကိုဍုာ်ကို ဟံလံက်လေတ်ဗာန်စပ် နကိုလောက မလေပ်ရင်တျင်ဏာ ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင် နကိုအရိယမဂ် ညးတုဟ်သအာင် ဟဂပ်ရင်တျင်ဇကုဂ်လောဝ် တုပညာဂမ္ဘိုင် တိကောတ် ရံဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ။ (၇)

၂၁၆။ ဩညးမွဲ ဟိုတ်နူဂလာန် ညးတုဟ်သအာင် မတ္တံကိုပွမထိုင်သး ဟိုက်ရိုဟ်ဂ် မိပ်စိုတ် အောန်စိုတ်ဟံဒ်တဲ ဒ်တဲညံင်ရတိုင်(ပေါတ်)မိုဟ် ပွဲသွေဟ်ဍုာ်ကိုရ၊ ပုဂိုလ် မစာ်စူးအာနူ ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် မျှံကိုဣန္ဒြိ မဂပ်ဝံစွပ်တန်လဝ် ဗွဲမဒးရးဂ်လောဝ် တုပညာဂမ္ဘိုင် တိကောတ် ရံဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ။ (၈)

၂၁၇။ ဩပုဂိုလ်မွဲ မျှံကိုစိုတ် မတန်ကြန် ဗွဲစုတ်ရ၊ တပ်တး ညံင်ရတုင်(နှပ်) မပူတောပ်ရ၊ ကျဟ်မွဲအကုသိုလ်ကမ်ဂမ္ဘိုင် မယုတ်မာရ၊ လေပ်စမ်စတ်စင်ခြင် (မပ္တံကိုကာယဝိသမ)ဟံညီသာသုဟ်သုန်ကို (မပ္တံကိုကာယသမ) မညီသာသုဟ်သုန် ကိုရ ပုဂိုလ်ဂ်လောဝ် တုပညာဂမ္ဘိုင် တိကောတ် ရံဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ။ (၉)

၂၁၈။ ဩပုဂိုလ်မွဲ မင်မွဲစိုတ်ဗွဲမဒးရး ပွဲကမ္မဒါရဂမ္ဘိုင်ရ မျှံကိုစိုတ်မမင်လပ်ဂ်ဒ်တဲ တန်တဲပွဲပထမအဝယ်ကို တန်တဲပွဲမဇ္ဈိမအဝယ်ကို ဟံကောန်ပွဲသရာမ်ပါပ်ရ၊ နကို ကာယပါင်ဂမ္ဘိုင် တုဟ်နလုက်စုက်ဒုဟ်ဒုး အရဟန္တမုနိဂ် ဟံထေက်ရ၊ မုနိဂ်လောဝ် ဟံလုက်စုက်ဒုဟ်ဒုး ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲရ၊ ပုဂိုလ်ဂ်လောဝ် တုပညာဂမ္ဘိုင် တိကောတ် ရံဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ။ (၁၀)

၂၁၉။ ကလိဝံနင်ပိဏ္ဍပါတ်ကျိပ်ပုင် ကျိပ်သွကို (ယောမစတ်မွဲဒကုတ် မွဲဒက်) မဒ်လဒေါပ်ကို (စတု) မသေ့သွဟ်မင်ဏီတဲ နိဿံကိုညးတုဟ်သအာင်မကိုတဲ ခမိမယိုင်လမျှိာ် မကလိဝံ ကျိပ်ပုင်ကျိပ်သွကိုလောဝ် ဟံထေက်ကိုထိုင်သးရ၊

မကလိဝံမသော်သွေဟ်ကိုလေဝ် ဟံထေက်ကိုဟိုဂလာန်မစှ်စးရ၊ ပူဂိုလ်၌ တုပညာ
ဂမ္တိုင် တီကေတ် ရံဝံမွဲ မုနီအိုတ်ရ။ (၁၁)

၂၂၀။ ဩဉ္ဇးမွဲ ယောအဝယ်သွေဟ်သွတ်၌ ဟံဗာန်စပ်ဗန်ဒက် နကိုမေထုန်
ရာဂ ပွဲရုပ်သဉ်းဗြဲလှီုရ၊ ပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကောံဒွေတ်မောနေယျာတု မဂေတ်ဂေင်ဒိုင်
စာ်စူးအာနူဒွေတ်ခေ်မေထုန် စာ်စူးအာနူမဇ္ဇမာ်ဝိဝိင်တု မတိတ်ဗူးနူကိုဗန်ဒက်ကိလေသ
ဂ်လေဝ် တုပညာဂမ္တိုင် တီကေတ် ရံဝံမွဲ မုနီအိုတ်ရ။ (၁၂)

၂၂၁။ ပူဂိုလ်မပိုင်ခြာတီကေတ်လောက မပ္တံကိုခန္ဓတု မညာတ်ကေတ်ပရမတ္ထ
သစ္စ နိဗ္ဗာန်မပြ မတတ်ကောံအာမှာသိုဒ် မပ္တံကိုခန္ဓ အာယတန ကောံဩဃပန်
ပြကာတု အာစိုပ်တာဒိလက္ခဏာ မထပိုတ်ကောံ “ဂန္ထ” ပွမဒက်ဂြေန် မျံသတ်သတ်
ဂ်တု မစာ်စူးအာနူအာသဝ ဟံနီသဲကို(တဏှာဒိဋ္ဌိ)ဂ်လေဝ် တုပညာဂမ္တိုင် တီကေတ်
ရံဝံမွဲ မုနီအိုတ်ရ။ (၁၃)

၂၂၂။ ခမီကိုခရ် ညးဓါတအ်၌ ဟံတုပ်သွေဟ်အိုတ်ရ၊ မျံကိုဌာန်ဒိုင်မသော့ မျံကို
ဂယိုင်လမျီု မသော့အိုတ်ရ၊ မွိုဟ်၌ ကောန်စိုတ်ကောန်ဇာတ်သမ္ဘာရ၊ (ခမီ၌) စာ်စူးအာ
နူမက်၇က်သေ့သွဲတု မျံကိုဒွေတ်လေဝ် ခိုဟ်ပြရ၊ မွိုဟ်၌ ဟံမင်မွဲ နူပွမဂစိုတ်လမျီု
သတ်ဂမ္တိုင်တု ခမီ၌ သီလလမ်လျိုင်ကာလတု မင်မွဲတသတ်ဂမ္တိုင်ရ။ (၁၄)

၂၂၃။ ဂစေံဗြ် မျံကိုဂေါဝ် မျံကိုကအ်သတ်ငှက်၌ ပွဲကာလလဆောင်လေဝ်
ညိုင်ရမဗက်တ ပြဟ်စိုပ်ဟံမာန်ကို တုပ်ညိုင်သတ်၌ကိုရ၊ မွိုဟ်ဟီုမွဲ၌ ပတုပ်ဗက်
ပြဟ်ခမီ မျံပကတိမလုပ်စဇျာန် ပွဲဂြိုပ် မလှအာနူကလိလေသ မဂပ်ဝ်သွးစ မုနီ
ဟံမာန်ရ ရံဝံ သွးတရ။ (၁၅)

မုနီသုတ် မရနက်ကိုစို်စါ တဲရ။

ဥရဂဝဂ် မန်ကိုပ်ကွာ တဲရ။

၂။ စုဋ္ဌဝဂ်

၁။ ရတနသုတ်

၂၂၄။ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မတန်ခွင်ပွဲတိကို၊ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်မတန်ခွင် ပွဲအာကာသကို စိုပ်ကျင်ဌာန်ဏာ အံ့မသုဟန်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတဂမ္ဘိုင် မဒ်အိုတ်သိုတအံ့ကို ဩဝ်ကို ဝံ့မိပ်စိုတ် အိုတ်တိုဟ်အိုတ်ညိ သအာင်နုဂ်ပုန် ဩဝ်ကိုဝံ့ကလင်ပင်မိုင် ဓရ်ပရိတ် (အဲကျာ်)မတွံလင် ပွဲမရှေ့သေ့ရ်ညိ။ (၁)

၂၂၅။ ယံဒေဝတတအ် ဟိုတ်သင်္ဂဟောင် မူးဒေဝတဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတအံ့ကို ဩဝ်ဒေဝစွံပတန်သီစတ်ဂိုင်ကေတ်လင် ဓရ်ပရိတ်မျိုလ်မတွံလင် ပွဲစိုတ်အိုတ်ညိ၊ ဩဝ်စွံမရ်မေတ္တာ ပွဲကောံသတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ။ ဩဝ်ညးဂမ္ဘိုင် ပွဲဗ္ဗမံကို ပွဲတဲကို သုပူဇ်မူးတအ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဒ်သင်္ဂဟောင် လွဟိုတ်မဲ မင်မွဲတ်မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်တအံ့ကို အိုတ်ညိ။ (၂)

၂၂၆။ ပွဲချင်မိုဟ်ဝံ့ကို ပွဲချင်နာ်သွပ်ဂမ္ဘိုင်ကို ပွဲချင်သွပ်ဂမ္ဘိုင်ကို ဩဝ်ကူရတ် အိုတ်သို မလေပ်ကတိုဗဒ်ကိုမသျှိုက်မျိုက်မခိုဟ်ပြ နွံတ်ရ၊ ကူရတ် မတုပ်သုဟ်ကို တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲကို ဟံ့မွဲရ၊ ရတ်မတွံဂး တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲဝံ့လေဝ် ဒ်ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နုသစ္စဂလာန် မညာ်စုတ်ဝံ့ (သတ်ဂမ္ဘိုင်) ဩဝ်ကိုဝံ့ဒ်တသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၃)

၂၂၇။ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မဒ်တောဝ်ဒတောဝ်သာကျာ်ဝင် မ္မုကိုစိုတ်မတန်ကြန်ကို ဩဝ်ရ နိဗ္ဗာန်မပြ မဒ်အရာကိလေသမအိုတ် မဒ်အရာမစာ်စူးအာနုရာဂ မစာ်စူးအာနု ပုမချိုတ်မွဲ ကလိဝံ့ရ၊ ကူရတ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ မတုပ်ကောံဓရ်နိဗ္ဗာန်ကို ဟံ့မွဲရ၊ ရတ် မတွံဂး ဓရ်ဝံ့လေဝ် ဒ်ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နုသစ္စဂလာန် မညာ်စုတ်ဝံ့ (သတ်ဂမ္ဘိုင်) ဩဝ်ကိုဝံ့ဒ်တသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၄)

၂၂၈။ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ မပြဲကို ဩဝ်သမာဓိ (မစိုန်သကိုကောံအရဟတ္တမဂ်) ပွဲမသအးဇူးရ ရံဝံ့ ဟိုတ်ထိုင်သးရ၊ ဩဝ်သမာဓိ (မစိုန်သကိုကောံအရဟတ္တမဂ်)မွဲ ကိုဖို ပွဲမသက္ကာခြာဇကုရ ရံဝံ့ (ကျာ်ဂမ္ဘိုင်) ဟိုတ်တွံတ်အိုတ်ရ၊ ကူရတ် မတုပ်ကောံသမာဓိ (မစိုန်သကိုကောံအရဟတ္တမဂ်)ကို ဟံ့မွဲရ၊ ရတ်မတွံဂး ဓရ်ဝံ့လေဝ် ဒ်ပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နုသစ္စဂလာန် မညာ်စုတ်ဝံ့ (သတ်ဂမ္ဘိုင်) ဩဝ်ကိုဝံ့ဒ်တသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၅)

၂၂၉။ ဩဝ်ပုဂ္ဂိုလ်အရိဂမ္ဘိုင်ဒွာ် မဒ်ပွဲဒေါပ်ပန်တအံ့ကို ပုဂ္ဂိုလ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ဘိုင် ဂပ်ဝ် ထိုင်သးအိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်ကွးတီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတအံ့ကို ထေက်ကိုဒါန်မပြ အိုတ်ရ၊ ဒါန်ဂမ္ဘိုင် မကိုတ်ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တအံ့ကို မ္မုကိုဖိုလ် မဇ္ဇေင်္ဂလဲအိုတ်ရ၊ ရတ်မတွံဂး

သင်ဝံလေဝ် နှိပြဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူသစ္စဂလာန် မချာံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္မိုင်) သြင်ကိုဝံနှိ တသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၆)

၂၃၀။ ပွဲသာသနာကျက်တြဲဂေါတမဝံ ဩပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္မိုင်ကို လွီပရာပတိတ် ဖြဟတ်ဗွဲမဒးရး နကိုစိုတ်မဗိုန်ခိုင်အိုတ်ရ၊ တိတ်ဗူးနူ(ကိလေသဂမ္မိုင်)အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ် ဂမ္မိုင်တအ်ကို ကလိဝံအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ် မထေက်ကိုကလိဝံ အာစိုပ်အိုတ်ကိုနှိတဲ သိုကိုကလိဝံ ဗွဲအစောံမသွအာရီကိုနိဗ္ဗာန် မစာ်စူးအာနုပမချိုတ် ဝံဒုင်စသိုင်အရ ဟတ္တဖိုလ်သမာပတ် ဟုံလိုလ်အိုတ်ရ၊ ရတ်မတွံး သင်ဝံလေဝ် နှိပြဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူ သစ္စဂလာန် မချာံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္မိုင်) သြင်ကိုဝံနှိတသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၇)

၂၃၁။ တိုင်(ဒုင်)တြင် မပစ္စပတူလဝ် ပွဲတိတ် ညံင်ရဟုံချီဇေတဝ် ဟိုတ်နူကျာ မကျင်နုဒိဟ်ပန်ဂမ္မိုင်ကို ပူဂိုလ်သောတာပန် မတို့လုပ်နကိုပညာတဲ မညာတ်ကေတ် အရိယမဂ်ကို တုပ်ညံင်ရတိုင်(ဒုင်)တြင်ရ ရဝံ အဲသွးတရ၊ ရတ်မတွံး သင်ဝံလေဝ် နှိပြဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူသစ္စဂလာန် မချာံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္မိုင်) သြင်ကိုဝံနှိတသိုခ် အိုတ်ညိ။ (၈)

၂၃၂။ ဩပူဂိုလ်(သောတာပန်)ဂမ္မိုင် သွပြာကဏ်အရိယသစ္စဂမ္မိုင် ခေဒမိန်တီလ မှုံပိုင်ကျက်တြဲ မှုံကိုညဏ်ပညာမဇြိုဟ်နက် မဟိုတ်လဝ်ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂမ္မိုင် တအ်ကို စိုန်ရဝိဝိင်ဘိုင်တိုင်ဟိုတ်မာဲ ဗွဲမလောန်ကိုလေဝ် ဟုံဂိုင်ကေတ်ဘဝမရနက် ကိုဒွံအိုတ်ရ၊ ရတ်မတွံး သင်ဝံလေဝ် နှိပြဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူသစ္စဂလာန် မချာံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္မိုင်) သြင်ကိုဝံနှိတသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၉)

၂၃၃။ ပူဂိုလ်ကို ကလိဝံသောတာပတ္တိမဂ်ညဏ်တဲ မွဲဒမြိပ်ခပ်ဟေင် ပါကေံ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမသ ခရိပိသ်ဝံအိုတ်ရ၊ ကိလေသညိည ဖြိုင်သာ စိုန်နွံကွာရလေဝ်— (၁၀)

၂၃၄။ တိတ်ဗူးနူအပါယ်ပန်ရ၊ ဟုံကျောန်သွတ်ခရ်ဂမ္မိုင်တြဲပြကာမတွံး (အနန္တ ရိယကမ် မသုန်ပြကာကိုနိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရ၊ ရတ်မတွံး သင်ဝံလေဝ် နှိပြဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူသစ္စဂလာန် မချာံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္မိုင်) သြင်ကိုဝံနှိတသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၁၁)

၂၃၅။ ပူဂိုလ်(သောတာပန်)ကို နကိုကာယကို နကိုပင်ကို နကိုစိုတ်ကို စိုန်ကျောန် ပွသရာမ်ပါပ်ကိုလေဝ် ဟုံဂြောပ်ဗွန်ကေံ ပွသရာမ်ပါပ်ဇေကု မကျောန်လဝ်ရ၊ ဒဒ်ဟုံမွဲ ကိုပွမဂြောပ်ဗွန် ဒဒက်တကိုပူဂိုလ်(သောတာပန်) မညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန်တဲကို (တီလ မှုံပိုင်ကျက်တြဲ) ဟိုတ်လဝ်ရ၊ ရတ်မတွံး သင်ဝံလေဝ် နှိပြဲအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူသစ္စဂလာန် မချာံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္မိုင်) သြင်ကိုဝံနှိတသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၁၂)

၂၃၆။ ပွဲအခိုင်ကိတုစဲတမ်သွံ၊ ပယံဥတုကညင် သပိုဟ်ဂြိုပ်မုံကုတုင်ကွပ်စေ
 တံဒိုင် အလုံတုမ်ဂ် နွံကုကျိင်သြိုတဲ ညိုင်ရမဆဲဒိုင်ကို တုဟ်နဖိုလ်(ခရ်နီဗ္ဗာန်) မပြ
 ဟိုတံဝံတံ ခရ်(ပရိယတ်) မလေပ်ဏာဗစိုပ်ကို(နီဗ္ဗာန်) မုံဥပမာသပိုဟ်ဂြိုပ်ရ၊ ရတ်
 မတံဂး ကျိဝံလေဝ် နိပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နုသစ္စဂလာန် မချံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္တိုင်)
 သြင်ကိုဝံဒွံဒုတသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၁၃)

၂၃၇။ တီလမုံပိဉ်ကျိင်တြမဒ်ညးမပြ မတီကေတ်နီဗ္ဗာန်မပြ မလေပ်ကုတ်ခရ်မပြ
 မလေပ်ရင်တုင်ကိုမဂ်မပြ ဟံမ္မဲကိုညးမပြ လတူနုဇကုဂ် ဟိုတံခရ်မပြရ၊ ရတ်မတံဂး
 ကျိဝံလေဝ် နိပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နုသစ္စဂလာန် မချံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္တိုင်) သြင်ကိုဝံဒွံ
 တသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၁၄)

၂၃၈။ (ပုဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင်) ကမ်တြေအိုတ်တဲရ၊ ကမ်တုလေဝ် ဟံမ္မဲရ၊ ပွဲဘဝ
 ကြက်ကတိဒ်ဂတုဂ် မုံကိုစိုတ် မစာစူးအာနုမထေန်စပ်အိုတ်၊ မုံကိုဗီဇပဋိသန္တိ
 မအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံမ္မဲဆန္ဒပိုက်ကိုဇော်မောင်ဖောအ်ပြေပ်အိုတ်ရ၊ ညိုင်ရပူတ်ကွေင်သု
 ပျိုတ်လလမ်အာကို ပုဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင် လလမ်အိုတ်တဲရ၊ ရတ်မတံဂး သင်ဝံ
 လေဝ် နိပြအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နုသစ္စ ဂလာန် မချံစုတ်ဝံ (သတ်ဂမ္တိုင်) သြင်ကိုဝံဒွံဒုတသိုခ်
 အိုတ်ညိ။ (၁၅)

၂၃၉။ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မတန်ဒိုင် ပွဲတိကို ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်မတန်ဒိုင် ပွဲအာကာသကို
 စိုပ်ကျင်ဌာန်ဏာအ် ဗွဲမသုဟ်နုအိုတ်ရ၊ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဝံလှောင်တံ တီလမုံပိဉ်
 ကျိင်တြ မက္ခကျင်မဆဲ ဒေဝတ်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံသုပူဇ်အိုတ်ရ၊ (သတ်ဂမ္တိုင်)
 သြင်ကိုဝံဒွံဒုတသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၁၆)

၂၄၀။ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မတန်ဒိုင်ပွဲတိကို ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မတန်ဒိုင်ပွဲအာကာသကို
 စိုပ်ကျင်ဌာန်ဏာအ် ဗွဲမသုဟ်သုန်အိုတ်ရ၊ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ဝံလှောင်တံခရ် မဒ်ဗွဲအစော်
 မပလိုပလာ်ကွေ်ကိလေသ မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံသုပူဇ်အိုတ်ရ (သတ်ဂမ္တိုင်)
 သြင်ကိုဝံဒွံဒုတသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၁၇)

၂၄၁။ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မတန်ဒိုင်ပွဲတိကို ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် မတန်ဒိုင်ပွဲအာကာသကို
 စိုပ်ကျင်ဌာန်ဏာအ် ဗွဲမသုဟ်နုအိုတ်ရ၊ ပိုယ်ညးဂမ္တိုင် ဝံလှောင်တံသင် မုံကိုဒေဝတ်
 ဟံမ္မဲကို ပွမဆောတ်ယောင် ဒေဝတ်မိုဟ်ဂမ္တိုင် မဂပ်ဝံသုပူဇ်အိုတ်ရ။ (သတ်ဂမ္တိုင်)
 သြင်ကိုဝံဒွံဒုတသိုခ်အိုတ်ညိ။ (၁၈)

ရတနသုတ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရ။

၂။ အာမဂန္ဓသုတ်

၂၄၂။ ညးသပ္ပရိသ်ဂမ္ဘိုင် မစသုင်ဒိုင်စွ သတ်ချော့ကွတ် ဩဉ်မုံကိုဒကောင် ဗိုပြင်သန္တာန်ဟ္လုတိုပ်ဝဲစိန် မကျတ်တိုန်မင် အလိုလိုချေဂမ္ဘိုင်ကို တူးဆု တူးဒုန် သတ်ဆု သတ်ဒုန်ကို ရိုဟ်ဆု ရိုဟ်ဒုန်ကိုတအ်ဂ် ဟိုတ်နန္ဒပွဲက်ကိုကာမတဲ ဟံဟို သွေးတ်ဂလာန် မဆောတ်ယောင်ရ။ (၁)

၂၄၃။ ယွံတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မဒ်တောင်ဒတောင်ကဿပ တုအဲ မစသုင်ဒိုင် ပုင်သာလီ မစသုင်ဒိုင်သွကဗျဉ်မပြဲ မစီရင်ပြုပြင်လဝ်ဗွဲမဒးရး မချုန်တိုပ်လဝ်ဒတဲ ဗွဲမဒးရး ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဂ်ဒါန်ပူဇော် ဒ်ညးမစ ဒေအိုန်ဇရရ။ (၂)

၂၄၄။ ယွံတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲကဿပ မဒ်ကဠောဒိုင်သိုင်ဗြို ဒေအိုန်ဇရဂ် ဟံဂပ်ဂ် ကုအဲရ။ သာ်ဝံ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ တွံလဝ်ဟံသောင်ဟာ စိုန်ဂ်လဝ် စဒိုင်ပုင်သာလီ မဒ်မဲဟာန်ဖျုန်ဂစေံဂမ္ဘိုင် မစီရင်ပြုပြင်လဝ် ဗွဲမဒးရးရ။ ယွံတီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ကဿပ သွာန်တတ်လပိုင် ဟိုတ်ဝံရ။ ဒေအိုန်ဇရတီလပိုင် မဟိုတ်ဝံ နွံတောင်မုစိ ပြကာဂ်ရော? (၃)

၂၄၅။ ယွံရသိတိဿ ပွမဂစိုတ်လမျိုညးတုဟ်သအာင် ပွမပျဲပျာ်ရာန်သကိုတ် ပွမကုတ်ထပိုတ် မဟ္တိုန်ဇိုင်တဲ ပွမဗန်ဒက် ပွမဂိုင်ကွတ် ပွမဟိုဂလာန် ဟံသုတ်စုတ် ပွမတုက်စုတ် ပွမလေ့လုန်လီစန် ပွမကတ်ဗတောန် ပြကိုဟ်ဟံမဲကိုဖို ပွမပံင်ဖက် သိပ်ဂ်ကောန်သမ္ဘာ ညးတုဟ်သအာင် က္လုတ်တုန် ဒ်ဒေအိုန်ဇရရ။ ဘောဇိုန်မတွံဂး ဖျုန်ဂ် ဒ်ဒေအိုန်ဇရ ဟံသောင်ရ။ (၄)

၂၄၆။ ပွဲလောကဝံ ဩညးဂမ္ဘိုင် ဟံမင်မဲပွဲကာမဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ ထွေန်စပ် ပွဲရသာရီဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ နိဿဲကိုဒဒ်မိစ္ဆာဇီဝ ဟံသအးဒုးအိုတ်ရ။ မုံကိုကွေတ်နတ္ထိက ဝါဒအိုတ်ရ။ ချိုက်ပင်ကျော်မဟ္တိုက်ကမ္ဘောန်ကာယကမ် ဟံညီသာသုတ်သုန်အိုတ်ရ။ မဟ္တိုက် ဟံမင်မဲပွဲကာမဂမ္ဘိုင်ဟောင် ဒ်ဒေအိုန်ဇရရ။ ဘောဇိုန်မတွံဂး ဖျုန်ဂ် ဒ်ဒေအိုန်ဇရ ဟံသောင်ရ။ (၅)

၂၄၇။ ဩညးဂမ္ဘိုင် မုံကိုဒွေတ်အတ္တကိလမထ မအေင်သတော်အိုတ်ရ။ ကြံင်မျိုဟ် သကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ။ ညံင်ရဲမစဖျုန်စး ညးတုဟ်သအာင်ကို ထိုင်သးဂတမုခ်တဲ ဟိုဂရိုဟ်လက္ခရ်အိုတ်ရ။ ဂြိုဟ်စာကိုမိတ်သဟာ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ စာ်စူးအာနုပုဆာန်ဥူ အိုတ်ရ။ မုံကိုမာန်မာန မသျှင်အိုတ်ရ။ မုံကိုအလေံ ဟံလေပ်သးပွး ကိုတ်အိုတ်ရ။ ညိညဇြိုင်သာလေပ် ဟံလေပ်ကိုဒါန်ညးမမိက်ကိုမဲပွဲအိုတ်ရ။ မဟ္တိုက်အတ္တကိလမထ ညးဂမ္ဘိုင်ဝံဟောင် ဒ်ဒေအိုန်ဇရရ။ ဘောဇိုန်မတွံဂး ဖျုန်ဂ် ဒ်ဒေအိုန်ဇရ ဟံသောင်ရ။ (၆)

၂၄၈။ ပွမထေပုတ် ပွမစူမာံ ပွမကြိုင်မှိုဟ် ပွမသွစှေစး ပွမလီစန်ဗေတ်မတ် ပွမစောန်စိုတ် ပွမဟိုကြို ပွမစူမာံမာန် ပွမပံင်ဖက်ဆက်ဆောံ ကောံညးမယုတ်မာ ဂမိုင် က္လုဂ်ဟောင် နှိဇအိုန်ဇရေ၊ ဘောဇိုန်မတွံဂး ဖျုန်ဂ် နှိဇအိုန်ဇရေ ဟံသောင်ရ။ (၇)

၂၄၉။ ပွဲလောကဝံ ဩညးမယုတ်မာဂမိုင်ဂ် မွဲက်အလေံ ဟံခိုဟ်အိုတ်ရ၊ ဂွံဂတ်တဲ ဟံကိုတ်အိုတ်ရ၊ လေပ်ပလိုပလာ် လေပ်ဗျိုအကြာအိုတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ စလာတ်သကာ လေပ်စီရေင်အမု၊ ဗွဲမတုံက်စွာအိုတ်ရ၊ ညံင်ရဲမှိုက်သီလ လေပ်သွပု ပတုပ်ပတောံအိုတ်ရ၊ ပွဲလတူမပ္ပိမဂမိုင် လေပ်သွတ်ကမောန်မကြမ်ကြရ၊ ပွမပ္ပိကို အလေံဟံခိုဟ်ရ ညးဂမိုင်တအ်ဂ် နှိဇအိုန်ဇရေ၊ ဘောဇိုန်မတွံဂးဖျုန်ဂ် နှိဇအိုန်ဇရေ ဟံသောင်ရ။ (၈)

၂၅၀။ ပွဲလောကဝံ ဩညးဂမိုင် ဟံမင်ပွဲနုပွမဂစိုတ်သတ်ဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ဂိုင်ကောတ် ဂြပ်ညးတုဟ်သအာင်ဂမိုင်တဲ သွလ္လိပရာ သွက်ဂွံပျဲဟံအိုတ်ရ၊ ဟံပွဲကိုသီလအိုတ်ရ၊ မွဲက်ပွမကြိုင်မှိုဟ် သကာတ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ မွဲက်ဂလာန် မကြိုင်မှိုဟ်အိုတ်ရ၊ စာ်စူးနု မသွရေင်သော်ရ်အိုတ်ရ၊ ပွမပ္ပိကိုဟံသိုလလမ်မင်ပွဲ ညးဂမိုင်တအ်ဂ်ဟောင် နှိဇအိုန်ဇရေ၊ ဘောဇိုန်မတွံဂး ဖျုန်ဂ် နှိဇအိုန်ဇရေ ဟံသောင်ရ။ (၉)

၂၅၁။ ဩညးဂမိုင် ထွေန်စပ်ပွဲလတူသတ်ဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ကျဟ်မေံစှေစးအိုတ်ရ၊ လေပ်ဒတုံစှေ ပွမကလီလောန် ဗွဲမပြဟ်အိုတ်ရ၊ လ္လိပရာသွက်ဂွံကောန် အကုသိုလ် လှိုန်ဂ်ဒ်တဲ ဒးအာစိုပ်ဒမု၊ ပွဲဘဝအနာဂတ်ရ၊ ကျိပ်ဂတက်သွပ် ဒတုံစှေပွဲနရက် အိုတ်ရ၊ ပွမပ္ပိကိုမထွေန်စပ် ညးဂမိုင်တအ်ဂ်ဟောင် နှိဇအိုန်ဇရေ၊ ဘောဇိုန်မတွံဂး ဖျုန်ဂ် နှိဇအိုန်ဇရေ ဟံသောင်ရ။ (၁၀)

၂၅၂။ ပွမဟံစက၊ဖျုန်ဂမိုင်ကို ပွမဟံဗိုက်လတက်ယာတ်ကို ပွမတုက်ကျိပ်ကို လက်ကျိုက်သော်ဂွန်ကို ပရိက္ခရာရသိ စွာံပြန်ဂမိုင်ကို ပွမပူဇ်ပွတ် ပွမကောန်စိုတ် ပွတ်ဂမိုင်ကို သတ်ဂမိုင် ဟံဂွံစိင်ကောံနုပွမသွေဟ်ပွာဏီဂ် ဟံကိုသအးဇးအိုတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ ဒွေတ်မလေပ်ကိုကတူကတာန်ဇကု ဗွဲမလောန် (သိုမရာဒနာမိက်) သွက်ဟံဂွံချိုတ် ဩမှိုသဘမဏိသတ်ဂမိုင်ကို ဗိုတ်ဗေဒင်ဂမိုင်ကို ဒွေတ်မပူဇ်ယဇ် ဂမိုင်ကို ပွမပူဇ်ယဇ်ဂမိုင်ကို နိဿဲကိုဥတု မပ္ပိကိုပွမဒင်ကတူ စဲတဲပွဲဥတုကညင် ဂမိုင်ကိုတအ်ဂ် သတ်ဂမိုင် ဟံဂွံစိင်ကောံအာနုမသွေဟ်ပွာဏီဂ် ဟံကိုသအးဇး အိုတ်ရ။ (၁၁)

၂၅၃။ (ဩညးဂမိုင်) ကြောပ်ဗွန်မင်ပွဲ ပွဲကုဇ္ဈိဂမိုင်တြပြကာဂ်ဒ်တဲ သိုမသွ ပြာကဏိတ် ကုဇ္ဈိဂမိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဒွေတ်တရ၊ တန်တပွဲခရ်သစ္စပန်ရ၊ မိပ်လဟိုင် ပွဲဒ် ညးမတပ်တး ညးမချိုန်ဇောတ်ရ၊ ကလီလောန်ကောံ ပွမဗာန်စပ် မပ္ပိကိုရာဂရ၊

ပါကောံဒဒိခိအိုတ်သိုရ၊ ညးဂ် ချိုက်ပေင်ကိုပညာ မဗိုန်ခိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဟုံလံက်လေတ် ကိုကောံတ် နကိုကိလေသဂမ္ဘိုင် ပွဲအာရိဂမ္ဘိုင် မမိင်ညာတ်အိုတ်ရ။ (၁၂)

၂၅၄။ ရဲသံဝံ တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြကဿပဂ် ဟိုတွံအရထအဓိပ္ပါယ်ဝံ ထပ်ကို ထပ်ရ၊ ရသိတိဿ မအာစိုပ်ဗိုတ်ပေဒင်သြင်မွဲလပါ်ဂ်လေဝ် တိတ်အရထအဓိပ္ပါယ် ဂ်ရ၊ တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြကဿပ မစာ်စူးအာနူဇေခိုန်ဇေရကိလေသ ဟုံနိဿဲကို တဏှာဒိဋ္ဌိ ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင် တံင်ဂြဏာ ဗွဲအစောံကွေတ်ဟုံမာန်ဂ် ဟိုတွံလဝ် နကိုဂါထာဂမ္ဘိုင် မစိစောန်ရ။ (၁၃)

၂၅၅။ ရသိတိဿဂ် ဝံကလင်ကေတ် ဓရ်တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြကဿပ မတွံလဝ် ဗွဲမဒးရး မစာ်စူးအာနူဇေခိုန်ဇေရကိလေသ မပါကောံဒဒိခိဝင်အိုတ်သိုမာန်တဲ မှုကို စိုတ်မဗွေက်ဖျပ်လဝ်ဂ်ဒ်တဲ လောဝ်တတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြတဲ ပွဲဒုက္ခံဟေင် ဂရင်ပတီ အာတ်အခေါင် ဒဒိခမီရ။ (၁၄)

အာမဂန္ဓသုတ် မရနက်ကိုဓါ တဲရ။

၃။ ဟိရိသုတ်

၂၅၆။ မိတ်သဟာံပတောံ မကလိလောန်ကောံ “ဟိရိ” ပွမဝ္ဗပါပ်နူသရာမ်ပါပ် မကျဟ်မ္မံ ပွမဝ္ဗပါပ်နူသရာမ်ပါပ်ဂ် အဲဂ် ဒ်မိတ်သဟာံ တုအဲရ ရဲဝံ ဝိန်ဟိုပတိတ် နကိုပါင်ကိုလေဝ် ပွကမ္မောန်ကိစ္စ ဇေကောန်သု သုဟ်အစောံမာန်ဂ် ဟုံဂိုင်ကေတ်မွဲး ညးဝံ မိတ်သဟာံအဲ ညာံဇေတ်ဟုံသေင်ရ သာ်ဝံ သွဲးတီကေတ်ရ။ (၁)

၂၅၇။ ဩညးမွဲ ဟိုသွဲးဂလားနမသျှိုက်ဆာန် မဒွေတ်ဗက်လေင်အရထအဓိပ္ပါယ် ဂလားန ရဲဝံမွဲး အဲကောန်သု လတူမိတ်သဟာံဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဒင်ဝန်ဒင်ကအ် ဟိုသွဲးလဝ် ဂလားန ရဲဝံမွဲး (ကောန်သုဏှာင်)တဲ ညးဟုံကောန်သု အတိုင်မဟိုဂ် ညးဝံ မိတ်သဟာံ ပတောံရ ရဲဝံ တုပညာဂမ္ဘိုင် ပိုင်ခြာတီကေတ်အိုတ်ရ။ (၂)

၂၅၈။ ဩညးမွဲ ချပ်ဗွာသွေဟ်ပွာ ပရေင်မပြးဆာ်ဟေင် ပွဲကာလအိုတ်သို သိုဟုံဝိဝိင်ဟိုတ်မာဲ ကာလမပတိုန်ကျင်ဒုဟ်ကိုဇေကုမွဲး သွက်ဝံကလေင်ပတိုန်ဒုဟ်ဂ် သွက်မာ်ဒိုင် အခေါင်အရာတဲဟေင် မံင်တရ၊ ညးဝံ မိတ်သဟာံညာံဇေတ် ဟုံသေင်ရ၊ ဩညးမွဲတုန် ကောန်ဇုာ်သုတ် သိုမစာ်စူးအာ နူသွေဟ်ပွာတဲ ညံင်ရဲမတိက်ဒိုင် ပွဲဂုမ်သြိုဟ် အပါမာန်ရကို စာ်စူးအာနူသွေဟ်ပွာတဲ ဝံတိက်ပွဲဂုမ်သြိုဟ် မိတ်သဟာံ မာန်ရ ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် ဝိန်ဟိုလှစ် ပရူပရာမိတ်သဟာံဂ် ကွံလီုကိုလေဝ် ပလီု ပလာ်ကောံ ဟုံမာန်ရ၊ မိတ်သဟာံ ညးတအ် မှုသဘ်မဖျံသာ်ဂ် မိတ်သဟာံညာံဇေတ် မွဲးရ။ (၃)

၂၅၉။ ဝီရိယ မလေပ်သွက် ပွမမိပ်မြှဟ်ဂ် နှိဟိုတ် နှိတသိုန်ရ၊ ဝီရိယ မလေပ်
ရင်တျင်ကို ပွမထိုင်သးဂ် နှိတသိုန်ရ၊ ညးမုံပိုက်ကိုဒတဲဖိုလ်ဂ် ရင်တျင်လျိုင်မဗွဲ
ကုတြံဂ်တဲ နှော်ပွပ်သမ္ပပဓာန်ဝီရိယရ။ (၄)

၂၆၀။ ညးဝံသုင်တ ဂ္ဂုပိတိ မသျှိုက်မျိုက်မတွံးခရ်ဂ် ဟိုတ်နွံသုင်ကေတ်
ဂ္ဂုခရ် ကလိဝံပွဲအရာမလှူကို ဂ္ဂုနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာလလမ်ကွေံ ဂမ္ဘိကိလေသကိုဂ်ရ
စာ်စူးအာ နူကတ်ကတာန်ရ၊ စာ်စူးအာ နူသရာမ်ပါပ်ရ သာ်ဝံ (သွေးတရ)။ (၅)

ဟိရိသုတ် မရနက်ပိ တဲရ။

၄။ မင်္ဂလာသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရံသာဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွဒတ်
တန်တဲဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဠိ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ၊ ပွဲအခါဂ်
ကောန်ဒေဝတ်မွဲဂ် (အခါသ္တာဗ္ဗမ်) မုံကိုသာမသျှိုက်မျိုက်ဂ်ဒ်တဲ ကိုလျးတူးတ အလံဘာ
ဇေတဝန်အိုတ်သိုတဲ ပြာပ်ကျင်ဇေရင် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ လှောင်တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲတဲမွဲ
သိုမတန်တ မဒတူဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒဲတဲ ဂရင်ပတိ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ နကိုဂါထာဝံရ။

၂၆၁။ (ယွံကျက်မျိုပိုင်) ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင်တအ်ဂ် ရာဒနာမိက်ကိုတသိုန်(သွက်
ဇေတဝန်)အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ချပ်တ(ခရ်မျိုလ်)ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ (တီလပိုင်) သြပ်ဟိုတွံကိုခရ်(မျိုလ်)
မသျှင်ပြညီ။ (၁)

၂၆၂။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ပွမဟံနိဿပံင်ဖက်ကို ပူဂိုလ်သမ္ပိုဂမ္တိုင်ကို၊ ပွမ
နိဿပံင်ဖက်ကို တုပညာဂမ္တိုင်ကို၊ ပွမပူဇ ညးမထေက်ကိုပူဇဂမ္တိုင်ကို ခရ်ပိပြကာဝံ
ဒ်ခရ်မျိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၂)

၂၆၃။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ပွမဝံပဒတ် ပွဲဌာန်မဗွဲထေက်ကြိုက်ကို၊ ပွမဒ်
ညးမုံကိုကုသိုလ် မကေင်ကောန်လပ် ဘဝအတိက်အတေံကို၊ ပွမစွံပတန်လပ်
သိုပတ်လပ်(ကာယစိုတ်)ဇေတဝန် မဒ်ဒးရးကို ခရ်ပိပြကာဝံ ဒ်ခရ်မျိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၃)

၂၆၄။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ပွမမုံကိုလမိင်လညာတ်မဂ္တိုင်ကို၊ ပွမဝံလေပ်လပ်
ကွတ်(ဟံမွဲကိုဒုဟ်)ကို၊ ပွမဝံဒေဝတ် မဒ်ဒးရး အတိုင်စေင်ပျောန်ဝိနယ် (မစပ်ကို
ဇေတဝန်)ကို၊ ပွမဟိုသွးဂလာန် ခိုဟ်ဆဲကို ခရ်ပိပြကာဝံ ဒ်ခရ်မျိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၄)

၂၆၅။ (ယွံကောန်ဒေဝတ်) ပွမကောန်စိုတ် ဥပကာမိမဂ္တိုင်ကို၊ ပွမယိုက်ဒိုင်
ထံက်ပင်ကောန်ဇာတ်သမ္ဘာဂမ္တိုင်ကို၊ ဟံမွဲကိုအဆေင်အတာစိုဒှာ မတ္တကိုလျှဟ်ဒကဲ
ဂ်ဒ်တဲ ဝံကောန်ကမ္မောန်ဂမ္တိုင်ကို ခရ်ပိပြကာဝံ ဒ်ခရ်မျိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၅)

၂၆၆။ (ယွံကောန်ဒေဝတံ) ပွမဝံကိုဒါနံကို ပွမဝံဒေဝတံ ခရ်ကုသလကမ္မပထကို ပွမဝံယိုက်ဒိခိထံက်ပင် ကဠောမသဂမ္ဘိုင်ကို၊ ပွမကောန်ကမ္မောန် ဟံမ္မဲကိုဒုဟ်ကို ခရ်ပန်ပြကာဝံ ဒှ်ခရ်မှိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၆)

၂၆၇။ (ယွံကောန်ဒေဝတံ) ပွမဝေင်ပါကေံ ပွသရာမ်ပါပ် (နကိုစိုတ်)ကို၊ ပွမဝေင်ပါကေံပွသရာမ်ပါပ်(နကိုကာယပါင်)ကို၊ ပွမမင်ပွဲ နူပွမသုင်အရက်သုရာ ပွမဟံဟိုတ်မာ် ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို ခရ်ပန်ပြကာဝံ ဒှ်ခရ်မှိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၇)

၂၆၈။ (ယွံကောန်ဒေဝတံ) ပွမရှေ့သေ့ရ် (ညးမထေက်ကို)ရှေ့သေ့ရ်ကို၊ ပွမဖျပ်လပ် ဇကုဇကုကို၊ ပွမတရိုပ်စိုတ်လောဲသွာကို၊ ပွမတီကေတ် ဂုဏ်ညးသအာင် မပတဲလပ်ကို၊ ပွမဝံကလင်ပင်မိုင်ခရ် ပွဲကာလမဗွဲကို ခရ်မသုန်ပြကာဝံ ဒှ်ခရ်မှိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၈)

၂၆၉။ (ယွံကောန်ဒေဝတံ) ပွမအေင်ဒုင်ကို၊ ပွမယိုဒုင်ကလင်ဗက် ဒေဝံဗတောန် ညးသပျုရိုသ်လောဲသွာကို၊ ပွမဗိုလှောင် ခမီသင်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ပွမသွာန်သျှက်ဂြိုက်ကွဲ ချပ်ဂုန်ခရ် ပွဲအခိုင်မဗွဲကို ခရ်ပန်ပြကာဝံ ဒှ်ခရ်မှိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၉)

၂၇၀။ (ယွံကောန်ဒေဝတံ) ပွမဒေဝတံတဒေဝတံ မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်ကေံ ခရ်အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ကို၊ ပွမဒေဝတံတ ဒေဝတံမပြကို။ ပွမညာတ်တ အရိယသစ္စဂမ္ဘိုင် (နကိုမဂ်)ကို၊ ပွမသွဇောင်မတ်ကိုနိဗ္ဗာန်ကို ခရ်ပန်ပြကာဝံ ဒှ်ခရ်မှိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၁၀)

၂၇၁။ (ယွံကောန်ဒေဝတံ) စိုတ်ပူဂိုလ်တုအရှန် မဆိုဂဗကိုလောကခရ်ဂမ္ဘိုင်ကို ဟံချီဇတပ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမစံင်တူရ၊ စာ်စူးအာနူလက်ကျိုက်ကိလေသရ၊ ဟံမ္မဲကို သူသတြရ၊ ဒှ်ခရ်မှိုလ် မသျှင်ပြရ။ (၁၁)

၂၇၂။ (ယွံကောန်ဒေဝတံ) ဟိုတ်နူမဒေဝတံလုတ်ခရ်မှိုလ်ပိစော်ဒွာ်ရ ပ္ဍောတ်ကို သူသတြအိုတ်သိုက် သူသတြဂမ္ဘိုင်(မမိက်ကိုမ္မဲ)လေပ် အံင်ဇူးဇကု ဟံမာန်အိုတ်ကို ဒှ်တဲ ဝံအာစိုပ်ဇောင်မောင် ပွဲဌာန်အိုတ်သိုရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ခရ်ပိစော်ဒွာ်ဝံ ဒှ်ခရ်မှိုလ် မသျှင်ပြ သွက်မ္မိဟ်ဒေဝတံဂမ္ဘိုင်မွဲးရ၊ ရဝံ (သမ္ဘိညိ သာ်ဝံ ဟိုတ်ဝံရ)။ (၁၂)

မင်္ဂလသုတ် မရနက်ကိုပန် တဲရ။

၅။ သုစိလောမသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လပ် ရသော်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြ သွဒတ် တန်တံင် ပွဲလ္လိမာန်လကိုဟ်သုစိလောမ လတူဇံင်တံလး ဇရေင်ကွာန်ဂယာရ၊ အခိုင်ကို

လကိုဟ်ခရလောမကို လကိုဟ်သူစိလောမကို ကလိလောန်အာ ပွဲဌာန်ဟံသေ့ကို တီလမ္ပု ပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ကြနုာ် လကိုဟ်ခရလောမကို ဟိုက်လကိုဟ်သူစိလောမ “ညးဝံ ခမီရောင်” ရံဝံ ဟိုသွေးရ၊ ညးဝံ ခမီဟံသေင်၊ ညးဝံ ခမီပတောံရောင်၊ ညးဝံ “ခမီဇေတ်ဇေတ်ကိုဒ် ခမီဟံဇေတ် ပတုာ်ကိုဒ် အဲသွ ညံင်ဝံတီရ” သာ်ဝံ (သွေးတရ)။

ကြနုာ် လကိုဟ်သူစိလောမကို ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲတုဲ လုပ်ဇေတ် ခန္ဓကာယ တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ကာလဂ် တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ပါထလေတ်ကွဲ ခန္ဓကာယ ဇေက်ရ၊ ကြနုာ် လကိုဟ်သူစိလောမ သွေးကိုတီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ ရံဝံမွဲး “ယံခမီ တုအဲဂ် ဖေက်မံင်အဟာ”ရ၊ “ယံဒါယကာလကိုဟ် အဲဂ် ဟံဖေက် တုအဲရ၊ ဗွဲစုတ်မွဲး လုက်စုက် တုတ်ဒ် တုအဲဂ် ယုတ်ပရေအံင်ကွဲရ” သာ်ဝံ (သွေးတရ)။

ယံခမီ သွာန်ပြဒ္ဒညာ ကိုတုအဲဏောင်၊ ယဝ်ရသွဟ်ဟံမာန်မွဲး ကိုစိုတ်တုအဲကလံ လဖ်အာဏောင်၊ ပါကရေက်ကွဲ ဖျုန်ဂြိုဟ်တုအဲဏောင်၊ ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဇိုင်ဂမ္တိုင်တုဲလေဝ် ကွဟ်ဖျေံ ပွဲဩင်စီမာသိုဒ် လွာ်တေံဏောင် သာ်ဝံ သွေးတရ။

ယံဒါယကာလကိုဟ် ပွဲဒေဝလောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ်မာရ်ဗြိုကို ပွဲမနုဿ လောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ခမီပဗ္ဗးသိုင်ဂမ္တိုင် ညးမလေပ်ကလံလဖ်ကွဲ စိုတ်အဲမာန်ကို ညးမပါကရေက်ကွဲ ဖျုန်ဂြိုဟ်အဲမာန်ကို ရပ်ဇိုင်ဂမ္တိုင်တုဲ ညးမကွဟ်ဖျေံ ဩင်စီမုလပါတေံ မာန်ကို အဲကျာ် ဟံညာတ်ကေတ်ရ၊ ဇိန်ဒ်သာ်ဂ်ကိုလေဝ် ဒါယကာလကိုလ် နွံပွက်မွဲး ဩဝ်သွာန် ပြဒ္ဒညာညိ သာ်ဝံ (သွေးတိုန်ရ)၊ ကြနုာ် လကိုဟ်သူစိလောမကို ဖျောတ်ဂရင်ပတီ တိုန်ကို တီလမ္ပုပိုင်ကျာ်တြဲ နကိုဂါထာဝံရ—

၂၇၃။ (ယံခမီ) ရာဂကို ဒေါသကို မျှံကိုဟိုတ်ခဲ သာ်လိုအိုတ်ဂ်ရော? ပွမ ဟံလဟိုင်ကို ပွမလဟိုင်ကို ပွမသောဇေက်နရ်ကို နိန္နလိုဂ်ရော? ကောန်ဇုာ်ဂမ္တိုင် ရပ်ခွာ်တုဲ ဒက်(နကိုဇုာ်)တုဲ ညံင်ရပ်ပလးတ်ကို တုပ်ညံင်သာ်ဂ်ကိုရ မပ္ပံကိုကာမ ဝိတက်ဂမ္တိုင် နိန္နလိုတုဲ ပလးတ် ကုသိုလ်စိုတ်အိုတ်ဂ်ရော? (၁)

၂၇၄။ (ယံလကိုဟ်) ရာဂကို ဒေါသကို မျှံကိုဟိုတ်ခဲ (အတ္တဘ်)ဝံဟေင်အိုတ်ရ၊ ပွမဟံလဟိုင်ကို ပွမလဟိုင်ကို ပွမသောဇေက်နရ်ကို နိန္နအတ္တဘ်ဝံအိုတ်ရ၊ ကောန်ဇုာ် ဂမ္တိုင် ရပ်ခွာ်တုဲ ဒက်(နကိုဇုာ်)တုဲ ညံင်ရပ်ပလးတ်ကို တုပ်ညံင်သာ်ဂ်ကိုရ မပ္ပံကို ကာမဝိတက်ဂမ္တိုင်လေဝ် နိန္နအတ္တဘ်ဝံတုဲ ပလးတ်ကုသိုလ်စိုတ်အိုတ်ရ။ (၂)

၂၇၅။ ရိဟ်ဩသုမ်ဂမ္တိုင် ညံင်ရပ်မဒ်နွံတုဲအိုတ်ကို ဓရ်ဂမ္တိုင်မပ္ပံကိုရာဂ မဒ်ဟိုတ်နု ထစိုတ်တဏှာဂမ္တိုင် နိပ္ပုအတ္တဘ်အိုတ်ရ၊ ဇုာ်မာလ်(သွာ်)မတိုန်ပွဲဂြိုပ်ဝံ တံဆု ဇေက် မနိဿံဂ် ညံင်ရပ်ပူကွိုင် ဗွဲပွဲပူကို ကိလေသဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် ဗာန်ဒိုင်ပွဲကာမဂုဏ် ဂမ္တိုင်တုဲ တန်ဒိုင်အိုတ်ရ။ (၃)

၂၇၆။ ယုံလကိုဟ် ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ညိ၊ ဩဉ္ဇးဂမ္တိုင် တီကေတ်အတ္တဘဝံ အိုတ်ရ၊ တဏှာမ္တုဟိုတ်ခွဲ အတ္တဘဝံလေဝ် တီအိုတ်ညိ၊ ဉ္ဇးဂမ္တိုင်တအိဂ် ပါကော့ ထစိုတ်တဏှာ မဒ်ဟိုတ်အတ္တဘဝံအိုတ်ရ၊ တုဟ်နဟံဂီကတိုဒ် ပွဲဘဝတို့မွဲလေ ပွန်တဲ စိင်ကော့အာ ဩဃသံသာ ဖြိုင်ကိုစိင်ကော့အာမာန် ဟံကေင်စိင်ကော့ မွဲလေ့ ဏီအိုတ်ရ၊ ရံဝံ (သွးတိုန်ရ)။ (၄)

သုစိလောမသုတ် မရနက်ကိုမသုန် တဲရ။

၆။ ဓမ္မစရိယသုတ်

၂၇၇-၂၇၈။ ပွမဒ္ဓေတ်တ ဓရ်ကို ပွမဒ္ဓေတ်တ ဒေတ်မပြဲကို ဒေတ်ခါသံဝံ ရံဝံ သွးတအိုတ်ရ၊ နူကိုအဝေါင်ဘဝမ္တိဟ် လုပ်ကျင်အဝေါင်ဘဝခမိတဲ စိုန်ရဒ်ဉ္ဇးသွ ခမိကိုလေဝ် ယဝ်ဒ်မွဲ ခမိဂ် ဉ္ဇးမ္တုသတ်ပါင်မကြမ် ဉ္ဇးမလဟိင် ပွဲပွမပျဲပျံဉ္ဇးတုဟ် သအာင်ဂမ္တိုင် ဒ်ဉ္ဇးမတုပ်သုဟ် ကိုသတ်ဒြဲမွဲ ပွမဂျိုင်လမျီု ခမိဂ် ယုတ်သပ်တရ၊ မလေဝ်ကိုလက်ကျိုက်ကိလေသဇကု ဇောမောပ်ရ။ (၁-၂)

၂၇၉။ ခမိမဟလိင် ပွဲပွမကယျာန်ခဝါတ် သေက်ဇိုက် ကြောပ်ဗွန်လပ် နကိုခရ် မောဟဂ်ဒ်တဲ ဟံတီကျိုက်ကေတ် (ဂလာန်ဉ္ဇးသပျုရိသ်ဂမ္တိုင်) မဟိုရ၊ ဂလာန်ခရ် တီလမျီုပိုင်ကျပ်တြဲ မဟိုတွံလေဝ် တီကေတ်ဟံမာန်ရ။ (၃)

၂၈၀။ ဉ္ဇးမပျဲပျံ ပူဂိုလ်တုအရုန်ဂမ္တိုင် မ္တုကိုစိုတ်မဇောပ်ပုပ်လပ်တဲဂ် ဓရ်အဝိဇ္ဇာ ဂပ်ဝံပွိုင်လပ်ဂ်ဒ်တဲ ဂွံင်တရ်အကုသိုလ် မဒ်ဟိုတ်စိုတ်မကွဲဒုက် (ပွဲဘဝလွဟ်ကို) မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်နရက် (ပွဲအနာဂတ်)ကို တီကေတ်ဟံမာန်ရ။ (၄)

၂၈၁။ (ဉ္ဇးဟံတီကေတ်သံဝံ နကိုဂွံင်တရ်ဝံဟေင်) ဒးအာစိုပ်ဘုံအပါယ် မဒ် အရာလိုလ်တဲ မဒတုံဇော်ရ၊ နူဂပ်ဝံမိမ္မဲ ဒးအာစိုပ်ဂပ်ဝံမိမ္မဲရ၊ နူတိုက်ဒမ္မုမ္မဲ ဒးအာစိုပ် တိုက်ဒမ္မုမ္မဲရ၊ ခမိမ္တုသတ်မဒ်သံဝံ ဒးအာစိုပ်ဒ်ဒိမ် ပွဲဘဝပရလိုက်ရ။ (၅)

၂၈၂။ ကတိုင်အသုဘ မလအ်ကျင်သွာ်ဂိတုမဂ္တိုင် ပေင်တနကိုအသုဘတဲ ညံင်ရဲကြဲကြာတ်ဝါတ်ဂါတ်)ကို ဩခမိမွဲကိုလေဝ် ဒ်ဉ္ဇးတုပ်သတ်ဥပမာသံဂ်ကိုမွဲ ခမိမ္တုကို ကျိုက်လေဝ်ကိလေသဂ် ပေင်ဒိုင်နကိုအကုသိုလ် အသုဘဂ်ရ ဝံကြဲကြာတ် ဝါတ်ဂါတ်တရ။ (၆)

၂၈၃။ ယုံခမိတအ် မူးတအ်ဉ္ဇးဂမ္တိုင် တီကေတ်ခမိ မနိသဲကိုကာမဂုဏ် မသုန် ပြကာ မ္တုကိုပိုက်မယုတ်သပ် မ္တုကိုကသပ်မယုတ်သပ် မ္တုကို “အာစာရ” ဒေတ် မယုတ်သပ် မ္တုကို “ဂေါစာရ” အရာဂေတ်ဂေင်မယုတ်သပ် မ္တုသတ်မဒ်သံဝံ အိုတ်မွဲ— (၇)

၂၈၄။ မူးတအ်ညးဂမၠိုင်အိုတ်သိုက် ညီသာသုဟ်သုန် နှိမ္မဲကရေံတဲ ပါကေံ ခမိက် သောင်သောင်အိုတ်ညိ၊ ညံင်ရဲခွဲက်ကို ဗက်ဗွဲထဍုင်ပတိတ် ပိုက်လွိုင်ပတိတ် အိုတ်ညိ၊ ညံင်ကျဲသင်အဲအဲသွတဲ ဂြပတိတ်ဏာအိုတ်ညိ။ (၈)

၂၈၅။ ခမိညံင်ရဲသွအ်ဩဝံတအ်ဂ် ဩဝံပတိတ်ဏာ နူဂကောံသင်အိုတ်ညိ သိုဟံသောင်ကို ခမိက် ထေင်စုတ်လဝ် ရဲဝံမွဲး ခမိကို ခမိမ္မုံပိုက်မယုတ်သဝ် မ္မုံကို “အာစာရ” ဒွေတ်မယုတ်သဝ် မ္မုံကို “ဂေါစရ” အရာဂေတ်ဂေင်မယုတ်သဝ် ခမိ ဂမၠိုင်တအ်ဂ် ဗက်ဗွဲထဍုင် ပတိတ်အိုတ်တဲ— (၉)

၂၈၆။ ခမိမသအးဇုးဂမၠိုင်ဂ် ကောံခမိမသအးဇုးဂမၠိုင် သိုမရေံသေံရ်အိုတ်ဂ်တဲ ဩဝံပံင်ဖက်ဆက်ဆောံအိုတ်ညိ၊ ကြဲနူဂ် ညီသာသုဟ်သုန် မ္မုံကိုပညာမကြံင်ကျဲဟ် အိုတ်ဂ်တဲ ဩဝံသွကေံလအိတ်ဒဒိမ်အိုတ်ညိ ရဲဝံ (သွးတ်ရ)။ (၁၀)

ဓမ္မစရိယသုတ် မရနက်ကိုတြ တဲရ။

၇။ ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကသုတ်

အဍိက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိင် တီလမ္မုံပိုင်ကျဲတြ သွဒတ် တန်တဲဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဍ္ဌိ ဇေရင်ချင်သာရဲရ၊ ပွဲအခိင်ဂ် ဗဗ္ဗးသေဍ္ဌိဇေရင်မဂ္ဂိုင် မဒ်ကောန်တိုရ်ကောသလ မဗျုတ် မဇ္ဇေတ် မကြံင်ကျဲဟ် ဂတဝ် ခေတ်ဂတ မအာစိုပ်အဝယ်လအိတ်တအ်ဂ် ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မုံပိုင်ကျဲတြအိုတ်တဲ ဟိုဂလာန်အိုတ်တိုဟ်ခိုဟ်ပြ မထေက်ကိုဗိုဗျုတ် ကောံတီလမ္မုံပိုင်ကျဲတြအိုတ်တဲ ဂဇေဒိုင် ပွဲလအိတ်မ္မဲဒွဲအိုတ်ရ၊ ဗဗ္ဗးသေဍ္ဌိဂမၠိုင် မဂဇေဒိုင် ပွဲလအိတ်မ္မဲဒွဲတအ်ဂ် “ယွံတီလပိုင် ဂေါတမ ဗဗ္ဗးခေတ်လျှဟ်ဂမၠိုင် ပွဲဒွေတ်ခေ်ဗြာဟ္မဏ ဗဗ္ဗးခေတ်က္ခာက္ခာတေံ ဝံဆိုညာတ် ကေတ်အိုတ်ကိုဟာ” ရဲဝံ ဂရင်ပတိ တီလမ္မုံပိုင်ကျဲတြအိုတ်ရ။

ယွံဗဗ္ဗးတအ် ဗဗ္ဗးခေတ်လျှဟ်ဂမၠိုင် ပွဲဒွေတ်ခေ်ဗြာဟ္မဏ ဗဗ္ဗးခေတ်က္ခာက္ခာတေံ ဟံဆိုညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ သတ်ဝံ (သွးတ်ရ)၊ အာတ်ဒင်ဂုဏ်ရ သွက်ခမိဂေါတမ ယဝ်ရဟံ ဇြိုင်စိုတ်မွဲး ခမိဂေါတမဂ် ဩဝံဟိုတွံတဲ ဒွေတ်ခေ်ဗြာဟ္မဏ ဗဗ္ဗးခေတ်က္ခာက္ခာတေံဂမၠိုင် ကုပိုယ်အိုတ်ညိ သတ်ဝံ (ဂရင်ပတိရ)။

ယွံဗဗ္ဗး နှိသတ်မွဲး ဩဝံကလင်ပင်မိုင်ဗွဲဒးရဲအိုတ်ညိ၊ ဟိုတွံကိုရ ရဲဝံ သွးတ်ရ၊ “ယွံတီလပိုင် ခိုဟ်သန်ရ” သတ်ဝံ ဗဗ္ဗးသေဍ္ဌိဂမၠိုင်တအ်ဂ် ကလေင်ဂရင်ပတိ တီလမ္မုံပိုင် ကျဲတြအိုတ်ရ၊ တီလမ္မုံပိုင်ကျဲတြ ဟိုတွံခေ်ဝံရ—

၂၈၇။ (ယံဗဗ္ဗေတဒိ) ရသိက္ခာက္ခာတေဂံ မှုကိစိတံ မမင်မ္မဲလင်ဗ္ဗမဒေရးအိုတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုက္ကန္တိယသံဝရသီလအိုတ်ရ၊ သွေးကွေကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာအိုတ်တုံ ဒေတိတ်ဒတုံဖိုဇေကုအိုတ်ရ။ (၁)

၂၈၈။ ဗဗ္ဗေ(ခေတ်က္ခာက္ခာတေ)တဒိဂံ မဟ္မိကိဉ်ချေဂမ္ဘိုင် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ ထင်သြန် ဟံမ္မဲရ၊ ဂြပ်သြောံသု၊ ဟံမ္မဲရ၊ ဂြပ်သြောံသုဂမ္ဘိုင်မတံဂး ပွမဗ္ဗောတ်သုဇျာယ် ဗိုတ် ပေဒင်ဟေင် နွံတအိုတ်ရ၊ မင်မ္မဲနင်ထင်မပြ မဟ္မိကိမေတ္တာအိုတ်ရ။ (၂)

၂၈၉။ ရန်တုအ်ကိုဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင်တုံ ဒွါရဘတ်^၁ မဂပ်ဝ်စီရင်လင်ဂံ စွံပတန်လင် သွက်ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင်ဂံရ နွံကိုသဒ္ဓါတုံ ဒွါရဘတ် မဂပ်ဝ်စီရင်လင်ဂံ ဒေးကိုဒါန်ပူဂိုလ် မဉ္ဇဲသီရောင် ရဝံ ဒါယကာတုဒါန်ဂမ္ဘိုင် စုတ်သမ္ဘိလင်အိုတ်ရ။ (၃)

၂၉၀။ ကောန်ကွာန်ဇနးပိဒ်ဂမ္ဘိုင် ကောန်ချင်ရးလှိုဂမ္ဘိုင် မဖဲသအီ ချိုက်ပေင်တံ နကိုယာတ်ဂမ္ဘိုင် မဗျောန်လင်နကိုဍုင်လွံက်တုဟ်တုဟ်သ် နကိုသ္မာသတိက် သ္မာ ဂဇာ် သိုဌာန်ဒိုင်တဒိဂံ လောဝ်တဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ။ (၄)

၂၉၁။ ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုလောဝ်တဒိဂံ နိဉ္ဇးမမင်မ္မဲခရ်အိုတ်ဂံရ နိတ် ဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် ဟံထေက်ကိုစိတ်အိုတ်ရ၊ ချိုချိုက်တုံလေဝ် နိတ်ဉ္ဇးဟံထေက်ကိုကေတ် မာန်အိုတ်ရ ပွဲပါင်တြင်သိုဂကူဂမ္ဘိုင် ဉ္ဇးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲကိုလေဝ် (ဉ္ဇးလိုမ္မဲကိုလေဝ်) ကာလအိုတ်သို ဟံဆေဝ်တာကွေံ ဗဗ္ဗေတဒိဂံရ။ (၅)

၂၉၂။ ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင်တဒိဂံ လုက်ပန်ဇောံဒွံသ္မာံ ဒေတိတ်ဒေတိကောမာရဗြဟ္မ စရိယ ပွမဝေင်ပါကွေံ ဒေတိခရ်မေထုန်အိုတ်ရ၊ ဗဗ္ဗေခေတ်က္ခာက္ခာတေတဒိဂံ ဒေတိတ်ဒေတိ မဉ္ဇဲသီ “ဝိဇ္ဇာ” ပွမဗ္ဗောတ်သုဇျာယ်ဗိုတ်ပေဒင် “စရဏ” ပွမမင်မ္မဲ သီလအိုတ်ရ။ (၆)

၂၉၃။ ဗဗ္ဗေဂမ္ဘိုင်တဒိဂံ ဟံပြာပ်အာဇရေင် ဉ္ဇးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ မဟ္မိကိသိုင်အိုတ်ရ၊ သမ္ဘာလေဝ် ဟံရာန်တအိုတ်ရ၊ ပံင်ဖက်ဆက်ဆောံ မိပ်သောင်သိုက်မျိုက်ရင်သကဒိ တုံဟေင် မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် ညီသာစိုဟ်သြိုဟ်အိုတ်ရ။ (၇)

၂၉၄။ ဗဗ္ဗေခေတ်က္ခာက္ခာတေတဒိဂံ ဝေင်ပါနူအခိုင်ဥတုမကျင် အခိုင်မထေက် ကိုအာကျင်တုံ အကြာဥတုဂမ္ဘိုင်ခါ တုဟ်နမေထုန် ဟံပြာပ်အာဇရေင် သမ္ဘာ မဓာ်စူးအာနူဥတုအိုတ်ရ။

၁။ ဒွါရဘတ် (ဒွါရဘတ္တ) ဒွါင်ဒါန် ကျင်စိုပ်မွဲး သွက်ဝံလံင်ပုင်သွ မစွံပတန်လင်မ္မဲပါင်တြင်။

၂၉၅။ နွေတ်မပြဲကို သီလကို ပွမယျိုလှူတပ်တားကို ပွမချိန်ချောတ်လွှာတ်
လျှော်ကို ပွမမင်မွဲက္လုဇ္ဈိကို ပွမမိပ်ဟလိင် ပွဲနွေတ်မပြဲကို ဟုံမွဲကိုပွမပျဲပျံကို ပွမ
အောင်ဒင်ကိုလောင် ဟိုထိုင်သးအိုတ်ရ။ (၉)

၂၉၆။ ပျောင်ကိုဗဗူးဂမ္တိုင်ဂ် ဩဗဗူးမွဲ နှိညးမပြဲ ညံင်ရဲမြိုအိုတ်ရ။ မှုံကိုဝီရိယ
မဗိုန်ဗတ်ရ။ ဗဗူးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ပွဲသွပ်လွဇ်ကိုလောင် ဟုံကောင်ပြာပ်အာစိုပ် နွေတ်ခရဲ
မေထုန်ရ။ (၁၀)

၂၉၇။ ပွဲလောကဝံ ညးလှိုဂမ္တိုင် မှုံသဘ်မစီကူး ဆိုက်ဗွက်တအ်ဂ် ပတုပ်ဗက်
နွေတ်ဝတ်ဗဗူးမပြဲတု သိုမနွေတ်အိုတ်ဂ်နှိတု ဟိုထိုင်သးတ် နွေတ်မပြဲကို သီလကို
ပွမအောင်ဒင်ကိုအိုတ်ရ။ (၁၁)

၂၉၈။ သု၊ကို၊ သွာသတိက်သွာဂဇေကို ယာတ်ကို၊ ကွေင်သွဟ်ကို၊ ကွေင်ကို
ကျင်အာတ်တ် နဗဗွဲခရဲတု ပကောံပကောင်လပ်တုမွဲး သွပူဇ်ယဇ် နူကိုဂကောံဂအိုတ်
အိုတ်ရ။ (၁၂)

၂၉၉။ စိုပ်အခိုင် ပူဇ်ယဇ်မွဲး ဗဗူးတအ်ဂ် ဟုံဂစိုတ်တ်ဂှ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ပွဲဂှ်မွေံ
ဂမ္တိုင် ရှိဍုတ်တ် မဒ်ဂဍုဲ ကတိုန်ကျင်အိုတ်ဂ်ရ ဂှ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ညံင်မိမကောဒေကို
ညံင်ရဲကဗျော ကောဒေမွဲသအာင်ကို တုပ်ညံင်ရဲမိတ်သဟာ်မပြဲ သွက်ပိုယ်ညးဂမ္တိုင်
အိုတ်ရ။ (၁၃)

၃၀၀။ ဂှ်မွေံဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ကိုတ်ပုင် ကုပိုယ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ ကိုတ်ဇြဟတ်အိုတ်ရ။
ကိုတ်ရုပ်သတ်အိုတ်ရ။ ကိုတ်တသိုခ်အိုတ်ရ။ တီကောတ်ဒတုဖိုလ်တေင်သတ်ဝံတု ဗဗူး
ဂမ္တိုင် ဟုံဂစိုတ်တ် ဂှ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ (၁၄)

၃၀၁။ ဗဗူးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ချိန်ချောတ်လွှာတ်လျှော်၊ မှုံကိုဇကု မဇှော်မသျှင်
အိုတ်ရ။ ရုပ်သတ်ကျော်ဂေါင်အိုတ်ရ။ တွိဝါရဂျိုင်အိုတ်ရ။ နကိုနွေတ်ပြပ်ဇကု နွေတ်
ပဋိပတ်ဂမ္တိုင် သွလွီပရာမွဲကိစ္စဂမ္တိုင် မထေက်ကိုသွ ဟုံထေက်ကိုသွအိုတ်ရ။
ပွဲလောကဝံ ဗဗူးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် လုက်မနွေတ်ဗက်ဒိုင် နွေတ်မသူးကျင် ဂကောံသတ်ဂ်
အာစိုပ်တသိုခ် မဇှော်မောင်မာန်ရ။ (၁၅)

၃၀၂။ ညာတ်ကောတ် (တသိုခ်)ညိညမြိုင်သာ မဒ်ဟိုတ်နူ(ကာမဂုဏ်) ညိည
မြိုင်သတ်တု လညာတ်ညဏ် မပုန်ဂတး ကတိုန် ကုဗဗူးဂမ္တိုင်တအ်ဂ်ရ။ တသိုခ်
သမ္ပတ္တိသိုင်ကို ညးမြ်ဂမ္တိုင် မကျိုင်ကျပ်လပ်မွဲမဒးရးကို။ (၁၆)

၃၀၃။ ကိုရထာဂမ္တိုင် မဗုန်လပ်ချေအာဇနယ် မသွလပ်မွဲမဒးရး မဇိုင်ဖျပ်လပ်
မစီစောန်အိုတ်ကို သွာသတိက်,သွာဂဇေ မပါ်ပါလပ် မဓတ်ဗွတ်လပ်မွဲသွက်ဂမ္တိုင်ကို
သိုဂမ္တိုင်ကို ညာတ်ကောတ်တု လညာတ်ညဏ် မပုန်ဂတး ကတိုန်ရ။ (၁၇)

၃၀၄။ ဗဗ္ဗုဂမ္ဘိုင်ရံ ရာဒနာမိက် ချပ်တပိန်ဟာန်မိတ်မန်ရံကို ဂကောံဂှ်ဂမ္ဘိုင် မချိုက်ပေင်ကို ဂကောံမိတ်ဂမ္ဘိုင်မပြ မဇ္ဇေလ္လဲအိုတ်ရ။ (၁၈)

၃၀၅။ ပွဲကာလ၌ ဗဗ္ဗုဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ပိန်ဟာန်ဂှ်တဲ စီဇန်ဗန်ဒက်တ ပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ဂမ္ဘိုင်တဲ (ယံသွိုင်) ကုသွိုင်ပိန်ဟာန်ဂှ်ရ၊ ပူဇယဇ်ညါ၊ ကုသွိုင်ဂှ် ဂြပ်ရတ်ဂှ်တဲရ၊ ပူဇယဇ်ညါ၊ သွိုင်ဂှ် ပူဇယဇ်ရဝံမွဲး ကာလကြံ ဂြပ်ရတ်သြောံသု၊ ဂှ်တဲဇာတိသ်ဝံ သွဲးတဲ ပြာပ်အာဇရေင်သွိုင်သြက္ကာကအိုတ်ရ။ (၁၉)

၃၀၆။ ကာလ၌ သွိုင်သြက္ကာက မချိုက်ကိရိယာမပြလောန် စောန်နသွိုင်သအာင်ဂှ် ဗဗ္ဗုဂမ္ဘိုင် ဖအေဝ်ဗတိုက်ဂှ်ဒ်တဲ “အဿမေဓယဇ်” ဂစိုတ်ချေံတဲ ပွမပူဇယဇ် “ပုရိသမေဓယဇ်” ဂစိုတ်မိတ်တြုံတဲ ပွမပူဇယဇ် “သမ္မာပါယယဇ်” ကွဟ်ဏာ သွဲးပွဲး ကတောပ်ပွဲးတဲ ပွဲးဒွဲးသွဲးပွဲး ကတောပ်ပွဲးမဒတုံဇော် သွတ်ယဇ်တဲ ပွမ ပူဇယဇ် “ဝါဇေယျယဇ်” မဒ်အရာမသုင်ကွေင်သွဟ်,သွတ်,သွတ်သဲ,တင်လဲဂမ္ဘိုင်၊ “နိရုဂ္ဂယဇ်” ဗံက်သွတြင်တဲ ပွမပူဇယဇ်ဂမ္ဘိုင်ဝံ သွပူဇတဲ ကိုတ်ဂြပ်ရတ် ကုဗဗ္ဗု ဂမ္ဘိုင်ရ။ (၂၀)

၃၀၇။ ဂှ်ဂမ္ဘိုင်ကို သွာသတိက်ဂမ္ဘိုင်ကို ယာတ်ဂမ္ဘိုင်ကို မိတ်ဗြမကျိုင်ကျပ်လပ် ဗွဲမဒးရဲကို ကိရိယာ မဗွန်လပ်ချေံအာဇနယ် မသွလပ် ဗွဲမဒးရဲ မဇ်ဗျပ်လပ် ဗွဲမ စီစောန်ဂမ္ဘိုင်ကို ကိုတ်ရ။ (၂၁)

၃၀၈။ သိုဋ္ဌာန်ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုလဟ်လဟဲ မဂပ်ပါပါလပ် နကိုသွက် ဗွဲမဒးရဲကို ဗပေင်တ နကိုဂြပ်သြောံသု,တေင်တုဟ်တုဟ်တုဟ်တဲ ကိုတ်ဂြပ်ရတ် ကုဗဗ္ဗုဂမ္ဘိုင်ရ။ (၂၂)

၃၀၉။ ဗဗ္ဗုတအ်ဂှ်လေပ် ပွဲ(သဘင်ပူဇယဇ်)ဂှ် ကလိဝံဂြပ်ရတ်တဲ သျှိုက်မျိုက် နွံပိုက်မိက်ဝံသီဓတ်ဂိုင်ဒေပ်လပ်အိုတ်ရ၊ ဗဗ္ဗုဂမ္ဘိုင် မျှိုက်စိုတ်မထေန်ဇော်အာ နကို ပိုက်မယုတ်သပ်တအ်ဂှ် ဓရိတဏှာဇော်မောင်တိုန် ဗွဲမလောန်ရ၊ ဗဗ္ဗုဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်နူ တဏှာ မဇော်မောင်တိုန်ရ စီဇန်ဗန်ဒက် ပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ပြာပ်အာ ဇရေင်သွိုင်သြက္ကာက မွဲလှေ့ဗွန်ရ။ (၂၃)

၃၁၀။ (ယံသွိုင်မပြ) သွတ်တို တိုက် ထပ်သြန်ကို ပိန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ကို သြောံဗဲ မဃ်ကိုသြောံယကို ညံင်ရဲဒ်အသုင်အစော သတ်ဂမ္ဘိုင်ကို တုပ်ညံင်ရဲသွတ်ကိုရ ဂှ်ဂမ္ဘိုင် နှိအသုင်အစော မိတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ သွိုင်ပိန်ဟာန်ဂှ်တဲရ၊ သြပ်ပူဇ ယဇ်ညါ၊ သွိုင်ဂှ် ဂြပ်ရတ်ဂှ်ရ၊ သြပ်ပူဇယဇ်ညါ။ (၂၄)

၃၁၁။ ပွဲကာလ၌ သွင်သြက္ကာက မချိုက္ကီရထာမပြဲလောန် စောန်နုသွင်သအာင်၌ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် ဖအောဝ်ဗတိုက်၌တဲ ပွဲအရာမပူဇယဇ်၌ ဂစိတ်၌ဂမ္ဘိုင်မ၌၌ ဟံက ကွဲလို့ရ။ (၂၅)

၃၁၂။ ဤဓမ္မာဂမ္ဘိုင်၌ တုပ်ကိုသိုဝ်အိုတ်၌တဲ နကိုခိုင်လေဝ် ပေဟ်ဟံလေဝ် အိုတ်ရ။ နကိုဂြင်လေဝ် ဒိဟံလေဝ်အိုတ်ရ။ နမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲလေဝ် ပျဲပျဲဟံလေဝ် အိုတ်ရ။ သွင်သြက္ကာက၌ ပွဲကိုဂြင်ဂမ္ဘိုင် ဂိုင်ရပ်ကေတ်ဂြင်ဤဓမ္မာဂမ္ဘိုင် မလဟ်ပွဲပွမ မံင်ဗွဲမစိုဟ်သြိုဟ် မဒးဒင်ပတ်သုတ်၌ နကိုနုထွဲတဲ ဂစိတ်နကိုမြရ။ (၂၆)

၃၁၃။ ကြနု၌ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ကို ဗြိုဂမ္ဘိုင်ကို သွင်အိန်ဂမ္ဘိုင်ကို အသူရာရက္ခိက် ဂမ္ဘိုင်ကို ပွမဂစိတ်၌ နကိုမြ၌ ဟံဗဗ္ဗဇရ ရဝံ သွးတဲ ပါစူးတိတ်အာအိုတ်ရ။ (၂၇)

၃၁၄။ ကွာကွာတေံ ယဲဂမ္ဘိုင်ပိသ်မတံဂး ပွမနွံပိုက် ပွမဗျိုတဟင် ပွမဗျဟေင် နိတ်အိုတ်ရ။ အခိုင်လှဟ်ဝံ ဟိုတ်နုဂစိတ်ပျဲပျဲ ဤဂမ္ဘိုင်ရ ယဲဂမ္ဘိုင် ဒွိတ်စော်တြဂကူ နိတ်ကွင်အိုတ်ရ။ (၂၈)

၃၁၅။ ဒေုတ်ဟံဗဗ္ဗဇရ နိကွင်လက်ထက်သွင်သြက္ကာက ကွာတေံဝံ မှောင်ကို ဒဏ်ဂမ္ဘိုင်ပိသ်တအ်၌ တို့စေလုပ်လို့ဟ်ဒဏ် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲတဲ နိတ်ရ။ ညးမပူဇယဇ် တအ်၌ ဂစိတ်၌ဂမ္ဘိုင် ဟံထေက်ကိုမှာဒုဟ်အိုတ်၌တဲ ယုတ်ဒေက်တသိုတ်စေ နုဇရအိုတ်ရ။ (၂၉)

၃၁၆။ ရဝံ ဇရမယုတ်မာ မဒ်ကွင်ကွာတေံဝံ ပူဂိုလ်တုပညာဂမ္ဘိုင် ဟိုဂရိဟ် ထေက်ရ။ ပွဲဌာန်ဒုဲမဆိုညာတ် ဂကောံမိုဟ်၌ ဟိုဂရိဟ်တဲ ညးမပူဇယဇ် မှံသတ် မဃ်သတ်ဝံရ။ (၃၀)

၃၁၇။ ဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင် ဇရလို့လာ်ကွင်သတ်ဝံမွဲး ညးမဝါတ်ဂါတ်ဂမ္ဘိုင်ကို ညးမကူမိုက် ဂမ္ဘိုင်ကို လို့လာ်ကွင်အိုတ်ရ။ သွင်ဂမ္ဘိုင်မ၌၌လေဝ် လို့လာ်ကွင်အိုတ်ရ။ သမ္ဘာဂမ္ဘိုင် ဟံသွကက အထေင်သေဲကွင်ကို တုသိုအိုတ်ရ။ (၃၁)

၃၁၈။ သွင်ဂမ္ဘိုင်ကို ဗဗ္ဗးမဒင်ယု၊ ဂကူဗြာဟ္မဏဂမ္ဘိုင်ကို ညးမမင်မ္မဲတောင် ဒတောင်မ္မဲသအာင်ဂမ္ဘိုင်ကို စာ်စူးအာနုအစေံဇာတ်ဝါဒ်၌တဲ ဗက်အာပိုက်ကာမ ဂုဏ်အိုတ်ရ။ (၃၂)

ဟိုတံတရ်သတ်ဝံမွဲး ဗဗ္ဗးသေဠိဂမ္ဘိုင်တအ်၌ “ယံခမီဂေါတမ ဇရ်၌ ထေက်ကိုသျှိုက် မျိုက်ကွေံရသံ့ ။ ပ ။ ယံခမီဂေါတမ သွတမ်နုတဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်လမျို စုတ်သမ္ဘိလပ် ပိုယ်ဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ရဝံမွဲးဥပါသကာ မအာစိုပ်ပွမစွဲစွေံညီ ရဝံ ဂရင်ပတီ ကုတီလမ္ပံပိုင် ကျ်တြအိုတ်ရ။

ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကသုတ် မရနုက်ကိုထံ၌ တဲရ။

၈။ နာဝါသုတ်

၃၁၉။ ညးတြိဂုံ ဩနူဇရေင်အာစာမ္မဲ ဂွံတိကေတ်ခရ်ရ၊ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ဂ် ညံင်ရ မပူဇ်သိုင်အိန်ကို သွေးပူဇ် အာစာဂ်ရ၊ အာစာ မထေက်ကိုပူဇ် မှုံကိုလမိင်လညာတ် မၤဂိုင်ဂ် မှုံကိုစိုတ်မချိုက်မှိုက် ပွဲကွေးမပူဇ်ဒ်ဒ်တဲ ခမက်ထွေးကိုခရ် ဗွဲမပြာကဋ်ရ။ (၁)

၃၂၀။ ဩတုပညာမ္မဲ သိုဟုံဟိုတ်မဲ ပြာပ်ခစညးမှုံသသတ်မဉ်သတ်ဝံရ တုပညာဂ် သွဇှ်သော်ရ်ခရ်တဲ ကလင်ပင်ပိုင်ဗွဲမဒေးရး စမ်စတ်စင်ခြင်တဲမွေး ဟိုတ်နူမဒွေတ်တဲ ဒွေတ်မဗွဲကိုခရ်လောကုတ္တိဂ်ရ ဒ်ညးမစိကွေးဆိုက်ဗွက် ညးမသွပြာကဋ် ညးမချိန် စတ်ဇိပ်ဂိုပ်မာန်ရ။ (၂)

၃၂၁။ ကွေးမနိသဲမံင်ကိုအာစာ မချိုက်ပင်ကောံမပွဲကို ကာယကမ် မယုတ် မဒိုဟ်မို ဟုံတိစိကွေးပရိယတ်,ပဋိပတ် မစောန်စိုတ်ကိုကွေးမဇှော်မောဝ်ဂ် ပွဲသာသနာဝံ ဟိုတ်နူဟုံတိပြာကဋ်ခရ်ရ စိင်ကောံအာသွေဟုံမာန်တဲ ဒေးအာစိုပ်ပွမချိုတ်ရ။ (၃)

၃၂၂။ ဥပမာမွေးတုန် တို့ဇှော်အာစိ မှုံကိုချ်မၤဂိုင်မလဲလး မှုံကိုဇှော်ချ်မထတ် ဂ်တဲ ညးမဟိဗက်ဇှော် အတိုင်ဗလဲချ်ဂ် တွဟ်နဂုံဟံင်ပတိုန် ညးတွဟ်သအာင် ဂမ္ဘိုင် သာ်လို ဂွံသွဟ်အစောံမာန်ဂ်ရော? (၄)

၃၂၃။ တုပညံင်သတ်ဂ်ကိုရ ဟုံတိစိကွေးကေတ် ခရ်ပရိယတ်,ပဋိပတ်တဲ ဟုံဒင်ဂိုင် ဟုံစုတ်သမ္ဘိကေတ် အရထအမိပ္ပါယ် ပွဲဇရေင်ညးမှုံကိုလမိင်လညာတ်ဂမ္ဘိုင် နူညး မကလိလောန်ကောံ သွေဟ်ဟုံမာန် အလိုဇကုလေဝ်ဟုံတိဂ် တွဟ်နကိုညးတွဟ် သအာင် တိကေတ်ဂ် သာ်လိုဒ်မာန်ဂ်ရော? (၅)

၃၂၄။ ညးမှုံပညာ မချိုက်ပင်ကိုကသုဒုန်ဆုကို ညးမစိကွေးဆိုက်ဗွက် ပွဲအရာ မဆေင်စပ်ကိုဂိုင်ကိုဂ် တိုန်ချိုက်ကေတ်ဂိုင် မခိုင်ကိုဂ်မိုန်ဗတ်တဲ ညးဂမ္ဘိုင်မွဲသအာင် မၤဂိုင် (မတိုန်ချိုက်ဒိုင်) ပွဲလတူဂိုင်တအ်ဂ်လေဝ် ညံင်ရမဟံင်ပြ်မာန်ကို— (၆)

၃၂၅။ တုပညံင်သတ်ဂ်ကိုရ ဩအာစာမ္မဲ ဒ်တဲ ညးမအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်တဲ ညးမဇှော် ပွင်လင်စိုတ်တဲ ညးမှုံကိုလမိင်လညာတ်မၤဂိုင် ညးမှုံသတ်ဟုံချိုတ်တဲ (ဟိုတ်နူ လောကခရ်)ရ၊ အာစာဂ် တိကေတ်အလိုဇကုတဲ ညးဂမ္ဘိုင်မွဲသအာင် မချိုက်ပင် ကောံ ပွမကလင်ဂိုင်သမ္ဘိကို ဥပနိဿယမဂ်ဖိုတအ်လေဝ် ကိုတိကေတ်မာန်ရ။ (၇)

၃၂၆။ ဟိုတ်ဂ်ရ ပြာပ်ခစ ပူဂိုလ်သပျရိုသ် မှုံကိုပညာ မှုံကိုလမိင်လညာတ် မၤဂိုင်ညိ၊ တိကေတ်သတ်အရထတဲ ညးမဒွေတ်တဲ တိကေတ်ခရ်လောကုတ္တိဂ်တဲ ဂ်ရ ကလိဝံတသိုခ်မာန်ရ သာ်ဝံ (သွေးတ်ရ)။ (၈)

နာဝါသုတ် မရနက်ကိုဒွံ တဲရ။

၉။ ကိသီလသုတ်

၃၂၇။ ညးမုံကိုဝါရိတ္တသီလ သာလိ ညးမုံကိုစာရိတ္တသီလ သာလိ ညးမဇ္ဇော ပုဂံကမ်ဂမ္ဘိုင် သာလိၣ် နှိညးမတန်တ ပွဲသာသနာတီလမုံပိုင်ကျၣ်တြဲ ဗွဲမဒးရးမာန် ရ်ရော? ဝံအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်မပြမာန်ရ်ရော? (၁)

၃၂၈။ ညးဇ္ဇောဂမ္ဘိုင် ဗွဲအစောပညာဂုဏ်,ဇာတ်,အဝယ် ဒးရှေ့သော်ရ်ရ ပွမ စောန်စိုတ် ဟံထေက်ရ၊ ဒးတီကေတ် အခိုင်သွက်ဝံဗိုလှောင် ညးမထေက်ကိုသွ ဂရုဂမ္ဘိုင်ရ၊ တီကေတ်ခဏဇြိုင်ကိုကလိဝံ တွဟ်နကလင်ပင်ခရ်နှိတဲ ဗွဲမရှေ့သော်ရ် ဒးကလင်အာဂလာန် သမထဝိပဿနာ မတွံလင်ဗွဲမဒးရးကို ခရ်မပွဲကိုဂုဏ်ကျၣ် မတွံလင်ဗွဲမဒးရးကိုရ။ (၂)

၃၂၉။ ပွဲအခိုင်မဗဗွဲၣ် ပါစူးကော့မာန်မာန မကြိုင်မိုဟ်တဲ ဖျၢ်လင်ကာယစိုတ်တဲ ထေက်ကိုပြာပ်အာဇရေင်အာစာရ၊ ဒးဗွဲဗျဟ်တဲ သတ်အရထပါဠိကို, ပါဠိကို သီလကို ဒေတ်မပြကိုရ၊ ဗွဲမဒးရးလေဝ် ဒးဒေတ်လုတ်ရ။ (၃)

၃၃၀။ နှိညးမုံကိုအရာမလဟင်ကို ခရ်သမထဝိပဿနာ, ညးမလဟင်ပွဲခရ် ညးမတန်ပွဲခရ်၊ ညးမတီကေတ် သျှုတ်သွတ်ခရ်ရ၊ ဟံထေက်ကို ဟိုတွံဂလာန် ပလိုပလာ်ကော့ခရ်ရ၊ နကိုဂလာန်မချာံစုတ် မဟိုတွံလင် ဗွဲမဒးရးဂမ္ဘိုင်ၣ် ဒးကိုကလိ လောန်ကော့ အခိုင်ကာလရ။ (၄)

၃၃၁။ ပွမအီဂြိုင်ကို ပွမဟိုဂလာန်ဟွံမွဲကိုဖိုကို ပွမလရိအ်ယာံကို ပွမထေပွတ် ဟံသေင်ကိုဒွဲကို “မာယာ” ပွမလီစန်ကို ပွမသွညံင်ဝံအမ်သင်ကို ပွမထွေန်စပ်ကို မာနကို ပွမခွဟ်ခွဲကို ပွမကြမ်ကြကို ရာဂချာ်လွံက်ကို ပွမဝိဝိင်ဘိုင်တိုင် ပွဲကာမ ဂုဏ်ကို ပါသွးကော့တဲ စာစူးအာနူမဇ္ဇမာန် သိုက်စိုတ်တန်ကြန် ဒးဒေတ်တရ။ (၅)

၃၃၂။ ဂလာန်ဂမ္ဘိုင်မဟိုတွံလင် ဗွဲမဒးရးတအ်ၣ် မုံကိုကြက်မတွံဂး(သုတမယ ဉာဏ်) ပွမတီအိုတ်ရ၊ လမိင်လညာတ်သုတလေဝ် မုံကိုကြက်မတွံဂး “သမာဓိ” ပွမစွံပတန်လင်ဗွဲမဒးရး ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင် မတီလင်တဲရ၊ ဩညးမွဲကောန်တဲဗွဲမပြဟ် ဗွဲအစောမပ္ပမ်ကိုရာဂဂမ္ဘိုင်ရ လေပ်ဟိုတ်မာ ပွဲခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ကုညးၣ် ပညာကို လမိင်လညာတ်ကို ဟံဇ္ဇောမောင်ရ။ (၆)

၃၃၃။ ဩပုဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် မိပ်မြဟ်ဒိုင်ပွဲခရ် ပုဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင် မတွံလင်အိုတ်ရ၊ ပုဂိုလ် တအ်ၣ် ဗွဲအစောပါင်ကို ဗွဲအစောစိုတ်ကို ဗွဲအစောကာယကို ပြဟံမွဲကိုပတုပ်ပတောံ စတ်အိုတ်ရ၊ သိုက်တန်ဒိုင်ပွဲသမာဓိ (မစိုန်သကိုကိုအရိယမဂ်) ပွမလဟင်ပွဲနိဗ္ဗာန်တဲ (အရဟတ္တဖိုလ်) လမိင်လညာတ် ကြက်ပညာအိုတ်ရ။ (၇)

ကိသီလသုတ် မရနက်ကိုဒစိတ် တဲရ။

၁၀။ ဥဋ္ဌာနသုတ်

၃၃၄။ (ယွံခမီတအံ) ဤကံကတိ နူပမတိကံအိုတ်ညိ၊ သွက်ဝံဇော်ပုင် ကမ္မဋ္ဌာန်ဂ် ဂဇာဒ်အိုတ်ညိ၊ နပမတိကံမံင်ဂ် မုဖိနွံ ကုမူးတအံင်ရော? မူးတအံညးဂမ္တိုင် ကိလေသချိုချိုက်ဒင်ဝါတ်တဲ မဒးမံင်ဒိုင် ရာဂတုလ်စင်လုပ်တဲ မဉ္ဇန်ဂတးဒိုင်တအံင် ပမတိကံဒိုင်ဝံ မုဖိနွံဂ်ရော? (၁)

၃၃၅။ (ယွံခမီတအံ) ဤကံကတိ နူပမတိကံအိုတ်ညိ၊ သွက်ဝံဇော်ပုင်ကမ္မဋ္ဌာန်ဂ် ဂဇာဒ်အိုတ်ညိ၊ တုဟ်နဖိနိဗ္ဗာန် ဒေဝတ်တဲဗွဲမသကာတ်မြဟ်အိုတ်ညိ၊ သိုင်ဂစိုတ်ဂ် တိကောတ်မူးတအံညးဂမ္တိုင် မဟိုတ်မဲဒိုင်တဲ သွကော့ကိုဗက်ပိုက်ဇေတု လွက်ဒးဒိုင် ဝိဝိင်ညိ။ (၂)

၃၃၆။ မှိုဟ်ဂမ္တိုင်ကို ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်ကို နွံပိုက်နကိုတဏှာအိုတ်ဂ်ဒ်တဲ နိဿဲတဲ တန်တအိုတ်ရ၊ မူးတအံညးဂမ္တိုင် ဩဝ်ကလိလောန်ကော့တဏှာ မလေပ်ဗာန်စပ်ဂ် အိုတ်ညိ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမဇဏှာ လွက်ကလိလောန်ကော့ မူးတအံညိ၊ ညးမကိုကလိ လောန်ကော့ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမဇဏှာတအံင် ဒးအာစိုပ်နရက်ဂ်ဒ်တဲ ဒးစံင်တူအိုတ်ရ။ (၃)

၃၃၇။ (ယွံခမီတအံ) ပမဟိုတ်မဲဒ် မှိုက်လက်ကျိုက်မူးရ၊ ပမဟိုတ်မဲ မဒတုံ ဇော်ဒိုင် ပမဟိုတ်မဲဒ်ဂိုင်ကိဝါဂ်လေပ် နှိမှိုက်လက်ကျိုက်ဟောင်ရ၊ နပမဟုံဟိုတ်မဲကို နကိုအာသုက္ခယ(ဝိဇ္ဇာ)ဉာဏ်ကို သွးခေါတ်ပတိတ် စရံင်လ်မစင်လုပ်ဒိုင် ပွဲဂမ္တိတ် ဇေတုရ။ (၄)

ဥဋ္ဌာနသုတ် မရနုက်ကိုစို် တဲရ။

၁၁။ ရာဟုလသုတ်

၃၃၈။ (ယွံရာဟုလ) တုအဲဂ် ဟိုတ်နူမပံင်ဖက်ဆက်ဆောံ ဟုံသကုတ်ပိုတ်ဂ်ရ ဟုံသုဗ္ဗေက်ဖျပ်ကိုတုပညာဂ် နွံမံင်ကိုဟာ၊ တုအဲဂ် ပူဇံဒိုင် ပူဂိုလ်မျိုက်ပညာ မလေပ် စီပူး ယးတူးကိုဉာဏ် ကိုမှိုဟ်ဂမ္တိုင်ကိုဟာ။ (၁)

၃၃၉။ (ယွံတီလမုံပိုင်ကျပ်တြဲ) အဲဒိုက်ဂ် ဟိုတ်နူမပံင်ဖက်ဆက်ဆောံ ဟုံသကုတ် ပိုတ်ဂ်ရ ဟုံသုဗ္ဗေက်ဖျပ်ကိုတုပညာရ၊ အဲဒိုက်ဂ် ပူဇံဒိုင် ပူဂိုလ်မျိုက်ပညာ မလေပ် စီပူး ယးတူးကိုပညာကိုမှိုဟ်ဂမ္တိုင် လှိုန်ကာလရ။ (၂)

၃၄၀။ (ယွံရာဟုလ) တုအဲဂ် ပါသွးကော့ ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်မသုန်ပြကာ မုံသတ်ခွဲ မဂပ်ဝံချိုက်ဆာန် မဂပ်ဝံသာယျေန် မလဟိုင်ကိုစိုတ်တဲ နကိုခရ်သဒ္ဓါ စူးတိတ်ကျင် နူသိုတဲ ဩဝ်ကိုဒ် ညးမသွကော့ လအိတ်ဒဒိုင်ညိ။ (၃)

၃၄၁။ (ယုံရာဟုလ) တုအဲဂ် ပြာပ်ခစ မိတ်သဟာဲခိဟ်ပြဲညိ၊ ဩဝ်ပြာပ်အာ
ဘာ၊ သွာသတိက်၊ သွာခိုင် မုံဩာန်မသုတဲ မစိုဟ်လလမ် မစာ်စူးအာ နူရမျာင်ကရေ
ကညာင်ညိ၊ ဩဝ်ကိုဒ်ညး မတီဗွတ်ဗွတ် ပွဲဘောဇိုန်ညိ။ (၄)

၃၄၂။ (ယုံရာဟုလ) တုအဲဂ် ပွဲသုာကို ပွဲပိဏ္ဍပါတ်ကို ပွဲဂဠုကို ပွဲဘာ၊ သွာ
သတိက်၊ သွာခိုင်ကို ပွဲပစ္စယ်ပန်ဂမျိုင်ဝံ ဩဝ်လွသွ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ညိ၊ လွနွံ
ပိုက်ကိုပွမကလောင်ကျိုင် လောကဏာအ် မွဲလှော်ပွန်ညိ။ (၅)

၃၄၃။ (ယုံရာဟုလ) တုအဲဂ် ဩဝ်ကိုဒ်ညးမမင်မွဲတ ပွဲပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို
ပွဲဣန္ဒြိယသုန်ဂမျိုင်ကိုညိ၊ ကာယဂတာသတိ ဩဝ်ကိုဝံဒ် ကုတုအဲညိ၊ ဩဝ်ကိုဒ်ညး
မစအိုန်ဇေမဂျိုင် ပွဲသံသာညိ။ (၆)

၃၄၄။ ဩဝ်ဝေင်ပါဲကွေံနိမိတ်သညာ ရဲဝံမွဲဂေါင်ဆဲး မစိုန်သကိုကောံရာဂညိ၊
တုဟ်နဖိုအသုဘဘာဝနာတဲ ဩဝ်ဇှော်ပွတ်စိုတ် မုံဂ်ကိုအာရီမွဲ မတန်ကြန်
ဗွဲမဒးရဲညိ။ (၇)

၃၄၅။ အနိမိတ္တဝိပဿနာ (မစာ်စူးအာ နူနိစ္စနိမိတ်ဂ်လေဝ် ဩဝ်ဇှော်ပွတ်ညိ
မာနာနုဿယလေဝ် ဩဝ်ပါဲကွေံညိ၊ ဟိုတ်မပါဲကွေံမာနမာန်ဂ်ရ ဝံမံင်တ သိုက်မစိုဟ်
လလမ်ရ။ (၈)

ရဲသုာ်ဝံဟေင် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ ဇှော်ပတောန်တရာဟုလ နကိုဂါထာဝံ ဟံသကုတ်
ပိုတ်ရ။

ရာဟုလသုတ် မရနက်ကိုစိုမဲ့ တဲရ။

၁၂။ နိဂြောဓကပ္ပသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသုာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲ သွဒတ်
တန်တံင်ခိုင် ပွဲပဒါစေတီအဂ္ဂါဠဝ ဇေရင်ချင်အာဠာဝီရ၊ အခိုင်ဂ် မဟာထေရ်နိဂြောဓကပ္ပ
မဒ်အာဥပ္ပဇ္ဈာယ် တီလပိုင်ဝံဂီသဂ် မသွလဝ်ပရိနိဗ္ဗာန် ပွဲစေတီအဂ္ဂါဠဝတဲ ဟံလအ်ဏီရ၊
အခိုင်ဂ် ကသပ်စိုတ် ကုတီလပိုင်ဝံဂီသ ပြာပ်အာဠာန်လုတဲ မသွဒတ်ခိုင်ညးမွဲဂ် “အာ
ဥပ္ပဇ္ဈာယ်အဲဂ် သွကွေံပရိနိဗ္ဗာန်တဲဟာ၊ ဟံသေင်သင်ဂ်မွဲ ဟံဝံသွပရိနိဗ္ဗာန်ဏီဟာ” ရဲဝံ
ကသပ်စိုတ် ကတိုဒ်ကျိုင်ရ။ ကြနုဂ် တီလပိုင်ဝံဂီသဝံ ပွဲအခိုင်တဲ ချိုက်ကတိုနု မပဒတ်
ညးမွဲတဲ ပြာပ်အာဇေရင် တီလမုံပိုင်ကျိတြဲတဲ လှောင်တီလမုံပိုင်ကျိတြဲတဲ မဂဇေခိုင်
ပွဲလအိတ်မွဲဒုတဲမွဲ “ယုံတီလပိုင် အဲဒိုက် ပြာပ်အာဠာန်လုတဲ ယောမပဒတ်ခိုင် ညးမွဲဂ်
“အာဥပ္ပဇ္ဈာယ်အဲဂ် သွကွေံပရိနိဗ္ဗာန်တဲဟာ ဟံသေင်သင်ဂ် ဟံဝံသွပရိနိဗ္ဗာန်ဏီဟာ” ရဲဝံ

ကသပ်စိုတ် ကတိန်ကျင်ရ၊ ရသော်ဝံ ဂရင်ပတိ တီလမုံပိုင်ကျင်တြရ။ ကြန့်ကံ တီလပိုင်တံသိသင်
ဒွိကံကတိန်ဒွိတဲတဲ ကွေဟ်ပတိန်လင်သုာ လတူပူးမွဲလွါတဲ ပင်ဏာတဲ လွါတီလမုံပိုင်ကျင်တြ
နွံတဲ ဂရင်ပတိ တီလမုံပိုင်ကျင်တြ နကိဂါထာဝံရ—

၃၄၆။ “သုာန်တတီလမုံပိုင်ကျင်တြ မုံကိပညာ ဟံမွဲကိမဟုတ်ယုတ်ရ၊ ပွဲဘဝ
ဝံဟောင် ဩခမိ နိညးမထပိုတ်ကွေ ‘ဝိစိကိစ္ဆာဂမ္ဘိုင်’ ပွမသွေဟ်ပွာ၊ နိညးမပြာကဏ်၊
နိညးမုံကိတိဝါရမဂ္ဂိုင်၊ နိညးမုံကိစိုတ်မစိုတ်လလမ်တဲ ဗွဲစုတိတသိုတ်အာ ပွဲစေတီ
အဂ္ဂါဠဝတဲရ။ (၁)

၃၄၇။ ယွံတီလမုံပိုင်ကျင်တြ ယုာခမိမဒ်ဂကူဗဗ္ဗုဒ္ဓံ တီလမုံပိုင်ကျင်တြ ခုတ်ခလင်
ရံဝံမွဲး နိဂြောဓကပ္ပရ၊ ယွံတီလမုံပိုင်ကျင်တြ မဆိုညာတ်နိဗ္ဗာန် မုံသဘမဗိန်ခိုင်
ခမိ မရာဒနာမိကံကိမုတ္တိနိဗ္ဗာန်တဲ မုံကိဝီရိယ မပတိတ်ဇြဟတ်မထတ်စောန်ကံ
သိုက်လှောင်တီလမုံပိုင်ကျင်တြတဲ ဂေတ်ဂေင်အာကျင်မင်ရ။ (၂)

၃၄၈။ ယွံတီလမုံပိုင်ကျင်တြ မဒ်ဂကူသာကျာဝင် မုံကိသဗ္ဗညုတဉာဏ် မသုဟ်
အစော မညာတ်တဲဗွဲပိပ္ပယု။ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုက် မိကံဝံတိကေတ် သာဝက
မုံယုာနိဂြောဓကပ္ပရအိုတ်ရ၊ လတောင်ပိုဒိုက်တအ် တုဟ်နဝံကလင်ကံ တန်ဒိုင်ဗွဲမဒးရး
အိုတ်ရ၊ တီလမုံပိုင်ကျင် နိအ္ဇာပိုဒိုက်တအ်ရ၊ တီလမုံပိုင်ကျင် ပြလောန် ဟံမွဲကိပတုပ်
ပတောံစတ်ရ။ (၃)

၃၄၉။ ယွံတီလမုံပိုင်ကျင်တြ မုံကိပညာ မတုပ်ပွာသတိတိ ထပိုတ်ကွေ ‘ဝိစိ
ကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာ ပိုဒိုက်တအ်ညး၊ ဟိုတံကိတိ ပရူပရာ နိဂြောဓကပ္ပ မသွပရိ
နိဗ္ဗာန်ညး၊ သိုင်အိန်မုံကိမတ်လှိုင် ညင်ရမဟို ပွဲလဒေါင်ဒေဝတဂမ္ဘိုင်ကိ တီလမုံပိုင်
ကျင်တြ မုံကိသဗ္ဗညုတဉာဏ် မသုဟ်အစော ညာတ်ကေတ်ဗွဲပိပ္ပယုအိုတ်သိုက်
ဩဝံဟိုတံ လဒေါင်ပိုဒိုက်တအ်ညး။ (၄)

၃၅၀။ ပွဲလောက (မတွံဂးခန္ဓမသုန်)ဝံ ဓရ်ဂန္ဓ ပွမဒက်ဂြေန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုက် မဒ်
ဂိုင်တရ်‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်၊ မဒ်ဗော်သွး‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟံတိ၊ မဒ်အရာဒတန် ‘ဝိစိ
ကိစ္ဆာ’ ပွမသွေဟ်ပွာတအ်ကံ အာစိုပ်ဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျင်တြအိုတ်မွဲး ဟံကတိ
နိတ်အိုတ်ရ၊ စက္ခုမတွံဂး တီလမုံပိုင်ကျင်တြကံ နိတ် စက္ခုမပြအိုတ် သွက်သတ်တအ်
ဂမ္ဘိုင်ရ။ (၅)

၃၅၁။ ကျာ် ပိုက်ပလိုကွေ ကလောံမတ်ဗြ ဟံမာန်မွဲး လောကအိုတ်သိုက်ဝံ
မတ်ဗြဂြောပ်ဗွန်လင်တဲ ညင်ရမဒ်ဒိုင် တိုက်ဒမ္မာကို တုပ်ညင်သင်ကံကိ တီလမုံပိုင်
ကျင်တြ မဒ်တြိမုဒ်ကံ ဟံထပိုတ်ကွေကိလေသဂမ္ဘိုင်မွဲး လောကအိုတ်သိုက်ဝံ ဂြောပ်

ဗုဒ္ဓ်လင် နက္ခိမောဟာဂ်ဒိတဲ နိဒ္ဒင်တိုက်ဒမ္မ၊ ဗွဲစွတ်ဟောင်ရ၊ ညးမုံကိုပညာ ယးတူး တအ်ဂ်လေဝ် ယးတူးတ် ဟံမာန်အိုတ်ရ။ (၆)

၃၅၂။ တုပညာဂမ္ဘိုင်ဟောင် နိညး မလေဝ်သွက်လျးပညာအိုတ်ရ၊ ယံတီလမုံပိုင် ကျ်တြဲမုံကိုလ္လိပရာ- အဲဒိုက်ဂ် စွတ်သမ္ဘိတ် တီလမုံကိုပိုင် ရံဝံမွဲ ပုဂိုလ်ညးမလေဝ် သွက်လျးပညာဟောင်ရ၊ ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် တီကေတ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ရံဝံမွဲ ညးမညာတ်ကေတ် ဗွဲတောင်အိုတ်ဂ်ဒိတဲ ပြာပ်ကျင်စိုပ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွဲလဒေါဝ် ပရိသာတ်ဂ် သွပြာကဋ်ကိုမဟာထေရ်နိဂြောဓကပ္ပ ကုပိုဒိုက်တအ်ညး။ (၇)

၃၅၃။ ယံတီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မုံကိုရမုာ်မသာယျာ မထေက်ကိုသာယျေန် ဩဝ်သွးတ်ဂလာန်မသာယျာ မထေက်ကိုသာယျေန် ဗွဲမပြဟ်ညး၊ စိုပ်ဂ် ပင်ယာ ကအ်တဲ ညံင်ရဲမဂြဲတိုန်သာသာကို ဩဝ်ကျိဂအောတ်တိုန် နက္ခိမောဟာဂ်မဒ္ဒမ် မပြု ပြေင်လင်ဗွဲမဒးရဲညး၊ ပိုဒိုက်တအ် ညးဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုက် ဟံမ္မဲကိုစိုတ်မကလံလှ်ဂ်ဒိတဲ ကလင်ပင်မိုင်တ်အိုတ်ရောင်။ (၈)

၃၅၄။ ဂရင်ပတိ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မပါကေံ ပုမတန်ပဋိသန္ဓိ ပုမချိုတ် ဗွဲမသက္ကာသေုဟ်တဲ ကိုဟိုတ်တိုက်ရဲ မလေဝ်ကြဲကြာတ်ကေံ ကိလေသရ၊ ပုထုဇေ တအ်ဂ် သွက်အရာမန္တပိုက် မသုတ်အစောဟံမာန်ရ၊ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲဂမ္ဘိုင်တုန် ချိုင်ဆချပ်ဗွာ နက္ခိမောဟာဂ် သွတ်မာန်ဟောင်ရ။ (၉)

၃၅၅။ ယံတီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မုံကိုပညာ ဟံယုတ်ဒေက် ဂလာန်တီလမုံပိုင် ကျ်တြဲ မယးတူးဂိုလဟ် မုံကိုပညာ မကတိဗဒ္ဓိဗွဲမဒးရဲ လိုင်ကိုချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် မာန်ရ၊ မွဲအလန်ပုန် လှောင်ပင်ဏာခွေမ်တဲ ဗွဲမဒးရဲတဲ လှောင်တ်ရ၊ တီလမုံပိုင် ကျ်တြဲ မတီကေတ် လအာဂတိနိဂြောဓကပ္ပ လွက်ပိုဒိုက်တအ်ပိဝိုင်ညး။ (၁၀)

၃၅၆။ ယံတီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မုံကိုလ္လိပရာဟံယုတ်ဒေက် ထွက်ခွင်ဂြင်တီကေတ် အရိယသစ္စ မပြလောန်တဲ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မတီကေတ်ရဲအိုတ်သိုက် လွက် ပိုဒိုက်တအ်ပိဝိုင်ညး၊ ပွဲအခိုင်ဥတုကညင် ဒးဒင်ပျိုပျိုက်ကိုဘဲတဲကတူဂ် ညံင်ရဲန္တပိုက် ကိုဘိုက်ကို နွံပိုက်ကိုဂလာန်တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲရ၊ ဩဝ်ဗဂူဖျေံမြဲမတွံဂးရမုာ်ညး။ (၁၁)

၃၅၇။ နိဂြောဓကပ္ပဂ် ဩဒ္ဓေတ်မပြမ္မဲ သီမန္တပိုက် ဒ္ဓေတ်တ်ရ၊ ဒ္ဓေတ်နိဂြောဓ ကပ္ပမပြဂ် ဟံဒ်လလေင်ဖိုက် နိညီဟာ၊ နိဂြောဓကပ္ပဂ် ကိလေသမသေုသေုဟ် နွံမင်ဏီဂ်ဒိတဲ ခန္တုပိုတ်လလမ်အာ နိညီဟာ၊ ဟံသေင်သင်္ဂဟ် မ္မဲ ညံင်ရဲတုအရုန် မတိတ်ဗူးနုကိလေသအိုတ်သိုက် သွတ်ပရိနိဗ္ဗာန်ဟာ၊ မိက်ဝံကလင်ပင်မိုင်တ် ပရူ ပရာ နိဂြောဓကပ္ပရ။ (၁၂)

၃၅၈။ (တိလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ ဟိတုံတိုန် ရံသင်္ဂရ) ခမိကပ္ပဂ္ဂ ကုတ်ထပိတ်ကော တဏှာ ပွဲရပ်နာမ်ခါ မဂ္ဂယုကဏှ မဒ္ဒိတောင်သွိုင်မာရ်- မတန်ဒွိုင်ဟုံသကုတ်ပိတ် လုက်ဗတမ်တုံမဒ္ဒိင်သော့ ဗွဲမသက္ကသေဟ်တုရ။ စိင်ကောံအာ နူပမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ် ဗွဲမသက္ကသေဟ်တုရ။ သင်္ဂဝံ တိလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ မပြဲလောန်နူ ပဉ္စဝဂ္ဂိ ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟိတုံလဝ်ရ။ (၁၃)

၃၅၉။ ယုံတိလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ မဒ္ဒိရသိ မရနုက်ကိုထပုံဇေ ကုမိင်ကေတ် ဂလာန် တိလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြတု အဲဒိုက်လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်ကျက်တြရ။ ပြဒ္ဒညာ အဲဒိုက်မသွာန်ဂ် ဟုံဒ်သွေးသွေးရ။ ကပ္ပ မဒ္ဒိဂကူဗဗ္ဗေဂ် လွက်ပိုက်အဲဒိုက်ဆောတ်ယောင်ရ။ (၁၄)

၃၆၀။ ကွေးတိလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ န်ညး မကောန်တ အတိုင်မဟီရ။ ကုတ်ထပိတ် ကောံ ဇာနိက်တဏှာ မဗိုန်ခိုင်, မလေပ်တြးကို ဒဒိုက်ဝဋ်သွိုင်ဂစိတ် မျှိုက်မာယာ မဂ္ဂိုင်ရ။ (၁၅)

၃၆၁။ ယုံတိလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ နိဂြောဓကပ္ပဂ္ဂ ညာတ်ကေတ် တမ်ရိဟ်ကွက်ဝဋ် မစောဲလာံတုရ။ မဟာထေရ်ကပ္ပဂ္ဂ ကလိလောန်ကောံ ရိဟ်ကွက်ခရ်ဝဋ် မဒ္ဒိအရာ သွိုင်ဂစိတ် ဖြိုင်ကိုတတ်ကောံအာမာန် ဗွဲစုတ်ကောံရသွံ ရံပွဲ (ဂရေင်ပတိတ်ရ)။ (၁၆)

နိဂြောဓကပ္ပသုတ် မရနုက်ကိုစုံခါ တုရ။

၁၃။ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ်

၃၆၂။ အဲဂ် ဂရေင်ပတိတ် တိလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ မျှိုက်ပညာမဇော်လဲ, မတတ်ကောံ အာ ဩဃပန်ပြကာ, မအာစိုပ်သြင်မွဲလျိုင်မတံဂး နိဗ္ဗာန်, မလလမ်ကောံကိလေသတု မျှိုက်စိုတ်မတန်ကြန် ဟုံချီတေဝ်ရ။ ပါကောံ ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်တု တိတ်ကျိုင် နူယရဝါသ သိုက်ဂ်တု ခမိ မပြာပ်လုပ်ကျိုင် ပွဲသာသနာဂ် ပသင်္ဂလီ ဟုံလံက်လေတ်ကိုကောံ ကောံလောကတု သင်္ဂလီ ဝံသွဒတ် ဗွဲမဒးရးမာန်ဂ်ရော? (၁)

၃၆၃။ (တိလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ ဟိသွဟ်တိုန် သင်္ဂဝံရ)။—

ဩဇမိမ္မဲ ဗွဲမသက္ကသေဟ် ပါနုက်ကောံမျိုင် (မပ္ပိုက်ဒိဋ္ဌိသုတ)ဂမ္ဘိုင်ကို, ပမပတော် ပွဲပြကိုဟ်ဥပါတ ပြကိုဟ်လွအ်ညာတ် ပြကိုဟ်လက္ခဏဂမ္ဘိုင်ကိုရ။ ခမိဂ် ပါနုက်ကောံ ဒုဟ်မျိုင် (မပ္ပိုက်ဒိဋ္ဌိသုတ)တု ဟုံလံက်လေတ်ကိုကောံ ကောံလောကတု ဝံသွဒတ် ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၂)

၃၆၄။ ဩဇမိမ္မဲ ပါသွေးကောံ‘ရာဂ’ ပမထေန်စပ်ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိပွဲမ္မိဟ်ကို ကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒိပွဲဒေဝတ်ကိုရ။ ခမိဂ် တို့စှော်ပွဲခရ်သစ္စ နကိုဉာဏ်တု ကလိ

လောနိအာ ဘဝပိပြကာတု ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတု ဝံသွဒတ် ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၃)

၃၆၅။ ဩခမိမ္မဲ တရ်ကွေံစး ပွမဗျိုအကြာတု ပါသွးကွေံ ပွမထေပွတ် ပွမ သအေတ်သပါန်ရ၊ ခမိဂ် ပါသွးကွေံရာဂဒေါသ ပွဲအာရီဂမ္ဘိုင်မသျှိုက်မ္ဘိုက် အာရီ ဂမ္ဘိုင် ဟုံသျှိုက်မ္ဘိုက်တု ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတု ဝံသွဒတ် ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၄)

၃၆၆။ (ဩခမိမ္မဲ) ပါသွးကွေံဝတ္ထု မဂပ်ပ်သျှိုက်ဆာန်ကို ဝတ္ထုဟဂပ်ပ်သျှိုက်ဆာန် ကိုတု ဟုံစောလံာ်ဟုံနိသု ပွဲအာရီမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲတု တိတ်ဗူးနူကိုခရ်အာရီသံယောဇိန် ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ခမိဂ် ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတု ဝံသွဒတ်ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၅)

၃၆၇။ ခမိဂ် ပါပလိုကွေံ ဆန္ဒရာဂ ပွဲခန္ဓဂမ္ဘိုင်စောလံာ်တု မဂိုင်ကေတ်လပ်ဂ်တု ပွဲဥပမိဂမ္ဘိုင်မတွံဂးခန္ဓဂ် ဟုံအာစိုပ် ပွမဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွဲ ကြက်ရ၊ ခမိဂ် ဟုံနိသုကို (တဏှာဒိဋ္ဌိ)တု ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင် တံင်ခဏ်ဟုံမာန်ဂ်ဒ်တု ဟုံလံက်လေတ် ကိုကွေင် ကောံလောကတု ဝံသွဒတ်ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၆)

၃၆၈။ ဩခမိမ္မဲ နကိုပါင်ကို နကိုစိုတ်ကို နကိုကာယကို ဟုံစောစးကိုခရ်သုစရိတ် ဂမ္ဘိုင်တု တိကေတ်ခရ်သစ္စပန် ဗွဲမဒးရးတု ဒ်ညးမရာဒနာမိက် ကိုခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ရ၊ ခမိဂ် ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတု ဝံသွဒတ် ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၇)

၃၆၉။ ဩခမိမ္မဲ လောဝတ်အဲရ ရံဝံလေပ် ဟုံထေက်ကိုသျှိုင်ပတိုန်လပ်စိုတ်ရ၊ ထေဟ်လက်ကိုလေပ် ဟုံထေက်ကိုဒက်လပ်ဝဲဒတောဲကြုတ်ရ၊ ကလိဝံဘောဇိန် ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင် မကိုလပ်ဒါန်လေပ် ဟုံထေက်ကိုစူမာဲရ၊ ခမိဂ် ဟုံလံက် လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတု ဝံသွဒတ် ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၈)

၃၇၀။ ဩခမိမ္မဲ ပါကွေံဝိသမလောဘကို ဘဝပိပြကာကိုတု ဝေင်ပါကွေံ နူပွမ ဂစိုတ် ပွမကွေင်ဒက်ရ၊ ခမိဂ် ဒ်ညးမကွေံအာသေဟ်ပွာတု ဒ်ညးမစာ်စူးအာနူ ဒစုက်လေ မပ္ပံကိုရာဂဂ်ဒ်တု ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင်ကောံလောကတု ဝံသွဒတ် ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၉)

၃၇၁။ ဩခမိမ္မဲ တိကေတ် ဒေုတ်မဗွဲကို ဇေုကို၊ တိကေတ် ခရ်သစ္စပန် အတိုင်မဗျာ်စိုတ်ကိုတု ဟုံပျဲပျာ်တု ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ပွဲလောကဏာအိရ၊ ခမိဂ် ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတု ဝံသွဒတ် ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၁၀)

၃၇၂။ ဩဓမ္မိမ္မေ အနုသယဂမ္ဘိုင် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဟုံမဲ့အိုတ်ရ၊ ပိုက်ကယျာကောံ တမ်ရိုဟ်ကွက် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲမဒးရးရ၊ ခမိဂ် ဒ်ဉ္စးမစာ်စူးအာနူတဏှာ ဉ္စးဟုံမဲ့ကိုရာဒနာမိက်ဂ်ဒ်တဲ ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကဂ်ဒ်တဲ ဝံသုဒတ ဗွဲမဒးရး မာန်ရ။ (၁၁)

၃၇၃။ ဩဓမ္မိမ္မေ ဒ်ဉ္စး မှုံကိုအာသဝမအိုတ်တဲ ဉ္စးမပါကောံ မာနတဲ ဉ္စးမကလိ လောန်ကောံ ဝံင်တရ်ရာဂအိုတ်သိုတဲ ဉ္စးမယေန်သွာင်တဲ ဉ္စးမလလမ်ကောံပုတ် ကိလေသတဲ ဉ္စးမှုံကိုစိုတ်မတန်ကြန် ဟုံချီဂတပ်တဲရ၊ ခမိဂ် ဟုံလံက်လေတ် ကိုကွေင် ကောံလောကတဲ ဝံသုဒတ ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၁၂)

၃၇၄။ ဩဓမ္မိမ္မေ မှုံကို ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ်ရ၊ မှုံကိုလမိင်လညာတ်ဂိုင်ရ၊ ဉ္စာတ် ကေတ်အရိယမဂ် မပိန်တဲရ၊ ပွဲသတ်ဂမ္ဘိုင် မပါဒကးဒိုင် (နကိုဒိဋ္ဌိတြိစောရ်ဓါဂမ္ဘိုင်) တအ်ဂ် ဟုံမဲ့ကိုတိုင်လအာဝဂ်မဲ့လပါ(နကိုကွေတ်မိစ္ဆာ)တဲ တန်ကြန်တဲရ၊ ခမိဂ် ပါကောံလောဘကို ဒေါသကို လုက်စုက်ခွီလျတ်ကိုတဲ ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောဘတဲ ဝံသုဒတ ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၁၃)

၃၇၅။ ဩဓမ္မိမ္မေ ဒ်ဉ္စးမအံင်ဇူးကေတ်ကိလေသ နကိုအရဟတ္တမဂ် မသအးဇူး ဗွဲမဒးရးတဲ ဉ္စးမပိုက်ကယျာကောံ ကိုကိလေသတဲ၊ ဉ္စးမဒေတ်လုတ် ပွဲခရ်သစ္စ ဂမ္ဘိုင်တဲ ဉ္စးမအာစိုပ် ဩဓမ္မိမ္မေလပါမတွံဂး နိဗ္ဗာန်တဲ ဉ္စးဟုံမဲ့ကိုပွမချီတေပ်မတွံဂး တဏှာတဲ ဉ္စးမစီကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲမဂ်ဉာဏ် မသုအာရီကိုနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာသင်္ခါရ မပျိုတ်ရ၊ ခမိဂ်ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတဲ ဝံသုဒတ ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၁၄)

၃၇၆။ ဩဓမ္မိမ္မေ ပွဲခန္ဓဂမ္ဘိုင် မကလိလောန်တဲကို ပွဲခန္ဓဂမ္ဘိုင် ကြက်မကျင်စိုပ်ကို ကလိလောန်ကောံတဏှာဒိဋ္ဌိ ပွမချပ်တ် ရဝ္ဗမ္မုဒေ ဂြပ်အဲရ၊ မှုံကိုပညာ မသအးဇူး တ်လောန်ရ၊ တိတ်ဗူးနူအာယတနအိုတ်သိုရ၊ ခမိဂ် ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတဲ ဝံသုဒတ ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၁၅)

၃၇၇။ ဩဓမ္မိမ္မေ နကိုဝိပဿနာပညာ တိကေတ်သစ္စမဲ့မဲ့တဲ (မဲ့ဒဗြိပ်ခပ်) တို့စော်အာ ခရ်သစ္စပန် နကိုမဂ်ပညာတဲ တိညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာခရ်အာသဝဂမ္ဘိုင်မအိုတ် ဟုံမဲ့ကိုကွာတ်လဒ်တဲ အာစိုပ်ဥပဓိဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ၊ ခမိဂ် ဟုံလံက်လေတ်ကိုကွေင် ကောံလောကတဲ ဝံသုဒတ ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။ (၁၆)

၃၇၈။ ယုံတိလမှုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဂလာန်ဝံ အတိုင်မဟိုတုံဂ် ဒ်တဲသုာ်ပြ ဗွဲစွတ်ရ၊ ဩဓမ္မိမ္မေ သုဒတဒိုင် အတိုင်မဟိုတုံ သာ်ဝံရ၊ ခမိဂ် ဒ်ဉ္စးမယေန်သွာင်, ဒ်ဉ္စး

မကလိလောန်ကော သံယောဇိန်ကိုယောဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုက်ဒ်တဲ ဟုံလံက်လေတ် ကိုကောဝ် ကောံလောကတဲ ဝံသုဒတ ဗွဲမဒးရးမာန်ရ။” သာ်ဝံ သွးတိုန်ရ။ (၁၇)

သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ် မရနုက်ကိုစိုပ် တဲရ။

၁၄။ ဓမ္မိကသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိင် တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ သွဒတ် တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဌီ ဇေရင်ချင်သာရဂ်ရ။ ပွဲအခိင်ကို ဓမ္မိကဥပါသကာ မွဲဟာန်ကောံဥပါသကာဂမ္ဘိုင်မသုန်ကွံ ပြာပ်အာဇေရင်တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲတဲ လောဝ်တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲတဲ မဂဇေဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒွဲတဲမွဲး ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္မံပိုင် ကျ်တြဲ နကိုဂါထာဝံရ—

၃၇၉။ “ယွံတီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲ မဒ်တောဝ်ဒတောဝ်ဂေါတမ မှုကိုပညာ မတုပ် ကိုသတိတိဇ္ဇော အဲဒိုက် သွာန်တကျ်တြဲရ။ ဩဉ္ဇးမွဲ နူကိုဘဝခရ်ဂ် လုပ်ကျင်စိုပ် ဘဝခမီ ပွဲသာသနာရ။ ဩဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ပြာပ်ခစ ရတ်ပိပြကာအိုတ်ရ။ (ပျောဝ်ကို ကွးဂမ္ဘိုင် ဓါပြကာဏအိဝံ) ကွးမဒေတ်လုတ်တ သာ်လိုက် ပြ်ရော? (၁)

၃၈၀။ တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲဟေင် တီကေတ်လအာဂတိလောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံ ဒေဝတ်ကို အရာမတိတ်ဗူး နူကိုဂတိကိုရ။ ဉ္ဇးဝံတုပ်ကိုတီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲကို ဟုံမွဲ တဟေင်ရ။ မှုပကတိ မလေပ်ညာတ်တ အရထမချိုန်သျှောတ်ဇိပ်ဂ်ရ။ တီလမ္မံပိုင် ကျ်တြဲဟေင် သွးတ ရံဝံမွဲး ကျ်မပြအိုတ်ရ။ (၂)

၃၈၁။ တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲကို ဆာန်ချူတ် သတ်ဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ ထွက်ခွင်တီကေတ် ဉာဏ်အိုတ်သိုက် ဓရ်အိုတ်သိုက်တဲလေဝ် သွပြာကဋ်တရ။ (တီလပိုင်ဂ်) ဒ်ဉ္ဇးမပံက် ကောံကိုကိလေသတဲ ဒ်ဉ္ဇးမှုကိုလညာတ်မတ် မညာတ်ကေတ် ဗွဲပွီပွဲရ။ စာ်စူးအာ နူလက်ကျိုက်တဲ သပ္ပါယ်စူးစရဲ ပွဲလောကအိုတ်သိုက်ရ။ (၃)

၃၈၂။ သိုင်စိင် မှုယုဉ္ဇရာဝိုဏ်ဂ် ကျ်တြဲမအံင်ဇူးကေတ် ကိလေသတဲဟေင်ရ။ ရံဝံ ဝံမိင်ကေတ် ပြာပ်ကျင်ဇေရင် တီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲရ။ သိုင်စိင်ဉ္ဇရာဝိုဏ်ဂ်လေဝ် ချပ်ဂုန်သွာန်သွဟ် ကောံတီလမ္မံပိုင်ကျ်တြဲတဲ ဟိုတ်ဝံကလင်တ သွဟ်တီလမ္မံပိုင် ကျ်တြဲရ ခိုဟ်သန်ရ ရံဝံ မှုသဘ် မမိပ်မြဟ်အိုတ်တိုဟ်ဒ်တဲ အာတ်ရ။ (၄)

၁။ သိုင်စိင်ဉ္ဇရာဝိုဏ်မွဲးကို သွဟိုတ်ကို ဒဒ်ဘဝစိင်က္ခာတေံ ဒဒက်တကိုကောန်ဒေဝတ်ဉ္ဇရာဝိုဏ် နွံပွဲချင်သွပ် တာဝတိံတဲ သွးကော်ခစရောင်။

၃၈၃။ ယွံတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မုဲက်လ္လိပရာ သိုင်ဒေဝတ်ဝေဿဝဏ် မ္မုဲယျကုဝေရ
 ဂ်လေဝ် မိက်ဂွံသွာန်ခရ်ဂ်ဒ်တဲ ပြာပ်ကျာ်ဇေရေင် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ဟိုတ်နူ
 မသွာန်တပြဒ္ဒညာဂ်ရ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲဂ် ဟိုတ်တဲကုသိုင်ဒေဝတ်ဂ်ရ၊ သိုင်ဒေဝတ်
 ဇော်ဂ်လေဝ် ဂွံကလင်ပင်မိုင်(ခရ်ကျာ်)တဲ မ္မုဲသတ်ဍဲ မိပ်မြဟ်အိုတ်တိုဟ်ရ။ (၅)

၃၈၄။ အာဇီဝကဂမ္မိုင် မ္မုဲအလေဝ် မဟိုသွးတ် ရံဝံမွဲ (ဒွေတ်ပိုညးဂမ္မိုင်ဟေင်
 ခိုဟ်အိုတ်ပြဲအိုတ်)ကို၊ နိဂဏ္ဌဂမ္မိုင် မသအာင်နူဂ်ကို၊ တိတိတ္ထိဂမ္မိုင်အိုတ်သိုဝံ ညးမ
 ဒတူဒိုင်ဂ် ညံင်ရမကလိလောန်အာ ညးမအာဒိုင်တွံ ဗွဲမပြဟ်ပြေဟ်(လအာဗွဲမပြဟ်)
 ဟံမာန်ကို နကိုပညာဂ် ကလိလောန်ကွေတ်တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟံမာန်အိုတ်ရ။ (၆)

၃၈၅။ ဗဗ္ဗုးမ္မုဲကိုအာယုက်မဇော် မပ္ပံကိုပေါက္ခရာသာတိ မ္မုဲအလေဝ် မဟိုသွးတ်
 နကိုဝါဒကို၊ ဗဗ္ဗုးမ္မုဲကိုအာယုက်မဇောက် မပ္ပံကိုအဗ္ဗဗ္ဗကို သအာင်နူဂ်ဗုန် မှိတ်ဒေဝတ်
 ဂမ္မိုင်အိုတ်သို မဒ်ညးသုစုတ်သမ္ဘိတ် ရံဝံမွဲ ညးမဟိုသွး နကိုကွေတ်ဝါဒဂမ္မိုင်တံဂ်
 ဒ်ညးဂမ္မိုင်မဗန်ဒက် သတ်အရထ သွက်ဂွံသွာန်သွဟ်ပြဒ္ဒညာ သွက်ဂွံသုတ်သွာတ်
 သွဟ်ဗွာ ပွဲဇေရေင်တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲအိုတ်ရ။ (၇)

၃၈၆။ ယွံတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ခရ်တိလပိုင်မတွံလဝ် ဗွဲမဒးရးဝံဟေင် ချီန်ဇောက်
 တံဂ်ဒ်တဲ ရင်တွင်ဏာဗစိုပ်ကိုတသိုခ်ဟေင်ရ၊ ခရ်ဟေင် မှိတ်ဂမ္မိုင်အိုတ်သိုတအံဂ်
 မိက်ဂွံကလင်ဗက် ဗွဲမဒးရးအိုတ်ရ၊ ယွံတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မထေက်ကိုထိုင်သး
 တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မဒးဒိုင်သွာန်ဂ် ဟိုတ်တဲခရ် ကုပိုဒိုက်တအံညိကျာ်။ (၈)

၃၈၇။ ခမိဂမ္မိုင်အိုတ်သိုဝံ ဂဇာန်ဒိုင် မညီသာသုဟ်သုန်အိုတ်ရ၊ ဥပါသကာ
 ဂမ္မိုင်လေဝ် တုပ်ညံင်သတ်ဂ်ကို သွက်ဂွံကလင်ခရ် ဂဇာန်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ ဒေဝတ်ဂမ္မိုင်
 ညံင်ရမကလင်တံ ဂလာန်သိုင်အိန်မဟို ဗွဲမဒးရးကို (ပိုဒိုက်ကွးသာဝကဂမ္မိုင်) ကိုဝံ
 ကလင်ပင်မိုင်တံ ဂလာန်ခရ် တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မတိကေတ်ဗွဲမဒးရး မစာ်စူးအာ
 နူလက်ကျိုက်ကိလေသအိုတ်ရ။ (၉)

၃၈၈။ ယွံခမိတအံ ကလင်ပင်မိုင်(ခရ်)အဲကျာ်အိုတ်ညိ၊ အဲဟိုတ်တဲခရ် မဂရိုက်
 လယှ်ကွေက်ကိလေသ ကုမူးတအံရ၊ မူးတအံအိုတ်သိုဂ် ဩဝ်ဒွေတ်တံခရ် မဟိုတ်လဝ်
 အိုတ်ညိ၊ တုပညာ မညာတ်ကေတ်ဒတဲဖိုဂ် နိဿဲကိုက္ကရိယာပိုတ် မဗွဲကိုခမိ
 တအံရ။ (၁၀)

၃၈၉။ ခမိဂ် ပွဲအခိုင်တွဲစေင် ဟံထေက်ကို စ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်ရ၊ ပွဲအခိုင်နူဂယး
 ဟေင် ဒးစ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲကွာန်ရ၊ ခမိမ္မုဲပကတိမအာ ဟံသေင်ကိုအခိုင်ဂ် ပုမ
 ဗာန်စပ် မပ္ပံကိုရာဂဂမ္မိုင်ဂ် ဗာန်စပ်တအိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ပူဂိုလ်အရီဂမ္မိုင် မတိ
 ညာတ်ကေတ်ခရ်သစ္စပန်တဲတအံဂ် ဟံစ်ဂေင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲအခိုင်တွဲမစေင်ရ။ (၁၁)

၃၉၀။ ခမိဂံ ပါကောပိတိကံဆန္တု ပွဲခရိဂမ္ဘိရိမတံဂး ရူပါရီ သဒ္ဓါရီ ဂန္ဓာရီ ရသာရီ အလုကံစုကံ ‘ဖောဠဗ္ဗာရီ’ မလေဝ်ကိုသတ်ဂမ္ဘိရိမတံ ဗွဲမလောန်ဂ်ဒိုတဲ ပွဲအခိင် ကာလဗဗွဲဂ် ထေက်ကိုလုပ်စင်ဂေင် ဌာန်ဝံပိဏ္ဏပါတ် သွက်ပိုန်ဂယးရ။ (၁၂)

၃၉၁။ ခမိဂံ ပွဲအပွဲအခိင် ကွာတဲဟံစဝ် ကလိဝံပိဏ္ဏပါတ်တဲ မွဲဇကုစဝ် ဂေတ် ကလေင်(နူကွာန်မဂေင်ပိဏ္ဏပါတ်)တဲ ဂဇာန်ခွင်ပွဲဌာန်မလှုသိုတ်ဩရ၊ ချပ်ဗွာခွင်အဇ္ဈတ္တ ခန္တတဲ စိုတ်ဟံထေက်ကိုတိတ်အာ ပွဲအာရီမူးရ၊ မွဲကိုစိုတ်မသီစတ်လဝ် ဗွဲမဒးရးဂ် ဒိုတဲ (ဒးသွဒတ်ခွင်ရ)။ (၁၃)

၃၉၂။ ခမိဂံ ကောံကွးသာဝကကို ကောံမပ္ပံကိုမိုဟ်တိတိတ္ထိ မမိက်ကိုမွဲမွဲ မွဲသ အာင်ကို ကောံခမိကို ယဝ်ဒးဟိုဂလာန်မူး ဒးဟိုဂလာန်မပြရ၊ ဟံထေက်ကိုဟိုဂလာန် ဗျီအကြာရ၊ ဟံထေက်ကိုဟိုဂလာန် စောတ်စောတ်ပတိုန်ဒုဟ် ညးသအာင်ရ။ (၁၄)

၃၉၃။ ညးလှိုတအ်ဂ် ဂလာန်မစပ်ကိုပတိုန်ဒုဟ်ဂ် ညံင်ရ်မအာတ် ပယျိုဒပ်ပွာန် မစှော်စးကို ထေင်ဂးအိုတ်ရ၊ ပိုညးဂမ္ဘိရိ ဟံထိုင်သးတ် ညးမွဲကိုပညာ မအောန်တအ် ဂ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတံဂး ဂလာန်ဂ်ဂ်ရ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ် မပ္ပံကိုရာဂတအ်ဂ် ဗာန်စပ်ညးဂ်အိုတ်ရ၊ ချံပ်မင်ရ၊ ညးဂမ္ဘိရိတအ်ဂ် ကိုစိုတ်အာစိုပ်ပွဲအာရီ မကယျာန် ဝေါတ် မသော့နူသမထဝိပဿနာအိုတ်ရ။ (၁၅)

၃၉၄။ ကွးသာဝက မွဲကိုပညာမပြဂ် ဝံကလင်ပင်မိုင်ကေတ် ခရ်တီလမ္ပုပိုင် ကျပ်တြဲ မတွံလဝ်ဂ်တဲ ဗွာရဏာနကိုညဏ်တဲ ဒးနိသသံပိဏ္ဏပါတ်ကို ဘာကို သွာ သတိက် သွာခွင်ကို ချ်သုင်ကို ပွမကပိုက်ကဆံင် လက်ကျိုက်ကသုာကိုရ။ (၁၆)

၃၉၅။ ဟိုတ်ဂ်ရ ထဏ်ဍုင်ဂ် ညံင်ရ်ဟံကွေပ်ဟံဗာန် ပွဲတူးဒက်သွာကို ခမိဂံ ပွဲပိဏ္ဏပါတ်ကို ဘာသွာသတိက်သွာခွင်ကို ပွဲချ်သုင်ကို ပွမကပိုက်ကဆံင်လက်ကျိုက် သွာကို ပွဲခရ်ပစ္စယံဂမ္ဘိရိဝံ လက်ကျိုက်ကိလေသ ဟံကွေပ်ဟံဗာန်စပ်ရ။ (၁၇)

၃၉၆။ သအာင်နူဂ်ပုန် ဇေတ်ဝတ်ခရ်ဂ် အဲဟိုတံကိုမူးတအ်ပုန်ရ၊ ကွးသာဝက ဇေတ်ဗက် အတိုင်အဲ မဟိုတံလဝ်ဂ် ခိုဟ်ပြရ၊ ခရ်ဇေတ်ဝတ်ခမိဂမ္ဘိရိ ဟံနုရ်(ကောံ ဇေတ်ဝတ်ခရ် မဟိုကျင်တဲဂ်) ခရ် မသီစတ်ဂိုင်လဝ် မပ္ပံကိုတိမုတအ်ဂ် ဟံသုဟ် အစောံ တူဟ်နအာစိုပ်ရ။ (၁၈)

၃၉၇။ ပွဲလတူသတ်ဂမ္ဘိရိ ဟံလေပ်ချီတေဝ် မလေပ်ဖေက်လကိုတ် မွဲခွင် ပွဲလောကအိုတ်သိုတအ်ဝံ ပါသွးကောံလွဟ်လက်နက်တဲ အလိုဇကုလေပ် ဟံဂစိုတ်တ် သတ်ရ၊ ညးတူဟ်သအာင်လေပ် ဟံဂစိုတ်တ်ရ၊ ကုညးဂမ္ဘိရိ မဂစိုတ်မံင်တအ်လေပ် ဟံသွးအခေါင် ဗက်အလိုက်ကျိုက်စိုတ်ရ။ (၁၉)

၃၉၈။ ကွေးသာဝကတို့ တိကေတိရံဝံမွန ဂြပ်ညးတုဟ်သအာင်မွန ပွဲဌာန်မမိက်ကို မွဲမွဲ ဂြပ်တုညးဟံကို မမိက်ကိုဝေင်ပါကေံ နူပွမဂိုင်ကွတ်ကေတ်ရ၊ ညးတုဟ်သအာင် လေဝ် ဟံကိုကွတ်ရ၊ ကုညးဂမၠိုင် မကွတ်တအ်လေဝ် ဟံသွးအခေါင်ဗက်အလိုက် ကြိုက်စိုတ်ရ၊ ဂြပ်ညးတုဟ်သအာင် တုညးဟံကိုအိုတ်သိုက် သွးဝေင်ပါရ။ (၂၀)

၃၉၉။ ညးမုံကိုပညာဂ် ဝေင်ပါကေံ ဒွေတ်ခရ်မေထုန် ညံင်ရ်ကတိုင်လုပုတ် မဂ္ဂိဒိုင် ဗြိုင်ဗြိုင်ရ၊ ညးဟံသုဟ်အစောံ တုဟ်နဒွေတ်တ ဒွေတ် 'ဗြဟ္မစရိယ' ပွမဝေင် ပါကေံ နူဒွေတ်ခရ်မေထုန်ဂ် ဟံထေက်ကိုကလိလောန် ကောန်သမ္ဘာ ညးတုဟ် သအာင်ရ။ (၂၁)

၄၀၀။ မအာစိုပ် သဘင်မကောံခရီကို မအာစိုပ် လဒေါပ်ပရိသာတ်ကို ညးမွဲ ကိုညးမွဲ အရေဝ်မုသာဂ် အလိုဇကုကိုလေဝ် ဟံထေက်ကိုဟီ၊ ကိုညးတုဟ်သအာင် လေဝ် ဟံထေက်ကိုဟီရ၊ ညးတုဟ်သအာင်မဟီမံင်မုသာလေဝ် ဟံသွးအခေါင်ဗက် အလိုက်ကြိုက်စိုတ်ရ၊ ဟံသုစုတ်အိုတ်သိုက် သွးဝေင်ပါကေံရ။ (၂၂)

၄၀၁။ ဩခရ် ကတိဗဒ်အိန်ထံင် မံင်ပွဲသိုက်ကိုနွဲ ယင်ရမုံလအိတ်ခွဲ ကလိဝံဖို မကြအ်ယောအ်ရ ရံသ်ဝံ တိကေတ်ဒုဟ်အရက်သုရာဂ်တု သျှိုက်မျိုက်တဒွေတ်ခရ် (ပွမဝေင်ပါကေံ သုင်အရက်သုရာမွန)၊ ပုဂ္ဂိုလ်ခရ်ဂ် အလိုဇကုလေဝ် ဟံဒွေတ်ဗက် သုင်အရက်သုရာရ၊ ညးတုဟ်သအာင်လေဝ် ဟံကိုသုင်ရ၊ ညးမသုင်ဗဇူတအ်လေဝ် ဟံသွးအခေါင်ဗက်အလိုက်ကြိုက်စိုတ်ရ။ (၂၃)

၄၀၂။ ညးဒိုဟ်ဇိုဂမၠိုင်ဂ် ဟိုတ်နူဗဇူဂ်ရ ကောန်တ ပွသရာမ်ပါပ် မပ္ပံကိုပွမ ဂစိုတ်သတ်အိုတ်ရ၊ လေဝ်သွဂ် ညးတုဟ်သအာင် လေဝ်ကိုဇမုအိုတ်ရ၊ ပွဲဘဝ အနာဂတ်လေဝ် လေဝ်ကိုကြအ်ယောတ် ပွဲဘဝလျှဟ်ဏအ်လေဝ် လေဝ်ကိုဝိဝိင် ဘိင်တိုင်ဂ်ရ၊ သွးဝေင်ပါကေံ ပွမသုင်အရက်သုရာ မ္ဗိုဟ်သမ္ဘာဂမၠိုင် မသျှိုက်မျိုက် မဒ် အရာဒတန် ပွသရာမ်ပါပ်ဂမၠိုင်ရ။ (၂၄)

၄၀၃။ ဟံထေက်ကိုဂစိုတ် လမ္ပိုညးရ၊ ဂြပ်ညးတုဟ်သအာင် ဟံကိုလေဝ် ဟံထေက်ကိုဂိုင်ကွတ်ကေတ်ရ၊ ဂလာန်လေဝ် ဟံထေက်ကိုဟီသွးမုသာရ၊ ညးမသုင် အရက်သုရာလေဝ် ဟံထေက်ကိုဒ်ရ၊ နူဒွေတ်ခရ်မေထုန် ဟံပြဲဂ်လေဝ် သွးဝေင်ပါရ၊ ပွဲကာလတုမစေင်လေဝ် ဟံထေက်ကိုစုစုအာဟာရရ။ (၃၅)

၄၀၄။ ပျံဩ ဟံထေက်ကိုဝက်စရ်ရ၊ ပွမလံက်လေတ် ဂစေအ်စုန်လေဝ် ဟံထေက်ကိုသွရ၊ ပွဲသုသာတိက်(မဂပ်ဝ်)ကို ပွဲဇိုင်ခါတ်(မဂပ်ဝ်)ကို ပွဲတိကို ထေက်ကို တိက်ရ၊ ဥပေါသ်တိလမ္ပိုပိုင်ကျာ်တြဲ မဟီတံလံင် မအာစိုပ်လအိတ်ဒ်ဒိုက်ဂ် ဟီသွးစ ရံဝံမွန မုံကိုအင်္ဂဒွံသ်အိုတ်ရ။ (၂၆)

၄၀၅။ ပွဲတဲဉ်ပေါသ် စ်ပန် ပက်မံက် ပက်စွက်ကို၊ ပွဲတဲဉ်ပေါသ် စ်သုန်ကို၊ ပွဲတဲဉ်ပေါသ်ဒွံကို မင်မွဲအဋ္ဌင်္ဂဉ်ပေါသ်တဲ မင်တ်ညိ၊ ပွဲပါဠိဟာရိယပက္ခ မဂပ်ဝ် ရင်တုင် တ္တုဟ်ခြာကိုလေဝ် မွဲကိုစိုတ်မဖြိုင်သျှိုက်ဂ်ဒ်တဲ ဩဝ်မင်မွဲတဲဉ်ပေါသ် မချိုက် ပေင်ကို တဲပေင်ပေင် မချိုက်ပေင်ကို အင်္ဂဒွံညိ။ (၂၇)

၄၀၆။ ပွဲတဲမသက္ကဋ္ဌာ မမင်မွဲဉ်ပေါသ်ဂ် တုပညာ မွဲကိုလမိင်လညာတ် မမင်မွဲ ဉ်ပေါသ်တဲဂ် မွဲကိုစိုတ်မဖြိုင်သျှိုက် မမိပ်မြဟ်ဂ်ဒ်တဲ ပွဲအခိုင်နူဂယးဟောင် နကိုပုင်ကို နကိုဍုင်ယာမကို ဗွဲထေက်ကြိုက် ပါပရအ်ကောန်စိုတ်ဂကောံခမီရ။ (၂၈)

၄၀၇။ ညးမဒ်မိုဟ်ဂ် မြဲမြန်ကောန်စိုတ် မိမဂ်မှိုင် ဗွဲမဗွဲကိုခရ်ရ၊ ဒးပတိတ် ဖြဟတ် ပွမသွံရာန် ဗွဲမဗွဲကိုခရ်ရ၊ ညးဂ် သိုက်ဟုံဟိုတ်မဲ ဒွေတ်တ် ဒွေတ်ဂ်ရ ဂုံအာစိုပ်ချိုင်သွပ်ဂ်မှိုင် မွဲကိုလျးအရိုင် မဂ်ဒိုင်အလိုလိုဍုရ်” ရဝံ (သုးတ်ရ)။ (၂၉)

ဓမ္မိကသုတ် မရနက်ကိုစ်ပန် တဲရ။

စူဠဝဂ် မရနက်ကိုစါ တဲရ။

၃။ မဟာဝဂ်

၁။ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ်

၄၀၈။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြ နှုတ်မတ်မသုန်ပြကာ၌ ဩနုကိုအကဲအရာလိုမဲ့ သွတ်ခမီရ၊ ဩနုကိုအကဲအရာ၌ စမ်စတ်တဲ့ သျှိုက်မှိုက်ဒေဝုပတ် ဒဒ်ခမီရ၊ နုကို အကဲအရာ၌ ဟိုလမိင်တ် ဒဒ်ခမီ (ဒဒ်ကတ်ကိုတိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြ)ရ။ (၁)

၄၀၉။ ပွမမိင်တ် ပွဲဃရာဝါသသိုကိုနိ၌ ခုန်ဂြုတ်တလောန်ရ၊ အာရီ မဒ်အရာ လက်ကျိုက် မတ္တကိုရာဂရ ရံဝံကို ဒဒ်ခမီ၌ ညံင်ရဲဥးအာကာသကို လဲလေးတဟောင်ရ ရံသင်ဝံကို ဟိုတ်နုမညာတ်ကေတ်သင်္ဂရ သွတ်ခမီရ။ (၂)

၄၁၀။ သွခမီတဲ့မွဲး ဝေင်ပါကေံ ပွသရာမ်ပါပ် နုကိုကာယရ၊ ပါသွးကေံဝစီ ဒုစရိတ်တဲ့ သအးဇုတ် ပွမဂယိုင်လမျီရ။ (၃)

၄၁၁။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြ၌ က္ခအာချင်ရာဇဂြိုဟ် တျိုရးမဂဓရးမိုင် ကောန်ညး မဂဓရးမိုင် ဒီမသုန်ပွီဗိုင်မစိုဗိုင်လဝ်ဂရ မှိုက်လက်သဏ်မပြ မဗျာပ်တန်ဒိုင် အလို ကေုအိုတ်သိုဗွဲ၌တဲ့ ဂေတ်ဂေုင်ပိဏ္ဏပါတ် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ။ (၄)

၄၁၂။ သိုင်ဗိဓ္ဓိသာရ၌ ဒတူဒိုင် ပွဲလတူပြာသာဒ်၌ ဟိုတ်နုမညာတ်ကေတ် ဗောဓိသတ် မချိုက်ပေင်ကိုလက်သဏ်မိုင်ဂရ ဟိုလိုင်တ်ဟိုတ် မသွးဂတဝံရ။ (၅)

၄၁၃။ ယံမွဲးသကအ်တအ် ဩဝ်မှ်သေုဝ်တ် ညးဝံညိ၊ ရုပ်သင်ကျော်ဂေါဝ်တ်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုသျှင်ဒတူရ၊ သအးဇုတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုပွမဂေုင်အာ မချိုန်သျှော် မှ်သေုဝ်ရံင်မွဲမိုင် တပ်လှော်ဂီရ။ (၆)

၄၁၄။ မှိုက်မတ် မဖျေလဝ်ဗွဲသွပ်ရ၊ မှိုက်သတ်ရ၊ တန်ဒ်ညးမသွခမီ နူဇာတ် မသပ် နှံဟံမာန်ရ၊ ခမီဝံ ကြက်အာဌာန်လိုက်ရော? ကလုတ်သိုင်ဂမိုင် ဩဝ်ဗက် သိုရံင် ပြဟ်ပြဟ်အိုတ်ညိ။ (၇)

၄၁၅။ ကလုတ်သိုင် မဗလးဏာတအ်၌ ခမီဝံ ကြက်အာဌာန်လိုက်ရော? ကြက်ဗဒတ် ပွဲဌာန်လိုက်ရော? ရံဝံ ပှပ်စိုတ်တဲ့ ဒေုတ်ဗက်လက္ကရ် ဟံကိုပိုတ်ရ။ (၈)

၄၁၆။ အလံင်ဗောဓိသတ် မဂေုင်စပ်ဏ္ဏပါတ်လေုင်သို၌ မှိုက်တြင် မမာတ် လနီ မင်မွဲလဝ်ပွဲဏ္ဏဇ္ဈိမိုင်၌တဲ့ သိုမမင်မွဲဗိုင်တဲဂမိုင် မှိုက်‘သမ္ပဓဉ’ ညာဏ်မဗ္ဗ ရဏာ‘သတ်’ပွမဗ်ဗျဟ်၌တဲ့ ကိုပေင်တဗဗေင်ဗွဲမပြဟ်ရ။ (၉)

၄၁၇။ အလံင်ဗောဓိသတ် မကော်ခဂးမုနိဝံ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲ တိတ်ကျင် နူချင်တဲ သွဒတ်ပွဲဒီဝံရ သာ်ဝံ ပှပ်စိုတ်တဲ ဣတူရူအာကို နီပဏ္ဍဝရ။ (၁၀)

၄၁၈။ ကလုတ်သွင်ပိတအိၣ် ညာတ်ကေတ် အလံင်ဗောဓိသတ် မပြာ်လု်အာ နီတူဟ် မပဒတ်တဲ ပြာ်အာဇရေင် ဗောဓိသတ်အိုတ်ရ၊ ပှော်ကိုညးပိတအိၣ် ကလေင်စကျင်ညးမွဲဟေင်တဲ ဂရင်ပတိ ကုသွိုင်ရ။ (၁၁)

၄၁၉။ ယံသွိုင် ခမီဝံ သွဒတ်ဒိုင်ပွဲထိုဂိုဟ် ဌာန်ဒိုဟ်ဗွဲက် နီပဏ္ဍဝ ညံင်ရကွ ညံင်ရၣ်ညသဘကို ညံင်ရဇာဒိသိုင်ကိုရ။ (၁၂)

၄၂၀။ သွိုင်ဗိမ္ဗိသာရၣ် ဝံမိင်ကေတ်ဂလာန်ကလုတ်ၣ်တဲ နကိုယာန်မပြ မှုံသဘ မပြဟ်ပြေဟ်ၣ်ဒ်တဲ တိတ်အာ နီပဏ္ဍဝရ။ (၁၃)

၄၂၁။ သွိုင်ဗိမ္ဗိသာရၣ် အာတ် နကိုယာန် စိုကိုစိုပ်ဌာန် ယာန်မအာမာန်တဲ စှ်နူယာန်တဲ နကိုဇိုင်ဟေင် ပြာ်အာဇရေင်ဗောဓိသတ်တဲ ဂဇာဒိဒိုင်ရ။ (၁၄)

၄၂၂။ သွိုင်ၣ် မဂဇာဒိဒိုင်တဲ ဟိုပတဲကွဲဂလာန်မိပ်မြဟ်အိုတ်တိုဟ် ထေက် ကိုဗိုဗျဟ် စိုကိုလအိတ်လမျို ကိုစိုပ်ဒတဲတဲ ဂရင်ပတိ ဟိုတ်ဝံရ။ (၁၅)

၄၂၃။ ယံတိလပိုင် တိလပိုင်ၣ် ဒ်သွတ်ဗွဲအဝဲပထမ ညှော်လေဝ် ညှော်သွတ်ရ၊ စတ်လေဝ် စတ်ဒကတ်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန်ရ၊ တုပ်ညံင်ရသွိုင် မချိုက်ပေင် ကော်ဂကူဇာတ်ရ။ (၁၆)

၄၂၄။ ယံတိလပိုင် အဲဒိုက်ၣ် သွးကိုတ်တိလပိုင် ပိုန်ဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် သွတမ်နူကိုကောံဗိုလဗးရ၊ တိလပိုင်ၣ် သိုပွဲဗိုင်ကေတ် ဂကောံဗိုလ်လဗးစိင်ချေံတဲ ဩဝ်ဒင်စသိုင် ဗွဲသပ္ပိယံစူးစရဲညိ၊ တိလပိုင် ဒးဒင်သွာန်တ် ဂကူဇာတ်ၣ် ဟိုသွဟ် ကိုညိ။ (၁၇)

၄၂၅။ ယံသွိုင် နူသကဲဒီဟေမဝန် ဒ်တတ်တပ်တပ်ၣ်တဲ ဇနပိုဒ်မလုပ်လွိဟ် ပွဲကောသလရး မချိုက်ပေင်ကောံတြုံမပြမဂံင်သကာ မချိုက်ပေင်ကို ရတ်ထံၣ်သ် မဒ်ဌာန်ဒိုင်အဲလျိုင်ရ။ (၁၈)

၄၂၆။ အဲၣ် ဗွဲတောဝ်မွဲး ဒ်တောဝ်သွိုင်တဲရ၊ ဗွဲဇာတ်မွဲး ဒ်ဇာတ်သာကျဝင်ရ၊ စူးတိတ်နူဂကူဇာတ်ၣ်တဲ သွကျင်ခမီရ၊ အဲဟံရာဒနာမိက်ကိုကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ။ (၁၉)

၄၂၇။ အဲၣ် ညာတ်ကေတ်ဒုဟ် ကာမဂမ္တိုင်တဲ မှာ်သေ့ဝတ် ပွမတိတ်ဗူးနူကာမ ဂုဏ် ဗွဲအစောံမစာ်စူးနူဘဲတဲ (ရာဒနာမိက်ကိုနီဗ္ဗာန်တဲ) အာတ် တွဟ်နလ္လိပရာဓရ် စိုတ်အဲၣ် သျိုက်မျိုက် ပွဲပွမလ္လိပရာဓရ် သာ်ဝံ (သွးတ်ရ)။ (၂၀)

ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရ။

၂။ ပဓာနသုတ်

၄၂၈-၄၂၉။ အဲကျော် မှုံကိုစိုတ် မလှောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်တဲ့ တူဟ်နမအာစိုပ်
နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာယောဂမအိုတ် အယောလ္လိပရာပတိတ်ဖြဟတ်ဒွိုင် အပ္ပနာဇ္ဈာန်
ပွဲဇရေင်ကြိုင်နေရဉ္စရာ—

ယွံတီလပိုင် ဖြဲကဲမံင်ကွေရ၊ ရုပ်သင် ဟုံဆာဲဂေါင်ရ၊ မရဏပွမချိုတ်ဂ်
ကြပ်ညောန်ကျင်ကို တီလပိုင်ရ၊ သင်ဝံ သွိုင်မာရ် သိုက်ဟိုဂလောန် မစပ်ကိုဆာန်ချူတဲ့
ပြာပ်ကျင်ရ။ (၁-၂)

၄၃၀။ ပွမဂျိုင်လမျှီ တီလပိုင်ဂ် ပွဲကိုသွက်လှိုဂအံ ပွမဒးချိုတ်ဂ် သေ့ဒွိုင်မွဲဂအံ
မွဲလစှော်ခပ်ရ၊ ယွံတီလပိုင် ဩပ်ကိုဂွံဂျိုင်တလမျှီညါ၊ ပွမဂျိုင်တလမျှီဂ် ပြရ၊ ဂျိုင်တ
လမျှီဏီမွဲး တီလပိုင်ဂ် ဝံကောန်ကမ္မောန်ကုသိုလ်ဏီရ။ (၃)

၄၃၁။ တုအဲ ဝံဒွေတ်တံ ဒွေတ်မပြကို ဝံပူဇတ် ပွမပူဇတ်ကိုဂ် ကုသိုလ်
မဂျိုင်ဂွေင် ဇော်မောင်တိုန်ရ၊ နမလ္လိပရာခရ် မုသွက်သွန်ဏီဂ်ရော? (၄)

၄၃၂။ ဝံင်တရ် တူဟ်နလ္လိပရာခရ် အာဝါတ်ဂါတ်ရ၊ ဖြိုင်ကိုသွမာန်ရ ဖြိုင်ကိုဒ်ရ၊
ရဲဝံ ဖျောတ်တိုန်ဂါထာဂမျိုင်တဲ့ သွိုင်မာရ်ဒတူဒွိုင် ဇရေင်တီလမျှပိုင်ကျော်တြရ။ (၅)

၄၃၃။ တီလမျှပိုင်ကျော်တြဂ် သွဲးတိုန်ဂလောန်ဝံ ကုသွိုင်မာရ် မလေပ်သွဲးတံ ဗွဲအစောံ
အကောံအရာသင်ဂ်ရ— ယွံသွိုင်မာရ်ယုတ် မဒ်ကဠော ပွမဟိုတ်မာဲ တုအဲမကျင်ဌာန်
ဏာအံဝံ ကျင်တသွက်ဂုဏ်ဖို တုအဲဟောင်ရ။ (၆)

၄၃၄။ (ယွံသွိုင်မာရ်ယုတ်) အယံမာတ် အဏုလက်ကျိုက်ကိုလေပ် အဲဟုံ
မွဲပိုက် နကိုကုသိုလ်ရ၊ ဩညးဂမျိုင် နွံပိုက်ကိုကုသိုလ်ရ၊ ကိုညးဂမျိုင်တအံဂ်ဟောင်
သွိုင်မာရ် ထေက်ကိုဒးဟိုရ။ (၇)

၄၃၅။ (ယွံသွိုင်မာရ်ယုတ်) အဲဂ် နွံကို ‘သဒ္ဓါ’ ပွမဖြိုင်ကောင် ‘ဝီရိယ’ ပွမပတိတ်
ဖြဟတ် ‘ပညာ’ ပိုင်ခြာတဲ့ မတီကိုရ၊ အဲမှုံကိုစိုတ် မလှောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ဂ် မဟိုတ်
ဝံသွာန် ပွမဂျိုင်လမျှီဒ်ဂ်ရော? (၈)

၄၃၆။ ကျာမကတိုဒ် ဟိုတ်နူအသိုင်ဝီရိယ ပွဲဇကုအဲဂ် ကိုဇောင်သုင်စီဇော်သက်
အာမာန်ရ၊ အဲညးမှုံကိုစိုတ် မလှောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ဂ် မဟိုတ်ဟုံကိုဇော်သက်ကွေံ
ဟုံမာန်ဂ်ရော? (၉)

၄၃၇။ ဆီဂ် ဇော်သက်အာမွဲး ကွေံကွေံဆီကို သွေဟ်ကို ဇော်သက်အာရ၊
ဖျုန်ဂမျိုင် ဇော်သက်အာမွဲး စိုတ်ဂ် ဖြိုင်ကောင်တိုန် လောန်နူကွာတေံရ၊ သတိကို
ပညာကို သမာဓိကို တန်ကြန်ပွဲအဲ ဗွဲမလောန်ရ။ (၁၀)

၄၃၈။ သွဒတ်သင်္ကဏ်တေ ခိုတ်အေ မအာစိုပ်ဝေဒနာ မလောန်ပြိုက် ဟံ့မွဲပိုက် ကိုကာမဂမ္ဘိုင်ရ၊ (နကိုစိုတ်မသအးဇူးဂ်) ဩဝ်မွှ်သေဝ်ဒဒ်သတ်မသအးဇူးညိ။ (၁၁)

၄၃၉။ ကာမဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်ပဌမ တုအေအိုတ်ရ၊ ပွမဟုံလဟိုင်ဂ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်ဒုတိယ တုအေအိုတ်ရ၊ ပွမဗျိုတဟိုင်ဂ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်တတိယ တုအေရ၊ တဏှာ ပွမထေန်စပ်ဂ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်စတုတ္ထ တုအေရ။ (၁၂)

၄၄၀။ ထိနမိဒ္ဒဂ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်ပဉ္စမ တုအေရ၊ ပွမဖေက်ဂုံက်ဂ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်ဆဌ တုအေရ၊ ပွမသေဟ်ပွာ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်သတ္တမ တုအေရ၊ ပွမ ဇိတ်ပလိုဏ် ညးသအာင်ကို ပွမကြိုင်မျိုဟ် နကိုမာန်ကိုဂ် သွးစ ရံဝံမွး ပွန် အဌမရ။ (၁၃)

၄၄၁။ ပွမကလိဝံ လာဘ်ဒယံတ် ပူဇသက္ကာရ ပွမကလိဝံတို့ဝါရ ဟံ့သုတ်စုတ်ဂ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်နဝမရ၊ ပွမထိုင်သးဇေယျ ပွမဗဒေက်ဖျပ် ညးတုဟ်သအာင်ဂ် ဒးသွးစ ရံဝံမွး ပွန်ဒသမရ။ (၁၄)

၄၄၂။ ယံသိုင်မာရ် ဓရ်သင်္ကတုန် န်ဒပ်ပွန်မာရ် တုအေ မျှိုကိုအကုသိုလ် လမ္မက် မလေပ်ကိုတ်ပလိုပလာ်စိုဒ္ဒာ ခမိဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်ရ၊ ညးဟုံဂံင်သကာ် အံင်ဇူး ကေတ်ပွန်စိုသင်္ကတု ဟုံမာန်ရ၊ ယပ်ရအံင်ဇူးကေတ် ဒပ်ပွန်စိုသင်္ကတုမွး ကလိဝံ တသိုခ်ရ။ (၁၅)

၄၄၃။ ဟိုတ်ဂ်ရ အဲဂ် ပကင်ရင်လပ် ချောဲကွတ်စပူ (မဒ်စုတ်သမ္ဘိ ဟုံဆုတ် ကလေင်)ရ၊ ကျပွန်ဂ်တု ပွမဂျိုင်လမျိုကိုအဲဂ် ထေက်ကိုဇေဒိုန်ဇေကွေံရ၊ ပွဲအရာ မဗတိုက်ပွန်(ကောံတုအေ)ဂ် ကျပွန်ဂ်ဒ်တု လတူနူအေ ဒးဂျိုင်မံင်လမျိုဝံ ချိုတ်အာ် ပြဏီရ။ (၁၆)

၄၄၄။ ခမိဗဗ္ဗးလှိုဂမ္ဘိုင် မဗြိုက်တို့ဒိုင် ပွဲအပွဲဒပ်ပွန် တုအဲဂ် ဟုံပြာကင်(နကို ဂုဏ်မယွံကိုသီလ) အိုတ်ရ၊ ခမိဗဗ္ဗးတအ်ဂ် ဟုံတီကေတ် ဂိုင်တရ် ညးမျှိုကိုဒေတ် မပြတအ် မအာအိုတ်ရ။ (၁၇)

၄၄၅။ (ယံသိုင်မာရ်) အဲဂ် ဟိုတ်နူမညာတ်ကေတ် ကောန်ပွန်ဗိုလ်လဗး မတိတ်ကျင် သွက်ဝံဗတိုက်ပွန် နူဌာန်ပွဲပျိုဂ်ရ (ပျပ်စိုတ်)ရံဝံမွး လွကိုအေဆဲပြင်ကောံ ဒုဒ်နူဌာန်မတန်တု တုဟ်နဗတိုက်ပွန်ကိုသိုင်မာရ် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ စိင်ဂိရ် မေလောတု တိတ်တပ်မက်ရ။ (၁၈)

၄၄၆။ လောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံဒေဝတ်ဂ် ဟုံသုတ်အစောံ ဒုင်စရင်တပ်ဇေဟ် ကိုကောန်ပွန် ဗိုလ်ဗလးဇေယျ၊ နကိုတုံဂ် ညိုင်ရ်မစင်တက် ပါဒကးထောံခရေတ်တိ

ဟုံဝံစံလင်္ကဏီကို နက္ခိပညာဂံ အဲကျာ် ကြက်စင်တက် ပလီပလင်ကွေံ ကောန်ဗ္ဗာန် ဗိုလ်လဗး တုအဲရ။ (၁၉)

၄၄၇။ အဲဂံ သီကိုက္ခောန်သု ပမလုတ် ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ ပမချပ် မချာ်စွတ်တဲ သီမက္ခောန်သု ပမတန်ကြန် ‘သမ္မာသတိ’ ပမဗျုဟ် မချာ်စွတ် ဝေတ်တသာဝက ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်တဲမွဲး ဂေတ်ဂေင်အာ နူတိုရ်မွဲး စိုပ်တိုရ်မွဲးရ။ (၂၀)

၄၄၈။ ကွဲးသာဝကဂမ္ဘိုင် မဒွေတ်ဗက်ဒွေံဗတောန် အဲဂံ ဟုံဟိုတ်မဲဂံဒ်တဲ မွဲကိုစိုတ်မဖအေဝ်ဏာကို နိဗ္ဗာန်ဂံဒ်တဲ ဟုံမွဲပွဲက်ကို(ဘဝပိဗြကာ)ဂံဒ်တဲ ဝံအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်မွဲး ဟုံဒးစံတ်အိုတ်ရ၊ ကြက်ဝံအာစိုပ် နိဗ္ဗာန်ဂံဒ်တဲရ။ (၂၁)

၄၄၉။ ကြက်ကလိဝံအခေါင်အရာ မဆောတ်ယောင် တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ မွဲကို သတိဂံ ကလိဝံမာန်ရ ပျပ်စိုတ်သင်္ဂတဲ အဲဂံ လုက်ထပ်သွံ ပယာံဟုံသကုတ်ပိုတ် ဗက်ကျင်လွေင်စိုင်တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ စိုန်ဒွေတ်ဗက်ကျင်သင်္ဂတဲကိုလေဝ် ဟုံကလိဝံ အခေါင်အရာရ။ (၂၂)

၄၅၀-၄၅၁။ ပွဲအရာဝတ္ထုဝံ ကလိဝံအရာ မချီန်ညောန်မာန်ဟာဟုံတီ၊ မွဲကို သာယျေန်သျှိုက်မျိုက်ဟာလေဝ် ဟုံတီတဲ ချာ်ဂံ စိုန်ဗွေတ်ခံက်တုအံ မွဲကိုသင်္ကေင် မိတ်ကိုလေဝ်—

ချာ်ဂံ ဟိုတ်နူဟုံကလိဝံ သာယျေန်ထွေန်စပ် ပွဲတုအံဂံရ ဇေဒ်နီဇရ ဖျေံတဲ ပွဲပမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ် ပွဲတုအံဂံတဲ ညံင်ရပါသွး ပဝ်တိတ်အာကို ပိုညးဂမ္ဘိုင်လေဝ် ဇေဒ်နီဇရ ဖျေံတဲကိုခမီဂေါတမတဲ ပါသွးတိတ်အာအိုတ်ရ။ (၂၃-၂၄)

၄၅၂။ စံင် မွဲအကြာပါင်ကွက်သိုင်မာရ် ဒးဒင်ချီချိုက် နက္ခိသောကဂံ ဒတုမ် ကချေတ်စှော်ရ၊ ကြနူဂံ သိုင်မာရ်ဝံ စိုတ်ဟုံမိပ်သွေင်ဂံဒ်တဲ ကွေံဗွန်အာနုဋ္ဌာန်ဂံ ဟောင်ရ။ (၂၅)

ပစာနသုတ် မရနက်ကိုဓါ တဲရ။

၃။ သုဘာသိတသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လင် ရံသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ သွဒတ် တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒ်အာရှာမ်အနာထပိဏ္ဍိကသေဋ္ဌိ ဇေရင်ချင်သာရဂံရ၊ ပွဲအခိုင်ဂံ တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ကော်တိုန်ခမီဂမ္ဘိုင် ရံဝံမွဲး “ယွံခမီတအံ”ရ၊ ခမီဂမ္ဘိုင်တအံဂံ ဂရင်ပတီ တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ရံဝံမွဲး “ယွံတီလပိုင်”အိုတ်ရ၊ တီလမ္မုပိုင်ကျာ်တြဲ ဟုံဝံဂလုာန်ဝံရ။

ယုံခမီတအံ ဂလ္လာန်မချိုက်ပေင်ကျောံအင်္ဂဂမ္ပိုင်ပန်သင်္ဂဝံ နှိဂလ္လာန်မသွေးဗွဲမဒေးရးရ၊
 နှိဂလ္လာန်မသွေး ဟံဒေးရးဟံသေင်ရ၊ စာ်စူးအာနုဒုဟ်ရ၊ ပူဂိုလ်တုပညာဂမ္ပိုင် ဟံဟိုဂရိဟ်စောတ်
 စောဲရ၊ ကျောံအင်္ဂဂမ္ပိုင် ပန်သင်္ဂလီုအိုတ်ဂံရော? ယုံခမီတအံ ပွဲသာသနာဝံ ခမီဂံ သွေးတ်
 ဂလ္လာန်မသွေး ဗွဲမဒေးရးဟေင်ရ၊ ဟံဟိုသွေးတ် ဂလ္လာန်မသွေး ဗွဲဟံဒေးရးရ၊ ဟိုသွေးတ်ဂလ္လာန်
 မစပ်ကျောံခရ်ဟေင်ရ၊ ဟံဟိုသွေးတ်ဂလ္လာန် ဟံစပ်ကျောံခရ်ရ၊ ဟိုသွေးတ်ဂလ္လာန် မချိုက်
 မ္ပိုင်ဟေင်ရ၊ ဟံဟိုသွေးတ် ဂလ္လာန်ဟံသျိုက်မ္ပိုင်ရ၊ ဟိုသွေးတ် ဂလ္လာန်မချာ်ဟေင်ရ၊ ဟံဟို
 သွေးတ် ဂလ္လာန်ဟံသျှတ်စုတ် မဆောတ်ယောင်ရ၊ ယုံခမီတအံ ဂလ္လာန်မချိုက်ပေင်ကို အင်္ဂဂမ္ပိုင်
 ပန်သင်္ဂဝံ နှိဂလ္လာန်မသွေး ဗွဲမဒေးရးရ၊ နှိဂလ္လာန်မသွေး ဗွဲဟံဒေးရး ဟံသေင်ရ၊ စာ်စူးအာနုဒုဟ်ရ၊
 ပူဂိုလ်တုပညာဂမ္ပိုင် ဟံဟိုဂရိဟ်စောတ်စောဲရ သင်္ဂဝံ (သွေးတ်ရ) တီလမ္ပိုင်ကျိတြဲ ဟိုတွံ
 ဂလ္လာန်ဝံတဲ ကြနုဂံ သွေးတိုန်ဂလ္လာန်ဝံရ—

၄၅၃။ “ဂလ္လာန်မသွေး ဗွဲမဒေးရးဂံ ပူဂိုလ်သပ္ပုရိသ်ဂမ္ပိုင် ဟိုသွေးတ် ရံဝံမွဲ အင်္ဂ
 ပဌမ မပြဲရ၊ ဒေးဟိုဂလ္လာန် မစပ်ကျောံခရ်ရ၊ ဟံထေက်ဟိုဂလ္လာန် ဟံစပ်ကျောံခရ်ရ၊
 ဂလ္လာန်ဂံ သွေးတ်ရံဝံမွဲ အင်္ဂဒုတိယရ၊ ဒေးဟိုသွေးတ်ဂလ္လာန် မချိုက်မ္ပိုင်ရ၊ ဟံထေက်
 ဟိုသွေးတ်ဂလ္လာန် ဟံထေက်သျိုက်မ္ပိုင်ရ၊ ဂလ္လာန်ဝံဟိုသွေးတ် အင်္ဂတတိယရ၊ ဟိုသွေးတ်
 ဂလ္လာန် မချာ်စုတ်ရ၊ ဟံထေက်ကိုဟိုသွေးတ်ဂလ္လာန် ဟံသျှတ်စုတ်ဆောတ်ယောင်ပုန်ဂတေးရ၊
 ဂလ္လာန်ဝံ သွေးတ် ရံဝံမွဲ အင်္ဂစတုတ္ထရ” သင်္ဂဝံ သွေးတ်ရ။ (၁)

ကာလဂံ တီလပိုင်ဝံသင်္ဂ နှိဂကတိနုဒုဒဲတဲ ကွေဟ်ပတိုန်သုာ လတူပူးပါမ္ပဲလပါ
 လောဝ်ပင်ခွအံဏာခွေတ်တဲ လပါတီလမ္ပိုင်ကျိတြဲနွံတဲ ဂရင်ပတိတ် ရံဝံမွဲ “ယုံတီလမ္ပိုင်
 ကျိတြဲ ပြာကဋ်ကျင်ပွဲဉာဏ်အဲဒိုက်ရ၊ ယုံတီလမ္ပိုင်ကျိတြဲ ပြာကဋ်ကျင်ပွဲဉာဏ်အဲဒိုက်ရ”
 ယုံဝံသိသ ဩဝ်ကိုပြာကဋ်ပွဲဉာဏ်တုအဲညိ။” ရံဝံ တီလမ္ပိုင်ကျိတြဲသွေးတိုန်ရ၊ ကြနုဂံ
 တီလပိုင်ဝံသင်္ဂ ပွဲဂတမုခ်တီလမ္ပိုင်ကျိတြဲ ထိုင်သေးတ် နကိုဂါထာဂမ္ပိုင် မမဗွဲဝံရ—

၄၅၄။ ဩနကိုဂလ္လာန်မ္ပဲ ဇေယျဇေယျဇေယျ ဟံကိုကတ်ကတန်ရ၊ ညးတုဟ်
 သအာင်လေဝ် ဟံပျဲပျံရ၊ ဂလ္လာန်ဟေင် ဟိုသွေးညိ၊ ဂလ္လာန်ဟေင် နှိဂလ္လာန်မနိဟ်
 ချာ်ဗွဲစုတ်ဟေင်ရ။ (၂)

၄၅၅။ ဩဂလ္လာန်မ္ပဲ ထွေန်လုပ်အာ ပွဲဖျုန်ဂြိုဟ်တဲ သျိုက်မ္ပိုင်မာန်ရ၊ ဩ-
 ဂလ္လာန်မ္ပဲ ညးမဟိုဂလ္လာန်ဂံ ဟံဂိုင်ကေတ်ဂလ္လာန်မယုတ်မာ သကာတ်မြဟ်တဲ သွေးတ်
 ဂလ္လာန်ညးတုဟ်သအာင် မချိုက်ဆာန်သျိုက်မ္ပိုင်ဟေင်ရ၊ ဂလ္လာန်ညးတုဟ်သအာင်
 မချိုက်ဆာန်သျိုက်မ္ပိုင်ဟေင် ထေက်ကိုဟိုသွေးရ။ (၃)

၄၅၆။ ဂလ္လာန်မချာ်စုတ်ဂံ တုပ်ညင်ရ်အမြိုက်သုဓာရ၊ ပွမဟိုဂလ္လာန်မချာ်စုတ်ဝံ
 နှိသတ်ဓမ္မတာ တမ္မာကွာတေံရ၊ ညးသပ္ပုရိသ်ဂမ္ပိုင်ဂံ တန်ဒိုင်ပွဲခရ်ဖို ပွဲခရ်ဟိုတ်
 မချာ်စုတ်အိုတ်ရ သင်္ဂဝံ သွေးတ်အိုတ်ရ။ (၄)

၄၅၇။ တူဟ်နဂွံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်ကို တူဟ်နသွကွေံလအိတ်ဒဒိမ်ကိုတဲ ဩဂလာန်
ဟုံမွဲကိုဘဲမွဲ တီလမ္မုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုသုးရ၊ ဂလာန်ဂ်ဟောင် ပ္ဍောပ်ကိုဂလာန်ဂ်မ္တိုင်
ဒိတ်ဂလာန်မဍုတ်စုတ် မပြဲဟောင်ရ သာ်ဝံ (သုးတရ)။ (၅)

သုဘာသိတသုတ် မရနုက်ကိုပိ တဲရ။

၄။ သုန္ဒရိကဘာရဒွါဇသုတ်

အဲဒိုက် ဂွံမိင်လပ် ရဲသာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တီလမ္မုံပိုင်ကျက်တြဲ ပဒတ်ဒိုင်
ဇရောင်စီသုန္ဒရိကာ ပ္ဍဲရးကောသလရ၊ အခိုင်ဂ် ဗဗ္ဗးသုန္ဒရိကဘာရဒွါဇဝံ ပူဇံဒိုင်ပုတ် ပ္ဍဲဇရောင်
စီသုန္ဒရိကာရ၊ နမတ္တံကို ပွမကွဟ်ကွဟ် ပြာပ်ခကောန်စိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ဗဗ္ဗးသုန္ဒရိကဘာရဒွါဇဝံ
နမတ္တံကို ပွမကွဟ်ကွဟ် ပူဇံပုတ်တဲ ပြာပ်ခကောန်စိုတ် ဌာန်မပူဇံပုတ်ဂ်တဲ ဒှိုက်ကတိနုဒ္ဒာ်ဂ်
ဒိတ်တဲမွဲး “ဉ္စးလီမ္တဲ ထေက်ကိုစတ်ဍုတ် မသေ့ဟ်နူမပူဇံပုတ်ဂ်ရော?” သာ်ဝံ ဗက်သေ့ဝံရိုင်
ဒိုဟ်ပန် ဗွဲပွဲပျူရ၊ ဗဗ္ဗးသုန္ဒရိကဘာရဒွါဇဝံ ညာတ်အာ တီလမ္မုံပိုင်ကျက်တြဲ မဂဇာဒိုင်
သိုမခေလိတြောင်လပ်သာ မွဲဟာန်ကောံကျိပ် မဂဇာဒိုင်ပွဲသွပ်တမ်ဆုမွဲတုံ ဟုံကြပ်ဟုံသေ့တဲ
နကိုတဲပါ်ဂ် ဂိုင်ကေတ်ဍုတ်တဲ မသေ့သေ့ဟ်ပူဇံပုတ်တဲ နကိုတဲပုင်ဂ် ဂိုင်ရပ်ဍုတ်ကာ(ဒဂေါင်ဍုတ်)
ပြာပ်အာဇရောင် တီလမ္မုံပိုင်ကျက်တြဲရ။

အခိုင်ဂ် တီလမ္မုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂွံမိင်ကေတ် ရဲမျာင်ဇိုင် ဗဗ္ဗးသုန္ဒရိကဘာရဒွါဇဝံ
ပံက်တိုန်ကျိပ်ရ၊ အခိုင်ဂ် ဗဗ္ဗးသုန္ဒရိကဘာရဒွါဇဝံ တီလပိုင်ဝံ တုတ်မယုတ်မာကောံရသွံ၊
တီလပိုင်ဝံ တုတ်မယုတ်မာလောန်ရသွံ၊ (သာ်ဝံ ဟိုဂရိုဟ်တဲ) ဆုတ်ကလောင်အာ နူဌာန်ဂ်
ဟောင်ရ၊ ကြနုက် သာ်ဝံ (ဟိုဂရိုဟ်တဲ) ပ္ဍဲလောကဏာဒ် ဗဗ္ဗးလှိုတအ်ဂ် ဉ္စးကျိပ်မတုတ်လပ်
ကျိပ်ဂမ္တိုင်လေပ် ဒ်အိုတ်ဏီရ၊ အဲဂ် ပြာပ်အာတဲ ဂွံသွာန်တဇာတ်မွဲး ခိုဟ်သန်ရ သာ်ဝံ
ကသပ်ကတိဒ်ကျုင် ကုဗဗ္ဗးသုန္ဒရိကဘာရဒွါဇဝံရ၊ ကြနုက် ဗဗ္ဗးသုန္ဒရိကဘာရဒွါဇဝံ
ပြာပ်အာဇရောင် တီလမ္မုံပိုင်ကျက်တြဲတဲ “တီလပိုင်ဂ် ဒ်ဂကူဇာတ် သာ်လှိုဂ်ရော?” ရဲဝံ
ဂရင်ပတိ တီလမ္မုံပိုင်ကျက်တြဲရ။ အခိုင်ဂ် တီလမ္မုံပိုင်ကျက်တြဲ နကိုဂါထာဂမ္တိုင် ဖျောတ်ဟို
တုံကို ဗဗ္ဗးသုန္ဒရိကဘာရဒွါဇဝံ—

၄၅၈။ ယုံဗဗ္ဗး အဲကျက်ဂ် ဂကူဗဗ္ဗးလေပ်ဟုံသေင်, ကောန်သိုင်လေပ်ဟုံသေင်,
ဂကူဉ္စးဗိုက်လေပ်ဟုံသေင်, ဂကူဇာတ်လှိုလေပ်ဟုံသေင်ရ၊ ပိုင်ခြာတိကေတ်တောပ်
ဒတောပ်ပုထုဇန်ဂမ္တိုင်တဲ သိုဟုံမွဲကိုဂဗုတ်လွီပရာ တိကေတ်နကိုပညာ ဂေတ်ဂေင်
ပဒတ် ပ္ဍဲလောကဏာဒ်ရ။ (၁)

၄၅၉။ ယုံဗဗ္ဗး အဲဂ် သိုမလတက်သာတဲ ဟုံမွဲကိုသိုမတုံဂးတဏှာ ကးပါ်ကောံ
သော်ဂမ္တိုင်တဲ မ္တုကိုစိုတ်မလလမ်ကောံ ကတ်ကတာန်တဲ ဟုံနရ်ကောံမိုဟ်ဂမ္တိုင်

ပွဲလောကဝံတွဲ နွေတ်တရ၊ ဖိန်ဒ်သင်္ဂလေဝ် တုအဲဂ် ပြဒ္ဒညာ မစပ်ကောံတောဝ် ဒတောဝ် ဟံဗဗွဲထေက်ကြိုက် သွာန်မံင်ဏီသွံ။ (၂)

၄၆၀။ တုနဲဗဗုးတအံဂ် ဗဗုးကောံရင်သကအ်လေဝ် “တုအဲဂ် ဗဗုးဟာ” ရဲဝံ လေဝ်သွာန်တအိုတ်ရ။ (၃)

၄၆၁။ အဲဂ် ဗဗုးရ၊ သင်္ဂဝံ တုအဲယဝ်သွဟ်တမ္း အဲလေဝ်ဗြာဟ္မဏဟံသေင်ရ၊ သင်္ဂဝံ ဒ်ဟိုသုးတရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ အဲသွာန်တ တုအဲ ဗိုတ်ဗေဒင် ဝံယုသ္မာဝတ္ထိ မုံပိ ပိဒ်တဲ မုံကိုအကွရ် ဓါစောပ်နမရ၊ (သွဟ်တညိ)။ (၄)

၄၆၂။ ပွဲလောကဝံ ရသိဂမ္ဘိုင်ကို မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ကို သိုင်ဂမ္ဘိုင်ကို ဗဗုးဂမ္ဘိုင်ကို နိဿိကိုမုမ္မဲအိုတ်တဲဗွဲမဂ္ဘိုင် သွပူဇယဇ် ကုဒေဝတ်ဗြိုတအိအိုတ်ဂ်ရော? (၅)

၄၆၃။ ပုဂိုလ်တုအရုန် ညးအာစိုပ်လအိတ်ဒဒိုက်ဝဋ်တဲ ထွက်ခွင်ကွေံကိလေသ ဂမ္ဘိုင် နကိုမဂ်ညဏ်ပန်ပြကာဂ် ကလိဝံဝတ္ထုမထေက်ကိုပူဇညးမ္မဲမ္မဲ ပွဲကာလမပူဇ် ရ်ရ၊ ပွမပူဇညးဂ် ဒ်ချိုက်ပေင်တရ သင်္ဂဝံ အဲကျိဟိုသုးတရ။ (၆)

၄၆၄။ (ဗဗုးသုန္ဒရီကာဘာရဒွါဒေ) ပုဂိုလ်တုအရုန် မအာစိုပ်ပွမတီ မုံသဘညင်ရ် တီလပိုင်ဂ် (ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင်) ဝံဗိုလောဝ်တအိုတ်ရ၊ ကမ္မောန်ပွမဂပ်ပူဇ် ပိုယ်ညး ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဝံချိုက်ပေင်တ ဗွဲစုတ်အဆတ်ရ၊ ကွာကွာတေံ ဟိုတ်နူဟံဝံလောဝ်ကေတ် တုပညာဂမ္ဘိုင် ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် မုံသဘညင်ရ်တီလမုံပိုင်ကျိတြဂ်ရ ဂကောံမိုဟ် တုဟ်သအာင် စကုဉ်ပင်ဍုတ် အဲချိုက်ရ သင်္ဂဝံ သုးတရ။ (၇)

၄၆၅။ ယံဗဗုး ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲဂ် ယဝ်နွံပိုက်ကိုဒတဲဖိုမ္း ပြာပ်ကျင်ဇရေင်အဲတဲ သွာန်ညိ၊ ပွဲဌာန်ဝံဟေင် ကြက်ကလိဝံ တုပညာမဓိုဟ်လလမ် ညးမစုးအာနူဂိုက်ဒဂဲ ညးဟံမ္မဲကိုဒဒိုက် မစာ်စုးအာနူရာဒနာမိက်ဂ် ပွဲဌာန်ဝံဟေင် ကလိဝံမာန်ရ။ (၈)

၄၆၆။ ယံတီလပိုင်ဂေါတမ အဲချိုက်ဂ် မိပ်လဟိုင် ပွဲသုးပွးကိုဒါန်ရ၊ အဲချိုက်ဂ် ဖိန်ရမိက်ဝံသွပူဇ် ဝတ္ထုမထေက်ကိုပူဇ်ကိုလေဝ် ဟံတီကျိဟ်ခွင်ရ၊ တီလပိုင်ဂ် ဒေဝံဗတောန် အဲချိုက်ညိကျိ၊ ဩပုပုဂိုလ်မ္မဲဂ် ဝံသွပူဇ်မ္မဲ ချိုက်ပေင်ကိုဖိုရ၊ ပုဂိုလ်ဂ် ဟိုတ်ဝံကို အဲချိုက်ညိကျိ။ (၉)

ယံဗဗုး ဒ်သင်္ဂမ္မဲး ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ညိ၊ တံထွးကိုခရ် ကုတုအဲ—

၄၆၇။ (ယဝ်နွံပိုက်ကို ဂုဏ်ဖိုကိုဒါန်မဇောန်မ္မဲး) ဟံထေက်သွာန်သျှက် ဂကူ ဇာတ်ရ၊ နွေတ်(မပ္ပံကိုသီလ)ဟေင် သွာန်ညိ၊ ဗွဲစုတ်မ္မဲး ပုတ်ဂ် ဒ်နူအောံရ၊ ဖိန်ဂကူ ဇာတ်သင်္ဂကိုလေဝ် ပုဂိုလ်တုအရုန် ဒ်မုံကို‘သမာမိ’ ပွမတန်ကြန်ရ၊ ဆေဝ်ဒဝ်ကွေံ

ပွသရာမ်ပါပ် နကိုခရ်‘ဟိရိ’ ပွမဖေက်ပါပ်ရ၊ ပိုင်ခြာတိကေတ် ဟိုတ်ဟုံသေင်ကို ဟိုတ်ရ။ (၁၀)

၄၆၈။ ဗဗ္ဗေ န္ဓပိက်ကိုကုသိုလ်တဲ မိက်ဝံပူဇ် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗေ ဒးကိုတ်ဒါန်ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇ် ပွဲပူဂိုလ်တုအရှန် မယေန်သွာင် နကိုပရမတ္ထသစ္စတဲ မချိုက်ပေင် ကောံပွမဝေတ်ကောံကုဏ္ဍိမ္မိင်တဲ မအာစိုပ်လအိတ်ကိလေသဂမ္မိုင် နကိုမဂ်ပန်ပြကာ အိုတ်တဲ၊ ညးမဒွေတ်တဲဒွေတ်မပြဲ မတွံဂးမဂ်တဲရ။ (၁၁)

၄၆၉။ ဗဗ္ဗေ န္ဓပိက်ကိုကုသိုလ်တဲ မိက်ဝံပူဇ် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗေ ဒးကိုတ်ဒါန်ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇ် ပွဲပူဂိုလ်တုအရှန်မ္မိင် မပါကောံကာမဂ္မိင်တဲ မဟုံမွဲကိုတဏှာတဲ မှုလအာညင်ရဲနဂ်ကို မှုကိုစိုတ်မမင်မွဲ ဗွဲဒးရးတပ်တးတဲ မဒွေတ်တဲရ။ (၁၂)

၄၇၀။ ဗဗ္ဗေ န္ဓပိက်ကိုကုသိုလ်တဲ မိက်ဝံပူဇ် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗေ ဒးကိုတ်ဒါန်ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇ် ပွဲပူဂိုလ်တုအရှန်မ္မိင် ညးမှုကိုရာဂမစ်စူး၊ ညးမှုကိုကုဏ္ဍိ မတန်တဲ ဗွဲဒးရး၊ ညင်ရဲသိုင်ဂိတု မတိတ်ဗူးနုရာဟုမရပ်ကို မတိတ်ဗူးနုကိုကိလေသ မရပ် လပ်ရ။ (၁၃)

၄၇၁။ ဗဗ္ဗေ န္ဓပိက်ကိုကုသိုလ်တဲ မိက်ဝံပူဇ် ပွဲကာလမဗဗ္ဗေ ဒးကိုတ်ဒါန်ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇ် ပွဲပူဂိုလ်တုအရှန်မ္မိင် မသူးကောံပွမသျှိုက်မှိုက်မ္မိင် ဗွဲအစောံ တဏှာဒိဋ္ဌိတဲ ချိုက်ပေင်ကောံသတိ အခိုင်ကာလအိုတ်သိုတဲ ညးမဒွေတ်တဲဗွဲတောင် ဟုံဗာန်စပ် ပွဲလောကရ။ (၁၄)

၄၇၂။ တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ် ပါကောံ လှိုန်ဗပိန်ကောံ ကိလေသကာမဂ္မိင်တဲ အာတ်ရ၊ တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ် တိကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒိဋ္ဌာန်လအိတ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ်ရ၊ ဘျာကောံဇောန် ညင်ရဲမဂ်တဲကို တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ် သွကောံ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်တဲ မရိဟ်ဂံက်ကို ထေက်ကိုဒင်ဒါန်ပုင်ဘျာတ်ရ။ (၁၅)

၄၇၃။ တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ် တုပ်သုဟ်ကိုကျ်ဂမ္မိင် မပ္ပံကိုဝိပဿီ မတုပ်သုဟ် ဗွဲပဋိဝေဓရ၊ သောဒါနပူဂိုလ်ဂမ္မိင် ဟုံတုပ်သုဟ်ရ၊ မှုကိုပညာ ဟုံမွဲကိုလအိတ်ရ၊ ပွဲလောကဏအိကို ပွဲပရလောကကို ဟုံလံက်လေတ်ဗာန်စပ် နကိုကိလေသဂမ္မိင်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ တိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ် ထေက်ကိုဒင်ဒါန်ပုင်ဘျာတ်ရ။ (၁၆)

၄၇၄။ ပွဲကိုတိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ် ‘မာယာ’ပွမဗ္ဗေတ်မတ်လေံလုန်ကို မာန်မာနကို သတင်တန်တဲ ဟုံမာန်ရ၊ ဩတိလမ္မုပိဋ်ကျ်တြ်မွဲ ဒ်ညး မစ်စူးအာနုလောဘ ညးဟုံမွဲကိုပွမသျှိုက်မှိုက် နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ ညးမစ်စူးအာနုပိက် ပွမထွေန်စပ် ညးမပါကောံဒေါသ မထေပူတ်တဲ ညးမှုကိုစိုတ် မရိဟ်လလမ်ဗွဲတောင်ရ၊ တိလမ္မုပိဋ်

ကျက်တြ ဗသ္မကောပဿရာဓိပါပမ္ပဒေတု ပါကောလကိက္ခိမတံဂး ‘သောက’ ပုမ
စံတတူတေ၊ တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိ ယေကဒင်ဒါနိပုဉ်တုရ။ (၁၇)

၄၇၅။ ဩတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ ပါကောသိုမတံဂး တဏှာဒိဋ္ဌိ မဒ္ဒိအရာဒတန်
စိတ်လှိုန်ရ၊ ဩကတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ ဓရ်ဂမ္ဘိင် မသီစတိဂိင်ကေတလင် နကို
တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိင် ညိညဇြိုင်သာလေဝ် ဟံမ္ပတရ၊ တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြ ဟံမ္ပကို
ပုမစောလံ ပွဲဘဝဏအ်ကို ပွဲဘဝပရလိုက်ကို ယေကဒင်ဒါနိပုဉ်တုရ။ (၁၈)

၄၇၆။ ဩတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ တန်ဒင်ဗ္ဗမဒးရး နကိုသမာဓိမတံဂး မဂ်ဒ်တု
ကလိလောန်ကော ဩဃပန်ပြကာရ၊ တိကေတဓရ် နကိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်မပြရ၊
ဓရ်အာသဝဂမ္ဘိင် အိုတ်အာတုရ၊ ရင်တုင်တဇကု မဒ်လအိတ်အိုတ်ရ၊ တိလမ္ပပိဋ်
ကျက်တြိ ယေကဒင်ဒါနိပုဉ်တုရ။ (၁၉)

၄၇၇။ ဩတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ ဘဝါသဝဂမ္ဘိင်ကို ဂလာန်မသကာတ်မြဟ်ဂမ္ဘိင်ကို
ဟိုတ်နူမစံင်ပေင်ပလိုပလာ်ကောတု မကိုအာစိပ် လလမ်ပျိုတ်အိုတ်အာတုရ ဟံမ္ပ
တအိုတ်ရ၊ တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြ မအာစိပ်နိဗ္ဗာန် နကိုဝေဒဂမ္ဘိင်ပန်ပြကာ မတိတ်ဗ္ဗး
နူမဟံကိုခန္ဓဂမ္ဘိင်အိုတ်သိုက် ယေကဒင်ဒါနိပုဉ်တုရ။ (၂၀)

၄၇၈။ ဩတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ ပုမဗာန်စပ်ဂမ္ဘိင် ဟံမ္ပအိုတ်ရ၊ ဩတိလမ္ပပိဋ်
ကျက်တြမ္ပ ကလိလောန်ကော ပုမဗာန်စပ်တု ပိုင်ခြာတိကေတဒဒိက် မဒ်မ္ပဟာန်
ကောတိဗု မတံဂးကမ်ကိလေသတု ပွဲညးဂမ္ဘိင် မဗာန်စပ်မင် နကိုမာနဂမ္ဘိင် ဟံမ္ပဗာန်
စပ်တ နကိုမာနရ၊ တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိ ယေကဒင်ဒါနိပုဉ်တုရ။ (၂၁)

၄၇၉။ ဩတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ ဟံနိဿဲကိုတဏှာ ပုမရာဒနာမိက်တု မ္မုအလေဝ်
မညာတ်ကေတ‘ဝိဝေက’ ပုမစိဟ်လလမ်ရ၊ ကလိလောန်ကောကေတမိစ္ဆာ ညးသ
အာင်ဂမ္ဘိင် မကိုတိကေတရ၊ ဩတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ ဟိုတ်(ဘဝတို)ဂမ္ဘိင် ညိည
ကိုလေဝ် ဟံမ္ပအိုတ်ရ၊ တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြိ ယေကဒင်ဒါနိပုဉ်တုရ။ (၂၂)

၄၈၀။ ဩတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ ဟိုတ်နူမထွက်ခွင်တိကေတ ဓရ်ခိုဟ်,ဟံခိုဟ်ဂမ္ဘိင်
နကိုဉာဏ်ရ ဓရ်ဂမ္ဘိင် စံင်ပေင်ပလိုပလာ်ကောတု အာစိပ်မပျိုတ်တုအိုတ်ရ ဟံမ္ပ
တအိုတ်ရ၊ တိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြ မလလမ်ကောကိလေသမဗ္ဗးစး (ဗ္ဗအစောမသုအာရီ)
ပွဲနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဥပါဒါနိမအိုတ် ယေကဒင်ဒါနိပုဉ်တုရ။ (၂၃)

၄၈၁။ ဩတိလမ္ပပိဋ်ကျက်တြမ္ပ ဟိုတ်နူမညာတ်ကေတအရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာ
သံယောဇိန်ဂမ္ဘိင်မအိုတ်, နိဗ္ဗာန်မဒ်အရာပဋိသန္ဓိ မအိုတ်ဂ်ဒ်ရ၊ ဒ်တ ညးမပါကော
ဂိုင်တရ်မတံဂးရာဂ ဗ္ဗမသက္ကုသေဟ်တု ညးမသအးဇုတု ညးမစူးအာနုဒဟ်တု

ညးမစူးအာနုလက်ကျိက်တဲ့ ညးဟွံမွဲကိုဥပက္ကိလေသတဲ့ရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲ
ထေက်ဒင်ဒါန်ပင်ဒုတ်တံရ။ (၂၄)

၄၈၂။ ဩတီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲမ္မဲ ဟွံမွဲသေဝ်အတ္တဇကုရ၊ တန်ကြန်ဒ်ဒဲတဲ့ အာစိပ်
ပွမတပ်တးရ၊ မ္မံကိုစိတ်မတန်ကြန် ဟွံချီတေဝ်ရ၊ ဟွံမွဲကိုပွမချီတေဝ် ဗွဲစုတ်ရ၊
ဟွံမွဲကိုဒစုက်ဇလရ၊ ဟွံမွဲကိုသေဟ်ပွာရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲ ထေက်ဒင်ဒါန်ပင်ဒုတ်
တံရ။ (၂၅)

၄၈၃။ ဩတီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲမ္မဲ ကိလေသဂမ္ဘိုင် မ္မံဟိတ်ခေမောဟ ညိညလေဝ်
ဟွံမွဲအိတ်ရ၊ ဩတီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲမ္မဲ မ္မံပကတိ မညာတ်ကေတ် နကိုသဗ္ဗညုတ
ဉာဏ် ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင် မဒ်အိတ်သိုရ၊ ရင်တုင်ဇကု မဒ်လအိတ်ရ၊ ပြဟွံမွဲကိုပတောံစတ်တဲ့
အာစိပ်အရဟတ္တဖိုလ် ဟွံမွဲကိုဘဲရ၊ နကိုဗွတ်ဗွတ်ဝံ ကိုသအးဇုတ် ကုပုဂိုလ်သတ်
မာန်ရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲ ထေက်ဒင်ဒါန်ပင်ဒုတ်တံရ။ (၂၆)

၄၈၄။ အဲဂ် တုဟ်နပူဇ် ကလိဝံတုအရုန် မအာစိပ် မဂ်ဉာဏ် မ္မံသတ်သတ်ဂ်တဲ့
ပွမပူဇ်အဲဂ် ကိုဝံဒ်ပူဇ် မဒုတ်စုတ်ညိ၊ (တီလပိုင်)ဂ် ဒိတ်ဗြီ မဆိုညာတ်ဂတမတ် အလို
ဇကုရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲ ဒင်ဒါန်ပင်ဒုတ်တံ အဲဒိက်ညိ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲ
သွပြဘိုဂ် ပင်ဒုတ်တံ အဲဒိက်ညိ။ (၂၇)

၄၈၅။ ယွံဗဗ္ဗး အဲဂ် ဖျောတ်တံဂါထာတဲ့ ဘောဇိန်မကလိဝံဂ် တုဟ်နသွပြဘိုဂ်
ဟွံထေက်ကိုအဲရ၊ သတ်ပွမသွပြဘိုဂ်ဘောဇိန်ဝံ ဒ်သတ်ဓမ္မတာ တီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲ
ဂမ္ဘိုင် မှာသေဝ်တပွသအးဇုတ် ဗွဲမဒးရး ဟွံသေင်ရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိက်တြဲဂမ္ဘိုင် ပါကေံ
ဘောဇိန် ဖျောတ်ဂါထာဂမ္ဘိုင်တဲ့ မကလိဝံရ၊ ယွံဗဗ္ဗး မ္မံသတ်မဂယိုင်လမျီု မသအး
ဇုတ်မ္မး ပွမဉ္စသို နကိုဗွဲခရ်ဂ် ဒ်ဂယိုင်လမျီုကျိက်ဂမ္ဘိုင်ရ။ (၂၈)

၄၈၆။ ယွံဗဗ္ဗး နကိုပိဏ္ဍပါတ် မသအာင်အာ နူပင်ဒုတ်တံကို နကိုသုယာမကို
ဩဝေက္ခာန်စိတ်တံ ပုဂိုလ်တုအရုန် မချိုက်ပေင်ကောံဂုဏ်အိုတ်သို မ္မံပကတိ မဉ္စ
သိုတ် ဂုဏ်မတ္တကိုသီလ မလလမ်ကေံကုက္ကုစုတ်ညိ၊ ပွကုသိုလ်ဂ် ဒိတ်တိဗု ညးမ္မံ
ကိုကုသိုလ်ရ။ (၂၉)

၄၈၇။ ဩဒုင်ဒါန်လိမ္မဲ သုင်စောဝတ္ထဒါန် ညးမ္မံသတ်မဃိ ညံင်ရဲပိုက်အဲရ၊
ဩဒုင်ဒါန်မ္မဲကိုလေဝ် ပွဲအခိုင်မပူဇ်ယဇ်ဂ် ဉ္စသိုတ် သွးကောန်စိတ်ရ၊ ယွံတီလပိုင်
အဲဒိက် အာတ်ဒင်ဂုဏ်ရ၊ ဩနအာကောံအရာမ္မဲ ဟိုတွံမ္မး အာစိပ်ဒေဝံဗတောန်
တီလပိုင်တဲ့ အဲဒိက်ဝံတိကေတ် ပုဂိုလ်ဒုင်ဒါန်သတ်ဂ် နအာကောံအရာဂ် ဟိုတွံ
ကိုညိ။ (၃၀)

၄၈၈။ ဩပူဂိုလ်လို့မဲ့၍ စာစုအာနန္ဒာချက်ချာဒုဟ်ခွဲ ညးတုဟ်သအာင်ရ၊ စိုတ်ပူဂိုလ်၍ ဟွံမဲ့ကိုကိုခွက်ရ၊ ဩပူဂိုလ်၍ တိတ်ဗူးနုရေကာမမၞိၤရ၊ ထီုနမိဒ္ဓလေဝ် ပါကေၣ်တဲရ။ (၃၁)

၄၈၉-၄၉၀။ (မုနိ) ခမီ မပါကေၣ်ကိလေသဂမၞိၤ မဒ်လအိတ် အပိုင်အခြာ (မတွံးဒွေတ်) မဆိုက်ဗွက် ပွဲပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမချိုတ်, မချိုက်ပေင်ကေၣ်မောနေယျ (ပညာ) မကျင်စိုပ် ဌာန်အရာမကိုဒါန်ပူဇ် မှုံသတ်မဇ်သတ်၍ ပါကေၣ်ခညောအ်မုဟ် ခတောအ်ကေၣ်တဲ ပင်ခွအ်ခွေံတဲ လှောင်တဲအိတ်ညိ၊ ပူဇ် နကိုပုင်ဃာမအိတ်ညိ၊ မလှောင်ပူဇ်သတ်ဝံမွဲ ဒါန်ဂမၞိၤ ချိုက်ပေင်တဲအိတ်ရ။ (၃၂-၃၃)

၄၉၁။ တီလပိုင်၍ တီကေတ်ရေသစ္စပန်၍ဒ်တဲ ထေက်ကိုဒ်ဒါန် ပုင်ဃာတဲရ၊ ပြဟွံမဲ့ကိုပတုပ်ပတောံစတဲတဲ နှိညင်ရဲတဲဗုထိုက်မပြ မဒ်အရာဂေတ်တိုလ် မဇီဇကုသိုလ်ရ၊ နှိအရာပူဇ်လောကအိတ်သိုရ၊ ပွမကိုဒါန် ကုတီလပိုင်၍ ဖီဇော်ပြရ ရဲဝံဟိုသွးတဲရ။ (၃၄)

ကြံန့ၣ် ဗဗူးသုန္နရိကဘာရဒွါဇ် “ယွံတီပိုင်ဂေါတမ ဓရ်ၣ် ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်တဲလောန်ရ၊ ယွံတီလပိုင်ဂေါတမ ဓရ်ၣ် ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်တဲလောန်ရ၊ ယွံတီလပိုင်ဂေါတမ ဝတ္ထုမဗကပ်လဝ်ၣ် ညံင်ရဲမလှာကေၣ်ကို, ဝတ္ထုမပြောင်ဗွန်ဒိုင်ၣ် ညံင်ရဲမပံက်ကေၣ်ကို, ညံင်ရဲမဟိုလိုင်ကိုဂိုင်ဃာ ကုညးမတိုင်မံင်ဂိုင်ကို, ‘ညးမဲ့ကိုလညာတ်မတ်တအ်ၣ် ကြက်ဝံဆိုညာတ်တဲ ရုပ်သတ်ဂမၞိၤအိတ်ရ၊’ ရဲဝံ ညံင်ရဲမစီပျးကို လျးပုတ်ပှာင်သု ပွဲဂွမ်တိုက်ဒမုၤကို ယွံတီလပိုင်ဂေါတမ တုပ်ညံင်သတ်ကိုရ တီလပိုင်ဂေါတမၣ် ဟိုတံလဝ်ရေ နကိုဟိုတ်ဂမၞိၤမၤဂိုင်ရ၊ ယွံတီလပိုင်ဂေါတမ အဲဒိုက်ၣ် ပြာပ်ခစတီလပိုင်ဂေါတမ ရဲဝံမွဲ သွစွဲစွေရ၊ ပြာပ်ခစရေ ရဲဝံမွဲသွစွဲစွေရ၊ ပြာပ်ခစသင် ရဲဝံမွဲ သွစွဲစွေရ၊ အဲဒိုက်ၣ် မိက်ဂွံကလိဂွံ ဒ်ဒ်ထပို ပွဲဇရေင်တီလပိုင်ဂေါတမရ၊ မိက်ဂွံကလိဂွံ ဒ်ဒ်ခမီရ ရဲဝံ ဂရင်ပတိတ် တီလမုံပိုင်ကျ်တြရ၊ ဗဗူးသုန္နရိကဘာရဒွါဇ် ကလိဂွံဒ်ဒ်ခမီဟေင်ရ ။ ပ ။ ပှောင်ကိုတုအရှန်ဂမၞိၤၣ် နှိညးမလုပ်လှိုဟ်မဲ့ဇကုကိုရ။

သုန္နရိကဘာရဒွါဇ်သုတ် မရနက်ကိုပန် တဲရ။

၅။ မာဃသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသတ်ဝံရ— ဒးကာလမဲ့အခိုင် တီလမုံပိုင်ကျ်တြ သုဒတ်တန်တံခိုင် ပွဲဒိုက်ဇကုတဲ ဇရေင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ အခိုင်ၣ် မင်ဗုဒ္ဓမာဃဝံ ပြာပ်အာဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျ်တြတဲ ဟိုဂလာန်မိပ်မြဟ် ကေၣ်တီလမုံပိုင်ကျ်တြတဲ ဟိုဂလာန်မထေက်ကိုဗုဗျဟ် စိုကိုလအိတ်လမူ ကိုစိုပ်ဒတဲအာတဲ မဂဇာဒ်ခိုင်မဲ့ဒွဲတဲမွဲး ဂရင်ပတိ ကုတီလမုံပိုင်ကျ်တြရ—

ယုံတိလပိဋဂေါတမ အဲဒိုက်ကံ ကိုလေဝ် လေဝ်ကိုတ်ရ၊ တုဒါန်လေဝ် ဒှိတ်ရ၊ ဂလာန်ဒှင်ဒါန်လေဝ် တိကေတ်ရ၊ ထေက်လေဝ် ထေက်ကိုတုဟ်နအာတ်ရ၊ ဂွဲသိုတ် ပိဋဟာန် ဂြပ်ရတ်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဗွဲဂရ်ရ၊ ဂွဲသိုတ် ပိဋဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဗွဲဂရ်တု နကိုပိဋဟာန် ဂြပ်ရတ်ဂမ္တိုင် မကလိဝံ ဗွဲမဗွဲဂရ်လေဝ် ဒဒ်မကလိဝံ နကိုသတ်ခရ်တအ်ကံ ကုညးမွဲလေဝ် သွးပွးကိုတ်ရ၊ ကုညးဂမ္တိုင်ဓါကို ကုညးဂမ္တိုင်ပိကို ကုညးဂမ္တိုင်ပန်ကို ကုညးဂမ္တိုင် မသုန်ကို ကုညးဂမ္တိုင်တြိကို ကုညးဂမ္တိုင်ထပှ်ကို ကုညးဂမ္တိုင်ဒွံကို ကုညးဂမ္တိုင်ဒွိတ်ကို ကုညးဂမ္တိုင် နှ်ကိုလေဝ် သွးပွးကိုတ်ရ၊ ကုညးဂမ္တိုင်ဓါစှော် ပိစှော် ပန်စှော် မသုန်စှော်ကိုလေဝ် သွးပွးကို တရ၊ ကုညးဂမ္တိုင်ကံလေဝ် သွးပွးကိုတ်ရ၊ လတူနုဂ်လေဝ် သွးပွးကိုတ်ရ၊ ယုံခမီဂေါတမ သာ်လှိုက်ရော? အဲဒိုက် မကိုဒါန်ပူဇ်သတ်ဝံ ဒှ်ကလိဝံကုသိုလ်မဂ္တိုင်ရဟာ ကိုဇော်မောင်ရဟာ” သတ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ယုံမင်ဗွဲမာယု တုအဲ မကိုဒါန်ပူဇ် သတ်ဝံ ကိုကုသိုလ်ဇော်မောင်တမဂ္တိုင်ရ၊ ဩညးမွဲ ကိုလေဝ် လေဝ်ကိုတ်ရ၊ တုဒါန်လေဝ် ဒှိတ်ရ၊ ဂလာန်ဒှင်ဒါန်ဂမ္တိုင်လေဝ် တိကေတ်ရ၊ ထေက်လေဝ် ထေက်ကြိုက်ကိုတုဟ်နအာတ်ရ၊ ဂွဲသိုပိဋဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဗွဲဂရ်ရ၊ ဂွဲသိုပိဋဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဗွဲဂရ်တု နကိုပိဋဟာန်ဂြပ်ရတ်ဂမ္တိုင် မကလိဝံဗွဲမဗွဲဂရ် ကုညးမွဲလေဝ် ကိုတ်ရ ။ ပ ။ ကုညးကံလေဝ် ကိုတ်ရ၊ လတူနုဂ်လေဝ် ကိုတ်ရ၊ ညးဂ် ကိုကုသိုလ်ဇော်မောင်တမဂ္တိုင်ရ သတ်ဝံ (သွးတရ)၊ ကြနုဂ် မင်ဗွဲမာယုဂ် ဇောတ်ဂရင်ပတိ ကုတိလမ္တုပိဋကျ်တြိ နကိုဂါထာဝံရ—

၄၉၂။ (မင်ဗွဲမာယုဂ် ဂရင်ပတိတ် သတ်ဝံရ) —

အဲဒိုက်ကံ သွာန်ဂရင်ပတိ တိလမ္တုပိဋကျ်တြိ မဒ်တောင်ဒတောင်ဂေါတမ မတိကေတ်အဓိပ္ပါယ် ဂလာန်မဟီသွး, မလတက်လပ် ယာတ်ချ်လွံက်, ဟံမွဲကိုသို မတွံဂးကိလေသတု မလေပ်ကွအာရ၊ ပွဲလောကဝံ ဩညးမွဲ မဒ်တုဒါန် မထေက် ကြိုက် တုဟ်နမအာတ်ရ၊ ကိုဒါန်ပူဇ်ပုဏ်သုယာမ ကုညးတုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင်မွး နွံပွက်ကိုကုသိုလ် သေုဝဲမကိုကုသိုလ်ဒှိတ် ကိုဒါန်ပူဇ် တရ၊ ပွမကိုဒါန်ပူဇ် ညးဂ် ကိုဒါန်ပူဇ်သတ်လိ သအးဇုးတတ်ရော? (၁)

၄၉၃။ (တိလမ္တုပိဋကျ်တြိ သွးတိုန် သတ်ဝံရ) —

ယုံမင်ဗွဲမာယု ပွဲလောကဝံ ဩညးမွဲ မဒ်တုဒါန် မထေက်ကိုတုဟ်နအာတ်ရ၊ ကိုဒါန်ပူဇ်ပုဏ်သုယာမ ကုညးတုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင်မွး နွံပွက်ကိုကုသိုလ် သေုဝဲမကို ကုသိုလ်ဒှိတ် ကိုဒါန်ပူဇ်ရ၊ ပုဂိုလ်မကိုဒါန် မ္တုသတ်မဃ်သတ် ဒးကိုသအးဇုးတတ် နကိုပုဂိုလ်ဒှင်ဒါန်ဂမ္တိုင်ရ။ (၂)

၄၉၄။ (မင်ဗွဲမာယု သွာန်တတ် သတ်ဝံရ) —

ပွဲလောကဝံ ဩညးမွဲ ဒှိတ်တုဒါန် မထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နမအာတ်ရ၊ မကိုဒါန်

ပူဇော်သောယာမ ကုဉ္ဇေတုဟံသအာဓိဗ္ဗန္တိပိတကုသိုလ် သေဝံမေကုသိုလ်ဂ်ဒိတု ကိဒါနိပူဇေ၊ ယံတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိလစ္စောန်ထွေး ကိဒါနိပူဇေ၊ ဉ္ဇေဒါနိမပြု ဉ္ဇေဒါနိပူဇေ။ (၃)

၄၉၅။ မုပ္ပိကကုသိုလ်တု ဗုဒ္ဓမိကဝံပူဇော် ပုဗ္ဗေဒါနိမပြု ပုပ္ပိကကုသိုလ်တု အာရုံဂမ္ဘိရိ ဟံမ္ဘေကုပမာန်စပ် နက္ခိရာဂတုဗ္ဗေဒါနိ ဟံမ္ဘေကုပမာန် မုပ္ပိကကုသိုလ်တု မုပ္ပိကကုသိုလ် အာတု မုပ္ပိကကုသိုလ် မမေဝံလောကံတု မဂေဝံလောကံတု ပုပ္ပိကကုသိုလ် သွေးကိဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိ မထေက်ကိပူဇေ။ (၄)

၄၉၆။ မုပ္ပိကကုသိုလ်တု ဗုဒ္ဓမိကဝံပူဇော် ပုဗ္ဗေဒါနိမပြု ပုပ္ပိကကုသိုလ်တု အာရုံဂမ္ဘိရိ ထပိတကေသံယောဇနိ ဗုဒ္ဓမိကအိတိသိ မယေန်သွေးဒါနိတု မတိတဗ္ဗန္တိ ကိလေသအိတိတု သိဟံမ္ဘေကုဒါနိ မစာဓုဒါနိအာနုပမထေန်စပ်တအိတု သွေးကိဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိ မထေက်ကိပူဇေ။ (၅)

၄၉၇။ မုပ္ပိကကုသိုလ်တု ဗုဒ္ဓမိကဝံပူဇော် ပုဗ္ဗေဒါနိမပြု ပုပ္ပိကကုသိုလ်တု အာရုံဂမ္ဘိရိ မတိတဗ္ဗန္တိသံယောဇနိအိတိသိတု၊ မယေန်သွေးဒါနိ၊ မတိတဗ္ဗန္တိကိလေသဂမ္ဘိရိတု၊ ဟံမ္ဘေကုဒါနိ၊ စာဓုဒါနိအာနုပမထေန်စပ်တအိတု သွေးကိဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိ မထေက်ကိပူဇေ။ (၆)

၄၉၈။ မုပ္ပိကကုသိုလ်တု ဗုဒ္ဓမိကဝံပူဇော် ပုဗ္ဗေဒါနိမပြု ပုပ္ပိကကုသိုလ်တု အာရုံဂမ္ဘိရိ မပါကေဝရာဂကိ ဒေါသကိ မောဟကိတု မုပ္ပိကအာသဝမအိတိအာတု မဒိဉ္ဇေဒါနိတု ဒေဝံမပြုမတံဂး မဂတုတအိတု သွေးကိဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိ မထေက်ကိပူဇေ။ (၇)

၄၉၉။ မုပ္ပိကကုသိုလ်တု ဗုဒ္ဓမိကဝံပူဇော် ပုဗ္ဗေဒါနိမပြု ပုပ္ပိကကုသိုလ်တု အာရုံဂမ္ဘိရိ ဉ္ဇေဒါနိဟံမ္ဘေကု ‘မာယာ’ မလိစန္ဒိလေယုနိ၊ ဉ္ဇေဒါနိဟံမ္ဘေကုမာန မလေသတင်ဒိဉ္ဇေဒါနိ၊ မုပ္ပိက အာသဝမအိတိအာတု မဒိဉ္ဇေဒါနိတု ဒေဝံမပြုမတံဂး မဂတုတအိတု သွေးကိဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိ မထေက်ကိပူဇေ။ (၈)

၅၀၀။ မုပ္ပိကကုသိုလ်တု ဗုဒ္ဓမိကဝံပူဇော် ပုဗ္ဗေဒါနိမပြု ပုပ္ပိကကုသိုလ်တု အာရုံဂမ္ဘိရိ ဉ္ဇေဒါနိဟံမ္ဘေကုအာနုပမာန်စပ် ဟံမ္ဘေကုသိကမ္ဘိရိ သေဝံသု(နက္ခိတဏှာဒိဋ္ဌိမ္ဘိရိ) ဟံမ္ဘေကု ပမထေန်စပ် မုပ္ပိကအာသဝမအိတိတု မဒိဉ္ဇေဒါနိတု ဒေဝံမပြု မတံဂးမဂတအိတု သွေးကိဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိ မထေက်ကိပူဇေ။ (၉)

၅၀၁။ မုပ္ပိကကုသိုလ်တု ဗုဒ္ဓမိကဝံပူဇော် ပုဗ္ဗေဒါနိမပြု ပုပ္ပိကကုသိုလ်တု အာရုံဂမ္ဘိရိ မစာဓုဒါနိအာနုပမာန်စပ်၊ ဟံမ္ဘေကုသိကမ္ဘိရိ ပုပ္ပိကကုသိုလ်တု မကလိလောန်အာတု မကလိလောန်ကေဝံ ဩယပနိပြကာတု ဟံမ္ဘေကုသိကမ္ဘိရိ (နက္ခိတဏှာဒိဋ္ဌိမ္ဘိရိ)တု ဉ္ဇေဒါနိဟံမ္ဘေကုဒါနိတု သွေးကိဒါနိ ဝတ္ထုဒါနိ မထေက်ကိပူဇေ။ (၁၀)

၅၀၂။ မှုံ့ပြိုက်ကိုကုသိုလ်တဲ ဗဗ္ဗမိက်ဝံပူဇော် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်
ဂမ္ဘိုင် ဟံ့မွဲကိုတဏှာဂမ္ဘိုင်တြဉ်ပြကာ မပ္ပံကိုရူပတဏှာ မဒ်တုဟ်နဖိုဘဝဇ္ဇော်သုတ်
ပွဲလောကမ္မိဟ်ဝံကို ပွဲလောက မပ္ပံချင်သွပ်မွဲသအာင်ကို ပွဲလောကမမိက်ကိုမွဲမွဲ
တအ်ဂ် သွးကိုဒါန် ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇော်။ (၁၁)

၅၀၃။ မှုံ့ပြိုက်ကိုကုသိုလ်တဲ ဗဗ္ဗမိက်ဝံပူဇော် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္ဘိုင်
မပါကောကာမဂမ္ဘိုင်တဲ ဟံ့မွဲကိုသိုတဏှာ၊ ညံင်ရဲနဂ်ကို မှုံ့ကိုစိုတ်မမင်မွဲ ဗွဲမဒးရး
တပ်တးတဲ ညးမဒေတ်တဲတအ်ဂ် သွးကိုဒါန် ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇော်။ (၁၂)

၅၀၄။ မှုံ့ပြိုက်ကိုကုသိုလ်တဲ ဗဗ္ဗမိက်ဝံပူဇော် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္ဘိုင်
ညးမစာ်စူးအာနူရာဂ ညးမှုံ့ကိုကုဇ္ဈိ မတန်ကြန်ဗွဲမဒးရး ညံင်ရဲဂိတု မတိတ်ဗူးနူကို
သိုင်ရာဟုမရပ်ကို မတိတ်ဗူးနူကိလေသ မရပ်လပ်တအ်ဂ် သွးကိုဒါန် ဝတ္ထုဒါန်
မထေက်ကိုပူဇော်။ (၁၃)

၅၀၅။ မှုံ့ပြိုက်ကိုကုသိုလ်တဲ ဗဗ္ဗမိက်ဝံပူဇော် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္ဘိုင်
မတိကေတ်သစ္စပန်တဲ ညးမစာ်စူးအာနူရာဂ ဟံ့မွဲကိုဒေါသ မထေပုတ် သွးကော
ခန္ဓမသုန် ဃောမဒ် ပွဲလောကဝံတဲ ညးဟံ့မွဲကို ပွမအာတ် ဘဝမွဲသအာင်တအ်ဂ်
သွးကိုဒါန် ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇော်။ (၁၄)

၅၀၆။ မှုံ့ပြိုက်ကိုကုသိုလ်တဲ ဗဗ္ဗမိက်ဝံပူဇော် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္ဘိုင်
ပါကော ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ် ဗွဲမသက္ကုသေဟ်တဲ ညးမကလိလောန်အာ
နူသေဟ်ပွာသင်တေသင်ဏအ်တအ်ဂ် သွးကိုဒါန် ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇော်။ (၁၅)

၅၀၇။ မှုံ့ပြိုက်ကိုကုသိုလ်တဲ ဗဗ္ဗမိက်ဝံပူဇော် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်
ဂမ္ဘိုင် မသွတ် ညံင်တကအ်မဒ်အရာနိဿဇကု ပွဲဂုဏ်မပ္ပံကိုသီလ ဇကုဟောင်တဲ
မဂေတ်ဂေင်အာကျင်၊ ဟံ့မွဲကိုဂဗုတ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ မဒ်ညးပွမတိတ်ဗူး ပွမပ္ပံကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင်
အိုတ်သိုတအ်ဂ် သွးကိုဒါန်ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇော်။ (၁၆)

၅၀၈။ မှုံ့ပြိုက်ကိုကုသိုလ်တဲ ဗဗ္ဗမိက်ဝံပူဇော် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗ ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်
ဂမ္ဘိုင် ညးမတိကေတ် လေင်မပ္ပံကိုခန္ဓအာယတန အတိုင်သတ်မကတိုဒ်ဒိုင် ပွဲလေင်
မပ္ပံကိုခန္ဓအာယတနဝံတဲ “ပွမတန်ပဋိသန္ဓိဝံ ဒ်တပွမတန်ပဋိသန္ဓိ လက္ကရ်အိုတ်ရ၊
ပွမကတိုဒ် ဘဝတိုမွဲလေ်ပုန် ဟံ့မွဲရ” ရဲဝံ ညးမတိကေတ်တဲတအ်ဂ် သွးကိုဒါန်
ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇော်။ (၁၇)

၅၀၉။ မှုံ့ပြိုက်ကိုကုသိုလ်တဲ ဗဗ္ဗမိက်ဝံပူဇော် ပွဲအခိုင်မဗဗ္ဗ ပွဲတိလမှုံ့ပိုင်ကျိတြိ
မထွက်ခွင်ကော ကိလေသဂမ္ဘိုင် နကိုမဂ်ဉာဏ်ဂမ္ဘိုင်ပန်ပြကာ မလဟင်ပွဲဇာန်တဲ

မုံ၊ ကိုသတိ မအာစိုပ်သဗ္ဗညုတဉာဏ်တဲ မဒိအရာစွဲစွော် မိုဟ်ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် တအိက် သွးကိုဒါန် ဝတ္ထုဒါန် မထေက်ကိုပူဇ်ရ။ (၁၈)

၅၁၀။ (မင်ဗွဲမာဃာန် ဂရင်ပတိတ် သာ်ဝံရ)။—

ယံတိလမုံပိုင်ကျိတြိ တိလမုံပိုင်ဟိတ်နုမထွက်ခွင်တဲ တိကေတ် ဓမ္မဓာတ် မတွံဂး သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရ ပဲ့လောကဝံ နိဉးတိကေတ် ခရ်ညေယျဓမ္မဂမ္တိုင် အိတ်သို ဗွဲအတိုင်မချံစုတ်ရ။ (ဟိတ်ဂုံရ) တိလမုံပိုင်ကျိတြိဟိတ်တံကိုဒိုင်ဒါန် ကုအဲချိက်ညိ၊ ဂလာန်ပြဒ္ဒညာ အဲချိက်မသွာန်ဟိတ် ဟံဒိသွးသွးရ။ (၁၉)

၅၁၁။ (မင်ဗွဲမာဃာဝံ ကလေင်ဂရင်ပတိတ် သာ်ဝံပုန်ရ)။—

ပဲ့လောကဝံ ဩဉးမဲ့ မဒိတုဒါန် မထေက်ကိုတုဟ်နုမအာတ်ဂုံရ ကိုဒါန်ပူဇ်ပုင်၊ ညှိယာမ ကုဉးသအာင်ဂမ္တိုင်မွဲ မုံပိုင်ကိုကုသိုလ် သေဝဲမဲကိုကုသိုလ်ဂုံတဲ ကိုဒါန် ပူဇ်ရ။ ယံတိလမုံပိုင်ကျိတြိ ဟိတ်တံစောန်ထွေးကိုအဲချိက် ပွမချိက်ပေင်ကိုဝတ္ထုဒါန် သွက်ဉးမဒိ တုဒါန်ဂုံညိ။ (၂၀)

၅၁၂။ (တိလမုံပိုင်ကျိတြိ ဟိတ်တံတိုန် သာ်ဝံရ)။—

ယံမင်ဗွဲမာဃာ တုအဲဂုံ ဩဝ်ကိုဒါန်ပူဇ်ညိ၊ ကိုဒါန်ပူဇ်မွဲ ပဲ့ကာလပိ စိတ်ကို ဩင်ကေတ် ဗွဲတေင်ညိ၊ ဝတ္ထုမကိုဒါန်ပူဇ် နိအာရိဉးမကိုဒါန် ပူဇ်ဟေင်ရ။ တန်ဒိုင် ပဲ့မတ္တိကိုဝတ္ထု ဒါန်မထေက်ကိုပူဇ်တဲ တုဒါန်ဂုံ ပါကေံဒုဟ်ပိပြကာဂမ္တိုင်မာန်ရ။ (၂၁)

၅၁၃။ ဒါယကာတုဒါန်ဂုံ စာ်စူးအာနုပုမထေန်စပ် ပဲ့ဝတ္ထုမပူဇ်ဂမ္တိုင်တဲ ပါကေံ ဒေါသ လတူဒိုင်ဒါန်ဂမ္တိုင်တဲ ဇော်ပုင်မေတ္တာစိတ် ဟံမဲ့ကိုမုတ်တို့တဲ ဟံမဲ့ကိုပွမ ဝိဝိင် လက်မတမ်တဲ ဟံပိတ်တဲမွဲ အပ္ပမညာမတွံဂး မေတ္တာဗျာပ်တြးအာ ပဲ့ဌာန် ဂမ္တိုင်အိတ်သိုရ။ (၂၂)

၅၁၄။ ဉးလိမဲ့ သအးဇုတ်ဂုံရော? ဉးလိမဲ့ တိတ်ဗွဲတ်ဂုံရော? ဉးလိမဲ့ ဗာန်စပ်တ်ဂုံရော? မဟိတ်သာ်လိ ဝံအာစိုပ်ချင်မြီ အလိုဇကုမာန်ဂုံရော? ယံတိလပိုင် တိလမုံပိုင်ကျိတြိ မဒေဒိုင်သွာန်ဟိတ်တံကိုအဲချိက် ဉးဟံတိဏီညိ၊ လှဟ် အဲချိက် ဝံညာတ်ကေတ် တိလမုံပိုင်ကျိတြိ မဒ်သိုင်မြီဂုံ ဂတမတ်ရ။ ဗွဲစုတ်မွဲ တိလမုံ ပိုင်ကျိတြိ တုပ်တ်ကေံမြီ ပိုဉးဂမ္တိုင်ရ။ ယံတိလမုံပိုင်ကျိတြိ မုံကိုလျးပညာ မပြဲ မုရ်နုကိုဟိတ်သာ်လိမဲ့ ဝံပြာပ်အာစိုပ်ချင်မြီမာန်ဂုံရော? (၂၃)

၅၁၅။ (တိလမုံပိုင်ကျိတြိ သွးတိုန်သာ်ဝံ)။—

ယံမင်ဗွဲမာဃာ ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့ ကိုဒါန်ပူဇ်ဝတ္ထုဒါန် မချိက်ပေင်ကိုတေင်ပိပြကာရ။ ပုဂ္ဂိုလ်တုဒါန် မုံသဘ်မဗိုသာ်ဟိတ် ကိုသအးဇုတ် နကိုဒိုင်ဒါန်ဂမ္တိုင်ရ။ ကိုဒါန်ပူဇ် ဗွဲမဒေရး သာ်ဝံတဲ တုဒါန် မထေက်ကိုတုဟ်နုအာတ်ဂုံ ဝံအာစိုပ် ချင်မြီမာန်ရ။ (၂၄)

ဟိုတွံတသ်ဝံမွဲး မင်ဗ္ဗဲမာဃဂ္ဂံ ဂရင်ပတိတ် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ရံဝံရ “တီလပိဋ် ဂေါတမဂ္ဂံ ထေက်ကိုသ္မိုက်မ္မိုက်ကေဝံရသ္မံ ။ ပ ။ သွတမ်နုတဲဏာအိတ်တဲ စိုက်စိုပ်လအိတ်လမ္မို စုတ်သဗ္ဗိတ် ဥပါသကာ မအာစိုပ်သွစွဲစွေ်ညိ” သ်ဝံ ဂရင်ပတိတ်ရ။

မာဃသုတ် မရနက်ကိုမသုန် တဲရ။

၆။ သဘိယသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသ်ဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိင် တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ သွဒတ် တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဝေဠုဝန် မဒ်ဒွဲမဗ္ဗတ်စု ကုပြိပ်လမ္မိုက်ဂမ္တိုင် ဇရေင်ချင်ရာဇဂြိုဟ်အိတ်ရ။ အခိင်ဂ္ဂံ ဒေဝတ်မကေင် နိက္ခုင်ကဠောမသ ဘဝက္ခာတေံဂ္ဂံ ဟိုဗတောန်စောန်ထွေးစီပျးကို ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင် ကုပြဘာဇ်သဘိယရ။ “ယံသဘိယ ဩသာမဏမ္မဲကို ဩဟ္မဏမ္မဲကို ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင် တုအဲဂပ်ဝ် သွာန်တအိတ် ဟိုသွဟ်ကိုမာန်ရ။ ပွဲဇရေင်သာမဏဩဟ္မဏ တအိတ် ဩဝ်ဒေဝတ်တဒေဝတ် မပြညိ” သ်ဝံ ဟိုဗတောန်စောန်ထွေးစီပျးကိုရ။

ကာလဂ္ဂံ ပြဘာဇ်သဘိယဝံ ကတ်ဗတောန်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင် ပွဲဇရေင်ဒေဝတ်ဂ္ဂံတဲ ပြာပ်အာဇရေင် သမဏဩဟ္မဏဂမ္တိုင်မတွံဂး ပူရဏကဿပ မက္ခလိဂေါသာလ အဇိတ ကေသကဗ္ဗလ ပကုဓကစွာန သဉ္ဇယဗေလဋ္ဌပုတ္တ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ ညးမချိုက်ပေင်ကိုဂကောံ ကွေးကို ညးမချိုက်ပေင်ကိုဂိုဏ်ကို ညးမဒ်အွာဂိုဏ်ကို ညးမပြာကဋ် ညးမဒယံဒတ် ညးမခွတ် ကွေတ်ဝါဒ ညးမ္မိုဟ်ဂမ္တိုင်မသို့တ်လဝ် ရံဝံမွဲး သပ္ပရိသ်အိတ် သွာန်တပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင်ဂ္ဂံရ။ ပြဘာဇ်သဘိယဂ္ဂံ နကြိမဂပ်ဝ်သွာန်တ ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင်နော် အွာတြိတုတအိတ် သွဟ်ဟံမာန် အိတ်ရ။ သွဟ်ဟံမာန်အိတ်ဂ္ဂံဒ်တဲ သွပြာကဋ်တ ပွမထေပုတ်ကို ဒေါသကို အကာဲအရာ ဟံသ္မိုက်မ္မိုက်ကိုအိတ်ရ။ ဆဂ္ဂဟံသေင် ကလေင်သွာန်တ ပြဘာဇ်သဘိယအိတ်ပုန်ဏီရ။

အခိင်ဂ္ဂံ ကသပ်စိုတ် ကတိန်ဒ်ကျာ် ကုသဘိယ ရံသ်ဝံရ “သမဏဩဟ္မဏဂမ္တိုင် မတွံဂး ပုရာဏကဿပ ။ ပ ။ နိဂဏ္ဌနာဋပုတ္တ ညးမချိုက်ပေင်ကိုဂကောံကွေးကို ညးမချိုက် ပေင်ကိုဂိုဏ်ကို ညးမဒ်အွာဂိုဏ်ကို ညးမပြာကဋ် ညးမဒယံဒတ် ညးမခွတ် ကွေတ်ဝါဒ ညးမ္မိုဟ်ဂမ္တိုင်မသို့တ်လဝ် ရံဝံမွဲး သပ္ပရိဟ်တအိတ် သွဟ်တပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ အဲမသွာန်ဂမ္တိုင် ဟံမာန်အိတ်ရ။ သွဟ်ဟံမာန်အိတ်ဂ္ဂံဒ်တဲ သွပြာကဋ်တ ပွမထေပုတ်ကို ဒေါသကို အကာဲ အရာ ဟံသ္မိုက်မ္မိုက်ကိုအိတ်ရ။ ဆဂ္ဂဟံကဏီ ကလေင်သွာန်အဲအိတ်ပုန်ဏီရ။ အဲဂ္ဂံ ရာမ်တိတ် ခရိုတဲ ဝံပြဘိုက်ဒင်စသိုင် ကာမဂမ္တိုင်မွဲး ခိုဟ်သန်ရ”သ်ဝံ ကသပ်စိုတ်ကတိန်ဒ်ကျာ်ရ။

ကြနုဂ္ဂံ ကသပ်စိုတ် ကလေင်ကတိန်ဒ်ကျာ် ကုပြဘာဇ်သဘိယ ရံသ်ဝံပုန်ရ။ “ခမိ ဂေါတမလေင် နိညးသပ္ပရိသ် မချိုက်ပေင်ကိုကွေးဂမ္တိုင် နိညးမချိုက်ပေင်ကိုဂိုဏ် နိညးအွာဂိုဏ် နိညးမပြာကဋ် နိညးဒယံဒတ် နိညးခွတ်ကွေတ်ဝါဒ နိညးမ္မိုဟ်ဂမ္တိုင် မသို့တ်လဝ် ရံဝံမွဲး

သပ္ပုရိသ်ရ၊ အဲဂ် ပြာပ်အာ ဇရေင်ခမီဂေါတမတဲ ဝံသွာန်ဂလာန် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာမ္မး ခိုဟ်သန်ရ” သာ်ဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိဒ်ကွင်ရ။

ကြနုဂ် ကသပ်စိုတ် ကလေင်ကတိဒ်ကွင် ကုပြဘာဇ်သဘိယပုန်ရ၊ ဩဟိတ်မဲ့ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္တိုင်မတွံဂး ပုရာဏကဿပ ။ ပ ။ နိဂဏ္ဌာနာဓုပုတ္တ နိဗ္ဗာနမဗျူထ နိဗ္ဗာန မဇ္ဇေ နိဗ္ဗာနမကြိုင်ကျဟ် နိဗ္ဗာနမဂတာပ်ကာ နိဗ္ဗာနမအာစိုပ်အဝယ်လအိတ် နိဗ္ဗာနမဒိဏေရ်ဇ္ဇေ နိဗ္ဗာနမဲ့ကိုဝသ်ခမီမကြိုင် နိဗ္ဗာနမဲ့ကိုအာယုက်ခမီမဂိုင် နိဗ္ဗာနမချိုက်ပေင်ကို ဂကောံကွးကို နိဗ္ဗာနမချိုက်ပေင်ကိုဂိုဏ်ကို နိဗ္ဗာနမဒိအာဂိုဏ်ကို နိဗ္ဗာနမပြာကဉ် နိဗ္ဗာနမဒယံဒတဲ နိဗ္ဗာနမခွဲ ကွေတ်ဝါဒ နိဗ္ဗာနမိုဟ်ဂမ္တိုင် မသိုတ်လပ် ရဲဝံမ္မး သပ္ပုရိသ်တအိတ်လေပ် သွဟ်တပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ အဲမသွာန်ဂမ္တိုင် ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ သွဟ်ဟံမာန်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ သွပြာကဉ်တ ပွမထေပုတ်ကို ဒေါသကို အကာအရာ ဟံသျှိုက်မိုက်ကိုအိုတ်ရ၊ ဆဂ်ဟံကဏီ ကလေင်သွာန် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ ကိုအဲ မွဲလှေအိုတ်ပုန်ရ၊ ခမီဂေါတမတုန် နကြိအဲမသွာန် ဂလာန်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဝံနော် သာ်လို ဝံသွဟ်မာန်ညိဂ်ရော၊ ဟိတ်ညေတုန် ခမီဂေါတမဂ် ဗွဲအာယုက်လေပ် နိဗ္ဗာနမချောတ်သွတ်ရ၊ ဗွဲဒ်ဒိဘဝခမီလေပ် နိဗ္ဗာနဝသ်ချောတ်ရ” သာ်ဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိဒ်ကွင်ရ။

ကြနုဂ် ကသပ်စိုတ် ကလေင်ကတိဒ်ကွင် ကုပြဘာဇ်သဘိယ သာ်ဝံပုန်ရ၊ “ခမီ ဂေါတမဂ် ချောတ်သွတ်မံင်ရ သာ်ဝံ ဟံထေက်ကိုအထေင်သောဲရ၊ သွဟ်ဟံမာန်ရ သာ်ဝံ ဟံထေက်ကိုသွးရ၊ ခမီဂေါတမဂ် စိန်ရချောတ်သွတ်မံင်ကိုလေပ် မဲ့ကိုကုဒ္ဒိအာနတ်မဇ္ဇေရ၊ အဲဂ် ပြာပ်အာဇရေင် ခမီဂေါတမတဲ ဝံသွာန်ဂလာန် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင်ဝံမ္မး ခိုဟ်သန်ရ” သာ်ဝံ ကသပ်စိုတ် ကတိဒ်ကွင်ပုန်ရ။

ကြနုဂ် ပြဘာဇ်သဘိယဝံ စူးတိတ်အာ ဒေသစာရိတ် ချင်ရာဇဂြိုဟ်ရ၊ နကြိမဂေတ် ဂေင်ဒေသစာရိတ် အတိုင်လှေင်လှေင်နော် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ ပွဲဘာဝေဠဝန် မဒ်ဒွာဗွဲဗျူဟ်လမ္ပက်ဂမ္တိုင် ပွဲချင်ရာဇဂြိုဟ်တဲ ဟိုသွးကိုစိုပ်ဒတဲကွေ်ဂလာန် မအိုဟ်တိုဟ် ဗိုဗျူဟ် မွဲဟာန်ကောံ တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြတဲ နကြိမဂဇအိဒ်ပွဲဒွာဗွဲနော် ဂရင်ပတီ တီလမ္ပုပိုင် ကျိတြ နကိုဂါထာရ။

၅၁၆။ (သဘိယဂ် ဂရင်ပတီ သာ်ဝံရ) —

ယံကျိမ္ပုပိုင် နိသျှေဟ်ပွာတဲ ဟိတ်နုသျှုတ်သွတ် ဟံမာန်ဂ်ရ နွံပိုက်တုဟ်န သွာန်ဂလာန် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂ်ဒ်တဲ အဲဒိုက်ကွင်စိုပ်ရ၊ ယံတီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ သွဟ်ကို ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ စိုက်စိုပ်လအိတ်ညိ၊ တီလမ္ပုပိုင် ဒးဒင်သွာန်ကိုအဲဒိုက်ဂ် သွဟ်ကို အဲဒိုက် အတိုင်လှေင်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ အတိုင်လှေင်အရထညိ။ (၁)

၅၁၇။ (တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံသဘိယ တုအဲဂ် သွက်ဝံသွာန် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင်ဝံ နွံပိုက်တဲဗွဲမလောန်ဂ် ဒ်တဲ ကွင်တနုဇမောဲရ၊ နကြိတုအဲ မသွာန်တနော် အဲသွဟ်ကိုပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင်

စိုက်စိုပ်လအိတ်ရောင်၊ ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္ဘိုင် တဲ့အဲမသွာန်ဂ် သွဟ်ကိုတုအဲ အတိုင်
လေ့င်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ အတိုင်လေ့င်အရထရောင်။ (၂)

၅၁၈။ ယံသဘိယ ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ မိက်ဂံသွာန် ပွဲစိုတ်တုအဲဂ် သွာန်တဲအဲညါ၊
‘ဝိစိဟိစ္ဆာ’ ပွမသေဟ်ပွာ တုအဲမဒ်ဒိုင် သွက်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂ် အဲသွဟ်ကို ညံင်ဂံ
သောင်ကွး စိုက်စိုပ်လအိတ်ရ၊ (သင်္ဂဝံ သွးတဲရ)။ (၃)

အခိုင်ဂ် ကသပ်ကတိုန် ကုပြဘာဇ်သဘိယ ရံဝံရ “ယံမူးတအ် ထေက်ကိုအမ်သပ်
ကွဲရသွံ၊ ယံမူးတအ် ဟံကောင်ဒ်မ္မဲလေ့ န်ကွဲရသွံ၊ အဲဂ် ဂလာန်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဝံ ဟံကလိဝံ
အခေါင် အယာ်မာတ်သွာန် ပွဲခမီဗဗူးဂမ္ဘိုင် မဒ်မ္မဲသအောင်တအ်ဂ် ခမီဂေါတမဝံ ကိုအခေါင်
သွာန်ကုအဲရ” ရံဝံ န်တဲအတိုင်ပိုက်စိုတ်ဇကုဂ်ရ မိပ်မြဟ်သွောင်သွပ် အိုဟ်တိုဟ်မိပ်စိုတ်
ဂ်ဒ်တဲ ဂရင်ပတိ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ ဂလာန်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာရ။

၅၁၉။ (သဘိယ ဂရင်ပတိတ် သင်္ဂဝံရ) —

ယံကျ်မုံပိုင် ညးမအာစိုပ် သင်္ဂလိဂ် ကော်ခဲစ ရံဝံမူး ဘိက္ခုအိုတ်ဂ်ရော? မုရ
နကိုဟိုတ်မ္မဲ ကော်ခဲစ ရံဝံမူး ညးမလလမ် ဗွဲမလောန်အိုတ်ဂ်ရော? ညးမုံသဘ်
သင်္ဂလိဂ် ကော်ခဲစ ရံဝံမူး ယေန်သွောင်တဲအိုတ်ဂ်ရော? မုရနကိုဟိုတ်မ္မဲ ကော်ခဲစ
ရံဝံမူး ဗုဒ္ဓဂ်ရော? တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ မဒးဒင်သွာန်ဂ် သွဟ်ကိုအဲဒိုက်ညါ။ (၄)

၅၂၀။ (တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲဂ် သွဟ်တိုန် သင်္ဂဝံရ) —

ယံသဘိယ ဩပူဂိုလ်မ္မဲ အာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာကိလေသမလလမ် နကိုမဂ်
ဇကု မပတဲလပ်ရ၊ ကလိလောန်ကွဲသေဟ်ပွာရ၊ ပါသွးကွဲ ပွမလိလ်ဟုတ်
ယုတ်ကို ပွမဇော်မောင်ကိုတဲ ဇေတ်တဲ ဇေတ်မဂ်တဲရ၊ ပွမကတိုန် ပွဲဘဝတိုမ္မဲလေ့
ပုန်ဂ် အိုတ်အာရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ဘိက္ခု မူးယုရ။ (၅)

၅၂၁။ ဩပူဂိုလ်မ္မဲ မှာသေ့မဇ္ဈဟ် ပွဲအာရီဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို (နကိုဆဋ္ဌဂံပေက္ခာ)ရ၊
မုံကိုသတိရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ဟံပျဲပျံ ညးမမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ပွဲလောကဏအ်ရ၊ တတ်ကွဲအာ
နုဩဃပန်ပြကာတဲရ၊ ဓိုဟ်လလမ်အာ နုပုသရာမ်ပါပ်တဲရ ဟံဂိုဒုက် နကိုမိစ္ဆာ
ဝိတက်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဩပူဂိုလ်မ္မဲ ‘ဥဿဒ’ ပွမတိုကုတ် (မတ္တကိုရာဂ) ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊
ပူဂိုလ်ဂ် ကော်ခဲစ ညးမဓိုဟ်လလမ် ဗွဲမလောန်ရ။ (၆)

၅၂၂။ ပွဲလောကအိုတ်သို ဣန္ဒြိယမ္ဘိုင် မတ္တကိုစက္ခုညးလိမ္မဲ ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ကို
ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကို ဇော်ပွင်လပ်တဲအိုတ်ရ၊ ထပက်ခွင်တိကေတ် လောကဏအ်ကို
ပရလောကကိုတဲ မင်စီမင် အခိုင်ကာလမချိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဝံဇော်ပွင်လပ်တဲဂ် ကော်ခဲစ
ညးမယေန်သွောင်ရ။ (၇)

၅၂၃။ တိညာတ်ကေတ် ဂ္ဌးကပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုကို သံသာပွမဂေတ်ဂေင် မတွံဂး စုတိ ပဋိသန္ဓိသိုဓါကိုတဲ ပူဂိုလ်မစာ်စူးအာနူရာဂ ဟံမ္မဲကိုလက်ကျိုက် မသအးဇူး ဗွဲတေင် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒိအရာဇာတိမအိုတ်ဂ် ကော်ခေဝ ရဝံမွဲး ဗုဒ္ဓရ။ (၈)

ကြနုဂ် ပြဘာဏ်သဘိယဝံ ဂလာန်ခရဲ တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြဟိုတုံလဝ်သုကလးကိုဂ် အိုတ်တိုဟ်လောန်တဲ မိပ်မြဟ်သွောင်သွင် စိုတ်မြဟ်ပိတိသောမနုသ်ဒ်ကျၢ်တဲ ထပ်သွာန် ဂလာန်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ ကုတီလမုံပိုင်ကျၢ်တြဟိုနရ။

၅၂၄။ (သဘိယဂ် ဂရင်ပတိတ် သာ်ဝံရ)—

ယံကျၢ်မုံပိုင် ညးမအာစိုပ် စိုတ်လိုက် ကော်ခေဝ ရဝံမွဲး ‘ဗြာဟ္မဏ’ ညးမသွကေံ ပွသရာမ်ပါပ် မူးတဲအိုတ်ဂ်ရော? မုရနုကိုဟိုတ်သင်လို ကော်ခေဝ ရဝံမွဲး ‘သမဏ’ ညးမလလမ်တဲ အိုတ်ဂ်ရော? ညးဗိုလိုက် ကော်ခေဝ ရဝံမွဲး “ နာတက ” ညးမကြကတ် ပွသရာမ်ပါပ်တဲ အိုတ်ဂ်ရော? မုရနုကိုဟိုတ်သင်လို ကော်ခေဝ ရဝံမွဲး “ နာဂ ” ညးဟံသွ ပွသရာမ်ပါပ်အိုတ်ဂ်ရော? တီလပိုင်အဲဒိုက်မဂပ်ဝ်သွာန်ဂ် သွဟ်ကိုညိ။ (၉)

၅၂၅။ (တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြဟို သွဟ်တိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံသဘိယ (ဩပူဂိုလ်မ္မဲ) သွကေံပွသရာမ်ပါပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ဗွဲမူးတဲ မုံသဘ် မတန်တရ၊ စာ်စူးအာနူလက်ကျိုက်ရ၊ တန်တဗွဲမဒးရး နကိုအရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိရ၊ ကလိလောန်ကေံသံသာတဲ ကိစ္စမထေက်ကိုသွတဲ ဒိအာရ၊ ဟံနိသုဲကိုတဏှာ ဒိဋ္ဌိတဲ ချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် သူးစ ရဝံမွဲး ‘ဗြာဟ္မဏ’ ညးမသွကေံ ပွသရာမ်ပါပ်မူးတဲရ။ (၁၀)

၅၂၆။ ဩပူဂိုလ်မ္မဲ ကိုလလမ်ကေံကိလေသဂမ္ဘိုင် နကိုအရိယမဂ်တဲ တန်တရ၊ ပါကေံကုသိုလ် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်တဲ စာ်စူးအာနူလက်ကျိုက်ရာဂရ၊ တိကေတ်လိုက် ဝံကို ပရလိုက်ကိုတဲ ကလိလောန်ကေံ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ်ရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမပုန် ဂတးဂ်ဒ်တဲ ဟိုတ်မတန်တအတိုင်သဘ်ဂ်ရ ချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် သူးစ ရဝံမွဲး ‘သမဏ’ ညးမလလမ်တဲရ။ (၁၁)

၅၂၇။ (ဩပူဂိုလ်မ္မဲ) ပွဲအဇ္ဈတ္တိကသန္တာန်ကို၊ ပွဲဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကို ပွဲလောက အိုတ်သို ကြကြာတ်ကေံ သရာမ်ပါပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတဲ ပွဲချင်မိုဟ် ချင်သွင်ဂမ္ဘိုင် မဂပ်ဝ်ချပ် (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်) ဟံအာစိုပ်ပွမချပ် (ရဝံမွဲးမိုဟ်ကို ရဝံမွဲးဒေဝတ်ကို)ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် ဂပ်ဝ်သူးစ ရဝံမွဲး “ နာတက ” ညးမကြကတ်တဲရ။ (၁၂)

၅၂၈။ ဩပူဂိုလ်မ္မဲ ဟံကောန်ပွသရာမ်ပါပ် မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ ပွဲလောကဏအ်ရ၊ ပါသူးကေံပွမစိုန်သကိုဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုကို ဗန်ဒက်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုကို တိတ်ဗူးအာ နကို

ဝိမုတ္တိဓါပြကာ ပဲ့မပွဲကိုခန္ဓဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတဲ့ ဟုံဗာန်စပ် ဟုံပွန်ဂတးဂ်ဒိုတဲ့ ဟိုတ်မတန်တ် အတိုင်သဘ်ခရ်ရ ချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် သွးစ ရံဝံမွး “နာဂ” ဟုံကောန်ပွသရာမ်ပါပ်ရ။ (၁၃)

ကြနုဂ် ပြဘာဇ်သဘိယဝံ ။ ပ ။ ထပ်ဂရင်ပတိ တီလမုံပိုင်ကျ်တြ ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ မွဲလှေ့ပွန်ရ—

၅၂၉။ (သဘိယဂ် သွာန်တ် သာ်ဝံရ) —

ယုံကျ်မုံပိုင် မရ်ညးမွဲ တီလမုံပိုင်ကျ်တြဂမ္ဘိုင် မဟိုတ်လွပ် ရံဝံမွး ညးမအံင်ဇူးကေတ် အာယတနမတွံဂး ခေတ္တအိုတ်ဂ်ရော? မရ်နကိုဟိုတ်လိုမွဲ ဟိုတ်လွပ် ရံဝံမွး (ညးမချိုဟ်ကေက်စီကွး) ညးမကုတ်ထပိုတ် ပလီပလာ်ကော့အိုတ်ဂ်ရော? ညးသာ်လိုမွဲ သွးတ် ရံဝံမွး တုပညာအိုတ်ဂ်ရော? မရ်နကိုဟိုတ်မွဲ သွးစရံဝံမွးမုနိုဂ်ရော? တီလပိုင် အဲချိုက် မဂပ်ပ်သွာန်ဂ် ဟိုတ်သွဟ်ကိုညိ။ (၁၄)

၅၃၀။ (တီလမုံပိုင်ကျ်တြဂ် သွဟ်တိုန် သာ်ဝံရ) —

ယုံသဘိယ ဩပူဂိုလ်မွဲ တီကေတ် အာယတန မဒ်ပဲ့ဒေဝတ်ကို အာယတန မဒ်ပဲ့မိုဟ်ကို အာယတန မဒ်ပဲ့ဘုံဗြိုကို တီကေတ် အာယတနဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတဲ့ တိတ်ဗူးနုဗန်ဒက်မူလ အာယတနဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမပွန်ဂတးဂ်ဒိုတဲ့ ဟိုတ်မတန်တ် အတိုင်သဘ်ရ ချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် သွးစ ရံဝံမွး ညးမအံင်ဇူးကေတ် အာယတန မကော်ဂး ခေတ္တရ။ (၁၅)

၅၃၁။ ဩပူဂိုလ်မွဲ တီကေတ် ဟင်တိုက်ဂြပ်(ကမ်) မဒ်ပဲ့ဒေဝတ်ကို ဟင်တိုက်ဂြပ်(ကမ်) မဒ်ပဲ့မိုဟ်ကို ဟင်တိုက်ဂြပ်(ကမ်) မဒ်ပဲ့ဗြိုကို တီကေတ်ဟင်တိုက်ဂြပ် ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်အိုတ်သိုတဲ့ တိတ်ဗူးနုဗန်ဒက်မူလတိုက်ဂြပ်(ကမ်)ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမပွန်ဂတးဂ်ဒိုတဲ့ ဟိုတ်မတန်တ် အတိုင်သဘ်ရ ချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် သွးစညးမချိုဟ်ကေက်စီကွး ညးမလေပ်ကုတ်ထပိုတ် ပလီပလာ်ကော့တိုက်ဂြပ်(ကမ်)ရ။ (၁၆)

၅၃၂။ ဩပူဂိုလ်မွဲ တီညာတ်ကေတ် အာယတနဂမ္ဘိုင်ဓါ မဗုအး မဒ်ပဲ့အဇ္ဈတ္တသန္တာန်ကို ပဲ့ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကို မုံကိုပညာမဗုအးရ၊ ကလိလောန်ကော့ အကုသိုလ်ကမ် မလမွဲဂ်ဓဝါန် ကုသိုလ်ကမ်မဗုအးရ၊ ဟုံမွဲကိုပွမပွန်ဂတးဂ်ဒိုတဲ့ ဟိုတ်မတန်တ်အတိုင်သဘ်ရ ပူဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်ဂ် သွးစ ရံဝံမွး ညးမုံကိုပညာရ။ (၁၇)

၅၃၃။ ဩပူဂိုလ်မွဲ ပဲ့အဇ္ဈတ္တသန္တာန်ကို ပဲ့ဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကို ပဲ့လောကအိုတ်ကို တီညာတ်ကေတ်ခရ်မယုတ်မာဂမ္ဘိုင်ကို ခရ်ညးသပ္ပရိသ်ဂမ္ဘိုင်ကိုတဲ့ ကလိလောန်ကော့

ပွမဗာန်စပ် (မပ္ပင်ကီရာဂ) ဇာနိက်မတွဲဝေးတဏှာဒိဋ္ဌိတဲ တန်ခွင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မထောက် ကိုဒင်ပူဇ် မှီဟဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ဒ်တဲ ကော်ခစ ရဲဝံ့မွဲ မုနီရ။ (၁၈)

ကြနုဂ် ပြဘာဇ်သဘိယဂ် ။ ပ ။ ကလေင်သွာန်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ ကုတိလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲလော်ပွန်ရ—

၅၃၄။ (သဘိယဂ် သွာန်တ သာ်ဝံရ) —

ယံကျက်မုံပိုင် ညးမအာစိုပ်သာ်လိဂ် သွးစရဲဝံ့မွဲ ‘ဝေဒဂူ’ ညးမအာစိုပ် ပွမတီ အိုတ်ဂ်ရော? မုရ်နုကီဟိုတ်မွဲ သွးစ ရဲဝံ့မွဲ ‘အနုဗုဒ္ဓ’ ညးမတီကေတ် ဗွဲမဗွဲအိုတ် ဂ်ရော? မုရ်ညးလိမ္မဲ သွးစ ရဲဝံ့မွဲ ‘ညးမုံကီဝီရိယ’ အိုတ်ဂ်ရော? မုရ်ညးလိမ္မဲ ဝံ့ယုအာဇာနည်ဂ်ရော? တီလပိုင် အဲဒိုက်မဂပ်ဝ်သွာန်ဂ် ဟိုသွဟ်ကိုညိ။ (၁၉)

၅၃၅။ (တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ သွဟ်တိုန်သာ်ဝံရ) —

ယံသဘိယ ပွဲလောကဝံ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ တိညာတ်ကေတ် ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္ဘိုင် အိုတ်သိုဒဒက်တကိုခမိဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်တဲ ကလိလောန်ကေံ ပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုတဲ စာ်စူးအာ နူပွမထေန်စပ် ပွဲဝေဒနာဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သွးစ ရဲဝံ့မွဲ ညးဝံ ယုဝေဒဂူရ။ (၂၀)

၅၃၆။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ကို ပွဲဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကို တီကေတ် ခရ်ပပဉ္စ ပိပြကာ (တဏှာ,ဒိဋ္ဌိ,မာန) ခရ်နာမ်ရပ်၊ အဝိဇ္ဇာ၊ ဘဝတဏှာ မဒ်ရိုဟ်ကွက် ယဲမတွဲဝေး (နာမ်ရပ်)ဗွဲမဗွဲရ၊ တိတ်ဗူးနုဗန်ဒက် မဒ်မူလ ဒဒက်တကိုယဲဂမ္ဘိုင်အိုတ် သိုရ၊ ဟံမ္မဲကိုပွမပွန်ဂတးဂ်ဒ်တဲ ဟိုတ်မတန်တအတိုင်သဘ်ဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင် ကိုတာဒိဂုဏ်ဂ် သွးစ ရဲဝံ့မွဲ အနုဗုဒ္ဓရ။ (၂၁)

၅၃၇။ ပွဲလောကဝံ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ဝေင်ပါကေံနူပွမသရာမ်ပါပ်အိုတ်သိုရ၊ တိတ်ဗူး နူဒဒိခိဝဋ်ပွဲနရက်တဲ တန်ခွင်ရ၊ မုံကီသိုဋ္ဌာန်ခွင်မတွဲဝေး ဝီရိယရ၊ မုံကီဒွေတ်ပဓာနဂ် ဒ်တဲ မုံကီပွမတန်ကြန် ဟံမ္မဲကိုပွမပွန်ဂတးဂ်ဒ်တဲ ဟိုတ်မတန်တ အတိုင်သဘ်ဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်ဂ် သွးစ ရဲဝံ့မွဲ ညးမုံကီဝီရိယရ။ (၂၂)

၅၃၈။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ကို ပွဲဗဟိဒ္ဓသန္တာန်ကို ကုတ်ထပိုတ်ကေံ ဗန်ဒက်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဒ်အိုတ်ရ၊ ပိုက်ကယျာကေံ ရိုဟ်ကွက်မူလ ပွမဗာန်စပ်တဲရ၊ တိတ်ဗူး နူကိုဗန်ဒက်မူလ ပွမဗာန်စပ်အိုတ်သိုရ၊ ဟံမ္မဲကိုသဘ်မပွန်ဂတးတဲ ဟိုတ်မတန်တ အတိုင်သဘ်ဂ်ရ ပုဂ္ဂိုလ်မချိုက်ပေင်ကိုတာဒိဂုဏ်ဂ် သွးစရဲဝံ့မွဲညးမုံကီဝီရိယရ။(၂၃)

ကြနုဂ် ပြဘာဇ်သဘိယဂ် ။ ပ ။ ကလေင်သွာန်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ ကုတိလမုံပိုင်ကျက်တြဲ မွဲလော်ပွန်ရ—

၅၃၉။ (သဘိယံ သွာနိတ် သင်္ဂရ)။—

ယံကျင်မျှပိုင် ညးမအာစိုပ်သင်္ဂရ် ဟိုသွးစ ရဝံမွဲ ‘သောတ္ထိယ’ ညးမျှကို လမိင်လညာတ် မၞိၚ်အိုတ်ဂ်ရော? မုရ်နကိုဟိုတ်မွဲ ဟိုသွးစ ရဝံမွဲ အရီအိုတ် ဂ်ရော? မုရ်ညးသင်္ဂရ် ဟိုသွးစရဝံမွဲ ညးမျှကိုစရဏအိုတ်ဂ်ရော? မုရ်သင်္ဂရ် မွဲ ဝံယုပြဘာဇ်ဂ်ရော? တီလပိုင် အဲဒိုက်မဂပ်ဝ်သွာနိတ် ဟိုသွဟ်ကိုညိ။ (၂၄)

၅၄၀။ (တီလမျှပိုင်ကျင်တြ် သွဟ်တ် သင်္ဂရ)။—

ယံသဘိယ ပွဲလောကဝံ နကြိဝံမိင်ကေတ် ခရ်အိုတ်သိုနော် တီကေတ်နကို ဉာဏ်တေင်တဲ ညးမလိန်ပိန်ကေတ်ခရ်မျှင် မျှကိုဒုဟ် ဟံမွဲကိုဒုဟ်, ညးဟံမွဲကိုပွမ သေဟ်ပှာ, ညးမတိတ်ဗူးနုနုဒက်, မဟံကျိရာဂရာန်သကိုတ် ပွဲခရ်မျှင်အိုတ်သို မဟံ ကိုခန္ဓ ညးဟံမွဲကိုမဟံရာဂ ချီချိုက်ရာန်သကိုတ်ဟ် ဟိုသွးစ ရဝံမွဲ “သောတ္ထိယ” ညးမျှကိုလမိင်လညာတ် မၞိၚ်အိုတ်ရ။ (၂၅)

၅၄၁။ ဩပူဂိုလ်မွဲ ထပိုတ်ကေတ် အာသဝဂ်မျှင်ပန်ပြကာကို အာလယဓါပြကာ မတံဂး တဏှာဒိဋ္ဌိကိုတဲ တီစိကူးကေတ် ဗွဲအစောံမအာစိုပ် မဂ်ဉာဏ်ပန်ပြကာရ၊ ပူဂိုလ်ဟ် ဟံပြာပ်အာစိုပ် ပွမတန်ပဋိသန္ဓိရ၊ ပါကေတ်သညာ မျှတေင်ပိပြကာကို သိုက်သရီမတံဂး ကာမဂုဏ်ကိုတဲ ဟံအာစိုပ် ‘ကပ္ပ’ ပွမချပ်မတံဂး (တဏှာဒိဋ္ဌိ)ရ၊ ပူဂိုလ်ဟ် ဟိုသွးစ ရဝံမွဲ အရီအိုတ်ရ။ (၂၆)

၅၄၂။ ပွဲသာသနာဝံ ဩပူဂိုလ်မွဲ ဟိုတ်နူခရ်စရဏဂ်မျှင် အာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ် မထေက်ကိုအာစိုပ်ရ၊ ပွဲခရ်စရဏဂ်မျှင်လေဝ် ဆိုက်ဗွက်ရ၊ ခရ်နိဗ္ဗာန်လေဝ် ပွဲကာလ အိုတ်သို တီကေတ်ရ၊ ပွဲခရ်မျှင်အိုတ်သို မဟံကိုခန္ဓ ဟံစောံဗာန်ရ၊ မျှကိုစိုတ် မတိတ်ဗူး နကိုပိမုတ္တိဂ်မျှင်ဓါပြကာတဲရ၊ ဩပူဂိုလ်မွဲ ‘ပဋိယ’ ပွမထေံဗွတ် စိုတ် ဂ်မျှင် ဟံမွဲအိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်ဟ် ညးမျှကိုစရဏမွဲရ။ (၂၇)

၅၄၃။ ဩပူဂိုလ်မွဲ နကိုမဂ်ဉာဏ် ပါသွးစူးပတိတ် ကမ်အတိက် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် မလေပ်ကတိဗုဒ္ဓိကို ဒတဲဖိုဒိဒ်တဲ ပိုင်ခြာတီကေတ် ‘မာယာ’ ပွမဗွေတ်သွံ သုန်လီခန်ကို မာနကို လောဘကို ဒေါသကိုတဲ ဒွေတ်လုတ်တဲဟေင် သွကေတ်လအိတ် ဒဒက်တ်ကိုရုပ်နာမ်ဂ်မျှင်တဲရ၊ ပူဂိုလ် မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်ကို သွးစ ရဝံမွဲ ပရိဗ္ဗာဏအိုတ်ရ။ (၂၈)

ကြနုက် ပြဘာဇ်သဘိယဝံ ခရ်တီလမျှပိုင်ကျင်တြ် မဟိုတွံသွဟ်ကိုဂ် သိုက်မျှက် အိုတ်တိုဟ်တဲ မိပ်စိုတ်မောဝ်ဇ မြဟ်မြကိုစိုတ် ပီတိသောမနဿ ကတိန်ကျင်တဲဂ်ဒ်တဲ ဒိုက်ကတိနုဒဲတဲ ကေတ်ပတိန်သုာ ယာတ်ကေတ်လတူပူးပါမွဲလပါ်တဲ ပင်ခွအိခွေံတဲ

လပါတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိတု ထိုင်သးတံ နကုဂါထာဂမ္ဘိုင် မဗ္ဗေထေက်ကြိုက် ပွဲတမုက် တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိရ—

၅၄၄။ ယံကုမ္ပပိဋ မုံကုပညာမဇ္ဇေလ္လံ ညံသတိတိဇ္ဇေ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ ပါကေ ကေတမိစ္ဆာဂမ္ဘိုင်တြဇ္ဇေပိ (မဒ္ဒမ္ပဟာန်ကောသက္ကာယဒိဋ္ဌိ) မနိဿံကေကေတ ဝါဒသမဏဂမ္ဘိုင် မဒ္ဒမ္ပသာသနာအိုတ်, မနိဿံကေသညာဂမ္ဘိုင်ဓါပြကာ သညာ ပုမချပ်မှာရာ နကုဝေါဟာရမတွံဂး ဣတ္ထိ,ပုရိသ သညာပုမပုန်ဂတး မဒ္ဒမ္ပအစော မတ္တကုပုမမိဋ္ဌကဆံင် မဒ္ဒညံင်ရဲသေဟ်ဍုင် ဒွါအရာမတိုန်ဇှေတု၊ မကလိလောန်ကေ တိုက်ဒမ္ပမတွံဂးဩဃရ။ (၂၉)

၅၄၅။ ယံတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ နိတ်ညးမအာစိပ်နိဗ္ဗာန် မဒ္ဒလအိတ် ဒဒိုက်ဝဋ်, ညးမအာစိပ်ဩဇာလပါ မတွံဂးနိဗ္ဗာန်ရ။ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ နိညးမထေက် ဒင်ဒါန်ပုဇ္ဇေတွေင် နိညးမတိကေတမိဋ္ဌဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို အလိုလိုကေ ပွဲမသုတ်စုတ်ရ။ နိညးမုံကုလျးအရံင်ပညာ နိညးမုံကုပညာမသုတ်အစော တိကေတမာန် နိညးမုံကု ပညာ ဟံမ္ပကုလအိတ်ရ။ အဲဒိုက်ထေင်ကေတ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ ရံမ္ပမ္ပး နိညးမုံကုအာသဝ မအိုတ်တုရ။ ယံတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ မလေပ်သွကေ လအိတ်ဒဒိဝဋ် တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ ကိုအဲဒိုက် ကေသလောန်အာ (နုပမသေဟ်ပွာ)ရ။ (၃၀)

၅၄၆။ ယံတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ တိကေတ ပုမသေဟ်ပွာ အဲဒိုက်ရ။ ကိုအဲဒိုက် ကေသလောန်အာ နုပမသေဟ်ပွာရ။ ဟိုတ်ဂ်ရ လောဝ်တ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိရ။ ယံတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ မအာစိပ်အရဟတ္တဖိုလ် မထေက်ကိုအာစိပ်, ဟံမ္ပကု ဒစုက်ဇလမတွံဂး ပုမသေဟ်ပွာ, မဒ္ဒကဠောသိုင်တု တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ နိညးမစိုဟ်လလမ် ပွဲမလောန်ရ။ (၃၁)

၅၄၇။ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ မုံကုမတ်မသုန်ပြကာဟ် ဟိုလထွေးကို ပုမသေဟ်ပွာ အဲဒိုက် မဒ္ဒဒိုင်ကွာကွာတေရ။ ယံတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ နိတ်သမ္ပဒ္ဓဗ္ဗေတ မတိကေတ ဓရိသစ္စပန်ရ။ ဓရိ‘နီဝရဏ’ အဆေဝ်အဒပ် ကွာတ်လဒိုဂမ္ဘိုင် ဟံမ္ပကု ကုတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိအိုတ်ရ။ (၃၂)

၅၄၈။ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ ပလီပလ်ကေ ‘ဥပါယာသ’ ပုမသေင်စိုတ် ပွဲမသကာတ် ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုအိုတ်ရ။ ပိုက်ကယျာကေ ညံင်ရဲမပိုက်ကယျာ တုံလပိုဟ်အိုတ်ရ။ တိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ ဓိုဟ်လလမ်ဂ်ဒ်တု နိတ်ညးမအာစိပ် ဒဒိညးမဝေတ်ကေ ဣန္ဒြိ ဂမ္ဘိုင်တုရ ညးမုံကုသမာမိ ညးမုံကုဝီရိယ မသုတ်စုတ်ရ။ (၃၃)

၅၄၉။ ယံတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ မဒ္ဒတုအရုန်, ဒေဝတ် အာကာသဋ္ဌ ဘုမ္မဋ္ဌ ဓါပြကာ အိုတ်သို မပဒတ် ပွဲနီနာရဒဂ် အိုတ်တိုဟ်မိပ်စိုတ်ကွာ သွအနမောဒနာ ကုတိလမ္ပပိဋကုတ်တြိ မုံကုဝီရိယမဇ္ဇေ မတုင်ညံင်ရဲစိင်ဇ္ဇေဝ် မလေပ်ဟိုတုံဓရိအိုတ်ရ။ (၃၄)

၅၅၀။ ယွံတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မဒိတ်တြဲအာဇာနည်၊ လှောင်တ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ၊ ယွံတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မဒိတ်တြဲမပြဲ လှောင်တ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ၊ ပွဲလောက မဒိမ္မဲဟာန်ကောံဒေဝတ်ဝံ ဟံမ္မဲကိုပွမပြိုင်ပကာန် ပတောံစတ် ကိုတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ။ (၃၅)

၅၅၁။ ယွံတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ တီလမ္ပုပိဉ် တီကေတ်ခရ်သစ္စပန်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ် နိတ်အာရ၊ တီလမ္ပုပိဉ် လ္လိပပိန်ကောံတဲ ဇူးကေတ်မာရ်မသုန်ပြကာရ၊ တီလမ္ပုပိဉ် ကုတ်ထပိတ်ကောံ အနုသယဂမ္တိုင်တဲ တတ်ကောံအာသံသာတဲ ဟံင်ပတိုန်သတ်ဂမ္တိုင် နူသံသာဝံရ။ (၃၆)

၅၅၂။ တီလမ္ပုပိဉ် ကလိလောန်ကောံ ဥပဓိပန်ပြကာဂမ္တိုင် ဗွဲမဒးရဲတဲရ၊ တီလမ္ပုပိဉ် ပါကရေက်ကောံ အာသဝဂမ္တိုင်တဲရ၊ တီလမ္ပုပိဉ် နိညင်ရ်ဇာဒိသိုင်ရ၊ နိညးဟံမ္မဲကိုစောဲလာံ မမိက်ကိုမ္မဲ နိညးမပါကောံ ပွမဖေက်လကိုတ်ဂမ္တိုင်တဲရ။ (၃၇)

၅၅၃။ ဒက်ပုဏ္ဏရိတ်မဆဲင် ညံင်ဟံဗာန်ကောံပွဲကိုဘျီကို တုပ်ညံင်သက်ကိုရ၊ တီလပိဉ် ဟံကောံဗာန်စပ် ပွဲကုသိုလ်ကမ်ကို အကုသိုလ်ကမ်ကို သိုဓါပြကာကိုရ၊ ယွံကျာ်တြဲ မ္မုကိုလ္လီပရာမဇောံ ပူးကသိုတ်ဇိုင်ဂမ္တိုင်ညါ၊ သဘိယာ် လှောင်ကလအ်ကျာ်တြဲ မဒိအာရ။ (၃၈)

ကြနုဂ် ပြဘာဇ်သဘိယာ် လှောင်ကလအ်တမ်ဇိုင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ သူးတ်ဂလာန်ကုတီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ရံဝံမွဲး “ယွံတီလပိဉ် ခရ် ထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက်ကောံရသွံ ။ ပ ။ အဲဒိုက်ဂ် ပြာပ်ခစ တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ရံဝံမွဲးသွစွဲစောံရ၊ ပြာပ်ခစခရ်ကို သင်ကို ရံဝံမွဲး သွစွဲစောံရ၊ ယွံတီလပိဉ် အဲဒိုက်ဂ် မိက်ဝံကလိဝံ ဒနိထပိုယ် ဒနိပယျင် ပွဲဇရေင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲရ” သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။

ယွံသဘိယ ညးမကောံဒ်လပ် တိတ္ထိကိုပ်ကွာ မ္မုကိုကောံမ္မဲသအာင်ဂ် မိက်ဝံကလိဝံ ဒနိထပို ဒနိပယျင် ပွဲသာသနာဏအ်မွဲး ဒးဒွေတ်စမ်ရံင် လုက်ပန်ဂိတုရ၊ ကလိလောန်အာ ပန်ဂိတုတဲ ခမိဂမ္တိုင် တရိပ်ကိုစိုတ်မွဲး သွကိုထပိုယ်အိုတ်ရ၊ ပတိုန်ကိုဒနိပယျင်အိုတ်ရ၊ စိုန်ဒ် သာ်ဂ်လေပ် အရာဝံ အဲဂ်တီကေတ် ဒနိတောင်တုဟ်ခြာ ပူဂိုလ်ဂမ္တိုင်ရ သာ်ဝံ (သူးတိုန်ရ)။

ယွံတီလပိဉ် ညးမကောံဒ်လပ် တိတ္ထိကိုပ်ကွာ မ္မုကိုကောံမ္မဲသအာင်ဂ် မိက်ဝံကလိဝံ ဒနိထပိုယ် ဒနိပယျင် ပွဲသာသနာဏအ်မွဲး ဒးဒွေတ်စမ်ရံင် လုက်ပန်ဂိတုရ၊ ကလိလောန်အာ ပန်ဂိတုတဲ ခမိဂမ္တိုင် တရိပ်ကိုစိုတ်မွဲး သွကိုထပိုယ်အိုတ်ရ၊ ပတိုန်ကိုဒနိပယျင်အိုတ်ရ၊ အဲဒိုက်ဂ် ဒွေတ်စမ်တ် လုက်ပန်သွာံရ၊ ကလိလောန်ပန်သွာံတဲ ခမိဂမ္တိုင် တရိပ်ကိုစိုတ်မွဲး ဩဝ်သွကို ထပိုယ်အိုတ်ညါ၊ ဩဝ်ပတိုန်ကို ပယျင်အိုတ်ညါ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)၊ ပြဘာဇ်သဘိယာ်

ကလိဝံဒံထပိယံ ပွဲဇရေင်တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲရ၊ ကလိဝံဒံခမိ ပွဲဇရေင်တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲရ၊
ခမိတုနာဲသဘိယာ် ပ္ဍောပ်ကိုတုအရှန်ဂမ္တိုင် လုပ်လွိဟ်မွဲကျေုကုရ။

သဘိယသုတ် မရနက်ကိုတြဲ တုရ။

၇။ သေလသုတ်

အဲဒိုက် ဂွံမိင်လဝ် ရဲသုာ်ဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိင် တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲ မွဲဟာန်ကျေုကောံ
ဂကောံခမိဂမ္တိုင်မဂ္တိုင် လိုဓါကွံမသုန်စှော် ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးအင်္ဂုတ္တရာပနောပ်
အာစိုပ်နီဂီအာပဏာ ပွဲရးအင်္ဂုတ္တရာပရ၊ ရသိကေဏိယာ် “ယွံမွဲတအံ ခမိဂေါတမ မသ္မုခမိ
နူဂကုဿာကျဝင် မဒ်ကောန်သွိုင်သာကျဝင်ဝံ ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရိတ် ကျေုကောံခမိဂမ္တိုင်
မဂ္တိုင် လိုဓါကွံမသုန်စှော် စိုပ်ကျင်နီဂီအာပဏာ ရးအင်္ဂုတ္တရာပရောင်ဂး၊ ကုခမိဂေါတမ
ဗရုရမျာင်ဒယှတ်မဆဲး ဗြုလလောင်တိုန်ရ- ‘တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်နူဟိုတ် မထေက်ကို
ဒင်ဒါန်ဗွဲတေင်္ဂရ ‘အရဟံ’ မွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဂြင်တိကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို
အလိုလိုကျေု ဗွဲအတိုင်မသုာ်စှော်ရ ‘သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ’ မွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပေင်ကို
‘ဝိဇ္ဇာ’ လညာတ်ဉာဏ် ‘စရဏ’ဒေတ်ရ ‘ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္န’ မွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မလေပ်
သွးတံ ဂလာန်မသုာ်စှော်ရ ‘သုဂတ’ မွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတိကေတ် လောကဂ်ရ
‘လောကဝိဒ္ဓ’ မွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်ပုဂိုလ် ဟွံမွဲကိုပတုပ်ပတောံစတ် မလေပ်ဝေတ်တံ
ညးမထေက်ကိုဝေတ်ရ ‘အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ’ မွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မဒ်အွာ
မိုဟ်ဒေဝတံဂမ္တိုင်ရ ‘သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ’ မွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မတိကေတ် ဓရ်သစ္စ
ပန်ဂ်ရ ‘ဗုဒ္ဓ’ မွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပေင်ကိုပိဉ်တြဲပြကာဂ်ရ ‘ဘဂဝါ’မွဲယုရ၊ သာ်ဝံ
ဗြုလလောင်တမ္ဗဝ်တိုန်ဒိုင်ရ။

တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲ နကိုဉာဏ်တေင် အလိုလိုကျေု တိကေတ်ဒေဝလောက မဒ်
မွဲဟာန်ကျေုဒေဝတံ သိုင်မာရ် သိုင်ဗြိုကိုမနုဿလောက မဒ်မွဲဟာန်ကျေုခမိဗုဒ္ဓမိုဟ်ဂမ္တိုင်တု
သ္မုဇ္ဇောပ်မတ်တုမွဲ ဟိုတ်ဝံတရ၊ တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိုတ်ဝံ ဓရ်မချိုက်ပေင်ကျေုသဒ္ဓါ
မချိုက်ပေင်ကျေုအရထ မဆဲးတမ် မဆဲးလဒေါပ် မဆဲးကျောတ်ရ၊ ထွးတံ ဒေတ်မပြ
မသအးဇး မချိုက်ပေင်အိုတ်သိုရ၊ ဂွံဗိုလှောပ်တံ ပုဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္တိုင် မုံသဘ်မဗ်သာ်ဝံ
ခိုဟ်ဆဲးတံဟေင်ရ” သာ်ဝံ ဂွံမိင်တရ။

ကြံနူဂ် ရသိကေဏိယဝံ ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲတု ကိုစိုပ်ဒတုကျေု
ဂလာန် မအိုဟ်တိုဟ်ဂ် ထေက်ကိုဗိုဗျဟ် ကျေုတိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲတု ဂဇာန်ဒိုင် ပွဲလအိတ်
မွဲဒုဒုရ၊ ကုရသိကေဏိယ မဂဇာန်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုဒုဂ် တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲ မစောန်ထွးတံ
နကိုဂလာန်ဓရ် ဗွဲမဒးရဲတု ကိုအိုဟ်တိုဟ် ဗွဲမဒးရဲတု ကိုမိပ်မြဟ်ဗွဲမဒးရဲတု ကိုသ္မာင်သ္မဝ်
ဗွဲမဒးရဲတုရ၊ ကာလဂ် ရသိကေဏိယဝံ တိလမ္ပံပိဉ်ကျာ်တြဲ မစောန်ထွးကို(ဒတုဗို) နကို

ဂလာန်ခရ်နေဝ် ကိုအိုဟ်တိုဟ်ဗွဲမဒးရးနေဝ် ကိုမိပ်မြဟ်ဗွဲမဒးရးနေဝ် ကိုသွာင်သွဝ် ဗွဲမဒးရးနေဝ် “တီလပိုင်ဂေါတမဂ် မွဲဟာန်ကျောံခမီသင်ဂမ္တိုင် တွဟ်နဒတဲဖိုတဲယးဂတ ဒုင်တဲ ပိဏ္ဍပါတ် အဲဒိုက်ညိကျာ်” ရဝံ ဂရင်ပတီ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ဂရင်ပတီ ရသော်ဝံနေဝ် “ယွံကေဏိယ ခမီသင်ဂ္တိုင်တ ဗွဲမလောန်ရ၊ လိုဟ်ခမီသင် နွံဒိုင်လို့ဓါကွံ မသုန်စော်ရ၊ တုအဲဂ် ဒိုညးမဖြင်သျှိုက် လတူဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် ဗွဲမလောန်ရ” ရဝံ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ သွးတိုန်ရ။

မရနက်ကိုဓါအလန်ကိုလေဝ် ရသိကေဏိယဂ် ဂရင်ပတီ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ ရဝံရ “ယွံတီလပိုင်ဂေါတမ ခမီသင်ဂမ္တိုင် ဓိုန်မွဲလို့ဟ်မဂ္တိုင် လို့ဓါကွံမသုန်စော်ကိုလေဝ် အဲဒိုက်ဂ် ဓိုန်ဒိုညးမဖြင်သျှိုက် လတူဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် ဗွဲမလောန်ကိုလေဝ် တီလပိုင်ဂေါတမဂ် တဲယးဂတ သွက်ဂွံသွကုသိုလ်ဂ် မွဲဟာန်ကျောံ ခမီသင်ဂမ္တိုင် ဣကျာ်ဒုင်တဲ ပိဏ္ဍပါတ် အဲဒိုက်ညိကျာ်” သာ်ဝံ ဂရင်ပတီရ၊ မရနက်ကိုဓါအလန်ကိုလေဝ် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ သွးတိုန်ကို ရသိကေဏိယ ရဝံမွဲ “ယွံကေဏိယ ခမီသင် ဂ္တိုင်တဲဗွဲမလောန်ရ၊ လိုဟ်ခမီသင် နွံဒိုင်လို့ဓါကွံ မသုန်စော်ရ၊ တုအဲဂ် ဒိုညးမဖြင်သျှိုက် လတူဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် ဗွဲမလောန်ရ”။

မရနက်ကိုပိအလန်ကိုလေဝ် ရသိကေဏိယဂ် ဂရင်ပတီ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ ရဝံရ “ယွံတီလပိုင်ဂေါတမ ခမီသင်ဂမ္တိုင် ဓိုန်မွဲလို့ဟ်မဂ္တိုင် လို့ဓါကွံမသုန်စော်ကိုလေဝ် အဲဒိုက်ဂ် ဓိုန်ဒိုညးမဖြင်သျှိုက် လတူဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် ဗွဲမလောန်ကိုလေဝ် တီလပိုင်ဂေါတမဂ် တဲယးဂတ သွက်ဂွံသွကုသိုလ်ဂ် မွဲဟာန်ကျောံခမီသင်ဂမ္တိုင် ဣကျာ်ဒုင်တဲ ပိဏ္ဍပါတ် အဲဒိုက်ညိကျာ်” ရဝံ ဂရင်ပတီရ၊ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ နပမင်သိုတ်သိုတ်ဟေင် ဒုင်တဲရ၊ ကာလဂ် ရသိကေဏိယဝံ တီကေတ်ဒဒ် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ ဒုင်တဲတဲ ဒွိုက်ကတိုနုဒ္ဒတဲ ပြာပ်အာဘာ အဿမပိဒ်တဲ ဟိုလ်ထွေးကို မိဿဟာ်ပြောဲဇ္ဇာ ကဠောဒညာတ်မသနာမ်ရိုင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ “ယွံမိဿဟာ်ပြောဲဇ္ဇာ ကဠောဒညာတ် မသနာမ်ရိုင်တအ် သြပ်ကလင်တဲ(ဂလာန်)အဲအိုတ်ညိ၊ အဲဂ် တဲယးဂတ သွက်ဂွံကျောန်ကုသိုလ် ဘိက်နိမန်လဝ် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲကို သိုက်ခမီသင်ဂမ္တိုင် နကိုပိဏ္ဍပါတ်တဲရ၊ ဟိုတ်နုနိမန်တဲ ဂ်ရ သြပ်ကျောန်တဲ ဝေယျာဝစ္စကုသိုလ် နကိုကာယ သွက်အဲအိုတ်ညိ” သာ်ဝံ သွးတဲရ။

“ယွံတုနာဲ ဒိုဟ်သန်ရ” ရဝံ မိဿဟာ်ပြောဲဇ္ဇာ ကဠောဒညာတ်မသနာမ်ရိုင် ရသိကေဏိယဂမ္တိုင် ဒုင်ဝန် ကုရသိကေဏိယတဲ ညးလှိုလှိုတအ်ဂ် ခါတ်ကျိပ်ဖဂမ္တိုင်ရ၊ ညးလှိုလှိုတအ်ဂ် ကရေက်တ အောံဂမ္တိုင်ရ၊ ညးလှိုလှိုတအ်ဂ် ကြံကြာတ်ခေါ်ခရော်အိုတ်ရ၊ ညးလှိုလှိုတအ်ဂ် စွပ်တန်လဝ်သုင် နင်ဇေီအကြာအိုတ်ရ၊ ညးလှိုလှိုတအ်ဂ် လးတဲဒုဲ ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ရသိကေဏိယတုန် အလိုဇေယျဟေင် စီရေင်တဲ ဗွီအဝဏ်ကျာ်ထးရ။

ကာလဂ် ဗဗ္ဗးသေလ မင်ဒိုင် ပွဲနီဂီအာပဏရ၊ ဗဗ္ဗးသေလဝံ လေပ်ဖျောတ်တဲ ဂါထာ ဂမ္တိုင် မကျင်နု ပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ရ၊ ပကင်ရင်လဝ် ပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ရ၊ အာစိုပ် သြင်မွဲလှို ဒဒက်တဲကိုဗိုတ်ဗေဒင်ပိ မဒ်မွဲဟာန်ကျောံ ပြကိုဟ် အဘိဓာန်‘နိဂဏ္ဌာ’ ပြကိုဟ်

အလင်္ကာ‘ကေဠာ’ ပြကိုဟ်သဒ္ဒါ‘အက္ခရာပဉ္စဘေဒ’ ပြကိုဟ်ဣတိဟာသ’ဟေင် မရနက်ကို မသုန်ရ၊ လေပ်တပြကိုဟ်ပဒရ၊^၁ လေပ်တ ပြကိုဟ်ဗျာကရိဏ်ရ၊^၂ လေပ်တ ပြကိုဟ် လော ကာယတ၊^၃ မသက္ကာသုတ်ရ၊ ဖျေပတိုန်မံင်ပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ဂမ္တိုင်ကို မင်ဗွဲဂမ္တိုင်ပိကံ့ရ။

ပွဲအခိုင်ကာလဂ် ရသိကေဏိယဝံ လျှင်ဖြင်သျှိုက်ခိုင် ပွဲလတူဗဗူးသေလရ၊ အခိုင်ဂ် ဗဗူးသေလဝံ ပွဲဗိုင်ကေတ် မင်ဗွဲပိကံ့တဲ နကြိမဂေတ်ဂေင်အာကျင် ကွာ်စင်ကြမ် တူဟ်န ပွေင်ပရေကျိုင်ကွဲ၊ ဝံပြေနေင် ပြာပ်အာဇရေင်အဿမပိုင် ရသိကေဏိယရ၊ ဗဗူးသေလဂ် ညာတ်ကေတ် ပွဲအဿမပိုင်ဂ် ညးလှိုလှိုဂမ္တိုင် မခါခိုင်ကွဲပ်ဖအိုတ်ကို ။ ပ ။ ညးလှိုလှိုဂမ္တိုင် မလးခိုင်သွာအိုတ်ကို အလိုဇကု ရသိကေဏိယဂ် စီရေင်မံင်ဗိုအဝဏ် ကွာ်ထးကိုတဲ သွးတ် ဂလာန်ဝံ ကုရသိကေဏိယရ၊ တုနဲရသိကေဏိယဂ် သွတ်မျိုလ်‘အာဝါဟ’ ပွမရင်တုင် ကောန်ဂုတ်ဟာ၊ သွတ်မျိုလ်‘ဝိဝါဟ’ ပွမကိုတ်ကောန်ဂုတ်ဟာ၊ စီရေင်တပွမပူဇယအံဇော်ဟာ၊ ဘိက်လင်သိုင်မိမ္မိသာရ မဒ်တုညးမဂဓရး မွဲကိုဗိုလ်လဗးမဂ္တိုင် တူဟ်နစပုင်တဲယးဂတ မွဲဟာန် ကျောံဂကျောံဗိုလ်လဗးဂမ္တိုင်ဟာ” သာ်ဝံ သွးတ်ရ။

ယံတုနဲသေလ အဲဂ် သွမျိုလ်‘အာဝါဟ’ ပွမရင်တုင် ကောန်ဂုတ်လေပ် ဟံသေင်ရ၊ သွတ်မျိုလ်‘ဝိဝါဟ’ ပွမကိုတ်ကောန်ဂုတ်လေပ် ဟံသေင်ဟာ၊ ဘိက်လင်သိုင်မိမ္မိသာရ မဒ် တုညးမဂဓရး မွဲကိုဗိုလ်လဗးမဂ္တိုင် တူဟ်နစပုင်တဲယးဂတ မွဲဟာန်ကျောံဂကျောံဗိုလ်လဗး ဂမ္တိုင်လေပ် ဟံသေင်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် အဲဂ် စီရေင်ခိုင် ပွမပူဇယအံဇော်ရ၊ ခမီဂေါတမ မသွကျင် ခမီ နူဂကျောံကျောံဝင်ဂ် ဂေတ်ဂေင်ဒေသစာရိတ် ပွဲရးအင်္ဂုတ္တရာပနေင် မွဲဟာန်ကျောံဂကျောံ ခမီဂမ္တိုင် လှိုဓါကံ့မသုန်စော်ဂ် စိုပ်ကျင် နီဂီအာပဏဏ်ရ၊ တီလပိုင်ဂေါတမဝံ ။ ပ ။ ဟိုတ်နူ ဟိုတ် မကိုတ်ကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ဂမ္တိုင်ရ ဗုဒ္ဓမွဲယုရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပေင်ကိုပိုင် တြပြကာဂ်ရ ‘ဘဂဝါ’မွဲယုရ ရဝံ ပရိုင်ဒယံတံဂမ္တိုင် ပြုလလောင်တမ္မင်တိုန်ရ၊ အဲဂ် သွက်တဲယးဂတ တူဟ်နဖိုကုသိုလ်တဲ ဘိက်နီမန်လင် တီလမုံပိုင်ကျင်တြ မွဲဟာန်ကျောံ ခမီသင်ဂမ္တိုင် နကိုပိဏ္ဍပါတ်ရ၊ ယံတုနဲသေလ ‘ကျာ်’ ရဝံ တုအဲ သွးတ်ဟာ၊ ယံတုနဲ သေလ ‘ကျာ်’ ရဝံ အဲသွးတ်ရ၊ ယံတုနဲသေလ ‘ကျာ်’ ရဝံ တုအဲ သွးတ်ဟာ၊ ယံတုနဲသေလ ‘ကျာ်’ အဲသွးတ်ရ သာ်ဝံ သွးတ်ရ။

ကာလဂ် ကသပ်ဝံ ကတိန်ကျင် ကုဗဗူးသေလရ၊ အယာံမာတ် ရမျာင်မတွံး ကျာ်ဝံလေပ် ဖြိုင်ကိုဝံမိုင်ကေတ် ပွဲလောကရ၊ လက်သဏ်တြုမပြပိစော်ဓါဂမ္တိုင် မကျင်ပွဲ ပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ပိုယ်အိုတ်ရ၊ တြုမပြ မချိုက်ပေင်ကိုလက်သဏ်ဂမ္တိုင်ဝံ ဒဒ်ဓါသ်ဂမ္တိုင်

၁။ ပြကိုဟ်ပုံအာဂီရာဇဝင်တမ္ဘာ မပ္ပံမဟာဘာရတ။
၂။ ပြကိုဟ်မဇ္ဈောန်ထွေး လွေင်နက်ပတိတ် ပိုင်မကျင်နူပြကိုဟ်ဝေဒဂမ္တိုင်။
၃။ ပါပရအိနကိုဓာတ် ပစ္စယံ ဝိဘာတ်ဂမ္တိုင်တဲ ပြကိုဟ်မဇ္ဈောန်ထွေး ဗိုစီရေင်ပတဲပိုင်ဂမ္တိုင်။
၄။ ပြကိုဟ်မဇ္ဈောန်ထွေးဝါဒရုပ် ပရူပရာလောကဂတမတ်ဟေင်။ မပ္ပံဝါဒရုပ်အွာ စာရ်ဗာက။

ဝံ့ဟေင် နွံတအိုတ်ရ၊ ဒဒိတုဟ်မွဲသအာင်ဂမ္တိုင် ဟံမ္မဲအိုတ်ရ၊ (တြုမပြုဂ်) ယဝ်ရမံင် ပွဲယရာဝါသ သိုက်နီုနွံမွဲး ဒုသိုင်စက္ကဝပ် မမင်မွဲတခရ် သွသိုင်ဗဗွဲကိုရ် မဝံ့အလိုအသီတကအ်ပန် မွဲအပိုင် အခြာ မှာသွဒ်ပန် မအံင်ဇူးကေတ် သွသတြုဂမ္တိုင် မလေပ်ကိုတၟိရး ဝိုဟ်လလမ်ညိုင်ဝတ် မချိုက်ပေင်ကိုရတ်ထပ်သ်ရ၊ ကုသိုင်စက္ကဝပ်ရ် ရတ်ထပ်သ်ဂမ္တိုင်မတွံး ရတ်စက် ရတ်စိင် ရတ်ချေ၍ ရတ်မွဲက် ရတ်ဂုကျာ် ရတ်သေဋ္ဌိ ရတ်ကောန်ဇော် မရနက်ကိုထပ်တအ်ဂ် ကတိဒ် ကျင်အိုတ်ရ၊ ကုသိုင်စက္ကဝပ်ရ် မွဲကိုကောန်ဂမ္တိုင်ဟံကမ္မဲလီု မဂံင်သကာ မွဲသဘ်အင်္ဂ လက်သဏ်မဂံင်သကာ မလေပ်လီုဗပိန်ကေံ မှာန်မ္မဲလပါ်မာန် သိုင်စက္ကဝပ်ရ် သိုဟံမ္မဲကိုလွဟ်လနက် အံင်ဇူးကေတ်တိဇော် မွဲလအိတ်ဍဲမှာသွဒ် နကိုရ်တု အုပ်ဝပ်ပိုင် ပြီ မာန်ရ၊ တိတ်ကျင်နူယရာဝါသသိုက်နီုတု ယဝ်ရလုပ်ကျင် သွခမီမွဲး ဒုတကျာ် မထေက်ဒင်ဒါန် ပူဇွဲတေင် မတီကေတ်ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို အလိုလိုဇကု အတိုင်မချာ်စွတ် မပံက်ကေံဂီုကွတ် လဒီု(ကိလေသ) ပွဲလောကဏ်မာန်ရ၊ ယွံတုန့တဲကေဏိယ ကျာ်ဂေါတမ မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇွဲ တေင် မတီကေတ် (ခရ်သစ္စပန်ဂမ္တိုင်) အလိုလိုဇကု အတိုင်မချာ်စွတ်ရ် လှဟ် သွဒတ်ဒိုင် ပွဲဌာန်လိုက်ရော?

ဟိုသွးတ ရဲသတ်ဝံ့နော် ရသိကေဏိယဂ် ပင်ယာတိုန်တဲပုင်တု သွးတကိုဗဗူးသေလဂ် ရဲဝံ့မွဲး “ယွံတုန့တဲသေလ သွဒတ်ဒိုင် ပွဲဌာန်သပိုဟ်ဂြိုပ် မွဲကိုစရိတ်လမွဲက်ရ” ကာလဂ် ဗဗူးသေလဝံ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲ မွဲဟာန်ကောံမင်ဗွာ်ဂမ္တိုင် ပိက္ခံရ၊ ကာလဂ် ဗဗူးသေလဝံ သွးကိုမင်ဗွာ်ဂမ္တိုင် ရဲဝံ့မွဲး “ ယွံမွဲးတအ် ဩဝ်ကျင်သိုတ်သိုတ်တြဲအိုတ်ညါ၊ ဩဝ်ဗက်ကျင် လွေင်လက္ခရံဒုဒိုင် လွက်ပိုတ်အိုတ်ညါ၊ ဝံ့ပြာပ်ခစ တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲဂမ္တိုင် မပဒတ်ညးမွဲဝပ် ညံင်သိုင်ဇာဒိသိုင်ဂ် ဝါတ်ဂါတ်အိုတ်ရ၊ ယွံမွဲးတအ် အဲဂ် ကာလဟိုဂး ချပ်ဂုန်ကိုခမီဂေါတမမွဲး မွဲးတအ်ညးဂမ္တိုင် ထပိုတ်ကေံအရေဝ်အဲ အကြာအကြာတု လွဟို အိုတ်ညါ၊ မွဲးတအ်ညးဂမ္တိုင်ဂ် ဩဝ်ဂဇာဒ်ဒိုင် စိုက်အရေဝ်အဲ မစိပ်ဒတုအိုတ်ညါ”

တြုနုဂ် ဗဗူးသေလဝံ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲတု ဟိုဂလားနိမိပ်မြဟ် အိုတ်တိုဟ် ကောံတီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲတု ကိုစိပ်ဒတုအာ ဂလားနိမိပ်မြဟ်အိုတ်တိုဟ်ဗိုဗျဟ်တု ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုဒိုင်နော် မှာ်သေဝ်ဇိတ်သပေါတ်ဒိုင် လက်သဏ်တြုမပြုဂမ္တိုင်ပိဇောံခါ ပွဲကာယတီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ ဗဗူးသေလဂ် ညာတ်ကေတ်လက်သဏ်တြုဂမ္တိုင်ပိဇောံခါ ဗွဲမတိုင် ပွဲကာယတီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲတု ဟံညာတ် ကေတ်ခါသ်ရ၊ ပွဲပုရိသနိမိတ် မဂြောပ် ဗွန်လပ်နကိုသိုသိုက်ကို၊ ပွဲလတက်မဇော်ဂိုင် လဲလးကို ပွဲလက်သဏ်တြုဂမ္တိုင်ခါ ညာတ်ကေတ် ဟံမာန်တအ်ဂ် ဒ်ဒိုင်သံသယရ၊ ဒ်ဒိုင်သေ့ပွာရ၊ လျှင်ပတေ်ဟံမာန်ရ။

အခိုင်ဂ် ကသပ်စိုတ် ကတိဒ်ကျင် ကုတီလမွဲပိုင်ကျာ်တြဲရ၊ “ဗဗူးသေလဝံ လက်သဏ် တြုဂမ္တိုင် မပြီပိဇောံခါ ဒဒက်တကိုအဲကျာ်ဂ် ဝံ့ညာတ်ကေတ်ရ လက်သဏ်ဂမ္တိုင်ခါသ်တုန် ဟံညာတ်ကေတ်ရ၊ ပွဲပုရိသနိမိတ် မဂြောပ်လပ်နကိုသိုသိုက်ကို လတက်မဇော်ဂိုင်လဲလးကို

ပွဲကိုလက်သဏ်ဂမ္ဘိုင်စါသ် ဟံ့ဆိညာတ်၌ နိသေဟ်ပွာ နိသံသယ သျှတ်သွာတ်ဟံ့မာန် လျှင်ပတေ်ဟံ့မာန်ရ၊ အဲၣ် ဝံထွေးတ် နကိုက္ကုဒ္ဓိမ္မး နိဟ်သန်ရ” ရဲဝံ ကသပ်စိတ်ကတိဗဒ်ရ အခိုင်ၣ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ နိမိတ်ဗဒ်က္ကုဒ္ဓိ တွဟ်နဗဗ္ဗးသေလ ဝံညာတ်ကေတ် ပုရိသနိမိတ် မဂြောပ်ဗွန်လဝ် နကိုသိုသျှိက်ရ၊ ကြဲန့ၣ် တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ ပတိတ်ထွေးလတ်တဲ ဇွိတ် သပေါတ်ပထောင်ကတောင် ဓါလပါ်ဂတးဂတန်ရ၊ ဇွိတ်သပေါတ်ပထောင်မုဟ်ဓါ ဂတး ဂတန်ရ၊ နကိုလတ်ၣ် ဂြောပ်ဗွန်ကေ့ ဗလးကွေင်အိုတ်သိုရ။

အခိုင်ၣ် ကသပ်စိတ် ကတိဗဒ်ကျၢ် ကုဗဗ္ဗးသေလၣ်ရ ခမီဂေါတမဝံ ချိုက်ပေင်ကို လက်သဏ်တြဲမပြဲဂမ္ဘိုင်ပိစော်ဓါပေင်ပေင်ရ၊ ဟံ့ချိုက်ပေင်ကိုလက်သဏ်ပေင်ပေင် ဟံ့သေင်ရ၊ ခမီဂေါတမဝံ ကျၢ်ကို ကျၢ်ဟံ့သေင်ကို အဲဟံ့တီကေတ်ရ၊ ဗွဲစုတ်တုန် ကျၢ်ဂမ္ဘိုင် မထေက် ကိုဒင်ဒါန်ပူဇံတေင် မဂြင်တီကေတ်ခရဲဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို နအလိုလိုဇကု ဗွဲမဃာ်စုတ်ၣ် နကြိ မဟီသွး ဂုဏ်ဇကုဇကု နိသျှာကဋ်ဇကုဇကုအိုတ်ရ၊ ဂလာန်ဗဗ္ဗးမ္မုကိုအာယုက်မဇ္ဇော် မ္မုကို အဝယ် မကြိုင်ကျၢ်ဟ် မဒ်အာစာအဆက်ဆက် မလေပ်ဟီ မလေပ်သွးတအ် ရဲသျှံဝံ အဲဝံ ကေင်မိင် ကျၢ်လဝ်ဟေင်ရ၊ အဲၣ် ဝံထိုင်သးတ်နကိုဂါထာဂမ္ဘိုင် မဗဗ္ဗဲဂုတမုန် ခမီဂေါတမမ္မး နိဟ်သန်ရ” ရဲဝံ (ကသပ်စိတ် ကတိဗဒ်ကျၢ်)၊ ကြဲန့ၣ် ဗဗ္ဗးသေလဝံ ထေက်ကြိုက်ထိုင်သးတ် နကိုဂါထာဂမ္ဘိုင် မဗဗ္ဗဲဂုတမုန် တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲရ—

၅၅၄။ ယံတီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ မ္မုကိုဝီရိယမဇ္ဇော် တီလမ္ပုပိဉ်ၣ် မ္မုကိုကာယ မချိုက်ပေင်ကိုလက်သဏ် မဟာပုရိသပေင်ပေင်ရ၊ မ္မုကိုသျှံဇကု မသျှိုက်မျိုက်ရ၊ မ္မုကိုသျှင်ဒတူဗိုဉ်သဏ္ဌာန် မခိဟ်ရ၊ မ္မုကိုရုပ်သျှံသျှိုက်မျိုက်ဆဲးဂေါင် ကိုညး မဗိုသေဝ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ မ္မုကိုသျှံဇကု မတုပ်ညံင်သျှံထဝ်ရ၊ မ္မုကိုအဋ္ဌေပ်(ဋ္ဌေဟ်)မပုဓတ် ညံင်ရဲဂြင်စိင်ရ။ (၁)

၅၅၅။ ညံင်ပြမံင်ရ- လက်သဏ်မဟာပုရိသဂမ္ဘိုင် ပွဲကာယတြဲမပြဲ မဒ်နကိုဗိုဉ် သဏ္ဌာန်သျှင်ဒတူမဆဲးၣ် ထွေးပြာကဋ်တဲ ညံင်ရဲမဒ်ဒိုင်အိုတ်ကို ပွဲကာယတီလမ္ပုပိဉ် ကျၢ်တြဲလေဝ် လက်သဏ်မဟာပုရိသအိုတ်သို ပြာကဋ်တဲ ဒ်ဒိုင်မံက်ဒိုင်အိုတ်ရ။ (၂)

၅၅၆။ ယံတီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ တီလမ္ပုပိဉ်ၣ် မ္မုကိုမတ် မဖြိုင်ကေင်ရ၊ မ္မုကိုမုက္ခဝါ မဆဲး ညံင်ရဲမ္မိအဝဏ်ဂိတုပေင်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုသျှင်ဒတူဗိုဉ်သဏ္ဌာန်ၣ် လဲလးတဲ မ္မုကိုကာယမတပ်တး ညံင်ရဲကာယသျှိုင်မြိုရ၊ မ္မုကိုလျးအရံင် မဂိုလဟီတုးဇးၣ်ဒ်တဲ ပွဲလဒေါပ်ဂကောံခမီၣ် စူးစရဲသပ္ပါယ်ဆဲးဒိုင် ညံင်ရဲသျှိုင်ဂိတုရ။ (၃)

၅၅၇။ ယံခမီ (တီလပိဉ်ခမီၣ်) မ္မုကိုလညာတ်မဆဲးပွဲမတ် ညးမဗိုသိုဂမ္ဘိုင်ရ၊ မ္မုကိုသျှံဇကု မတုပ်ညံင်ရဲသျှံထဝ်ရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ မချိုက်ပေင်ကိုသျှံမပြဲဝံ နဒ်ဒ်ခမီၣ် မုဖိနွံတ်ၣ်ရော? (၄)

၅၅၈။ (ယွံတီလပိုင်) ထောက်ကိုဒ်သွိုင်စက္ကဝင် မဝံအလိုအသီ ပိုင်ပြီလင်တိဉ် မှုံကိုအပိုင်ခြာမှာသွိုင်ပန် မအံင်ဇူးကောတ် သူသတြါဂမိုင်အိုတ်သို မဝံအလိုအသီ ပိုင်ပြီလင်တကအိပန် မွဲဟာန်ကျောံဇမ္ဗုဒိမ်မပြ လတူနုသွိုင်မချိုက်ကီရတ်ဂမိုင်ရ။ (၅)

၅၅၉။ ဂကူသွိုင် တောင်ဒတောင်သွိုင်ဂမိုင်ကို သွိုင်စချင် စက္ကန်ဂမိုင်ကို သွိုင် မဒင်စင်လင် အဘိသိက်တဲဂမိုင်ကို ဩဝ်ကိုဒ်သွိုင် မဒွေတ်ဗက်လက္ကရ်သွိုင်တူညိ၊ ယွံတီလမှုံပိုင်ကျ်တြ မဒ်တောင်ဒတောင်ဂေါတမ ဩဝ်သွတ်သွိုင်စက္ကဝ် မဝံအလို အသီမှိုဟ်ဂမိုင် မထောက်ဒင်ပူဇ်သွိုင်ဂမိုင်ညိ ရဝံ ဂရင်ပတိတ်ရ။ (၆)

၅၆၀။ (ကျ်တြ် သွေးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံသေလ အဲဂ် ဒ်သွိုင်ရ၊ ဒ်သွိုင်ခရ် ဟွံမွဲကိုပတောံစတ်ရ၊ (အဲဂ်) ဗွေတ်တ် အာဏာစက် နကိုခရ်ရ၊ ဗွေတ်တ်ဓမ္မစက် ညးမမိက်ကိုမွဲ ကိုဗွေတ်ဟွံမာန်ရ။ (၇)

၅၆၁။ (ဗဗူးသေလဂ် ဂရင်ပတိတ် သာ်ဝံရ) —

ယွံတီလမှုံပိုင်ကျ်တြ မဒ်တောင်ဒတောင်ဂေါတမ တီလမှုံပိုင်ဂ် ဒင်ဝန်တ် ရံဝံမွဲ ကျ်ရ၊ ဒ်သွိုင်ခရ် ဟွံမွဲကိုပတောံစတ်ရ၊ ဗွေတ်တ်အာဏာစက် နကိုခရ်ရ ရ်သာ်ဝံ ဟိုသွေးတ်ရ။ (၈)

၅၆၂။ သကိုပ်မှာန် ဒွေတ်ဗက်ပိုက်အွာတဲ မကလင်ဂလာန် တီလမှုံပိုင်ဂ် ညးဂ်မွဲမဒ်ရော? ဓမ္မစက် တီလမှုံပိုင်မဗွေတ်ဂ် ညးလိမ္မဲ ပတုပ်ဗက်တဲ ဗွေတ်မာန် ဂ်ရော? (၉)

၅၆၃။ (တီလမှုံပိုင်ကျ်တြ် သွေးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံသေလ အဲဂ် ဂပ်ဗွေတ်ဓမ္မစက်တဲရ၊ မဟာထေရ်သာရိပိုတ် မဒ်ကောန်အနု ဇာတ အဲကျ်ဂ် ပတုပ်ဗက်တဲ ဗွေတ်တ်ဓမ္မစက်မပြ ဟွံမွဲကိုပတောံစတ်ရ။ (၁၀)

၅၆၄။ ယွံဗဗူး အဲဂ် ဟိုတ်နုဒ်ညး နကိုညဏ်တောင်မတိကောတ် ဝိဇ္ဇာကိုဝိမုတ္တိ မထောက်ကိုတိကောတ် နကိုညဏ်တောင်, ဒ်ညးမဇ္ဇောပုင် ခရ်မဂ္ဂသစ္စ မထောက်ကို ဇ္ဇောပုင်တဲ ဒ်ညးမပါကျောံသမုဒယသစ္စ မထောက်ကိုပါတဲဂ်ရ ဒ်တဲ‘ဗုဒ္ဓ’ ညးမတိကောတ် သစ္စပန်တဲရ။ (၁၁)

၅၆၅။ ယွံဗဗူး ဩဝ်ပါကျောံ‘ကင်္ခါ’ ပွမသွေဟ်ပာ လတူအဲညိ၊ ဖျေံသ္မုတ်သွာတ် ဗွဲမသုတ်ညိ၊ ပွမဝံဗိုလှောင် တီလမှုံပိုင်ကျ်တြ်ဂမိုင်ဂ် ခြိုင်ကိုကလိဝံရ။ (၁၂)

၅၆၆။ ယွံဗဗူး ပဲ့လောကဝံ ကျ်တြ်သမ္မုဒ္ဓ ဝံကတိဒ်ပြာကင်္ဂကျင်ဂ် ခြိုင်ကို ကလိဝံရ၊ အဲဂ် ဒ်ညးမပိုက်ဓေါတ်ကယျာကျောံ ဒစုက်လေဂမိုင် (မပ္ပိုက်ရာဂ)တဲဂ်ရ ဒ်တဲသမ္မုဒ္ဓ ဟွံမွဲကိုညးမပြ လတူနုဇေယျရ။ (၁၃)

၅၆၇။ အဲမဒ် ညံင်ရသိုင်ဗြီ မကလိလောန်ကောံ ညးမပတုပ်ပတောံစတ်တဲ လွိုင်ဗပိန်ကောံ ဂကောံဗျာန်မာရ်ဂမၠိုင်တဲ သုသတြါအိုတ်သို ကိုဇ္ဇေတ်ဗက်ပိုက်ဇကုတဲ ဟုံမွဲကိုဘဲ မမိက်ကိုမွဲမွဲတဲ ဝံအိုတ်တိုဟ်တဲရ။ (၁၄)

၅၆၈။ ယုံမင်ဗှဲ တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ မုံကိုလျးမတ်မသုန်ပြကာတဲ မပိုက်ခေါတ် ကယျာကောံ ဒစုက်ဇေ(မပွဲကိုရာဂ)တဲ မုံကိုဝီရိယမဇ္ဇောံပြဲ ဟိုတုံလဝ်ခရ် မတုပ် ညံင်ရသိုင်ဇာဒိသိုင် မကရေ ပွဲဂြိုပ်ရ၊ ဩဝ်ကလင်ပင်မိုင်ဂလန်ခရ် မဂပ်ဝ်တုံလဝ်ဂ် အိုတ်ညိ။ (၁၅)

၅၆၉။ ဝံဗိုလောဝ် တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ မဒ်ညံင်ရသိုင်ဗြီ မကလိလောန်ကောံ ညးမပတုပ်ပတောံစတ်တဲ လွိုင်ဗပိန်ကောံ ဂကောံဗျာန်မာရ်ဂမၠိုင်တဲမွဲး စိုန်ဒ်ညးမုံကို ဇာတ်မယုတ်သပ်ကိုလေဝ် ညးလိမ္မဲ ဟုံလျှင်ဖြိုင်သိုက် နွံမာန်ဏီဂ်ရော? (၁၆)

၅၇၀။ အဲဂ် သွခမိပွဲဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ မုံကိုပညာမပြဲ ပွဲဌာန်ဝံဏံဟေင်၊ ညးမိက်ဝံသွခမိဂ် ပတုပ်ဗက်အဲတဲ သွခမိအိုတ်ညိ၊ ညးဟုံမွဲပိုက်ကိုသွခမိဂ် ဩဝ်အာ တဌာန်မုံပိုက်ညိ၊ (ရဲဝံ သွးကိုကောန်ကွးဂမၠိုင်ရ)။ (၁၇)

၅၇၁။ စိုတ်တုနဲဂ် ယဝ်ရသိုက်မျိုက် မိက်ဝံသွခမိ ပွဲသာသနာမွဲး ပိုယ်ညး ဂမၠိုင်လေဝ် ကြက်သွခမိ ပွဲဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ မုံကိုပညာမပြဲအိုတ်ကိုရ၊ (ရဲဝံ ကောန်ကွးဂမၠိုင် သွးတဲအိုတ်ရ)။ (၁၈)

၅၇၂။ ယုံတီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ ဗဗ္ဗးပိက္ခိဂမၠိုင်ဝံ ပင်ခွအ်ခွေံတဲအိုတ်တဲ အာတ်ဒုင် ဂုဏ် တုဟ်နဝံသွခမိအိုတ်ရ၊ (ပိုယ်ညးဂမၠိုင်ဂ်) မိက်ဝံဇ္ဇေတ်တဲ ဇ္ဇေတ်မပြဲ ပွဲဇရေင် တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြအိုတ်ရ။ (၁၉)

၅၇၃။ (တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယုံသေလ ဩဇ္ဇေတ်မွဲ ဇ္ဇေတ်တဲရ၊ ဒဒ်ခမိကောန်ဂကူ ဟုံဟိုတ်မဲတဲ မဇ္ဇေတ် မံင်ဂ် ဒ်အာသွးသွး ဟုံမာန်ရ၊ ဩဝ်ဇ္ဇေတ်တဲ ဇ္ဇေတ်မပြဲ မဟိုတ်လဝ် ဗွဲမဒးရး၊ မတီကေတ် ညာတ်ကေတ် အလိုလိုဇကု ပွဲဂတမတ်၊ မလေပ်ကိုဖို ဟုံမွဲကိုအခိုင် အပိုင်အခြာညိ။ (၂၀)

ဗဗ္ဗးသေလဂ် မွဲဟာန်ကောံပရိသာတ် ကလိဝံဒဒ်ထပိုယ် ပွဲဇရေင်တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြရ၊ ကလိဝံဒဒ်ခမိရ၊ ကြနုဂ် ရသိကေဏိယဝံ ပွဲအခိုင် မကလိလောန်ဗတမ်ဂ် ကိုစီရေင်ပြုပြေင် ဘောဇိန် ကွာန်စဲယိုဟ်စဲမပြဲပြဲ ပွဲဘာအဿမပိုဒ် ဇကုတဲ ကိုဂရင်ပတီ ကုတီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ ဒဒ်မစိုပ်အခိုင် ရဲဝံမွဲး “ယုံတီလပိုင်ဂေါတမ ဒးအခိုင်ကိုပိုင်ရ၊ ပဠေပ်ပဠေတ်လဝ် ပိဏ္ဏပါတ် တဲရကျၢ်” အခိုင်ဂ် အခိုင်နူဂယးပြဟ် တီလမုံပိုင်ကျၢ်တြ ပဠေပ်ပဠေတ်သုာတဲ ဂိုင်ကေတ်

ဗဗေင်သုတေ က္ခန္ဓာဘာအဿမပိဒိ ရသိကေဏိယတေ ဂဇေဒိန္ဒ ဓမ္မဟာန်ကောံခမိသင် ပွဲဒွဲမလးလဝ်ဂ်ရ။

အခိုင်ဂ် ရသိကေဏိယဝံ ကောန်စိတ်ခမိသင် မှုံပဓာန်တီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲ အလိုလို ကေု စိကိုမတရိပ်ကိုစိတ် စိကိုမဆေဝ်ဒပ်ကော့ နကိုဘောဇိန် ကွာန်ဝဲယိုဟ်ဝဲမပြဲပြဲရ၊ တီလမှုံ ပိုင်ကျ်တြဲဂ် ကိုပိုင်တေ ကာလမပါကော့တေ နူကိုဗဗေင်တဲဂ် ရသိကေဏိယဝံ ဂိုင်ကေတ်သုာ ဂဇေမသပ်မွဲတေ ဂဇေဒိန္ဒပွဲဒွဲဒွဲရ၊ တီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲဂ် ကိုအနုမောဒနာ ကိုရသိကေဏိယ မဂဇေဒိန္ဒပွဲဒွဲဒွဲ နကိုဂါထာဂမ္တိုင်ဝံရ—

၅၇၄။ (ယွံကေဏိယ) ပုမပူဇယဇ်ဂမ္တိုင် မှုံကိုအာဂတ ပုမပူဇပုတ်ဟောင်ရ၊ ဂါထာ မဝံယုဉ္ဇာဝတ္တိဂ် ဒိတမ်ကွာတေ ပြကိုဟ်ဆန်ရ၊ သိုင်ဂ် ဒိဇ္ဇေသကိုပ်သက မှိတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ သွာသွိဒိဂ် ဒိဇ္ဇေသကိုပ်သကစီဂမ္တိုင်ရ။ (၂၁)

၅၇၅။ ဂိတုဂ် ဒိဇ္ဇေသကိုပ်သက နက်သတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ တဲဂ် ဒိဇ္ဇေသကိုပ်သက မတ္တကိုပုတ်ပွာင်သု မတ်မှိတ်မဂိုလဟိုရ၊ သင်ဂ် ဒိဟိုတ်တသိုဒ်ပိပြကာ သွက်ညး ဂမ္တိုင် မှုံပိုင်ကိုကုသိုလ်တေ မကိုဒါန်ပူဇ ဗွဲစွတ်ရ။ (၂၂)

တီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲဂ် ကိုအနုမောဒနာ ကိုရသိကေဏိယ နကိုဂါထာဂမ္တိုင်ဝံတေ ဒွါက်ကတိနုဒွဲတေ စူးတိတ်အာရ၊ ကြဲနူဂ် တီလပိုင်သေလ ဓမ္မဟာန်ကောံပရိသာတ် ပြာပ်အာ ဌာန်လု၊ ညးမွဲခေရ် သိုမှုံကိုလွီပရာမသကာတ် ဟုံမွဲကိုမဟိုတ်မာဲတေ မှုံကိုစိတ် မလော့ဝ် ထာကိုနိဗ္ဗာန် ဂ်ဒိတေ နကြိမပဒတ်နော် ခြာဟုံလအ်ဟောင် ။ ပ ။ တီလပိုင်သေလ ဓမ္မဟာန် ကောံပရိသာတ်ဂ် ပှောင်ကိုတုအရုန်ဂမ္တိုင်ဂ် ဒိတ်မလုပ်လို့ဟ် ညးမွဲကိုရ။

ကြဲနူဂ် တီလပိုင်သေလ ဓမ္မဟာန်ကောံပရိသာတ်ဝံ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမှုံပိုင် ကျ်တြဲတေ ကော့ဟ်ပတိုန်သုာ လတူပူးပါမွဲလွါတေ ပင်ခွအ်ခွောံတေတေ ဂရင်ပတီ တီလမှုံပိုင် ကျ်တြဲ နကိုဂါထာဝံရ—

၅၇၆။ ယွံတီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲ မှုံကိုမတ်မသုန်ပြကာ (ပိယံဒိုက်တအ်ဂ်) သွတမ်နု တဲဝံတေ မရိဟ်လို့ဟ်အာနော် ပွဲတဲမရနုက်ကိုဒွာံဂ် ပြာပ်ခစ တီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲ ရဲဝံမွဲ သွစွဲစွောံအိုတ်ရ၊ ယွံတီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲ မှုံကိုပိုင်တြဲပြကာ ပိယံဒိုက်တအ်ဂ် နအယာံမာတ်ထပ်ဗတမ်ဟောင် ဒိညးမယေန်သုာင် ပွဲသာသနာတီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲ အိုတ်ရ။ (၂၃)

၅၇၇။ (ယွံတီလမှုံပိုင်ကျ်တြဲ) တီလပိုင်ဂ် တီကေတ်ခေရ်သစ္စပန်ရ၊ တီလပိုင်ဂ် ဒိတ်အွာရ၊ တီလမှုံပိုင်ဂ် ချိုချိုက်ကော့ မာရ်မသုန်ပြကာရ၊ တီလမှုံပိုင်ဂ် ကုတ်ထ ပိတ်ကော့ အနုသယဂမ္တိုင်တေ တတ်ကောံအာ နူသံသာဂ်ဒိတေ ဟံင်ပတိုန် ဂကောံ သတ်ဂမ္တိုင် နူသံသာရ။ (၂၄)

၅၇၈။ တီလမ္မံပိဉ်ဂ် ကလိလောန်ကော့ဥပဓိဂမ္မိုင်ပန်ပြကာ ဗွဲမဒးရးရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ဂ် ဝးပကပ်ကော့ အာသဝဂမ္မိုင်ရ၊ တီလမ္မံပိဉ်ဂ် ဒ်ညင်ရ်ဇာဒိသိုင်ရ၊ ဒ်ညးဟွံမွဲကို ပွမစောဲလာ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ ဒ်ညးမပါကော့ ပွမဖေက်လကိုဟ်ဂမ္မိုင်ရ။ (၂၅)

၅၇၉။ ခမိဂမ္မိုင်ပိကံတအ်ဂ် ပင်ခွအ်ခောံတဲတဲ တန်တဒိုင်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္မံပိဉ် ကျက်တြ မ္မံကိုလ္လိပရာမဇောံ ဩဝ်ပွးတိုင်ဂမ္မိုင်ညိ၊ တွအ်ရှန်ဂမ္မိုင်ဂ် ကိုလောဝ်တ တီလမ္မံပိဉ်ကျက်တြအိုတ်ညိ သာ်ဝံ (ဂရင်ပတိတ်ရ)။ (၂၆)

သေလသုတ် မရနုက်ကိုထံ တဲရ။

၈။ သလ္လသုတ်

၅၈၀။ ပွဲလောကဝံ လမ္မီသတ်ဂမ္မိုင်ဂ် စာ်စူးအာနုနိမိတ် စုတ်သမ္ဘိဂ်ဒ်တဲ ဟွံတီကေတ် အခိုင်ကာလမချိတ် ဂတိမဒးအာစိပ်ကတိန် အပိုင်အခြာအာယုက်ရ၊ ဆက်စပ်မံင်ကိုဟိုတ်မဉ်ဂ်ရ ညောင်စိတ်ဒ်ဒ်ဒ်အိုတ်ရ။ အောန်ဂွံတရ (ဗိနိဒ်သာ်ဂ် ကိုလေဝ်) လမ္မီဂ် ထုဲစန်ဆက်စပ် ကိုဒ်ဒ်တုဟ်တုဟ်ဏီရ။ (၁)

၅၈၁။ သတ်ဂမ္မိုင် မကတိန်ကျင် ဗွဲအစောံပဋိသန္နိဂ် ဩနကိုလ္လိပရာ (မပ္ပံကို ဂဉ္ဇမန်ယန်မွဲ) ဟွံဒးချိတ်အိုတ်ရ၊ လ္လိပရာ မဒ်အရာဟွံဒးချိတ်ဟ် ဟွံမွဲရ၊ အာစိပ်ပွမ ဗျူကို (ဟွံအာစိပ်ပွမဗျူကို) ချိတ်လေဝ်ရ၊ သတ်ဂမ္မိုင်တအ်ဂ် မ္မံသဘင်ခဲ မလေဝ် ချိတ်အိုတ်ဟောင်ရ။ (၂)

၅၈၂။ အခိုင်နူဂယးပြဟ် သတ်ဆုဍုဟ်ဍုဟ်ဂမ္မိုင် ဟိုတ်နူဒးပြဟ်စိုတ်ရ ညိုင်ရ မ္မံကိုဘဲကို တုပ်ညိုင်သာ်ဂ်ကိုရ ကုသတ်ဂမ္မိုင် မကတိန်ကျင် ဗွဲအစောံပဋိသန္နိဂ် ဟိုတ်ပွမချိတ်ဂ်ရ ဒ်မံင်ဘဲလှိုင်ရ။ (၃)

၅၈၃။ နင်တိ ခေါ်တိ သွာလွာန်နင် မကောန်လပ်အိုတ်သိုတအ်ဂ် ညိုင်ရမ္မံ လအိတ်ခဲ ပွမဒကးဟောင်ကို တုပ်ညိုင်သာ်ဂ်ကိုရ လမ္မီသတ်ဂမ္မိုင်ဂ် မ္မံလအိတ်ခဲ ပွမချိတ်ဟောင်ရ။ (၄)

၅၈၄။ ညးညောတ်သွတ်ဂမ္မိုင်ကို ညးဇောံဇောံဂမ္မိုင်ကို ညးသမ္ဘိဒ်ဟ်ဂိဂမ္မိုင်ကို တုပညာဂမ္မိုင်ကို ညးဂမ္မိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် ဒးဒေတ်ဗက်အာ ပိုက်သိုင်ဂစိတ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္မိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် ဒးပြာပ်အာစိပ် ဇရေင်သိုင်ဂစိတ်အိုတ်ရ။ (၅)

၅၈၅။ သိုင်ဂစိတ် ပျဲပျာ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ပ္ဍောပ်ကိုသတ်ဂမ္မိုင် မအာစိပ်ပရလိုက် တအ်ဂ် မိမလေဝ် မင်မွဲကောန်ဇာတ်ဂမ္မိုင် (နူဘဲဂစိတ်) ဟွံမာန်ရ၊ မသကောဒေံ ဂမ္မိုင်လေဝ် မင်မွဲကောန်ဇာတ်ဂမ္မိုင် (နူဘဲဂစိတ်) ဟွံမာန်အိုတ်ရ။ (၆)

၅၈၆။ မှာသေ့ဝံရံစမ်- ညံင်ရဲမတံင်ဓဇက် မရင်တျင်ဏာ၌ သွက်ဂွံဂစိုတ်ကို အယောမမှော်သေ့ဝံမံင် မသကဠောကောဒေဂမ္ဘိုင်ဟေင် အယောမလရိအိယာံကရီ ကရောတ် ဖျေံဒိုင်ဍုင်လမတ်ဂ်ဟေင် ပွဲကိုသတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် သိုင်မရဏ ရင်တျင်ဏာ ညးမွဲတဲညးမွဲရ။ (၇)

၅၈၇။ ဓရ်ချိုတ်ကို ဓရ်ဗျူကို ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ်မံင် ဂကောံသတ်ဝံ ပွဲမ လောန်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ တုပညာဂမ္ဘိုင်ဂ် တီကေတ် ပရူပရာလောကတဲ ဟံစံင်တူ အိုတ်ရ။ (၈)

၅၈၈။ ဂွံင်တရ် ဩဒဒက်တ်ကိုညးမကျင်(ဘဝဏအိ) မအာ(ဘဝပရလိုက်)ကို ဟံတီကေတ်ရ၊ ဂွံင်တရ်ဂမ္ဘိုင်ခါ အရာမကျင် အရာမအာ ဒဒက်တ်ကိုညးဂ် ဆိုညာတ် ကေတ်ဗွဲမဒးရး၊ (ဗွဲမဍုတ်စုတ်) ဟံမာန်ရ၊ နရိအိယာံဒိုင်မသက္ကဏ္ဍီရ။ (၉)

၅၈၉။ လရိအိယာံတဲ ယဝ်ရရင်တျင်ကိုဖို မမိက်ကိုမွဲမွဲမာန်မွဲး သိုမဝိဝိင်ဘိင်တိုင် ပျဲပျာံဇကုတဲ ယဝ်ရရင်တျင်ကိုဖို မမိက်ကိုမွဲမွဲမာန်မွဲး တုပညာ၌ သွတ်မပ္တံကိုလရိအိ ယာံရ။ (၁၀)

၅၉၀။ (ညးမမိက်ကိုမွဲမွဲ)ဂ် နပ္ပမလရိအိယာံကို နပ္ပမစံင်တူပူဆာကို ဟံအာစိုပ် ပွမစိုတ်လလမ်ကိုစိုတ်ရ၊ ကုညးမလရိအိယာံဂ် ဒဒိုင်ဟေင် ဂွိုင်တေင်လောန်ရ၊ ခန္ဓ ကာယလေဝ် ဍောင်စိုတ်တ်ရ။ (၁၁)

၅၉၁။ ညးမချိုတ်ပျဲပျာံဇကု အလိုဇကုဂ် ဒ်ညးမျှံကိုဇကုမတြဲကံင် ရံင်ရပ်သတ် ဟံကျော်ရ၊ ဟိုတ်နူလရိအိယာံဂ်ရ ညးမချိုတ်အာဂမ္ဘိုင် ယိပ်ယာပ်ဟံမာန်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ပွမလရိအိယာံဂ် ဂုဏ်ဖိုဟံမွဲရ။ (၁၂)

၅၉၂။ သတ်မပါဲကွဲ ‘သောက’ ပွမစံင်တူဟံမာန်ဂ် အာစိုပ်ဒဒိုင်စိုတ် ဒဒိုင် ကာယ ဗွဲမလောန်ရ၊ သွဟိုတ်ကို ညးမချိုတ်တဲ ညးမစံင်တူ ကရီကရောတ်မံင်ဂ် ဒးဗက်အာလေင်ပိုက် ပွမစံင်တူရ။ (၁၃)

၅၉၃။ ပွဲလောကဝံ ညးဂမ္ဘိုင်မွဲသအာင် မအာစိုပ်ဘဝ မဗွဲကိုကမ် မဒးအာတ် ပရလိုက်ကို အာစိုပ်သကေမ်တဲမရဏတဲ သတ်ဂမ္ဘိုင်မဖေက်ဂွံက်(နကိုဘဲဂစိုတ်) ဂမ္ဘိုင်ကို ဩဝ်မှော်သေ့ဝံညိ။ (၁၄)

၅၉၄။ ဍုာ်ပြမံင်ရ (သတ်ဂမ္ဘိုင်တအိ)ဂ် အာယုက်ဂွိုင်ဏောင်၊ ယဲဘဲစူးခြာဏောင်၊ မပ္တံသတ်ဝံ ဩဩနကိုအကာအရာမဗ်သတ်လို ဗ်ဗျုဟ်ထေင်စုတ်လဝ်အိုတ်ရ၊ နအကာ အရာ မပ္တံပွမချိုတ် ပွမန္တံကိုယဲဘဲမဂ္ဘိုင် မသအာင်အာနူ မဗ်ဗျုဟ်ထေင်စုတ်လဝ်ဂ်

နှိတ်ရ၊ သဘမဇေစး မှုံသဘမဇ်သင်္ဂ နှိတ်ရ၊ ရံဝံ ဩဝိဗ္ဗာသေဝိတ ဟိတ်လိုက်
လောကညိ။ (၁၅)

၅၉၅။ သတ်ပွဲလောကဝံ အာယုက်ကံသ္မာံကိုလေဝံ ဝံဂျိုင်လမျီရ၊ လောနန္န
အာယုက်ကံသ္မာံကိုလေဝံ ဝံဂျိုင်လမျီရ၊ ဝိနိရဝံဂျိုင်လမျီ အာယုက်ကံကိုလေဝံ
စာ်စူးအာနုမိတ်သဟာဲ ကဠောကောဒေတဲ ဒးဒိဒးမံင်လေဝံရ၊ (ကောတ်တဲ)မွဲ
ဒးသူးကော့လမျီဟောင်ရ။ (၁၆)

၅၉၆။ ဟိတ်ဂ်ရ ဝံမိင်ကေတ် (၈၆)တိလမျှပိဉ်ကျာ်တြဲတဲ ဝံဆိုညာတ်ကေတ်
ညးမချိတ်နော် ညးမချိတ်ဝံ ကိဝံကလေင်ဂျိုင်လမျီ မွဲလေ့ပုန်ညိ သင်္ဂ အဲရာဒနာ
မိက်မံင် ဟံဝံရ၊ ရသင်္ဂ ပိုင်ခြာတိကေတ်တဲ ဒးပါကော့ နူပမလရိအိယံရ။ (၁၇)

၅၉၇။ နကိုဍုင် ညံင်ရမလလမ်ကော့ သိုပုတ်မတူဒိုင်ကို တုင်ညံင်သင်္ဂကိုရ
ပုဂိုလ်မတန်ကြန် မှုံကိုပဋိသန္ဓိပညာ၊ မှုံကိုလမိင်လညာတ်ပညာ မစိကူးဆိုက်ဗွက်ဂ်
လလမ်ကော့‘သောက’ ပွမစံင်တူ မဒတုံစေံဒိုင်(ပွဲလတူဇကု)မွဲမပြဟ်ရ၊ ကျာ် ညံင်ရ
မပိုက်ပလိုဏာ တောင်ဆိုသ္မာ်ကြိုက်ကို ပလိုပလာ်ကော့‘သောက’ ပွမစံင်တူရ။ (၁၈)

၅၉၈။ ညးမကွဲသို တသိုခံသွက်ဇကုဂ် ဒးပိုက်ကော့ ဒစုက်ဇလ မစင်လုပ်ဒိုင်
ပွဲဇကုမတွံဂး ပွမလရိအိယံ ပွမရာဒနာမိက် ပွမစိတ်ဟံမိင် အလိုလိုဇကုရ။ (၁၉)

၅၉၉။ ညးမပိုက်ကယျာကော့ ဒစုက်ဇလဂ် ဟံနိသ္မာ်ကို(တဏှာဒိဋ္ဌိ)တဲ အာစိုပ်
ပွမလလမ် ဒဒက်တံကိုစိတ်ရ၊ ကလိလောန်ကော့ ပွမစံင်တူအိုတ်သိုတဲ ဒိညးမစိတ်
လလမ် ဟံမွဲကိုစံင်တူရ။ (၂၀)

သလ္လသုတ် မရနုက်ကိုဒွံ တဲရ။

၉။ ဝါသေဋ္ဌသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝံ ရသင်္ဂဝံရ— ဒးကာလမွဲအခိုင် တိလမျှပိဉ်ကျာ်တြဲ သွဒတ်
တန်တံဒိုင် ပွဲသပိုဟ်ဂြိုပ်ကုဏ္ဍာနင်လ ဇရေင်နိဂိုကုဏ္ဍာနင်လရ၊ အခိုင်ဂ် ဗဗ္ဗးသေဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်
မဒိဒယံတို မပြာကဋိတ်လောန် မတွံဂး ဗဗ္ဗးစင်္ဂီ ဗဗ္ဗးတာရုက္ခ ဗဗ္ဗးပေါက္ခရသာတိ ဗဗ္ဗး
ဇာဏုဿောဏိ ဗဗ္ဗးတောဒေယျကို ဗဗ္ဗးသေဋ္ဌိ မဒယံတိုပြာကဋိတ်လောန် မဒိဒယံအာင်
ဂမ္ဘိုင်ကို ပဒတ်ဇူဒိုင် ပွဲနိဂိုကုဏ္ဍာနင်လအိုတ်ရ၊ အခိုင်ဂ် မင်ဗွဲဝါသေဋ္ဌကိုဘာရဒ္ဒါဇောအိတ်
ဂေတ်ဂေင်ကွာ်ဒိုင်စင်ကြမ် ညးမွဲ ဗက်လက္ခရညးမွဲ နပမကွာ်ဂိုင် ပွေင်ပြေကော့ကျိုင်ကျိုင်
“မဟိတ်သင်္ဂလိမ္မံ ဝံဒိဗြာဟ္မဏဂ်ရော?” ဂလာန်မဒိအကြာဝံ ကတိဒိကျိုင်ရ။

မင်ဗ္ဗာဘာရဒွါဇ သွားတံ ရံဝံရ “ယံဝါသေဋ္ဌ မျှံကိုဇာတ်မခိုဟ်ပြဲ နူလပါမိ နူလပါမ နူသိုဓါလပါရ၊ မဂိုင်ကောတ်ဂှမ်ဂပ် နူတောင်ဒတောင်မသအေးဇူး စိုကိုစိုပ်အပါဇော် အပါနက် ထပ်ဒတောင်ရ၊ ဟံဒးပါးကောံ ဟံဒးဟိုဂရိုဟ် နကိုဂလာန် မစပ်ကောံဇာတ်ရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ နအယာံမာတ်ဝံဟောင် ဒိတ်ဗြာဟ္မဏရ”။

မင်ဗ္ဗာဝါသေဋ္ဌာ သွားတံ ရံဝံရ “ယံဘာရဒွါဇ မျှံကိုသီလရ၊ ချိုက်ပင်ကိုဒေတ်ဝတ်ရ၊ ယံဘာရဒွါဇ အယာံမာတ်ဝံဟောင် ဒိဗြာဟ္မဏမာန်ရ” ရံဝံ သွားတံရ၊ မင်ဗ္ဗာဘာရဒွါဇကို တူဟ်နကိုမင်ဗ္ဗာဝါသေဋ္ဌ ကိုတိကျိုဟ်ကောတ် ဟံသုဟ်အစောံဟောင်ရ၊ မင်ဗ္ဗာဝါသေဋ္ဌလေဝ် တူဟ်နကိုမင်ဗ္ဗာဘာရဒွါဇ ကိုတိကျိုဟ်ကောတ် ဟံသုဟ်အစောံရ။

ကာလဂ် မင်ဗ္ဗာဝါသေဋ္ဌ သွားကိုမင်ဗ္ဗာဘာရဒွါဇ ရံဝံရ “ယံဘာရဒွါဇ ခမီဂေါတမ မဒ်ကောန်သိုင်သာကျဝင် မသုခမီ နူဂကူသာကျဝင်ဂ် သွဒတ်ဒိုင် ပွဲဇရေင်နိုဂိုက္ကစ္ဆာနင်္ဂလ ပွဲသပိုဟ်ဂြိုပ်က္ကစ္ဆာနင်္ဂလရ၊ ခမီဂေါတမဂ် ရမျာင်ဒယံဒတံမဆဲး ဗြုလလောင်တိုန်မံင်ရ၊ ‘တီလမျှံပိုင်ကျိုတြဲဂ် ။ ပ ။ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတိကောတ် (ခရိသစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)ဂ်ရ ဗုဒ္ဓမူးယျရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ် မချိုက်ပင်ကိုပိုင်တြဲပြကာဂ်ရ ဘဂဝါမူးယျရ’ သာ်ဝံ ဗြုလလောင်တိုန်မံင်ရ၊ ယံဘာရဒွါဇ အာအိုတ်စိုအ် ပြာပ်အာဇရေင်ခမီဂေါတမတဲ ကြက်ဝံသွာန်တံ ခမီဂေါတမ အိုတ်ရ၊ အတိုင်ခမီဂေါတမ မဟိုသွဟ်ဂ် ပိုဝံသမ္ဘိကောတ်အိုတ်ရောင်” ရံဝံ သွားတံရ၊ “ယံဝါသေဋ္ဌ ခိုဟ်သန်ရ” ရံဝံ မင်ဗ္ဗာဘာရဒွါဇကို ဒင်ဝန် ကုမင်ဗ္ဗာဝါသေဋ္ဌရ။

အခိုင်ဂ် မင်ဗ္ဗာဘာရဒွါဇကို ဝါသေဋ္ဌတအ်ဂ် ပြာပ်အာဇရေင် တီလမျှံပိုင်ကျိုတြဲတဲ ဟိုဂလာန် မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် မွဲဟာန်ကောံတီလမျှံပိုင်ကျိုတြဲအိုတ်ရ၊ ပတဲကောံဂလာန် မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ်ဗျိုဟ်တဲ ဂဇအ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုတ်အိုတ်ရ၊ မဂဇအ်ဒိုင် ပွဲလအိတ်မွဲဒုတ်နေဝ် မင်ဗ္ဗာဝါသေဋ္ဌာ ဂရင်ပတီ တီလမျှံပိုင်ကျိုတြဲ နကိုဂါထာဂမ္ဘိုင်ရ။

၆၀၀။ ယံခမီဂေါတမ ပိုညးဓါဂ် လေပ်တံဗိုတ်ပေဒင်ပိအိုတ်ရ ရံဝံ ဒိုညးအွာမ ကိုအခေါင်တဲ ဒိုညးအလိုဇကုလေဝ် မဒင်ဝန်တဲအိုတ်ရ၊ အဲချိုက်ဂ် (ဒိုကွေးဇော်) ဗဗူး ပေါက္ခရသာတိရ၊ မင်ဗ္ဗာဝံတုန် (ဒိုကွေးဇော်) ဗဗူးတာရက္ခရ။ (၁)

၆၀၁။ ပိုညးဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒိုညးမလေပ်တံ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ပွဲမပွဲကိုပြကိုဟ်ပဒ ပြကိုဟ်ဗျာကရိုဏ် မလုပ်လို့ဟ်ဗိုတ်ပေဒင်ပိ (ခွဲဒမိန်အွာတမ္မာဂမ္ဘိုင်) မဟိုတံလပ် အိုတ်ရ၊ ဒိုညးမပကင်ရင်တံ ပြကိုဟ်ပဒ ပြကိုဟ်ဗျာကရိုဏ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲအရာ ဗိုတ်ပေဒင်ဝံ ပိုညးဂမ္ဘိုင်ဂ် တုပ်ကောံအွာအိုတ်ရ။ (၂)

၆၀၂။ ယံခမီဂေါတမ ပိုညးဂမ္ဘိုင်ဂ် ပွမကယျာန်ခဝါတ် ပွဲကွေတ်ဝါဒ သွဟိုတ် ကိုဂကူဇာတ်တဲ မကတိုဒ် နွံတံဒိုင်ရ၊ ပွဲအစောံဇာတ် ဒိတ်ဗဗူးရ သာ်ဝံ ဗဗူးဘာရဒွါဇ

သွားတရ၊ အဲၣ် ဗွဲအစောံ(ကုသိုလ်ကမ် ပွမကျောန် နိတ်ဗဗ္ဗးရ) သာ်ဝံ သွားတရ၊
ယံတိလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ မုၢ်ကိုမတ်မသုန်ပြကာ ဩဝ်တိကေတ် သာ်ဝံညိ။ (၃)

၆၀၃။ ပိညးဂမၠိုင်ၣ် တုဟ်နကိုတိကျိဟ်ကေတ် ညးမွဲကျောံညးမွဲၣ် ဟံသုဟ်
အစောံအိုတ်ရ၊ ပိညးဓါၣ် ကျဉ်သွာန်တံတိလပိဉ် ညးမတိကေတ် ခရ်ဂမၠိုင်အိုတ်သို
အတိုင်မသုာ်စုတ် မပြာကဉ်ဒယုတ်ၣ်ဒိုင် ရံဝံမွဲး (ကျာ်)အိုတ်ရ။ (၄)

၆၀၄။ ပွဲလောကဝံ ညးမုၢ်ပွဲက်လောဝ်ဂမၠိုင် ပြာပ်အာဗ္ဗိအဝဏ်ဂိတု မကလိ
လောန်ပွမဟုတ်ယုတ် နကိုစိုတ်တု ပင်တဲတု ညံင်ရမလောဝ်တံအိုတ်ကို တုပညံင်
သာ်ၣ်ကိုရ လောဝ်ဏာခမီဂေါတမအိုတ်ရ။ (၅)

၆၀၅။ ပိညးဂမၠိုင် သွာန်တံခမီဂေါတမ မဒ်ညံင်ရမတ် ပွဲလောကအိုတ်ရ၊
ဗွဲအစောံ ဂကူဇာတ်ၣ် နိတ်ဗြာဟ္မဏဟာ၊ ဟံသေင်သာ်ၣ်မွဲး ဗွဲအစောံ (ကုသိုလ်ကမ်
မကျောန်ခံလၢ်)ၣ် နိတ်ဗြာဟ္မဏဟာ၊ ကုပိညးဂမၠိုင် ဟံတိကေတ် ရံဝံမွဲး ဗြာဟ္မဏၣ်
ဩဝ်ဟိုတ်ၣ် ဗွဲအကာဲအရာ မဝံတိကေတ် ဗြာဟ္မဏမာန်ညိ။ (၆)

၆၀၆။ (တိလမ္ပုကျာ်တြဲၣ် ဟိုတ်ၣ်လၢ် ရံသာ်ဝံရ)—

ယံဝါသေဋ္ဌ ဂကူဇာတ်သတ်တအ်ညးဂမၠိုင် ဗွဲတြးၣ် အဲ ကြက်ဟိုတ်ၣ်ကုမူး
တအ်ညးဂမၠိုင် အတိုင်မသုာ်စုတ် ဗွဲလှေင်လှေင်ရောင်၊ ညံင်ပြမံင်ရ— ဂကူဇာတ်ဂမၠိုင်
မွဲဂကူ မွဲဂကူ နွံတၢ်ဂျိုင်လောန်အိုတ်ရ။ (၇)

၆၀၇။ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် တိကေတ်ချေၣ် တံဆုဂမၠိုင်အိုတ်ရ၊ ချေၣ် တံဆုဂမၠိုင်
တအ်ၣ် ဟံဒုင်ဝန်တံ ရံဝံမွဲး ဂကူချေၣ် တံဆုအိုတ်ရ၊ (ဗိုန်ဟံဒုင်ဝန်အိုတ်ကိုလေဝ်)
ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်ချေၣ် တံဆုဂမၠိုင်တအ်ၣ် နိတ် ဗွဲအစောံဂကူဇာတ်ရ၊ ဂကူဇာတ်(ချေၣ်
တံဆု)ဂမၠိုင်ၣ် မွဲဂကူ မွဲဂကူ နွံတၢ်ဂျိုင်လောန်အိုတ်ရ။ (၈)

၆၀၈။ သအာင်အာနူၣ် မူးတအ်ညးဂမၠိုင် တိကေတ် စုသတန်ဂမၠိုင်ကို စုဂတပ်
ဂမၠိုင်ကို ဂြုန်ခွတ်အကျေင်ဂမၠိုင်ကိုအိုတ်ရ၊ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန် မပ္ပံကိုစုသတန်ဂမၠိုင်ၣ်
နိတ်ဗွဲအစောံ ဂကူဇာတ်ရ၊ ညံင်ပြမံင်ရ—ဂကူဇာတ်ဂမၠိုင် မွဲဂကူ မွဲဂကူ နွံတၢ်ဂျိုင်လောန်
အိုတ်ရ။ (၉)

၆၀၉။ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် တိကေတ်သတ် မုၢ်ကိုဗိုင်ပန်ဂမၠိုင် မဒ်သျှောတ်သျှောတ်
မဒ်ဇှော်ဇှော်အိုတ်ရ၊ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်သတ်ဂမၠိုင်ၣ် နိတ်ဗွဲအစောံဂကူဇာတ်ရ၊ ညံင်ပြ
မံင်ရ— ဂကူဇာတ်ဂမၠိုင် မွဲဂကူ မွဲဂကူ နွံတၢ်ဂျိုင်လောန်အိုတ်ရ။ (၁၀)

၆၁၀။ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် တိကေတ်ဗြဲဂမၠိုင် မုၢ်ကိုသဗိုင်စွာ်ဗုင် မုၢ်ကိုဗိုင်စးမဂိုင်
အိုတ်ရ၊ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်သတ်ဂမၠိုင်ၣ် နိတ်ဗွဲအစောံဂကူဇာတ်ရ၊ ညံင်ပြမံင်ရ— ဂကူ
ဇာတ်ဂမၠိုင်ၣ် မွဲဂကူ မွဲဂကူ နွံတၢ်ဂျိုင်လောန်အိုတ်ရ။ (၁၁)

၆၁၁။ သအာင်အာနုဂ္ဂ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် တီကေတ် ကဂမၠိုင် မဒုတ်ပွဲဉ်
မဂေတ်ဂေတ် ပွဲဉ်အိုတ်ရ၊ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန် သတ်ဂမၠိုင်ဂ် နှိတ် ဗွဲအစောံဂကူဇာတ်ရ၊
ဍုင်ပြမံင်ရ- ဂကူဇာတ်ဂမၠိုင် မွဲဂကူ မွဲဂကူ နွံတၢ်ဂိုင်လောန်အိုတ်ရ။ (၁၂)

၆၁၂။ သအာင်အာနုဂ္ဂ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် တီကေတ် ဂစေမ်ဂမၠိုင် မအာဒွင် နကို
သေင် မပပ်ဒွင်လတူအာကာသအိုတ်ရ၊ ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်သတ်ဂမၠိုင်ဂ် နှိတ်ဗွဲအစောံ
ဂကူဇာတ်ရ၊ ဍုင်ပြမံင်ရ- ဂကူဇာတ်ဂမၠိုင် မွဲဂကူမွဲဂကူ နွံတၢ်ဂိုင်လောန်အိုတ်ရ။ (၁၃)

၆၁၃။ ပွဲဂကူဇာတ်ဂမၠိုင် မသွးကျင်တဲဝံ ညံင်ရဲမျှ်ကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန်တုဟ်တုဟ်
မတဲတဲနကိုဂကူဇာတ်ကို တုပ်ညံင်သၢ်ဂ်ကိုရ၊ ပွဲမ္မိဟ်ဂမၠိုင် ဟံမ္မိကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန်
တုဟ်တုဟ် မတဲတဲနကိုဂကူဇာတ်ရ။ (၁၄)

၆၁၄။ ပွဲမ္မိဟ်ဂမၠိုင် နကိုသော်ကျိပ်ဂမၠိုင်လေဝ် ဟံမ္မိကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန်တေင်
မဒ်ဗွဲအစောံဂကူဇာတ်ရ၊ နကိုကျိပ်,ကတောပ်,မတ်,ပါင်,မုဟ်,သွန်ပါင် ကေင်မတ်
ဂမၠိုင်လေဝ် ဟံမ္မိကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန်တေင် မဒ်ဗွဲအစောံဂကူဇာတ်ရ။ (၁၅)

၆၁၅။ နကိုကအ်,ပူး,ဗုင်,စး,ဩဟ် အင်္ဂမဉ်ဂြက် မေထုန်ကိုလေဝ် ဟံမ္မိကို
ဗိုပြင်သဏ္ဌာန်တေင် မဒ်ဗွဲအစောံဂကူဇာတ်ရ။ (၁၆)

၆၁၆။ နကိုတဲ, ဗိုင်, လပုဟ်တဲ, သေမ်တဲ, ဂဒအ်ဗြာတ်, ဒီ, သၢ်အရံင် ရမျာင်
ဂမၠိုင်လေဝ် ဟံမ္မိကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန်တေင် မဒ်ဗွဲအစောံဂကူဇာတ်ရ၊ ပွဲဇာတ်ဂမၠိုင် မပ္ပံ
ကိုတံဆု မသအာင်အာနုမ္မိဟ်ဂမၠိုင်ဂ် ညံင်ရဲမျှ်ကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန် မဒ်ဗွဲအစောံဇာတ်ကို
တုပ်ညံင်ရဲသၢ်ဂ်ကိုရ၊ ပွဲမ္မိဟ်ဂမၠိုင်ဂ် ဟံမ္မိကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန်တေင် မဒ်ဗွဲအစောံဂကူ
ဇာတ်ရ။ (၁၇)

၆၁၇။ မ္ဗောဉ်ကိုမ္မိဟ်ဂမၠိုင်ဂ် ပွဲဇေယျကာယဂမၠိုင် (ညးမပ္ပံကိုဗုဒ္ဓတအ်)ဂ် ဟံမ္မိ
ကိုဗိုပြင်သဏ္ဌာန်တေင် မပ္ပံကိုသော်ကျိပ် မဒ်တုဟ်ဟ်ဝံရ။ (စိုန်ဟံမ္မိသၢ်ဂ်ကိုလေဝ်)
ပွဲခန္ဓဇေယျဂမၠိုင် မဒ်ဟိုတ်ကော်ခေ ၆ဝံမွဲး ဗြာဟ္မဏ ခတ္တိယ အပ္ပမ္မိဟ်ဂမၠိုင်ဂ် ကော်ခေ
ဗွဲအစောံယုပညပ်ဟေင်ရ။ (၁၈)

၆၁၈။ မ္ဗောဉ်ကိုမ္မိဟ်ဂမၠိုင်ဂ် ညးလိမ္မဟံဟို နိဿဲကိုကမ္မောန်ထဲတဲတဲ ဂယိုင်
လမျိုရ။ ညးဂ် ကော်ခေ ‘ကဿက’ သွာဗုရ၊ ဟံကော်ခေ ဗြာဟ္မဏရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ
ဩဝ်တီကေတ်သၢ်ဝံညိ။ (၁၉)

၆၁၉။ မ္ဗောဉ်ကိုမ္မိဟ်ဂမၠိုင်ဂ် ညးလိမ္မဟံဟို ဂယိုင်လမျို နကိုပညာကွတ်တဲ
တေင်တေင်ရ၊ ညးဂ်ကော်ခေ ‘သိပ္ပိက’ ပညာကွတ်တဲရ၊ ဟံကော်ခေ ဗြာဟ္မဏရ၊
ယံဝါသေဋ္ဌ ဩဝ်တီကေတ်သၢ်ဝံညိ။ (၂၀)

၆၂၀။ မှောင်ကိုမှိတ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးလိမ္မဲဟံဟို နိဿဲကိုသွံရာန်တဲ ဂယိုင်လမျီုရ၊ ညး၌ ကော်ခဲစ 'ဝါဏီဇ္ဇ' တုဗိုက်ရ၊ ဟံကော်ခဲစ ဗြာဟ္မဏရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ ဩဝံတိ ကေတ်သံဝံညိ။ (၂၁)

၆၂၁။ မှောင်ကိုမှိတ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးလိမ္မဲဟံဟို ဂယိုင်လမျီု နဒနိကောန်လိင် ညးသအာင်ရ၊ ညး၌ ကော်ခဲစ 'ပေသိက' ညးလိင်စရ၊ ဟံကော်ခဲစ ဗြာဟ္မဏရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ ဩဝံတိကေတ်သံဝံညိ။ (၂၂)

၆၂၂။ မှောင်ကိုမှိတ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးလိမ္မဲဟံဟို ဂယိုင်လမျီု နကမ္မောန်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်ညးဟံကိုရ၊ ညး၌ ကော်ခဲစ 'စောရ' ကမ္မတ်ရ၊ ဟံကော်ခဲစဗြာဟ္မဏရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ ဩဝံတိကေတ်သံဝံညိ။ (၂၃)

၆၂၃။ မှောင်ကိုမှိတ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးလိမ္မဲဟံဟို ဂယိုင်လမျီု နကိုလွဟ်လက်နက် မဗ္ဗိကိုလဗျဟ်ရ၊ ညး၌ ကော်ခဲစ 'ယောဓာဇီဝ' ဂွေင်လျိုင်ပှာန်ရ၊ ဟံကော်ခဲစ ဗြာဟ္မဏရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ ဩဝံတိကေတ်သံဝံညိ။ (၂၄)

၆၂၄။ မှောင်ကိုမှိတ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးလိမ္မဲဟံဟို ဂယိုင်လမျီု နကိုကမ္မောန်ပြောဟိတ် ဂ်ရ၊ ညး၌ ကော်ခဲစ 'ယာဇက' ညးလေပ်ပူဇယဇရ၊ ဟံကော်ခဲစ ဗြာဟ္မဏရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ ဩဝံတိကေတ်သံဝံညိ။ (၂၅)

၆၂၅။ မှောင်ကိုမှိတ်ဂမ္ဘိုင်၌ ညးလိမ္မဲဟံဟို စသုင်ဒုင်စသိုင် ချင်ကွာန်ကို တွံါး ကိုရ၊ ညး၌ ကော်ခဲစ 'ရာဇာ' သိုင်ရ၊ ဟံကော်ခဲစ ဗြာဟ္မဏရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ ဩဝံတိ ကေတ်သံဝံညိ။ (၂၆)

၆၂၆။ (ယံဝါသေဋ္ဌ) ညးမဒ်ဂကူဗဗ္ဗ မကတိန် နူဗဗ္ဗဗြဲ၌ အဲဟိုသွေးစ ရဲဝံမွဲး ဗြာဟ္မဏရ၊ ဗဗ္ဗဗ် ယပ်မူ၌ကိုကိလေသ ဂဗုတ်ပလာပထဲ မဗ္ဗိကိုရာဂမွဲး ဘောဝါဒီ ဂးယုရ၊ ပူဂိုလ်ကိလေသ ဂဗုတ်ပလာပထဲလေပ် ဟံမွဲးအစောအလာလေပ် ဟံမွဲး အဲဟိုသွေးစ ဗြာဟ္မဏရ။ (၂၇)

၆၂၇။ (ယံဝါသေဋ္ဌ) ဩပူဂိုလ်မွဲး သကုတ်ဗပိတ်ကွေံ သံယောဇိန်ဗန်ဒက် အိတ်သိုတဲ ဟံမွဲးကိုပွမလကိုတ်ဝိုင်ဂါရ၊ ပူဂိုလ် မကလိလောန်ကွေံ ကိလေသမလေပ် ဂြောပ်ဗာန်ခြပ် မဟံစိုန်သကိုကိုကိလေသဂ် အဲဟိုသွေးစ ရဲဝံမွဲး ဗြာဟ္မဏရ။ (၂၈)

၆၂၈။ (ယံဝါသေဋ္ဌ) ဩပူဂိုလ်မွဲး သကုတ်ဗပိတ်ကွေံ ဇုက်ကွေံမတံဂးဒေါသ မလေပ်ဒက်ဝဲကို ဇုက်ထွန်မတံဂးတဏှာ မလေပ်ဗန်ဒက်ကို ဇုက်ကွေံမတံဂး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတြဇ္ဈာန် မဒ်မဟာန်ကောံကိလေသ မသတိက်သတင်ဂ်ကိုတဲ ပိုက်ကယျာ

ကော့ဒုင်တြင်မတွံဂး အဝိဇ္ဇာတုံ ပုဂ္ဂိုလ်မတိကေတ်ခရ်သစ္စပန်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရံဝံမွး
ဗြာဟ္မဏရ။ (၂၉)

၆၂၉။ (ယွံဝါသေဌ) ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ ညးတွေဟ်လက်ကို ညးပျဲပျံစင်တက်
ကော့ဒက်ကို သိုဟံထေပွတ်ဂ် အေင်ဒင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မျှံကိုကောန်ပွန်ဗိုလဗး မတွံဂး
ဗြဟ္မတ် ပွမအေင်ဒင်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရံဝံမွး ဗြာဟ္မဏရ။ (၃၀)

၆၃၀။ (ယွံဝါသေဌ) ပုဂ္ဂိုလ်မဟံထေပွတ် မျှံကိုဒွေတ်တင် မချိုက်ပေင်တက်
သီလ ဟံမွဲကိုတဏှာမလဲတြး မျှံကိုဣန္ဒြိယေန်သွာင်တဲ မျှံကိုကာယ မဒ်လအိတ်
ဘဝဂ် အဲဟိုသွးစ ရံဝံမွး ဗြာဟ္မဏရ။ (၃၁)

၆၃၁။ (ယွံဝါသေဌ) ပွဲလတူသုဒက္ခ ညံင်ရဲထွဟ်သုဟံတန်ကို ပွဲတျှင်ပျုတ်
ညံင်ရဲမရဲသုတ် တန်တဟံမာန်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ဟံလံက်လေတ် ဟံဗာန်ခြပ် ပွဲကာမ
တအ်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရံဝံမွး ဗြာဟ္မဏရ။ (၃၂)

၆၃၂။ (ယွံဝါသေဌ) ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ ပွဲဘဝဝံဟေင် တိကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ
ဒဒိမ်ဇုကုအိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မျှံကိုလျိုင်ဝန်ခန္ဓ မဂပ်ပ်ဖျေံကော့တဲ ဟံစိုန်သကိုကော့
ကိလေသဂ် အဲဟိုသွးစ ရံဝံမွး ဗြာဟ္မဏရ။ (၃၃)

၆၃၃။ (ယွံဝါသေဌ) ပုဂ္ဂိုလ်မျှံကိုပညာမဇြိုဟ်နက် မျှံကိုပညာမသကေက်သကာ
မဆိုက်ဗွက်ပွဲဂံင်သုာ် ဟံသေင်ကိုဂံင်သုာ် မအာစိုပ်အရဟတ္တဖိုလ်မပြဲတဲဂ် အဲဟိုသွးစ
ရံဝံမွး ဗြာဟ္မဏရ။ (၃၄)

၆၃၄။ (ယွံဝါသေဌ) ကော့မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ကို ကော့ခမိဂမ္ဘိုင်ကို မျှံကိုဒွေတ် ဟိုတ်မ
စာ်စူးအာနူကိုတဏှာ မဟံနံရဲကော့ညးဂမ္ဘိုင်ခါဒေါပ်တဲ ပုဂ္ဂိုလ် မျှံကိုပိုက်မအောန်ဂ်
အဲဟိုသွးစ ရံဝံမွး ဗြာဟ္မဏရ။ (၃၅)

၆၃၅။ (ယွံဝါသေဌ) ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ ဖျေံကော့လေံဒဏ်လွဟ်လက်နက် ပွဲပုဂ္ဂိုလ်
ပုထုဇနံ၊ သေက္ခဂမ္ဘိုင် မလေပ်ဖေက်လကိုတ်ကို ပွဲပုဂ္ဂိုလ်တုအရုန်ဂမ္ဘိုင် မတန်တ
ဗိုန်ဇုအံ ဟံဖေက်လကိုတ်ကိုတဲ အလိုဇုကုလေပ် ဟံဂစိုတ်ရ၊ ဟံဖအေဝ်ကိုညး
သအာင်ဂစိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရံဝံမွး ဗြာဟ္မဏရ။ (၃၆)

၆၃၆။ (ယွံဝါသေဌ) ပုဂ္ဂိုလ် ပွဲညးမသွဇှော်စးဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟံဇှော်စး၊ ပွဲညးနွံကိုလွဟ်
လက်နက်စုန်ဗြာဟ္မဏဂ် ဖျေံကော့လွဟ်လက်နက်စုန်ဗြာဟ္မဏ သုမလလမ်၊ ပွဲခရ်မဂပ်ပ်
စောဲလာ်ဂ် ဟံစောဲလာ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရံဝံမွး ဗြာဟ္မဏရ။ (၃၇)

၆၃၇။ (ယွံဝါသေဌ) မရဲသုတ်ဂ် ညံင်ရဲမတသောဝ်ဇှော်အာ နူတျှင်ပျုတ်ကို
ပုဂ္ဂိုလ်မျှံကို‘ရာဂ’ ပွမစောဲလာ် ‘ဒေါသ’ ပွမထေပွတ် ‘မာန’ ပွမပင်ပတိုန်လပ်မာန်

‘မက္ခ’ ပွမဇိတ်ပိတ်ပလီကော့ ဂုဏ်ညးသအာင် ကိတသောင်ဇော်အာတိုက် အဲဟီသွေးစ
ရံဝံမွေး ဗြာဟ္မဏာရ။ (၃၈)

၆၃၈။ (ယံဝါသေဋ္ဌ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ) ဟံထေက်ကို ထို့မြီဟန်ခြပ်တ် ညးမမိက်ကို
မွဲမွဲ နကိုပုတ်ဒေါသတဲ ဒေးဟီသွေးတ် ဂလာန်မဉ္ဇာ်စုတ် ကလိတ်ကလောတ် ဟံသ
ကာတ်မြတ်တဲ မျှိုကိုအရထအဓိပ္ပါယ် မမိက်ဂတပ်ပြာကဋ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အဲဟီသွေးစ
ရံဝံမွေး ဗြာဟ္မဏာရ။ (၃၉)

၆၃၉။ (ယံဝါသေဋ္ဌ) ပွဲလောကဝံ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ ဟံလေပ်ဂိုင်ကွတ်ကေတ် ဂြပ်တု
ညးဟံကိုဂိုင်ကိုဒ် ဂွံကိုဒ် ညောတ်ကိုဒ် ဇော်ကိုဒ် ခိုဟ်ကိုဒ် ပရေအ်ကိုဒ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို
အဲဟီသွေးစ ရံဝံမွေး ဗြာဟ္မဏာရ။ (၄၀)

၆၄၀။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ ပွဲပစ္စုပ္ပန်လောကဝံကို ပွဲကိုပရလိုက်တေံကို ဟံမွဲကို‘တဏှာ’
ပွမမက်ဂွက်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မျှိုကို ‘အာသာ’ ပွဲမမက်ဂွက်မစာ်စူးတဲ ဟံစိုန်
သကိုကိုကိလေသဂ် အဲဟီသွေးစ ရံဝံမွေး ဗြာဟ္မဏာရ။ (၄၁)

၆၄၁။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ ဟံမွဲကို‘တဏှာ’ ပွမဗာန်ခြပ်စောဲစပ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ တီကေတ်
မရဉ္ဇာ်စုတ်တဲ ဟံမွဲကိုပွမချပ်သွေဟ်ပွာသ်တေံ သာ်ဏာအ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မတို့လုပ်စိုပ်အာ
နိဗ္ဗာန်အမြိုတ်ကို အဲဟီသွေးစ ရံဝံမွေး ဗြာဟ္မဏာရ။ (၄၂)

၆၄၂။ (ယံဝါသေဋ္ဌ) ပွဲလောကဝံ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ ကလိလောန်အာ ကုသိုလ်ကမ်
အကုသိုလ်ကမ် သိုဝါပြကာဂမ္ဘိုင်ကို တဏှာမလေပ်ဗာန်ခြပ်စောဲစပ်ကိုရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်
မဟံမွဲကိုပွမစံင်တူ ဟံမွဲကိုလက်ကျိုက်ကိလေသ မသအေးဇူးကို အဲဟီသွေးစ ရံဝံမွေး
ဗြာဟ္မဏာရ။ (၄၃)

၆၄၃။ (ယံဝါသေဋ္ဌ) ပုဂ္ဂိုလ် ဟံမွဲကိုကိလေသ ညံင်ရသိုင်ဂိတု မစာ်စူးအာနူ
လက်ကျိုက်ကိုတဲ မသအေးဇူး မျှိုကိုစိုတ်မဖြိုင်ဂွဉ်တောင် စာ်စူးအာနူကိုခန်တဲ မျှိုကို
တဏှာမလေပ်ထွေန်စပ် ပွဲဘဝဂမ္ဘိုင်မအိုတ်တိုက် အဲဟီသွေးစ ရံဝံမွေး ဗြာဟ္မဏာရ။ (၄၄)

၆၄၄။ (ယံဝါသေဋ္ဌ) ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မဲ ကလိလောန်ကော့ ဘဲမတွံဂးရာဂကို တရံ
ကန္တာဝါတ်ဂါတ်မတွံဂး ကိလေသကို မှာသွိဒ်တတ်ကော့ဝါတ်မတွံဂး သံသာကို ဒမ္မု
မတွံဂး မောဟကိုတဲရ၊ စိင်တအ်ကော့အာဩဃပန်တဲ အာစိုပ်ဩင်လပါ်တေံမတွံဂး
နိဗ္ဗာန်ရ၊ မျှိုပကတိ စံင်ပွေင်ကော့ကိလေသမာန်ရ၊ စာ်စူးအာနူတဏှာရ၊ ဟံမွဲကိုပွမ
ချပ်သွေဟ်ပွာသ်တေံ သာ်ဏာအ်ရ၊ ဟံမွဲကိုပွမစောဲလာ်တဲ ဖိုဟ်လလမ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို
အဲဟီသွေးစ ရံဝံမွေး ဗြာဟ္မဏာရ။ (၄၅)

၆၄၅။ (ယွံဝါသေဌ) ပွဲလောကဝံ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မံ ပါကောကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင်တဲ သီဟံ ပတ်အိန်ထံင်ဂ် သွကော့ခမီရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မျှံကိုကာမအိုတ်တဲ ဘဝမအိုတ်အာတဲဂ် အဲဟို သွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၄၆)

၆၄၆။ (ယွံဝါသေဌ) ပွဲလောကဝံ ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မံ ပါကောတဏှာတဲ သီဟံပတ် အိန်ထံင်ဂ် သွကော့ခမီရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မျှံကိုတဏှာမအိုတ်တဲ ဘဝမအိုတ်အာတဲဂ် အဲဟို သွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၄၇)

၆၄၇။ (ယွံဝါသေဌ) ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မံ ပါသွးကော့ ဒတဲဖိမဒ်ပွဲမ္မိဟ်တဲ ကလိလောန် အာဒတဲဖိ မဒ်ပွဲဒေဝတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟံမ္မိန်သကိုကို ဒတဲဖိအိုတ်သိုက် အဲဟိုသွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၄၈)

၆၄၈။ (ယွံဝါသေဌ) ပုဂ္ဂိုလ် ပါသွးကော့ ပွမမိပ်လဟိုင် (ပွဲကာမဂုဏ်) ပွမဟံမိပ် လဟိုင် ပွဲဌာန်မလျာသိုတ်ဖြဲတဲ မစိုဟ်လလမ် ဟံမ္မိန်ဥပမိ ခေလီချိုက်ကော့ လောက အိုတ်သိုတ်တဲ မတန်တ မင်္ဂင်သကာဂ် အဲဟိုသွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၄၉)

၆၄၉။ (ယွံဝါသေဌ) ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မံ သတ်ဂမ္ဘိုင် မစုတိချိုတ်ကို မတန်ပဋိသန္နိကို တိတ်ဗွဲအလုံအိုတ်သိုက်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟံမ္မိန်ပွမဗာန်ခြပ် နွေတ်တဲနွေတ်ညးသပျူရိသ် ဗွဲမ ဒးရဲတဲ တိတ်ခေ်သစ္စပန်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၅၀)

၆၅၀။ (ယွံဝါသေဌ) ဂတိဒ္ဓါပုဂ္ဂိုလ်ဂ် မအာကတိန်ဂ် ဒေဝတ်,ဒေဝတ်ဂန္ဓဝ် မ္မိဟ် ဂမ္ဘိုင် တိကောတ်ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ် မဒ်တုအရုန် မျှံကိုအာသဝ မအိုတ်အာတဲဂ် အဲဟိုသွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၅၁)

၆၅၁။ (ယွံဝါသေဌ) ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မံ ပွဲခန္ဓမဒ်အတိက်ကို ပွဲခန္ဓမဒ်အနာဂတ်ကို ပွဲခန္ဓပစ္စုပ္ပန်ကို ဟံမ္မိန်ဂုဗုတ်မတ္တိကိုရာဂရ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဟံမ္မိန်ဂုဗုတ် ဟံမ္မိန်ပွမစောဲလာ်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၅၂)

၆၅၂။ (ယွံဝါသေဌ) ပုဂ္ဂိုလ်ဟံဖေက်လကိုတ် ဟံချီတောင်တဲ မတုပ်ကော့ဂ်ဥဿာ မအာဂတပူတရ မျှံကိုဝီရိယမပြ မျှံပကတိက္ခာသိုတ် ဂကောကာမဂုဏ် မတ္တိကိုသီလက္ခန္ဓ မအံင်ဇူးကောတ်မာရိပိသ်တဲ မဟံမ္မိန်တဏှာ မျှံကိုလက်ကျိုက်ကိလေသ မဂပ်ပ် ကြကြာတ်ကော့တဲ တိကောတ်ခေ်သစ္စပန်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၅၃)

၆၅၃။ (ယွံဝါသေဌ) ဩပုဂ္ဂိုလ်မ္မံ တိကောတ်တောဝ်ခန္ဓ မကောင်ကတိန် ပွဲဘဝ ကိုပ်ကွာရ၊ ညာတ်တဲချိုင်သွပ်, ချိုင်နရက်ရ၊ အာစိုပ်အာရဟတ္တဖိုလ် မဒ်အရာပဋိသန္နိ မအိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် အဲဟိုသွးစ ရဲဝံမွဲး ပြာဟွဏရ။ (၅၄)

၆၅၄။ ပွဲလောကဝံ ဂပ်ဝချပ်တဲတို့၊ ယုတောင်ဒတောင် တောင်တုဟ်ဟ်ရ၊
ပွမချပ်တဲသံဝံ နှိအယံမာတ် ယုပညပ်ဟောင်ရ၊ ယုပညပ် ကတိန်ကျင် ဗွဲအစော်
မသိုပ်ကော်ခရ၊ ပွဲအခိုင်အခါ မခိုင်သွေးတိတ်ကျင်ကိုင်ဟောင် မသကဋ္ဌာကောဒေ
ဂမိုင် ဂပ်ဝချပ်ဗွာ ကိုဏာယုနာနာသံရ ရဝံမွဲး ပြာဟွဏအိုတ်ရ။ (၅၅)

၆၅၅။ ကွေတ်မိစ္ဆာ ကွေတ်သတိကံသတင်လဒ်ဒိုင်ပွဲဂွမ်စိုတ် သတ်မဟံတိကေတ်
ဂမိုင် လုက်ကာလမိုင်သေ့ရ၊ ဟံတိကေတ်အိုတ်ကိုင်တဲဟောင် ဟိုသွေးဒိုင် ရဝံမွဲး
ပြာဟွဏ ဗွဲမစော်ဂကူဇာတ်အိုတ်ရ။ (၅၆)

၆၅၆။ ဟိုတ်နူဂကူဇာတ် ကြာဟွဏ နှိဟံမာန်၊ ဟိုတ်နူဂကူဇာတ် ညးဟံ
သေင်ကိုပြာဟွဏလေဝ် နှိဟံမာန်၊ ဟိုတ်နူကမောန်သွဟောင် နှိပြာဟွဏရ၊ ဟိုတ်နူ
ကမောန် မကောန်သွဟောင် နှိညးဟံသေင်ကိုပြာဟွဏရ။ (၅၇)

၆၅၇။ နကိုကမောန် နှိသွာဗုရ၊ နကိုကမောန် နှိသွာပညာကွတ်တဲရ၊ နကို
ကမောန် နှိညးဗိုက်ရ၊ နကိုကမောန် နှိကောန်လိုင်ရ။ (၅၈)

၆၅၈။ နကိုကမောန် နှိကမုတ်ရ၊ နကိုကမောန် နှိညးယိုက်ဂွေင်လျိုင်မုန်ရ၊
နကိုကမောန် နှိညးလေပ်ပူဇယဇရ၊ နကိုကမောန် နှိသိုင်ရ။ (၅၉)

၆၅၉။ ပုဂိုလ်တုပညာ သိုညာတ်အာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မဆိုက်ဗွက် ပွဲကမ်၊ဖိုကမ်
ဂမိုင် ညာတ်ကေတ်ဟိုတ်ကမ်ဝံ ဗွဲအတိုင်မသုာစုတ် ရဝံအိုတ်ရ။ (၆၀)

၆၆၀။ လောက ကိုတ်ဟိုတ်နူကမ်ရ၊ သတ် ကတိန်ဟိုတ်နူကမ်ရ၊ သေက်ကွီ
ရထာမအာဒိုင် ညံင်ရမထိုင်လပ်(သွာကွီ)ကို ကမ် ထိုင်ဒက်လပ်သတ်တအ်ရ။ (၆၁)

၆၆၁။ ဟိုတ်နူကမ်မပြမတွံး နပမမင်မဲလပ်ကူဇ္ဈိကို နကိုဒေတ်မပြကို နကို
'သီလ' ပွမသိုလလမ်မင်မဲကို နပညာကိုဟောင် နှိပြာဟွဏရ၊ ဒှိပြာဟွဏကို
ပြတ်ရ။ (၆၂)

၆၆၂။ ပုဂိုလ်မချိုက်ပေင်တဲ ကောံအဝိဇ္ဇာပိဂမိုင် ကိလေသလလမ်တဲ ပွမ
ကတိန် ပွဲဘဝတိုမဲလေ်ပွန် အိုတ်အာတဲ ကြိုဒက်တဲကိုတုပညာဂမိုင်လေဝ် မွဲးရ၊
သိုင်အိန်လေဝ် မွဲးရ၊ ယံဝါသေဋ္ဌ ဩဝိတိကေတ်သံဝံညိ ရဝံ (သွေးတဲရ)။ (၆၃)

ဟိုတွံတဲသံဝံနော် မင်ဗွဲဝါသေဋ္ဌကိုဘာရဒွါဇဂမိုင် “ခရ်ခမီဂေါတမံ ထေက်ကို
သျိုက်မျိုက် ဗွဲမလောန်ကောံရသွံ။ ပ ။ သွတမ်နူတဲဝံတဲ စိုက်လအိတ်လမျို စုတ်သမ္ဘိအဲဒိုက်
ရဝံမွဲး ဥပါသကာ မအာစိုပ်ပွမစွဲစွေ်ဂမိုင်ရောင်” ရဝံ ဂရင်ပတိ တီလမုံပိုင်ကျင်တြအိုတ်ရ။

ဝါသေဋ္ဌသုတ် မရနက်ကိုဒိုတ် တဲရ။

၁၀။ ကောကာလိကသုတ်

အဲဒိုက် ဝံမိင်လဝ် ရံသာဝံရ— ဒးကာလမွဲအခါ တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲ သုဒတ တန်တံဒိုင် ပွဲဘာဇေတဝန် မဒိအာရာမအနာထပိဏ္ဍိကသေဉ္စိ ဇေရင်ဍုင်သာရၢ်ရ။ ပွဲအခါဒ် ခမိကောကာလိက ပြာပ်အာဇေရင် တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲတု လှောင်တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲတု ဂဇာ်ကေတ်ပွဲဒုတဲတုမွဲး “ယံကျၢ်မ္မံပိဉ် သာရိပိုတ်,မောဂ္ဂလာန်ဂမ္တိုင် မ္မံပိုက်ယုတ်သဝ်အိုတ်ရ၊ ဗက်အလိုက်ပိုက်ယုတ်အိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပတိ တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲရ။

ဂရင်ပတိရံဝံမွဲး တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲ ဟိုသွးကိုခမိကောကာလိက ဂလာန်ဝံရ— “ယံကောကာလိက လုဟို ရံဝံညိ ယံကောကာလိက လုဟို ရံဝံညိ၊ ယံကောကာလိက ဩဝ်ကိုစိုတ်ဖြိုင်ကေပ် ပွဲသာရိပိုတ်,မောဂ္ဂလာန်ဂမ္တိုင်အိုတ်ညိ၊ သာရိပိုတ်,မောဂ္ဂလာန်ဂမ္တိုင် သျိုက်ဆာန်သီလအိုတ်ရ” ရံဝံ သွးတရ။

မရနက်ကိုဝါဝါလေဝ် ။ ပ ။ မရနက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် ခမိကောကာလိက “ယံကျၢ် မ္မံပိဉ် တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲ နိဉ္စးလျိုင်ပတေ် အဲဒိုက်တု မ္မံကိုဂလာန်ထေက်ကိုပတေ်ရ၊ စိုန်ဂ်လေဝ် သာရိပိုတ်,မောဂ္ဂလာန်ဂမ္တိုင် မ္မံပိုက်ယုတ်သဝ်အိုတ်ရ၊ ဗက်အလိုက်ပိုက်ယုတ်သဝ် အိုတ်ရ” ရံဝံ ဂရင်ပတိ တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲရ။ မရနက်ကိုပိဝါကိုလေဝ် တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲ ဟိုသွးကိုကောကာလိက ဂလာန်ဝံရ— “ယံကောကာလိက လုဟို ရံဝံညိ၊ ယံကောကာလိက လုဟို ရံဝံညိ၊ ယံကောကာလိက ဩဝ်ကိုစိုတ်ဖြိုင်ကေပ် ပွဲသာရိပိုတ်,မောဂ္ဂလာန်ဂမ္တိုင် အိုတ်ညိ၊ သာရိပိုတ်,မောဂ္ဂလာန်ဂမ္တိုင် သျိုက်ဆာန်သီလအိုတ်ရ” ရံဝံ သွးတရ။

ကြနု် ခမိကောကာလိက ဒှိုက်ကတိနုဒဲတု လှောင်တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲတုမွဲး သုရေ်သေ်ရံတု ပါစူးအာရ၊ ပါစူးအာတု ဟံသက်ဂတာပ်လအ်ဟေင် နကိုဒုတ်ဂမ္တိုင် မ္မံဗုတ် တွာမရာဲဒ်ကျိုင် ကုခမိကောကာလိက ပေင်အလုံဇေယျေရ၊ နုဗုတ်တွာမရာဲဒ် ဗုတ်တွာမဓမ္မက်၊ နုဗုတ်တွာမဓမ္မက် ဗုတ်တွာမဓမ္မက်လတ်၊ နုဗုတ်တွာမဓမ္မက်လတ် ဗုတ်တွာမဗ္ဗဝ်။ နုဗုတ် တွာမဗ္ဗဝ် ဗုတ်တွာသတ်ဗ္ဗဝ်၊ နုဗုတ်တွာသတ်ဗ္ဗဝ် သတ်တွဲ၊ နုဗုတ်တွာသတ်တွဲ ဗုတ်တွာခတေသတ်ဗိ၊ နုဗုတ်တွာခတေသတ်ဗိ နိဉ္စးဗုတ်တွာသတ်ဗိအိုတ်ရ၊ နုဗုတ်တွာ သတ်ဗိတု ဗကးပြိုဟ်အိုတ်တုမွဲး ပတိုဟ်ကို ဆိဟရကို ဇေဝ်ဇေ်အိုတ်ရ။ ကြနု် ခမိ ကောကာလိက ဟိုတ်နုယဲဂ်ဟေင် သွးသွကာဂစိုတ်ရ၊ ခမိကောကာလိက မသွကာဂစိုတ် တုဂ် ဟိုတ်မဒက်ဝဲ ပွဲလတူသာရိပိုတ်,မောဂ္ဂလာန်ဂမ္တိုင်ရ အာကတိနုဒဲနရက်ပဒုမရ။

ပွဲကြနု် ပွဲအခါလောန်အာတ္တံ တီလမ္မံပိဉ်ကျၢ်တြဲ ကော်လိုင်တိုန် ခမိဂမ္တိုင်ရ— “ယံခမိတအ် ပွဲတ္တံ ဗြိုသဟမ္ပတိဂ် ပွဲအခါသ္တာတ္တံ ကလိလောန်ကိုပိက္ခတ္တံ မ္မံကိုသ် ထေက်ကိုသျိုက်မျိုက်လောန်ဒ်တု သိုက်ယးတုးတ အလုံမွဲဘာဇေတဝန် ပြာပ်ကျိုင်ဇေရင် အဲတု လှောင်သွဝတ်ကိုအဲတုမွဲး ဒတူဒိုင်ပွဲဒုတဲတု ဂရင်ပတိအဲ ဂလာန်ဝံရ “ယံကျၢ်မ္မံပိဉ်

၆၆၅။ ပွဲအရာဝေင်လံင် မပး(မခတ်)ဂမၠိုင်၌ ဒုဟ်မတွံဂး ပွမကျဟောံတြိပ်ရတ် အိုတ်သို မွဲဟာန်ကောံဇကုဇကု၌ ဒုဟ်ဗွတ်ညိနာင် (ဟိုသုးဟွံဂပ်)ဟောင်ရ၊ ဩဉ္ဇးမွဲ စိုတ်လုတ်မှာဒုဟ် ပွဲကျပ်ပစ္စေကဗုဒ္ဓိ သာဝကဂမၠိုင် မဏ္ဍိအာနိဗ္ဗာန်မခိုဟ်ဆဲးရ၊ ဒုဟ်မလုတ်မှာဒုဟ် ဉ္ဇးဟောင် ဒုဟ်ဇော်(လတူဒုဟ်မသွးကျင်တုဲ)မွဲးရ။ (၃)

၆၆၆။ သိုပတူလပ် ပါင်ကို (ဂလာန်ကို) စိုတ်ကို မယုတ်မာတ်တဲ သမ္ဘိမဟို ဂရိုဟ်အရို၌ သွးအာကတို၌ ပွဲနရက် လုက်မွဲကိုဠိပိစောံတြိန်ရဗျဒ ကောံမသုန်အဗျဒ ဂမၠိုင်ရ။ (၄)

၆၆၇။ ဉ္ဇးမလေပ်ဟိုတ်ဂလာန် ဟံ့သုာ်စုတ်၌လေပ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ဇကု သိုမသွလပ်၌ ဟံ့သွရ ရံ့ဉ္ဇးဟိုတ်၌လေပ် ဒးအာစိုပ်နရက်ရ၊ ဉ္ဇးဂမၠိုင်ဓါတအံ၌ မှု၌ပွမယုတ်မာ တုပ်သွဟ်အိုတ်တဲ ပွဲဘဝကြံ ဒးဒုင်နရက်တုပ်သွဟ်အိုတ်ရောင်။(၅)

၆၆၈။ ဩဉ္ဇးသမ္ဘိမွဲ မှာဒုဟ် ကုပူဂိုလ်တုအရှန် မဟံ့မွဲကိုကိလေသ မသအးဇုး မဟံ့ထေက်ကိုလုတ်မှာဒုဟ်ရ၊ လက်ကျိုက်သောံဗြေဲ မဂပ်ဗိုတ်ကွတ်ဏာဒစးကျာ်၌ ညံင်ရဲမကလေင်ကျင်စိုပ်တူရူကိုဉ္ဇးကွဟ်၌ဟောင်ကို ဖိုပွသရာမ်ပါပ် ကလေင်ကျင်စိုပ် တူရူကိုသမ္ဘိ၌ဟောင်ရောင်။ (၆)

၆၆၉။ ဩဉ္ဇးမွဲ ဒုဉ္ဇးပတိတ်ဗြဟတ်လျိုန်ဒမ္ဘိ ပွဲလောဘမကတို၌ဒိုင် ဂြိုင်ဂြိုင် ကိုဝါ ဟံ့ပိတ်သကုတ်, ဉ္ဇးဟံ့လျိုင်ပတေံ (ပွဲမပ္ပံကိုကျပ်ဂမၠိုင်), ဉ္ဇးလေပ်စိုတ်တုာ်စုာ်, ဉ္ဇးဟံ့ကလင်ဂိုင်ကေတ်ဒောံဗတောန် (မပ္ပံကိုကျပ်ဂမၠိုင်), ဉ္ဇးလေပ်သအေတ်သပါန်, ဉ္ဇးပတိတ်ဗြဟတ် ပွဲပွမဟိုဗျိုလအက်အကြာရ၊ ဉ္ဇးဟို တွေဟ်လက် ဉ္ဇးသအာင် ဂမၠိုင် နကိုပါင်ရ။ (၇)

၆၇၀။ (ဟာဲ) တြုံအယုတ် ဉ္ဇးမှု၌ကိုပါင်ဟံ့ညိုင်, ဉ္ဇးစာ်စုးနူဓရဉ္ဇာ်, ဉ္ဇးအ- သပ္ပရိုသ်, ဉ္ဇးလေပ်ပလိုပလာတ် ပွမဇော်မောပ်, ဉ္ဇးယုတ်မာ, ဉ္ဇးမှုပကတိ သပ္ပ သရာမ်ပါပ်, ဉ္ဇးဟံ့မွဲကိုကျပ်သ္မိ, ဉ္ဇးဒုကောန်အဝဇာတ ဒဒက်တကိုတိလမှုပိုဉ် ကျပ်တြိ တုအဲ လွဟိုဂလာန်ဗွဲမဂြိုင်ညိ၊ တုအဲ၌ ဒုဉ္ဇးဒးစော်နရက်ရ။ (၈)

၆၇၁။ ယွံကောကာလိက တုအဲ၌ တုဟ်နသွက်ဂွံဒုင်လလေင်ဖိုတဲ ကြာတ်တြိ စုတ်လက်ကျိုက် ကိလေသ (ပွဲလတူဇကု)ရသ့၊ သွတ်ကမ္မောန် ပွမကြမ်ကြတဲ ဟိုဂရိုဟ်တ ဉ္ဇးသပ္ပရိုသ်ရ၊ ဒေုတ်သွတ်ဒုစရိုတ်သရာမ်ပါပ်ဂမၠိုင်မဂြိုင်တဲ သွးအာစိုပ် ဗြဟ်မတွံဂးနရက် စိန်ဂွက်ဒိုင်လုက်ဗွမ်တဲ မဂိုင်ဟောင်ရ။ (၉)

၆၇၂။ ကမ် ဉ္ဇးမမိက်ကိုမွဲမွဲ သပ္ပတဲလပ်တဲ၌ လိုလ်(ပဠေအ်ထောံ) ဟံ့မာန် ဟောင်ရ၊ ကမ်မဂပ်လုတ်ဆန်စန်လပ်၌ ကျင်စိုပ်ဇရေင်ဉ္ဇးမလုတ်ဆန်စန်ရ၊ တုကမ်

ညးမလုတ်ဆန်စန်လပ်ဂ် ကလိဝံကမ် မဂပ်ဝ်လုတ်ဆန်စန်လပ်ဟောင်ရ၊ ညးမုံကို ပညာချိုန်လျ မုံပကတိ ကျောန်သွတ်ကမ္မောန် မသကာတ်မြဟ်ဂ် အပွဲဘဝပရ လိုက်တေံ ပွဲကျေကျေဟောင် သွေးဆိုညာတ်ဒဒိမ်ရ။ (၁၀)

၆၉၃။ ညးဂ် ဒးပြာပ်အာစိုပ်ဌာန်မဗာန်တက်လပ် ဒစုက်လေပသဲ စရံင်ပသဲကို သူပသဲ မုံကိုနုက်မကောက်ကို နရက်မုံကိုစွမတွံဂး ကလောံပသဲ မကတူမံင်ဂြင်ဂြင် မဒ်ဗွဲအစောံ ကမ်ကျေမကျောန်လပ်ကိုရ။ (၁၁)

၆၉၄။ ပွင်နရက်ဂမိုင် မသွေးတ် ရံဝံမွဲး ရပ်တ်အိုတ်ညိ၊ စုင်တက်တ်အိုတ်ညိ တအ်ဂ် ဟံဟိုဂလာန် မသာယျေန်အိုတ်ရ၊ ပြာပ်ကျင် နကိုမုက်မတ် မသာတ်သာ ဟံသောင်အိုတ်ရ၊ မိက်ဝံမင်မွဲတဲ ပြာပ်ကျင်ဟံသောင်အိုတ်ရ၊ သတ်နရက်ဂမိုင်တအ်ဂ် ဒးတိက် ပွဲသ္မာလးလုပုတ်အိုတ်ရ၊ ဒးလုပ်အာ အကြာပုတ် မဂ်ဒိုင်မြင်မြင် ဗွဲပွဲပွဲ အိုတ်ရ။ (၁၂)

၆၉၅။ ပူရေတ် နကိုဇာနီက်ပသဲဂမိုင်ဂ်ဒ်တဲ နကိုလေဝံဒ်ပသဲဂမိုင် ပျဲပျံ ရာန်သကိုတ် ဂစိုတ်တ် ပွဲအပွဲဇာနီက်ပသဲဂ်အိုတ်ရ၊ ဒးအာစိုပ်နရက် ဓူမရောရဝ မလမွဲက်ဂ္ဂ၊ မလေပ်သွက်မကွက်အိုတ်ရ၊ တိုက်ဒမ္မဂ် လဲလးညံင်ရတ်ဇော်ရ။ (၁၃)

၆၉၆။ သအာင်နုဂ်ပွန် သတ်နရက်ဂမိုင်တအ်ဂ် ဒးလုပ်အာ ထွဲနရက်လောဟ ကုမ္မိ မဂ်ဒိုင်မြင်မြင်ဗွဲပွဲပွဲ၊ နကိုလုပုတ်ဂမိုင်အိုတ်ရ၊ ပွဲထွဲပသဲဂမိုင် မဒ်တ ညီသုဟ် ကိုပုတ်ဂ် ဗွဲမလအ်လကာဖာ မက်ဂတပ်တိုန်ဂ်ဂ်ဂ်ကိုဝါအိုတ်တဲ စိန်ဂွက်ဒိုင်အိုတ် ဟောင်ရ။ (၁၄)

၆၉၇။ သအာင်နုဂ်ပွန် ညးမကျောန်သရာမ်ပါပ်ဂ် ဒးစိန်ဂွက်ဒိုင် ပွဲထွဲပသဲ မန်ရဲကျောံဆိပတိုဟ်ရ၊ သာ်လိဒးစိန်ဂွက် ပွဲထွဲနရက်ပသဲဂ်ရောဟိုမွဲး- ယံယံဌာန်မွဲ ဒးအာစိုပ် ပွဲဌာန်မွဲရ၊ ဌာန်မအာစိုပ်အာစိုပ်ဂ်လေပ် လုက်စုက်ဒး နကိုဆိပတိုဟ် ဂမိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဒးကွဲဒုက်ချောင်စိုတ်တ်ရ၊ (သာ်ဝံ ဒးစိန်ဂွက်တ်ရ)။ (၁၅)

၆၉၈။ ညးမကျောန် ပွသရာမ်ပါပ်ဂ် ဒးစိန်ဂွက် ပွဲနရက်ဍုင်အသုဘ မဒ်ဒွဲစုတူ ဂမိုင်ရ၊ သာ်လိဒးစိန်ဂွက် ပွဲနရက်ဍုင်အသုဘဂ်ရောဟိုမွဲး ပွဲပွဲလတူသုင် ဖပယျေပ်ဂ် ဟိုတ်မဒ်ညီသုဟ် ပွဲဌာန်အိုတ်သိုက်ရ ပွဲနရက်ဍုင်အသုဘဂ် ဂွံတရဲသွက်ဝံပါစူး တိတ်အာ ဟံမွဲရ။ (သာ်ဝံ စိန်ဂွက်တ်ရ)။ (၁၆)

၆၉၉။ သအာင်နုဂ်ပွန် ညးမလုပ်အာဂြိုပ်တူးသုင်ကောက်ဂ် ခန္ဓကာယပိုတ်အာ သကုတ်သကုတ်အိုတ်ရ၊ ပွင်နရက်ဂမိုင်ဂ် ဖံက်တ်ဖံက်တ်လတက်ဂမိုင် နကိုခွောန်တဲ တံင်ဓဇက်ပတိတ်တဲ ချိုချိုက်ပျဲပျံ နာနာသာ်အိုတ်ရ။ (၁၇)

၆၈၀။ သအာင်နူဂ်ပွန် ဒးအာစိုပ်နရက်ကြိုင်စပ် မှုံယုဝေတ္တရဏီ မှုံကိုငုက် မကောက် ညံင်ရဲစုန်သော် မအာကျင်ဝါတ်ဂါတ်ကိုအိုတ်ရ၊ ညးသမ္ဘိဂမ္ဘိုင် မကျောန် သွလပ် ပွသရာမ်ပါပ်တအ်ဂ် ကျောန်တသရာမ်ပါပ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဒးအာစိုပ်နရက်ကြိုင်စပ် အိုတ်ရ။ (၁၈)

၆၈၁။ ကျီကွာန် ကျီကိုင်ဂမ္ဘိုင် မှုံကိုသ်ထပ် သ်ခွက်စောန်ပြက်တအ်ဂ် ထွန်စပ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ စတ်သတ်နရက်ဂမ္ဘိုင် မလရိအ်ယာ်ကရီကရောတ်ဒိုင် ပွဲနရက် ကြိုင်စပ်အိုတ်ရ၊ ဂကောံခွာ်ဂြိုပ်ဂမ္ဘိုင်ကို လနောင်ဂမ္ဘိုင်ကို ခွာ်ကွာန်ဂမ္ဘိုင်ကို ဇံက်မံင် အိုတ်ရ။ (၁၉)

၆၈၂။ သတ်မကျောန်သွလပ် ပွသရာမ်ပါပ်တဲဒ် ဒးဒင်လုက်စုက် ဒင်စသိုင်ကမ္မ ကရဏ နာနာသ်ရ၊ ပွမဒးဒ်တဲ ကမ္မကရဏနာနာသ်ဝံ ညောင်စိုတ်အိုတ်စိုင် ဒဒိမ် ဇော်ကွေရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ သတ်ပွဲလောကဝံ လမျီုသော်သွဟ်မံင်ဏီမွဲ ကျောန်လွီတပွ ကုသိုလ် မထေက်ကိုကျောန်ညိ၊ လွဝိဝိင်တညိ။ (၂၀)

၆၈၃။ တပညာဂမ္ဘိုင်ဂ် ဂပ်ရိဟ်လွဟ်တ ဩက္ခိလ္လဂမ္ဘိုင် မလုပ်စါစောန်ခရေ အိုတ်ရ၊ ကွီလှတအ်ဂ် ဂပ်ရင်တျင် ဗွဲအစောန်မရိဟ်လွဟ် ပွဲနရက်ပဒုမအိုတ်ရ၊ ချံပြ မံင်ရ-မသုန်လက်မွဲလွီစါကွံကိုဋ်တအ်ဂ် ဒ်အာယုက်နရက်ပဒုမအိုတ်ရ။ (၂၁)

၆၈၄။ ပွဲလောကဝံ နရက်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဩဗ္ဗတ်မွဲ ဒ်တဒဒိမ်အိုတ်ရ သ်ဝံ ဂပ်သွး အိုတ်ရ၊ ဗ္ဗတ်ကာလဂ် သိုမဒ်ဒဒိမ် ဒးမံင်အာပွဲနရက်ဂ် လုက်ကာလလအ်လကာဗာ ဂ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ညးသ္မိုက်ဆာန်သီလမသအးဇုတဲ မှုံကိုဂုဏ်ခိုဟ်ပြဂမ္ဘိုင် သွးမင်မွဲလပ် ပါင်ကို၊ စိုတ်ကို ဟံပိုတ်သကုတ်ရောင်၊ သွးမင်မွဲလပ်ပါင်စိုတ်လျိုင်ရောင်။ (၂၂)

ကောကာလိကသုတ် မရနက်ကိုစုံ တဲရ။

၁၁။ နာလကသုတ်

၆၈၅။ ရသီ(ကဏ္ဍဒေဝီလ) မှုံယုအသိတဂ် သွောံညာတ်ကေတ် ဂကောံ ဒေဝတ်တာဝတိဂမ္ဘိုင် မမိပ်မြဟ်အိုတ် မလတက်ယာတ် မသအးဇုအိုတ် လတိုင် ပတိုန်ဂိုက်ယာတ်ဒေဝတ် ဗွဲမလောန်အိုတ်ကို သိုသိုင်အိန် လှေကွဲဒိုင် သှ်ဒိုင် မဝံအလိုအသီဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ကို ပွဲချင်သွပ်တာဝတိ ဒွဲဌာန်ပဒတ်တဲရ။ (၁)

၆၈၆။ ညာတ်ကေတ် ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင် မှုံကိုစိုတ်မတိုန် မအိုတ်တိုဟ်ဂ်ဒ်တဲ သွဇော်သော်ရဲတဲ သွးတဂလာန်ဝံ ပွဲဇရောင်ကောံဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ရ၊ ဂကောံဒေဝတ်ဂ်

မုဟိတ်မျှကိုအကားအရာ မခိုဟ်လောန်ဂှ်ရော? သွဟိတ်သ်လိတဲ ကတိုင်ပတိုန်
ဂိုက်ယာတ်ဒေဝတ်တဲ မူးတအ်ညးဂမၠိုင် ဂွံမိပ်မြဟ်သွောင်သွပ်မံင်အိုတ်ဂှ်ရော? (၂)

၆၈၇။ အခါကာလ မပတိုက်ပွန်ကိုအသုရာဂမၠိုင်ဂှ် ဒေဝတ်ဂမၠိုင်အံင်ဇူးတဲ
စိုန်အသုရာဂမၠိုင် ကျအာကိုလေဝ် မိပ်စိုတ်အိုတ်တိုဟ် သော်ဇကုနရ သတ်သ်
ဏအ်ဂှ် ဟံင်ကောင်ဒ်ကွၢ်မ္တဲလှေရ၊ ညာတ်ကေတ်အာရီုတောင်တုဟ် ဟံင်ကောင်ဒ်သ်လိတဲ
ဒေဝတ်ဂမၠိုင် မိပ်မြဟ်မံင်အိုတ်ဂှ်ရော? (၃)

၆၈၈။ ဒေဝတ်ဂမၠိုင်ဂှ် ဖျောတ်လေဝ် ဖျောတ်ဒိုင်ကျာအိုတ်ရ၊ ဒယေဝ်လေဝ်
ဒယေဝ်ဒိုင်ဒွက်အိုတ်ရ၊ တိုင်တိုက်လေဝ် တိုင်တိုက်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ တက်ကွက်လေဝ်
တက်ကွက်ဒိုင်အိုတ်ရ၊ လှေလေဝ် လှေဒိုင်အိုတ်ရ၊ ယံဒေဝတ် မမံင်ပွဲလတူကုဟ်ဒို
သိန္နရာဇ် အဲသွာန်မူးတအ်ညးဂမၠိုင်ရ၊ ယံဒေဝတ်တအ် မူးတအ်ဂှ် ဩပ်ပါကွေံ
သွဟ်ပွာအဲ ဗွဲမပြဟ်အိုတ်ညိ။ (၄)

၆၈၉။ အလံင်ဗောဓိသတ် မဒ်ရတ်မပြ ဟံင်မ္တဲကိုပတောံစတ်ဂှ် တုဟ်နဖို(သတ်
ဂမၠိုင်) ဂွံဒ်တသိုခ်တဲ ခံင်သွးဂွမ်ဂပ် ပွဲလဒေါပ်ဥယျာဉ်လုမ္မနီ မဒ်ပွီပွိုင်ဂါမခေတ်
သိုင်သာကျဝင်ဂမၠိုင် ပွဲချင်မိုဟ်တေရ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ ပိုယ်ညးဂမၠိုင်ဂှ် မိပ်မြဟ်သျှိုက်မျှိုက်
ဂှ်ဒ်တဲ မျှိုက်အကားအရာ မဆဲတ်လောန်အိုတ်ရ။ (၅)

၆၉၀။ ဗောဓိသတ်မပြ လတူနုသတ်ဂမၠိုင်အိုတ်သိုတဲ မဒ်တ ပုဂိုလ်ပြအိုတ်
တောင်တုဟ်လတူသတ်ဂမၠိုင်အိုတ်သိုတဲ မဒ်ညံင်ရဉ္စသဘာ ပွဲမိုဟ်ဂမၠိုင်ဂှ် ဟိုသွးဂလာန်
မဂံင်သကာ ညံင်ရသိုင်ဇာဒိသိုင် မပိုင်လပ်စိုင်ဂြဲ မျှိုက်ဇုဟတ်မဇှော် ပွဲဂြိုပ်ကူသိ-
ပတနကို ကြက်ဟိုတံင်တဲ ဓမ္မစက်ရ။ (၆)

၆၉၁။ ရသိအသိတဂှ် ဂွံမိပ်ကေတ်ရမျာင် ဒေဝတ်ဂမၠိုင်ဂှ်တဲ စှ်ကွၢ်နုချင်သွပ်
ဗွဲမပြဟ်တဲ လုပ်အာနန်သိုင်သုဒ္ဓေါဒန ဂဇအ်ဒိုင်တဲမူး ကောန်သိုင်နွံဒိုင်ဌာန်လိုက်ရော?
အဲမိက်ဂွံမွှ်သေဝ်တရ သာ်ဝွံ သွးကိုကောန်သိုင်သာကျဝင်ဂမၠိုင်ရ။ (၇)

၆၉၂။ ကြံနုဂှ် ကောန်သိုင်သာကျဝင်ဂမၠိုင် ထွေးကိုဗောဓိသတ် မျှိုက်သ်မ ပြ
မဂိုလဟ်ဒိုင်နကိုကျာ်ဩ ညံင်ရထပ်မဂိုလဟ် မိန်သွာဓမာတ်ထပ် မစိကူးဆိုက်ဗွက်
လောန် မဂပ်ဉ္စလပ် ပွဲအကြောင်(ပွဲမ္တဲ)တဲ တက်ဒါတ်လပ်ဂှ်ဂိုဝါကိုဂှ်ကောန်သိုင်
သာကျဝင်ဂမၠိုင် ထွေးကိုကုရသိရ။ (၈)

၆၉၃။ ရသိအသိတဂှ် ညာတ်ကေတ်ကောန်သိုင် မဂိုလဟ်ဒိုင် ညံင်ရပွတ်
မဂိုဒိုင် လျးအရံင်မြိုင်မြိုင်ကို ညံင်ရသိုင်ဂိတု မဒ်ဇှော်သကိုပိသကသိုင်ဂမၠိုင် မသအးဇူး
ဗွဲတောင် မအာဒိုင် လတူအာကာသကို ညံင်ရသိုင်တဲ လျးတူးဂိုလဟ် မတိတ်ဗူးနု

မတ်ပြဲ ပဲ့အခင်ဥတုသရဒကိုမှူး မိပ်မြတ်အိုဟ်တိုဟ်ကိုဂ်ဒ်တဲ ကလိဝံ ‘ဝိတိ’ ပွမ သိုက်မျိုက်လဲလးမပြဲရ။ (၉)

၆၉၄။ ဒေဝတဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ခလင်ကိုကျိုင် မျိုက်ကွာင်ဗိုင်မဂိုင် မျိုက်ဗိုအဝဏ်လို့ ပဲ့လတူအာကာသအိုတ်ရ၊ ပိုက်ဗျဒြဲစာမရီ မကောပ်လပ်တပ်ထပ်တအ်ဂ် ပိုက်ဒိုင် သိုက်သိုက်အိုတ်ရ၊ ညးမရပ်ပိုက် ညးမရပ်ကျိုင်ဂ်တုန် ဟံညာတ်ကေတ်အိုတ်ရ။ (၁၀)

၆၉၅။ ရသီသော်ဂွန်ဒေဝီလ မကော်ခစ ရဲဝွံမွဲး ကဏ္ဍသိရီဂ် ဝံဆိုညာတ်ကေတ် ကောန်သိုင် မဂပ်ဝံလပ် ပဲ့လတူပဏ္ဍုကွပ် ညံင်ရကလောံထပ် မျိုက်ဒယိုင်မွဲနီကွကို သိုက်ကျိုင်ဗွာင်မလေပ်ပဲ့လတူကျိုင်ကိုမှူး မျိုက်စိုတ်မတိုန်ဂ်ဒ်တဲ ဟောပ်ဒိုင်ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမမိပ်မြတ်ရ။ (၁၁)

၆၉၆။ ဒိုင်ကေတ်တဲ ရသီဒေဝီလ မအာစိုပ်သြင်မွဲလပါ် ဒဒက်ကိုပြကိုဟ် လက္ခဏပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် မစမ်စတ်ဗွာရဏာ ကောန်သိုင်မသျှင်ပြ ဒဒက် တကိုသိုင်သာကျဝင်ဂမ္ဘိုင် နကိုဉာဏ်မွဲး မျိုက်စိုတ်မဖြိုင်ကေတ်ဂ်ဒ်တဲ သူးတိုန်ရဲဝွံမွဲး “ကောန်သိုင်ဝံ ပျော်ကိုမိုဟ်ဒေဝတ မျိုက်ဇိုင်ဝါဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဒ်ညးမပြဲအိုတ် ဟံမွဲကို ပတုပ်ပတောံစတ်ရ။ (၁၂)

၆၉၇။ ကြံနုဂ် ဗျဗျဟ်စင်ခြင် ဂတိဇေယျ ဝံအာမွဲး မျိုသတ်စိုတ် ဟံမိပ်ဂ်ဒ်တဲ ဘိုရမတ်ပြဟ်စိုတ်ရ သိုင်သာကျဝင်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ညာတ်ကေတ်ရသီ မလရီအ်တဲ “ကောန်ပဲ့ သိုင်ဂ် အန္တရာယ်မမိက်ကိုမွဲမွဲ ကြက်ဒ်တဟာ” သာ်ဝံ သွာန်သျှက်အိုတ်ရ။ (၁၃)

၆၉၈။ ရသီဂ် ညာတ်အာသိုင်သာကျဝင်ဂမ္ဘိုင် စိုတ်ဟံမိပ်တဲ အဲဂ် ဟံညာတ် ကေတ်လလေင်ဖို ပဲ့လတူကောန်သိုင်ရ၊ အန္တရာယ်ဟံမွဲ ကုကောန်သိုင်ရောင်၊ ကောန်သိုင်ဝံ ညးမယုတ်သပ် ဟံသေင်ရ၊ မူးတအ်ညးဂမ္ဘိုင် သြပ်မျိုက်စိုတ် မိပ်မြတ် အိုတ်ညိ။ (၁၄)

၆၉၉။ ကောန်သိုင်ဝံ ကြက်အာစိုပ် သဗ္ဗညုတဉာဏ် မပြဲရောင်၊ မင်ဗွဲဂ် တိညာတ်ကေတ် နိဗ္ဗာန်မသျှင်ပြ သအးဇူးတဲ မင်မွဲဒတဲဖို သတ်ဂမ္ဘိုင်မဂိုင်တဲ ကြက်ဟို တွံတ် ဓရ်ဓမ္မစက်ရောင်၊ သာသနာကျ်တြဲဂ် ကြက်လဲတြးတ်ရောင်။ (၁၅)

၇၀၀။ လမျိုအဲ မသော်သွေဟ်ဒိုင် ပဲ့ချင်မိုဟ်ဝံ လအ်ကွေံကွေံ ဟံသေင်ရ၊ ကောန်သိုင်ဝံ ကွာဟံဒ်ကျ်ဏီဟောင် အဲဒးချိုတ်တ်ရောင်၊ အဲဂ် ဝံကလင်ကေတ်ဓရ် တီလမျိုပိုင်ကျ်တြဲ မျိုက်လို့ပရာ ဟံတုပ်ကိုညးတုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင် ဟံမာန်ရောင်၊ ဟိုတ်ဂ်ရ အဲဂ် ဒ်ညးမျိုက်စိုတ်မခိုလျတ် ညးမအာစိုပ်မလီလတ် ညးမျိုက်စိုတ် မဒ် ဒဒိုင်ရ (ညးဒ်ဒိုင်စိုတ်ရ)။ (၁၆)

၇၀၁။ ရသိ၌ ကတိဗဒ္ဓိကို 'ပီတိ' ပွမသ္မိကံမျှက်မပြမလဲလး ကုသိုဏ်သာကျဝင်
ဂမ္ဘိုင်တဲ တိတ်ကျင်နှုတ်နန်ရ၊ ရသိမျှကိုဒွေတ်မပြဲ၌ ဆာန်ဥူကောန်ကိုန်ဇေတ်
ကိုဒွေတ်လုတ် ပွဲရေတိလမျှပိုင်ကျင်တြဲ မျှကိုဝီရိယ ဟံတုတ်ကိုညးတုတ်သအာင်ရ။
(၁၇)

၇၀၂။ ကာလကြဲ တုအဲ၌ ယဝ်ရဝံမိင်ကျင် ရမျာင်ကျာ်မွဲး တီလမျှပိုင်ကျင်တြဲ
မအာစိပ်သဗ္ဗညုတဉာဏ်တဲ၌ ပံက်ထွဲးကိုဂွံင်တရဲနိဗ္ဗာန်မွဲး ကာလဂုံတေ့ အလိုဇေတ်
ပြာပ်အာဇေတ် တီလမျှပိုင်ကျင်တြဲတဲ သွာန်တကွေတ်ဝါဒတဲ သြပ်ဒွေတ်ဗက် ဒွေတ်
မပြဲ ပွဲဇေတ်တီလမျှပိုင်ကျင်တြဲညိ။ (၁၈)

၇၀၃။ နာလက မျှကိုစိတ် မျှပိုင်ကိုဒတဲဖို၊ မျှကိုတာဒိဂုဏ်၊ မညာတ်တန်ဗ္ဗာန်
မပြဲ ပွဲကာလလက္ခရံ၊ ရသိအသိတ မဂပ်ဝ်ဟိုဝေတ်၌ မျှကိုဗွတ်ကုသိုလ် မဂပ်ဝ်
ဆန်စန်လဝ်၌တဲ မင်စိုဏ်တီလမျှပိုင်ကျင်တြဲတဲ မင်မွဲကုဏ္ဍိဂမ္ဘိုင်တဲမွဲး မင်စိုဏ်နကို
အယောင်အလာရသိရ။ (၁၉)

၇၀၄။ နကြိမအာစိပ် အခိင်ဒွော်ဗတောန်ရသိအသိတနော် နာလကဂုံ ဝံမိင်
ကေတ် ရမျာင်မကြီဂအေတ် ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နုမတွံတရဲဓမ္မစက်မပြဲ ဒဒက်
တကိုတီလမျှပိုင်ကျင်တြဲတဲ၊ လုပ်အာဂြိုပ် ဣသိပတနမိဂဒိဝိန်တဲ ဟိုတ်နုမညာတ်
ကေတ်တီလမျှပိုင်ကျင်တြဲ မဒ်ရသိမပြဲ၌ရ လျှင်ဖြိုင်သ္မိကံတဲ သွာန်တဒွေတ်
မောနေယျမပြဲ ကုတီလမျှပိုင်ကျင်တြဲမဒ်မပြဲ ဒဒက်တကိုမုနိဂမ္ဘိုင်ရ။ (၂၀)

ဝတ္ထုဂါထာ တဲရ။

၇၀၅။ ယံကျာ်မျှပိုင် မဒ်တောဝ်ဒတောဝ်ဂေါတမ ဂလာန်ရသိအသိတ မဟို
ကျင်၌ ဒ်သုာ်စုတ်ဟံဆောတ်ယောင်ရောင် သာ်ဝံ အဲဝံတီကေတ်ရ၊ ဟိုတ်၌ရ အဲဒိုက်
သွာန်ဂရင်ပတီ တီလမျှပိုင်ကျင်တြဲ မအာစိပ်သြပ်မွဲလပါ် ဒဒက်တကိုဓရဂမ္ဘိုင်
အိုတ်သိုတဲရ။ (၂၁)

၇၀၆။ ယံကျာ်မျှပိုင် အဲဒိုက်မချိုက်ပေင် ကောံဒ်ဒ်ခမီ ဟံမွဲကိုအိန်ထံင် မဉ္ဇာသီ
နပ္ပမဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်ဝံ သွာန်ဂရင်ပတီ၌တဲ တီလမျှပိုင်ကျင်တြဲ သြပ်ဟိုတွံတဲ
ဒွေတ်မောနေယျ မပြဲညိ။ (၂၂)

၇၀၇။ (တီလမျှပိုင်ကျင်တြဲ ဟိုတွံတိုန် သာ်ဝံရ)။—

အဲကျာ်၌ ကိုကောန်တု တီကေတ်ဒွေတ်မောနေယျရ၊ အခိင်လုဟ် ဟိုတွံတဲ
ဒွေတ်မောနေယျ ဖြိုင်ကိုသွမာန် ဖြိုင်ကိုကတိဒ်မာန်ရ၊ ကောန်တု၌ ထံက်ပခိုင်လဝ်
ကာယဇေတ်(နကိုဝီရိယ)ညိ၊ ကိုညးမခိုင်ဗိုန်နကိုဝီရိယညိ။ (၂၃)

၇၀၈။ ပွဲကွာန်ဝံ ညးမဟိုလက်ကို ညးမလှောင်ဖျေ့ကျိပ်ဂ် သွတ်ဒဉ်မတုပ် သုဟ်ညါ၊ (ဒးဒုင်ဟိုလက်မွဲး) မင်မွဲတဲဒေါသ’ ပွမမှာဒုသ် ပွဲစိုတ်ညါ၊ (ဂွံဒုင်လှောင် ဖျေ့ကျိပ်မွဲး) သိုဟ်တိုန်ဒွံင်ဂ် ဒွေတ်ညါ။ (၂၄)

၇၀၉။ ပွဲကိုဂြိုပ်ဂ် အာရီဂမ္တိုင်မပြဲ၊မယုတ် မဒ်ဗွဲအစောံ က္လဋ္ဌ၊အနိဋ္ဌ မတုပ်ကို လုပုတ်တအ်ဂ် လေပ်ကတိုဒ်ကျင်အိုတ်ရ၊ ပွဲကိုဂြိုပ်ဂ် မိုဟ်မြဂမ္တိုင် လေပ်လှေလှန်တ် ခမီအိုတ်ဏီရ၊ မိုဟ်မြဂမ္တိုင်တအ်ဂ် လွက်လှေလှန် ဇကုအိုတ်ညါ။ (၂၅)

၇၁၀။ ပါကွေံကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင် နိုဟ်၊ပရေအ်တဲ ကိုဒ်တဲ ညးမဝေင်ပါကွေံ နူဒွေတ် ဓရ်မေထုန် ညးဟံစှ်စးပွဲသတ်ဂမ္တိုင် ညးဟံမွဲကိုပွမထွေန်စပ်ညါ။ (၂၆)

၇၁၁။ အဲဂ် ညံင်ရဲနွံပွဲက်ကိုတသိုခ်ကို သတ်မျှံကိုတဏှာ ဟံမွဲကိုတဏှာဂမ္တိုင် လေပ် နွံပွဲက်ကိုတသိုခ်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ညံင်ရဲနွံပွဲက်ကိုတသိုခ်အိုတ်ကို အဲလေပ် နွံပွဲက်ကိုတသိုခ်ရ၊ ရဲပွဲ သုဥပမာကိုဇကုတဲ အလိုဇကုလေပ် ဟံဂစိုတ်ရ၊ ညးတုဟ်သအာင်လေပ် ဟံကိုဂစိုတ်ရ။ (၂၇)

၇၁၂။ ဩပွဲပစ္စယ်ပန်မွဲ ပုထုဇန်ဂ် ဗာန်စပ်ဒွံင်ရ၊ ပါသွးကွေံ ‘က္လစ္ဆာ’ ပွဲက်ကို လောဘကို ပွဲပစ္စယ်ပန်ဂ်တဲ မျှံကိုမတ်ပညာတဲ ဒးဒွေတ်ရ၊ စိင်ကွေံအာ (ဇြဟ် နရက်)တဏှာ ဖြိုင်ကိုပေင်မာန်ညါ။ (၂၈)

၇၁၃။ ဒးဒ်ညးမျှံကိုဗင်ဂှ် မယအ်လောအ် ဒးဒ်ညးမျှံကိုအာဟာရ မဂပ်ဝတ် ဗွတ်ပိုင်ခြာရ၊ ဒ်ညးမျှံပွဲက်မအောန် ဒးဒ်ညးဟံလုလောန်ရ၊ ဒ်ညးဟံမွဲပွဲက် နကို လောလုပုတဏှာ ပွဲအခါအိုတ်သိုရ၊ ဟိုတ်နူဟံမွဲပွဲက်ဂ်ရ ဟံမွဲကို(တဏှာ) မဗျို တဟင်ဂ်ဒ်တဲ စိုဟ်လလမ်တ်ရ။ (၂၉)

၇၁၄။ ခမီ မဒွေတ်တဲ ဒွေတ်မောနေယျဂ် စှ်ပိဏ္ဍပါတ်တဲမွဲး ကလေင်လုပ်အာ ဂြိုပ်ဟောင်ရ၊ ဒတူဒွံင်ကို ဂဇာန်ဒွံင်ကို ပွဲသွပ်တမ်ဆုတဲ သွဒတ်ဒွံင်ရ။ (၃၀)

၇၁၅။ ခမီဂ် ဒ်ညးမဒွေတ်လုတ်ဇျာန် ဒ်ညးမတန်ကြန် ဒ်ညးမလဟိင် ပွဲဂြိုပ်ရ၊ ကိုသျှိုက်မျှိုက်ဇကုဇကု ဗွဲမလောန်ဂ်ဒ်တဲ ဒးလုပ်ဇျာန် ပွဲသွပ်တမ်ဆုရ။ (၃၁)

၇၁၆။ ဗွမ်ဂ် လောန်အာမွဲး ဂုင်စပ်ဏ္ဍပါတ် ပွဲကွာန်ရ၊ ဘိက်နီမန်တဲ ပိဏ္ဍပါတ် မကိုဒါန်ဂ်ကိုလေပ် ဟံထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်ရ၊ မရင်တွင်နင်နူကွာန်တဲ ပိဏ္ဍပါတ် မကိုဒါန်ဂ်ကိုလေပ် ဟံထေက်ကိုသျှိုက်မျှိုက်ရ။ (၃၂)

၇၁၇။ ခမီဒွေတ်တဲ ဒွေတ်မောနေယျဂ် အာစိုပ်ကွာန်မွဲး ဟံထေက်ကိုသွဒတ် န်နဲရဲရ ကိုဒါယကာတအ်ရ၊ မျှံကိုအရေပ်မပိုတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟံထေက်ကိုဟိုသွး ဂလာန် မဒ်ဟိုတ် မဂှဲသိုစူအာဟာရဘောဇိန် မစိုန်သကိုကောံနီမိတ်ဝိညတ်ရ။ (၃၃)

၇၁၈။ ခမိ၌ ကလိဝံဝတ္ထုပစ္စယံ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့လေဝ် ခိုဟ်ရ၊ ဟံကလိဝံလေဝ် ခိုဟ်ရ၊ ရံဝံ ဟံမဲ့ကိုပွမချီတေဝ် နပွမကလိဝံ ဟံကလိဝံမိပြကာတဲ ညံင်ရံသီမဇ္ဈဟ် ကိုတုံဆုကို သီမဇ္ဈဟ်တဲ ဂေတ်ကလေင်အာရ။ (၃၄)

၇၁၉။ ခမိ၌ ဓိန်ဟံဋ္ဌကိုလေဝ် ဒုင်သွိတ်ညးဋ္ဌဒိုင်တဲ မိန်ရပ်ကေတ်ဗဗေင်တဲ ဂေတ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ်တဲမွဲး ဟံဟိုဂရိုဟ် ပွမကိုဒါန် ညိညဇြိုင်သာရ၊ ဟံအထေင် သပ်ကို ညးမသွးဒါန်ကိုရ။ (၃၅)

၇၂၀။ ဒေဝ်မဒ်ဟိုတ် မကလိဝံမဂ်၌ မှုံကိုမယုတ်မပြ မပ္ပံကိုသုဗပဋိပဒါရ သာ်ဝံ သမဏမတွံး ကျိစီပျးလပ်ရ၊ ဓိန်နွံကိုမယုတ်မပြ သာ်၌ကိုလေဝ် နကို မဂ်ညာဏ်မဲ့၌ ဟံအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဓါအလန်အိုတ်ရ၊ ကိလေသဂမ္ဘိုင်ဟံအိုတ် မွဲဒမြိပ် ဓဝ်၌ရ အာစိုပ်နိဗ္ဗာန်မတွံး ဩင်မွဲလပါ် မွဲအလန်ဓဝ်ဟေင် ဟံသေင်ရ။ (၃၆)

၇၂၁။ ဩခမိမဲ့ တဏှာ (ဝိစရိတ) မဗျာပ်တြး ဟံမဲ့ရ၊ ခမိမှုံကိုဇောဝ်တဏှာ မပိုတ်အာတဲ မပိက္ခေက်စွမထေက်ကိုသွ ဟံထေက်ကိုသွတဲ၌ ပွမကတ်ကတာန် မကတိ၌ ဟိုတ်နူမပ္ပံကိုရာဂ ဟံမဲ့ရ။ (၃၇)

၇၂၂။ (ယွံနာလက) အဲဟိုတုံကိုဒေဝ်မောနေယျ ကုတုအဲရ၊ (ခမိမောနေယျ) ဒးဒ်ညးမှုံညပမာ ငေက်စုန်သော်ရ၊ နကိုလတ်၌ လုက်စုက်တာလုဋ္ဌာန်တဲ ဒ်ညး မမင်မွဲပွဲဗုင်ရ။ (၃၈)

၇၂၃။ ညးမှုံကိုစိုတ် ဟံဆုတ်ကလေင်လေဝ် ဒ်ရ၊ ဗွဲမဂ္ဂိုင်လေဝ် ဟံချပ်တ်ရ၊ ဒ်ညး မစာ်စူးအာနုသုဂ္ဂအေဟ်(ကိလေသ) ဒ်ညးဟံနိဿံ ပွဲဘဝမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ နကို တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် ဒ်ညးမှုံကိုအရာနိဿံ ဒေဝ်မပြရ။ (၃၉)

၇၂၄။ ဒးဒေဝ်လုတ် သွက်ဂွံသွဒတ်ညးမွဲဓဝ် ဟံမဲ့ကိုအဖပ်ရ၊ သွက်ဂွံပတိတ် ဖြဟတ်လွီပရာ ပွဲအာရိကမ္မဋ္ဌာန် ခမိဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုမှာ်သော်လေဝ် ဒးဒေဝ်လုတ်၌ ပွမပဒတ်ညးမွဲဓဝ်၌ အဲကျိဟိုတုံလပ်ရ၊ တုအဲ၌ ယဝ်ရမိပ်ဟလိင် မွဲဇကုဓဝ်မာန်မွဲး ဒယှ်ပြာထာတ် ပွဲဒိုဟ်စိုက်မ္ဘိုင်ရောင်။ (၄၀)

၇၂၅။ ညးမသျှိုက်မှိုက် အဲကျိ၌ လုပ်စဇာန်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂ္ဂမိင်ကေတ် ရမျာင်မကြိုဂအေတ် တုပညာဂမ္ဘိုင် မသွးကွေ်ကာမအိုတ်၌ ကျောန်ပတဲတ်‘ဟိရီ’ ပွမဂ္ဂကို ‘သဒ္ဓါ’ ပွမပတေ်စေ်စိုတ်ကို ဗွဲမလောန်ရ။ (၄၁)

၇၂၆။ ဂလာန်ဝံ၌ ဩဝ်တီကေတ် နကိုညပမာစိဂမ္ဘိုင်အိုတ်ညိ၊ စီဇောတ်ဇောတ် ဂမ္ဘိုင်၌ ဗရုတ်ရမျာင်ထတ်ထတ် ပွဲအကြာမြိုင် အကြာဖြဟ်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဇောတ်အာအိုတ်ရ၊ စီဇောတ်မ္ဘိုင်တုန် ဇောတ်အာဒိုင် သိုတ်သိုတ်ဖြဖြအိုတ်ရ။ (၄၂)

၇၂၇။ နင်၍ ဟံပေင်ရ် ရမျာင်ဗြုရ (ကျိက်ရ)၊ နင်၍မပေင်ရ် ညိုင်မံင်ဟောင်ရ၊ ညးသမ္ဘိက် တုပ်ညံင်ရဲနင်၍ ဟံပေင်ရ၊ တုပညာဂ် တုပ်ညံင်ရဲနင်၍ မပေင်ရ။ (၄၃)

၇၂၈။ သမဏမတွံး တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ် ဟိုသွးတဂလာန်မဂ္ဂိုင် မချိုက်ပေင် ကော်ဟိုတ်ဖို မစပ်ကိုဒတဲဖိုရ၊ တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ် တီကေတ်ခရ်တဲဟောင် ဟိုတွံတရ၊ တီကေတ်ဂ်ဒ်တဲ ဟိုတွံတ ဗွဲမဂ္ဂိုင်ရ။ (၄၄)

၇၂၉။ ညးမတီကေတ်ခရ် မ္မုကိုစိုတ် မမင်မွဲရ၊ ညးမတီကေတ်ခရ် ဟံဟို အရေပ်ဂိုင်ရ၊ ခမိဂ် ထေက်ကိုကလိဝံ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ရ၊ ကလိဝံလေဝ် ကလိဝံ တရ ရံဝံ တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ်တွံတရ။ (၄၅)

နာလကသုတ် မရနက်ကိုစိုတ် တဲရ။

၁၂။ ဒွယတာနုပဿနာသုတ်

အဲချိုက် ဝံမိင်လဝ် ရဲသံဝံရ— ဒးကာလမ္မဲအခိုင် တီလမ္ပုပိဉ်ကျက်တြ် သွဒတ် တန်တံင်ဒိုင် ပွဲဘာပုဗ္ဗာရာမ် လတူပြာသာဒ်ဝိသာခါ မိဂါရမာတာရ၊ ပွဲအခိုင် တီလမ္ပုပိဉ် ကျက်တြ် ပွဲဗွဲတဲဥပေါသ် မရနက်ကိုစိုတ်သုန်မက် ချိုက်ပေင်တဲကော်အင်္ဂုဏ်ဗွမ်တဲ မဒ်တဲ ဂိတုပေင်ရ် တွံဗျိုင်ကေတ် ခမိသင်တဲ ဂဇာဒ်ဒိုင် ပွဲအမဲအာကာသရ၊ အခိုင် တီလမ္ပုပိဉ် ကျက်တြ် မှာသေဝ်တဂကောံခမိသင် မကွပ်သေဝ် သိုတ်ဖြေမံင်တဲ ကော်တိုန်ခမိဂမ္မိုင်ရ—

ယွံခမိတအ် ယိုင်ခရ်ဂမ္မိုင် ဝံယုကုသိုလ်အိုတ်ရ၊ ဗုအးအိုတ်ရ၊ မလေပ်ကိုတိတ်ဗွး နူလောကအိုတ်ရ၊ မလေပ်ကိုအာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်အိုတ်ရ၊ ယွံခမိတအ် ဟိုတ်သွက်မူးတအ် ညးဂမ္မိုင် ဝံကလင်ကေတ်ခရ် မဒ်ကုသိုလ်မဗုအး မလေပ်ကိုတိတ်ဗွးနူကိုလောက မလေပ်ကို အာစိုပ် အရဟတ္တဖိုလ်ဂမ္မိုင် ညးဗျိုင်ရော? သံဝံ ယဝ်ရသွာန်တအိုတ်ဗွး ဂပ်ဝံသွဟ်တ ကိုညးမသွာန်ဂမ္မိုင် ရံဝံဗွး သွက်ဝံတီကေတ် ခရ်ဂမ္မိုင် အတိုင်မဉ္စုတ် မ္မုကိုအဝယ်လစေံ ဓါပြကာအိုတ်ဟောင်ရ၊ ဗိုလ်သွးတ ခရ်မ္မုကိုလစေံ ဓါပြကာအိုတ်ဂ်ရော?

၁။ ခရ်ဝံ ‘ဒုက္ခ’ ပွမဒ်ဒိုင်ရ၊ ခရ်ဝံ ‘သမုဒယ’ ဟိုတ်ဒက်တကိုဒိုင်ရ၊ ဣဝံတုန် ပွမမှာ်သေဝ်မွဲသံဝံရ၊ ခရ်ဝံ ‘နိရောဓ’ ပွမပျိုတ် ဒက်တကိုဒိုင်ရ၊ ခရ်ဝံ ‘မဂ္ဂ’ ဒွေတ်မဒ် ဟိုတ်မအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာဒိုင်မပျိုတ်ရ၊ ဣဝံတုန် ပွမမှာ်သေဝ် မဒ်ဒုတိယရ၊ ရဲသံဝံ မှာ်သေဝ်ခရ် မ္မုကိုအဝယ်လစေံဓါသံ ဗွဲမဒးရဲဂ်ဒ်တဲ ဟံဝိဝိင်ဟိုတ်မဲ ပတိတ်ဗြဟတ် ဗွဲမလောန်ဂ်ဒ်တဲ မ္မုကိုစိုတ် ဗလးဏာကိုနိဗ္ဗာန်ဂ်ဒ်တဲ ကုခမိမပဒတ်မံင်ရ် ပွဲဘဝဝံဟောင် အရဟတ္တဖိုလ်ကို၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓ သေဝ်သေဟ်မံင်ဏီဗွး အနာဂါမိဖိုလ်ကို မှောင်ကိုဖိုဓါပြကာ တအ်ဂ် ကလိဝံဖိုလ် မမိက်ကိုဗွဲဗွဲ ဗွဲစုတ်ရောင် ရံဝံ ဂပ်ဝံစိုတ်ရ။

တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်ကြံ ဟိုတွံတဂလာန်ဝံတွဲ ကြံနုဂ် သွေးတိုန်ဂါထာဂမ္ပိုင်ဝံရ—

၇၃၀။ “ဩဉ္ဇးဂမ္ပိုင် ဟုံတိကေတ်ဒဒိန်အိုတ်ရ၊ သအာင်အာနုဂ် ဟုံတိကေတ် ဟိုတ်ဒဒိန် မကတိုန်အိုတ်ရ၊ ဟုံတိကေတ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာဒဒိန်စိုဟ်လလမ် ဗွဲမ သက္ကုသေဟ် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သိုကို ဂွံင်တရ်မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဒဒိန် မစိုဟ်လလမ်ကိုအိုတ်ရ။ (၁)

၇၃၁။ ဉ္ဇးဂမ္ပိုင်တအ်ဂ် ဟုတ်ယုတ်အာနု (အရဟတ္တဖိုလ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနု ကိလေသ, (အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ) မတိတ်ဗူးနုကိလေသအိုတ်ရ၊ ဉ္ဇးဂမ္ပိုင်တအ်ဂ် ဟုံထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်နသွက္ခေလအိတ် ဒဒိန်ဝဋ်အိုတ်ရ၊ အာစိုပ်ပမတန်ပဋိသန္ဓိ ပမချိုတ် ဗွဲစွတ်ဗြကန်အိုတ်ရ။ (၂)

၇၃၂။ ဩဉ္ဇးဂမ္ပိုင်တုန် တိကေတ် ဒဒိန်အိုတ်ရ၊ ကြံနုဂ် တိကေတ်ဟိုတ်ဒဒိန် မကတိုန်အိုတ်ရ၊ တိကေတ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာမစိုဟ်လလမ် ဒဒိန်တက်ဒဒိန် ဗွဲမ သက္ကုသေဟ် ဗွဲအကဲအရာအိုတ်သိုကို ဂွံင်တရ် မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်(နိဗ္ဗာန်) မဒ် အရာလလမ်ကွဲ ဒဒိန်အိုတ်ကိုရ။ (၃)

၇၃၃။ ဉ္ဇးဂမ္ပိုင်တအ်ဂ် ချိုက်ပေင်ကို(အရဟတ္တဖိုလ်စိုတ်) မတိတ်ဗူးနုကိလေသ (အရဟတ္တဖိုလ်ပညာ) မတိတ်ဗူးနုကိလေသအိုတ်ရ၊ ဉ္ဇးဂမ္ပိုင်တအ်ဂ် မထေက် ကြိုက်ကို တုဟ်နသွက္ခေလအိတ် ဒဒိန်ဝဋ်အိုတ်ရ၊ ဟုံအာစိုပ် ပမတန်ပဋိသန္ဓိ ပမ ဗျူအိုတ်ရ ရံဝံ (ဟိုတွံတရ)။ (၄)

(၂) ယုံခမိတအ် နကိုဟိုတ်မွဲသအာင်လေဝ် ပမမ္မာ်သေ့ဝ် ဓရ်မ္မုကိုအဝယ်လစေ် စါသ် ဗွဲမဒးရဲဂ် နှိတ်ဟာ ရံဝံ ဉ္ဇးမသွာန်ဂမ္ပိုင် နွံတမ္မး ဂပ်ဝ်သွဟ်ကို(ဉ္ဇးမသွာန်ဂမ္ပိုင်) ရံဝံမ္မး “နှိတ်ရ”၊ သာ်လို နှိတ်ဂ်ရော? ဒဒိန်အိုတ်သို မကတိုန်ကျင်ဂ် ကတိုန်ဟိုတ်နု(ဥပဓိ) မတွံဂး လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ်ရ၊ ဣဝံ ပမဇ္ဇေင်ပုဂ်မွဲသ်စပ်ရ၊ ဟိုတ်နုပမပျိုတ် ဗွဲမသက္ကုသေဟ်(နကိုအရဟတ္တမဂ်) ဒဒိန်တက်လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ်ဂ်ဟေင် ဒဒိန် မကတိုန် ဟုံမွဲရ၊ ဣဝံ ပမဇ္ဇေင်ပုဂ် မဒ်ဒုတိယရ၊ ဣဝံ ။ ပ ။ ကြံနုဂ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်ကြံ ဟိုတွံတဂလာန်ဝံတွဲ—

၇၃၄။ “ပွဲလောကဝံ ဒဒိန်အိုတ်သို မျှံသတ်မဂ္ဂိုင်တအ်ဂ် ကတိုန်ကျင် ဟိုတ်နု ဟိုတ်မတွံဂးကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်အိုတ်ရ၊ ဟုံတိကေတ်ဂ်ဒိုတွဲ ပူဂိုလ်ပုထုဇန် မျှံကိုပညာမအောန် မကောန်တ ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂ် ဒးအာစိုပ်ဒဒိန် ဂ္ဂိုင်ဂ္ဂိုင်ကိုဝါရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ဉ္ဇးမလေဝ်ပိုင်တြာတွဲ တိကေတ်ဂ် ဗွာရဏာတ် ဟိုတ်ဒဒိန် ဝဋ်မကတိုန်တွဲ ဟုံကောန်တ လောကီကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ရ သာ်ဝံ (ဟိုတွံတရ)။ (၅)

(၃) ယွံခမီတအ် နကိုဟိုတ်မွဲသအာင်ကိုလေဝ် ပွမမှ်သိုဝ်ရ မှ်ကိုအဝယ်လစှော်စါ ပြကာ ဗွဲမဒးရဲရ် နှိတ်ဟာ ရဲဝံ ညးမသွာန်ဂမၠိုင် နွံကျင်မွဲး ဂပ်ဝ်သွဟ်ကို(ညးမသွာန်ဂမၠိုင်) ရဲဝံမွဲး “နှိတ်ရ”၊ သာ်လိ နှိတ်ရော? ဒဒိန်မကတိုန်ကျင်အိုတ်သိုက် ကတိုန်ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး အဝိဇ္ဇာရ၊ ကူဝံ ပွမဇော်ပွပ် မွဲသ်ဝင်ရ၊ (နကိုအရဟတ္တမဂ်)ဟ် ဟိုတ်မပျိုတ် ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ဒဒက်တ်ကိုအဝိဇ္ဇာရ ဒဒိန်မကတိုန် ဟံမွဲရ၊ ကူဝံ ပွမဇော်ပွပ် မဒ်ဒုတိယရ ကူဝံ ။ ပ ။ ကြနုဂ် တီလမူပိုင်ကျင်တြဲ ဟိုတ်တိုန်ဂလာန်ဝံရ—

၇၃၅။ “ဩသတ်ဂမၠိုင် ဒးအာစိုပ်လေင်ခန္ဓထပ်ကိုထပ်မတွံး ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမချိုတ်အိုတ်ရ၊ (ဒးအာစိုပ်)ဘဝမ္မိဟ် ဘဝတုဟ်သအာင်အိုတ်ရ၊ သတ်ဂမၠိုင် ပွမ အာစိုပ်သာ် နှိတ် ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာဟောင်ရ။ (၆)

၇၃၆။ ဂလာန်ဂ် ညံစုတ်ရ— ဂကောံသတ်ဂမၠိုင်ဟ် ဟိုတ်နူအဝိဇ္ဇာတု ဒးတို့ ဟိုက်ဒိုင် ပွဲသံသာလအ်လကာဖာရ၊ အဝိဇ္ဇာဂ် နှိမောဟ မဇော်ဟောင်ရ၊ သတ်ဂမၠိုင် မချိုက်ပင်ကိုအရဟတ္တမဂ်ဝိဇ္ဇာဟ် ဟံဒးအာစိုပ်ဘဝတို့ မွဲလေ့ပွန်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ (ဟိုတ်တုတ်ရ)။ (၇)

(၄) ယွံခမီတအ် နကိုဟိုတ်မွဲသအာင်ကိုလေဝ် နှိတ်ဟာ ။ ပ ။ သာ်လိ နှိတ်ရော?၊ ဒဒိန်အိုတ်သို မကတိုန်ကျင် ကတိုန်ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး သင်္ခါရရ၊ ကူဝံ မဇော်ပွပ် မွဲသ် ဝင်ရ၊ (နကိုအရဟတ္တမဂ်)ဟ် ဟိုတ်ပွမပျိုတ် ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ဒဒက်တ်ကိုသင်္ခါရဂမၠိုင်ရ ဒဒိန်မကတိုန် ဟံမွဲရ၊ ကူဝံ ပွမမှ်သို မဒ်ဒုတိယရ၊ ကူဝံ ။ ပ ။ ကြနုဂ် တီလမူပိုင်ကျင်တြဲ ဟိုတ်တုတ် ဂလာန်ဝံရ—

၇၃၇။ “ဒဒိန်အိုတ်သို မကတိုန်ကျင် ကတိုန်ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး သင်္ခါရရ၊ ဟိုတ်သင်္ခါရဂမၠိုင်မပျိုတ်ဟောင် ဒဒိန်မကတိုန် ဟံမွဲရ။ (၈)

၇၃၈-၇၃၉။ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး သင်္ခါရဂ်ရ ဒဒိန်ကတိုန်ရ ရဲဝံ တီကေတ် ဒုဟ်တု ဟိုတ်ပွမလမ် ဒဒက်တ်ကိုဒဒိန်အိုတ်သိုကို ဟိုတ်ပွမပျိုတ် ဒဒက်တ်ကိုသညာ (မပ္ပကိုကာမ)ကိုဂ်ရ ဒဒိန်အိုတ်ရ၊ တီကေတ်စါဝံ အတိုင်မချာ်စုတ်တု တုပညာဂမၠိုင် မညာတ်တ် ဗွဲမဒးရဲ, မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန်တအ်ဟ် တီကေတ်(သဘမပ္ပကို သင်္ခါတဂမၠိုင်) ဗွဲမဒးရဲအိုတ်တု ချို်ချိုက်ရာန်သကိုတ်ကေံ တောဘူမကဝဋ် မဒ်အရာသိုင်မာရ်တု ဟံအာစိုပ်ဘဝတို့ မွဲလေ့ပွန်အိုတ်ရ သာ်ဝံ (ဟိုတ်တုတ်ရ)။ (၉-၁၀)

(၅) ယွံခမီတအ် နကိုဟိုတ်မွဲသအာင်ကိုလေဝ် နှိတ်ဟာ ။ ပ ။ သာ်လိ နှိတ်ရော?၊ ဒဒိန်အိုတ်သို မကတိုန်ကျင် ကတိုန်ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံး ဝိညာဏ်ရ၊ ကူဝံ ပွမဇော်ပွပ်မွဲသ် ဝင်ရ၊ (နကိုအရဟတ္တမဂ်)ဟ် ဟိုတ်နူပွမပျိုတ် ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ဒဒက်တ်ကိုဝိညာဏ်ရ

ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒ ဟံမ္မေရ၊ ဣဝံ ပုမဇ္ဇေပုဉ် မဒိဒုတိယရ၊ ဣဝံ ။ ပ ။ ကြနုဉ် တီလမ္ပုဉ်ကျိတြိ
ဟိတံတံ ဂလာန်ဝံရ—

၇၄၀။ “ဒဒိန္ဒအိတံသိ မကတိန္ဒကျိဉ် နိတံ ဟိတံနူဟိတံမတံဂး ဝိညာဏ်ရ၊
ဟိတံနူဟိတံညာဏ်မပျိတံဂရ ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒ ဟံမ္မေရ။ (၁၁)

၇၄၁။ ခမိဂ် ဟိတံနူဟိတံမတံဂး ဝိညာဏ်ရ ဒဒိန္ဒရ ရံပွံ တိကေတံဒုဟံတံ
ဟိတံနူဟိတံညာဏ် မလလမိဂ်ရ ဟံမ္မေရိတဏှာ ဝံသုက္ခေကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ရ
သင်ဝံ (ဟိတံတရ)။ (၁၂)

(၆) ယံခမိတအိ နကိဟိတံမ္မေသအာဉ်ကိုလေဉ် နိတံဟာ ။ ပ ။ သင်လိ နိတံဂရော?၊
ဒဒိန္ဒအိတံသိ မကတိန္ဒကျိဉ် ကတိန္ဒဟိတံနူဟိတံမတံဂး ဖဿရ၊ ဣဝံ ပုမဇ္ဇေပုဉ် မ္မေသင်
ဓင်ရ၊ နကိ(အရဟတ္တမဂ်)ဂ် ဟိတံနူမပျိတံမသက္ကုသေဟ် ဒဒက်တံကိုဖဿင်ရ ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒ
ဟံမ္မေရ၊ ဣဝံ ပုမဇ္ဇေပုဉ် မဒိဒုတိယရ၊ ဣဝံ ။ ပ ။ ကြနုဉ် တီလမ္ပုဉ်ကျိတြိ ဟိတံတံ
ဂလာန်ဝံရ—

၇၄၂။ “ဖဿ မစိန်သကိကိုဝိညာဏ်ဂ် ဂပ်ဝံချိချိဉ် ရာန်သကိတံအိတံဂ်ဒိတံ
ကွာအာလေဉ်ဇ္ဇေဉ်မတံဂး ဘဝတဏှာတံ ကုသတ်ဂမ္ပိဉ် မအာတံဂ်ဇ္ဇေတံဂ်
သေ့နူကိနိဗ္ဗာန် မဒိအရာသံယောဇိန် မအိတံရ။ (၁၃)

၇၄၃။ ဩပုဂ်လိဂမ္ပိဉ်တုန် တိကေတံဖဿ နကိပညာပိပြကာတံ တိကေတံ
နကိအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်တံ မိမလဟိဉ် ပွဲနိဗ္ဗာန်အိတံရ၊ ပုဂ်လိဂမ္ပိဉ်တအိဂ် ဟိတံနူ
ဖဿမပျိတံဂရ ဟံမ္မေရိတဏှာတံ ဝံသုက္ခေကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ရ” သင်ဝံ (ဟိတံ
တရ)။ (၁၄)

(၇) ယံခမိတအိ နကိဟိတံမ္မေသအာဉ်ကိုလေဉ် နိတံဟာ ။ ပ ။ သင်လိ နိတံဂရော?၊
ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒကျိဉ်အိတံသိဂ် ကတိန္ဒဟိတံနူဟိတံမတံဂး ဝေဒနာရ၊ ဣဝံ ပုမဇ္ဇေပုဉ် မ္မေသင်
ဓင်ရ၊ (နကိအရဟတ္တမဂ်)ဂ် ဟိတံနူမပျိတံ မ္မေသက္ကုသေဟ် ဒဒက်တံကိုဝေဒနာဂမ္ပိဉ်ရ
ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒ ဟံမ္မေရ၊ ဣဝံ ပုမဇ္ဇေပုဉ် မဒိဒုတိယရ၊ ဣဝံ ။ ပ ။ ကြနုဉ် တီလမ္ပုဉ်ကျိတြိ
ဟိတံတံ ဂလာန်ဝံရ—

၇၄၄။ “ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ကို ပွဲပဟိဒ္ဓသန္တာန်ကို ပုမဒင်စသိဉ်အိတံသိ မဒိသုခ
ဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ မ္မဟာန်ကျေဝံပေက္ခာဝေဒနာဂ် နွံတံရ။ (၁၅)

၇၄၅။ ဩခမိပွဲ တိကေတံ ဝေဒနာ ရံပွဲမ္မး ဟိတံဒဒိန္ဒတံ ပွဲဝေဒနာဂမ္ပိဉ်ဂ်
တိကေတံသင်မလီလင်မပုန်တး နကိဉာဏ်တံ မှာသေ့ပုမလီတံ တိကေတံဒဒိ

ဒဒိမ် ရံဝံရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နူဝေဒနာဂမ္ဘိုင် မအိုတ်ဂ်ရ ဟွံမွဲကိုတဏှာဂ်ဒိတဲ ဝံသွတ် ကိလေသပရိနိဗ္ဗာန်ရ သာ်ဝံ(ဟိုတ်ဝံတရ)။ (၁၆)

(၈) ယွံခမိတအ် နကိုဟိုတ်မဒ်မွဲသအာင်ကိုလေဝ် ဒိတ်ဟာ ။ ပ ။ သာ်လို ဒိတ်ဂ်ရော? ဒဒိမ်အိုတ်သို မကတိုဒ်ကျဲင်ဂ် ကတိုဒ်ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး တဏှာရ၊ ဣဝံ ပွမ ဇော်ပွင် မွဲသင်ဝင်ရ၊ (နကိုအရဟတ္တမဂ်)ဂ် ဟိုတ်နူမပျိုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ဒဒက်တ်ကို တဏှာဟောင်ဂ်ရ ဒဒိမ်မကတိုဒ် ဟွံမွဲရ၊ ဣဝံ ပွမဇော်ပွင် မဒ်ဒုတိယရ၊ ဣဝံ ။ ပ ။ ကြနုဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျဲင်တြဲ ဟိုတ်ဝံတ ဂလာန်ဝံရ—

၇၄၆။ “မ္မိဟ်တြု မ္မုကိုသကအ်ရဲတဏှာဂ် ဒးဂေတ်ဂေတ် လုက်ကာလ မဂိုင် သော့ဂ်ဒိတဲ ဟွံကလိလောန်ကွေံသံသာမတွံဂး ဘဝမ္မိဟ်ဘဝမွဲသအာင်ရ။ (၁၇)

၇၄၇။ ခမိမ္မုကိုသတိဂ် တီကေတ် ဗွဲအစောံဒုဟ်တဏှာဂ်မ္ဘိုင် မဒ်ဟိုတ်ဒဒိမ်တဲ ဟိုတ်နူမစာ်စူးအာနူတဏှာဂ်ရ ဟွံဂိုင်ကေတ်ပဋိသန္နိ မွဲလေ့ပွန်တဲ ဝံတိတ်ဗူးနု (သံသာ)ရ” သာ်ဝံ (ဟိုတ်ဝံတရ)။ (၁၈)

(၉) ယွံခမိတအ် နကိုဟိုတ်မွဲသအာင်ကိုလေဝ် ဒိတ်ဟာ ။ ပ ။ သာ်လို ဒိတ်ဂ်ရော? ဒဒိမ်အိုတ်သို မကတိုဒ်ကျဲင်ဂ် ဒိတ်ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ဥပါဒါန်ရ၊ ဣဝံ ပွမဇော်ပွင် မွဲသင် ဝင်ရ၊ (နကိုအရဟတ္တမဂ်)ဂ် ဟိုတ်နူမပျိုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ဒဒက်တ်ကိုဥပါဒါန်ရ ဒဒိမ်မကတိုဒ် ဟွံမွဲရ၊ ဣဝံ ပွမဇော်ပွင် မဒ်ဒုတိယရ၊ ဣဝံ ။ ပ ။ ကြနုဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျဲင်တြဲ ဟိုတ်ဝံတ ဂလာန်ဝံရ—

၇၄၈။ “ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ဥပါဒါန်ရ ဘဝဒ်ရ၊ သတ်မကတိုဒ်ကျဲင်ဂ် ဒးအာ စိုပ်ဒဒိမ်ရ၊ ကုညးမကလိဝံပဋိသန္နိဂ် ဒိတ် ပွမဒးချိုတ်ရ၊ သတ်ပွမတန်ပဋိသန္နိ ပွမ ချိုတ်ဂ် ကလိဝံ ဒ်ဒဒိမ်ဟောင်ရ။ (၁၉)

၇၄၉။ ဟိုတ်ဂ်ရ တုပညာဂ်မ္ဘိုင်ဂ် တီကေတ်ဗွဲမဒးရး နကိုမဂ်သွင်ပိပြကာတဲ ဟိုတ်နူဥပါဒါန်မအိုတ်ဂ်ရ တီကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာဇာတ်မအိုတ်ဂ် နကိုအရဟတ္တမဂ် ဉာဏ်တဲ ဟွံအာစိုပ်ဘဝတို့ မွဲလေ့ပွန်အိုတ်ရ” သာ်ဝံ ဟိုတ်ဝံတရ။ (၂၀)

(၁၀) ယွံခမိတအ် နကိုဟိုတ်မွဲသအာင်ကိုလေဝ် ဒိတ်ဟာ။ ပ ။ သာ်လို ဒိတ်ဂ်ရော? ဒဒိမ်အိုတ်သို မကတိုဒ်ကျဲင်ဂ် ကတိုဒ်ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ကမ်မဂ်ပတ်တိတ်ဗြဟတ်ရ၊ ဣဝံ ပွမဇော်ပွင် မွဲသင်ဝင်ရ၊ (နကိုအရဟတ္တမဂ်)ဂ် ဟိုတ်နူမပျိုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကုသေဟ် ဒဒက်တ် ကိုကမ်ဂ်မ္ဘိုင် မဂ်ပတ်တိတ်ဗြဟတ်ဂ်ရ ဒဒိမ်မကတိုဒ် ဟွံမွဲရ၊ ဣဝံ ပွမဇော်ပွင် မဒ်ဒုတိယရ၊ ဣဝံ ။ ပ ။ ကြနုဂ် တီလမ္မံပိုင်ကျဲင်တြဲ ဟိုတ်ဝံတ ဂလာန်ဝံရ—

၇၅၀။ “ဒဒိန္ဒအိုတ်သို မကတိန္ဒိကူင်ဂ် ကတိန္ဒိဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂးကမ် မဂင်ဝ် ပတိတ်ဇြဟတ်ရ၊ ဟိုတ်ပွမပျိုတ် ဒဒက်ကိုကမ်ဂမ္ဘိုင် မဂင်ဝ်ပတိတ်ဇြဟတ်ဂ်ရ ဒဒိန္ဒ မကတိန္ဒိ ဟံမ္မေရ။ (၂၁)

၇၅၁-၇၅၂။ ဒဒိန္ဒိ ကတိန္ဒိဟိုတ်နူကမ် မပတိတ်ဇြဟတ်ရ ရံဝံ ဟိုတ်နူမတိ ကေတ်ဒုဟ်သ်ဂ်ရ ပါသွးကေတ်ကမ်အိုတ်သို မပတိတ်ဇြဟတ်ဂ်ဒိုတ် ကုခမိ မစာ်စူး အာနူကမ် ပမပတိတ်ဇြဟတ် မှုကိုစိုတ်မဗလးလင်ပွဲနိဗ္ဗာန် ဘဝတာဏှာမပိုတ်တဲ မှုကိုစိုတ်မဗိုဟ်လလမ်ဂ် သံသာမတွံဂး ဇာတ်အိုတ်တဲရ၊ ပမကတိန္ဒိ ဘဝတိမ္မလေ့ပွန် ဟံမ္မေရ၊ ရံဝံ (ဟိုတ်ဝံလင်ရ)။ (၂၂-၂၃)

(၁၁) ယွံခမိတအ် နကိုဟိုတ်မွဲသအာင်ကိုလေဝ် နှိတ်ဟာ ။ ပ ။ သ်လိ နှိတ် ဂ်ရော? ဒဒိန္ဒအိုတ်သို မကတိန္ဒိကူင်ဂ် ကတိန္ဒိဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး အာဟာရရောင်၊ ကူဝံ ပမဇ္ဇေပုင် မွဲသ်ခင်ရ၊ (နကိုအရဟတ္တမဂ်)ဂ် ဟိုတ်နူမပျိုတ်ကေတ် ဗွဲမသက္ကာသေဟ် ဒဒက် တကိုအာဟာရဂမ္ဘိုင်ရ ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒိ ဟံမ္မေရ၊ ကူဝံ ပမဇ္ဇေပုင် မဒ်ဒုတိယရ၊ ကူဝံ ။ ပ ။ ကြနူဂ် တိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြ ဟိုတ်တွံတ ဂလာန်ဝံရ—

၇၅၃။ “ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒိကူင်အိုတ်သိုဂ် ကတိန္ဒိဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး အာဟာရရ၊ ဟိုတ်နူအာဟာရဂမ္ဘိုင်မပျိုတ်ဂ်ရ ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒိ ဟံမ္မေရ။ (၂၄)

၇၅၄။ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး အာဟာရဂ်ရ ဒဒိန္ဒကတိန္ဒိရ ရံသ်ဝံ ဟိုတ်နူမတိ ကေတ်ဒုသ်သ်ဂ်ရ ပိုင်ခြာတိကေတ်အာဟာရအိုတ်သိုတဲ ဟံနိသမ္ပကိုအာဟာရ အိုတ်သိုရ။ (၂၅)

၇၅၅။ တိကေတ်နိဗ္ဗာန် မစာ်စူးအာနူယဲဘဲကိလေသဗွဲမဒးရးတဲ ဟိုတ်နူအာသဝ မအိုတ်ဂ်ရ ဗွာရဏှာနကိုပညာတဲ တုအရုန် မတန်ဒိုင်ပွဲခရ်သစ္စ မသိပ်ဂိုင်သ္မိန်ဗပိဉ် အာစိုပ်ပမရိုဟ်လို့ဟ်မတွံဂးသတ် ဟံမာန်ရ” ရံဝံ (ဟိုတ်တွံတရ)။ (၂၆)

(၁၂) ယွံခမိတအ် နကိုဟိုတ်မွဲသအာင်ကိုလေဝ် နှိတ်ဟာ ။ ပ ။ သ်လိ နှိတ် ဂ်ရော? ဒဒိန္ဒအိုတ်သို မကတိန္ဒိကူင်ဂ် ကတိန္ဒိဟိုတ်နူဟိုတ် ပမချီတေဝ် မတွံဂးကြိယာဗာ ဒဒက်တကိုကမ်ရ၊ ကူဝံ ပမဇ္ဇေပုင် မွဲသ်ခင်ရ၊ (နကိုအရဟတ္တမဂ်)ဂ် ဟိုတ်နူမပျိုတ်ကေတ် ဗွဲမသက္ကာသေဟ် ဒဒက်တကိုပမချီတေဝ်မတွံဂးကြိယာဗာ ဒဒက်တကိုကမ်ဂ်ရ ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒိ ဟံမ္မေရ၊ ကူဝံ ပမဇ္ဇေပုင် မဒ်ဒုတိယရ၊ ကူဝံ ။ ပ ။ ကြနူဂ် တိလမ္ပုပိဉ်ကျ်တြ ဟိုတ်တွံတ ဂလာန်ဝံရ—

၇၅၆။ ဒဒိန္ဒအိုတ်သို မကတိန္ဒိကူင်ဂ် ကတိန္ဒိဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ပမချီတေဝ်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မပျိုတ် ဒဒက်တကိုပမချီတေဝ်ဂမ္ဘိုင်ရ ဒဒိန္ဒမကတိန္ဒိ ဟံမ္မေရ။ (၂၇)

၇၅၇။ ခမိ မှုံ့ကိုသတိ၌ ဟိတိန္နဟိတမတွံဂး မချီတော်၌ရ ဒဒိခိကတိ၌ရ ရံဝံ
ဟိတိန္နမတိကောတဒဟံသင်္ဂရံ ပါကောတဏှာတေ ကိပ္ပိတလလမ်ကောမ္မသင်္ခါရ
ဂမ္ဘိုင်တေ ဟံမ္မေကိုတဏှာ ဟံမ္မေကိုဥပါဒါနိ၌တေ ဝံတိတဗ္ဗန္တသံသာဝံရ ရံဝံ (ဟိတံ
တရ)။ (၂၈)

(၁၃) ယံခမိတအံ နကိုဟိတမ္မေသအာင်ကိုလေဝံ ဒိတဟာ ။ ပ ။ သင်္ဂလိ ဒိတ
ဂံရော? ကုညးမနိသေကို (တဏှာ,မာန,ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်)၌ ဖေက်ဝံက်ချီတော် ကတိ၌ကွင်ရ၊ ကုဝံ
ပွမဇ္ဇောပွင် မွဲသင်္ဂရံ၊ ကုညးဟံနိသေကို (တဏှာ,မာန,ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်)၌ ဟံချီတော်ရ၊ ကုဝံ
ပွမဇ္ဇောပွင် မဒိဒုတိယရ၊ ကုဝံ ။ ပ ။ ကြန္တု တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ ဟိတံတံ ဂလာန်ဝံရ—

၇၅၈။ “ညးဟံနိသေကိုတဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်၌ ဟံချီတော်ရ၊ ညးမနိသေတုန်
စောလံာ်ကိုဘဝမ္ပိတံ ဘဝမ္မေသအာင် ဗ္ဗေသကာတိ၌တေ တိတဗ္ဗန္တကိုသံသာ
ဟံမာန်ရ။ (၂၉)

၇၅၉။ ခမိမှုံ့ကိုသတိ၌ ဟိတိန္နအရာမနိသေမတွံဂးတဏှာ,မာန,ဒိဋ္ဌိ၌ ဘဲဇ္ဇောကို
ဩဟတိကတိ၌ရ ရံဝံ ဟိတိန္နမတိကောတဒဟံသင်္ဂရံ ဟံနိသေကိုတဏှာ, မာန, ဒိဋ္ဌိ
ဂမ္ဘိုင်တေ သိဟံမ္မေကိုစောလံာ်၌ ဝံတိတဗ္ဗန္တကိုသံသာရ” ရံဝံ (ဟိတံတရ)။ (၃၀)

(၁၄) ယံခမိတအံ နကိုဟိတမ္မေသအာင်ကိုလေဝံ ဒိတဟာ ။ ပ ။ သင်္ဂလိ ဒိတ
ဂံရော? ယံခမိတအံ အရူပဘဝဂမ္ဘိုင်၌ ဗိဟိတလမ် လတူနုရူပဘဝဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ကုဝံ ပွမ
ဇ္ဇောပွင် မွဲသင်္ဂရံ၊ နိဗ္ဗာန်မဒိအရာ ကိလေသလလမ်ပျိတ်၌ ညိုင်ဝတ်လောန် လတူနု
အရူပဘဝရ၊ ကုဝံ ပွမဇ္ဇောပွင် မဒိဒုတိယရ၊ ကုဝံ ။ ပ ။ ကြန္တု တီလမ္ပုပိဉ်ကျာ်တြဲ
ဟိတံတံ ဂလာန်ဝံရ—

၇၆၀။ “သတ်မပြာပ်အာစိပ် ရူပဘဝ သတ်မတန်တံ ပွဲအရူပဘဝတအံ၌
ဟိတိန္နဟံတိကောတနိဗ္ဗာန် ဒိအရာဘဝမလလမ်ပျိတ်၌ရ ကျင်စိပ်ဘဝတို့မ္မေလှေ့ပွန်
အိုတ်ရ။(၃၁)

၇၆၁။ ဩပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်တုန် ပိုင်ခြာတိကောတံ ရူပဘဝဂမ္ဘိုင်တေ ဟံတန်တံ ပွဲအရူပ
ဘဝအိုတ်ရ၊ ပျပ်စိတ်ပွဲနိဗ္ဗာန်ဟေင်အိုတ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်တအံ၌ သွးကောသတ် ပွမ
ချိတ်အိုတ်ရ ရံဝံ (ဟိတံတရ)။ (၃၂)

(၁၅) ယံခမိတအံ နကိုဟိတမ္မေသအာင်ကိုလေဝံ ဒိတဟာ ။ ပ ။ သင်္ဂလိ ဒိတ
ဂံရော?၊ ယံခမိတအံ နာမ်ရုပ်ဒေဝလောက မဒိမ္မဟာန်ကောဒေဝတံ သိုင်မာရ် သိုင်ဗြီ၊
မနုဿလောက မဒိမ္မဟာန်ကော ခမိ,ဗဗ္ဗး,သိုင်ဂမ္ဘိုင် မ္မိဟ်ဂမ္ဘိုင် စုတ်သမ္ဘိဂိုင်ကောတံလဝ်
သတ်နိစ္စ,အတ္တသုာ်၌ ရံဝံမ္မး သတ်မသုာ်စုတ် နိစ္စ,သုဘ,သုခ,အတ္တရ၌ ပုဂ္ဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင်တအံ၌

ပွမစုတ်သမ္ဘိဂိုဏ်ကေတ်လဝ်သံသံ ဟံ့ဍုာ်စုတ်ရ ရံဝံ နကီမတ်ပညာဂ် ညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး အတိုင်မဍုာ်စုတ်ရ၊ ကူဝံ ပွမဇ္ဇော်ပုင် မွဲသံဝင်ရ၊ ယံခမီတအ် နိဗ္ဗာန်ဒေဝလောက မဒ် မွဲဟာန်ကောံဒေဝတ် သိုင်မာရ် သိုင်ဗြို၊ မနုဿလောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံခမီဗဗ္ဗး သိုင်ဂမ္ဘိုင် မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် စုတ်သမ္ဘိ ဂိုဏ်ကေတ်လဝ် ရံဝံမွဲး ဟိုတ်နူဟံ့မွဲကီရုပ်ဝေဒနာဂ်ရ ဟံ့ဍုာ်ရ၊ ပူဂိုလ် အရီဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် နိဗ္ဗာန်ဝံ ဗွဲအစောံပရမတ္ထဂ် ဍုာ်တရ သံသံ နကီမတ်ပညာဂ် ညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး အတိုင်မဍုာ်စုတ်ရ၊ ကူဝံ ပွမဇ္ဇော်ပုင် မဒ်ဒုတိယရ ကူဝံ ။ ပ ။ ကြနုဂ် တီလမ္ပုပိုင် ကျာ်တြဲ ဟိုတ်ဝံတ ဂလာန်ဝံရ—

၇၆၂။ လေပ်စောဲစပ် ပွဲရုပ်နာမ် ဟံ့သေင်ကိုအတ္တတဲ ဩဝ်မှာ်သေဝ်တ လောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံဒေဝတ် မစုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး ရံဝံမွဲး အတ္တညိ၊ ရုပ်နာမ်ဝံ နဒ်ဒ်မတ္တကိုနိစ္စဂမ္ဘိုင် ဍုာ်တရ သံသံ လောကမဒ်မွဲဟာန်ကောံဒေဝတ်ဂ် စုတ်သမ္ဘိ ထေင်ဂးမံင်ရ။ (၃၃)

၇၆၃။ ရုပ်နာမ်ဝံ စုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး ရံဝံမွဲး အတ္တဂ် ဒ်တဗွဲအစောံအကာဲအရာ အနတ္တမွဲသအာင်ရ၊ ဍုာ်ပြမံင်ရ— ပွမစုတ်သမ္ဘိထေင်ဂးလဝ်နာမ်ရုပ် ရံဝံမွဲး အတ္တအဲဂ် ဒ်တင်မှာရာ ဒေက်တကိုလောကဝံရ၊ ဟိုတ်ဍေုတုန် ရုပ်နာမ်ဂ် ဒ်တိုန် မွဲချိုန်ခဏတဲ ဟိုတ်မ္ပုသဘဍေု ပွမလိုလ်ဟောင်ရ။ (၃၄)

၇၆၄။ ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် တီကေတ်နိဗ္ဗာန် ဟံ့မွဲကီသဘပွမလိုလ် အတိုင် မဍုာ်စုတ်အိုတ်ရ၊ ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟိုတ်နူမတီကေတ် ဓရ်သစ္စပန်ဂ်ရ စာ်စူး အာနူတဏှာ်ဒ်တဲ သွတ်ကီလေသပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ” ရံဝံ (ဟိုတ်ဝံတရ)။ (၃၅)

(၁၆) ယံခမီတအ် နကီဟိုတ်မွဲသအာင်ကိုလေပ် ပွမဇ္ဇော်ပုင် ဓရ်မ္ပုကိုအဝယ်လစှ် ဓါသံ ဗွဲမဒးရးဂ် ဒ်တဟာ ရံဝံ ညးမသွာန်ဂမ္ဘိုင်နွံကျင်မွဲး ဂပ်ဝ်ဟိုသွဟ်တ (ညးမသွာန်ဂမ္ဘိုင်) ရံဝံမွဲး “ဒ်တရ” ယံခမီတအ် ကူဌာရီတြဲသံ ဒေဝလောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံဒေဝတ် သိုင်မာရ် သိုင်ဗြို၊ မနုဿလောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံခမီ ဗဗ္ဗး သိုင်ဂမ္ဘိုင် မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် စုတ်သမ္ဘိ ဂိုဏ်ကေတ်လဝ် ရံဝံမွဲး တသိုဒ်ဂ် ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် အာရီဝံ ဒ်ဒိုင်ရောင် ရံဝံ နကီမတ် ပညာဂ် ညာတ်ကေတ်ဗွဲမဒးရး အတိုင်မဍုာ်စုတ်ရ၊ ကူဝံ ပွမဇ္ဇော်ပုင် မွဲသံဝင်ရ၊ ယံခမီတအ် နိဗ္ဗာန်ဒေဝလောက မဒ်မွဲဟာန်ကောံဒေဝတ် သိုင်မာရ် သိုင်ဗြို၊ မနုဿလောက မဒ် မွဲဟာန်ကောံခမီဗဗ္ဗး သိုင်ဂမ္ဘိုင် မိုဟ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် မဂပ်ဝ်စုတ်သမ္ဘိထေင်ဂးလဝ် ရံဝံမွဲး ဟိုတ်မဟံ့မွဲ ကိုကာမဂုဏ်ဂ် ဒ်ဒိုင်ဂ် ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် နိဗ္ဗာန်ဝံ တသိုဒ်ရောင် ရံဝံ နကီမတ်ပညာဂ် ညာတ်ကေတ် ဗွဲမဒးရး အတိုင်မဍုာ်စုတ်ရ၊ ကူဝံ ပွမဇ္ဇော်ပုင် မဒ်ဒုတိယရ။ ယံခမီတအ် ပွမဇ္ဇော်ပုင် ဗွဲမဒးရး ဓရ်မ္ပုကိုအဝယ်လစှ်ဓါသံဝံဂ်ဒ်တဲ ပတိတ်တြိဟတ်ဗွဲမလောန် ဟံ့မွဲကီ ပွမဝိဝိင်ဂ်ဒ်တဲ မ္ပုကိုစိုတ်မလးဏာနိဗ္ဗာန်ဂ်ဒ်တဲ ခမီမပဒတ်မံင်ဂ် ပွဲဘဝဝံဟောင် အရဟတ္တ ဖိုလ်ကီ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓ သေုသေုဟ်မံင်ဏီမွဲး အနာဂါမိဖိုလ်ကို ပ္ဍောင်ကိုဖိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဓါသံဝံ

ကလိဂုံဖိုလ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဗွဲစွတ်ရောင် ရဝံ့ ဂပ်ဝံ့စိုတ်ရ၊ ကြနုတ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ
ဟိုလ်ထွေးဂလာန်ဝံ့တဲ့ ဟိုတွံတ် ဂါထာဝံ့ရ—

၇၆၅။ အာရီတြဲသ်မတွံး ဂူပါရီ သဒ္ဓါရီ ဂန္ဓာရီ ရသာရီ ဖောဠဗ္ဗာရီအိုတ်သို
မဂပ်ဝံ့ပွိုက် မဂပ်ဝံ့သိုက်မျိုက် မဂပ်ဝံ့သေ့သွံဂမျိုက် နွံတ်အိုတ်ရ ရဝံ့ သူးရ။ (၃၆)

၇၆၆။ လောက မဒ်မဲ့ဟာန်ကျောံဒေဝတ်ဂ် ဂပ်ဝံ့သိုတ်စ ရဝံ့မွေး အာရီဂမျိုက်ဝံ
တသိုခ်အိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာန်မဒ်အရာအာရီဂမျိုက်မပျိုတ်ဝံ ဂပ်ဝံ့သိုတ်စ ရဝံ့မွေး ဒဒိခ်ရ။ (၃၇)

၇၆၇။ နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာမပျိုတ် ဒဒက်တ်ကိုသက္ကာယမတွံး ခန္ဓဝံ ပူဂိုလ်အရီ
ဂမျိုက် ညာတ်ကေတ် ရဝံ့မွေး သုခအိုတ်ရ၊ လညာတ်ပူဂိုလ်အရီဂမျိုက် မညာတ်ကေတ်
နိဗ္ဗာန် ရဝံ့မွေး သုခဂ် ဒ်လညာတ်မစေ်စး ကျောံလောကအိုတ်သိုရ။ (၃၈)

၇၆၈။ ဝတ္ထုကာမညးသအာင်ဂမျိုက် ဟိုသူးတ် ရဝံ့မွေး သုခဂ် ပူဂိုလ်အရီဂမျိုက်
ဟိုသူးတ် ရဝံ့မွေး ဒုက္ခအိုတ်ရ၊ နိဗ္ဗာညးသအာင်ဂမျိုက် မဟိုသူးတ် ရဝံ့မွေး ဒုက္ခဂ်
ပူဂိုလ်အရီဂမျိုက် တီကေတ် ရဝံ့မွေး ဒုက္ခအိုတ်ရ။ (၃၉)

၇၆၉။ ဩဝံမှ်သေ့ဝံနိဗ္ဗာန် ခြိုင်ကိုမတီကေတ်ညိ၊ ပွဲနိဗ္ဗာန်ဝံ မိုဟ်သမျိုက်မျိုက်
ဝိဝိင်ဘိင်တလိုင်တ်အိုတ်ရ၊ (အဝိဇ္ဇာ)ပြောပ်ဗွန်လပ်အိုတ်ဂ်ဒိုတဲ့ ကုညးသမျှီ ဟံ့ညာတ်
ကေတ်(နိဗ္ဗာန်)ဂ် ဒ်တတိုက်ဒမ္မ၊ မလေပ်သွက် ညိုင်မတ်ဉာဏ် ဝံ့ကွက်ရ။ (၄၀)

၇၇၀။ လူးအရံင်ဂ် ညိုင်ရဟံ့မဲ့ကို မပြောပ်ဗွန်ပံက်လပ်တူးတူးကို ပူဂိုလ်သပ္ပုရိသ်
မမှ်သေ့ဝံနကိုပညာဂ် နိဗ္ဗာန်ဝံ ပံက်လပ်တူးတူးရ၊ ညးသမျှီဂမျိုက် ဟံ့ဆိုက်ဗွက်ပွဲခရ်
သစ္စပန်ဂ် တီကေတ်ခရ်နိဗ္ဗာန် မတန်ဒိုင်ပွဲဇရေင်ဟံ့မာန်အိုတ်ရ။ (၄၁)

၇၇၁။ ဒးဒင်ချိုချိုက် နကိုဘဝရာဂအိုတ်ဂ်ဒိုတဲ့ ပူဂိုလ်ပုထုဇန်ဂမျိုက် မဟီဒိုင်
ပွဲဇောင်ချိုတ်တဏှာမတွံး ဘဝ၊ မဂေတ်ဂေင်အာကျိုင် ပွဲတေဘူမိကဝဋ် မဒ်တၢ်ရး
သိုင်မာရ်တအ်ဂ် တီကေတ်နိဗ္ဗာန်ဝံ လောလောသွာသွာ ဟံ့မာန်အိုတ်ရ။ (၄၂)

၇၇၂။ ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမျိုက် ဟံ့မဲ့ကိုအာသဝဂ် တီကေတ်နိဗ္ဗာန် ဗွဲမဒးရးတဲ့
သွတ်ပရိနိဗ္ဗာန်အိုတ်ရ၊ သအာင်နူပူဂိုလ်အရီတဲ့ ညးလိမ္မဲထေက်ကြိုက်ကို တုဟ်န
ဝံ့တီကေတ် နိဗ္ဗာန်ဂ်ရော?” သ်ဝံ (သူးတ်ရ)။ (၄၃)

တီလမုံပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတွံတ် ခရ်ဝံ့ရ၊ ခမိဂမျိုက်တအ်ဂ် သျိုက်မျိုက်တ် ခရ်တီလမုံ
ပိုင်ကျက်တြဲ မတွံလပ်ဂ်ဒိုတဲ့ ဒင်တဲ ဗွဲမမိပ်မြဟ်အိုတ်ရ၊ မဟိုတွံတ်ခရ်ဟိုတ် စ်တြဲသ်ဝံ့နေဝ်
စိုတ်ခမိဂမျိုက်တြဲစော်တအ်ဂ် ဟံ့စောလံာ်(မမိက်ကိုမဲ့မဲ့)ဂ်ဒိုတဲ့ ဝံ့တိတ်ဗူးနူခရ်အာသဝအိုတ်ရ။

ဒွယတာနုပဿနာသုတ် မရနက်ကိုစ်တြဲ တဲ့ရ။

မဟာဝဂ် မရနက်ကိုပိ တဲ့ရ။

၄။ အဋ္ဌကဝဂ်

၁။ ကာမသုတ်

၇၇၃။ သတ်မှဲ့ပွိုက်ကိုဝတ္ထုကာမဂ် ယဝရကလိဝ္ဝံဝတ္ထုကာမ ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် အတိုင်နွံပွိုက်မွဲး ဟိုတ်နူမကလိဝ္ဝံ အတိုင်မနွံပွိုက်ဂ်ရ မှုက်စိုတ် အိုတ်တိုဟ် ဗွဲစွတ် ဇကန်ရ။ (၁)

၇၇၄။ မှဲ့ပွိုက်ကိုကာမဂ်ဒ်တဲ ကုသတ်ပွိုက်ဆန္ဒမကတိုဒ်ဂ် ယဝရဟုတ်ယုတ်အာ နူကာမဂ်မွဲး ညံင်ရဲညးဒးဒင်ပန် ကိုလုကို ဖံက်ပုန်တဲရ။ (၂)

၇၇၅။ နကိုဇိုင်(ဇက) ညံင်ရဲမပါထလေတ် ကျိုပ်ဖြုံကို ယြဲညးမွဲ ပါထလေတ် ကာမဂ်မိုင်ရ၊ ညးမှုက်သတိဂ် ကလိလောန်အာ ‘တဏှာ’ မဃန်စပ် ပွဲလောကဝံ ဗွဲမဒးရဲမာန်ရ။ (၃)

၇၇၆-၇၇၇။ ယြဲညးမွဲ ထွေန်စပ်ဒိုင်ကို တိဗုဂ္ဂယာသို ထပ်သြန် ၇ ချေ ခိုက် ကောန်လိင်ဗြဲ မသဂ်မိုင်ကို သိုက်ကာမဂုဏ် မွဲသအာင်ဂ်မိုင်ရ၊ ကိလေသ ဟံမ္မဲကို ဖြဟတ်တအ်ဂ် ချို်ချိုက် ပုဂ္ဂိုလ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဒးဒင်ချို်ချိုက်ကို ဘဲဂ်မိုင်တအ်ဂ် တအ်ဂ်ရ ညံင်ရဲညးမလုပ်ဒိုင်ဂျိုင်မဒကး ဟံပိုတ်ကို ဒဒိုင်ခံ ဗက်ဒိုင်လက္ကရံ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဟံပိုတ်ရ။ (၄-၅)

၇၇၈။ ဟိုတ်ဂ်ရ သတ်ဂ် စွဲသတိတဲ ဝေင်ပါကျေကာမဂ်မိုင် ပွဲကာလအိုတ်သိုရ၊ ပက်ပတိတ်ညှိုင်တဲ ညံင်ရဲမဒုန်အာ သြင်မွဲလပါ်ကို ပါကျေကာမဂ်မိုင်တဲ ကျေအာ သံသာမတွံဂး သြဃပန်ပြကာရ။ (၆)

ကာမသုတ် မဒ်ကိုပ်ကွာ တဲရ။

၂။ ဂဟဋ္ဌကသုတ်

၇၇၉။ ညးမဃန်စပ်ဒိုင် ပွဲထိုဂိုဟ်(မတွံဂးခန္ဓ) ဒးဒင်ကိုင်ကြောင်လပ် နကို ကိလေသဂ်မိုင်မဂျိုင်, မတို့ဗျိုက်ဒိုင် ပွဲကာမဂုဏ်မသုန်ပြကာ မလေပ်ကိုဝိဝိင် မလေပ် ဗာန်စပ်တဲ မတန်တဲဒိုင်ဂ်ပွဲလောကဝံ ဟိုတ်နူပါကျေကာမဂ်မိုင် ဟံလေဝဲသွာဂ်ရ သေ့ဒဲနူ ‘ဝိဝေက’ ပွမလှ၊ ဗွဲမညာ်စွတ်ရ။ (၁)

၇၈၀။ သတ်ဂ်မိုင် မှုဟိုတ်တုံတဏှာအိုတ်, ဒးဒင်ဒက်ဂြေန်ဒိုင် နကိုတဏှာ ပွမသာယျေန် ပွဲဘဝတအ်ဂ် သေ့ဝဲမဲအာ ကာမဂ်မိုင် မဒ်အနာဂတ်ကြံကို ကာမဂ်မိုင်

မဒ်အတိက်ကွာကိုဂ်ဒ်တဲ နွံပိုက်ရာဒုာမိက် ကာမပစ္စုပ္ပန် ကာမအတိက် အနာဂတ်
ဂမ္ဘိုင် မသွးကျင်တဲဂ်ဒ်တဲ အလိုဇကုလေဝ် တုဟ်နဂ္ဂိတ်တဲဗွးဂ် ဝါတ်ဂါတ်တဲအိုတ်ရ၊
ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် ကိုတ်တဲဗွး ဟံမာန်အိုတ်ရ။ (၂)

၇၈၁။ သတ်ဂမ္ဘိုင် မထွေန်စပ် ဗက်စပွဲအာရီကာမဂမ္ဘိုင် ဟံကလင်တဲခရ်
မထွေန်စေၣ် ပွဲဒုစရိတ် ဟံညီသုဟ်တအ်ဂ် မကြပ်ညောန်ကျင်ကို မရဏဒုက္ခမ္မး
ပိုယ်ညးဂမ္ဘိုင် ချိုတ်အာနူဘဝဏအ်မ္မး သာ်လီု ကြက်ဒ်တဲအိုတ်ဂ်ရော? ရဲပွဲ
လရီအ်ယာ်တဲအိုတ်ရ။ (၃)

၇၈၂။ ဟိုတ်ဂ်ရ သတ်ဂ် ပွဲသာသနာဂ္ဂဟေင် ဒွေတ်တဲ သိက္ခာပိရ၊ ပွဲလောကဂ္ဂ
ခရ်လီုမ္မဲ ဟံဟို တိကေတ်ရဲပွဲမ္မး ဒုစရိတ် ဟံညီသုဟ်မ္မး ဟိုတ်နူဟိုတ်ဟံညီသုဟ်ဂ်ရ
ဟံဒွေတ်တဲ ဒုစရိတ်ရ၊ ဟိုတ်ခေုတုန် အာယုက်ဂ္ဂ ဂွေတ်လောန်ရ ရဲပွဲ တုပညာ
ဂမ္ဘိုင် ဟိုတ်နူသွးလပ်အိုတ်ရောင်။ (၄)

၇၈၃။ ပွဲလောကဂ္ဂ ဒးဒင်ဍုၣ်ဂ်ကိုတဏှာ ပွဲဘဝပိပြကာဂ်ဒ်တဲ အဲဂ္ဂညာတ်ကေတ်
ဂကောံသတ်ဂမ္ဘိုင် မချီဂတပ်မံင် အရာရာဂ္ဂင်ရ၊ ညးမယုတ်သပ်ဂမ္ဘိုင် ဟံစာ်စုးအာ
နူ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲဘဝဇောၣ်ဍုၣ်တအ်ဂ် အခါကာလ ကြပ်ညောန်ကို
ချိုတ်မ္မး ဒးလရီအ်ယာ် ကရီကရောတ် ပွဲသွန်ပါင် သိုင်ဂစိုတ်အိုတ်ရ။ (၅)

၇၈၄။ ဇောၣ်ဍုၣ်အိုတ်တဲ ပွဲကိုကြင်မြိုင် မွဲကိုဍုၣ် မအောန်ဂ် ညံင်ရဲပွဲညာတ်ကေတ်
ကဂမ္ဘိုင် မချီမံင်ကို ဩပ်ဍုၣ်သေုဝ်တဲ ညးမချီဂရိုင်ဒိုင် ပွဲဝတ္ထုအာရီ မသျှိုက်မျိုက်
အိုတ်ညီ၊ ညာတ်ကေတ်ဒုဟ်ဂမ္ဘိုင် သာ်ဂ္ဂတဲ ဟံမ္မဲကိုသျှိုက်ဆာန် ဟံမ္မဲကိုပွမဗာန်စပ်
ပွဲဘဝဂမ္ဘိုင်တဲ ဒွေတ်တဲရ။ (၆)

၇၈၅။ တုပညာဂ် ပါကေံဆန္ဒရာဂ ပွဲဂကောံခရ်ခါ ဖဿကို ဟိုတ်ဖဿကတိုဒ်
ဂမ္ဘိုင်တဲ ပိုင်ခြာတိကေတ် ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်တဲ ဟံမ္မဲကိုထွေန်စပ်ဂ်ဒ်တဲ ဟိုတ်နူ
ဟံသွ ပွဇကုဇကု မဂပ်ပ်ဟိုဂရိဟ်ဇကုဇကုဂ်ရ ဟံလံက်လေတ် ဟံဗာန်စပ် နကို
တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင် ပွဲခရ်မမိုင် မညာတ်တအ်ရ။ (၇)

၇၈၆။ (တုပညာဂ်) ပိုင်ခြာတိကေတ် ကာမ ရူပ အရူပသညာတဲ တတ်ကောံအာ
သံသာ ဩဃပန်ပြကာရ၊ ပူဂိုလ်တုအရုန် ဟံလံက်လေတ် ပွဲတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်
မသီစတိုင်ကေတ်ဂ် ဝေါတ်ပတိတ် ဒစုက်ဇလကိလေသတဲ ဒွေတ်တဲဟံဟိုတ်မဲ
ဂ်ဒ်တဲ ဟံရာဒုာမိက်ကို ပစ္စုပ္ပန်လောကကိုပရလောကရ။ (၈)

ဂူဟဋ္ဌကသုတ် မရနက်ကိုခါ တဲရ။

၃။ ဒုဋ္ဌကသုတ်

၇၈၇။ ညးလှိုလှိုတအ်ဂ် မှုံကိုစိုတ် မိက်ဂွံဂြိုဟ်ပလို စိုတ်ဂြိုဟ်စာ(တီလမ္မုပိဉ် ကျဉ်တြကောံကွးသာဝက)အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ စောတ်စောတ်အိုတ်ရ၊ ညးလှိုလှိုတအ်တုန် ထေင်ဂးဍုတ်ဂ်ဒ်တဲ စောတ်စောတ်အိုတ်ရ၊ စိန်ဒ်သတ်ဂ်လေဝ် တီလမ္မုပိဉ်ကျဉ်တြဂ် ဟိုတ်နူဟုံမွဲကိုဒစုက်ဇေရ ရာဂ ဒေါသ မောဟ မမိက်ကိုမွဲမွဲရ တီလမ္မုပိဉ်ကျဉ်တြဂ် ဟုံအာစိုပ် ပွမစောတ်စောဲ မကတိုဒ်ကျဉ်အိုတ်သိုရ။ (၁)

၇၈၈။ ကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တံင်ဂြုလဝ်ဂ်ဒ်တဲ ထွေန်လုပ် ပွဲကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတဲ အလို ကေု ဒင်ဂိုင်ကေတ် ကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင်တဲ ညးမဟိုသွးတ် စိုတ်မတီညာတ်ဂ် သာ်လို ဂွံကလိလောန်အာ ကွေတ်မိစ္ဆာကေု မာန်ဂ်ရော? (၂)

၇၈၉။ ဩညးမွဲ သိုဟုံသွာန်တ် ဒွေတ်သီလကေုဂမ္တိုင်တဲ ဟိုသွးကိုညးတုဟ် သအာင်ရ၊ ဩညးမွဲတုန် အလိုကေုဟ် ဟိုသွး ပရူပရာကေုရ၊ ပွမဟိုသွးအိုတ်သို တအ်ဂ် ဒ်သတ်ညးမယုတ်မာဂမ္တိုင်ရ သာ်ဂွံ တုပညာတအ် ဟိုတွံလဝ်အိုတ်ရ။ (၃)

၇၉၀။ ပွဲလောကဝံ ဩမိစ္ဆ မုဒ်ညးကိလေသလလမ် ညးမှုံကိုစိုတ်ကိလေသ လလမ်တဲ အဲဂ် ညးတန်တ်ပွဲသီလဂမ္တိုင်ရ သာ်ဂွံ ဟုံဟို ဟုံကြိုရ၊ ဩကုမိစ္ဆ ကိလေသဂမ္တိုင် မလေပ်တြးကိုသံသာ ဗုတ်ညိည ဟုံမွဲအိုတ်ရ၊ ပုဂိုလ်မှုံသတ်မဏိ သာ်ဂ် ဒ်သတ်သပျရိသ်ရ သာ်ဂွံ တုပညာဂမ္တိုင် ဟိုတွံလဝ်အိုတ်ရ။ (၄)

၇၉၁။ ဩကုပုဂိုလ်မွဲ မှုံကိုခရ်(မိစ္ဆာ)ဂမ္တိုင် မချပ်တ်တုဟ်တုဟ်တဲ မဂပ်ပ်ပြုပြေင် စီရေင် ကိုမှုံကို(မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ) အာဂတပူတရ်တဲ မဂွံသအးဇးအိုတ်ရ၊ ညးဂ် နိဿဲကို ကွေတ်မိစ္ဆာ မကော်ခဟိုသွး ရဲဝွံမွဲ ဖိုအာနိသံသ မဂွံကညာတ်ကေတ်ပွဲကေု ကောံ “ကုပ္ပ”ပွမကွေတ်လိုလ် “ပဋိစ္စ”သွဟိုတ်တဲ မကတိုဒ် “သန္တိ”မဂပ်ပ်သိုတ်စရ။ (၅)

၇၉၂။ ညးမှုံကိုကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ဟိုတ်နူမသုတ်သွာတ်လဝ် ကွေတ်ဒိဋ္ဌိ မဂိုင်ကေတ်လဝ် ဗွဲမဗိုန် ပွဲခရ်ဒိဋ္ဌိတြဇော်ဓါဂမ္တိုင်တဲဂ်ရ ကလိလောန်အာ မပျပ်စိုတ် မမှာရာဂမ္တိုင် ဟုံမာန်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ သတ်ဂ်ဂ် ပွဲပွမဂိုင်ကေတ် ပျပ်စိုတ်ကွေတ်ဒိဋ္ဌိ ဂမ္တိုင်ဂ် သွးလေဝ် သွးကေုရ ဂိုင်ကေတ်လေဝ် ဂိုင်ကေတ်လဝ် ခရ်ဒိဋ္ဌိရ။ (၆)

၇၉၃။ ကုပုဂိုလ်တုအရုန် မကယျာကျဟ်ဏာ ကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအိုတ်သို ပွဲလောက မမိက်ကိုမွဲမွဲ ကွေတ်မိစ္ဆာ မချပ်တ်တုဟ်တုဟ် ပွဲဘဝဗျေတ် ဘဝဇော်ဂမ္တိုင် ဟုံမွဲရ၊ ပုဂိုလ်တုအရုန် ဟုံနိဿဲကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ မလေပ်ခွါကယျာကျဟ်ဏာ ကွေတ်မိစ္ဆာ အိုတ်သိုဂ် ပါသွးကေု ‘မာယာ’ ပွမဗေတ်မတ်ကို ‘မာန’ ပွမပတိုန်လဝ်မာန်ကိုတဲ သာ်လို ဂွံအာတ် နကို‘ဂတိ’မအာဂ်ရော? (၇)

၇၉၄။ ဟိုတ်ဍေံတုန် ညးမနီသဲကိုတဏှာဒိဋ္ဌိၣ် ဒးဒုင်ဟိုစောတ်စောဲ ပွဲသတ်ခရံ
ဂမ္တိုင်မတွံဂး ညးရာဂမဇ္ဇော် ညးဒေါသမဇ္ဇော်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှုန် ဟံနီသဲကိုတဏှာ
ဒိဋ္ဌိၣ် ဗိုလ်ဝံသွံးတ နကိုခရံရာဂ ဒေါသ သတ်လိမာန်ဂ်ရော? ညံပြမံင်ရ— ကုပုဂ္ဂိုလ်
တုအရှုန် အတ္တဒိဋ္ဌိကိုဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဟံမွဲရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှုန် ပွဲအတ္တဘဝံဟောင် ကယျာ
ကွဟ်ဏာ ကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အိုတ်သိုတဲရ။ (၈)

ဒုဋ္ဌကသုတ် မရနုက်ကိုပိ တဲရ။

၄။ သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ်

၇၉၅။ အဲၣ် ညာတ်ကေတ် သတ်မသအးဇုမပြ ဟံမွဲကိုယဲဘဲရ၊ ဆအယံမာတ်
ညာတ်ကေတ်သတ်ဟောင် သအးဇုမဒးရး ကုသတ်ရ သတ်ဝံ ညးမတီညာတ်ဒိုင်
(လညာတ်ဝံ) ပြတ်ရ ရံဝံ မှာ်သုတ်ပွမသအးဇု ထပ်ကိုထပ်တဲ ပတေၣ်ဒိုင်
(လညာတ်ဝံ) ရံဝံမွဲမဂ်ဉာဏ်ရ။ (၁)

၇၉၆။ နအယံမာတ်မညာတ်ဟောင် သအးဇုကျင် ကုသတ်မာန်မွဲ နအယံမာတ်
မတီကေတ်သတ်ဟောင် သွးကွေံဒဒိမ်မာန်မွဲ ညးမဒိမ္မဟာန် ကောံကိလေသဥပမိၣ်
အာစိပ်သွံးတ ရံဝံမွဲ မသအးဇု နကိုဂိုင်တရ် မသအာင်နူအရိယမဂ်မာန်ရ ညးမသွံးတ
သတ် ကော်ခစ ရံဝံမွဲ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရ။ (၂)

၇၉၇။ ပွဲလောကဝံ ဗြာဟ္မဏတုအရှုန် နကိုမိစ္ဆာဉာဏ် မသအာင်အာနူ
(အရိယမဂ်)ၣ် ပွဲရူပါရိမညာတ် ပွဲသဒ္ဓါရိမမိင် ပွဲဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရိ မကျင်စိပ်ကို
ပွဲ‘သီလ’ ပွမဟံကလိလောန် ‘ဝတ’ ဒွေတ်မပ္ပံကိုကျိၣ်ဂ်ကို ဟံသွံးစ ရံဝံမွဲ
မသအးဇုရ၊ ဟံလံက်လေတ်ဗာန်စပ် ပွဲကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုရ၊ သွးကွေံ အတ္တ
ဒိဋ္ဌိကိုရ၊ ဟံကွေံနတ် (ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကိုရ)။ (၃)

၇၉၈။ ကျဲၣ် ဗလးကွေံဆုမွဲတဲ ညံင်ရမရပ် ကွေံဆုမွဲကို တုပ်ညံင်သတ်ကိုရ
ညးမဒွေတ်ဗက်လက္ခရတဏှာဂမ္တိုင် ကလိလောန်ကွေံ‘တဏှာ’ ပွမဗာန်စပ်ဟံမာန်
အိုတ်တဲ သွးကွေံအွာကိုပ်ကွာတဲမွဲ နီသဲကိုအာစာလက္ခရဂမ္တိုင်တဲ ကတ်ဗတောန်
လေဝ် ကတ်ဗတောန် (ကွေတ်ဝါဒအာစာဂ်)အိုတ်ရ၊ သွးကွေံလေဝ် သွးကွေံ
အိုတ်ရ။ (၄)

၇၉၉။ သတ်မဗာန်စပ် ပွဲမပ္ပံ(ကာမ)သညာၣ် ဂိုင်ကေတ်ဒွေတ်မပ္ပံကိုကျိၣ်ဂ်မိုင်
အလိုကေတ်တဲ ပြာပ်အာအာစာမွဲ နူအာစာမွဲ မဒ်မယုတ်မပြ်အိုတ်ရ၊ ညးမူကိုပညာ
မပြ်တဲ မညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် ဟိုတ်နူမတီကေတ် ခရံသစ္စပန်ပြကာ နကိုမဂ်ဉာဏ်
ပန်ပြကာဂမ္တိုင်ရ ဟံပြာပ်ခစ အာစာမွဲ နူအာစာမွဲ မဒ်မယုတ်မပြ်ရ။ (၅)

၈၀၀။ ပူဂိုလ်တူအရှုန်ကို ပလိပလင်ကော့မှာန်မာရ် မပ္ပံကိုကိလေသမာရ် ပွဲကိုခရ်
 ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မဂပ်ဝ်သုးတ ရဲဝံ့မွဲး ရှုပါရီ ဇာပ်မညာတ် သဒ္ဓါရီ ဇာပ်မမိင် ဂန္ဓရသ
 ဗောဠဗ္ဗာရီ ပွမကျင်စိုပ်ဂမ္ဘိုင်မာန်ရ၊ ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မသအးဇုန်ဒိုတဲ ပံက်ကော့
 ကိုတဏှာတဲ ပူဂိုလ်တူအရှုန် မဂေတ်ဂေင်အာကျင်မံင်ဂ် မုရ်နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်
 ဝံ့ချပ်တ တွေင်တွေင်တုဟ်တုဟ်ဂ်ရော? (၆)

၈၀၁။ ပူဂိုလ်တူအရှုန်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဟံ့ချပ်တ (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ၊ ဟံ့သွတ်
 တဏှာဒိဋ္ဌိ မအာဂတပူတရ်အိုတ် (ကွေတ်မိစ္ဆာ မပ္ပံကိုသသတ)ဂ် သအးဇုန်ဗွဲစုတ်ရ
 ရဲဝံ့ ဟိုသုးအိုတ်ရ၊ (နကိုမဂ်ဉာဏ်)ဂ် သံပလိုဟ်ကော့ ပွမဒကတ်ပူ ဒက်ဂြေန်စောဲလံ
 (မပ္ပံကိုရှုပါရီဂမ္ဘိုင်)တဲ ဟံ့သွတ် ပွမရာဒနာမိက်ပွဲလောက မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲအိုတ်ရ။ (၇)

၈၀၂။ ကုဗြာဟ္မဏတူအရှုန် မကလိလောန်ကော့ အပိုင်အခြာ ကိလေသဂမ္ဘိုင်
 တဲဂ် ဟိုတ်နူမတိညာတ်ကေတ် (အတိုင်မချံစုတ်)တဲဂ်ရ ဟံ့မ္မဲကိုပွမစောဲလံ
 (မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ)၊ ဟံ့ထွေန်စပ် နကိုကာမရာဂရ၊ ဟံ့ထွေန်စပ် နကိုရူပရာဂ အရူပ
 ရာဂကိုရ၊ ပွဲလောကဏာဒ် အရာဝတ္ထုဝံ့ ပြတ်ရ ရဲဝံ့ ဟံ့မ္မဲကိုအစောဲအလာ်ရ။ (၈)

သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ် မရနက်ကိုပန် တဲရ။

၅။ ပရမဋ္ဌကသုတ်

၈၀၃။ ပွဲလောကဝံ့ (ကွေတ်ဝံ့ဟေင်) ပြတ်ရ ရဲဝံ့ ဂကောံသတ် မစောဲလံဒိုင်
 ပွဲကွေတ်မိစ္ဆာ(ဇကု)ဂမ္ဘိုင်ဂ် သအာင်အာနူအာစာဇကု မသွသမိုင်ပရဲတဲ အာစာ
 အိုတ်သိုဂ် ဒ်ညးမယုတ်သပ်အိုတ်ရ ရဲဝံ့ သုးတရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ညးမဟိုတ်ဝံ့ဂ် ကလိ
 လောန်ကော့ ကယျာန်ခဝါတ်ဂမ္ဘိုင် ဟံ့မာန်ရ။ (၁)

၈၀၄။ ဩညးမ္မဲ ညာတ်ကေတ် ဒတဲဇိုအာနိသံသဇကု ပွဲရှုပါရီ မညာတ် ပွဲသဒ္ဓါရီ
 မမိင် ပွဲဂန္ဓရသဗောဠဗ္ဗာရီ မကျင်စိုပ်ကို ပွဲ ‘သီလ’ ပွမဟံ့ကလိလောန် ‘ဝတ’ဒွေတ်
 မပ္ပံကိုကျိဂ္ဂ်ဂမ္ဘိုင်ကိုရ၊ ညးဂ် ဂိုင်ကေတ် ဒတဲဇိုအာနိသံသ ပွဲကွေတ်ဂ်တဲဟေင်
 ညာတ်အာ အာစာတုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ပွဲအစောဲမယုတ်သပ်ရ။ (၂)

၈၀၅။ နိသံသကို မပ္ပံအာစာဇကုတဲ မပ္ပံကိုအာတုဟ်သအာင်ဂ် ဒ်ညးမယုတ်
 သပ်ရ ရဲဝံ့ ပွမမှော်သျှော်လပ်ဂ်လေပ် ပူဂိုလ်တူပညာဂမ္ဘိုင် ဟိုသုးစ ရဲဝံ့မွဲး ခရ် ‘ဂန္ဓ’
 မလေပ်ဒက်ဂြေန်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဒ်သံဂ်ဟေင် ခမီဂ် ဟံ့နိသံသကိုရှုပါရီ ပွမညာတ်
 သဒ္ဓါရီ ပွမမိင် ဂန္ဓ ရသဗောဠဗ္ဗာရီ မကျင်စိုပ်ကို ‘သီလ’ ပွမဟံ့ကလိလောန် ‘ဝတ’
 ဒွေတ်မပ္ပံကိုကျိဂ္ဂ်ဂမ္ဘိုင်ကိုရ။ (၃)

၈၀၆။ ပွဲလောကဝံ နက္ခိဉာဏ်ကို နက္ခိဉာဏ် ‘သီလ’ ပွမဟံကလိလောန်ကို ‘ဝတ’ ဒေဝတမ္ပိကိက္ခိဉာဏ်ကို ဟံကတိဗဒ်ကို ကွေတ်မိစ္ဆာရ၊ ဧကုကုတ် တုပ်ကို ညးတုဟ် သအာင်ရ ရံဝံလေဝ် လွပတုပ်ပတောံစတဲညိ၊ ညးမယုတ်သင်ကို ညးမပြဲလောန်ကို ရံဝံလေဝ် လွစုတ်သမ္ဘိလင်ညိ။ (၄)

၈၀၇။ ညးဂံ ပါကွေံ အတ္တဒိဋ္ဌိတဲ ဟံစောဲလာံတဲ ပွဲကိဉာဏ် မသွေးကျင်တဲလေဝ် ဟံသွန်သံသိကတဏှာဒိဋ္ဌိရ၊ ပွဲကိဉာဏ်မိဉ် မုဲကိကွေတ်ဝါဒ မဒကးမံင်ဂံ ဟံဗက် လက္ခရံကောံမဒကးတဲ ဟံပတေံကောတ် ကွေတ်ဝါဒမိစ္ဆာ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲရ။ (၅)

၈၀၈။ ပွဲလောကဝံ ဩကုပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂံ ဟံမ္မဲကိတဏှာ မရာဒနာမိက် သွက်ဂွံကတိဉာဏ်ကိုထပ် ပွဲသွက်မိပြကာမတွံဂး အတ္တဘဏှာ ပွဲဘဝဝံကို အတ္တဘ တုဟ်သအာင် ပွဲဘဝပရလိုက်တေံကိုရ၊ ဟိတ်နုမကုတ်ထပိတ်ကွေံ ကွေတ်ဒိဋ္ဌိ မဂိုင်ကောတ် မ္မဲမဗိန်ဗတ် ပွဲခရိဒိဋ္ဌိမိဉ် တြဏှာဓါဂံရ ကုပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂံ ဟံမ္မဲကိ ပွမပုဂ္ဂိုလ်(မှာရာ) မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲအိတ်ရ။ (၆)

၈၀၉။ ပွဲလောကဝံ ကုပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂံ ပွဲရူပါရီ ပွမညာတ်ကို ပွဲသဒ္ဓါရီ ပွမမိင်ကို ပွဲကန္တရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ မကျင်စိုပ်ကို ကွေတ်မိစ္ဆာ မကတိဉာဏ် ဟိတ်နုသညာ, မချပ်လင် ညိညဇြိုင်သာ အယာံမာတ်လက်ကျိက် ဟံမ္မဲရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန် ဟံဂိုင်ကောတ် ကွေတ်မိစ္ဆာဂံ ပွဲလောကဝံ မုရညးလိမ္မဲ မုရနက္ခိတဏှာဒိဋ္ဌိမ္မဲ ပလီပလင်ကွေံမာန် ဂံရော။ (၇)

၈၁၀။ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂံမိဉ် ဟံချပ်တံ နက္ခိတဏှာဒိဋ္ဌိအိတ်ရ၊ ဟံသွတ် တဏှာ ဒိဋ္ဌိမိဉ် အာဂတပုတရအိတ်ရ၊ ဟံဒင်တဲ ခရိဒိဋ္ဌိမိဉ်တြဏှာဓါအိတ်ရ၊ ‘သီလ’ ပွမဟံကလိလောန် ‘ဝတ’ဒေဝတမ္ပိကိက္ခိဉာဏ်ကို ခရိတုတင်ခဏကဏှာ ပုဂ္ဂိုလ် တုအရှန်ဟံမာန်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန် မချိုက်ပေင်ကောံတာဒိဂုဏ်ဂံ အာစိပ်သြင်မ္မဲလပါ မတွံဂး နိဗ္ဗာန်ဂံဒိတဲ ဟံကလေင်ကျင် သြင်လပါဏအိမတွံဂး သံသာရ။ (၈)

ပရမဋ္ဌကသုတ် မရနက်ကိုမသုန် တဲရ။

၆။ ဧရာသုတ်

၈၁၁။ အာယုက်ပိုယ်မ္မိဟ်ဂမ္မိုင်ဝံ အောန်ဂွေံတရ၊ လေပ်ချိုတ်အာ ပွဲအကြာကွံ သွံမာန်ရ၊ ကလိလောန်အာကွံသွံတဲ ဖိုန်ဂျိုင်လမျိုက်လေဝ် ကြိုင်ကျဟ် ဗျုတ် တဲလေဝ် လေပ်ချိုတ်တရ။ (၁)

၈၁၂။ မှီဟိကမ္ပိန္ဒရံ ဟိတိန္ဒြေမသျှိုက်မ္ပိန္ဒရံ အံစင်တူအိုတ်ရ၊ ချံပြမံင်ရ-
ကပေါတ်ဝတ္ထု မသီစေတိဂိုင်လဝ်မာန် လှိုန်ကာလဂ် ဟံမွဲတ်အိုတ်ရ၊ ပုမသီစေတိဂိုင်
စွံလဝ် လှိုန်ကာလဟံမာန်ဂ် နိတ်ပုမလိုလ်ပြီးဆဲး မကတိုန်ပြာကဋ်ဒိုင် (ပွဲလောက)
ဝံရ၊ ရံပွဲ ညာတ်တဲ ဟံသွဒတ် ပွဲဃရဝါသသိုက်ကိုန်ရ။ (၂)

၈၁၃။ မှီဟိတြံဂ် ဩဝတ္ထုပစ္စယံ မဂပ်ဝ်သျှိုက်မ္ပိန္ဒရံ စုတ်သမ္ပိလဝ် ရံပွဲမွဲ
ဂြပ်ပွဲ ဂြပ်အဲရ၊ အခါကာလ တြံတုဂြပ်မစုတ်အာဂ် ဒးသွးထောံဝတ္ထုပစ္စယံ မသျှိုက်
မ္ပိန္ဒရံရပူဂိုလ်တုပညာမသျှိုက်မ္ပိန္ဒရံ(ရတ်ပိပြကာ)ဂ် တိကေတ်ဟိတဝံတဲ ဟံထေက်
ကိုလောဝ်စေ ပွဲဝတ္ထုမစေလံ ရံပွဲမွဲ ဂြပ်အဲရ။ (၃)

၈၁၄။ မှီဟိတြံပွဲ အခါကာလ မဇုဟ်တိုန်ဂ် ညံင်ရဟံညာတ်ကေတ် ညးမဆို
ဂဗလဝ် ပွဲသွပ်လွအ်ဂ်ကို တုပညံင်သတ်ဂ်ကိုရ ဟံညာတ်ကေတ် ညးမသျှိုက်ဆာန်
မစုတ်ပြိုင်အာ ဘဝပရလိုက်တဲရ။ (၄)

၈၁၅။ ဟိုကော်ယျ၊ မပ္ပံကိုနဲဗုနဲကစံက် ဒဒက်တ်ကိုညးဂမ္ပိုင်တအ်ဂ်ရ၊ ညာတ်
လေဝ်ညာတ် မိင်လေဝ်မိင် ညးဂမ္ပိုင်တအ်ဂ်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ပိုင်တအ်ဂ် စုတ်ပြိုင်အာမွဲ
ယျမတွံဂးနဲဗုနဲကစံက် မကိုလဝ်ဂ်ဟောင် သေ့စက်တ်ရ။ (၅)

၈၁၆။ ညးမဗာန်စပ် ပွဲဝတ္ထုမသျှိုက်မ္ပိန္ဒရံ သွးကွဲစံင်တူသောက လရိအ်ယံ
ကရိကရောတ် သအေတ်သပါန် ဟံမာန်အိုတ်ရ၊ ဟိတိဂ်ရ ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂမ္ပိုင်
မညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ ဟံမွဲကိုဘဲတအ်ဂ် သွးကွဲပုမသီစေတဲ ဒေတ်တ်
အိုတ်ရ။ (၆)

၈၁၇။ ပြာပ်အာ ဒွဲမသိုတ်ဇြဲတဲ မ္မုကိုစိုတ်မခွေပ်ကွေန် (နူအာရိမသျှိုက်မ္ပိန္ဒရံ)
ဂ်ဒ်တဲ ဒေတ်ခမိ မဒေတ်တ်ဂ် ဟိုသွးစ ရံပွဲမွဲ ဒေတ်မညီသာသုဟ်သွန်အိုတ်ရ၊
ခမိ မဒေတ်တ် ရံပွဲ ဟံကိုညာတ်ဇုကုဇု ပွဲပိစော်မွဲဘုံဏအ်ရ။ (၇)

၈၁၈။ ပူဂိုလ်တုအရှန် ဟံနိဿဲကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ပိုင်တအ်ဂ် ဟံသွပုမသျှိုက်ဆာန်
ပွဲခရ်ဂမ္ပိုင်အိုတ်သို မဒ်ပွဲမွဲရ၊ ဟံသွပုမကျဟ်မေ့ရ၊ ချံ ပွဲလတူတုးကြဲ (တုးဒက်)ဂ်
ညံင်ရဟံဗာန်စပ်ကို ပွဲပူဂိုလ်တုအရှန်ဂ် ပုမလရိအ်ယံ ကရိကရောတ် သအေတ်
သပါန် ဗာန်စပ်ဟံမာန်ရ။ (၈)

၈၁၉။ ထူဟ်ချံဂ် ညံင်ရဟံဗာန်စပ် ပွဲသုဒက်ကို ချံဂ် ညံင်ရဟံဗာန်စပ် ပွဲသုဒက်ကို
တုပညံင်သတ်ဂ်ကိုရ ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂ် ဟံဗာန်စပ်တဲ ပွဲရူပါရီ မညာတ် ပွဲသဒ္ဓါရီ
မမိင် ပွဲဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ မကျင်စိုပ်ရ။ (၉)

၈၂၀။ ပူဂိုလ်တူအရှန် မကြကြာတ်ကွေ့ကိလေသတဲဂ် ဟံစေလံ ဟံစွတ်သမ္ဘိ နကိုတဏှာမာနဒိဋ္ဌိ ပွဲရူပါရီ မညာတ် သဒ္ဓါရီ မမိင် ပွဲဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ မကွင်စိုပ်ရ၊ ဟံမွဲပိုက်ကို ပွမသအးဇး နကိုဒွေတ်မွဲသအာင်ရ၊ ပူဂိုလ်တူအရှန်ဂ် (ညံင်ရဗာလ ပုထုဇန်ကို) ဒ်ညးမထွေန်စပ်လေဝ် ဟံသေင်ရ၊ (ညံင်ရဗာလပုထုဇန် သေက္ခ ဂမ္ဘိုင်ကို) ဒ်ညးယောမစူးအာ နူမထွေန်စပ်လေဝ် ဟံသေင်ရ၊ (ဒ်ညး မစ်စူးအာ နူမထွေန်စပ်တဲရ)။ (၁၀)

ဇရာသုတ် မရနက်ကိုတြဲ တဲရ။

၇။ တိဿမေတ္တေယျသုတ်

၈၂၁။ (ထေရ်တိဿ မဒ်တောင်ဒတောင်မေတ္တေယျဂ် ဂရင်ပတီ သာ်ဝံရ) —
ယံတီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲ ဟိုတံတ် ဗိုဝ်ဒ်ဒိဋ္ဌိ ညးမပတိတ်ဇြဟတ် ပွမေထုန်ညိ၊
ဝံမိင်ကေတ် ဒွေံဗတောန်ကျာ်တဲ (ပိယံဗိုက်တအ်ညးဂမ္ဘိုင်) ဝံဒွေတ်တစရ် ‘ဝိဝေက’
ပွမလှူအာနူကိလေသအိုတ်ရောင်။ (၁)

၈၂၂။ (တီလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြဲဂ် သွးတ် သာ်ဝံရ) —
ယံမေတ္တေယျ ကုညးမပတိတ်ဇြဟတ် ဒွေတ်သွမေထုန်ဂ် ပရိယတ် ပဋိပတ်
သာသနာလေဝ် ကွေံဗွန်အာရ၊ ဒွေတ်မမှာရာလေဝ် ဒွေတ်ဒးလေပ်ရ၊ ဒွေတ်(မဒ်)
ပွဲပူဂိုလ်ဂ် ဒွေတ်ပူဂိုလ်အရီဂမ္ဘိုင် ဟံသေင်ရ။ (၂)

၈၂၃။ ဩညးမွဲ ကွာတေံ မံင်ညးမွဲခရ်တဲ ကလေင်နိဿံကို ဒွေတ်ခရ်မေထုန်ရ၊
ပွဲလောကဝံ ညံင်ရညးမချိုက်ယာန် မချီတေဝ်ကို သွးတ် ညးဂ် ရဲဝံမွဲ ပုထုဇန်
မယုတ်အိုတ်ရ။ (၃)

၈၂၄။ ဩကုခမီရမ်မွဲ အခိုင်ဒ်ခမီကွာတေံ ကေင်နွံကျင်ကိုတို့ဝါရ ဒယုတ်ရ၊
တို့ဝါရဒယုတ်ဂ် ဟုတ်ယုတ်အာ ကုခမီရမ်တိတ်ဂ်ဟေင်ရ၊ ညာတ်ကေတ် ဒ်ဒ်
သာ်ဝံတဲ တုဟ်နဝံပါကွေံ ဒွေတ်ခရ်မေထုန်မာန်တဲ ဒွေတ်တသိက္ခာပိရ။ (၄)

၈၂၅။ ခမီရမ်တိတ် ဒးဒင်ချိုချိုက်ဒိုင် သာ်ခရ် ပွမချပ် (မပ္ပံကိုကာမဂုဏ်)ဂ်
ညံင်ရညးဟံမွဲကိုစွဲစွေံကို ဒးစံင်တူဟောံဇြမံင်ရ၊ ညးမုံသာ်မဒ်သာ်ဂ် ဝံမိင်ကေတ်
ရမျာင်ညးဂမ္ဘိုင် ဟိုဂရိဟ်မွဲ မုက်မတ်ဟံသာယာရ။ (၅)

၈၂၆။ ညးမုံကိုဝါဒမွဲသအာင်ဂမ္ဘိုင် မဖအောင်ဗတိုက်ဂ်ဒ်တဲ ကေင်သွက္ခာင်ဒုစရိတ်
ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ထွေန်လုပ်ကျင် ပွမဟိုဂလာန်မုသာရ၊ သာ်ခါသာ်ဝံ ပွမဒက်ဂြေန် ဇွေံကို
ဇြဟတ် ဒဒက်တကိုညးဂ်ရောင်။ (၆)

၈၂၇။ မင်မွဲဒဂိုန်ဒေတ်တံ ဒေတ်ခမီ မဒေတ်ညးမွဲခရံဒ်ဒဲး သိုမဒ်ညးမပြာကင်
ရဲဝံမွဲး တုပညာဂ်တဲ ညးမကလောင်ပတိတ်ဗြဟတ် ဒေတ်ခရံမေထုန်မွဲလှော်ပုန်ဂ် ညံင်ရဲ
ညးမလဇုလဇျိုင်လျာကို ဒးသျှောင်စိုတ်ကွဲဒုက်တဲရ။ (၇)

၈၂၈။ ပွဲသာသနာဝံ ခမီတုပညာဂ် ပွဲကာလကိုပ်ကွာ မဒ်ခမီကို ကာလလက္ကရံ
မရာမ်တိတ်နူခမီဂ် တိညာတ်ကေတ်ဒုဟ် မသွးကျင်ဝံတဲ ဒေတ်တံပိုန်ပိုန်ဗတ်ဗတ်
ဒေတ်ခမီ မဒေတ်တံ ညးမွဲခရံရ။ ဟံနိသဲကို ဒေတ်ခရံမေထုန်ရ။ (၈)

၈၂၉။ ဒေတ်တံ ခရံ‘ဝိဝေက’မစာ်စူးအာ နူကိလေသဟောင်ရ။ ဒေတ်ဝံ ဒ်ဒေတ်
မပြဲ ဒဒက်တံကိုပုဂိုလ်အရီ (မပ္တံကိုကျာ်)ဟောင်ရ။ နကိုဒေတ်ဝံ အဲပြဲရ ရဲဝံ လွစွတ်
သမ္ဘိညံ၊ ညးဂ်ဟောင် ကြပ်ညောန်ကိုနိဗ္ဗာန်မာန်ရ။ (၉)

၈၃၀။ ညးမထွေန်စပ်ဒိုင် ပွဲကာမတအ်ဂ် လျိုင်ဖြိုင်သျှိုက်တံ ပုဂိုလ်တုအရုန်
မစာ်စူးအာနုစရိတ်တဲ ဒေတ်တံ ဟံသျှောင်မဲပွဲကာမဂမ္တိုင်၊ မတတ်ကွေံအာနုသံသာ
ဩဃ ပန်ပြကာအိုတ်ရ။ (၁၀)

တိဿမေတ္တေယျသုတ် မရနက်ကိုထပ် တဲရ။

၈။ ပညာရသုတ်

၈၃၁။ ညးဂမ္တိုင်မၤဂိုင် မလေပ်ဟိုသွး ကွေတ်ဇကုမနိသဲ မနိဟ်ပြဲတအ်ဂ် မထွေန်
လုပ်ဒိုင် ပွဲမပ္တံကိုသဿတဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဂိုင်ကေတ်လပ် ရဲဝံမွဲး မသုစွတ်တုဟ်ခြာဂ်
ဒ်တဲ ကွေတ်ဝါဒအဲဟောင် သအးဇူးတဲရ ရဲဝံ ဟိုသွးတဲအိုတ်ရ။ ပွဲကွေတ်ဝါဒတုဟ်ခြာ
ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် သအးဇူးတဲရ ရဲဝံ ဟံဟိုသွးတဲအိုတ်ရ။ (၁)

၈၃၂။ ညးဂမ္တိုင် မိက်ဝံပြိုင်ဝါဒတအ်ဂ် တို့လုပ် ပွဲလဒေါပ်ပရိသာတ်တဲ ညးမွဲ
ကောံညးမွဲ မှာ်သျှောင်တံ ရဲဝံမွဲး ဗာလအိုတ်ရ။ ညးမဝံဒိုင်ထိုင်သးဂမ္တိုင် မနိသဲဒိုင်ကို
ကွေတ်ဝါဒသအာင်တအ်ဂ် ဒိုင်ဂိုင်ကေတ်လပ် (ဇကုဇကု)တုပညာဂ် ဒ်တဲ ဟိုသွး
ဂလာန် ကေတ်မာန်အိုတ်ရ။ (၂)

၈၃၃။ ညးမပတိတ်ဗြဟတ် သွက်ဝံဟိုပြိုင် ကွေတ်ဝါဒဂ် မိက်ဝံဒိုင်အထိုင်အသး
လဒေါပ် ပရိသာတ်ဂ်ဒ်တဲ မှုပကတိ မပလိုကွေံ (ဝါဒညးတုဟ်သအာင်ရ)။ စိုန်ဒ်သံ
ဂ်ကိုလေပ် (ဂလာန်ဇကုဝံ အရထအဓိပ္ပါယ် ဟံမွဲရ) ရဲဝံ နကြံဒးဒိုင်ပါကွေံနော်
ညးဂ် မုက်မတ် ဟံမြဟ်သာယျာရ။ ဂွာ်ဒုဟ်တဲ နကြံမဟိုသွးနော် လေပ်ထေပွတ်
တဲရ။ (၃)

၈၃၄။ ဝါဒ ဒဒက်တက်ကိုညး ဒးဒင်ပါပလိုကွဲၣ် နှိဝါဒကျရ ရဲဝံ အခါကာလ တူပညာ မသ္မုတ်သ္မုတ်ပြဒ္ဒညာတအ် ဟိုတ်မွဲ ညးမကျပွဲပေါ်ပြိုင်ဝါဒၣ် ဒးလရိအ်ယံ ကရီကရောတ်ရ၊ ဒးတိုက်ဒဲး စံင်တူရ၊ နိုဟ်လောန် နူကိုအဲဏ္ဏယျ ရဲဝံ ဒးကရောတ် ကသပ် ထပ်ကိုထပ်ရ။ (၄)

၈၃၅။ ပွမကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇို ပြိုင်ဝါဒဝံ နှိတ် ပွဲခမိပြာဘာဇ်တအ်အိုတ်ရ၊ ပွဲပေါ်ပြိုင်ဝါဒဝံ (ယဝ်ရမာန်ကျဉ်မွဲ) စိုတ်မိပ်မြဟ်မုဟ်ဇဲတဲ(ယဝ်ရကျကျဉ်မွဲ) စိုတ် ချောင်ကွေန်ချောင်စိုတ်ရ၊ ညာတ်ကေတ် ဖိုဒုသ်သ်ဝံတဲ ဝေင်ပါကွေံ ပွမဟိုဂလာန် ကေတ်မာန်ပြိုင်ပကာန်ဝါဒရ၊ (ပွဲအရာ မပြိုင်ပကာန်ဝါဒဝံ) သအာင်နူကို ဝံဒုင်အထိုင် အသးမွဲတဲ ဂုဏ်ဖိုအာနိသံသ တူဟ်သအာင် ဟံမွဲတ်ဟောင်ရ။ (၅)

၈၃၆။ စိုန်ဂုဏ်ဖိုအာနိသံသ ဟံမွဲကိုလေဝ် ဟိုသွးတ် ကွေတ်ဝါဒ ပွဲလဒေါပ် ပရိသာတ်တဲ ဝံဒုင်ထိုင်သး ပွဲဝါဒဂ်ရ၊ ဟိုတ်နူဝံဒုင်ထိုင်သးဂ်ရ ညးဝံ မိပ်မြဟ်လေဝ် မိပ်မြဟ်တဲရ၊ တိုန်လေဝ် တိုန်တဲရ၊ ကလိဝံဖို ဝံဒုင်ထိုင်သးတဲ ဝံဒုတ် အတိုင်ပိုက် စိုတ်ရ။ (၆)

၈၃၇။ ပွမတိုန်ဒိုင်သ်ဝံ နှိဟိုတ် မအာစိုပ်ဒဒိန် ကျညးဂ်ရ၊ ညးဝံ လေပ်ဟိုသွး ဂလာန် မာနသ္မုတ်တိုန် လောန်လောန်ကဲကဲလေပ်ရ၊ ညာတ်ဒုသ်ဝံတဲ ဟံကယျာန် ခဝါတ်သေက်ဇိုရ၊ ဟိုတ်ခွဲတုန် နပွမကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇိုၣ် သအးဇုတ်ရ ရဲဝံ ဟိုတ်နူတူပညာတအ် ဟံသွးလပ်ရောင်။ (၇)

၈၃၈။ သရဲသဂံင် ညးမဂယိုင်လမျီု နကိုဇောမသိုင်ၣ် နွံပိုက်ကို သရဲသဂံင် ပြိုင်ပကာန်မွဲလျိုင်ၣ်တဲ ကြိုဂအောတ်တဲ ညံင်ရမအာတ်ကို ယံသရဲသဂံင်ပသူရ တုအဲၣ် အာတ်ဌာန် မျှံကိုပွမပြိုင်ပကာန်ဝါဒညိ၊ (အဲၣ်) ကိလေသ သွက်ဝံပြိုင်ပကာန် ပတိုက်မ္မာန်ကောံတုအဲၣ် ဟံမွဲကျဉ် နူကိုသွက်တမ်ဗောဓိ မဂြင်တိစိ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ကွာကွာတေံရ။ (၈)

၈၃၉။ ဩညးဂမ္တိုင် ဂိုင်ကေတ် ကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတဲ ကယျာန်ခဝါတ်တအ်အိုတ်ရ၊ ကွေတ်အဲဟောင် ခုာ်ပြတ်ရ ရဲဝံ ဟိုသွးတ်အိုတ်ရ၊ (ယံပသူရ) တုအဲၣ် ဟိုထွးကို ညးမျှံကိုကွေတ်မိစ္ဆာတအ်ညိ၊ ပွဲဒုးဝံ ပေါ်ပြိုင်ကွေတ်ဝါဒ နကြိဒ်ကျဉ်နော် ညးဂမ္တိုင် မပြိုင်ကွေတ်ဝါဒ ကိုတုအဲၣ် ဟံမွဲတ်ဟောင်ရ။ (၉)

၈၄၀။ ယံပသူရ တုအရုန်ဂမ္တိုင်ၣ် ပလိုပလ်ကွေံ မ္မာန်ကိလေသတဲ ကွေတ်ဝါဒ မွဲကိုမွဲ ဟံကိုဇော်စးၣ်တဲ အာကျဉ်မံင်စံင်တအ်အိုတ်ရ၊ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်တုအရုန် ဂမ္တိုင်ၣ် သအာင်နူ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်)တဲ ဟံမွဲကိုပွမဗောလံာ်ရ၊ ပွဲပူဂိုလ်တုအရုန်တအ်ၣ် တုအဲ သ်လီ ဝံကလိဝံတပ်ဇေဟ်မ္မာန်ဝါဒ မာန်ဏီၣ်ရော? (၁၀)

၈၄၁။ ဇိနိဒ္ဓိသင်္ဂဟီကီလေဝံ တုအဲဂ် (မာန်လေဝံ မာန်လေဝံမံင်ဏီရ) သင်္ဂဝံ ချပ်ဗွာတဲ ကျင်တရ၊ တုအဲဂ် နကိစိုတ် ချပ်ကေတ်ကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္ဘိုင်တဲ တုဟ်နဂွံ ပြိုင်ပကာန် ဂလာန်ဝါဒ ကောံတီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြဲ မကြဲကြာတ်ကောံ ကီလေသတဲ စိုပ်ကျင်ရ၊ သွက်ဂွံပြိုင်ပကာန် ဇိနိစိုပ်ကျင်ကီလေဝံ တုအဲဂ် သွက်ဂွံပြိုင်ပကာန် သုဟ်အစောံ ဟံမာန်ရ။ (၁၁)

ပဿရသုတ် မရနုက်ကိုဒွံ တဲရ။

၉။ မာဂဏ္ဍိယသုတ်

၈၄၂။ ဇိနိညာတ်တံ (ကောန်ဂုတ်သိုင်မာရ်ပိ) မတွံဂး တဏှာ အရတိ ရဂါ ကီလေဝံ ‘ဆန္ဒ’ပွမထွေန်စပ် ပွဲဒွေတ်ခရ်မေထုန် ဟံဒ်ကျင်ရ၊ (ဂွံညာတ်ကေတ်) ရုပ်သင်္ဂ (သုတ်ဗြ) မပေင်ဒိုင်ကိုပသင်္ဂတရ်ဇော်ဂ် သင်္ဂလီု ဂွံကတိန် ထွေန်စပ်ဂ်ရော? ကောန်ဂုတ် တုအဲမာဂဏ္ဍိဝံ ဆအယာံမာတ် လုက်စုက် နကိဇိုင်ဟေင် အဲဟံမွဲ ပိုက်ရ။ (၁)

၈၄၃။ ယဝ်ရဟံမွဲပိုက်ကိုသုတ်ဗြမကျေပ်ဂေါင် ချေဒမိန်သိုင်ဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင် မန္တပိုက်မ္မး ကွေတ်ဝါဒ ဒွေတ်သီလ ပွမဂယိုင်လမ္ပူ တုအဲဂ် မ္မုသင်္ဂ သင်္ဂလီုဂ်ရော? ဩဝ်ဟိုထွေ ကိုညိ။ (၂)

၈၄၄။ (တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြဲ သွေတိုန် သင်္ဂဝံရ) —

ယွံမာဂဏ္ဍိယ အဲကျင်ဂ် မသုတ်သွာတ် ပွဲခရ်ဒိဋ္ဌိ(တြဲဇော်ဓါ)ဂမ္ဘိုင်တဲ (ကွေတ်အဲ ဂွံဟေင် ချာတ်ရ၊ ကွေတ်ညးတုဟ်သအာင်ဂ် သွေသွေရ၊) ဂလာန်ရံဝံ သွေတ်ရောင်ဂ် ဟံမွဲကိုစောဲလာံ ဂိုင်ကေတ်လပ်ရ၊ ညာတ်ကေတ် ဒုသ်ပွဲကွေတ်ဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်(တြဲဇော်ဓါ) ဂ်တဲ ဟံဂိုင်ကေတ် (ကွေတ်ဒိဋ္ဌိ မမိက်ကိုမွဲမွဲ)တဲ စိုစွတ်ရဲဉ် (သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင်)တဲ ညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာလလမ်ကောံကီလေသ မဒ်ပွဲအဇ္ဈတ္တတဲရ။ (၃)

၈၄၅။ (ဗဗ္ဗမာဂဏ္ဍိယဂ် ဂရင်ပတိတ် သင်္ဂဝံရ) —

ယွံခမီမပြဲ ဟံဂိုင်ကေတ် ကွေတ်မိစ္ဆာ ပွမချပ်ကေတ်, ဒိဋ္ဌိ ပွမသုတ်ကေတ်တဲ တီလမ္ပုပိုင်ဂ် ဟိုထွေကို အရထအဓိပ္ပါယ် နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာလလမ်ကောံ(ကီလေသ) ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ရ၊ နိဗ္ဗာန်ဂ် တုပညာတအ် သင်္ဂလီု ဟိုသွေတ်အိုတ်ဂ်ရော? (၄)

၈၄၆။ (တီလမ္ပုပိုင်ကျင်တြဲ သွေတိုန် သင်္ဂဝံရ) —

ယွံမာဂဏ္ဍိယ နကိကွေတ်မိစ္ဆာကို နကိဗိုတ်ဗေဒင် မကေင်မိင်လပ်ကို နကိ လောကီ သမာပတ်ညဏ်ကို နကိ ‘သီလ’ဟံမွဲကိုပွမကလိလောန် ‘ဝတ’ဒွေတ်မပ္ပံ

ကိုကိုဂြိုဟ်ကိုကို သအေးဇုတ်ရ ရံဝံ အဲဟံသွေးရ၊ ဗွဲအစောံမစာ်စူးအာနူကွေတ် သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ဗွဲအစောံမစာ်စူးအာနူပမကလင်ခရ် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ် မဂ်ဖိုလ်ကို ဗွဲအစောံမစာ်စူးအာနူကမ္မဿကတဉာဏ် သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်ကို ဗွဲအစောံ မစာ်စူးအာနူပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ဗွဲအစောံမစာ်စူးအာနူဒေတ်ဓုတင်ကို နကို မွဲမွဲသက်ကိုလေဝ် သအေးဇုတ်ရ ရံဝံ အဲဟံသွေးရ၊ ညးသပျုရ်ဟ်ဂ် သွေးကွေ်(ခရ်ကဏှ ပက္ခမသုန်သက် မပ္ပံကိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ)ဂမ္တိုင်ကို ဂိုင်ကေတ်(ခရ်သုက္ကပက္ခမသုန်သက် မပ္ပံကို သမ္မာဒိဋ္ဌိ)ဂမ္တိုင် (နမဒေတ် အတိုင်မဟို)ကို ဟံနိသဲကို(တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်)ကိုတဲ ဟံရာဒနာမိက်ကိုဘဝရ။ (၅)

၈၄၇။ (မာဂဏ္ဍိယ သွေးတ သာ်ဝံရ)။—

ယံခမိမပြ နကိုကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို နကိုဗိုတ်ဗေဒင် မကေင်မိင်လင်ကို နကို လောကီ သမာပတ်ဉာဏ်ကို နကို‘သီလ’ ဟံမွဲကိုပမကလိလောန် ‘ဝတ’ ဒေတ် မပ္ပံကိုကိုဂြိုဟ်ကိုကို သအေးဇုတ်ရ ရံဝံ ယဝ်ရဟံသွေးမွေး ဗွဲအစောံမစာ်စူးအာနူ ကွေတ်သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ဗွဲအစောံမစာ်စူးအာနူပမကလင်ခရ် မဒ်ဟိုတ်မအာစိုပ်မဂ်ဖိုလ်ကို ဗွဲအစောံမစာ်စူးအာနူကမ္မဿကတဉာဏ် သစ္စာနုလောမိကဉာဏ်ကို ဗွဲအစောံ မစာ်စူးအာနူပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ဗွဲအစောံမစာ်စူးအာနူဒေတ်ဓုတင်ကို နကို မွဲမွဲသက်ကိုလေဝ် သအေးဇုတ်ရ ရံဝံ ယဝ်ရဟံသွေးတမွေး နကြိဟံသွေးတသာ်ဝံနေဝ် ခရ်ဝံ အဲထေင်ဂး ခရ်ဝံဝိုင်လောန် စိုကိုပါ်ပါသဲခြာ ဟံမာန်ရ၊ သမဏဗြာဟ္မဏ လှိုတအိတ်တုန် သအေးဇုတ် နကိုကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိရ ရံဝံ ပတေ်စေ်စိုတ်မံင်အိုတ်ရ။(၆)

၈၄၈။ (တီလမ္ပုပိဉ်ကျါတြိဂ် သွေးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

ယံမာဂဏ္ဍိယ တုအဲဂ် နိသဲကိုကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတဲဟေင် သွန်ဒိုင်ထပ်ကိုထပ်ဂ် နိုတဲ ဟိုတ်နူဂိုင်ကေတ်ကွေတ်ဂမ္တိုင် စောဲစောဲလံလံတဲ အာစိုပ်ပမဝိဝိုင်လောန် စိုကိုပါ်ပါသဲခြာ ဟံမာန်ရ၊ နမ္မဒေသနာ အဲတံလဝ်ဝံ ဗုတ်ညိညဇြိုင်သာလေဝ် ဟံညာတ်ကေတ်သညာ ပမပျပ်စိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲဂ် မှ်သေ့ဝ်တ ခရ်ဝံ ဗွဲအစောံ မဝိဝိုင်လောန် စိုကိုပါ်ပါသဲခြာ ဟံမာန်ရ။ (၇)

၈၄၉။ ယံမာဂဏ္ဍိယ ညးမစုတ်သမ္ဘိလင် ရံဝံမွေး ညးမတုပ်သုဟ်ကို ညးမစောန် လောန်ကဲကို ညးမယုတ်သပ်ကို ဟိုတ်နူစုတ်သမ္ဘိလင် သာ်ဂ်ရ ဒးကယျာန်ခဝါတ် သေက်ဇိုရ၊ ညးဟံချီဂတင် ဟိုတ်နူမာနပိဉ်ကာဂ် စုတ်သမ္ဘိ ရံဝံမွေး ညးမတုပ်သုဟ်ကို ညးမစောန်လောန်ကဲကို ညးမယုတ်သပ်ကို ဟံဒိတ်အိုတ်ရ။ (၈)

၈၅၀။ တုအရုန်ဂ်(ကွေတ်အဲဟေင်)ဉာ်ရ ရံဝံ သာ်လို ဝံသွေးတဂ်ရော? (ကွေတ်ညး တုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင်)ဂ် ဗွေတ်ရ၊ ရံဝံ ဝံကယျာန်ခဝါတ်ကို ညးလိုဂ်ရော? ဩပုပ္ဖဂိုလ် တုအရုန်မွဲ ‘သဒိသမာန်’ မတံဂး မတုပ်သုဟ်ကို ‘သေဋ္ဌမာန်’ ဟီနမာန်’ မတံဂး

ဟံတုပသုဟ်ကို ဟံမွဲတ်ရ၊ ပူဂိုလ်တုအရှုန်ဂ် ဝံပြိုင်ပကာန် ကွေတ်ဝါဒကို ညးလိုဏ်
ဂ်ရော? (၉)

၈၅၁။ ပူဂိုလ်တုအရှုန် ညးမပါသွးကွေ် အရာဒတန်ဝိညာဏ် ပွဲမဟံကိုအထိုက်
အတန် မညာတ်တဲ ညးဟံဗ်ဗျဟ် သိုဂမိုင် မဒ်အရာဒတန် မဟံကိုရူပါရီ မညာတ်တဲ၊
ညးဟံပံင်ဖက်ဆက်ဆောံကောံမိုဟ် ပွဲကွာန်ဂမိုင်၊ ညးမလူအာနူကာမဂုဏ်ဂမိုင်၊
ညးဟံလေပ်ကိုကတိန် အတ္တဘလက္ခရ် ဟံဟိုသွးတ် ဂလာန်မဇော်စး ကောံမိုဟ်
ဂမိုင်ရ။ (၁၀)

၈၅၂။ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်တုအရှုန် စ်စူးအာနူကွေတ် မဟံကိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဂမိုင်တဲ
ဒွေတ်တ်ရ၊ ဂိုင်ကေတ်ကွေတ်ဂမိုင်ဂ်တဲလေပ် ဟံဟိုသွးတ်ရ၊ ဒက်မူကိုဇလ မကျတ်
ပွဲဗျာ် ညံင်ရဟံလံက်လေတ် နကိုဗျာ်ကို နကိုသရီကို တုပ်ညံင်သက်ဂ်ရ၊ ပူဂိုလ်
တုအရှုန် မဟိုသွးနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ(ကိလေသ)မလလမ် ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန် ဟံဗာန်စပ်
ဟံလံက်လေတ် ပွဲကာမကို ပွဲလောကကိုရ။ (၁၁)

၈၅၃။ တုအရှုန် ညးမအာစိုပ် ကွေတ်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟံသေင်ရ၊ ညးအာစိုပ် ‘မာန’
ပွမပတိုန်လပ်မာန် ဟိုတ်နူလညာတ်ညဏ် မဆိုဂဗလေပ် ဟံသေင်ရ၊ ညးသွဒိုင်
နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိလေပ် ဟံသေင်ရ၊ ညးမဂပ်ဝ်ရင်တုင် နကိုကမ်လေပ် ဟံသေင်ရ၊
ညးမဂပ်ဝ်ရင်တုင် နကိုလမ်လညာတ်လေပ် ဟံသေင်ရ၊ ညးမဂပ်ဝ်တံင်ဂြုဏာသို
မဒ်အရာဒတန် တဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင်လေပ် ဟံသေင်ရ။ (၁၂)

၈၅၄။ ညးမစ်စူးအာနူမထွေန်စပ် ပွဲမဟံကိုကာမသညာ် ဟံမွဲတ် ‘ဂစ္ဆ’ ပွမ
ဗန်ဒက်အိုတ်ရ၊ ညးမတိတ်ဗူးနူ(ကိလေသဂမိုင်) နကိုပညာ် ဟံမွဲတ် ‘မောဟ’
ပွမဝိဝိင်အိုတ်ရ၊ ဩညးဂမိုင် ဂိုင်ကေတ်သညာ မဟံကိုကာမကို ‘ဒိဋ္ဌိ’ကွေတ်မိစ္ဆာ
အိုတ်ကိုရ၊ ညးဂမိုင်တအ်ဂ် ခိုလျတ်လက်စုက်ကောံရင်သကအ်အိုတ်တဲ အာကျင်ဒိုင်
ပွဲလောကအိုတ်ရ။ (၁၃)

မာဂဏ္ဍိယသုတ် မရနက်ကိုဒိတ် တဲရ။

၁၀။ ပုရာဘောဒသုတ်

၈၅၅။ ညးမူကိုလညာတ်ညဏ် သာ်လို ညးမူကိုသီလ သာ်လိုဂ် သွးစ ရံဝံမွး
ညးမလလမ်(နူကိလေသဂမိုင်)ဂ်ရော? ယံတီလမူပိုင်ကျပ်တြ မဒ်တောဝ်ဒတောဝ်
ဂေါတမ တီလမူပိုင် ဒးဒိုင်သွာန်ဂလာန်ဂ် ဩပ်ဟိုတွံကိုအဲဒိုက် ညးမပြ မူသတ်
မဇ်သက်ညီ။ (၁)

၈၅၆။ (တိလမ္ပုံပိုင်ကျက်ကြံ့ သုံးတိုန် သင်္ခရ)။—

ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့ ကိုပ်ကွာနု ခန္ဓကာယ ဟုံလိုလင်္ကီ နိဗ္ဗာန မစာ်စူးအာနု ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ နိဗ္ဗာန ဟုံနိဗ္ဗာန်ကို ဂဏောံသွက်အတိက်ကိုပ်ကွာ (မတွံဂးတဏှာ ဒိဋ္ဌိ)ရ၊ နိဗ္ဗာနမဂ်ဝိရိယာန်ဟုံ နမတ္တံကို ညးမထွေန်စပ် ပွဲကာလ(ပစ္စုပ္ပန်) မဒိလဒေါင် ဟုံသေင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရုန်ဟုံ ဟုံမဲ့ကို မအာဂတပူတရ (မတွံဂးတဏှာဒိဋ္ဌိ) ပွဲကာလ အနာဂတ်ရ၊ (ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံ အဲသွေးစ ရဲဝံမွဲး ညးမလလမ်နုကိလေသတုရ)။ (၂)

၈၅၇။ (ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့) နိဗ္ဗာန ဟုံမဲ့ကိုဒေါသမထေပုတ် နိဗ္ဗာနဟုံမဲ့ကိုဖေက်လကိုတ် ညးဟုံကြိုဂအောတ် နမတ္တံကိုသီလ ညးဟုံမဲ့ကိုကုက္ကုစ္စ ညးမလေပ်ဟုံသွေး နကို လညာတ်ညဏ်ပညာ ညးဟုံမဲ့ကိုဂိုက်ဒဂဲ ညးမမင်မ္မပါင် ညးမုက်ညဏ် မလေပ် တီရ၊ (ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံ အဲသွေးစ ရဲဝံမွဲး ညးမလလမ်နုကိလေသဂမ္ဘိုင်တုရ)။ (၃)

၈၅၈။ (ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့) စာ်စူးအာ နု ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာလအနာဂတ်ရ၊ ဟုံကလေင်စံင်တူ အနာဂတ်ရ၊ မှာ်သေင်တတ် မလှူအာနုမတ္တံကိုအတ္တ ပွဲမတ္တံကိုစက္ခု သမ္မဿပစ္စုပ္ပန်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟုံဒးဒင်ရင်တုင်ကို ဒိဋ္ဌိတြဇောတ်စါဂမ္ဘိုင်ရ၊ (ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံ အဲသွေးစ ရဲဝံမွဲး ညးမလလမ်နုကိလေသဂမ္ဘိုင်တုရ)။ (၄)

၈၅၉။ (ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့) စာ်စူးအာနုမတ္တံရာဂဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟုံလေင်သွ ပွမအမ်သင်ရ၊ ဟုံမဲ့ကို ‘တဏှာ’ မထွေန်စပ်ရ၊ စာ်စူးအာနုသအေတ်သပါန်ရ၊ စာ်စူးအာနုပွမကြင်မိုဟ် မတ္တံကိုအကာဲအရာကာယရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်မကျဟ်မေံ ဟုံသေင်ရ၊ ဟုံစိုန်သကို ပွဲပွမဟုံ ဗျိုအကြာရ။ (ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံ အဲသွေးစ ရဲဝံမွဲး ညးမလလမ်နုကိလေသဂမ္ဘိုင်တုရ)။ (၅)

၈၆၀။ (ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့) ဟုံသာယျေန် ပွဲကာမဂုဏ်ဂမ္ဘိုင် မထေက်ကိုသာယျေန်ရ၊ ဟုံစိုန်သကို ပွဲ ‘မာန’ ပွမသျှင်ပတိုန်လင်မာန်ရ၊ ချိုန်သေတ်ဇိပ်ဂိုပ် နမတ္တံကိုကာယ ကမ်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ မွဲကိုပဋိဘာန်(ပညာညဏ်)ရ၊ ဟုံပတေံကေတ် ကွေတ်မ္မေသအာင် မသအာင်အာ နုသာသနာရ၊ စာ်စူးအာနုမထွေန်စပ်ရ၊ (ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံ အဲသွေးစ ရဲဝံမွဲး ညးမလလမ်နုကိလေသဂမ္ဘိုင်တုရ)။ (၆)

၈၆၁။ (ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့) နွံပိုက်ကိုလာတ်တဲ ဟုံကတ်ဗတောန် ပရိယတ်ရ၊ ဟုံတိနု ဟုံကလိဝံလာတ်ကိုလေင် ဟုံထေပုတ်ရ၊ ဟုံမဲ့ကိုပွမစေံစးဂ်ဒိတဲ နကို ‘တဏှာ’ ဂ် ဟုံစေံလံာ်ကိုရသာရီရ၊ (ပုဂ္ဂိုလ်ဟုံ အဲသွေးစ ရဲဝံမွဲး ညးမလလမ်နုကိလေသဂမ္ဘိုင် တုရ)။ (၇)

၈၆၂။ ပွဲလောကဝံ ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့ ချိုက်ပေင်ကို ‘ဥပေက္ခာ’ ပွမသဒ္ဓိမဇ္ဈဟ်ရ၊ မွဲကို ‘သတိ’ ပွမဓိဗျဟ် ပွဲကာလအိုတ်သိုရ၊ နကို(သဒိသမာန်) ဂ် ဟုံစုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမွဲး ညးမ တုပ်သွဟ်ကောံသေံရ၊ နကို(ပဏီတမာန်) ဂ် ဟုံစုတ်သမ္ဘိ ရဲဝံမွဲး ညးမပြဲ လတူညး

ဂုံရ၊ (နက္ခိဟိနမာန်)၌ ဟံစုတ်သမ္ဘိကေတ် ရံဝံမွး ညးမသင် သွင်ညးဂုံရ၊ ကုပုဂိုလ်
တုအရုန်၌ ဟံမွဲကိုပွမဇ္ဇောမောဝ် မပ္ပံကိုရာဂမုၢ်င်အိုတ်ရ၊ (ပုဂိုလ်၌ အဲသွးစ ရံဝံမွး
ညးမလလမ်နူကိလေသဂမုၢ်င်တဲရ)။ (၈)

၈၆၃။ ဩကုပုဂိုလ်တုအရုန်မွဲ ဟံမွဲကိုအရာမနိသဲဂမုၢ်င် (မတွံဂးတဏှာဒိဋ္ဌိ)
အိုတ်ရ၊ ဩပုဂိုလ်တုအရုန်မွဲ တိကေတ်ခရဲတဲ ဟံနိသဲ(နက္ခိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမုၢ်င်)ရ၊
ဩကုပုဂိုလ်တုအရုန်မွဲ ဟံမွဲကို‘တဏှာ’ ပွမဇ္ဇောန်စပ် တုဟ်နဒ်သဿတဒိဋ္ဌိကို
တုဟ်နဒ်ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကိုရ၊ (ပုဂိုလ်၌ အဲသွးစ ရံဝံမွး ညးမလလမ်နူကိလေသဂမုၢ်င်
တဲရ)။ (၉)

၈၆၄။ ကုပုဂိုလ်တုအရုန်၌ ဟံမွဲကိုခရဲ‘ဂန္ထ’ ပွမဒက်ဂြေန် ပန်ပြကာအိုတ်ရ၊
ပုဂိုလ်တုအရုန်၌ ကလိလောန်အာတဏှာ မလေပ်ဟန်စပ်ရ၊ ပုဂိုလ်ဟံမွဲကိုသေဝ်မဲ
ပွဲဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမဂမုၢ်င်၌ အဲသွးစ ရံဝံမွး ညးမလလမ်နူကိလေသ
ဂမုၢ်င်တဲရ။ (၁၀)

၈၆၅။ ကုပုဂိုလ်တုအရုန်၌ ကောန်ဇာတ်ဂမုၢ်င်ကို သတ်မပ္ပံကိုပြေင်ဂှ်ဂမုၢ်င်ကို
တိဗုမပ္ပံကိုခံက်ဩဝံသာလီကို ဂအာင်တိမပ္ပံကိုသိုဋ္ဌာန်ဂမုၢ်င်ကို ဟံမွဲအိုတ်ရ၊ ပွဲကို
ပုဂိုလ်၌ ဟံကလိဝံ‘သဿတဒိဋ္ဌိ’ မဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွး မွဲကိုအတ္တဂမုၢ်င်ကို ‘ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ’
မဂိုင်ကေတ် ရံဝံမွး အတ္တပျိုတ်ကိုရ၊ (ပုဂိုလ်၌ အဲသွးစ ရံဝံမွး ညးမလလမ်နူကိလေသ
ဂမုၢ်င်တဲရ)။ (၁၁)

၈၆၆။ ဩနဒသံ (မပ္ပံကိုရာဂမွဲ) ပုဂိုလ်ပုထုဇန်ဂမုၢ်င်ကို ခမီ၊ဗဗ္ဗးဂမုၢ်င်ကို သွးတ်
ရံဝံမွး (ညးမလေပ်ထွေန်စပ် ညးမလေပ်မှာဒုသံ)အိုတ်ရ၊ ပုဂိုလ်တုအရုန်၌ ဟဂပ်ပ်
အာဂတပူတရ်ကိုဒုသံ (မပ္ပံကိုရာဂ) (နက္ခိတဏှာဒိဋ္ဌိ)၌ရ၊ ဟိုတ်နူဟံကို အာဂတ
ပူတရ်ရ ဟိုတ်နူဂလာန်စောတ်စောဲတဲ ဟံချီတော်ရ၊ (ပုဂိုလ်၌ အဲသွးစ ရံဝံမွး
ညးမလလမ်နူကိလေသဂမုၢ်င်တဲရ)။ (၁၂)

၈၆၇။ ဩပုဂိုလ်တုအရုန်မွဲ စ်စူးအာနူ‘တဏှာ’မထွေန်စပ်ရ၊ စ်စူးအာနူ‘မစ္ဆရိယ’
သအေတ်သပါန်ရ၊ ပွဲအကြာ ညးမသျှင်ပြဂမုၢ်င် ဟံသွးတ် ရံဝံမွး (အဲသျှင်ပြရ)၊
ပွဲအကြာ ညးမတုပ်သုဟ်ဂမုၢ်င် ဟံသွးတ် ရံဝံမွး (အဲမတုပ်သုဟ်ရ)၊ ပွဲအကြာ
ညးမယုတ်သင်ဂမုၢ်င် ဟံသွးတ် ရံဝံမွး (အဲမယုတ်သင်ရ)၊ စ်စူးအာ နူပွမချပ်ဂ်ဒ်တဲ
ဟံအာစိပ် ပွမချပ်တ် ဓါပြကာ ဗွဲအစောံ တဏှာဒိဋ္ဌိရ၊ (ပုဂိုလ်၌ အဲသွးစ ရံဝံမွး
ညးမလလမ်နူကိလေသဂမုၢ်င်တဲရ)။ (၁၃)

၈၆၈။ ပွဲလောကဝံ ဩကုပုဂိုလ်တုအရုန်မွဲ ဟံမွဲကို(ပွမသီစတ်ဂိုင်ကေတ်လင်)
ရံဝံမွး ဂြပ်အဲရ၊ ဩပုဂိုလ်တုအရုန်မွဲ ဟိုတ်နူဝတ္ထု မပုန်ဂတးလီလ်အာတဲလေဝ်

ဟုံစံင်တူရ၊ ဟုံဗက်စ (မဟုံကိဆန္ဒာဂတိ) ပွဲခရ်ဂမိုင်အိုတ်သိုရ၊ (ပုဂိုလ်ဂ် အဲသွေးစ ရ်ဝံမွဲး ညးမလလမ်နူကိလေသဂမိုင်တဲရ)။ (၁၄)

ပုရာဘောဒသုတ် မရနုက်ကိုစုံ တဲရ။

၁၁။ ကလဟဝိဝါဒသုတ်

၈၆၉။ ပွမကလိုက်ကမိသေက်ဇိုဂမိုင်ဂ် ကတိဒ် ဟိုတ်နူလိုအိုတ်ဂ်ရော? ပွမ လရိအိယာံ စံင်တူသောကဂမိုင် မဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမသအေတ်သပါန်တအ်ကို ပွမ ပတိုန်လဝ်မာန် ပွမပတိုန်လဝ်မာန်ဗွဲမလောန် မဒ်မွဲဟာန်ကောံ မဗျိုအကြာတအ်ကို ခရ်ဂမိုင်တအ်ဂ် ကတိဒ် ဟိုတ်နူလိုအိုတ်ဂ်ရော? အာတ်ပါန်အခေါင်ရ၊ ဩဝ်ဟိုတ်တံတ် ဟိုတ်ဂ်ညိ။ (၁)

၈၇၀။ ပွမကလိုက်ကမိသေက်ဇိုဂမိုင်ဂ် ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နူသတ်သခါရ မဂပ်ဝ် သျိုက်ဆာန်အိုတ်ရ၊ ပွမလရိအိယာံ စံင်တူသောကဂမိုင် မဒ်မွဲဟာန်ကောံပွမ သအေတ်သပါန်တအ်ကို၊ ပွမပတိုန်လဝ်မာန် ပတိုန်လဝ်မာန်ဗွဲမလောန် မဒ်မွဲဟာန် ကောံမဗျိုအကြာဂမိုင်တအ်ဂ်ကို ကတိဒ်ကျင် ဟိုတ်နူသတ်သခါရ မဂပ်ဝ်သျိုက်ဆာန် အိုတ်ရ၊ ပွမကလိုက်ကမိသေက်ဇိုဂမိုင်ဂ် စိုန်သကိုကောံပွမသအေတ်သပါန်အိုတ်ရ၊ ပွမသေက်ဇိုဂမိုင် ကတိဒ်ကျင်မွဲး ပွမဗျိုအကြာဂမိုင်လေဝ် ကတိဒ်ကျင်အိုတ်ရ။ (၂)

၈၇၁။ ပွဲလောကဝံ ဝတ္ထု မသျိုက်ဆာန်ဂမိုင်ဂ် မှုံဟိုတ်သတ်လိုအိုတ်ဂ်ရော? ဩညးဂမိုင်တအ်ဂ်လေဝ် မှုံကို‘လောဘ’ မနွံပိုက်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ အာကျင်မံင်စံင် ပွဲလောကအိုတ်ရ၊ ‘လောဘ’ ပွမနွံပိုက် (ဒဒက်တ်ကိုညးဂမိုင်တအ်ဂ်) မှုံဟိုတ်ညဲ သတ်လိုအိုတ်ဂ်ရော? ဩပွမရာဒနာမိက် ပွမချိုက်ပေင်တအ်ဂ် ဒ်အရာသွစွဲစွေကို ကုမိုဟ်အိုတ်ရ၊ ပွမရာဒနာမိက် ပွမချိုက်ပေင်တအ်ဂ် မှုံဟိုတ်သတ်လိုအိုတ်ဂ်ရော?(၃)

၈၇၂။ ပွဲလောကဝံ ဝတ္ထု မသျိုက်ဆာန်တအ်ဂ် မှုံကိုဟိုတ်ကာမစ္ဆန္ဒအိုတ်ရ၊ ဩညးဂမိုင်တအ်ဂ် မှုံကို‘လောဘ’မထွန်စပ်အိုတ်ဂ်ဒ်တဲ အာကျင်မံင်စံင် ပွဲလောက အိုတ်ရ၊ လောဘ ညးဂမိုင်တအ်ဂ်လေဝ် မှုံဟိုတ်ညဲ ကာမစ္ဆန္ဒဟေင်ရ၊ ဩပွမ ရာဒနာမိက် ပွမချိုက်ပေင်ဂမိုင်တအ်ဂ် ဒ်အရာသွစွဲစွေကို ကုမိုဟ်အိုတ်ရ၊ ပွမ ရာဒနာမိက် ပွမချိုက်ပေင်တအ်ဂ်လေဝ် မှုံဟိုတ်ညဲကာမစ္ဆန္ဒဟေင်ရ။ (၄)

၈၇၃။ ပွဲလောကဝံ ကာမစ္ဆန္ဒ မှုံဟိုတ်ညဲ သတ်လိုဂ်ရော? ပွမသျှုတ်သွတ် နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင်ဂ်လေဝ် မဟိုတ်ကတိဒ်ကျင်အိုတ်ဂ်ရော? တီလမှုံပိုင်ကျိတြိ မဂပ်ဝ်ဟိုတ်တံတ် ခရ်ဂမိုင်မတံဂ်း ပွမထေပုတ် ပွမဟိုဂလာန်မုသာ ပွမသေဟ်ပွာ သတ်တေံ သတ်ဏအ်အိုတ်ရ၊ ခရ်ဂမိုင်တအ်ဂ် မဟိုတ် ဒ်တအ်အိုတ်ဂ်ရော? (၅)

၈၇၄။ ပွဲလောကဝံ ဩသဘဓရိမ္မဲ သွေးတံ ရံဝံမွေး သဘဓရိမသာယျာ သဘဓရိ ဟံသာယျာအိုတ်ရ၊ နိဿဲကိုသဘဓရိမသာယျာ သဘဓရိဟံသာယျာတဲ ကာမတ္တန္တ ကတိုဒိုရ၊ ပွဲလောကဝံ သတ်ဂ် ညာတ်ကေတ် ပွမဒ် ပွမလီ ပွဲဓရိရုပ်ဂမ္ဘိုင်တဲ သူတ်သွာတ်တံ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိရ။ (၆)

၈၇၅။ သဘဓရိဂမ္ဘိုင် ပွမထေပူတ် ပွမဟိုဂလာန်မုသာ ပွမသွေဟ်ပွာ သာ်တေံ သာ်ဏာအိတ်အိတ်လေဝ် မွဲကိုသဘဓရိမသာယျာ ပွမဟံသာယျာ ဓါပြုကာဟေင် နိတ်အိုတ်ရ၊ တီလမ္မုပိုင်ကျိတြိတ် တီကေတ်တဲ တွံတဓရိဂမ္ဘိုင်ရ ညးမွဲကို သွေဟ်ပွာ သာ်တေံသာ်ဏာအိတ် တုဟ်နမိက်ကိုကလိဝံ လညာတ်ညာဏ်တဲ ဒွေတ်တံ သိက္ခာပိပြုကာရ။ (၇)

၈၇၆။ ပွမသာယျာကို ပွမဟံသာယျာဂ် မွဲဟိုတ် သာ်လီအိုတ်ရော? ဓရိလီမ္မဲ ဟံမ္မဲမွေး ပွမသာယျာ ပွမဟံသာယျာဂမ္ဘိုင် ဟံဒိတ်အိုတ်ရော? ဩဟိုတ်နူဟိုတ်မွဲ သဘဓရိ ပွမဒ် ပွမလီ နိတ်ရ၊ သဘဓရိ မဒ်ဟိုတ်နူဟိုတ်ဂ် ဟိုတ်ဝံကိုအဲညိ။ (၈)

၈၇၇။ ပွမသာယျာ ပွမဟံသာယျာဂ် မွဲဟိုတ်သဲ ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်ဟေင်ရ၊ ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက် ဟံမ္မဲမွေး ဓရိဂမ္ဘိုင်ဝံ ဟံဒိတ်အိုတ်ရ၊ ဩသဘဓရိ ပွမဒ် ပွမလီ နိတ်ရ၊ သဘဓရိ မွဲဟိုတ်သဲ ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်ရ ရံဝံ အဲဟိုတ်ဝံကို တုအဲရ။ (၉)

၈၇၈။ ပွဲလောကဝံ ‘ဖဿ’ပွမလုက်စုက် မွဲဟိုတ်သဲ သာ်လီရော? ပွမ သီဓတ်ဂမ္ဘိုင်လေဝ် မဟိုတ် ကတိုဒိုတ်အိုတ်ရော? မုရဓရိမ္မဲ ဟံမ္မဲမွေး ပွမစေလံ ရံဝံမွေး ငြိပ်အဲ ဟံမ္မဲတံရော? ကလိလောန်ကွေ ဓရိလီမ္မဲမွေး ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက် ဂမ္ဘိုင်ဝံ လုက်စုက် ဟံမာန်အိုတ်ရော? (၁၀)

၈၇၉။ သွဟိုတ်ကို နာမ်ကို ရုပ်ကိုတဲ ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက် ကတိုဒိုက်ကွင်ရ၊ ပွမသီဓတ် ဂိုင်ကေတ်ဂမ္ဘိုင်တအိတ် မွဲဟိုတ်သဲ ‘ဣတ္ထာ’နွံပိုက် မသွေး ရံဝံမွေး တဏှာအိုတ်ရ၊ ‘ဣတ္ထာ’နွံပိုက် မတွံဂးတဏှာ ဟံမ္မဲမွေး ဟံမ္မဲကိုပွမစေလံ ရံဝံမွေး ငြိပ်အဲရ၊ ကလိလောန်ကွေ ဓရိရုပ်မွေး ‘ဖဿ’ ပွမလုက်စုက်ဂမ္ဘိုင် ဟံလုက်စုက် တံအိုတ်ရ။ (၁၁)

၈၈၀။ ညးမဒွေတ်တံ သာ်လီ ကလိလောန်ကွေ ရုပ်မာန်ရော? နကိုဟိုတ် သာ်လီ ကလိလောန်ကွေဒဒိမ် တသိမ်မာန်ရော? ဩနကိုအကာအရာလီမ္မဲ ကလိလောန်ကွေမာန်ရ၊ နကိုအကာအရာဂ် ဩပ်ဟိုတ်ဝံ ကိုအဲဒိုက်ညိ၊ ဝံတီတံ ဟိုတ်ဂ်အိုတ်ရောင် ရံဝံ စိုတ်အဲဒိုက် နိတ်ရ။ (၁၂)

၈၈၁။ ပူဂိုလ်ရူပစတုတ္ထဇရာနလာဘီ မှုံ့ကိုပကတိသညာလေဝ် ဟံသေင်၊ ညးမကြာအိယောတ် မှုံ့ကိုသညာမပုန်ဂတးလေဝ် ဟံသေင်၊ ညးမလုပ်စနိရောဓသမာပတ် ကိုဗြီအသညသတ် ဟံမွဲကိုသညာလေဝ် ဟံသေင်၊ ညးမကလိဝံ အရူပဇရာနသမာမိ မကလိလောန်ကွေံ ရူပသညာတဲလေဝ် ဟံသေင် ညးမဒွေတ် သွက်ဝံကလိဝံ အာကာသာနဉ္စယတနဇရာန မှုံ့သဘ်မဖ်သတ် ကလိလောန်ကွေံရုပ်မာန်ရ၊ ဓရိတဏှာ မာနဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မလေဝ်သွဲတြးကိုသံသာဂ် မှုံ့ဟိုတ်ဒေံ သညာဟေင်အိုတ်ရ။ (၁၃)

၈၈၂။ ဩပုစ္ဆာမ္ပဲ ပိုညးဂမ္တိုင် သွန်ကျင်တဲအိုတ်ရ၊ တီလမှုံပိုင်ဂ် ဟိုသွဟ်ကို ပိုဒိုက်တအ်ညးဂမ္တိုင် ပုစ္ဆာဂ်တဲရ၊ သွန်တံ တီလမှုံပိုင်ကျင်တြ ပုစ္ဆာတုဟ်သအာင် ပုန်ရောင်၊ အာတ်တအခေါင်ရ၊ ဩဝ်သွဟ်ကို ပုစ္ဆာဂ်ညိ၊ ပွဲလောကဝံ ညးမှုံကိုပညာ လှိုတအ်ဂ် နအယံမာတ်ဗုတ်ဗွတ် (မတွံဂး အရူပသမာပတ်)ဝံ သွးတ ပွမသအးဇုး မပြ ဒဒက်တကိုသတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ဟာ၊ ဟံသေင်သတ်ဂ်မွဲ ပွမသအးဇုးတုဟ်သအာင် မလောန်လတူနူကို အရူပသမာပတ်ဝံလေဝ် သွးတအိုတ်ဏီဟာ။ (၁၄)

၈၈၃။ ပွဲလောကဝံ ညးမှုံကိုပညာလှိုတအ်ဂ် နအယံမာတ်ဗုတ်ဗွတ် (မတွံဂး အရူပသမာပတ်)ဝံ သွးတ ပွမသအးဇုးမပြ ဒဒက်တကိုသတ်အိုတ်ရ၊ ပှော်ကို ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ညးလှိုဂမ္တိုင် မဟိုသွးတ ရံဝံမွဲး စီကွးဆိုက်ဗွက် ပွဲအနုပါဒိ သေသတအ်ဂ် ဟိုသွးတ ကွေတ်ဥစ္ဆေဒအိုတ်ရ။ (၁၅)

၈၈၄။ တီလမှုံပိုင်ကျင်တြ မှုံ့ကိုပညာဂ် တီကေတ် ညးမှုံကိုကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္တိုင် ရံဝံမွဲး နိဿဲကို(သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ)တဲကို တီကေတ် သဿတဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မဒ်အရာ နိဿဲ (ဒဒက်တကိုညးဂမ္တိုင်)တဲကို တီကေတ်ဓရိဂမ္တိုင် မပ္ပံကိုအနိစ္စတဲကို တိတ်ဗူး အာဂ်ဒ်တဲ ဟံအာစိုပ် ပွမကယျာန်ဓဝါတ်အိုတ်ရ၊ တီလမှုံပိုင်ကျင်တြ မှုံ့ကိုပညာဂ် ဟံအာစိုပ် ပွမဒ်ထပ်ကိုထပ်ရ။ (၁၆)

ကလဟဝိဝါဒသုတ် မရနက်ကိုစုံမွဲ တဲရ။

၁၂။ ဂုဠဗျူဟသုတ်

၈၈၅-၈၈၆။ (သွန်)ညးဂမ္တိုင် မဟိုသွး ရံဝံမွဲး စီကွးဆိုက်ဗွက်ဂ် တန်ဒိုင်ပွဲဇကု ကွေတ်မိစ္ဆာဇကုဂမ္တိုင်တဲ စောဲလာံဂိုင်ကေတ်(ဇကု ကွေတ်ဇကုဂမ္တိုင်) ပွဲမဗိုန်ဗတ်တဲ ဟိုသွးဒိုင်တုဟ်တုဟ်အိုတ်ရ၊ ဩညးမ္ပဲ တီကေတ် ကွေတ်ဒွေတ်ဝံရ၊ ညးဂ် ဒ်ညး မတီကေတ်ဓရိ မွးယုရ၊ ဩညးမ္ပဲ စိုဒှာကွေံ ဓရိဝံရ၊ ညးဂ် ဒ်ညးဟံဆိုက်ဗွက်ရ၊

၁။ သတ်ဂ် ကြနုဓန္တကာယ လိုလာ်တဲ ပိုတ်အိုတ်အာရ၊ ပွမဟံကလေင်ဒ် မွဲလှေံ ဟံမွဲကို မသှေံသှေံဟ်ဂ် ညးမှုံကိုကွေတ် ဥစ္ဆေဒဂမ္တိုင် သွးတ ရံဝံမွဲး အနုပါဒိသေသရ။

ရံဝံ စောလံဂိုင်ကေတံ ဗွဲမဗိုန်ဗတ်တဲ ကယျာန်ခဝါတ်တဲအိုတ်ရ၊ ညးမသအာင် အာနူအဲဂ် ဒိုဟ်ဗိုတ်ရ၊ ဟံစီကူး ဆိုက်ဗွက်ရ သာ်ဝံလေဝ် သွးတရ၊ ပ္ဍောပ်ကိုဝါဒ ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ကွေတ်ဝါဒလိာ် ညာ်စွတ်တဲဂ်ရော? ညးဂမ္တိုင်အိုတ်သီတအ်ဂ်ဟေင် ဟိုသွးတ ရံဝံမွဲး ညးမစီကူးဆိုက်ဗွက်အိုတ်ရ။ (၁-၂)

၈၈၇။ (သွဟ်) ညးဟံတီကေတံ ကွေတ်ညးတုဟ်သအာင်ဂ် ယဝ်ရန်တ ညးသမ္တီ ညးယုတ်သဝ် ညးဟံမွဲကိုပညာမွဲး ညးဂမ္တိုင်အိုတ်သီတအ်ဟေင် ဒိုဟ်ဗိုတ်အိုတ်ရ၊ ဒိုညးမအောန်ကိုပညာ ဗွဲမလောန်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်အိုတ်သီတအ်ဂ်ဟေင် တန်ဒိုင် ပွဲကွေတ်မိစ္ဆာအိုတ်ရ။ (၃)

၈၈၈။ (ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ်) နကိုကွေတ်မိစ္ဆာဇကုဂ် ညးဟံသအးဇးအိုတ်တဲ ယဝ်ရန် ညးမ္တီကိုပညာ မသအးဇးဂမ္တိုင် ညးမစီကူးဆိုက်ဗွက်ဂမ္တိုင် ညးမ္တီကိုဉာဏ်ပညာ ဂမ္တိုင်မွဲး ပ္ဍောပ်ကိုညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် ညးမွဲလေဝ် ဒိုတ် ညးဟံမွဲကိုပညာ ဟံမာန်ရ၊ ဟိုတ်ဇေံတုန် ကွေတ်ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ်လေဝ် ညံင်ရဲကွေတ် ညးသအာင်ဂမ္တိုင်ကို ဟိုတ်နူမဂိုင်ကေတ်လဝ် မဗိုန်ဒိုင်ရောင်။ (၄)

၈၈၉။ ညးဓါတအ်ဂ် ညးမွဲကိုညးမွဲ ဟိုသွးတဂလာန် ရံဝံမွဲး မိုဟ်ဗာလအိုတ်ရ၊ ဂလာန်ဝံ ညာ်မံင်ရ ရံဝံ အဲဟံတံရ၊ (ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ်) သွတ်ဇကု ကွေတ်ဇကု မညာ် အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ မှာ်သေဝ်တ ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင် ရံဝံမွဲး ဒိုဟ်ဗိုတ်ရ။ (၅)

၈၉၀။ (သွာန်) ဩကွေတ်မွဲ ညာ်စွတ်ရ၊ ဟံမွဲကို ဆောတ်ယောင်ရ ရံဝံ ညးလှို ဂမ္တိုင် သွးတအိုတ်ရ၊ ကွေတ်ဂ်ဟေင် ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင် ဟိုသွးတ ရံဝံမွဲး လုာ်သွးရ၊ ဟံညာ်စွတ်ရ ရဲသာ်ဝံလေဝ် စောလံလဝ် ဗွဲမဗိုန်ဗတ်တဲ ကယျာန်ခဝါတ် အိုတ်ရ၊ မဟိုတ်သာ်လိ ခမီဂမ္တိုင် ဟံဟိုသွးတဂလာန် မွဲသာ်ခပ်အိုတ်ဂ်ရော? (၆)

၈၉၁။ (သွဟ်) ပုဂိုလ်မတီကေတံ ပွဲသစ္စဂ် ဟံကယျာန်ခဝါတ်ရ၊ သစ္စဂ် မွဲသာ် ခပ်ဟေင်ရ၊ သစ္စ မရနုက်ကိုဓါဂ် ဟံမွဲရ၊ ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ်တုန် အလိုဇကု ဟိုသွးတ သစ္စတုဟ်တုဟ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ ခမီဂမ္တိုင် ဟံဟိုသွးတ ဂလာန်မွဲသာ်ခပ် အိုတ်ရ။ (၇)

၈၉၂။ (သွာန်) ညးဂမ္တိုင် မဟိုသွး ရံဝံမွဲး မစီကူးဆိုက်ဗွက် မလေဝ်သွးတ တုဟ်တုဟ်တအ်ဂ် မဟိုတ်ဝံဟိုသွးတ သစ္စဂမ္တိုင် တုဟ်တုဟ်အိုတ်ဂ်ရော? သစ္စဂမ္တိုင် မမိင်လဝ်ဂ် ဂိုင်အိုတ်ဟာ၊ မ္တီတုဟ်တုဟ်အိုတ်ဟာ၊ ဟံသေင်သာ်ဂ်မွဲး ညးဂမ္တိုင် တအ်ဂ် ဗက်တလေင် အယာ်မာတ် မချပ်အိုတ်ဟာ။ (၈)

၈၉၃။ (သွဟ်) ပွဲလောကဝံ ပါကွေံ ကွေတ်ဂမ္တိုင်မတွံး ဗိုန်ရ နအယာ်မာတ် ‘သညာ’ပွမစွတ်သမ္တီဂ်တဲ သစ္စဂမ္တိုင် ဟံဂိုင်တဲအိုတ်ရ၊ ဟံမွဲတ တုဟ်တုဟ်အိုတ်

ဟောင်ရ၊ ကသပ်ဇေယျ ကိုကတိန္ဒ ဖွဲ့ကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္ဘိုင်တဲ့ (ကွေတ်အဲဟောင်) ခုာ်ရ၊
(ကွေတ်ဇေယျ) ဗုတ်ရ ရံဝံ ဟိုသွးအာ (ခုာ်ဗုတ်) ဓါပြကာအိုတ်ရ။ (၉)

၈၉၄။ နိဿဲကို သဘာဝရံဂမ္ဘိုင်မတွံး ရူပါရီ မညာတ် သဒ္ဓါရီ မမိင် ဂန္ဓရသ
ဖောဋ္ဌဗ္ဗရီ မကျင်စိပ် ‘သီလ’ဟုံကလိလောန် ‘ဝတ’ဒေတ်မပတမ်ကို ကျီဂြုဂမ္ဘိုင်တဲ့
ညးမညာတ်ကေတ် ပုမသအးဇူး ဟုံသျှိုက်မျိုက်ဂ် တန်ဒိုင် ဖွဲ့သျှိုက်သွာတ်ဒိဋ္ဌိတဲ့
သွဂရိုင်စရီတဲ့မွး ညးတုတ်သအာင်ဂ် ဒိုဟ်ဗိုရ၊ ဟုံစီကူးဆိုက်ဗွက်ရ သာ်ဝံ ဟိုသွး
လေပ်ရ။ (၁၀)

၈၉၅။ ဩနကိုဟိုတ်မဲ့ မှ်သေဝ်ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် ရံဝံမွး ညးသမျှရ၊ နကိုဟိုတ်
ဂ်ဟောင် ဟိုသွးဇေယျ ရံဝံမွး ညးမစီကူးဆိုက်ဗွက်ကိုရ၊ ညးမျှကိုကွေတ် ရံဝံမွး
ဇေယျဇေယျ ညးမစီကူးဆိုက်ဗွက်ဂ် သျှိုက်မျိုက်ညးတုတ်သအာင် ဟုံမာန်ရ၊ ဟိုသွးတ်
ကွေတ်ဂ်ဟောင်ရ။ (၁၁)

၈၉၆။ ညးဂ် ချိုက်ပေင်ကိုကွေတ်မိစ္ဆာ ဩဇောဓါပြကာမတွံး အတိသာရဒိဋ္ဌိ
ဂ်ဒိတဲ့ ဓမ္မေတ် နကို‘မာန’ ပုမပတိုန်လဝ်မာန်တဲ့ စုတ်သမ္ဘိထေင်ဂး ရံဝံမွး ညးမ
ချိုက်ပေင်ကိုဂုဏ်အိုတ်သိုရ၊ ဇေယျဇေယျ စပ်လဝ်အဘိသိက်နကိုစိုတ် (ရံဝံမွး အဲမျှကို
ပညာ)ရ၊ ဟိုတ်ခေံတုန် ကွေတ်အတိသာရဒိဋ္ဌိ ဒေက်တ်ကိုညးဂ် ဟိုတ်နူမဂိုင်
ကေတ်လဝ် မဗိုန်ဗတ် ဗွဲအစောံအကာဲအရာဂ်ရ။ (၁၂)

၈၉၇။ ဟိုတ်နူဂလာန် ညးသအာင်မဟိုတ် ယဝ်ရဒ်ကျင် ညးဟုံမဲ့ကိုပညာမွး
ညးမဟိုတ်လေဝ် ဒ်ညးဟုံမဲ့ကိုပညာ မတုတ်သဟ်ကိုညးဒေဒင်ဟိုတ်ရ၊ ဟုံသေင်သာ
ဂ်မွး ဇေယျဇေယျ ယဝ်ရဒ်ကျင် ညးမျှကိုလညာတ် ညးမျှကိုပညာမွး ပှောင်ကိုခမိဂမ္ဘိုင်
တအ်ဂ် ညးမဲ့လေဝ် ဒ်ညးဒိုဟ်ဗို ဟုံမာန်အိုတ်ရ။ (၁၃)

၈၉၈။ ဩညးဂမ္ဘိုင် ဟိုသွးဂိုင်ကေတ် ကွေတ်မဲ့သအာင် မသအာင်အာနူကွေတ်
ဇေယျအိုတ်ရ၊ ကိုဆောတ်ယောင်တ် ဂိုင်တရ် မသအးဇူးအိုတ်ရ၊ ဟုံကိုချိုက်ပေင်တ်
အိုတ်ရ၊ စိုန်ဒိတ်သာ်ဂ်ကိုလေဝ် ညးဂမ္ဘိုင် မစောဲလာံလောန် နကိုရာဂ‘ပုမစောဲလာံ’
ဖွဲ့ကွေတ်ဇေယျတအ်ဂ် ဟိုသွးဂိုင်ကေတ် ကွေတ်မိစ္ဆာဂ်ဂိုင်ဂွေင်အိုတ်ရ။ (၁၄)

၈၉၉။ တိတ္ထိဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဟိုသွးတ် ရံဝံမွး မျှကိုပုမသအးဇူး ဖွဲ့ကွေတ်(ဇေယျ)ဟောင်
အိုတ်ရ၊ ဟုံဟိုသွး ရံဝံမွး မျှကိုပုမသအးဇူး ဖွဲ့ကွေတ်ဝါဒ ညးတုတ်သအာင်ဂမ္ဘိုင်
အိုတ်ရ၊ ဟိုသွး စောဲစောဲလာံလာံ ဖွဲ့ကွေတ် မဒ်ဂိုင်တရ်ဇေယျဂမ္ဘိုင်အိုတ်ရ၊ ရံဝံလေဝ်
တိတ္ထိဂမ္ဘိုင်ဂ် တို့လုပ် ဖွဲ့ကွေတ်ဝါဒဂမ္ဘိုင်မဂ္ဂိုင်တဲ့ တန်တ်အိုတ်ရ။ (၁၅)

၁။ ကလိလောန်ကျေဟိုတ်တဲ့ ဟိုတ်နူမဒ်တ်ဂ်ရ (ဒိဋ္ဌိဩဇောဓါတအ်ဂ်) ကော်ခစအတိသာရဒိဋ္ဌိရ၊ (ကလိ
လောန်တဲ့ ပုမဒ်) ဟိုတ် ချပ်ပိုင်ခြာဂိုင်ကေတ် ဟုံမဲ့ကိုဟိုတ်ဖိုဟောင်ရ။

၉၀၀။ ပွဲကွေတ်ဝါဒ မဒ္ဒိဂ္ဂင်တရံ ဧကုဂ္ဂေါဋ္ဌိန္ဒြိယေဝ ညးမဟီသုး မိနိမိနိဗတ်ဗတ် ရံဝံမွး ‘ကွေတ်ဝံဟေင် ဗဗွေရ’ဂ္ဂိ သာ်လီု ဂွံမွာ်သေဝ်ညးတူဟ်သအာင် ရံဝံမွး ညးမ ဒိုဟ်မိ ပွဲကွေတ်ဝါဒဝံ မာန်ဂ္ဂိရော? ညးမဟီသုးကိုညးတူဟ်သအာင် ရံဝံမွး ညးမ ဒိုဟ်မိ ဟံမ္မဲကိုသဘ် မသအးဇုးဂ္ဂိ အလိုဧကုဟေင် ရင်တုင်ကို ပွမကယျာန်ခဝါတ် သေက်ဇိုရ။ (၁၆)

၉၀၁။ ပွဲလောကဝံ ညးဂ္ဂိ တန်ဒိုင် ပွဲကွေတ်ဝါဒတဲ အလိုဧကု ချိုင်ဆတဲ စွံပတန်လင် (ကွေတ်ဧကု) ပွဲလတူတဲ အာစိုပ် ပွမကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇိုရ။ ပွဲလောကဝံ ပူဂိုလ်မဒ္ဒိ (သပ္ပုရိဟ်)တုန် ပါသုးကွေတ်ဝါဒဒိဋ္ဌိအိုတ်သိုက်ဒ်တဲ ဟံမ္မဲကို ကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇိုရ။ (၁၇)

စူဠဗျူဟသုတ် မရနက်ကိုစိုဏ် တဲရ။

၁၃။ မဟာဗျူဟသုတ်

၉၀၂။ (သုာန်) ခမိ ဗဗ္ဗေလ္လိဂ္ဂေါဋ္ဌိန္ဒြိယေဝ စောဲလာ်တန်တဒိုင် ပွဲကွေတ်မိစ္ဆာတအ်ဂ္ဂိ ကွေတ်အဲဟေင် ညံစုတ်ရ ရံဝံ ဟီသုးတအိုတ်ရ။ ညးဂ္ဂေါဋ္ဌိအိုတ်သိုတ်တအ်ဂ္ဂိ ဒးဒိုင် ဟိုဂရိုဟ် ပွဲကွေတ်ဂ္ဂိဟေင် အိုတ်ဟာ။ ဟံသေင်သာ်ဂ္ဂိမွး ဂွံဒိုင်ဟီု အထိုင်အသး အိုတ်ကိုဟာ။ (၁)

၉၀၃။ (သွတ်) ပွမဂွံဒိုင်ဟီု အထိုင်အသးဂ္ဂိ ညီညဟေင်ရ။ ဟံသုဟ်အစောဲ တူဟ်နလလမ် (မပ္ပံကိုရဂဂ)ဂ္ဂေါဋ္ဌိရ။ ဂုဏ်ဇို ပွမကယျာန်ခဝါတ်တအ်ဂ္ဂိ အဲသုးတ ရံဝံမွး ဗွဲအစောဲဒိုဟ်,ဟံဒိုဟ် မပ္ပံကိုမာန်,ကျ ဓါပြကာဟေင်အိုတ်ရ။ ညာတ်ကေတ် ဒုသ်ပွမကယျာန်ခဝါတ်ဂ္ဂိတဲ နိဗ္ဗာန် ဟံမ္မဲကိုအရာ ပွမကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇိုဂ္ဂိ မှာ်သေဝ်တ ရံဝံမွး ဟံမ္မဲကိုဘဲရ။ (၂)

၉၀၄။ ပုထုဇဉ်တအ်ဂ္ဂိ ကတိဗဒ်ကို ကွေတ်မိစ္ဆာအိုတ်သိုတ်အိုတ်ရ။ တုပညာဂ္ဂိ ဟံပြာပ်အာစိုပ်ကွေတ်မိစ္ဆာအိုတ်သိုတ်ရ။ တုပညာ ဟံမ္မဲကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ မလေပ်ပြာပ်အာ ဟံသုပွမသျှိုက်မ္မိုက် ပွဲအရာမညာတ် ပွဲအရာမမိင်္ဂိ သာ်လီု ဂွံပြာပ်အာစိုပ် မပ္ပံကို ရုပ်ဝေဒနာ မထေက်ကို ပြာပ်အာဂ္ဂိရော? (၃)

၉၀၅။ ညးဂ္ဂေါဋ္ဌိ မ္မုကိုကွေတ် ရံဝံမွး ‘သီလ’ ပွမမင်မ္မဲဟေင် ပြရဂ္ဂိ သုးတ ရံဝံမွး နအယာ်မာတ် မမင်မ္မဲသီလဟေင် သအးဇုးရ။ ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမဒးရး ‘ဝတ’ ဒေတ် မပ္ပံကိုကွဲဂ္ဂိဂ္ဂေါဋ္ဌိတဲ တန်တအိုတ်ရ။ ညးဂ္ဂေါဋ္ဌိ မဟီသုးတ ရံဝံမွး မစိကွး ဆိုက်ဗွက် ပွဲကွေတ်ဝါဒ ဧကုဟေင်တအ်ဂ္ဂိ ဝိဇ္ဇိမ္မိုက်စောဲလာ်ဒိုင် ပွဲဘဝတဲ ဟီသုးတ ရံဝံမွး ဒေတ်ဒိုင် ဒေတ်မသအးဇုး အွာဂ္ဂိအိုတ်ရ။ (၄)

၉၀၆။ ညးဂ် ယဝ်ရတသိုတ်အာ နူ ‘သီလ’ ပွမမင်မွဲ ‘ဝတ’ဒွေတ်တဲ ဟိုတ်နူ သီလကိုဝတ လိုလ်စာ်ထောင်ဂ်ရ ချီတောင်တဲရ၊ တိတ်ကျင် နူကိုသိုတ် ညးမအာ ဌာန်တူဟ်သအာင်ဂ် နကြိမသေ့စက်အာ နူဂကောံကွီနောင် ညံင်ရဲမရာဒနာမိက်ဒိုင် ဂကောံကွီ မမိက်ကိုမွဲမွဲ ကောံသိုဌာန်ကို တုပ်ညံင်သင်ဂ်ကိုရ ဗိုဗျဟ်တ ပွမသအး ဇးလေဝ် ဗိုဗျဟ်တရ၊ ရာဒနာမိက်လေဝ် ရာဒနာမိက်တရ။ (၅)

၉၀၇။ ‘သီလ’ပွမမင်မွဲ ‘ဝတ’ဒွေတ်အိုတ်သိုတ်ကို ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် မှုကို ဒုသ် ဟံမွဲကိုဒုသ်ကိုဂ် ပါကွေံတဲ ပုဂိုလ်ခမိ ဟံရာဒနာမိက်ကို ပွမဟံသအးဇးဂ် ဟံဂိုင်ကေတ် ကွေတ်မိစ္ဆာတဲ ဝေင်ပါကွေံ(နူပွမသအးဇး ဟံသအးဇး)တဲ အာကျင် မင်စံင်တဲမာန်ရ။ (၆)

၉၀၈။ ညးမှုကိုကွေတ် (ဥဒ္ဓံသရအကိရိယသဿတ) ရံပွဲမွဲ မသအးဇးနူသံသာဂ် နိဿဲကိုဒွေတ် ‘တပေါဇိဂ္ဂစ္ဆာ’ မဂပ်ဝ်ကျဟ်မေံကို၊ သအာင်နူဂ် ‘ရူပါရီ’ မညာတ်ကို ‘သဒ္ဓါရီ’မမိင်ကို ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ မကျင်စိုပ်ကိုတဲ ဟံစာ်စူးအာ နူ‘တဏှာ’ ပွမ ထွေန်စပ် ပဲ့ဘဝဇှော် ဘဝသွတ်အိုတ်တဲ သွတ် ပွမသအးဇးအိုတ်ရ။ (၇)

၉၀၉။ သွက်ညးမရာဒနာမိက်ဂ်‘တဏှာ’ပွမထွေန်စပ် ဒွတ်အိုတ်ဟောင်ရ၊ ပဲ့ဝတ္ထု ဂမိုင် မဂပ်ဝ်ချပ် (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ)ဂ် ပွမချီတောင်လေဝ် ဒွတ်ရ၊ ပဲ့လောကဝံ ဩကု ပုဂိုလ်တုအရန်မွဲ စုတိပဋိသန္နိဟံမွဲရ၊ ပုဂိုလ်တုအရန်ဂ် မုရမပ္ပံကိုရာဂလိမ္မဲ ချီတောင် လီဂ်ရော? မုရပဲ့အရာလိမ္မဲ ထွေန်စပ်မာန်လီဂ်ရော? (၈)

၉၁၀။ (သွာန်) ညးလှိုတအ်ဂ် သွတ် ဩရေကွေတ်ဝါဒဂမိုင် ရံပွဲမွဲ မပြဲအိုတ်ရ၊ ညးလှိုတအ်တုန် သွတ် ရေကွေတ်ဝါဒတအ်ဂ်ဟောင် ယုတ်သင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမိုင် အိုတ်သိုတ်တအ်ဂ်ဟောင် မှုကိုကွေတ် ရံပွဲမွဲ မစီကူးဆိုက်ဗွက်အိုတ်ရ၊ ပျောင်ကို ကွေတ်ဝါဒညးဂမိုင် တအ်ဂ် ကွေတ်ဝါဒညးလှို ညံစုတ်တဲဂ်ရော? (၉)

၉၁၁။ (သွဟ်) ညးလှိုတအ်ဂ် ရေကွေတ်ဝါဒ ဇကုဇကုဟောင် ဟိုသွတ် ရံပွဲမွဲ ချိုက်ပေင်အိုတ်ရ၊ ရေကွေတ်ဝါဒ ညးသအာင်တအ်တုန် ဟိုသွတ် ရံပွဲမွဲ ယုတ်မာ အိုတ်ရ၊ ရဲသင်ဝံဟောင် စောဲလံာ်ဂိုင်ကေတ်တဲ သွတ် ပွမကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇို အိုတ်ရ၊ ဟိုသွတ် ရံပွဲမွဲ ကွေတ်ဝါဒဇကုတအ် ပညပ်လပ်ဟောင် ညံတ်အိုတ်ရ။ (၁၀)

၉၁၂။ ဟိုတ်နူညးတူဟ်သအာင် ဟိုဂရိဟ်တဲ ဒွ်ကျင် ညးမယုတ်သင်မွဲ ဟံဒို တွေင်တုဟ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ ပဲ့ရေကွေတ်ဝါဒဂမိုင်ရ၊ ဟိုတ်ခေံတုန် ညးဂမိုင်တအ်ဂ် ဟိုသွတ် ရေကွေတ်ဝါဒညးတူဟ်သအာင် ရံပွဲမွဲ ယုတ်သင်တဲ ဟိုတ်မလေပ်ဟို သွတ် ကွေတ်ဝါဒဇကု မဗိုန်ဗတ်စီရော။ (၁၁)

၉၁၃။ (တိတ္ထိဂမ္ဘိုင်)၌ ညံင်ရမထိုင်သးတဲ ဂွံင်တရဲ ကွေတ်ဝါဒဇကုဂမ္ဘိုင်ကို တုပ်ညံင်သင်္ကတီရ ပွမပူဇ်အာ ကောံခရ်အာဇကုဂမ္ဘိုင် ဒဒက်တဲကိညးတအံၣ်လေဝ် ဟိုထိုင်သး ရဲဝံးမွဲ ညံၣ်စုတ်မွဲအဆောတ်အိုတ်ရ၊ နကြိမဒ်တဲသင်္ကတီရ ကွေတ်ဝါဒ အိုတ်သိုတအံၣ် နှိတ် မညံၣ်စုတ် ဟံၣ်ဆောတ်ယောင်အိုတ်ရ၊ စိုန်ဒ်တဲသင်္ကတီရလေဝ် ပွမသအးဇး ကွေတ်ဝါဒအာဂမ္ဘိုင်၌ နှိတ်တုဟ်ခြာ (မွဲသင်္ကတီရ)ဟောင်ရ။ (၁၂)

၉၁၄။ ကုပုဂ္ဂိုလ်တုအရန်၌ ဟံၣ်မွဲကိုအရာ မကိုညးသအာင်ဂမ္ဘိုင် တီကေတ်ရ၊ သုတဲသွာတ် မွဲကွေတ်ဝါဒ ကြံၣ်စောံဂါဂမ္ဘိုင်တဲ ဟံၣ်မွဲကိုစောဲလံာ်ကိုရ၊ ဟိုတ်ကိုရ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရန်၌ သွသဇိုင်ပရဲကို ခရ်မိစ္ဆာဝါဒ မသအာင်နူ မဟံၣ်သတိပဋ္ဌာန်တဲ ဟိုတ်နူဟံၣ်မွဲသေ့ဝဲတဲကိုရ ကလိလောန်ကွေံ ပွမကယျာန်ခဝါတ်ဂမ္ဘိုင်ရ။ (၁၃)

၉၁၅။ အဲတီကေတ် အဲညာတ်ကေတ် (မဟံၣ်ပရိတ္တဝိဇာနနညဏ်)ရ၊ ခရ်အဲ မတီညာတ်ကေတ်၌ ဟံၣ်ဆောတ်ယောင် ညံၣ်စုတ်တဲဟောင်ရ ရဲဝံး ခမီ၊ဗဗူးလှိုတအံၣ် ပတေံကေတ် ပွမသအးဇး နကိုကွေတ်မိစ္ဆာအိုတ်ရ၊ (ပှောင်ကိုညးဂမ္ဘိုင်ဝံ ညးမမိက် ကိုမ္မဲမွဲ၌ စိုန်ရတီညာတ်ကေတ် နမဟံၣ်ပရိတ္တဝိဇာနနညဏ်ကိုလေဝ်) ဟိုတ်နူကိစ္စ ပွမတီခရ်သစ္စပန်ဂမ္ဘိုင် ဟံၣ်စိုပ်ဒတဲကိုရ ပွမညာတ် ဒဒက်တဲကိညး၌ မုဂ္ဂံသွတ်ကိုရော? (တိတ္ထိဂမ္ဘိုင်တအံၣ်) ကလိလောန်ကွေံ မဟံၣ်သတိပဋ္ဌာန်ဂမ္ဘိုင်တဲ ဟိုတ်သးတဲ ရဲဝံးမွဲ မသအးဇး နကိုခရ်မိစ္ဆာမွဲသအာင်အိုတ်ရ။ (၁၄)

၉၁၆။ ညးမဟံၣ်သေ့ဝဲ (နမဟံၣ်ပရိတ္တဝိဇာနနညဏ်) မဟံၣ်သေ့ဝဲရုပ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲအစောံ(နိစ္စ သုခ အတ္တ)ရ၊ မဟံၣ်သေ့ဝဲတဲကိုလေဝ် ကြက်တီကေတ် ခရ်ရုပ်နာမ်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲအစောံ (နိစ္စ သုခ အတ္တ)ရ၊ မဟံၣ်သေ့ဝဲဂွံင်ဂွံင်ကို၌ မဟံၣ်သေ့ဝဲအောန်အောန်ကို၌ နပွမဟံၣ်သေ့ဝဲဝံ သအးဇးတဲရ ရဲဝံး ညးမဆိုက်ဗွက် ပွမဟံၣ်ခန္ဓတအံၣ် ဟံၣ်ဟိုတ်သး တဲအိုတ်ရ။ (၁၅)

၉၁၇။ ညးမဟံၣ်ကွေတ် မဟံၣ်(သဿတ) မဟံၣ်ပကတိမသးတဲ မစောဲလံာ် ဗဗိုန် ဗတ်၌ နှိညးဒေံဗတောန်လောဲသွာ ဟံၣ်မာန်ရ၊ စိုန်ရအာဂတပူတရဲ ကွေတ်မချပ်လပ် ကိုလေဝ် နှိညးဒေံဗတောန်လောဲသွာ ဟံၣ်မာန်ရ၊ ညး၌ နိဿဲကိုကွေတ်ဝါဒမွဲရ၊ မွဲကွေတ်ဝါဒ ဇကုမနိဿဲ၌ ဟိုတ်သးတဲ ရဲဝံးမွဲ ခိုဟ်ပြဲရ၊ ညးမဟိုတ်သးတဲ ရဲဝံးမွဲ မသ အးဇး၌ မဟံၣ်သေ့ဝဲ ရဲဝံးမွဲ ညံၣ်စုတ်ဟံၣ်ဆောတ်ယောင် မွဲကွေတ်ဝါဒဇကုရ။ (၁၆)

၉၁၈။ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရန်၌ တီကေတ် နကိုပညာတဲ ဟံၣ်အာစိုပ် ပွမချပ်(မတွံး တဏှာဒိဋ္ဌိ)ရ၊ ဟံၣ်ပတေံကေတ် ကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္ဘိုင် ဗွဲအစောံကြက်ရ၊ ဟံၣ်ကိုကတိ ဗဒ်ကို ဗန်ဒက်(တဏှာဒိဋ္ဌိ) နကိုအဘိညာဏ် သမာပတ္တိညဏ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရန်၌ တီကေတ် ကွေတ်မိစ္ဆာဝါဒဂမ္ဘိုင် ချဲဒမိန်ပုဂ္ဂိုလ်ပုထုဇန်တအံၣ် မကိုကတိ၌တဲဟောင်

သို့မဇ္ဈဟ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ပုထုဇန် မွဲသအာင်ဂမ္တိုင်တုန် ဗွဲအစောံတဏှာဒိဋ္ဌိဂ္ဂိုင်ကေတ် ကွေတ်မိစ္ဆာဂမ္တိုင်အိုတ်ရ။ (၁၇)

၉၁၉။ ပွဲလောကဝံ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂ် သုံကွေံ ခရ်‘ဂန္တ’ပွမဒက်ဂြေန် ပန်ပြကာ ဂမ္တိုင်တု နကိုအစောံ မပ္ပံကိုဆန္ဒဂမ္တိုင်ဂ် ဟံဒွေတ်ဗက်အဂတိ ပွဲပွမကယျာန်ဝေါတ် သေက်ဇို မကတိုဒ်ကွင်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန် မသိုမဇ္ဈဟ် ပွဲခရ်ဂမ္တိုင် ဟံလလမ်ဂ် လလမ်ကွေံ မပ္ပံကိုရာဂဂ်တု ဟံစောံလံဂိုင်ကေတ် (ဗွဲအစောံတဏှာဒိဋ္ဌိ)ရ၊ ပုထုဇန် တုဟ်သအာင်ဂမ္တိုင်တုန် စောံလံဂိုင်ကေတ် (ဗွဲအစောံတဏှာဒိဋ္ဌိ)အိုတ်ရ။ (၁၈)

၉၂၀။ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန် မှုံကိုပညာဂ် ပါကွေံကိလေသဂမ္တိုင် (မသွအာရီကို) ခန္တမသုန်ပြကာဂမ္တိုင် မဒ်အတိက်တု ဟံကွေံနတ် ပွမမှုံပွက် (မသွအာရီကိုခန္တဂမ္တိုင် မဒ်ပစ္စုပ္ပန်တိုတို)တု ဟံဗက်စ မပ္ပံကိုဆန္ဒဂတိရ၊ ဂိုင်ကေတ် ဗွဲမစောံလံတုလေဝ် မှုံပကတိ ဟံသုးတရ၊ တိတ်ဗူးနူကိုကွေတ်မိစ္ဆာ (တြဇောံဓါပြကာ)ရ၊ ဟံလံက်လေတ် ဟန်ခြပ် နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် ပွဲလောကဏအ်ရ၊ ဟံလေဝ်ဟိုဂရိဟ် ဇေယျဇေယျ (ရဲဝံမွဲး သွဒးဒုစရိတ်တု ဟံဝံသွတ် သုစရိတ်ဏီရ။) (၁၉)

၉၂၁။ ပုဂ္ဂိုလ်တုအရှန်ဂ် ရူပါရီ ဇာပ်မညာတ်ကို သဒ္ဓါရီ ဇာပ်မမိင်ကို ဂန္တရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ ဇာပ်မကွင်စိုပ်ကို ပွဲခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို ခလိုချိုက်ပလိုပလာ်ကွေံ ပွာန်မာရ် မပ္ပံကိုကိလေသမာန်ရ၊ ဖေံကွေံ လယိုင်ခန္တတုရ၊ တိတ်ဗူးနူကိလေသဂမ္တိုင်တုရ၊ ဟံသွတ် ပွမချပ် မတွံဂးတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်ရ၊ ညံင်ရ်ပုထုဇန်သေက္ခတအ်ကို ဃောမ ဝေင်ပါ ဟံသေင်ရ၊ တဏှာ ပွမရာဒနာမိက်လေဝ် ဟံမွဲတ်ရ။ (၂၀)

မဟာဗျူဟသုတ် မရနက်ကိုစိုပ် တဲရ။

၁၄။ တုဝဇ္ဇကသုတ်

၉၂၂။ (သွာန်) ယံတီလမှုံပိုင်ကျ်တြ မဒ်တကလောသိုင်တု ဂရင်ပတိတ် တီလမှုံပိုင်ကျ်တြရ၊ ယံတီလမှုံပိုင်ကျ်တြ မကွဲသိုခရ်မပ္ပံကိုသီလဝန္တမပြ ပွဲလောကဝံ ခမိဂ် မှာ်သေဝ်တ ‘ဝိဝေက’ပွမလျု မပ္ပံကိုကာယဝိဝေကကို နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာလလမ် (မပ္ပံကိုရာဂဂမ္တိုင်) သာ်လိဂ် ဟံစောံလံဂိုင်ကေတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲ (မပ္ပံကိုရုပ်)တု ကိုစိုဟ်လလမ် မပ္ပံကိုရာဂ ပွဲသန္တာန်ဇေယျမာန်ဂ်ရော? (၁)

၉၂၃။ (တီလမှုံပိုင်ကျ်တြဂ် သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —
(ခမိဂ်) ကိုပလိုတ်ကွေံ ဗွဲမသက္ကာသေုဟ် မပ္ပံကို‘အဝိဇ္ဇာ’ မဒ်ရိဟ်ကွက်ခရ်ပပဉ္စ မတွံဂးတဏှာဒိဋ္ဌိ မလေဝ်သွဲတြးကိုသံသာကို, ‘အသ္မိမာန’ ပွမပတိုန်လဝ်မာန်

မတွံဂး အဲ (ပွဲခန္ဓမသုန်ပြကာ မပ္ပံကိုရပ်)ကို နကိုပညာအိုတ်သီရ၊ တွဟ်နပါကွဲ တဏှာဂမ္တိုင်အိုတ်သီ မဒ်ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန်ဂ်ရ ချိုက်ပေင်ကိုသတိ ပွဲကာလအိုတ်သီ ဂ်ဒ်တဲ ဒွေတ်တရ။ (၂)

၉၂၄။ ဩပုဂ္ဂိုလ်မဲ့ တိကေတ် ဂုဏ်အိုတ်သီ သွဟိုတ်ကိုဇကုတဲ မကတိုန်ကို ဂုဏ်အိုတ်သီ သွဟိုတ်ကိုအာဥပ္ပဇ္ဈာယ်ဂမ္တိုင် မဒ်မဲ့သအောင်တဲ မကတိုန်ကိုရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် နကိုဂုဏ်ဇကု ဂုဏ်အာ ဗိုတ်မတိညာတ်လဝ်ဝံ ဟံပတိုန်လဝ် ‘မာန’ မကြိုင်မျိုဟ်ရ၊ ‘မာန’မကြိုင်မျိုဟ်ဂ် ဒ်ဟိုတ်လလမ်ရ ရဲဝံ တုပညာဂမ္တိုင် ဟံသွးတအိုတ်ရ။ (၃)

၉၂၅။ နကိုမာနဝံ အဲဂ် ဟံထေက်ကိုသမ္ဘိ ရဲဝံမွဲး ညးမပြကို ညးမယုတ်ကို သအောင်အာနူဂ် ညးမတုပ်သွဟ်ကိုရ၊ ညးမချိုက်ပေင်တဲ နကိုအကာအရာမတိုင်ရ သာ်ဝံလေဝ် ချပ်ကေတ် ပရေင်ဇကု ဗွဲတေင်တဲ ဟံထေက်ကို တန်တရ။(၄)

၉၂၆။ ခမိဂ် ထေက်ကိုလလမ်ကွေက်လေသ (မပ္ပံကိုရာဂ) မဒ် ပွဲသန္တာန်ဇကု ဟောင်ရ၊ ဟံဂွဲသိုတ် ပွမလလမ် နကိုဒွေတ်မိစ္ဆာ မသအောင်နူ (မပ္ပံကိုသတိပဋ္ဌာန် ဂမ္တိုင်ရ)၊ ညးမကိုလလမ်ကွေက်လေသ (မပ္ပံကိုရာဂ) မဒ်ပွဲသန္တာန်ဇကု ဟံမဲ့ကို ကွေတ်(အတ္တဒိဋ္ဌိ) မတွံဂးဇကုဇကုရ၊ ကွေတ်(ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိ) မစာ်စူးအာနူအတ္တဂ် သာ်လို ဂံန္တံတဂ်ရော? (၅)

၉၂၇။ ပွဲကိုလဒေါင် (လတူသွပ်) မှာသိုက်ဒ် ဇွန်လဂ်မ္တိုင် ဟံဒ်တဲ ညံင်ရတန်တဲ ဟံချီတေဝ်ကို တုပ်ညံင်သာ်ဂ်ကိုရ ညးမစာ်စူးအာနူတဏှာဂ် (ဟိုတ်နူလောကဓရ် ဒွာ်သာ်တဲ) တန်တဲ ဟံချီတေဝ်ရ၊ ခမိဂ် ဟိုတ်နူအာရီမမိက်ကိုမဲ့မဲ့တဲ (မပ္ပံကိုရာဂ) ဂမ္တိုင် ဟံကိုတိုက်ရ။ (၆)

၉၂၈။ (သွာန်) ယံတိလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြိ မလေပ်ညာတ်ကေတ် ကူးကူးဖူးဖူး ဟံမဲ့ကိုမစိုဒှာ တိလမ္ပုပိဋ်ကျာ်တြိ ဟိုတွံတဓရ် မသွဇောင်မတ် အလိုဇကုတဲ မတိ၊ မလေပ်ပလိုကွေဲ ဘဲသုသတြ၊ (မပြာကဋ် ဟံပြာကဋ်တဲ)ရ၊ ယံတိလမ္ပုပိဋ် ဩဝ်ဟိုတွံတဂ်တရ ဒွေတ်မဗွဲကိုမဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ကိုညိ။ (၇)

၉၂၉။ (သွဟ်) ဟံလုလောန် နကိုမတ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ကွာတ်လဝ်ကတောပ် နူဂလာန် ညးကွာန်ဂမ္တိုင်မတွံဂး တိရစ္ဆာနကထာရ၊ ဟံထွေန်စပ် ပွဲရသာရီရ၊ ပွဲလောကဝံ ဟံသျှိုက်မျိုက်တဲ မမိက်ကိုမဲ့မဲ့ (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်)ကိုရ။ (၈)

၉၃၀။ ခမိဂ် အခါကာလ ဆိုညာတ်လုက်စုက်ကို ယဲဝေဒနာမွဲး ဟိုတ်နူဟိုတ် မမိက်ကိုမဲ့မဲ့တဲ ဟံလရီအိယံရ၊ ဟံရာဒနာမိက်ကိုဘဝ (မပ္ပံကိုကာမ)ရ၊ ဟိုတ်နူ ဘဲသု မဖေက်ဂံက်ကိုလေဝ် ဟံချီတေဝ်ရ။ (၉)

၉၃၁။ မကလိဂ္ဂံ မပ္ပံကိုပုင်,ကွာင်,ကဂမ္ဘိုင်ကို, ညှိယာမ(ဒွံသင်)ဂမ္ဘိုင်ကို, စူစ (မပ္ပံကိုကွာင်,သစ္ဆ)ဂမ္ဘိုင်ကို ဂြိုဟ်ယာတ်ဂမ္ဘိုင်ကိုမူး ဟံဂိုင်ဒေဝစွဲလင်ရ၊ ဓိန်ဟံကလိဂ္ဂံ မပ္ပံကိုပုင်ကိုလေဝ် ဟံစံင်တူသောက ဖေက်လကိုတ်ရ။ (၁၀)

၉၃၂။ ခမိ မလဟိင်ပွဲဇျာန်ဂ် ဟံထေက်ကိုဒ် ညးမ္မုံကိုခိုင်မလုလောန် နမဂေတ် ဂေင်အာကျင်ရ၊ ဝေင်ပါကျေ့နူကုက္ကုစ္စ (ပွမချီဂရိုင် မပ္ပံကိုဝေင်ဉာန်တဲခိုင်)ရ၊ ဟံဝိုတ် (ပွခရ်ကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်)ရ၊ သွဒတ် ပွဋ္ဌာန်သွာသတ်က,သွာဂဇေဒ် မ္မုံကိုရမျာင် မသိုတ် ငြအိုတ်ရ။ (၁၁)

၉၃၃။ ညးမ္မုံကိုဝီရိယ မလေပ်ကို ကတ်ကတာန်ကျေ (ကိလေသ)ဂ် ဟံတိက်တ် ဂြိုင်ရ၊ နိဿဲကို 'ဝီရိယ' ပွမဇုဟ်ရ၊ ပါသွးကျေ ပွမလျှဟ်ကို 'မာယာ' ပွမလီစန်ကို ပွမအိဂြိုင်ကို ပွမဝေင်ဂြိုင်ကတိုင်ကမ္ပုံကို ဒွေတ်ခရ်မေထုန်ကို ပွမကျိုင်ကျပ် ခန္တဇကု မဒ်မွဲဟာန် ကျောံအသုင်အစောဲကိုရ။ (၁၂)

၉၃၄။ ညးမသျှိုက်မ္မိုက်(ရတ်ပိပြကာ)ဂ် ဟံစီရေင်တ် ကွတ်(အာထဗ္ဗဏ) နှိဟိုတ် မချိုချိုက်ညးတူဟ်သအာင်ကို ပြကိုဟ်လပအ်ညာတ်ကို ပြကိုဟ်လက္ခဏကို သအာင် နူဂ် ပြကိုဟ်နက်သတ်ကို ကွတ်မတိကေတ်ရမျာင် မပ္ပံကိုဂစေံသတ်ဂမ္ဘိုင် မလရိအ် ဂြ်ကို ပွမကိုဂဉ္ဇေ ပတန်ကိုပဋိသန္ဓိကိုရ၊ ဟံဗက်စ ဟံနိဿဲကိုပွဝီယဲကိုရ။ (၁၃)

၉၃၅။ ခမိဂ် ဟိုတ်နူမဟိုက်ရိဟ်လေဝ် ဟံချီဇေတ်ရ၊ ဟိုတ်နူဂွံဒင်အထိုင်အသး ကိုလေဝ် ဟံတိုန်ရ၊ ပါကျေ 'လောဘ' ပွမနွံပိုက် မဒ်မွဲဟာန်ကျောံသအေတ်သပါန်ကို, 'ကောဓ' ပွမထေပုတ်ကို ပွမဟိုဗျိုအကြာကိုရ။ (၁၄)

၉၃၆။ ခမိဂ် ဟံတန်တ် ပွပွမသွံရာန်ရ၊ ဟံကတိန်ကိုကိလေသ မဒ်ဟိုတ် စောတ်စောဲ ဟိုတ်နူဟိုတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲရ၊ ပွမ္မုံကွာန်ကိုလေဝ် ဟံနရ်ဗာန်စပ် ကျောံမ္မိုက်ဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး လာတ်သကာတဲ ဟံဟိုပတိုန် ဟိုဗျေဂကျောံ မ္မိုက်ရ။ (၁၅)

၉၃၇။ ခမိဂ် ဟံထေက်ကိုဒ် ညးမလေပ်ဟိုကြိုရ၊ ဟံဟိုသွး ဂလာန် မစပ်ကျောံ (မလိဂ္ဂံပစ္စယံ မပ္ပံကိုသွာ)ရ၊ ဟံဒွေတ်သွ(ကာယပါင်စိုတ်) ပွမရိုင်ခိုင်ရန်မိုရ၊ ဟံဟိုသွး ဂလာန် မကယျာန်ခဝါတ်ရ။ (၁၆)

၉၃၈။ ညးမ္မုံကိုညာဏ်ပညာ မဗ္ဗာရဏာဂ် ဟံဟိုဂလာန်မုသာရ၊ ဟံသွတုက်စွဲ ဂမ္ဘိုင်ရ၊ နပွမဂယိုင်လမျိုဝါတ်ဂါတ်ကို နကိုပညာကို နကို 'သီလ' ပွမမင်မွဲ 'ဝတ' ပွမဒဂိုန်ဒွေတ်တုတ်ကို ဟံထေင်သောဲ ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ရ။ (၁၇)

၁။ ဗြဟ္မိတဲဂ် ပါထောံ တြိဂအုမ်တဲ မွဲဂအုမ်(ပန်နာဒ္ဓိ)ဟေင် တိတ်တ်ရ။ (ပါဠိမဟာနိဒ္ဒေသ)
၂။ ဗဂေတ်တ် သဟဓရ် ကျောံရေင်သကအိကိုဒ် ကေတ်ပရဲကိုဒ် လှဲဂတးတ်ရ။ (အဋ္ဌကထာ)

၉၃၉။ ခမိ ဒေဒင်ပလီ ကိညးသအာင်ဂ် ဝံမိင်ကေတ်ဂလာန် ညးဂမ္တိုင်မဂ္တိုင်ကို ပြဘာဏ် ခမိဂမ္တိုင်ကိုမွဲး ဟံကလေင်ဟို ကိညးဂမ္တိုင် နကိုဂလာန်မကြင်မျိုဟ်ရ၊ ခုာ်မံင်ရ- ညးသပ္ပုရိဟ်တအ်ဂ် ဟံကလေင်ပလန် သူအိုတ်ရ။ (၁၈)

၉၄၀။ ခမိ မစင်ခြင်စမ်စတ်ဂ် တိကေတ် ခရ်မဟိုတွံကျင်တဲ ချိုက်ပေင်ကောံ သတိ ကာလအိုတ်သိုက်ဒ်တဲ ဒွေတ်တရ၊ သဘ်ခရ် မလလမ် မပ္တံကိုရာဂဂမ္တိုင်ဝံ တိကေတ် ရဲဝံမွဲး ‘သန္တိသုခ နိဗ္ဗာန’ဓာတ်တဲ ဟံဟိုတ်မဲ ပွဲသာသနာ တိလမ္မုပိုင် ကျ်တြဲ မဒ်တောဝ်ဒတောဝ်ဂေါတမရ။ (၁၉)

၉၄၁။ ခလိုချိုက်ကေတ် အာရီတြဲပြကာဂမ္တိုင်ဂ်ဒ်တဲ တိလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟံမွဲကို ကိလေသဂမ္တိုင် ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ်ဂ် ညာတ်ကေတ်ခရ်(အလိုဇကု) မသုဇ္ဈောဝ်မတ် (ဟံသေင်ကိုမမိင်မွဲကဆံင်)ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ဟေင် ပွဲသာသနာ တိလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲဝံ လွဟိုတ်မဲတဲ လောဝ်ဏာရေၤသေၤရဲရ် ပွဲကာလအိုတ်သိုက်ဒ်တဲ ဒွေတ်တရ။ (၂၀)

တုဝဇ္ဇသုတ် မရနုက်ကိုစိုပ်နံ တဲရ။

၁၅။ အတ္တဒဏ္ဍသုတ်

၉၄၂။ ဘဲ (မဒ်ပစ္စုပ္ပန် သံသာဓါပြကာဂ်) ကတိန်ကျင် ဟိုတ်နုဒသံဒဏ် ဒုစရိတ် ဇကုဟေင်ရ၊ (စိုန်ဒ်သံဂ်ကိုလေဝ်) ဩဝ်မှာ်သေဝ်တံ ဂကောံမ္တိဟ် မကယျာန်ခဝါတ် သေက်ဇို ကောံရေင်သကအ်အိုတ်ညိ၊ အလိုဇကုအဲကျ် မကလိဝံကျင် သံဝေဂ ပွမဖေက်ဂွံက်ဂ် ဟိုတွံကို ခရ်သံဝေဂ မဖေက်ဂွံက်ရောင်။ (၁)

၉၄၃။ ညံင်ရ်က အောန်ကိုဃ်ကို ညာတ်ကေတ် ဂကောံသတ် မချီတေဝ်ဒိုင် ဟိုတ်နု(ကိလေသဂမ္တိုင်)ကို ညာတ်ကေတ် မ္တိဟ်ဂမ္တိုင် မကယျာန်ခဝါတ်သေက်ဇို ကောံရေင်သကအ်ဂမ္တိုင်ကိုတဲ ဘဲသူ မဖေက်ဂ် လုပ်ကျင်ဇရေင်အဲရ။ (၂)

၉၄၄။ လောက မဒ်ပစ္စုပ္ပန်အိုတ်သိုက် ဟံမွဲကိုကြက်ရ၊ ခရ်သင်္ခါရဂမ္တိုင် မွဲဒ်ဒိုသ် အိုတ်သိုက် ချီတေဝ်တံ (မပ္တံကိုပွမဟံဗိုန်)အိုတ်ရ၊ ညးမဒ်ပိုက်ကို အရာမနိဿဲဇကုဂ် ဟံညာတ်ကေတ် ဌာန်မမိက်ကိုမွဲမွဲ (မပ္တံကိုရာဂဂမ္တိုင်) ဟံခလိုချိုက်လဝ်ရ။ (၃)

၉၄၅။ ညာတ်ကေတ် သတ်ဂမ္တိုင် မပ္တံကို အဝယ်စတ်ဒကတ် အိုတ်ဇော်အာတဲ ဒေဒင်ချိုချိုက်ရာန်သကိုတ် (မပ္တံကိုရာဂဂမ္တိုင်)တဲ ပွမဟံမိပ်စိုတ် ကတိန်ကျင် ကုအဲရ၊ သအာင်အာနုဂ် နိဿဲကိုဍုမ်စိုတ် သတ်ဂမ္တိုင်ဝံတဲ အဲညာတ်ကေတ် ဒုစုက်ဇလ ကောန်လံ (မပ္တံကိုရာဂ) ဖြိုင်ကိုမညာတ်ကေတ်တဲရ။ (၄)

၉၄၆။ ညး ဒးဒိုင်စင်ဒိုင်ကို ဒစုက်လေကောန်လ် (မပ္ပင်္ကိရာဂ)ကို ဒးဂြိပ်အာဒိုင် အလုံဒိုင်အိုတ်သိုရ၊ ပိုတ်ကယျာကောံ ဒစုက်လေကောန်လ် (မပ္ပင်္ကိရာဂ)မာန်မွဲး ဟံဒးဂြိပ်အာဒိုင်ရ၊ ဟံဒးဗျိုက်တို့အာ (ပွဲဩဃပန်ပြကာ)ရ။ (၅)

၉၄၇။ ပွဲလောကဘုံမိုဟ်ဝံ (ကာမဂုဏ်) မထွေန်စပ်ဂမ္တိုင် နွံတ်အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်နူ ကာမဂုဏ် မထွေန်စပ်ဂ်ရ ဒးကတ်ဗတောန်ဒိုင် နကွတ်ပညာဂမ္တိုင်(မပ္ပင်္ကိကွတ်စိင်) ကဆံင်ကဆံင်အိုတ်ရ၊ ဟံဒိုတ်ညး မဗက်စကွတ်ပညာဂမ္တိုင် သိုက်ကာမဂုဏ်ဂမ္တိုင်ရ၊ ထွက်ခွင်တိကေတ် ကာမဂမ္တိုင်အိုတ်သို (ဗွဲအစောံမပ္ပင်္ကိအနိစ္စ)တဲ ဒွေတ်တဲ တွဟ်န လလမ် (မပ္ပင်္ကိရာဂ) ဇကုရ။ (၆)

၉၄၈။ ခမိက် နိုတ် ညးမချိုက်ပေင် ကောံမပ္ပင်္ကိဝစီသစ္စရ၊ နိုတ် ညးမုံကို (ကာယ ပါင် စိုတ်) ဟံ့ကြိုင်မိုဟ်, ညးဟံ့မွဲကို ‘မာယာ’ ပွမလီစန်, ညးမစာ်စူးအာ နူဗျိုအကြာ, ညးဟံ့မွဲကို ပွမထေပုတ်ရ၊ ကလိလောန်ကောံ လောဘ မယုတ်မာကို ‘မစ္ဆရိယ’ မသအေတ်သပါန်ကိုရ။ (၇)

၉၄၉။ ညးမုံကိုစိုတ် မလှောင်ဏာကိုနိဗ္ဗာန်ဂ် ပါကောံ ပွမဒကဲ့ကို ပွမလျှဟ် ဒဒက်တ်ကိုစေတသိက်ကို ပွမလျှဟ် ဒဒက်တ်ကိုစိုတ်ကိုရ၊ ဟံ့ပဒတ် နပွမဟိုတ်မာဲ (ပွဲကမ္မောန်ကုသိုလ်ဂမ္တိုင်)ရ၊ ဟံ့တန်တဲ ပွဲ ‘မာန’ ပွမပတိုန်လပ်မာန် လောန်လောန် ကာဲကာဲရ။ (၈)

၉၅၀။ ဟံ့ဟိုသွးဂလန်မုသာရ၊ ဟံ့သျိုက်ဆာန် ပွဲခေရုပ်ရ၊ ပိုင်ခြာတဲ တိကေတ် ‘မာန’ ပွမပတိုန်လပ်မာန်ရ၊ ဝေင်ပါကောံ နူပွမကောန် မဂရေက်ဂဗေက်တဲ ဒွေတ် တဲရ။ (၉)

၉၅၁။ ဟံ့သျိုက်မိုက်ထွေန်စပ် ပွဲခန္ဓအတိက် မသုန်ပြကာရ၊ ဟံ့သျိုက်မိုက် ထွေန်စပ် ပွဲခန္ဓပစ္စုပ္ပန် မသုန်ပြကာရ၊ မပ္ပင်္ကိခန္ဓဂမ္တိုင် နကြိမလိုလ်အာနေဝ် ဟံ့စံင်တူရ၊ ဟံ့ဒိုတ် ညးမနိဿဲကိုတဏှာ မလေပ်တံင်ဂြဲရ။ (၁၀)

၉၅၂။ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ဝံ အဲသွးတဲ ရဲဝံမွဲး ဇောဝ်ဍုင်မဇောရ၊ တဏှာ မလေပ်ဒို ဗွဲမပြဟ်ဝံ အဲသွးတဲ ရဲဝံမွဲး ‘ဇေယျ’ ပွမရာဒနာမိက်ကို ‘အာရမ္မဏ’ ပွမ ဟံ့ဗလးတဲ ဂိုင်ရပ်လပ်ကို ‘ပကပ္ပန’ ပွမချီဇောဝ်ကိုရ၊ သရီမတွံဂးကာမဝံ အဲသွးတဲ ရဲဝံမွဲး အရာခြိုင်ကိုကလိလောန်မာန်ရ။ (၁၁)

၉၅၃။ ခမီ မသွကောံ ပွသရာမ်ပါပ်မွဲးတဲဂ် ဟံ့ဝေင်ပါကောံ (အဋ္ဌကိကမဂ်) သစ္စတဲ သွးကောံ (အာယတန)ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတဲ တန်တဲဒိုင် ပွဲကုန်နို မတွံဂး (နိဗ္ဗာန်)ရ၊ ပူဂိုလ်ဝံ သွးတဲ ရဲဝံမွဲး ညးမစိုဟ်လလမ်တဲ ဗွဲစုတ်ရ။ (၁၂)

၉၅၄။ ပွဲလောကဝံ (ပါကောမတ္တကိုဆန္ဒရာဂတဲ့) ပူဂိုလ် မအာကျင်မင်စင်ဗွဲမဒးရဲဂ် သိုဟုံနိသံ (နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိုင်)တဲ့ တိကေတ် ဂကောံခရ်သင်္ခတဂမ္ဘိုင် (ဗွဲအစောံ မတ္တကိုအနိစ္စ)ဂ်ဒ်တဲ့ ဟုံသျှိုက်ဆာန် ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ်ဟောင် ကော်ခဲစ တုပညာရ၊ပူဂိုလ်ဂ်ဟောင် ကော်ခဲစ ညးမအာစိုပ်မဂ်ဉာဏ်တဲ့ရ။ (၁၃)

၉၅၅။ ပွဲလောကဝံ ဩညးမဲ့ ကလိလောန်ကောံ ကာမတဲ့ရ၊ ကလိလောန်ကောံ ‘တဏှာ’ ပွမဗာန်စပ် ဖြိုင်ကိုကလိလောန်ကောံ ပွဲလောကရ၊ ညးမထပိုတ်ကောံ ဇောတ်တဏှာတဲ့ ဟုံမဲ့ကိုဗန်ဒက်ကိလေသဂ် ဟုံစံင်တူရ၊ ဟုံငုင်ငုဇြဟောံရ။ (၁၄)

၉၅၆။ ဩဝံကိုဇောတ်သက်ကောံ ဗီဇကိလေသ (မသွအာရီကို) သင်္ခါရအတိက် ဂမ္ဘိုင်တဲ့ မဒ်ညါ၊ ဩဝံလွကိုကတိံဒ် ကုတုအဲ ဂဗုဓမ္မဂ်ရာဂ (မသွအာရီကို) သင်္ခါရ အနာဂတ်ဂမ္ဘိုင်ညါ၊ တုအဲဂ် ယဝ်ရဟုံစောဲလံာ်ကျိုင်ကို ခန္ဓပစ္စုပ္ပန် မသုန်ပြကာ ဗွဲအစောံတဏှာဒိဋ္ဌိဂ်မွဲး ကိလေသလလမ်တဲ့ ဝံသွဒတ်အာရ။ (၁၅)

၉၅၇။ ဩပူဂိုလ်တုအရှန်မဲ့ ဟုံမဲ့ကိုပွမသျှိုက်ဆာန်စောဲလံာ် ဗွဲပကာရအိုတ်သို ရံဝံမွဲး (အဲ ဂြပ်အဲ) ပွဲဂကောံခရ်နာမ်ရုပ်ရ၊ နာမ်ရုပ် မလိုလံာ်အာကိုလေဝ် ဟုံစံင်တူရ၊ ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂ် ဟုံသေင်ကိုညးမဟုတ်ယုတ်ဟောံဗြို ပွဲလောကဏအံရ။ (၁၆)

၉၅၈။ ဩကုပူဂိုလ်တုအရှန်မဲ့ ဟုံမဲ့ကိုဂဗုဓမစောဲလံာ် (မတ္တကိုရုပ်ဝေဒနာ)ဂမ္ဘိုင် ရံဝံမွဲး ဂြပ်အဲကို ရံဝံမွဲး ဂြပ်ညးသအာင်ဂမ္ဘိုင်ကိုရ၊ ပူဂိုလ်တုအရှန်ဂ် ဓိန်ရဟုံကလိဝံ ဝတ္ထုမထေက်ကိုသျှိုက်မျိုက် စောဲလံာ်ကိုလေဝ် ဟုံစံင်တူ ရံဝံမွဲး အဲဟုံကလိဝံရ။(၁၇)

၉၅၉။ ပူဂိုလ်ဟုံမဲ့ကို ပွမချီဇောတ်ဂ် သင်္ခါရ်ရော? နကြိအဲ ဒးဒင်သွာန်နော် (ဩပူဂိုလ်မဲ့) ဟုံမဲ့ကို ပွမစောန်စိုတ်ရ၊ ဟုံမဲ့ကို ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ဟုံမဲ့ကို တဏှာ မဒ်ဟိုတ် ချီဇောတ်ရ၊ မှာသေ့ဝ် မညီသုဟ်(မဇ္ဈဟ်) ပွဲအာယတနဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ၊ ပွဲပူဂိုလ်ဂ် အဲသွဲးတ ဖိုအာနိသံသ ပန်ပြကာဝံရ။ (၁၈)

၉၆၀။ ကုညးမတိကေတ် (အကာဲအရာ မတ္တကိုအနိစ္စ ဒဏ်တံကိုခရ်သင်္ခါရ ဂမ္ဘိုင်) မစာ်စူးအာနူတဏှာ မချီဇောတ်ဂ် ဟုံမဲ့ကိုသင်္ခါရ မလေပ်ပြုပြင် မမိက်ကို မွဲမဲ့ရ၊ ပူဂိုလ်ဂ် စာ်စူးအာနူ(ကုသိုလ်,အကုသိုလ်သင်္ခါရ) ပွမပတိတ်ဗြဟတ် တေင်င် ဂ်ဒ်တဲ့ ညာတ်ကေတ် ဒဏ်ဟုံမဲ့ကိုဘဲ ပွဲအရာဌာနဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ။ (၁၉)

၉၆၁။ ဩခမီမဲ့ (နကိုအစောံမာန)ဂ် ပွဲလတူညးမတုပ်သုဟ်ဂမ္ဘိုင် ဟုံဟိုသွဲး ရံဝံမွဲး ညးမတုပ်သုဟ်ရ၊ ပွဲလတူညးမယုတ်သင်္ခါရ် ဟုံဟိုသွဲး ရံဝံမွဲး ညးမယုတ် သင်္ခါရ၊ ပွဲလတူညးမသျှိုင်ပြုဂမ္ဘိုင် ဟုံဟိုသွဲး ရံဝံမွဲး ညးမသျှိုင်ပြုရ၊ ခမီ မျှိုကိုကိလေသ

မလလမ်တဲဂ် စ်စူးအာ နူ(မစ္ဆေရ) မသအေတ်သပါန်ဂ်ဒ်တဲ စေဲလေဝ် ဟံစေဲလံ သူးလေဝ် ဟံသူးကေံ မပ္ပံကိုခန္ဓမသုန်ပြကာရ။ (၂၀)

အတ္တဒဏ္ဍသုတ် မရနုက်ကိုစ်သုန် တဲရ။

၁၆။ သာရိပုတ္တသုတ်

၉၆၂။ (မဟာထေရ်သာရိပိုတ်ဂ် ဂရင်ပတီ သာ်ဝံရ)။—

ကျ်အွာ မက္ခဏေကျ် နူဍုင်သွဝ် မဒ်အရာသျှိုက်မျိုက် မိပ်လဟိင်လောန် မဒ် အွာဂိုဏ်, မလေပ်ဟိုဝံ နွံရ်သာယျာ နကိုဂလာန် မချိုက်ပေင်ကောံအင်္ဂဒွံသာ်ဝံဂ် ပွဲကာလကိုပ်ကွာ နူကို(မဇ္ဈိမကျ် ဍုင်သင်္ကဿနဂိုရ်)ဂ် အလိုဇကု အဲချိုက်လေဝ် ဟံကောင်ညာတ်ရ။ ရမျာင်ညးမမိက်ကိုမဲ့မဲ့ ဟိုသူးတလေဝ် ဟံကောင်မိင်ရ။ (၁)

၉၆၃။ တီလမ္ပုပိဋ်ကျ်တြဲ မျိုက်မတ်မပြဲ ဒ်မ္မေဇကုဓရ် ဟံမ္မေဇကု ပွမပြိုင်ပကာန်ဂ် ပါကေံ တိုက်ဒ်မျှအိုတ်သို စိုကိုဂကောံမ္မိတ်ဒေဝတ် (ကောံရောင်သကအ်) ဝံဆို ညာတ်ကေတ်မာန်တဲ ကလိဝံ ပွမမိပ်လဟိင်တဲရ။ (၂)

၉၆၄။ တုဟ်နဒေဝတိုဇို မပ္ပံကိုသိုင်,ဗဗူးဂမ္မိုင်ကို တုဟ်နဇိုကွးခမိဂမ္မိုင် မကောန် ဓိုတ်ကို တုဟ်နသွာန်ပြဒ္ဒညာ တီလမ္ပုပိဋ်ကျ်တြဲ ဟံနိဿဲကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ, မချိုက်ပေင် ကောံဂုဏ်ပွမအောင်ဒိုင်, ဟံလေပ်သွ ပွ ‘ကုဟန’ မအမ်သပ်, မအာစိုပ် ဒ်အွာဂိုဏ် ဂ်တဲ အဲချိုက်ကျင်စိုပ် ဌာန်ဏအ်ဝံရ။ (၃)

၉၆၅။ ဇေန်ဇေရ ကျဟ်မေံ (နူမပ္ပံကိုဇာတ်)ဂ်ဒ်တဲ ကုခမီ မနိဿဲပြာပ်အာ ပွဲသွပ်တမ်ဆု သုသာန် ဒိုထို မဒ်အရာလု နူမပ္ပံကိုရူပါရီ မဟံဗဗွဲဂ် (ဘဲသုသတြ၊ မဖေက်ဂွံက်ဂမ္မိုင် သာ်လို မျှတ်အိုတ်ဂ်ရော?။) (၄)

၉၆၆။ မှောပ်ကိုသွာသတိက် သွာဒိုင် မယုတ်ပြီဂမ္မိုင်ဂ် ဩခမီ မနိဿဲ ပွဲသွာ သတိက်,သွာဒိုင် မျှရမျာင်မသိုတ်ဇြို ဟိုတ်နူဘဲသုသတြ၊ မဖေက်ဂွံက်တဲ ဟံချို ဇေတ်ရ။ ကုခမီ မနိဿဲ ပွဲသွာသတိက်,သွာဒိုင်ဝံ ဘဲသုသတြ၊ မဖေက်ဂွံက်ဂမ္မိုင် သာ်လို နွံတ်အိုတ်ဂ်ရော? (၅)

၉၆၇။ ခမီ (မသွဒတ်) ပွဲဘာ သွာသတိက်,သွာဒိုင် မဒ်တုင်တူးဂ် လှိုန်ဗပိန်ကေံ ဘဲသုသတြ၊မာန်ရ။ ပွဲလောကဝံ ခမီ မအာတ်နိဗ္ဗာန် ဌာန်ဟံကောင်စိုပ်ဏီဂ် ဘဲသတြ၊ တအ်ဂ် သာ်လိုနွံတ်အိုတ်ဂ်ရော? (၆)

၉၆၈။ ပွဲသာသနာဝံ ကုခမီ မျှကိုစိုတ် မဖေအောင်ဗလးဏာကို နိဗ္ဗာန်ဂ် ဂလာန် ဂမ္မိုင် သာ်လို ကတိဒ်ကျင်အိုတ်ဂ်ရော? ‘ဂေါစရ’ မဒ်အရာဂေင် သာ်လိုဂမ္မိုင်

ကတိန္ဒိအိုတ်ဂိုရော? ‘သီလ’ပွမမင်မွဲ ‘ဝတ’ပွမဒဂိုန်ဒွေတ် သာ်လီု ကတိန္ဒိအိုတ်
ဂိုရော? (၇)

၉၆၉။ ခမီ မုံကိစိုတ်မတန်ကြန် မုံကိပညာမကြင်ကျဟ် မချိုက်ပင်ကိုသတိဂ်
မင်မွဲဒွေတ်သိက္ခာ သာ်လီုတဲ ညံင်ရ်အွာထမာတ်ထပ် မပတိတ်တဲ အိက်ထပ်ကို
တုပ်ညံင်သာ်ဂိုရ် ပတိတ်တဲ လက်ကျိုက် (ကိလေသ)ဇကုဂ်ရော? သာ်ဝံ
(မဟာထေရ်သာရိပိုတ် ဂရင်ပတိတ်ရ)။ (၈)

၉၇၀။ (တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —
ယံသာရိပိုတ် ဒွေတ်ခရ် မလေပ်ကျဟ်မွဲ (ဘဲသံသာ) မနီဿဲကိုဘာ သွာ
သတိက် သွာဒိုင် မလှုလှုန်, မဒ်ဟိုတ် မသွဒတ်မွဲတသိုခ် ဒဒက်တကို ညးမုံပိုက်ကို
(မဂ်ဉာဏ်)မွဲဒွေတ် ဒွေတ်ခရ် မပမွဲကိုခရ်လောကုတ္တိုရ် အတိုင်အဲမတိဂ် ကြက်တွံကို
တုအဲရ။ (၉)

၉၇၁။ ခမီ မုံကိပညာ မုံကိသတိ မုံပကတိမဒွေတ် ပွဲမပ္တင်ကိုသီလဂမိုင် မုံကို
အပိုင်အခြာဂ် ဟံဖေက်ဘဲ သွမသုန်သာ် မတွံဂး ဂမိက် ရဲပှာတအ်ကို ဖြိုဂီအယ်
တအ်ကို မိုဟ်ဂမိုင် မလုက်စုက် ပျဲပျံကို သတ်မုံကိုဇိုင်ပန်ဂမိုင်ကိုအိုတ်ရ။ (၁၀)

၉၇၂။ ညးမုံပကတိ မဂ္ဂဲသို ကုသိုလ်လှိုန်ဂ် ဇိုန်ရညာတ်တဲ သာ်မဖေက်ဂံက်
မဂ္ဂိုင် ဒဒက်တကိုညးဂမိုင် မဒ်မှးသာသနာ မသအာင်အာနူ (သဟခရ်ထဝ်)ကိုလေပ်
ဟံဖေက်လကိုတ်ရ။ သအာင်နူဂ် ချိုချိုက်ပလီုပလာ်ကွဲ သွဘဲသတြ၊ မွဲသအာင်
အိုတ်ကိုရ။ (၁၁)

၉၇၃။ ညးဒဒင်တွတ်ဒွဲ လုက်စုက်ပျဲပျံ နကိုယဲဘဲကို နမချိုတဟင်ကိုဂ် အောင်ဒင်
တဲရ။ သအာင်အာနူဂ် အောင်ဒင်တဲ ဇိုဟ်ကတူကိုရ။ ညးဒဒင်တွတ်ဒွဲ မွဲမဂ္ဂိုင်
နမပ္တင်ကို ယဲဘဲတအ်ဂ် ဟံကိုအခေါင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ်ဂမိုင် မလေပ်ကတိ
ဗဒ်ကိုဘဝတို့ ကတိန္ဒိတဲ သွလ္လိပရာပတိတ်ဇြဟတ် မွဲမခိုင်ကျိုက်မိုန်ဗတ်ရ။ (၁၂)

၉၇၄။ ဟံသွ ပွမကွတ်ရ။ ဟံသွ ပွမဟိုဂလာန် မုသာရ။ ကိုလုက်စုက်ဗျာပ်တြး
ပူဂိုလ်တုအရန် ကောံပုထုဇန်သေက္ခဂမိုင် နကိုမေတ္တာရ။ ကာလတိကေတ် စိုတ်
(ဇေယျ) မက္ခိဒ္ဓက်ဂ် (ပျပ်စိုတ်) ရဲဝံမွဲ ဗော်သိုင်မာရ်တဲ ပါကွဲရ။ (၁၃)

၉၇၅။ ဟံဗက်ပိုက် ‘ကောဓ’ ပွမထေပူတ် ‘မာန’ ပွမပတိုန်လပ် ဇေယျာ
ပိုက်ကယျာကွဲရိုဟ်ကွက် ကောဓ,မာနဂမိုင်တဲ တန်တဲရ။ သအာင်အာနူဂ် ညးမ

၁။ အတိုင်မကျိုင်နူမဟာနိဒ္ဒေသ မတွံဂး သတ္တသဟမ္ပိကေ ဌပေတ္တာတဲ ဂဝံကိုသတ္တဂ် ဘိက္ခု ဘိက္ခုနီ
သာမဏေရ သာမဏေရီ သိက္ခာမာန် ဥပါသကာ ဥပါသိကာ မဒ်ရ။

ခလီၤချိုက်ကောံ ကုဋ္ဌာရီ မဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိုက် အနိဋ္ဌာရီ မဟဂပ်ဝ်သျှိုက်မျိုက်ဝံ ခလီၤ
ချိုက်ကောံ ဗွဲစုတ်ဇကန်ရ။ (၁၄)

ဇရ၆။ ညးမချိုက်ပေင်ကောံပိတိမပြဲ မဒိဗွဲအစောံ မပ္တံကုဋ္ဌာရီနုဿတိတအ်ဂ်
သွအာဂတပူတရ် ကိုပညာတဲ ပါကယျာကောံ သုဘဲဂမျိုင်ရ၊ အေင်ဒုင်အာ ပွမ
ဟံလဟိုင် ပွဲသုဘတိက်သုဘိုင် မဒိတျိုင်တုးရ၊ အေင်ဒုင်တ ခရ်ပန်ပြကာဂမျိုင်
မဒိဟိုတ် လရိအိယံ ကရီကရောတ် (ကြက်သွးဂတ)ရ။ (၁၅)

ဇရ၇။ ပူဂိုလ်သေကွ မုံပကတိဟံဂေတ်ဂေင် ပွဲသိုတဏှာ် မုရ်မဲ့ ကြက်ဝံစတ်
ဂ်ရော? မုရ်မဲ့ဂကူလိမဲ့ ကြက်ဝံစတ်ဂ်ရော? ပွဲဗွဲဝံ ဝံတိက်ကျိုင် ဗွဲဒဒိမ်တဲရသွံ၊
ဗွဲဗိဏအ်ဂ် မုရ်ဌာန်လိ ကြက်ဝံတိက်တဲဂ်ရော? ပါကောံ ကသပ်စိုတ်ဂမျိုင် မဒိဟိုတ်
လရိအိယံ ကရီကရောတ် သာ်ဝံရ။ (၁၆)

ဇရ၈။ ပွဲသာသနာဝံ ခမိဂ် ပွဲအခိုင်မဗွဲ မကလိဝံပိဏှာပါတ်ကို ယာတ်သုာကိုမူး
တုဟ်နဖိုတရိပ်ကိုစိုတ်လောဲသွာတဲ တိကေတ် မုတ်ဗွတ်ရ၊ ခမိ မုံကိုဒေတ် မဂပ်ဝ်
မင်မဲ့ ပွဲကွာန်ဂ် မင်မဲ့တဲ ပွဲပစ္စယံပန်ဂမျိုင် နပမတရိပ်ကိုစိုတ်တဲ (ညးတုဟ်သအာင်
ဂမျိုင်) စိုန်လုက်စုက်ထိုမြီကိုလေဝ် ဟံဟိုသွးဂလာန် မသကာတ်မြဟ်ရ။ (၁၇)

ဇရ၉။ ဒ်ညး မဖျေလင် ခတိပ်မတ်ရ၊ ဟံဒ်ညး ဇိုင်ဟံညိုင် မဂေတ်ဂေင်အာကျိုင်
ဟံတန်ကြန်ရ၊ ဒ်ညး မပတိတ်ဇြဟတ်လွီပရာ ပွမကလိဝံဇုဏ်ရ၊ ဒ်ညး မုံကိုပွမဇုဟ်
ဗွဲမဂိုင်ရ၊ သွဟိုတ်ကို ဥပေက္ခာ မစိုန်သကိုကောံစတုတ္ထဇုဏ်တဲ သိုမုံကိုစိုတ်
မတန်ကြန်ဂ်ဒ်တဲ ကုတ်ထပိုတ်ကောံအရာဒတန် မပ္တံကိုကာမသညာ ပွမချပ် မပ္တံကို
ကာမဝိတက်ကို ‘ကုက္ကုစ္စ’ တဲဉာန်ဇိုင်ဉာန် ‘ကုက္ကုစ္စ’ ပွမစံတ်လက္ကရ်ကိုရ။ (၁၈)

ဇရ၁၀။ ဂဝံကိုဝိနယ်ကမ်ဂ် နကြိ(စောဒနာ) ပတိန်ဒုသ် နမပ္တံကိုဂလာန်ဂမျိုင်
ဂပ်ဝ် ဟံဂပ်ဝ်နော် ကိုကတိဗဒ်ခရ်သတိတဲ သျှိုက်မျိုက်မိပ်မြဟ်တဲရ၊ ပလိုပလာ်ကောံ
ဒစုက်လေ ပွဲပမမှာဒုသ် ပွဲလတူသဟခရ်ဂမျိုင်ရ၊ သွးတဂလာန် မစပ်ကောံကုသိုလ်ရ၊
ကလိလောန်ကောံ အပိုင်အခြာကာလ အပိုင်အခြာသီလတဲ ဟံသွးတရ၊ ဟံလွီပရာတ်
သဘ်(မပ္တံကိုသီလ မလိုလာ်) ဒးဒိုင်စောတ်စောဲ ညးဂမျိုင်ရ။ (၁၉)

ဇရ၁၁။ သအာင်အာနူဂ် ပွဲလောကဝံ လက်ကျိုက်မသုန်သ် (မပ္တံကိုရူပရာဂ)
ဂမျိုင် နွံတအိုတ်ရ၊ ညးမုံကိုသတိတအ်ဂ် ဒေတ်တဲ တုဟ်နပါကောံ လက်ကျိုက်
မသုန်သ်ဂမျိုင်ဝံရ၊ ညးမဒေတ်တဲ သာ်ဝံ အေင်ဒုင်တ ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲရူပါရီ
သဒ္ဓါရီ ဂဇ္ဈာရီ ရသာရီ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီဂမျိုင်မာန်ရ။ (၂၀)

၉၈၂။ ခမိ ညးမျှံကိုမစမ်စတ် အတိုင်မချာံစုတ် ခရ်သင်္ခိတ ပွဲအခိုင်မဗဗွဲ၊ ညးမျှံ
ကိုစိုတ် မတ်တ်ဗူးနုမပ္ပံကိုနီဝရဏ၊ ညးမျှံကိုသတ်ဂ် ပါကွေံပိုက် ‘ဆန္ဒ’ ပွဲခရ် (မပ္ပံကို
ရူပါရိဂမ္ဘိုင်ရ၊ ခမိ မျှံကိုစိုတ်မတန်ကြံန်ဂ် ပါကွေံတိုက်ဒမ္မ မပ္ပံကိုအဝိဇ္ဇာရ။ (၂၁)

သာရိပုတ္တသုတ် မရနက်ကိုစိုတ် တဲ့ရ။

အဋ္ဌကဝဂ် မရနက်ကိုပန် တဲ့ရ။

၅။ ပါရာယနဝဂ်

၁။ ဝတ္ထုဂါထာ

၉၈၃။ ဗဗ္ဗေ(ဗာဝရီ) မအာစိပ်ဩင်မွဲလွှာ ပွဲပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ဂမ္တိုင်ဂ် သိုမရာ
ဒနာမိက် ဟုံမွဲကိုဂဗုဏ်ဒ်ဒဲး အာတ် ရးဒက္ခိဏာပထ နူဩင်သာရဉ် မဒ်အရာမလဟ်င်
ဒဒက်တ်ကိုကောန်ရးကောသလဂမ္တိုင်ရ။ (၁)

၉၈၄။ ဗဗ္ဗေဗာဝရီဂ် ပွဲတကအ် လဒေါပ်စီဂေါဓာဝရ ပွဲဌာန်လဒေါပ် ရးအဿက
ရးအဠကဉ် ယိုင်ယာပ်ဒိုင် နကိုသတ်ဆုသတ်ဒုန်ကို နပ္ပမဂေင်စပ်ဏ္ဍာပါတ်ကိုရ။ (၂)

၉၈၅။ နိဿဲကိုတကအ်ဝံတဲဟေင် ဒ်ဒဲး ကွာန်ဇော်လဲလးရ၊ နကိုအခေါန်
ကင်ဌာင် မတိတ်နူကွာန်ဂ် ကွာန်ဗဒ်ကိုဒါန် မဇော်ပြရ။ (၃)

၉၈၆။ ဗဗ္ဗေဗာဝရီဂ် ကိုဒါန်မဇော်ပြတဲ နကြိမလုပ်အာ ဘာအဿမပိုင်ဒဲးနော်
ဗဗ္ဗေသအာင်မွဲတု စိုပ်ကွိုင်ရ။ (၄)

၉၈၇။ ဗဗ္ဗေ မစိုပ်ကွိုင်ဂ်တုန် ဇိုင်ကိုဇိုင် တေက်တဲ ဒ်ညး မလေပ်အာရ၊ ဒ်ညး
အိက်ဇေက် မဂ္တိုင်ရ၊ ဒ်ညး မလံက်လေတ် ဗာန်စပ်ဒိုင်ကို လက်ကွိုက် ပွဲကိုကျိပ်ရ၊
(ဗဗ္ဗေဂ်) ပြာပ်အာဇေရင်ဗဗ္ဗေဗာဝရီတဲ အာတ်ဩန်မသုန်ကွံရ။ (၅)

၉၈၈။ ဗဗ္ဗေဗာဝရီဂ် နကြိမညာတ်ကေတ် ဗဗ္ဗေဂ်နော် ဘိက်နိမန် နကိုဒုဲရ၊
သွာန်တ် ပွမဒ်တသိုမ် ပွမထတ်ယုက်တဲ သွးတ် ဂလာန်ဝံရ။ (၆)

၉၈၉။ ယုံဗဗ္ဗေ သွက်ဝံကိုဒါန်အိုတ်သို ဒဒက်တ်ကိုအဲဂ် အဲသွးကွံတဲရ၊ ယုံဗဗ္ဗေ
သွးအခေါင် ကိုအဲညိ၊ ဩန်မသုန်ကွံ ဟုံမွဲပွဲအဲရ ရဲဝံ သွးတ်ရ။ (၇)

၉၉၀။ အဲအာတ်မံင်ဖိုဟ်ဂ် တုအဲ ယပ်ရဟုံကိုမွဲ မရနက်ကိုထပ်တဲတေ့ ကျိပ်တုအဲ
ကိုဝံဒကး ထပ်ထာင်ညိ ရဲဝံ လက်ချတ်ရ။ (၈)

၉၉၁။ ဗဗ္ဗေ မလေပ်သွအမ်သပ်ဂ် သွဗိုပြင်တဲ လက်ချဖျောတ်တ် အရာမဖေက်
ဝံက်ရ ဗဗ္ဗေဗာဝရီဂ် ဝံမိင်ကေတ်ဂလာန် ဗဗ္ဗေဂ်တဲ စိုတ်ဟုံမိပ် ကတိဒ်ရ။ (၉)

၉၉၂။ ဗဗ္ဗေဗာဝရီဂ် ဒးဒိုင်ထွက်ခွင်ဒိုင် နကိုလသောကဉ်ရ၊ စစ္စအာဟာရ
ဟုံမာန်တဲ ဖျုန်ဇေက် ဇေက်မံင်ရ၊ သအာင်အာနူဂ် စိုတ်ဗဗ္ဗေဗာဝရီ မဒ်ဒိုင်ဒိုင်စိုတ်
ရဲဝံ မိပ်လဟ်င် ပွဲဇျာန်သမာပတ်ဟုံမာန်ရ။ (၁၀)

၉၉၃။ ဒေဝတ် မှုံ့ပိုက်ကိုဒုတိယ နကြိမညာတ်ကေတ်ဗဗ္ဗဗာဝရီ မှုံ့ကိုဒုတိယစိတ်
မဖေက်လကိုတ်မင်နေပ် ပြာပ်အာတဲ့ သုးတ် ဂလာန်ဝံ့ရ။ (၁၁)

၉၉၄။ ဗဗ္ဗဗာဝရီ ညးမတီကေတ် ကျိပ်ဟံ့သေင်ရ၊ နွံပိုက်ကိုပြပ်ဂ်ဒုတိယ နည်း မလေပ်
သွ ပွမအမ်သပ်ဟေင်ရ၊ နည်း မှုံ့ကိုညာတ် မတီကေတ် ပွဲကျိပ်ကို ပွဲကျိပ်မပိတ်ကို
ဟံ့သေင်ရ။ (၁၂)

၉၉၅။ ယံသိုင်ဒေဝတ် ယပ်ရတီကေတ် ကျိပ်ကို ကျိပ်မပိတ်ကိုမွဲး တုအဲဒေဝတ်
ဒးဒိုင်သွာန်ဂ် ဩပ်ဟိုထွေးကိုအဲ ဟိုတ်ဂ်ညိ၊ အဲကလင်ဂလာန် တုအဲရ။ (၁၃)

၉၉၆။ အရာဝံ့ အဲလေပ် ဟံ့တီရ၊ အရာဝံ့ လညာတ်ညာတ် ဟံ့မွဲကိုအဲရ၊ အရာဝံ့
တီလမှုံ့ပိုင်ကျိပ်တြဟေင် တီညာတ်ကေတ် ကျိပ်ကို ကျိပ်မပိတ်ကိုမာန်ရ။ (၁၄)

၉၉၇။ ယံသိုင်ဒေဝတ် ယပ်ဒိုင်သွာန်မွဲး ပွဲဂွေးတိဝံ့ ညးလီမဲ့ တီကေတ် ကျိပ်ကို
ကျိပ်မပိတ်ကို မာန်ဂ်ရော? ညးမတီကေတ်မာန်ဂ် ဩပ်ဟိုထွေး ကိုအဲညိ။ (၁၅)

၉၉၈။ ကောန်သိုင်သာကျဝင် သိဒ္ဓတ္တ မဒ်တောပ်ဒတောပ် သိုင်ဩက္ကာကဂ်
တိတ်ကျင် နူချင်ကပ်လပ်တဲ့ နိတ် ဇော်လောကတဲ့ သွတ် လျးပညာရ။ (၁၆)

၉၉၉။ ယံဗဗ္ဗဗာဝရီ တီလမှုံ့ပိုင်ကျိပ်တြှ် အာစိပ်လအိတ် ဒဒက်တ်ကိုခရ်
ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ၊ အာစိပ် ဩဟတ်အဘိညာတ်အိုတ်သိုရ၊ မှုံ့ကိုမတ်ညာတ် မလေပ်
ညာတ်တ် ပွဲခရ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ၊ အာစိပ် ပွမအိုတ် ဒဒက်တ်ကိုကမ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုရ၊
မှုံ့ကိုစိတ် မတ်တ်ဗူး ပွဲအစောမသွအာရီကိုနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာ ဥပဓိမအိုတ်ရ။ (၁၇)

၁၀၀၀။ တီလမှုံ့ပိုင်ကျိပ်တြှ် ချိုက်ပေင်ကိုပိုင်တြပြကာရ၊ ဟိုတွံခရ် ပွဲလောက
ဏအ်ရ၊ ချိုက်ပေင်ကိုပညာစက္ခရ၊ တုအဲအာတဲ့ ဩပ်သွာန်တ် တီလမှုံ့ပိုင်ကျိပ်တြှ်
ဂ်ညိ၊ တီလမှုံ့ပိုင်ကျိပ်တြှ် ဟိုသွဟ်ကိုအရာဂ် ကုတုအဲရောင်။ (၁၈)

၁၀၀၁။ ဗဗ္ဗဗာဝရီ ဝံ့မင်ကေတ် ဂလာန်မတွံဂး ကျိပ်တဲ့ မှုံ့ကိုစိတ် မမိပ်မြဟ်
ကတိုင်ကမ္ဘ်ရ၊ ‘သောက’ ပွမစံင်တူ ဒဒက်တ်ကိုဗဗ္ဗဗာဝရီ အောန်စေ်ကျင်ရ၊
ကလိဝံ ‘ပိတိ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲမဂ္ဂိုင်ရ။ (၁၉)

၁၀၀၂။ ဗဗ္ဗဗာဝရီ မှုံ့ကိုစိတ်မမိပ်မြဟ် ကတိုင်ကမ္ဘ်ရ မှုံ့ကိုစိတ် မသျှိုက်မျိုက်ဂ်
ဒုတိယ သွာန်တိုန်ဒေဝတ် ရဝံ့မွဲး တီလမှုံ့ပိုင်ကျိပ်တြှ် သွဒတ်ဒိုင် ကွာန်လီ နီဂိုလီ
ဇေးပိုင်လီဂ်ရော? အာတ် ဌာန်တီလမှုံ့ပိုင်ကျိပ်တြှ်မဲ့တဲ့ ပိုညးဂမ္ဘိုင် ဝံ့လောပ်တ်
တီလမှုံ့ပိုင်ကျိပ်တြှ်မပြ လတူနူကို ညးမှုံ့ကိုစိတ်မအိုတ်ရ။ (၂၀)

၁၀၀၃။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြ မဒ္ဒိကောန်သွိုင်သာကျဝင် မအံင်ဇူးကေတ်သွိုင် မာရ်တဲ မှုံကိုပညာမလဲလး မှုံကိုပညာမပြဲ ညံင်ရဲသတိတိဇ္ဇော ဟံမ္မဲကိုပွမပြိုင်ပကာန် မှုံကိုခရ်အာသဝမစာ်စူးအာဂ် (သုဒတ)ဒိုင် ပွဲချင်သာရပ် မဒ္ဒိတို့ရဲသွိုင်ကောသလရ၊ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြမပြဲ လတူနုမ္မိဟ်ဂမ္တိုင်တအ်ဂ် တိကေတ် ပွက္ခိပ်မပိတ်စော်ရ။ (၂၁)

၁၀၀၄။ ကြနုဂ် (ဗဗူးဗာဝရီ)ဝံ ကော်ကေတ် ဗဗူးမဒ်ကွး မလေပ်ပိတ်ဗေဒင် မအာစိုပ်သြင်မဲ့လျီတဲ “ယံမင်ဗှဲ ဗဗူးတအ် သြင်ကျင်အိုတ်ညိ၊ ဟိုလ်ကိုကောန်တု တအ်ရောင်၊ သြင်ကလင် ဂလာန်အဲအိုတ်ညိ။ (၂၂)

၁၀၀၅။ ပွဲလောကဝံ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြ ဝံကတိုန်ကျင်ဂ် ဝါတ်ဂါတ်တရ၊ ကျ် မဒယံဒတဲ ရဲဝံမွး တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြ မံက်တိုန်ကျင် ပွဲလောကဝံရ၊ ပြာပ်အာ ချင်သာရပ် ဗွဲမပြဟ်တဲ သြင်မိုလောပ် တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြ မပြဲလောန် လတူနုသတ် မှုံကိုခိုင်စါအိုတ်ညိ” (ရဲသံဝံ သွးတရ)။ (၂၃)

၁၀၀၆။ ယံအွာဗဗူး ပိုညးဂမ္တိုင် နကြိမဆိုညာတ်တနော် သာ်လိဝံတိကေတ် ရဲဝံမွး တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျော်တြရော? ပိုညးဂမ္တိုင် ဟံတိကေတ် ရဲဝံမွး တိလမ္ပုပ္ပါဒ် ကျော်တြဏီဂ် သြင်ဟိုထွးစီပုးကိုပရူပရာ စိုတ်ကွးအွာ တိကေတ်မာန်ညိ။ (၂၄)

၁၀၀၇။ အဲ ဟိုထွးစီပုးကိုရ၊ လက်သဏ်မဟာပုရိသဂမ္တိုင် ကျင်ပွဲပြကိုဟ်ပိတ် ဗေဒင်ဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ လက်သဏ်မဟာပုရိသ ပိစော်စါဝံလေပ် အဲဖျေပ်တိုန်ကျင် ချိုက်ချိုက်ပေင်ပေင် အတိုင်လေ့င်တဲရ။ (၂၅)

၁၀၀၈။ ပြဲပွဲဇေယျ ဒဒက်တကိုညးမဲ့ လက်သဏ်မဟာပုရိသဂမ္တိုင် နွံတအိုတ်ရ၊ ကုညးဂ် ဒဒ်စါသံဟောင် နွံတအိုတ်ရ၊ ဒဒ် မရနက်ကိုပိ ဟံမ္မဲတရ။ (၂၆)

၁၀၀၉။ ညးဂ် ယပ်ရမံင် ပွဲဘဝမ္မိဟ်မွး ဟံမ္မဲကိုလေံဒဏ် ဟံဖန်ရပ် လွဟ်လနက် ဂ်ဒ်တဲ သိုမဒေံဗတောန် နမဗဗွဲခရ်ဂ် ဝံအံင်ဇူးကေတ် ဂွးတိဝံမာန်ရ။ (၂၇)

၁၀၁၀။ နူကိုဘဝမ္မိဟ်ဂ် ယပ်ရလုပ်ကျင် ဘဝခမီမွး ဒ်တကျ် မထေက်ဒင်ဒါန်ပူဇ မတိကေတ် ခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို အလိုဇေယျ ဗွဲမဍုတ် မပံက်ကေံ သကိုပ်မတွံး ကိလေသ ဟံမ္မဲကိုပတုပ်ပတောံစတ်မာန်ရ။ (၂၈)

၁၀၁၁။ ဇာတ်တောပ်ဒတောပ် အာယုက် ဒဒက်တကိုအဲကို လက်သဏ်ကို ပြကိုဟ်ပိတ်ဗေဒင်ကို ကွးအဲ မဗတောန်လပ်တအ်ဂ်ကို သအာင်အာနုဂ် ကျိပ်ကို ကျိပ်မပိတ်အာကို (ပုစ္ဆာဂမ္တိုင် ထပ်သံဝံ) သြင်သွာန်တ နကိုစိုတ်ဟောင်ညိ။ (၂၉)

၁၀၁၂။ ယပ်ရဒ်တ ကျ် မသုဟ်အစောံ ညာတ်ကေတ်မာန် ဟံမ္မဲကို စိုဒ္ဒာမွး ပြဒုညာဂမ္တိုင် မသွာန် နကိုစိုတ်ဂ် သွဟ်တ နကိုပါင်ရောင်။ (၃၀)

၁၀၁၃-၁၀၁၅။ ဗဗ္ဗးမဒ်ကွး စုံတြိဂမ္ဘိုင် မတွံဂး အဇိတ တိဿမေတ္ထေယျ ပုဏ္ဏက မေတ္တဂ္ဂ ဓောတက ဥပသီဝ နန္ဒ ဟေမက တောဒေယျ ကပ္ပ တပညာ ဇေတကဏ္ဍိ ဘဒြာဝုဓ ဥဒယ ဗဗ္ဗးပေါဿာလ တပညာမောဃရာဇ ရသိန္ဓေဝီရိယ တအိဂ် ဝံမိင်ကေတ် ဂလာန် ဗဗ္ဗးဗာဝရီတဲ- (၃၁-၃၃)

၁၀၁၆-၁၀၁၇။ ဗဗ္ဗးကွးဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မျှံကိုကိုဏ်တုဟ်တုဟ် မဒယှ်တုံပြာကဋ် ပွဲလောကအိုတ်သို ကလိဝံဇျာန်ဂ်ဒ်တဲ မလဟိင် ပွဲပွမလုပ်စဇျာန် မျှံကိုပညာ မဂပ်ပ် ထိုဗးလပ် နကို(သမ္မာဆန္ဒ) ဝါသနာက္ကာက္ကာ စန်သော်ဂွန်တဲ ပကင်ရင်တ် စွာံပြန် တအိဂ် လှောင်တ် ရသိဗာဝရီတဲ သွရေံသော်ရံတ်တဲ တူရူအာ ဒိုသ်သွင်ကျာတ်တဲ စူးတိတ်အာအိုတ်ရ။ (၃၄-၃၅)

၁၀၁၈။ ပွဲအခိင်မအာတ်ဂ် လုပ်အာချင်အာဟိဿတိ မဒ်အရာဒတန် သိုင်အဋ္ဌက အိုတ်ရ။ လုပ်အာ ရးဥဇ္ဇေနီ ချင်ဂေါနဒ္ဒ ချင်ဝေဒိဿ ချင်မဝံယျဝနသကို။ (၃၆)

၁၀၁၉။ ရးကောသမ္ဘိ ချင်သာကေတကို ချင်သာရဂ် မပြန့် ချင်တုဟ်သအာင်ကို ချင်သေတဗျကို ချင်ကပိလဂ်ကို ချင်ကုသိနာရာမ်ကို။ (၃၇)

၁၀၂၀-၁၀၂၁။ ချင်ပါဝါကို ချင်ဘောဂနဂရကို ချင်ဝေသာလီကို ချင်ရာဇဂြိုဟ် ကိုတဲ ညးမထင်ချ်ဂ် ညံင်ရမကလိဝံ ချ်မဂ်ကို ညးမကူမိုက်ဂ် ညံင်ရမကလိဝံ လာတ်မဂ်ိုင်ကို ညးဒးဒင်ဒတူတဲ နကိုဂမ္ဘဲတဲ ဥတုကညင်ဂ် ညံင်ရမကလိဝံ သိုင်ကို တိုန်အာနီ မျှံကိုဗယိပါသာဏက မလဟိင် ဗွဲမပြတ်အိုတ်ရ။ (၃၈-၃၉)

၁၀၂၂။ တီလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲတုန် ပွဲအခိင်ဂ် တွံဗွိုင်ကေတ် ခမီသင်ဂမ္ဘိုင်တဲ ညံင်ရသိုင်ဇာဒိသိုင် မကရေဲ ပွဲဂြိုပ်ကို ဟိုတွံဓရ် ကိုခမီဂမ္ဘိုင်ရ။ (၄၀)

၁၀၂၃။ အဇိတဂ် ညံင်ရမညာတ်ကေတ် သိုင်တဲကို ညံင်ရမညာတ်ကေတ် သိုင်ဂိတုဗွဲ မရောင်ဆဲး လတူအာကာသ ပွဲအခိင်စုံသုန်မံက်ကို ဝံဗိုလှောင် တီလ မ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မျှံကို လျးအရံင်မပြဲ ဟံကကွံရ။ (၄၁)

၁၀၂၄။ ကြံနုဂ် ညာတ်ကေတ်လက်သဏ် မချိုက်ပေင် ပွဲကာယတီလမ္ပပိဉ် ကျာ်တြဲတဲ သိုမဒတူဒိုင် မွဲဒဲးဂ် မိပ်မြတ်အိုတ်တိုဟ်ဂ်ဒ်တဲ သွာန်တ် ပြဒ္ဒညာဂမ္ဘိုင် နကိုစိုတ်ရ။ (၄၂)

၁၀၂၅။ ရန်တဲတဲ ဩဝ်ဟိုတွံတ် အဝယ်(ဗဗ္ဗးဗာဝရီ)ညိ၊ ဩဝ်ဟိုတွံတ် အင်္ဂ လက်သဏ် မွဲဟာန်ကောံ တောင်ဒတောင်ညိ၊ ဩဝ်ဟိုတွံတ် ပွမအာစိုပ်ဩဝ်မွဲလှိုင် ပွဲပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ညိ၊ ဗဗ္ဗးဗာဝရီဂ် ဖျံပတိုန်ဒိုင် ကောန်ကွးစိုတ်လိုရော? ရဝံ နကိုစိုတ်ဟေင် (ဂရင်ပတီသွာန်) ဂလာန်ပြဒ္ဒညာရ။ (၄၃)

၁၀၂၆။ အာယုကံ ဗဗ္ဗေ(အဇိတ)ဂ္ဂံ မုနုကံစါစောရ၊ ဗဗ္ဗေဂ္ဂံ ဗွေတောဒိတောဝ်မွး
ဒိဗာဝရီရ၊ အင်္ဂလကံသဏ် ဗွေဇေယျ ဗဗ္ဗေဗာဝရီတုန် န္ဓိပိပြကာအိုတ်ရ၊ အာစိပ်ဩင်
မွဲလွှာ ပွဲပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင်ဂမ္တိုင်ရ။ (၄၄)

၁၀၂၇။ ဖျေပတိုန်ဒွင် ပြကိုဟ်အဘိဓာန် ‘နိဂဏ္ဌာ’ ပြကိုဟ်အလင်္ကာ ‘ကေဋ္ဌဘာ’
ပြကိုဟ်လက္ခဏာ ပြကိုဟ်ဣတိဟာသဂမ္တိုင် ကုကောန်ကွးဂမ္တိုင် မသုန်ကွဲတအ်ရ၊
အာစိပ်ဩင်မွဲလွှာ ပွဲပြကိုဟ်ဗိုတ်ဗေဒင် မဒိဂြပ်ဇေယျဇေယျ (ရဲဝံ ဟိုတ်တဲရ)။ (၄၅)

၁၀၂၈။ ယွံတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ မလေဝ်ကုတ်ထပိုတ်ကေံ သွေဟ်ပွာမပြ လတူနု
မ္မိဟ်ဂမ္တိုင်ဂ္ဂံ စိုတ်လက်သဏ်ဂမ္တိုင်မွဲတြး ဒေက်တဲကုဗဗ္ဗေဗာဝရီတဲ သွပြာကဋ်ထွေး
တဲညါ လွက်ဒ်သွေဟ်ပွာ ကုအဲဒိုက်ညါ။ (၄၆)

၁၀၂၉။ ယွံမင်ဗွဲ ဗဗ္ဗေဗာဝရီဝံ နကိုလတက်ဂ္ဂံ ကြောပ်တဲ မုခ်မာန်ရ၊ ပွဲအကြာ
ကောပ်မတ် ဗာဝရီဂ္ဂံ သော်ဥဏ္ဌာလုံ ကျတ်မင်ရ၊ ကုဗဗ္ဗေဗာဝရီဂ္ဂံ ဩဝ်တီကေတ်
ရဲဝံမွး မ္မုကိုအင်္ဂမ္တိုင်တြဲ မကြောပ်ဗွန်လပ် နကိုသိုက်ကွပ်(သိုက်သိုက်)ရ။ (၄၇)

၁၀၃၀။ ဟံမင်ကေတ် ဂလာန်ပုစ္ဆာ မမိက်ကိုမွဲမွဲတဲ ဝံကလင်တဲ ပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင်
နကိုတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲရ ရသီအိုတ်သိုတ်တအ်ဂ္ဂံ မ္မုကိုစိုတ်မမိပ်မြဟ်ဂ္ဂံတဲ ပင်ခွအ်
ခွေတ်တဲတဲမွး ချပ်တဲတောင်တောင်ရ။ (၄၈)

၁၀၃၁။ ပြဒ္ဒညာမဂပ်ဝ်သွာန် နကိုစိုတ်ဂမ္တိုင်ဂ္ဂံ ညးလီမ္မဲ သွာန်တဲဂ္ဂံရော?
ဒေဝတဲ သွာန်တဲဟာ၊ သိုင်မြို သွာန်တဲဟာ၊ သိုင်အိန် မဒ်တုသုဇာ သွာန်တဲဟာ
တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ ဟိုတ်သိုက် သွဟ်ဝံ ကုညးလီဂ္ဂံရော? (၄၉)

၁၀၃၂။ ဗဗ္ဗေဗာဝရီဂ္ဂံ သွာန်တဲ ကျိုဟ်ကို ကျိုပ်မပိုတ်ဒေဝ်ဇော်ကိုရ၊ ယွံတီလ
မ္ပုပိုင်ကျက်တြဲ တီလမ္ပုပိုင် မချိုက်ပေင်ကိုပိုင်တြဲပြကာဂ္ဂံ ဩဝ်ဟိုတ်တဲ ဂလာန်ပုစ္ဆာ
ဂ္ဂံညါ ဩဝ်ပါကေံသွေဟ်ပွာ အဲဒိုက်တအ်ညါ။ (၅၀)

၁၀၃၃။ ယွံအဇိတ ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပွမဟံတီ ခရ်ဃာ်ဂ္ဂံ ကျိုပ်မွးယုရ၊ ဝိဇ္ဇာ (အရဟတ္တမဂ်)
မစိုန်သကိုကောံ ‘သဒ္ဓါ’ ပွမလျှင်ပတေံ ‘သတိ’ ပွမဗျူဟ် ‘သမာဓိ’ ပွမတန်ကြန်ကို
‘ဆန္ဒ’ ပွမနွံပိုက်ကိုကုသိုလ် ‘ဝီရိယ’ ပွမပတ်တဲဇြဟတ်ကိုဂ္ဂံ ဩဝ်စုတ်သမ္ဘိကေတ်
ရဲဝံမွး ခရ်မလေဝ်ကုတ်ထပိုတ် ကျိုပ်ရ။ (၅၁)

၁၀၃၄။ အခါကာလ ဟိုတ်သွဟ်သင်္ဂဟ်မွး မင်ဗွဲအဇိတဂ္ဂံ မ္မုကိုကာယစိုတ်မတိုန်
နကိုစိုတ် မသျှိုက်မြိုက်မိပ်မြဟ် ဗွေမလောန် မထက်ပခိုင်လပ်ဂ္ဂံတဲ လစက်ပတိုန်
သွာလး စွာ်ဗြန် ပွဲလတူဗုဒ္ဓ မွဲလပါ်တဲ လောဝ်ဏာကျိုပ် ဇေရင်ဇိုင် တီလမ္ပုပိုင်
ကျက်တြဲရ။ (၅၂)

၁၀၃၅။ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြ မှုံကိုပညာစက္ခ ဗဗ္ဗေဗာဝရီ မွဲဟာန်ကျောံအဲဒိုက် တအိဂ် မှုံကိုစိုတ်မမိပ်မြိတ်အိုတ်တိုဟ် မသျှင်တိုန်အိုတ်ဂ်ဒိုတ် လှောင်ကလအိ တမ်ဇိုင်တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြဂမ္တိုင်ရ။ (၅၃)

၁၀၃၆။ ဗဗ္ဗေဗာဝရီ မဒ်မွဲဟာန်ကျောံကွေးဂမ္တိုင်ဂ် ဩဝ်ကိုဒ်တသိုခ်ညိ၊ ယွံမင်ဗွဲ အဓိက တုအဲလေဝ် ဩဝ်ကိုဒ်တသိုခ်ညိ၊ ဩဝ်ကိုဝံ အာယုက်ဂိုင်ညိ။ (၅၄)

၁၀၃၇။ သွေဟ်ပှာအိုတ်သို ဒဒက်တ်ကိုဗဗ္ဗေဗာဝရီကို တုအဲအဓိကကို ဒဒက်တ် ကိုကွေးဂမ္တိုင်အိုတ်သိုကို အဲကျပ်ကိုအခေါင်သွာန် ကုကောန်တုတအိရ၊ ဩဝ်သွာန်တ် ပုစ္ဆာ မိက်ဝံသွာန် ပွဲစိုတ်ကောန်တုတအိအိုတ်ညိ။ (၅၅)

၁၀၃၈။ တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြ ကိုအခေါင်သွာန်ဂ်ရ မင်ဗွဲအဓိကဝံ ဂဇအိပင် တဲတဲ ဂရင်ပတီတိုန် တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြ ဂလာန်ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ မဒ်ပဌမ ပွဲဗယိ ပါသဏကရ။ (၅၆)

ဝတ္ထုဂါထာတဲရ။

၁။ ပုစ္ဆာ အဓိကမာဏဝ

၁၀၃၉။ (အဓိကတ် ဂရင်ပတီ သာ်ဝံရ) —

မုရ်ခရ်လီမ္ပဲ ကြောပ်ဗွန်လပ် လောကဂ်ရော? လောကဝံ မုရ်ဟိုတ်နူခရ်လီမ္ပဲ ဟွံပြာကဋ်ဂ်ရော? မုရ်ခရ်လီမ္ပဲ ဟိုတ်တံတ် ရဲဝံမွဲ ခရ်မလံက်လေတ် ဗာန်စပ်ဂ်ရော? မုရ်ခရ်လီမ္ပဲ ဒ်ဘဲလောကဇှော်အိုတ်ဂ်ရော? (၁)

၁၀၄၀။ (တီလမ္ပုံပိုင်ကျပ်တြ သွေးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံအဓိက ‘အဝိဇ္ဇာ’ပွမဟွံတီဂ် ကိုင်ကြောပ်လပ် လောကရ၊ ဟိုတ်နူကိုခရ် ‘မစ္ဆ ရိယ’ ဇေယျော မိက်ဝံကိုဒ်တဲ ညးတုဟ်သအာင်ဟွံမိက်ကိုဒ် ‘ပမာဒ’ ပွမဟိုတ်မာ် ဂ်ရ လောကဝံ ဟွံပြာကဋ်ရ၊ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ဂ် သွေးတ် ရဲဝံမွဲ ခရ်မလေပ် လံက်လေတ် ဗာန်စပ်ကို(လောက)ရ၊ (ဒဒိုက်)ဝဋ်သံသာဂ် ဒ်ဘဲလောက မဇှော် အိုတ်ရ။ (၂)

၁၀၄၁။ (အဓိကတ် ဂရင်ပတီ သာ်ဝံရ) —

ဇှော်ဗျာ်တဏှာဂမ္တိုင်ဂ် ဇှော်အာ ပွဲအာယတနအိုတ်သိုအိုတ်ရ၊ မုရ်ခရ်လီမ္ပဲ စိုဒ္ဓာဆေဝ်ဒပ်ကွေံ ဇှော်တဏှာဂမ္တိုင် မာန်ဂ်ရော? ခရ်မမင်မွဲ ကွာတ်လဒိုကွေံ ဇှော်တဏှာဂမ္တိုင် ဩဝ်ဟိုတ်တဲညိ၊ မုရ်ခရ်လီမ္ပဲ မင်မွဲ ကွာတ်လဒိုကွေံ ဇှော် တဏှာဂမ္တိုင် မာန်ဂ်ရော? (၃)

၁၀၄၂။ (တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်တြိ သုးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံအဇိတ ‘သတိ’ ပွမဗ္ဗိဗျဟိတံ စိန္ဒာဆေဝဒကေ ဇောဝတဏှာ မဇောဝအာ ပွဲလောကမာန်ရ၊ အဲဟိတံဝံတ ဓရ မမင်မ္မက္ခာတ်လဒီကေ ဇောဝတဏှာဂမ္ဘိုင်ရောင်၊ ပညာဂ် မင်မ္မက္ခာတ်လဒီကေ ဇောဝတဏှာဂမ္ဘိုင်မာန်ရ။ (၄)

၁၀၄၃။ (အဇိတဂ် ဂရင်ပတိ သာ်ဝံရ) —

ယံတိလပိဋ် ပညာကို သတိကို ရုပ်နာမ်ကို နွံတရ၊ ဓရပညာ သတိ ရုပ်နာမ်ဝံ ပှိုတ်တ ပွဲဒုဒ္ဓေလိဂ်ရော? တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်တြိ ဒးဒင်သွာန်ဂ် ဩဝဟိတံကိုအဲဒိုက် ဟိတံဝံညိ။ (၅)

၁၀၄၄။ ယံအဇိတ အဲသွဟ်ကို ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ တုအဲ မသွာန်ရ၊ ဩပုနိဗ္ဗာန်ပွဲ ရုပ်ကို နာမ်ကို ပှိုတ်ပွဲမသက္ကုသေဟ်ရ၊ ပုနိဗ္ဗာန် မဒ်အရာမပှိုတ် ဒဒက်တံကိုအဘိ သဒ္ဓါရဝိညာဏ်မတံဂး ကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ်ဂ် ရုပ်နာမ်ဝံ ပှိုတ်ရ။ (၆)

၁၀၄၅။ ယံတိလမ္ပုပိဋ်ကျော်တြိ ပွဲလောကဝံ ဩပုဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်ဂ် ဒိတ် ပုဂိုလ်တုအရန် မတိကေတ်ဓရတဲအိုတ်ရ၊ ဩပုဂိုလ်ဂမ္ဘိုင်တုန် ဒိတ် ပုဂိုလ် ‘သေက္ခ’ ဃောမဒ္ဓေတ် တံအိုတ်ရ၊ တိလမ္ပုပိဋ် မ္မုကိုပညာမကြိုင်ကျဟ် ဒးဒင်သွာန်တံ ဒ္ဓေတ်ပုဂိုလ်ဂမ္ဘိုင် တအံဂ် ဩဝဟိတံ ကိုအဲဒိုက်ညိ။ (သာ်ဝံ ဂရင်ပတိတ်ရ)။ (၇)

၁၀၄၆။ ခမိဂ် ဟံထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ် ပွဲကာမဂမ္ဘိုင်ရ၊ ဟံဒိတ် ညးမ္မုကိုစိုတ် မဇေတ်ပေတ်ကိုကျရ၊ မ္မုကိုသတိ စိက္ခးဆိုက်ဗွက် ပွဲဓရဂမ္ဘိုင်အိုတ်သိုဂ်ဒိတဲ သွဒတ် ဒိုင်ရ၊ (သာ်ဝံ ဟိတံတိုန်ရ)။ (၈)

ပုစ္ဆာ အဇိတမာဏဝ ဗွဲကိုပ်ကွာတဲရ။

၂။ ပုစ္ဆာ တိဿမေတ္တေယျမာဏဝ

၁၀၄၇။ (တိဿမေတ္တေယျဂ် ဂရင်ပတိ သာ်ဝံရ) —

ပွဲလောကဝံ မုရ်ညးလိမ္မဲ ဒ်ညးတရိပ်ကိုစိုတ် လောဲသွာဂ်ရော? မုရ်ညးလိမ္မဲ ဟံမ္မဲကိုပွမချီတေဝ်အိုတ်ဂ်ရော? မုရ်ညးလိမ္မဲ နကိုပညာဂ် တိကေတ်လအိတ်ဓါလျှိုကို လဒေါင်ကိုတဲ ဟံလံက်လေတ် ဟံဗာန်စပ်ဂ်ရော? မုရ်ညးလိမ္မဲ ဂပ်ဟိတံဝံ ရဝံမွး မဟာပုရိသဂ်ရော? ပွဲလောကဝံ မုရ်ညးလိမ္မဲ ကလိလောန်အာတဏှာ မလေပ်ဇိုင်ဖျပ် ဂ်ရော? (၁)

၁၀၄၈။ (တိလမ္ပုပိဋ်ကျော်တြိဂ် သုးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံမေတ္တေယျ ဩခမိမ္မဲ ညာတ်ကေတ် ဒုသ် ပွဲကာမဂမ္ဘိုင်တဲ ဒ်ညး မဒ္ဓေတ်တံ ဒ္ဓေတ်မဂ်ပြရ၊ ဒ်ညး မစာ်စူးအာနူ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ဒ်ညး မ္မုကို ‘သတိ’ ပွမ

ဗိုဗျာဟ် အခါကာလအိုတ်သီရ၊ ဗွာရဏာ နက်ပညာတဲ နိညး မစိုဟ်လလမ်ရ၊ ကုခမိဂ် ဟံမ္မဲကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင် မလေပ်ချီတေဝ်အိုတ်ရ။ (၂)

၁၀၄၉။ ခမိဂ် ဝံတိကေတ် လအိတ်ဓါလွှ်မတွံး ဒုက္ခသစ္စ သမုဒယသစ္စကို လဒေါပ်မတွံး နိရောဓသစ္စကို နက်မတ်ပညာတဲ ဟံလံက်လေတ် ဟံဗာန်စပ် (နက်တဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္တိုင်)ရ၊ ခမိဝံ အဲကော်ခစ ရဲဝံမွဲး မဟာပုရိသရ၊ ခမိဂ် ကလိ လောန်ကွေ်တဏှာမလေပ်ဇင်ဖျပ် ပွဲလောကဏအ်ရ။ (၃)

ပုစ္ဆာ တိဿမေတ္တေယျ မရနက်ကိုဓါတဲရ။

၃။ ပုစ္ဆာ ပုဏ္ဏကမာဏာဝ

၁၀၅၀။ (ပုဏ္ဏကရ် ဂရင်ပတိ သာ်ဝံရ)။—

မ္မုံပွက် မိက်ဝံသွာန် ဂလာန်ပြဒ္ဒညာကို တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ မညာတ်ကေတ် ရိုဟ်ကွက် အကုသိုလ် မစာ်စူးအာ နူ‘တဏှာ’ ပွမချီတေဝ်ဂ်ဒ်တဲ အဲဒိုက်စိုပ်ကျ်တြဲရ၊ ပွဲလောကဝံ ရသိဂမ္တိုင်ကို မှိုဟ်ဂမ္တိုင်ကို သိုင်ဂမ္တိုင်ကို ဗဗူးဂမ္တိုင်ကို နိဿဲကိုသတ်လိတဲ သွပူဇန ကိဒေဝတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်ဂ်ရော? ယွံတီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ သွာန်တဲ ဟိုတ်ဂ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ် ဩပ်ဟိုတ်ကွေ်အဲဒိုက်ညိ။ (၁)

၁၀၅၁။ (တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ သွးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

ယွံပုဏ္ဏက ပွဲလောကဝံ ရသိဂမ္တိုင်ကို မှိုဟ်ဂမ္တိုင်ကို သိုင်ဂမ္တိုင်ကို ဗဗူးဂမ္တိုင်ကို ညးဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် ရာဒနာမိက် ဒိဋ္ဌိမ္မိဟ် ဒေဝတ် မြီတဲ သွပူဇ ဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဂ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် နိဿဲကိုဒိဋ္ဌိဂဝံ မပ္ပံကိုဇရာတဲ သွပူဇ အိုတ်ရ။ (၂)

၁၀၅၂။ (ပုဏ္ဏကရ် ဂရင်ပတိ သာ်ဝံရ)။—

ယွံတီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ ရသိဂမ္တိုင်ကို မှိုဟ်ဂမ္တိုင်ကို သိုင်ဂမ္တိုင်ကို ဗဗူးဂမ္တိုင်ကို ညးဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် သွပူဇဒေဝတ်ဂမ္တိုင် ဗွဲမဂ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ယွံတီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ သာ်လိ မဒ်တဲရော? ညးဂမ္တိုင် ဟံဟိုတ်မဲ ပွဲပွမပ္ပုဇ် ကလိလောန်ကွေ် ပွမတန် ပဋိသန္ဓိကို ပွမဗျူကို မာန်အိုတ်ဟာ သွာန်တဲ ဟိုတ်ဂ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ် ဩပ်ဟိုတ်ကွေ် အဲဒိုက်ညိ။ (၃)

၁၀၅၃။ (တီလမ္မုံပိုင်ကျ်တြဲ သွးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

ယွံပုဏ္ဏက ဩညးဂမ္တိုင် ရာဒနာမိက်တဲ မှိုဟ်ဒေဝတ်မြီဂမ္တိုင်အိုတ်ရ၊ ထိုင်သးတ် ဝတ္ထုဒါန် ပူဂိုလ်ဒွါန်ဒါန် ဖိုအာနိသံသဒါန်အိုတ်ရ၊ ဟိုသွး ရာဒနာမိက်အိုတ်ရ၊ သွပူဇ

ရံဂ်အိုတ်ရ၊ စောလံကို ပွမကလိဝံ မှီဟ်ဒေဝတံဗြိတဲ ရာဒနာမိက် ကာမဂမ္ဘိုင် အိုတ်ရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဓိန်ရပတိတ်ဇြဟတ် ပူဇ်ကိုလောင် ဟိုတ်နူမဃာန်စပ်ဒိုင် နကို‘တဏှာ’ မထွေန်စပ်ဂ်ရ တိတ်ဗူး နူကိုဒဒိန်ဝံ မပ္တံကိုပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ ဟုံမာန်အိုတ်ရ ရဝံ အဲသွးတရ။ (၄)

၁၀၅၄။ (ပုဏ္ဏကရ် ဂရင်ပတိ သာ်ဝံရ) —

ယွံတိလမ္ပုပိဉ်ကျါတြိ ညးဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ဓိန်ရပတိတ်ဇြဟတ်ပူဇ်ကိုလောင် ယဝ်ရ ဟုံကလိလောန်ကောံဒဒိန်ဝံ မပ္တံကိုပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ ဟုံမာန်အိုတ်မွဲ ပွဲဒေဝ လောက မနုဿလောကဝံ ညးလိမ္မဲ ကလိလောန်ကောံဒဒိန်ဝံ မပ္တံကိုပွမတန် ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ မာန်ဂ်ရော? ယွံတိလမ္ပုပိဉ်ကျါတြိ ဂရင်ပတိ ဟိုတ်ဂ်ရ၊ ဟိုတ်ဂ် ဟိုတ်ကောံအဲဒိုက်ညိ။ (၅)

၁၀၅၅။ (တိလမ္ပုပိဉ်ကျါတြိ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံပုဏ္ဏက ပွဲလောကဝံ ဩညးမွဲ နကိုပညာဂ် စင်ခြင်တ သဘဓရဂမ္ဘိုင် အပွဲ မူးဇကုတဲ ဟုံမွဲကိုတဏှာ မလေပ်ချီဇတပ် ပွဲလောက မမိက်ကိုမွဲမွဲရ၊ ညးဂ် ဒ်ညး မလလမ်ကောံကိလေသ ဒ်ညး မစာ်စူးအာနူယေက်ဒုစရိတ် ဒ်ညး မစာ်စူးအာနူ ကိလေသ မဒ်ဟိုတ်ဒဒိန် ဒ်ညး မစာ်စူးအာနူတဏှာဂ်တဲ ကလိလောန်ကောံဒဒိန်ဝံ မပ္တံကိုပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ မာန်ရ သာ်ဝံ အဲသွးတရ။ (၆)

ပုစ္ဆာ ပုဏ္ဏကမာဏဝ မရနက်ကိုပိတဲရ။

၄။ ပုစ္ဆာ မေတ္တဂူမာဏဝ

၁၀၅၆။ (မေတ္တဂူ သွာန်တ သာ်ဝံရ) —

ယွံတိလမ္ပုပိဉ်ကျါတြိ အဲဒိုက်ဂ် စုတ်သမ္ဘိလပ် တိလပိဉ်ဂ် ဒ်ညး မအာစိပ်လအိတ် နကိုမဂ်ညဏ်ပန်ပြကာဂမ္ဘိုင် ဒ်ညး မ္မုကိုစိတ်မဇောပ်ပုတ်တဲရ၊ ပွဲလောကဝံ ဒဒိန်ဂမ္ဘိုင် အိုတ်သိုက် နွံတံ ဂြိုင်ဂွေင်အိုတ်ရ၊ ဒဒိန်ဂမ္ဘိုင်ဝံ မဟိုတ်ကတိုန်ကျင်အိုတ်ဂ်ရော? သွာန်တ ဟိုတ်ဂ်ရ တိလမ္ပုပိဉ်ဂ် ဩဝ်ဟိုတ်ကောံအဲဒိုက် ဟိုတ်ဂ်ညိ။ (၁)

၁၀၅၇။ (တိလမ္ပုပိဉ်ကျါတြိ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံမေတ္တဂူ ကောန်တုဂ် သွာန်အဲ တမ်မဒ်ဟိုတ်ကတိုန် ဒဒက်တံကိုဒဒိန်ရ၊ တမ်မဒ်ဟိုတ်ကတိုန် ဒဒက်တံကိုဒဒိန် အတိုင်အဲ မတီဟောင် ဟိုတ်ကောန်တုရ၊ ပွဲလောကဝံ ဒဒိန်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ကတိုန်ကျင် ဗွဲပကာရမဂ္ဘိုင် ပွဲလောကဂ် ကတိုန်ကျင် ဟိုတ်နူဟိုတ်မတွံဂး ဥပမိ မပ္တံကိုကမ်ကိလေသအိုတ်ရ။ (၂)

၁၀၅၈။ ဩဉ္ဇးမဲ့ ဟုံမဲ့ကိုပညာဂ်ဒ်တဲ ကျောန်တံ ဥပမိ မတ္တကိုကမ်ကိလေသရ၊
ဉ္ဇးဟုံမဲ့ကိုပညာဂ် အာစိုပ်ဒေဒိမ် မတ္တကိုပွမတန်ပဋိသန္တိ ထပ်ကိုထပ်ရ၊ ဟိုတံဂ်ရ
မှာ်သေ့ဝ် ဟိုတံမကတိုဒ် ဒေကံတံကိုဒေဒိမ်ဝဋ် မတ္တကို(ဇာတိ) ထပ်ကိုထပ်တဲ ပိုင်ခြာ
တိကေတ် (မတ္တကိုအနိစ္စ)ဂ်ဒ်တဲ ဟုံကျောန်တံ ဥပမိ မတ္တကိုကမ်ကိလေသရ။ (၃)

၁၀၅၉။ ပိုဉ္ဇးဂမိုင် သွာန်ကျင် ဩပုစ္ဆာအိုတ်ရ၊ တီလမုံပိုင် သွဟ်ကျင် ကိုအဲ
ပုစ္ဆာဂ် တဲရ၊ သွာန်တံ တီလမုံပိုင် ပုစ္ဆာမဲ့သအာင်အိုတ်ရောင်၊ ဖအောင်ဖတိုက်ရ၊
ဩဝ်သွဟ်ကိုပုစ္ဆာဂ်ညိ၊ တုပညာဂမိုင်ဂ် သာ်လှို ကလိလောန်အာ ဇောင်သံသာကို
ပွမတန်ပဋိသန္တိကို ပွမဗျူကို ပွမစံင်တူသောက လရိအ်ယာံ ကရေပ်ကရောတ်ကို
အိုတ်ဂ်ရော? ဒုင်ဂုဏ်ရ၊ တီလမုံပိုင်ဂ် ဟိုတ်နူမတိကေတ်ခေပ်တဲဂ်ရ ဩဝ်သွဟ်ကို
ဂလာန်သွာန် ကိုအဲဒိုက်ညိ။ (၄)

၁၀၆၀။ (တီလမုံပိုင်ကျင်တြိဂ် သွးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

ယုံမေတ္တဂူ အဲကြက်ဟိုတွံကိုတုအဲ ခေပ်မဒ်ဟိုတ် မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မသွဇောင်မတ်
အလိုဇကုမာန် ပွဲဘဝဝံဟောင်ရ၊ တိကေတ် ခေပ်သာ်ဝံတဲ သိုမုံကိုသတိ ပွမဗိုဗျဟ်ဂ်
ဒ်တဲ ဉ္ဇးမပတိတ်ဗြဟတ်ဂ် ကလိလောန်ကျေံ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်
ပွဲလောကမာန်ရ။ (၅)

၁၀၆၁။ ယုံတီလမုံပိုင်ကျင်တြိ တိကေတ် ဩခေပ်မဲ့တဲ သိုမုံကိုသတိ ပွမဗိုဗျဟ်
ဂ်ဒ်တဲ ဉ္ဇးဒွေတ်လုတ် ပတိတ်ဗြဟတ်ဝံ ကလိလောန်ကျေံ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်
ဗာန်ခြပ် ပွဲလောကမာန်ရ၊ အဲဒိုက် သျှိုက်မျိုက်တံ ခေပ်လောန်ရ။ (၆)

၁၀၆၂။ (တီလမုံပိုင်ကျင်တြိဂ် သွးတိုန် သာ်ဝံရ)။—

ယုံမေတ္တဂူ တုအဲဂ် တိကေတ်ခေပ်ဂမိုင်အိုတ်သို မတ္တကိုပစ္စုပ္ပန်၊အတိတ်၊အနာဂတ်
(ဗွဲအစောံ မတ္တကိုအနိစ္စရ)၊ ဩဝ်နက်ပါကျေံ ပွမသျှိုက်မျိုက် ပွဲခေပ်ဂမိုင်အိုတ်သိုကို
သိုမဒ်အရာဒတန်မတွံဂး တဏှာဒိဋ္ဌိကို အဘိသင်္ခါရဝိညာဏ်ကိုညိ၊ နကြိမနက်ပါကျေံ
သာ်ဝံနော် ဟုံတန်တံ ပွဲဘဝရ။ (၇)

၁၀၆၃။ ခမိတုပညာ မုံပကတိမပဒတ် အတိုင်မသွးကျင်တဲဂ် သိုမုံကို ‘သတိ’
ပွမဗိုဗျဟ်ဂ် ဒွေတ်တံ ဟုံမဲ့ကို ဝိဝိင်ဂ်ဒ်တဲ နကိုတဏှာဒိဋ္ဌိ နကြိမပါကျေံ ပွမ
သျှိုက်မျိုက်ဂမိုင်နော် ပွဲဘဝဝံဟောင် ပါကျေံဒေဒိမ် ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ ပွမစံင်တူ
သောက လရိအ်ယာံ ကရေပ်ကရောတ်မာန်ရ။ (၈)

၁၀၆၄။ ယုံတီလမုံပိုင်ကျင်တြိ မဒ်တောင်ဒတောင်ဂေါတမ အဲဒိုက်ဂ် သျှိုက်မျိုက်
ဂလာန် မလေပ်ပါကျေံ ဥပမိ မတ္တကိုကမ်ကိလေသ တီလမုံပိုင်ကျင်တြိ မတွံလဝ်

ဗွဲမဒးရးရ၊ ဓရ်ဝံ ဟိုတ်နူတီကေတ်တဲဂ်ရ တီလမုံပိုင်ကျိတြိဂ် ပါကောဒဒိန် ဗွဲစွတ်
ဇကန်မာန်ရ။ (၉)

၁၀၆၅။ ယွံတီလမုံပိုင်ကျိတြိ ဗိုအဲဒိုက်ချပ်ဝံတုန် တီလမုံပိုင်ဂ် ဒှောံဗတောန်တ်
ညးဂမ္တိုင် ဟံပိတ်သကုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ်လေဝ် ပါကောဒဒိန် မာန်အိုတ်ရ၊
ယွံတီလမုံပိုင်ကျိတြိ ဟံသွတ် ပွသရာမ်ပါပ် ဟိုတ်ဂ်ရ ပြာပ်အာဇရေင် တီလမုံပိုင်
ကျိတြိတဲ အဲဒိုက်လောပ်ဏာရ၊ တီလမုံပိုင်ကျိတြိ ဒှောံဗတောန်အဲဒိုက် လွက်
ပိုတ်ညိ။ (၁၀)

၁၀၆၆။ ယွံမေတ္တဂ္ဂ ယြဲညးမဲ့ တုအဲဂ် တီကေတ် ရံပွဲမွဲး ညးမသွကောံပွသရာမ်ပါပ်
မူးတဲ ညးမအာစိုပ်လအိတ် နကိုမဂ်ညာဏ်ပန်ပြကာတဲ ညးဟံမဲ့ကိုဂဗုန် ညးဟံမဲ့ကို
ပွမဗာန်စပ် ပွဲကာမဘဝရ၊ ညးဂ် ဗွဲစွတ်မွဲး နိတ် ညးမကလိလောန်ကောံ ‘ဩဃ’
ဇောပ်သံသာဝံတဲ ညးမကောံအာ(နိဗ္ဗာန်) ဩင်မဲ့လျီတဲ ညးဟံမဲ့ကိုဒစုက်လေ
ကိလေသ ညးမစာ်စူးအာနူသေ့ဟ်ပွာမာန်ရ။ (၁၁)

၁၀၆၇။ ပွဲလောကဝံ ယြဲညးမဲ့ မုံကိုပညာရ၊ နကိုမဂ်ညာဏ်ပန်ပြကာဂ် အာစိုပ်
လအိတ်ရ၊ ညးဂ် ဟိုတ်နူပါသွးကောံ ပွမထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ် မတ္တကိုရာဂ ပွဲဘဝဇောပ်
ဘဝသုတ်ဂ်ရ နိတ် ညးမစာ်စူးအာနူတဏှာတဲ ညးမစာ်စူးအာနူကိလေသ မဒ်ဟိုတ်
ဒဒိန်တဲ ညးမစာ်စူးအာနူထွေန်စပ်ဂ်ဒ်တဲ တတ်ကောံအာဒဒိန်ဝင် မတ္တကိုပွမတန်
ပဋိသန္တိ ပွမဗျူမာန်ရ သာ်ဝံ အဲသွးတ်ရ။ (၁၂)

ပုစ္ဆာ မေတ္တဂ္ဂမာဏဝ မရနုက်ကိုပန်တဲရ။

၅။ ပုစ္ဆာ ဓောတကမာဏဝ

၁၀၆၈။ (ဓောတကဂ် သွာန်တ် သာ်ဝံရ) —

ယွံတီလမုံပိုင်ကျိတြိ မလေပ်ဉာ်သိုဓရ်မပြ သွာန်တ်တီလမုံပိုင်ရ၊ ဩပ်ဟိုတ်တံတ်
ကိုအဲ ဟိုတ်ဂ်ညိ၊ မိက်ဝံ ကလင်ဂလာန် တီလမုံပိုင် ဗွဲမလောန်ရ၊ ဝံမိင်ကေတ်
ရမျာင်ဂလာန် တီလမုံပိုင်တဲ ဒွေတ်တ် တွဟ်နလလမ် မတ္တကိုရာဂဇကုမာန်ရ။ (၁)

၁၀၆၉။ (တီလမုံပိုင်ကျိတြိ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံဓောတက နိသာ်ဂ်မွဲး ဩပ်လ္လိပရာ ဗွဲမသကာတ်ညိ၊ ဝံမိင်ကေတ်ဓရ် နူဇရေင်
အဲကျိတ်တဲ ပွဲသာသနာ အဲကျိတ်ဟေင် မုံကိုပညာမကြိုင်ကျဟ် မုံကို‘သတိ’ပွမ
ဗိုဗျဟ်ဂ်ဒ်တဲ ဒွေတ်တ် တွဟ်နလလမ် မတ္တကိုရာဂ ဇကုရ။ (၂)

၁၀၇၀။ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ မှုံကိုမတ်ပညာ မသွဟ်အစောံ ညာတ်ကေတ်
 ဗွဲပွီပွ။ အဲဂ် ဂွံဗိုလှောင်တ တီလမ္ပုံပိုင် ဟံမ္မဲကိုဂဗုဓ် မပ္ပံကိုရာဂ ပွဲလိုက်ဒေဝတ်
 လိုက်မှိုဟ်, သွေကွေပွသရာမ်ပါပ်မှူးတဲ မကေတ်ဂွေင်အာကျင်ဒိုင်ရ။ အဲဒိုက်ဂ် လှောင်တ
 တီလမ္ပုံပိုင်ရ။ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ မဒ်တောင်ဒတောင်သာကျဝင် ဩဝ်ကိုအဲဒိုက်
 တိတ်ဗူးအာနူသွေဟ်ပွာဂမိုင်အိုတ်ညိ။ (၃)

၁၀၇၁။ ယွံဓောတက ပွဲလောကဝံ တွဟ်နကိုတိတ်ဗူး ညးမှုံကိုသွေဟ်ပွာ
 မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲဂ် အဲကျက် သွဟ်ရထ ဟံသေင်ရ။ တုအဲဂ် နကြိမတီကေတ် ဓရ်နိဗ္ဗာန်
 မပြဲဇော် နနယ်ဝံဟောင် ကလိလောန်ကွေံ 'ဩဃ'ဇောင်သံသာမာန်ရ။ (၄)

၁၀၇၂။ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ မဒ်ညင်ရသွိုင်မြီ အဲဂ် တီကေတ် ဓရ်နိဗ္ဗာန်
 မလှူအာ နူသင်္ခါရဂမိုင်ရ။ ဆာန်ဃူ အဲဒိုက်တဲ ဩဝ်ဒွေံဗတောန် နကိုဓရ်ဂ်ညိ။
 အဲဒိုက်ဂ် ညင်ရ်အာကာသကို ဟံအာစိုပ် ဒဒ်တောင်တောင်တွဟ်တွဟ်တဲ ပွဲသာသနာ
 ဝံဟောင် ဖိုဟ်လလမ်နူကိလေသဂမိုင်တဲ ဟံနိဿဲကိုတဏှာဒိဋ္ဌိဂမိုင်တဲ မိက်ဝံ
 ဒေတ်လုတ်လွီပရာတ်ရ။ (၅)

၁၀၇၃။ (တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံဓောတက ဓရ်နိဗ္ဗာန် မလလမ်ကွေံကိလေသ ဝံမိင်မ္မဲကဆံင်ဟံသေင် မသွ
 ဇော်မတ် အလိုဇကု ပွဲဘဝဝံဟောင်ဂ် အဲတွံကိုတုအဲရ။ တီကေတ်ဓရ်ဂ်တဲ မှုံကို
 'သတိ' ပွမဗ်ဗျဟ်ဂ်ဒ်တဲ ညးမဒေတ်လွီပရာတ် ကလိလောန်ကွေံ 'တဏှာ' ပွမ
 ထွေန်စပ် ပွဲလောကဏအ်မာန်ရ။ (၆)

၁၀၇၄။ ယွံတီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ မဂ္ဂဲသိုတ် ဓရ်မပြဲ တီကေတ် ဓရ်နိဗ္ဗာန်မပြဲ
 မလလမ်ကွေံကိလေသတဲ မှုံကို 'သတိ' ပွမဗ်ဗျဟ်ဂ်ဒ်တဲ ညးမဒေတ်လွီပရာတ်
 ကလိလောန်ကွေံ 'တဏှာ' ပွမထွေန်စပ် ပွဲလောကဏအ်မာန်ရ။ အဲသိုက်မိုက်တဲ
 ဓရ်နိဗ္ဗာန်မပြဲ မလလမ်နူကိလေသရ။ (၇)

၁၀၇၅။ (တီလမ္ပုံပိုင်ကျက်တြ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံဓောတက တုအဲဂ် တီကေတ် ဓရ်ဂမိုင်အိုတ်သို မပ္ပံကိုပစ္စုပ္ပန်, အတိက်
 အနာဂတ် ဗွဲတောင် မပ္ပံကိုအနိစ္စရ။ ပွဲလောကဝံ ဓရ်ဂမိုင်အိုတ်သို တီကေတ် ရဲဝံမှူး
 ဓရ်မလေပ်ဗာန်စပ်တဲ လွသွတ် 'တဏှာ'ပွမထွေန်စပ် တွဟ်နကတိုန် ပွဲဘဝဇော်
 သုတ်ဂ်ညိ။ (၈)

ပုစ္ဆာ ဓောတက မရနက်ကိုတြဲတဲရ။

၆။ ပုစ္ဆာ ဥပသီဝမာဏဝ

၁၀၇၆။ (ဥပသီဝဂ် သွာန်တ သာဂုံရ) —

ယွံတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မဒ်တောင်ဒတောင်သာကျဝင် အဲဂ် ညးမွဲခင် သိုဟုံမွဲကို အဖဝ် တူဟ်နတတ်ကျောံအာ ဇောင်‘ဩဃ’သံသာ မလဲလးဂ် ဟုံသုဟ်အစောံရ၊ ယွံတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မုံကိုမတ်ပညာ မသုဟ်အစောံ ညာတ်ကေတ် ဗွဲပွီပွဲမာန် နိဿဲကိုဩခရ်မွဲတဲ တတ်ကျောံအာ ‘ဩဃ’ဇောင်သံသာ မာန်ရ၊ ဩဝ်ဟိုတုံကိုခရ် မဒ်အရာနိဿဲဂ်ညါ။ (၁)

၁၀၇၇။ (တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးတိုန် သာဂုံရ) —

ယွံဥပသီဝ သိုမုံကို‘သတ်’ ပွမဒ်ဗျဟ်ဂ် မှာ်သေဝ်တ အာကိဉ္ဇညာယတန သမာပတ် ဗွဲအစောံမပ္တံကိုအနိစ္စဂ်ဒ်တဲ နိဿဲကို(အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်) မတံဂး ဟုံမွဲ(မမိက်ကိုမွဲ)တဲ ဩဝ်တတ်ကျောံအာ‘ဩဃ’ဇောင်သံသာညါ၊ ပါကျောံ ကာမမုိုင်တဲ စ်စူးအာနုပမသေ့ဟ်ပွာဂမုိုင်ဂ်ဒ်တဲ ဩဝ်မှာ်သေဝ်နိဗ္ဗာန် ဟုံတဲဟုံခြာ မဒ်အရာ‘တဏှာ’ ပွမထေန်စပ် မအိုတ်ညါ။ (၂)

၁၀၇၈။ (ဥပသီဝဂ် သွာန်တ သာဂုံရ) —

ယွံတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ ဩဃးမွဲ စ်စူးအာနုပမထေန်စပ် ပွဲကာမမုိုင်အိုတ်သိုရ၊ နိဿဲကိုအာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်တဲ သွးကျောံသမာပတ်မွဲသအာင်တဲ ပျပ်စိုတ် ပွဲသညာဝိမောက္ခမတံဂး အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ် မပြဲရ၊ ညးဂ် အာစိုပ်ဘုံဗြို အာကိဉ္ဇညာယတနဂ်ဒ်တဲ တန်တဒိုင်ဟာ။ (၃)

၁၀၇၉။ (တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးတိုန် သာဂုံရ) —

ယွံဥပသီဝ ဩဃးမွဲ စ်စူးအာနုပမထေန်စပ် ပွဲကာမမုိုင်အိုတ်သိုရ၊ နိဿဲကို အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ်တဲ သွးကျောံသမာပတ်မွဲသအာင်တဲ ပျပ်စိုတ် ပွဲသညာ ဝိမောက္ခမတံဂး အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ် မပြဲရ၊ အာစိုပ်ဘုံဗြို အာကိဉ္ဇညာ ယတနဂ်ဒ်တဲ တန်ဒိုင်ရ။ (၄)

၁၀၈၀။ (ဥပသီဝဂ် သွာန်တ သာဂုံရ) —

ယွံတီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ မုံကိုပညာ မသုဟ်အစောံ ညာတ်ကေတ် ဗွဲပွီပွဲမာန် ညးဝံ အာစိုပ်ဘုံဗြိုအာကိဉ္ဇညာယတနဂ်တဲ ယဝ်ရတန်တကျင်မွဲး ပွဲဘုံဂ်ဟေင် စိုဟ်လလမ်ဒိုင် သွာံမဂ္ဂိုင်ဂွေင်ဂ်ဒ်တဲ ဝံတိတ်ဗူးအာ နူကိုဒ်ဒိခိမုိုင်ဟာ၊ ဟုံသေင် သာဂ်မွဲး ဝိညာဏ် ညးမုံကိုသတ်မဒ်သာဂ် ဆဲပြိုင်မင်ဏီဟာ။ (၅)

၁၀၈၁။ (တီလမုံပိုင်ကျာ်တြဲ သွးတိုန် သာဂုံရ) —

ယွံဥပသီဝ လုပုတ် မကလာင်အာ နကိုအသိုင်ကျာ်ဂ် ညံင်ရမအာစိုပ် ကျောံပျိုတ် အိုတ်ကို ညံင်ရဟုံအာစိုပ် ဒ်ဒ်မဟိုကော် မမိက်ကိုမွဲမွဲကို တုပ်ညံင်သာဂ်ကိုရ ခမိဂ်

တိတ်ဗူးနုနာမကာယဂ္ဂ်ဒိတဲ အာစိပ်ပွမပျိုတ်ရ၊ ဟံအာစိပ် ဒဒ်မကော်ခစ မမိက်ကို မွဲမွဲရ။ (၆)

၁၀၈၂။ (ဥပသီဝဂ် သွာန်တ သာ်ဝံရ) —

ညးဂ် အာစိပ် ပွမကောံပျိုတ်အိုတ်ဟာ၊ ဟံသေင်သာ်ဂ်မွဲး ဟံမွဲတ်ဟာ၊ ဟံသေင် သာ်ဂ်မွဲး ဟံဖံက်ဗွန် နကိုသတ် မပိုန်ဗတ်မွဲစုတ်ဟာ၊ ယံတီလမ္ပုပိုင်ကျါတြဲ အာတ် အခေါင်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင်ကျါတြဲ ဟိုတ်နုမတီကေတ်ခေဝံတဲဂ်ရ၊ ဩပ်ဟိုတ်ကုအဲဒိုက် ဟိုတ်ဂ်ညိ။ (၇)

၁၀၈၃။ (တီလမ္ပုပိုင်ကျါတြဲ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံဥပသီဝ ကုညးမအာစိပ် သွပရိန်ဗွာန်ဂ် ဟံမွဲကိုပွမဗွတ်ဗွတ် မပ္တံကိုရပ်ရ၊ ဩနကိုဟိုတ် မပ္တံကိုရာဂဂ် သွးစ ညးဝံ (နမပ္တံကို ညးမထွေန်စပ်)အိုတ်ရ၊ ကုညးဂ် ဟံမွဲကိုဟိုတ်ဂ်ရ၊ နကြိမပါကောံ (ခေမပ္တံကိုခန္ဓဂမ္တိုင်)အိုတ်သိုတ်တဲနော် ဒိတ် မပိုက် ကယျာကောံ ဟိုတ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတ်တဲရ။ (၈)

ပုစ္ဆာ ဥပသီဝမာဏဝ မရနက်ကိုတြဲ တဲရ။

၇။ ပုစ္ဆာ နန္ဒမာဏဝ

၁၀၈၄။ (နန္ဒဂ် သွာန်တ သာ်ဝံရ) —

ပွဲလောကဝံ မပ္တံကိုအာဇီဝကမ္တိုင် မဒုင်ယု၊ ‘မုနိ’ဂ် နွံမံင်အိုတ်ရ ရဝံ မှီဟ်ဂမ္တိုင် ဟိုတ်သွးတဲအိုတ်ရ၊ မုဟိုတ်ဝံသွးတဲ ဂလာန်ဂ်အိုတ်ဂ်ရော? ညးမချိုက်ပေင်ကောံ မပ္တံကိုညာဏ်သမာပတ်ဂ် သွးစ ရဝံမွဲး ‘မုနိ’အိုတ်ဟာ၊ ဟံသေင်သာ်ဂ်မွဲး ညးမချိုက် ပေင်ကို ပွမဂယိုင်လမ္ပု၊ မအေင်သတောံဂ် သွးစ ရဝံမွဲး ‘မုနိ’အိုတ်ဟာ။ (၁)

၁၀၈၅။ ယံနန္ဒ ပွဲသာသနာဝံ ညးမစီကူးဆိုက်ဗွက် ပွဲမပ္တံကိုခန္ဓဂ် နကိုလညာတ် သအးဇးဝံ ဟံသွးစ ရဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ၊ နပွမမိင် သအးဇးဝံ ဟံသွးစ ရဝံမွဲး မုနိ အိုတ်ရ၊ နကိုညာဏ် မပ္တံကိုသမာပတ်ဂ် ဟံသွးစ ရဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ၊ ဩညးဂမ္တိုင် သွကောံ ညံင်ဝံစာ်စူးအာနုပာန်မာရ် မပ္တံကိုကိလေသတဲ ဟံမွဲကိုဒဒ်ခိင်အိုတ်ရ၊ ဟံမွဲကို အလဲတဏှာ မထွေန်စပ်ဗာန်ခြပ်ဂ်ဒိတဲ ဒွေတ်တဲအိုတ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင်တအ်ဂ် သွးစ ရဝံမွဲး မုနိအိုတ်ရ။ (၂)

၁၀၈၆။ (နန္ဒဂ် သွာန်တ သာ်ဝံရ) —

ယံတီလမ္ပုပိုင်ကျါတြဲ မ္တုကိုပိုင် ခမီဗဗူးအိုတ်သိုတ်တအ်ဂ် နပွမညာတ် ပွမမိင် ကိုလေဝ် သွးတဲ ရဝံမွဲး သအးဇးအိုတ်ရ၊ ‘သီလ’ပွမမင်မွဲ ‘ဝတ’ပွမဒွေတ်ကိုလေဝ်

သွားတံ ရံဝံမွး သအးဇူးအိုတ်ရ၊ နကိုကောတုဟလမင်္ဂလ မှုံတောင်မ၍ိုင်ကိုလေဝ်
 သွားတံ ရံဝံမွး သအးဇူးအိုတ်ရ၊ ယွံတီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ သာ်လီု မဒ်တံဂ်ရော? ခမီ၊
 ဗဗ္ဗးအိုတ်သိုတအ်ဂ် နကြိမင်မွဲမင်စံင် ပွဲကွေတ်ကေုအိုတ်နော် ကလိလောန်ကေု
 ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူမာန်အိုတ်မာန်ဟာ၊ ယွံတီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ သွာန်တဟိုတ်ဂ်ရ၊
 ဩဝ်ဟိုတ်ဂ်အဲဒိုက် ဟိုတ်ဂ်ညိ။ (၃)

၁၀၈၇။ (တီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ သွားတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံနန္ဒ ခမီ၊ဗဗ္ဗးအိုတ်သိုတအ်ဂ် နပွမညာတ် ပွမမိင်ကိုလေဝ် သွားတံ ရံဝံမွး
 သအးဇူးအိုတ်ရ၊ နကို‘သီလ’ပွမမင်မွဲ ‘ဝတ’ဒွေတ်ကိုလေဝ် သွားတံ ရံဝံမွး သအးဇူး
 အိုတ်ရ၊ နကိုကောတုဟလမင်္ဂလ မှုံတောင်မ၍ိုင်ကိုလေဝ် သွားတံ ရံဝံမွး သအးဇူး
 အိုတ်ရ၊ သမဏဗြာဟ္မဏတအ်ဂ် ဂိုင်ကေတ်ကွေတ်ကေုတဲ ဝိုင်ရမင်မွဲမင်စံင်ကိုလေဝ်
 သမဏဗြာဟ္မဏတအ်ဂ် ကလိလောန်ကေု ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ ဟံမာန်အိုတ်ရ
 သာ်ဝံ သွားတံရ။ (၄)

၁၀၈၈။ (နန္ဒဂ် သွာန်တံ သာ်ဝံရ) —

ယွံတီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ သမဏဗြာဟ္မဏဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် နပွမညာတ် ပွမမိင်
 ကိုလေဝ် သွားတံ ရံဝံမွး သအးဇူးအိုတ်ရ၊ နကို‘သီလ’ပွမမင်မွဲ ‘ဝတ’ပွမဒွေတ်ကိုလေဝ်
 သွားတံ ရံဝံမွး သအးဇူးအိုတ်ရ၊ နကိုကောတုဟလမင်္ဂလ မှုံတောင်မ၍ိုင်ကိုလေဝ်
 သွားတံ ရံဝံမွး သအးဇူးအိုတ်ရ၊ ခမီ၊ဗဗ္ဗးဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် တတ်ကောံအာ
 နူ‘ဩဃ’ဇောဝ်သံသာ ဟံမာန်အိုတ်ရ ရံဝံ ယဝ်ရဟိုတ်တံမွး ယွံတီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ
 ပွဲဒေဝလောက မနုဿလောကဝံ မုရ်ညးလီု မွဲစိုင်ကောံအာ ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူ
 မာန်ဂ်ရော? ယွံတီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ ဂရင်ပတိတ် ဟိုတ်ဂ်ရ၊ ဩဝ်ဟိုတ်ဂ်အဲဒိုက်
 ဟိုတ်ဂ်ညိ။ (၅)

၁၀၈၉။ (တီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ သွားတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယွံနန္ဒ ပွမတန်ပဋိသန္တိ ပွမဗျူဂ် ကွာတ်လဒိုကေု ခမီ၊ဗဗ္ဗးဂမ္တိုင်အိုတ်ရ ရံဝံ
 အဲဟံသွားရပွဲလောကဝံ ဩဃးဂမ္တိုင် ပါကေု ကွေတ်မတံဂး ပွမသအးဇူး နကိုရူပါရီ
 မညာတ် သဒ္ဓါရီမမိင် ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ မကျင်စိုပ်ကို ကွေတ်အိုတ်သို မတံဂး
 မသအးဇူး နကို‘သီလ’ပွမမင်မွဲ ‘ဝတ’ပွမဒွေတ်တဲ ပါကေုကောတုဟလမင်္ဂလ
 အိုတ်သို မှုံတောင်မ၍ိုင်တဲ ပိုင်ခြာတိကေတ် တဏှာပွမထွေန်စပ်တဲ စာ်စူးအာနူ
 အာသဝရ၊ ညးဂမ္တိုင် တိတ်ဗူးနူ ‘ဩဃ’ ဇောဝ်သံသာ အိုတ်တဲရ သာ်ဝံ အဲသွား
 တံရ။ (၆)

၁၀၉၀။ ယွံတီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ မဒ်တောင်ဒေဝာဝဂေါတမ အဲဒိုက်ဂ် သျိုက်
 မှိုက်တံ ဂလာန်တီလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ မဟိုတ်လဝ် ဗွဲမဒးရး မလေဝ်ပါကေုဥပမိ မတ္တကို

ကမ်ကိလေသရ၊ ပွဲလောကဝံ ဩဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် ပါကေကွေတ်မတွံဂး ပွမသအးဇုး နကို ရူပါရီမညာတ် သဒ္ဓါရီမမိင် ဂန္ဓရသဖောဋ္ဌဗ္ဗာရီ မကျင်စိုပ်ကို ကွေတ်ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို ပွမသအးဇုး နကို 'သီလ' ပွမမင်မွဲ 'ဝတ' ပွမဒွေတ်ကိုတဲ ပါကေကောတုပာလမင်္ဂလ ဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မုံကိုတောင်မဂ္ဂိုင်တဲ ပိုင်ခြာတိကေတ် တဏှာပွမထွေန်စပ်တဲ စ်စူး အာနူအာသဝအိုတ်ရ၊ ဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် ကလိလောန်ကေံ နူ 'ဩဃ' ဇောင်သံသာ အိုတ်ရ သာ်ဝံ အဲဒိုက်လေဝ် သွးတ်ရ။ (၇)

ပုစ္ဆာ နန္ဒမာဏဝ မရနက်ကိုထပ်တဲရ။

၈။ ပုစ္ဆာ ဟေမကမာဏဝ

၁၀၉၁။ (ဟေမကဂ် သွာန်တ် သာ်ဝံရ) —

ကိုပ်ကွာနူကိုသာသနာ တီလမုံပိုင်ကျက်တြဂေါတမ ဟံမံက်တိုန်ဏီဂ် ဩအွာ ဂမ္ဘိုင် ကတိုဒ်ကျင်သာ်ဝံတဲရ၊ ဒိုတ်သာ်ဝံရောင် ရံဝံ ဟိုသွးကိုအဲဒိုက် (ကွေတ်ဇေကု ဂမ္ဘိုင်)အိုတ်ရ၊ ဂလာန် (ဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်)အိုတ်သိုတအ်ဂ် ဝံမိင်ကေတ် မွဲကဆံင်ဟောင်ရ၊ ဂလာန်အိုတ်သိုဂ် ကိုဇော်ပွပ် မပ္ပံကိုကာမဝိတက်ဟောင်ရ၊ အဲဒိုက်ဂ် ဟံသျှိုက်မျိုက်တ် ပွဲကွေတ်တအ်ဂ်ရ။ (၁)

၁၀၉၂။ ယံတီလမုံပိုင်ကျက်တြ တိကေတ် ဩဓရ်မွဲတဲ မုံကို 'သတိ' ပွမဗျုဟ်တဲ ဉ္ဇးမဒွေတ်တ်ဂ် ကလိလောန်ကေံ 'တဏှာ' ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ဓရ် မလေပ်ပလို ပလာ်ကေံ 'တဏှာ' ပွမထွေန်စပ်ဂ် တီလမုံပိုင်ကျက်တြ ဟိုတွံကိုအဲညိ။ (၂)

၁၀၉၃။ ယံဟေမက ပွဲလောကဝံ နိဗ္ဗာန်မဒ်အရာ မစိုတ်လလမ် ပလိုပလာ်ကေံ 'ဆန္ဒရာဂ' ပွမထွေန်စပ် ဗွဲမလောန် ပွဲအာရီ၊ တြပြကာဂမ္ဘိုင် ဝံညာတ် ဝံအာစိုပ် ဝံတီ မုံသတ်မသျှိုက်ဆာန်တအ်ဂ် ဟံမွဲကိုပွမဆဲပိုင်ရ။ (၃)

၁၀၉၄။ ဉ္ဇးဂမ္ဘိုင် မုံကို 'သတိ' ပွမဗျုဟ်တအ်ဂ် ဟိုတ်နူမတိကေတ် နိဗ္ဗာန်ဂ်ရ ဒ်ဉ္ဇး မညာတ်ကေတ်ဓရ်တဲ ဒ်ဉ္ဇး မလလမ်ကေံ (ပုတ်ကိလေသ)ဂမ္ဘိုင်တဲအိုတ်ရ၊ ဉ္ဇးဂမ္ဘိုင်တအ်ဂ် လလမ်နူ(ကိလေသ) ကာလအိုတ်သိုဂ်ဒ်တဲ ကလိလောန်ကေံ 'တဏှာ' ပွမထွေန်စပ် ပွဲလောကဏအ်အိုတ်ရ။ (၄)

ပုစ္ဆာ ဟေမကမာဏဝ မရနက်ကိုဒွံတဲရ။

၉။ ပုစ္ဆာ တောဒေယျမာဏဝ

၁၀၉၅။ (တောဒေယျဂ် သွာန်တ် သာ်ဝံရ) —

ဩပုဇ္ဈဂိုလ်မွဲ ကာမဂမ္ဘိုင် ဟံတန်တ်အိုတ်ရ၊ ဩဉ္ဇးမွဲ 'တဏှာ' ပွမထွေန်စပ်

ဟုံမွဲရ၊ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ကလိလောန်ကွေ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမချပ်တ် သာ်တေံ သာ်ဏာအ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် သာ်လိ နွံပွဲက်ကို ‘ဝိမောက္ခ’ ပွမတိတ်ဗူးဏီဂ်ရော? (၁)

၁၀၉၆။ (တီလမုံပိုင်ကျ်တြ် သွးတ် သာ်ဝံရ) —

ယုံတောဒေယျ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ကာမေုခိုင် ဟုံတန်တ်အိုတ်ရ၊ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ဟုံမွဲကို ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ဩပုဂ္ဂိုလ်မွဲ ကလိလောန်ကွေ် ‘ဝိစိကိစ္ဆာ’ ပွမချပ်တ် သာ်တေံ သာ်ဏာအ်ရ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဂ် ဟုံမွဲနွံပွဲက်ကို ‘ဝိမောက္ခ’ ပွမတိတ်ဗူးရ။ (၂)

၁၀၉၇။ ယုံတီလမုံပိုင်ကျ်တြ် မဒ်တောင်ဒတောင်သာကျဝင် ညးဝံ စာ်စူးအာ နူ ‘အလဲတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်တဲရဟ၊ ဟုံသေင်သာ်ဂ်မွဲ မုံကို ‘အလဲတဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်ဟ၊ ညးဂ် န်ညးမုံကိုပညာဟ၊ ဟုံသေင်သာ်ဂ်မွဲ န်ညးမကတိုဗဒ်ကို တဏှာကပ္ပ ဒိဋ္ဌိကပ္ပ နကိုညဏ် မပ္ပံကိုသမာပတ္တိဟ၊ ယုံတီလမုံပိုင်ကျ်တြ် မုံကို ပညာစက္ခု မသုဟ်အစောံ ညာတ်ကေတ် ဗွဲပွဲပုဏ္ဏန် စိုတ်အဲ ဝံတီကေတ်မုနိမာန်ဂ် ဟိုတ်ဝံထွး ကိုအဲဒိုက်ညိ။ (၃)

၁၀၉၈။ ယုံတောဒေယျ ညးဂ် စာ်စူးအာနူအလဲတဏှာ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ဟုံမွဲကို အလဲတဏှာ ပွမထွေန်စပ်ရ၊ ညးဝံ န်ညး မုံကိုပညာရ၊ ဟုံသေင်ကို ညးမကတိုဗဒ်ကို တဏှာကပ္ပ ဒိဋ္ဌိကပ္ပ နကိုညဏ် မပ္ပံကိုသမာပတ္တိရ ရဝံဟေင် ညးဟုံမွဲကို ဂဗုဓ ညးဟုံမွဲကို ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ပွဲကာမကို ပွဲဘဝကိုဂ် ဩဝံတီကေတ် ရဝံမွဲ မုနိညိ။ (၄)

ပုစ္ဆာ တောဒေယျမာဏဝ မရနုက်ကိုဒွိတ်တဲရ။

၁၀။ ပုစ္ဆာ ကပ္ပမာဏဝ

၁၀၉၉။ (ကပ္ပဂ် သွာန်တ် သာ်ဝံရ) —

ယုံတီလမုံပိုင်ကျ်တြ် ဩဝံဟိုတ်တံ တကအ် (မဒ်အရာ)နိဿံ ဒေကံတ်ကို ညးဂမိုင် မိန်ခရ်ဗျူ ခရ်ချိုတ် မဂပ်ပ်ချိုတ်ချိုက်ရာန်သကိုတ် မတန်တ်ဒိုင် ပွဲလဒေါပ် သံသာ ဩဃပန်ပြကာ မုံကိုဘဲမဂိုင် မကတိုဒ်ဒိုင်ညိ၊ တီလပိုင်ဂ် ဟိုတ်တံကိုအဲဒိုက် တကအ် ဟုံမွဲကိုအရာမကတိုဒ်ကွိုင် ဒေဒိခံမွဲလှေ်ပုန်ဂ်ညိ။ (၁)

၁၁၀၀။ (တီလမုံပိုင်ကျ်တြ် သွးတ် သာ်ဝံရ) —

ယုံကပ္ပ အဲကျ် ဟိုတ်တံကို တုအဲ တကအ် (မဒ်အရာ)နိဿံ ဒေကံတ်ကိုညးဂမိုင် မိန်ခရ်ဗျူ ခရ်ချိုတ် မဂပ်ပ်ချိုတ်ချိုက်ရာန်သကိုတ် မတန်တ်ဒိုင် ပွဲလဒေါပ်သံသာ ဩဃပန်ပြကာ မုံကိုဘဲမဂိုင် မကတိုဒ်ဒိုင်ဂ်ရ။ (၂)

၁၁၀၁။ တကအ် (မဒ်အရာနိဿိ)၌ ဟံမ္မေကိဂဗုဓ်ရ၊ ဟံမ္မေကိအရာမစေလံ နကိတဏှာဒိဋ္ဌိဂမ္ဘိရ၊ ပါနတကအ်ဝံတေ တကအ်မ္မေသအာင် ဟံမ္မေရ၊ တကအ် မဒ် အရာ ပုမဗျူ ပုမချိတ် မအိုတ်၌ အဲသုးတံ ရံပွဲမွး နိဗ္ဗာန်ရ။ (၃)

၁၁၀၂။ ညးဂမ္ဘိုင် မှုၤကိသတိ ပုမဗျူဟ်တအ်၌ ဟိတ်နူမတိကေတ် တကအ် နိဗ္ဗာန်၌ရ နိဗ္ဗာန် မညာတ်ခေတ်၌ နိဗ္ဗာန် မလလမ်ကေတ်ကိလေသတဲရ၊ ညးဂမ္ဘိုင်တအ်၌ ဟံဗက်လက္ခရံ သိုင်မာရ်အိုတ်ရ၊ ဟံ၌ ညးမကောန်စိတ် သိုင်မာရ်အိုတ်ရ။ (၄)

ပုစ္ဆာ ကပ္ပမာဏဝ မရနက်ကိစ္စတဲရ။

၁၁။ ပုစ္ဆာ ဇေတုကဏ္ဍိမာဏဝ

၁၁၀၃။ ယံတိလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ မှုၤကိလ္လိပရာ ပိဉ်ကျၢ်တအ်ညးဂမ္ဘိုင် ဝံမိင်ကေတ် တိလမ္ပုပိဉ် မစာ်စူးအာနူ ပုမနွံပိတ်ကိကာမ၌ (ဍုၤကိပေင်ကိဂုဏ် မဟ္တိကိအရဟံ)တဲ တုဟ်နဝံသ္မာန်တံ တိလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ မတိတ်ဗူးနုသံသာ ဩဃပန်ပြကာ မစာ်စူးအာ နူကာမ မနွံပိတ်တဲ ကျၢ်စိပ်တဲရ၊ ယံတိလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ မကလိဝံသဗ္ဗညုတဉာဏ် ချီန်ခဏ မဒ်ကျၢ်၌ ဩဝဟိတံကိနိဗ္ဗာန် မစိတ်လလမ်ညိ၊ တိလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ၌ ဩဝဟိတံကိအဲဍုၤ ခေန်နိဗ္ဗာန် အတိုင်မဃာ်စုတ်ညိ။ (၁)

၁၁၀၄။ သိုင်တဲ မှုၤကိလ္လိဒိဋ္ဌိ နကိလ္လိဒိဋ္ဌိ ခေန်ချီကိကေတ်တိတဲ ညံင်ရမဒ်တဲကိ တုပ်ညံင်သၢ်ကိရ တိလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ၌ ခေန်ချီကိကေတ်ကာမတဲ နိတ်ရ၊ ယံတိလ မ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ မှုၤကိပညာမလဲလး မတုပ်ညံင်ရတိဇ္ဇေ တိလမ္ပုပိဉ်၌ ပွဲသာသနာဝံ ဩခေမ္မံ မလေပ်ပလိပလၢ်ကေတ် ပုမတန်ပဋိသန္တိ ပုမဗျူမ္မဲ အဲဍုၤ တိကေတ်မာန်ရ၊ ခေန်၌ ဩဝဟိတံ ကိအဲဍုၤ မှုၤကိပညာမအောန်ညိ။ (၂)

၁၁၀၅။ (တိလမ္ပုပိဉ်ကျၢ်တြဲ၌ သုးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံဇေတုကဏ္ဍိ (နိဗ္ဗာန်) မဒ်အရာ မတိတ်ဗူးနုကာမ၌ မှုၤသေ့ဝံ ရံပွဲမွး မစာ်စူးအာ နူဘဲတဲ ဩဝဟိကေတ် ပုမထေန်စပ် ပွဲကာမဂမ္ဘိုင်ညိ၊ ဂဗုဓ် မဟ္တိကိရာဂ မထေက်ကိပါ မဂပ်ဝံစေလံ (နကိတဏှာဒိဋ္ဌိ)၌ ဩဝဟိကိနိ ကုတုအဲညိ။ (၃)

၁၁၀၆။ ဩဝဟိတံသကိကေတ် ဂကူကိလေသ (မသ္မအာရိက္ခံ) သင်္ခါရအတိတ် ဂမ္ဘိုင်တဲ မဒ်ညိ၊ ဂဗုဓ်(မဟ္တိကိရာဂ သ္မအာရိက္ခံ) သင်္ခါရအနာဂတ်ဂမ္ဘိုင်တဲမဒ်၌ ဩဝဟိကိနိ ကုတုအဲညိ၊ တုအဲ၌ ယဝ်ရဟံစေလံ ပစ္စုပ္ပန်ခန္ဓမသုန်ဂမ္ဘိုင် ဗွဲအစေံ တဏှာဒိဋ္ဌိမွး ကိလေသလလမ်၌တဲ ဝံပဒတ်မာန်ရောင်။ (၄)

၁၁၀၈။ ယုံဇေတုကဏ္ဍိ ဩနကိုအာသဝဂမ္ဘိုင် ဒေဗက်အာလေဉ် သိုင်ဂစိုတ်ရ၊
ကုပူဂိုလ်တုအရန် မစာ်စူးအာနုပုမသျှိုက်မှိုက်ထွေန်စပ် (ရဝံ့မွဲး အဲ ဂြပ်အဲ) ပွဲခရရုပ်
ခရ်နာမ်အိုတ်သိုက် အာသဝဂမ္ဘိုင် ဟံမ္မဲတအိုတ်ရ။ (၅)

ပုစ္ဆာ ဇေတုကဏ္ဍိမာဏဝ မရနုက်ကိုစိုတ်ရ။

၁၂။ ပုစ္ဆာ ဘဒြာဝုဓမာဏဝ

၁၁၀၉။ (ဘဒြာဝုဓှ် သွာန်တ တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြ်) —

အာတ်အခေါင် တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြ် မ္မုကိုပညာမပြ် မသွးကွေံ ‘ရာဂ’ ပွမထွေန်စပ်
ပွဲသိုခန္ဓတဲ မကုတ်ထပိုတ်ကွေံ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်တဲ မစာ်စူးအာနု ‘တဏှာ’ ပွမ
ချီဇေတဝ်တဲ မပါသွးကွေံ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်တဲ မကလိလောန်ကွေံ သံသာ
‘ဩဃ’ ပန်ပြကာတဲ မတိတ်ဗူးနုကို(ကိလေသ)ဂမ္ဘိုင်တဲ မသွးကွေံ တဏှာကပ္ပ
ဒိဋ္ဌိကပ္ပ ဗွဲမဒေရးတဲရ၊ နကြိဝံမိင်ကေတ် (ဂလာန်) တီလမ္ပုပိုင် ဟံမ္မဲကိုပုသရာမ်ပါပ်
တဲနော် ဝံတိတ်စူးအာနု (သိုဗယိပါသဏက)အိုတ်ရ။ (၁)

၁၁၁၀။ ယုံတီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြ် မ္မုကိုလ္လီပရာ မိုဟ်နာနာသင်္ဂမ္ဘိုင် မ္မုပိုက်ဂလာန်
တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြ် ဗွဲမလောန်ဂ် စိုပ်ကျင် မညီသာသုဟ်သုန် နုကိုဇနးပိုဒ်ဂမ္ဘိုင်
မပ္ပံကိုအင်္ဂမဂအိုတ်ရ၊ အာတ်တအခေါင်ရ၊ တီလမ္ပုပိုင် ဟိုတ်နုမတီကေတ် ခရ်ဝံ
အတိုင်မသုစုတ်ဂ်ရ တီလမ္ပုပိုင်ဂ် ဩပ်ဟိုတ် ကိုညးဂမ္ဘိုင်ဂ်ညီ။ (၂)

၁၁၁၁။ (တီလမ္ပုပိုင်ကျက်တြ် သွးတိုန် သင်္ဂဝံရ) —

ယုံဘဒြာဝုဓ ပါသွးကွေံ တဏှာဂမ္ဘိုင်အိုတ်သို မစောဲလာံဒိုင် ပွဲအနာဂတ်ကို
ပွဲအတိက်ကို ပွဲပစ္စုပ္ပန်ကိုရ၊ ညှာ်စုတ်ရ ပွဲလောကဝံ စောဲလာံဒိုင်ကို ခရ်ဂမ္ဘိုင် မပ္ပံကို
ရုပ်ဝေဒနာအိုတ်ရ၊ နကိုခရ်ဂမ္ဘိုင်ဂ်ဟေင် သိုင်မာရ်ဝံ ဒွေတ်ဗက်လေဉ်သတ်ရ။ (၃)

၁၁၁၂။ ဟိုတ်ဂ်ရ ခမီ ညးမ္မုကို ‘သတိ’ ပွမဗိုဗျဟ် မတီကေတ် အကာဲအရာ
မပ္ပံကိုအနိစ္စ ဒေဃိတ်ကိုသင်္ခါရဂမ္ဘိုင်ဂ် မှာ်သုဝိတ် ရဝံ့မွဲး သတ်ဂမ္ဘိုင် မလေပ်
စောဲလာံတံ ဂကောံသတ်ဝံ မလေပ်ဗာန်စပ် ပွဲမပ္ပံကိုကိလေသခန္ဓ မဒ်အရာဒတန်
ခရ်ချိုတ်တဲ ဟံစောဲလာံ မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ မပ္ပံကိုရုပ်ဝေဒနာ ပွဲလောကအိုတ်သိုရ။ (၄)

ပုစ္ဆာ ဘဒြာဝုဓမာဏဝ မရနုက်ကိုစိုတ်ရ။

၁၃။ ပုစ္ဆာ ဥဒယမာဏဝ

၁၁၁၂။ (ဥဒယဂုံ သွာန်တံ သာဝံရ) —

မိက်ဝံသွာန် ပြဒ္ဓညာကိုတီလမ္ပုပိဋကုဉ်တြ မုံပကတိ မလုပ်စဇာန် မပဒတ်
မစာဗ္ဗးအာနုလကကိကိလေသတဲ မသွကောမကိစ္စတဲ မစာဗ္ဗးအာနုဓရ်အာသဝ
မအာစိပ်တံ ဩဠေလ္လိ ဒဒကတ်ကိုဓရ်မုဉ်အိုတ်သိုတဲ ကျင်စိပ်တံရ၊ ဩဝဟိတံတံ
အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမောက္ခ မတိတ်ဗ္ဗးနုကိလေသ မလေပ်ပလီပလာ်ကော(အဝိဇ္ဇာ)ညိ။
(၁)

၁၁၁၃-၁၁၁၄။ (တီလမ္ပုပိဋကုဉ်တြဂုံ သွးတိုန် သာဝံရ) —

ယံဥဒယ ပုမပါကော 'ကာမတ္တန္တ' မန္တပိက် ကာမဂုဏ် 'ဒေါမနဿ' ပုမဟံမိပ်စိတ်
ဓါပြကာကို ပုမပါကော 'ထိန' ပုမခေါင်ကွေန်ကို ပုမဆေဝဒပ်ကော 'ကုက္ကုစ္စ' ပုမ
စံင်တူ မွဲလောပုန်ကို ဓရ်မုံကိုပုမသအးဇး ဒဒကတ်ကို 'သတိ' ပုမဗျဗျဟ် မကတိုဒ်
ဟိုတ်နု(စတုတ္ထဇာန် ဥပေက္ခာ) ပုမသိုမဇ္ဈဟ်, မုံကိုအာဂတပုတရ်ဗ္ဗး 'ဓမ္မဝိတက်'
ပုမချပ်ဓရ် မလေပ်ပလီပလာ်ကော အဝိဇ္ဇာဂုံ သွးစ ရံဝံဗ္ဗး အရဟတ္တဖိုလ်ဝိမောက္ခ
ပုမတိတ်ဗ္ဗးရ။(၂-၃)

၁၁၁၅။ လောကဝံ မုရဇုက်ဒုက် 'သံယောဇိန်' မုံတံဂုံရော? ပုမဇ္ဈိတ်သပေါတ်
လောကဂုံ သာလိဂုံရော? နမသွးကော ဗွဲတောင် မုရဓရ်လိမ္မဲဂုံ သွးစ ရံဝံဗ္ဗး နိဗ္ဗာန်
ဂုံရော? (၄)

၁၁၁၆။ လောကဝံ မုံကိုဇုက်ဒုက် 'သံယောဇိန်' ဗ္ဗး 'တဏှာ' ပုမသျှိုက်မျှိုက်ရ၊
ပုမဇ္ဈိတ်သပေါတ် လောကဂုံတုန် 'ဝိတက်' ပုမချပ်ရ၊ ပုမပါကော 'တဏှာ' မထေန်စပ်
ဂုံဟေင် သွးစ ရံဝံဗ္ဗး နိဗ္ဗာန်ရ။ (၅)

၁၁၁၇။ မုံကို 'သတိ' ပုမဗျဗျဟ် ဂုံဒ်တဲ ညးမပဒတ် သာလိဂုံ ဝိညာဏ် မဒ်
မွဲဟာန်ကောကုသိုလ်ကမ် အကုသိုလ်ကမ် ပျိုတ်ဂုံရော? တုဟ်နဝံသွာန် တီလမ္ပုပိဋ
ကုဉ်တြဂုံ အဲဒိုက်တအ် စိပ်ကျင်အိုတ်ရ၊ မိက်ဝံကလင်ဂလာန် တီလပိဋရ။ (၆)

၁၁၁၈။ မုံကို 'သတိ' ပုမဗျဗျဟ် ဂုံဒ်တဲ ဟံသျှိုက်မျှိုက်တံ 'ဝေဒနာ' ပုမဒင်စသိုင်
ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန် မဒ်အပွဲကို ပွဲ 'ဗဟိဒ္ဓ' သန္တာန် မဒ်ဗ္ဗးကိုတဲ ကုညးမပဒတ် သာဝံ
ဝိညာဏ် မဒ်မွဲဟာန်ကောကုသိုလ် အကုသိုလ်ကမ် ပျိုတ်ရ။ (၇)

ပုစ္ဆာ ဥဒယမာဏဝ မရနက်ကိုစိပ်တဲရ။

၁၄။ ပုစ္ဆာ ပေါသာလမာဏဝ

၁၁၁၉။ (ပေါသာလဂုံ သွာန်တ သာ်ဝံရ) —

ဩတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲမွဲ စောန်ထွေးကိုဘဝအတိက် မလောန်ကျင်တဲရ၊ စာ်စူးအာ နူ ‘တဏှာ’ ပွမချီတော်ရ၊ ကုတ်ထပိတ်ကေုာ် ပွမသေဟ်ပွာတဲရ၊ မိက်ဝံသွာန်တ ပြဒ္ဒညာကို တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မအာစိုပ်သြင်မွဲလွါ ဒဒက်တကိုခရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သိုတ် ကျင်စိုပ်တဲရ။ (၁)

၁၁၂၀။ ယံတိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မဒ်တောဝ်ဒတောဝ်သာကျဝင် သွာန်တ ဉာဏ် ပူဂိုလ် မကလိဝံ အာကိဉ္ဇညာယတနဇျာန် မကလိလောန်ကေုာ် ရူပါဝစရသမာပတ် မ္မုကိုသညာ စုတ်သတ္တိရပ်တဲ၊ မပါကေုာ် ရုပ်ပဋိသန္ဓိအိုတ်သို ဗွဲအစောံတဒင်္ဂိက္ခမ္မန ပဟာန်တဲ၊ မဟ်သေဝ် ရဲဝံမွဲး ဟံမွဲမမိက်ကိုမွဲမွဲ ပွဲအဇ္ဈတ္တသန္တာန် မဒ်အပွဲကို၊ ပွဲဗဟိဒ္ဓ သန္တာန် မဒ်မူးကိုရ၊ ညးမ္မုသဘ်မဖျိသ်ဂုံ သာ်လိဂပ်ဝ်တိကေတ်မာန်ဂုံရော? (၂)

၁၁၂၁။ (တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ သွေးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံပေါသလ အေကျာ် မတိကေတ် ‘ဝိညာဏဋ္ဌိတိ’ဂမ္တိုင် အတိုင်မဉ်စုတ် မဒ်အရာ ဒတန်ဝိညာဏ်အိုတ်သိုတ် တိကေတ် သတ်မတန်တ (ဗွဲအစောံကမ်),မလောဝ်အာ (ပွဲမပ္ပံကိုအာကိဉ္ဇညာယတနဂမ္တိုင်), မ္မုကိုအရာသတိက်သတင် အာကိဉ္ဇညာယတန ဂုံရ။ (၃)

၁၁၂၂။ (ပူဂိုလ် မကလိဝံအာကိဉ္ဇညာယတနဇျာန်ဂုံ) တိကေတ် အာကိဉ္ဇညာယတန ကုသိုလ်ကမ် မလေပ်ကိုဒ် ပွဲအာကိဉ္ဇညာယတနဘုံ ‘နန္ဒီ’ ပွမသျှိုက်မျိုက် မသွေးစ ရဲဝံမွဲး အရူပရာဂကိုလေဝ် တိကေတ် ရဲဝံမွဲး (ဘဝရာဂ) သံယောဇိန်တဲ တိကေတ် အာကိဉ္ဇညာယတနသမာပတ် နကိုဉာဏ်တေင်ဝံတဲ (ဒြိုက်ကတိန္န) အာကိဉ္ဇညာ ယတနသမာပတ်ဂုံဒ်တဲ မှ်သေဝ်သမာပတ်ဂုံ ဗွဲအစောံမပ္ပံကိုအနိစ္စရ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ဉာဏ် ပူဂိုလ်တုအရှုန် မကလိဝံ(အာကိဉ္ဇညာယတနဇျာန်) မဒေတ်တ ဒေတ်မဂ် တဲဂုံ ဒ်ဉာဏ် မဉ်စုတ် ဟံပုန်ဂတးရ။ (၄)

ပုစ္ဆာ ပေါသာလမာဏဝ မရနက်ကိုစိုပ်တဲရ။

၁၅။ ပုစ္ဆာ မောဃရာဇမာဏဝ

၁၁၂၃။ (မောဃရာဇ သွာန်တ သာ်ဝံရ) —

အဲဒိုက်ဂုံ ဂရင်ပတိ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မဒ်တောဝ်ဒတောဝ်သာကျဝင် ဓါအလန် တဲရ၊ တိလမ္ပပိဉ်ကျာ်တြဲ မ္မုကိုမတ်မသုန်သ်ဂုံ ဟံသွဟ်ကျင်ကိုအဲဒိုက်ရ၊ တိလမ္ပပိဉ်

မဒ်ခမီ ဒေဝတံဝိသုဒ္ဓိမပြု၍ ဒးဒုင်သွာန်ပိအလန်တဲဟောင်မှ သွဟ်တရ ရဲဝံ အဲဒိုက် ကောင်မိင်ကျင်လဝ်ရ။ (၁)

၁၁၂၄။ လောကဝံကို လောကမ္မဲသအာင်ကို လောကဗြို မဒ်မ္မဲဟာန်ကောံ ဒေဝတံကို ဟံတိကေတ် ကွေတ်တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ မဒ်တောင်ဒတောင်ဂေါတမ မ္မုကိုဒယံဒတံတို့ဝါရရောင်။ (၂)

၁၁၂၅။ နကိုပိုက် မိက်ဝံသွာန်တ ဂလာန်ပြဒ္ဒညာ ဇရေင်တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ မ္မုပကတိ မတိညာတ်ကေတ် ပြလောန်ဂ်ရ အဲဒိုက် ကျင်စိပ်တရ၊ ညးမှော်သေဝ် လောက သာ်လို့မွဲး သိုင်ဂစိုတ် ညာတ်ကေတ် ဟံမာန်ဂ်ရော? (၃)

၁၁၂၆။ (တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံမောဃရာဇ မ္မုကို‘သတိ’ ပွမဗ်ဗျဟ် ပွဲကာလအိုတ်သိုက် ဒ်တဲ ပိုက်ကယျာကောံ ‘အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ပွမစောဲလာ် ရဲဝံမွဲး ကာယဇကုတဲ ဩဝ်မှော်သေဝ်လောက ဗွဲအစောံ မလှုသုန်ဂြာမ်ညိ၊ နကြိမမှော်သေဝ်သာ်ဝံနော် ကလိလောန်ကောံ သိုင်ဂစိုတ်မာန်ရ၊ ညးမှော်သေဝ် လောကသာ်ဝံ သိုင်ဂစိုတ် ညာတ်ကေတ်ဟံမာန်ရ။ (၄)

ပုစ္ဆာ မောဃရာဇမာဏဝ မရနုက်ကိုစိုသုန်တဲရ။

၁၆။ ပုစ္ဆာ ပီဂီယမာဏဝ

၁၁၂၇။ အဲဒိုက်ဂ် ဗျုထ်ကျင်ရ၊ ဇြဟတ်အောန်ကျင်ရ၊ ရုပ်သာ်လေဝ် ဟုတ်ယုတ် ကျင်ရ၊ မတ်ဂမ္တိုင်လေဝ် ဟံကွဲးရ၊ ကတောင်လေဝ် ဟံမိင်ခိုဟ်ခိုဟ်ရ၊ အဲဒိုက်ဂ် သိုဟဝံသွ ဇောဝ်မတ်ကို ဓရ်တီလမ္မုပိုင်ဏီ ပွဲအကြာဟောင် သိုမဝ်ဝိင်ဂ် ဟံမိက် လိုလာ်အာရ၊ ပွဲဒွဲဝံ အဲဒိုက် မိက်ဝံတိကေတ် ဓရ်မပလီပလာ်ကောံ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမဗျုရ၊ ဩဝ်ဟိုတံကို ဓရ်ဂ်ညိ။ (၁)

၁၁၂၈။ (တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ သွးတိုန် သာ်ဝံရ) —

ယံပီဂီယ ညးမဟိုတ်မဲဂမ္တိုင် ညာတ်ကေတ် ပွမချောင်စိုတ် ဟိုတ်နူရုပ်ဂမ္တိုင်တဲ လိုလာ်ဖက်ပုန်တံ ဟိုတ်နူရုပ်ဂမ္တိုင်ဟောင်ရ၊ ဟိုတ်ဂ်ရ တုအဲဂ် ဟံဟိုတ်မဲဂ်ဒ်တဲ တုဟ်နဟံကတိုန် ပွဲဘဝတို့ မွဲလှော်ပုန်ဂ် ဩဝ်ပါကောံရုပ်ညိ။ (၂)

၁၁၂၉။ ပွဲဒိုသ်ဂမ္တိုင်စိုသာ်မတွံး ။ ပ ။ ဒိုသ်သွင် အပွဲလောကဝံ ဓရ်မမိက်ကိုမ္မဲမ္မဲ တီလမ္မုပိုင်ကျ်တြဲ ဟံညာတ် ဟံမိင် ဟံအာစိုပ် ဟံတိကေတ်ဂ် ဟံမွဲရ။ ဩဓရ် မပါသွးကောံ ပွမတန်ပဋိသန္ဓိ ပွမဗျုမ္မဲ အဲဒိုက် တိကေတ်မာန်ရ၊ ဓရ်ဂ် ဩဝ်ဟိုတံ ကိုညိ။ (၃)

၁၁၃၀။ (တိလမ္ပပိဋ်ကျော်ကြော် သုံးတိုန် သာ်ဝံရ)-

ယွံဝီရိယ ဟိုတ်နူတဏှာ မဂ်ပ်ဉ်ချိုက် ပလိုပလာ်ရ တုအဲဂ် ဒးဆိုညာတ်ခိုင် သတ်ဂမ္တိုင် ဒးဒင်ချိုက်ခိုင် နကိုခရ်ဗျူ မျှိုက်ပွမကတ်ကတာန် (နမ္ပပိဋ်ဇာတ်)ရ၊ ယွံဝီရိယ ဟိုတ်ရ တုအဲဂ် လွဟိုတ်မာ်ဂ်တဲ တုဟ်နဟံကတိုန် ဘဝတို့မွဲလှော်ပုန်တဲ ဩပ်ပါသွးကွေ် တဏှာညိ။ (၄)

ပုစ္ဆာ ဝီရိယမာဏဝ မရနက်ကိုန်တြဲတဲရ။

ပါရာယနဝတ္ထုတိဂါထာ

ပါရာယနသုတ်ဝံ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်ကြော် အယောမပဒတ်ခိုင် မွဲသိုဗယိပါသာဏက မဒ်ရးမဂဓဂ် ဗဗ္ဗး မဒ်ညးကွေ်နိဓိတ်(ဗာဝရီ) တြဲစှော်တအ်ဂ် အာတ်အခေါင်ဂ်တဲ သွဟ်တ် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဝံ ဇာပ်ဇာပ်မသွာန်ရ၊ တိကေတ် အရထပြဒ္ဒညာ မွဲမွဲကို တိကေတ် ပါဠိကိုတဲ ယဝ်ရဒွေတ်လုတ် ပတိတ်ဇြဟတ်ကျင် ဒွေတ်မဗွဲကို ခရ်လောကုတ္တိုရ်မွဲး ဝံအာစိပ် (နိဗ္ဗာန်) မဒ်ဩင်မွဲလှော် ဒဒက်တ်ကိုပွမဗျူ ပွမချိုတ်ဟောင်ရ၊ ခရ်ဂမ္တိုင်ဝံ လေပ်အာစိပ် ဩင်လှော်မတံဂး (နိဗ္ဗာန်)အိုတ်ရ၊ ဟိုတ်ရ ယုခရ်ဒေသနာဝံ ဝံယုပါရာယနဟောင်ရ။

၁၁၃၁-၁၁၃၃။ ကောန်ကွး ဗဗ္ဗးဗာဝရီ စ်တြဲ မတံဂး အဇိတ တိဿမေတ္တေယျ ပုဏ္ဏက မေတ္တဂ္ဂ ဓောတက ဥပသီဝ နန္ဒ ဟေမက တောဒေယျ ကပ္ပ တုပညာဇေတု ကဏ္ဍိ ဘဒြာဝုဓ ဥဒက ဗဗ္ဗးပေါသာလ မောဃရာဇ ရသိဇ္ဇော်ဝီရိယတအ်ဂ် ပြာပ်အာ ဇရေင် တိလမ္ပပိဋ်ကျော်ကြဲ မဒ်ရသိမွဲဇေတု မချိုက်ပင်ကိုဒွေတ် ‘စရဏ’ အိုတ်ရ၊ မွဲပိုက်မိက်ဝံသွာန်တ် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ မချိုန်ဇျောတ်ဇိပ်ဂ်တဲ ပြာပ်အာဇရေင် တိလမ္ပပိဋ် ကျော်ကြဲအိုတ်ရ။ (၁-၃)

၁၁၃၄။ ဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် သွာန်တဲ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်ကြော် သွဟ်တ်ပြဒ္ဒညာ အတိုင်မသုံ စုတ်ရ၊ တိလမ္ပပိဋ်ကျော်ကြဲ မဒ်မုနိုက် ကိုဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် သျှိုက်မျိုက်တ် နပ္ပမဟိုသွဟ် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာဂမ္တိုင်ရ။ (၄)

၁၁၃၅။ ဗဗ္ဗးဂမ္တိုင် တိလမ္ပပိဋ်ကျော်ကြဲ မျှိုက်(မတ်ပညာ) မဒ်ကဠောဒညာတ် သိုင်တဲ မဂ်ပ်သျှိုက်မျိုက်တ် ဒွေတ်တ် ဒွေတ်မပြ မွဲဇရေင်တိလမ္ပပိဋ်ကျော်ကြဲ မျှိုက် ပညာမပြအိုတ်ရ။ (၅)

၁၁၃၆။ ဩညးမွဲ ဒွေတ်တ် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာမွဲမွဲ အတိုင်တိလမ္ပပိဋ်ကျော်ကြဲ မဟိုတွံ လဝ်ရ၊ ညးဂ် နူကိုဩင်လှော်ဏအ် မတံဂးသံသာဂ် ဝံအာစိပ် ဩင်လှော်တေံ မတံဂး နိဗ္ဗာန်ရ။ (၆)

၁၁၃၈။ ညးမဇ္ဇေပုဝ်တ မဂ်မဉ္ဇိဝံ နူကီသြင်လွါဏအ် မတွံဂး သံသာဂ် ဝံအာစိပ်
သြင်လွါတေံ မတွံဂး နိဗ္ဗာန်ရ၊ မဂ်ဂ် ဒ်ဂွံင်တရ် သွက်ဝံအာတ် သြင်လွါတေံရ၊
ဟိုတ်ဂ်ရ သွးစ ရဲဝံမွဲး ပါရာယနရ။ (၇)

ပါရာယနာနုဂီတိဂါထာ

၁၁၃၉။ (ဝီဂီယဂ် သွးတ် သာ်ဝံရ) —

ပတုပ်ဗက် ပါရာယနသုတ် တီလမ္မံပိဉ်ကျ်တြ မတွံလဝ်တဲ ဟိုတွံကိုရောင်၊
တီလမ္မံပိဉ်ကျ်တြ မစာ်စူးအာနူလက်ကျိက်၊ မ္မုကိုပညာမလဲလး ညံင်တိဇ္ဇေ၊
တိတ်ဗူးအာနူကာမတဲ၊ မစာ်စူးအာနူဂြိုပ်(ကိလေသ)، မဒ်တုအရုန်ဂ် ညာတ်တ်
နကိုညဏ်ရ၊ ဟိုတွံတ် နကိုညဏ်ဂ်ရ၊ မဟိုတ် တီလမ္မံပိဉ်ကျ်တြ ကြက်ဝံဟိုတွံတ်
ဂလာန် မဆောတ်ယောင်မာန်ဏီဂ်ရော? (၁)

၁၁၄၀။ လှဟ် အဲဒိုက် ကြက်ဟိုထွေးကိုဂလာန်ခရ် မစပ်ကိုဂုဏ်တီလမ္မံပိဉ်
ကျ်တြ မပါကွေံလက်ကျိက်‘မောဟ’ ပွမဝိဝိင်, မပါကွေံ‘မာန’ ပွမပတိုန်လဝ်မာန်,
‘မက္ခ’ ပွမဇိုတ်ပလို ဂုဏ်ညးတုတ်သအာင်ရ။ (၂)

၁၁၄၁။ ယံအွာဗဗူး မ္မုယုဗာဝရီ တီလမ္မံပိဉ်ကျ်တြဂ် ပလိုပလာ်ကွေံ တိုက်ဒမ္မု
တဲရ၊ မ္မုကိုမတ်ညဏ် မသုတ်အစောံ ညာတ်ကေတ် ဗွဲပွဲပွဲရ၊ အာစိပ် လအိတ်
လောကရ၊ ကလိလောန်ကွေံ ဘဝအိုတ်သိုရ၊ စာ်စူးအာနူအာသဝရ၊ ဒ်ညး မပါကွေံ
ဒဒိန်အိုတ်သိုရ၊ မ္မုကိုယုမသုတ်စုတ် မတွံဂး(ဗုဒ္ဓ)ရ၊ အဲဒိုက်ဂ် ပြာပ်ခစကုင် (တီလမ္မံ
ပိဉ်ကျ်တြဂ်ရ)။ (၃)

၁၁၄၂။ ဂစေံဂ် ပါထောံကွေံ ဂြိုပ်မကျဟ်မေံ မ္မုကိုသတ်ဆုဒုန် မအောန်တဲ
နိဿဲကို ဂြိုပ်မ္မုကိုသတ်ဆုဒုန်မဂ်တဲမွဲး ညံင်ရမမံင်တကို တုပ်ညံင်သာ်ဂ်ကိုရ အဲဂ်
ပါကွေံ ညးမ္မုကိုလညာတ်ညဏ်မအောန်တဲ ဇိုပ်ဂ် ညံင်ရမတို့ဇော်ကွာ မ္မုကိုသတ်မဂ်တဲကို
တို့ဇော်ကွာင်တဲရ။ (၄)

၁၁၄၂။ ပွဲကာလကိုပ်ကွာ သာသနာတီလမ္မံပိဉ်ကျ်တြဂေါတမ ဟံမံက်တိုန်
ကွာင်ဏီဂ် အွာဂမ္မိုင်ဂ် ဒ်ကွာင်သာ်ဝံတဲရ၊ ကြက်ဒိတ် ရဲဝံရ ရဲဝံ ဟိုထွေးကိုအဲပိုက်
ဇကုဇကုဂမ္မိုင်အိုတ်ရ ဂလာန်အွာဂမ္မိုင်အိုတ်သိုတအ်ဂ် ဒ်အယာ်မာတ် ဝံမိင်ရမ္ပာင်
မဟိုဟောင်ရ၊ သိုဗအိုတ်ဂ် ပွမကိုဇော်မောဝ်တ မပ္ပံကိုကာမဝိတက်ဟောင်ရ။ (၅)

၁၁၄၃။ တီလမ္မံပိဉ်ကျ်တြ မဒ်တောဝ်ဒတောဝ်ဂေါတမဂ် ဒ်မ္မုဇကုဓဝ် ဟံမ္မုကို
ပြိုင်ပကာန်ရ၊ ပလိုပလာ်ကွေံ တိုက်ဒမ္မုတဲ ပဒတ်ဒိုင်ရ၊ မ္မုကိုဣဒ္ဓိရ၊ လေပ်သွတ်

လျှားပညာရ၊ နှိတ် တောင်ဒတောင်ဂေါတမရ၊ မှုံ့ကိုဇောင်အလံာံ ပညာရ၊ မှုံ့ကိုပညာ
မတုပ်ကောံ သတိတိဇောင်ရ။ (၆)

၁၁၄၄။ ဩတိလမှုံပိုင်ကျက်တြဲမဲ့ ဟိတုံကိုအဲဒိုက် ဓရ်မတိညာတ်ကေတ် အလိုလို
ဇကု၊ မကိုဖို ဟုံမွဲကိုအခိုင်တဲ မဒ်အရာမအိုတ် ဒဒက်တ်ကို ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်၊
ဟုံမွဲကိုဘဲရ၊ ဓရ်နိဗ္ဗာန်ဂ် ဟုံမွဲကို ပတောံစတ်ပြိုင်ပကာန် မမိက်ကိုမွဲမွဲရ။ (၇)

၁၁၄၅-၁၁၄၆။ ယုံဝီရိယ ဩတိလမှုံပိုင်ကျက်တြဲမဲ့ ဟိတုံကိုအဲ ဓရ် မတိ
ညာတ်ကေတ် အလိုလိုဇကု မကိုဖို ဟုံမွဲကိုအခိုင်တဲ မဒ်အရာမအိုတ် ဒဒက်တ်ကို
‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ် ဟုံမွဲကိုဘဲရ၊ ဓရ်နိဗ္ဗာန်ဂ် ဟုံမွဲကိုပဃာ ပတောံစတ်ပြိုင်ပကာန်
မမိက်ကိုမွဲမွဲရ၊ စ်စူးအာနူ တိလမှုံပိုင်ကျက်တြဲဂေါတမ မှုံ့ကိုပညာ မတုပ်ကောံသတိ
တိဇောင် မှုံ့ကိုဇောင်အလံာံပညာ မဒ်တောင်ဒတောင်ဂေါတမတဲ မွဲချိုန်ခဏဓဝ်
ကိုလေဝ် မဟိုတ်ဂွံမံင်တဂ်ရော? (၈-၉)

၁၁၄၇-၁၁၄၈။ ယုံအာဗဗ္ဗေ ဩတိလမှုံပိုင်ကျက်တြဲဂေါတမမဲ့ ဟိတုံကိုအဲ ဓရ်
မတိကေတ် အလိုဇကု မကိုဖို ဟုံမွဲကိုအခိုင်တဲ မဒ်အရာ ‘တဏှာ’ ပွမထွေန်စပ်
မအိုတ် ဟုံမွဲကိုဘဲရ၊ ဓရ်နိဗ္ဗာန်ဂ် ဟုံမွဲကိုပတောံစတ် မမိက်ကိုမွဲမွဲရ၊ စ်စူးအာနူ
တိလမှုံပိုင်ကျက်တြဲဂေါတမ မှုံ့ကိုပညာ မတုပ်ကောံသတိတိဇောင် မှုံ့ကိုဇောင်အလံာံ
ပညာ မဒ်တောင်ဒတောင်ဂေါတမတဲ မွဲချိုန်ခဏဓဝ်ကိုလေဝ် အဲဒိုက်မံင်ဟုံမာန်ရ။
(၁၀-၁၁)

၁၁၄၉။ ယုံအာဗဗ္ဗေ ညံင်ရံညာတ်ကေတ် တိလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ နကိုမတ်ပကတိကို
ဟုံဟိုတ်မာ်ဒ်ဒိုတဲ သိုဗ္ဗမ်သိုတဲ ဂွံညာတ်ဒိုင် နကိုစိုတ် အဲဒိုက်ရ၊ အခိုင်ဗ္ဗမ်ဂ်
လောဝ်ကလအ်တဲ မံင်တရ၊ ဟိုတ်ဂ်ဟောင် စ်စူးအာတဲ ဟုံမံင်ရဂ် အဲဒိုက်
ထေင်ကေတ်ရ။ (၁၂)

၁၁၅၀။ ‘သဒ္ဓါ’ပွမကေတ်ဖြင်ကို ‘ဝီတိ’ပွမသျှိုက်မျိုက်ကို ‘မန’ ပွမတိကို ‘သတိ’
ပွမဗိုဗျဟ် ဒဒက်တ်ကိုအဲဒိုက်ကိုဂ် ဟုံပါစူးနုသာသနာဂေါတမအိုတ်ရ၊ တိလမှုံပိုင်
ကျက်တြဲ မှုံ့ကိုပညာမလဲလး မတုပ်ကောံတိဇောင်ဂ် က္ဗာအာဩဩဌာန်မွဲရ၊ အဲဂ် နိုညး
မလောဝ်ဏာဌာန် (တိလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ) မှုံ့ဂ်ဟောင်ရ။ (၁၃)

၁၁၅၁။ ယုံအာဗဗ္ဗေ မှုံ့ယုဗာဝရီ ကာယအဲ ဗျုတဲ မှုံ့ကိုဖြဟတ်မအောန်ဂ်
ဟိုတ်နုဖြဟတ်မအောန်ဂ်ရ အာတ်ဌာန် တိလမှုံပိုင်ကျက်တြဲ မှုံ့ဟုံမာန်ရ၊ ပွမအာတ်
နကိုကသပ်စိုတ်ဟောင် အဲ(ဝီရိယ) စိုပ်ဒိုင်လျိုန်ရ၊ စိုတ်အဲဂ် ဆက်စပ်ဒိုင်ကို တိလမှုံ
ပိုင်ကျက်တြဲရ။ (၁၄)

၁၁၅၂။ အဲဂ် တိက်ခွင် ပွဲလျိုက်သရီ ကာမဂုဏ်တဲ ဟီခွင် နူတကအ်မွဲ စိုပ်တကအ်မွဲ မချီတေဝ်ခွင် ဗွဲဗွဲပူရ၊ ကာလဂ် ဝံဇိုလှောင် တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ မစ်စူးအာနူအာသဝ မကလိလောန်ကွေဲ 'ဩဃ' ဇောင်သံသာတဲရ။ (၁၅)

၁၁၅၃။ ယွံတိဂီယ ဝက္ကလိကို ဘဒြာဝုဓကို ဂေါတမ မဒ်ကောန်ချင်အာဠဝီကို ဖအောင်ဗလးဏာ ဓရ်'သဒ္ဓါ' ပွမပတေၣ်ဖြင်ကေဝ်တဲ ညံင်ရဲဒ်ညးမကလိဝံအရဟတ္တ ဖိုလ်ကို တုပ်ညံင်သင်္ဂဟ်ကိုရ တုအဲလေဝ် ဩဝ်ဖအောင်ဗလးဏာ ဓရ်'သဒ္ဓါ' ပွမ ပတေၣ်ဖြင်ကေဝ် ကို(နိဗ္ဗာန်)ညိ၊ နကြိဖအောင်ဗလးဏာ ရဲဝံဇေဝ် တုအဲဂ် ကြက်ဝံ အာစိုပ်နိဗ္ဗာန် မဒ်ဩဝ်မွဲလျို ဒဒက်တံကိုသံသာ မဒ်အရာဒတန် သိုင်ဂစိုတ်ရ၊ ရဲဝံ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ကွေဲကွေဲ နကိုကွေဲဒ်တဲ ဟိုတံတဲရ။ (၁၆)

၁၁၅၄-၁၁၅၅။ အဲဂ် ဝံမိင်ကေတ် ဂလာန်တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ မဒ်မုနိတဲ ဖြင်ကေဝ်တဲ ဗွဲမလောန်ရ၊ တီလမ္မံပိုင်ကျိတြဲ ပွမပံက်ကွေဲကိုမတံဂးဝဋ်တဲ မစ်စူး အာနူဒစုက်ဇေတဲ မ္မံကိုညဏ်(ပဋိဘာန်) မစင်ခြင်, မသွတ်လအိတ် ပုစ္ဆာပြဒ္ဒညာ, မဒ်တအာညးဂမ္တိုင် မဒ်ဝန်တဲ ရဲဝံမွဲ သိုမ္မံကိုသွေဟ်ပွာဂ် စ်စူးအာနူကိုသွေဟ်ပွာရ၊ တီကေတ် ဒေဝတံဝိသုဒ္ဓိဂမ္တိုင် မပြလောန် လတူနူဒေဝတံသမ္မုတိ ဒေဝတံဥပပတ္တိ နကိုညဏ်တေဝ်တဲ တီကေတ် ဓရ်ဂမ္တိုင်အိုတ်သို မလေပ်သွဂ် ဒဒ်ဒေဝတံဝိသုဒ္ဓိ ဒဒက်တံကိုကေု ညးတုဟ်သအာင် ဓါပြကာတဲရ။ (၁၇-၁၈)

၁၁၅၆။ ဩဓရ်နိဗ္ဗာန်မွဲ ဟံမွဲကိုဥပမာ ပတောံစတ်ပြိုင်ပကာန်ရ၊ ဝံအာတ်နိဗ္ဗာန် ဟံဆဲပြိုင် ဟံလိုလ်ရောင်၊ ပွဲအရာမအာစိုပ် နိဗ္ဗာန် ဟံမွဲကိုသွေဟ်ပွာကုအဲရ၊ ဩဝ်စုတ်သတ္တိ အဲ ရဲဝံမွဲ ညးမ္မံကိုစိုတ် မတိတ်ဗူး နူကိုကိလေသညိ။ (၁၉)

ပါရာယနဝဂ် မရနက်ကိုမသုန် တဲရ။

သုတ်ဥဒါန်

၁။ ဥရဂသုတ် ခနိယသုတ် ခဂ္ဂဝိသာဏသုတ် ကသိဘာရဒ္ဒါဇေသုတ် စုန္ဒသုတ်
မွဲလှော်ပွန် ပရာဘဝသုတ် ဝသလသုတ် ကရဏီယ(မေတ္တာ)သုတ် ဟေမဝတသုတ်
သအာင်နူဂ်ပွန် ယက္ခ(အာဠဝကက)သုတ် ဝိဇယသုတ် မုနိသုတ် မပြ။

၂။ ဝဂ်မပြ မပကင်ရင်လင် စ်ဓါသုတ် တန်တဗွဲကိုပ်ကွာ ဝဂ်အိုတ်သိုန်တဲမပြ
မိန်တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ မုံကိုမတ်ပညာ မစ်စူးအာနူလက်ကျိက် မဂပ်ပိပရဒ်လင်
ဗွဲမဒးရးတဲ မဂပ်ပိတုံလင်ဂ် ဥရဂဝဂ်မပြ ရံဝံ ဂပ်ပိမိင်ကေတ်ရ။

၃။ ရတနသုတ် အာမဂန္ဓသုတ် ဟိရိသုတ် မင်္ဂလသုတ် သူစိလောမသုတ်
ဓမ္မစရိယသုတ် ဗြာဟ္မဏဓမ္မိကသုတ် နာဝါသုတ် ကိသီလသုတ် ဥဌာနသုတ်
ရာဟုလသုတ် မွဲလှော်ပွန် ဝီရိယသုတ် (နိဂြောဓကပ္ပသုတ်)။

၄။ ဒွဲဝံ သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနီယသုတ် ဓမ္မိကသုတ်မပြ ဝဂ်မရင်တျင် ဂကောံစုံပန်သုတ်
မပါပရဒ် ဗွဲမဒးရး ပွဲမရနက်ကို ဓါအလန်ဝံ သူးစ ရံဝံမွဲး စူဠဝဂ် မပြအိုတ်ရ။

၅။ ပဗ္ဗဇ္ဇာသုတ် ပဓာနသုတ် သုတ်မဝံယျ သုဘာသိတ သုန္ဒရိကဘာရဒ္ဒါဇ
(ပူရဋ္ဌာသ)သုတ် မာဃသုတ် သဘိယသုတ် ကေဏီယသုတ် (သေလသုတ်)
သုတ်မဝံယျသလ္လ ဝါသေဌသုတ် မပြ ကောကာလိကသုတ်။

၆။ နာလကသုတ်မပြ မပါပရဒ် ဗွဲမဒးရး သအာင်နူဂ် သုတ်မဝံယျဒွယတာ
နုပဿနာ ဝဂ်မပြ မရင်တျင် စ်ဓါသုတ် ပွဲမရနက်ကိုပိအလန်ဝံ ဂပ်ပိလိုင်တဲ ရံဝံမွဲး
မဟာဝဂ်မွဲးယျရ။

၇။ ကာမသုတ် ဂုဟဋ္ဌကသုတ် ဒုဋ္ဌဋ္ဌကသုတ် သုဒ္ဓဋ္ဌကသုတ် ပရမဋ္ဌကသုတ်
ဇရာသုတ် မေတ္တေယျသုတ် မပြ မပါပရဒ် ဗွဲမဒးရး တိဿမေတ္တေယျသုတ်
ပညာရသုတ် မဂဏ္ဍိယသုတ် ပရာဘောဒသုတ်။

၈။ ကလဟဝိဝါဒသုတ် စူဠဗျူဟသုတ် မဟာဗျူဟသုတ် ဓါပြကာ တုဝဇ္ဇက
သုတ် အတ္တဒဏ္ဍသုတ် သာရိပုတ္တသုတ် ဝဂ်မရင်တျင်တဲ စ်တြဲသုတ် မရနက်ကို
ပန်အလန်ဂ် သူးစ ရံဝံမွဲး ဝဂ်မဝံယျ အဋ္ဌကဝဂ်အိုတ်ရ။

၉။ တီလမ္ပုပိုင်ကျိတြဲ မဒ်တဲမပြ ဒဒက်တဲကိုအွာဂိုဏ်ဂမိုင် သွဒတ်ဒိုင် ပွဲဌာန်
ပါသာဏကစေတီမပြ မဂပ်ပိပရဒ်လင် ဗွဲမဒးရး ပွဲမဂဓဇးပိုင် မထေက်ကို
မိပ်လဟိုင် မဒ်ဒေသမပြ မဒ်ဌာန်ပဒတ် ညးမုံကိုကုသိုလ် မဂပ်ပိသွပတဲလင်ဂမိုင်ရ။

၁၀။ ပွဲပရိသာတ် မွှာကိုစုံစါယူဇနာ နှုသုန်စီဂေါဓာဝရီ မဒ်ဒွဲ ဗဗူးဂမ္ဘိုင် မဒ် အစပ်ချင် သိုင်စါမတွံး သိုင်အဠကကိုသိုင်အသက မကျင်(ပွဲဌာန်ဂ်) တီလမွဲပိုင် ကျင်တြဲ မဒးဒင်သွာန် နကိုပုစ္ဆာ မစိုန်သကိုကျောံပုစ္ဆာ စုံတြဲသ် မပ္ပံကိုအဇိတ ဒဒက်တ်ကိုဗဗူးဂမ္ဘိုင် စုံတြဲ လေပ်သွကွေံ ပွဲမသက္ကသေဟ် (အရထပုစ္ဆာဂ်)တဲရဂး လေပ်သွာန်တ်ခရ် ကုဗဗူးဂမ္ဘိုင်တဲရဂး။

၁၁။ တီလမွဲပိုင်ကျင်တြဲမပြဲ ပှောင်ကိုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုခိုင်စါတအ်ဂ် တုဟ်နဒတဲဖို လောကတဲ ဟိုတွံတ် ခရ်မပြဲ မလေပ်စောန်ထွဲကို အရထ မချိုက်ပေင်ကိုသဒ္ဒါ ချဲဒမိန်(ညးတုဟ်သအာင်ဂမ္ဘိုင်) မဂပ်ပ်သျှိုက်မျှက်ရ၊ ဟိုတွံတ်သုတ်မပြဲ မစိစောန်တ် နကိုခရ်မဂ္ဂိုင် မဒ်ဟိုတ်တ်တ်ဗူးရ။ တီလမွဲပိုင်ကျင်တြဲမပြဲ လတူနှုကိုသတ် မွှာကို ခိုင်စါဂမ္ဘိုင် ဟိုတွံတ်သုတ်မပြဲ မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗူးနှုကိုလေသအိုတ်သိုရ။

၁၂။ တီလမွဲပိုင်ကျင်တြဲမပြဲ လတူနှုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုခိုင်စါဂ် ဟိုတွံတ် သုတ်မပြဲ မစိုန်သကို မညီသုဟ်ကျောံဗျဉ္ဇနပဒ,အတ္တပဒ မဗိုန်တ် နကိုဥပမာမဂပ်ပ်စုတ်သမ္ဘိလပ် နကိုအက္ခရ် မပြတ် နကိုလျးအရံင် မတွံးညဏ် မလေပ်ဗွာရဏာတ် လောက မပ္ပံကိုခန္ဓရ။

၁၃။ တီလမွဲပိုင်ကျင်တြဲ ပှောင်ကိုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုလက်ကျိုက် မတွံးရာဂဝံ ဟံမ္မဲကိုလက်ကျိုက်တဲ မပြဲသျှင် မစာ်စူးအာနှုလက်ကျိုက်, ပှောင်ကိုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုလက်ကျိုက်မတွံး ဒေါသဝံ ဟံမ္မဲကိုလက်ကျိုက်တဲ မပြဲသျှင် မစာ်စူးအာနှု လက်ကျိုက်, ပှောင်ကိုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုလက်ကျိုက်မတွံး မောဟဝံ ဟံမ္မဲကို လက်ကျိုက်တဲ မပြဲသျှင် မစာ်စူးအာနှုလက်ကျိုက်, မလေပ်ဗွာရဏာလောက မပ္ပံကိုခန္ဓ, မပြတ် နကိုလျးအရံင် ပညာ, မပြဲ လတူနှုကိုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုခိုင်စါဂ် ဟိုတွံတ် သုတ်မပြဲဝံရ။

၁၄။ တီလမွဲပိုင်ကျင်တြဲ ပှောင်ကိုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုလက်ကျိုက် မတွံး ကိလေသဝံ ဟံမ္မဲကိုလက်ကျိုက်တဲ မပြဲသျှင် မစာ်စူးအာ နှုလက်ကျိုက်, ပှောင်ကို သတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုလက်ကျိုက် မတွံး ဒုစရိတ်ဝံ ဟံမ္မဲကိုလက်ကျိုက်တဲ မပြဲသျှင် မစာ်စူးအာနှုလက်ကျိုက်, မလေပ်ဗွာရဏာလောက မပ္ပံကိုခန္ဓ, မပြတ် နကိုလျးအရံင် ပညာ, မပြဲ လတူနှုကိုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုခိုင်စါဂ် ဟိုတွံတ် သုတ်မပြဲဝံရ။

၁၅။ စိုန်သကိုကျောံ ဗန်ဒက်မတွံး အာသဝဂ်ဒ်တဲ ခရ်နီဝရဏဂမ္ဘိုင် မလံက် လေတ်ကို လက်ကျိုက်ပိသ်ဂမ္ဘိုင်ကို နွံတ် ကုသတ်အိုတ်ရ၊ တီလမွဲပိုင်ကျင်တြဲမပြဲ လတူနှုသတ်ဂမ္ဘိုင် မွှာကိုခိုင်စါဂ် ဟိုတွံတ်သုတ်မပြဲ မဒ်ဟိုတ် မတိတ်ဗူးနှုကိုလေသ ဒဒက်တ်ကိုသတ်ဂ်ရ။

၁၆။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြမပြ လတူနုဿတိဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိဇိဓါရိ ဟိတံတံ သုတံမပြ မစာစူးအာနုလင်္ကာရိ မလေပ်ပါပွေင်ကော ကိလေသအိုတ်သို မစာစူးအာနုရာဂ မဟံမ္မေကိုတဏှာ မဟံမ္မေကိုစံင်တူသောက မလလမ် မဂပ်ဝ်ရာဒနာမိက် မမြိုင်ကို ညာတ်လောန် မသွပြာကင်္ဂကိုခရ်လောကုတ္တိရ်တဲ မပြရ။

၁၇။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြမပြ လတူနုဿတိဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိဇိဓါရိ ပလီပလင်္ကာရိ ရာဂကို ဒေါသကို ပုမရာဒနာမိက်ကိုရ၊ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြမပြ လတူနုဿတိဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိဇိဓါရိ ဟိတံတံ သုတံမပြ မလေပ်ကိုတိတ်ဗူးနုယောနိပန်ပြကာ ဂတိမသုန် ပြကာ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ ထပ်ပြကာ တဏှာဂုဠ တဏှာရတိ တဏှာဆဒန တဏှာ လတာရ။

၁၈။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြမပြ လတူနုဿတိဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိဇိဓါရိ ဟိတံတံ သုတံမပြ ဖြိုဟ်နက်တဲ မမြိုင်ကိုညာတ်မာန် မချိန်ချောတ်ဖိပ်ဂိုပ် တုပညာဂမ္ဘိုင်ဟောင် မဂပ်ဝ်တိ မ္မုက္ခိအရထမဖိပ်ဂိုပ်မပြတ် နက်လျးအရင်မတွံးညာဏ် မလေပ်ဗွာရဏာတ် လောက မဟံကိုခန္ဓရ။

၁၉။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြမပြ လတူနုဿတိဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိဇိဓါရိ ဟိတံတံ သုတံမပြ မ္မုက္ခိယာန်မပြမတွံး ခရ်အဋ္ဌိကမဂ် မဂပ်ဝ်ပါပရဒ် နက်ကုဏ္ဍိ ဇာန် ဝိမောက္ခဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိမဂ္ဂါ မဇ္ဇန်လင် ဗွဲမဒးရး နက်ဟုံမတွံး အင်္ဂိဒ္ဓိတ်ပြကာရ။

၂၀။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြမပြ လတူနုဿတိဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိဇိဓါရိ ဟိတံတံ သုတံမပြ မ္မုက္ခိဥပမာဂိတု စာစူးအာနုလင်္ကာရိတဲ မသအးဇူး မတုပ်သုဟ်ကောံမှာသိုဒ် မသအးဇူး မတုပ်ကောံဟုံ မစိစောန်တံ နက်ရတ်ဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိကုဒ္ဓိကြိဇ်မယးတွံး မတုပ်သုဟ်ကောံသိုင်တဲ မစိစောန်ရ။

၂၁။ နိဗ္ဗာန် မစာစူးအာနုဘဲ မ္မုက္ခိဖို(ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်)မပြ မစိုဟ်လလမ်ညိုင်ဝတ် ဗွဲမဒ်တသိုင်လောန် စိုကိုကာလ မအာစိုပ်နိဗ္ဗာန် ဟံမ္မေကိုပမဆဲပြိုင် ဒေက်တံကိုအရိက် နွံတရ။ တိလမ္ပုပ္ပါဒ်ကျက်တြမပြ လတူနုဿတိဂမ္ဘိုင် မ္မုက္ခိဇိဓါရိ ဟိတံတံ သုတံမပြ မဒ်ဟိုတ် ပုမညာတ်ကေတ်နိဗ္ဗာန် မစိုဟ်လလမ်လောန်ရ။

ဣတ္ထံ မဒ် ဥဒါန်သုတ်ရောင်။

ပါဠိသုတ္တန်ပါတ် ဘာသာမန် တဲရ။

ဝံသမ္ဘိလင် လှောင်အကွရ်

လှောင်အကွရ်

မုက်လိခ်

{အ}

အကုသလမူလ ပိဋက	၂၄၀
အခိုင်ခိတ်အခါပြ လွက်ဗူးတဲ	၆၂
အင်္ဂုလိမာလ	၄၁
အစေလက ထပ်တူ	၁၆၀
အဇိတ၊ ထေရ်	၄၆၇
အဇိတကေသကမ္မလ	၃၈၂
အညာသိကောဏ္ဍည၊ ထေရ်	၁၇၉
အတ္တကိလမထ	၃၄၀
အနိတ္ထိဂန္ဓကုမာရ	၄၇
အနုဂ္ဂဟဓါသ်	၂၈၃
အနုရုဒ္ဓ၊ ထေရ်	၈၅
အဘယရာဇကုမာရ	၄၁
အယာမာတ်ကျိပ်တုတ်တိုက် ဟံဒ်ခမီ	၂၆၄
အရေဝ်ဇော်ပန်ပါင်	၃၇၁
အရာမလေပ်အိုတ်တြေကိုအရာ	
ဟံလေပ်အိုတ်တြေ	၃၇၁
အင်္ဂုရိသ	၄၆၆
အင်္ဂဗဗ္ဗးဂမ္ဘိုင်	နူ-၇၂ စိပ်-၇၉
အင်္ဂသက်သဏ်ခမီဇုတ်	၇၀
အယာမာတ်ဟုမ်ဗျိုင်ဗျိုင်ဟံသအးဇူး	၈၉
အမာတ်ဇော်သန္တတိ	၃၆
အသပ်မှာသွိဒ်ဒွံသ်	၁၄၃
အမာတ်ဇော်သုနိဝ	၁၉၃
အေင်ဒင်မာန်မှ ဒွံရညးယေန်သွာင်	၆၃

{အာ}

အာဂတဗက်လက္ကရ် အကုသိုလ်ဂမ္ဘိုင်	၂၃၀
အာနန္ဒ၊ မဟာထေရ်	၁၃၇/၁၄၂

လှောင်အကွရ်

မုက်လိခ်

{အာ}

အာနန္ဒ ဤသို့ဉာဏ်ကော်ကော်	၁၈၈
အာယုဝဗ္ဗနုကုမာရ	၃၁
အာသဝပိသ်	၂၄၃
အာနိဗ္ဗာန် နက္ခိယာန်စိင်ယာန်ချေ	
ဟံမာန်	၆၃

{ဣ}

ဣဋ္ဌာရိတြိပိကာ	၄၂၇
ဣန္ဒြိယသ်	၂၄၇

{ဥ}

ဥပနန္ဒ၊ ထေရ်	၃၉
ဥပသီဝ၊ တိလပိုင်	၄၇၄
ဥပသေန၊ တိလပိုင်	၁၃၅
ဥဒယ၊ ထေရ်	၄၈၁
ဥပါသက ကောန်ကွာန်ကုဏ္ဍနင်္ဂလ	၉၆
ဥပါသကာစူဠကာလ	၄၀
ဥပါသကာဆတ္တပါဏိ	၂၁
ဥပါသကာမဟာကာလ	၄၀
ဥပါသကာသောဏ	၁၄၈
ဥပါသိကာဗြဉတ္တရာ	၄၉
ဥတ္တရာထေရီ	၃၇
ဥပမာကိုသို	၁၅
ဥပမာညင်ရံသတ်မုံယုဉ္ဇဏီ	၃၂၈
ဥပမာဒွာန်ကိုတုံဒို	၃၇၀
ဥပမာဒဒန်လပိုတ်	၃၀၃
ဥပမာဗ္ဗဲ ဒးဇာနိက်	၆၆
ဥပမာတြိမဒတူခိုင် ပွဲလတူကုတ်ဒို	၂၂၉

လေ့အကွာရ်

မုက်လိမ်

{၉}

ဥပမာချက်ကိုသွာ	၄၃၅
ဥပမာပြင်သြိတ်	၃၀၈
ဥပမာအခါဗွမ်တိုင်	၂၃
ဥပမာတိုင်တြင်	၃၃၈
ဥပမာရှ်သွတ်	၁၇၈
ဥပမာပွဲဒက်သွာ	၃၀၃
ဥပမာပွဲဗပုင်	၂၁
ဥပမာစုလလိင်	၁၇၅
ဥပမာဝွံဗွဲဗွဲဇာန်ကံအောန်	၄၂
ဥပမာခမီတုပ်သွတ်ထိုင်သဲ	၂၁
ဥပမာကောန်လဲ မွဲကိုအသိုင်မအိုတ်	၃၉
ဥပမာလှူပွတ် ကြောင်လိပ်ကိုပတောင်	၂၄
ဥပမာဆုဇူဇူ မလံက်လိပ်အသုဘ	၂၇၆
ဥပမာအံင်ရောင် သိုင်မလွှာဂမိုင်	၁၂၅
ဥပမာကွဲ ခိုင်ကောင်ဆု	၄၃၂
ဥပမာချေခိုဟ်ဆဲ	၃၆
ဥပမာဂျီဇုံ	၃၀၃
ဥပမာဇုံသံက်ခွေ	၃၀၅
ဥပမာခမီမရာမ်တိတ်	၄၃၆
ဥပမာချင်နင်	၃၃
ဥပမာချင်ကွာ	၂၉၄
ဥပမာဒစးတိုန်ချင်	၂၉၄
ဥပမာမြိုင်ချင်ကိုကောန်လဲ သွာဇက်ဆု	၂၆
ဥပမာလကံကံတဲထပ်	၃၁၀
ဥပမာလျးသိုင်ဂိတု	၂၁၉
ဥပမာတြုံထဲတိ	၃၁၄
ဥပမာချေခဲခြုံ ပလိုပလတ်တိဗု	၆၈
ဥပမာလပုံဒီ	၂၉၄
ဥပမာဝဲ	၂၉၄
ဥပမာကွဲဒုန်	၃၀၈

လေ့အကွာရ်

မုက်လိမ်

{၉}

ဥပမာချင်မှာသွိုင်	၂၆
ဥပမာကမ္ဘတ်	၁၂၇
ဥပမာသတ်ဒြဲ	၃၀၉
ဥပမာသွိုင်ဇာန်သိုင်	၃၁၃
ဥပမာစိုင်ဇူ	၃၁၀

{က}

ကပ္ပ၊ ထေရ်	၄၇၈
ကဒီရေဝတမဟာထေရ်	၁၅၂
ကမ္ဘဝိပါက	၁၀၅
ကလျာဏသီလ	၂၈၁
ကာဏမာတာ	၂၆
ကာလပိဋကာ	၂၄၇
ကာဠိဂေါဓာ (ကောန်ဂုတ်သွိုင် သာကျဝင်)	၁၀၃
ကိသာဂေါတမီ	၃၈
ကုမာရကဿပမာတာ	၃၉
ကောကာလိက စုတိချိတ်အာ	၄၁၀
ကောသိယ	၁၁၅
ကောဠာသ ပိဇ္ဇောဓါ	၂
ကောန်ဗွေန်စိုက်ကူ	၃၆၈
ကောန်မောတ်ထပ်စုနွ	၁၈၉
ကောန်ဂုတ်သွိုင်မာ မွဲယုတဏှာ	၄၃၉
ကောန်ကွေးဗဗူးဗာဝရီ စိုတြိတု	၄၈၄
ကောန်ဂုတ်သွိုင်မာရ် မွဲယုအရတ်	၄၃၉
ကောန်ဗွေန်ဗိုလဗေးကို ထွဲတိခေါ်တိ	၃၆၉
ကောန်ဂုတ်သွိုင်မာရ် မွဲယုရဂါ	၄၃၉
ကောန်စိဝိသာခါမွဲ ချိတ်အာ	၁၉၆
ကောန်ဇာတ် မိမ မသကောဒေလေဝ်	
မင်မွဲပွဲမာန်	၅၈

လွင်အကွၢ်

မုက်လိမ်

{က}

ကောန်ဂုတ်သိုင်မာရ်ပိ	၄၃၉
ကျ်တြဲကိုလောက	၂၂၉
ကျ်တြဲတွံခရ်ခါသ်	၂၂၉
ကျ်တြဲအွာ ယဲဆီဂွဲအာ	၁၈၇
ကျ်တြဲဟိုတွံထွေး ရဲဝံ ပြာဟွဏ	၄၀၃
ကြိုင်ဂေါဓာဝရ မဒ်လဒေါင်ရးအသက	
ရးအာဠက	၄၆၂
ကြိုင်မဟီ	၃၀၅
ကြိုင်ဝဂ္ဂုမုဒါ	၁၁၀
ကြိုင်သုန္ဒရိကာ	၃၇၂
ကြိုင်ကက္ကုဠာ(ကုကုဓာ)	၁၈၇
ကွာန်ဇန္တု	၁၂၀
ကွာန်ဗဗူး ဣကနာဠ	၃၁၃
ကွာန်ဗဗူး ထူဏ	၁၈၁
ကွာန်ပါဠုလိ	၁၉၀
ကြိုဂအောတ်ဥဒါန်ဂမိုင်	၈၂
ကုတ်ထပိုတ်ကွဲကွာ ကြိုပ်တဏှာ	၅၇
ကွာတ်လဒီဆေဝ်ဒပ် ပွဲဒါရဂမိုင်	၆၉
ကွာန်စိုတ်ပူဇုတ်	၃၀

{ခ}

ခမိကောကာလိက	၄၁၀
ခမိကလိဝံတသိုဒ်ကာယစိုတ်	၂၂၁
ခမိကလိဝံဒဒိန်ကာယစိုတ်	၂၂၁
ခေမာထေရီ	၆၆
ခမိစိုဟ်လလမ်	၇၁
ခမိပကင်ရင်ဂုတင်ပိဏှပါတ်	၁၁၆
ခမိမပါဂွံင်ကိုတီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ	၂၆၀
ခမိသပ်ယုတ် ဝံဇ်ပရေအ်ခြုတ်	၆၁

လွင်အကွၢ်

မုက်လိမ်

{ခ}

ခမိကိုခရ် နိဿဲကောံရင်သကအ်အိုတ်တဲ	
ဗိုဝံဒ်တသိုဒ်	၂၉၃
ခမိပန်ဂကူ	၃၁၆
ခမိမရံတိတ်မိုဟ် (ခ) ကိုပ်	၆၆
ခမိသင်ညီသုဟ်ဂ် နိဟိုတ်ဝံဇ်မောပ်	၂၁၂
ခါဒုတ်သုပ္ပဗုဒ္ဓ	၁၃၈

{ဂ}

ဂြိုပ်ကုဏှာဓာန	၉၈
ဂြပ်ရတ်ခါပြကာမပြ	၃၄၆
ဂစိုတ်မပ္ပံကိုမိမတဲညးမစာ်စူးအာနုဒဟ်	၅၉
ဂစိုတ်ကွဲ ပြဘာဇ်ဗြသုနန္ဒီ	
ပွဲဇေရင်ဘာဇေတဝန်	၁၃၃
ဂြိုပ်မဟာဝိန်	၁၁၁/၁၅၄
ဂြိုပ်ကြိုက် ဇေရင်ချင်အနုပိယ	၁၀၃
ဂြိုပ်ဥရဝေလ	၈၁/၉၂/၁၁၉
ဂယျိုင်လမူ ဗွဲတသိုဒ်	၄၅
ဂုဏ်ဖိုမုာ်သေဝ် မပ္ပံကိုအသုဘ	၂၉၆
ဂုဏ်ဖိုဝံသင်ရ်ခရ်	၄၆
ဂြိုပ်နီဆုဒန်ဂမိုင်ဂ် ရှေ့သော်	
ထေက်,ဟံ့ထေက်	၄၄
ဂွံင်တာန်ဆင်ကရေရိ	၁၁၆
ဂလာန်ဗဗူး ဂယျာန်ခဝါတ် ဂရင်ပတီ	
တီလမုံပိုင်ကျ်တြဲ	၄၀၂
ဂလာန်ဒွေံဗတောန် ကျ်ဂမိုင်	၄၃
ဂြပ်တြဲဂမိုင်မပြ	၃၃၁
ဂုဏ်ဖိုချိုက်ပေင်ကိုသိက္ခာ	၂၃၅
ဂုကျ်သုပ္ပဝါသာ	၉၈
ဂုကျ်မာဂဏ္ဍီ	၄၄၀

လေ့အကွာရ်

မုက်လိမ်

{ဂ}

ဂုဏ်ဖိုဇော်လှဲ ပူဇော်လမှုပိုင်ကျက်ကြဲ
ကိုကောန်ကွေးကျက် ၄၅

{ဃ,င}

ဃောဇောက်သွတ် စိန်ဟိုတ်မဲလေဝ်
ဇော်တိုန်မွဲဟုံထေက်ကိုဟိုတ်မဲ ၄၁
ငှဟ်မးမေတ္တာ ဥပမာနာနာ ၂၁၈

{စ}

စိန်သကိုကျောံကာမဂုဏ် ၂၈၀
စေတီအဂ္ဂါဠဝ ၃၅၅
စိင်ဂိရိမေခလာ ၃၆၉
စက္ခုပိသ် ၂၄၆
စေတီစာပါလ,သို့ဗယိစာပါလ ၁၅၄
စိဉ္စမာကာဝိကာ ၄၂
စုန္ဒထေရ် ၁၈၈
စူဠပန္နကထေရ် ၁၅၄
စုန္ဒထေရ် ကောန်မမာတ်ထဝ် ၃၁၆
စိန်သကိုကျောံငှဟ်ကတိတဲ
ထေက်ကိုမံင် ၂၃၆

{ဇ}

ဇာပ်အာယုက်ဇော် ဟုံထေက်ကိုကော်
ဉ္စဇော် ၅၄
ဇော်ပွင်လဝ် က္လုဒ္ဒိပါဒ်ပန်သ်မွဲ ၁၅၅
ဇာပ်အရေဝ်ဂြိုဏ် တုပညာဟုံသေင် ၅၄
ဇာပ်ဂေင်ပိဏ္ဍပါတ် ခမိဟုံသေင် ၅၅
ဇနပဒကလျာဏီ ဂူပနန္ဒထေရီ ၃၈/၁၀၆
ဇနးပိဒ်ဒက္ခိဏာဂိရိ ၃၁၃
ဇုတ်ဂမ္ဘိုင် ညံင်သတ်လိုက်ကံ ၃၈

လေ့အကွာရ်

မုက်လိမ်

{ဇ}

ဇက်မဲလဲက် ဂစိုတ်ကွေံတုံဆုဇကု
မနိဿ ၄၀
ဇကုဇကုဟေင် ဒ်အရာမင်မွဲ ၇၁
ဇကုဇကုဟေင် ဒ်အရာနိဿ ၃၉
ဇော်ပွင်မေတ္တာတဲ ဗိုဝ်အာစိုပ်ဗြီ ၂၁၄

{ည}

ညးမလေဝ် ဒဟက်ဒဟက် ၈၄
ညးမငှဟ်လွိုင်ကာလ ၅၉
ညံင်ဥပမာဂျီ ၃၃
ညးဟုံတိကေတ် အန္တရာယ်လမျီု ၅၈
ညးမကိုရေအာသဝဂ္ဂိုင်ကို
ညးမကိုရေအာသဝအိုတ် ၅၉
ညံင်ရဲကုတ်ထပိုတ်ဒက်ကုမုဒြာကို
ထေက်ကိုကုတ်ထပိုတ်တဏှာ ၅၇
ညာတ်ကေတ်ဖိုခိုဟ်ဖိုပရေ ၃၃
ညးမသျှိုက်ဆာန်လေဝ် လွပ်င်ဖက် ၄၇
ညးသီမသုန်ဟုံဗိုန်နံ ဒ်ညးမခါပလိုဒိုင်
ကာယဇကု ၅၂
ညးပိက် ကတိဒ်ကျင် တုဟ်ဒ်တဲမြဲမော်
တသိုမ် ၂၆၇
ညးမသအေတ်သပါန် စိုပ်သွပ်ဟုံမာန် ၄၂
ညးမတုပ်သုဟ်ကို ထပ်ဇေယျရတ် မွဲနိက္ခာ
ဗူးဟိုဂရိဟ် ၅၀
ညးမလေဝ်ပျဲပျာ် ဒ်အရီဟုံမာန် ၅၅
ညးဒေဝတ်ဗြီတအ်သျှိုက်ဆာန် ၄၃
ညံင်ရဲသွေးကွေံပွဲတြေံဂမ္ဘိုင်ကို ထေက်ကို
သွေးကွေံရာဂဒေါသဂမ္ဘိုင် ၇၁
ညးဟုံထေက်ကြိုက်ကိုယာတ်သုာ
မဖျောန်လဝ် ညှ်လွက် ၁၄

လွင်အက္ခရ်

မုက်လိမ်

{ည}

ညးမပြာကဋ်ကိုညးဟံပြကဋ်	၆၀
ညာတ်ဒုဟ်ညးသအာင်လောဲသွာတဲ	
ဇြိုင်ကိုညာတ်ဒုဟ်ဇော	၅၃
ညးကွက်ဂမိုင်စမ်စတ်စိုင်	၁၆၅
ညးမမံင်ကရောံဗြို	၂၆၂
ညးမဝံယုဗမူးဂမိုင်	နူ-၇၅- စိုပ်-၇၉
ညးမဗိုဗျဟ်မပွဲဂုဏ်ကျာ်ခရ်သင်လွိုင်	၅၉
ညးမလီဠာန် စိုပ်ဠာန်နရက်	၆၀
ညးမကုတ်ထပိုတ်ကို ညးမဒက်ဂြေန်	
အဗန်ဒက်သိုင်မာရ်	၆၇
ညးဒးဒင်ဒက်ဂြေန်ကို ညးဟံဒးဒင်ဒက်ဂြေန်	
ဗန်ဒက်သိုင်မာရ်	၂၅၀
ညးဟံတိမာဲကွာ ပမာညံင်ညးချိုတ်	၁၆
ညးမစုဠာန်သွောဲဂ် ညံင်ရဲကဠောမသဂမိုင်	
ဒင်တုင်ကို ကုသိုလ်ဂ် ဒင်တုင်ရ	၄၈
ညးမယုတ်မာ ပုလင်သွာပွဲကအ်	၆၁
ညးဟံထေက်ကိုတိ ခရ်သစ္စပန်	၂၂၅
ညးစိင်ကောံမှာသွိုင်ဟံမာန်ဏီ	၂၅၁
ညးဟံမွဲကိုသီလသွပြဘိုက်ပိဏ္ဍပါတ်	
ဟံထေက်	၆၁
ညးမတိက်ဒကဲ့ဒိုင် ညံင်ကျဲ	၆၁
ညးမချိုက်ပေင်ကိုသီလသမာမိပညာ	၂၉၀
ညးဒးဒင်ပျဲပျာ်ကိုသိုင်ဂစိုတ်	၅၈
ညးမကိုညးသအာင်ဒ်ဒိုင်ဒ် ဘဲဟံစူး	၅၈
ညးယုတ်မာ	နူ-၃၂၁ စိုပ်-၃၂၄
ညးပံင်ဖက်ဆက်ဆောံကိုညးသပျုရိုဟ်ကို	
ညးပံင်ဖက်ဆက်ဆောံကိုပူဂိုလ်သမ္ဘို	၄၆

{ဒ}

ချင်သေတဗျ	၄၅၆
-----------	-----

လွင်အက္ခရ်

မုက်လိမ်

{ချ}

ချင်သာရဉ်	၈၉/၁၀၂/၄၅၆
ချင်ဝေဒိဿ	၄၅၆
ချင်ဝေသာလီ	၁၁၀/၁၅၄/၄၅၆
ချင်သင်္ကဿနဂိုရ်	၄၅၈
ချင်သာကေတ	၄၅၆
ချင်ဝသန	၄၅၆
ချင်ရာဇာဂြိုဟ်	၁၃၉
ချင်ပါဝါ	၄၅၆
ချင်စာလကာ	၁၂၀
ချင်ဂေါနဗဒ္ဒ	၄၅၆
ချင်ကွာန်ဂယာ	၈၈/၃၄၄
ချင်ကုသိနရ	၄၅၆
ချင်ကောသမ္ဘိ	၁၂၉/၁၈၂
ချင်ကပိလဉ်	၄၅၆
ချင်ကဏ္ဍိကာ	၉၈
ချင်ကုရရဃရ	၁၄၈
ချင်အာဟိဿ	၄၅၆
ချင်ဥဇ္ဇေနီ	၄၅၆
ချင်အာဠဝီ	၃၃၂/၃၅၅
ချင်မတွံဂးအတ္တဘ်	၃၈

{တ}

တီတိတ္ထိဂမိုင် မဗိုက်လတက်ယာတ်	
မွဲဂတေဝ်	၁၆၀
တသိုန်ကာမကို တသိုန်နိဗ္ဗာန်	၉၄
တဏှာတုင်သုဟ်ညံင်ဇုက်သွာပ်	၆၅
တဏှာပိပြကာ	၂၄၄
တီတိတ္ထိခမီဗမူးပြဘာဇ်နာနာသ်	၁၆၃
တိဿမေတ္တယျ၊ ကောန်တု	၄၆၈
တောဒေယျ၊ ထေရ်	၄၇၇

လှောင်အက္ခရ်	မှက်လိပ်	လှောင်အက္ခရ်	မှက်လိပ်
{တ}		{ဒ}	
တီကောတ်ဖိုဒါနိမ္မး ဟံဂွံကိုဒါနိတေ		ဒေဝတ်တုသို (ဣ)	၂၉၂
ဟံစ	၂၁၇	ဒုဟ်ဒဏ်ကာမဂ္ဂိုင် (ခ)	၄၇
တို့ရးမလ္လ ကွာန်ဗဗ္ဗးထူဏာ	၁၈၁	ဒေဝတ်ဇော်ဝေဿဝဏ် မွဲယုဂုဝေရ	၃၆၂
တိုပ်ဒေပ်နင်ထပ်	၈	ဒးဒုင်ဟိုဂရိဟ်ဂ် နှိအလေံတမ္ဗာ	၄၉
{ထ}		ဒွေတ်ကောမရဗြဟ္မစရိယ	၃၄၈
ထပိုပဏ္ဍိတ	၂၆	ဒွာ်ဇိုင်ဟံမ္မဲ ပွဲအမဲအာကာသ	၅၃
ထိုပိပ္ပလိ	၁၁၄	ဒုသ်ဒဏ်ပွမသျှိုက်ဆာန်ဂမ္တိုင်	၄၇
ထေက်ကိုပါကွေံလောဘ	၂၀၁	ဒွာ်ဟံထေက်ကိုလ္လိပရာဂ်	
ထေက်ကိုပါကွေံဒေါသ	၂၀၂	ညးလ္လိပရာမာရာ	၄၇
ထေက်ကိုပါကွေံမောဟ	၂၀၂	ဒိုဂယာသီသ	၈၈
ထေရ်နန္ဒ မဒ်ကောန်မိသ္မိ	၁၀၅	ဒိုဂိဇ္ဇကုဋ်	၃၇၇
ထေက်ကိုဂွေံတေဝ်ဂွ		ဒိုစာလိက	၁၂၀
ထေက်ကိုဖေက်တေဝ်ဖေက်	၆၂	ဒးစမ်စတ်ဗွာရဏာ	၂၇၉
ထေက်ကိုပဒတ်ညးမွဲဝပ်	၂၃၄	ဒးအေင်ဒုင်အာ ပမာစိင်ဇူ	၆၂
ထေရ်ဓမ္မဿဝန	၂၇	ဒုသ်ဒဏ်တဏှာဂမ္တိုင်	၄၈
ထေရ်ဓမ္မိက	၂၇	ဒါနိဓရ်	၆၈
ထေရ်နာလက ဂရင်ပတိ		ဒဗ္ဗ၊ ထေရ်	၁၉၈
ဒွေတ်မောနေယျ	၄၁၇	ဒါနဓိသတ်	၂၈၂
ထေက်ကိုကွေံနိကုသိုလ်		ဒုစရိတ်ပိပြကာ	၂၄၈
သွက်ပြိုတ်ဂမ္တိုင်	၇	ဒေဝဒတ်	၄၀
ထေက်ကိုလှောင်အွာ	၇၃	ဒေဝဒတ်ကသေံကွပ်ထေရ်အာနန်	
ထေရ်ဆန္ဒ	၇၈	သွက်ဂွံပါဒကးသင်	၁၅၉
ထေက်ကိုသွးအာ တသိုခ်မအောန်	၅၈	ဒဏ်စိုပြကာ	၃၆
ထေက်ကိုပါကွေံကောဓ	၂၀၃	ဒွါရဘတ်	၃၄၈
ထေက်ကိုမင်မွဲ ကာယပါင်စိုတ်	၅၀	ဒွေတ်ဝတ်မအာစိုပ်ချိုင်သွပ်	၂၉၂
ထေက်ကိုဂြိုဟ်တိတ်ကာယဇေယျ		ဒိုပဝတ္တ	၁၄၈
နူလျိုက်သရီကိလေသ	၆၄	ဒိုပဏ္ဍဝ	၃၆၇
ထေက်ကိုပါကွေံမာန	၂၀၄	ဒွေတ်သိက္ခာ ပမာညိုင်မောတ်ထပ်	၅၁
ထေက်ကိုပါကွေံ မက္ခ	၂၀၃	ဒွေတ်မောနေယျ	၄၁၇
		ဒွေတ်မောနေယျပိပြကာ	၂၅၀

လွင်အကွၢ်

မုက်လိမ်

{ဒ}

ဒုသ်ဒဏ်ပွမိပ်လဟိုင်	၄၇
ဒုသ်ဒဏ်ပွမသျှိုက်မှိုက်	၄၇
ဒက်ဝဲလလမ်ကွဲဝဲ	၁၃/၁၄
ဒွဲအာစိုပ်ပညာင်ဝံဒင်ပူဇ်	၆၀
ဒုသ်ဒဏ်ညးမသိပ်ဂိုပ် သမ္ဘာ	
ညးသအာင်	၆၁
ဒိုသောတပန် ပြနူသွိုင်ဇကရာဇ်	၄၂

{ဓ}

ခရ်မ္မုက်အင်္ဂမ္မံ စိုက်စိုပ်အင်္ဂမ္မံပြကာ	၂
ခရ်ဒိုဟိုတ်ဝံအာစိုပ်အပါယ်	၂၃၇
ခရ်ပြအိုတ်ကို ခရ်ဂိုင်သုာ်အိုတ်	၅၆
ခရ်အာသဝ လလမ်ပျိုတ်၊ ကွဲဗွန်	၄၉
ခရ်အာသဝ ပွမအိုတ်	၂၈၈
ခရ်မအံင်ဇူးဂမ္မိုင်	၄၉
ခရ်ပွမဗျူ	၄၃၄
ခရ်မလေပ်ကိုကာယစိုတ် ဒိုတသိုမ်	၂၂၇
ခရ်မတုပ်ပမာအကြေဗျူကာ	၃၉
ခရ်ဝါတ်ဂါတ်ပန်သတ်	၄၃
ခရ်ဟိုတ်မဒိုတသိုမ်ဂမ္မိုင်	၄၄
ခရ်မကလိလောန်ကွဲ	
တသိုမ်ဒဒိမ်မာန်	၄၄၅
ခရ်ဂမ္မိုင်မထေက်ကိုပါသွးကလိလောန်	၄၈
ခရ်မစံင်တူသောက	၁၅
ခရ်ပိပြကာ မစပ်ကိုဟိုတ်ဝံတိတ်ဗူး	၂၅၇
ခရ်ဒိုဟိုတ်ဒေဝတ် ဝံအာစိုပ်အပါယ်	၂၇၃
ဓမ္မဝိတက်	၄၈၁
ဓာတ်ပိပြကာ	၂၄၀
ဓောတက၊ ကောန်နာဲ	၄၇၂
ခရ်ဟိုတ်ဝံစိုပ်သွင် နွံပိရဲ	၄၉

လွင်အကွၢ်

မုက်လိမ်

{ဓ}

ဓာတ်မညီသာသုတ်သွန်ဂမ္မိုင်	၂၆၀
ခရ်မသျှိုက်မှိုက်	၁၆
ခရ်မလေပ်ကိုကွက် ညဏ်ပညာဂမ္မိုင်	၂၇၀
ခရ်မလေပ်ကိုကတ်ကတာန်စါပြကာ	၂၂၂
ခရ်မကတ်ကတာန်	၁၆
ခရ်မလေပ်ကိုလိုလတ်ဟုတ်ယုတ်	၃၁၈
ခရ်မဗုဓတ်စါသတ်	၂၃၂
ခရ်မ္မိုလ်ဂမ္မိုင်	၃
ခရ်ဟုံလေပ်ကိုကတ်ကတာန်စါသတ်	၂၂၃
ခရ်မဟိုတ်ဝံကို ကောန်ဂုတ်သွိုင်မာရ်	၄၂
ခရ်ပိပြကာ လောန်အာနူသွိုင်မာရ်	၂၄၅
ခရ်ဟိုတ်မဝံယုမုန်	၅၅
ခရ်မဒိုအရာလဟိုင်	၄၇
ခရ်မကလိလောန်ကွဲ ရုပ်မာန်	၄၄၆
ခရ်မဟိုတ်ဝံကို ထေရ်ဝက္ကလိ	၆၉
ခရ်မထေက်ကိုအိုတ်တိုတ်	၁၅
ခရ်မလေပ်ဟုတ်ဟုတ် မလေပ်ကိုဇော်မောင်	
ကုခမိသင်သေက္ခ	၂၆၁
ခရ်မဒွေံဗတောန် ပူဂိုလ်ကြပ်ချိုတ်	၅၀

{န}

နရက်သောဂန္ဓိက	၄၁၁
နရက်ပုဏ္ဏရိက	၄၁၁
နရက်ပဒုမ	၄၁၁
နရက်ကုမုဒ	၄၁၁
နရက်ဥပ္ပလ	၄၁၁
နရက်အဗဗ	၄၁၁
နရက်အဗ္ဗုဒ	၄၁၁
နရက်အဟဟ	၄၁၁
နရက်အဋ္ဌဋ	၄၁၁

လေ့င်အက္ခရ်	မှက်လိမ်	လေ့င်အက္ခရ်	မှက်လိမ်
{န}		{ပ}	
နိဿဲကိုကာမဝိပြကာ	၂၇၉	ပဋ္ဌာစာရာ	၅၈
နတ္ထိကဝါဒ	၃၄၀	ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်	၈၁/၈၂
နန္ဒ၊ ထေရ်	၁၀၆/၄၇၅	ပတိပုဇိကကုမာရီ	၂၁
နာဂသမာလ၊ ထေရ်	၁၉၅	ပြဘာဇ်ဂမ္ဘိုင်ထွက်ဂလာန်ဗျဟ်	၁၆၈
နိဂဏ္ဌနာဠပုတ္တ	၃၈၂	ပါဝေယျကအာဇီဝက	၂၁
နိဂြောဓကပ္ပ	၃၅၅	ပိကိယ၊ ထေရ်	၄၈၃
နိဗ္ဗာနဓာတ်ဓါပြကာ	၂၃၃	ပိဏ္ဍောလဘာရဒွါဇ၊ ထေရ်	၁၃၁
နိဗ္ဗန်နွံတဲ ခရ်မပြာကဋ်	၂၃၂	ပိလိန္ဒဝစ္ဆ၊ ထေရ်	၁၁၃
နိမိတ်ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်မစုတိ	၂၆၆	ပိလိန္ဒဝစ္ဆဂလာန်သကာတ်မြဟ်	၁၁၃
နက္ခိဂံင်တရ်ပညာဇ္ဇောမောဝ်ဂံ		ပုဏ္ဏက၊ ထေရ်	၄၉၆
ဒးတံင်ပျပ်လဝ်ဇကု	၅၇	ပုညကိရိယဝတ္ထုပိသ်	၂၄၆
နင်ထဝ်တိုပ်လဝ်ပွဲတိုက် ဆဲးပြိုင်မံင်ဟာ	၈	ပွမပူဇော်ပြကာ	၂၈၆
နိဂိုက္ကစ္ဆာနင်္ဂလ	၄၀၁	ပူရဏကဿပ	၃၈၂
{ပ}		ပေါသာလထေရ်	၄၈၂
ပရူပရာကွတ်ပညာ (ဥ)	၁၁၇	ပွမဂ္ဂနသရာမ်ပါပ်	၃၄၂
ပံက်ထွေးဂျိုင်အခိုက် သရုပ်လက္ခိုက်	၅၁	ပြာသာဒ်ပိသာခါ မိဂါရမာတာ	၁၀၂/၁၄၁/၄၂၀
ပွမဂယိုင်လမျီု	၂၇၅	ပုတ်,ဒုသ်,ဒဒိမ် ဗွဲစုတ်ကိုတသိုမ်	
ပွမဗျူတဟင်ဂံ နိယဲဇ္ဇောအိုတ်	၄၆	ဗွဲစုတ်	၄၆
ပူဂိုလ်အာဇာနည် ခြိုင်ကိုကလိဂံ	၄၄	ပုတ်ပိသ်	၂၇၈
ပွကုသိုလ်ကို ပွသရံပါပ်	၆၂	ပုတ်ဂံတုပ်ကိုရာဂ ဟံမ္မဲရ	၅၃
ပူဂိုလ်မဒေတုံဇော်နရက်	၂၂၄	ပွမဂ္ဂဒေသီပိသ်	၂၄၂
ပိဋ္ဌဟာန်ဂံ ကျောန်ဗဒ်လီလတ်	၆၈	ပွန်ကျွန်တို့မွဲ ဒေဝတ်ဂမ္ဘိုင်ကျိုင်စိုပ်	၁၉၂
ပူဂိုလ်ဂံအာစိုပ်ချင်သွပ်	၂၂၄	ပါသွေးကွေ့ပိတက်ပိပြကာ	
ပြဘာဇ်နိဂဏ္ဌ ထပ်တု	၁၆၀	ပွဲက္ကရိယာပထ ပန်သ်	၂၉၆
ပြိုတ်နုဗွင်မွဲလွာ်	၇	ပြဘာဇ်သဘိယ	၃၈၂
ပွင်ဂှ်ခနိယ	၃၀၅	ပူဂိုလ်သီလသမ္ပန္န	၂၉၈
ပွင်ဂှ်ကိုဒါနိပိဏ္ဏပါတ်ကုကျာ်တြဲ	၁၂၆	ပြဘာဇ်ဗြသုန္ဒရီ	၁၃၃
ပကုဓကစ္ဆာန	၃၈၂	ပသဲကိုပသဲ ပလီ အိက်နိုင်တိုန်	၅၁
ပဿတဥပါသိကာ	၃၇	ပေါ်ပြိုင်ဝါဒ	၄၃၇

လွင်အက္ခရ်

မုက်လိမ်

လွင်အက္ခရ်

မုက်လိမ်

{၁}

ဖိုမင်သီလပိသ် (က)

၂၅၈

{၂}

ဗဗ္ဗုးသေဠိ မပြာကဋ်ဒယှ်တုံဂမ္ဘိုင် ၄၀၁
 ဗဗ္ဗုးအဇိတ မှုံအာယုက်ကွံစါစော် ၄၆၅
 ဗဗ္ဗုးကသိဘာရဒ္ဒါ ၃၄၁
 ဗိုကလိုက်ကမိသေက်ဇိုကတိုဒ်ကွိုင် ၄၄၄
 ဗိုဗက်အာလွင်တသိုဒ် ၁၃
 ဗဗ္ဗုးစင်္ကီ ၄၀၁
 ဗဗ္ဗုးဇဏှသေသာဏီ ၄၀၁
 ဗဗ္ဗုးတာရုက္ခ ၄၀၁
 ဗဗ္ဗုးတောဒေယျ ၄၀၁
 ဗဗ္ဗုးပေါက္ခရသာတိ ၄၀၁
 ဗိုဒဒ်ညးမှုံကိုမုက္ခဝါဟံကျော်
 ညးတုတ်သအာင်ကိုဒါန် ၅၂
 ဗာဟိယဒါရုစီရိယ ၈၉
 ဗာဟိယ၊ ထေရ် ၉၁
 ဗေလဠသီသ၊ ထေရ် ၂၈
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမေကာ ၃၅၄
 ဗောဓိရာဇကုမာရ ၃၉
 ဗိုဝံယုဗဗ္ဗုး ၈၅
 ဗိုမိကျော်တြိဂမ္ဘိုင် အာယုက်ကွံ ၁၃၈
 ဗြအဆေဝ်သွပ်ဂမ္ဘိုင် မိက်ဝံလံင်
 ပိဏ္ဍပါတ်ကိုမဟာထေရ်ကဿပ ၈၆
 ဗဗ္ဗုးမာဂဏှိယ ၄၃၉
 ဗြပန်သ် ၂၅၇
 ဗဗ္ဗုးဝဿကာရ ၁၉၄
 ဗိုဝံဟုတ်ယုတ် နှဝိပဿနာမဂ်ပညာ ၂၃၁
 ဗိုဒ် ညးမမ္ဘ်သေ့ဝ် ဟိုဂရိုဟ်ဒုသ်
 ညးသအာင် (ခ) ၅၃

{၃}

ဗိုဒဒ်ဒိန္န ဒေဝ်ဗက်လွင်

၁၃

{၁}

ဘာဝေဠုဝန် ၁၃၅
 ဘာပုဗ္ဗာရာမ် ၁၀၂/၁၄၁
 ဘာယောသိတာရာမ် ၁၂၉/၁၈၂
 ဘာကပေါတကန္ဓရ ၁၂၇
 ဘောဂနဂရ ၄၆၅

{၂}

မှုံကိုတို့ဝါရ ဒယှ်တုံမဂ္ဘိုင် ၂၇
 မိတ်သဟဲခိုဟ်ပြဲ ပွိုက်ဇော်သကဲ ၆၄
 မှာထေရ်တဒ္ဒိယမဒ်ကောန်ကာဠိဂေါဓာ ၁၀၃
 မှိုလ်ကောတုဟလ ၄၇၆
 မင်ဗွဲတေကဏှိ ၄၇၉
 မဟာထေရ်ဒဗ္ဗ သွပ်ရိနိဗ္ဗာန် ၁၉၈
 မဟာထေရ်ပဓာနိကသိဿ ၃၉
 မဟာထေရ်ပိလောတိကတိဿ ၃၆
 မင်ဗွဲဘာရဒ္ဒါ ၄၀၁
 မက္ခလိဂေါသာလ ၃၈၂
 မလ္လိကာဒေဝီ ၃၈/၁၃၇
 မဟာကစ္စာယံ၊ ထေရ် ၈၅/၁၄၈/၁၈၀
 မဟာကဿပထေရ် ၂၈/၈၅
 မဟာကပ္ပိနထေရ် ၂၆/၈၅
 မဟာကောဠိကထေရ် ၈၅
 မဟာစုန္ဒထေရ် ၈၅
 မဟာမောဂ္ဂလာန်ထေရ် ၈၅/၁၁၃
 မှာထေရ်မောဂ္ဂလာန် တံင်ဇော်ပတိတ်
 ခမီဒုသီလ ၁၄၂
 မင်ဗွဲမာဃ ၃၇၇

လေ့ငံအကွၢ်

မုက်လိမ်

လေ့ငံအကွၢ်

မုက်လိမ်

{မ}

မာတင်

၃၂၃

မာနပိသ်

၄၄၀

မလ္လိကာဟို ကေုကေု

ကေုဆာန်အိုတ်

၁၃၇

မိစ္ဆာဇီဝ

၃၄၀

မ္ဗူကိုမိဿဟာသပ္ပရိဟ်ဂ်

အင်္ဂသေက္ခ

၂၁၁

မေဃိယ၊ ထေရ်

၁၂၀

မေတ္တဂ္ဂ၊ ထေရ်

၄၇၀

မောဃရာဇ၊ ထေရ်

၄၈၂

မင်ဗ္ဗဝါသေဌ

၄၀၁

မင်ဗ္ဗဗဗ္ဗအဗ္ဗဌ

၃၆၂

{ယ}

ယဇ်သမ္မာပါယ

၃၅၀

ယဇ်ပုရိသမေဓ

၃၅၀

ယဇ်နိရုဋ္ဌန

၃၅၀

ယဇ်အဿမေဓ

၃၅၀

ယဇ်ဝါဇေယျ

၃၅၀

ယောနိသောမနသိကာရဂ်

အင်္ဂသေက္ခ

၂၁၀

{ရ}

ရုပ်သင်္ခန်ကျေပ် စိတ်ဟုံကျေပ်ဂေါင်

၅၄

ရသိကဏှဒေဝီလ မဝံယျအသိတ

၄၁၄

ရးဇေးပိုင်ဥတ္တရ

၈၇

ရးကောသလ

၁၂၆/၃၇၂

ရသိသော်ဂွန်ဒေဝီလ

၄၁၆

ရသိသော်ဂွန်ထပုံတ

၁၆၀

ရးမဂဓ

၃၁၃

{ရ}

ရာဂထွက်ခွင် လုပ်ကျွင်းမာန်

၁၅

ရာဟုလထေရ်

၃၅၄

ရူပနန္ဒာထေရီ

၃၈

ရေဝတထေရ်

၈၅

ရးအဝန္တိ

၁၄၈

{လ}

လကိုဟ်ဟေမဝတ

၃၂၆

လကိုဟ်သူစိလောမ

၃၄၄

လကိုဟ်သာတာဂိရိ

၃၂၆

လကုဏ္ဍကဘဒ္ဒိယထေရ်

၂၆/၅၉/၁၇၅

လာလုဒါယီထေရ်

၃၈/၅၁

လကိုဟ်ဘပဠကျိတ်တြ

၈၇

လကိုဟ်ခရလောမ

၃၄၅

လျှင်ဖြိုင်သ္မိုက်ပြဲအိုတ်

၂၇၄

လက်ကျိက်မွဲဂ်

၅၁

လကိုဟ်အဇကလာပက

၈၇

လကိုဟ်ဒါတ်ကျိပ် မှာထေရ်သာရိပိုင်

၁၂၇

လက်ကျိက်စိုတ်

၂၇၁

လာဘ်၊ ဂြပ်ရတ်၊ ကဠောမသကို

တသိုခိုဟ်အိုတ်

၄၆

လွိုင်လညာတ်အောန်မွဲး ဓရ်မတုပ်ညံင်

၃၈

လကိုဟ်အာဠာဝက

၃၃၁

{ဝ}

ဝိတက်ပိသ် မစိုန်သကိုကျေပ်

အကုသိုလ်

၂၆၂

ဝိတက်ဂမ္ဘိုင် မဒ္ဓိပုညဏ်ကျိတ်တြ

၂၂၈

ဝဲအိုတ်၊ ဘဲအိုတ်

၁၄

ဝက္ကလိထေရ်

၄၈၇

လွင်အကွၢ်

မုက်လိမ်

လွင်အကွၢ်

မုက်လိမ်

{ဝ}

ဝံသထေရ်	၃၅၅
ဝတ္ထုကာမ	၄၂၉
ဝါရိတ္တသီလကိုစာရိတ္တသီလ	၃၅၃
ဝိဇ္ဇာပိသ်	၂၈၃
ဝိတက်ဓါသ်	၂၂၈
ဝိတက်ပိသ်	၂၉၆
ဝိသာခါ	၂၂/၄၇
ဝေဒနာပိဂကူ	၂၄၁/၅၃
ဝတ်ကဠောမသဂမ္ဘိုင်	၈

{သ}

သာရထီ မဆိုက်ဗွက်	၄၉
သာရိပိုတ်ထေရ်	၈၅/၁၁၂/၁၃၆/၄၅၈
သီဝလိထေရ်	၇၇
သိရိမာ	၃၇
သုဘူတိထေရ်	၁၇၁
သွင်အိန်ကိုဒါန်	၁၁၅
သွင်အိန်ကိုသုဇာလိဋ္ဌာန်တဲကိုဒါန်	၁၁၅
သုဂ္ဂုဏ်သီလ	၂၂
သာမဏီသုခ	၃၇
သုစရိတ်ပိသ်	၂၄၉
သုဒ္ဓေါဒန	၄၁
သေဟ်သုပ္ပါရက	၈၉
သံဝိဘာဂဓါသ်	၂၈၂
သွက်ညးတုဟ် ဖိုဏ္ဍုဟံထေက်ကိုလို	၄၀
သရဲသွင်ပသုရ	၄၃၈
သုတ်ဗြမသုန်ကွံ မှုပဓာန်ဗွဲ	
သာမာဝတီ	၁၈၂
သိုဗယိသာရန္တ (၃)	၁၅၅
သရဏဂုဏ်ပိဋက (၃)	၁

{သ}

သလ္လသုတ်	၃၉၉
သိုဗယိသတ္တမ	၁၅၅
သဗ္ဗယဗေလဌပုတ္တ	၃၈၂
သင်္ဂါမဇိ ထေရ်	၈၇
သမ္ဘာတြေ လုံလုန်သင်္ဂါမဇိထေရ်	၈၇
သတ်ဒုန်ဂှ် ဂစိုတ်တံဒုန်	၄၀
သိုင်ဝဇ္ဇီ	၁၉၃
သုပိဏ္ဍပါတ်ဘာဂဉ္စ	
ကလိဝံလောသွာ	၂၈၇
သီလမယုတ်သင်	၂၂၄
သပိုတ်တြိပ်ရက္ခိတ	၁၃၀
သီလမပြ	၂၂၄
သုန်တဒ္ဓေတ်မောနေယျ	၄၁၇
သိုင်နာ်မုခလိန္တ	၉၂
သရာမ်ပါပ်ဧကုက္ကောန်လင်	
ဗိုပလိုပလင်ဧကု	၄၀
သရာမ်ပါပ် ဧကုက္ကောန်လင်	
ဧကုဟေင် ဒးကိုဒုက်	၄၀
သိုင်ဓရ်	၅၃
သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ တုညးမဂဓေး	၁၂
သွက်ဧကုသွက်ညးတုဟ်သအာင်	
ဟံက္ကောန်တ ပုသရာမ်ပါပ်	၂၇
သေဠိမစ္ဆရိယ	၂၁
သိုင်ဗိမ္ဗိသာရ	၃၆၆
သိုဗယိဗဟုပုတ္တ	၁၅၅
သုပ္ပုပ္ပုပ္ပုညးသပ္ပုရိဟ်	၂၂
သိုဗယိပါသာဏက	၄၈၀
သိုင်ပသေနဒီကောသလ	
	၄၆/၁၀၂/၁၃၃/၁၃၇
သတ်တုပညာသပ္ပုရိဟ်တအ်	၂၇

လွင်အက္ခရ်

မုက်လိမ်

လွင်အက္ခရ်

မုက်လိမ်

{သ}

သို့ထင်တဏှာ၌ ဗိုန်ခိုင်လတူနု

သို့ထင်သာမည ၆၆

သွင်တုံ့၌ သပ္ပိယအခိုင်တုံ့ဟောင်ရ ၇၃

သွန်စီနေရဉ္စရာ ၈၁/၈၂/၈၃/၉၂/၁၁၉/၃၆၈

သွာဓဇတဏှာ ၃၈

သတ်မဟုတ်ယုတ်ဂမ္ဘိုင် ၂၃၁

သိက္ခာပိုဒ် စုံပြကာ ၁

သအေးဇးပိပြကာ ၂၄၉

သွတ်ကောန်ငှက်မှိုင်ရပ်မင်က ၄၄

သုပ္ပပါသာကောန်ဝုတ်သွိုင်ကောလိယ ၉၈

သွိုင်ဩက္ကာက ၃၅၁

သွိုင်စိင်ဉ္စရာဝဏ် ၃၆၁

သွိုင်ဥတေန ၁၈၂

သို့ဗယိဥဒေန ၁၅၅

သော်ဥဏ္ဍလုံကိုလတတ် ၄၆၆

သပိုဟ်ဂြိုပ်ကုဏ္ဍာနင်္ဂလ ၄၀၁

သွေးကွဲအာယုသင်္ခါရ ၁၅၉

သွိုင်အဋ္ဌက ၄၆၅

{ဟ}

ဟုံထောက်ကိုဗွတ်မှာ

ပွဲအရာမမှ်သွပ်ဒုသ် ၆၂

ဟိုတ်နုအဝိဇ္ဇာနီဝရဏတုံ

ဒေးဂေတ်ဂေင်သံသာ ၂၀၉

{ဟ}

ဟိုတ်နိဗ္ဗာန် မဒ်အရာကိလေသ

မသအေးဇး ၅၆

ဟိုတ်မကတိုဒ်ပွဲနရက်စါသ် ၂၃၇

ဟိုတ်နုပိဏ္ဍပါတ်စုန္ဒတုံ

သွပရိနိဗ္ဗာန်ဟုံသေင် ၁၈၉

ဟိုတ်တဏှာ ဝှံကတိုဒ် ၂၉၁

ဟိုတ်နုသံယောဇိန်တဏှာ

ဒေးဂေတ်ဂေင် သံသာ ၂၀၉

ဟိုတ်နုပူဇလာဘ်သက ဒေးအာနရက် ၂၆၄

ဟုံထောက်ကိုထေပုတ်ကုညး

မစင်တက်ပျဲပျံ ၇၂

ဟုံထောက်ကိုဒ် ညးကွတ်တရံသံသာ ၆၀

ဟုံထောက်ကိုမှ်သွပ်

ဒုသ်ညးသအောင် ၂၁

ဟေမကာ ထေရ် ၄၇၇

{စ}

စိုန်ကြပ်မင်ကွာ သွာအာနုကျ် ၂၇၇

စိုန်မာန်တပျိုင် ဟုံဒင်ယုမာန် ၄၅

စိုန်ဂျိုင်မွဲတုံ ဗိုဝ်ပြ ၃၁

စိုန်နွံကိုဩဟတ်ကိုလေဝ် ညးမလျဟ်ဂ်

ကလိဝှံမက်ဟုံမာန် ၅၇

စိုန်ပြဩန်ဂူဖျေလေဝ် တရိုပ်ကိုစိုတ်

ဟုံမာန် ၄၄

ဝံသမ္ဘိလင် လွင်အက္ခရ်
တုဆဝံရောင်။